THE BOOK WAS DRENCHED

University of Mysore

Oriental Research Institute Publications

KANNADA SERIES No. 25

GENERAL EDITOR:

H. R. RANGASWAMI IYENGAR, M.A.

Superintendent, Oriental Research Institute, Mysore

ಶ್ರೀ ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ಕವೀಶ್ವರ ಸಂಯೋಜಿತ

ಸೂಕ್ತಿಸುಧಾರ್ಣವಂ

೨೦೮೫೦

SUKTI SUDHARNAVA

OF

MALLIKARJUNA

EDITED BY:

N. ANANTHARANGACHAR, M.A.

Formerly Kannada Pandit, Oriental Library, Mysore,
Now Lecturer in Kannada, Mysore University

MYSORE:

PRINTED BY THE ASST. SUPDT. AT THE GOVT. BRANCH PRESS

1947

Price: Rs. 2—8—0

University of Mysore

Oriental Research Institute Publications

KANNADA SERIES NO. 25

GENERAL EDITOR:

H. R. RANGASWAMI IYENGAR, M.A.

Superintendent, Oriental Research Institute, Mysore

ಶ್ರೀ ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ಕವೀಶ್ವರ ಸಂಯೋಜಿತಂ

ಸೂಕ್ತಿಸುಧಾರ್ಣವಂ

SŪKTI SUDHARṆAVA

OF

MALLIKĀRJUNA

EDITED BY:

N. ANANTHARANGACHAR, M.A., B.T.

Formerly Kannada Pandit, Oriental Library, Mysore,
Now Lecturer in Kannada, Mysore University

MYSORE:

PRINTED BY THE ASST. SUPDT. AT THE GOVT. BRANCH PRESS

1947

ಸೂಕ್ತಿಸುಧಾರ್ಣವಂ

ಪರಿವಿಡಿ

ಅನುಬಂಧಗಳು

ಪ್ರಸ್ತಾವನೆ

ಸಾಹಿತ್ಯಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಬಗೆಬಗೆಯ ಗ್ರಂಥಗಳು ಹುಟ್ಟಿ ಬೆಳೆದಿವೆ. ಸಾಹಿತ್ಯವೆಂಬುದು ಅನುಭವದ ಟೀಕೆ. ಕವಿಯು ಮಾನವನ ಅನುಭವದ ಯಾವುದಾದರೊಂದು ಸನ್ನಿವೇಶವನ್ನು ಆರಿಸಿ ತನ್ನ ಪ್ರತಿಭಾಶಕ್ತಿಯಿಂದಲೋ ಸಂಸ್ಕಾರಬಲದಿಂದಲೋ ಅದನ್ನು ರೂಪುಗೊಳಿಸಿ, ತನ್ನ ರಚನಾಚಾತುರ್ಯದಿಂದಲೂ ಸಂವಿಧಾನಕೌಶಲದಿಂದಲೂ ಓದುವವರ ಅಥವಾ ಕೇಳುವವರ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಹೊಸಹೊಸ ಭಾವನೆಗಳನ್ನು ಮೂಡಿಸಿ ಆಹ್ಲಾದವನ್ನೂ ಆನಂದಾನುಭವವನ್ನೂ ತುಂಬುತ್ತಾನೆ. ಸಹೃದಯಹೃದಯಾಹ್ಲಾದನವೇ ಕಾವ್ಯದ ಮುಖ್ಯ ಗುರಿ. ಕಾವ್ಯಗಳು ಕೆಲವು ಪದ್ಯಾತ್ಮಕವಾಗಿಯೂ ಕೆಲವು ಗದ್ಯಾತ್ಮಕವಾಗಿಯೂ ಇನ್ನು ಕೆಲವು ಗದ್ಯಪದ್ಯಮಿಶ್ರಿತವಾಗಿಯೂ ಇರುವುವು. ಇವುಗಳನ್ನೇ ಕಥೆ, ಆಖ್ಯಾಯಿಕೆ, ಚಂಪೂ, ನಾಟಕವೆಂದು ಕರೆಯುವೆವು.

ಇವೆಲ್ಲ ಸ್ವತಂತ್ರಗ್ರಂಥಗಳು. ಇವುಗಳನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿ ಮತ್ತೆ ಬೇರೆ ಗ್ರಂಥಗಳೂ ಹುಟ್ಟಿವೆ. ಇವುಗಳಲ್ಲಿ 'ಸಂಗ್ರಹ' ಗ್ರಂಥಗಳು ಒಂದು ಬಗೆಯವು. ಸುಪ್ರಸಿದ್ಧಕವಿಗಳು ಬರೆದ ಗ್ರಂಥಗಳ ಬಾಹುಲ್ಯದಿಂದಲೂ ವಿಸ್ತಾರದಿಂದಲೂ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಸಾಹಿತಿಯು ಅವೆಲ್ಲವನ್ನು ಓದಿ ಆನಂದಪಡಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ; ಸಾಹಿತ್ಯದ ಸವಿಯನ್ನು ಸಾಮಾನ್ಯಜನರು ಅನುಭವಿಸಿ ನೋಡಲು ಅವಕಾಶವಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಕಾರಣಗಳಿಂದ ಈ ವಿಧವಾದ ಸಂಗ್ರಹಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದು ಎಲ್ಲರಲ್ಲೂ ವಾಡಿಕೆಯಾಗಿದೆ. ಒಬ್ಬ ಕವಿಯು ಬರೆದ ಬೇರೆಬೇರೆ ಗ್ರಂಥಗಳಿಂದ ರಸವತ್ತಾದ ಉಕ್ತಿಗಳನ್ನು ಒಂದೆಡೆ ಸೇರಿಸಿಡುವುದುಂಟು. ಅನೇಕ ಕವಿಗಳ ಗ್ರಂಥಗಳಿಂದ ಸದುಕ್ತಿಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸುವುದೂ ಉಂಟು. ಈ ಎರಡು ಬಗೆಯ ಸಂಗ್ರಹಗ್ರಂಥಗಳು ನಮಗೆ ಪರಿಚಿತವಾದ ಇಂಗ್ಲೀಷು ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತ ಸಾಹಿತ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಹೇರಳವಾಗಿವೆ. ಇತರ ಸಾಹಿತ್ಯಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಈ ಬಗೆಯ ಗ್ರಂಥಗಳಿರಬಹುದೆಂದು ಊಹಿಸಬಹುದು. ಇಂಗ್ಲೀಷಿನಲ್ಲಿ ಪಾಲ್ಗ್ರೇವ್ ಎಂಬವನು ಬರೆದ 'ಗೋಲ್ಡನ್ ಟ್ರೆಜರಿ' (Golden Treasury) ಈ ಗುಂಪಿಗೆ ಸೇರಿದುದು. ಸಂಸ್ಕೃತದಲ್ಲಿ ಸುಭಾಷಿತರತ್ನಭಾಂಡಾಗಾರ, ಶಾರ್ಙ್ಗಧರಪದ್ಧತಿ, ಸೂಕ್ತಿಮುಕ್ತಾವಳಿ, ಸುಭಾಷಿತರತ್ನಸಂದೋಹ ಮೊದಲಾದ ಅನೇಕ ಗ್ರಂಥಗಳಿವೆ. ಈ ಬಗೆಯ ಸಂಗ್ರಹ ಗ್ರಂಥಗಳಿಂದ ಉದ್ದಾಮಕವಿಗಳ ರಸೋಕ್ತಿಗಳ ಸವಿಯನ್ನು ಸೇವಿಸಲು ಸಾಹಿತ್ಯಪ್ರಿಯರೆಲ್ಲರಿಗೂ ಅವಕಾಶ ದೊರೆತಿರುವುದಲ್ಲದೆ, ಕೆಲವು ಅಜ್ಞಾತಕವಿಗಳ ಅಸ್ತಿತ್ವವನ್ನೂ ಕಾಲವನ್ನೂ ನಿರ್ಧರಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಿದೆ.

ನಮಗೆ ತಿಳಿದಮಟ್ಟಿಗೆ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಸುಪ್ರಸಿದ್ಧವಾದ ಈ ಬಗೆಯ ಪ್ರಾಚೀನ ಸಂಗ್ರಹಗ್ರಂಥಗಳು ಎರಡು! ಒಂದು ಸುಮಾರು ಕ್ರಿ.ಶ. ೧೬೦೦ ರಲ್ಲಿ ಬರೆದ ಅಭಿನವವಾದಿವಿದ್ಯಾನಂದನ ಕಾವ್ಯಸಾರ. ಇದನ್ನು ಕರ್ಣಾಟಕಕಾವ್ಯಕಲಾನಿಧಿಯ ಸಂಪಾದಕರು ಅಚ್ಚಿಟ್ಟು ಪ್ರಚಾರಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಮತ್ತೊಂದು ಈಗ ಪ್ರಕಾಶಪಡಿಸುವ ಸೂಕ್ತಿಸುಧಾರ್ಣವ. ಈ ಗ್ರಂಥವನ್ನು ಕವಿಯು ಒಂದು ಮಹಾಕಾವ್ಯವನ್ನಾಗಿ ಪರಿಗಣಿಸಿ, ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಸಂಸ್ಕೃತ ಅಲಂಕಾರಿಕ ನಾದ ದಂಡಿಯು ತನ್ನ ಕಾವ್ಯಾದರ್ಶದಲ್ಲಿ ನಿರೂಪಿಸಿರುವ ಮಹಾಕಾವ್ಯದ ಅಂಗಗಳೆ ನಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಹದಿನೆಂಟು ವಿಷಯಗಳ ವರ್ಣನಾರೂಪವಾದ ಪದ್ಯಗಳನ್ನು ತನಗೆ ಹಿಂದಿದ್ದ ಸುಪ್ರಸಿದ್ಧಕವಿಗಳ ಗ್ರಂಥಗಳಿಂದ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ, ಒಂದೊಂದು ಅಂಗಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಪದ್ಯಗಳನ್ನು ಒಂದೊಂದು ಆಶ್ವಾಸವಾಗಿ ಸಂಯೋಜನೆ ಮಾಡಿ ಬರೆದಿರುತ್ತಾನೆ. ಈ ವಿಷಯವು ಪೀಠಿಕಾಪ್ರಕರಣದ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿರುವ, —

ವಾರಿಧಿ ಪರ್ವತಂ ಪುರಮಧೀಶ್ವರನುದ್ವಹನಂ ಕುಮಾರನಂ
ಭೋರುಹವೈರಿಮಿತ್ರರುದಯಂ ಋತುನಂದನಮಂಬುಸೀಧುಕಾಂ।
ತಾರತಿಚಿಂತೆ ಮಂತ್ರ ಚರ ಯಾನ ವಿರೋಧಿಜಯಂಗಳೆಂಬಿವಂ
ಸೂರಿಗಳಂಗಮೆಂದು ಕೃತಿಯೊಳ್ ಪದಿನೆಂಟುಮನೆಯ್ದೆ ಬಣ್ಣಿಪರ್॥

ಪುರ ವಾರಾಶಿ ನಗರ್ತು ಚಂದ್ರ ತಪನೋದ್ಯಾನಾಂಬುಕೇಳೀಸುರಾ
ಸುರತಕ್ರೀಡನ ವಿಪ್ರಲಂಭ ಲಲನಾಕಲ್ಯಾಣ ಪುತ್ರೋದಯ।
ಸ್ಫುರಿತಾಳೋಚನ ಮಂತ್ರದೂತಗಮನಾಜಿಸ್ತ್ರೀಸುಖವ್ಯಾಪ್ತಿಗಳ್
ದೊರೆಕೊಳ್ಗುಂ ಕವಿವರ್ಣನಕ್ಕೆ ಪದಿನೆಂಟಂಗಂ ಮಹಾಕಾವ್ಯದೊಳ್॥

ಎಂಬ ಪದ್ಯಗಳಿಂದಲೂ ಪ್ರತಿ ಆಶ್ವಾಸಾಂತ್ಯದಲ್ಲಿರುವ ''ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನಕವೀಶ್ವರ ಸಂಯೋಜಿತಮುಮಪ್ಪ ಸೂಕ್ತಿಸುಧಾರ್ಣವದೊಳ್'' ಎಂಬ ವಾಕ್ಯದಿಂದಲೂ ವ್ಯಕ್ತ ವಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಗ್ರಂಥದಲ್ಲಿ ಪೀಠಿಕಾಪ್ರಕರಣವೂ ಸೇರಿ ಹತ್ತೊಂಬತ್ತು ಆಶ್ವಾಸ ಗಳಿವೆ. ಆದರೆ ನಮಗೆ ದೊರೆತಿರುವ ಪ್ರತಿಗಳಲ್ಲಿ ಕೊನೆಯದಾದ ಯುದ್ಧವರ್ಣ ನಾಪರವಾದ ಆಶ್ವಾಸವು ಸಿಕ್ಕಿಲ್ಲ. ಇದರಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು ೨,೧೯೧ ಪದ್ಯಗಳಿವೆ. ಇವೆ ಲ್ಲಕ್ಕೂ ಆಕರವನ್ನು ಗೊತ್ತುಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಿಲ್ಲ. ಆಕರವು ಗೊತ್ತಾದ ಪದ್ಯ ಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನೂ, ಆಕರಗಳ ಹೆಸರನ್ನೂ ಅನುಬಂಧ ೨ ಮತ್ತು ೩ ರಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಉಳಿದ ಪದ್ಯಗಳು ಕವಿಯ ಸ್ವಂತವೋ ನಮಗೆ ಈವರೆಗೆ ತಿಳಿಯದ ಪೂರ್ವಕವಿಗಳ ಗ್ರಂಥಗಳಿಂದ ಸಂಗ್ರಹಿಸಲ್ಪಟ್ಟವೋ ಹೇಳಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ.

ಈ ಕಾವ್ಯವನ್ನು ಬರೆದವನು, ಸಂಯೋಜಕನು, ಕವೀಶ್ವರ ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ. ಈತನಿಗೆ ಮಲ್ಲ, ಮಲ್ಲಪ, ಚಿದಾನಂದ ಎಂಬ ಹೆಸರುಗಳೂ ಉಂಟು. ಈತನು 'ಯಾದವಕಟಕಾಚಾರ್ಯ, ಸುಕವಿಸುಮನೋಬಾಣನ ಜಾಮಾತೃ,' ಜನ್ನನ ಸೋದ ರಿಯ ಗಂಡ, ಕೇಶಿರಾಜನ ತಂದೆ. ಈತನು 'ಮುನಿಗಳ ಸಭೆಯೊಳ್ ಪರಮಮುನಿ,' 'ಸರಸಕವೀಶ್ವರಸಭೆಯೊಳ್ ಸರಸಕವೀಶಂ,' 'ಬುಧರ ಸಭೆಯೊಳ್ ಪರಮಬುಧಂ,'

'ಯೋಗಿಪ್ರವರಚಿದಾನಂದ ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನಂ.' ಈತನು ಹೊಯ್ಸಳ ವೀರಸೋಮೇಶ್ವರನ ಆಶ್ರಿತನೆಂದೂ ಆ ರಾಜನ ಆಳ್ವಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಅವನ ಮೆಚ್ಚುಗೆಗೋಸ್ಕರ ಈ ಕಾವ್ಯವನ್ನು ಬರೆದನೆಂದೂ, 'ಸೋಯಿದೇವರಾಯನ ವಿನೋದಾಕರ್ಣನಕೌತುಕೋತ್ಪಾದಿತಮುಮಪ್ಪ,' ಮತ್ತು

ಕೃತಿಯಂ ನಿರ್ಮಿಸಿ ಮುನ್ನಮಾದರಿಳೆಯೊಳ್ ಶ್ರೀಹರ್ಷನುಂ ಭೋಜಭೂ
ಪತಿಯುಂ ಸತ್ಕವಿ ವಜ್ರಹಸ್ತನೃಪನುಂ ಸರ್ವಜ್ಞಸೋಮೇಶನುಂ।
ನುತಿವೆತ್ತಂದದಿನಿಂದು ಮಲ್ಲಬುಧನಿಂದಂ ಕಾವ್ಯಸಾರಂ ಜಗ
ನ್ನುತಮಾಯ್ತೆಂದೆನೆ ಮಾಡಿ ಕೀರ್ತಿವಡೆದಂ ಶ್ರೀವೀರಸೋಮೇಶ್ವರಂ॥

(ಪೀಠಿಕಾಪ್ರ. ೨೪.)

ಎಂಬ ಉಕ್ತಿಗಳಿಂದ ಸ್ಪಷ್ಟಪಡುತ್ತದೆ. ವೀರಸೋಮೇಶ್ವರನು ಕ್ರಿ. ಶ. ೧೨೩೩ ರಿಂದ ೧೨೫೪ರ ವರೆಗೆ ಕರ್ಣಾಟಕದಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯವಾಳಿದಂತೆ ತಿಳಿದುಬರುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಗ್ರಂಥದ ಪೀಠಿಕಾಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ ಹೊಯ್ಸಳರಾಜರ ವಂಶವೃತ್ತವನ್ನು ವಿವರಿಸುವ ಪದ್ಯಗಳಿವೆ. ಇವು ಎಲ್ಲ ವಿಧದಲ್ಲಿಯೂ ಮಂಡ್ಯ ೧೨೧ ಮತ್ತು ನಾಗಮಂಗಲ ೯೮ ಶಾಸನದ ಪದ್ಯಗಳನ್ನು ಹೋಲುತ್ತವೆ. ಆದುದರಿಂದ ಇವುಗಳನ್ನು (ಮಂಡ್ಯ ೧೨೧ ನೆಯ) ಬಸರಾಳುಶಾಸನದಿಂದ ಉದ್ಧರಿಸಿರಬೇಕೆಂದು ತೋರುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಹೊಯ್ಸಳವಂಶವೃತ್ತವನ್ನು ತಿಳಿಸುವ ಶಾಸನವು ಅಸಂಖ್ಯಾತವಾಗಿದ್ದರೂ ಈ ಆನುಪೂರ್ವಿಯಲ್ಲಿ, ಈ ಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಬೇರೆಕಡೆ ಎಲ್ಲಿಯೂ ಇಲ್ಲ. ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಈ ಗ್ರಂಥದಲ್ಲಿರುವ ಕ್ರಮವೂ ವಿವರಣೆಯೂ ಬಸರಾಳುಶಾಸನದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಕಂಡುಬರುವುದರಿಂದ ಈ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ಬರೆದವನೂ ಆ ಶಾಸನವನ್ನು ಬರೆದವನೂ ಒಬ್ಬನೇ ಆಗಿರಬೇಕು. ಬಸರಾಳುಶಾಸನವನ್ನು ಬರೆದವನು ಚಿದಾನಂದನೆಂದು ಸ್ಪಷ್ಟೋಕ್ತಿಯಿರುವುದು. ಮತ್ತು ಬಸರಾಳುಶಾಸನದಲ್ಲಿರುವ,

ಧರೆ ಪೊಗಳೆ ಚಿದಾನಂದಂ। ವಿರಚಿಸಿದಂ ಸತ್ಕವೀಶ್ವರಂ ಶಾಸನಮಂ।
ಪರಮಪ್ರಕಾಶಯೋಗೀ। ಶ್ವರತನಯಂ ಬ್ರಹ್ಮವಿದ್ಯೆಗಾಸ್ಪದರೂಪಂ॥

ಎಂಬ ಪದ್ಯವೂ ಸೂಕ್ತಿಸುಧಾರ್ಣವದಲ್ಲಿರುವ

ಸರಸಕವೀಶ್ವರಸಭೆಯೊಳ್। ಸರಸಕವೀಶಂ ವಿಶಿಷ್ಟಮುನಿಗಳ ಸಭೆಯೊಳ್।
ಪರಮಮುನಿ ಬುಧರ ಸಭೆಯೊಳ್। ಪರಮಬುಧನೆನಿಪ್ಪನೀ ಚಿದಾನಂದಬುಧಂ॥

(ಪೀಠಿಕಾಪ್ರ. ೮.)

ಎಂಬುದೂ ಒಂದೇ ಅರ್ಥವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತವೆ. ಆದಕಾರಣ ಬಸರಾಳುಶಾಸನವನ್ನು ಬರೆದ ಚಿದಾನಂದನೇ ಸೂಕ್ತಿಸುಧಾರ್ಣವವನ್ನು ಬರೆದ ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನನೆಂದು ಊಹಿಸಬಹುದು.*

---

* ಮೈಸೂರು ಶಾಸನಶಾಖೆಯ ವರದಿ ೧೯೩೧, ಪು. ೮೦–೮೯; ಮತ್ತು ಪ್ರಬುದ್ಧ ಕರ್ಣಾಟಕ ಸಂ. ೧೫, ಸಂಚಿಕೆ ೪, ಪು. ೮೨–೯೩.

ಈ ಗ್ರಂಥವನ್ನು ಶೋಧಿಸಿ ಕೋಶಾಗಾರದಿಂದ ಅಚ್ಚಿಟ್ಟು ಶೀಘ್ರವಾಗಿ ಪ್ರಕಾಶಪಡಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಐದು ಪ್ರತಿಗಳ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಈ ಗ್ರಂಥವನ್ನು ಶೋಧಿಸಿದೆ. ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಮೊದಲನೆಯದು ೫೧ನೆಯ ನಂಬರಿನ ಕಾಗದದ ಪ್ರತಿ. ಇದರಲ್ಲಿ ಮೊದಲಿನಿಂದ ಚಂದ್ರೋದಯವರ್ಣನೆಯಲ್ಲಿ ಅರ್ಧ ಭಾಗದವರೆಗೆ ಎಂಟು ಆಶ್ವಾಸಗಳು ಮಾತ್ರ ಇವೆ. ಕವಿಚರಿತಕಾರರು ತಮ್ಮ ಕವಿ ಚರಿತೆಯ ಟಿಪ್ಪಣಿಯನ್ನು ಈ ಪ್ರತಿಯ ಆಧಾರದಮೇಲೆ ಬರೆದಂತೆ ಕಾಣುತ್ತೆ. ಈ ಪ್ರತಿಯ ಮೂಲಮಾತೃಕೆ ಯಾವುದೆಂಬುದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿಲ್ಲ. ಎರಡನೆಯದು ೧೮೦ನೆಯ ನಂಬರಿನ ಕಾಗದದ ಪ್ರತಿ. ಇದರಲ್ಲಿ ಮೊದಲಿನಿಂದ ವಿಪ್ರಲಂಭ ಶೃಂಗಾರದ ವರ್ಣನೆ ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ಹದಿನೈದು ಆಶ್ವಾಸಗಳಿವೆ. ಇದನ್ನು ಕವಿಚರಿತ ಕಾರರು ತಮ್ಮ ಗ್ರಂಥದ ಎರಡನೆಯ ಮುದ್ರಣದಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡಂತೆ ತಿಳಿಯುತ್ತೆ. ಇದು ಮೇಲಿನ ಪ್ರತಿಯೊಡನೆ ಯಾವ ವಿಧದಲ್ಲಿಯೂ ಹೋಲುವುದಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲದೆ ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನನಿಗಿಂತ ಈಚಿನ ಕವಿಗಳ ಪದ್ಯಗಳೂ ಈ ಪ್ರತಿಯಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿವೆ. ಆದುದರಿಂದ ಇದು ಸೂಕ್ತಿಸುಧಾರ್ಣವದ ಸರಿಯಾದ ಮಾತೃಕೆಯೆಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಮತ್ತೊಂದು ಕಾಗದದ ಪ್ರತಿಯಲ್ಲಿ ಚಂದ್ರೋದಯ ವರ್ಣನೆಯು ಮಾತ್ರವಿದೆ. ಈ ಕಾಗದದ ಪ್ರತಿಗಳಲ್ಲದೆ ಎರಡು ಓಲೆಯ ಪ್ರತಿಗಳೂ ದೊರೆತವು. ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ಶೃಂಗೇರಿಯ ಶ್ರೀ ಶಂಕರಮಠಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ್ದು. ಈ ಪ್ರತಿಯು ಇರುವ ಸಂಗತಿಯನ್ನು ಮೈಸೂರು ಶಾಸನ ಇಲಾಖಾ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ತಿಳಿಸಿದರು. ಕೂಡಲೇ ಇದನ್ನು ತರಿಸಿ ಗ್ರಂಥದ ಶೋಧನಕಾರ್ಯವನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಲಾಯಿತು. ಗ್ರಂಥವು ಸ್ವಲ್ಪದೂರ ಅಚ್ಚಾದ ಮೇಲೆ ದೇಲೂರಿನಲ್ಲಿ ಮತ್ತೊಂದು ಓಲೆಯ ಪ್ರತಿಯು ದೊರಕಿತು. ಹೀಗೆ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿದ ಎಲ್ಲ ಪ್ರತಿಗಳನ್ನೂ ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಈ ಗ್ರಂಥವನ್ನು ಶೋಧಿಸಿ ಅಚ್ಚಿಟ್ಟು ಪ್ರಕಾಶಪಡಿಸಿದೆ. ಈ ಗ್ರಂಥದ ಶೋಧನಕಾರ್ಯವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಎನ್. ಅನಂತ ರಂಗಾಚಾರ್, ಎಂ.ಎ., ಬಿ.ಟಿ., ಯವರು ತುಮಕೂರಿಗೆ ಅಧ್ಯಾಪಕರಾಗಿ ವರ್ಗವಾದ ಪ್ರಯುಕ್ತ ಇಲ್ಲಿಯ ಪಂಡಿತರು ಆಸ್ಥಾನ ಮಹಾವಿದ್ವಾನ್ ಶಾಂತರಾಜಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳು ಗ್ರಂಥಾಂತ್ಯದಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ೨ ಮತ್ತು ೩ ನೆಯ ಅನುಬಂಧಗಳನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿ, ಮೂರು ಅನುಬಂಧಗಳಲ್ಲಿ ಕಂಡ ಅಚ್ಚಿನ ತಪ್ಪುಗಳನ್ನು ತಿದ್ದಿ ಪರಿಷ್ಕರಿಸಿರುತ್ತಾರೆ.

ಈ ಗ್ರಂಥವನ್ನು ಅಚ್ಚಿಡಲು ಇದರ ಮಾತೃಕೆಯನ್ನು ಎರವಾಗಿ ಕೊಟ್ಟು ಶ್ರೀ ಶೃಂಗೇರಿ ಶಂಕರಮಠದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ವಿಶೇಷ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಈ ಗ್ರಂಥಪ್ರಕಾಶನಕ್ಕೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿದ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೂ ಮಹನೀಯರಿಗೂ ಈ ಸಂಸ್ಥೆಯು ಋಣಿಯಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಮೈಸೂರು. **ಎಚ್. ಆರ್. ರಂಗಸ್ವಾಮ್ಯಯ್ಯಂಗಾರ್.**

ಮುನ್ನುಡಿ

ಸೂಕ್ತಿಸುಧಾರ್ಣವವು ಒಂದು ಸಂಯೋಜಿತ ಗ್ರಂಥ. ಇದಕ್ಕೆ 'ಕಾವ್ಯಸಾರ' ವೆಂಬ ಹೆಸರೂ ಉಂಟು. ಆಶ್ವಾಸಾಂತ್ಯಗದ್ಯದಿಂದಲೂ ಪೀಠಿಕಾಸಂಧಿಯಲ್ಲಿ ಬರುವ ಕೆಲವು ಪದ್ಯಗಳಿಂದಲೂ ಇದು ವೀರಹೊಯ್ಸಳ ಸೋಯಿದೇವರಾಯನ ವಿನೋದಾಕರ್ಣನಕೌತುಕೋತ್ಪಾದನಕ್ಕಾಗಿ ಯಾದವಕಟಕಾಚಾರ್ಯ ಸುಕವಿ ಸುಮನೋಬಾಣಜಾಮಾತ್ಯ ಪರಮಚಿದಾನಂದಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ಕವೀಶ್ವರನಿಂದ ಸಂಯೋಜಿತವಾದುದೆಂಬುದಾಗಿ ತಿಳಿದುಬರುತ್ತದೆ. ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನನು ಗ್ರಂಥಾರಂಭದಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪಮಟ್ಟಿಗೆ ಸ್ವವಿಷಯವನ್ನು ಸಂಗ್ರಹವಾಗಿ ತಿಳಿಸಿದ್ದರೂ ತನ್ನ ಕಾಲ ದೇಶ ಮತಗಳ ವಿಷಯವಾಗಿ ಖಚಿತವಾಗಿ ಏನನ್ನೂ ಹೇಳಿಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಆದರೂ ಪೀಠಿಕಾ ಪ್ರಕರಣದ ಆಧಾರದಮೇಲೆ ಈ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಸುಮಾರಾಗಿ ನಿರ್ಧರಿಸಬಹುದು.

ಪೀಠಿಕಾಭಾಗದಲ್ಲಿ ಹೊಯ್ಸಳರ ವಂಶವೃತ್ತಾಂತವನ್ನು ತಿಳಿಸುವ ಕೆಲವು ಪದ್ಯಗಳು ಇರುವುವು. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಮಂಡ್ಯದ ತಾಲ್ಲೋಕು ಬಸರಾಳು ಶಾಸನದ ಪದ್ಯಗಳು ಒಂಬತ್ತು [1], ನಾಗಮಂಗಲದ ೯೭ನೆಯ ಶಾಸನದ ಪದ್ಯಗಳು ಅಯ್ದು, ತರೀಕೆರೆಯ ೪೫ ನೆಯ ಶಾಸನದ ಪದ್ಯ ಒಂದು. ಸೋಮೇಶ್ವರನ ಸ್ತುತಿರೂಪವಾದ ನಾಗಮಂಗಲದ ೯೭ನೆಯ ಶಾಸನದ ಪದ್ಯವೇ ಕಡೂರು ಹನ್ನೆರಡನೆಯ ಶಾಸನದಲ್ಲಿಯೂ ಇರುವುದು. ಹೊಯ್ಸಳರ ವಂಶವೃತ್ತವನ್ನು ತಿಳಿಸುವ ಅನೇಕ ಶಾಸನಗಳಿದ್ದರೂ ಅವುಗಳಾವುದರಲ್ಲಿಯೂ ಸೂಕ್ತಿಸುಧಾರ್ಣವದ ಪದ್ಯಗಳು ದೊರೆಯುವುದಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲದೆ ಮೇಲೆಹೇಳಿದ ಮಂಡ್ಯ ೧೨೧, ೧೨೨, ನಾಗಮಂಗಲ ೯೭ ನೆಯ ಶಾಸನಗಳಲ್ಲಿರುವ ಕ್ರಮದಲ್ಲಿಯೇ ಪದ್ಯಗಳು ಸೂಕ್ತಿಸುಧಾರ್ಣವದಲ್ಲಿಯೂ ಇವೆ. ಆದುದರಿಂದ ಇವುಗಳನ್ನು ಬಸರಾಳು ಶಾಸನದಿಂದ ಉದ್ಧರಿಸಿರಬಹುದು. ಆ ಶಾಸನದ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಚಿದಾನಂದ ಎಂಬ ಶಾಸನ ಕರ್ತೃವಿನ ಅಂಕಿತವುಳ್ಳ ಈ ಕೆಳಗಿನ ಪದ್ಯವಿದೆ:—

ಧರೆ ಪೊಗಟೆ ಚಿದಾನಂದಂ
ವಿರಚಿಸಿದಂ ಸತ್ಕವೀಶ್ವರಂ ಶಾಸನಮಂ।
ಪರಮಪ್ರಕಾಶ ಯೋಗೀ
ಶ್ವರತನಯಂ ಬ್ರಹ್ಮವಿದ್ಯೆಗಾಸ್ಪದರೂಪಂ ॥

ಈ ಶಾಸನದ ಕರ್ತೃವಾದ ಚಿದಾನಂದನೂ ಸೂಕ್ತಿಸುಧಾರ್ಣವದ

[1] ಈ ಶಾಸನದ ಮತ್ತೆರಡು ಪದ್ಯಗಳು ನಾಯಕಾಭ್ಯುದಯ ವರ್ಣನೆಯಲ್ಲಿವೆ.

ಸಂಯೋಜಕನಾದ ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನನೂ ಅಭಿನ್ನರಾಗಿರಬೇಕು. ಏಕೆಂದರೆ ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನನು ಸೂಕ್ತಿಸುಧಾರ್ಣವದ ಪೀಠಿಕಾ ಪ್ರಕರಣದ ೮ನೆಯ ಪದ್ಯವಾದ

ಸರಸಕವೀಶ್ವರ ಸಭೆಯೊಳ್
ಸರಸಕವೀಶಂ ವಿಶಿಷ್ಟಮುನಿಗಳ ಸಭೆಯೊಳ್ ।
ಪರಮಮುನಿ ಬುಧರ ಸಭೆಯೊಳ್
ಪರಮಬುಧನೆನಿಪ್ಪನೀ ಚಿದಾನಂದಬುಧಂ ॥

ಎಂಬ ಪದ್ಯದಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಹೆಸರು ಚಿದಾನಂದನೆಂದು ವ್ಯಕ್ತವಾಗಿಯೇ ತಿಳಿಸಿದ್ದಾನೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಆಶ್ವಾಸಾಂತ್ಯದ ಗದ್ಯದಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಪರಮಚಿದಾನಂದ ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ಕವೀಶ್ವರ ಸಂಯೋಜಿತಮಪ್ಪ ಎಂದು ಚಿದಾನಂದ ವಿಶಿಷ್ಟವಾಗಿಯೇ ತನ್ನ ಹೆಸರನ್ನು ಹೇಳಿಕೊಂಡಿದ್ದಾನೆ. ಅದೂ ಅಲ್ಲದೆ ಸುಮನೋಬಾಣನ ದೌಹಿತ್ರನೂ ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನನ ಮಗನೂ ಆದ ಕೇಶಿರಾಜನು ತನ್ನನ್ನು 'ಯೋಗಿಪ್ರವರ ಚಿದಾನಂದ ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ಸುತ[illegible] ಎಂದು ವಿಶೇಷಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾನೆ. ಈ ಎಲ್ಲ ಕಾರಣಗಳಿಂದ ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನನಿಗೆ ಮಲ್ಲ, ಮಲ್ಲಪ, ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ, ಚಿದಾನಂದ, ಚಿದಾನಂದಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ಎಂಬ ಪರ್ಯಾಯನಾಮಗಳಿದ್ದು ಅವನೇ ಬಸರಾಳು ಮತ್ತು ನಾಗಮಂಗಲದ ೯೮ನೆಯ ಶಾಸನಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿ ತಾನು ರಚಿಸಿದ ಆ ಶಾಸನಗಳಿಂದಲೇ ಸೂಕ್ತಿಸುಧಾರ್ಣವದಲ್ಲಿ ಪದ್ಯಗಳನ್ನು ಉದ್ಧರಿಸಿರಬಹುದು. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಡಾ॥ ಎ. ವೆಂಕಟಸುಬ್ಬಯ್ಯನವರು ತಮ್ಮ 'ಕೆಲವು ಕನ್ನಡಕವಿಗಳ ಜೀವನಕಾಲವಿಚಾರ'[3] ಎಂಬ ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿಯೂ ಡಾ॥ ಎಂ. ಎಚ್. ಕೃಷ್ಣ ಅವರು ಮೈಸೂರು ಶಾಸನದ ಇಲಾಖೆ ೧೯೩೧ನೆಯ ವರುಷದ ವರದಿ[4] ಮತ್ತು ಪ್ರಬುದ್ಧ ಕರ್ಣಾಟಕದ ೧೫ನೆಯ ಸಂಪುಟ ಇವುಗಳಲ್ಲಿಯೂ[5] ಹೀಗೆಯೇ ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಕವಿಚರಿತೆಕಾರರಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಆರ್. ನರಸಿಂಹಾಚಾರ್ಯರು ಬಸರಾಳು ಶಾಸನದ ಕರ್ತೃವು ಚಿದಾನಂದನೆಂದೂ ಆತನು ಸ್ಮಾರ್ತ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನೆಂದೂ ಜೈನನಾದ ಸೂಕ್ತಿಸುಧಾರ್ಣವದ ಸಂಯೋಜಕನಾದ ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನನಿಂದ ಭಿನ್ನನೆಂದೂ ಕವಿಚರಿತೆಯ ಒಂದನೆಯ ಸಂಪುಟದಲ್ಲಿ[6] ಹೇಳಿರುವುದಲ್ಲದೆ ಮೂರನೆಯ ಸಂಪುಟದ ಪೀಠಿಕೆಯಲ್ಲಿ[7] ಕೆಲವು ಆಕ್ಷೇಪಣೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರ ಹೇಳುತ್ತಾ ಇದೇ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಪುಷ್ಟೀಕರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆಚಾರ್ಯರು ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನನು ಜೈನನೆಂಬುದನ್ನು ಮೊದಲು ಅಂಗೀಕಾರಮಾಡಿ ಆ ಕಾರಣದಿಂದ ಅವನು ಚಿದಾನಂದನಿಂದ ಭಿನ್ನನೆಂದು ಸಿದ್ಧಾಂತಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಈ ಅಭಿಪ್ರಾಯವು ಭ್ರಮಮೂಲವೆಂಬುದೂ ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನನು ಜೈನನೆಂದೇ ಹೇಳಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವೆಂಬುದೂ ಮುಂದೆ ವಿಶದವಾಗುವುದು. ಆದುದರಿಂದ ಬಸರಾಳು

---

[2] ಶಬ್ದಮಣಿದರ್ಪಣ, ಪೀಠಿಕೆಯ ೨ನೆಯ ಪದ್ಯ. [3] ೧೮೭ ರಿಂದ ೧೮೯ನೆಯ ಪುಟಗಳಲ್ಲಿ. [4] ಪುಟ ೮೨. [5] ಪ್ರ. ಕ. ೧೫–೪, ಪುಟ ೮೨–೮೪. [6] ಕ. ಚ. ಒಂದನೆಯ ಸಂಪುಟ, ಪುಟ ೩೫೪–೫, ಮತ್ತು ೩೬೯–೭೦. [7] ಕ. ಚ. ಸಂಪುಟ ೩, ಪೀಠಿಕೆ ಪುಟ ೫೮–೬೦.

ಶಾಸನದ ಕರ್ತೃವಾದ ಚಿದಾನಂದನೂ ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನನೂ ಏಕವ್ಯಕ್ತಿಗಳೆಂದು ಅಂಗೀಕಾರಮಾಡಬಹುದು.

ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನನ ಮತವಿಚಾರದಲ್ಲಿಯೂ ಹೀಗೆಯೇ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯಗಳಿವೆ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಡಾ|| ಎ. ವೆಂಕಟಸುಬ್ಬಯ್ಯನವರು ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನನು ಸ್ಮಾರ್ತ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನಿರಬಹುದೆಂದು ಸೂಚಿಸಿದ್ದಾರೆ.[8] ಆದರೆ ಕವಿಚರಿತೆಕಾರರು 'ಕವಿಚರಿತ್ರೆಯ ಪ್ರಥಮ ಸಂಪುಟದ ದ್ವಿತೀಯ ಮುದ್ರಣದಲ್ಲಿ 'ಗ್ರಂಥಾವತಾರದಲ್ಲಿ ಜಿನಸ್ತುತಿ ಇದೆ. ಈತನು ಜೈನಕವಿ' ಎಂದು ಹೇಳಿರುವುದಲ್ಲದೆ ಮೂರನೆಯ ಸಂಪುಟದ ಪೀಠಿಕೆಯಲ್ಲಿ, 'ಜನ್ನನು ಸುಮನೋಬಾಣನ ಮಗನೆಂಬುದಕ್ಕೂ ಜೈನನಾದ ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ಕೇಶಿರಾಜರ ಬಂಧುವೆಂಬುದಕ್ಕೂ ಆವ ಸಂದೇಹವೂ ಇಲ್ಲ. ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ಕೇಶಿರಾಜರು ಜೈನರೆಂಬುದು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಮೊದಲನೆಯವನು ಸೂಕ್ತಿಸುಧಾರ್ಣವದ ಆರಂಭದಲ್ಲಿ ಮಾಡಿರುವ ಜಿನಸ್ತುತಿಯಿಂದಲೂ ಎರಡನೆಯವನು ಶಬ್ದಮಣಿದರ್ಪಣದ ಒಂಬತ್ತನೆಯ ಸ[illegible]ದಲ್ಲಿ "ಶಬ್ದದ್ರವ್ಯಂ ಶ್ವೇತಂ" ಎಂಬುದರಿಂದಲೂ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗುವುದು' ಎಂ[illegible]ರುವರು. ಆದರೆ ಈ ಅಭಿಪ್ರಾಯವು ಸಾಧುವೂ ಸಾಧಾರವಾದುದೂ ಎಂದು ಒಪ್ಪಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲದೆ ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೇ ಸಂದೇಹವಿದ್ದಂತೆ ತೋರುತ್ತದೆ. ಅವರೇ ಕವಿಚರಿತ್ರೆಯ ಪ್ರಥಮ ಸಂಪುಟದ ಮೊದಲನೆಯ ಮುದ್ರಣದಲ್ಲಿ ಜಿನಸ್ತುತಿಯ ವಿಷಯವನ್ನೇ ಹೇಳಿಲ್ಲ. ಈಗ ದೊರೆತಿರುವ 'ಸೂಕ್ತಿಸುಧಾರ್ಣವ'ದ ಸರಿಯಾದ ಪಾಠವೆಂದು ಒಪ್ಪಬಹುದಾದ ನಾಲ್ಕು ಪ್ರತಿಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಜಿನಸ್ತುತಿಯಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಜಿನಸ್ತುತಿಯಿರುವ ಗ್ರಂಥವು ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನನ 'ಸೂಕ್ತಿಸುಧಾರ್ಣವ'ವಲ್ಲವೆಂಬುದು ಮುಂದೆ ವ್ಯಕ್ತವಾಗುವುದು ಈ ಜಿನಸ್ತುತಿಯೇ ಆಧುನಿಕನೊಬ್ಬನಿಂದ ಪ್ರಕ್ಷಿಪ್ತವಾಗಿದ್ದರೂ ಇರಬಹುದು ಅದೂ ಅಲ್ಲದೆ ಪರಿಚಿತವಾಗಿರುವ ಯಾವ ಜೈನಕವಿಯಾಗಲಿ ಗ್ರಂಥಾರಂಭದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಪದ್ಯದಲ್ಲಿ ಜಿನಸ್ತುತಿಮಾಡಿ ಮುಂದೆ ಜೈನೇತರ ದೇವತೆಗಳಾದ ಶಿವ, ವಿಷ್ಣು, ಗಜಾನನ, ಸರಸ್ವತಿ ಮೊದಲಾದವರನ್ನು ಪ್ರಾರ್ಥನೆಮಾಡಿರುವುದು ಕಂಡುಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಲೌಕಿಕ ಕಾವ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಅದಕ್ಕನುಗುಣವಾದ ದೇವತಾವ್ಯೂಹವನ್ನೂ ಧಾರ್ಮಿಕ ಪುರಾಣಗ್ರಂಥಗಳಲ್ಲಿ ಜೈನಮತದೀಪಕರಾದ ಪಂಚಪರಮೇಷ್ಠಿ, ಯಕ್ಷಯಕ್ಷಿಯರು ಮೊದಲಾದವರನ್ನೂ ಸ್ತೋತ್ರಮಾಡುವುದು ವಾಡಿಕೆ ಭಿನ್ನಸಮಯಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ದೈವಗಳನ್ನು ಏಕತ್ರ ಸ್ತುತಿಸಿರುವುದು ಎಲ್ಲಿಯೂ ಕಂಡುಬರುವುದಿಲ್ಲ.

ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನನು ಜೈನನೇ ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ಆಂತರಪ್ರಮಾಣಗಳು ಕೂಡ ದೊರೆಯುವಂತಿಲ್ಲ. ಊಹಿಸಬಹುದಾದ ಕೆಲವು ಸಾಧನಗಳೂ ಅದಕ್ಕೆ ವ್ಯತಿರಿಕ್ತವಾಗಿವೆ. ಸಂಕಲಿತ ಗ್ರಂಥವಾದುದರಿಂದ ಅಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ಧರ್ಮದ ಗ್ರಂಥಗಳಿಂದಲೂ ಪದ್ಯಗಳು ಉದ್ಧೃತವಾಗಿವೆ. ಅವುಗಳೆಲ್ಲ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಪ್ರಕೃತಿವರ್ಣನೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟವುಗಳೇ. ಆದರೂ ಪ್ರಾಸಂಗಿಕವಾಗಿ ಬರುವ ವ್ಯಕ್ತಿವರ್ಣನೆಗಳ

---

8 ಕೆ ಕ. ಜೀ. ಕಾ. ಪುಟ ೧೮೭ ರಿಂದ ೧೮೯.

ಲ್ಲಿಯೂ ಸನ್ನಿವೇಶ ವರ್ಣನೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ವೈದಿಕಪಕ್ಷಪಾತವು ಕಾಣುತ್ತದೆಯೇ ವಿನಾ ಜೈನವಾಸನೆ ಇರುವಹಾಗೆ ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ.

'ಜೀವದಯೆ ಜೈನಧರ್ಮಂ' ಎಂದು ನಂಬಿರುವ ಜೈನರಿಗೆ ಮೃಗಯಾ ವಿನೋದ ಜೀವನದಲ್ಲಂತು ಗ್ರಾಹ್ಯವಲ್ಲ. ಜೈನಪುರಾಣಗಳಲ್ಲಿ ಅದಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲ. ಲೌಕಿಕ ಕಾವ್ಯಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಯಥೋಚಿತವಾಗಿ ಸಂಗ್ರಹವಾಗಿ ವರ್ಣಿತವಾಗಿದೆ. 'ಸೂಕ್ತಿಸುಧಾರ್ಣವ'ದಲ್ಲಾದರೋ ಪರ್ವತವರ್ಣನಾಭಾಗದ ಸುಮಾರು ೮೫ ಪದ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ನಾನಾವಿಧ ಬೇಂಟೆಗಳು ವಿಸ್ತಾರವಾಗಿ ಉಕ್ತ ವಾಗಿರುವುದಲ್ಲದೆ ಮೃಗಯಾವಿನೋದವು ವ್ಯಸನವಲ್ಲ, ದೋಷವಲ್ಲ, ಸಂಪ್ರ ದಾಯಬದ್ಧವಾದ ಸತ್ಕಾರ್ಯ ಎಂದು ಸಿದ್ಧಾಂತಮಾಡುವ ಮುಂದಿನ ಎರಡು ಪದ್ಯಗಳು ಉದಾಹೃತವಾಗಿವೆ :—

ಮೊದಲೊಳುಮಾಮಹೇಶ್ವರನೆ ಬೇಡರ ರೂಪನೆ ತಾಳ್ದಿ ಬೇಂಟೆಯಾ
ಡಿದನಿನವಂಶಜರ್ ಪಲಬರುಂ ನೃಪರತ್ತಿಯೊಳಂತು ಬೇಂಟೆಯಾ |
ಡದರಮೃತಾಂಶು ವಂಶತಿಲಕರ್ ಮೃಗಯಾರ್ಥಿಗಳಾಗಿ ಬೇಂಟೆಯಾ
ಡಿದರೆನೆ ದೋಷಮಿಲ್ಲಱಿಯದರ್ ಪಟಿವರ್ ಮೃಗಯಾವಿನೋದಮಂ ||

ವಶಮಕ್ಕುಂ ಬಲಲಕ್ಷ್ಯಸಿದ್ಧಿ ನಿಬಿಡವ್ಯಾಯಾಮನಿರ್ಬಂಧಕ
ರ್ಕಶಮಕ್ಕುಂ ತನು ಕೋಟ್ಟಿಗಂಗಳಟಪಿಂ ವಿದ್ವಿಷ್ಟಬಾಹಾಬಲಂ |
ಕೃಶಮಕ್ಕುಂ ಮುನಿಭಿಸ್ತಪೋವನಮುಮೀ ಶ್ರೀರಕ್ಷಯಿಂದಂ ನೃಪ
ರ್ಗೆಶಮಕ್ಕುಂ ಗಡ ಬೇಂಟೆಯುಂ ಬೆಸನಮೆಂದಾರೇಳಿಪರ್ ಲೋಕದೊಳ್ ||?

ಈ ಪದ್ಯಗಳಿಗೂ ಇಲ್ಲಿ ಉದ್ಧೃತವಾಗಿರುವ ಇತರ ಸುಮಾರು ೬೫ ಪದ್ಯ ಗಳಿಗೂ ಆಕರವೇ ಸಿಕ್ಕಿಲ್ಲ. ಇವುಗಳು ಈಗ ನಷ್ಟವಾಗಿರುವ ಇತರ ಗ್ರಂಥಗಳಿಂ ದಲೋ ಅಥವಾ ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ಕೇಶಿರಾಜರ ಅನುಪಲಬ್ಧ ಗ್ರಂಥಗಳಿಂದಲೋ ಆಯ್ದುವಾಗಿರಬೇಕು. ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನನು ಜೈನನೇ ಆಗಿದ್ದರೆ ಬೇಟೆಗೆ ಇಷ್ಟು ಪ್ರಾಶಸ್ತ್ಯವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದನೆ ?

ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನನ ಬಂಧುಗಳಾದ ಸುಮನೋಬಾಣ, ಕೇಶಿರಾಜ, ಜನ್ನ ಮೊದಲಾದವರ ಚರಿತ್ರದಿಂದಲೂ ಈತನು ಜೈನನೆಂದು ಸಿದ್ಧಾಂತಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯ ವಿಲ್ಲ. ಸುಮನೋಬಾಣನ ಗ್ರಂಥಗಳಾವುದೂ ದೊರೆತಿಲ್ಲ. ಆತನ ಮತದ ವಿಷಯ ವಾಗಿ ಯಾವ ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳೂ ತಿಳದುಬಂದಿಲ್ಲ. 'ಶಬ್ದದ್ರವ್ಯಂ ಜನಿಯಸುಗುಂ ಶ್ವೇತಂ' ಎಂಬ ಒಂದು ವಾಕ್ಯವನ್ನು ಬಿಟ್ಟರೆ ಮತ್ತೆಲ್ಲಿಯೂ ಕೇಶಿ ರಾಜನು ಜೈನನೆಂದು ಊಹಿಸಲು ಆಧಾರಗಳಿಲ್ಲ. ಗ್ರಂಥಾಂತ್ಯದಲ್ಲಿ ತನ್ನಿಂದ ರಚಿತವಾದುವುಗಳೆಂದು ಆತನು ಹೇಳುವ 'ಚೋಟಪಾಲಕಚರಿತ,' 'ಸುಭದ್ರಾಹರಣ,' 'ಪ್ರಬೋಧಚಂದ್ರ' ಮತ್ತು 'ಕಿರಾತ' ಎಂಬ ಗ್ರಂಥಗಳ ಹೆಸರುಗಳನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಆತನು ಜೈನನೋ ಅಲ್ಲವೋ ಎಂಬ ಸಂದೇಹ ಹುಟ್ಟುತ್ತದೆ. ಜನ್ನನು ಮಲ್ಲಿಕಾ ರ್ಜುನನ ಬಂಧುವಲ್ಲವೆಂದೇ ಡಾ|| ಎ. ವೆಂಕಟಸುಬ್ಬಯ್ಯನವರ ವಾದ.[9] ಒಂದು

---

[9] ಕ. ಕ. ಜೀ, ಪುಟ ೧೨೪–೧೩೦,

ವೇಳೆ ಆಗಿದ್ದರೂ ಭಾವಮೈದರು ಏಕಧರ್ಮಿಗಳಾಗಿರಬೇಕೆಂಬ ನಿರ್ಬಂಧವೇನೂ ಇಲ್ಲ. ತಂದೆಮಕ್ಕಳೇ ಭಿನ್ನಸಮಯಿಗಳಾಗಿದ್ದುದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಆಧಾರಗಳಿರುವಾಗ ಭಾವಮೈದರ ವಿಷಯವಾಗಿ ಚರ್ಚೆಮಾಡಬೇಕಾದುದೇ ಇಲ್ಲ.

ಈ ಎಲ್ಲ ಕಾರಣಗಳಿಂದ ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನನು ಜೈನನಾಗಿದ್ದಿರಲಾರನೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಆತನು ತನ್ನನ್ನು 'ಯೋಗಿಪ್ರವರ' ಎಂಬುದಾಗಿ ವಿಶೇಷಿಸಿ ಕೊಂಡಿರುವುದರಿಂದಲೂ ಇವನಿಂದ ಅಭಿನ್ನನೆಂದು ನಾವು ಸೂಚಿಸಿರುವ ಬಸರಾಳು ಶಾಸನದ ಕರ್ತೃವಾದ ಚಿದಾನಂದನು ತನ್ನನ್ನು 'ಬ್ರಹ್ಮವಿದ್ಯೆಗಾಸ್ಪದ ರೂಪಂ' ಎಂಬುದಾಗಿ ಸಂಬೋಧಿಸಿಕೊಂಡಿರುವುದರಿಂದಲೂ ಈತನು ವೈದಿಕ ಮತಾನುಯಾಯಿಯೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು.

ಸೂಕ್ತಿಸುಧಾರ್ಣವದಲ್ಲಿ ಅದರ ರಚನೆಯ ಕಾಲವನ್ನು ಎಲ್ಲಿಯೂ ತಿಳಿಸಿಲ್ಲ. ಅದರಲ್ಲಿ ಉದ್ಧೃತವಾಗಿರುವ ಪದ್ಯಗಳ ಕರ್ತೃಗಳ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಇದನ್ನು ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ನಿಷ್ಕರ್ಷೆ ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಅವರಲ್ಲನೇಕರ ಕಾಲವನ್ನು ಸೂಕ್ತಿಸುಧಾರ್ಣವದ ಕಾಲದ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆಯೇ ನಿಶ್ಚಯಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಉಕ್ತವಾಗಿರುವ ಕವಿಗಳಲ್ಲಿ ನಿಷ್ಕೃಷ್ಟವಾಗಿ ಕಾಲವು ಗೊತ್ತಿರುವ ಒಬ್ಬಿಬ್ಬರಿಂದ ಅದರ ಪೂರ್ವಮಿತಿಯನ್ನು ಮಾತ್ರ ಸೂಚಿಸಬಹುದು. ಅಂತಹವರಲ್ಲಿ ಜನ್ನ ಕವಿಯೊಬ್ಬ. ಆತನು ತನ್ನ 'ಅನಂತನಾಥಪುರಾಣ'ವನ್ನು ಕ್ರಿ. ಶ. ೧೨೩೦ರಲ್ಲಿ ರಚಿಸಿದುದಾಗಿ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ತಿಳಿಸಿದ್ದಾನೆ. ಆದುದರಿಂದ ಸೂಕ್ತಿಸುಧಾರ್ಣವವು ಈ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಈಚಿನದೆಂದು ಮಾತ್ರ ಹೇಳಬಹುದು. ಎಷ್ಟು ಈಚಿನದು ಅಥವಾ ಯಾವ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಗ್ರಥಿತವಾಯಿತೆಂಬುದನ್ನು [ಅಲ್ಲಿ ಉಕ್ತರಾದ ಕವಿಗಳಿಂದ] ಸಿದ್ಧಾಂತಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಸೂಕ್ತಿಸುಧಾರ್ಣವವು ಹೊಯ್ಸಳ ವೀರಸೋಯಿದೇವನ ವಿನೋದಾಕರ್ಣನ ಕೌತುಕೋತ್ಪಾದನಕ್ಕಾಗಿ ಆತನು ದೋರಸಮುದ್ರದಲ್ಲಿದ್ದಾಗ ರಚಿತವಾದ ವಿಷಯ ಸ್ಪಷ್ಟ. ಆತನ ಕಾಲವು ಖಚಿತವಾಗಿ ತಿಳಿದರೆ ಸುಧಾರ್ಣವದ ಕಾಲವೂ ನಿಶ್ಚಿತವಾಗುವುದು. ಸೋಮೇಶ್ವರನ ಕಾಲದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯಗಳಿವೆ. ಕವಿಚರಿತೆಕಾರರು ಸೋಮೇಶ್ವರನು ಕ್ರಿ. ಶ. ೧೨೩೪ರಿಂದ ೧೨೫೪ರವರೆಗೆ ಆಳಿದನೆಂದೂ ಆದುದರಿಂದ ಸೂಕ್ತಿಸುಧಾರ್ಣವವು ಸು. ೧೨೪೫ರಲ್ಲಿ ರಚಿತವಾಗಿರಬಹುದೆಂದೂ ಊಹಿಸುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ರಾವ್‌ಬಹದ್ದೂರ್ ಎಚ್. ಕೃಷ್ಣಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳು ವೀರಸೋಮೇಶ್ವರನ ಆರಂಭದ ವರ್ಷವನ್ನು ೧೨೩೪ ಎಂದು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡು ತಿರುಚನಾಪಳ್ಳಿ ಜಿಲ್ಲೆಯ ತಿರುವಾಶಿಯ ಶಾಸನದಲ್ಲಿ ಉಕ್ತವಾಗಿರುವ ಸೋಮೇಶ್ವರನ ೨೯ನೆಯ ವರ್ಷವೆಂದು ತಿಳಿಸುವ ಕಾಲದ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಅತನು ಕ್ರಿ. ಶ. ೧೨೬೩ರವರೆಗೆ ಜೀವಿಸಿದ್ದನೆಂದು ಹೇಳಿರುವರು.[10] ಇದರ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆಯೂ 'ಹಣಿದಂ ಬೊಯ್ಸಲ್'[11] ಎಂಬ ಸೂಕ್ತಿಸುಧಾರ್ಣವದ ಒಂದು ಪದ್ಯದಲ್ಲಿ 'ಎಲೆಲೆ ಮಹಾದೇವ' ಎಂದು ಉಕ್ತವಾಗಿರುವುದರ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆಯೂ ಸೋಮೇಶ್ವರನು

---

[10] ಅದೇ ಗ್ರಂಥ ೧೮೨–೮೩. [11] ಸೂಕ್ತಿಸುಧಾರ್ಣವಂ, ೧–೨೧.

ಸೇವುಣರಾಜನಾದ ಮಹಾದೇವನ ಸಮಕಾಲೀನನೆಂದೂ ಆದುದರಿಂದ ಇವನು ೧೨೬೫ರವರೆಗೂ ಜೀವಿಸಿರಬಹುದೆಂದೂ ಮಹಾದೇವನು ಪಟ್ಟಕ್ಕೆ ಬಂದಮೇಲೆ ಸೋಮೇಶ್ವರನು ಜಟಾವರ್ಮಸುಂದರಪಾಂಡ್ಯನಿಂದ ಹತನಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಅಂದರೆ ೧೨೬೦ರ ಮೇಲೆ ೧೨೬೫ರೊಳಗೆ ಸೂಕ್ತಿಸುಧಾರ್ಣವವು ರಚಿತವಾಗಿರಬೇಕೆಂದೂ ಡಾ|| ಅಯ್ಯನವರು ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಮೈಸೂರು ಶಾಸನದ ಇಲಾಖೆಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ಡಾ|| ಎಂ. ಎಚ್. ಕೃಷ್ಣ ಅವರು ತಮ್ಮ ಇಲಾಖೆಯ ೧೯೩೧ನೆಯ ವರ್ಷದ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಎಲ್ಲಾ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ವಿಮರ್ಶಿಸಿ ತಮ್ಮ ಸಿದ್ಧಾಂತವನ್ನು ಈ ರೀತಿ ಸೂಚಿಸಿದ್ದಾರೆ : " ವೀರಸೋಮೇಶ್ವರನು ತನ್ನ ತಂದೆಯಾದ ಇಮ್ಮಡಿ ನರಸಿಂಹನು ರಾಜ್ಯಭಾರ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾಗಲೇ ಆತನ ಪ್ರತಿನಿಧಿಯಾಗಿಯೋ ಯುವರಾಜನಾಗಿಯೋ ತಮಿಳುದೇಶದಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯಭಾರಮಾಡುತ್ತಿದ್ದು ಅವನ ಅಂತಿಮಕಾಲಕ್ಕೆ ಕರ್ಣಾಟಕಕ್ಕೆ ಬಂದು ಕ್ರಿ. ಶ. ೧೨೩೪ರಲ್ಲಿ ದೋರಸಮುದ್ರದಲ್ಲಿ ಪಟ್ಟಾಭಿಷಿಕ್ತನಾಗಿರಬೇಕು. ಆ ಕಾಲದಿಂದ ಅಂದರೆ ಕ್ರಿ. ಶ. ೧೨೩೪ ರಿಂದ ಕರ್ಣಾಟಕದಲ್ಲಿ ಇವನ ರಾಜ್ಯಭಾರದ ಗಣನೆಯು ಆಗಿರಬೇಕು. ತಮಿಳು ದೇಶದಲ್ಲಾದರೋ ಇವನು ಯುವರಾಜನಾದ ಕಾಲದಿಂದ ಕಾಲಗಣನೆಮಾಡಿರಬೇಕು. ನಂಜನಗೂಡಿನ ೩೬ನೆಯ ಶಾಸನವು ವೀರಸೋಮೇಶ್ವರನು ೧೨೨೮ರಲ್ಲಿ ಕಣ್ಣನೂರಿನಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯಭಾರ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದನೆಂದು ತಿಳಿಸುವುದು. ೧೨೩೦ರಲ್ಲಿ ರಚಿತವಾದ ನಾಗಮಂಗಲದ ೯೮ನೆಯ ಶಾಸನದಲ್ಲಿ 'ವೀರಸೋಮೇಶ್ವರ ದೇವರು ದೋರಸಮುದ್ರದೊಳ್ ಸುಖಸಂಕಥಾವಿನೋದದಿಂ ಪೃಥ್ವೀರಾಜ್ಯಂಗೈಯುತ್ತಿರೆ' ಎಂದಿದೆ. ಈ ಕಾಲಗಣನೆಯ ಪ್ರಕಾರ ಇರುವ ಇವನ ಎರಡನೆಯ ಮತ್ತು ಅಯ್ದನೆಯ ವರ್ಷದ ಶಾಸನಗಳು ತಿರುಚನಾಪಳ್ಳಿ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕುತ್ತವೆ. ಆದುದರಿಂದ ತಮಿಳುನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಕ್ರಿ. ಶ. ೧೨೨೮ನ್ನು ಇವನ ರಾಜ್ಯಭಾರದ ಆರಂಭ ಕಾಲವನ್ನಾಗಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿರಬೇಕು. ಕನ್ನಡನಾಡಿನಲ್ಲಾಗಲಿ ತಮಿಳುನಾಡಿನಲ್ಲಾಗಲಿ ಕ್ರಿ. ಶ. ೧೨೫೬ನೆಯ ವರ್ಷದ ಮೇಲೆ ಸೋಮೇಶ್ವರನ ಶಾಸನಗಳಾವುವೂ ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲ. ಕರ್ಣಾಟಕದಲ್ಲಿ ಇವನ ಮಗ ಮುಮ್ಮಡಿ ನರಸಿಂಹನ ಶಾಸನಗಳು ೧೨೫೭ರಿಂದ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುವುವು. ದಕ್ಷಿಣದಲ್ಲಿಯೂ ಇವನ ಮತ್ತೊಬ್ಬ ಮಗ ರಾಮನಾಥನು ಕ್ರಿ. ಶ. ೧೨೫೭ರಲ್ಲಿ ಆಳುತ್ತಿದ್ದನೆಂದು ಶ್ರೀರಂಗದ ರಂಗನಾಥಸ್ವಾಮಿಯ ದೇವಸ್ಥಾನದ ೪೦೮ನೆಯ ಶಾಸನವು ತಿಳಿಸುವುದು. ತಮಿಳು ನಾಡಿನ ಶಾಸನಗಳಲ್ಲಿ ಸೂಚಿಸಿರುವ ವರ್ಷಗಳೆಲ್ಲ ಅವನು ಅಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯಭಾರ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಮೊದಲು ಮಾಡಿದ ಕಾಲವನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತವೆ. ಅಲ್ಲಿ ಶಕವರ್ಷಗಳಾಗಲಿ ಚಾಂದ್ರಸಂವತ್ಸರಗಳಾಗಲಿ ಉಕ್ತವಾಗಿಲ್ಲ. ಕರ್ಣಾಟಕದಲ್ಲಿಯಾದರೋ ರಾಜ್ಯಭಾರದ ವರ್ಷಗಳನ್ನು ಸೂಚಿಸದೆ ಶಕಸಂವತ್ಸರಗಳನ್ನೂ ಚಾಂದ್ರಮಾನವರ್ಷಗಳನ್ನೂ ಹೇಳಿವೆ. ಅವನ ಜೀವಿತದ ಕೊನೆಯ ಶಾಸನವು ಹೆಗ್ಗಡದೇವನಕೋಟೆಯ ಹತ್ತನೆಯದು. ಅದರ ಕಾಲ ಶಕ ೧೧೭೮

ಅಥವಾ ಕ್ರಿ. ಶ. ೧೨೫೫. ಆಗ ಆತ ಜೀವಂತನಾಗಿರಬೇಕು. ಕೃಷ್ಣರಾಜ ಪೇಟೆಯ ೯ನೆಯ ಶಾಸನವಾದ ಬಾಚಳ್ಳಿ ಶಾಸನವು ಕ್ರಿ. ಶ ೧೨೫೬ರಲ್ಲಿ ಸೋಮೇಶ್ವರನು ಪರಂಧಾಮವನ್ನೈದಿದ್ದನೆಂದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳುವುದು. ಆದುದರಿಂದ ಸೋಮೇಶ್ವರನ ರಾಜ್ಯಭಾರವು ೧೨೨೮ರಿಂದ ೧೨೫೬ರವರೆಗಿರಬೇಕು. ಸುಂದರಪಾಂಡ್ಯನಿಂದ ಸೋಮೇಶ್ವರನು ಹತನಾದನೆಂದು ಕೃಷ್ಣ ಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳು ಊಹಿಸಿರುವುದಕ್ಕೂ ಇದು ವಿರೋಧವಾಗಿಲ್ಲ. ೧೨೫೪ರಿಂದ ೧೨೬೧ರವರೆಗೆ ಆತನು ರಾಜ್ಯಭಾರಮಾಡಿದುದರಿಂದ ಆತನು ೧೨೫೬ರಲ್ಲಿ ಸೋಮೇಶ್ವರನನ್ನು ಸಂಹಾರ ಮಾಡಿರಬಹುದು. 'ಮುನ್ನಂ ರೂಢಿಯ ಕೃಷ್ಣ ಕಂಧರನಂ' ಎಂಬ ಪದ್ಯದಲ್ಲಿ ಬರುವ 'ಮಹಾದೇವ' ಎಂಬ ಶಬ್ದವು ಆಶ್ಚರ್ಯ ಸೂಚಕವೇ ವಿನಾ ಸೇವುಣರ ಮಹಾದೇವನನ್ನು ಕುರಿತದ್ದಲ್ಲ. ಮಹಾದೇವ ನೊಡನೆ ಯುದ್ಧಮಾಡಿದವನು ಆತನ ಮಗ ನರಸಿಂಹನೇ ವಿನಾ ಸೋಮೇಶ್ವರನಲ್ಲ. ಮಗನು ಸುಮಾರು ೧೫ ವರ್ಷವಾದ ಮೇಲೆ ನಡೆಸಿದ ಜೈತ್ರಯಾತ್ರೆಯನ್ನು ೧೫ ವರ್ಷದ ಹಿಂದೆ ಗತಿಸಿದ ತಂದೆಗೆ ಅನ್ವಯಿಸುವುದು ಸಂಪ್ರದಾಯವಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಸೋಮೇಶ್ವರನು ೧೨೫೬ರವರೆಗೆ ಜೀವಂತನಾಗಿರಬೇಕು. ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಸೂಕ್ತಿಸುಧಾರ್ಣವವು ಗ್ರಥಿತವಾಗಿರಬೇಕು.

"ಅಲ್ಲದೆ ಸೋಮೇಶ್ವರನು ಕರ್ಣಾಟಕದಲ್ಲಿ ಸ್ಥಿರವಾಗಿದ್ದುದು ೧೨೪೦ರವರೆಗೆ. ಅಲ್ಲಿಂದ ಮುಂದೆ ತನ್ನ ಅಂತ್ಯಕಾಲದವರೆಗೆ ಆತನು ಕಣ್ಣನೂರಿನಲ್ಲಿಯೇ ರಾಜ್ಯಭಾರಮಾಡುತ್ತಿದ್ದನೆಂಬುದು ಶಾಸನಗಳಿಂದ ವ್ಯಕ್ತವಾಗುತ್ತದೆ. ಆ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆಯೇ ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನನು ಆತನ ಆಸ್ಥಾನಕವಿಯಾಗಿದ್ದು ಈ ಗ್ರಂಥವನ್ನು ರಚಿಸಿರಬೇಕು. ಪ್ರಸಕ್ತವಾದ ಸೂಕ್ತಿಸುಧಾರ್ಣವದಲ್ಲಿ ಬಹುಶಃ ಎರಡನೆಯ ನರಸಿಂಹನ ವಿವಾಹಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ 'ಎಳವೆಱೆಯಂ ಶ್ರೀಕಂಠಂ'[12] ಎಂಬ ಪದ್ಯವಿರುವುದರಿಂದಲೂ ಸೋಮೇಶ್ವರನ ಪೌರುಷವನ್ನು ವರ್ಣಿಸುವ ಪದ್ಯಗಳೂ ೧೨೨೮ರಿಂದ ೧೨೩೦ರಲ್ಲಿ ರಚಿತವಾದ ಶಾಸನಗಳ ಪದ್ಯಗಳೂ ಇರುವುದರಿಂದಲೂ ಮಂಡ್ಯದ ೧೨೧–೧೨೨, ನಾಗಮಂಗಲದ ೯೮ನೆಯ ಶಾಸನಗಳು ಏತತ್ಕೃತವಾಗಿರುವುದರಿಂದಲೂ ಈ ಗ್ರಂಥವು ಆ ಶಾಸನಗಳ ಕಾಲಕ್ಕೂ ಸೋಮೇಶ್ವರನು ಕರ್ಣಾಟಕವನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಹೋದ ೧೨೪೦ಕ್ಕೂ ಮಧ್ಯಕಾಲದಲ್ಲಿ ರಚಿತವಾಗಿರಬಹುದು. ಇದರ ಪರಮಾವಧಿ ೧೨೪೦.

ಡಾ|| ಕೃಷ್ಣರ ಈ ಸಿದ್ಧಾಂತ ಸಾಧುವೆಂದು ತೋರುತ್ತದೆ. ಕವಿಚರಿತೆಕಾರರೂ ತಮ್ಮ ಕವಿಚರಿತೆಯ ಮೂರನೆಯ ಸಂಪುಟದ ಉಪೋದ್ಘಾತದಲ್ಲಿ ಡಾ|| ಅಯ್ಯನವರ ಆಕ್ಷೇಪಣೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರವೀಯುತ್ತಾ ಸೂಕ್ತಿಸುಧಾರ್ಣವದ ರಚನೆಯ ಕಾಲವು ೧೨೪೫ಕ್ಕಿಂತ ಹಿಂದೆ ಇದ್ದರೂ ಇರಬಹುದೆಂದೂ ಸೂಚಿಸಿದ್ದಾರೆ.[13]

---

12 ಸೂಕ್ತಿಸುಧಾರ್ಣವ, ೬-೫೫. 13 ಕವಿಚರಿತ್ರೆ—ಸಂಪುಟ ೩, ಪೀಠಿಕೆ lxi.

ಕಮಲಭವನ 'ಶಾಂತೀಶ್ವರಪುರಾಣ'ದ ಪದ್ಯಗಳು ಸೂಕ್ತಿಸುಧಾರ್ಣವದಲ್ಲಿರುವುದರಿಂದ ಕಮಲಭವನು ಸೂಕ್ತಿಸುಧಾರ್ಣವ ಕರ್ತೃವಿಗಿಂತ ಹಿಂದೆ ಸುಮಾರು ೧೨೩೫ರಲ್ಲಿದ್ದಿರಬಹುದು ಎಂದು ಕವಿಚರಿತೆಕಾರರು ಸೂಚಿಸಿದ್ದಾರೆ. ವಾಸ್ತವವಾಗಿ ನೋಡಿದರೆ ಈಗ ಶುದ್ಧವೆಂದು ಅಂಗೀಕೃತವಾದ ಸೂಕ್ತಿಸುಧಾರ್ಣವದ ಯಾವ ಮಾತೃಕೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಅದರ ಪದ್ಯಗಳು ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲ ಕವಿಚರಿತೆಯ ಒಂದನೆಯ ಸಂಪುಟದಲ್ಲಿ ಶಾಂತೀಶ್ವರಪುರಾಣದಿಂದ ಉದ್ಧೃತವಾದ ಪದ್ಯಗಳಲ್ಲಿ 'ಮೆಟ್ಟಿದುದಲ್ಲದಿಲ್ಲುಟಿದಭೂತಳಂ'[14] ಎಂದು ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುವ ಪದ್ಯ ಮಾತ್ರ ಸೂಕ್ತಿಸುಧಾರ್ಣವದ ಮಾದರಿಯಲ್ಲಿ ರಚಿತವಾದ ಕವಿ ಮಲ್ಲಕೃತ 'ಕಾವ್ಯಸಾರ'ದಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ನೋಡಿ ಕವಿಚರಿತೆಕಾರರು ಭ್ರಮಿಸಿರಬಹುದು. ಅಲ್ಲದೆ[15] ಡಾ|| ಅಯ್ಯನವರು ತಿಳಿಸಿರುವ ಹಾಗೆ 'ಶಾಂತೀಶ್ವರಪುರಾಣ'ವು ೧೨೫೫ರಲ್ಲಿ ಸೂಕ್ತಿಸುಧಾರ್ಣವದ ರಚನೆಯಾದಮೇಲೆ ಹುಟ್ಟಿರಬೇಕು. ಆದುದರಿಂದಲೇ ಸೂಕ್ತಿಸುಧಾರ್ಣವದಲ್ಲಿ ಅದರಿಂದ ಉದಾಹರಣೆಗಳಿಲ್ಲದಿರಬಹುದು.

ಹಾಗೆಯೇ 'ಕಬ್ಬಿಗರ ಕಾವ'ದಿಂದ 'ಸುಧಾರ್ಣವ' ದಲ್ಲಿ ಪದ್ಯಗಳು ಉದ್ಧೃತವಾಗಿವೆಯೆಂದೂ ಆದುದರಿಂದ ಅದಕ್ಕಿಂತ ಹಿಂದೆ ಈ ಗ್ರಂಥವು ಸುಮಾರು ೧೨೩೫ರಲ್ಲಿ ರಚಿತವಾಗಿರಬಹುದೆಂದೂ ಕವಿಚರಿತೆಯಲ್ಲಿ ಉಕ್ತವಾಗಿದೆ. 'ಕಬ್ಬಿಗರ ಕಾವ' ವನ್ನು ಪ್ರಕಾಶಮಾಡಿದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಎಸ್. ಜಿ. ನರಸಿಂಹಾಚಾರ್ಯರೂ ಅದರ ಉಪೋದ್ಘಾತದಲ್ಲಿ 'ಕಬ್ಬಿಗರ ಕಾವ'ದ ೩೩೭, ೩೩೯, ೩೪೦ನೆಯ ಪದ್ಯಗಳು ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನನ ಸೂಕ್ತಿಸುಧಾರ್ಣವದಲ್ಲಿ ಉದಾಹೃತವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಅದಕ್ಕಿಂತ ಹಿಂದೆ ಈ ಗ್ರಂಥವು ರಚಿತವಾಗಿರಬೇಕು' ಎಂದು ಹೇಳಿ ಕವಿಚರಿತ್ರೆಕಾರರ ಮತವನ್ನೇ ಪೋಷಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ 'ಶಾಂತೀಶ್ವರ ಪುರಾಣ'ದಂತೆಯೇ ಈ ಮೂರು ಪದ್ಯಗಳೂ ಕವಿಮಲ್ಲಕೃತ ಕಾವ್ಯಸಾರದಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕುತ್ತವೆಯೇ ವಿನಾ ಸೂಕ್ತಿಸುಧಾರ್ಣವದ ಶುದ್ಧ ಮಾತೃಕೆಗಳಲ್ಲಿ ದೊರೆಯುವುದಿಲ್ಲ. 'ಕಬ್ಬಿಗರ ಕಾವ'ಕ್ಕಿಂತಲೂ ಮೊದಲೇ ಸೂಕ್ತಿಸುಧಾರ್ಣವವು ಗ್ರಥಿತವಾಗಿರಬಹುದು.

ಇದೂ ಅಲ್ಲದೆ ಮೇಲೆ ಹೇಳಿರುವಂತೆ ವಿವಾಹ ವರ್ಣನೆಯಲ್ಲಿ ಇಮ್ಮಡಿ ನರಸಿಂಹನ ವಿವಾಹಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಪದ್ಯಗಳೂ[16] ಕುಮಾರೋದಯ ವರ್ಣನೆಯಲ್ಲಿ ಇಮ್ಮಡಿ ನರಸಿಂಹ ಮತ್ತು ಸೋಮೇಶ್ವರ ಇವರ ಜೈತ್ರಯಾತ್ರೆಯ ವಿಷಯಕವಾದ ಪದ್ಯಗಳೂ[17] ಬರುವುವು. ಚಂದ್ರೋದಯ ವರ್ಣನೆಯಲ್ಲಿ 'ಭಾವಿಪಾದರಿಪ'[18] ಎಂದು ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುವ ಪದ್ಯದಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಕೇಶವದೇವನನ್ನು ಹೊಗಳಿದೆ. ಬಹುಶಃ ಈತನು ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನನ ಮಗನೂ ಶಬ್ದಮಣಿ

---

14 ಕವಿಚರಿತ್ರೆ—ಸಂಪುಟ ೧, ಪುಟ ೩೬೪. 15 ಕವಿಚರಿತಕಾರರು ಸೂಕ್ತಿಸುಧಾರ್ಣವದ ಸರಿಯಾದ ಪ್ರತಿಯಾವುದೆಂಬುದನ್ನು ವಿಚಾರಮಾಡದಿದ್ದುದು ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗಿದೆ. 16 'ಎಳವೆಱೆಯಂ ಶ್ರೀಕಂಠಂ' ಎಂಬ ಪದ್ಯ. 17 ಸೂಕ್ತಿಸುಧಾರ್ಣವಂ—೫೬, ೭—೨೦. 18 ಅದೇ ಗ್ರಂಥ, ೮—೩೮೧.

ದರ್ಪಣಕಾರನೂ ಆದ ಕೇಶಿರಾಜನೇ [19] ಇರಬೇಕು. ಈ ಪದ್ಯಗಳೆಲ್ಲ ಆತನ ಗ್ರಂಥವಾದ 'ಚೋಳಪಾಲಕ ಚರಿತೆ'ಯಿಂದ ಆಯ್ದುದಾಗಿರಬೇಕು. ಚೋಳ ರಾಜನಾದ ಮೂರನೆಯ ರಾಜರಾಜನು (೧೨೧೬–೧೨೫೭) ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಕಳೆದು ಕೊಂಡು ಸೆರೆಯಲ್ಲಿದ್ದಾಗ ಹೊಯ್ಸಳ ಎರಡನೆಯ ನರಸಿಂಹನು ಅವನ ರಕ್ಷಣೆ ಯನ್ನು ಕೈಕೊಂಡು ಸೆರೆಯಿಂದ ಬಿಡಿಸಿ ಅವನನ್ನು ಪುನಃ ಸಿಂಹಾಸನದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾಪಿಸಿದನು. ಆದುದರಿಂದ ಈ ನರಸಿಂಹನಿಗೆ 'ಚೋಳಸ್ಥಾಪನಾಚಾರ್ಯ' ಎಂಬ ಬಿರುದುಂಟಾಯಿತು. ಇವನನ್ನೇ ಚೋಳಪಾಲಕನೆಂದು ಕರೆದು ಕೇಶಿ ರಾಜನು ಇವನ ಚರಿತ್ರೆಯನ್ನು ಕಾವ್ಯರೂಪವಾಗಿ ರಚಿಸಿರಬಹುದು. ತಂದೆ ಮಕ್ಕಳಾದ ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ಕೇಶಿರಾಜರಿಬ್ಬರೂ ಸಮಕಾಲೀನರಾಗಿ ನೃಸಿಂಹನ ಕಾಲದಿಂದಲೂ ಹೊಯ್ಸಳರ ಪೋಷಣೆಯಲ್ಲಿದ್ದು ನೃಸಿಂಹ ಸೋಮೇಶ್ವರರ ಬಲ ಪರಾಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ನೋಡಿ ಮೆಚ್ಚಿ ಅವರ ವಿಷಯಕವಾದ ಗ್ರಂಥಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿರಬೇಕು. ಇವರಿಬ್ಬರೂ ಸೇರಿ 'ಸೂಕ್ತಿಸುಧಾರ್ಣವ'ದ ಸಂಕಲನ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ನೆರವೇರಿಸಿ ತಮ್ಮ ಕಾವ್ಯದಿಂದಲೂ ಅದರಲ್ಲಿ ಪದ್ಯಗಳನ್ನು ಉದ್ಧರಿಸಿರಬೇಕು. ಇದರ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಕೇಶಿರಾಜನು ಪ್ರಯೋಗಗಳನ್ನು ಕಂಡು ತನ್ನ ವ್ಯಾಕರಣಕ್ಕೆ ಉಪಯೋಗಮಾಡಿಕೊಂಡಿರಬಹುದು. ಇದು ನಿಜವಾದ ಪಕ್ಷ ದಲ್ಲಿ ಇವರಿಬ್ಬರೂ ಸೋಮೇಶ್ವರನಿಗಿಂತ ಹಿರಿಯರಾಗಿದ್ದು ಅವನು ತಮಿಳು ನಾಡಿಗೆ ಹೋಗುವುದಕ್ಕಿಂತ ಮುಂಚೆ ದೋರಸಮುದ್ರದಲ್ಲಿರುವಾಗಲೇ ಅವನ ಸಂತೋಷಕ್ಕಾಗಿ ೧೨೪೦ರ ಸುಮಾರಿನಲ್ಲಿ ಸೂಕ್ತಿಸುಧಾರ್ಣವವನ್ನು ರಚಿಸಿರ ಬಹುದೆಂದು ಹೇಳುವುದು ಸಮಂಜಸವಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಬಸರಾಳು ಶಾಸ ನದ ಕಾಲವು ನಿಷ್ಕೃಷ್ಟವಾಗಿ ೧೨೩೭ ಎಂದು ಗೊತ್ತಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಈ ಕಾಲ ನಿರ್ಣಯವು ಮತ್ತಷ್ಟು ಸೂಕ್ತವಾಗಿ ಭಾಸವಾಗದಿರದು.

ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನನಿಂದ ಸಂಕಲಿತವಾದ ಸೂಕ್ತಿಸುಧಾರ್ಣವವಲ್ಲದೆ ಅದರ ಮಾದರಿಯಲ್ಲಿ ಅದರ ಅನೇಕ ಪದ್ಯಗಳನ್ನೊಳಗೊಂಡ ಕವಿಮಲ್ಲಕೃತ 'ಕಾವ್ಯ ಸಾರ'ವೆಂಬ ಮತ್ತೊಂದು ಗ್ರಂಥವಿದೆ. ಸಂಪಾದಕರಲ್ಲಿದ್ದ ಕಾಗದದ ಪ್ರತಿ (ಕ), ಮೈಸೂರು ಪ್ರಾಚ್ಯಕೋಶಾಗಾರದ ಕೆ. ಎ. ೫೧, ಶೃಂಗೇರಿ ಮಠದ ಓಲೆಯ ಪ್ರತಿ (ಖ), ಈಚೆಗೆ ೧೯೩೬ರಲ್ಲಿ ಸಂಪಾದಕರು ಸಂಚಾರ ಹೋಗಿದ್ದಾಗ ಬೇಲೂರಿ ನಿಂದ ತಂದ ಓಲೆಯ ಪ್ರತಿ (ಬ) ಮತ್ತು ಡಾ|| ಕೃಷ್ಣರವರು ತಮ್ಮ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ವಿವರಿಸಿರುವ ಓಲೆಯ ಪ್ರತಿ—ಇವು ಒಂದು ಪಂಗಡಕ್ಕೆ ಸೇರಿದವು ಇವೇ ಮಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಜುನನಿಂದ ಸಂಕಲಿತವಾದ ಮೂಲ ಗ್ರಂಥ. ಇವೆಲ್ಲವೂ ಹೆಚ್ಚು ಕಡಿಮೆ ಒಂದೇ ಮಾದರಿಯವು. ಅಲ್ಪ ಸ್ವಲ್ಪ ಪಾಠಭೇದಗಳಿದ್ದರೂ ಆಕಾರ, ಮಿತಿ, ಜೋಡಣೆ ಮೊದಲಾದುವುಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದೇ ರೀತಿಯಾಗಿವೆ. ಪ್ರಾಚ್ಯಕೋಶಾ ಗಾರದ ಕೆ. ಎ. ೧೮೦ರ ಎರಡು ಸಂಪುಟಗಳು, ಮೈಸೂರು ಭಕ್ಷಿ ನರಸಪ್ಪನವರ

---

19 ಸಾಹಿತ್ಯ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಆ ಕಾಲದವರೆಗೆ ಮತ್ತಾವ ಕೇಶಿರಾಜನೂ ನಮಗೆ ಪರಿಚಿತನಾಗಿಲ್ಲ.

ಮನೆಯಲ್ಲಿರುವ ಓಲೆಯ ಪ್ರತಿ ಮತ್ತು ಬೇಲೂರು ತಾಲ್ಲೂಕು ಬಿಕ್ಕೋಡು ಹೋಬಳಿ ಹೊನ್ನವಳ್ಳಿ ಜೋಡೀದಾರ್ ನಾರಾಯಣ ಭಟ್ಟರಿಂದ ತಂದಿದ್ದ ಓಲೆಯ ಪ್ರತಿ—ಇವು ಮೂರೂ ಮತ್ತೊಂದು ಗುಂಪಿಗೆ ಸೇರಿದುವು. ಇವು ಮೂಲ ಸೂಕ್ತಿ ಸುಧಾರ್ಣವ ಗ್ರಂಥದ ಆಧಾರದಮೇಲೆ ಅನೇಕ ಪ್ರಾಚೀನ ನವೀನ ಕವಿಗಳ ಪದ್ಯಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಿಕೊಂಡು ಆವಶ್ಯಕವಲ್ಲವೆಂದು ತೋರಿದುದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ವಿಸ್ತೃತವಾಗಿರುವುವು. ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನನಿಗಿಂತ ಆಧುನಿಕರಾದ ಮಧುರ, ಬಾಹುಬಲಿ, ಚೌಂಡರಸ ಮೊದಲಾದವರ ಗ್ರಂಥಗಳಿಂದ ಪದ್ಯಗಳು ಉದ್ಧೃತವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಈ ಕಾವ್ಯಸಾರವು ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನನಿಂದ ಸಂಕಲಿತ ವಾದುದಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಬೇಕು. ಅಲ್ಲದೆ ಈ ಪ್ರತಿಗಳಲ್ಲಿ ಮೂಲ ಗ್ರಂಥಕ್ಕಿರುವ ಸೂಕ್ತಿಸುಧಾರ್ಣವ ಮತ್ತು ಕಾವ್ಯಸಾರ ಎಂಬ ಎರಡು ಹೆಸರುಗಳಲ್ಲಿ ಸೂಕ್ತಿಸುಧಾ ರ್ಣವವೆಂಬ ಹೆಸರು ಎಲ್ಲಿಯೂ ಕಂಡುಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಇಲ್ಲಿ ಇರುವ ಆಶ್ವಾಸಾಂತ್ಯ ಗದ್ಯವೂ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಾಗಿದೆ. ಪೀಠಿಕಾಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿರುವ ಹೊಯ್ಸಳರ ವಂಶ ವರ್ಣನೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಪದ್ಯಗಳು ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಲುಪ್ತವಾಗಿವೆ. ಅಂಗೀಕೃತ ಪ್ರತಿಗಳಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲದ ಜಿನಸ್ತುತಿ ಇವುಗಳ ಆರಂಭ ಪದ್ಯವಾಗಿದೆ[20]. ಮೊದಲನೆಯ ಗುಂಪಿನ ಪ್ರತಿಗಳಲ್ಲಿ ಯುದ್ಧವರ್ಣನೆಯನ್ನು ಉಳಿದು ಪೀಠಿಕಾ ಪ್ರಕರಣ ಸೇರಿ ೧೮ ಆಶ್ವಾಸಗಳಿವೆ. ಎರಡನೆಯದರಲ್ಲಿ ೧೫ ಆಶ್ವಾಸಗಳಿವೆ. ಬಹುಶಃ ಇಲ್ಲಿಯೂ ಉಳಿದ ಆಶ್ವಾಸಗಳಿದ್ದು ಲುಪ್ತವಾಗಿರಬಹುದು. ಮೊದಲನೆಯ ಸೂಕ್ತಿಸುಧಾರ್ಣವದಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ೨,೨೦೦ ಪದ್ಯಗಳಿವೆ. ಎರಡ ನೆಯದರಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ೩,೫೭೫ ಪದ್ಯಗಳಿವೆ. ಇವೆರಡಕ್ಕೂ ಸಮಾನವಾದ ಪದ್ಯ ಗಳು ಸುಮಾರು ೮೭೫ ಮಾತ್ರ. ಇದರ ಆಧಾರದಮೇಲೆ ಮತ್ತೊಂದು ಪೂರ್ವ ಪಕ್ಷ ಶಂಕಿತವಾಗಬಹುದು. ವಿಸ್ತಾರ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೊರಡುವವನು ನವೀನ ಕಾವ್ಯಗಳಿಂದಲೂ ಪದ್ಯವನ್ನು ಆರಿಸಿಕೊಂಡು ದೊಡ್ಡದುಮಾಡಬೇಕೇ ವಿನಾ ಮೂಲ ಗ್ರಂಥಗಳಲ್ಲಿರುವುದನ್ನು ಬಿಡುವುದು ಅಸಂಭವವಾದುದರಿಂದ ಮೂಲ ಗ್ರಂಥದ ಮಿತಿಯೂ ಎರಡಕ್ಕೂ ಸಂವಾದಿಯಾಗಿರುವ ೮೭೫ ಪದ್ಯಗಳಷ್ಟೇ ಇರಲಾರದೇಕೆ? ಮೊದಲನೆಯ ಸಂಪ್ರದಾಯಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ಪಾಠವು ಬುದ್ಧಿವಂತ ನಾದ ಒಬ್ಬನಿಂದ ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನನಿಂದಲೇ ರಚಿತವಾಗಿರುವಂತೆ ಭ್ರಮೆ ಬರುವ ಹಾಗೆ ಎಚ್ಚರಿಕೆಯಿಂದ ಅವನ ಹಿಂದಿನ ಕಾಲದ ಕಾವ್ಯಗಳ ಪದ್ಯಗಳನ್ನು ತುಂಬು ವುದರ ಮೂಲಕ ಏಕೆ ವಿಸ್ತೃತವಾಗಿರಬಾರದು ಎಂದು. ಇದಕ್ಕೆ ಹೀಗೆಯೇ ಸರಿ ಎಂದು ಸಿದ್ಧಾಂತಮಾಡಿ ಹೇಳಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಒಂದನೆಯ ಗುಂಪಿನ ಪ್ರತಿಗಳ ಪಾಠದಲ್ಲಿ ಕವಿಯಿಂದ ಆಶ್ವಾಸ ಪ್ರಾರಂಭದಲ್ಲಿ ಉಕ್ತವಾಗಿರುವ ವರ್ಣನೀಯಾಂಶ

---

[20] ಶ್ರೀಮಾನ್ಗಳಾದ ಆರ್. ನರಸಿಂಹಾಚಾರ್ಯರೂ ಎಸ್. ಜಿ. ನರಸಿಂಹಾಚಾರ್ಯರೂ ಈ ಗ್ರಂಥಪಾಠವನ್ನು ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನನಿಂದ ಸಂಕಲಿತವಾದ ಮೂಲ ಪಾಠವೆಂದು ಭ್ರಮಿಸಿರುವುದರಿಂದ ಕಾಲ ಮತವಿಚಾರಗಳಲ್ಲಿ ಅವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯವು ಭಿನ್ನವಾಗಿದೆ.

ಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸುವ ಎರಡು ಪದ್ಯಗಳಿಗೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ವರ್ಣನೆಗಳಿರುವುದರಿಂದಲೂ ಈಗ ಸಿಕ್ಕಿರುವ 'ಸೂಕ್ತಿಸುಧಾರ್ಣವ'ವೆಂಬ ಹೆಸರುಳ್ಳ ಗ್ರಂಥದ ಪ್ರತಿಗಳೆಲ್ಲವೂ ಒಂದೇ ರೀತಿಯ ಪಾಠವನ್ನೂ ಕ್ರಮವನ್ನೂ ಉಳ್ಳುದರಿಂದಲೂ ಇವಕ್ಕೆಲ್ಲ ಒಂದೇ ಮೂಲ ಮಾತೃಕೆಯಾಗಿದ್ದರೂ ಇರಬಹುದು! ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನನಿಗಿಂತ ಆಧುನಿಕವಾದ ಗ್ರಂಥಗಳ ಪದ್ಯಗಳು ಅಲ್ಲಿಲ್ಲದುದರಿಂದಲೂ ಅದೇ ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನನಿಂದ ಸಂಕಲಿತವಾದ ಗ್ರಂಥವೆಂದು ಸ್ಥೂಲವಾಗಿ ಹೇಳಬಹುದು. ದ್ವಿತೀಯ ಸಂಗ್ರಹಕಾರನು ಮೊದಲ ಪ್ರತಿಯಲ್ಲಿ ತನಗೆ ರುಚಿಸದೇ ಇರುವ ಪದ್ಯಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಆಕರ್ಷಕವಾದ ಹೊಸ ಪದ್ಯಗಳನ್ನು ಆಯ್ದು ಸೇರಿಸಿ ದೊಡ್ಡದನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರಬಹುದು.[21]

---

[21] ಈ ವಿಸ್ತೃತ ಗ್ರಂಥವು ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನನ ಮೂಲಗ್ರಂಥಕ್ಕಿಂತ ಭಿನ್ನವಾಗಿದ್ದರೂ ಅದಕ್ಕಿಂತ ಈಚಿನದಾದರೂ ಅದು ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಚರಿತ್ರೆಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಬಹು ಮುಖ್ಯವಾಗಿದೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು ಸುಮಾರು ೩,೫೭೫ ಪದ್ಯಗಳಿವೆ. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಮೂಲ ಸೂಕ್ತಿಸುಧಾರ್ಣವದಲ್ಲಿಯೂ ಈಗ ಉಪಲಬ್ಧವಾಗಿರುವ ಇತರ ಗ್ರಂಥಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಇಲ್ಲದ ಸುಮಾರು ೫೦೦ ಪದ್ಯಗಳಿವೆ. ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ಇದುವರೆಗೂ ತಿಳಿಯದ ಎಷ್ಟೋ ವಿಷಯಗಳು ಪ್ರಕಾಶಕ್ಕೆ ಬರುವುವು. ಈ ಗ್ರಂಥದಲ್ಲಿ ಮೊದಲನೆಯ ಆಶ್ವಾಸದಿಂದ ಕ್ರಮವಾಗಿ ಮಧುರನ 'ಧರ್ಮನಾಥಪುರಾಣ'ದಿಂದ ಪದ್ಯಗಳನ್ನು ಉದ್ಧರಿಸಿದೆ. ಈಗ ಉಪಲಬ್ಧವಾಗಿರುವ ಆ ಗ್ರಂಥದ ನಾಲ್ಕು ಆಶ್ವಾಸಗಳಿಂದಲೇ ಸುಮಾರು ೪೦ ಪದ್ಯಗಳು ಇಲ್ಲಿ ಉದಾಹೃತವಾಗಿವೆ. ಮುಂದೆ ಇದೇ ರೀತಿ ಆ ಗ್ರಂಥದ ಅನೇಕ ಪದ್ಯಗಳು ದೊರೆಯಬಹುದು. ಈ ಗ್ರಂಥದಲ್ಲಿ ನರಸಿಂಹ ಮತ್ತು ಸೋಮಶೇಖರ (ಶಶಿಶೇಖರ, ಚಂದ್ರಶೇಖರ) ರ ವಿಷಯವಾಗಿ ಅನೇಕ ಪದ್ಯಗಳು ಸಿಕ್ಕುವುವು. ಸೋಮಶೇಖರ, ಚಂದ್ರಶೇಖರ, ಶಶಿಶೇಖರ ಎಂಬುವು ಸೋಮೇಶ್ವರನ ಪರ್ಯಾಯನಾಮಗಳಿರಬಹುದು. ಈ ಪದ್ಯಗಳೆಲ್ಲವೂ ಕೇಶಿರಾಜನ 'ಚೋಳಪಾಲಕ ಚರಿತ್ರೆ'ಯಿಂದ ಉದ್ಧೃತವಾಗಿರಬಹುದು. ಕೆಲವು ಪದ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಕುಸುಮಪುರಿ, ಅವಂತಿಕಾಪುರಿ, ಮಿಥಿಳೆ, ಚಂಪಾಪುರ, ವಸಂತಿಕಾಪುರ, ಸುಮನಃಪುರಗಳ ವರ್ಣನೆಯಿದೆ. ಮತ್ತೆ ಕೆಲವುಗಳಲ್ಲಿ ಪುಷ್ಪಪುರೇಶರಾಜಹಂಸ, ವಿಜಯಾಧಿಪಭೂಪ, ಬಾಗೆಯವಿಭುಮಲ್ಲ, ಶ್ರೀಗಂಡಮಾರ್ತಾಂಡ, ಪ್ರೌಢದೇವ ಮೊದಲಾದವರ ವಿಷಯ ಉಕ್ತವಾಗಿದೆ. ಕಲಾವಿಲಾಸನ ವಿಷಯಕವಾದ ಆಯ್ದು ಪದ್ಯಗಳಿವೆ (ಇವು ಈಗ ಅಚ್ಚಾಗಿರುವ ಅಭಿನವವಾದಿ ವಿದ್ಯಾನಂದನ ಕಾವ್ಯಸಾರದ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿರುವ ಕಲಾವಿಲಾಸನೆಂಬ ಅಂಕಿತವಿರುವ ಪದ್ಯಗಳಿಗಿಂತ ಭಿನ್ನವಾದುದು). ಕವಿಪಂಚಮಾರ್ಗಣ ಅಥವಾ ಕವಿಪಂಚಬಾಣನ ವಿಷಯ ಮೂರು ನಾಲ್ಕು ಪದ್ಯದಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತದೆ. (ಸಾಂಗತ್ಯದಲ್ಲಿ ಭುಜಬಲಿ ಚರಿತೆಯನ್ನು ಸು. ೧೬೧೦ರಲ್ಲಿ ರಚಿಸಿದ ಪಂಚಬಾಣ ಈತನಲ್ಲ). ಮುಗ್ಧಮೋಹನ, ವಿಕ್ರಮತಿಮಿಂಗಿಲ, ಛಲದಂಕಮಲ್ಲ, ಅಕಳಂಕಮಲ್ಲ, ನಿಕಳಂಕಮಲ್ಲ, ಜಗದೇಕಮಲ್ಲ, ಅರುಹಂತದೇವ, ಸುಚರಿತ್ರಕೋವಿದ ಮೊದಲಾದ ಅಂಕಿತಗಳಿಂದ ಮುಗಿಯುವ ಪದ್ಯಗಳು ಮಧ್ಯಮಧ್ಯೆ ದೊರೆಯುವುವು. ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವಾದರೂ ನರಸಿಂಹ ಸೋಮೇಶ್ವರರ ಬಿರುದುಗಳಿರಬೇಕು. (ಸೂಕ್ತಿಸುಧಾರ್ಣವದ ೫–೨೬ರಲ್ಲಿ ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನನು ಸೋಮೇಶ್ವರನನ್ನು 'ಛಲದಂಕರಾಮ ಸೋಮನೃಪಾಲಂ' ಎಂದು ಸಂಬೋಧಿಸಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿ.) ೫–೧೯೨ರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ನಾಗವರ್ಮನ ಕೀರ್ತಿಯು ವರ್ಣಿತವಾಗಿದೆ. (ಅದು ಈಗ ಉಪಲಬ್ಧವಾಗಿರುವ ನಾಗವರ್ಮಕೃತ ಗ್ರಂಥಗಳಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲ.) ಹರಿಯ

ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನನು ತನ್ನನ್ನು ಯಾದವಕಟಕಾಚಾರ್ಯ ಸುಕವಿ ಸುಮನೋಬಾಣಜಾಮಾತೃ ಎಂದು ಹೇಳಿಕೊಂಡಿದ್ದಾನೆಯೇ ವಿನಾ ತನ್ನ ತಂದೆ ತಾಯಿಗಳ ಹೆಸರನ್ನು ತಿಳಿಸಿಲ್ಲ. ಹಿಂದೆಯೇ ತಿಳಿಸಿರುವಂತೆ ತಾನು ಸರಸ ಕವೀಶ್ವರ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಸರಸ ಕವೀಶನೆಂತಲೂ ವಿಶಿಷ್ಟ ಮುನಿಗಳ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಪರಮಮುನಿಯೆಂತಲೂ ಬುಧರ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಪರಮಬುಧನೆಂತಲೂ ವಿಶೇಷಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾನೆ. ಹಿಂದೆ ಶ್ರೀಹರ್ಷನೂ ಭೋಜಭೂಪತಿಯೂ ವಜ್ರಹಸ್ತನೃಪನೂ ಕೃತಿಗೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಕರಾಗಿ ಕೀರ್ತಿ ಪಡೆದಹಾಗೆ ಈಗ ಮಲ್ಲಬುಧನಿಂದ ಈ ಗ್ರಂಥವನ್ನು ಬರೆಯಿಸಿ ಸರ್ವಜ್ಞ ಸೋಮೇಶನೂ ಉನ್ನತಿಯನ್ನು ಪಡೆದನೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾನೆ. ಶ್ರೀಹರ್ಷನು ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾದ 'ರತ್ನಾವಳಿ'ಯೇ ಮೊದಲಾದ ನಾಟಕಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿ ಬಾಣಕವಿಗೆ ಪೋಷಕನಾಗಿದ್ದವನು. ಭೋಜನು ಅಕ್ಷರಲಕ್ಷದಾನ ಮಾಡಿದ ಕೀರ್ತಿಯಿಂದ ಕೂಡಿದ ಧಾರಾನಗರದ ಭೋಜರಾಜ ; ವಜ್ರಹಸ್ತನೃಪನಾರೋ ತಿಳಿಯದು.[22] ಕನ್ನಡ ಕವಿಗಳಲ್ಲಿ ಇವನು ಜನ್ನ, ಪಂಪ, ಗುಣನಂದಿ, ಗಜಾಂಕುಶ, ಗುಣವರ್ಮ ಇವರುಗಳನ್ನು ಸ್ತೋತ್ರಮಾಡಿದ್ದಾನೆ. ಜನ್ನನು 'ಯಶೋಧರ ಚರಿತ್ರೆ', 'ಅನಂತನಾಥ ಪುರಾಣ' ಗಳ ಕರ್ತೃ. ಪಂಪನು ಪ್ರಸಿದ್ಧನಾದ 'ಆದಿಪಂಪ'; ಗುಣವರ್ಮನು 'ಹರಿವಂಶ', 'ಶೂದ್ರಕ'ಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿದ ಒಂದನೆಯ ಗುಣವರ್ಮನೋ 'ಪುಷ್ಪದಂತ ಪುರಾಣ'ವನ್ನು ರಚಿಸಿದ ಎರಡನೆಯ ಗುಣವರ್ಮನೋ ಹೇಳುವುದು ಕಷ್ಟ. ಸೂಕ್ತಿಸುಧಾರ್ಣವದಲ್ಲಿ ಇವರಿಬ್ಬರ ಗ್ರಂಥಗಳಿಂದಲೂ ಪದ್ಯಗಳು ಉದ್ಧೃತವಾಗಿವೆ. ಗುಣನಂದಿಯು, ಕೇಶಿರಾಜನೂ ಭಟ್ಟಾಕಳಂಕನೂ ಸ್ತುತಿಸುವ, ಜೈನೇಂದ್ರ ವ್ಯಾಕರಣಕ್ಕೆ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನವನ್ನು ರಚಿಸಿರುವ, ಶ್ರವಣಬೆಳಗೊಳದ ೬೬, ೧೧೭, ೧೨೭ನೆಯ ಶಾಸನಗಳಲ್ಲಿ ಉಕ್ತವಾಗಿರುವ ಜೈನ ಗುರುವಿರಬೇಕು. ಈತನು ಕ್ರಿ.ಶ. ೯೦೦ಕ್ಕಿಂತ ಹಿಂದೆ ಇದ್ದಿರಬೇಕು.[23] ಈತನು ಯಾವ ಕನ್ನಡ ಗ್ರಂಥವನ್ನು ಬರೆದಿದ್ದಾನೆಯೋ

ವಿಷಯವಾಗಿ ಈಗ ದೊರೆತಿರುವ ಯಾವ ಗ್ರಂಥಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಇಲ್ಲದ ಅಚ್ಯುತ, ಕೃಷ್ಣರ ವಿಷಯಕವಾದ ಪದ್ಯಗಳು ಅಲ್ಲಲ್ಲಿಯೆ ಹೇರಳವಾಗಿರುವುವು. 'ಜಗನ್ನಾಥ ವಿಜಯ'ದಿಂದಲೇ ಉದ್ಧೃತವಾಗಿರಬೇಕೆಂದು ಸಂಶಯವನ್ನುಂಟುಮಾಡುವ 'ಶ್ರೀಜಗನ್ನಾಥನಾ' ಎಂಬುದಾಗಿ ಮುಗಿಯುವ ಒಂದು ಪದ್ಯವು ೭ನೆಯ ಆಶ್ವಾಸಾಂತ್ಯದಲ್ಲಿದೆ. ಉಷಾಪರಿಣಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಡುವ ಎರಡು ಪದ್ಯಗಳು ಆರನೆಯ ಆಶ್ವಾಸದಲ್ಲಿವೆ. ಕುಮಾರಸಂಭವದ ಭಾಗವಿರಬಹುದಾದ ಗಿರಿರಾಜನ ಆಸ್ಥಾನ, ಪಾರ್ವತಿಯ ಬಾಲ್ಯ, ರತೀಮನ್ಮಥರ ರೂಪಲಾವಣ್ಯ, ಗಿರಿಜಾಕಲ್ಯಾಣ ಮೊದಲಾದವುಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಪದ್ಯಗಳು ಎಡೆಯೆಡೆಯಲ್ಲಿ ಗೋಚರವಾಗುವುವು. ಇವು ಹರಿಹರನ ಗಿರಿಜಾಕಲ್ಯಾಣದ ಭಾಗಗಳಲ್ಲ. ಇವೆಲ್ಲ ಇದುವರೆಗೆ ಪರಿಚಿತವಾಗಿರುವ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯಚರಿತ್ರೆಗೆ ಅಗೋಚರವಾದವು.

22 ಎರಡನೆಯ ಗುಣವರ್ಮನು ತನ್ನ ಪುಷ್ಪದಂತ ಪುರಾಣದ ೧—೬೭ನೆಯ ಪದ್ಯಕಲ್ಲಿ ಹೇಳುವ ವಜ್ರದೇವನೇ ಇವನಿರಬಹುದೆ?

23 ಇವನ ಕಾಲದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಅಯ್ಯನವರು ಮಾಡಿರುವ ನಿರ್ಣಯ ಸೂಕ್ತವಾಗಿಲ್ಲ.

ತಿಳಿಯದು. ಗಜಾಂಕುಶನು, ದುರ್ಗಸಿಂಹ, ನಯಸೇನ ಮೊದಲಾದವರಿಂದ ಸ್ತುತನಾದ ಸುಮಾರು ಕ್ರಿ.ಶ. ೧೦೦೦ ರಲ್ಲಿದ್ದಿರಬಹುದಾದ ಕವಿಯೂ ದಂಡ ನಾಯಕನೂ ಆದವನು. ಇವನನ್ನು ರುದ್ರಭಟ್ಟನೇ ಮೊದಲಾದ ಅನೇಕ ಕನ್ನಡ ಕವಿಗಳು ಸ್ತೋತ್ರಮಾಡಿರುವುದರಿಂದ ಇವನು ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಕನ್ನಡ ಕವಿಯಾಗಿರ ಬೇಕು. ಆದರೆ ಅವನ ಗ್ರಂಥಗಳಾವುವೂ ದೊರೆತಿಲ್ಲ. ಇವರಿಂದಲೇ ಅಲ್ಲದೆ ಸೂಕ್ತಿಸುಧಾರ್ಣವದಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ತಿಳಿದಮಟ್ಟಿಗೆ ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನನಿಗಿಂತ ಪ್ರಾಚೀನ ರಾದ ಸುಮಾರು ೨೫ ಕವಿಗಳ ಗ್ರಂಥಗಳಿಂದ ಪದ್ಯಗಳು ಉದಾಹೃತವಾಗಿವೆ. ಅವುಗಳ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಮೂರನೆಯ ಅನುಬಂಧದಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿದೆ.

ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನನು ತಾನು ಗ್ರಂಥವನ್ನು ರಚಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವನ್ನು ಮುಂದಿನ ಪದ್ಯದಲ್ಲಿ ವಿಸ್ತರಿಸಿದ್ದಾನೆ.

ಕರೆದು ಬುಧವ್ರಜಂ ಸುಕವಿ ಮಲ್ಲಪನಂ ಮನದಟ್ಟಯಿಂದಮಾ
ದರಿಸಿ ಸುಧಾರ್ಣವಾಖ್ಯ ಕೃತಿಯಂ ರಚಿಯಿಪ್ಪುದೆನಲ್ಕೆ ಲೋಕವ|
ಚ್ಚರಿವಡೆ ಸಜ್ಜನರ್ ಪೊಗಳೆ ಸೋಲಮಗುಂದಲೆಯಾಗೆ ಬಿಚ್ಚತಂ
ಪರಿಣತರಪ್ಪರೊಲ್ದೆಳಸೆ ಪೇಳಲೊಡರ್ಚಿದನೀ ಪ್ರಬಂಧಮಂ||

ಮುಂದಿನ ಪದ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಆತನ ಕಾವ್ಯದ ಪ್ರೌಢಿಮೆ ಉಕ್ತವಾಗಿದೆ :—

ಚದುರರ ಮೆಚ್ಚು ಭಾವುಕರ ಕೈಪಿಡಿ ಜಾಣರ ಬಯ್ಕೆ ಸತ್ಕಲಾ
ವಿದರ ವಿಲಾಸಮಕ್ಕರಿಗರಾಭರಣಂ ಬುಧರಿಚ್ಚೆಯಚ್ಚು ವೀ|
ರದ ಕಣಿ ಕೂರ್ತು ಕೂರಿಸಿದ ನಲ್ಲಳ ಮೈಸಿರಿ ತಾನೆನಿಪ್ಪ ಸ
ಮ್ಮದದೊಳೆ ಬಣ್ಣಿಕುಂ ಧರಣಿ ಸತ್ಕವಿಮಲ್ಲನ ಕಾವ್ಯಸಾರಮಂ||

ಚದುರೆಸೆವಂತು ಭಾವಮುಮುರ್ವಂತು ನಯಂ ನಿಮಿರ್ವಂತು ಮಲ್ಲಪಂ
ಪದವಿಡೆ ಭಾರತೀವನಿತೆ ಭೋಂಕನೆ ಬಂದು ಮನಸ್ಸರೋಜದೊಳ್|
ಚದುರೆಸೆವಂತು ಭಾವಮುಮುರ್ವಂತು ನಯಂ ನಿಮಿರ್ವಂತು ಲೀಲೆಯಿಂ
ಪದವಿಡುತಿರ್ಪಳಾಹವನಕಾರಣಮಂತ್ರಮಿದಾಗದಿರ್ಕುಮೆ||

ಪದವಿನ್ಯಾಸದ ದೇಸೆ ಮಾರ್ಗದ ವಿಲಾಸಂ ರೂಢಿವೆತ್ತಂಗಹಾ
ರದಲಂಕಾರದ ಬಂಧ ಭಾವದೆಸಕಂ ಮೆಲ್ಪಾಡಿನೋಳ್ಪಂತೆ ಕೂ|
ಡಿದ ನಾನಾರಸಸಾರದಾನಮೆಸೆದತ್ತೆಂದೊಲ್ದು ಕೈಕೊಂಡು ಮೆ
ಚ್ಚಿದನಾ ಸೂಕ್ತಿಸುಧಾರ್ಣವಾಹ್ವಕೃತಿಪಾತ್ರಶ್ರೀಗೆ ಸೋಮೇಶ್ವರಂ ||

ಈಗಾಗಲೇ ತಿಳಿಸಿರುವಂತೆ ಸೂಕ್ತಿಸುಧಾರ್ಣವವು ಒಂದು ಸಂಕಲನ ಗ್ರಂಥ. ಇದರಲ್ಲಿ ಪೀಠಿಕಾಪ್ರಕರಣವೂ ಸೇರಿ ೧೯ ಆಶ್ವಾಸಗಳಿವೆ.[24] ಗ್ರಂಥಾ ರಂಭದಲ್ಲಿ ವಿಷ್ಣು, ಈಶ್ವರ, ಗಜಾನನ, ಸರಸ್ವತಿ ಇವರ ಸ್ತೋತ್ರವಿದೆ. ಮುಂದೆ ೧೫ ಪದ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಸಳನಿಂದ ಹಿಡಿದು ವೀರಸೋಮೇಶ್ವರನವರೆಗಿನ ಹೊಯ್ಸಳರ

---

24 ಈಗ ಉಪಲಬ್ಧವಾಗಿರುವುದು ೧೮ ಮಾತ್ರ.

ವಂಶವರ್ಣನೆಯಿದೆ. ಆಮೇಲೆ ಗ್ರಂಥಕರ್ತೃವಿನ ಸ್ವವಿಷಯವಾದಮೇಲೆ ದುರ್ಜನ ಸುಜನ ಪದ್ಧತಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಸುಮಾರು ೫೦ ಪದ್ಯಗಳಿವೆ. ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಮುಂದಿನ ೧೮ ಆಶ್ವಾಸಗಳಲ್ಲಿಯೂ ವರ್ಣಿತವಾಗುವ ಕಾವ್ಯಾಂಗ ಗಳನ್ನು ಸೂಚಿಸುವ

ವಾರಿಧಿ ಪರ್ವತಂ ಪುರಮಧೀಶ್ವರನುದ್ವಹನಂ ಕುಮಾರನಂ
ಭೋರುಹವೈರಿಮಿತ್ರರುದಯಂ ಋತುನಂದನಮಂಬು ಸೀಧು ಕಾಂ।
ತಾರತಿ ಚಿಂತೆ ಮಂತ್ರಿ ಚರ ಯಾನ ವಿರೋಧಿಜಯಂಗಳೆಂಬಿವಂ
ಸೂರಿಗಳಂಗಮೆಂದು ಕೃತಿಯೊಳ್ ಪದಿನೆಂಟುಮನೆಯ್ದೆ ಬಣ್ಣಿಪರ್॥

ಎಂಬ ಪದ್ಯವೂ ಇದೇ ಅರ್ಥವನ್ನು ಕೊಡುವ ಮತ್ತೆರಡು ಪದ್ಯಗಳೂ ಆದಮೇಲೆ ಪೀಠಿಕಾಪ್ರಕರಣವು ಮುಗಿಯುವುದು. ಎರಡನೆಯ ಆಶ್ವಾಸದಿಂದ ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದ ಪದ್ಯದಲ್ಲಿ ಸೂಚಿತವಾದ ಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಒಂದೊಂದು ಆಶ್ವಾಸದಲ್ಲಿ ಒಂದೊಂದು ವರ್ಣನೆಯಂತೆ ೧೮ ಆಶ್ವಾಸಗಳಲ್ಲಿ ಅಷ್ಟಾದಶವರ್ಣನೆಗಳೂ ವರ್ಣಿತವಾಗಿವೆ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಆಶ್ವಾಸದ ಪ್ರಾರಂಭದಲ್ಲಿಯೂ ಆಯಾ ಆಶ್ವಾಸದಲ್ಲಿ ಮುಂದೆ ವರ್ಣಿತವಾಗುವ ವಿಷಯಗಳನ್ನೊಳಗೊಂಡ ಒಂದು ಅಥವಾ ಎರಡು ಸೂಚನಾಪದ್ಯಗಳಿರುವುವು.[25] ಇವು ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನನಿಂದಲೇ ರಚಿತವಾಗಿರಬೇಕು. ಮುಂದೆ ಈ ಸೂಚನೆಗಳಿಗನುಗುಣವಾಗಿ ವರ್ಣನಾಪದ್ಯಗಳು ಪ್ರಾಚೀನ ಗ್ರಂಥಗಳಿಂದ ಉದ್ಧೃತವಾಗಿವೆ. ಸೂಚನೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರುವ ವಿಷಯಗಳೆಲ್ಲ ವರ್ಣಿತವಾಗಿವೆಯೇ ವಿನಾ ಅದೇ ಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಉಕ್ತವಾಗಿವೆಯೆಂದು ಹೇಳಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಪ್ರತಿ ಆಶ್ವಾಸಾಂತ್ಯದಲ್ಲಿಯೂ[26] 'ಓರಂತೆ ಮೆಚ್ಚಿದಂ ಕೃತಿಸಾರಂ ಹೊಯ್ಸಳವಂಶೋದ್ಧಾರಂ ದೋರಸಮುದ್ರಾಧಿನಾಯಕಂ ಸೋಮನೃಪಂ' ಎಂಬ ಕಂದವೂ 'ಇದು ಸರಸ್ವತೀ ಸರ್ವಾಂಗದರ್ಪಣಾಯಮಾನ ಪ್ರತಿಭಾಸನೂತನ ಪುರಾತನ ಪ್ರಮಾಣ ಕವಿಪುಂಗವಪ್ರಣೀತ ಮಹಾಪ್ರಬಂಧ ಸಾರೋದ್ಧಾರಮುಮಷ್ಟಾದಶಸ್ಥಳವರ್ಣನ ಮಾರ್ಗಮನೋಹರಮುಂ ವೀರಹೊಯ್ಸಳ ಸೋಯಿದೇವ ರಾಯವಿನೋದಾಕರ್ಣನಕೌತುಕೋತ್ಪಾದಿತಮುಂ ಯಾದವಕಟಕಾಚಾರ್ಯ

[25] ೧೩ನೆಯ ಆಶ್ವಾಸವಾದ ಮಧುಪಾನವರ್ಣನೆಯ ಆರಂಭದಲ್ಲಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾದ ಸೂಚನೆಯ ಪದ್ಯವಿರುವುದಿಲ್ಲ. 'ಶೃಂಗಾರ ರತ್ನಾಕರ'ದ ೨-೨೧ನೆಯ ಪದ್ಯವಾದ 'ಮದಿರಾಪಾನ ವಿಕಾರಮಂ' ಎಂಬ ಪದ್ಯದಿಂದಲೇ ಆಶ್ವಾಸವು ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುವುದು. ಕವಿಚರಿತೆಕಾರರು ಇದನ್ನು ಸೂಚನಾಪದ್ಯವೆಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ (ಕವಿಚರಿತೆ ೨ನೆಯ ಸಂಪುಟ, ಪುಟ ೨೮-೨೯.) ಇಲ್ಲಿ ಸೂಚನಾ ಪದ್ಯವು ಲುಪ್ತವಾಗಿರಬಹುದೇ?

[26] ಸೂರ್ಯೋದಯ ವರ್ಣನೆಯ ಅಂತ್ಯದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ
ಹಳಚಿತು ಸೂರ್ಯೋದಯಮಿಾ
ಸ್ಥಳಕೆಲ್ಲಂ ಕಾವ್ಯಸಾರದೊಳಗೆಂದುದು ಹೊ।
ಯ್ಸಳವಂಶಮೇರು ಯಾದವ
ಕುಳಾಂಬರದ್ಯುಮಣಿ ಸೋಯಿದೇವನೃಪಾಲಂ॥
ಎಂಬ ಪದ್ಯವಿದೆ.

ಸುಕವಿ ಸುಮನೋಬಾಣಜಾವಾತೃ ಪರಮಚಿದಾನಂದ ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನಕವೀಶ್ವರ ಸಂಯೋಜಿತಮುಮಪ್ಪ ಸೂಕ್ತಿಸುಧಾರ್ಣವದೊಳ್' ಎಂಬ ಗದ್ಯವೂ ಇರುವುವು. ಆಶ್ವಾಸಗಳ ಪ್ರಮಾಣ (ಅವುಗಳಲ್ಲಿರುವ ಪದ್ಯಸಂಖ್ಯೆ) ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಒಂದು ಕ್ರಮವೂ ಮಿತಿಯೂ ಇರುವಂತೆ ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ. ಒಂದು ಆಶ್ವಾಸದಲ್ಲಿ ಪದ್ಯಸಂಖ್ಯೆ ೨೬ ಆದರೆ ಇನ್ನೊಂದರಲ್ಲಿ ೪೯೦ ಆಗಿದೆ. ಈ ವಿಧವಾದ ವ್ಯತ್ಯಾಸಕ್ಕೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾದ ಉದ್ದೇಶವಿರುವಂತೆಯೂ ತೋರುವುದಿಲ್ಲ. ಪ್ರಾಚೀನ ಕಾವ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಆಯಾವರ್ಣನೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಪದ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ವಾರಸ್ಯವಾದುವು ಎಷ್ಟು ಸಿಕ್ಕಿದುವೂ ಅಷ್ಟನ್ನು ಮಾತ್ರ ಶೇಖರಿಸಿರುವ ಹಾಗೆ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಇದು ಪ್ರಾಚೀನ ಕವಿಗಳಿಗೆ ಯಾವ ವರ್ಣನೆಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಒಲವಿತ್ತೆಂಬುದನ್ನು ಪರೋಕ್ಷವಾಗಿ ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ. ಆದರೂ ಒಟ್ಟು ಗ್ರಂಥದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಯಾವ ಅಸಮರ್ಪಕತೆಯೂ ಭಾಸವಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಸೂಕ್ತಿಸುಧಾರ್ಣವದಲ್ಲಿ ಕಂದ ವೃತ್ತಗಳಲ್ಲದೆ ಬೇರೆಯ ಛಂದಸ್ಸಿನ ಪದ್ಯಗಳು ಉದಾಹೃತವಾಗಿಲ್ಲ. ವೃತ್ತಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಮಧುಪಾನ ವರ್ಣನೆಯಲ್ಲಿ ಬರುವ ಚಿತ್ರಲಯ, ಲಲಿತ, ಮಲ್ಲಿಕಾಮಾಲೆ, ಲಯೋತ್ತರ ಅಥವಾ ಲಯಗ್ರಾಹಿ ಜಾತಿಗೆ ಸೇರಿದ ಒಂದೊಂದು ಪದ್ಯಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟರೆ ಉಳಿದುವೆಲ್ಲ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾದ ಉತ್ಪಲಮಾಲೆಯೇ ಮೊದಲಾದ ಆರು ಸಂಸ್ಕೃತ ವೃತ್ತಗಳು. ದೇಶೀಯ ಛಂದಸ್ಸುಗಳಾದ ರಗಳೆ, ಷಟ್ಪದಿ ಮೊದಲಾದುವು ಆಗಿನ ಪಂಡಿತರ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಗಣ್ಯವಾಗಿದ್ದಿರಲಾರದು.

ಒಂದು ಸಾಹಿತ್ಯಭಂಡಾರದ ಪೂರ್ಣಪರಿಚಯಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಸರ್ವರಿಗೂ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವಾದುದರಿಂದ ಅದರಲ್ಲಿ ಉತ್ತಮವಾದ, ರಸವತ್ತಾದ ಉಕ್ತಿಗಳನ್ನೂ ನೀತಿಗಳನ್ನೂ ವರ್ಣನೆಗಳನ್ನೂ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಗ್ರಂಥವಾಗಿ ರಚಿಸುವುದು ನಮಗೆ ಪರಿಚಿತವಾದ ಇಂಗ್ಲಿಷ್, ಸಂಸ್ಕೃತ, ತಮಿಳು, ತೆಲುಗು ಮೊದಲಾದ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಬಹುಕಾಲದಿಂದಲೂ ರೂಢಿಯಲ್ಲಿದೆ. ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಅತಿನಿಕಟವಾಗಿ ಸಂಬಂಧಿಸಿರುವ ಸಂಸ್ಕೃತ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಂತೂ ಸುಭಾಷಿತ ಗ್ರಂಥಗಳು ಹೇರಳವಾಗಿವೆ[27] ಕನ್ನಡದಲ್ಲಾದರೋ ಸುಮಾರು ಹದಿನಾರನೆಯ ಶತ

---

[27] ಸಂಸ್ಕೃತ ಸುಭಾಷಿತಗಳ ಸಮೃದ್ಧಿಯನ್ನು ಮುಂದಿನ ಪಟ್ಟಿಯಿಂದ ಊಹಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು : (೧) ಅಮಿತಗತಿಯ 'ಸುಭಾಷಿತ ರತ್ನಸಂದೋಹ' ೯೯೪. (೨) 'ಕವೀಂದ್ರವಚನಸಮುಚ್ಚಯ' ಸು. ೧೧ನೆಯ ಶತಮಾನ. (೩) ನಂದನ ಕವಿಯ 'ಪ್ರಸನ್ನ ಸಾಹಿತ್ಯರತ್ನಾಕರ'ಸು. ೧೧ನೆಯ ಶತಮಾನ. (೪)ಶ್ರೀಧರದಾಸನ 'ಸದುಕ್ತಿಕರ್ಣಾಮೃತ,' ೧೨೦೫. (೫) ಜಲ್ಹಣನ 'ಸೂಕ್ತಿ ಮುಕ್ತಾವಳಿ,' ೧೨೫೭. (೬) ಶಾರ್ಙ್ಗಧರನ 'ಶಾರ್ಙ್ಗಧರಪದ್ಧತಿ,' ೧೩೬೩. (೭) ವಲ್ಲಭದೇವನ 'ಸುಭಾಷಿತಾವಳಿ', ೧೪೬೭. (೮) ಶ್ರೀವರನ 'ಸುಭಾಷಿತಾವಳಿ'. (೯) ಹರಿದಾಸನ 'ಪ್ರಸ್ತಾವರತ್ನಾಕರ', ೧೭ನೆಯ ಶತಮಾನ. (೧೦) ಹರಿಕವಿಯ 'ಸುಭಾಷಿತಹಾರಾವಳಿ', ೧೭ನೆಯ ಶತಮಾನ. (೧೧) ಸುಂದರಕವಿಯ 'ಸೂಕ್ತಿಸುಂದರ', ೧೭ನೆಯ ಶತಮಾನ. (೧೨) 'ಕವೀಂದ್ರ ಚಂದ್ರೋದಯ', ೧೭ನೆಯ ಶತಮಾನ. (೧೩) ಹರಿಹರ ಉಪಾಧ್ಯಾಯನ 'ಸುಭಾಷಿತಾವಳಿ', ೧೮ನೆಯ ಶತಮಾನ.

ಮಾನದ ಆದಿಭಾಗದಲ್ಲಿ ಸಂಕಲಿತವಾಗಿರಬಹುದಾದ ಅಭಿನವವಾದಿವಿದ್ಯಾನಂದನ 'ಕಾವ್ಯಸಾರ' ವನ್ನು ಬಿಟ್ಟರೆ ಪ್ರಸಕ್ತವಾದ ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನನ ಸೂಕ್ತಿಸುಧಾರ್ಣವವೊಂದೇ ಸುಭಾಷಿತಗ್ರಂಥ ನಮಗೆ ದೊರೆತಿರುವುದು. ಅಲ್ಲದೆ ಇದೇ ಪರಮಪ್ರಾಚೀನವಾದುದು. ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನನಿಗಿಂತ ಹಿಂದೆ ಸಂಸ್ಕೃತದಲ್ಲಿ 'ಸುಭಾಷಿತರತ್ನಸಂದೋಹ' 'ಕವೀಂದ್ರವಚನಸಮುಚ್ಚಯ' ಮೊದಲಾದ ಸುಭಾಷಿತಗ್ರಂಥಗಳು ರಚಿತವಾಗಿದ್ದುವು. ಅವುಗಳು ಈ ಗ್ರಂಥಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಪ್ರೇರಕವೋ ಹೇಳಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಸೂಕ್ತಿಸುಧಾರ್ಣವದ ಸಂಯೋಜನ ಕ್ರಮವು ಮಾತ್ರ ಒಂದು ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯದಿಂದ ಕೂಡಿದೆ. ಸಂಸ್ಕೃತ ಸುಭಾಷಿತಕಾರರು ತಮ್ಮ ಸಂಗ್ರಹಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ದೇವತಾಸ್ತುತಿ, ಋತುವರ್ಣನೆ, ಅನ್ಯೋಕ್ತಿ, ಸಂಕೀರ್ಣ ಮುಂತಾದ ಸಾಮಾನ್ಯಭಾಗಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನನಾದರೋ ಕಾವ್ಯಾಂಗಗಳಾದ ಅಷ್ಟಾದಶವರ್ಣನೆಗಳನ್ನೂ ಕ್ರಮಬದ್ಧವಾಗಿ ಬೇರೆ ಬೇರೆಯ ಆಶ್ವಾಸಗಳಾಗಿ ವಿಭಾಗಿಸಿಕೊಂಡು ಮಹಾಕಾವ್ಯದ ಮಾದರಿಯಲ್ಲಿ ರಚಿಸಿದ್ದಾನೆ. ಆದುದರಿಂದ ಈ ಯೋಜನೆಯ ಕ್ರಮ, ರೀತಿ ಎಲ್ಲವೂ ಆತನದೇ ಆಗಿರುವುದು.

ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನನು ತಾನೇ ಹೇಳಿಕೊಂಡಿರುವಂತೆ ಸರಸಕವೀಶ್ವರ. ಆದರೆ ಅವನ ಕವಿತಾಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಒರೆಹಚ್ಚಿನೋಡಲು ಅವನ ಸ್ವತಂತ್ರ ಗ್ರಂಥಗಳಾವುದೂ ದೊರೆತಿಲ್ಲ. ಆದರೂ ಅವನದೆಂದು ಊಹಿಸಬಹುದಾದ ಪೀಠಿಕಾಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿರುವ ಪದ್ಯಗಳೂ ಆಶ್ವಾಸಾರಂಭದಲ್ಲಿರುವ ಸೂಚನಾಪದ್ಯಗಳೂ ಗ್ರಂಥಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಬರುವ ನರಸಿಂಹ ಸೋಮೇಶ್ವರರ ಸ್ತೋತ್ರರೂಪವಾದ ಪದ್ಯಗಳೂ ಆತನ ಕವಿತಾಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಪ್ರಕಾಶಿಸತಕ್ಕವಾಗಿವೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಸಂಕಲನಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿಯೂ ಆತನ ವಿವೇಕ, ವಿಚಾರಪರತೆ, ಅಭಿರುಚಿ ಮೊದಲಾದುವು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗುವುವು. ಅವನು ಆರಿಸಿರುವ ಪದ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ಬಗೆಯ ಸೊಗಸಿರುತ್ತದೆ. ಶಬ್ದಾಲಂಕಾರ, ಅರ್ಥಾಲಂಕಾರ, ರಸಭಾವಗಳು, ಉಕ್ತಿವೈಚಿತ್ರ್ಯ, ವರ್ಣನಾವೈಖರಿ—ಒಂದೊಂದು ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಒಂದೊಂದು ಪದ್ಯವನ್ನು ಆರಿಸಿಕೊಂಡಿರುತ್ತಾನೆ. ಆತನಿಗೆ ವೈದರ್ಭಿ ಶೈಲಿಯಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಒಲವಿರುವಹಾಗೆ ಕಾಣುತ್ತದೆ.

ಆದರೂ ಸೂಕ್ತಿಸುಧಾರ್ಣವವು ಪ್ರಕೃತಿವರ್ಣನಾದೃಷ್ಟಿಯನ್ನೇ—ಅಷ್ಟಾದಶವರ್ಣನೆಗಳನ್ನೇ—ಮುಖ್ಯವಾಗಿಟ್ಟುಕೊಂಡಿರುವುದರಿಂದ ಇದರಲ್ಲಿ ಸತ್ಕಾವ್ಯದ ಜೀವವಾದ ಭಾವಪ್ರದರ್ಶನಕ್ಕೆ, ಸನ್ನಿವೇಶಗಳ ಸೊಬಗಿಗೆ, ಕಥಾಸಂವಿಧಾನ

---

(೧೪) ವಜ್ರನಾಥನ 'ಪದ್ಯತರಂಗಿಣಿ', ೧೪ನೆಯ ಶತಮಾನ. (೧೫) ಪೂರ್ಣಚಂದ್ರ ಕವಿಭೂಷಣನ 'ಉದ್ಭಟಸಾಗರ'. (೧೬) ಕಾಶಿನಾಥನ 'ಸುಭಾಷಿತರತ್ನಭಾಂಡಾಗಾರ'. (೧೭) ವೇಣುದತ್ತನ 'ಪದ್ಯವೇಣಿ'. (೧೮) ಹರಿಭಾಸ್ಕರನ 'ಪದ್ಯಾಮೃತತರಂಗಿಣಿ'. (೧೯) ರೂಪಗೋಸ್ವಾಮಿಯ 'ಪದ್ಯಾವಳಿ'. (೨೦) ಮಾಸಿರಾಮ ಕವಿಯ 'ರಸಚಂದ್ರ'. (೨೧) ಭಟ್ಟಭಾಸ್ಕರನ 'ರಸಪ್ರದೀಪ'. (೨೨) ಶುಕ್ಲಭೂದೇವನ 'ರಸವಿಲಾಸ'. (೨೩) ಭಟ್ಟಗೋವಿಂದಜಿತನ 'ಸಾರಸಂಗ್ರಹ ಸುಧಾರ್ಣವ.' (೨೪) ಶಂಭುದಾಸನ 'ಸಾರಸಂಗ್ರಹ'. (೨೫) ಭೋಜನ 'ಸುಭಾಷಿತಪ್ರಬಂಧ'. (೨೬) ಚತುರ್ಭುಜನ 'ರಸಕಲ್ಪದ್ರುಮ' ಮೊದಲಾದುವು.

ಚಾತುರ್ಯಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲ. ಕಾವ್ಯಾವಲೋಕನದಲ್ಲಿರುವಂತೆ ಭಾವವ್ಯಂಜಕಗಳಾದ ಪದ್ಯಗಳು ಇದರಲ್ಲಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಇದನ್ನು ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಉತ್ತಮಭಾಗದ ಮಾದರಿ ಎಂಬುದಾಗಿ ಹೇಳಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ.

ಆದರೆ ಸೂಕ್ತಿಸುಧಾರ್ಣವವು ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯಚರಿತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಅತಿಮುಖ್ಯವಾದ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಆಕ್ರಮಿಸಿದೆ. ಸಾಹಿತ್ಯಚರಿತ್ರೆಯ ಆದಿಕಾಲದಿಂದ ರಚಿತವಾದ ಎಲ್ಲ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಗ್ರಂಥಗಳಿಂದಲೂ[28] ಇದರಲ್ಲಿ ಪದ್ಯಗಳು ಉದ್ಧೃತವಾಗಿವೆ ಆದರೆ ಈಗ ಅದರಲ್ಲಿರುವ ಸುಮಾರು ೨,೨೦೦ ಪದ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಅರ್ಧಕ್ಕೆಮಾತ್ರ ಆಕರಗಳು ಸಿಕ್ಕಿವೆ. ಅವುಗಳ ವಿವರವನ್ನು ೨ ಮತ್ತು ೩ನೆಯ ಅನುಬಂಧದಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಈ ಅರ್ಧಭಾಗವು ಸುಮಾರು ೩೦ ಗ್ರಂಥಗಳಿಂದ ಆರಿಸಿಕೊಂಡವು. ಈ ಅಂದಾಜಿನಮೇಲೆ ಉಳಿದ ಅರ್ಧಭಾಗವು ಇದೇ ಸಂಖ್ಯೆಯ ಗ್ರಂಥಗಳಿಂದಾದರೂ ಆರಿಸಿರಬೇಕೆಂದು ಊಹಿಸಬಹುದು. ಇದು ನಿಜವೆಂದು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡರೆ ಈಗ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ನಷ್ಟವಾಗಿರುವ ಗ್ರಂಥರಾಶಿಯ ಪರಿಮಾಣವೂ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯದ ವಿಸ್ತಾರವೂ ವಿಶದವಾಗುವುದು.[29] ಉಪಲಬ್ಧವಲ್ಲದ ಅಷ್ಟು ದೊಡ್ಡ ಗ್ರಂಥರಾಶಿಯ ಉತ್ತಮ ಪದ್ಯಗಳನ್ನು ಸೂಕ್ತಿಸುಧಾರ್ಣವವು ಉಳಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಕನ್ನಡ ಕವಿಗಳ ಕಾಲನಿರ್ಣಯಕ್ಕೆ ಸೂಕ್ತಿಸುಧಾರ್ಣವವು ಈಚಿನ ಗಡಿಗಲ್ಲು. ಅದರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಪದ್ಯವಿದ್ದರೆ ಅದರ ಕವಿ ಅದಕ್ಕೆ ಪ್ರಾಚೀನನೆಂಬುದು ಸ್ಪಷ್ಟ ; ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಸಂದೇಹಾಸ್ಪದ. ಸೂಕ್ತಿಸುಧಾರ್ಣವದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಪ್ರಾಚೀನ ಗ್ರಂಥಗಳ ನೂರಾರು ಪದ್ಯಗಳು ಉದ್ಧೃತವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಅವುಗಳ ಸಂಶೋಧನೆಯ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಉತ್ತಮ ಪಾಠವನ್ನು ನಿಷ್ಕರ್ಷಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅದು ಬಹುಮಟ್ಟಿಗೆ ಸಹಾಯಕವಾಗಿದೆ. ಕವಿಮಲ್ಲನ ಕಾವ್ಯಸಾರವು ಸೂಕ್ತಿಸುಧಾರ್ಣವದ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆಯೇ ಹುಟ್ಟಿರುವುದೆಂಬುದು ನಿರ್ವಿವಾದ. ಅದರಲ್ಲಿ ಮೂಲದಲ್ಲಿಲ್ಲದ

---

[28] ಸೂಕ್ತಿಸುಧಾರ್ಣವದಲ್ಲಿ ರನ್ನನ 'ಗದಾಯುದ್ಧ' ಅಥವ 'ಸಾಹಸಭೀಮವಿಜಯ'ದಿಂದ ಒಂದು ಪದ್ಯವೂ ಉದ್ಧೃತವಾಗದೇ ಇರುವುದು ಆಶ್ಚರ್ಯಕರವಾಗಿದೆ. ನಾಗವರ್ಮನ 'ಕಾವ್ಯಾವಲೋಕನ'ದಲ್ಲಿ ಅದರ ಎಷ್ಟೋ ಪದ್ಯಗಳು ಉದಾಹೃತವಾಗಿವೆ. ಅದನ್ನು ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನನು ನೋಡಿರಲಾರನೆ? ಅಷ್ಟೇಕೆ, ಅವನೇ ಅಜಿತನಾಥಪುರಾಣದಿಂದ ನಾಲ್ಕು ಪದ್ಯಗಳನ್ನು ಉದ್ಧರಿಸಿದ್ದಾನೆ. ಗದಾಯುದ್ಧವು ಅವನಿಗೆ ಪರಿಚಿತವಾಗಿಯೇ ಇರಬೇಕು. ಕೇಶಿರಾಜನಂತೂ ಅದರಿಂದ ಶಬ್ದಮಣಿದರ್ಪಣದಲ್ಲಿ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಉದಾಹರಣೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾನೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಕರ್ಣಪಾರ್ಯನ 'ನೇಮಿನಾಥಪುರಾಣ'ದಿಂದಲೂ ಪದ್ಯಗಳನ್ನು ಆರಿಸಿಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಅವನಿಗಿಂತ ಒಂದು ತಲೆಮೊರೆ ಈಚಿನವನಾದ ನೇಮಿಚಂದ್ರನ 'ಅರ್ಧನೇಮಿ' 'ಲೀಲಾವತಿ'ಗಳಿಂದ ಅನೇಕ ಪದ್ಯಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿರುವಾಗ ಇದನ್ನು ಬಿಡಲು ಕಾರಣವೇನು ? ಇದು ಅವನ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಬಿದ್ದಿರಲಾರದೆ ?

[29] ಇವುಗಳ ಜೊತೆಗೆ 'ಕವಿರಾಜಮಾರ್ಗ,' 'ಕಾವ್ಯಾವಲೋಕನ,' 'ಶಬ್ದಸ್ಮೃತಿ' 'ಭಾಷಾಭೂಷಣ,' 'ಶಬ್ದಾನುಶಾಸನ' ಗಳಲ್ಲಿ ಅನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾಗಿರುವ ಪದ್ಯಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಒಟ್ಟುಗೂಡಿಸಿ ಒಂದೆಡೆ ಪ್ರಕಾಶಪಡಿಸಿದರೆ ಪ್ರಯೋಜನಕಾರಿಯಲ್ಲವೆ ?

ಆಕರ ಸಿಕ್ಕದ ಸುಮಾರು ೫೦೦ ಪದ್ಯಗಳಿವೆ. ನಷ್ಟವಾದ ಗ್ರಂಥಗಳಿಂದ ಉದ್ಧೃತವಾದ ಅವುಗಳನ್ನು ಉಳಿಸುವುದಕ್ಕೂ ಇದೇ ಪರೋಕ್ಷವಾಗಿ ಕಾರಣ ವಾಗಿದೆ.

ಅಭಿನವವಾದಿವಿದ್ಯಾನಂದನ 'ಕಾವ್ಯಸಾರ'ಕ್ಕೂ ಇದಕ್ಕೂ ಸುಮಾರು ೨೭೫ ಪದ್ಯಗಳು ಸಂವಾದಿಯಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಬಹುಶಃ ಅದರ ರಚನೆಗೂ ಇದೇ ಪ್ರೇರಕ ವಾಗಿರಬೇಕು. ಸೂಕ್ತಿಸುಧಾರ್ಣವದಲ್ಲಿ ಹೊಯ್ಸಳರ ವಂಶವರ್ಣನೆಯೇ ಅಲ್ಲದೆ ಚೋಳ, ಪಾಂಡ್ಯ, ಸೇವುಣರ ವಿಷಯವಾಗಿ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಉಕ್ತವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಇತಿಹಾಸದೃಷ್ಟಿಯಿಂದಲೂ ಇದಕ್ಕೆ ಪ್ರಾಶಸ್ತ್ಯವಿದೆ. ಸೂಕ್ತಿಸುಧಾರ್ಣವದಲ್ಲಿ 'ಜಗನ್ನಾಥವಿಜಯ' 'ನೇಮಿನಾಥಪುರಾಣ'ಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಡದ, ವಿಸ್ತೃತಪಾಠ ದಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆಂದು ಪುಟದಡಿಯಲ್ಲಿ ಹಿಂದೆ ತಿಳಿಸಿರುವ ಪದ್ಯಗಳಿಗಿಂತ ಭಿನ್ನವಾದ ಕೃಷ್ಣನ ವಿಷಯಕವಾದ ಹತ್ತಾರು ಪದ್ಯಗಳೂ ಹರಿಹರನ ಗಿರಿಜಾಕಲ್ಯಾಣಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಡದ ಶಿವಪಾರ್ವತಿಯರ ವಿಷಯಕವಾದ ಕೆಲವು ಪದ್ಯಗಳೂ ವತ್ಸರಾಜ ರತ್ನಾವಳಿಯನ್ನು ಹೆಸರಿಸುವ ಒಂದು ಪದ್ಯವೂ ದೊರಕುವುದರಿಂದ ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜು ನನಿಗಿಂತ ಹಿಂದೆ ಜೈನರಂತೆಯೆ ವೈದಿಕರನೇಕರೂ ಹೇರಳವಾಗಿ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಗ್ರಂಥರಚನೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂದು ಊಹಿಸಬಹುದು. ಈ ಸಂಕಲನದಲ್ಲಿ ಆಗತಾನೆ ರೂಢಿಗೆ ಬರುತ್ತಿದ್ದ ಷಟ್ಪದಿ, ರಗಳೆ ಮೊದಲಾದ ಛಂದಸ್ಸಿನ ಪದ್ಯಗಳಾವುವೂ ಇಲ್ಲದುದರಿಂದ ಅವಿನ್ನೂ ಪಂಡಿತರ ಮನ್ನಣೆಗೆ ಪಾತ್ರವಾಗಿರಲಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ಪಂಡಿತ ಆ ಕಾಲದ ಎಲ್ಲ ಗ್ರಂಥಗಳನ್ನೂ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಿದ್ದವನು. ಪಂಡಿತ ಪಾಮರರಲ್ಲಿ ಬೆರೆತು ಅವರ ಅಭಿರುಚಿಯನ್ನು ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ತಿಳಿದಿದ್ದವನು. ಅವರಿಗಾಗಿ ರಚಿಸಿದ ಈ ಗ್ರಂಥವು ಆ ಕಾಲದವರ ಅಭಿರುಚಿಯ ಕೈಗನ್ನಡಿ.

ಸೂಕ್ತಿಸುಧಾರ್ಣವವನ್ನು ಕೆಳಗೆ ಕಂಡ ಪ್ರತಿಗಳ ಆಧಾರದಮೇಲೆ ಶೋಧಿಸಿದೆ :

(೧) ಸಂಪಾದಕರಲ್ಲಿದ್ದ ಕಾಗದದ ಪ್ರತಿ. ೩೭೪ ಪತ್ರಗಳಿವೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭದಿಂದ ಯಾನಸ್ಥಳವಾದ ೧೮ನೆಯ ಆಶ್ವಾಸ ಪೂರ್ತ ಇದೆ. ಆಜಿ ಅಥವಾ ವಿರೋಧಿಜಯವೆಂಬ ೧೯ನೆಯ ಆಶ್ವಾಸ ಲುಪ್ತವಾಗಿದೆ. ಇದು ಪ್ರತಿ ಯಾದ ಕಾಲ ತಿಳಿಯದು. ಇದರ ಮೂಲಮಾತೃಕೆ ಯಾವುದೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಇದರಲ್ಲಿ ಱಕಾರವು ಶುದ್ಧವಾಗಿ ಉಪಯೋಗವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಇದರ ಮೂಲ ಮಾತೃಕೆ ಪ್ರಾಚೀನವಾದುದಾಗಿರಬೇಕು. ಇದರ ಪಾಠವು ಬಹುಮಟ್ಟಿಗೆ ಶುದ್ಧ ವಾಗಿದೆ ಇದನ್ನು (ಕ) ಎಂಬ ಸಂಕೇತದಿಂದ ಕರೆದಿದೆ.

(೨) ಪ್ರಾಚ್ಯಕೋಶಾಗಾರದಲ್ಲಿರುವ ಕೆ. ಎ. ೫೧ನೆಯ ನಂಬರಿನ ಕಾಗದದ ಪ್ರತಿ. ಇದರಲ್ಲಿ ಮೊದಲಿನಿಂದ ೮ನೆಯ ಆಶ್ವಾಸವಾದ ಚಂದ್ರೋದಯ ವರ್ಣನೆಯಲ್ಲಿ ೧೯೧ನೆಯ ಪದ್ಯದವರೆಗಿದೆ. ಇದಕ್ಕೂ (ಕ) ಪ್ರತಿಗೂ ಯಾವ ವ್ಯತ್ಯಾಸವೂ ಇಲ್ಲ. ಎರಡಕ್ಕೂ ಒಂದೇ ಮಾತೃಕೆ ಮೂಲವಾಗಿರಬೇಕು. ಆದುದರಿಂದ ಇದಕ್ಕೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾದ ಸಂಕೇತವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ.

(೩) ಶೃಂಗೇರಿ ಶಂಕರಮಠದ ಓಲೆಯ ಪ್ರತಿ. ಇದನ್ನು ಶಾಸನದ ಇಲಾಖೆಯ ಪಂಡಿತರಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ರಾಮಾನುಜ ಚಕ್ರವರ್ತಿಯವರು ಮೊದಲು ಗುರ್ತಿಸಿದರು. ಇದರಲ್ಲಿ ೧೪೨ ಓಲೆಗಳಿವೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಆದಿಯಿಂದ ೧೫ನೆಯ ಆಶ್ವಾಸದ ೫೩ನೆಯ ಪದ್ಯದವರೆಗಿದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಟಕಾರವು ಸರಿಯಾಗಿ ಉಪಯೋಗವಾಗಿಲ್ಲ. ಇದು ಮಧ್ಯೆ ನಿಂತುಹೋಗಿರುವುದರಿಂದ ಪ್ರತಿಮಾಡಿದಕಾಲ ಗೊತ್ತಾಗುವಂತಿಲ್ಲ. (ಕ) ಪ್ರತಿಯಷ್ಟು ಶುದ್ಧವಾಗಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಸ್ಖಾಲಿತ್ಯಗಳಿವೆ. ಇದನ್ನು (ಖ) ಎಂಬ ಸಂಕೇತದಿಂದ ವ್ಯವಹಾರಮಾಡಿದೆ.

(೪) ಸಂಪಾದಕರು ಬೇಲೂರು ತಾಲ್ಲೋಕಿನಲ್ಲಿ ಸಂಚಾರ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾಗ ದೊರೆತ ಓಲೆಯ ಪ್ರತಿ. ಈಗ ಇದು ಪ್ರಾಚ್ಯಕೋಶಾಗಾರದ ೫೭೭ನೆಯ ನಂಬರಿನ ಕೋಶವಾಗಿದೆ. ಇದು ೭" × ೨" ಅಳತೆ ಉಳ್ಳದ್ದು; ಬರವಣಿಗೆ ಇರುವ ಸ್ಥಳ ೫" × ೧⅔" ಪ್ರತಿ ಪುಟದಲ್ಲಿಯೂ ೧೨ ಪಙ್ತಿಗಳಿವೆ. ಪ್ರತಿ ಪಙ್ತಿಯಲ್ಲಿಯೂ ಸರಾಸರಿ ೩೮ ಅಕ್ಷರಗಳಿವೆ. ಒಟ್ಟು ೨೧೨ ಪತ್ರಗಳಿವೆ. ಪಾಠವು ಶುದ್ಧವಾಗಿದೆ. ಒಂದೇಪಾಠ ಸಂಪ್ರದಾಯಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ್ದರೂ (ಕ) ಪ್ರತಿಗಿಂತ ಭಿನ್ನವಾದ ಮೂಲಮಾತೃಕೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟದ್ದು. ಇದರಲ್ಲಿ ೧೮ನೆಯ ಆಶ್ವಾಸವು ಎರಡುಭಾಗವಾಗಿದೆ. ೨೨ನೆಯ ಪದ್ಯವಾದಮೇಲೆ ' ಓರಂತೆ ಮೆಚ್ಚಿದಂ ಕೃತಿಸಾರಂ ಯಾತ್ರಾಂಗಕೆಯ್ದೆ ಹೊಯ್ಸಳವಂಶೋದ್ಧಾರಂ ನರಸಿಂಹಸುತಂ ದೋರಸಮುದ್ರಾಧಿನಾಯಕಂ ಸೋಮನೃಪಂ' ಎಂಬ ಆಶ್ವಾಸಾಂತ್ಯಪದ್ಯದೊಡನೆ ಯಾತ್ರಾಂಗ ಪ್ರಕರಣವು ಮುಗಿದು, ಯಾನಸ್ಥಲವೆಂಬ ಭಾಗವು ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುವುದು. ಅಲ್ಲಿಂದ ಮುಂದಿನ ಪದ್ಯಸಂಖ್ಯೆಯು ಒಂದರಿಂದ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುವುದು. ಆ ಲೆಕ್ಕದಪ್ರಕಾರ ಆ ಪ್ರತಿಯು ಆ ಆಶ್ವಾಸದ ೪೯ನೆಯ ಪದ್ಯದಲ್ಲಿ ಅಪೂರ್ಣವಾಗಿ ನಿಂತುಹೋಗುವುದು. ಬಹುಶಃ ೧೯ನೆಯ ಆಜಿವರ್ಣನೆಯು ಉಪಲಬ್ಧವಲ್ಲದುದರಿಂದಲೂ ೧೮ನೆಯ ಆಶ್ವಾಸದ ೨೩ನೆಯ 'ಗುಡಿನೇಣ್ ಕಾಂಡಪಟಂ' ಎಂಬ ದಂಡಿನ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸುವ ಪದ್ಯವು ವರ್ಣನೀಯಾಂಶಗಳನ್ನು ಸೂಚಿಸುವ ಆಶ್ವಾಸ ಪ್ರಾರಂಭ ಪದ್ಯದಂತೆ ತೋರುವುದರಿಂದಲೂ ಈ ವಿಧವಾದ ಭ್ರಮಜನ್ಯವಾದ ವಿಭಾಗಗಳಾಗಿರುವಂತೆ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಪೀಠಿಕಾಸಂಧಿಯಲ್ಲಿ ಅಷ್ಟಾದಶ ವರ್ಣನೆಗಳನ್ನು ಸೂಚಿಸುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಯಾತ್ರೆ ಮತ್ತು ಯಾನಗಳೆಂಬ ವ್ಯತ್ಯಾಸಗಳಿಲ್ಲದುದರಿಂದಲೂ ಆಜಿವರ್ಣನೆಗೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕಸ್ಥಾನವಿರುವುದರಿಂದಲೂ ಯಾತ್ರೆಯಾನಗಳೆರಡನ್ನೂ ಬೇರೆಯಾಗಿಟ್ಟುಕೊಂಡರೆ ಆಜಿವರ್ಣನೆಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ೧೮ ವರ್ಣನೆಗಳು ಮುಗಿಯುವುದರಿಂದಲೂ ಪ್ರಸಕ್ತ ಸಂಸ್ಕರಣದಲ್ಲಿ ಇವನ್ನು ಒಂದೇ ಭಾಗವಾಗಿ ಅಂಗೀಕರಿಸಿದೆ. ಈ ಪ್ರತಿಗೆ (ಬ) ಎಂಬ ಸಂಕೇತವಿದೆ.

(೫) ಪ್ರಾಚ್ಯಕೋಶಾಗಾರದ ಕೆ. ಎ. ೧೮೦ನೆಯ ನಂಬರಿನ ಎರಡು ಸಂಪುಟಗಳುಳ್ಳ ಕಾಗದದ ಪ್ರತಿ. ಇದು ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನನ ಸೂಕ್ತಿಸುಧಾರ್ಣವದ ಸರಿಯಾದ ಪಾಠವಲ್ಲ. ಅದರ ಆಧಾರದಮೇಲೆ ಪ್ರಾಚೀನ ನವೀನ ಕಾವ್ಯಗಳಿಂದ ಪದ್ಯಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಿಕೊಂಡು ಕವಿಮಲ್ಲನಿಂದ ವಿಸ್ತೃತವಾದ ಕಾವ್ಯ

ಸಾರವೆಂಬ ಹೆಸರುಳ್ಳದ್ದು. ಇದರಲ್ಲಿ ೧೪ ಆಶ್ವಾಸಗಳು ಮಾತ್ರ ಇವೆ. ಸಂದೇಹ ಬಂದೆಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಇದನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡಿದೆ. ಇದನ್ನು (ಗ) ಎಂದು ಕರೆದಿದೆ. ಶುದ್ಧವಾದುದೇನೂ ಅಲ್ಲ.

(೬) ಮೇಲಿನ ದ್ವಿತೀಯಪಾಠ ಸಂಪ್ರದಾಯಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ಬೇಲೂರು ತಾಲ್ಲೋಕು ಬಿಕ್ಕೋಡು ಹೋಬಳಿ ಕೊನ್ನವಳ್ಳಿ ಜೋಡಿದಾರ್ ನಾರಾಯಣಭಟ್ಟರಿಂದ ತಂದ ಓಲೆಯ ಪ್ರತಿ. ಇದೂ (ಗ) ಪ್ರತಿಯೂ ಬಹುಶಃ ಒಂದೇ ಮೂಲ ಮಾತೃಕೆಯಿಂದ ಪ್ರತಿಯಾದುದು. ಇದನ್ನು ಕೆಲವೆಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡಿದೆ. (ಘ) ಎಂಬ ಪ್ರತಿ ಇದು.

(೭) ಈಚೆಗೆ ಗ್ರಂಥದ ಮೂಲವೆಲ್ಲ ಅಚ್ಚಾದಮೇಲೆ ಡಾ॥ ಎಂ. ಎಚ್. ಕೃಷ್ಣ ಅವರು ಶಾಸನದ ಇಲಾಖೆಯ ೧೯೩೧ನೆಯ ವರ್ಷದ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತಾವಿಸಿರುವ ಓಲೆಯ ಪ್ರತಿಯು ಹಸ್ತಗತವಾಯಿತು. ಇದರಲ್ಲಿ ೬೭ ಪತ್ರಗಳಿವೆ. ಪತ್ರಗಳು ೧೭″ × ೨″ ಅಳತೆಯುಳ್ಳವು. ಇದರಲ್ಲಿಯೂ ಪ್ರಾರಂಭದಿಂದ ಯಾತ್ರಾಂಗವರ್ಣನೆಯ ಕೊನೆಯವರೆಗೆ ಇದೆ. 'ವಿರೋಧಿಜಯ' ವೆಂಬ ಹದಿನೆಂಟನೆಯ ವರ್ಣನೆ ಇದರಲ್ಲಿಯೂ ಲುಪ್ತ. ಪೀಠಿಕಾಭಾಗ ಮತ್ತು ಸಮುದ್ರವರ್ಣನೆ ಇವೆರಡೂ ಒಂದೇ ಆಶ್ವಾಸವಾಗಿ ಪರಿಗಣಿತವಾಗಿವೆ. ೧–೨ ನೆಯ ಆಶ್ವಾಸಾಂತ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಆಶ್ವಾಸಾಂತ್ಯ ಗದ್ಯವಿದೆ. ಱಕಾರವು ಶುದ್ಧವಾಗಿದೆ. ಪ್ರತಿ ಮಾಡಿದ ಕಾಲ ತಿಳಿಸಿಲ್ಲ. ಲಿಪಿಶಾಸ್ತ್ರ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಇದು ೧೮ನೆಯ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿ ಸಿದ್ಧವಾಗಿರಬೇಕು. ಪಾಠದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಇದು (ಕ) ಪ್ರತಿಯನ್ನು ಬಹುಮಟ್ಟಿಗೆ ಹೋಲುತ್ತದೆ. ಕೆಲವೆಡೆ ಉತ್ತಮವಾದ ಪಾಠಾಂತರಗಳು ದೊರೆಯುವುವು. ಗ್ರಂಥದ ಮೂಲವು ಅಚ್ಚಾದಮೇಲೆ ಇದು ನಮ್ಮ ವಶಕ್ಕೆ ಬಂದುದರಿಂದ ಶೋಧನ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಲಾಗಲಿಲ್ಲ.

'ಸೂಕ್ತಿಸುಧಾರ್ಣವ'ದ ಶೋಧನೆಯು ಸಾಧ್ಯವಾದಮಟ್ಟಿಗೂ ಬಹು ಎಚ್ಚರಿಕೆಯಿಂದ ನಡೆದಿದೆ. ಇತರ ಸುಭಾಷಿತ ಗ್ರಂಥಗಳಂತೆ ಇದರಲ್ಲಿರುವ ಪದ್ಯಗಳಿಗೆ ಮಾತೃಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಆಕರಗಳು ಸೂಚಿತವಾಗಿಲ್ಲವಾದುದರಿಂದ ಅವನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯುವುದೇ ಪ್ರಯಾಸವಾಯಿತು. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನನಿಗಿಂತ ಹಿಂದೆ ಇದ್ದ ಉಪಲಬ್ಧವಾದ ಎಲ್ಲ ಕನ್ನಡ ಚಂಪೂಗ್ರಂಥಗಳಿಗೂ (ಅಚ್ಚಾಗಿರಲಿ-ಕೈ ಬರಹದಲ್ಲಿರಲಿ) ಅಕಾರಾದಿಯನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಸೂಕ್ತಿಸುಧಾರ್ಣವದ ಅಕಾರಾದಿಯೊಂದಿಗೆ ಹೋಲಿಸಿ ಶಾಸ್ತ್ರೀಯವಾಗಿ ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟು ಪದ್ಯಗಳಿಗೆ ಆಕರಗಳನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿದು ಅವುಗಳಡಿಯಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಶೋಧನೆಯ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಮೇಲೆ ತಿಳಿಸಿರುವ ಪ್ರತಿಗಳನ್ನೂ ಆಕರ ಸಿಕ್ಕಿರುವ ಪದ್ಯಗಳಿಗೆ ಇವುಗಳ ಜೊತೆಗೆ ಆಯಾ ಗ್ರಂಥಗಳ ಅಚ್ಚಿನ ಅಥವಾ ಕೈ ಬರಹದ ಗ್ರಂಥಗಳನ್ನೂ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡಿದೆ. ಅಚ್ಚಿನ ಪ್ರತಿಗಳಿಂದ ಪಾಠಾಂತರವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೆ ಅದಕ್ಕೆ (ಅ) ಎಂಬ ಸಂಕೇತವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿದೆ ಉದಾಹರಣೆಗೆ 'ಚಂದ್ರಪ್ರಭ ಪುರಾಣ' ದಿಂದ ಉದ್ಧೃತವಾದ ಒಂದು ಪದ್ಯಕ್ಕೆ ಪುಟದಡಿಯಲ್ಲಿ (ಅ) ಎಂಬ ಪಾಠಾಂತರ

ವಿದ್ದರೆ ಅದು ಚಂದ್ರಪ್ರಭಪುರಾಣದ ಅಚ್ಚಿನ ಪ್ರತಿಯ ಪಾಠವೆಂದು ತಿಳಿಯು ಬೇಕು. ಇಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡಿರುವ ಅಚ್ಚಿನ ಪ್ರತಿಗಳ ವಿವರವನ್ನು ಗ್ರಂಥಾಂತ್ಯದಲ್ಲಿ ಅನುಬಂಧದಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿದೆ. 'ಶೂದ್ರಕ' ಗ್ರಂಥದ ಪದ್ಯಗಳನ್ನು ಆ ರೀತಿ ಗುರುತಿಸಿದುದು ಅಭಿನವವಾದಿವಿದ್ಯಾನಂದನ 'ಕಾವ್ಯಸಾರ'ದ ಆಧಾರದಿಂದ. ಶೂದ್ರಕಗ್ರಂಥ ಉಪಲಬ್ಧವಾಗಿಲ್ಲ. ಅದರ ಪದ್ಯದ ಕೆಳಗಡೆ (ಅ) ಎಂಬ ಪಾಠಾಂತರವಿದ್ದರೆ ಅದು 'ಕಾವ್ಯಸಾರದ' ಅಚ್ಚಿನ ಪ್ರತಿಯ ಪಾಠವೆಂದು ಗ್ರಹಿಸಬೇಕು. 'ಮದನತಿಲಕ' ಮತ್ತು ಪಾರ್ಶ್ವನಾಥಪುರಾಣ ಇವೆರಡೂ ಇನ್ನೂ ಅಚ್ಚಾಗಿಲ್ಲವಾದುದರಿಂದ ಅದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಪದ್ಯಗಳನ್ನು ಶೋಧಿಸುವಾಗ ಆ ಗ್ರಂಥಗಳ ಕೈಬರಹದ ಪ್ರತಿಗಳಾದ ಪ್ರಾಚ್ಯಕೋಶಾಗಾರದ ಕೆ. ಬಿ. ೫೮ ಮತ್ತು ಕೆ. ಬಿ. ೫೯ ನಂಬರಿನ ಕೋಶಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡಿದೆ. 'ಮದನತಿಲಕ'ದ ಪಾಠಾಂತರಗಳಿಗೆ ಮ. ತಿ. ಯೆಂದೂ ಪಾರ್ಶ್ವನಾಥಪುರಾಣದ ಕೈಬರಹದ ಪ್ರತಿಯ ಪಾಠಾಂತರಕ್ಕೆ (ಪ) ಎಂದೂ ಸಂಕೇತಮಾಡಿದೆ.[30] ಪ್ರತಿಗಳಲ್ಲೆಲ್ಲ (ಕ) ಪ್ರತಿಯ ಪಾಠವೇ ಬಹುಮಟ್ಟಿಗೆ ಶುದ್ಧವೂ ದೋಷರಹಿತವೂ ಆಗಿರುವುದರಿಂದ ಅದನ್ನೇ ಹೆಚ್ಚು ಅನುಸರಿಸಿದೆ. ಎಲ್ಲ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳನ್ನೂ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡು ವಿಶೇಷ ಶ್ರಮಪಟ್ಟರೂ ಅರ್ಥವಾಗದ ಸುಮಾರು ೫೦ ಪದ್ಯಗಳಿಗೆ ಪ್ರಶ್ನಾರ್ಥಕ ಚಿಹ್ನೆಯನ್ನು ಹಾಕಿ ಹಾಗೆಯೇ ಬಿಟ್ಟಿದೆ. ಮಾತೃಕೆಗಳಲ್ಲಿಲ್ಲದ ಸಂಪಾದಕರ ಹೊಸ ಪಾಠಗಳನ್ನು ಕಂಸದಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಿದೆ. ವಾಚಕರ ಸೌಕರ್ಯಕ್ಕಾಗಿ 'ಸೂಕ್ತಿಸುಧಾರ್ಣವ'ದ ಪದ್ಯಗಳ ಅಕಾರಾದಿಯನ್ನೂ, ಆಕರಗಳು ಸಿಕ್ಕಿರುವ ಪದ್ಯಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಗಳನ್ನೂ ಆಕರಗಳ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನೂ ಅನುಬಂಧದಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿದೆ.

ಮೇಲೆ ಸೂಚಿಸಿರುವಂತೆ ಈ ಗ್ರಂಥದಲ್ಲಿ ಆಕರ ಸಿಕ್ಕದೆ ಅನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾಗಿ ಉಳಿದಿರುವ ಪದ್ಯಗಳು ಒಂದು ಸಾವಿರಕ್ಕಿಂತ ಮೀರಿವೆ. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದಕ್ಕಾದರೂ ಆಕರ ಗೊತ್ತಾಗಿ ತಿಳಿಸಿದರೆ ಕೃತಜ್ಞತೆಯಿಂದ ಸ್ವೀಕರಿಸಲಾಗುವುದು.

ಈ ಗ್ರಂಥದ ಸಂಶೋಧನೆಯ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮೊದಲಿಂದಲೂ ನಾನಾರೀತಿಯಾಗಿ ಸಹಾಯಮಾಡಿರುವ ನನ್ನ ಮಿತ್ರರಾದ ತೀ. ನಂ. ಶ್ರೀಕಂಠಯ್ಯ, ಎಂ. ಎ., ಮತ್ತು ಡಿ. ಎಲ್. ನರಸಿಂಹಾಚಾರ್ಯ, ಎಂ. ಎ., ಅವರಿಗೂ, ಶೋಧನೆಗೆ ಪ್ರತಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಸಹಾಯಮಾಡಿದ ಎಲ್ಲ ಮಹನೀಯರಿಗೂ ಕೃತಜ್ಞತಾಪೂರ್ವಕವಾದ ವಂದನೆಗಳು.

ವ್ಯಯ॥ ಭಾ॥ ಬ॥ ೫. **ಎನ್. ಅನಂತರಂಗಾಚಾರ್.**

---

[30] ಈ ಸಂಕೇತಗಳಲ್ಲದೆ ಬೇರೆ ಸಂಕೇತಗಳಿದ್ದರೆ ಅವನ್ನು ಅಚ್ಚಿನ ತಪ್ಪೆಂದು ಭಾವಿಸಬೇಕು.

ಸೂಕ್ತಿಸುಧಾರ್ಣವಂ

ಪೀಠಿಕಾಪ್ರಕರಣಂ

ಶ್ರೀ ನೆಲಸಿರ್ಪ ತಾವರೆಯನಾಂತ ಸರೋವರದಂತೆ, ವಿದ್ರುಮ
ಶ್ರೀ ನೆಲಸಿರ್ಪ ವಾರಿನಿಧಿಯಂತೆ, ತಳಿರ್ ಪುದಿದಾಮ್ರದಂತೆ ತೇ ।
ಜೋನಿಧಿಯಪ್ಪ ಬಾಲರವಿ ತಳ್ತಿಯುತ್ತಿಳದಂತೆ ವಿಶ್ವಧಾ
ತ್ರೀನುತ ಕೌಸ್ತುಭಾಭರಣನಚ್ಯುತನೀಗೆಮಗೊಲ್ದು ರಾಗಮಂ ॥

ಶ್ರೀವಧು ರಾಗದಿಂದಗಲದಾವನ ವಕ್ಷದೊಳಿರ್ಪಳಾವ[1]ನಂ[1]
ದೇವನಿಕಾಯಮೋಲಗಿಪುದಾವನ ನಾಭಿಸರೋಜದೊಳ್ವಚ।
ಶ್ರೀವರನುತ್ಸವಂ ಬೆರಸು ಪುಟ್ಟಿದನಾವನ[2]ಶೇಷ[2] ದೈತ್ಯವಿ
ದ್ರಾವಣ[3]ನೀಗೆ ಕಾವ್ಯವಿಭುಗ[3]ಚ್ಯುತನಚ್ಯುತ ಸೌಖ್ಯಕೋಟಿಯಂ ॥ ೨

(ದುರ್ಗಸಿಂಹನ ಪಂಚತಂತ್ರಂ, ೧–೧.)

ಪೊಸಪೊಂಬಣ್ಣಂ ಪೊದಟ್ದೊಪ್ಪುವ ಜಡೆದುಱುಗಲ್ ಭೂಷಣಾಹಿಸ್ಫಟಾ ರ
ತ್ನಸಹಸ್ರಜ್ಯೋತಿ ಶೀತದ್ಯುತಿ ಮೃದುಕರಿಚರ್ಮಾಂಬರಂ ಸಂಜೆಗೆಂಪುಂ।
ಬಿಸಿಲುಂ ಬೆಳ್ದಿಂಗಳುಂ ಕಟ್ಟಲೆಯುಮೆನಿಪ ಚೋದ್ಯಕ್ಕೆ ಪಕ್ಕಾದ ದೈತ್ಯೇಂ
ದ್ರಸುರೇಂದ್ರಸ್ತೋತ್ರಪಾತ್ರಂ ಪ್ರಮುದದೆ ಪರಿರಕ್ಷಿಕ್ಕೆ ನಮ್ಮಂ ತ್ರಿಯಕ್ಷಂ ॥ ೩

[4]ಉದಧಿ[4]ಗಳೇೞುಮೆಯ್ದೆ ತೊವರಾದುವು ದಾನಜಲೌಘದಿಂ, ಸುವ
ರ್ಣದಿ ತನಗೊರ್ಮೆ ಪೀರಲಣಮೆಯ್ದದು, ಬೃಂಹಿತದಬ್ಬರಕ್ಕೆ ದಿ ।
ಙ್ಮದಕರಿ ಭೀತಿಯಿಂದೆ [5]ಸರವಿ[5]ಟ್ಟುವು ಚಂಚಲ ಕರ್ಣತಾಳವಾ
ತದೆ ಸುಟಿಗೊಂ[6]ಡರಭ್ರಗರ[6]ನಿಪ್ಪ ಗಜಾನನನೀಗೆ ಭೋಗಮಂ ॥ ೪

ಅರಿರೌದ್ರಂ ಕರದೈರ್ಘ್ಯಮುಲ್ಲಸದಹೀನಾಲಂಕೃತಂ ಮೂರ್ತಿ ಸಾ
ಕ್ಷರಸೇವ್ಯಂ ನಿಜವಿದ್ಯೆ ವಿಶ್ವವಿನುತಂ ಪಾದಂ ಸದಾಳಿಪ್ರಿಯಂ ।

---

[1] ಗಂ (ಕ). [2] ಶಿಷ್ಯ (ಕ). [3] ಕಾವ್ಯನೀಗೆವ.ಗೆಯು (ಕ), ನೀಗೆ ದುರ್ಗವಿಭುಗ (ಅ).
[4] ಅದಱಿ (ಖ). [5] ಸರಗಿ (ಕ). [6] ದಧ್ರನೆನಿಪ್ಪ (ಕ), ದುದಧ್ರವೆನಿಸಿರ್ಪ (ಖ).

ವರದಾನಂ [1]ನು[1]ತಭದ್ರಲಕ್ಷಣ[2]ಗುಣಂ[2] ಪದ್ಮಾನುಷಂಗಿತ್ವಮಾ
ಗಿರೆ ಪೆಂಪಚ್ಚರಿಯಾದ ದೇವಗಣಪಂ ರಕ್ಷಿಕ್ಕೆ ಭೂಚಕ್ರಮಂ ॥ ೫

(ಜಗನ್ನಾಥವಿಜಯಂ, ೧-೫.)

ಆವಳ ಕಯ್ಯ ಪುಸ್ತಕದೊಳಿರ್ಪುವು ಲೋಕದ ಸಾರ[3]ಸೂ[3]ಕ್ತಿಯಿ
ನ್ನಾವಳ ವಾಗ್ವಿಲಾಸಚತುರತ್ವದೆ ಪೋದುದು ಪದ್ಮಜಂಗೆ ಮು।
ನ್ನಾವರಿಸಿರ್ದ ಛಾಂದಸಿಕೆಯಾವಳ ಪೋಲ್ವೆಯ ಪುತ್ರಿ ಕೀರ್ತಿ ಲ
ಕ್ಷ್ಮೀ[4]ವಧುವಾದಳಾ ವಧುಗೆ[4] ಕಾವ್ಯದ [5]ನಾಂದಿ[5]ಯೊಳರ್ಘ್ಯವೆತ್ತುವೆಂ ॥ ೬

ದುರಿತವ್ರಾತಲತಾಕೃಪಾಣಿ ವಿಸರದ್ದುರ್ಬೋಧರೋದಸ್ಸಿನೀ
ತರಣದ್ರೋಣಿ ಸಮುನ್ನತಾಕ್ಷಯಪದ ಪ್ರಾಸಾದ ನಿಶ್ರೇಣಿ ಬಂ ।
ಧುರಸಾಹಿತ್ಯ ಸುರತ್ನರೋಹಣಮಹೇಂದ್ರಕ್ಷೋಣಿ ತಾಳ್ದಿರ್ಕೆ ವಿ
ಸ್ತರದಿಂ ವಾಣಿ ಮದೀಯ ಮಾನಿತ ಮುಖಶ್ರೀಯೊಳ್ ಸಖೀಲೀಲೆಯಂ ॥ ೭

(ಚಂದ್ರಪ್ರಭಪುರಾಣಂ, ೧-೧೧.)

ಸರಸಕವೀಶ್ವರ ಸಭೆಯೊಳ್
ಸರಸಕವೀಶಂ ವಿಶಿಷ್ಟ ಮುನಿಗಳ ಸಭೆಯೊಳ್।
ಪರಮಮುನಿ ಬುಧರ ಸಭೆಯೊಳ್
ಪರಮಬುಧನೆನಿಪ್ಪ[6]ನೀ ಚಿದಾ[6]ನಂದ ಬುಧಂ ॥ ೮

ಶ್ರೀವಧು ಮುತ್ತಿನೆಕ್ಕಸರದಂತುರಮೊಳ್ [7]ನಿಲು[7]ವಂತು ವಿಕ್ರಮ
ಶ್ರೀವಧು ಬಾಹುಪೂರಕದವೋಲ್ ಭುಜದೊಳ್ ನಿಲುವಂತು ಕೀರ್ತಿ ದಿ।
ಗ್ದೇವಿಯರೊಳ್ [8]ನಿಜಾಜ್ಞೆ[8]ವೆರಸಾದರದಿಂ ನಿಲುವಂತು ಧರ್ಮಲ
ಕ್ಷ್ಮೀವರನಾಗಿ ಪಾಲಿಸುಗೆ ಮೇದಿನಿಯಂ ಕಲಿಸೋಯಿಬಲ್ಲಹಂ ॥ ೯

(ಮಂಡ್ಯ, ೧೨೧ ; ನಾ.ಮಂ, ೯೮ ; ಕಡೂರು, ೧೨.)

ಹರಿನಾಭೀಕಮಲಕ್ಕೆ ಪುಟ್ಟಿದಜನಿಂ ಸಂದತ್ರಿಯಿಂ ಸೋಮನಿಂ
ದೊರೆವೆತ್ತಾ ಬುಧನಿಂ ಪುರೂರವನಿನಾಯುರ್ಭೂಪನಿಂ ರಾಜಶೇ ।
ಖರನಪ್ಪಾ ನಹುಷಾಂಕನಿಂ [9]ವಿಭು[9] ಯಯಾತಿ[10]ಕ್ಷ್ಮಾಪ[10]ನಿಂ ಕ್ಷಾತ್ರಮಂ
ದಿರನಾದಂ ಯದುವಾತನಿಂ ಯದುಕುಲಂ ಪ್ರಖ್ಯಾತಮಾಯ್ತುರ್ವಿಯೊಳ್ ॥ ೧೦

(ಮಂಡ್ಯ, ೧೨೧ ; ನಾ.ಮಂ, ೯೮.)

---

[1] ನ (ಕ.ಖ) [2] ಪದಂ (ಕ.ಖ). [3] ಸೋ (ಖ). [4] ವರವಾದವಾಗ್ವಧುಗೆ (ಕ), ವಧುವಾವಾಗ್ವಧುಗೆ (ಖ). [5] ಸಂಧಿ (ಖ). [6] ನಿಶ್ಚಿತಾ (ಕ), ಸಚ್ಚಿದಾ (ಖ). [7] ನಲಿ (ಶಾಸನ). [8] ವಿರಾಗ (ಖ.ಬ). [9] ನಯ (ಕ). [10] ಶ್ರೇಷ್ಠ (ಕ.ಖ. ಶಾಸನ).

ಸಳನೆಂಬಂ ಶಶಕಾಭಿಧಾನಪುರದೊಳ್ ವಾಸಂತಿಕಾದೇವಿ[1]ಯಂ
ಬಳನಾ[1]ರಾಧಿಸುವಾಗಳು[2]ಗ್ರತರ[2]ನೇತ್ರಂ ಘೋರವಕ್ತ್ರಂ ವಿಶ್ಯಂ ।
ಖಳಗಾತ್ರಂ ಪುಲಿ [3]ಪಾಯೆ[3] ಕಂಡು ಮುನಿನಾಥಂ ಕುಂಚಮಂ ಕೊಟ್ಟು ಹೊ
ಯ್ಸಳ ಎಂದಂ ಬಟಿ[1]ಕಾ[1]ಯ್ತು ಹೊಯ್ಸಳವೆಸರ್ [5]ತದ್ವಂಶಜೋ[5]ರ್ವೀಶರೊಳ್ ॥
(ತರೀಕೆರೆ, ೪೨)

ಆದಿವರಾಹಂ ಕೋಡೊಳ್
ಮೇದಿನಿಯಂ ತಳೆವ ತೆಱದಿನೂರ್ಜಿತಸತ್ವಂ ।
ಮೇದಿನಿಯಂ ತಳೆದಂ ವಿನ
ಯಾದಿತ್ಯಂ [6]ಗೋತ್ರವರ್ಧನಂ[6] ಹೊಯ್ಸಳರೊಳ್ ॥ ೧೨
(ಮಂಡ್ಯ, ೧೨೧.)

ವಿನಯಾದಿತ್ಯನ ನಂದನಂ ನಿಜಭುಜಾವಷ್ಟಂಭದಿಂ ವಿಶ್ವಮೇ
ದಿನಿಯಂ ತಾಳ್ದಿದನಾಜಿವೀರನೆಱೆಯಂಗಂ ಹರ್ಷಮಂ ತಾ[7]ಳ್ದೆ[7] ಮಿ ।
ತ್ರನಿಕಾಯಂ ನಿಜಶತ್ರುಗಳ್ ಭಯಮನೆತ್ತಂ ತಾ[7]ಳ್ದೆ[7] ಭೀತಾನತರ್
ಘನಸಂಪತ್ತಿಯನೆಯ್ದೆ ತಾ[7]ಳ್ದೆ[7] ದಿಗಧೀಶರ್ ತಾ[7]ಳ್ದೆ[7] ತನ್ನಾಜ್ಞೆಯಂ ॥ ೧೩
(ಮಂಡ್ಯ, ೧೨೧.)

ಪೆಸಗೊಂಡಾವಾವ ದೇಶಂಗಳನೆಣಿಸುವುದಾವಾವ ದುರ್ಗಂಗಳಂ ಬ
ಣ್ಣಿಸಿ ಪೇಟುತ್ತಿರ್ಪುದಾವಾವವನಿಪತಿಗಳಂ ಲೆಕ್ಕಿಸುತ್ತಿರ್ಪುದೆಂಬೊಂ ।
ದೆಸಕಂ ಕಯ್ಗಣ್ಮೆ ನಾಲ್ಕುಂ ಕಡಲ ಕಡೆವರಂ ದಿಗ್ಜಯೋತ್ಸಾಹದಿಂ ಸಾ
ಧಿಸಿದಂ ವಿಕ್ರಾಂತದಿಂ ಸಂದೆಱಿಗನೃಪತಿಯಾತ್ಮೋದ್ಭವಂ ಬಿಟ್ಟಿದೇವಂ ॥ ೧೪
(ಮಂಡ್ಯ, ೧೨೧.)

ದೇವಿವೆಸರೆಸೆವ ಲಕುಮಾ
ದೇವಿಗವಾ ವಿಷ್ಣುವರ್ಧನಂಗಂ ತನಯಂ।
ಶ್ರೀ ವಿಜಯನಾರಸಿಂಹ ಮ
ಹೀವಲ್ಲಭನಾದನುದಿತನುಪಮಾತೀತಂ ॥ ೧೫
(ತರೀಕೆರೆ, ೪೨.)

ಇದಿರಾದರಿಭೂಪಾಲರ
ಮದದಾನೆಯ ಕೊಂಬಿನೆಸೆವ ದಂತದ ಬಳೆ[8]ಯಂ[8]।

---

[1] ಯಂ ತಳೆದಾ (ಶಾಸನ). [2] ತ್ತರಳ (ಶಾಸನ). [3] ಯೆಯ್ದೆ (ಕ.ಖ). [4] ಯಾ (ಕ.ಖ). [5] ತಾಂ ಯಾದವೋ (ಶಾಸನ). [6] ದೋಃಪ್ರತಾಪದಿಂ (ಕ.ಖ. ಶಾಸನ). [7] ಳೆ (ಶಾಸನ). [8] ಯಿಂ (ಕ).

ಬಿದುವಿನ ಮುತ್ತಿನ ಹಾರಮ
ನೊದವಿಸಿ ಜಯಸಿರಿಗೆ ತುಡಿಸುವಂ [1]ನರ[1]ಸಿಂಹಂ ॥ ೧೬

(ಅರಸೀಕೆರೆ, ೬೨.)

ಆ ವಿಜಯ ನಾರಸಿಂಹ ಮ
ಹೀವಲ್ಲಭನಗ್ರಮಹಿಷಿಗಾ ಪಟ್ಟಮಹಾ ।
ದೇವಿಗೆ ಪೆಸರ್ವೆ[2]ತ್ತೇಚಲ[2]
ದೇವಿಗೆ ಬಲ್ಲಾಳದೇವನುದಯಂಗೆಯ್ದಂ ॥ ೧೭

(ಮಂಡ್ಯ, ೧೨೯.)

ಉರದೊಳ್ ಸಪ್ತಾಂಗಲಕ್ಷ್ಮೀವಧು ವಿಜಯಭುಜಾದಂಡದೊಳ್ ವಿಕ್ರಮಶ್ರೀ
ಧರೆಯೊಳ್ ತನ್ನಾಜ್ಞೆ ತನ್ನೊಳ್ ನೃಗ ನಳ ನಹುಷ ಕ್ಷತ್ರಧರ್ಮಂ ಪದಾಬ್ಜೋ ।
ದರದೊಳ್ ಭೀತಾನತೌಘಂ ಸುಖಮಿರೆ ಪರಮೋತ್ಸಾಹದಿಂ ವಿಶ್ವವಿಶ್ವಂ
ಭರೆಯಂ ದೋರ್ದಂಡದೊಳ್ ತಾಳ್ದಿದನತುಳಬಳಂ ವೀರಬಲ್ಲಾಳದೇವಂ ॥ ೧೮

(ಮಂಡ್ಯ, ೧೨೧.)

ಆ ಚಕ್ರೇಶನ ಸೂನು ವೀರನರಸಿಂಹಂ ಚೋಳರಾಯಪ್ರತಿ
ಷ್ಠಾಚಾರ್ಯಂ ಮ[3]ಗರಾ[3]ಧಿರಾಜ ಲಯಕಾಲಂ ಪಾಂಡ್ಯಸಾಮ್ರಾಜ್ಯಸಂ ।
ಕೋಚಾಧಾಯಿಪರಾಕ್ರಮಂ [4]ಧರೆಯನಾಳ್ದಂ[4] [5]ತತ್ಸುತಂ[5] ವೀರಲ
ಕ್ಷ್ಮೀಚಂಚನ್ಮಣಿ[6]ಪೂ[6]ರನಂಬುಧಿಗಭೀರಂ [7]ವೀರಸೋಮೇಶ್ವರಂ[7] ॥ ೧೯

(ಮಂಡ್ಯ, ೧೨೧ ; ನಾ.ಮಂ, ೯೮ ; ಕಡೂರು, ೧೨.)

ಮುನ್ನಂ ರೂಢಿಯ ಕೃಷ್ಣಕಂಧರನುಮಂ ಮಾರ್ಕೊಂಡು ಚೋಳೋರ್ವಿಯಂ
ನಿನ್ನಂತಾರೊಳಪೊಕ್ಕು ಸಾಧಿಸಿದರಾರ್ ಪಾಂಡ್ಯೇಶನಂ ವೀರದಿಂ ।
ಬೆನ್ನಂ ಪತ್ತಿಸಿ ಸೋಯಿದೇವ ಘಟೆಯಂ ಕೈಕೊಂಡರಾರ್ ಚೋಳನಂ
ತನ್ನಾಮ್ನಾಯದ ರಾಜ್ಯದೊಳ್ ನಿಲಿಸಿದರ್ ಸೋಮಾನ್ವಯಾಧೀಶರೊಳ್ ॥ ೨೦

(ನಾ.ಮಂ, ೯೮ ; ಕಡೂರು, ೧೨.)

ಹಣ್ದಂ[8]ಬೊಯ್ಯಲ್ ಜವಂ[8] ರಾಯರನೆ [9]ಬಯ[9]ಸಿ ಬರ್ಪಂತೆ ಸೋಮೇಶ್ವರಂ
ಕಣರಾಯಂ ಬಂದನಾಶಾಜಯಕೆಲೆಲೆ ಮಹಾದೇವ ವಿದ್ವಿಣ್ಣೃಪರ್ಗೆ । [ತೆಂ
ತ್ತಣ ಕೂರ್ಪಿನ್ನೆತ್ತಣಾರ್ಪೆತ್ತಣ ಜಯದೊದವಿನ್ನೆತ್ತಣಾಟೋಪಮಿನ್ನೆ
ತ್ತಣ ಧಾತ್ರೀಚಕ್ರಮಿನ್ನೆತ್ತಣ ಗಜಘಟೆಯಿನ್ನೆತ್ತಣಾತ್ಮೀಯಸೈನ್ಯಂ ॥ ೨೧

---

1 ಜಯ (ಬ). 2 ತ್ತಚಲಾ (ಬ). 3 ಕರಾ (ಶಾಸನ ಕಡೂರು, ೧೨), ಗಧಾ (ಕ). 4 ಮಗಧನಾಳ್ವಂ (ಬ). 5 ಲೀಲೆಯಿಂ (ಕ.ಖ). 6 ಹಾ (ಕ). 7 ರಾಜವಿದ್ಯಾಧರಂ (ಕ.ಖ. ಶಾಸನ). 8 ಬೊಯ್ದೆಲ್ಲರಂ (ಬ). 9 ಜಯಿ (ಬ).

ಕವಚಂ ಕಟ್ಟಾಯವಣ್ಕೆಂದಿಱುವ ಮೆಱೆವ ಬಾಹಾಬಲಕ್ಕಾರ್ಪು[1]ವೆತ್ತೀ
ಕವಿ[1]ಳಾಸಂ ಸಾಹಸಕ್ಕೆತ್ತಿದ ಬಿರುದೆ ವಲಂ ಡಂಗುರಂ [2]ಪೂಣ್ದ ಮಂತ್ರ[2]
ಕ್ಕೆ ವಿರೋಧಿಶ್ರೀಸಮಾಕರ್ಷಣಮೆ ಕಳಶವಿಸ್ತಾರಮೆಂಬನ್ನೆಗಂ ಯಾ
ದವರಾಯಂ ಸೋಯಿಗಂ ಹೊಯ್ಸಳಕುಲತಿಲಕಂ ಲೋಕದೊಳ್ ಕೀರ್ತಿವೆತ್ತಂ ॥

ಗಿರಿದುರ್ಗಂ ತಿಱುಕಲ್ ಸಮಗ್ರವನದುರ್ಗಂ ಕರ್ಬುದೋಂಟಂ ಜಲೋ
ದರದುರ್ಗಂ ಕಡುಪಿಂದ[3]ವಿಾಂ[3]ಟಿ ಮೊಗೆವಂತಾಪೋಶನಂ [4]ಕಾಣ್ಬುದೇ ।
ಕರಣಂ ಕೇಳ್[4] ಶರಣಿಲ್ಲ ಬೇಱೆ ನಿಮಗೆಂದುದ್ವೃತ್ತರಂ ಸಾಱಿ ಡಂ
ಗುರಿಪಂತಬ್ಬರಿಕುಂ ಜಯೋತ್ಥಪಟಹಂ ಶ್ರೀಸೋಮಭೂಪಾಲನಾ ॥ ೧೩

ಕೃತಿಯಂ ನಿರ್ಮಿಸಿ ಮುನ್ನಮಾದರಿಳೆಯೊಳ್ ಶ್ರೀಹರ್ಷನುಂ ಭೋಜ ಭೂ
ಪತಿಯುಂ ಸತ್ಕವಿ ವಜ್ರಹಸ್ತನೃಪನುಂ ಸರ್ವಜ್ಞಸೋಮೇಶನು ।
ನ್ನತಿವೆತ್ತಂ ಧರೆಗಿಂದು ಮಲ್ಲಬುಧನಿಂದಂ ಕಾವ್ಯಸಾರಂ ಜಗ
ನ್ನುತಮಾಯ್ತೆಂದೆನೆ ಮಾಡಿ ಕೀರ್ತಿವಡೆದಂ ಶ್ರೀವೀರಸೋಮೇಶ್ವರಂ ॥ ೧೪

ಚದುರರ ಮೆಚ್ಚು ಭಾವುಕರ ಕೈಪಿಡಿ ಜಾಣರ ಬಯ್ಕೆ ಸತ್ಕಲಾ
ವಿದರ ವಿಲಾಸಮಕ್ಕರಿಗರಾಭರಣಂ ಬುಧರಿಚ್ಚೆಯಚ್ಚು ವೀ।
ರದ ಕಣ್ ಕೂರ್ತರ್ ಕೂರಿಸಿದ ನಲ್ಲಳ ಮೈಸಿರಿ ತಾ[5]ನೆನಿಪ್ಪ[5] ಸ
ಮ್ಮದದೊಳೆ ಬಣ್ಣಿಕುಂ ಧರಣಿ ಸತ್ಕವಿ ಮಲ್ಲನ ಕಾವ್ಯಸಾರಮಂ *॥ ೧೫

ಜನ್ನನ ದೇಸೆ ಪಂಪನ ಗುಣಂ ಗುಣನಂದಿಯ ಕೊಂಡು ಪೊನ್ನನೊಳ್
ಸನ್ನಿದವಾದ [6]ಜಾ[6]ಣ್ನುಡಿ ಗಜಾಂಕುಶ ರಾಜನ ಚಿತ್ತವೃತ್ತಿ ತಾ ।
ನುನ್ನತಮಾಗಿ ಸಂದ ಗುಣವರ್ಮನ ಜಾತಿ ಸಮಾನುರಕ್ತಿಯಿಂ
ದನ್ನೆಲಸಿರ್ಪುವೀ ಸುಕವಿಮಲ್ಲನ ಕಾವ್ಯವಿಳಾಸಗೇಹದೊಳ್ ॥ ೧೬

ಚದುರೆಸೆವಂತು ಭಾವಮುಮುರ್ವಂತು ನಯಂ ನಿಮಿರ್ವಂತು ಮಲ್ಲಪಂ
ಪದವಿಡೆ ಭಾರತೀವನಿತೆ ಭೋಂಕನೆ ಬಂದು ಮನಸ್ಸರೋಜದೊಳ್ ।
ಚದುರೆಸೆವಂತು ಭಾವಮುಮುರ್ವಂತು ನಯಂ ನಿಮಿರ್ವಂತು ಲೀಲೆಯಿಂ
ಪದವಿಡುತಿರ್ಪಳಾಹವನ ಕಾರಣಮಂತ್ರಮಿದಾಗದಿರ್ಕುಮೆ ॥ ೧೭

---

[1] ಕೇಯೂರವಿ (ಖ). [2] ಪೊಣ್ಮಿದಂತ (ಬ). [3] ದೀಂ (ಕ.ಖ). [4] ಗೊಂಡುಬರ್ಪವರೇಣ್ಯಂ ಕೇಳ್ (ಬ), ಗೊಟ್ಟುಬರ್ಪವರೇಣ್ಯಂ (ಖ). [5] ನದಂದೆ (ಕ). * ಈ ಪದ್ಯವಾದಮೇಲೆ (ಕ) ಪ್ರತಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಳಗಿನ ಪದ್ಯ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ :—

ಕಂ ॥ ರಸದ ಬಗರಗೆ ಕಳಾಳಿಯ। ಹಸರಂ ವರ್ಣನದ ಸೀಮೆ ಕರ್ಣಾಟಕದಿಂ ॥
ದೆಸೆವರ್ಥಸೂಕ್ತಿಕಂಜಂ । ಪಸರಿಸಿತೀ ಕಾವ್ಯ . . . . . ತತ್ಸಾರಂ ॥

ನಾ (ಬ).

ಪಡೆದಂ ರಜೋಽಧಿಕಂ ವಿಧಿ
ಪೆಡೆವಣಿಯಂ ಫಣಿಯನಮೃತರಸಮಂ ವಿಷಮಂ ।
ಕಡಲಂ ಸುಟ್ಟಿಯಂ ಮಡೆಯಂ
ಸಿಡಿಲಂ ಪಡೆದಂತೆ ಸುಜನರಂ ದುರ್ಜನರಂ ‖ ೨೮

(ಪಂಪರಾಮಾಯಣಂ, ೧-೩೨ ; ಮಲ್ಲಿನಾಥಪುರಾಣಂ, ೧-೫೨.)

ವಿನಯಮನನ್ನೆಗಂ ಸುಜನರೊಳ್ ಬಟಿಕೊಯ್ಯನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ವೆ[1]ನೇ
ತ್ರೆನೆ[1] ವಿಷಪನ್ನಗಾಕೃತಿಯೊಳಟ್ಟಿ ತಗುಳ್ದು ದುರಂತ ದುಃಖ ಭಾ ।
ಜನ ದುರಿತಾತ್ಮ ದುಶ್ಚರಿತ ದುಸ್ಸಹ ದುರ್ಮುಖ ದುರ್ವಿದಗ್ಧ ದು
ರ್ಜನನೆನಿಸಿರ್ದ ದುಷ್ಕೃತಿಗೆ ಭಕ್ತಿಯೊಳಿತ್ತು ವೆನಗ್ರಪೂಜೆಯಂ ‖ ೨೯

ಅಂಗುಳಿಯೊಳಡಸಿದ ವಿಷ[2]ಮುಂ[2]
ಭಂಗುರತರ ವಿಷಮದೃಷ್ಟಿ[3]ಯುಂ[3] ವ್ಯಾಳಸಮಾ ।
ಸಂಗಮು[4]ಮಮರ್ದಿರೆ[4] ಮದನಹ
ರಂಗೆಣೆಯೆನಿಪುದಱನೆಮಗೆ ಖಳರಭಿವಂದ್ಯರ್ ‖ ೩೦

(ಕಾವ್ಯಾವಲೋಕನಂ, ೭೬೩.)

ಒಱೆಯಿಂದುರ್ಚದೆ ನಡುಗುಮೆ
ನೆಱದೆಡೆಯಂ ಖಡ್ಗಮಾಸ್ಯಕೋಶದಿನಿನಿಸುಂ ।
ಪೊಱಮಡದೆ ಕೊಂದು ಕೂಗಲ್
ನೆಱೆದುದು ದುರ್ಜನನ ನಿಶಿತ ರಸನಾಖಡ್ಗಂ ‖ ೩೧

ವಿನಯಂ ಮಾಸುಗುಮೆಂದು ಬೆರ್ಚಿ ಕೆಲಬರ್ ಸೌಜನ್ಯಮಂ ಬೀಱು ದು
ರ್ಜನನಂ ಮೆಲ್ಲನೆ ಬಯ್ವರಾ ಖಳನಿನಾರ್ಗಂ ಪೇಟಿವೊಳ್ಪುಂಟೆ ಕೆ ।
ಮ್ಮನೆ ಕ್ಕೈ[5]ಗಾ[5]ದಿರದೋವದುಪ್ಪನೊಲೆಯೊಳ್ ಪೊಯ್ವಂತೆ ಪಾಱೋಟೆ ದು
ರ್ಜನನಂ ಬಯ್ವುದು ಬಯ್ದೊಡಲ್ಲದವನಂ ಪೇಟ್ ಭಾವಿಸಲ್ಬರ್ಕುಮೇ ‖ ೩೨

ತುಡುಕಿದ ದೋಷಿಯನಲ್ಲದೆ
ಪಿಡಿಯದು ಘಟಸರ್ಪನಂತುಟಲ್ಲಿದು ತನ್ನಂ ।
ತುಡುಕದ ನಿರ್ದೋಷಿಯುಮಂ
ಪಿಡಿವುದು ಖಳಮುಖ ಘಟೋಗ್ರಜಿಹ್ವಾಸರ್ಪಂ ‖ ೩೩

(ಜಗನ್ನಾಥವಿಜಯಂ, ೧-೧೨.)

---

[1] ನೆಂತೆನೆ (ಖ.ಬ). [2] ದಿಂ (ಬ). [3] ಯಿಂ (ಬ). [4] ಮಾಗಿರೆ (ಬ).
[5] ಗುಂ (ಕ).

ವಿಕಸಿತಚಂಪಕಕ್ಕೆಳಸಿ ಬಂದುಣಲೊಲ್ಲದ ಚಂಚರೀಕ ನಾ
ಸಿಕಮನಶೇಷಮಂ ಬೆಳಗೆ ತಿಗ್ಮಕರಂ ದೆಸೆಗಾಣದಿರ್ಪ ಕೌ।
ಶಿಕನಯನಂಗಳಂ ಸುಕವಿಕಾವ್ಯಮನಾಲಿಸಿ ಕಾಯ್ವ ದುರ್ಜನ
ಪ್ರಕರದ ಕರ್ಣಕೋಟರಮನೇಕೆಯೊ ಮಾಡಿದನಬ್ಜವಿಷ್ಟರಂ ॥ ೩೪

(ಪಂಪರಾಮಾಯಣಂ, ೧-೩೧.)

ಛಂದಮಿದಾವುದೆಂದೊಡಱಿವರ್ ಪದಬಂಧದೊಳೀಪ್ರಯೋಗ[1]ಮೆಂ
ತೆಂ[1]ದೊಡೆ ಬಯ್ವರಾವ ಕವಿಮಾರ್ಗಮಿದೆಂದೊಡೆ ಪೊಯ್ವರರ್ಥಮೇ।
ನೆಂದೊಡೆ ತೊಂಡುಭಂಡುಗೆಡೆದುಟ್ಟುದನಿಕ್ಕುವರಾ[2]ವ ನೀತಿ ಪೇ[2]
ಱೆಂದೊಡೆ ಕೊಲ್ವರೀಗಳಿನ ದೇಸಿಗೆ ಬಿಟ್ಟ ಮಹಾಕವೀಶ್ವರರ್ ॥ ೩೫

ವಾಕ್ಕಿನೊಳಿಲ್ಲ ಮೇಣ್ ಪರಿಚಯಂ ಬಗೆ [3]ವೊ[3]ಕ್ಕಳವಂತು[4]ಟ[4]ಲ್ತೆ ಗಂ
ಟಿಕ್ಕುವರಂಜಲಾದ [5]ಬ[5]ಱುವಾತುಗಳಂ ಪಟಿಗಬ್ಬಮೆಲ್ಲಮಂ ।
[6]ರಕ್ಕಸಿ ತಿಂದು[6] ಕುಂಬಳದ ಮಾಟ್ಕೆಯ ಮಾಡುವೆನೆಂಬ ಸಾಸಿಗಂ
ಗಕ್ಕಟ ಪೂಣ್ದು ನಿರ್ವಹಿಪುದೇನರಿದಾ[7]ಯ್ತೆ[7] ಮಹಾಪ್ರಬಂಧಮಂ ॥ ೩೬

ಕವಿಯಂ ಕಂಡೊಡೆ ಶಾಸ್ತ್ರಹೀನನಿವನೆಂದಿಂತಾರ್ದುರ್, ಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞನಂ
ಕವಿಯಲ್ಲೆಂದಣಮಾರ್ದುರ್ ಮಿಕ್ಕ ಬಹುಶಾಸ್ತ್ರಪ್ರಜ್ಞನಪ್ಪಾ ಮಹಾ।
ಕವಿಯಂ ಕಂಡೊಡೆ ದಗ್ಧವಾಣಿಯಿವನೆಂದಿಂತಾರ್ದುರ್ ಹಾಸ್ಯೋಕ್ತಿಯಿಂ
ಕವಿಗಳ್ ವರ್ತಿಪರಲ್ಲದಾವ ಮೊಱೆಮುಟ್ಟಿಂದಂತವರ್ ವರ್ತಿಪರ್ ॥ ೩೭

[8]ಪೆಱರಂ ಪೊಗೞ[8]ಲ್ವಡೆಯದೆ
ಪೆಱರಂ ಕಯ್ಯಿಕ್ಕಿ [9]ಜೋಡಿ[9]ಸಲ್ವಡೆಯದೆ ತಾಂ ।
ಪೆಱರಂ ಪೞಿಯಲ್ವಡೆಯದೆ
ಮಱುಕದೊ[10]ಳಿರ್ಪಂತು[10] ದುರ್ಜನರ್ ಬಡ[11]ವಪ್ಪರ್[11] ॥ ೩೮

ನೋಡಿರೆ ಸದ್ಗುಣಂಗಳನೆ ಕೇಳ್ದು ಕನಲ್ವ ಖಳಂಗೆ ಕರ್ಣಮಂ
ಮಾಡಲೆ ಪೋಗಿ ಮಸ್ತಕಮನಯ್ಯೊ ವಿಧಾತ್ರನದೆಂತು ಸರ್ಪನೊಳ್ ।
ಮಾಡಿದನಾ ಬುಧಂಗಮಿದು ಸರ್ಪನಿವಂ ಖಳನೆಂಬ ಬುದ್ಧಿ ಮೇಣ್
ಕೂಡದೊ ಕಂಡೊಡಂ ಕಮಲ[12]ಗರ್ಭ[12]ನುಮಂ ಖಳನಾಟಿಗೊಂಡನೊ ॥ ೩೯

(ಲೀಲಾವತಿ, ೧-೩೯.)

---

[1] ಮೇನೆಂ (ಕ). [2] ತಿಕಬ್ಬವೇ (ಬ). [3] ಪೊ (ಕ.ಖ). [4] ಮ (ಕ). [5] ಬಿ (ಕ). [6] ರಕ್ಕಸಿ ತಿಂದ (?). [7] ಯ್ತು (ಖ). [8] ಪರಮಂಕೇಳ (ಕ). [9] ಓದಿ (ಕ). [10] ಳೆಸೆವಂತು (ಕ.ಖ). [11] ವರವರ್ (ಕ). [12] ಸಂಭವ (ಖ).

ದುರ್ಜನತೆಯಿಂದೆ ಪಡೆದಂ
ದುರ್ಜನನಂ ಕಮಲಗರ್ಭನಂತಲ್ಲದೆ ಮೇಣ್ ।
ದುರ್ಜನನುದಯದೊಳಂತಾ
ದುರ್ಜನನವನಳವಿಗಳೆದು ಪುಟ್ಟಿದನಕ್ಕುಂ ॥ ೪೦

ಸತ್ತುಂ ಪಿಸುಣಂ ಪೆಱಗಾ
ಪತ್ತಂ ಮಾಡದಿರ್ಪನೆಂದು ಮಱುಗಿದಪುದು ಮ ।
ಚ್ಚಿತ್ತಂ ಮೃತಮಾಷಮುಖಂ
[1]ಮಿ[1]ತ್ತೆನಿಸದೆ ವಮನಮೆಯ್ದೆ ಪವೋಲುಂಬವನಂ ॥ ೪೧

(ಲೀಲಾವತಿ, ೧–೩೭.)

ನಂಬಿಸಿ ಖಳನಂ ಸಜ್ಜನ
ನೆಂಬುದನೆನಿಸಿದೊಡಮೇನೊ ಸ್ನೈತಾದಪನೇ ।
ಕಂಬಿಟ್ಟು ನಾಯ ಬಾಲವ
ನಿಂಬಿಂ ಕಟ್ಟಿದೊ[2]ಡೆ ಸ್ನೈತದೇನಾದುಪುದೇ[2] ॥ ೪೨

ಅತಿ[3]ಪೀಡಿ[3]ಸುಗುಂ ಸ್ಥಾನ
ಚ್ಯುತನಾಗಿಯುಮಖಿಳ[4]ಮಂ ಖಳಂ ವೃತವೀ[4]ರು । ಬ೪
ತ್ತತಿತಂ ಪಥಿಕರ ಪದತಳ
ಹತಿಯಂ ಹತಕಂಟಕಾಂಕುರಂ ಮಾಡುವವೋಲ್ ॥ ೪೩

(ಲೀಲಾವತಿ, ೧–೩೬.)

ಕನಕಂ ನಿರ್ಭಾಗ್ಯನಾಲೋಕಿಪುದುಮವನ ದುಷ್ಕರ್ಮದುದ್ರೇಕದಿಂ ಕ
ರ್ಬುನವಾಗಪ್ಪಂತೆ ಪಿತ್ತಜ್ವರನಿರತನ ಬಾಯ್ಗಿಂಪನಾಳ್ದಿರ್ದ ಪಾಲ್ ಬೇ ।
ವಿನಕಾಯ್ವೊಲ್ ಕ್ಷೈಪೆಯಪ್ಪಂತಿರೆ ಸುಕವಿಜಗತ್ಸೇವ್ಯಕಾವ್ಯಾಮೃತಂ ದು
ರ್ಜನಚೇತೋವೃತ್ತಿಯೊಳ್ ದುಸ್ಸಹಕಟುಕ[5]ರಸಾಭಾ[ಸ][5]ಮಂ ತೋಱುತಿರ್ಕುಂ ॥ ೪೪

ಆನುಂ ಬುಧರೊಡನೆ ನೃಪಾ
ಸ್ಥಾನದೊಳಿರ್ದಪ್ಪೆನೆಂದು ಕುಕವಿಕದಂಬಂ ।
ದಾನುದ್ದಮಪ್ಪುದೇಕು
ದ್ಯಾನದೊಳೊಡನಿರವೆ ಕಾಗೆಯುಂ ಕೋಗಿಲೆಯುಂ ॥ ೪೫

(ಲೀಲಾವತಿ, ೧–೨೬.)

---

[1] ಮ (ಅ). [2] ಡಮುದೇನುಸ್ನೈತಾನಪುದೆ (ಕ). [3] ಬೇಧಿ (ಕ). [4] ಲೋಕಮಂ ಖಳನಂತಾ (ಕ.ಖ.ಬ). [5] ಸ್ವಾಭಾವ (ಕ).

ಹಱಿಗವಿಗಳ ಕಬ್ಬಂಗಳ
[1]ಪೊ[1]ಱಗಟಿಯಕ್ಕರದ ಹೊಲಿಗೆ ಬಿರ್ಚಿದೊಡೆಲ್ಲಂ।
ಬಱಿ ತಾಱಿಗ ಬೀೞಿಗ ವೆ
ತ್ತ್ಱಿ ತತ್ತ್ಱಿ ವೆಕ್ಕಸಕ್ಕವಸ್ತ್ರವ್ಯಸ್ತ್ರಂ ॥ ೪೬

(ಗಿರಿಜಾಕಲ್ಯಾಣಂ, ೧–೨೩.)

ನವರಸಪರಿಭಾವಾರ್ಥಂ
ನವೀನಪದಭರಿತ[2]ಮಿಂತಿದೆನೆ[2] ಸತ್ಕೃತಿಯಂ ।
ತವೆ ಪೇ[3]ೞ್ವುದು ಪೇ[3]ೞದೊಡೇಂ
ಕವರ್ವರೆ ಕೋಪಿಪರೆ ಹಂಡಿಪರೆ ನಿಂದಿಪರೆ ॥ ೪೭

(ಗಿರಿಜಾಕಲ್ಯಾಣಂ, ೧–೨೦.)

ರಸವತ್ಕಾವ್ಯವನಟ್ಟಿವಟ್ಟು ಸುಜನಂ ಕೇ[4]ಳ್ದ್ವೈದೆ ತಾಳ್ವಂತೆ[4] ಸಂ
ತಸಮಂ ದುರ್ಜನ[5]ನೇಕೆ[5] ಕೇಳ್ದು ನಲಿ[6]ಗುಂ[6] ದುರ್ಬೋಧಮಂ ಬೇೞ್ಪು ।
ಟ್ಟಿಸುಗುಂ ನಿಷ್ಠುರವಜ್ರತುಂಡಹತಿಯಿಂ ಕೀಟಂ ಭರಂಗೆಯ್ದು ತುಂ
ಡಿಸುಗುಂ ತುಂಬಿವೊಲೀಂಟಿ ರಾಗಿಸುಗುಮೇ [7]ದಿವ್ಯಾಂ[7]ಬುಜಾಮೋದಮಂ॥ ೪೮

(ಮಲ್ಲಿನಾಥಪುರಾಣಂ, ೧–೨೬.)

ತಲೆಯಂ ತೂಗುವನೊರ್ವನುರ್ಬಿ ಕೆಲದೊಳ್ [8]ಕಾ[8]ಳ್ಕಬ್ಬಮಂ ಕಟ್ಟಿ ಕೋ
ಟಲೆಗೊಂಡೂಳ್ವವನೊರ್ವ[9]ನೊಲ್ದು[9]ವರ ಚಾತುರ್ಯಕ್ಕೆ ಕೈವಾರಮಂ ।
ಪೊಲೆಗೆಟ್ಟೀವವನೊರ್ವನಿಂತಕಟ ಯಕ್ಷೋಯಾದೃಶಸ್ತಾದೃಶೋ
ಬಲಿಯೆಂಬುಕ್ತಿಗೆ ದುರ್ವಿದಗ್ಧರೆ ವಲಂ ನೋಂತರ್ ಪೆಱರ್ ನೋಂತರೇ ॥ ೪೯

(ಲೀಲಾವತಿ ೧–೪೦.)

ಬಗೆಗೊಂ[10]ಡೋದದೆ ಕೇಳ[10]ದೆಲ್ಲ ಕಲೆಯಂ ಕಾವ್ಯಜ್ಞ[11]ರಿಂ ಕಲ್ಲ[11]ದ
ಟ್ಟಿಗದಿಂ ಕಟ್ಟಿದ ಕೆಟ್ಟ ಕನ್ನಡದ ಕಾಳ್ಕಬ್ಬಂಗಳಂ ಬಂಟ[12]ನಾ[12] ।
ಮಿಗಳಂ ಕೇಳಿಸಿ ತಾಮೆ ತಮ್ಮ ಮನ[13]ದೊ[13]ಳ್ ಸರ್ವಜ್ಞರೆಂದಿರ್ಪ ಕ
ಬ್ಬಿಗರುಂ ಕಬ್ಬಿಗರೆಂಬ ಲೆಕ್ಕದೊಳಗೇಂ ಭೂಭೃತ್ಸಭಾಭೂಷಣಂ ॥ ೫೦

(ಅರ್ಧನೇಮಿ, ೧–೩೫.)

ಪಾವಿಂದಿರ್ಮಡಿ ವಿಪದಿಂ
ಮೂವಡಿ ಶಾರ್ದೂಲದಿಂದೆ ನಾಲ್ವಡಿ ಭಲ್ಲೂ ।

---

[1] ಪೆ (ಬ). [2] ಎಂತಿದಂ (ಗ). [3] ೞ್ದಂ ಕೇ (ಖ). [4] ಳ್ದುಪ್ಪುಕೆಯ್ವಂತೆ (ಖ), ಳ್ದಟ್ಟಿಗೆಯ್ವಂತೆ (ಬ). [5] ನೆಯ್ದೆ (ಖ). [6] ಯಂ (ಕ.ಖ). [7] ಹೇಮಾಂ (ಕ.ಖ.ಅ). [8] ಪಾ (ಕ). [9] ನಂತ (ಬ). [10] ದಾಪದಕಲ್ಲ (ಖ). [11] ರೊಳ್ಕೇಳ (ಕ). [12] ನಾ (ಕ). [13] ಯೊ (ಅ).

ಕಾವಳಿಯಿಂದ್ಯೈವಡಿ [1]ಹೋ
ಹೋ[1]ವೆಂಬುದು ಖಳಚರಿತ್ರಮಂ ಭುವನಜನಂ ॥ ೫೧

ಖಳರೆಂಬರ್ ಕವಿಮಾರ್ಗಮಂ ಪಿಡಿದು ಕೇಳ್ದೊಂದುಕ್ತಿಯಿಂ ದೇಸಿಯ
ಗ್ಗಳಮಪ್ಪಂತಿರೆ ಪೇಳ್ದುದಂ ಕುಪಥಮೆಂಬರ್ ಜಾತಿಸಂಪತ್ತಿಯಂ ।
ಸ್ಖಲಿತಾಲಂಕೃತಿಯೆಂಬರದ್ಭುತ ರಸಾಲಂಕಾರಸದ್ಭಾವಮಂ
ಕಳೆ ಚಿಃ ನೀರಸಮೆಂಬರೋವೊ ಖಳರಂ ಮೆಚ್ಚಿಪ್ಪರಾರ್ ಕಾವ್ಯದೊಳ್ ॥ ೫೨

ಒಂದಂ ಬ್ರಾಚಿಸುತಿರೆ ಮ
ತ್ತೊಂದಂ ಬೆಸಗೊಳ್ವನರ್ಥರಸಭಾವಂಗಳ್ ।
ಮುಂದಿರೆ ಪಚ್ಚುತ್ತೆಣಿಪಂ
ಚಂದಮನಿದು ಕಾವ್ಯ[2]ಮಂ ಖಳಂ[2] ಕೇಳ್ವಂದಂ ॥ ೫೩

ಇರು ಮರುಳೆ ಶುಷ್ಕವೈಯಾ
ಕರಣಂಗಂ ಶುಷ್ಕತಾರ್ಕಿಕಂಗಂ ಬೆಳ್ಳ ।
ಕ್ಕರಿಗಂಗಂ ವಿಷಯಮೆ ಕಾ
ವ್ಯರತ್ನಮತಿಚತುರ ಕವಿಕದಂಬಕವಿಷಯಂ ॥ ೫೪
(ಆದಿಪುರಾಣಂ, ೧–೭೪.)

ಸುಲಲಿತ ಕವಿಕೃತಿಗಮಲಿನ
ನೆಳಸುವವೋಲ್ ಮಲಿನನೆಳಸನತಿವಿಶದ ಹಿಮೋ ।
ಪಲವೊಸರ್ವವೊಲಿಂದುಕಳಾ
ವಳಿಗೆ ತೃಣಗ್ರಾಹಿ ನೀಲಮಣಿಯೊಸರ್ದಪುದೆ ॥ ೫೫
(ಚಂದ್ರಪ್ರಭಪುರಾಣಂ, ೧–೩೯.)

ಚಂದಮಿದೆಂತುಟೆಂದಡುರಿದೆಟ್ಟಪರಿಂತಿದ[3]ಶು[3]ದ್ಧಶಬ್ದಮಾ
ಯ್ತೆಂದೊಡೆ ದುಃಖದಿಂ ಚಿಬುಕುಗುಟ್ಟಿದಪರ್ ಗುಣಮಾವುದಿಂತಿದ ।
ಕೆರ್ಗಂದೊಡೆ ಮೇಲೆವಾಯ್ದು ಪಿಡಿವಂತಿರೆ ಗರ್ಜಿಪರೋವೊ ತಮ್ಮೊಳೋ
ತೊಂದಱೊಳೊಂದುಮಿಲ್ಲ ಕೆಲಬರ್ ಕವಿಗಳ್ ಮುಗಿಲುದ್ದಮಾದಪರ್ ॥ ೫೬

ಕಸವಂ ಕಿಟ್ಟಲ್ಲದೆ ಪೊಸ
ಸಸಿಗಳ್ ಕೈಕೊಳ್ಳವೆತ್ತಿ ಕಳೆಯದೆ ಖಳತಾ ।
ಮಸವಂ ಬೇರ್ವೆರಸಿಂ ಪಸ
ರಿಸುಗುಮೆ ಬುಧವಿಧುಗೆ [4]ವಿಮಳ[4]ಕೃತಿದೀಧಿತಿಗಳ್ ॥ ೫೭
(ಲೀಲಾವತಿ, ೧೨–೮.)

---

[1] ವೋವೋ (ಕ.ಖ). [2] ಮೆಂದವಂ (ಕ). [3] ಸಿ (ಕ). [4] ಮಲ್ಲ (ಬ).

ಪೊಸದೇಸೆಯಂ ಬೆಡಂಗಂ
ರಸ[1]ಪುಷ್ಟಿ[1]ಯನರ್ಥ[2]ದೃ[2]ಷ್ಟಿಯಂ ಬಗೆವರೆ ಭಾ ।
ವಿಸುವರೆ ಸಾರ[3]ಣೆಯಂತಿರೆ[3]
ಕಸಮನೆ ಪಿಡಿವರ್ ಕೆಲರ್ ಮಹಾಪುರುಷರ್ಕಳ್ ॥ ೧ ೫೮

(ಅಜಿತಪುರಾಣಂ, ೧–೯೧; ಕಾವ್ಯಾವಲೋಕನಂ, ೨೪೦.)

ಅತಿಮಧುರೋಕ್ತಿಯುಕ್ತನಮಲಂ ವಿದಿತಾಖಿಳಮಾರ್ಗನಪ್ಪ ವಿ
ಶ್ರುತಕವಿರಾಜಹಂಸನಱಿವಂತೆವೊಲೇನಱಿಯಲ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯನೇ ।
ಚತುರಕವಿಪ್ರತಾನರಚಿತಾಧ್ವಕೃತಿಪ್ರಕರೈಕಪಾತ್ರಸಂ
ಸ್ಥಿತಗುಣದೋಷದುಗ್ಧಜಳಭೇದನಮಂ ಕವಿನಾಮಧಾರಕಂ ॥ ೫೯

(ಚಂದ್ರಪ್ರಭಪುರಾಣಂ, ೧–೩೮.)

ಕವಿತಾಪ್ರೌಢನೆ ಸೋಲ್ವವೋಲ್ ಕೃತಿಯೊಳಜ್ಞಂ ಸೋಲ್ವನೇ ಚಂದ್ರಕಾಂ
ತವೊಸರ್ವಂತಿರೆ ಗೋರಿಕಲ್ಲೊಸರ್ಗುಮೇ ಬೆಳ್ದಿಂಗಳೊಳ್ ತುಂಬಿ ಪೀ ।
ರ್ವವೊಲೇಂ ಪೀರ್ದಪುದೇ ಕಡಂದುಱು ತೆ ನವ್ಯಾಮೋದಮಂ ಪೂಗಳೊಳ್
ನವಚೂತಂ ತಳಿರ್ವಂದದಿಂ ತಳಿರ್ಗುಮೇ ಸ್ಥಾಣೂತ್ಕರಂ ಚೈತ್ರದೊಳ್ ॥ ೬೦

(ಜಗನ್ನಾಥವಿಜಯಂ, ೧–೧೩.)

ಅರಮನೆಗಲ್ತು ಸೂಳೆಮನೆಗಲ್ತು ಸವಣ್ಮನೆಗಲ್ತು ಕೂಡೆ ಬ
ಲ್ಲರ ಬಗೆಗಲ್ತು ವಸ್ತುಕೃತಿಯಂ ಸಲೆ ಪೇೞ್ವುದು ಕಲ್ತು ಪೇೞದಂ।
ದರಮನೆಗಲ್ತು ಸೂಳೆಮನೆಗಲ್ತು ಸವಣ್ಮನೆಗಲ್ತು ಕೂಡೆ ಬ
ಲ್ಲರ ಬಗೆಗ[4]ಲ್ತದಾವಡೆಗಮಲ್ತದು[4] ಕ್ಲಿ[5]ಲ್ಪಿ[5] ವಲಂ ಕವೀಂದ್ರರಾ ॥

(ಪುಷ್ಪದಂತಪುರಾಣಂ, ಕಾವ್ಯಾವಲೋಕನಂ, ೨೦೫.)

ಆದರಿಸರ್ ಖಳರ್ ಕೆಲಬರೀ ಪೊಸಕಬ್ಬಮನೆಂದು ನೀಂ ಮನಃ
ಖೇದಮನಾಳದಿರ್ ಜನದ [6]ಕಣ್ಗೆ ವಿಲಾಸಮನೀವ[6] ಸಾಂದ್ರ ಚಂ।
ದ್ರೋದಯದೇಳ್ಗೆಯಂ [7]ವಿರಹಿ[7] ಸೈರಿಸದಿರ್ದೊಡದರ್ಕೆ ಬನ್ನಮೇ,
ನಾದುದೊ ನೋಡೆ ಸಜ್ಜನರ್ಗೆ ಸೇವ್ಯಮದಾದೊಡೆ ತಾನೆ ಸಾಲದೆ ॥

ಗುಣಮಂ ಕಂಡೊಡೆ ದುರ್ಜನಂ ಬಗೆವನಲ್ಲಂ ದೋಷಮಂ ಕಂಡ ಸ
ದ್ಗುಣಿವೊಲ್ ದೋಷಮನಲ್ಲಿ ಕಂಡೊಡೆ ಖಳಂ ವಿಸ್ತಾರಿಕುಂ ಸಜ್ಜನಂ ।

---

[1] ಘಟ್ಟಿ (ಖ). [2] ನೃ (ಖ). [3] ಣಿಗೆಯುವೊಲ್ (ಕ). [4] ಲ್ತುದಾರಬಗೆಗಲ್ತದು (ಖ). [5] ಬ್ಬ (ಖ). [6] ಕಂಗಳಪರ್ವಮೆನಿಪ್ಪ (ಖ). [7] ಖಳರ್ (ಖ).

ಗುಣಮಂ ಕಂಡವೊಲಿಂತುಟಿರ್ವರ ನಿಜಂ ಪುಣ್ಣೊಳ್ ನೊಣಂ ಪುಷ್ಪದೊಳ್
ಪ್ರಣಯಂ ಮಾೞ್ಪುದು ತುಂಬಿಯೆಂಬ ತೆಱದಿಂದಾ[1]ರ್ ಬಾಹಿಪರ್ ನೈಜಮಂ[1] ‖ ೬೩

ರಸಮಂ ಭಾವಿಸದರ್ಥಮಂ ಬಗೆಯದ[2]ಜ್ಞ[2]ರ್ ಭಾವದೊಳ್ ರೂಢಿವೆ
ತ್ತೆ ಸೆವಂ ತಾಳ್ದಿದ ಶಾಸ್ತ್ರದೊಳ್ ವಿಕಳರುದ್ಯತ್ಕಾವ್ಯದೊಳ್ ನೀರಸರ್ ।
ದೆಸೆದಿರ್ಪರ್ ಬಿಗಿದೂಡಿಬಿಟ್ಟ ತುದಿಯೊಳ್ ತಮ್ಮಂದಮಂ ತಾವೆ ಭಾ
ವಿಸರೇಂ ಚಃ ಖಳವೃತ್ತಿಯಿಂ ಕೆಲರಿದೇಂ ಹಾಸ್ಯಕ್ಕೆ ಪಕ್ಕಾದರೋ ‖ ೬೪

ಎನಿತನೊಱಲ್ದು ಪೇೞ್ವ ಕವಿಯೇವನದಾ ಪೆಸರಿಟ್ಟು ಮೆಚ್ಚಬ
ಲ್ಲನನಱಸಲ್ಕೆವೇೞ್ಪುದವನಂ ಜಗದೊಳ್ ಪಡೆಯಲ್ಕೆ ಬಾರ್ದದಾ ।
ತನ ಮುಖದಿಂದಮಲ್ಲದದು ಸಲ್ಲದು ಕಟ್ಟಿಯುಮೇನೊ ಮಾಲೆಗಾ
ಱನ ಪೊಸಬಾಸಿಗಂ ಮುಡಿವ ಭೋಗಿಗಳಿಲ್ಲದೆ ಬಾಡಿ ಪೋಗವೇ ೬೫

(ಅನಂತನಾಥಪುರಾಣಂ, ೧–೪೫.)

ರಸಮಂ ನಾಲಗೆ ಕವಿತಾ
ರಸಮಂ ಕವಿ ಕುಸುಮರಸಮನಳಿಮಾಲೆ ಸುಧಾ ।
ರಸಮಂ ಸುರರಕ್ಷಯಸುಖ
ರಸಮಂ ಪರಮಾತ್ಮನಱಿವನುೞಿದವರಱಿಯರ್ ‖ ೬೬

(ಮಲ್ಲಿನಾಥಪುರಾಣಂ, ೧–೨೮.)

ಕಾೞ್ಪುರಮಾಗೆ ಕಾವ್ಯರಸಮರ್ಥಮುಮಕ್ಕರಮುಂ ಪ್ರತೀತಿಯಂ
ಮಾೞ್ಪನೆಗಂ ಜಲಕ್ಕನಿರೆ ಪೇೞದೆ ಕೆಮ್ಮನೊ[3]ಗಂ[3]ಟುವೇೞ್ದು ಚಃ
ನೋೞ್ಪುದೆ ಮುಯ್ಯ್ವನಾ ಕೃತಿಗೆ ಪಂಚಿಕೆವೇೞ್ಪುದದರ್ಕೆ ಟಿಪ್ಪಣಂ
ಬೇೞ್ಪುದು ಟೀಕು ವೇೞ್ಪುದೆನೆ ಪೇೞ್ದವನುಂ ಕವಿಯೆಂಬ ಲೆಕ್ಕಮೇ ‖ ೬೭

(ಕಾವ್ಯಾವಲೋಕನಂ, ೨೯೯.)

ಮೃದುಪದಬಂಧಮುಂ ಬಗೆಯ ಭಾವದ ಪೈಸಿರಿಯುಂ ರಸಪ್ರವಾ
ಹದ ನೆಲೆವೆರ್ಚನಿಂಬ[4]ಱಿ[4]ದು ಭಾವಿಸಿ ಭಾವಿಸಿ ಮೆಚ್ಚಿ ಮೆಚ್ಚಿ ಪೊ ।
ಣ್ಮಿದ ಪುಳಕಂಗಳಿಂ ನಯನದೊಳ್ ಕರೆಗಣ್ಮಿದ ಹರ್ಷಬಾಷ್ಪವ
ರ್ಷದಿನನುರಾಗಮಂ ಪಡೆವ ಸಜ್ಜನಸಂಸ್ತವಮೊಂದೆ ಸಾಲದೇ ‖ ೬೮

(ಪಂಪರಾಮಾಯಣಂ, ೧–೨೯.)

ಅಸವಸದಿಂದವೊಂದಿನಿತು ಕಲ್ಪಿತದೋಷಮನುಂಟುಮಾಡಿಕೊಂ
ಡೆಸಗದೆ ಕೆಮ್ಮನೂನವಿಡಿದೊಳ್ಳಿತುಮಪ್ಪೆಡೆಗಟ್ಟಿಯಿಂ ವಿಚಾ ।
ರಿಸಿ ತಲೆದೂಗಿ ಮೆಚ್ಚಿ ಬೆರಲಂ ಮಿಡಿದೊಯ್ಯನೆ ಕೇಳ್ದೊಱಲ್ದು ಬ
ಣ್ಣಿಸುವ ಬುಧರ್ಕಳಿಂ ಕವಿಗೆ ಪಿಂಗುಗುಮಾ ಕವಿತಾಪರಿಶ್ರಮಂ ‖ ೬೯

---

[1] ರ್ಬಣ್ಣಿಪನ್ಯಾಯಮಂ (ಖ). [2] ನ್ಯ (ಖ). [3] ಱಂ (ಅ). [4] ಗಂ (ಕ).

ನಿರುಪಹತಿಸ್ಥಲಂ ಮೃದುತರಾಸನ[1]ವೊಳ್ಳ್ಕಣಿಸಿಂಪುದಂಬುಲಂ[1]
ನೆಗೞ್ದ ಪುಸ್ತಕಪ್ರತತಿ ಲೇಖಕವಾಚಕಸಂಗ್ರಹಂ ನಿರ್ಗ
ತರ್ಗೃಹನಿಶ್ಚಿತಸ್ಥಿತಿ "ವಿಚಾರಕಸಂಗತಿ "ಸತ್ಕಳತ್ರಸಾ
ದರತೆ[2]ಯನುಳ್ಳ ಸತ್ಕವಿಯುಮಾಸುವೊಡಾಗದೆ[2] ಕಾವ್ಯವಾರ್ಧಿಯಂ ‖ ೨೦

ಅಲಸಂ ಶ್ರಾಂತಂ **ಜಡಂ** [3]ದುರ್ಮೂರ್ತಿ[3] ಮತಿವಿಕಳಂ ಮತ್ಸರಂ [4]ಭೋಗಿ ರುಕ್ಷಂ[4]
ಚಲನನ್ಯಾಸಕ್ತನಪ್ರಸ್ತುತಮತಿ [5]ವಿರತಂ[5] ನೀರಸಂ ಛಾಂದಸಂ ವಾ ।
ಕೃಶಿ ಬಾಲಂ ವೃದ್ಧಜೀರ್ಣಂ ಸಮದನನಧಿಕಸ್ತೋತ್ರಶೀಲಂ ಕಥಾವ್ಯಾ
ಕುಲನುಗ್ರಂ ಲೋಕಮೂ[6]ಢಂ[6] ಸಮುಚ್ಚಯವಿರಹಿತಂ ಕಾವ್ಯದೊಳ್ ಶ್ರೋತೃವಲ್ಲಂ ‖

ಪಟಿವೊಡೆ ಬಾಳ್ವನಲ್ಲದೊಡೆ [7]ಬಾಳ್ವನೆ[7] ಸತ್ಕೃತಿಗೇಳ್ದು ದುರ್ಜನಂ
ಪಟಿದು ವೃಥೋಕ್ತಿ ಸಲ್ಲದೊಡೆ ಸಲ್ಲದೆ ಕಾವ್ಯನಿಬಂಧನಕ್ಕಮಾ ।
ಪಟಿಯೆ ಪೊಗೞ್ತೆಯಲ್ತೆ ರಸವತ್ಕೃತಿಯಂ ಕವಿ ಪೇೞ್ದೆ ದುರ್ಜನಂ
ಪಟಿಯುತುಮಿರ್ಕೆ ಬಾಳ್ವ ಮನೆಗೊಂದು ಬಗುಳ್ವುದು ವೇಳ್ಕುಮೆನ್ಸರೇ ‖ ೨೧
(ಅನಂತನಾಥಪುರಾಣಂ, ೧–೪೦.)

"ಶಿಥಿಲಪದಪ್ರಪೂರ್ಣಮಪಶಬ್ದತುಷಾವೃತಮುಸ್ತಭಾವಮು
ಪ್ರಥಿತಗತಾರ್ಥಶಾಸ್ತ್ರಮಪಹಾಸ್ಯ ಸಮಾಶ್ರಿತಮಪ್ಪ ಕಬ್ಬಮಂ ।
ಕಥಿಯಿಸಿ ಗರ್ವದಿಂ ಬೆಱತು ಬಿಜ್ರನೆ ಬೀಗಿ ಸರಸ್ವತೀ [8]ಶಿರೋ[8]
ವ್ಯಥೆಯನದೇಕೆ ಮಾಡುವರೊ ದುಷ್ಕವಿಗಳ್ ಕೆಲರೀ ಧರಿತ್ರಿಯೊಳ್ ‖ ೨೨
(ಶೃಂಗಾರರತ್ನಾಕರಂ, ೧–೭.)

ಒಸರ್ವ ರಸಂ ಪೊನಲ್ವೊನಲನಟ್ಟದೆ ರಂಜಿಪ ದೇಸಿ ದೇಸಿವೆ
ತ್ತೆಸೆಯದೆ ರೇಖೆ ರೇಖೆವಡೆದೊಪ್ಪದೆ ಕೊಂಕು ಸಮಂತು ಕೊಂಕನೊ ।
ಪ್ಪಿಸದೆ ನಿರರ್ಥಮಪ್ಪ ಕೊಡೆಗಬ್ಬ[9]ಮನುಬ್ಬುರ[9]ಮಾಳ್ಪ ಗರ್ವದಿಂ
ದೆಸೆವನನಿಕ್ಕು ಕಿಚ್ಚನೊಳಗಿಕ್ಕಿದೊಡಾಗರೆ ಮತ್ತೆ ಕಬ್ಬಿಗರ್ ‖ ೨೪

"ಕರೆದು ಬುಧವ್ರಜಂ ಸುಕವಿ ಮಲ್ಲಪನಂ ಮನದಟ್ಕಱಿಂದಮಾ
ದರಿಸಿ ಸುಧಾರ್ಣವಾಖ್ಯಕೃತಿಯಂ ರಚಿಯಿಪ್ಪುದೆನಲ್ಕೆ ಲೋಕವ ।
ಚ್ಚರವಡೆ ಸಜ್ಜನರ್ ಪೊಗೞೆ ಸೋಲವೆ-ಗುಂದಲೆಯಾಗೆ ಬಿಚ್ಚತಂ
ಪರಿಣತರಪ್ಪರೊಲ್ದೆಳಸೆ ಪೇೞಲೊಡರ್ಚಿದೆನೀ ಪ್ರಬಂಧಮಂ ‖ ೨೫

---

[1] ದೊಳ್ಳುಡಿನಿಂ ಬುಧಂಬಲುಂ (ಖ). [2] ಸಮಗ್ರಮುಳ್ಳಕವಿಯಿಸುವುದೊಪ್ಪದೆ (ಕ).
[3] ತಾನತಿ (ಖ). [4] ದುಃಖರಂತಾಂ (ಖ). [5] ನಿರತಂ (ಕ.ಖ) [6] ಖಲಂ (ಖ).
[7] ಸಾಯನೆ (ಖ). [8] ಮನೋ (ಖ). [9] ಮನೋವ್ಯಥೆ (ಖ).

ವಾರಿಧಿ ಪರ್ವತಂ ಪುರಮಧೀಶ್ವರನುದ್ವಹನಂ ಕುಮಾರನಂ
ಭೋರುಹವೈರಿಮಿತ್ರರುದಯಂ ಋತು ನಂದನಮಂಬು ಸೀಧು ಕಾಂ ।
ತಾರತಿ ಚಿಂತೆ ಮಂತ್ರ ಚರ ಯಾನ ವಿರೋಧಿಜಯಂಗಳೆಂಬಿವಂ
ಸೂರಿಗಳಂಗಮೆಂದು ಕೃತಿಯೊಳ್ ಪದಿನೆಂಟುಮನೆಯ್ದೆ ಬಣ್ಣಿಪರ್ ॥ ೭೬

ಪುರ ವಾರಾಸಿ ನಗರ್ತು ಚಂದ್ರ ತಪನೋದ್ಯಾನಾಂಬುಕೇಳೀ ಸುರಾ
ಸುರತಕ್ರೀಡನ ವಿಪ್ರಲಂಭ ಲಲನಾಕಲ್ಯಾಣ ಪುತ್ರೋದಯ ।
ಸ್ಫುರಿತಾಲೋಚನ ಮಂತ್ರ ದೂತ ಗಮನಾಜಿಸ್ತ್ರೀಸುಖವ್ಯಾಪ್ತಿಗಳ್
ದೊರೆಕೊಳ್ಗುಂ ಕವಿವರ್ಣನಕ್ಕೆ ಪದಿನೆಂಟಂಗಂ ಮಹಾಕಾವ್ಯದೊಳ್ ॥ ೭೭

ಉದಧಿ ಪುರಾಧಿಪಸುತ ಮಂ
ತ್ರದೂತಗಮನಾಜಿ ವಿರಹ ಪರಿಣಯ ಸುರತ ।
ರ್ತುದಿನೇಶ ಚಂದ್ರ ಮಧು ಕುಭೃ
ದುದಕ ವನಸ್ಪತಿಯು ಕೃತಿಗೆ ಪದಿನೆಂಟಂಗಂ ॥ ೭೮

(ಉದಯಾದಿತ್ಯಾಲಂಕಾರಂ, ೧–೧೩.)

ಇದು ಸರಸ್ವತೀಸರ್ವಾಂಗ ದರ್ಪಣಾಯಮಾನ ಪ್ರತಿಭಾಸನೂತನ ಪುರಾತನ
ಪ್ರಮಾಣ ಕವಿಪುಂಗವಪ್ರಣೀತ ಮಹಾಪ್ರಬಂಧ ಸಾರೋದ್ಧಾರಮುಮ
ಷ್ಟಾದಶ ಸ್ಥಳವರ್ಣನಮಾರ್ಗ ಮನೋಹರಮುಂ ವೀರಹೊಯ್ಸಳ
ಸೋಯಿದೇವರಾಯ ವಿನೋದಾಕರ್ಣನ ಕೌತುಕೋತ್ಪಾ
ದಿತಮುಂ ಯಾದವಕಟಕಾಚಾರ್ಯ ಸುಕವಿ
ಸುಮನೋಬಾಣ ಜಾಮಾತೃ ಪರಮಚಿದಾ
ನಂದ ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ಕವೀಶ್ವರ
ಸಂಯೋಜಿತಮುಮಪ್ಪ ಸೂಕ್ತಿ
ಸುಧಾರ್ಣವದೊಳ್

ಪೀಠಿಕಾಪ್ರಕರಣಂ ಪ್ರಥಮಾಶ್ವಾಸಂ ಸಂಪೂರ್ಣಂ.



ಸಮುದ್ರವರ್ಣನಂ

ತೆರೆ ನೊರೆ ಬುದ್ಬುದಂ ಸುೞಿ ಜಲಂ ತೆಗೆ ಪೆರ್ಚುಗೆ ಗುಣ್ಪು ಘೋಷಣಂ
[1]ವರು[1]ಣನಗ್ರಂ [2]ವಧೂಟಿ[2]ಜನ್ನನಂ ಮಣಿಗಳ್ ವಡಬಾಗ್ನಿ [3]ವಾಶ್ಚರಂ[3] |
ಹರಿ ಮಱಿಯಾ[4]ವೆ[4] ವೇಳೆ ತೊಱೆಯಿರ್[5]ಶ[5]ತೆ ನೀರ್ಮೊಗೆವಭ್ರಮುರ್ವರಾ
ಪರಿವೃತಿ ನಾ[6]ಗರಿ[6]ಕ್ಕೆ ಬಗೆಗಾದೊಡೆ ಸ್ಯೆತು ಸಮುದ್ರವರ್ಣನಂ ||

ಮಾಲಾಮಾಲಾಪ್ರವಾಳಾವೃತಸುರತರುಶೋಭಾವಹಂ ಭಾವಹಂ
ವ್ಯಾಲಾವ್ಯಾಲಾಭಿಘಾತಪ್ರಕರಮಕರಕುಂಭೀಕರಂ ಭೀಕರಂ ಜಂ |
ಬಾಲಾಬಾಲಾಮೃಣಾಳೋಚ್ಚಲಿತಶಫರಕಂಜಾಕರಂ ಜಾಕರಂ ಕ
ಲ್ಲೋಲಾಲೋಲಾಯಮಾನಧ್ವನಿಜನಿತದಿಶಾಭಿತ್ತಿ ಮುದ್ರಂ ಸಮುದ್ರಂ ||

ಗಂಭೀರಸ್ಫಾರವೇಳಾಬಹಳಪರಿವೃತೋಲ್ಲೋಲಕಲ್ಲೋಲಮಾಲಾ
ರಂಭಪ್ರೋಡ್ಡೀನಫೇನಪ್ರಬಳಜಲಚರೋ[7]ಲ್ಲುಂಠ[7]ಪಾಠೀನಶುಂಭ |
ತ್ಕುಂಭೀರಾಭೀಳನಕ್ರಪ್ರಕರಕಮಠನೀರೇಭರತ್ನಪ್ರ[8]ವಾಳೋ[8]
ಜ್ಜೃಂಭತ್ಪ್ರೋದ್ಭಾಸಿವೀಚೀನಿಚಯಘನಘನಾರಾವರೌದ್ರಂ ಸಮುದ್ರಂ ||
(ಶೂದ್ರಕಂ, ೭೩.)

ವಿಚಲತ್ಪಾಠೀನಪುಚ್ಛಪ್ರತಿಹತಸಲಿಲಾನೇಕಪೋಚ್ಚಂಡಶುಂಡಾ,
ಗ್ರಚಪೇಟಾಸ್ಫೋಟಿತಾಂ[9]ಬೂ[9]ರಗಮುಖನಿಸ್ಸೃತಶ್ವಾಸಸಂಕೋಚಿತಗ್ರಾ |
ಹಚಯೋದೀರ್ಣಸ್ವಪಾನೋತ್ಸುಕತಿಮಿಕುಳಕೋಳಾಹಳಕ್ಷೋಭವೀಚೀ
ವಿಚರದ್ವೀತಾನಮುದ್ಬಾಡಬಶಿಖಿಮುಖಸಂಧಾನಮಂಭೋನಿಧಾನಂ ||

ಶಶಿ ತನ್ನುದರದೊಳುದಯಿಸಿ
ಮಿಸುಗುವುದಾ ನಭದೊ[10]ಳೆಂ[10]ದು ಜಲನಿಧಿ ಪಲವುಂ |
ಶಶಿವಡೆದ ತೆಱದೆ ಮಿಗೆ ರಂ
ಜಿಸುವುವು ಮಂಡಳಿಸಿ ಪೊಳೆವ ಫೇನಪ್ರಕರಂ || ೫

---

[1] ಶರ (ಬ). [2] ತಮಾಡಿ (ಖ.ಬ). [3] ಪಾರ್‌ಸರ (ಕ). [4] ದೆ (ಖ).
[5] ಷ (ಖ.ಬ). [6] ಗಿರ (ಕ). [7] ಲೋಲ (ಕ), ಲ್ಲೂಠ (ಅ.ಖ). [8] ಭಾವೋ (ಖ).
[9] ಭೋ (ಖ.ಬ). [10] ಳಿಂ (ಕ).

ಹರನಿರ್ಕೆಗೊಂದು ಬೆಳ್ಳಿಯ
ಗಿರಿ ಸಾಲದೆನುತ್ತನೇಕ ರಜತಾಚಲಮಂ ।
ಶರನಿಧಿಯಟ್ಟುವ ತೆಱದಿಂ
ನೊರೆವೆಟ್ಟಂತಿಪ್ಪ ತೆರೆಗಳೇನೊಪ್ಪಿದುವೋ ॥ ೬

ಪಲವುಂ ರತ್ನಾಂಶು ತಳ್ಪೊಯ್ದು ಸೆದಿರೆ ಶಬಳಚ್ಛಾಯೆಯಿಂದಂ ತರಂಗಾ
ವಳಿ ಜಂಬೂದ್ವೀಪಮಂ ಮಂಡಳಿಸಿದ ಪರಿವೇಷಂಬೊಲಿಂಬಾಯ್ತು ಮುಕ್ತಾ ।
ಫಳಜನ್ಮಸ್ಥಾನಮುಜ್ಜೃಂಭಿತ ಜಲಚರಕೋಲಾಹಳಧ್ವಾನಮುದ್ಯ
ದ್ವಿಲಸತ್ಪಾಠೀನಮಾಶಾಮುಖಲಿಖಿತ ಸಮುತ್ಫೇನಮಂಭೋನಿಧಾನಂ ॥ ೭

ವಡಬಾನಳನುರಿ[1]ಯ[ಳ್ಳಿ]ಱಿ[1]
ದೊಡಲೆಲ್ಲಂ ಬೆಂದು ಬೊಕ್ಕೆ ನೆಗೆದವೊಲೊಳ[2]ಗಿಂ ।
ದಡಕೊತ್ತಿ[2] ಮುತ್ತುಗಳ್ ನೆಗೆ
ದೊಡೆವವೊಲಾ ಕಡಲ ಬುದ್ಬುದಂ ಕಣ್ಗೆಸೆಗುಂ ॥ ೮

ಪದಿನಾಲ್ಕುಂ ಲೋಕಮಂ [3]ಕಿಱ್ಪೊಡೆಯೊಳೆ ತಳೆದಾ[3] ವಿಷ್ಣು ತನ್ನೇಕದೇಶಾ
ಗ್ರದೊಳಿರ್ಪಂ ವಾರಿದಂ ತನ್ನೊಳೆ ಕತಿಪಯ ವಾರ್ಬಿಂದುವಂ ಪೇೞಿ ತಂದಂ ।
ತದಱಿಂದಂ ಲೋಕಮಂ ತೀವುವುದು ಪವಿಭಯ ಭ್ರಾಂತಿಯಿಂದಂ ಶರಣ್ಪೊ
ಕ್ಕುದು ತನ್ನಂ ಗೋತ್ರಧಾತ್ರೀಧರತತಿಯೆನೆ ಪೆಂಪರ್ಣವಕ್ಕೇ[4]ಕಭೋಗ್ಯಂ[4] ॥ ೯

(ಜಗನ್ನಾಥವಿಜಯಂ, ೧-೪೫.)

ಕುಂದಲೊಡನಿಂದುಬಿಂಬಂ
ಕುಂದುಗುಮದು ಪೆರ್ಚೆ ಪೆರ್ಚುಗುಂ ಜಲನಿಧಿ ಮೆ ।
[5]ಯ್ಯೊಂ[5]ದಿದ [6]ಪು[6]ತ್ರಸ್ನೇಹಂ
ಸಂಧಿಸಿ ಜಗಕಿಂತು ಸೊಗಯಿಸವೇಡಾ ॥ ೧೦

(ಕಾವ್ಯಾವಲೋಕನಂ, ೯೧೦.)

ಮೇರು ಕಲಂಕೆಯುಂ ಕದಡಿತೋ ಬಡಬಾನಳನಪ್ಪೆ ಕಾಯ್ದುದೋ
ಮಾರುತಿ ಕಟ್ಟೆ ಮೇಣ್ ಪಱಿದುದೋ ಗಿರಿಗಳ್ ಬರೆ ವಜ್ರಿಗಳ್ಕಿತೋ ।
ಸಾರಸಮಸ್ತವಸ್ತುಗಳ[7]ನಾರ್ ಕೊಳೆ ತಪ್ಪುದೊ[7] ಮತ್ತ[8]ಮಂತೆ[8] ಗಂ
ಭೀರತೆ ಸಂದುದೆಂದು ಹರಿ ಮೆಚ್ಚೆ ಕರಂ ಪೊಗಟ್ದಂ ಸಮುದ್ರಮಂ ॥ ೧೧

(ಕಾವ್ಯಾವಲೋಕನಂ, ೯೦೮.)

---

[1] ಯೊಳಗುರಿ (ಕ), ಯುಳ್ಳುಱಿ (ಖ). [2] ಗಿರ್ದೊಡೆವಂತೆ (ಖ). [3] ಕುಕ್ಷಿಯೊಳೆ ಧರಿಸಿದಾ (ಖ). [4] ನುಚೋದ್ಯಂ (ಅ). [5] ಯ್ದಗಂ (ಖ). [6] ಮಿ (ಖ). [7] ನಾಂತೊಳಗಾದುದೋ (ಖ). [8] ಮತ್ತೆ (ಖ).

ಮಗನಿಂದುವಬ್ಜವಾಸಿನಿ
ಮಗಳಳಿಯಂ ಜಲಜಜಠರನಿದು ಪೆಂಪೆನ್ನಿಂ ।
ಮಿಗಿಲಾವನೆಂದು ರಾಗಿಸಿ
ನಗುವಂತೆವೊಲಾಯ್ತು ಜಲಧಿಕಳಕಳನಿನದಂ ॥

ವರುಣಾಶಾಜಾತವಾತಾಹತಿಯೊಳೆ ತೆರೆಗಳ್ ತೇನತೇನಂ ತೆರ[1]ಳ್ದೊ
ಳ್ದೊ[1]ರೆಗಳ್ ತಳ್ತು ಬಿರ್ದ ನೀರಾನೆಗಳ [2]ತೆಱವೆ ತಾಮುರ್ಚಿ[2]ನೊಳ್ ಸೀಕರಂ ಬಾನ್ ।
ಬರಮುದ್ದಂ [3]ಪಾ[3]ಱೆ ನೀರೇಱಿದ ಮುಗಿಲೊಷೆದೊಂದೊಂದಱೊಳ್ ತಾಗಿ ಬೀೞ್ವಂ
ತಿರೆ ಭೋರೆಂದಾಗಳುಂ ಘೂರ್ಣಿಪುದು ದಶದಿಶಾಭಿತ್ತಿಮುದ್ರಂ ಸಮುದ್ರಂ॥ ೧೩

ಅದು ಮತ್ತೆಂತೆಂದೊಡುದ್ಯ[4]ತ್ಕರಿ[4]ಮಕರ ಕುಳಕ್ಷೋಭ ನೀರೇಭರಾಜೀ
[5]ರ[5]ದನವ್ಯಾಘಾತ[6]ಪಾತೋ[6]ತ್ಕಮಠ ಲುಠನ ಕಾಠಿನ್ಯ ಪಾಠೀನ [7]ಮತ್ಸ್ಯ[7] ।
ಚ್ಛದನ ಚ್ಛೇದಾದಿ ನಾನಾ ಜಲಚರ ನಿಕರಾಸ್ಫಾಳನಪ್ರೋಚ್ಚಲತ್ಪ್ರ
ಚ್ಛದನ [8]ಚ್ಛನ್ನ ಚ್ಛಟಾಪ್ರ[8]ಕ್ಷುಭಿತಲಹರಿಕಾಸ್ಫಾರ [9]ರೌ[9]ದ್ರಂ ಸಮುದ್ರಂ॥ ೧೪

(ಶೂದ್ರಕಂ—ಕಾವ್ಯಸಾರಂ, ೭೫.)

ಅತುಳೋತ್ತಾಲ ತಿಮಿಂಗಿಳ ಪ್ರಬಳ ಪಕ್ಷೋದ್ಭೂತ ವಾತ ಪ್ರಕಂ
ಪಿತ ಕುತ್ಕೀಲಸಮಗ್ರ[10]ದುಗ್ರ[10]ಘನನಗ್ರಾಸಗ್ರಹವ್ಯಗ್ರ ವಿ ।
ಸ್ತೃತ ವಕ್ತ್ರೋದರಭಾಗಭೂರಿಕಮಠಪ್ರಕ್ಷುಬ್ಧ ಕಲ್ಲೋಲ ಕ
ಲ್ಪಿತ ಕೋಲಾಹಲ ಕಲ್ಪಕಾಲರಭಸ ಪ್ರಸ್ಪರ್ಧಿಯಂ ವಾರ್ಧಿಯಂ ॥ ೧೫

(ಶೂದ್ರಕಂ— ಕಾವ್ಯಸಾರಂ, ೭೬.)

ಆ[11]ವಾವೆ[11]ಡೆಯೊಳ್ ನವರ
ತ್ನಾವಳಿ ತೀವಿರ್ಪುವೆಂದು ಮಕರಾರೂಢಂ ।
ಜೀವನನಾ[12]ಥಂ[12] ವರುಣಂ
ಕಾವಂ ಧೃತ[13]ಪಾಶ[13]ನೆಸೆವ [14]ರತ್ನಾ[14]ಕರಮಂ ॥ ೧೬

ಹರಿವಜ್ರಹತಿಗೆ [15]ಸುರ್ಕಿದ
ಗಿರಿ ಮಱೆವುಗೆ ಕಾದು ವಾರ್ಧಿ[15] ಮರ್ಯಾದೆಯುಮಂ ।
ಧರಣಿಗೆ ಮಾಡಿದುದೆಂತೆನೆ
ಧುರದೊಳ್ ನಿರ್ವೋಕ್ಕವಂಗೆ ಮುನಿಯರ್ ಪಗೆವರ್ ॥ ೧೭

[1] ಳ್ವಂ ನೊ (ಕ). [2] ನೆಗಳತಾದೃಷ್ಟಿ (ಕ). [3] ಬೀ (ಜ). [4] ತ್ತಿಮಿ (ಖ).
[5] ಮ (ಖ). [6] ಮುದ್ಯ (ಖ). [7] ಮುದ್ಯ (ಖ). [8] ಚ್ಛೇದಾದಿ ನಾನಾ (ಕ).
[9] ಸಾಂ (ಖ). [10] ವಿಗ್ರ (ಖ). [11] ವವನೆ (ಕ). [12] ದಂ (ಕ). [13] ಸಾರ (ಖ).
[14] ಮಕರಾ (ಖ). [15] ಮರೆಯುಗೆ ಗಿರಿ ಕಾದುದು ವಾರ್ಧಿಯೊಂಬ (ಖ).

ಸಿರಿಗೆ ಸುಧಾಕರಂಗೆ ಸುರದಂತಿಗೆ ಕಲ್ಪಕುಜಕ್ಕೆ ಪೆರ್ಚಿದ
ಚ್ಚರಸಿಯ ಸಂಕುಳಕ್ಕೆ ತ್ರಿದಶೇಂದ್ರಹಯಕ್ಕಮೃತಕ್ಕೆ ಮಿಕ್ಕ ಭಾ।
ಸುರತರಮಪ್ಪ ರತ್ನನಿಚಯಕ್ಕೆ ನೆಗಟ್ತೆಯ ಜನ್ಮಭೂಮಿಯಿಾ
ಧರೆಗೆನೆ ಬಣ್ಣಿಸಲ್ ನೆಱೆವನಾವನೊ ಪೆಂಪೆಸೆದಿರ್ಪ ವಾರ್ಧಿಯಂ॥ ೧೮

ಪವಳದ ಕುಡಿ ಶಂಖದ ಬ
ಳ್ಳಿ ವಿರಾಜಿಪ ಮುತ್ತು ಮಾಣಿಕಂ ಬೆಳೆವುದಱಿಂ।
ನವರತ್ನದ ಬೆಳೆಗೆಯ್ಯೆನಿ
ಸುವುದಂಬುಧಿ ಕವಿಗಳೆಱಕದಿಂ ಸತ್ಕೃತಿಯೊಳ್॥ ೧೯

ಪಡಗೋಡ್ತು ನಾವೆ ದೋಣಿಗ
ಳಿಡಿಕಿಱಿದ [1][ಬಹಿ][1]ತ್ರವಮರ್ದ ಜೋಲಿಗಂಬುಗೆ ಬಂ।
ದೆಡೆಗೆಯ್ದು ಜಂಗಮತ್ವಂ
ಬಡೆದವರವೊಲಿರ್ಪವಾ ಮಹಾಜಲನಿಧಿಯೊಳ್॥ ೨೦

ಎಡೆಗುಡದುಸಿರ್ದಗೆವೆಡೆಯೊಳ್
ಪೊಡಕರಿಸುವುದುಸಿರನಿಕ್ಕುವೆಡೆಯೊಳ್ ಮುನ್ನೀ।
ರ್ಗಡಲೆಂದೊಡೆ ವಡಬಾಗ್ನಿಯು
ಪೊಡರ್ಪಿನಿತ್ತೆಂಬ ರಸನೆಗೊಗೆಯುವೆ ಪುಗುಳ್ಗಳ್॥

ಮೇಲೆ ನಿರಂತರಂ ನೆಗೆದ ಕಯ್ ಕರವೊಪ್ಪುವ ಕೂವಕಂಭಮುಂ
ಪೋಲೆ ಕರಾಗ್ರದಿಂ ನೆಗೆದ ಸೀಕರವೊಪ್ಪುವ ವಾಲದಂಡಮುಂ।
ಪೋಲೆ ನಿಗಂತರಂ ಪರಿವದೊಂದು ಮಹಾಮಕರಂಬೊಲಾದುದಂ
ದೀ ಲವಣಾಂಬುರಾಶಿಯೊಳಗೆಂದದ[2]ನೊಂದಿನಿಸಿರ್ದು[2] ನೋಡಿದಂ॥ ೨೨

ಕರಿ ಮಕರಂಗಳುಚ್ಚಲಿತ ಭಂಗುರ ತುಂಗ ತರಂಗಮಾಲೆಯಂ
ಕರಿರದನಾಗ್ರದಿಂದಿಱಿಯೆ ಮುತ್ತುಗಳಂತಿರೆ ಸೂಸಿ ಪಾಯ್ವ ಶೀ।
ಕರದೊಳೆ ನಾಂದು ಸೇಡುಗೊಳುತುಂ ಸುಟಿ[3]ದಾಡು[3]ವ ಗಾಳಿ ಬರ್ಪ ದೇ
ವರ ವರ ಕಾಂತೆಯರ್ಕಳ ಪರಿಶ್ರಮಮಂ ಕಳೆದತ್ತು ವಾರ್ಧಿಯೊಳ್॥ ೨೩

(ಶೂದ್ರಕಂ—ಕಾವ್ಯಸಾರಂ, ೭೮.)

ಮಿಳಿರ್ವರುಣಧ್ವಜಂಗಳ ನೆಟಲ್ಗಳನೊಂದರೆಗೆತ್ತು ವಾರ್ಧಿಯೊಳ್
ಪೊಳೆವೆಳವಾಳೆಗಳ್ ಕರ್ದುಕೆ ಬಾಳೆಗಳಂ ತಿಮಿ ನುಂಗೆ ನುಂಗಿದಾ।

---

[1] ಭ್ರೆ (ಕ.ಖ.ಗ). [2] ನೋಡಿಸಿ ನಿಂದು (ಖ). [3] ದೂದು (ಕ).

ಗಳೆ ತಿಮಿಯಂ ತಿಮಿಂಗಿಳನಡಂ[1]ಗುವಿನಂ[1] ತವೆ ನುಂಗೆ ತತ್ತಿಮಿಂ
ಗಿಳಮುಮನಾ ತಿಮಿಂಗಿಳಗಿಳಂಗಳೆ ನುಂಗಿದುವೊಂದು ತಾಣದೊಳ್ ‖ ೨೪

(ಶೂದ್ರಕಂ—ಕಾವ್ಯಸಾರಂ, ೭೬.)

ಬೆಟ್ಟುಗಳೆಟ್ಟಿ ಬೆಟ್ಟುಗಳನಟ್ಟುವವೋಲ್ ಪವಮಾನ ವೇಗದಿಂ
ದಟ್ಟಿ ತೆರಳ್ದು ಗೊಂದಣಿಸಿ [2]ತಾಳತರೂಪಮಹಸ್ತ[2] ಘಾತದಿಂ ।
ತೊಟ್ಟನೆ ಕಿಟ್ಟು ಪೊಯ್ದು ಕೊಣಕಿಟ್ಟು ಮಹಾರವದಿಂದೆ ಹೋರಿತೆ
ಟ್ಟಿಟ್ಟುವ [3]ಸೊಕ್ಕಿ[3]ದಾನೆ ಮಕರಂಗಳನೀಕ್ಷಿಸಿದಂ ಸಮುದ್ರದೊಳ್ ‖ ೨೫

ಶಂಖಮನೆತ್ತಿ ಮೀನ ಪೊಳೆಪಂ ತಳೆದಾವೆಯ ರೂಪನಾಳ್ದು ಪಾ
ವಂ ಕರ[4]ವೊಪ್ಪೆ ನೇಮ್ಮಿ[4] ಶಿಶುಮಾರ[5]ಸಮಾ[5]ಶ್ರಯಮಾಗಿ ಭೂಮಿಭೃ ।
ತ್ಸಂಕುಳಮಂ ಶರಣ್ಗೆವರೆ ರಕ್ಷಿಸಿ ಲಕ್ಷ್ಮಿಯನೋತು ಪೆತ್ತು ವೀ
ತಾಂಕುಶಸತ್ವದಿಂದಮಮರ್ದು ಪೋಲ್ತುದು ವಾರಿಧಿ ವಾರಿಜಾಕ್ಷ[6]ನಂ[6] ‖ ೨೬

ಸೀಮೆಯಿದು ಜಲಧಿಗಂ ಪೃ
ಥ್ವೀಮಂಡಲಕೆಂದು ಪರಶುರಾಮಂ ಬರೆದಾ ।
ಸೀಮೆಯೆ ಮೇರೆಯೆನಿಪ್ಪುದು
ಭೂಮಿಗೆ[7]ಯಳಿಕಂಬೊಲಾಯ್ತು[7] ಸೀಮಾಲಂಘ್ಯಂ ‖ ೨೭

ಆಡುವ ಮೀನ್ಗಳುಂ ಕುಣಿವ ಹಂಸೆಗಳುಂ ಕಡುದಣ್ಣ[8]ನೇಗಳುಂ[8]
ತೀಡುವ ಗಾಳಿಯುಂ ಸುಟಿವ ನಾವೆಗಳುಂ ತೆರೆ ಪೊಯ್ಯೆ ಪುಯ್ಯಲಿ ।
ಟ್ಟಾಡುವ ಫೇನಸಂಹತಿಗಳುಂ ತ[9]ಗದುನ್ಮದಿಷಟ್ಪದಂಗಳುಂ
ಮಾಡಿದುವತ್ತಿಯಂ ಪಿರಿದುಮಂ ಮನದೊಳ್ ಜಯದಂಕಕಾಱನಾ ‖ ೨೮

ಅಗಲದ ಪರೋಪಕಾರದ
ಬಗರಗೆ ನೀರ್ವೇಱು ಕೀೞು ನವಜಲದಂಗಳ್ ।
ಗಗನಪಥಕ್ಕಡರ್ವಗ್ನಿಯ
ಪೊಗೆಗಳ್ ನೆಗೆವಂತೆ ನೆಗೆದುವಂಬುಧಿಯಿಂದಂ ‖ * ೨೯

---

[1] ಗುವವೋಲ್ (ಖ). [2] ಕಾಳದ ರೂಪದ ಹಸ್ತಿ (ಕ). [3] ದಮ್ಮ (ಕ). [4] ಮುಬ್ಬೆನೇಮಿಸಿ (ಕ). [5] ನುಪಾ (ಅ.ಕ). [6] ನಾ (ಕ.ಗ). [7] ಬಟಿಕವ ನಿನಾಯ್ತು (ಕ). [8] ಸಾಳ್ಗಳುಂ (ಬ). [9] ವಮನ್ಮಥ (ಕ).

* ಈ ಪದ್ಯವೂ ಇದರ ಮುಂದಿನ ಪದ್ಯವೂ (ಬ) ಪ್ರತಿಯಲ್ಲಿ ಹಿಂದುಮುಂದಾಗಿದೆ.

ಧರೆಗಿ[1]ದಮರೇಂ[1]ದ್ರಜಾಲಂ
ಶರಧಿಯ ವಿಷಮಂ ಕಡಂಗಿ ಮಾರುತಜವದಿಂ ।
ಪರಿದೆಱಗಿ [2]ಮೊಗೆದು ನೆಗೆದು[2]
ರ್ವರೆಗಮುರ್ದಂ ಕಱೆ[3]ವುವಲ್ಲಿಗೆಱಗುವ[3] ಮುಗಿಲ್ಗಳ್ ॥ ೩೦

ಮೃಗ ಮಕರಂಗಳಿಂ ಕಮಠ ನಾಗ ಹರಿನ್ಮಣಿ ನೀಲಮೌಕ್ತಿಕಾ
ಳಿಗಳ ಕಳಾಪದಿಂ ಶಫರ ಶಂಖಪರಂಪರೆಯಿಂ ವಿಳಾಸವ ।
ತ್ಸಗಯುಗಳಂಗಳಿಂ ಲಹರಿ[4]ಕಾ[4] ಲತಿಕಾವಳಿ[5]ಯಂಗಳಿಂದೆ[5] ಧಾ
ತ್ರಿಗೆ ಕಟಿಸೂತ್ರದಂತೆ ಸೊಗಯಿಕ್ಕುಮಗಾಧ ಪಯೋಧಿಮಂಡಲಂ ॥ ೩೧

ನೊರೆಯಿ[6]ವ[6]ಲ್ಲವು ತಳ್ತ ಶಂಖದ ಬಳ್ಳಿಗಳ್ ಬಡಬಾನಲಾಂ
ಕುರಮಿ[6]ವ[6]ಲ್ಲವು ರತ್ನದೀಧಿತಿಗಳ್ ತರಂಗಮಿ[6]ವ[6]ಲ್ಲವು ।
ದ್ಧುರಕುಳಾಚಳಪಂಕ್ತಿಗಳ್ ಜಳಶೀಕರಂಗಳಿ[6]ವ[6]ಲ್ಲವಾ
ಪರೆದ ಮುತ್ತುಗಳೆಂಬ ಶಂಕೆಯನಾಗಿಕುಂ ಮಕರಾಕರಂ ॥ ೩೨

(ಕಾವ್ಯಾವಲೋಕನಂ, ೮೮೬.)

ಬಲವೈರಿಸ್ಫಾರ ವಜ್ರಾಯುಧ ಭಯಚಕಿತೋ[7]ದ್ಧೂತ[7] ಮೈನಾಕಗೋತ್ರಾ
ಚಲಪಕ್ಷತ್ರಾ[8]ಯಿ ಸಿಂಧು[8]ಪ್ರಿಯತಮನತಿಗಂಭೀರನಂತರ್ನಿವಿಷ್ಟಾ ।
ಖಿಲಲೋಕಂ ನಕ್ರಚಕ್ರಸ್ಫುರದುರುತರ[9]ಯಾದಶ್ಚರಾಧ್ಯಾಸಿತ[9] ಪ್ರೋ
ತ್ಕಲಿತಾಂಭಃ ಕುಂಭಿ[10]ಕುಂಭೀನಸ ಮಕರ ಕರಕ್ಷೋಭ[10]ರೌದ್ರಂ ಸಮುದ್ರಂ ॥

(ಪಂಚತಂತ್ರಂ—ಪದ್ಯ ೨೨೨, ಪುಟ ೧೫೦.)

ಒಳಗೊಳಗಳುರ್ದು ವಡಬಾ
ನಳನಿನಿಸಂ ಮೊಗೆಯೆ ಮುಗಿಲ ಬಳಗಂ ಮಹಿಗಂ ।
ಜಲಮಯಮೆನಿಸಲ್ ಸಾಲ್ದುದು
ಜಲರಾಶಿ ನಭಕ್ಕೆ ನೆಗೆದ ಪೆರ್ಚುಗೆಯಿಂದಂ ॥ ೩೪

---

[1] ಡಿದವಿಂ (ಬ). [2] ನೀರಂ ಮೊಗೆದು (ಬ). [3] ಪೊಲಲ್ಲಿಗೆಱಪ (ಕ.ಗ). [4] ಪಾ (ಬ). [5] ಯಿಂದಲಿಂತು (ಕ). [6] ಪ (ಖ). [7] ದಾರ (ಕ), ದ್ಧಾಮ (ಅ). [8] ತ್ರಾಯಿಯಿಂದು (ಕ), ತ್ರಾಣಸಿಂಧು (ಅ). [9] ರೋಧಸ್ಸುರೋಧಂ ಯಮ (ಕ), ಯೋಧ್ಯಸ್ಯರೋಧಂ ಯಮ (ಖ). [10] ಕುಂಭೋನ್ಮದ ರಸ ವಿಲಸತ್ ಕ್ಷೋಭ (ಅ).

ಅದು ಜಂಬೂದ್ವೀಪಮುಂ ಬಾನ್ಗಡರೆ ಬಳಸಿದಂತಿರ್ದುದಂಭಃಕರೀಂದ್ರೋ
ದ್ರದನಾಘಾ[1]ತೋಚ್ಚಳಚ್ಛೀಕರ[1]ಮಕರಕರಸ್ಫಾಲಪಾಠೀನಪುಚ್ಛ ।
ಚ್ಛದನಚ್ಛನ್ನಕ್ರಕೂರ್ಮಪ್ರಕುಪಿತ[2]ವಿ[2]ಲುಠಚ್ಛಿಂಶುಮಾರಪ್ರಹಾರ
ಪ್ರದಳತ್ಫೇನಪ್ರವಾಹಪ್ರಬಲಘನಘನಾರಾವರೌದ್ರಂ ಸಮುದ್ರಂ ॥ ೩೫

ಒಂದುಂ ಕಾರಣಮಿಲ್ಲದೆನ್ನ ಧನಮಂ ಶ್ರೀಕೌಸ್ತುಭಾಸಾಂಗನಾ
ವೃಂದಸ್ನಿಗ್ಧಸುರದ್ರುಮಾ[3]ಮೃತಹಯಶ್ರೇಷ್ಠೇಭಮಂ[3] ದೇವರೆ ।
ಯ್ತಂದೀಟ್ಕೊಂಡುದನೆನ್ನ ಪುಯ್ಯಲನಿದಂ ನೀಂ ಭೂಧರಂಗೆ[4]ಯ್ದು[4] ಪೇ
ಳೆಂದೊಳ್ವಂತೆ ಗಭೀರನಾದವೊಗೆವಂತಾಯ್ತಬ್ಧಿ ವಾತಾಹತಂ ॥ ೩೬

ಪವಳದ ಬೀಡು ಕಂಬುಗಳ ನಾಡು ಜಲೇಶನ ಜೋಡು ನಾಡೆಯುಂ
ಕವಿಗಳ ಲೀಲೆ ಗಂಗೆಗಿವಿಯೋಲೆ ಪನೇಭದ ಶಾಲೆ ಪದ್ಮಸಂ ।
ಭವನ ನೆಗೞ್ತೆ ಪೂರ್ವದ ಪೊಗೞ್ತೆ ಕುದುರ್ಗದಗೞ್ತೆ ಮಿಕ್ಕ ಬಾ
ಡವಶಿಖಿಗೋಗರಂ ಮಣಿಗಳಾಗರಮಂದೆಸೆದತ್ತು ಸಾಗರಂ ॥ ೩೭

ಪವಳದ ಕೆಯ್ ಮುಗಿಲ್ಗಳಱವಟ್ಟಿಗೆ [5]ನೀರ್ಗಳ್[5] ಗೊತ್ತು ಮುತ್ತು ಹು
ಟ್ಟುವ ಕಣ್ ಬೆಟ್ಟವಕ್ಕಿಗಳ ಗೂಡೆಳನೇಸಱ ತೊಟ್ಟಿಲುದಗ್ರ ದಾ ।
ನವರೆಱೆವಟ್ಟು ಲಕ್ಷ್ಮಿಯ ತವರ್ಮನೆ ತಿಂಗಳ ಪೆತ್ತ ತಂದೆ ವಾ
ಡವಶಿಖಿಗಂ ನಿವಾಸಮಸುರಾರಿಯ ಸೆಜ್ಜೆ ಶುಭಂ ಮಹಾರ್ಣವಂ ॥* ೩೮

ನೆಳನೀಗರ್ಭಾಂಡಮಾಲಾಫಳಿತಮೆನಿಪ ಪೃಥ್ವೀಮಹಾವಲ್ಲಿಯಂ ಮಂ
ಡಳಿಸಿರ್ದಾಲವಾಲದಂತಿರ್ಪುದು ಜಲಚರಸಂಭೂತ ಸಂಪದ್ವಿಧಾನಂ ।
ವಿಳಸದ್ರತ್ನಪ್ರತಾನಂ ಕುಲಗಿರಿಶರಣಸ್ಥಾನಮುತ್ಕೀರ್ಣಫೇನಂ
ಬಳವದ್ವೀಚೀವಿತಾನಂ ಪ್ರಬಳಘುಳುಘುಳುಧ್ವಾನಮಂಭೋನಿಧಾನಂ ॥ ೩೯

(ಜಗನ್ನಾಥವಿಜಯಂ, ೧–೨೩.)

ಕ್ಷಿತಿಯನಶೇಷಮಂ ಬಳಸಿ ಕಾವುದಱಿಂ ಮಱೆವೊಕ್ಕ ಭೂಮಿಭೃ
ತ್ಪತಿಯನರಾತಿಗೊಪ್ಪಿಸದ ಸಾಹಸದಿಂದವೆ ಬೀರಗೌರವ ।
ಸ್ಥಿತಿಯಿನಲಂಘ್ಯಶಕ್ತಿಯಿನುದಾರಗುಣೋನ್ನತಿಯಿಂ ಪಯೋಧಿ ಭೂ
ಪತಿಯನೆ ಪೋಲ್ತು ಪೋಲದತಿತೃಷ್ಣತೆಯಿಂ ತೆರೆಯಿಂ ಜಡತ್ವದಿಂ ॥ ೪೦

---

[1] ತಬಲಚ್ಛೀಕರ (ಬ). [2] ಲು (ಕ). [3] ಶ್ವಗಜಮಂರತ್ನಂಗಳಂ (ಬ). [4] ಯ್ದು (ಬ). [5] ಮೀನ್ಗಳ್ (ಕ). * ಇಲ್ಲಿಗೆ (ಕ) ಪ್ರತಿಯಲ್ಲಿ ಸಮುದ್ರವರ್ಣನೆಯಾದ ೨ನೆಯ ಆಶ್ವಾಸವು ಮುಗಿದಿದೆ.

ಜಗದೊಳುಳ್ಳ ನದೀಪ್ರವಾಹಜಲಂಗಳೌಘದಿನಾವಗಂ
ಪುಗೆಯುಮೊತ್ತದು ಮೇರೆಯಂ ವಡಬಾನಳಂ ಬಿಡದೇಗಳುಂ ।
ತಗುಳೆ ಪೀರೆಯುಮಂತ[1]ದೆಳ್ಳನಿತಪ್ಪೊಡಂ ತವದಂತೆವೋಲ್[1]
ಬಗೆದು ನೋಡೆ ಮಹಾತ್ಮರಪ್ಪವರೇಕರೂಪರದೆಲ್ಲಿಯುಂ ॥ ೪೧

(ಕಾವ್ಯಾವಲೋಕನಂ. ೭೨೩.)

ಧರಣೀವನಿತೆಗೆ ಧಾತ್ರಂ
ವಿರಚಿಸಿ[2]ದ[2] ವಿಚಿತ್ರ ಮೇಖಲಾಸೂತ್ರಮೆನಲ್ ।
ಕರಮೆಸೆವುದಖಿಳ ಮಣಿಗಣ
ಕಿರಣಾವಳಿ ಕಲಿತ ಪಲಿತ ಪಾರಾವಾರಂ ॥ ೪೨

(ವರ್ಧಮಾನಪುರಾಣಂ.)

ಉರಗೇಂದ್ರಾಭಿನುತಾಂತರಂಗಬಹಿರಂಗಶ್ರೀಯುತಂ ವೃತ್ತರ
ತ್ನರುಚಿವ್ಯಾವೃತನಿಷ್ಕಳಂಕಹೃದಯಂ ನಿತ್ಯಂ ಗಭೀರಂ ಸುರಾ ।
ಸುರಸೇವ್ಯಂ ಕಮಠಪ್ರಣೂತವಿಭವಂ ಶ್ರೀಪಾರ್ಶ್ವತೀರ್ಥೇಶನಂ
ತಿರೆ ಪೂರ್ಣಂ ಲವಣಾರ್ಣವಂ ಸೊಗಯಿಕುಂ ನೀಲಪ್ರಭಾಡಂಬರಂ ॥ ೪೩

(ಪಾರ್ಶ್ವನಾಥಪುರಾಣಂ.)

ನೊರೆಯಿಂ ಬುದ್ಬುದದಿಂ ಕಣಾವಳಿಗಳಿಂದಾವರ್ತದಿಂ ತುಂತುಱಿಂ
ತೆರೆಯಿಂ ಪೆರ್ದೆರೆಯಿಂ ತಿಮಿಂಗಿಳ[3]ಗಿಳ[3]ಸ್ತೋಮಂಗಳಿಂ ಕಚ್ಛಪೋ ।
ತ್ಕರದಿಂ ನಕ್ರನಿಕಾಯದಿಂ ಮಕರದಿಂ ನೀರಾನೆಯಿಂ ಕಂಬುವಿಂ
ವರರತ್ನವ್ರಜದಿಂ ಪ್ರವಾಳಲತೆಯಿಂದೊಪ್ಪಿತ್ತು ನೀರಾಕರಂ ॥ ೪೪

(ಗಿರಿಜಾಕಲ್ಯಾಣಂ, ೧–೪೭.)

ಎಳಸತ್ಕಲ್ಲೋಲಮಾಲಾಪ್ರತಿಹತವಿತತಪ್ರೋಚ್ಚಲಚ್ಛೈಲಕೋಳಾ
ಹಳಿತೋದ್ಯತ್ಫೇನನಾನಾಕರಿಮಕರವಿಪುಚ್ಛಪ್ರಹಾರಪ್ರತಾಪೋ ।
ದ್ಗಳಿತಾನಂತಪ್ರರತ್ನಪ್ರಬಲಜಲಚರಾನೀಕಗಂಭೀರಭೀಮೋ
ಜ್ಜ್ವಳರಾವಪ್ರೋದ್ಯತಪ್ರೋದ್ಗಳಿತಘುಳುಘುಳುಧ್ವಾನಮಂಭೋನಿಧಾನಂ ॥ ೪೫

(ಗಿರಿಜಾಕಲ್ಯಾಣಂ, ೧–೪೬.)

ಕಟ್ಟಿದ ಚೌರಿಗಳ್ ಗಗನಮಂ ಮಿಗೆ ಚುಂಬಿಪ ಕೂವಕಂಭವು
ಟ್ಟಿಟ್ಟ ಸುವರ್ಣರತ್ನತತಿ ಗಾಳಿಯ ಕೋಳ್ಗನುಕೂಲವಪ್ಪಿನಂ ।

---

[1] ದೇಟನೆ ತಪ್ಪುದಂತವದಂಡೆವೋ (ಖ.ಬ). [2] ದಂ (ಬ). [3] ಕುಲ (ಬ).

ಬಿಟ್ಟುಪ[1]ರಿ[1] ಪ್ರಮಾದಫಲಕಂ [2]ಸಿ[2]ತನಾದ ವಣಿಗ್ವರಂ ಕರಂ
ದಿಟ್ಟಿಗೆ ಚೆಲ್ವನಾಗಿ ಕಡಲೊಳ್ ಬರುತಿರ್ಪುದು ಯಾನಪಾತ್ರಕಂ ‖ ೪೬

ಹಾಸ್ಸಾಗಿ [3]ಸು[3]ರೇಶಂ ಹರಿ
ಗಾ ಸೌಪರ್ಣಂಗೆ ಸುಗಿಯದುರಗ ನಿಕಾಯಂ ।
ಬಾಸಣಿಸಿಪ್ಪುದು ಕಡಲಂ
ಬೀಸದೆ ನಿಲೆ ವಾಯುವಿಂಗೆ ಪೆರ್ದೆರೆಗಳವೋಲ್ ‖ ೪೭

ಓರಂತೆ ಮೆಚ್ಚಿದಂ ಕೃತಿ
ಸಾರಾರ್ಣವ ವರ್ಣನಕ್ಕೆ ಹೊಯ್ಸಳವಂಶೋ ।
ದ್ಧಾರಂ ನರಸಿಂಹಸುತಂ
ದೋರಸಮುದ್ರಾಧಿನಾಯಕಂ ಸೋಮನೃಪಂ ‖ ೪೮

ಇದು ಸರಸ್ವತೀಸರ್ವಾಂಗದರ್ಪಣಾಯಮಾನ ಪ್ರತಿಭಾಸನೂತನ ಪುರಾತನ
ಪ್ರಮಾಣ ಕವಿಪುಂಗವಪ್ರಣೀತ ಮಹಾಪ್ರಬಂಧಸಾರೋದ್ಧಾರಮುಮ
ಷ್ಟಾದಶಸ್ಥಳವರ್ಣನಮಾರ್ಗಮನೋಹರಮುಂ ವೀರಹೊಯ್ಸಳ
ಸೋಯಿದೇವರಾಯ ವಿನೋದಾಕರ್ಣನ ಕೌತುಕೋತ್ಪಾ
ದಿತಮುಂ ಯಾದವಕಟಕಾಚಾರ್ಯ ಸುಕವಿ
ಸುಮನೋಬಾಣ ಜಾಮಾತೃ ಪರಮಚಿದಾ
ನಂದ ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ಕವೀಶ್ವರ
ಸಂಯೋಜಿತಮುಮಪ್ಪ ಸೂಕ್ತಿ
ಸುಧಾರ್ಣವದೊಳ್

ಸಮುದ್ರವರ್ಣನಂ ದ್ವಿತೀಯಾಶ್ವಾಸಂ ಸಂಪೂರ್ಣಂ.



1 ರಿಂ (ಕ.ಖ.ಬ). 2 ಸ (ಖ). 3 ಸ (ಕ.ಖ.ಬ).

ಪರ್ವತವರ್ಣನಂ

ತರುತತಿ ಬಳ್ಳಿ ಪುಲ್ಪೊದಱು ಪಕ್ಕಿ ಮೃಗಂ ಫಣಿ [1]ಜೇನ್[1] ಮೃಗವ್ಯವೊ
ಜ್ಝರಮೆಸೆವುನ್ನತಿಕ್ಕೆ ಶಿಲೆ ಕೋಡು ಗುಹಾವಳಿ ತಾಪಸಾಶ್ರಮಂ ।
ದರಿ ಸರಿಯಾನೆಗಳ್ ಗಱುಕೆ ಮೇವ ಮುಗಿಲ್ ದೊಣೆ ಭಿಲ್ಲಪಳ್ಳಿ ಕಿ
ನ್ನರಮಿಥುನಾಳಿಗಳ್ ವಿಷಯಮಾಗಿರೆ ತೀರ್ವುದು ಶೈಲವರ್ಣನಂ ॥ ೧

ಬಿಲಸಗ್ಗಂ ಸವಿಸಂದಿಡೋಣಿ ಪರಿಚಾರೇರುಂ ಪುಗಿಲ್ವಟ್ಟೆ ಮೇ
ಖಳೆ ತಾಳ್ವಾಸಱೆ ಗಂಡಶೈಲಮಡಕಿಲ್ಕೂಟಂ ಹರಲ್ಕಟ್ಟು ತಾ ।
ಱಲೊಸರ್ದಾಣ ಮಹಾಗ್ರಹಂ ತೊಱೆಕೊಳಂ ಪುಲ್ವಟ್ಟೆಗಳ್ ಕಾರ್ಮುಕಂ ಜೋ
ಲ್ಸಲೆ ಗಂಟಿಕ್ಕಿದ ಕಾಡದಿಕ್ಕಿಗಮಜಸ್ರಂ ರಯ್ಯಮಾಬೆಟ್ಟದೊಳ್ ॥ ೨

ನೋಡೆ ಮಹೇಂದ್ರರೌದ್ರ[2]ವದನೋಪಮಮು[2]ಪ್ಪುದಯಾದ್ರಿಕೂಟದಿಂ
ಮೂಡುವ [3]ತಿಗ್ಮ[3]ದೀಧಿತಿಯ ತೀವ್ರ ಕರಂಗಳ ಕೋಳ್ಗೆ ದಿರ್ಟ [4]ತ ।
ಳ್ತೋಡಿ [4]ತೆರಳ್ದು ತೂಳ್ದ ನಿಲಲಾಱದೆ ಪಶ್ಚಿಮ ದಿಗ್ವಿಭಾಗ[5]ದ
ತ್ತೋ[5]ಡುವದೊಂದು ಕತ್ತಲೆಯ ಹಾದಿವೊಲಿರ್ದುದು ವಿಂಧ್ಯಪರ್ವತಂ ॥ ೩

ಪ್ರತಿಭೂ[6]ಜೋಡ್ಡೀನ[6]ಮಾ[7]ನಂ[7] ಪ್ಲವಗಕಳಕಳಂ ಕೇಕಿ[8]ಚಂಚೂ[8]ಭಯಾಕುಂ
ಚಿತ[9]ಫಾಳ[9]ವ್ಯಾಳಜಾಲಂ ಜರದಜಗರವಕ್ತ್ರಕ್ಷರತ್ಕ್ಷ್ವೇಡವಾತಾ ।
ಹತವನ್ಯಪ್ರಾಣಿವರ್ಗಂ ಮೃಗಪತಿನಖನಿರ್ಭಿನ್ನಮತ್ತೇಭಕುಂಭ
ಚ್ಯುತಮುಕ್ತಾಪುಂಜಗುಂಜಾ[10]ವಿಳಸಿ[10]ತ ಕಟಕಂ ಕಣ್ಗೆವಂದತ್ತಗೇಂದ್ರಂ ॥ ೪

ಉತ್ಕಶಿಖಂಡಿತಾಂಡವಮನೋಹರಮುಜ್ಜ್ವಲರತ್ನರಾಜಿ[11]ರಂ
ಜ[11]ತ್ಸ್ಫಟಿಕಂ, [12]ಸ್ಫುರತ್ಕನಕ[12]ಪದ್ಮಪರಾಗಪಿಶಂಗಿತಾಂಗರಂ, ।
[13]ಜ[13]ತ್ಕಳಹಂಸನಾದರಮಣೀಯತರಂ ಮದದಂತಿದಾನ[14]ಧಾ
ರೋ[14]ತ್ಕಟಮೊಪ್ಪುಗುಂ ಕುಮುದಪಾಂಡುರಮಾ ವಿಜಯಾರ್ಧಪರ್ವತಂ ॥ ೫

(ಆದಿಪುರಾಣಂ, ೧–೬೩.)

---

[1] ಚಿನ್ (ಕ). [2] ರಸದೊಪ್ಪಮುನಿಂ (ಖ). [3] ತೀವ್ರ (ಖ). [4] ದಳ್ತಾಡೆ (ಕ). [5] ದಿಂದೊ (ಖ). [6] ಜಾತೀಯ (ಖ). [7] ನ (ಕ). [8] ಕೇಕಾ (ಕ). [9] ಲೋಲ (ಕ). [10] ಕಬಳಿ (ಖ). [11] ರಾಜ (ಅ), ರುಚಿ (ಕ). [12] ಸರತ್ನಚಯ (ಅ,) ಕನತ್ಕನಕ (ಅ). ಕರತ್ಕವಚ (ಖ). [13] ಗ (ಅ). [14] ಗಂಧೋ (ಅ). ಮದೋ (ಕ)

ಉಲಿವ ಶಕುಂತಿಯಿಂ ನುಡಿವವೋಲ್ ಕುಸುಮೋ[1]ಜ್ಜ್ವಲ[1]ಭೂರಿಭೂರುಹಾ
ವಳಿಯಿನನಂತರಂ ನಗುವವೋಲ್ ನವನಿರ್ಝರವಾರಿನಾದದಿಂ ।
ದೊಲೆದು ತಗುಳ್ದು ಪಾಡುವವೊ[2]ಲೂ[2]ದುವ ಗಾಳಿಯ ಕೋಳ್ಗಳೋಳವ
ಟ್ಟಲುಗುವ ಕೊಂಬಿನಿಂ ನಲಿದು ನರ್ತಿಪವೋಲ್ ಸೊಗಯಿಕ್ಕುವಾ ನಗಂ ॥ ೬

ಭಾರತದಂತೆ ಭೀಮನಕುಲಾರ್ಜುನಸಂಗತಿಯಿಂ ನೆಗಟ್ಟ ದೈ
ತ್ಯಾರಿಯ ವಕ್ಷದಂತೆ ಭೃಗುಸಂಪದದಿಂ ಹರನಂತೆ ಸದ್ಗುಹಾ ।
ಕಾರವಿಳಾಸದಿಂ ರಘುಜನಂತೆ ಮನೋಜ್ಞಧರಿತ್ರಿಸಂಭವಾ
ಕಾರದಿನಿರ್ದುದೊಂದು ಕುಧರಂ ಗಗನಸ್ಥಳಮಂ ತುಡುಂಕುತುಂ ॥ ೭

ಕುವಲಯಪಾಂಡುರಂ ಕನಕಪಂಕಜಷಂಡವಿರಾಜಿ ಕೇಕಿತಾಂ
ಡವರಮಣೀಯ[3]ಕಲ್ಪ[3]ಲತಿಕಾವನ[4]ಮುನ್ಮದ[4]ಭೃಂಗಮಾಳಿಕಾ ।
ರವಮುಖ[5]ರೀ[5]ಕೃತಾ[6]ಮ್ರ[6]ವನಶೋಭಿತಮಾಶ್ರಿತದಿವ್ಯಸೌಂದರೀ
ನಿವಹವಿಕೀರ್ಣಚಂಪಕವನಂ ಕರವೊಪ್ಪುಗುವಾ ಮಹೀಧರಂ ॥ ೮

(ಆದಿಪುರಾಣಂ, ೧೩-೭೦.)

ಫಳಭಾರಾಕ್ರಾಂತ ಸಾರ್ವರ್ತುಕನಿಕಟವನಂ ಮೇಖಲಾಕೀರ್ಣ[7]ವಲ್ಲೀ
ನಿಲಯಂ[7] ಗಂಧೇಭಗಂಧೋತ್ಕಟಮವಿರಳಸಾನುಸ್ಥಳೀಪದ್ಮ[8]ರಾಗೋ[8] ।
ತ್ಪಲಷಂಡಂ ಕೂಟಕೋಟಿ[9]ಸ್ಥಗಿತ[9]ಮಣಿಮಯೂಖಾವಳೀಚಿತ್ರಿ[10]ತಾಶಾ[10]
ವಳಯಂ ಕಣ್ಗಂ ಮನಕ್ಕಂ ಪಡೆದುದು [11]ಪದೆಪಂ ಚಿತ್ರಕೂಟಾಚಲೇಂದ್ರಂ[11] ॥ ೯

(ಪಂಪರಾಮಾಯಣಂ, ೭-೩೦.)

ಭ್ರಮಿತಾ[12]ಷ್ಟಾಪದಮುಗ್ರಖಡ್ಗಮೃಗಸಂಛನ್ನಂ[12] [13]ಜರ[13]ದ್ದಂದಶೂ
ಕಮು[14]ಖೋಚ್ಛ್ವಾಸ[14]ವಿಷಾಗ್ನಿದಗ್ಧವಿಪಿನಂ ಮತ್ತೇಭವಿಕ್ರೀಡಿತಂ ।
ತಮದೊಡ್ಡೆಂಬಿನೆಗಂ ಕಱಂಗಿ ನಭಮಂ ನುಂಗಿತ್ತು ಪಾಪರ್ಧಿಸಂ
[15]ಭ್ರ[15]ಮಕೋಲಾಹಲಲುಬ್ಧ[16]ಕಾ[16]ಕಲುಷಿತಾಂ[17]ತ[17]ಸ್ಸಿಂಧು ವಿಂಧ್ಯಾಚಲಂ ॥ ೧೦

(ಪಂಪರಾಮಾಯಣಂ, ೭-೧೨೨.)

---

[1] ತ್ಸವ (ಖ). [2] ಲೋ (ಖ). [3] ಪುಷ್ಪ (ಕ). [4] ಮನ್ಮಥ (ಕ). [5] ರಂ (ಖ). [6] ರ್ದು (ಕ), ರ್ಥ (ಖ). [7] ಭದ್ರವಿಳಸದ್ಗಂ (ಕ). [8] ನೀಲೋ (ಅ), ಸದ್ಮೋ (ಕ). [9] ಸ್ಫುರಿತ (ಅ.ಕ), ಸ್ತನಿತ (ಖ). [10] ಶೋಭಾ (ಖ). [11] ಮುದಮಂ ನೋಡೆ ವಿಂಧ್ಯಾಚಲೇಂದ್ರಂ. [12] ಟೋಪದೆಯುಗ್ರಖಡ್ಗಮೃಗಸಂತಾನಂ (ಕ). [13] ಚಲ (ಖ). [14] ಖಶ್ವಾಸ (ಅ.ಕ). [15] ಕ್ರ (ಖ). [16] ಕಂ (ಅ.ಕ). [17] ಥ (ಖ).

ಬಹುರತ್ನಚ್ಛಾಯೆಯಿಂ [1]ಚಿತ್ರಿಸಿ ನಿ[1]ಖಿಳ ದಿಶಾಭಿತ್ತಿಯಂ ಚೂಳಿಕಾನೋ
ಕಹಶಾಖಾಹಸ್ತದಿಂ ಜಕ್ಕುಲಿಸಿ ರವಿರಥಾಶ್ವಂಗಳಂ ಗಂಡಶೈಳಾ ।
ಗ್ರಹಟತ್ಕೂಟಂಗಳಿಂ[2]ದುದ್ಧ[2]ರಿಸಿ ದಿವಮನೇಂ ಪೆಂಪುವೆತ್ತತ್ತೊ ಭೂಭೃ
ನ್ಮಹಿತಂ ಶ್ರೀಪರ್ವತಂ ನಿರ್ಝರಜಲಲಹರೀಲಾಸ್ಯಮಾಂಗಲ್ಯರಂಗಂ ॥ ೧೧

(ಮಲ್ಲಿನಾಥಪುರಾಣಂ, ೧೦–೧೦೨)

ಕರಿಗಳ್ ಮದವತ್ಕರಿಗಳ್
[3]ಪರ[3]ಲೆಲ್ಲಂ ಮುತ್ತು ಮಾಣಿಕಂ ಪಾಸಱೆಗಳ್ ।
ಪರುಷಂಗಳ್ ದೋಣೆಗಳ್ ಸಿ
ದ್ಧರಸಂಗಳ್ ಗಿರಿಯ [4]ಸಿರಿಯನೇ[4]ನಂ ಪೇೞ್ವೆಂ ॥ ೧೨

ಕತ್ತುರಿಮೃಗಮೆ ಮೃಗಂಗಳ್
ಮುತ್ತುಗಳಂ ತಳೆದ ಗಂಧಗಜಮೆ ಗಜಂಗಳ್ ।
[5]ಬ[5]ತ್ತದೆ ಪರಿವ ರಸಾಯನ
ದೊತ್ತಂ ಬಂದಿಱಿಯುತಿರ್ಪ ತೊಱೆಗಳೆ ತೊಱೆಗಳ್ ॥ ೧೩

ಸೊಗಯಿಸಿ ಪಾಯ್ವ ನಿರ್ಝರದ ಶೀಕರಪುಂಜದೊಳಾದ ಮಂಜಿನಿಂ
ದಗಲದೆ ಪೊರ್ದಿ ಬರ್ಪ ರವಿಯಿಂ[6]ದು[6]ರಿದೇೞ್ವಿನಕಾಂತತಾಪದಿಂ ।
ಮೃಗದವೊಲೇಱಿ ಮೇವ ಮುಗಿಲಿಂ ಪಥಿಕರ್ಕಳ ಕಣ್ಗೆ ಮಾಗಿ ಬೇ
ಸಗೆ ಮೞೆಗಾಲಮೆಂಬಿನಿತುಮೊ[7]ರ್ಮೆಯೆ ತೋಱುಗು[7]ಮಾ ವನಾಂತದೊಳ್ ॥ ೧೪

ಕೋಡಿಸುವ ಚಂದ್ರಕಾಂತದ
ಕೋಡುಂಗಲ್ಗಳಿನೊಸ[8]ರ್ವ[8] ರಸದ ಪೊನಲ್ಗಳ್ ।
ಸೋಡುವಡೆ ಕವಿಯೆ ಗಿರಿಗೆಡೆ
ಯಾಡುವ [9]ವಿಧು[9] ನಾಂದು ನನೆದು ಹಿಮಕರನಾದಂ ॥ ೧೫

(ಲೀಲಾವತಿ, ೯–೩೨.)

ಪೂಗೊಯ್ವ [10]ಶಬರಿ[10] ಶಿಖರದ
ಪೂಗಿಡುಗಳ ಕೊಂಬಿನಲ್ಲಿ ತೊಡರ್ದಿರೆ ಮೀನ್ಗಳ್ ।
[11]ಪೂಗೆತ್ತು ತುಡುಂಕುವಳೆನ[11]
ಲಾ ಗಿರಿಯುನ್ನ[12]ತಮ[12]ನಿನ್ನದೇನಂ ಪೇೞ್ವೆಂ ॥ ೧೬

(ಲೀಲಾವತಿ, ೯–೩೮.)

---

[1] ಪರ್ವಿದುದ (ಅ.ಖ). [2] ದಂಥ (ಖ). [3] ಪುರು (ಕ). [4] ಮೊದಲೊಳೇ (ಕ). [5] ಪ (ಕ). [6] ಪು (ಕ). [7] ಮೊರ್ದರೊಪ್ಪುಗು (ಖ). [8] ರ್ತ (ಅ.ಖ). [9] ರವಿ (ಖ). [10] ಖಚರಿ (ಅ.ಖ). [11] ಪೂಗೊಯ್ಯಲ್ ತುಡುಕುವರೆನ (ಬ). [12] ತಿಯ (ಖ.ಬ).

ಜ್ವಳದರ್ಕಗ್ರಾವಮಂ ತಿಗ್ಮಕರನಮಳಮಾಣಿಕ್ಯ ಸಂತಾನಮಂ ನಿ
ರ್ಮಳಜಾತಿಜ್ಯೋತಿರೌಘಂ ಮೃಗಮೊಱಗಿದ ಚಂದ್ರಾಶ್ಮಮಂ ಚಂದ್ರಬಿಂಬಂ ।
ಪೊಳೆಯುತ್ತುಂ ಪೋಲೆ ನೀಳಾಚಲಮನಡಕಿಲಟ್ಟಂತೆ ತೋರ್ಕುಂ ತದುಚ್ಚಾ
ಚಳ ಚೂಡಾಚಕ್ರದೊಳ್ ಚುಂಬಿತಜಲಧರದಿವ್ಯಾಪಗಾವ್ಯೋಮಮೆಂದುಂ ॥ ೧೭

(ಲೀಲಾವತಿ, ೯–೨೯.)

ಹರಿನೀಲಶಿಖರದುನ್ಮುಖ
[ಕ]ರಮಂ[ತಾಂ] ರಾಹುಗೆತ್ತು ಭಯದಿಂ[ದಂ] ಸಂ ।
ಚರಿಸುವ ಚಂದ್ರಮನೆರಳೆಗೆ
ಪಿರಿದುಂ ಪಾಯಲ್ಕೆ ಬಗೆದುವಲ್ಲಿಯ ಪುಲಿಗಳ್ ॥ ೧೮

ಅಗತಟಮನೆ ಸಾರ್ದ ಮುಗಿಲ್
ತಗುಳ್ದುಂ ಮಱೆಗಱೆಯೆ ಪೋಗಿ ಕೋಡುಂಗಲ್ಲಂ ।
ಮೃಗರಾಜನೇಱ ನನೆಯದೆ
ಮಗುಟ್ದೀಕ್ಷಿಸುತಿರ್ಕುಮೇನದತ್ಯುನ್ನತಮೋ ॥ ೧೯

ನೀಲದ ಕೋಡುಂಗಲ್ಗಳ
ಲೋಲದ್ಯುತಿ ಮುಸುಱ ಮಸುಳೆ ಮೇಗಣ [1]ಮಿರ್ಪ[1] ತಾ ।
ರಾಳಿಯ ಹಾ[2]ರಿ[2]ಯ ಬಟ್ಟೆಗೆ
ಶೈಲಂಬರ ತೊಲಗಿದಂತೆ ಕೆಲದೊಳ್ ತೋರ್ಕುಂ ॥ ೨೦

(ಲೀಲಾವತಿ, ೯–೩೪.)

ಮೃಗಧರನಗತಟದೊಳ್ ಬರೆ
ಮೃಗಮದಱೊಳ್ ಬೆರಸೆ ಬೇಡನೊಡನಾರ್ದಸಲಂ ।
ದೊಗುವಮೃತದಿನದು ಬದುರ್ಕಡೆ
ಮೃಗವ್ಯಮಂ ತೊಱೆದು ಬಿಲ್ಲಮಂಬಂ ಬಿಸುಟಂ ॥ ೨೧

ಗಿರಿಗಳ್ ಜಂಗಮವಪುಗಳ್
ಶಿರದೊಳ್ ಸಸಿದರಳೆಯಂತೆ ಮುಸುಱಿದ ಮಂಜಿಂ ।
ನರೆಯುಂ [3]ಪೊತ್ತವೊಲಿ[3]ರ್ದುವು
ನಿರವಸ್ಥಿತದಶನಘನಗುಹಾಮುಖತತಿಗಳ್ ॥ ೨೨

(ಲೀಲಾವತಿ, ೯೭–೨೪.)

ಏಲವಂ ಪಾದರಿ ಹಾಲೆ ನುಗ್ಗಿ ಸಿರಿಸಂ ಮಾಸೋವಿಳಾಸಳ್ಳೆ ಬೊ
ಬ್ಬುಲ [4][ತಕ್ಕಿ][4]ಲ್ತರು ಕಾಸು ನೆಲ್ಲಿ ಕಡವೀಚಲ್ ಮಾರುತುಂಬುರ್ಬೆಳ ।

---

[1] ನಿಂ (ಅ.ಕ). [2] ಲ (ಖ). [3] ಪೋಲ್ತಣವಿ (ಕ). [4] ತೊಕ್ಕ.

ಲ್ಪಲಸಂ ಬಾಡೆ ಕಱುಂಕೆ ಕಲ್ಗೊಡರಿ ಬಿಲ್ಪಲ್ಲತ್ತಿ ಮುಳ್ಮುತ್ತವಂ
ಕೊಟೆ ಕಾಷ್ಮೆಣಸಿಂಗಳಂ ಕೊಸಗು ಗೇರ್ ಕಕ್ಕೆ ಬಿದಿರ್ಕಮ್ಮರಂ ॥ ? ೨೩

ಎಲವದ [1]ಬೇಲ[1] ಚೆನ್ನಗೆಯ ಹೊನ್ನೆಯ ಕಮ್ಮರದಾರ ಗೇರ ನೇ
ಱಲ ಸಿರಿತಾಳೆಯಿಂಗುಳದ [2]ನಿಂಬದಶೋಕೆಯ ಗೋಣಿಯಾಲದಿ[2] ।
ಚಿಲ ಕರಿಬೇವಿನಂಬಟೆಯ [3]ತಂಡಸಿನಾಸಿನ ತುಂಬುರೆಕ್ಕೆ[3] ಬೊ
ಬ್ಬುಲಿಯರನೇಱಿಲಂಕೊಲೆಯ ಸೆಳ್ಳ ತಮಾಳದ ಪಾರಿವಾಳದಿಂ ॥ ೨೪

(ಲೀಲಾವತಿ, ೬–೨೬.)

ತದುಕಿನ ತಾಳ ತೆಂಗಿನ ತಮಾಲದ ತುಂಬುರ ಚಿಲ್ಲ ಬೆಲ್ಲವ
ತ್ತದ ಬಿಳಿಲತ್ತಿಯಿಪ್ಪೆಯ ಮರಂಗಳ ಕೊಂಬುಗಳಂಬರಂಬರಂ ।
ಪುದಿದು ಪೊದಟ್ಟು ಸುರ್ವಡರೆ ಪರ್ವಿರೆ ಕಾರಿರುಳೋಳಿ ಕೊಂಬುಗೊಂ
ಡುದೆನೆ ಕಱಂಗಿ ಕಟ್ಟಲಿಸುತಿ[4]ರ್ದು[4]ದು ಕಾನನಮೆತ್ತ ನೋೞ್ಪೊಡಂ ॥ ೨೫

(ಲೀಲಾವತಿ, ೬–೨೭.)

ಕಡಸಿಗೆ ಕಾ[5]ಗೆ[5]ದೊಂಡೆ ಕಹಿದೊಂಡೆ ಕವುಂಗಿನಿ ಹಾಲೆಯೇಲೆ ದಾಂ
ಗುಡಿಯುಗುರ್ವೇರಿಯಾಶ್ವರಿ ಸುಗಂಧಿ ಕುರುಂಟಿಗೆ ಮೊಲ್ಲೆ ಬಿಂಬ ಮಾ ।
ರುಡ [6]ಮದದಾ[6]ನೆ [7]ಸುರ್ಚುರಿಕೆ[7] ಕಬ್ಬುಳಿ ಹಾವು[8]ಸವುಂತೆ[8] ಸೋರೆ ತ
ಳ್ತಡರ್ದವು ಬಳ್ಳಿವಳ್ಳಿ ಬನದೊಳ್ ಸಲೆ ಕಟ್ಟಲೆಯಿರ್ಕೆಯೆಂಬಿನಂ ॥ ೨೬

ಅಲ್ಲಿ ಮರವಾಯ್ದು ಕೊರ್ವಿದ
ಪುಲ್ಲಿಂ ಪೆರ್ಮರನನಡರ್ದು ಪರ್ಬಿದ ನಾನಾ ।
ಬಳ್ಳಿಗಳಿಂ ಕಟ್ಟಲೆ ತನ
ಗಲ್ಲದೆ ಮಾರ್ಮಲೆವುದಿಂದುಗಂ ದಿನಪಂಗಂ ॥ ೨೭

(ಲೀಲಾವತಿ, ೬-೨೫.)

ತಲೆವಣಿಯ ಫಣಿಗಳಂ ಸುರಿ
ಮೊಲದಡಗಂ ಪೊತ್ತ ಬೇಡರುಂ ಮರಗಳ ಕ ।
ಟ್ಟಲೆ ತಲೆ[9]ಮುಟ್ಟೆ[9]ಡಿದಿರೆ ಮುಂ
ದಲೆಯೊಳ್ ಸೊಡರಿಟ್ಟು ನಡೆವ ತೆಱದಿಂ ನಡೆದರ್ ॥ ೨೮

(ಲೀಲಾವತಿ, ೬–೩೦.)

---

[1] ಚಿಲ್ಲ (ಖ). [2] ನೆಲ್ಲಿಯ ನೀವಹಸೊಲೆಯಾಲದಿಂ (ಅ). [3] ತಾರೆಯ ತಂಡಸಿ ನಾಸಿನಾನೆ (ಅ). [4] ರ್ಪು (ಕ). [5] ಡ (ಕ). [6] ಮಮದರ್ಾ (ಕ). [7] ಸುಬ್ಬು ಗರೆ (ಖ). [8] ಮೆಕ್ಕೆ (ತ.ಖ). [9] ಮದ್ದಿ (ಕ).

ಕಱುಕೆ ಮರಗಱುಕೆ ಕವಲುಂ
ಗಱುಕೆ ಕವಲ್ಗೊಟ್ಟಿ ಹಂಚಿ ತವತಲೆ ಸೇೞ್ದಂ ।
ಕಿಱುಮಾ[1]ಲೆ[1] ನೂಲೆ [2]ಕಿಸುಕುರಿ[2]
ನೆಱೆದೀ ಚಿಕ್ಕಣಿಕೆ ಮಾನಿನಿ ಕಸಕೆ [3]ಕಲ್ಬೂಲ್[3] ॥ ೨೯

ಅದಱಲ್ಲಿ ಮೂಷೆಯಿಟ್ಟೆೞ
ಗಿದ ತೆಱದಿಂ ಸೊಕ್ಕಿದೆಕ್ಕಲಂ ದಾಡೆಯಿನೆ ।
ತ್ತಿದ ಬಿದಿರ [4]ಸುರ್ವಿನೊಳ್ ತೋ
ರ್ಪುದಲ್ಲಿ[4] ಗೀಜಗನ ಗೂಡಿನಂತಿನಬಿಂಬಂ ॥ ೩೦

ಲೋಲಶ್ಮಶ್ರುಮುಖಂ ತೆಱಂಬೊಳೆವಿನಂ ಗಾಹಿಂಗೆ ಬೀೞ್ವನ್ನಮಾ
ಭೀಳಾಲೋಕದೆ ಸಾರ್ದು ಪಲ್ಮೊಱೆದು ಕೋಪಾಟೋಪದಿಂ ಚೆಚ್ಚರಂ ।
ನೀಳಾಲಂಘನದಿಂದೆ ಬಪ್ಪೆರಳೆಯಂ ಪೋಯ್ದೆತ್ತಿ ಸೀಳ್ದೆತ್ತಿ ಶಾ
ರ್ದೂಲಂಗಳ್ ಕೆಲಶೈಲದೊಳ್ ಸೊಗಯಿಕುಂ ಶಾರ್ದೂಲವಿಕ್ರೀಡಿತಂ ॥ ೩೧

ಚಲವಾಲಂ ಸ್ಥೂಲಗಾತ್ರಂ ವಿ[5]ಕೃ[5]ತವದನನಾಭೀಳರಕ್ತೇಕ್ಷಣಂ ಪೆ [ಪಾ।
ರ್ಬುಲಿ [6]ತಾಮುರ್ಬಿಟ್ಟಾದುದಂ[6] ಸಂಕಟದ ಸರಣಿಯೊಳ್ ಕಂಡು [7]ಬಲ್ಪಿಂದಿಯಂ
ಯಲೊಡಂ ಸ್ಕಂಧಾಗ್ರದಿಂದಂ ಕಡಿದೊಡಕುಗಳೊಳ್[6][7]ಕೂರುಗುರ್ಕೊಯ್ಯೆನೊಂದಾ
ಪುಲಿಯಂ ಪೋೞ್ದಂತೆ ಪೊಯ್ದೆತ್ತಿದುದು ಸರಿಸದಿಂ ಕ್ರೀಡನಂತೊಂದು ಕೋ
ಡೊಳ್ ॥

ಮಿಱುಗುವ ದಾಡೆಯಿಂದಣೆದು ಪೆರ್ದರಿಯಂ ಕರದಿಂದಮೆತ್ತುತುಂ
ತುಱುತುಱುತಿಂಬ ಕಂದರಮು[8]ನೊತ್ತರಗೊಂಡು[8] ಮಹಾಮಹೀಜದೊಳ್ ।
ತಱತಱನಾಗಿ ಮಾಱೊರಸುತುಂ ಮಲೆಯುತ್ತೊಲೆಯುತ್ತಮಲ್ಲಿ ಕೈ
ಪಱಿದ ಗಜೇಂದ್ರನಂತೆ ಬರುತಿರ್ದುದು ಭೀಕರನೊಂದು ಸೂಕರಂ ॥ ೩೨
(ಶೂದ್ರಕಂ — ಕಾವ್ಯಸಾರಂ ೧೧೨.)

ಘನಕೋಪಾಟೋಪದಿಂದಂ ಕುಲಕುಧರಮಹಾಶೃಂಗಮಂ ಕೋಡ ಕೊಪ್ಪಿಂ
ತೊನೆದೀಡಾಡುತ್ತೆ ಬಪ್ಪ ದ್ವಿರದಪತಿಯನಾತ್ಮೋಪದೇಶಂಗಳಿಂ ಭೋಂ ।
ಕನೆ ನೋಡುತ್ತೆಯ್ದೆ ಬೆನ್ನಂ ಬಿಡದೆ ನಲವಿನೊಳ್ಗಂಡನುದ್ದಂಡದಿಂ ಕೆ
ಮ್ಮನೆ ಹೋರುತ್ತುಂ ಮದಾಂಧಂ ನಡೆದುದಡವಿಯೊಳ್ ದೀರ್ಘದೇಹಂ ವರಾಹಂ ॥

[1] ರೆ (ಕ). [2] ಕೇಸುರಿ (ಖ). [3] ಕವಲ್ಬೂಲ್ (ಕ). [4] ಮರದ ಸುರ್ವಿನ ಪೊದಱನ (ಕ.ಬ). [5] ವ್ಯ (ಖ). [6] ತಾಂ ಮಂದಾದುದಂ (ಕ). [7] ಮೆಲ್ಪಾಯು ಕೋಲಂ ಪುಲಿಯುವಾಯಲ್ಕೊಡಂ ತಾಂ ನಿಜಗಳದೆಡೆಯೊಳ್ (ಕ). [8] ನಿತ್ತರಗೊಂಡ.

ಉರಿ ತೀಡುತ್ತಿರ್ದ ಕಣ್ಬೀಡೆಳವೆಱೆಯೊಗೆದಂತಿರ್ದ ಕೂರ್ದಾಡೆ ಮೈವೆ
ತ್ತಿರೆ ಸಂಧ್ಯಾಕಾಲದಾಕಾರಮನನುಕರಿಸುತ್ತೊಪ್ಪೆ ತನ್ನೊಂದು ಕಾಯ್ಪಿಂ ।
ದರಿಯಂ ಕೋದೆತ್ತಿ ಕೋಡೊಳ್ ತಳರ್ದು ಬಿಡದೆ ಸೊಕ್ಕಿರ್ದ ಬೆನ್ನೊಂದಱಿಂ ದಿ
ಕ್ಕರಿ ಕೈಬಿಟ್ಟಿರ್ದುದೆಂಬಂತೆಸೆದುದಸದಳಂ ದೀರ್ಘದೇಹಂ ವರಾಹಂ ॥ * ೩೫

ವಿಪುಳಸ್ಕಂಧೋರುಭಾರೋಲ್ಲಸಿತಗತಿರತಂ ಭೀಕರಾರಣ್ಯಸಂಚಾ
ರಪದಶ್ರಾಂತಂ ಬೃಹತ್ಕರ್ದಮಿತ ತನು ಕವು[1]ರ್ವೆಳ್[1] ಕಂದಾವಳೀಲೋ ।
ಲುಪನುದ್ಯದ್ಘೋರಘೋಣಾವಿವರ ಘುರುಘುರುಸ್ಫಾರಪಾತ್ರಾಭಿಘಾತ
ಸ್ವಪುಟಾಂತಂ ನಿಂದು ಕೂಲಂ ನಡೆದುದು ಬಲವದ್ದೀರ್ಘದೇಹಂ ವರಾಹಂ ॥* ೩೬

ನೆಱೆದಿರೆ ಕೊಬ್ಬಿ ಸಂದಱಿಯಬಾರದವೋಲ್ ಪಲವೇಱಿ ಮೂಷೆಯಿ
ಟ್ಟೆಱಗಿದ ಮಾಷ್ಕೆಯಿಂ ಪಟಿನವಿರ್ ಮೊದಲಿಂದೆ ಕಟಲ್ತು ಬೆಳ್ನವಿರ್ ।
ತುಱುಗಿ ನಿರಂತರಂ ಬಳಪಮಂ ತೊಡೆದಂತಿರೆ ಮೈಬೆಳರ್ತ ಕಯ್
ಪಱಿದ ಗಜೇಂದ್ರಮಂ ನೆಱೆಯೆ ಪೋಲ್ತುದುವೆಕ್ಕಲನೊಂದು ತಾಣದೊಳ್ ॥ ೩೭

ನಡುವಿಂ ನಾಲ್ವಡಿ ಕೊರ್ವುವೆತ್ತ ಕೊರಲೊಳ್ ಕರ್ಬೊನ್ನ ಬಲ್ಸೂಜಿಗಳ್
ನಡೆ ಬೆಟ್ಟಿಟ್ಟವೊಲುರ್ಬೆ ರೋಮನಿಕರಂ ಕಂಕಾಳಮಂ ರಕ್ಕಸಂ ।
ಕಡೆವಾಯೊಳ್ ಕುಡಿದೋರ್ವಿನಂ ಮಡಗಿದೊಲ್ ದಂಷ್ಟ್ರಾಂಕುರಂ ತೋಱಿ ಕಣ್
ಕಿಡಿಯಂ ಸಾಲಿಡೆ ಹಂದಿ ಹಿಂಡೊಡೆದು ಗಂಡಂ ಬೀಱಿ ಪೋಯ್ತೆಕ್ಕಲಂ ॥ ೩೮

ತುದಿಕೋಡೊಳ್ ವೇಣುಜಾಲಂಗಳ ಹೊದಱನಡರ್ದೆತ್ತುತುಂ ಭದ್ರ[2]ಮುಸ್ತಾ
ದಿ ಧರೋತ್ತಿಷ್ಠ[2][ತ್ಸು]ಕಂದಂಗಳನೆ ಕಬಳಿಸುತ್ತುಂ ತಡಂಮೆಟ್ಟುತುಂ ಬೆ ।
ಟ್ಟದ ತೀಕ್ಷ್ಣಗ್ರಾವದೊಳ್ [3]ನೀರಡಸಿ[3] ಬಿಡದೆ ನೀರ್ದಾಣಮಂ ನೋಡುತುಂ ಕಂ
ಠದ ಬಿ[4]ಣ್ಪಂ[4] ಜೊಂಪಿಸುತ್ತುಂ ನಡೆದುದಡವಿಯೊಳ್ ದೀರ್ಘದೇಹಂ ವರಾಹಂ ॥

ಬರಿಗಂಡಂ ಪಿಣಿಲೇಱೆ ರೋಮಮುಡಿದಿರ್ಬೆನ್ನಾಗೆ ಮುಂಗಾಲಗ
ಲ್ತಿರೆ ಬಿರ್ಕುರ್ವೆ ಮೊಗಂ ಕರಂ ಪೆಗಲ ಬಿಣ್ಪಂ ಜೋ[5]ಲೆ[5] ಬಾಲಂ ಮುಱಿಂ ।
ಕಿರೆ ಬಂಬಲ್ಗಡಿವಂ ಪೊದಟ್ದುಗಸೆವೂಗೊಂಬೊಪ್ಪೆ ಕೋಟ್ಕುಟ್ಟಿ ಪೆ
ರ್ನೊರೆ ಸೂಸುತ್ತಿರೆ ಭೀಕರಂ ಸೊಗಯಿಸಿತ್ತೆಕ್ಕೇಕರಂ ಸೂಕರಂ ॥ ೪೦

(ಚಂದ್ರಪ್ರಭಪುರಾಣಂ, ೫–೬೦.)

---

* ಈ ಪದ್ಯಗಳೆರಡೂ (ಕ) ಪ್ರತಿಯಲ್ಲಿಲ್ಲ. [1] ರ್ವೋಜೆ (ಕ.ಖ). [2] ಮುಸ್ತಾದಿದು ರಾತೊರ್ಕ್ಲಿಷ್ಟ (ಕ). [3] ತಿನ್ನೊರಸಿ (ಅ.ಕ). [4] ಳ್ಪಂ (ಕ). [5] ಲ್ವ (ಅ).

ಗಿರಿತಟದೊಳ್ ಚರಿಯಿಪ ಕಿ
ನ್ನರರಂ ನಡೆ ಪುಯ್ಯಲೆಯ್ದುವವರವರ ಮದಂ ।
ಸುರಿತರೆ ಕಾಡ್ಕೋಣಂಗಳ್
ತರಳತರಶ್ವಸಿತ ವಿಲುಳಿತಘ್ರಾಣಂಗಳ್ ॥ ೪೧

ಕೋಣಂಗಳ್ ಘುರುಘುರಿತ
ಘ್ರಾಣಂಗಳ್ ಮಸಗಿ ಲೂನಘಟ್ಟನ ನಿಖಿಳ ।
ತ್ರಾಣಂಗಳ್ ಕರ್ದಮಿತ ವಿ
ಷಾಣಂಗಳ್ ದೆಸೆಗೆ ಮಸಗಿ ಕೊಣಕಿಡುತಿರ್ಕುಂ ॥ ೪೨

ಪಿರಿದುಂ ದಾನಾಂಧವೊಂದು ಸ್ಫಟಿಕಮಯ ಶಿಲಾಭ್ಯಂತರಾತ್ಮೀಯರೂಪಂ
ಕರಿಗೆತ್ತೆಯ್ತಂದು ಪಾಯಲ್ ಮುಳಿಯೆ ರದನಯುಗ್ಮಂಗಳಂತಂತೆ ನೋಡು ।
ತ್ತಿರೆ ಕಣ್ಣಂ ಮುಚ್ಚಿ ತದ್ರೂಪಮನೆ ಕರಿಣಿಗೆತ್ತಾಡುತಾತ್ಮೀಯರೂಪಂ
ಕರಮಂ ಮೇಲಿಕ್ಕಿ ನಿಂದಿರ್ದುದು ವಿಪುಳಕುಭೃತ್ಕುಂಜದೊಳ್ ಕುಂಜರೇಂದ್ರಂ ॥

ಬಿದುವೋ ಕೂಟಮೊ ಕರ್ಣತಾಳಮೊ ಪತತ್ರಕ್ಷೇಪಮೋ ನಿರ್ಗಲ
ನ್ಮದಮೋ ನಿರ್ಝರಮೋ ಲಲಾಟಮೊ ಶಿಲಾವಿಸ್ತಾರಮೋ ಕಣ್ಣ ಕೆಂ ।
ಪೊ ದವಜ್ವಾಲೆಯೊ ಮೆಯ್ಯ ಕರ್ಪೊ ಕರಿಕೋ ಪೇರಾನೆಯೋ ವಜ್ರಿಗೊ
ಡ್ಡಿದ ನೀಲಾದ್ರಿಯೊ ಪೇಟಿದೆಂಬಿನಮಗುರ್ವಾದತ್ತು ಮತ್ತೊಂದಿಭಂ ॥ ೪೪
(ಜಗನ್ನಾಥವಿಜಯಂ, ೧೬-೮.)

ಸೊವಡಿಂಗೇವಯ್ಸಿ ಪುಲ್ವಟ್ಟೆಯ ತಿವಳಿಯನಾರಯ್ದು ಘರ್ಮದ್ರವಂ ಮೆಯ್
ನವಿರುಂ ಮೆಯ್ವೆರ್ಚೆ ಕಣ್ಬೀಡುರಿಯನುಗುಳೆ ಕಣ್ಮುಟ್ಟಿನೊಳ್ ಕಂಡು ಕಾಯ್ಪಿಂ।
ಜವದಿಂ ಬೆಂಕೊಂಡು ಕೋಡೇಱಿನ ಮಸಕಮುಗುರ್ವಾಗೆ ಕಾಡಾನೆ[1]ವಿಂಡಂ[1]
ತವೆ ಕೊಂದುಂ ತನ್ನ ಕೋಪಂ ತವದಿರೆ ಮರವಾಯ್ದತ್ತು ಮತ್ತದ್ವಿಪೇಂದ್ರಂ॥೪೫
(ಮಲ್ಲಿನಾಥಪುರಾಣಂ, ೧೧-೯೦.)

ಸೊವ[2]ಡಿಂ ಸೊರ್ಕಿ[2]ಸುತುಂ ಕರೇಣುಕುಳಮಂ ಸಾ[3]ರ್ದಾರ್ದು[3] ಸಾವೋದಪ
ಲ್ಲವಮಂ ಮೇಯುತೆ ತೀಂಬ ತುಂಬಿಗಳನುದ್ಯದ್ಗಲ್ಲದಿಂದಗ್ರಪ ।
ಲ್ಲವದೊಳ್ ಸೋವುತೆ ಸೋರ್ವ ದಾನಜಲದಿಂದಂ ಸಲ್ಲಕೀಕಾನನೋ
ದ್ಭವಮಂ ಮಾಡುತುಮಾಡುತಿರ್ದುವಗದೊಳ್ ಕೋಡಿಟ್ಟು ಕಾಡಾನೆಗಳ್ ॥ ೪೬
(ಲೀಲಾವತಿ, ೮-೩.)

---

[1] ಯೊಂದಂ (ಅ). [2] ಡಂಸೊಂಕಿ (ಕ), ಡಂಸೊಂಪಿ (ಖ). [3] ದ್ರ್ವಾರ್ದ್ರ (ಕ).

ಬೆದಱೆ ಮನಂ ವನಸ್ಥಳದೊಳೊಂದಿಭಮಿರ್ದುದು ಮೂರ್ಧಪಿಂಡಮ
ಲ್ಲದು ಶಿಖರಸ್ಥಳಂ ನಿಟಿಲಮಲ್ಲದು ಪಾಸಱೆ ಕರ್ಣತಾಳಮ ।
ಲ್ಲದು [1]ಚಳಪಕ್ಷ[1]ಸಂಹತಿ ಮದಪ್ಲವಮಲ್ಲದು ನಿರ್ಝರಪ್ಲವಂ
ಮದಗಜಮಲ್ಲದಿಂದ್ರನೊಳಿದಿರ್ಚಿದ ನೀಲನಗೇಂದ್ರಮೆಂಬಿನಂ ॥ ೪೭

(ಪಂಪರಾಮಾಯಣಂ, ೧೦–೧೫೯ ; ಮ.ಪು, ೧೮–೮೮.)

ಒಡಗೊಂಡೊಯ್ದೊಂದು ಪದ್ಮಾಕರಹಿಮಜಲಮಂ ಕೊಂಡು ಮೇಲೊಟ್ಟಿ[2]ತಣ್ಪಂ[2]
ಪಡೆದಂಭೋಜಾತಪತ್ರಂಗಳ ಕೊಡೆವಿಡಿದಲ್ಲಿಂ ನಿಕುಂಜಸ್ಥಳಕ್ಕು ।
ಯ್ದುಡಿದಿತ್ತುತ್ಫುಲ್ಲಮಂ ಸಲ್ಲಕಿಯುಳದಳಿರಂ ಪೇಚಕಸ್ಥಾನಮಂ ಕೈ
ದುಡುಕುತ್ತಾಘ್ರಾಣಿಸುತ್ತುಂ ನಸೆಗನುವಶಮಾಗಿರ್ದುದಂದೊಂದಿಭೇಂದ್ರಂ॥ ೪೮

(ಜಗನ್ನಾಥವಿಜಯಂ, ೧೬–೧೦.)

ಕುಡುತುಂ ಚಂದನಸಲ್ಲಕೀ ಕಬಳಮಂ ತತ್ಪಲ್ಲವಾನೀಕದಿಂ
ತೊಡೆಯುತ್ತುಂ ಮೊಗಮಂ ನೆಟಿಲ್ವಿಡಿಯುತುಂ ನಿಂದಟ್ಟಿಱಿಂ ಸೋಂಕುತುಂ ।
ಕಡೆಗಣ್ಣಿಂ ನಸುನೋಡುತುಂ ತುಡುಕುತುಂ ಚಿತ್ತೋದ್ಭವಸ್ಥಾನಮಂ
ಪಿಡಿಯಂ ಕಾದಪುದಂದವಾದ ನಸೆಯೊಳ್ ಕೂಡಿತ್ತು ಮತ್ತೊಂದಿಭಂ ॥ ೪೯

ಪಸಿದೊಡೆ ಸಲ್ಲಕೀಕಿಸಲಯಂಗಳನೊಯ್ಯನೆ ನೀಡಿ [3]ಮೆಯ್ಯ ತೀಕ್ಷ
ಮಸೆವೊಡೆ[3] ಕೋಡೊಳಿಟ್ಟೊರಸಿ ನೀರ್ಗೆಳಸಿರ್ದೊಡೆ ತಂದು ನೀರನೂ ।
ಡಿಸಿ ನಸೆಯಿಚ್ಛೆಯಾದೊಡೊಡಗೂಡಿ ಬಟಲ್ದೊಡೆ ಕರ್ಣತಾಳಮಂ
ಪಸರಿಸಿ ತನ್ನ ಕೈಪಿಡಿಯುವೊಲ್ ಪಿಡಿಯಂ ಪಿಡಿದಿರ್ದುದೊಂದಿಭಂ ॥ ೫೦

(ಚಂದ್ರಪ್ರಭಪುರಾಣಂ, ೫–೬೪.)

ಕೊಳದೊಳ್ ಬಾಲಮೃಣಾಲಿನೀ ಕಬಳಮಂ [4]ಕಿತ್ತೆ[4]ತ್ತಿ ಹಸ್ತಾಗ್ರದಿಂ
ತಿಳಿನೀರಂ ತೆಗೆದೊಯ್ಯನೂಡಿಸಿ ಪರಿಮ್ಲಾನಾಸ್ಯದೊಳ್ ಶೀಕರಂ ।
ಗಳನೀಡಾಡಿ ಪೊದಳ್ದ ಪಚ್ಚೆಗೊಡೆಯೆಂಬಂತೆತ್ತಿ ಪಂಕೇಜಿನೀ
ದಳಮಂ ಬಾಳಕರೇಣುವಂ ಬಯಕೆಯೊಳ್ ಕೊಂಡಾಡುತಿರ್ದತ್ತಿಭಂ ॥ ೫೧

(ಲೀಲಾವತಿ, ೮–೪.)

ಮೊರೆದೊಡವಾಯ್ದ ನಿರ್ಝರದ ನಾದಮುಮಂ ಮದಸೌರಭಕ್ಕೆ ತ
ತ್ಕರಟತಟಾಂತದೊಳ್ ಸುಟಿವ ತುಂಬಿಯ ನಾದಮುಮಂ ಪುಳಿಂದಸೌಂ ।
ದರಿಯರ ಗೀತನಾದಮುಮನಾಲಿಸಿ ಸೋಲ್ತು ನೆಱಲ್ದೊಱಲ್ದು ಸುಂ
ದರಗಿರಿಕಂದರೋದರದೊಳಿರ್ದುದದೊಂದು ಮದಾಂಧಸಿಂಧುರಂ ॥ ೫೨

---

[1] ಪರತ್ರ (ಖ). [2] ತಾಪಂ (ಕ). [3] ನೀಡಿತಮ್ಮಸಪಕ್ಕೆ (ಖ). [4] ಕೊಱೆ (ಖ).

ನವನೀರೇಜಮನೊಟ್ಟಿಕೊಂಡು [1]ವಿಕಟೋತ್ಕರ್ಷ[1]ಸ್ರವ[2]ಚ್ಛಂ[2]ದನ
ದ್ರವದಿಂ ನಾಂದು ಕರಾಂಬುಶೀಕರದೆ ತನ್ನಂ ತೊಯ್ದು ಕರ್ಪೂರರೇ |
ಣುವನಾಂತೊಯ್ಯನೆ ನೆಮ್ಮಿ ಸಾಲತರುವಂ [3]ಶ್ವಾಸಾನಿಳೋತ್ಪ್ಲುಷ್ಟಪ[3]
ಲ್ಲವದಿಂ ಬೀಸಿಕೊಳುತ್ತುಮಿರ್ದುದು ವಿಯೋಗಮ್ಲಾನವನ್ಯದ್ವಿಪಂ ‖ ೫೩
(ಲೀಲಾವತಿ, ೮–೮.)

ತುಂಬಿಗುರುಳಲೆಯೆ ಕೈಯಲ
ಗೆಂಬಿನಮಲರ್ಗೊಂಬು ಪೊಳೆಯೆ ಪಲ್ಗಳ ಛವಿ ಮಿಂ |
ಚಂ ಬೀಱೆ ಬೇಱೆ ಸಮದ
ಸ್ತಂಬೇರಮಮೆಸೆದುದೊಂದು ಮೈಲಾರನವೊಲ್ ‖ ೫೪
(ಲೀಲಾವತಿ, ೮–೯.)

ಪ್ರಸವದ್ಗ[4]ರ್ಭೋತ್ಥ[4]ದಿಂ ನೇರ್ಪಡುವ ಪಿಡಿಯನಬ್ಜಾಕರಕ್ಕೊಯ್ದು ನೀರೂ
ಡಿಸಿ ಮೆಯ್ಯಂ ಕರ್ಚಿ ಮೆಲ್ಪಂ ಪಿಡಿದು ಬಿಸಲತಾಗ್ರಂಗಳಂ [5]ಸೃಕ್ವ[5]ದೊಳ್ ಸಂ |
ಧಿಸಿ ಕೊಟ್ಟಂಭೋಜಪತ್ರೌಘದೆ ಕೊಡೆವಿಡಿದಾತ್ಮಾಂಗಮಂ ಕೂರ್ಮೆಯಿಂ ನೆ
ಮ್ಮಿಸಿ ತತ್ಕರ್ಣಾಗ್ರದಿಂ ಬೀಸಿದುದುಮುಪಸಮಾಯತ್ತಮತ್ತೊಂದಿಭೇಂದ್ರಂ ‖

ಪರಿಪರಿದು ನಲಿದು ಮೊಲೆಗಳ್
ತೊರೆದಿರೆ ತಣಿಯುಂಡು ಪಾಲ್ಗಳಂ ಪುಷ್ಕರದಿಂ |
ಬರೆ ತೆಗೆದು ಮುಱಿದು ನೋಡುವ
ಕರಿಣಿಯ ಮೆಯ್ಯೊಳ್ ತುಳುಂಕಿತೊಂದಿಭಕಳಭಂ ‖ ೫೬
(ಲೀಲಾವತಿ, ೮–೧೩.)

ಪಿಡಿಯೆ ಮೆಲಲ್ ಪಿಡಿ ಸೃಕ್ವದೊ
ಳಡಸಿದ ಪಲ್ಲವಕೆ ಪಲ್ಲಮಱ ನಿಳ್ಕುವುದುಂ |
ಕಡೆಗಣ್ಣೊಳ್ ಕಂಡೊಂದಿಭ
ಮುಡಿದಿತ್ತುದು ಸಾರ್ದ್ರಸಲ್ಲಕೀಪಲ್ಲವಮಂ ‖ ೫೭
(ಕಾವ್ಯಾವಲೋಕನಂ, ೧೪೫.)

ಹರಿಭೇದಂಗೆಯ್ಯೆ ಬಿರ್ದೋಪನ ಪಡಿವೊಗದೊಳ್ ತುಂತುಱಿಂ [6]ತೂಱಿಸುಯ್ಯಂ[6]
ಕರದಿಂದಾರಯ್ದು ಬಾಯೊಳ್ ತದುಕಿನ ತಳಿರಂ ತೂಂತಿ ರಕ್ತಾರ್ದ್ರಮುಕ್ತೋ |
ತ್ಕರಮಂ ಮತ್ತಾಯ್ದು ಪುಣ್ಣೆತ್ತಿಯೊಳೆ ಹುದುಗಿ ಬಾಷ್ಪಪ್ಲುತಾಲೋಕೆ ಶೋಕಾ
ತುರೆ ದುಃಖೋದ್ರೇಕದಿಂದಂ ಬಸೆ ಪರವಶೆ ಬೀಸಿತ್ತು ಕರ್ಣಾಗ್ರದಿಂದಂ ‖ ೫೮
(ಲೀಲಾವತಿ, ೮–೨೦.)

[1] ಕರೆವಾಪಪ್ರ (ಕ), ಕರಟೋಪಪ್ರ (ಖ). [2] ಸ್ಪಂ (ಖ). [3] ಶಾಸಾನಿಲಂ ಸೂಸಿ (ಖ). [4] ಭಾರ್ಥ (ಕ). [5] ಶ್ರೋತ್ರ (ಕ). [6] ಕೋಟಿಸೂರ್ಯಂ (ಖ).

ಪಿಡಿವೊಲೆಯೂಡಿ ಪಲ್ಲಮುಱಿಯಂ ಕರಪುಷ್ಕರದಿಂ ಕಪೋಲಮಂ
ತೊಡೆದು ಲವಂಗಪಲ್ಲವಮನಿತ್ತು ತಮಾಲದ ಮೂಲವಿಂಡಿಯೊ ॥
ಳ್ಕೊಡುಕಿಸಿ ನೀಳ್ದರೋದಕಮನೂಡಿಸಿ ಚಿತ್ತದೊಳಾದ ಮೋಹಮ
ಟ್ಟಿಡಿದಿರೆ ಬಿಚ್ಚತಂ ಕಟಿಪಲಾಱದೆ ನಿಂದುದದೊಂದು ತಾಣದೊಳ್ ॥ ೫೯

ಒಮ್ಮೆ ವನಸ್ಥಳೀಕಮಲಪಾಂಸುವನಿಂಬೆನೆ ಮೆಯ್ಯೊ[1]ಳೊಟ್ಟಿ[1]ಕೊಂ
ಡೊಮ್ಮೆ ಕರಾಗ್ರಮಂ ನೆಗಪಿ ಸಂಭ್ರಮದಿಂ ಪರಿದೊರ್ಮೆ ಶೈಲಸಿಂ ।
ಧೂರ್ಮಿಗೆ ಬೆಚ್ಚಿ ತಾ[2]ಯ್ವಿಡಿ[2]ಯ ಸೋಂಕಿಲನೊಯ್ಯನೆ ಸೋಂಕಿ ನಿಲ್ದು ಮು
ಯ್ಯೊಮ್ಮೆಯುಮೊಪ್ಪಿ ತೋಱೆ ಕಳಭಪ್ರಜಮಿರ್ಪುದದೊಂದು ತಾಣದೊಳ್ ॥ ೬೦

(ಜಗನ್ನಾಥವಿಜಯಂ, ೧೬–೧೦.)

ಉಡಿಯೆ ಕರಿ ಚಂದನದ ತಳಿ
ಗುರ್ಡಿ[3]ಯಿಂದಂ ನೆಲಕೆ[3] ಬಿಟ್ಟು ಪರಿವೆಳವಾವಂ ।
ಪಿಡಿಯೆ ಪಿಡಿ ಪಿಡಿಯು ಪೋತಂ
[4]ಪಿಡಿದೋಡಿದುದಂದು ಪೂತ್ಕೃತಕ್ಕಗಿದಗದೊಳ್[4] ॥ ೬೧

(ಲೀಲಾವತಿ, ೮–೧೫).

ಮಿಳಿರೆ ಕಿವಿಗಳ್ ತಮಾಲದ
ತಳಿರಂತಿರೆ ಪೊಳೆ[5]ವ[5] ಪವಳದಂತಿರೆ ಬಾಯ್ ಕಯ್ ।
ಗಳನೆತ್ತಿ [6]ಪಿಡಿ[6]ದು ಪೋದರ್ುವು
ಕಳಭಂಗಳ್ ನಲಿದು ನೋಡುತಿರೆ ತಾಯ್ವಿಡಿಗಳ್ ॥ ೬೨

(ಲೀಲಾವತಿ, ೮–೧೬.)

ರಸದಾಳಿಂಬದ ಬಿತ್ತಂ
ಬ ಶಂಕೆಯಿಂದದಱ ತಪ್ಪಲೊಳ್ ಸಿಂಗಂ ಸೀ ।
ಳ್ದು ಸಿಱುಂಬುಳಾಡಿದಾನೆಯ
ಪೊಸಮುತ್ತಂ ಮುಕ್ಕಿ ಚಪಳ ಕಪಿಕುಲಮುಗುಟ್ಗುಂ ॥ ೬೩

ಬಿಸಿಲೊಳರೆವಿರಿದ ಬಿದುವಿಂ
ನಸು ಕೆದಱಿದ ರಕ್ತಯುಕ್ತಮುಕ್ತಾಫಳಮಂ ।
ರಸದಾಳಿಂಬದ ಬಿತ್ತಂ
ದೊಸೆದು ಕರ್ದುಂಕವು ಶುಕಕುಲಂ ವನಗಜದಾ ॥ ೬೪

---

[1] ಳೋಲ (ಕ). [2] ಯ್ದೊಡೆ (ಕ). [3] ಯಂ ಭಯದಿಂದೆ (ಅ). [4] ಪಿಡಿದೋಡಿ ಪಿಡಿದೀಡಾಡಿದುದು ಪೂರತತ್ಕನಿರಾಗಳ್ (ಕ.ಖ). [5] ಯೆ (ಅ). [6] ಪರಿ (ಅ).

ದರಿಗೊಳೆ ಗಂಡಶೈಲದ ತಳಂ ತವುತಂದಿರೆ ದಂತಮಧ್ಯದೊಳ್
ಜರಿದುದು ಬಿರ್ದು ತೆತ್ತಿಸಿದವೋಲಿರೆ ಹೋತದ ನೆತ್ತಿ ಸುತ್ತಲುಂ
ಪಿರಿದು ಸಮುದ್ರಮಂ ರಘುಜನೋವದೆ ಕಟ್ಟುವ ಕಾಲದಂದು ಪೊ
ಕ್ಕಿರದೆ ಗಿರೀಂದ್ರನಂ ಬಲಿಮುಖಂ ನೆಱೆ ಪೊತ್ತವೋಲಿರ್ದುದೊಂದಿಭಂ ॥ ೬೫

ಗಗನಾಸ್ವಾದಿತ ಗಂಡಶೈಲದೆಡೆಯೊಳ್ ನಿಂತಿರ್ದುದಂತೊಂದು ಮ
ತ್ತಗಜಂ ತದ್ಘಟಬಿಂಬಮಂ ದ್ವಿಪಮೆಗೆತ್ತತ್ಯುದ್ಧತಂ ಪಾಯ್ದು ಕೂ
ರುಗುರಂ ದಾಡೆಯುಮಾವಗಂ ಮುಱಿಯೆ ಸಿಂಗಂ ಭಂಗಮಂ ಪೊತ್ತು ನೊಂ
ದುಗ[1]ರಂದೆಯ್ತರೆ[1] ನಿರ್ವಿಕಾರ ರಭಸಂ ಪೇೞೆಯ್ದುಗುಂ ಬನ್ನಮಂ ॥ ೬೬

ಮದಗಜಗಂಧದುದ್ಧಸಕೆ ಭೋಂಕನೆ ಲಂಘಿಸಿ ಚಂದ್ರಕಾಂತಕೂ
ಟದ ಕೆಲದಲ್ಲಿ ನಿಂದಿಭ[2]ದುದ[2]ಗ್ರತನುಪ್ರತಿಬಿಂಬಮಂ ಮದೇ
ಭದ ತನುಗೆತ್ತು ಪಾಯ್ದು ಶಿಲೆಯಂ ಮೃತವಾದುದಿಭದ್ವಿಷಂ ಬರ್ದುಂ
ಕಿದುದಿಭಮಂತೆ ನಿರ್ಮಲರ ಸನ್ನಿಧಿ ಮಾಳ್ಪುದಪಾಯನಾಶಮಂ ॥ ೬೭
(ಜಗನ್ನಾಥವಿಜಯಂ, ೧೬–೨೯).

ಉಗುವೆಂಟುಂಮದವೆತ್ತಿ ಕಟ್ಟೆ [3]ವಿಸರ[3]ಚ್ಚೀತ್ಕಾರಭೀರುಸ್ವ[4]ನಂ[4]
ಮಿಗೆ ಬಾ[5]ಯಂ[5] ಬಿಡೆ ಕಯ್ಯನಿಟ್ಟು ಸುಗಿವನ್ನಂ ಗರ್ಜಿಸುತ್ತೆಯ್ದೆ ಮು
ತ್ತು ಗ[6]ಳೆತ್ತಂ ಬಿದುವಿಂ[6] ಸ್ವರೌದ್ರರಸಬಿಂದುಶ್ರೇಣಿವೋಲ್ ಸೂಸೆ ದಂ
ತಿಗಳಂ ಸೀಳ್ದು ಸಿಱುಂಬುಳಾಡಿದುದದೊಂದುತ್ಕಂಠಕಂಠೀರವಂ ॥ ೬೮
(ಜಗನ್ನಾಥವಿಜಯಂ, ೧೬–೧೨).

ಪರಿಮೂತ್ರಂ ಭಿನ್ನಲಂಡಂ ಸುರಿವ ಮದಜಳಂ ಮೆಯ್ಯೊಳಟ್ಟಾಡೆ ಭೀತಾ
ತುರಚಿತ್ತಂ ಸುತ್ತಲುಂ ಪೆ[7]ಳ[7]ಳಿಸೆ ನಯನಮುತ್ಕಂಪಿತಂ ಕುಂಚಿತಾಂಗಂ
ಪರಿದೇಳಾಕುಂಜಮಂ ಪೊ[8]ಕ್ಕೆ[8]ವೆಮಿಡುಕದೆ ನಿಂದಿತ್ತು ಮತ್ತೊಂದಿಭಂ ಸಾ
[9]ರ್ತ್ಱರೆ ಕರ್ಣಾಭ್ಯರ್ಣಮಂ ವನ್ಯಮೃಗವಿಳಯನಿಷ್ಪಾದಕಂ[9] ಸಿಂಹನಾದಂ ॥ ೬೯
(ಮಲ್ಲಿನಾಥಪುರಾಣಂ, ೧೦–೯೨).

ಖರನಖರಂಗಳಿಂದುಗಿದು ಕೋಪದೆ ಸೀಳ್ದು ಸಿಱುಂಬುಳಾಡೆ ಕುಂ
ಜರ[10]ದು[10]ರುಕುಂಭಮಂಡಲಮನ[11]ಲ್ಲು[11]ಗುತಂದು ಕುಳುಂಪೆಗೊಂಡ ನೆ

[1] ಗಂದಂದಯುರ (ಖ). [2] ಮನ (ಕ.ಖ). [3] ವಿಲಸ (ಖ). [4] ರಂ (ಅ.ಕ). [5] ಯೊಳ್ (ಖ). [6] ಗಳಂ ತದ್ಬಿದು (ಖ). [7] ಪ್ಪ (ಖ.ಬ). [8] ತ್ತೆ (ಕ.ಖ). [9] ದ್ಱರೆಯುಂ ಕರ್ಣಾವತಾರಂ ಮೃಗಪತಿ ವಿಲಸಹ್ಲಾದಕಂ (ಕ.ಖ.ಬ). [10] ಗು (ಅ). [11] ಲ್ಲೊ (ಖ).

ತ್ತರ ಹೊಸವಜ್ಜೆಯೊಳ್ ಕೆದಱು ಕಣ್ಗೆಸೆದಿರ್ದುವು ರಕ್ತಸಿಕ್ತಕೇ
ಸರ[1]ಪರಿಶೋಭಿ[1] ಕೇಸರಿಯ ಬೀರದ ಬಿತ್ತುಗಳಂತೆ ಮುತ್ತುಗಳ್ ॥ ೨೦

(ಮಲ್ಲಿನಾಥಪುರಾಣಂ, ೧೦–೯೪).

ಉಗಿಬಗಿಮಾಡು[2]ತ್ತೆ ಮದಾಂ
ಧಗ[2]ಜಮು[3]ನೆ[3]ಸೆದತ್ತು ರಕ್ತಕೇಸರವಿಸರಂ
ನಗಮಸ್ತಕದೊಳ್ ಸಂಧ್ಯಾಂ
ಶುಗಳಿಂ ರಂಜಿಸುವ ಚಂದ್ರನಂತೆ ಮೃಗೇಂದ್ರಂ ॥ ೨೧

(ಮಲ್ಲಿನಾಥಪುರಾಣಂ, ೧೦–೯೬.)

ಕೆದಱಿದ ಕೇಸರಂ ಕುಸಿದು ಪಿಂದೊಗೆದೊಡ್ಡಿದ ಕಂದವೇಱಿಕ
ಟ್ಟಿದ ಬಸಿಱೆತ್ತಿದೇಕಚರಣಂ ತೆಱೆದಾನನವಾಳ ಸುತ್ತಿಸು
ತ್ತಿದ ಕುಡಿವಾಲವೊಪ್ಪೆ ಕಿವಿಗಳ್ ಕಿಱಿ[4]ವು[4]ತ್ತಿರೆ ಪಾಯ್ದು ದೇವಕೂ
ಟದ ಕಱುವಿಟ್ಟ ಕೇಸರಿವೊಲಿರ್ದುದು ಕೇಸರಿ ಕುಂಭಿಕುಂಭದೊಳ್ ॥ ೨೨

(ಲೀಲಾವತಿ, ೮–೨೧.)

ಕೊರಲೊಳ್ ತಳ್ತಗ್ಗಳಂ ತೊಂಗಲ ಪೊರಜೆವೊಲಿಂಬಾಗೆ ಬಾಲಂ ಬಳಂಕು
ತ್ತಿರೆ ಗಾತ್ರಂ ನೆತ್ತಿಯೊಳ್ ನಟ್ಟುಗುರುಗಿಱಿಯೆ ನಿಶಾತಾಂಕುಶಶ್ರೀಯ್ಯಿನುದ್ಯ
ತ್ಕರಿಯಂ ಪಾಯ್ದೇಱಿ ಬಂಬಲ್ವರಿಯಿಸಿ ಗಿರಿಯೊಳ್ ಪೋರಿಸುತ್ತುಂ ಸರತ್ಕೇ
ಸರಿ ಕಾಸಾರಕ್ಕೆ ಕೊಂಡೊಯ್ದುಪುದಿದು ಮೃಗರಾಜಂಗೆ ಪೇಟಂದಮಲ್ತೆ ॥ ೨೩

(ಲೀಲಾವತಿ, ೮–೨೪.)

ಹರಿ ಕರಿಯಂ ತಗುಳ್ದು ಬರೆ ಸೂಕರನಾ ಕರಿಗಂಜಿ ಪೊಕ್ಕು ಬೆಂ
ಬರಿವರಿವಂತು ಪೆರ್ಚಿದಿರನೆತ್ತಿದೊಡಂತದು ತಾಗೆ ಮೇಘಮಂ
ಕರಿ ಮುಱಿದೊತ್ತೆ ಸೂಕರನನಾ ಕರಿಯಂ ಹರಿ ಮೆಟ್ಟಿ ಸೀಳ್ದೊ [ಡಾ]
ಸುರಿದುವು ಮೇಘಜೇಭಜ ವರಾಹಜ ವೇಣುಜ ಮೌಕ್ತಿಕವ್ರಜಂ ॥ ೨೪

ಮಾರೆದಿಂದಾ ಸರ್ಪನಂ ಹಸ್ತಿಯೆ ಪಿಡಿ[5]ವುದುಮಾ[5] ಸರ್ಪನಂ ಹಸ್ತಿಯಂ ಕೇ
ಸರಿ ಕೋಪಾಟೋಪದಿಂ ಪಾಯ್ದುಗಿಬಗಿವುದುಮಾ ಸರ್ಪನಂ ಹಸ್ತಿಯಂ ಕೇ
ಸರಿಯಂ ಸಿಂಹಾರಿಯೆಂಟುಂ ಪದ[6]ದೊಳ್[6]ಱಿ[7]ವುದುಂ[7] ಸರ್ಪನಂ ಹಸ್ತಿಯಂ ಕೇ
ಸರಿಯಂ ಸಿಂಹಾರಿಯಂ ತುಂಡದೊಳೆ ಪಿಡಿದು ಪಾಱಿತ್ತು ಭೇರುಂಡನಾಗಳ್ ॥ ೨೫

(ಜಗನ್ನಾಥವಿಜಯಂ, ೧೬–೧೪.)

---

[1] ಮೆಸೆದತ್ತು (ಖ). [2] ತ್ತು ಮುದಾತ್ತ (ಅ). [3] ದೆ (ಕ.ಖ). [4] ಸು (ಕ.ಖ).
[5] ದುದುವಾ (ಅ). [6] ದಿನಿ (ಅ). [7] ದುದಾ (ಅ).

ಮಱೆಯನೆಡೆಗೆಯ್ದೆ ಪಾವಂ
ಭರಿಕಯ್ಯೊಳ್ ಸುತ್ತಿ ಪಿಡಿದ ಹಸ್ತಿಯನಂತಾ
ಕರಿರಿಪುವನೊಯ್ದ ಶರಭನ
ಶಿರಮಂ ಭೇರುಂಡ[1]ನೆತ್ತಿ[1] ಪಾಱಿತ್ತಾಗಳ್ ॥

ಮಱೆಯಂ ನುಂಗಿತ್ತು ಪೆರ್ಬಾವಜಗರಮನಿಭಂ ಕುತ್ತಿ ಸುತ್ತಿತ್ತು ಕೋಡೊಳ್
ಕರಿಯಂ ಪೊಯ್ದತ್ತು ಸಿಂಗಂ ಪಿಡಿದುದು ಶರಭಂ ಸಿಂಗಮಂ ಕೋಪದಿಂದಂ
ಮಱೆ ಪೆರ್ಬಾವಾನೆ ಸಿಂಗಂ ಶರಭಮಿನಿತುಮಂ ಕರ್ಚಿ ಭೇರುಂಡನಂದಂ
ಬರದೊಳ್ ಪಾಱುತ್ತಿರಲ್ಕಚ್ಚರಿವಡೆ ತಲೆಯಂ ತೂಗಿದಂ ವಿಕ್ರಮಾಂಕಂ ॥ ೭೭

ತುಂಡಯುಗಂಗಳಿಂ ನೆಗಪಿಕೊಂಡೆರಡಂ [2]ಮಿಗೆ[2] ಪಾಱಿಪ್ಪೋಪ ಭೇ
ರುಂಡನ ತುಂಡ[3]ದೊಂದು[3] ಶರಭಂ ಜಗುಳ್ದೊಯ್ಯನೆ ಬೀೞೆ ಬೇಗದಿಂ
ಚಂಡಿಸಿ ಪಾಱಲೊಂದೆಱಗಲೊಂ[4]ದೆಬಲು[4]ತ್ತಿರೆ ವಕ್ತ್ರಮಾನಭೋ
ಮಂಡಲದಲ್ಲಿ ನಿಂದುದನಭೀಕ್ಷಿಸಿದಂ [5]ಕಲಿಸೋಯಿಬಲ್ಲಹಂ[5] ॥ ೭೮

(ಲೀಲಾವತಿ, ೮-೨೭).

ಒಟ್ಟಿ ಕೆಲದಂ[6]ತ[6]ಮಂ [7]ದೂ[7]
ತಟ್ಟಿದುದೆನೆ ದಿನಕರಂಗೆ ಬೆಟ್ಟದ ತಡಿಯಿಂ ।
ಮುಟ್ಟಿದುದಜಗರ ಮುಖದಿಂ
ಪುಟ್ಟಿದ ವಿಷವಹ್ನಿಯುಗುಟ್ದ ಕರ್ಬೊಗೆ ಮುಗಿಲಂ ॥ ೭೯

ಪವಿಯ ಮುಖಘಾತದಿಂ ಡೋ
ಣಿವೋದ ಪಡೆವುಣ್ಗೆ ಜಿಗುಳೆಯಂ ಬಿಟ್ಟವೊಲಿ ।
ಪ್ಪವುದಾರ ಗಹ್ವರಾಂತ
ರ್ನಿವಿಷ್ಟಜಠರದಜಗರಂಗಳಾ ಗಿರಿವರದೊಳ್ ॥ ೮೦

ಅಂಬರದೊಳ್ ಕಿನ್ನರಗೇ
ಯಂ ಬಳಯಿಸಿ ಮುದದಿನಲಸದಾಲಿಸಿ ಕಾ ।
ವಂಬೊಯ್ದವೆನಿಸಿ ತದ್ಗಿರಿ
ಯಂ ಬಳಸಿರ್ದಜಗರಂಗಳೇನೊಪ್ಪಿದುವೋ ॥ ೮೧

ನಗಲಕ್ಷ್ಮಿಯುಟ್ಟ ಹಳಮ್ಯೊ
ಲಗೆಗಳನೊ[8]ಜ್ಜ[8]ರವೆನಿಪ್ಪ ಮಡಿವಾಳಂಗಂ ।

[1] ಗರ್ಚಿ (ಖ.ಖ). [2] ನೆಱೆ (ಕ.ಖ). [3] ದಿಂದೆ (ಕ). [4] ದೆಳೆಯು (ಕ.ಖ).
[5] ಕವಿರಾಜಕುಂಜರಂ (ಅ). [6] ಶ (ಖ). [7] ಮಾ (ಬ). [8] ಜ್ವ (ಕ).

[1][ವಗೆ]ವಱ[1]ಯೊಳ್ ತೆಗೆಬಿಸುಟವೊ
ಲಗತಟದೊಳ್ [2][ಪೊರಳು][2]ತಿರ್ಪುವಜಗರನಿಕರಂ ॥ ೮೨

ಪುದಿದಡ[3]ವಿಯ[3] ಕಟ್ತಲೆ ಶೂ
ಲದೊ[4]ಳಿಕ್ಕಿದೊಡಿಟಿದು[4] ಸೋರ್ವ ತಿಂಗಳ ಪೆಣ[5]ನಂ ।
ದದೊಳ್[5]ದುರ್ದು ಕೆಱ[6]ಗೊಕ್ಕು
ರ್ಬಿದ[6] ನೆಯ್ಯಿಂ ಜೇನಪುಟ್ಟಿ ಪೆರ್ಮರಗಾಡೊಳ್ ॥ ೮೩
(ಲೀಲಾವತಿ, ೬-೩೧.)

ಗಿರಿಪತಿಯುಂ ಪವಿಹತಿಗಗಿ
ದಿರಿದದ ಠಾಣಾಂತರಕ್ಕೆನೇರಿದ ಹಲವುಂ ।
ಹರಿಗೆಗಳೆನಲ್ಕೆ ಶಿಲೆಯೋ
ವರಿಯೊಳ್ ಹೆಜ್ಜೇನಹುಟ್ಟಿ ಸೊಗಯಿಸಿ ತೋರ್ಕುಂ ॥ ೮೪

ಮೊದಲೊಳುಮಾಮಹೇಶ್ವರನೆ ಬೇಡರ ರೂಪನೆ ತಾಳ್ದಿ ಬೇಂಟೆಯಾ
ಡಿದನಿನವಂಶಜರ್ ಪಲಬರುಂ ನೃಪರಟ್ತಿಯೊಳಂತು ಬೇಂಟೆಯಾ
ಡಿದರಮೃತಾಂಶುವಂಶತಿಲಕರ್ ಮೃಗಯಾರ್ಥಿಗಳಾಗಿ ಬೇಂಟೆಯಾ
ಡಿದರೆನೆ ದೋಷಮಿಲ್ಲಱಿಯದರ್ ಪಟಿವರ್ ಮೃಗಯಾವಿನೋದಮಂ ॥ ೮೫

ವಶಮಕ್ಕುಂ ಬಲ [7]ಲಕ್ಷ್ಯ[7]ಸಿದ್ಧಿ ನಿಬಿಡವ್ಯಾಯಾಮ ನಿರ್ಬಂಧಕ
ರ್ಕಶಮಕ್ಕುಂ ತನು ಕೋಟ್ಮೆಗಂಗಳಟಿಪಿಂ ವಿದ್ವಿಷ್ಟಬಾಹಾಬಲಂ
ಕೃಶಮಕ್ಕುಂ ಮುನಿಭಿಸ್ತಪೋವನಮುಮಿಾ ಕ್ರೀರಕ್ಷೆಯಿಂದಂ ನೃಪ ?
ರ್ಗೆಶಮಕ್ಕುಂ ಗಡ ಬೇಂಟೆಯಂ ಬೆಸನಮೆಂದಾರೇಳಿಪರ್ ಲೋಕದೊಳ್ ॥ ೮೬

ಕತ್ತುರಿಮಿಗಮಂ ಷಂದಿಯ
ಮುತ್ತಂ [8]ಪೊಂಬು[8]ಲಿಯ ತೊಗಲನಾನೆಯ ಕೊಂಬಂ ।
[9]ಕಿತ್ತುದಸವಸದೆ ತೆಗೆತೆಗೆ
ದಿತ್ತುದುದಂ[9] ಪತಿಗೆ ಕಾಣ್ಕೆಗೊಟ್ಟಿಂತೆಂದರ್ ॥ ೮೭
(ಅನಂತನಾಥಪುರಾಣಂ, ೧೧-೩೮.)

ಮತ್ತಗಜಂಗಳ ಕೋಡಂ
ಕತ್ತುರಿಮಿಗಮಂ ಪೊದಟ್ದಿ ಪೊಂಬುಲಿದೊಗಲಂ ।

---

[1] ಹೊಗುವುರಿ (ಕ), ಹೊಗವರಿ (ಖ). [2] ಪೊಗಳು (ಕ), ಬೆಳಗು (ಖ). [3] ಗದ (ಕ.ಖ). [4] ಳಿಡಿದು (ಕ.ಖ) [5] ದಂದದಿನಿ (ಅ). [6] ಗುರ್ಕಿದ (ಅ). [7] ಲಕ್ಷ್ಮಿ (ಖ). [8] ಪೆರ್ಬು (ಬ). [9] ಕುತ್ತಱಸದಡಿಸಿ ಪಿಡಿದುಗಿದೆತ್ತಿದುವಂ (ಅ), ಕಿತ್ತುದಸವಸವೆ ತೆಗೆದುಗಿದೆತ್ತಿದುದಂ (ಬ).

ಚಿತ್ತಯ್ವುದೆಂದು ಕಾಣ್ಕೆಯ
ನಿತ್ತು ಪೊಗಂಬಡೆದು ಧರಣಿಪತಿಗಿಂತೆಂದರ್ ॥ * ೮೮

ಪೊಲನಱಿವೆಂ ನೆಲನಱಿವೆಂ
ನೆಲೆಯಱಿವೆಂ ಮೃಗದ ಮೂಱು ವಿವರಮನಱಿವೆಂ ।
ಕೊಲೆಯಾಳುಮನಱಿವೆಂ ಪೇ
ಟಲದೇಂ ಬೇಂಟೆ[1]ಯದು[1] ನೋಡಲೆನ್ನೊಳೆ ಸಹಜಂ ॥ ೮೯

ಬಗೆಯಱಿದು ನಿಟ್ಟಿಪೆಂ ಪ
ಜ್ಜೆಗಳನುಗುರ್ಕೊರ್ಟಗು ತುಪ್ಪುಟೆಂಬವಱಿಂ ಪು
ಲ್ಮೃಗಮುಂ ಬೆಳ್ಮೃಗಮುಂ ಬ
ಲ್ಮೃಗಮುಂ ಶಿಲೆಗುಹೆಯೊಳಾದೊಡಂ[2] ಪಿಡಿ[2]ದಪ್ಪೆಂ ॥ ೯೦

ದೇವರ ಬೆಸದಿಂ ದೆಸೆ ನಾ
ಲ್ಗಾವುದ ಪರಿಸಂಖ್ಯೆಯಾಗಿ ಬರೆದೆಂ ಪನ್ನಿ
ರ್ಗಾವುದ ಕಾಡಂ ತೆಕ್ಕನೆ
ತೀವಿರ್ದಪುವಲ್ಲಿ ಮೂಱು ಬೇಂಟೆಯ ಮೃಗಗಳ್ ॥ ೯೧

ತುಱುತುಱುನೆ ತಿಂಬ ತನುವಂ
ನೆಱೆಪಂದಿಗಳೊಱಸಿಕೊಂಡ ಭರದಿಂದೆತ್ತಂ
ತಱೆಯ್ದುದ ಕೋಡುಂ[3]ಗಲ್ಲುಂ
ಮು[3]ಱಿಯದ ಪೆರ್ಮರನುಮಿಲ್ಲಮಂತಾ ಕಾಡೊಳ್ ॥ ೯೨

ಪಟೆನವಿರೆಲ್ಲಂ ಮೆಯ್ಯುಂ
[4]ತಪೆದುಂ[4] ಬೆಳ್ಮಿಗಗಳಾಗಿ ತಿಳಿದಿರ್ದುವು [5]ಮೇ[5]
ವಟೆಗಳೊಳಾಡುತ್ತುಂ ಪಿಂ
ಡಟಿಯದೆಯಾ ಬೆಳ್ಮಿಗಂಗಳುಂ ಪಂದಿಗಳುಂ ॥ ೯೩

ಅಕಳಿತನೆಂಬುದೊಂದು [6]ಎರೆ[6]ಯಿನ್ನೆವರಂ ಗುಱಿಯಾದುದಿಲ್ಲ ಕಾ
ರ್ಮುಕರವಿಮುಕ್ತಬಾಣದಿನೆರ[7]ಳ್ದ[7]ಳೆಯಗ್ಗಳದಿಂ ಮದಾಂಧಮೀ

---

* ಈ ಪದ್ಯವು (ಬ) ಪ್ರತಿಯಲ್ಲಿ ' ದೇವರ ಬೆಸದಿಂ ' ಎಂಬ ಪದ್ಯವಾದ ಮೇಲೆ ಇದೆ.

[1] **ಯೊಳೆ** (ಖ.ಬ). [2] **ಬಡಿ** (ಕ.ಖ.ಬ). [3] **ಲ್ಮುಟ್ಟಿ** (ಬ). [4] **ಕಟಿದುಂ?** [5] **ಮೆಯ್** (ಕ.ಖ.ಬ). [6] **ಕೇಳೆಱೆ** (ಕ.ಖ). [7] **ಳ್ದ** (ಬ).

ಸಕಳ ಮೃಗಂ ಮನಕ್ಕೆ ಹರಿಣೀಯಮುದಾಗಿರೆ ತೋರ್ಕುಮೆಯ್ದೆ ಮೂ
ಱು ಕರ ತಿರದ್ಧನೆಳ್ಳನಿತುಮಂ ಬಗುತುಂ ನಸಿಯಿಲ್ಲ ಬುದ್ಧನೊಳ್ ॥ ? ೯೪

ಬೇಂಟೆಗಳೊಳ್ ನಾನಾವಿಧ
ಬೇಂಟೆಗಳೆನಿತೊಳ[1]ವವು[1]ಳ್ಳೊಡಂ ನೃಪತಿಗೆ ಪೆ
ರ್ವೇಂಟೆ ಕಿಱುವೇಂಟೆಯಾವರ
ವೇಂಟೆಯೆನಲ್ ಮೂಱು ವೇಂಟೆ ಪೆಸರ್ವಡೆದಿರ್ಕ್ಕುಂ ॥ ೯೫

ಅರುಣಾಸ್ಯಂ ಲೋಲಜಿಹ್ವಾನ್ವಿತಸಿತರದನಂ ಬಭ್ರುನೇತ್ರಂ ಸುಹೃನ್ಮೇ
ದುರಕಂಠಂ ಚೂಡಕಕ್ಷಂ ಕೃಶಲಸದುದರಂ ಪಾಂಸುನಿರ್ಮಾಂಸಪಾದಂ
ಗುರುದೀರ್ಘಾಪ್ಲುಷ್ಟಪೃಷ್ಠಂ ದೃಡವಿಶಿಖನಖಂ ತುಚ್ಛಪುಚ್ಛಂ ಸುಲೋಮಂ
ಸ್ಥಿರಕರ್ಣಂ ಸಿಂಹನಾದಂ ಪವನಜವನನಾ ಶ್ವಾನನಾದ್ರಾನದಾಮುಂ ॥ ೯೬

ಬಿಡುವುದು ತಡವೆನೆ ಮೊಲನಂ
ಪಿಡಿವುದು ಕಾಣ್ಬಳವಿಯೊಳಗೆ ಸರಳಿಪ ಮರೆಯಂ ।
ತಡೆಗಡಿದು ಕರ್ಚಿ ಮೃಗಮಂ
ಕೆ[2]ಡೆವಿಡಿ[2]ವಾ ನಾಯ್ಗಳರಸನಿಂತಿರವೇಡಾ ॥ ೯೭

ಮುಸಗಿ ಕನಲ್ದು ನಿನ್ನಣುಗಿನಂಕದ ನಾಯ್ಬರೆ ಪಜ್ಜೆಗಾಣ್ಬುದುಂ
[3]ಮುಸೆ[3]ವುದು ಕೂಡೆ ಕತ್ತಿಗಳನಾಗಳೆ ಸುಂಟಗೆಗೋಲ್ಗಳೆಲ್ಲಮಂ
ಬಸಿ[4]ವುದು ಕೋಪದಿಂದರೆಯುತಿ[5]ರ್ಪು[5]ದು ಸಂಬರಮಂ ಕ್ಷಣಾರ್ಧದಿಂ
ಪೊಸೆವುದು ಕಿಚ್ಚನಲ್ಲಿ ಪೆಱತೇನದು ಮಾ[6][ಣ][6]ದಿಳಾಧಿನಾಯಕಾ ॥ ೯೮

ಕೆಳರ್ದೊಡೆ ಸಿಂಗದಬ್ಬರಮುರಲ್ದೊಡೆ ಮಾರಿಯ ಮೂರ್ತಿ ಕೋಪದಿಂ
ದಳುರ್ದೊಡೆ ಕಾಡಗಿಚ್ಚಿನ ಮೊಗಂ ಬಟಿಸಂದೊಡೆ ಕಾಲಮೃತ್ಯು ವೆ
ಗ್ಗಳಿಸಿ ಬಗುಚ್ಚೊಡರ್ಣವನಿನಾದಮಳುಂಬಿಸಿ ನೀಳ್ದು ಗಂಟಲಿಂ
[7]ದೊಳ[7]ರ್ದೊಡೆ ರಾಹುವಿಂದೊಗರನೆಕ್ಕಲವಂದಿಗೆ ತಕ್ಕುದುರ್ವಿಪಾ ॥ ೯೯

ಪೊರೆದವು ನೆತ್ತರಿಂದೆನಿಪ ನಾಲಗೆಯಂ ನಸುಕಿತ್ತು ಸಿಂಹಕೇ
ಸರದವೊಲಿರ್ದ ದಾಡೆಗಳ ಕಾಂತಿಯನಾಂತು ವರಾಹಘಾತಜ
ರ್ಝರತನುಗಳ್ನಿಜಶ್ರಮುವನೊಯ್ಯನೆ ನಾಲಗೆ[8]ಯಿಂದೆ[8]ತೋಱುವಂ
ತಿರೆ ಬಟಿಸಂದುವಾ ಶಬರನಾಯಕರಂ ಕಿಱುನಾಯಕುನ್ನಿಗಳ್ ॥ ೧೦೦

(ಕಾದಂಬರಿ, ಪೂ. ಭಾ. ೧೬೭).

---

[1] ವುಮು (ಕ.ಖ). [2] ಡಪಿದ (ಬ). [3] ಬಿಸು (ಖ). [4] ಬಿಸು (ಬ). [5] ದುರ್ (ಖ.ಬ). [6] ನ (ಕ.ಖ.ಬ). [7] ದಳು (ಕ.ಖ). [8] ಯಂತೆ (ಬ).

ಅತಿಕುಟಿಲಕೋಟಿಹಸ್ತ[1]ರ್[1]
ಕೃತಕೌಲೇಯಕ[ಬ]ಲಗ್ರಹರಾ ವನಮೃಗಸಂ ।
ತತಿಗೆ ದೃಡಕಠಿಣಕಾಯ[1]ರ್[1]
ಕೃತಾಂತದೂತರ್ಕಳಂತೆ ಬರೆ ಬೇಂಟೆಯವರ್ ॥ ೧೦೧

ಪದವಿಲ್ ಕಟ್ಟಿದ[2] ಗೇ[2]ಣ್ ಪೊಸ
ಪೊದೆ ಪೆಗಲೊಳ್ ಕೋದ ಕೊಂಬು ಬಡಿಕೋಲ್ ಬಲೆ ಪಾ ।
ಶದ ವಿಶ್ವಕದ್ರು ದೇಸಿಯ
ನೊದವಿಸಿ ನಡೆದತ್ತು ಬೇಂಟೆಗಾಱರ ತಂಡಂ ॥ ೧೦೨

ಕೋಸುವಲೆ ದೋಂಟಿವಲೆ ಬಾ
ಣಾಸನವಲಗಂಬು ಕಲ್ಲಿ ಕೈಪೊಡೆ ಗಾಳಂ ।
ಮಾಸಿದ ಮಯಣದ ಹಳೆಯೊರೆ
ಪಾಶದ ನಾಯ್ವೆರಸು ಬನಕೆ ಬೇಡರ್ ನಡೆದರ್ ॥ ೧೦೩

ಸೋಪಿನ ತೋಪಿನ ಪಳಹದ-
ಕೋಪಿನ ಪಾಳವದ ಗೋರಿವೇಂಟಗ ಮತ್ತಂ ।
ಚಾಪಪ್ರವೀಣರುದ್ಗತ
ಕೋಪರ್ನಡೆತಂದರಲ್ಲಿ ಮುಂದೆ ಪುಳಿಂದರ್ ॥ ೧೦೪

ವಿಕರಾಳಾಳೋ[3]ಕನೀಕ್ಷಜ್ಜ್ವಳಗತನಳಿನೀಶ್ಯಾಮನುದ್ಭ್ರಾಮ್ಯದೇಕಾ
ಸ್ತ್ರಕರಾಗ್ರಂ ವೇಣುಬಾಣಾಸನವಿನಿಹಿತಕಕ್ಷಂ ಸಕೌಳೇಯಕಸ್ತ್ರೀ
ನಿಕರಂ ಹ್ರಸ್ವಾಸಿಧೇನುಸ್ಥಗಿತಜಘನನಂದೊಪ್ಪಿದಂ ದ್ವೀಪಿಲಾಂಗೂ
ಲಕೃತೋಷ್ಣೀಷಂ ಶಿರಾಳಂಕೃತದರವಿಕಸತ್ಕಿಂಕಿರಾತಂ ಕಿರಾತಂ ॥ ೧೦೫
(ಚಂದ್ರಪ್ರಭಪುರಾಣಂ, ೫–೫೭.)

ಕರ್ಬೊನ್ನಿಂದಂ ವಿಧಾತ್ರಂ ಸಮೆದನಿವನನೆಂಬೊಂದು ಕಾರ್ಕಶ್ಯದಿಂದಂ
ಸರ್ಬಾಂಗಂ ಕಣ್ಗೆ ಗುರ್ವಂ ಪಡೆಯಲಡವಿಯಂ ಕೂಡೆ ಕಾಳಿಂದಿ [4]ಸು[4]ತ್ತಂ
ಪರ್ಬಿತ್ತೆಂಬಂತೆ ನೀಳೋತ್ಪಳ [5]ರುಚಿರತರ[5] ಶ್ಯಾಮದೇಹಾಂಶು ಪರ್ಬ
ಲ್ಕೊರ್ಬಂ ಬಂದಂ ಪುಳಿಂದಪ್ರಕರಬಹುಳಸೇನಾಪರೀತಂ ಕಿರಾತಂ ॥ ೧೦೬
(ಕಾದಂಬರಿ, ಪೂ. ಭಾ. ೧೬೫.)

---

[1] ೦ (ಕ.ಖ.ಬ). [2] ನೇ (ಖ.ಬ). [3] ಳಲ್ಲೋ (ಖ). [4] ಯೆ (ಕ.ಖ.ಬ).
[5] ದಳರುಚಿರ (ಅ.ಖ).

ನಡೆ[1]ಸಲ್ [1]ಬಿಲ್ವಿಡು ಸಾ[2]ರ್ದ[2]ಮರ್ಚು ಮರನಂ ಬಂದೇ[3]ಱಿ ಕೈದೋಱಿ ಬಿ
ಲ್ವಿಡಿಸುತ್ತಂ ಬಲಿ ಸೋಂಕವುಂಕು ಕೆಡು ಕಯ್ಯೊಳ್ ನಿಂದು ಕೀಳ್ನಾಯ್ಗಳಂ
ಬಿಡು ಪಾರ್ದಾರ್ದೆಸೆನುತ್ತೆ ತಮ್ಮೊಳದಟಿಂದಾ ಬೇಡರೋರೊರ್ವರಂ[3]
ನುಡಿವೊಂದಬ್ಬರಮುರ್ಬಿತಾಗಳೆನಿಸುಂ ವಿಂಧ್ಯಾಟವೀ ಮಧ್ಯದೊಳ್ ॥ ೧೦೭

(ಕಾದಂಬರಿ, ಪೂ. ಭಾ. ೧೫೯).

ಇದೆ ಪರ್ವಿತ್ತು ಮತಂಗಜೋ[4]ಚ್ಚ[4]ಳಿತ ಕಂಜಾಳೀ ರಜಸ್ತೋಮಮಿಂ
ತಿದೆ ತೀವಿತ್ತು ವರಾಹಸಂಕುಳದಳನ್ಮುಸ್ತೋ[5]ತ್ಕರಾಮೋದಮಿಂ[5]
ತಿದೆ ಬಂದತ್ತಿಭಯೂಥನಾಥದ[6]ಳಿತೋ[6]ದ್ಯತ್ಸಲ್ಲಕೀ[7]ಗಂಧ[7]ಮಿಂ
ತಿದೆ ತೋಱಿತ್ತು ಮದಾಂಧ[8]ಸೈರಿಭಖುರಪ್ರೋದ್ಧೂತ[8]ರೇಣುವ್ರಜಂ ॥ ೧೦೮

(ಕಾದಂಬರಿ, ಪೂ. ಭಾ. ೧೫೪.)

ಒರೆದಪೆ ನೆತ್ತರಿನೆಂಬಂ
ತಿರೆ ಪಜ್ಜೆಗಳೆಸೆಯೆ ನಾಂದು ನೆತ್ತರೊಳೆತ್ತಂ
ಕರಿ ಮಸ್ತಕ[9]ದಳಮುಕ್ತೋ
ತ್ಕರಮಿಂತಿದೆ ತೋಱಿದತ್ತು ಮೃಗಪತಿರಾಜಂ[9] ॥ ೧೦೯

(ಕಾದಂಬರಿ, ಪೂ. ಭಾ. ೧೫೮).

ನಸುಮೆಲ್ದಚ್ಚಗಱುಂಕೆ ಸೂಸುತಿದೆ ಪೋದತ್ತಿಲ್ಲಿ ನಾನಾಮೃಗಂ
ಮುಸುಱುತ್ತಿರ್ಪುದು ಗುಂಗುರೀಯೆಡೆಯೊಳಂ ಪೋದತ್ತು ಸೊಕ್ಕಾನೆ ಕೋ
ಳ್ಗಿಸ [10]ಱೆಲ್ದಿರ್ಪವು ಪೋದವೀಯೆಡೆಯೊಳಂ[10] ಪೆರ್ಬಂದಿಗಳ್ ನೆತ್ತರಿಂ
ಬಸಿಯುತ್ತಿರ್ಪುದು ಪೋದವಿಕ್ಕಿ ಮಱಿಯಂ ಪುಲ್ವಟ್ಟೆಯೊಳ್ ಪುಲ್ಲೆಗಳ್ ॥ ೧೧೦

(ಕಾದಂಬರಿ, ಪೂ. ಭಾ. ೧೫೭).

ರುರುಗಣಮಿತ್ತಲಿತ್ತ ವಿಚರನ್ಮೃಗಸಂಕುಳಮಿತ್ತಲಿತ್ತ ಸೂ
ಕರಚಯಮಿತ್ತಲಿತ್ತ ವನಸೈರಿಭಸಂಕುಳಮಿತ್ತಲಿತ್ತ ಕುಂ
ಜರಕುಳಮತ್ತಲಿತ್ತ [11]ಶಿಖಿಮಂಡಲವಿಸ್ತರ[11] ಮಿತ್ತಲಿತ್ತ ಕೇ
ಸರಿರವಮಿತ್ತಲಿತ್ತಮೆನುತಿರ್ಪ ರವಂ ನೆಗೞ್ದತ್ತು ಸುತ್ತಲುಂ ॥ ೧೧೧

(ಕಾದಂಬರಿ, ಪೂ. ಭಾ. ೧೫೫).

---

[1] ಪಲ್ಸಿ (ಅ). [2] ರ್ಚಮರ್ಚು (ಅ), ರ್ದುವೆಚ್ಚು (ಬ). [3] ಱಿ ಬಿಲ್ವಿಸುತುಂ ಜಡಿ ಸೋಂಕಲಂಕು ತೆರಳ್ಚು ನೋಡು ಕಡು ಗೆಯ್ದೀಳ್ ನಿಂದು ಕೇಳ್ನಾಯ್ಗಳಂ ಬಿಡು ಕೋಲಂ ತುಡು ಸಾರ್ದುವೊರ್ದಿನೆನುತಂ ತಂತಮ್ಮಳೋರೋರ್ವರೋಳ್ (ಅ). [4] ತ್ರ (ಕ.ಖ.ಬ). [5] ರಂನೇಚಲಿಂ (ಖ.ಬ). [6] ಳನೋ (ಖ.ಬ). [7] ದಂಡ (ಖ.ಬ). [8] ಸೈನ್ಯ . . . ಭಕರದ್ವಲ್ಲೀಕ (ಖ.ಬ). [9] ಮೌಕ್ತಿಕದಂತುರವೀಥಿಯ ತೋಱಿದಪುದು ಮೃಗಪತಿ ಮಾರ್ಗಂ (ಅ) [10] ಜಾಗಿರ್ಪುದು ಬಟ್ಟೆ ಪೋದವಿದಱೊಳ (ಕ.ಖ.ಬ). [11] ವೆಶಿಖಂಡಿಕುಲಸ್ವನ (ಅ.ಕ).

ಪರಿಬೆಂಬತ್ತೆಯ್ದು ನಾಯಂ ಬಿಡು ನಡೆಯಿ[1]ಸು ದೀಹಂಗಳಂ ಪಾಶಮಂ[1] ವಾ
ಗುರೆಯಂ ಬೀಸಾಂಕೆಗೊಳ್ವಾರ್ದಸು ಪೊಣರ್ದಿಱು ಕೊಲ್ಲೆಂಬ ಘೋರಸ್ವನಂ ಪೊ
ಣ್ಮಿರೆ ವನ್ಯಪ್ರಾಣಿಗಳ್ಗಂತಕನ ಪಡೆಯೆ ಧಾಳಿಟ್ಟವೋಲ್ ಬೇಡರಿರ್ದರ್
ತರುಶಾಖಾಳೀವನಾಂತಸ್ತಿಮಿರಮೆ ಶಬರವ್ರಾತಮಾಯ್ತೆಂಬಗುರ್ವಿಂ ॥ ೧೧೨

(ಜಗನ್ನಾಥವಿಜಯಂ, ೧೬-೧೫).

ಪುಲಿಯಿದೆ ಸಿಂಹವಜ್ಜೆಯನೆ ಕಾಣಿಸು ಕ್ರೂರಮೃಗಕ್ಕೆ ಮಾರ್ಗಮಂ
ಬಿಲವೊಗಿಸಂಗಪನ್ನಗನ ಶಂಕಿಸದೋಲ್ ಬಿಡು ನಾಯಕುನ್ನಿಯಂ
ಬಲುಸರಳಿಂದೆ ನೋಡಿಯೆಸು ಪಕ್ಕಿಗೆ ಪಾಶವ ಪಾಸು ತಂಬೆಲ
ಗೊರ್ಲದಿದಿರಾಗು ಶಾಂತಮೃಗಮೆಬ್ಬಿಸಿ ಪೋಪೊಡೆ ಪೋಗಲೀಯದಿರ್ ॥ ೧೧೩

ನಡು ಗಿಡುವಿಂಗೆ ಸಾರ್ವೆರಳೆಯಟ್ಟಿದೊಡೊತ್ತಿಗೆ ಪೋಗಿ ಸಂದಿಯಿಂ
ದಿಡು ಕೆಲನೋಡುವಂತಿರದೆ ಬಂದೊಡೆ ಹಂದಿಯನೊಂದಿ ನಾಯ್ಗಳಂ
ತುಡುಕಿಸಿ ಕೋಲಿನಿಂದಿಡು ಘನಾಸ್ಯವದಕ್ಷರವಕ್ಷಸಂಧಿಯಂ
ಮಿಡುಕದೆ ತೀವಿ ನೀನಿಸುವುದೆಂಬ ವನೇಚರರಾವಮೆತ್ತಲುಂ ॥ ೧೧೪

ತುಡು ಕೋಲಂ ಹರಿಣಂಗೆ[2] ಪಾಸು[2] ಬಲೆಯಂ ಕೋಕಂಗೆ ನೀರ್ದಾಣಮಂ
ಬಿಡು ಪೆರ್ಬಂದಿಗೆ ನಾಯ ಬಾಯ ಮೊಲನಂ ಕೈಗುತ್ತಿ[3] ಕೊಲ'[3] ಕಂಡಿಯೊಳ್
[4]ಕೆಡೆಕುತ್ತೆಟ್ಟಿಸು[4] ಮೇಲೆ ಪಾಯ್ವ ಪುಲಿಯಂ ಪುಲ್ಗಾ[5]ನೊ[5]ಳಾ [6]ಪೋಪ[6] ಪೇ
ರುಡುವಂ ಸೋವುವಡಂಗಿಯೆಯ್ದು ಸರುವಂ ಕಟ್ಟಿಟ್ಟು ಸಾರಂಗಮಂ ॥ ೧೧೫

ಮರೆ ಹರಿದಾಡೆ ಹಂದಿ ಹರಿಗೆಟ್ಟಿರೆ ಪೆಬ್ಬುಲಿಯುರ್ಬುಗುಂದೆ ಕೇ
ಸರಿ ಮುರಿದೇಪೆ ಕಾಯ್ದು ಕರಿ ಮೇಲ್ಸುಟಿದಾಲಿಸೆ ಪುಲ್ಲೆಪಿಂಡು ಗೋ
ಣ್ಮುರಿದು ಬಿಗುರ್ತು ನೋಡೆ ಕಡವುಂ ಕಡವುಲ್ಲೊಳಡಂಗಿ ಝೊಂಪಿಸು
ತ್ತಿರೆ ಭರದಿಂದೆ ಬೇಂಟೆವಱೆಯುಬ್ಬರಮುಬ್ಬರಮಾಯ್ತರಣ್ಯದೊಳ್ ॥ ೧೧೬

ಹುಲ್ಲೆಯ ಹಿಂಡು ಮಲ್ಲಣಿಸಿ ತಲ್ಲಣಗೊಂಡವು ಬೊಬ್ಬೆಯುಬ್ಬರ
ಕ್ಕೊಲ್ಲದೆ ಮೇಪುಗಾಡೊಳಿರದೋಡಿತು ಪೆರ್ಮರೆ ಸೊಕ್ಕಿದೆಕ್ಕಲಂ
ಬಿಲ್ಲಿಗೆ ಸಾರ್ದುದೆಬ್ಬಿಸುವ ಪೆರ್ಬುಲಿ ಜೊಪ್ಪವನೊತ್ತುಗೊಂಡವ
ಲ್ಲಲ್ಲಿ ಮೃಗಂಗಳುಂ ಮಿಡುಕುಗೆಟ್ಟಿರುತಿರ್ದುದು ಕೂಡೆ ಬೇಂಟೆಯೊಳ್ ॥ ೧೧೭

[1] ಯಿಡಿವಗ್ಗಂಗಳಂ ಸುತ್ತಿತಾ (ಖ.ಬ). [2] ಸಾರ್ಚು (ಕ). [3] ನೊಳ್ (ಕ). [4] ಡೆಕುತ್ತೆ ಬೀಸು (ಕ). [5] ಡೊ (ಖ). [6] ಯೇಱು (ಬ).

ಇಡು ಜೇನೊಳ್ ಕಿಚ್ಚನಾ ಬಪ್ಪುದೆ ಮರೆ ಸರುವಂ ಕಟ್ಟು ಪೋಯ್ಯನ್ನೆಗಂ ಪೇ
ರುಡುವಂ ನಾಯಂ ಮೃಗಕ್ಕಂ ಬಿಡು ಬಿಡು ಮೊಲನಂ ಸೇಡು [1]ಗೋಲಿಂದ[1]ಲಂಬಿಂ
ಬಿಡು ಸಾರಂಗಕ್ಕೆ ಜೊಪ್ಪಂಬುಗಲೆಡೆಗೊಡದಿರ್ ಪಂದಿಯಂ ನೀನೆನುತ್ತೊಂ
ದೆಡೆಯೊಳ್ ಸಂಧಾನವಾಗಿರ್ದುದು ಬಹುಮೃಗಯಾಕ್ರೀಡೆಯಿಂ ವ್ಯಾಧಯೂಧಂ॥

ಸರಳಿಪ ಹುಲ್ಲೆ ಪಾಯ್ವ ಪುಲಿಯೋಡುವ ಪೆರ್ಮರೆ ದಾಡೆಗುಟ್ಟಿ ಬೆ
ಳ್ನೊರೆ ಸುರಿಸುತ್ತೆ ಕೆಕ್ಕಳಿಪ ಸೂಕರಮುರ್ಬಿಪ ಕಾಡಕೋಣನ
ಬ್ಬರಿಪ ರವಕ್ಕೆ ಕೆಂಗಲಿಪ ದೊ[2][ಡ್ಡ][2] ಬಿಲಂಗಳೊಳೋಡಿ ಪೊಕ್ಕು ಮೈ
ಗರೆವುಡು ಸೂಳವಪ್ಪ ಮೊಲಗಳ್ ನೆರೆದೊಪ್ಪಿದುವಲ್ಲಿ ಬೇಂಟೆಯೊಳ್ ॥ ೧೧೯

ಸುಟ್ಟುರೆಯ ತೆಱದೆ ಸುಟಿವುದು
ನೆಟ್ಟನೆ ಪೊಱಮಟ್ಟೊಡಟ್ಟುವುದು ಮಗುಟ್ಟೊಡೆ ಬೆಂ
ಗೊಟ್ಟುದು ಮುಟ್ಟುವ ಪದದೊಳ್
[3]ನೆಟ್ಟನೆ[3] ತಿರುಪಿತ್ತು ನಾಯನಂದೊಂದು ಮೊಲಂ ॥ ೧೨೦

[ಕೊಂಡುದು] ಕೊಂಡುದಂತದುವೆ ಸಾಳುವನಲ್ಲದು ತಪ್ಪಿತತ್ತಲಾ
ಕೊಂಡುದು ಜಾಯಿಲಂ ಮಗುಟ್ದು ಪೋಪುದನತ್ತಿರದೆಯ್ದೆ ಕೊಂಡುದಾ
ಕೊಂಡುದು ನಮ್ಮ ಪುತ್ಥಳಿಯೆನಲ್ ಕಿಱುನಾಯ್ಗಳ ಬಾಯ್ಗಳಿಂದೆ ನೂ
ಲುಂಡೆಯನಿಟ್ಟವೋಲ್ [4]ಮಿಡುಕು[4]ತುಂ ಪರಿದಾಡಿದುದೊಂದು ಪೆರ್ಮೊಲಂ ॥

ಅಳವಿಯೊಳಿರ್ದ ಪೆರ್ಮೊಲನನಾ ನೃಪನಿಟ್ಟೊಡೆ ಸೆಂಡುಕೋಲ ಬೆ
ಳ್ಪೊಳಗೊಳಪೊಯ್ದು ಸುತ್ತುವೆಡೆಯೊಳ್ ಬಿಡು ತಾಗುಗುಮೆಂದು ಭೀತಿಯಿಂ
ಜಳಧರಮಾರ್ಗದಿಂದಿಟಿದು ಬಿರ್ದ ಮೊಲಂ ಬೆರಸೊಂದುವಿಂದು ಮಂ
ಡಳದವೊಲಿರ್ದುದೆಂದೊಡದನೇವೆಸಗೊಂಡಪೆ ಬೇಂಟೆಯೊಪ್ಪಮಂ ॥ ೧೨೨

ವನಜಜನಂಚೆ ಗೌರಿಯುಡುವಂಬುಜನಾಭನ ಪರ್ದು ಕಾರ್ತಿಕೇ
ಯನನವಿಲಿಂದುಬಿಂಬದ ಮೊಲಂ ಕಲಿಮೂಕವರಾಹನಗ್ನಿಮಿ
ತ್ರನ ಹರಿಣಂ ವಿನಾಯಕನ ಮೂಷಕ ಕಾಲನ ಕೋಣ ವಿಂಧ್ಯವಾ
ಸಿನಿಯ ಮೃಗಾರಿ ನಾಯಿಗರಿದಲ್ಲವು ಸಾಹಸಮಲ್ಲದೇವನ ॥ ೧೨೩

ಪರಡಿಗೆ ಸೋಗೆ [5]ಗಿ[ಂ][5]ಡುಗೊರಳಿಂ ಶಿಖಿ ಮುಂದೆಱಗಿಪ್ಪಿನಂ ತೃಷಾ ?
ಪರಿವೃತನಾಗಿ ನೀರ್ಗುಡಿಯುತಿರ್ದುದನೊಯ್ಯನೆ ಬಂದು ಭೂತಳೇ
ಶ್ವರನಿಸೆ ಭೋಂಕನುಚ್ಚಳಿಸೆ ಪಾಱುವ ಸೋಗೆಯ ಕಂಠನಾಳದಿಂ
ಸುರಪತಿ ಚೋದ್ಯಮಪ್ಪಿನೆಗಮೊರ್ಮೆನೆ ನೆತ್ತರ ನೀರಧಾರೆಯೊಳ್ ॥ ೧೨೪

[1] ಜೇಂಗೋಲ (ಕ.ಖ). [2] ದ (ಕ.ಖ.ಬ). [3] ತೊ (ಬ). [4] ತಿಣುಕು (ಖ.ಬ).
[5] ಗೀ (?).

ಓರಂತೆ ಬಂದು ಹರಿಣಂ
ನೀರುಣ್ತಿರೆ ಕಂಡು ಭೂಪನಿಸ[1]ಲ್ಬರಿಗಂ[1] ।
ಕಾರವೊಗೆದಂತೆ ನೆತ್ತರ
ನೀರುಂ ಬೆರಸೊಡನೆ ಸುರಿಯಲರ್ಮೆಯ್ಯಿಂದಂ ॥ ೧೨೫

ಬಟಿಯಂ ಬಂದೆಚ್ಚಡೆ ಪ
ಣ್ಗಳ ಭರದಿಂ ಕೊಂಬು ಪಱಿದುದೆನೆ ತುಱುಗಿ ತಳ ।
ರ್ತಳಮಾವಿನ ಸೆಳೆಗೊಂಬಿಂ
[2]ದಿ[2]ಳೆಗಿಟಿಯಲ್ ಪಾರ್ವ ನವಿ[3]ಲನಿ[3]ಱುವ ಬೆಡಂಗಂ ॥ ೧೨೬

ಕರಡಿಗೆ ಕೇಶಮಂ ಕೆದಱೆ ಪುಲ್ಲೆಗೆ ಮೇಲುದನೆತ್ತೆ ಬಪ್ಪ ಬೆ
ಳ್ಗೆರಳೆಗೆ ತಾಂ ಬೆರಲ್ಮಿಡಿಯೆ ಪೆರ್ಬುಲಿಗೊಯ್ಯನೆ ಕಚ್ಚೆ[4] [ದಾ][4]ಡೆಯಂ ।
ಮರೆಗಿರದಂಶಮಂ ಮುಗಿಯೆ ಪಂದಿಗೆ ಬೆನ್ನನೊಡರ್ಚೆ ಬಾಗೆ ಚ
ಚ್ಚರಮಱಿದೆಚ್ಚನೆಂದು ಜವ[5]ನಗ್ಗಳೆ[5]ಯಾತನ ಸನ್ನೆಯಿಂ ನೃಪಂ ॥ ೧೨೭

ಬೆರಸಿದ ಗಾಳಿಗೂಡಿ ಪೊಸತಾಗಿರೆ ಬೆಂಬಟಿಗೊಂಡು ಕಂಡು ಕಾ
ತರಿಸುವ ದಿಟ್ಟಿ ಕೆತ್ತುವೊಡಲೆತ್ತಿದ ಕಂಠಮುರಲ್ದ ಕರ್ಣಮು ।
ಬ್ಬರಿಸುವ [6]ಮ್ಯೈನವಿರ್[6] ಪನಿವ ಮುಂಬದವೊಪ್ಪಿರೆ ಹುಲ್ಲೆಗಾಸೆಗೆ
ಯ್ವೆರಳೆಯ ಭಾವಮಂ ನೃಪತಿಕಂಡಿಸಲಾಱದೆ ನಿಂದು ನೋಡಿದಂ ॥ ೧೨೮

ಅದೆ ಹೋಯಿತ್ತಿಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕಿತ್ತೆಸು[7]ವ[7]ಳವಿಗೆ ಗೆಂಟಾದುದಲ್ತಲ್ತು ಗೆಂಟಾ
ದುದೆ ಪೋದಪ್ಪುದಿನ್ನೆಚ್ಚಪೆನೆನುತೆ ನೃಪಂ ತೀವಿ ತೊಟ್ಟಾ[8]ರೆ[8]ತಟ್ಕೈ ।
ಸಿದ ಮುಂಗಾಲ್ ಪೊಕ್ಕ ಪಿಂಗಾಲ್ ನೆಗೆದುಡಿಗಿದೊಡಲ್ ಬಿಟ್ಟ ಕಣ್ ನೆಟ್ಟ ಕರ್ಣಂ
ಪದವಿಟ್ಟೈದಾಱಿನೇಟಂ ಸರಳಿಸಿದುದು ಭೀತಾಂತರಂಗಂ ಕುರಂಗಂ ॥ ೧೨೯

ಕೀಲಿಸಿ ಕಂಧರದೊಳ್ ಭೂ
ಪಾಲಕನಿಡೆ ನೊಂದು ಪಂದಿ ತಿರುಗುವ ಪದದೊಳ್ ।
ಕೇಲಂ ಮಾಡುವ ತಿಗುರಿಯ
ಕೋಲಂತೆವೊಲಿರ್ದುದಿಟ್ಟಿ ತನು ಕೆಡೆವಿನೆಗಂ ॥ ೧೩೦

ದಿಟ್ಟಿಸಿ ನೋಡುತುಂ ನಡೆವ ನಾಯಿಗಳಂ ತಗುಳುತ್ತುಮೆಚ್ಚಕೋ
ಲ್ಗಟ್ಟುತುಮುಗ್ರರೂಪದೊಳೆ ಬರ್ಪುದನಂತಸಹಾಯಶೂರನಾ ।

---

[1] ವಿಬ್ಬರಗಿಂ (ಕ). [2] ಗಿ (ಖ), ದಿಳೆಗಿಟಿದವ್ರೋಲೋರ್ವನಿಱುದನವಿಲಬೆಡಂಗಂ (ಬ). [3] ಲಗಿ (ಖ). [4] ದಂ (ಕ.ಖ.ಬ). [5] ನುಗ್ಗಳೆ (ಖ.ಬ). [6] ಮೆಯ್ಯನೀರ್ (ಬ). [7] ನ (ಕ). [8] ಲ (ಕ).

ರ್ದಿಟ್ಟಿಯೊಳಾಲಿಸಿಟ್ಟಡಿರದಂತದು ಕಂಧಮನುರ್ಚಿ ಧಾತ್ರಿಯೊಳ್
ನಟ್ಟಿರೆ ಕಂಭದೊಳ್ ಕಳಭಮಿರ್ಪವೊಲಿರ್ದುದು ಸೊಕ್ಕಿದೆಕ್ಕಲಂ ॥ ೧೩೧

ಒತ್ತಿನೊಳಿರ್ದು ಕೈಪಱಿದ ದಂತಿಯವೋಲ್ ಕಡುಪಿಂದೆ ದಾಡಿಗು
ಟ್ಟುತ್ತಿರೆ ನೋಡಿ ಕಂಡಿರದೆ ಚಾಪಮನೋಪಳ ಕೈಗೆ ನೀಡಿ ನೀ ।
ನತ್ತಿರು [1]ಎಂ[1]ದು ಸಾರ್ದಲಗನೊಯ್ಯನೆ ಕಿತ್ತಡೆ ಕಂಡು ದಿಂಡುವಾ
ಯ್ದೆತ್ತಿದ ಹಂದಿಯಂ ಮುಳಿದು ಕುತ್ತಿದನೊತ್ತಿದನಾ ವನೇಚರಂ ॥ ೧೩೨

ಮುನಿಸಿಂ ಬೊಬ್ಬಿಱಿದುಬ್ಬಿಯಬ್ಬರಿಸಿ ಕಾಯ್ದುಟ್ಟಿಟ್ಟಿಗಳ್ ತನ್ನ ಮೈ
ಗಿನಿಸಂ ಮುಟ್ಟಿಸಲಾಗದೆಂಬನೆಗಮತ್ಯಾಭೀಳ ದೇಹಂ ಮಹಾ ।
ಶನಿದಂಷ್ಟ್ರಂ ಘನಘೋರ ಘುರ್ಘುರರವಂ ಬಲ್ವಂದಿ ಬಲ್ವಂದಿಕಾ
ಱನವೋಲ್ ಪಿಂಡೊಡೆದೊಂದೆ ಪೋಯ್ತು ಮಲೆದಂತಿಂತಿಕ್ಕೆಲಕ್ಕೆಕ್ಕಲಂ ॥ ೧೩೩

ಇದು ನೀಲಾಚಲಶೃಂಗಮಲ್ಲ ದಿಟದಿಂ ಕಯ್ಯಿಲ್ಲದುಗ್ರೇಭಮಿಂ
ತಿದು ನಿ[2]ರ್ಬಂ[2]ಧದ ಬಂಧಮಿಂತಿದೆನಲಾದಿಕ್ರೋಡನಂ ಪೊಲ್ತುದು ।
ನ್ಮದದಿಂ ಗರ್ಜಿಪ ನಾಯ್ಗಳಂ ತುಳಿವ ಪಿಂಡಂ ಕಾಯ್ವ ಬಲ್ಪಕ್ಕು ಕೊ
ರ್ವಿದ ಪೆರ್ಬಂದಿಯನೊರ್ವನೊಂದೆ ಸರಳಿಂದೆಚ್ಚಂ ಪುಳಿಂದಾಧಿಪಂ ॥ ೧೩೪

ಅಡಸಿದಡೆಕ್ಕಲಂ ಮಗುಟ್ಟು ಭೋಂಕನೆವಾಯೆ ಬೆದರ್ದ ನಲ್ಲಳಂ
ಸೆಡೆಯದಿರೆಂದು ಹಿಂದಿರಿಸಿ ಗಾತ್ರಮನಿಕ್ಕಿ [3]ಕುನುಂಗಿ[3] ಮೋಱೆಯಂ ।
ಪಿಡಿದೆಡಗಯ್ಯೊಳುದ್ಧರಿಸಿ ಸಟ್ರನೆ ಕಿತ್ತಲಗಿಂದ ಹಂದಿಯಂ
ನಡು ಕಡಿ[4]ವೋಪಿ[4]ನಂ ತಿವಿದು ಮೆಚ್ಚಿಸಿದಂ ಶಬರಂ ಪುಳಿಂದಿಯಂ ॥ ೧೩೫

ಇಕ್ಕೆಲದೆ ಶಬರನಾರ್ದಿಸೆ
ಯೆಕ್ಕಲನನದೊಂದು [5]ಬಾಣ[5] ನಡದಿರೆ ಸತಿ ಕಂ ।
ಡಕ್ಕಟ ಬಿಲ್ಲಾಳೇ ಎನ
ಲಕ್ಕಾ ನೀಂ ಪೆ[6]ಣ್ಣೆನಲ್ಕೆ[6] ಲಜ್ಜಿತೆಯಾದಳ್ ॥ ೧೩೬

ಜಡಿವನ್ನಂ ಸ್ಥೂಲವಾಲಂ ಕುಸಿದು ಘುಳುಘುಳುಧ್ವಾನದಿಂ ಗರ್ಜಿಸುತ್ತುಂ
ಕಿಡಿಗಳ್ ಕಣ್ಣಾಲಿಯಿಂದಂ ಕೆದಱೆ ಮುಳಿದು ಮೇಲ್ವಾಯ್ವ ಶಾರ್ದೂಲಮಂ ಪೋ
ಕ್ಕುಡಿಯೊಳ್ [7]ಮೆಲ್ದಂ[7]ಡೆಗೊಂಡುರ್ಚಿದ ಕಿಱಿಯಲಗಿಂದೊಂದೆರಟ್ಟೊಳ್ಮೊಱಿ ನಾಲ್ಕೆಂ
ದಡಕಿಲ್ಗೊಂಡೇಱೆ ಬೆನ್ನೊಳ್ ಪೊಳೆವಿನಮಿಱಿದಂ ವೀರ[8]ದಿಂದಾ[8] ನರೇಂದ್ರಂ ॥

[1] ವೆಂ (ಕ.ಖ.ಬ). [2] ಬ್ಬಂ (ಕ.ಖ). [3] ಕುರಂಗ (ಬ). [4] ಯುಪ್ಪಿ (ಖ.ಬ).
[5] ತಾಗಿ (ಬ). [6] ಣ್ಣೇ ಎನೆ ಸ (ಖ). [7] ಕೆಂದಂ (ಕ), ತಾಗಿ (ಬ). [8] ಧೀರಂ (ಬ).

ಬಳಸುತ್ತುಂ ಪಾಯಿಸುತ್ತುಂ ತುಡುಕಿ ತುಡುಕಿ[1] ಪಿ[1]ಮ್ಮೆಟ್ಟುತುಂ ಮುಂದೆ ಬಂದ
ವ್ವಳಿಸುತ್ತುಂ ಕುಕ್ಕುರಂಗಳ್ ತೆಗೆಯೆ ಮಿಗೆ ಬಳಲ್ದುಯ್ಯನಂತಂತೆ ಕಿ[2]ಟ್ಟಿ[2] ।
ಣ್ಣೊಳೆ ನೋಡುತ್ತೋರೆಯಿಂದಂ [3]ಗಿರಿಯ ಸರಿಯು[3]ನಾನಲ್ಕೆ/ಸಾರ್ದಂಡುಗೊಂಡಿ
ರ್ದಿಳೆ ಕಂಪಂಗೊಳ್ವಿನಂ ಗರ್ಜಿಸಿದುದು ಮುಳಿದಾಭೀಳದೇಹಂ ವರಾಹಂ ॥ ೧೩೮

ಬಿದಿರ ಸಿ[4]ಡುಂ[4]ಬಿನೊಳ್ ಗಜಱಿ ಗರ್ಜಿಸಿ ಪೆರ್ಬುಲಿವಾಯೆ ಕಯ್ದುಗೆ
ಯ್ಯದೆ ಕೆಲಸಾರ್ದುರ್ ಮೆಯ್ವೋಣರ್ದುರ್ ತೊಟ್ಟನೆ ಗಂಟಲನೊತ್ತಿ ಕಿಟ್ಟಿಸಿರ್
ತಿದಿಯವೊಲಾಗೆ ಕಣ್ತುಮುಟೆ ಬಿರ್ದುರ್ [5]ಮು[5]ಸುಂಬಿ ಜವಂಗೆ ಬಿರ್ದನಿ
ಕ್ಕಿದನುಸಿರಿಕ್ಕಲೀಯದುಸಿರಿಕ್ಕುವವೋಲ್ ಶಬರಂ ಮಹಾಬಳಂ ॥ ೧೩೯
(ಮಲ್ಲಿನಾಥಪುರಾಣಂ, ೧೦–೭೩.)

ಕಡು ಕಡುಪೇಱೆ ಪೆರ್ಬುಲಿಯುಗುರ್ವಿಸೆಯೊಯ್ಕನೆ ಮೇಲುವಾಯೆ ಮುಂ
ದಡಿಯಿಡುತ್ತೈದೆ ಗಂಟಲೆಡೆಯಂ ಪಿಡಿದೊತ್ತುವ ತಾಣದೊಳ್ ನಖಂ ।
ಮುಡುಪನವುಂಕೆ ಕಂಡು ಸತಿ ಕಂ[6]ಟಿ[6]ಸಿ ಕಾಡುವಳೆಂದು ಬಂದ ತ
ನ್ನೊಡನೆಯ ಬೇಂಟೆಕಾಱವಡೆಯಂ ತೊಡೆಸಕ್ಕೆಯನುಂಟುಮಾಡಿದಂ ॥ ೧೪೦

ಬಗಿದು ಪುಗಲ್ಕರಿದೆಲ್ಲಿಯು
ಮೊಗೆದ ಮರಂ ಪೊದಱು ಬಳ್ಳಿಗಿಡುವೆಂಬಿವಱಿಂ ।
ಮಿಗಿಲೆನಿಪ ಬಲ್ಲೆ ನಗಸಾ
ನುಗಳೊಳದಂತಾವ ಮೆಯ್ಯೊಳಂ ಪುದಿದಿರ್ಕುಂ ॥ ೧೪೧
(ಕಾವ್ಯಾವಲೋಕನಂ, ೯೭)

ಸುರಪತಿಯಂತೆ ವಿಸ್ಫುರಿತನೇತ್ರಸಹಸ್ರವಿರಾಜಿತಂ ನರೇ
ಶ್ವರಭವನಾಗ್ರದಂತೆ ದೃಢವೇತ್ರಲತಾಶತದುಷ್ಪ್ರವೇಶಮುಂ ।
ಬರತಳದಂತೆ ಋಕ್ಷಮೃಗಲುಬ್ಧಕಸಂಗತಮಂಬುರಾಶಿಯುಂ
ತಿರೆ ತತವಿದ್ರುಮದ್ಯುತಿನಿರಂತರಮೊಪ್ಪುಗುಮಾ ವನಾಂತರಂ ॥ * ೧೪೨
(ಕಾವ್ಯಾವಲೋಕನಂ, ೩೩೮.)

ಸೊಗಯಿಸಿ ತೋರ್ಪ ಸೋಗೆ ಕೊರಲೊಳ್ ಪೊಗರ್ವಟ್ಟಿಸೆದಿರ್ಪ ಕರ್ಪು ಕೆ
ಯ್ಮಗೆ ಕಡೆಗಣ್ಗಳೊಳ್ ಪೊಳೆವ ಬೆಳ್ಪು ಶಿಖಾಗ್ರದೊಳೊಂದಿದೊಳ್ಪು ಮೆ ।

---

[1] ಪೆ (ಕ). [2] ಗ್ಗ (ಖ.ಬ). [3] ಪರಿಯದೊರೆಯ (ಬ). [4] ಱುಂ (ಕ). [5] ಮ (ಕ.ಅ). [6] ಪಿ (ಕ).

* ಇಲ್ಲಿಂದ ಮುಂದಿನ ೮ ಪದ್ಯಗಳು (ಜ.ಬ) ಪ್ರತಿಗಳಲ್ಲಿ ಆಶ್ವಾಸದ ಆದಿಯಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತವೆ.

ಲ್ಪೊಗೆದಿರೆ ಕೇಗುವಿಂಚರದ ನುಣ್ಪು ಮನಂಗೊಳೆ ಚೆಲ್ವನಾಳ್ದುದೀ
ನಗವನರಾಜಿಯೊಳ್ ಸುಟಿಯುತಿರ್ಪ ವಿಚಿತ್ರ ಶಿಖಂಡಿಮಂಡಲಂ ॥ ೧೪೩

(ಕಾವ್ಯಾವಲೋಕನಂ, ೬೦೯.)

ಕೋಗಿಲೆ ಚಾದಿಗೆ ಪೋದಗೆ
ಮೂ[1]ಗಿಲಿ ಕೌಂ[1]ಗಂಚೆ ಕೊಂಚೆ[2] ನೂಲೆಳೆಗಂ[2] ಹಂ ।
ಗಾಗೆ [3]ಪೋಣರ್ವ[3]ಕ್ಕಿ ಪಿಂಗು[4]ರಿ[4]
ಗೂಗೆ[5] ಮುಕುಂದ ಬಳಾಹಕ ಲಾವುಗೆ ಶೇನಂ[5] ॥ ೧೪೪

ಕಾರಂಡಂ ಕೆಂಗಣ್ಣಂ
ಭೇರುಂಡಂ ಪೊಱಸು ಕೌಶಿಕಂ ಕು[6]ಣಿವ [6]ನವಿಲ್ ।
ಕಾರೆ ಗಿಳಿ[7] ಯೇ[7]ಳೆ ಬಾವಲಿ
ಕೀರಂಚೆ ಪರಡೆ ಪರ್ದು ಹಸುಬಂ ಗಿಡುಗಂ ॥ ೧೪೫

ಪುರುಳಿ ಕುಳಿ[8]ರ್ವಂ ನವಿಲ್ಕೇ[8]
ಕೊರೆಸಣಗಂ ಪಣ್ಬರಸವಲೂರಲ್ ವಾವಲ್
ದುರಿಸೆಗಿಳಿ ಪರ್ದು ಮರವಂ
ಮರಕುಟಿಗಂ ಪುಱಿಲೆ ಬುಱುಗಿ ಹಸುಬಂ ಪುಣಿವುಲ್ ॥ ೧೪೬

ಪರಮೇಷ್ಠಿಯಂಚೆ ಕೃಷ್ಣನ
ಗರುಡಂ ಪವಮಾನನೆರಳೆ ದುರ್ಗಿಯ ಸಿಂಹಂ ।
ಸುರರಾಜನಾನೆ ಮುನ್ನೀ
ಗಿರಿವರದೊಳ್ಪುಟ್ಟಿ ನೆಗಟ್ದುವೆನಿಸುವು[9] [ವನಿಶಂ][9] ॥ ೧೪೭

ಬೆಟ್ಟಕ್ಕೆಱಂಕೆವೆಟ್ಟಂ
ಪುಟ್ಟಿದವೋಲ್ ತೋರ್ಕುಮ[10]ಲ್ಲಿ ಭೇರುಂಡಂ[10]ಗಳ್ ।
ದಿಟ್ಟಿಗೆ ಭಯಮಂ ಮಾಳ್ಕುಂ
ತೊಟ್ಟನೆ ಶರಭಾ[11]ದಿ[11] ಮೃಗಮನೆಡೆಗೊಳ್ವೆಡೆಯೊಳ್ ॥ ೧೪೮

---

[1] ಗಿಂ ನಾ (ಕ). [2] ಮೂಲೆಗಳೆಗ (ಖ). [3] ಕೊಳರ್ವ (ಬ). [4] ರು (ಕ).
[5] ಯುಮುಖ ಬಕಬಳಾಮಳಗೆದಱಂ (ಖ), ಸುಕರ್ಖ ಬಕರ್ಖ ಗೀಜಗನೊಱವಂ (ಕ).
[6] ಳಿರ್ವ (ಕ). [7] ಹಿ. [8] ವಂಗವಿಲ್ಕೆ (ಕ). [9] ಮನಗಂ (ಕ), ದುವನಂ (ಖ.ಬ).
[10] ದಱಬೇರುಂಕ (ಕ). [11] ರಿ (ಕ).

ಮರೆ ಹಂದಿ ಹುಲ್ಲೆ ಹುಲಿ ಕಡ
ವೆರಳೆಯು[1]ಮಾ ಬೆಕ್ಕು[1] ತೋಳನೆಯ್ ಸಾರಂಗಂ ।
ಕರಡಿ ಮೊಲಂ ಕೋಡಂಗುರಿ
ನರಿದರಿ ಕೂರಂಗಿ ಬೆಕ್ಕು ಹೇರುಡು ಕಾಕಂ ॥ ೧೪೯

ಚರಣಾಗ್ರೋದ್ದೀರ್ಣಭಾಸ್ವತ್ಖರನಖಚರಣಂ ನಿಶ್ಚ[2]ಲಂ ಪ[2]ಶ್ಚಿಮಾಂಗಾಂ
ತರಗುಪ್ತಸ್ಥೂಲವಾಲಂ,ಪ್ರಕಟಿತ ಕೃತಕಾಕಾರಿ ವಿಭ್ರಾಂತ[3]ಕಾ[3]ರ್ಯ।
ಸ್ಥಿರಸರ್ವಾಂಗಂ ಬಿಲ[4]ಕ್ಕೊಸರಿಸಿ ದರಿ[4]ಗೆ ಸಾರ್ದಿರ್ದುದಂಗಾರಭಂಗ
ಸ್ಫುರಿತಾಭೀಳಾಕ್ಷನಾಖುಗ್ರಹಣವೆಸನನಪ್ಪೀ ಬಿಡಾಳಂ ಬಿಡಾಳಂ ॥ ೧೫೦

ಮೋಱೆಯ ಬೆಳ್ಪಿಂದುವನ್ನೆ
ದಾಱಂಗುಲಮುಟಿಯೆ ರಾಹು ನುಂಗಿದ ತೆಱದಿಂ ।
ತೋಱುವ ತೆಱನೆಸೆವಿನ[?]ಮ್ಮೆ
ದೋಱುಪ್ಪುವು ಪುಂಡುಗರಡಿ ಶೈ[5]ಲಾಂತರ[5]ದೊಳ್ ॥ ೧೫೧

ಕಲ್ಲ ಗವಿಯೊಳಗೆ ಕಟ್ಟಿಲೆ
ಮಲ್ಲಟಿಗೊಂಡಿರ್ದ ತೆಱದಿನಿರ್ಪುವು ತಾಂ ಭೂ ।
ವಲ್ಲಭ[6]ನನಱಿಸಿ ಮಱಿಯುಂ[6]
ಭಲ್ಲೂಕಪ್ರತತಿ ನಗದ ನಾಲ್ಕುಂ ದೆಸೆಯೊಳ್ ॥ ೧೫೨

ಮೆಲ್ಲನೆ ನೀಡಿ ಮೆಟ್ಟುವಡಿ ನಿಶ್ಚಲವಾಲಮುರಲ್ದ ಕರ್ಣಮ
ಲ್ಲಲ್ಲಿಗೆ ನಿಂದು ನಿ[7]ಳ್ಕಿ ನ[7]ಸು ನೋಟ್ಪ ಪಿಶಂಗವಿಲೋಚನಂಗಳೊ ।
ತ್ತಿಲ್ಲದ ತಾಣದೊಳ್ ನೆಲಕೆ ಪರ್ಬುವ ಗಾತ್ರಮುಗುರ್ವನೀಯೆ ಪೆ
ರ್ಬುಲ್ಲೆಗೆ ಬಂದು ಸಾರ್ದು[8]ದು[8] ತರಕ್ಷು ಮೃಗಾವಳಿಯಿಕ್ಕೆದಾಣಮಂ ॥ ೧೫೩

ತೀಡುವ ಗಾಳಿಯಿಂದಱಿದು ಮೆಯ್ಸೊವಡಂ ಮೊಗವೆತ್ತಿ ಸುತ್ತಲುಂ
ನೋಡಿ ಕಱುಂಕೆ ಸೂಸೆ ಕಡೆವಾಯ್ಗೊಳಾಲಿಸಿ ಕಾಲ ಸೊಪ್ಪುಳಂ ।
ಕೂಡೆ ಪೊದಟ್ಟು ಪೊಣ್ಮಿದ ಭಯಾತುರದಿಂದೆರ್ದವಾಯೆ ಗಂಡುಗೆ
ಟ್ಟೋಡಲೊಡರ್ಚೆ ಪೆಪ್ಪಳಿಪಿನಂ ಪುಲಿವಾಯ್ದುದು ಪುಲ್ಲೆವಿಂಡಿನೊಳ್ ॥ ೧೫೪

---

[1] ಬೆಕ್ಕದೊರ್ಡ್ಡು (ಬ). [2] ಲತ್ಪ (ಕ). [3] ಭಾ (ಕ). [4] ಕೊರಿಸೆ ಸರಿ (ಕ). [5] ಲಸ್ಥಳ (ಕ). [6] ಮಱಿಯುಂ ತಾಯುಂ (ಖ.ಬ). [7] ಟ್ಟುವ (ಕ). [8] ಪು (ಕ).

ಚಳಲಾಂಗೂಲಂ ಸಮುದ್ಯದ್ಘುಳು[1]ಘುಳಿತ ಗಳ[1]ಧ್ವಾನರೌದ್ರಾನನಂ ಪಿಂ
ಗಳಿತ ಪ್ರೋಜ್ಜೃಂಭಿ[2] ತಾಕ್ಷಂ[2] ಪು[3]ಲಿ ನಿಲಲಿ[3]ದಿರೊಳ್ ತದ್ಭಯಭ್ರಾಂತೆ ಕೌತೂ ।
ಹಳೆ ನಲ್ಲಳ್ ಭೋಂಕೆನಲ್ ಪೆರ್ಬುಲಿಯ ಭಯದೆ ತನ್ನಪ್ಪುಬಿಟ್ಟಪ್ಪಳೆಂದು
ಮ್ಮಳದಿಂದಂ ತೀವಿ ತೊಟ್ಟುಂ ಮಿಸುಕದೆಸದೆ ನಿಂದಂತೆ ನಿಂದಂ ಪುಳಿಂದಂ॥೧೫೫

ಇದಿರೊಳ್ [4]ಗರ್ಜಿಸಿ ಪುಲಿ ನಿಲೆ[4]
ಬೆದಱಿ ಕರಂ ಶಬರಿ [5]ಬರಿಯ[5]ನಪ್ಪಲೊಡಂ ರೋ ।
ಷದಿನಲರ್ದೊಂದು ಕಣ್ ರಾ
ಗದೆ ಮುಗುಳ್ದದೊಂದು ಕಣ್ ವನೇಚರಪತಿಯಾ ॥ ೧೫೬

(ಚಂದ್ರಪ್ರಭಪುರಾಣಂ, ೫–೫೯.)

ಉಗುರ್ವೊಯ್ಲಾತನ ಮೆಯ್ಯೊಳೀ ಪುಲಿಯ ಪೊಯ್ಲಿಂದಾದುವೆಂದೋಪವಳ್
ಬಗೆವಂತನ್ಯವಧೂರತೋತ್ಸವ ನಖಾಂಕಾನೀಕಮಂ [6]ಮುಚ್ಚುವು[6] ।
ಜ್ಜುಗದಿಂದಂ ಪಿಡಿದೊಂದು ಪೆರ್ಬುಲಿಯನೊರ್ವಂ [7]ಕಕ್ಷದಿಂ[7]ದೊತ್ತಿ ತ
ನ್ನ ಗೃಹಕ್ಕೆಯ್ತರುತಿರ್ದನೊಂದೆಡೆಯೊಳುದ್ಯದ್ಧೀವರಂ ಧೀವರಂ ॥ ೧೫೭

(ಜಗನ್ನಾಥವಿಜಯಂ, ೧೬–೨೦.)

ಉರವಣಿಯಿಂ ಕೃತಾಂತ[8]ನವೊ[8]ಲೆಯ್ದುವ ದಂತಿಯ ಮುಂದೆ ಪೊಕ್ಕು ಸಾ
ರ್ದುರಮನೆಸಲ್ [9]ಪೆಡಂ[9]ಮಗುಟ್ದು ದಂತಿಯ ವಕ್ಷಮನುರ್ಚೆ ಪೇಚಕಾಂ ।
ತರದೆ ನುಸುಳ್ದು ತನ್ನುರಮನುರ್ಚಿದೊಡಚ್ಚರಿವಟ್ಟನೆಚ್ಚ ಬಿ
[10]ಚ್ಚ[10]ರಿಕೆಗಮಾ ತೆಱಂ [11]ಮು[11]ರಿದ ದಂತಿಗಮಾ ವನದೊಳ್ ವನೇಚರಂ॥ ೧೫೮

ವನಚರಿ ಪಾಡೆ ಪಾಡಟಿದು ಸಾರ್ದೊಲೆದಾಲಿಸುತಿರ್ಪ ದಂತಿಯಂ
ವನಚರನೆಚ್ಚೊಡೈದೆ ಬಿರಿದಾನೆಯ ಕುಂಭದಿನುನ್ನಮನ್ನಿಜ ।
ಸ್ತನಭರಕುಂಭಮಂಡಲಕೆ ಸೋಲ್ತುದು ಸೇಸೆಯನಿಕ್ಕುವಂತೆ ಮು
ತ್ತಿನ ಸರಿ ಸೋರೆ ಹಾರರಚನಾತುರೆಯಾಯ್ದುಳವಳ್ ವಿಳಾಸದಿಂ ॥ ೧೫೯

(ಲೀಲಾವತಿ, ೮–೩೫.)

ಭಾಸುರ ಕೇಸರಪ್ರತತಿ ಕೇ[12]ಸು[12]ರಿಯಂ ಕುಡುದಾಡೆ ನಾಡೆ ಸಂ
ಧ್ಯಾಸಮಯೋದ್ಗತಾಮೃತಕರಾಂಕು[13]ರ[13]ಮಂ ತನು ಬಾಲಭಾಸ್ಕರೋ ।

---

1 ಘುಳುಘುಳಿತ (ಕ). 2 ತಾಂಗಂ (ಖ.ಬ). 3 ದಿದಿಡಿದಿ (ಖ.ಬ). 4 ಪುಲಿ ಗರ್ಜಿಸಿ ಬರೆ (ಖ.ಬ). 5 ಪ್ರಿಯನ (ಖ.ಬ). 6 ವಂಚಿಪು (ಅ). 7 ಕುಕ್ಷಿಯಿಂ (ಗ). 8 ಕನೊ (ಕ). 9 ಕರಂ (ಕ.ಗ), ಖೆಡಂ (ಖ). 10 ತ್ತ (ಖ.ಬ). 11 ದಿ (ಕ.ಖ) 12 ಸ (ಕ). 13 ಶ (ಖ.ಬ).

ದ್ಭಾಸಿತ ದೀಪ್ತಿಯಂ ಮಸುಳಿಸುತ್ತಿರೆ ಕಟ್ಟಿದಿರಾಗಿ ಪಾಯ್ವುದಂ
ಕೇಸರಿಯಂ ಮೃಗಕ್ಕರಿಯನಾಂತಿಱಿದಂ ಪ್ರತಿರೂಪಶೂದ್ರಕಂ ॥ ೧೬೦

ಮುಗಿಲೊಡೆಯೆ ಗಜಱಿ ಗರ್ಜಿಸಿ
ಮೃಗಾರಿ ಮೇಲ್ವಾಯೆ ಕಟ್ಟಿದಲಗಂ ಕಿತ್ತಾ ।
[1]ಯು[1]ಗವಾಂಕೆಯಾಗೆ ನೆತ್ತರ್
ಭುಗಿಲೆಂದೊಡನೆಗೆಯೆ ಸುಭಟಶೂದ್ರಕನಿಱಿದಂ ॥ ? ೧೬೧

ಸಿಂಗಂಗಳನವಯವದಿಂ
ನುಂಗುವ ಶರಭಂಗಳೆಂಟನೆಂಟುಂದೆಸೆಮಾ ।
ತಂಗ[2][ವ][2] ಮಸುಳಿಪ ಗರ್ಭದೆ
ಪೊಂಗಿದ ಕೌಂಕುಟಿನಿಱುಂಕಿ ಬರ್ಪರ್ ಶಬರರ್ ॥ ೧೬೨

ಪುಲಿಯುಗುರಿಂದಮಾದ ಕಲೆ ದ್ರಂಡೆಯೊಳೆಕ್ಕಲವಂದಿ ಪಾಯ್ದು ಪೆ
ರ್ಗಲೆ ತೊಡೆಯೊಳ್ ಗಜಂ ರದನದಿಂದಿಱಿದೆತ್ತಿದ ಡೋಣ[3]ವಾಯ್ದು[3] ಪೆ ।
ರ್ಗಲೆ ನಿಜವಕ್ಷದೊಳ್ ಮಿಱುಗೆ ಮಿರ್ಗ ಮೃಗಪಕ್ಷಿಯನಾಂತುಕೊಂಡು ಕೋ
ಸಲೆಯ ಪುಳಿಂದನೊಂದೆ ಗುದುಕಿಂ ಬರುತಿರ್ದನದೊಂದು ತಾಣದೊಳ್ ॥ ೧೬೩

ಕರಿ ಪೊಣರ್ದೆಕ್ಕಲಂ ಮಲೆತು ಪೆರ್ಬುಲಿ ಪಾಯ್ದುಗಿಯಲ್ಕೆ ಡೋಣವಿ
ಟ್ಟುದರದ ಪಿಸುಟ್ಟು ಪೆರ್ದೊಡೆಯ ನುರ್ಗಿದ ದಂಡೆಯ ಭಂಗಿ ರೌದ್ರಮಾ ।
ಗಿರೆ ನೆಱೆ ಮೂಱು ಬೇಂಟೆಯುಮನಾಡಿ ತದಾಮಿಷಭಾರದಿಂದೆ ಜೀ
ರ್ಗರೆಯು[4]ತುಮಂತೆ ಕಾಲ್ಪೊಲಪಿನಿಂ[4] ಬರುತಿರ್ದನದೊರ್ವ ಲುಬ್ಧಕಂ ॥ ೧೬೪
(ಜಗನ್ನಾಥವಿಜಯಂ, ೧೬-೨೧.)

ಗಗನತಳಂಬರಂ ನೆಗೆದು ಮತ್ತಗಜಂಗಳ ಮಸ್ತಕಕ್ಕೆ ಪಾ
ಯ್ದುಗಿಬಗಿಮಾಡುವಲ್ಲಿ ಪೊಳೆವಂಕುಶದಂತಿರೆ ಕೊರ್ಕುವೆತ್ತ ಕೂ ।
ರುಗುರ್ಗಳೊಳೆಯ್ದೆ ತೆತ್ತಿಸಿದ ಮುತ್ತಿನ ಲೋಭದೆ ಕೊಲ್ವರೆತ್ತಲುಂ
ಮೃಗಪತಿಸಂಘಮಂ ಪಲರುಮಾ ಬನದೊಳ್ ಶಬರಾಧಿನಾಯಕರ್ ॥ ೧೬೫
(ಕಾದಂಬರಿ, ಪೂ. ಭಾ., ೯೯.)

ಕಾಯ್ ಸತ್ತೆಂ ಕೆಟ್ಟೆನೋವೋ ಬೊಬೊಬೊಬೊಬೊಬೊಬೋ ಕೂಗು ಕೂ
[ಕೂಗುಸಾಯ್‌ಸಾಯ್
ಸಾಯ್ ಸಾಯೆತ್ತೆತ್ತ ಪತ್ತೊತ್ತೊರಸಿ ಬೆರಸು ಬಾಯ್ಮಾಡಿದೇನೆಂದು ನಿಂದಾ ।

[1] ಯ (ಕ). [2] ಳ್ (ಕ.ಖ.ಬ). [3] ಯೋದ (ಬ). [4] ತೆ ಮಾಂಸವಾಂತೊಲವಿನಿಂ (ಅ).

ರಯ್ಸುತ್ತೊತ್ತೆತ್ತು ಬಿಲ್ಲಂ ನಡೆದಿಡು ದಡಿಯುಂ ಕೊಳ್ಕೊಳೆಯ್ದುಯ್ದು ಬಯ್ವೊಯ್
ಕೊಯ್ ಸೀಳ್ಕೊಳ್ಳುತ್ತು ಕೊಲ್ ಕೊಲ್ ಕೆಡೆ ಕೆಡೆ ಕೆಡೆ ಯೆಂಬಬ್ಬರಂ ಪರ್ಬಿತೆತ್ತಂ॥

ದಡಿಯೊಳೆ ಕೋದ ಪಂದಿ ಕೊನೆವಿಲ್ಲೊಳೆ ಕ್ಕೈ[1]ಪ್ಪೊಡೆಯಂತೆ[1] ನೇಲ್ವ ಪೇ
ರುಡು [2]ಮುಱಿದಿಕ್ಕ[2] ಕಲ್ಲಿಯೊಳೆ ಸಾಯದೆ ಸಂಕಟಗೊಳ್ವ ಪಕ್ಕಿ ಪೆ।
[3]ರ್ಬುರ್[3]ಡಿಕೆಯೊಳಿರ್ಪುಗುಂದಿ ನಸು[4]ಗೆ[4]ತ್ತುವ ವಿಾನ್ಗಳ ಸೇದೆಯಿಂದೆ ಪೇ
ರಡವಿಯೊಳಂದು ಬೇಡವಡೆ ಬಂದುದು ಕೂಡೆ ತೊಟಿಲ್ದು ಬೇಂಟೆಯೊಳ್ ॥ ೧೬೭

ಉಡು ನವಿಲಾವೆ ಬೆಕ್ಕು ನರಿ ಲಾವುಗೆ ದೊಡ್ಡಿನಹೋರಿ ಹೇರಣಿಲ್
ಗಿಡುಗ ಮೊಲಂ ಕವುಂಜು ಮರೆ [5]ಮುಂಗ[5]ಲಿ ಕಕ್ಕರವಕ್ಕಿ ಕೋಡಗಂ,।
ಕಡವೆಳೆ ಬಳ್ಳು ಕೊಂಡುಗುಱಿ ಕೂರಗೆಯೆಂಬಿವನ್ನೆದೆ ಕಾ[6]ಸಿ[6]ನೊ
ಳ್ಗಡಣದೆ ಪೊತ್ತು ಬೇಡವಡೆ ಬಂದುದು ಕಾನನದೊಳ್ ನಿರಂತರಂ ॥ ೧೬೮

ಬಿದಿರು[7]ದಿರ್ದ[7]ಕ್ಕಿ ಪಕ್ಕಿ[8]ವೊಱೆ[8] ಪುಲ್ ಮಯಣಂ ಗುಱುಗುಂಜಿ ಜೇನುತು
ಪ್ಪದ ಕೊಡನೆಯ್ಯ ಮುಳ್ ಪುಣಿಸೆ [9]ಪಣ್ಗಳ್[9] [10]ಹೂತ್ತಿ[10]ಯ ಬೆಕ್ಕು ಸೀಳ್ದ ಮು।
ತ್ತದ ಪೊಸನಾರ್ ಸೆಣಂಬು ಪಲವುಂ ಮೃಗವಕ್ಕಿಗಳಿಂದವೊತ್ತಿ ಕ
ಟ್ಟಿದ ಮರ[11]ಗಂಬಿ[11] ಜೀರ್ಗರೆವಿಸಂ ಗುದುಕಿಂ ಮಗುಟ್ದಿರ್ ವನೇಚರರ್ ॥ ೧೬೯

ಕರಿದಂತಂಗಳನಾಂತು ಪೀಲಿವೊಱೆಯಂ ತಪ್ಪೈಸಿ ಗಂಧೇಭ ಬಂ
ಧುರಮುಕ್ತಾಫಳಭಾರಮಂ ತಳೆದು ಮಾಂಸವ್ರಾತಮಂ ಪೊತ್ತು ಕೇ।
ಸರಿ ಚರ್ಮವ್ರಜಮಂ ತೆರಳ್ಚಿ ಚಮರೀವಾಲಂಗಳಂ ತಾಳ್ದು ಬಂ
ದರನೇಕರ್ ಬಟಿಸಂದು ಕಾಡೊಡೆಯನಂ ಕಾಂತಾರದೊಳ್ ಲುಬ್ಧಕರ್ ॥ ೧೭೦

(ಕಾದಂಬರಿ, ಪೂ. ಭಾ., ೧೬೯.)

ಬಾಳೆಯ ಗುದಿ ಬಲಗಯ್ಯೊಳ್
ಬಾಡೆಯ ಗೊನೆ ಪೆಗಲೊಳೊಪ್ಪೆ ಹಕ್ಕಿಯ ಸಿಲುಕಂ।
ತೋಳ ಮೊದ[12]ಲೆತ್ತಿ[12] ಬರುತಿರೆ
ಬಾ[13]ಳೆಯ ಕಯ್[13] ಪಿಡಿದು ವನಚರಂ ನಡೆತಂದಂ ॥ ೧೭೧

---

[1] ಪಡೆದಂತೆ (ಕ). [2] ತನುಸೋಂಕೆ (ಖ.ಬ). [3] ರ್ಬ (ಕ). [4] ಗಿ (ಕ), (ಬ.ಖ). [5] ಮೂಗಿ (ಕ). [6] ನಿ (ಕ). [7] ದುಳ್ಬಳಿ (ಕ). [8] ಪ್ರೊಡೆ (ಕ). [9] ಕಣ್ಗಂ (ಕ). [10] ಹುತ್ತಿ (ಖ.ಬ). [11] ಗುಂಜಿ (ಖ.ಬ). [12] ಲಲ್ಲಿ (ಖ.ಬ). [13] ಳೆಯ ಕಾಯ್ (ಖ.ಬ).

ಕರೆವಂತಾಡುವ ಪಲ್ಲವಪ್ರಕರದಿಂ ಮಂದಾನಿಲಂ ಸೋಂ[1]ಕೆ[1] ಬೀ
ೞ್ವರಲಿಂದರ್ಚಿಸುವಂತೆ ಕೋಕಿಲರವಪ್ರಧ್ವಾನದಿಂ ಸ್ವಾಗತ |
ಸ್ವರಮಂ ಬಿತ್ತರಿಪಂತೆ ತೋಱಿ ಮೆಱೆಯುತ್ತಿರ್ದಪ್ಪುವಲ್ಲಿರ್ದ ಮಾ
ಮರ[2]ಗಳ್[2] ಪೊರ್ದಿದ ಮಾನಸರ್ಗೆ ನಿಜದಿಂದಾತಿಥ್ಯಸತ್ಕಾರಮಂ || ೧೭೨

ಪಿಡಿವುದು ಸೋಗೆ ಸೋಗೆವೊದಱಿಂ ನೆೞಲಂ ಜರತಾಪಸರ್ಗೆ ಕೈ
ಗುಡು[3]ವುವು[3] ಕೋಡಗಂ [4]ಜಲ[4]ಗಳಂ ಕುಡಿಗೈಗಳಿ[5]ನೊ[5]ಯ್ದು ತಂದು ಮುಂ |
ಗುಡುವುವು ಹಸ್ತಿ ತಂದು ಮರದೊಳ್ [6]ಸ[6]ಮಕಟ್ಟಿರೆ ನಿಂದು [7]ವಾಕ್ಯ[7]ಮಂ
ನುಡಿವುವು ರಾಜಕೀರಕುಳವಾಶ್ರಿತಪಾವನಮಾ ತಪೋವನಂ || ೧೭೩

ಜಲರುಹಬೀಜರಾಜಿಗಳನಾಱಿಪ ಪರ್ಣಕುಟೀರಕಂಗಳಂ
ನಿಲಿಸುವ ದಂಡವೊತ್ತುವ ಮೃಗಾಜಿನಮಂ ಪೊಲುತಿರ್ಪ ಮುಂಜಮೇ |
ಖಲೆಗಳನೊಪ್ಪಮಾಡುವ ಸಮಿತ್ಕುಶಮಂ ತರಪೋಪ ಧೌತವ
ಲ್ಕಲಮನಲುಂಬುವಕ್ಷಮಣಿಯಂ ಸಮೆವೀ ವ್ಯವಸಾಯಮೆತ್ತಲುಂ || ೧೭೪

(ಕಾದಂಬರಿ, ಪೂ. ಭಾ., ೨೨೪.)

ಅತಿಥಿಯನಾದರಿಪ್ಪ ಪಿತೃದೈವಮನರ್ಚಿಪ ಧರ್ಮಶಾಸ್ತ್ರಸಂ
ಗತಿಗಳೊಳಿರ್ಪ ಯಜ್ಞವಿಧಿವೇಟ್ವ ಪುರಾಣಮನೋದುವಾಗಮ |
ಪ್ರತತಿಗಳಂ ವಿಚಾರಿಸುವ ತತ್ವನಿರೀಕ್ಷಣೆಗೆಯ್ವ ಯೋಗದು
ನ್ನತಿಕೆಯನಪ್ಪುಗೆಯ್ವ ಮುನಿಸಂಘದಿನೊಪ್ಪುವುದಾ ತಪೋವನಂ || ೧೭೫

(ಕಾದಂಬರಿ, ಪೂ. ಭಾ., ೨೨೫.)

ಪರಮ ತಪೋನಿಧಿಗಳ್ಗಂ
ಬರ[8]ನದಿ[8]ಯಂ ಮಿಾಯ[9]ಲಿಟ್ಟ[9] ನಿಚ್ಚಣಿಗೆವೊಲ |
ಚ್ಚರಿವಡೆಯೆ ನೆಗೆವುದೆನಸುಂ
ತೆರೆ ಮಸಗುವ ಹೋಮಧೂಮವಾ ಮುನಿವನದೊಳ್ || ೧೭೬

ಶರಭಂ ಕೇಸರಿಗಳ್ಗೆ ಕೇಸರಿ ಕರೀಂದ್ರಂಗಳ್ಗೆ ಕಾಡಾನೆ ಬೇ
ಡರ ಕಪ್ಪಿಂಗೆ ಪುಳಿಂದ[10]ಸಂಕುಳಮೆ[10] ಶಾರ್ದೂಲಕ್ಕೆ ಶಾರ್ದೂಲಮು |
ಚ್ಚರಿ ಸಾರಂಗಮೃಗಕ್ಕೆ ಚಿತ್ರಕಮೃಗಂ ಪಾವಿಂಗೆ ಪಾವಲ್ಲಿ ಮುಂ
ಗುರಿಗಳ್ಗಂಜದೆ ಬಿಟ್ಟು ಪೊ[11]ರ್ದು[11]ವಲಂಪಿಂ ಜಾತಿವೈರಂಗಳಂ || ೧೭೭

(ಅನಂತನಾಥಪುರಾಣಂ, ೯–೯೮.)

---

[1] ಕಿ (ಕ). [2] ಮಂ (ಕ). [3] ಗುಗು (ಕ). [4] ಋಷಿ (ಖ.ಬ). [5] ನಾ (ಖ.ಬ). [6] ಸು (ಖ.ಬ). [7] ಹವ್ಯ (ಖ.ಬ). [8] ನಿಧಿ (ಕ). [9] ಲುಂ (ಕ). [10] ರರ್ಬಿಸುವ (ಕ). [11] ರ್ದಿರ್ದು (ಕ).

ಒಡವರ್ಪೇಬೆಸನೆಂಬ ಕೈಗುಡುವ ತೀರ್ಥಕ್ಕುಯ್ವ ದೇವಾರ್ಚನ
ಕ್ಕೆಡೆಯಂ ಮಾಡುವ ಹೋಮಸಾಧನಸಮಿ[1]ದ್ದರ್ಭಾ[1]ರ್ಘ್ಯತೋಯಂಗಳಂ ।
ಕುಡುವಿರ್ದಲ್ಲಿಗೆ ಕಂದಮೂಲಫಲಮಂ ತಂದೀವ ಪರ್ಯಾಪ್ತಿಯಂ
ಪಡೆವನ್ನಂ ಬಿಡದಿಂತು ವೃದ್ಧಯತಿಗಳ್ಗಾ ಸ್ಥಾನದೊಳ್ ವಾನರರ್ ॥ ೧೭೮

ಕರಿ[2]ಣಿ ಕರಾಂಗುಲಿಯಿಂ[2] ಕೇ
ಸರಿಯ [3]ಚಲ[3]ತ್ಕೇಸರಂಗಳಂ ತೊಡೆದುದು ಕೇ ।
ಸರಿಣಿ ಮೊಲೆಯೂಡುತಿರ್ದುದು
ಕರೇಣುಜಾತಕ್ಕಮಾತ್ಮಸಂಜಾತಕ್ಕಂ ॥ ೧೭೯

(ಅನಂತನಾಥಪುರಾಣಂ, ೩-೩೭.)

ಪರಮ ತಪೋನಿಧಿಗಳ್ ಸಂ
ಚರಿಸುವ ಬಟ್ಟೆಯನಗಲ್ದು ನಟ್ಟವಿಸಲ್ ಕಾ ।
ಯ್ದುರಗಂ ಪುಡಿಯೊಳ್ ಪೊರಳು
ತ್ತಿರೆ ಸೋಗೆಯನೆತ್ತಿ ಸೋಗೆ ಪಿಡಿದುದು ನೆಟಲಂ ॥ ೧೮೦

(ಅನಂತನಾಥಪುರಾಣಂ, ೩-೩೮.)

ಬೆಚ್ಚದೆ ಬೆದಱದೆ ಮೊಲೆಯಂ
ಸಾರ್ಚಿದ [4]ಮಱು[4]ವೆರಸು ಸುಟಿವ ಮಾನಿಸರುಲಿಪಂ ॥
ಮಚ್ಚಿದ ಪುಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಪೊ
ಣರ್ಚುತ್ತಿರ್ದಪುವು ಶಾಂತರಸಪರಿಣತೆಯಂ ॥ ೧೮೧

ಜಡೆಗಳ ಬಂಬಲೊಳ್ ತೊಡರ್ದು ಬಳ್ಳಿಗಳಿರ್ದಪುವು ಮೆಯ್ಯನೆಯ್ದೆ ಪು
ತ್ತಡರ್ದಪುವು ಗಡ್ಡಮಂ ಬಳಸಿ ಗೂಡುಗಳಿಟ್ಟವು ಪಕ್ಕಿ ಕಂಗಳಂ ।
ಕಡಿದವು ಪತ್ತಿ ಕಟ್ಟಿ[5]ಱುಪೆಗಳ್[5] ಬೆಮರಂ ನಸುನಕ್ಕುತಿರ್ಕು[6]ಮಾ
ಗಡ[6]ಮುರಗಂಗಳೇವೊಗಜ್ವೆನೇದೊರೆಯುಗ್ರತಪಂ ತಪಸ್ವಿಯಾ ॥ ೧೮೨

ಒರಸಿಕೊಳಲೆಂದು ಪೊರ್ದಿದ
ಹರಿಣಂ ಮೇಗಡರ್ದ ಪುತ್ತು ಶಾರ್ದೂಲಂ ಶಾಂ ।
ತರಸಪ್ರ[7]ವಾಹ[7]ಮೆಸೆದಿರೆ
ಧರೆಯೊಳ್ ಮೂಡಿದ ಸುಧಾಂಶುವಂ ಮುನಿ ಪೋಲ್ತಂ ॥ ೧೮೩

---

[1] ದ್ಗಂಗಾ (ಖ.ಬ). [2] ಣೀಕರಂಗಳಂ (ಕ). [3] ಜರ (ಕ). [4] ಮೊಲೆ (ಖ.ಬ).
[5] ಪೆಗಲೊಳ್ (ಖ.ಬ). [6] ವಡಗಂ (ಕ). [7] ಭಾವ (ಖ.ಬ).

ಹರನಂ ಗೆಲ್ವೆನಮೋಘಮೆಂದು ಮದನಂ ಪೆರ್ಚಿಂ ವ್ರತಂಗೊಂಡನೋ
ಸ್ಮರನೀಶಾಗ್ನಿಯೊಳಷ್ವೆ ಶೋಕದೆ ವಸಂತಂ ಯೋಗಿಯಾಗಿರ್ದನೋ ।
ಹರಜೂಟೇಂದು ಸಮಸ್ತಮಂಡಲನಿಮಿತ್ತಂ ವರ್ಣಿಯಾಗಿರ್ದನೋ
ಪಿರಿದುಂ ತಾನೆನಲೊರ್ವ ತಾಪಸಕುಮಾರಂ ಧೀರನೊಪ್ಪಿರ್ದನೋ ॥ ೧೮೪

ಮನಮಿರೆ ಪುರ್ವಿನ [1]ಮೊದಲೊಳ್[1]
ಮನದೊಳಗಿರೆ ವಾಯು ಕರಣತತಿ ವಾಯುವಿನೊಳ್ ।
ಕುನಿದಿರೆ ಪದ್ಮಾಸನದೊಳ್
ತನುವಿರೆ ಯೋಗೀಂದ್ರನಾತ್ಮಚಿಂತೆಯೊಳಿರ್ದಂ ॥ ೧೮೫
(ಯಶೋಧರಚರಿತ್ರೆ, ೪–೧೩.)

ಪರಮತಪಃಪ್ರಭಾವ ನೆಲೆನಿಂದು ದೃಢಾಸನನಾಗಿ ನೀಗಿ ದು
ಷ್ಕರಣಗುಣಂ ಕುನುಂಗಿರೆ ಮನಂ ನೊಸಲಲ್ಲಿರೆ ಲೋಚನಂಗಳು ।
ಳ್ಕರೆಮುಗಿದಿಂಬುವೆತ್ತಿರೆ ಸುದಂತಚಯಂ ಸಮನಾಗಿ ತಮ್ಮೊಳೊಂ
ದಿರೆ ಸಮಸಂದುದಾ ಪರಮಯೋಗಿಯ ಯೋಗ ನಿಯೋಗಭಾವಮಂ ॥ ೧೮೬

ಹರನಂ ಶಂಕರನಂ ಜಿತತ್ರಿಪುರನಂ ನೇತ್ರಾಗ್ನಿಭಸ್ಮೀಕೃತ
ಸ್ಮರನಂ ತುಂಗಹಟಜ್ಜಟಾಭರನನುದ್ಯದ್ಭಕ್ತಿಭಾ[2]ವಾ[2]ನತಂ ।
ವರಗಂಗಾಧರನಂ ಮೃಡಾಣಿವರನಂ ವ್ಯಾಲೋಲಬಾಲೇಂದುಶೇ
ಖರನಂ ತಾಳ್ದಿದನಾತ್ಮಹೃತ್ಕಮಲದೊಳ್ ಯೋಗೀಂದ್ರವೃಂದಾರಕಂ ॥ ೧೮೭
(ಕನ್ನಡ ಪಂಚತಂತ್ರಂ—ಪುಟ ೭೫, ಪದ್ಯ ೨೫.)

[3]ಖಂಡಿಸಿದಂ[3] ಮುನಿ ಸುಮನಃ
ಕಾಂಡ[4]ನನೆಂ[4]ದಳ್ಕಿ ಮಱೆಗೆ ಬಂದುದು ಹಿಮರು ।
ಜ್ಞಂಡಳಮೆನೆ ಶಶಿಕಾಂತಕ
ಮಂಡುಲು ಪೊಳೆದತ್ತು ಪುಳಿನ ನಳಿ[5]ನಾಂತರ[5]ದೊಳ್ ॥ ೧೮೮
(ಅನಂತನಾಥಪುರಾಣಂ, ೩–೪೯.)

ಪ್ರೀಣನಮಾದುದು ಮುನಿಗೀ
ವಾರ್ಣಮುಖಾಂಬುಜಮನಡರ್ದಿರಲ್ ಶೈಶವದೊಳ್ ।
ವಾಣೀವಧು ನಿಱಿಸಿದ ನಿ
ಶ್ರೇಣಿಯವೋಲ್ ಶ್ರುತದ ಠವಣೆಕೋಲ ವಿ[6]ಕಾ[6]ಸಂ ॥ ೧೮೯
(ಅನಂತನಾಥಪುರಾಣಂ, ೩–೫೦.)

---

[1] ಕೊನೆಯೊಳ್ (ಅ). [2] ರಾ (ಕ) [3] ಕಂಡರಸಿದ (ಖ.ಬ). [4] ಮಿದೆಂ (ಖ.ಬ).
[5] ನಾಂತಿಕ (ಕ). [6] ಳಾ (ಅ).

ನನೆಯಂಬಂ ಬಿಸುಟಿಕ್ಷುಚಾಪಲತೆಯಂ ಬಾಪ್ಪೊಂ[1]ಪ[1]ದೊಳ್ ಸೆಕ್ಕಿ ಕೇ
ತನಮಂ ಮೀನ್ಗೊಳದೊಳ್ [2]ಮಡಂಗಿ[2] ಮುನಿಪಾದೋಪಾಂತದೊಳ್ ಸಾ[3]ದ್ರ್ಯ[3]
ಷನಿಷಣ್ಣಂ ರತಿಯಂ ಮಗುಟ್ಚಿ ಕಳೆದಂ [4]ದೌಶ್ಚಿ[ತ್ತ್ಯಪಶ್ಚಾತ್ತ್ಪ][4]ಯಾ [ವೇ |
ಯಿನಿಯಂ ಕಿಂಚಿದಪಾಂಗಸಂಸ್ಫುರಿತಸಂಜ್ಞಾಲೋಕದಿಂ ಮನ್ಮಥಂ ॥ ೧೯೦

(ಅನಂತನಾಥಪುರಾಣಂ, ೩–೫೧.)

[5]ಕ್ಷಮಯುತ ತಾಪಸವ್ರಜಗಳಂಘ್ರಿವನೀರುಹ[5] ದೋರ್ಲತಾ
ಸಮುದಯ ಹಸ್ತಪಲ್ಲವದಿನೆಣ್ದೆಸೆ ಪಲ್ಲವಿತಂಗಳಾಗ ಜೋ |
ಲ್ದಮೃತಫಲಂಗಳಂತಿರೆ ಕಮಂಡುಲು ಜಂಗಮಪಾರಿಜಾತದಾ
ರಮೆಯವೊಲಾಯ್ತು ನೋಡೆ ಸಮುದಾಯಸಮಾಗಮನಂ ಮುನೀಂದ್ರರಾ ॥ ೧೯೧

ತಲೆವಾಗುತ್ತಿರ್ದುವೆಂಬಂತೆಱಪ ಮರಗಳಿಂದರ್ಚಿಸುತ್ತಿರ್ದುವೆಂಬಂ
ತಲರ್ಗಳ್ ತಳ್ತಲ್ಲೊಗುತ್ತಿರ್ದಖಿಳ ತರುನಿಕಾಯಂಗಳಿಂ ಕೂಡೆ ಬದ್ಧಾಂ |
ಜಳಿಯಾಗುತ್ತಿರ್ದುವೆಂಬಂತೆಸೆವ ಕಿಸಲಯಾಬದ್ಧ ಸಂಛನ್ನ ಶಾಖಾ
ಕುಲದಿಂ ಚೆಲ್ವಾದ ಖುಷ್ಯಾಶ್ರಮದ [6]ರಚನೆ[6]ಯಂ [7]ಬಣ್ಣಿಸಲ್ ಬಲ್ಲನಾವಂ[7] ॥ ೧೯೨

(ಕಾದಂಬರಿ, ಪೂ. ಭಾ., ೨೨೫.)

ಪ್ರತಿಮಾಯೋಗ[8]ದೊಳೊ[8]ಪ್ಪುವ
ಯತಿಪತಿಗಳ ಕುರುಳ ಬಂಬಲೊಳ್ ಚಳಶಾಖಾ |
ತತಿ [9]ಕೂಡೆ[9] ತೊಡ[10]ರ[10] ಬಿಡಿಸುವು
ದತಿಸಂಭ್ರಮದಿಂದಮೆಯ್ದೆ ಮರ್ಕಟನಿಕರಂ ॥ ೧೯೩

(ಲೀಲಾವತಿ, ೮–೬೩.)

ಪೊಕ್ಕು ಕುಟೀರಮಂ ಕೆದಱಿ ಪೊತ್ತಗೆಯಂ ಮಸಿಯಕ್ಕರಂಗಳಂ
ನೆಕ್ಕಿ ಬಿಸುಟ್ಟು ಬೊಕ್ಕಣದ ಬೂದಿಯನುಃಪನಲೂದಿ ಮೂಗಿನೊಳ್ |
ಪೊಕ್ಕೊಡೆ ಸೀಂತು ವಾಣ್ದಿರದೆ ಪಾಯ್ದು ವಿಜೃಂಭಿಸಿ ಕೊಂಬನೇಱಿ ಪು
ರ್ವಿಕ್ಕಿ ಕುಮಾರತಾಪಸರನೇಡಿಸುತಿರ್ದುದದೊಂದು ಕೋಡಗಂ ॥ ೧೯೪

ತುದಿಗೋಡಂ ಮೆಟ್ಟಿ ಕೊಂಬಂ ಪಿಡಿದು ಜಡಿದು ತೂಗಾಡಿ ಕಿಱ್ರೆಂದು ಮುನ್ನೇ
ಱಿದ ಕೋಡಂ ನೋಡಿ ಪಲ್ಲಂ ಕಿಱಿದಗಿದುರವಂ ಪಿಕ್ಕಿ [11]ಪೇನಿಂದೆ[11]ತಿನ್ನುರ್ವಿ |

---

[1] ನ್ನ (ಕ). [2] ಬೆಲಂಗಿ (ಅ). [3] ಧು (ಅ). [4] ದೌಶ್ಚಿಂತ್ಯಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ (ಅ), ದೌಶ್ಚಿತ್ತ್ಯಪಶ್ಚೈತ್ರ್ಯ (ಕ), ದೌಶ್ಚಿತ್ತ್ಯಪಶ್ಚಾತ್ತ (ಖ.ಬ). [5] ಕ್ರಮನಮನೀರಜಾವಳಿಗಳಿಂ ಧರೆನೀರಜ (ಖ.ಬ). [6] ಮಹಿಮೆ (ಖ.ಬ). [7] ನೋಡುತುಂ ಪೋದನಾಗಳ್ (ಅ). [8] ದಿನೊ (ಕ.ಖ.ಬ). [9] ತೂಗಿ (ಅ). [10] ರೆ (ಕ). [11] ಪೇನ್ದಿಂದುಱಿನು (ಕ), ಪಿಂದಿಂದುರೆ (ಖ).

ದ ಮೆಯ್ಯಂ ಕಯ್ಯೊಳೆತ್ತಿಂ ತುಱಿಸಿ ಮಱಿಗಳಂ ಸಾರ್ಚಿಕೊಂಡಂತೆ ಕುಳ್ಳಿ
ರ್ದು[1]ದು ಕೋಡಂ[1] ಕೋಡಹೇಮಂತದೊಳೆಳವಿಸಿಲಂ ಕಾಯಲೆಂದಾತ್ಮಧೂರ್ತಂ॥

ಪಲ್ಗಱಿದು ಪುರ್ವನುರ್ವಿ ಬೆ
ರಲ್ಗೊನೆಯಿಂ ತುಱಿಸಿ [2]ಪಿರಿಯ ನೀಳ್ದು[2]ಪ್ಪುಟ ಬಂ ।
ಬಲ್ಗಳನುಗುರಿ‌ಸಿ [3]ಪಿ[3]ಕ್ಕಿ ಬಿ
ಸಿಲ್ಗಾದುದದೊಂದು ಮರದ ಕೋಡೊಳ್ ಕೋಡಂ ॥ ೧೯೬

ದರಿಯಂ ಬಳಸಿದ ಕರ್ಪುರ
ಮರಂಗಳಿಂ ಸುರಿದ [4]ಪ[4]ಳುಕು ತೀವಿರೆ ಪಲವುಂ ।
ದರಿ ಸರಿಸವಾಗಿ ವರಪಾ
ದರಿಯಲ್ಲವೆ ದರಿಗಳಿಲ್ಲೆನಿಪ್ಪುವು ನಗದೊಳ್ ॥ ೧೯೭

ಅಸಿತಾಹಿವ್ಯೂಹಮೋಹಂ ಪುದಿಯೆ ಮದಮಯೂ[5]ರೋತ್ಕರಂ[5] ಚಂದ್ರಕಾಂತ
ಪ್ರಸರಗ್ರಾವಂಗಳೊಳ್ ಮಾರ್ಪೊಳೆವ ನವತಮಾಲಸ್ಫುರಚ್ಛಾಖೆಯಂ ಖಂ ।
ಡಿಸ[6]ಲೆಂದ್ವೈತಂದವಂ[6]ತಾ ಶಿಲೆಯೊಳೊಗೆದಶೋಕಚ್ಛದಚ್ಛಾಯೆ ತಳ್ತು
ರ್ವಿಸೆ ಮಾಂಸಭ್ರಾಂತಿಯಿಂ ತದ್ಗಿರಿಯೊಳೆಳಸುಗುಂ ಬಾಲಶಾರ್ದೂಲಜಾಲಂ ॥

ಪಾಶದ ನೇಣ್ಗಳಂ ಪೊಸೆವ ಜಾಲಮನೊಪ್ಪಿರೆ ಮಾಱ್ಪ ಕಲ್ಲಿಯಂ
ಕಾಸಿನ ಕಂಬಿಯಂ ಸಮೆವ ಮಾರ್ಗಣಮಂ ಗಱಿಗಟ್ಟುತಿರ್ಪ ಬಿ ।
ಲ್ಗೀಸುವ ಬಾಣಮಂ ತಿರುಪಿ ತಿರ್ದುವ ಮಾರ್ತಿರುವಂ ತೊಡರ್ಚಿ ನೋ
ಟ್ಪಾ ಸಹಜಕ್ರಿಯಾವನ ವನೇಚರರಿಂ ಬಗೆಗೊಂಡುದಾ ವನಂ ॥ ೧೯೯
(ಜಗನ್ನಾಥವಿಜಯಂ, ೧೬–೧೬.)

ಪೊಸಪೊದೆಗಟ್ಟುವಂಬುಗಳ ಕುಪ್ಪಿಯನಾ[7]ವ[7]ರಿಪಾದ್ರ್ರಜಾಲಮಂ
ಪಸರಿಪ ಸೆಂಡುಗೋಲ [8]ಪಿಡಿಗ[8]ಟ್ಟುವ ಪೀಲಿಗಳಿಂ ತರಂಗಮಂ ।
ಪೊಸೆಯಿಪ [9]ಬೆತ್ತಗಣ್ಣಿವಲೆಯಂ[9] ಸಮಕಟ್ಟುವ [10]ಕಟ್ಟು[10]ಗೂಂಟವಮಂ
ಬಸಿವ ಪುಳಿಂದ ಸಂಕುಳದ ಪೆರ್ಕಣದಿಂದೆಸೆದತ್ತು ಪಕ್ಕಣಂ ॥ ೨೦೦
(ಚಂದ್ರಪ್ರಭಪುರಾಣಂ, ೫–೫೪.)

ಒತ್ತುವ ಕೋಡ ಕಾಳೆ ಕುಣಿವೋಜೆಗೆ ಬಾಜಿಪ ಱುಂಜೆ ಬೇಂಟೆಯಿಂ
ದೆತ್ತಣಿನಪ್ಪ ಬಕ್ಕುಡಿಯ ಬಿಲ್ಲುಲಿ ಪೋತದ ಗಲ್ಲದಿಂದೆ ಗಂ ।

---

[1] ದದೊಂದಂ (ಖ.ಬ.) [2] ಬಿದಿಯನೀರ್ದು (ಕ), [3] ಬಿ (ಕ), ಪ (ಖ.ಬ).
[4] ಹು (ಕ). [5] ರಭೃತಂ (ಖ.ಬ). [6] ಲ್ಯೈತಂಮಂಮುತಂ (ಕ). [7] ದ (ಕ.ಖ.ಬ).
[8] ಪಿಡಿದ (ಕ.ಖ.ಬ). [9] ತತ್ತ ಕಣ್ ಕಿವಿಯ ತಾಂ (ಬ). [10] ಬೆಟ್ಟು (ಅ).

ಡೆತ್ತುವ ಕುಕ್ಕುಟಂಗಳ ಸರಂ ಕಿಱು ನಾಯ್ಗಳ ಪಿಂಡ ತಕ್ಕೆ ಮ
ತ್ತೊತ್ತುವ ಗರ್ಜಿತಂ ಮೆಱೆವ ಬೆಟ್ಟದ ಬೇಡರ ಪಳ್ಳಿ ಪಳ್ಳಿಯೊಳ್ ॥* ೨೦೧

ಹರಿ ಪೊಯ್ಯೆ ಬಿರಿದ ಮದವ
ತ್ಕರಿಕುಂಭದಿನಗದೊಳೊಕ್ಕ ಸಿಕ್ತಾರಕ್ತ ।
ಸ್ಫುರಿತ ನವಮೌಕ್ತಿಕಂಗಳ
ನರೆ ಉಳಿ ವನಚರಿಯರೆರದ ಪಣ್ಗೆತ್ತಾಯ್ಗರ್ ॥* ೨೦೨

ಏನಿತ್ತೆನಿತ್ತಂಬುಜಪತ್ರನೇತ್ರೆಯಾ
ಘನಸ್ತನಂಗಳ್ ಬಳೆಗುಂ ಕಿರಾತೆಯಾ ।
ಅನಿತ್ತನಿತ್ತಂ ವನದೊಳ್ ವನೇಚರಂ
ತನತ್ತು ಬಿಲ್ಲಾನದ[1]ನಂತು[1] ಕೀಸುಗುಂ ॥ ೨೦೩

(ಕಾವ್ಯಾವಲೋಕನಂ, ೩೫೯.)

ಎಣ್ಣೆಯೊಳರನೇಱಿಲ ತನಿ
ವಣ್ಣಂ ನುಣ್ಣಿಸಿದನಬ್ಜಭವನೆನಿಸುವ ಮೆ ।
ಯ್ವಣ್ಣದ ಶಬರಿ ತಮಾಲದ
ತಣ್ಣೆಟಲೊಳ್ ಕಣ್ಣ ಬೆಳಗೆ ಬೆಳಗಾಗಿರ್ದಳ್ ॥ ೨೦೪

(ಗಿರಿಜಾಕಲ್ಯಾಣಂ, ೩).

ಬೆಳಗಂ ಕಟ್ಟಲಿಸುವ ಮೊಳೆ
ಯೊಳಗಂ ಪೊಕ್ಕಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಕಣ್ಗಳ ಬೆಳಗಿಂ ।
ಬೆಳಗಾಗಿರೆ ಬೆಳಗಿಲ್ಲದ
ಮೆಳೆಯಿಲ್ಲೆಂದಬಲೆ ಶಬರಿ ಸೊಬಗೞಿದಿರ್ದಳ್ ॥ ೨೦೫

(ಗಿರಿಜಾಕಲ್ಯಾಣಂ, ೧-೧೨೭.)

ಇರೆ [2]ತಚ್ಛಬರಿ[2] ಕಿರಾತಂ
ತರುಣಿಯ ಮುಗ್ಧತೆಗೆ ಮೆಚ್ಚಿ [3]ತರಳೇಕ್ಷಣಮಂ[3] ।
ಬರೆ ಮುಚ್ಚೆಯಿಡಿದ ಕಟ್ಟಲೆ
ದೊರೆಕೊಂಡತ್ತೆಂದು ನೆರೆದು ಸುಖಿಯಾಗಿರ್ದಳ್ ॥* ೨೦೬

(ಗಿರಿಜಾಕಲ್ಯಾಣಂ, ೧-೧೨೮.)

ತಳಿರ [4]ಸವಂಗ[4] ಪೂತ ಸೆಳೆಗೊಂಬಿನ ಬಿಲ್ ನವಪುಲ್ಲ ಕಂಕಣಂ
ಬಿಳಿಯಸಿಯಂಬು ಮಾಂದಳಿರ ಕೈಪೊಡೆ ತೋರದುಱುಂಬಿನೊಳ್ ತೆಱಿಂ ।

---

* ಈ ಚಿಹ್ನೆಯಿರುವ ಪದ್ಯಗಳು (ಕ) ಪ್ರತಿಯಲ್ಲಿಲ್ಲ. [1] ನೇಕೆ (ಕ.ಖ.ಬ).
[2] ಸುಪ್ರೌಢ (ಅ). [3] ಪ್ರಿಯಳ ಕಣ್ಣಂ (ಅ). [4] ತರಂಗ (ಖ.ಬ).

ಬೊಳೆವಲಗೊರ್ಂಚಲೊಪ್ಪೆ ತನು ನೀಲಶಲಾಕೆವೋಲಾಗೆ ಕಾಮನಂ
ತಳವಡೆ ನಿಂದಳಂದು ಮೊಲೆ ಬಾರದ ಬಾಲೆ ಪುಳಿಂದ ಲೀಲೆಯಿಂ ॥ ೨೦೭
(ಲೀಲಾವತಿ, ೮. ೨೮.)

ನನೆವೆರಸುಟ್ಟ ಮಾಂದಳಿರುವೊಪ್ಪಿರೆ ಕಾಡಲರಂ ತುಱುಂಬಿ ಚಂ
ದನದೊರಲಲ್ಲಿ ಪೋಯ್ದು ಬಿದಿರಕ್ಕಿಯನುನ್ಮದದಂತಿದಂತದೊಂ ।
ದೊನಕೆಯನೆತ್ತಿ ನುಣ್ದನಿಯ ಸುವ್ವಿಯ ಗಾವರದೊಳ್ ತೊಡರ್ಚೆ [1] ಜ
ವ್ವನಿಗ[1] ಪುಳಿಂದಿ ಪಾಡಿದಳೊಱಲ್ದು [2]ಗುಣಪ್ರಿಯ[2]ನಂಕಮಾಲೆಯಂ ॥ ೨೦೮
(ಲೀಲಾವತಿ, ೮–೩೦.)

ಮಿಸುಗುವ ದಂತಿದಂತಮುಸಲಂ ಕರಪಲ್ಲವದೊಳ್ ಬೆಡಂಗುವೆ
ತ್ತೆಸೆದಿರೆ ರಕ್ತಚಂದನದೊರಲ್ ಬಿದಿರಕ್ಕಿಯನಾಂತುಕೊಂಡು ರಂ ।
ಜಿಸೆ ಬಗೆಗೊಂಡು ಗಾವರದೊಳೊಂದಿದ ಸುವ್ವಿ ಮನಕ್ಕೆ ರಾಗಮಂ
ಪಸರಿಸೆ ಪಾಡಿದಳ್ ಶಬರಿ ದೇಸೆವೆಡಂಗಿನ ದೇಸಿಯೋಳಿಯಂ ॥ ೨೦೯

ಬಿಡುಗಿವಿ ಮಿಂಚುವೆತ್ತು ಸುಲಿಪಲ್ ಕುಣಿದಾಡುವ ಕುಂತಳಂ ನೊಸ
ಲ್ವಿಡಿದ ಬೆಮರ್ ಕದಕ್ಕದಿಪ ಪೆರ್ಮೊಲೆ ಪಾಡುವ ಸುವ್ವಿಯಿಂಚರಂ ।
ಪಿಡಿವ ತಳಕ್ಕೆವರ್ಪೊನಕೆ ಜಾಱುವ ಸೋರ್ಮುಡಿ ನೀಡಿದಂಘ್ರಿ ಚೆ
ಲ್ವಡರ್ದಿರೆ ಕಟ್ಟಿಗುಟ್ಟುವ ಪುಳಿಂದಿಯರೊಪ್ಪುಗುಮಾ ನಗೇಂದ್ರದೊಳ್ ॥ ೨೧೦

ಅಡವಿಯ ಹುಲ್ಲೆಗಳ್ ಬರೆದ ಹುಲ್ಲೆಗಳಂತಿರೆ ವನ್ಯದಂತಿಗಳ್
ತೊಡ[3][ರ್ದು][3] ತೊಡರ್ಪಿನೊಳ್ ತೊಡರ್ದ ದಂತಿಗಳಂತಿರೆ ನುಣ್ಪು ವೀಣೆಯಂ ।
ಮಿಡಿದವೊಲಾಗೆ ಪಾಡಿದಳೊಱಲ್ದ ರನೇಱಲಪಣ್ಣನೆಣ್ಣಿಯೊಳ್
ತೊಡರ್ದವೊಲಪ್ಪ ಬಣ್ಣದ ಪುಳಿಂದಿ ಮನೋಭವನಂಕಮಾಲೆಯಂ ॥ ೨೧೧

ದನಿಯ ಪೋಗರ್ ಮನೋಭವನ ಬಾಳ್ವೊಗರಂತಿರೆ ಚಿತ್ತವಿತ್ತು ಮೇ
ಪನೆ ಮಱೆದಾಲಿಸುತ್ತೆಸೆವ ಪುಲ್ಲೆಯುಮಾಗಳದರ್ಕೆ ಸಾರ್ದ ಬೇ ।
ಡನುಮಿರೆ ಚಾಪಮಂ ತೆಗೆದು ಚಿತ್ರಿಸಿದಂತೆ ಮನೋನುರಾಗದಿಂ
ವನಚರಿ ಪಾಡಿದಳ್ ಮಧುರಗೀತಗಳಂ ಕವಿರಾಜಮಲ್ಲನಾ ॥ ೨೧೨
(ಲೀಲಾವತಿ, ೮–೩೨.)

ತುಱುಗೆವೆಗಣ್ಣಕಾಂತಿ ಮರಗಟ್ಟಲೆಯಂ ಬೆದಱಿಟ್ಟೆ ತೊಂಡೆವಾ
ಯ್ದೆಱೆ ಕಿಸುಸಂಜೆವೀಱೆ ದಶನಾಂಶು[4]ರಸಾಮೃತಪೂರಮಿಂಬಿನಿಂ[4] ।

[1] ದೋಪನಿಗ (ಅ). [2] ಮನೋಭವ (ಬ). [3] ರೆ (ಕ.ಖ.ಬ). [4] ನವಾಮೃತ ಪೂರವೆಂಬಿನಂ (ಅ), ರಸಾಮೃತಪೂರವೆಂಬಿನಂ (ಕ).

ತುಱುಗಿರೆ ಸಿಂಹವಾನೆ ಪುಲಿ ಪುಲ್ಲೆ ನವಿಲ್ ಫಣಿ ತಮ್ಮ ವೈರಮಂ
ಮಱೆದೊಡನಾಲಿಸಲ್ ಶಬರಿ ಪಾಡಿದಳಚ್ಯುತನಂಕಮಾಲೆಯಂ ॥ ೨೧೩

(ಜಗನ್ನಾಥವಿಜಯಂ, ೧೬--೨೫.)

ಪೊಳೆದು ಕದಂಪನಪ್ಪಳಿಸಿ [1]ಪಾಲೆ[1]ಯೊಳೊಪ್ಪುವ ದಂತದೋಲೆಯಂ
ದಳವಡೆ ಲೀಲೆಯಿಂ ಪಸಿಯ ಬಣ್ಣದ ಬೇಡಿತಿ ತಪ್ಪಲೊಳ್ ತಳ ।
ತ್ತಳಿಸುವ ತೋರಮುತ್ತುಗಳನಾಯ್ದಳಗಂ ಮುಗಿಲಂ ಪಳಂಚೆ ಬಿ
ರ್ದಳೆಯುಡುಜಾಲಮಂ ಹಿಮಕರಂ ಬೆರಸಾಯ್ವ ನಿಶಾವಧೂಟಿವೋಲ್ ॥ ೨೧೪

(ಲೀಲಾವತಿ, ೮-೩೬.)

ಅಲರ್ಗಣ್ ಪೊಂಗಿದ [2]ಲೋಳೆ[2]ವಾಯ್ ನಗೆಮೊಗಂ ತೊಂಗಲ್ಗುರುಳ್ ಕೆಂದಳಂ
ಸುಲಿಪಲ್ ಸೋರ್ಮುಡಿ ತೆಳ್ವಸಿಱ್ ಪೆಱೆನೊಸಲ್ ಪೊಂಬಾಳೆ ಪಚ್ಚೋಲೆ ನೇ ।
ಱಿಲಪಣ್ಣಂ ತಿಳಿಯೆಣ್ಣೆಯೊಳ್ [3]ಬಳಸಿ[3] ತೊಯ್ದಂತಪ್ಪ ನುಣ್ಗುರ್ಪ [4]ಪೆ
ರ್ಮೊಲೆ[4] ಚೆಲ್ವಾಗಿರೆ ನಿಂದ ಬೇಡಿತಿಯಗಂ ಕಂಡಂ ಮಹೀವಲ್ಲಭಂ ॥ ೨೧೫

(ಕಾವ್ಯಾವಲೋಕನಂ, ೨೦೬.)

ಕಾಡಿಗೆಯೆಚ್ಚ ಪಲ್ ಸುಲಿದು ಕೆಂದಳಿರಂ [5]ತಿಱಿದು[5]ಟ್ಟು [6]ಮಾಲೆ[6]ಯಂ
ಸೂಡಿ ಮದೇಭಮಸ್ತಕದ ಮುತ್ತಿನ ಹಾರಮನಿಕ್ಕಿ ಬೇಡನಂ ।
ಬೇಡಿತಿ [7]ಮತ್ತೆ[7] ತಂಬುಲಮನಾನನಮಂ [8]ನಡೆ[8]ನೋಡೆ ಪಂದಿ ಕೋ
ಡಾಡಿಸಿದಂದಮಾಯ್ತುಡರೆ ನೋಡಿದ[9]ನೋಟಮ[9]ಪೂರ್ವರೂಪೆಯಾ ॥ ೨೧೬

ತಳಿರೊಳ್ ಮುಚ್ಚಿ[10]ಟ್ಟ[10] ಕೂಸಂ ಶಬರಿ ತೆಗೆಯೆ ನಿಶ್ಚೇಷ್ಟಮಾಗಿರ್ಪುದುಂ ಕ
ಣ್ಗಳ ನೀರಂ ತೀವಿ ಬೇಗಂ ತೊಡೆದು ಹಿಮಕಣಾನೀಕಮಂ ತೇಂಕುದಾಣಂ ।
ಗಳನಂಟಂಟೆಲ್ಲಿಯುಂ ಕಾಣದೆ ಹರಣಮನತ್ಯುಷ್ಣದಿಂ ಸುಯ್ಯೆ ಸುಯ್ಯಿಂ
ದೆಳಗೂಸೆಟ್ಟಿತ್ತು ಕಾವ್ ಕಾವೆನೆ ತೊರೆದ ಕುಚಾಗ್ರಂಗಳಂ ನೀಡುತಿರ್ದಳ್ ॥ ೨೧೭

(ಲೀಲಾವತಿ, ೯-೨೧.)

ನಸು ಸೊಕ್ಕಿ ಪಾಡಿ ಕಿನ್ನರಿ
ರಸವೊಸರ್ವಿನಮೊಸರ್ವ ಬೆರಲ ಬೆಮರ್ವನಿಯಿಂ ತ ।
ಣ್ಣಸಗೊಂಡ ತಂತಿಗಳನಾ
ಱಿಸುವರ್ ಬಿಸುಸುಯ್ದು ಕಿನ್ನರರ್ ಬೀಣೆಗಳಂ ॥ ೨೧೮

[1] ಪುಲ್ಲೆ (ಕ). [2] ಲಾಳೆ (ಅ), ತೊಂಡೆ (ಕ). [3] ಬೆರಸಿ (ಖ.ಬ). [4] ಕಣ್ಗೊಳೆ (ಕ). [5] ನೆಱೆಯೆ (ಕ). [6] ಮೊಲ್ಲೆ (ಖ.ಬ). [7] ಮಾಡಿ (ಖ.ಬ). [8] ನೆಱೆ (ಖ.ಬ). [9] ನೊರ್ವನ (ಖ.ಬ). [10] ಟ್ಟು (ಅ).

ಚರಿಯಿಪ ಕಿನ್ನರಿಯರ ಮೊಗ
ಸಿರಿಗೊಯ್ಯನೆ ಗೋರಿಗೊಂಡು ಕೂಡೆ ಕುಕಿಲ್ದು ।
ಪ್ಪರಿಸಿ ರವಿರಥದ ವಾಜಿಗ
ಳರುಣನನೋರೊರ್ಮೆ ಗಸಣಿಗೊ[1]ಳ್ವುವು[1] ನಭದೊಳ್ ॥ ೨೧೯

ಕರಿಣೀಶೃಂಗಾರಮುಗ್ರೋರಗಭಯಮುಗದ್ವೈಘ್ರ್ಯಾದ್ಭುತಂ ದಸ್ಯುವೀರಂ
ಶರಭಾಕಾರೋರು ರೌದ್ರಂ ಪ್ಲವಗವಿಕೃತಿಹಾಸ್ಯಂ ಚಮೂರುಪ್ರಣಶ್ಯ ।
ದ್ರುರುಬೀಭತ್ಸಂ [2]ದವ[2]ವ್ಯಾಕುಲಖಗಕರುಣಂ ಯೋಗಿ[3]ರಾಟ್‌ಶಾಂತ[3]ಶಾಂತಂ
ದೊರೆವೆತ್ತಾಶ್ಚರ್ಯಭೂತಂ ನವರಸಮಯಮಾಯ್ತು ನಗೇಂದ್ರೋಪಕಂಠಂ ॥ ೨೨೦
(ಚಂದ್ರಪ್ರಭಪುರಾಣಂ, ೧೦–೪೩.)

ಇರೆ ಶಬರಾಧಿರಾಜಕಟಕಂ ಕಟಕಂ ಕಟಕಂಧರೋಗ್ರಸಿಂ
ಧುರಮೆನೆ ನಿರ್ಝರೋಲ್ಲಹರಿಯುಂ ಹರಿಯುಂ ಹರಿಯುಂ ವಿಜೃಂಭಿಪಾ ।
ಗಿರಿತಟದಲ್ಲಿ ದಾವಶಿಖಿಯುಂ ಶಿಖಿಯುಂ ಶಿಖಿಯುಂ ಪ್ರಭೂತಮಾ
ಗಿರಿ ಬೆಳಗಂ ತಮಂ ತವಿಪಿನಂ ವಿಪಿನಂ ವಿಪಿ[4]ನದ್ಧ[4]ಮೊಪ್ಪುಗುಂ ॥* ೨೨೧
(ಜಗನ್ನಾಥವಿಜಯಂ, ೧೬–೨.)

ಅ[5]ಳ[5]ಗನನಾಳಿಗೊಂಡು ಸಲೆ ಜಾಯಿಲನಂ ನಲವಿಂದೆ ಮಿಾಱಿ ಪು
ಳಿಯನೆ ದಾಂಟಿ ಸಾಳುವನ ಝುಂಕಿಸಿ ಜೋಗನ [6]ಬಾಯ ಬಾಡುಮಂ[6] ।
ಸಲೆ ನಿಲೆ ಕೋದು ಚಂದ್ರನ ಮೊಲಕ್ಕೆಣೆಯಪ್ಪಿನ [7]ಮಿಾಱಿಪ್ಪೋಯ್ತು ಕೇಳ್
ಸಲೆ[7] ಬಡಿಕೋಲ ಸಾಲೊಳಗೆ ಪೆರ್ಚಿನ ಠಕ್ಕಿನಪೊಂದು ಪೆರ್ವೊಲಂ ॥ ೨೨೨

ಅಡಿ ಮಿಡಿ ತೊಡೆ ನಡುವಿನಿತಂ
ಪಿಡಿವೆಡೆಯೊಳ್ ನಾಯನೊಂದು ಕೋಡೊಳ್ ಕ್ರೋಡಂ ।
ಜಡಿದಡಸಿ ಪೊಡೆ[8]ಯಲಿಕ್ಕಡಿ[8]
ಗೆಡೆದುದು [9]ಕಡಿದೆಡೆ[9]ಯೊಳಂದು ಶಬರಾಧಿಪನಾ ॥

ಮಕ್ಕಳ ಮೋಹ[10]ಮಂ ತೊಱೆದು[10] ಪಾಲನಿದಕ್ಕೆಱೆದುಂಬ ಕೂಟನೊ
[11]ಲ್ದಿ[11]ಕ್ಕಿಯುಮಂತದುಂ ನೆಱೆಯದಾನೊಡಗೂಡಿಯುಮೊಂದುಮಗ್ಗುಲೊಳ್ ।
[12]ಪಕ್ಕೆಯನಿತ್ತು[12] ಸಾಕಿ[13]ದುದ[13] ನೋಡುತಲೆನ್ನಯ ನಾಯನೆಕ್ಕಲಂ
ಗಿಕ್ಕಿದೆನೆನ್ನ ಜೀವಮಿರಲಾನಿದಱಿಂದಕಟೇಕೆ ಮುಂಚೆನೋ ॥ ೨೨೪

---

[1] ಳಿಸುಗು (ಕ). [2] ಧನು (ಖ.ಬ). [3] ಸಂಜಾತ (ಕ). [4] ನಾಂಥ (ಕ).
* ಈ ಪದ್ಯ (ಖ.ಬ) ಪ್ರತಿಗಳಲ್ಲಿಲ್ಲ. [5] ಳಿ (ಕ). [6] ತೋರಬಾಲಮಂ (ಕ). [7] ಮೊಲೆ ಪೋಗಿ ಪೆರ್ಬಲೆ (ಕ). [8] ದು ಹೊರಳಲ್ಕೆ (ಖ.ಬ). [9] ವಿರ್ದೆಡೆ (ಖ.ಬ). [10] ದಿಂತೆಗೆದು (ಖ.ಬ). [11] ಯ್ದಿ (ಕ). [12] ನೆಕ್ಕೆಯನಿಕ್ಕಿ (ಖ.ಬ). [13] ದಪೆ (ಕ).

ಒಡನಾಡಿಸಿಯೊಡನೋದಿಸಿ
ಯೊಡಬೆಳಯಿಸಿದೆನ್ನ ಚೆನ್ನ ಕುನ್ನಿಯನೀ ಕ ।
ಕ್ಕಡವಂದಿ ಕೊಂದುದಿನ್ನದ
ಱೊಡನಟಿವೆಂ ಕೊಲ್ಲದುಟಿಯೆನೀ ಸೂಕರನಂ ॥ * ೨೨೫

(ಗಿರಿಜಾಕಲ್ಯಾಣಂ, ೧-೧೦೮.)

ವೀರಾವತಾರನಸುರನ
ಬಾರಿಗೆ ಗುಱಿಯಾದುದೆನ್ನ ನಾಯ್ಗಂ ನೀರೊಳ್ ।
ನೀರಿಟಿವನಲ್ಲ ಪಂದಿಯ
ಬಾರಂ [1]ಕೊಱೆದ[1]ದಱ ನೆತ್ತರೊಳ್ ನೀರಿಟಿವೆಂ ॥ ೨೨೬

ಪಿಂಗದೆ ಕಿರಾತ ನಲವಿಂ
ಬೆಂಗೊಂಡೆಕ್ಕಲನನಟ್ಟಿ ಪಿಡಿದತಿ ಮುದದಿಂ ।
ಮುಂಗಾಣದೆನ್ನ ನಟ್ಟನ
ಸಿಂಗಮನುಗುಟುಗುಟೆನುತ್ತೆ ವನಚರನಿಱಿದಂ ॥ ೨೨೭

ಹುಲಿ ಬಿಲದಿಂ ಬಿಸಿಲ್ಗೆಳಸಿ ಪಟ್ಟಿರೆ ಕಂಡು ವನೇಚರಂ ಕಱು
ತ್ತಲಗನೆ ಕಿಟ್ಟು ದಂಡೆಗುಡೆ ಕೊರ್ಬಿದ ಪೆರ್ಬುಲಿ ಮೇಲುವಾ[2]ಯಲಾ ।
ಪುಲಿಯನೆ [2]ಕುತ್ತಿಯಪ್ಪಳಿಸೆ ಕಂಡು ಪುಳಿಂದಿ ಮನೋನುರಾಗದಿಂ
ಕಲಿ ಕಲಿದೇವ ಭಾಪೆನುತಮಪ್ಪಿದಳೋವುತೆ ತನ್ನ ನಲ್ಲನಂ ॥ ೨೨೮

ಪೊಸ ನಸೆಯಿಂ ಮೃಗಂ ಮೃಗಿಯ ಮುಗ್ಗುಲಿಸುತ್ತಿರೆ ಬೇಡ[3]ನಂದು ತಾ
ನೆ[3]ಸಲೆರಡಂಬನಂಬಿನೊಳೆ ಮಾರ್ಮಸೆಯುತ್ತಿರೆ ಪುಲ್ಲೆ ಕಂಡು ಚಿಃ ।
ಕಿಸುಗುಳಿ ಬೇಡ ನೀನೆಸೆವೊಡಂಬೆರಡಂ ತೊಡುವಾ ಪತಾಕೆಯೆ
ಮ್ಮಸುವೆರಡೊಂದೆ ಜೀವಮೆಸು ಮೇಣೆಸೆ[4]ಯಲ್[4] ಸರಳೊಂದೆ ಸಾಲದೇ॥ ೨೨೯

ಹರಿಣಿಯನೆಚ್ಚು ತ[5]ತ್ಪ್ರಿಯ[5]ಕುರಂಗಮನಾರ್ದೆಸಲೆಂದು ಬಾಣಮಂ
ತಿರುವಿನೊಳಿಟ್ಟು ತೀವಿ ತೆಗೆವನ್ನಗಮಂಗಜಬಾಣಘಾತದಿಂ ।
ದೆರಳೆ ನೆಲಕ್ಕೆ ಬೀಟೆ ಮಱು ಭಾಪುಪಕಾರಿಯೆನುತ್ತೆ ಬಿಲ್ಲುಮಂ
ಸರಳುಮನಿಕ್ಕಿ ಕೈಮುಗಿದು ಬಣ್ಣಿಸಿದಂ ಸ್ಮರನಂ ವನೇಚರಂ ॥ ೨೩೦

---

* ಈ ಪದ್ಯ (ಖ.ಬ) ಪ್ರತಿಗಳಲ್ಲಿಲ್ಲ. [1] ಸೀಳ್ದ (ಖ.ಬ). [2] ಯೆ ಗಾರ್ಘುಲಿ ಲೆವೆ (ಕ). [3] ಕಂಡದಂತೆ (ಕ). [4] ವೀ (ಕ). [5] ತ್ಪತಿ (ಕ).

ಕರಡಿಯನೆಚ್ಚೊಡುರ್ಚಿ ಸರಲುರ್ಕಿನ ಪಂದಿಯನುರ್ಚಿ [1]ಭೀಕರೋ
ತ್ಕ[1]ರತರವಪ್ಪ ಪೆರ್ಬುಲಿಯನುರ್ಚಿದೊಡಂತವು ರೌದ್ರ ಕೋಪದಿಂ ।
ದಿರದಱೆಯಟ್ಟಲಂಜದೆ [2]ಕ್ರಮಂ ಪಿಡಿ[2]ದೊಯ್ಯನೆ ನೇಣ ಕಿತ್ತು ಮಾ ?
ಕರಡಿಯನಾ ವರಾಹನುಮನಾ ಪುಲಿಯಂ ತಿವಿದಂ ವನೇಚರಂ ॥ ೨೩೧

ತೋರ ಬಿದಿರ್ಮುತ್ತಿನ ನವ
ಹಾರದ ಕೆಂದಳಿರ್ಗಳುಡೆಯ ವನಚರಿಯೊರ್ವಳ್ ।
ತಾರಾವಳಿಯಿಂ ನವಸಂ
ಧ್ಯಾರಾಗದೊಳೆಸೆವ ನಿಶೆಯನನುಕರಿಸಿರ್ದಳ್ ॥ ೨೩೨

(ಜಗನ್ನಾಥವಿಜಯಂ, ೧೬–೧೮.)

ನರಿಕಿಸೆ ವೃಕ್ಷಾರೋಹಣ
ವರಾಹಚರ್ವಿತಕ ವೇಣುದಾರಿತಕಂಗಳ್ ।
ಕರಮೆಸೆಯೆ ಕಾಮಶಾಸ್ತ್ರದ
ದೊರೆಯಾದುದು ಶಬರಶಿಶುಗಳುಜ್ಜುಗಮದಱೊಳ್ ॥ ೨೩೩

(ಚಂದ್ರಪ್ರಭಪುರಾಣಂ, ೫–೫೫.)

ತುಱುಗಿರೆ ತಮ್ಮ ನುಣ್ದೊಡೆಯ ಕಾಂತಿ ಕವಲ್ತುದೆನಿಪ್ಪ ಪೀಲಿಯೊಳ್
ಮಿಱುಗುವ ವಿದ್ರುಮಾಧರದೆ ಸೂಸಿದ ಕಾಂತಿಕಣಂಗಳೆಂಬಿನಂ ।
ಮಿಱುಗುವ ಗುಂಜಿಯಾಭರಣಮುಣ್ಮುವಪಾಂಗಮರೀಚಿಮಾಲೆ ಸು
ತ್ತಿಱಿದುದೆನಿಪ್ಪ ಕೇತಕಿಯ ಬಲ್ಸುಟಿಯೋಲೆ ಬೆಡಂಗವಂದಿರಾ ॥ ೨೩೪

ಪೊಸತಳಿರ ಚಮರಿ ಕೊಸಗಿನ
ಕುಸುಮದ ಪೊರೆ ಫುಲ್ಲಕಂಕಣಂ ಕಣಗಿಲೆಯೊಂ ।
ದಸಿಯ ಪಸಿಯೋಲೆ ನೆಲ್ಲಿಯ
ತಿಸರಂ ಸರಸಿಜದ ನೂಲೆ ನೂಲ್ ವನಚರಿಯಾ ॥ ೨೩೫

ಆಱ[3]ದಿ[3]ರೆ ತೆಗೆಯಲಿನಿಯಂ
ಮಾಱಲ್ ಪೋದಳ್ ಮೃಗಕ್ಕೆ ಬಿಲ್ಲಂ ಭಿಲ್ಲ ।
ಗೇಱಿದ ಜವ್ವನ ಸಿರಿಯಂ
ಬೀಱಲ್ ಪೋಪಂತೆ ಶಬರಿ ಶಬರಾಲಯದೊಳ್ ॥ ೨೩೬

[4]ಕಟ್ಟೊಪ್ಪಮಾದ[4] ಬಿಂಕದ
ಬೊಟ್ಟಿಕ್ಕಿದ ಫುಲ್ಲಕಂಕಣಂ ಬಿಳಿಯಲರ್ಗಣ್ ।

---

[1] ಪೋಗಿ ಭೀಕ (ಕ.ಖ.ಬ). [2] ತಮಂ ಬಿಡ (ಖ.ಬ). [3] ಲಿ (ಕ). [4] ಉಟ್ಟು ತಳಿರುಟ್ಟು (ಕ).

ಬಟ್ಟವೊಲೆ ಪೊಳೆವ ಕದಪಳ
ವಟ್ಟಿರೆ ಚಂಚರಿಯರಲ್ಲಿ ಮೆಲ್ಲನೆ ನಡೆವರ್ ॥ ೨೩೭

ಬೆರಸದಿರೆ ನುಣ್ಪಿನಿಂ ಕಿ
ನ್ನರಿಯರ ಸರದೊಡನೆ ತಮ್ಮ ಕಿನ್ನರಿಯ ಸರಂ ।
ಬೆರಲಂ ಮಿಡಿಯದೆ ಮಱೆದಂ
ಬೆರಲಂ ಮಿಡಿದಪರು ಕಿನ್ನರರ್ ಕಿನ್ನರಿಯಂ ॥ ೨೩೮

ಓರಂತೆ ಮೆಚ್ಚಿದಂ ಕೃತಿ
ಸಾರಂ ಗಿರಿವರ್ಣನಕ್ಕೆ ಹೊಯ್ಸಳವಂಶೋ ।
ದ್ಧಾರಂ ನರಸಿಂಹಸುತಂ
ದೋರಸಮುದ್ರಾಧಿನಾಯಕಂ ಸೋಮನೃಪಂ ॥ ೨೩೯

ಇದು *ಸರಸ್ವತೀಸರ್ವಾಂಗದರ್ಪಣಾಯಮಾನ ಪ್ರತಿಭಾಸನೂತನ ಪುರಾತನ
ಪ್ರಮಾಣ ಕವಿಪುಂಗವಪ್ರಣೀತ ಮಹಾಪ್ರಬಂಧಸಾರೋದ್ಧಾರಮುಮ
ಷ್ಟಾದಶಸ್ಥಳವರ್ಣನಮಾರ್ಗಮನೋಹರಮುಂ ವೀರಹೊಯ್ಸಳ
ಸೋಯಿದೇವರಾಯ ವಿನೋದಾಕರ್ಣನ ಕೌತುಕೋ
ತ್ಪಾದಿತಮುಂ ಯಾದವಕಟಕಾಚಾರ್ಯ ಸುಕವಿ
ಸುಮನೋಬಾಣ ಜಾಮಾತೃ ಪರಮಚಿದಾ
ನಂದ ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ಕವೀಶ್ವರ
ಸಂಯೋಜಿತಮುಮಪ್ಪ ಸೂಕ್ತಿ
ಸುಧಾರ್ಣವದೊಳ್

ಪರ್ವತವರ್ಣನಂ ತೃತೀಯಾಶ್ವಾಸಂ ಸಂಪೂರ್ಣಂ.



* ಇಲ್ಲಿ (ಕ) ಪ್ರತಿಯಲ್ಲಿ "ಸರಸ್ವತೀ ಸರ್ವಾಂಗ" ಎಂಬುದರ ಹಿಂದೆ "ಸಮಸ್ತ ಭುವನಾನಂದ" ಎಂಬ ವಿಶೇಷಣವಿದೆ.

ಪುರವರ್ಣನಂ

ಬನಮುಂ ಕೆಯ್ವೊಲಗಾವ ಪಾಮರಿಯರುಂ ಮಾರ್ಗ[1]ಪ್ರಪಾಪಾಲಿಕಾ[1]
ಜನಮುಂ ಗೋಕುಲಮುಂ ಜಲಾ[2]ಶ[2]ಯಮುಮಾರೂಢಾಸ್ತ್ರಶಸ್ತ್ರಶ್ರಮಾ ।
ವನಿಯುಂ ಕೋಂಟೆಯುಮತ್ತ ದಂಗಡಿಗಳುಂ ವಾರಾಂಗನಾವಾಟ ದೇ
ವ ನೃ[3]ಪೇಂದ್ರಾ[3]ಲಯವರ್ಗಮುಂ ಪುರವರವ್ಯಾವರ್ಣನಕ್ಕಾಸ್ಪದಂ ॥ ೧

ಜನಪದಮುಂ ವನಾವಳಿಗಳುಂ ಬೆಳೆಗೆಯ್ಗಳುಮಾಳ್ದ ಗೋಪುರಂ
ತೆನೆ ಬೆಳೆಗಾಯ್ವ ಪಾಮರಿಯರುಂ ಪ್ರಪೆಯುಂ ಪುರುಳಿ [4][ಪ್ರರೋಹ][4]ನಂ ।
ದನ ಪರಿಘಾಪರೀತವಳಯಾಪಣ ಪಣ್ಯಗೃಹಾಳಿ ದೇವತಾ
ಜನಪ ಗೃಹಂಗಳುಂ ಪುರವರೋಚಿತವರ್ಣನಕಪ್ಪುದಾಸ್ಪದಂ ॥ ೨

ಅದು ಮತ್ತೆಂತೆನೆ ತೆನೆಗಳ
ಪುದಿವು ತರಂಗಂಗಳಾಗೆ ಸೀಗೋರ್ಂಟೆಯದಂ ।
ಬುದಧಿಯ ಬಳಸಿಂ ಮೆಱೆದಿ
ರ್ಪುದು ಪುರದಿಂದೇಳ್ಗೆವೆತ್ತು ಜಂಬೂದ್ವೀಪಂ ॥ ೩

ಮೇರುವಿ[5]ನಂದ[5]ಮಂ ಜನನಿದಾನಮನಗ್ಗದ ಜಂಬು[6]ದೀವ[6]ಮಂ
ವಾರಿಧಿಸರ್ಪನಪ್ಪಿದುದು ವಾರಿಧಿವೇಷ್ಟಿತಭೂಮಿಭಾಗದೊಳ್ ।
ಭಾರತವರ್ಷಮೊಪ್ಪಿದುದು ಭಾರತವರ್ಷದ ತೆಂಕ[7]ವಂಕ[7]ದೊಳ್
ಧಾರಿಣಿಗುಜ್ಜ್ವಲಶ್ರವಣ[8]ಕುಂಡಲ[8]ಮಾಯ್ತು ಸುರಮ್ಯಮಂಡಲಂ ॥ ೪

(ಅನಂತನಾಥ ಪುರಾಣಂ, ೧೧–೪.)

ಅದು ನಗರನಿಕರಪೂರಿತ
ಮದು ಖರ್ವಟಕಲಿತಮದು ಮಡಂಬಾಸ್ಪದಮಂ ।
ತದು ಸಂವಾಹಮನೋಹರ
ಮದು ತಾಂ ಗ್ರಾಮೋಪಸೇವ್ಯಮದು ಖೇಟಮಯಂ ॥ ೫

[1] ಪ್ರಕಾಮಿನೀ (ಕ). [2] ಶ್ರ (ಕ). [3] ಪಾಲಾ (ಖ.ಬ). [4] ಪ್ಪರೋಪ (ಕ), ಪ್ಪದೋಪ (ಖ.ಬ). [5] ನರ್ಧ (ಅ). [6] ದ್ವೀಪ (ಖ.ಬ). [7] ವಕ್ಕ (ಕ.ಖ.ಬ). [8] ಖಂಡಳ (ಅ), ಮಂಡಳ (ಬ).

ಆ ನಾಡು ಸಿರಿಯ ಕಣಿ ನೋ
ಡಾ ನಾಡು ಮನೋಜಕಲ್ಪವೃಕ್ಷದ ತಳಿ[1]ರ್ಗಾ ।
ಡಾ[1] ನಾಡು ಚಿತ್ತಭವನೆಂ
ಬಾನೆಯ ತಾ[2]ಯ್ನಾ[2]ಡು ವಿಶ್ವವಿಶ್ವಂಭರೆಯೊಳ್ ॥ ೬

ಒದವಿದ ದೇಶದುನ್ನತಿಯನೇವೊಗಟ್ವೆಂ ಮದಮತ್ತಹಸ್ತಿ ಪು
ಟ್ಟದ ಮಲೆ ಮುತ್ತು ಪುಟ್ಟದ ಬಿದಿರ್ ಮಣಿ ಪುಟ್ಟದ ಬೆಟ್ಟು ಕೌಂಗು ಪು
ಟ್ಟದ ಪೊಲನಂಚೆ ಪುಟ್ಟದ ಕೊಳಂ ನದಿ ಪುಟ್ಟದೊಸಱ[3]ನ[3]ಮೇರು ಪು
ಟ್ಟದ ಪುರನಂದನಂ ಜರಗು ಪುಟ್ಟದ ಭೂತಳಮಿಲ್ಲ ದೇಶದೊಳ್ ॥ ೭

ಊರೂರ್ಗೆ ಮುಂದಣೂರ್ಗಳ್
ದೂರಮು[4]ಮೊಪ್ಪು[4]ರಿಯೆ ನಡುವೆ [5]ಕೈಗೆಯ್ದ[5] ಪೊದ ।
ಪ್ದಾರವೆಯುಂ ತುಱುಪಟ್ಟಿಯ
ದಾರಿಯ ಬೀಟ್ನೆಲನದೇನುಮಿಲ್ಲಾ ನಾಡೊಳ್ ॥ ೮

ಮಾಮರನಲ್ಲದಿಲ್ಲ ತನಿಗಂಪಿನ ಮಲ್ಲಿಗೆಯಲ್ಲದಿಲ್ಲ ಪೊಂ
ದಾಮರೆಯಿಲ್ಲದಿಲ್ಲ ಪೊಣರ್ವಕ್ಕಿಗಳಿಂಚರಮಿಲ್ಲದಿಲ್ಲ ಗೀ ।
ತಾಮೃತಮಿಲ್ಲದಿಲ್ಲ ಕಡುಮುದ್ದಿನ ಚೆಲ್ವಿನ ಪೆಂಡಿರಿಲ್ಲದಿ
ಲ್ಲಾ ಮಹಿ ಭೋಗಭೂಮಿಯೊ ಮನೋಭವರಾಜನ ಜನ್ಮಭೂಮಿಯೋ ॥ ೯

ಬನಮೇ ಕೀರಾಳಿ ಪುಂಸ್ಕೋಕಿಲಮಧುರರವೋದ್ದಾಮಕೋಲಾಹಳಂ ಕಾ
ನನಮೇ ಗಂಧೇಭದಾನಪ್ಲವಪರಿಮಳಚಂಚನ್ನ[6]ದೀವಾಃಪ್ರವೃದ್ಧಂ[6] ।
ಜನಮೇ ಭೋಗೋಪಭೋಗಾಸ್ಪದಸಮುಚಿತಲಕ್ಷ್ಮೀವಿಲಾಸಾಶ್ರಯಂ ತಾ
ನೆನೆ ಮತ್ತೇನೆಂ[7]ಬುದಂ[7]ಗೋದ್ಭವನರಪತಿಗಾ ಪೂರ್ಣಸಪ್ತಾಂಗಮಂಗಂ ॥ ೧೦

ಸ್ಮರಶರಕೋಟಿಗಾರ ಬಗೆಯಂ ಗುಱಿಮಾಡವೆ ನಾಡೆ ನೀಱಿವೆಂ
ಡಿರ ಬಟಿಸಲ್ವಗಲ್ವ ಬಸದಾಗಿಪ ಭೋಗಿಪ ಕಾಯ್ವ ಬಯ್ವ ನಾ ।

---

[1] ರಂತಾ (ಕ). [2] ಯ್ಗಾ (ಬ). [3] ಮೆರ್ಱ (ಕ), ರ್ಸು (ಬ). [4] ಮಪ್ಪ (ಕ), ಮೊಪ್ಪು (ಬ). [5] ಕೈಗಟ್ಟಿ (ಕ). [6] ಟೀವಾತಪ್ರೋಧ್ವಂ (ಕ), ಟೀವಾನವೃದ್ಧಾಂ (ಬ). [7] ಬರಂ (ಕ).

ಣ್ಗ ರೆವೆಡೆವೇಟ್ಟುಟಲ್ವ ಬಿಡೆ ಪತ್ತಿ ಪ [1]ಜೊತ್ತಿ[1]ಪ ಪಾಡುವಾಡುವಾ
ದರ ಪಿರಿದೊಪ್ಪೆ ಮೆಚ್ಚಿಸು[ಗು]ಮಿಚ್ಚಿಸುವಂಗಜರಾಜಚೇಷ್ಟೆಗಳ್ ‖ * ೧೧
(ಪುಷ್ಪದಂತಪುರಾಣ, ೨–೨೭.)

[2]ತ[2]ನಿತು ತೊಡಂಬೆವಿಟ್ಟುದಿರ್ದ ಪಣ್ಗಳನಟ್ಟಿಯ ಮೆಲ್ದು ಸೋರ್ವ ತೆಂ
ಗಿನ ತಿಳಿನೀರನೀಂಟಿ ಲತೆಯಿಂದುಗುತಂದಲರೊಳ್ ಮಲಂಗಿ ಮೆ
ಲ್ಲನೆ ತೊನೆಯುತ್ತಮಿರ್ಪ ಲೆಯ ತಣ್ಣೆಲರಿಂ ಬೆಮರಾಱ ಪೌರನಂ
ದನದೊಳಗಪ್ರಯತ್ನಸುಖಮಂ ಪಥಿಕರ್ ಪಡೆವರ್ ನಿರಂತರಂ ‖ ೧೨
(ಚಂದ್ರಪ್ರಭಪುರಾಣಂ, ೩–೧೫.)

ದಾರಿಯ ನಂದನಂ[3]ಬಿಡಿದು[3] ಪೂತ ಕೊಳಂ ಕೊಳದೊಳ್ ಬಟಲ್ಕೆಯಂ
[4]ಜಾ[4]ರಿಸಲೆಂದು ನಿಂದ ಪಥಿಕರ್ ಪಥಿಕಾನಯನಪ್ರಭಾಮೃತಾ ।
ಸಾರ[5]ದ[5] ತೀವಿ ಬರ್ಪ ಪರಿಕಾಲ್ ಪರಿಕಾಲ್ಗಳ ನೀರನುಣ್ಬ ಕೇ
ದಾರವನಂ ಮನಂಗೊಳಿಸುತಿರ್ಪುವು ಭೂವನಿತಾವಿಭೂತಿವೋಲ್ ‖ ೧೩
(ಜಗನ್ನಾಥವಿಜಯಂ, ೨–೪.)

[6]ಧೃ[6]ತನಾನಾವರ್ಣಪರ್ಣಚ್ಛವಿ[7]ಸಮುದಯ[7]ಸಂದರ್ಶನೀಯಂ ದಳತ್ಪು
[8]ಷ್ಪಿತಮಲ್ಲೀಘ್ರಾಣ್ಯ[8]ಮುದ್ಯತ್ಫಲರಸವಿಳಸಾಸ್ವಾದನೀಯಂ [9]ಪಿಕೋಚ್ಚಾ ।
ರಿತ[9]ನಾದಾಕರ್ಣನೀಯಂ ಸಿಕತವಿಮಳಶಯ್ಯಾತಳಸ್ಪರ್ಶನೀಯಂ
ಸತತಂ ಪೌರರ್ಗೆ ಪಂಚೇಂದ್ರಿಯಸುಖದೊದವಂ ನಂದನಂ ಮಾಟ್ಪುದೆಂದುಂ ‖ ೧೪
(ಚಂದ್ರಪ್ರಭ ಪುರಾಣಂ, ೧–೧೧೨.)

ಅಲರ್ಗಣೆ ಪುಷ್ಪವಾಟಿಕುಲದೊಳ್ ಬೆಳೆದಿರ್ಪುವು ಮೀನಕೇತುಗಳ್
ಜಲರುಹಷಂಡದೊಳ್ ಮೆಱೆಯುತಿರ್ದಪುವಿಕ್ಷು[10]ವನಂ[10]ಗಳಲ್ಲಿ ಬಿ ।

---

[1] ಚಾರಿ (ಬ). [2] ಪ (ಬ).

*ಅರಲಸರಲ್ಗದಾರ ಮನಮುಂ ಗುಱಮಾಡವೂ ನಾಡೆ ನೀಱವಂ
ದಿರ ನಡೆವೂಪ್ಪುವಪ್ಪುವೂಟಗೂಡುವ ನೋಡುವ ಸುತ್ತುವೂತ್ತುವಾ ।
ದರಿಪೂಲಿಪ್ರೋಲ್ವ ಗೆಲ್ವ ಬಸದಾಗಿಪ ಭೋಗಿಪ ಕಾಯ್ವ ಬಯ್ವ ನಾ
ಣ್ಗ ರೆವೆರೆವಿಂಬುಕೆಯ್ಸುವೂಳವೂಯ್ಸುವನೇಕ ವಿಚಿತ್ರ ಚೇಷ್ಟೆಗಳ್ ‖
(ಪುಷ್ಪದಂತ ಪುರಾಣದ ಲೈಬ್ರೆರಿಯ 51ನೆಯ ನಂಬರ್ ಓಲೆಯ ಕೋಶದ ಪಾಠ.)

[3] ಜಡಿಯೆ (ಕ. [4] ಬಾ (ಅ). [5] ಕೆ (ಖ.ಬ). [6] ದ್ರು (ಕ). [7] ಯೊನಯನ (ಕ). [8] ಷ್ಪಿತತಿಜಾಘ್ರಾಣ (ಬ), ಷ್ಪತತಿಘ್ರಾಣೀಯ (ಅ). [9] ಪಿಕಪ್ರೋತ್ಥಿತ (ಬ). [10] ಕಣಂ (ಬ).

ಲ್ಗೊಲೆಗೆ ಬರುತ್ತಮಿ[1]ರ್ದಪುವು[1] ಕಾದಪೆನೆಂದು ವಸಂತನೆತ್ತಲುಂ
ತೊಲಗದೆ ನಿಂದನಂಗಭವನಾಜ್ಞೆಯಿನಾ ವಿಷಯಾಂತರಾಳದೊಳ್ ॥ ೧೫

(ಅನಂತನಾಥಪುರಾಣಂ, ೩-೮.)

ಬಳಸಿರ್ದ[2]ದ್ರಿ[2]ಯ ಕಲ್ಗಳೆಲ್ಲಮವು ಪೊನ್ನುಂ ರನ್ನಮುಂ ಪೂಗೊಳಂ
ಗಳ ನೀರೆಲ್ಲಮನೇಕಸಿದ್ಧರಸಮುಂ ಪೀಯೂಷಮುಂ ಕೆಯ್ವೊಲಂ ।
ಗಳ ಸಸ್ಯಾವಳಿಯೆಲ್ಲಮೊಳ್ಗಟಿವೆಯುಂ ಪುಂಡ್ರೇಕ್ಷುವುಂ ನಂದನಂ
ಗಳ ಧಾತ್ರೀರುಹಜಾತಮೆಲ್ಲಮಮರೋರ್ವೀಜಾತಮುಂ ಚೂತಮುಂ ॥ ೧೬

ಒದವಿದ ಮುಟ್ಟು ತೀವಿದ ಕಳಂ ಬೆಳೆತೀವಿದ ಗದ್ದೆ ಕೌಂಗುತೀ
ವಿದ ಬನವಂಚೆತೀವಿದ ಕೊಳಂ ವಿವಿಧಾಂಬುಜಷಂಡಮೆಯ್ದೆ ತೀ ।
ವಿದ ಕೆಱೆ ಹಟ್ಟಿತೀವಿದ ಹಯಂ ಮನೆತೀವಿದ ಮಕ್ಕಳೋಳಿ ಪಿಂ
ಗಿದ ಸಿರಿತೀವಿದಂಗಡಿಗಳೆಲ್ಲಿಯುಮಲ್ಲಿಯ ಪಳ್ಳಿಪಳ್ಳಿಯೊಳ್ ॥ ೧೭

ಮೇಳಿಸಿ ಕಾಯ್ದುಱುವುದು ವನ
ಪಾಲರೊಳಾಱಡಿಯ ಮುಸಕದಸಕಂ ಸುಮನೋ ।
ಮಾಲೆಗಳೊಳ್ ಕದ್ದೋಡುವ
ಶೀಲಂ ಶೌಂಡಿಕರೊಳಲ್ಲದಿಲ್ಲಾ ನಾಡೊಳ್ ॥ ೧೮

ಮೇದರೊಳಲ್ಲದೆ ವಂಶ
ಚ್ಛೇದಂ ಗಾರುಡದೊಳಲ್ಲದಹಿತತ್ವಂ ಹೊಂ ।
ಗೇದಗೆಯ ಹೊದಱೊಳಲ್ಲದಿ
ಳಾ ದುರ್ಧರ ಕಂಟಕತ್ವಮಿಲ್ಲಾ ನಾಡೊಳ್ ॥ ೧೯

ಬಡತನಮೆಂಬುದು ನಡುವಿನೊ
[3]ಳೆಡೆಗಿಱು[3]ವುದು ಬಿಗಿದ ಮೊಲೆಯೊಳಕುಟಿಲತ್ವಂ ।
ಮಡದಿಯರ ಕುರುಳೊಳಲ್ಲದೆ
ಪಡಿವಾತೇಂ ಜನರ ದೆಸೆಯೊಳಿಲ್ಲಾ ನಾಡೊಳ್ ॥ ೨೦

ಶ್ರುತದೊಳ್ ಚಿಂತೆ ಮದೇಭದೊಳ್ ಸೆಱೆ ನಿರೋಧಂ ಪಂಜರಾನೀಕದೊಳ್
ಯತಿಭಂಗಂ ಕೃತಿಯೊಳ್ ಭಯಂ ನಟನದೊಳ್ ನಿಷ್ಕಿಂಚಿನತ್ವಂ ಮಹಾ ।
ವ್ರತದೊಳ್ ಶೂನ್ಯಗೃಹಂ ದುರೋ[4]ದ[4]ರದೊಳಾದಂ ವಿಗ್ರಹಸ್ಥಾನಮ
ನ್ವಿತವಾದಂಗಳೊಳಲ್ಲದಿಲ್ಲ ಮಱೆದುಂ ಮತ್ತೆಲ್ಲಿಯುಂ ದೇಶದೊಳ್ ॥ ೨೧

---

[1] ರ್ದಪುಱೆ (ಬ). [2] ಲ್ಲಿ (ಕ). [3] ಳಡರ್ದುರ್ದಿ (ಕ). [4] ವ (ಬ).

ಬವರಂ ಜಡಸಂಗಂ ರಾ
ಜವಿರೋಧಂ ತಪನವಿಕೃತಿ ಗುಣಗೋಪನಮುಂ ।
ಬಿವು ಮಾನಸರೊಳ್ ದೊರೆಕೊ
ಳ್ಳವು ಪದ್ಮದೊಳಪ್ಪೊಡಕ್ಕುಮಂತಾ ನಾಡೊಳ್ ॥ ೨೨

[1]ನಿಗಳಂ[1] ಸೊಕ್ಕಾನೆಯೊಳ್ ವಿಗ್ರಹಮೊದವಿದ ವಾದಂಗಳೊಳ್ ದಂಡಮುತ್ಕೇ
ತುಗಳೊಳ್ ಕಾರ್ಶ್ಯಂ ವಧೂಮಧ್ಯದೊಳತಿಕಠಿನತ್ವಂ ಕುಚದ್ವಂದ್ವದೊಳ್ ವ ।
ಕ್ರಗಮುಂ ನಕ್ಷತ್ರದೊಳ್ ಭಂಗದ ಪರಿ ತೆರೆಯೊಳ್ ಕಂಟಕಂ ಹರ್ಷದೊಳ್ [2]ಸ್ವಾ
ತಿಗ[2] ಕಾವ್ಯಪ್ರೌಢಿಯೊಳ್ ತಳ್ತಱುವುದೆವೆಯೊಳುಂಟಲ್ಲಿ ಬೇಱಿಲ್ಲ ನಾಡೊಳ್ ॥ ೨೩
(ಅನಂತನಾಥಪುರಾಣಂ, ೧-೮೫.)

ಸತತಂ ಮಾರ್ಗೋಲ್ಲಂಘನ
ಗತಿ ಹಯದೊಳವಗ್ರಹಂ ಮದೇಭಸಮೂಹಾ ।
ಕೃತಿಯೊಳ್ ಸಮರಾಗಮನ
ಸ್ಥಿತಿ ನಲ್ಲರೊಳಲ್ಲದಿಲ್ಲ ಪೆಱತೊಂದೆಡೆಯೊಳ್ ॥ ೨೪
(ಚಂದ್ರಪ್ರಭ ಪುರಾಣಂ, ೧-೮೬.)

ತಿವಿವ ಸೆಱೆವಿಡಿವ ಕಟ್ಟುವ
ತವೆ ಕೊಲ್ವ ಪರಾರ್ಥತತಿಗೆ ಬಯಸುವ ದುಷ್ಟ ।
ವ್ಯವಹೃತಿ ನೆತ್ತದೊಳಲ್ಲದೆ
ಸವನಿಸದಾ ವಿಷಯಜನಸಮಾಜದೊಳೆಂದುಂ ॥ ೨೫

ಸಿರಿ ನೆಲೆಗೊಂಡುದಲ್ಲಿ ಮದನಂ ಮನೆಗಟ್ಟಿದನಲ್ಲಿ ಸೌಖ್ಯಮಂ
ಕುರಿಸಿ ಮಡಲ್ತುದಲ್ಲಿ ಋತುಗಳ್ ನೆಲೆಗೊಂಡುವು ತಮ್ಮೊಳಲ್ಲಿ ಜಾಣ್ ।
ಪರಿವೆಸಗೈವುದಾರ್ಗಮಿರದಲ್ಲಿ ಗುಣಂ ಪೆಣೆಗೊಂಡುದಲ್ಲಿ ನಾ
ಟ್ಟಿರಸನದೆನ್ನದಾ ವಿಷಯಮಂ ಪೆಱತೆಂದೊಡೆ ದೋಷಮಾಗದೇ ॥ ೨೬

ಮುದಮೂರೂರಬಲಾಜನಕ್ಕೆ ಪರಿನೀರೂರೂರ ತೋಂಟಕ್ಕೆ ಸಂ
ಪದಮೂರೂರ ಗೃಹಕ್ಕೆ ಪಂಕಜದ ಚೆಲ್ವೂರೂರ ಗುಯ್ಯಲ್ಗೆಯಾ ।
ಸ್ಪದಮೂರೂರ ಬುಧಾಳಿಗಂಚೆಗಳ ಪೆಂಪೂರೂರಷಂಡಕ್ಕೆ ಪಾ
ಲೊದವೂರೂರ ದನಕ್ಕ[3]ತಾರ್ಕ್ಯ[3]ಮುದಱಿಂ [4]ರಮ್ಯಂ[4] ತದುರ್ವೀತಳಂ ॥ ೨೭
(ಕಾವ್ಯಾವಲೋಕನಂ, ೨-೮೯.)

ಪೊಟಲಿಂದ್ರಪುರಂ ಕಾಲೂರ್
ಪೊಟಲಿಂದ್ರರ್ ಪೊಟಲ ಮಾನಸರ್ ಕಾಲುರಿಚರ್ ।

[1] ವಿಗಡಂ (ಕ.ಖ.ಬ). [2] ಸ್ವಲ್ಪಿಗ (ಬ). [3] ಕ್ಕು (ಬ). [4] ದುಷ್ಯಂ (ಬ).

ಪೊಱಲಿಚರೆನೆ ಸೊಗಯಿಸುವುದು
ಪೊಱಲಿಂ ಕಾಲೂರ್ಗಳಿಂದಮಂತಾ ವಿಷಯಂ ॥ ೨೮
(ಕಾವ್ಯಾವಲೋಕನಂ, ३३೫.)

ಜನಪನ ಕಾದು ರಕ್ಷಿಸುವ ನೀತಿಜನಂಗಳ ಮೇಲ್ಮೆರಲ್ಪ [1]ವ
ರ್ಧನ[1]ಸುಖಲೀಲೆಯೇಂ ಪಿರಿದೊ ಕುಂದದ ಕಾಲ್ ಸಲೆ ಸಂದ ಸುಗ್ಗಿ ಬಂ।
ದನುದಿನಮಿರ್ಪ ದೀವಳಿಗೆ ನಾಡ್ಗೆ ಬಸಂತನ ಕಾಪು ಕಾಮದೇ
ವನ ರತಿಯಾಜ್ಞೆ ಚಂದ್ರನ [2]ಛಡಾಳಿಕೆ[2] [3]ತಂ[3]ಬೆಲರೊಂದು ಬೆಂಬಲಂ ॥ ೨೯
(ಅನಂತನಾಥಪುರಾಣಂ, ೧-೮೬.)

ಜನಪತಿಯಿರ್ಪ ಪೆರ್ಗುಱುಹಿನಿಂದಿವು ಬೀಡಿವು ನಾ[4]ಡೊಳಾರ್ಗಳೆಂ
ದನುವಿಸಲೊಲ್ಲದಂ[4]ತಱಿಯಬಾರದು ಭೇದಿಸಿ ಬೇಱೆವೇಱೆ [5]ಸೊಂ।
ಪಿನ ಸಿರಿ ಬೇಱೆವೇಱೆ ಮಣಿಮಾಡದ[5] ತಿಂಥಿಣಿ ಬೇಱೆವೇಱೆ ನಂ
ದನತತಿ ಬೇಱೆವೇಱೆ ಪರಿಖಾ[6]ವಳಿ[6] ತೋರಣ ವಪ್ರಗೋಪುರಂ ॥ ೩೦
(ಅನಂತನಾಥಪುರಾಣಂ, ೧-೮೬.)

ಪಿಕಕೋಳಾಹಳಮಲ್ಲದಿಲ್ಲ ಪೆಱ[7]ತುಂ[7] ಕೋಳಾಹಳಂ ನಾಗಚಂ
ಪಕಗಂಧೋದ್ಗಮಮಲ್ಲದಿಲ್ಲ ಪೆಱ[7]ತುಂ[7] ಗಂಧೋದ್ಗಮಂ ಭೃಂಗಗಾ।
ಯಕಗೀತಸ್ವನಮಲ್ಲದಿಲ್ಲ ಪೆಱ[7]ತುಂ[7] ಗೀತಸ್ವನಂ ರಾಜಕೀ
ರಕವಾಕ್ಪಾಟವಮಲ್ಲದಿಲ್ಲ ಪೆಱ[7]ತುಂ[7] ವಾಕ್ಪಾಟ[8]ವಂ[8] ಸುತ್ತಲುಂ ॥ ೩೧
(ಶಾಂತಿಪುರಾಣಂ, ೩-೩.)

ಎಳಲತೆ ತಳ್ತ ಚಂದನದ ಸಾಲೆಳವಳ್ಳಿಗಳಂಡುಗೊಂಡು ಗೊಂ
ದಳಿಸಿದ ಬಳ್ಳಿಗೊಂಗು ವನಮಾಲಿಕೆ ಸುತ್ತಿದ ನಾಗಕೇಸರಂ।
ಪೊಳೆವಲರ್ದೊಂಗಲಿಂ ಮಿಳಿರ್ವ ಮಲ್ಲಿಗೆಯಪ್ಪಿದಮಾವು ಜಾಜಿ ಮಂ
ಡಳಿಸಿದ ಕೇಸರಂ ಮೆಱೆವುದೆಲ್ಲಿಯುಮಲ್ಲಿಯ ನಂದನಾಳಿಯೊಳ್ ॥ ೩೨

ಪಾಡುವ ತುಂಬಿ ತುಂಬಿಯೊ[9]ಳರಲ್ಪ ಮರಲ್ ಮರಲೊಂದು ಸೊಂಕಿನಿಂ[9]
ತೀಡುವ ಗಾಳಿ ಗಾಳಿಗೆ ಬಟಲ್ವ ತಳಿರ್ ತಳಿರಿಂ ಫಲಂಗಳಿಂ।
ದಾಡುವ ರಾಜಕೀರತತಿ ಕೀರಚಯಂಗಳ ಕೂಡೆ ಬೈದು ಬೈ
ದಾಡುವ ತೊಂಡುವೆಣ್ಬುರುಳಿ ಮಾಡು[10]ವುವಾ[10]ರ್ಗಮನಂಗದಾಹವಮಂ ॥ ೩೩

[1] ಮರ್ದನ.(ಕ.ಖ.ಬ). [2] ತಳಾರಿಕೆ (ಅ). [3] ತೆಂ (ಅ). [4] ಡೆಯೊರ್ಗವೆಂ ದನುಮಿಪರೆಲ್ಲರುಂ (ಅ). [5] ತಾಂ ಮಣಿಮಯಮಪ್ಪಮಾಣಿಕಪ ಮಾಡದ (ಕ.ಖ.ಬ). [6] ಮಣಿ (ಅ). [7] ದುಂ (ಅ). [8] ವುಂ (ಖ.ಬ). [9] ಮರಲ್ದರಲೊಳ್ ಕರಮೊಂದು ಸಾದಿನಿಂ (ಬ). [10] ಗುಮಾ (ಬ).

ಕುಸುಮರಜಂಗಳೇರಿಗಳ ನೀ[1]ರ್ಗಳ ಚಂಚಲ ಬಿಂದುವರ್ಗದಿಂ[1]
ದೊಸರ್ವ ರಸಂಗಳೊಳ್ದೊಱೆಗೆ ಪಂಕಜಪತ್ರದ ಸಾಲೆ ಮಾಪಿನೊಳ್ ।
ಮಿಸುಗುತಮಿರ್ಪ ಬಲ್ಸೊನೆಯ ಸನ್ನೆಗೆ ಕಾಂಚನಕೇತಕೀದಳ
ಪ್ರಸವದಳಂಗಳೋಲೆಗೊಡೆ ನಲ್ಲಳಿಗಪ್ಪುವು ನಂದನಂಗಳೊಳ್ ॥ ೩೪

ಗೊಲೆಯೊಳ್ ಪಣ್ತುದು ಪೆ್ಱಂದವಾಡೆ ಪಥಿಕರ್ ಬರ್ಕೆಂದು ಭೃಂಗಂಗಳಿಂ
ದುಲಿಯುತ್ತಿರ್ದುದು ಪೆ[2]ಣ್ತು[2] ಬಕ್ಕೆ ತನಿವಣ್ಣಾಗಿರ್ದುದಿಮ್ಮಾವು ಕ
ಟ್ಟಲಿಸಿರ್ದತ್ತೆಲೆವಳ್ಳಿ ಕಾಯ್ತು ಕರೆವಂತಿರ್ದತ್ತು ಚೆಂದೆಂಗು ಸಾ
[3]ಲಲೆಯುತ್ತಿರ್ದುದು[3] ಬಂದ ಕರ್ಬಿನೆ ವನಶ್ರೀ ಬಣ್ಣಿಸಲ್ಬಕ್ಕುಮೇ ॥ ೩೫
(ಆದಿಪುರಾಣಂ, ೧೧-೬೮).

ತಿಂತಿಣಿವಣ್ಣನಾಂತ ಕದ[4]ಳಂ ಪದವಣ್[4] ಪುದಿದೀಳೆ ಬೀಡೆವ
ಣ್ಣಿಂ ತುಱುಗಿರ್ದ ದಾಡಿಮಚಯಂ ಕಿಸುವಣ್ [5]ಕುಸಿದಿರ್ದ[5] ನಾ[6]ಗರಂ
ಗಂ[6] ತನಿವಣ್ ಪೊದ[7]ಟ್ಟಿಡಿದ[7] ಮಾವೆಳಗಾಯ್ಪೊಱೆ ತಳ್ತ ತೆಂಗು ಬೇ
ರಿಂ ತುದಿಮುಟ್ಟೆ ಕಾಯ್ತು ಪಲಸೆಂಬಿವು ಕುಂದವು ನಂದನಂಗಳೊಳ್ ॥ ೩೬
(ಜಗನ್ನಾಥವಿಜಯಂ, ೨-೧೫).

ಪುದಿದ ಫಲಂಗಳಿಂ ತೊನೆವ ತೆಂಗಿನ ತಿಂತಿಣಿ ಕೌಂಗಿ ನುರ್ಬಲುಂ
[8]ಗ[8]ದ ಹೊದಱೀಳೆಯಿರ್ದೆಡೆ ನವಾಮ್ರದಿಱುಂಬರನೇಱಿಲಾಗರಂ ।
ಕದಳಿಯ ಕಂಟಿ [9]ಕಮ್ಮರ[9]ದ ಸಂದಣಿ ದಾಡಿಮದೊತ್ತು ಸುತ್ತಲುಂ
ಸದಮದ ಮಾದಲಂ ಪಲಸಿನುಬ್ಬರಮಲ್ಲಿ ಕರಂ ಮನೋಹರಂ ॥ ೩೭

ಪದವಣ್ ಪೇಱಿರ್ದ ನಾರಂಗದ ತರು ತನಿವಣ್ ಪೇಱಿದಿಮ್ಮಾವು ಜೇನೆಯ್
ಪುದಿದಂತಿರ್ದಚ್ಚವಣ್ ಪೇಱಿದ ಕದಳಿವನಂ ಬೀಡೆವಣ್ ಪೇಱಿ ಚೆಲ್ವೀ ।
ಱಿದ ದಾಳಿಂಬಂ ಪಯಃಪೂರಿತಫಲತತಿ ಪೇಱಿರ್ದ ಚೆಂದೆಂಗು ಬೇರಿಂ
ತುದಿಕೋಡಂ ಮುಟ್ಟಿ ಕಾಯ್ಪೇಱಿದ ಪಲಸು ಪುರೋದ್ಯಾನದೊಳ್
ಕುಂದವೆಂದುಂ ॥ * ೩೮

ನಲಿವುಲಿವಂಚೆ [10]ಕೊಂ[10]ಚೆ [11]ನಳಿನಂ[11] ಪುಳಿನಂ ಗಿಳಿವಿಂಡು ಬಂಡು ಕೋ
ಗಿಲೆ ಗೊಲೆತೆಂಗು ಕೌಂಗು ವಕುಳಂ ಮುಕುಳಂ ಲತೆ ಪರ್ಬಿ ಕೊರ್ಬಿದೊ ।

---

[1] ಗುರ್ಡಿಬೆಂಚೆಯೊಬಂದಕರ್ವಿನಿಂ (ಬ). [2] ಣ್ತ (ಖ.ಬ). [3] ಲೆಳೆಮುತ್ತಿರ್ದುದು (ಕ), ಱನೆ ಮುತ್ತಿರ್ದುದು (ಖ). [1] ಳೀಫಲಮಂ (ಖ.ಬ). [5] ಮುಸುಕಿರ್ದ (ಅ). [6] ರಂಗಮುಂ (ಖ.ಬ). [7] ಳ್ದಿಸೆವ (ಅ). [8] ಕ (ಖ). [9] ಮಾಮರ (ಖ). * ಈ ಪದ್ಯ (ಕ) ಪ್ರತಿಯಲ್ಲಿಲ್ಲ. [10] ಬೆಂ (ಕ). [11] ವಳಿವಂ (ಖ).

ಳ್ಗೆಲರೆಲೆವೀಳೆ ಬಾಡೆ ಮಧುಪಾವಳಿ ಪೂವಳಿ ಕಂಪು ಸೊಂಪಗುಂ
ದಲೆ ಸಲೆ ಕಂತು ನಿಂತ ನೆಲೆವೀಡೆನಿಸಿರ್ದುವು ನಂದನಂಗಳೊಳ್ ॥ ೩೯

ಕುಸುಮರಸಂಗಳೊದ್ದೆ ತನಿವಣ್ಣ ರಸಂಗಳ ಸೋನೆ ಸಾ[1]ರ [1]ಕೋ
ಪ್ಸೆಸರೆಳನೀರ ಬೆಂಚೆ ಸೊನೆಯೊ[2]ಳ್ಗೆ ಸಱಿಂ[2]ಬಿವಱಿಂದಮೆಲ್ಲಿಯುಂ ।
ಬಸನದ ಬಾಷ್ಟೆಯುಪ್ಪೆಡೆಗಳಿಲ್ಲದೆ ನಲ್ಲರನಂಗರಾಗವು
ರ್ಬಿಸೆ ಭರದಿಂ ತೊಟಲ್ದಱಿಸುವರ್ ಬನದೊಳ್ ಕೃತಕಾ[3]ಚಲಂ[3]ಗಳಂ ॥ ೪೦

(ಮಲ್ಲಿನಾಥಪುರಾಣಂ, ೨-೩೫.)

ವಿರಹಿಗೆ ಬೇಗೆಯಂ ಪ್ರಿಯರ್ಗೆ ರಾಗಮನಾಗಿಸುಗುಂ ಬನಂಗಳೊಳ್
ಮೊರೆವ ಮದಾಳಿ ಕೂ[4]ಜಿ[4]ಸುವ ಕೋಗಿಲೆ ಕೇಗುವ ಸೋಗೆ ಚಪ್ಪರಿ ।
ಪ್ಪರಗಿಳಿ ಕುಪ್ಪೆವಾಯ್ವ ಕಪಿ ಮೂಡಿ ಮುೞುಂಗುವ ಜಕ್ಕವಕ್ಕಿ ಸಂ
ಚರಿಸುವ ಹಂಸೆ ಕೂಡುವ ತುರಂಗಮ ಘುಮ್ಮೆನುತಿರ್ಪ ಪಾರಿವಂ ॥ ೪೧

ಮಾಂದಳಿರೋಲೆ ಕಂ[5]ಠ[5]ರವಮಾ ಮಱಿದುಂಬಿಗಳಕ್ಕರಂಗಳೊಳ್
ಪೊಂದಿದ ಮುದ್ರೆ ಚಂದ್ರಸದನಂ ಮಲಯಾನಿಲ ನುಯ್ವನಟ್ಟುವಂ ।
ಬಂದ ಬಸಂತರಾಜನೊಡಗೂ[6]ಡಿರುತೋತಿರಿ[6]ಯೊಂದದಿರ್ದವರ್
ನೊಂದಪರೆಂದು [7]ಕೊಕ್ಕುದೆಱಿದೋದುವವಂ[7] ಕಳಕಂಠವಾಚಕಂ ॥ ೪೨

ಪ್ರಣವೋತ್ಥಶ್ರುತಿಮಧುರ
ಕ್ವಣಿತಂ ದ್ವಿಜಮುಖ್ಯವೃತ್ತಿ ಕೃಷ್ಣರುಚಿತ್ವಂ ।
ಪೆಣೆದಿರೆ ಪುರೋಹಿತಬ್ರಾ
ಹ್ಮಣನೆನಿಸಿತ್ತತನುನೃಪತಿಗೀ ಪರಪುಷ್ಟಂ ॥ * ೪೩

ಗಿಳಿ ಗಿಳಿವಿಂಡಿನೊಳ್ ಸೆಣಸಿ ಬಯ್ವುವು ಕೋಗಿಲೆ ಕೋಕಿಲಕ್ಕೆ ಕೆ
ಕ್ಕಳಿಸಿ ಕುಕಿಲ್ವುವುದ್ಭ್ರಮರಮುದ್ಭ್ರಮಗಂಗಳ ಗಾವರಕ್ಕೆ ಗಾ ।
ವಳಿಸಿ ಛಡಾಳದೊಳ್ ಮೊರೆವುವಾದೊ[8]ಡಮೂ[8]ರಬನಂ [9]ಬ[9]ನಂಗಳೊಳ್
ಕೆ[10]ಳೆಗೆಡೆ[10]ದಂತೆವೊಲ್ ಗಡಣಿಸಿರ್ಪುವು ತದ್ವಿಷಯಾಂತರಾಳದೊಳ್ ॥ ೪೪

(ಅನಂತನಾಥಪುರಾಣಂ, ೧-೭೭.)

---

[1] ಱೆ (ಕ). [2] ಳ್ಗೆಱೆಯೆಂ (ಖ). [3] ತಳಂ (ಬ). [4] ಚಿ (ಖ). [5] ತು (ಖ.ಬ). [6] ಡಿದರ್ಶೋತಿರಿ (ಕ). [7] ತೆಱಂ ತೆಱದೋದುವುವಲ್ಲಿ (ಕ). * ಈ ಪದ್ಯ (ಕ) ಪ್ರತಿಯಲ್ಲಿಲ್ಲ. [8] ಡೆಯೂ (ಕ.ಖ.ಬ). [9] ಜ (ಕ.ಖ). [10] ಳಗಿಡ (ಅ).

ಅಲರ್ದಲರ್ವಂಡನುಂಡು ಕಳನಾದದಿನಾಣತಿಗೆಯ್ವ ತುಂಬಿ ಕೋ
ಮಲ ಕಳಿಕಾರಸಾಸವಮನೀಂಟಿ ಮದೋತ್ಸವದಿಂ ಕುಕಿಲ್ವ ಕೋ ।
ಗಿಲೆ ಮಿಡಿಯಂ ಕರ್ದುಂಕಿ ನಲಿದಾಡುವ ರಾಜಶುಕಂ ಸರೋಜ ಕಂ
ದಳಮನೊಱಲ್ದು ಕರ್ಚಿ ಸುಟಿವಂಚೆಗಳಿಲ್ಲದುದಿಲ್ಲ ನಂದನಂ ॥ ೪೫

(ಜಗನ್ನಾಥವಿಜಯಂ, ೨–೧೦.)

ಸರಸ ಪರಿಪಕ್ವಫಲಕುಲ
ಭರದಿಂದಂ ಜೊಂಪಜೊಂಪದೊಳ್ ಶೋಧಿಸುತುಂ ।
ವಿರಹಿಗಳನಱಿಸಿ ಕಾವನ
ಗರವಟಿ ಬರ್ಪಂತೆ ಸುತ್ತಿ ಬರ್ಪುವು ಗಿಳಿಗಳ್ ॥ ೪೬

ಊರೂರ್ಗೆ ಪೆಸರ ನಂದನ
ಮೂರೂ[1]ಗ್ರ್ತ್ತುಂಗ[1]ಶಿಖರ ದೇವಾಲಯಮಿಂ ।
ತೂರೂರ್ಗೆ ಚದುರ [2]ಚ[2]ಲ್ಲದ
ವಾರಸ್ತ್ರೀನಿಕರಮೆಸೆ[3]ವು[3]ದಾ ಜನಪದದೊಳ್ ॥ ೪೭

ಭೂತಳವರ್ತಿಯಪ್ಪ ವಿಷಯಾಳಿ ವಿಚಾರಿಪೊಡಾವಗಂ ನದೀ
ಮಾಕೃತ ದೇವಮಾತೃಕಮೆ ತದ್ವಿಷಯಂ ನವನಾಳಿಕೇರ ವಾ ।
ರ್ಮಾತೃಕಮಿಂದುಕಾಂತಜಳಮಾತೃಕಮಿಕ್ಷುರಸಾರ್ದ್ರನಾಳಿಕಾ
ಮಾತೃಕವಾಮ್ರಕಮ್ರಪರಿಪಕ್ವಫಲೋತ್ಕರಸಾರಮಾತೃಕಂ ॥ ೪೮

(ಚಂದ್ರಪ್ರಭಪುರಾಣಂ, ೧–೯೦.)

ಕೂರಿದುವೆನಿಪೆಲೆಗಳ ಬಾ
ಯ್ದಾರೆಗಳೆಲರಲೆಯೆ ತಾಗಿ ಪಱಿದುಗುವ ರಸಾ ।
ಸಾರಮೆ ಕೊಳಗೊಂಡೆಂದುಂ
ನೀರೂಟಕ್ಕೆಳಸವಲ್ಲಿ ಕರ್ವಿನ ತೋಂಟಂ ॥ ೪೯

(ಚಂದ್ರಪ್ರಭಪುರಾಣಂ, ೧–೯೬.)

ಮಿಡಿಯಲೊಡನೊಸರ್ವುವೆಂಬೀ
ನುಡಿಗಳವಂತಿರ್ಕೆ ಬೆರಲೆರಲ್ ತಾಗಿದೊಡಿಂ ।
ಗಡಲ ಮಡುವೆನಿಸಿ ರಸಮಂ
ಬಿಡುವುವು ಪುಂಡ್ರೇಕ್ಷುದಂಡವಿತತಿಗಳೆತ್ತಂ ॥ ೫೦

ನೆಲ್ಲುಂ ಕೌಂಗುಂ ಮಾವುಂ
ಮಲ್ಲಿಗೆಯುಂ ಬೆಳೆವುವಲ್ಲಿ ಕರ್ವಿನ ರಸದಿಂ ।

---

[1] ಗ್ರ್ಂತುಂಗ (ಕ). [2] ರ (ಕ). [3] ಯು (ಕ).

ದೆಲ್ಲಾ ಕಾಲಮುಮೆಂದೊಡ
ದಲ್ಲದೆ ಮತ್ತಾವುದಿಂಬು ಕಣ್ಗಂ ಮನಕಂ ॥ ೫೧

ಕುಡಿ[1]ಯಂ[1] ಪೊನ್ನನೆ ಬಿತ್ತಿ ಪೊರ್ೞ ಬೆಳೆದೊಡಾ ಪೊಂಗಾಯ್ತು ಕಂಪೆಂಬವೋಲ್
ಕಡುಗೆಂಪುಂ ಕಡುಗಂಪುಮಗ್ಗಲಿಸೆ ನಾಡೂರೂರ ಸುತ್ತುಂ ಬೆಡಂ ।
ಗಿಡಿದಿರ್ಕುಂ ಕೆಱೆಯೇರಿಯುದ್ದದೊಳೊಡಂಬಟ್ಟುದ್ದದಿಂದೆತ್ತಲುಂ
ಕುಡುಗೋಲುರ್ಚದ ಗಂಧಶಾಳಿವನಮುತ್ಕೀರಾಳಿ ಲೀಲಾಸ್ಪದಂ ॥ ೫೨

ಭೋಂಕನೆ ಬಂದುವಂದು [2]ತೆನೆಯಕ್ಕಿಯ ಮುಕ್ಕಿ ಕಲಂಕಿ ಸೂಸುವ
ನ್ನಂ[2] ಕುಟುಕಿಂಗೆ ಪಾಯ್ದುಲಿ[3]ಯುತುಂ ಕವಿಯಲ್[3] ಗಿಳಿಸೋವ ಪಾಮರೀ ।
ಸಂಕುಲದೊಂದು ಮೆಲ್ಲುಲಿ[4]ಗಳಿಂಚರಮಂ ನಸುಗೇಳ್ದು[4] ಕೀರವೃಂ
ದಂ ಕಳಕೂಜಿತಾನುಮಿತಮಾದುದು ಶಾದ್ವಲಗಂಧಶಾಲಿಯೊಳ್ ॥ ೫೩

(ಜಗನ್ನಾಥವಿಜಯಂ, ೨–೭.)

ತೆನೆ ಫಲಭಾರದಿಂದೆಱಗೆ ಪಾಯ್ದುದಱೊಳ್ ಕುಟುಕಿಂಗೆ ಮೆಲ್ಲಮೆ
ಲ್ಲನೆ ಗಿಳಿ ಪಾಯೆ ಪಕ್ಷತತಿ ಮೇಗೆ ಪೊದಟ್ಟಿರೆ ಪಚ್ಚನಪ್ಪ ತ ।
ದ್ವನ ನವಪತ್ರಮೋ ಶುಕಪತತ್ರಮೊ ಪೇೞಿಮಿದೆಂಬ ಶಂಕೆಯಂ
ಜನಿಯಿಸೆ ಗಂಧಶಾಳಿಯ ಶುಕಾಳಿಯ ಲೀಲೆ ಕರಂ ಮನೋಹರಂ ॥ ೫೪

ತ್ವರಿತಂ ಗೋಪಂ ಸಕೋಪಂ ಪೆಱಗೆ ಪರಿಯೆ ಹೂಂಕಾರದಿಂದಳ್ಕೆ ಬೀಗು
ತ್ತಿರೆ ಬಾಯಿಂ ಬಿಟ್ಟ[5]ಗಳ್[5] ಸಾಲಿಡೆ ಪಸುನೊರೆಯಿಂ ನಾಂದು ಪುಲ್[6]ತಿಳ್ಳೆ[6]ಗೊಂಡ ।
ಬ್ಬರಿಸುತ್ತುಂ ತನ್ನ ಕಣ್ಗಳ್ ಕರೆಯೆ ನಿಕಟದೊಳ್ ಕೇಳ್ದು ಗಾ[7]ಳ್ಕೇ[7]ಳೆನುತ್ತುಂ
ಪರಿತಂದತ್ತೂರ್ಧ್ವದಿಂದಂಬಿರಿವಿಡೆ ಮೊಲೆವಾಲಂದು ಧೇನುಪ್ರತಾನಂ ॥ ೫೫

(ಲೀಲಾವತಿ, ೫–೧೦೧.)

ಅಡೆಯಂ ಕೋದೆತ್ತುತುಂ ಮಾರ್ದನಿಗೆ ಮಸಗುತುಂ ದರ್ಪದಿಂ ಛಾಯೆ
ಯೊಳ್ ಕೋ]
ಡಿಡುತುಂ ಮುಂ ಕಾದಿ ಪು[8]ಣ್ಣಿಂ[8]ತಿಣ್[8]ಗೆಱಗೆ ನೊಱಂ ಶೀರ್ಣಶೃಂಗಾಗ್ರದಿಂ ಮಾ ।
ರ್ದೊಡೆಯುತ್ತುಂ ಪೊಕ್ಕು ಪಿಂಡಂ ಕಲಕಿ ಕೆಲೆಯುತುಂ ಬೆರ್ಚೆ ಬಲ್ಗೂಳಿಗಳ್ ಬೆಂ
ಗುಡೆ ಗಂಡಂ ಸೂಸುತುಂ ಬಂದುದು ಮದವಿದಳತ್ಪಿಂಗಳಾಕ್ಷಂ ಮಹೋಕ್ಷಂ ॥ ೫೬

(ನೇಮಿನಾಥಪುರಾಣಂ, ೮–೧೮ ; ಲೀಲಾವತಿ, ೫–೧೦೨.)

---

[1] ಯೊಳ್ (ಕ.ಖ). [2] ತೊನೆದಿಕ್ಕೆಯಿನಿರ್ಕೆಲದೊಳ್ ಕಲಂಕುವನ್ನಂ (ಅ). [3] ವತ ಮ್ಮುಲಿಪಿಂ (ಅ). [4] ಪಮುಂ ನಸುಗೇಳದ ನಿಂದ (ಅ). [5] ಯೊಳ್ (ಅ). [6] ಮಿಳ್ಳೆ (ಅ). [7] ಳ್ಕೀ (ಕ). [8] ಣ್ಣಿತ್ತಿಣಿ (ಕ.ಖ.ಬ).

ಬಲಭಿನ್ನಾಗೇಂದ್ರನೊಳ್ ಮಾರ್ಮಲೆತ ಹರವೃಷಾಧೀಶನೊಳ್ ಪೋರ್ದ ಕೀನಾ
ಶಲುಲಾಯಶ್ರೇಷ್ಠನೊಳ್ ತಾಗಿದ ರಣಗಣನಾರೇಖೆಯೆಂಬಂತು ರೇಖಾ |
ವಳಿ ಪೀನಸ್ಕಂಧದೊಳ್ ತಳ್ತಮರ್ದಿರೆ ಪೊಱಮಟ್ಟಿತ್ತು ಕಾಂತಾರದಿಂ ಪಾ
ಟಳನೇತ್ರಂ ತುಂಗಗಾತ್ರಂ ಘನತರಕಕುದಂ ಶಾತಶೃಂಗಂ ಗವೇಂದ್ರಂ ‖ ೫೭

(ಜಗನ್ನಾಥವಿಜಯಂ, ೫-೩೫.)

ಪೊಸನಸೆಯ ಸೊವಡನಾಘ್ರಾ
ಣಿಸಿ ಮು[1]ಣಿ[1]ಕದ ಮಿಡಿವ ಕಚ್ಚೆಯೊಳೆ ಮೊಗವೆತ್ತು |
ತ್ತೆಸೆದುದು ವೃಷಮಮರರನೇ
ಡಿಸುವವೊಲೇನುಂಟೆ ನಿಮಗಮಿಾ ಸುಖಮೆನುತುಂ ‖ ೫೮

(ಲೀಲಾವತಿ, ೫-೧೦೮.)

ಎಡಪಿ [2]ಪ[2]ರಲ್ಗಳಂ ದೆಸೆಗೆ ಬೆರ್ಚುತೆ ಗೋವನ ಗಾಳಿಗೆಯ್ದೆ ಪಿಂ
ಡಡಸುತೆ ಕಂದಮಂ ನೆಗಪಿ ನೋಡುತೆ ಪಕ್ಕಮನಗ್ರವಾಲದಿಂ |
ತೊಡೆವುತೆ ಕರ್ಣಮಂ ತೆಱೆದು ತಿತ್ತಿರಿಗಾಳೆಯನಾಲಿಸುತ್ತೆ ಪಿಂ
ಡೊಡೆಯದೆ ಕೂಡಿ ಬರ್ಪ ಪಲವಾಕಳಿನೊಪ್ಪುವುವಲ್ಲಿ ಪ[3]ಟ್ಟಿ[3]ಗಳ್ ‖ ೫೯

(ಲೀಲಾವತಿ, ೫-೧೦೩.)

ಬರಲಾಱದೆ ಪೆರ್ಗೆಚ್ಚಲ
ಭರದಿಂದಂ ಪೆಱಗು ಕುಸಿಯೆ ಪೊಱೆಯಂ ಕಳೆವಂ |
ತಿರೆ ತೊರೆದ ತೋರಮೊಲೆಯಂ
ಬಿರಿವಿಡುತುಂ ಬಂದುವಲ್ಲಿ ಪಲವು ಪಯಂಗಳ್ ‖ ೬೦

(ಲೀಲಾವತಿ, ೫-೧೦೪.)

ಕಿಱುಗೊಂಬು ನಳಿದಬೆನ್ನುಂ
ಕಿಱುಕಿದ ತೊಡೆಗೆಚ್ಚಲಲೆವ ಬಾಲಂ ತೆಳುಮೈ |
ಮೆಱೆಯೆ ಬಿಳಿದಾಗಿ ಮಾಣದೆ
ಕಱುವೆಮ್ಮೆಯ ಪಿಂಡು ಪಳ್ಳಿಪಳ್ಳಿಯೊಳೆಸೆಗುಂ ‖ ೬೧

ಸುರಭಿ ಘಟೋಧ್ನಿ ದುಗ್ಧನಿಧಿ ನಂದಿನಿ ವತ್ಸಲೆ ಕಾಮಧೇನು ಪೀ
ವರಕುಚೆ [4]ಗೋಪಿ ಸಲ್ಲಕಿ[4]ಯೆನಿಪ್ಪಭಿಧಾನದ ಗೋಕದಂಬಮಂ |
ಕರೆದು ಮುರಾರಿ ಮೈದೊಡೆದು ಮೇಯಿಸಿಯುಂ ತಿಳಿನೀರನೂಡಿಯುಂ
ಮರದ ನೆೞಲ್ಗಳೊಳ್ ನಿಲಿಸಿಯುಂ ಮೆಱೆದಂ ನಿಜಗೋಪಲೀಲೆಯಂ ‖ ೬೨

(ಜಗನ್ನಾಥವಿಜಯಂ, ೫-೪೨.)

---

[1] ಸ (ಖ.ಬ). [2] ಸ (ಕ.ಖ.ಬ). [3] ಳ್ಳಿ (ಅ). [4] ಗೋಮತಲ್ಲಕಿ (ಬ).

ಕಿಱುಕಿಱಿದೆ ಮೆಟ್ಟಿ ಕೆಚ್ಚಲ
[1]ನಿ[1]ಱುಂಕಿ ಕುಡಿವಾಲಮೆತ್ತಿ ಕೊಣಕಿಟ್ಟೆಡೆಯೊಳ್ ।
ಕಱುಗಳನೆ ನೆನೆದು ಮನೆಗಳೆ
ಗುಱಿಯಾಗಿರೆ ಬರ್ಪ ಪಲವು ಧೇನುಗಳೆಸೆಗುಂ ॥ ೬೩

ಕಱುವಂ ಬಿಡುಬಿಡು ತೊಳೆ ನೀ
ರೆಱೆ ಕಂದಲನೊರ[2]ಸಿ ತೊಳೆ ತಗುಳ್ದೊದೆವಾ[2]ವಂ ।
ತುಱಿಸು ತಪೆಯಿಕ್ಕು ತಡೆಯದೆ
ಮುಱುವಂ ಸುರಿಯೆಂಬ ಸರಮೆ ತುಱುಗಾರ್ತಿಯರೊಳ್ ॥ ೬೪
(ಲೀಲಾವತಿ, ೫-೧೨೧)

ಮಡದಿ ನಿತಂಬಮಂ ಮಡದಿನಾಂತು ಕೆಲಕ್ಕೊ[3]ಱಗಿ[3]ರ್ದ ಕಂದಲಂ
ತೊಡೆಯೊಳಿಱುಂಕಿ ಬಳ್ಕಿ ನಡು ಬೆನ್ನೊಳೆ ಪೊಕ್ಕಿರೆ ದುಗ್ಧಧಾರೆಯೊ ।
ಳ್ಗಡಣದಿ ನಾಡೆ ಕಣ್ಬೆಳಗು ಬ[4]ಲ್ಬೆ[4]ಡಗಂ ಬಿಗಿದೊತ್ತೆ ಕೈಗಳಿಂ
ಪಿಡಿದು ಕುಚಾಗ್ರದೊಳ್ ತುಱುಗೆ ಪಾಲ್ವನಿಗಳ್ ಕಱೆದಳ್ ಘಟೋಧ್ನಿಯಂ ॥ ೬೫
(ಲೀಲಾವತಿ, ೫-೧೨೫.)

ಇನಿಸಂ ಪೊಕ್ಕೂರು ಮಿಕ್ಕೋಸರಿಸಿದ ಚರಣಂ ಶೋಭೆಯಂ ಬೀಱೆ ಕುಂಭ
ಕ್ಕೆ ನಿತಂಬಂ ಸು[5]ತ್ತು[5] ನೇಣಂ ತೆಗೆವ ಪುಗುವ ಕೈಗಳ್ ಬೆಡಂಗಾಗೆ ತುಂಗ ।
ಸ್ತನಯುಗ್ಮಂ ತೂಗೆ ಫೂತ್ಕಾರದಿನುಸಿರ್ವಿಡುತುಂ ಲೋಳೆವಾ[6]ಯುರ್ಚೆ
ಯೊ[6]ರ್ವಳ್ ।
ತೊನೆಯುತ್ತುಂ ಪಾಡಿ ಪಾಲಂ ಪೊಸೆದಳಸದಳಂ ಪ್ರೋಣ್ಮೆ ಘರ್ಮಾಂಬುಜಾಲಂ ॥

ಅನಿಲಾಯತ್ತೋಚ್ಚಲಚ್ಚಾಳಿಯೊಳವ[7]ದಳ[7]ದಿಂ ಪಾಯ್ದು [8]ಕಾಲೋಡೆ[8] ತೂಗುಂ
ದೆನೆಯಂ ತಪ್ಪೆಸಿ ಕಿರ್ಕಿಱಿನು[9]ತೆಡೆ[9]ಗೆಸಱೊಳ್ ಬಿಟ್ಟು ಬಲ್ಗಡ್ಡೆಯಂ ಸಾ ।
ದ್ರೋನಲುತ್ತಚ್ಛಾಂಬುವಿಂ ಬಿಂಬಿಸುವ ಕಣಿಶಮಂ ಕರ್ಚಿ ತುಂಡಾಗ್ರಮಂ ನೂ
ತನ ಪಕ್ಷಪ್ರಾಂತದೊಳ್ ಮಾರ್ದೊದೆದುಮು ಧೃತಜಂಬಾಲಮಂ ಬಾಲಕೀರಂ ॥ ೬೭
(ಲೀಲಾವತಿ, ೫-೫೯).

ಇದು ದಲ್ ಪಕ್ಕಿಗಳೆಲ್ಲಮಂ ನೆರಪುವಂದಂ ಪಕ್ಕಿಸೋವಂದಮ
ಲ್ತೆದೆನಲ್ ಸೋಗೆನವಿಲ್ ಬಟಲ್ಮುಡಿಗೆ ಭೃಂಗಂ ಕುಂತಳಕ್ಕಂಚೆಗಳ್ ।

---

[1] ಸೆ (ಕ). [2] ಸುತಗುಳ್ದೊಡೆಯಾ (ಕ). [3] ಲದಿ (ಖ.ಬ). [4] ಲ್ದ (ಖ). [5] ತ್ತಿ (ಅ). [6] ಯುರ್ಬಲೊ (ಖ.ಬ). [7] ಯವ (ಅ). [8] ಕಾಲ್ಪಾಱೆ (ಅ). [9] ತಡಿ (ಅ).

ಮೃದುಯಾನಕ್ಕೆ ಪಿಕಂ ರವಕ್ಕೆಳಸೆ ತಂತಮ್ಮಾ ಸ್ವಜಾತೀಯ ಸ
ನ್ಮದದಿಂ ಪಾಮರಿಯರ್ ಜಿತಾಮರಿಯರಿರ್ಪರ್ ಕಾದು ಕೇದಾರಮಂ ‖ ೬೮
(ಮಲ್ಲಿನಾಥಪುರಾಣಂ, ೨–೨೧.)

ಅವಿರಳಮಾದ ತುಂಗ ಕುಚಭಾರದೆ ತೋಳ್ ಸೆಳೆ[1]ದಿಟ್ಟ[1] ತಕ್ಕಿನೊಳ್
ಕವಣೆಯ ಗುಂಡು ಪಾ[2]ಯ[2]ವು ಮೃಗಾವಳಿ ಪಾ[2]ಯ[2]ವು ಕೆಯ್ಗೆ ಪಾಮರೀ ।
ಯುವತಿಯರಾರ್ದು ಚಪ್ಪರಿಸೆ ಕೋಗಿಲೆಯಿಂಚರಮೊಂದು ಬೆರ್ಚಿ ಪಾ
ಱವು ಗಿಳಿವಿಂಡು ಪಾಂಥರೆರ್ದೆ ಪವ್ವನೆ ಪಾಱುವುವಾ ಪ್ರದೇಶದೊಳ್ ‖ ೬೯
(ಅನಂತನಾಥಪುರಾಣಂ, ೧–೮೨.)

ಇಡಲನುಗ[3]ಯ್ಯು[3]ದುಂ ಬಟಲೆ ಕಯ್ಪುರಿಗೆಯ್ಯೆಲೊಡರ್ಚಿ ಪೋಗೆ ಮೆ
ಲ್ಲಡಿ ತಡವಾಗೆ ಪಿಂಡು ಜಡಿವುಜ್ಜುಗದಿಂ ದನಿಯೆತ್ತಿ ಮುಂ ತೊದಳ್ ।
ನುಡಿಗೊಳೆ ಲೀಲೆಯಿಂದೆಱಗೆ ಶಾಳಿವನಕ್ಕೆ ಶುಕಾಳಿ ನೋಡಿ ನಿಂ
ದೆಡೆಯೊಳೆ ನಿಂದು ಚಿತ್ತದೊಳೆ ಸೋವರು ಪಾಮರಕಾಮಿನೀಜನಂ ‖ ೭೦

ತೋಳ ಪೊದಲ್ವರಂ ಬಳೆದು ಕೊರ್ವಿದ ಪೆರ್ಮೊಲೆಯೊಡ್ಡಿನಂತೆ ಕಯ್
ತಾಳಮೆಗೂಡವೆತ್ತಿದ ಕಳಧ್ವನಿ ಕೇಳಿಸದೂರುಭೂರಿಭಾ ।
ರಾಲಸಯಾನಮೆಯ್ದೆಸೆವ ಶಾಳಿವನಾಳಿಗೆ ಬಂದು ಪಾಯ್ವ ಕೀ
ರಾಳಿಗೆ ಕೆಮ್ಮನುಮ್ಮಳಿಪರಿರ್ದೆಡೆಯಿಂದಮ ಪಾಮರೀಜನಂ ‖ ೭೧

ಕವಯರದಂತೆ ಬಟ್ಟಿತಳವಟ್ಟು ಕುಚಂ ಕಡುಕೊರ್ವಿ [1]ಪರ್ವೆ[4] ನಿ
ಕ್ಕುವ ಪೊಱಪಾಱು ಸುತ್ತಿದ ಶಿರೋಜಭರಂ ತಲೆಗೊಪ್ಪೆ ಕೈಗಳಂ ।
ಕವಿವ ಮೃಗಂಗಳಂ ತಗುಳ್ವ ಮಂಚಗೆಯೇಱುವ ಪಕ್ಕಿಸೋವ ಪಾ
ಡುವ ಪಟುಚೇಟಿಯರ್ ಚರಿಯಿಪದ್ಧಗರ್ಗೀಗುಮನಂಗರಾಗಮಂ ‖ ೭೨

ಕವಣೆಯ ಬಿಟ್ಟು ಮಾಮಿಡಿಯ ಮಿಟ್ಟೆಗಳಿಂ ತೆಗೆದೆಚ್ಚು ಕಂಕಣಾ
ರವಮೊಗೆವಂತು ಚಪ್ಪರಿಸಿ ಘೀಳ್ರನೆ [5]ತೆಂಗಿನ[5]ಪತ್ರದಂದದಿಂ ।
ಸವಡಿಸಿ ಚಟ್ಟಲಚ್ಚಲಲಚಟ್ಟಲಚಚ್ಚಲಲೆಂದು ಬೈದು ಪಾ
ಟವದೊಳೆ ಪಕ್ಕಿ ಸೋದು ಬೆಳೆಗಾಯ್ದುದು ಪಾಮರ ಕಾಮಿನೀಜನಂ ‖ ೭೩

ಗಿಳಿ ಸೋವ ಮುಗ್ಧವಧುಗಳ
ಪೊಳೆವಧರಮನಾಲ ಪಣ್ಗಳೆಂದಿರದಾಗ ।
ವ್ವಳಿಸಿ ಬಿಡೆಕರ್ಚಿ ಬೆಚ್ಚಿಸಿ
ಗಿಳಿ ಸೋದುವು ಕೆಯ್ವೊಲಂಗಳಿಂದಾಕೆಗಳಂ ‖ ೭೪

---

[1] ವಿಟ್ಟು (ಕ). [2] ಯ್ದು (ಖ ಬ). [3] ಯ್ಯು (ಕ). [4] ತರ್ಬ (ಖ.ಬ). [5] ತೇಗಿ ತು (ಕ).

ಮಡಿಯೊಳ್ ಪಾಲೆಱಗಿರ್ದ ಶಾಲಿವನದೊಳ್ ಕೀರಾಳಿಯಂ ಸೋವಲೊ
ಳ್ಮಿಡಿಯಿಂದಂ ಮಿಡಿವಿಲ್ಲೊಳೆಚ್ಚೊಡೆಡೆಯೊಳ್ ಪುಂಡ್ರೇಕ್ಷುವಂ ತಾಗೆ ಗಂ
ಟೊಡೆದೆತ್ತಂ ರಸಮೆಚ್ಚು ಪಾಯೆ ಪಥಿಕರ್ ಪೊಕ್ಕೀಂಟುತುಂ ಕಯ್ಯ ಬಾ
ಯೆಡೆಯೊಳ್ [1]ಸಾರ್ಚುಗೆ[1] ಕಂಡು ಬೆಂಡುಬೆಱಗಪ್ಪರ್ ಪಾಮರೀವಕ್ತ್ರಮಂ ‖ ೭೫
(ಅನಂತನಾಥಪುರಾಣಂ, ೧-೮೧.)

ತರಳಾಪಾಂಗಮರೀಚಿಗಳ್ ಕಳಮಕೇದಾರಕ್ಕೆ [2]ಬೆಳ್ವಾರ[2]ದೋ
ಲಿರೆ ಸುತ್ತಂ ಗಿಳಿಸೋವ ನುಣ್ದನಿಯದೆತ್ತಂ ಗೋ[3]ರಿ[3]ಯಂ ಪಾಡುವಂ |
ತಿರೆ ಪಾಂಥರ್ ಬಲವಂದು ಬೆಳ್ಮೃಗದವೋಲ್ ಸಾರ್ತಂದು [4]ಬೆಳ್ವಾಗೆ[4] ಪಾ
ಮರಿಯರ್ ಕಾಮನ ಬೇಂಟೆಗಾರ್ತಿಯರೆನಿಪ್ಪಾ ಶಂಕೆಯಂ ಮಾಡುವರ್ ‖ ೭೬

ಗಗನದೊಳೆಯ್ದೆ ಮಂಡಳಿಸಿ ನಿಂದ ಶುಕಾಳಿಯನಂದು ಬೆರ್ಚಿಪು
ಜ್ಜುಗದೊಳೆ ನೋೞ್ಪ ಪಾಮರಿಯ ಚಾರುಕಟಾಕ್ಷಮರೀಚಿ ನೀಳ್ದು ಶೋ |
ಭೆಗೆ ನೆಲೆಯಾಯ್ತು ತತ್ಕಳಮಭೂರಮೆಗೆತ್ತಿದ ಪಚ್ಚನಪ್ಪ ಸ
ತ್ತಿಗೆಗಳವಟ್ಟು ತೋರ್ಪ ಶಶಿಕಾಂತದ ಕಾಂತದ ಕಾವಿದೆಂಬಿನಂ ‖ ೭೭
(ಚಂದ್ರಪ್ರಭಪುರಾಣಂ, ೧-೯೫.)

ಇರದಿದಿರ್ಗೊಳ್ವುದು ಪಿಕತತಿ
ಕರೆವುವು ಶುಕರಾಜಿ ಕಾಣ್ಕೆಗೊಡುವುದು ಫಳಮಂ |
ಝುರಿ ಕಾಲ್ದೊಳೆವುದು ಪಾಂಥರ
ಬರವಿಂಗಿಂತಿದು ವನಾಳಿ ಮಾಡ್ಪಾತಿಥ್ಯಂ ‖ ೭೮

ಕುಡಿನೀರೆತ್ತುವವೋಲ್ ಪ್ರಪಾಪ್ರಮದೆಯರ್ [5]ಸತ್ರಂಗಳೊಳ್ ಸುಮ್ಮನಂ[5]
ಬಡೆವೇಕಾಕಿನಿಯರ್ ಮನೋಜಸುಖದಾನಾಗಾರದೊಳ್ ಚಿತ್ತಮಂ |
ಪಿಡಿವೊಳ್ವೆಂಡಿರೊಡ[6]ರ್ಚೆ[6] ಮೆ[7]ಚ್ಚ[7]ನೊಲವಿಂದೊಗರ್ಗಾವುದಕ್ಕೊಯ್ಯನೆಂ
ಟೆಡೆಗೆಯ್ದಪ್ಪವು ಕಾರ್ಯಹಾನಿ ಪಥಿಕರ್ಗೂರೂರ ನಾಟ್ಬಟ್ಟೆಯೊಳ್ ‖ ೭೯
(ಅನಂತನಾಥಪುರಾಣಂ, ೧-೮೪.)

ಪಱಿಪಡೆ ಸೇದೆ ಪಿಂಗೆ ತೃಷೆ ತಣ್ಗಳಸಂಗಳನೆತ್ತಿಕೊಂಡು ನೀ
ರೆಱೆವ ಚಳಲ್ಲತಾಂಗಿಯರ ಕೊಂಕಿದ ತೋಳ ಮೊದಲ್ಗೆ ತೀವಿ ಕಿ |
ಕ್ಕಿಱಿದ ಕುಚಕ್ಕೆ ಕಣ್ಬರಿಯೆ ಧಾರೆಗಳೋರೆಗೆ ಸೂ[8]ಸೆ ಮುಟ್ಟಿ[8] ಕೈ
ಮಱೆದು ಬಯಲ್ಗೆ ಬಾಯ್ವಿಡುವರಧ್ವಗರಧ್ವತಟಪ್ರಪಾಳಿಯೊಳ್ ‖ ೮೦
(ಅನಂತನಾಥಪುರಾಣಂ, ೧-೮೩.)

---

1 ಪಾಯ್ದುಗೆ (ಅ), ಸಾರುಗೆ (ಬ). 2 ಬೇಳಾರ (ಖ). 3 ಲಿ (ಖ). 4 ಬೆಳಗಾಗೆ (ಖ.ಬ). 5 ಸಾರಂಗಳೊಳ್ ಸಾಧನಂ (ಖ), ಶ್ರೋತ್ರಂಗಳೊಳ್ ಸುಮ್ಮನಂ (ಕ). 6 ರ್ಚ(ಖ). 7 ಚ್ಚ (ಖ). 8 ಸಿಮಿೞಿ (ಖ.ಬ).

ಕರಗಮನೆತ್ತಿ ನೀರೆಱೆವ ನೀಱೆಯರಧ್ವಗರಧ್ವಖೇದಮೋ
ಸರಿಸಿದೊಡಂ ಪ್ರಪಾಪ್ರಕರದೊಳ್ ಕುಡಿವರ್ ಬಿನದಕ್ಕೆ ಬಿಚ್ಚತಂ ।
ಪರಿಮರಿಯಾಡಿ ಕಣ್ಬೊಳೆಯೆ ವೇಳೆಗಳೊಳ್ ಸುೞಿಗೊಂಡ ನಾಭಿಯೊಳ್
ಗುರುಕುಚ ಕೂಟದೊಳ್ ತೊಳಪ ತೋಳ ಮೊದಲ್ಗಳೊಳಾನನಾಬ್ಜದೊಳ್ ॥ ೮೧

[1]ಕೊ[1]ನೆವನಿ ಸೂಸೆ ಸಣ್ಣವನಿ ಕೆಂದಳದೊಳ್ ಸರಿಗೂಡೆ ದಿಟ್ಟಿ ಮೂ
ಗಿನ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಸಯ್ತು ನಿಲೆ ಕೊಂಕಿ ಕೊರಳ್ ಮಿಡುಕಾಡೆ ಸಾರ್ಚಿಕೊ ।
ಳ್ಳನೆ ಕು[2]ಡಿ[2]ಗೋಡುತಿರ್ಪ ಕಳಶಾಂಬುಗಳಂ ತೃಷೆ ತೀರೆ ಸುಱ್ರಸು
ಱ್ರನೆ ಪಥಿಕಾಳಿ ಪೀರ್ದು ಪಡೆಗುಂ ಪರಿತೃಪ್ತಿಗಳಂ ನಿರಂತರಂ ॥ ೮೨

ಕಳಶಮನೆತ್ತಿ ನೀರೆಱೆವ ಕಾಂತೆಯ ತೋಳ ತೆರಳ್ಕೆ ಮೇಲುದಂ
ತೊಲಗಿಸೆ ನೋಡಿ ನುಣ್ಬುಗರನೀಂಬ ಕುಚದ್ವಯ ಮೂಲಮಂ ಸಮು ।
ಜ್ಜ್ವಲಭುಜಮೂಲಮಂ ನೆಱೆಯೆ ಕಂಡೆರ್ದೆಯಾಱಿದೊಡಂ ನಿರೀಕ್ಷಣಾ
ಕುಲತೆಯಿನೀಂಟುವರ್ ಪಥಿಕರಾ ಕಲಶಾಂಬುವೆ ಸೀಮೆಯೆಂಬಿನಂ ॥ ೮೩

(ಚಂದ್ರಪ್ರಭಪುರಾಣಂ, ೧-೯೮.)

ಅಱವಟ್ಟಿಗೆಯೊಳ್ ಕುಡನೀ
ರೆಱೆವ ಬೆಡಂಗಿಯರ ಭಾವಮಂ ಭೋಂಕನೆ ಕ ।
ಣ್ದೆಱೆದಡರೆ ನೋಡಿ ಪೀರುವ
ತೆಱದಿಂದಂ ಸೊಗಸೆ ತಂಪುಮಂ ತೃಷ್ಣೆಯುಮಂ ॥ ೮೪

ಗರುಡಿಯೊಳಂಕ[3]ದೋಜೆ[3]ಗಳ ತಾಳಲಯಂಗಳ ಸೂಠಿ ವಾಹಳೀ
ತುರಗಖುರಪ್ರಹಾರಗತಿಯೊಳ್ ಜಗಜಟ್ಟಿಗಳಕ್ಕಡಂಗಳೊಳ್ ।
ಮರಳದೆ ಪೋರ್ವ ಶಕ್ತಿ ತೞಿಯೊಳ್ ನೆಱೆ ಪೋರ್ವ [4]ರುತ[4]ದ್ವಿಪಂಗಳೊಳ್
ಪುರುಡಿಸೆ ಸುತ್ತಲುಂ ಪೊಱಪೊೞಲ್ ಮೆಱೆಗುಂ ವಿಜಯೋತ್ಸವಂಗಳಿಂ ॥ ೮೫

(ಅನಂತನಾಥಪುರಾಣಂ, ೧-೮೯.)

ಪದಪಂ ಬೀಱುಗುಮಾ ಪುರೋಪವನದೊಳ್ ಪೆಣ್ದುಂಬಿವಿಂಡಿಂ ಕಱಿಂ
ಗಿದ ನೈದಿಲ್ಗೊಳನಂಚೆವಿಂಡನೊಳಕೊಂಡಂಭೋಜಷಂಡಂ ತಳಿರ್ ।
ಪುದಿದೇಲಾವನಮೊಡ್ಡುಗೊಂಡ ಕದಳೀಕಾಂಡಂ ತರಂಗೊಂಡ ಚೂ
ತದ ಸಾಲ್ ಚಂದನವೀಧಿ ಸಂಪಗೆಯ ಜೊಂಪಂ ಮಾಧವೀಮಂಡಪಂ ॥ ೮೬

(ಪಂಪರಾಮಾಯಣಂ, ೧-೧೧೦.)

---

[1] ತೊ (ಕ). [2] ಳಿ (ಕ). [3] ಜೂಜು (ಕ). [4] ಮದ (ಅ).

ಮದನಂ ತೋಱಿಂಟಿಗನಾದ ಚೂತವತನುಜ್ಯಾರಾವದೊಳ್ ಕೂಡಿ ಪಾ
ಡಿದ ಪೆಣ್ದುಂಬಿ ವಸಂತದೊಳ್ ಮದನಕೇಳೀ ಸೂತ್ರಮಂ ಖ್ಯಾತಮೋ |
ದಿದ ಕೀರಂ ರತಿಯೊಳ್ ಪದನ್ಯಸನಮಂ ಕಲ್ತಂಚೆ ಶೀತಾಂಶು ತೀ
ವಿದ ನೈದಿಲ್ಗೊಳನಲ್ಲದಿಲ್ಲೆನೆ ಬನಂ ಚಿತ್ತೋತ್ಸವಾಲಂಬನಂ ‖ ೮೭

(ಮಲ್ಲಿನಾಥಪುರಾಣಂ, ೨–೩೭.)

ಮದನಂ ಕೊಂಬುಗೊಳಲ್ಕೆ ನಚ್ಚುವ ನವಾಮ್ರಂ ಕಂತುಚಾಪಕ್ಕೆ ಚಿ
ತ್ತದೊಳಾಳ್ದಿರ್ಪ ಸಿತೇಕ್ಷು[1]ವಾಟಿ[1] ವಿಷಮಾಸ್ತ್ರಂ ಪಂಚಬಾಣಕ್ಕೆ ಮಾ |
ಣದೆ ಕಣ್ಗಾದಿರಿಸಿಟ್ಟ ಮಲ್ಲಿಗೆ ಮನೋಜಂ ಸ್ವಚ್ಛವಾಃಕೇಳಿಸ
ಮ್ಮದಕೆಂದೋವುವ ಪದ್ಮಷಂಡಮೆಸೆಗುಂ ತನ್ನಂದನೋಪಾಂತದೊಳ್ ‖ ೮೮

(ಚಂದ್ರಪ್ರಭಪುರಾಣಂ, ೧–೧೦೪.)

ನವಪುತ್ರಪ್ರೀತಿಯಿಂದಂ ರತಿಯೆ ಸಲಹಿದಿಮ್ಮಾವು ಮೀನಾಂಕಿತಂ ಕೇ
ತುವಡ[2]ರ್ಪಿಂ[2]ಗಂಗಜಂ ಪರ್ವಿಸಿದ ಲತೆ ಸುಧಾಸೂತಿ ಪೀಯೂಷಧಾರಾಂ |
ಬುವೆ ಪೊಯ್ನೀರಾಗೆ ಮುದ್ದಿಂ ಬಳಯಿಸಿದಳದೆಂಗೆಯ್ದೆ ಮಂದಾನಿಲಂ ತೋಱಿಂ
ಟವೆಸಂಗೆಯ್ದೊಕ್ಕಱಿಂ ಪೆರ್ಚಿಸಿದ ವಿಚಕಿಳಂ ರಮ್ಯಮಲ್ಲಲ್ಲಿಗೆಲ್ಲಂ ‖ ೮೯

(ಚಂದ್ರಪ್ರಭಪುರಾಣಂ, ೧–೮೭.)

ಪಾಡುತ್ತುಂ ಮಱಿದುಂಬಿಯೊಳ್ಗಡಣದಿಂ ಪಾರಾವತಕ್ರೀಡೆಯಂ
ನೋಡುತ್ತುಂ ಪದಪಿಂ ವಿಚಿತ್ರ[3]ತರ[3]ಕೇಳೀವಾರ್ಧಿಯೊಳ್ ಮೂಡಿ ಮು |
ಬ್ಬಾಗುತ್ತುಂ ಶತಪತ್ರಪತ್ರಶ[4]ರ[4]ದಿಂದಂ ಪತ್ರಭಂಗಂಗಳಂ
ಮಾಡುತ್ತುಂ ಪ್ರಿಯರಿಂತು ಪೊಱ್ತುಗಳೆವರ್ನಿಚ್ಚಂ ಪುರೋದ್ಯಾನದೊಳ್ ‖ ೯೦

(ಮಲ್ಲಿನಾಥಪುರಾಣಂ, ೨–೩೬.)

ಮಲರ್ದಲರ್ಗಳ್ಕಿ ಬಳ್ಕಿ ಮಱಿದುಂಬಿಯ ಮಾಲೆಗೆ ಕಾಯ್ದು ಬಯ್ದು ಕೋ
ಗಿಲೆಗೆ ಕನಲ್ದೊನಲ್ದು ಗಿಳಿಪಿಂಡಿನ ತೊಂಡಗಟಲ್ದೆಟಲ್ದು ತ |
ಳ್ತಲರ್ದೆಳಮಾವು ಮಲ್ಲಿಗೆಗೆ ಕೋಳ್ಗುದಿಗೊಂಡು ಬಟಲ್ದು ಜೋ[5]ಲ್ವ[5]ರು
ತ್ಕಳಿಕೆಯಿನಾಮ್ರವಲ್ಲರಿಯೊ[6]ಳೋಪ[6]ವರಾ ಪುರನಂದನಂಗಳೊಳ್ ‖ ೯೧

(ಅನಂತನಾಥಪುರಾಣಂ, ೧–೯೫.)

ಎಳಲತೆ ಪೆಕ್ಕಣಕ್ಕೆ ತಳಿರಂ ತೆಗೆದುಟ್ಟುದದರ್ಕೆ ನಟ್ಟುವಂ
ಮಲಯಸಮೀರಣಂ[7] ಪವನದಂಡಪೊಳಿಂತಿದೆ ಪಣ್ಣಬಂದ[7] ಮ |

[1] ಮಾಲೆ (ಅ). [2] ರ್ಪಾಂ (ಅ). [3] ರತ (ಅ). [4] ತ (ಅ). [5] ಲ್ದಡು (ಕ.ಖ.ಬ). [6] ಳೊಪ್ಪು (ಬ). [7] ಪನಸರಂಗಳೊಳಿಂತಿವೆಬಣ್ಣಿಮಿಂದ (ಅ).

ದ್ದಳೆ ಮಧುದೂತಿ ನಾಗಲತೆ ಮಲ್ಲಿಗೆ ಮಾಲತಿ ಬನ್ನಿಮೆಂದು ಸೂ
ಳ್ವಳನವೊಲೆತ್ತಲುಂ ಕರೆಗುಮಾ ವನದೊಳ್ ಕಿಸುಗಣ್ಣ ಕೋಗಿಲಂ ॥ ೯೨

(ಅನಂತನಾಥಪುರಾಣಂ, ೩–೧೧.)

ಕಡೆಗಡೆಯೊಳಿರ್ದು ನಗದಿಂ
ಕಡಿವಡೆದೆಂ ಕುಬ್ಜನಿಂದೆ ಕುಡಿವಡೆದೆನಿ[1]ದೆ[1] ।
ನ್ನೆಡೆಯಲ್ಲವೆಂದು ಕಡಲಾ
ಯೆಡೆಗೆಟ್ಟಂದಂತೆ ಪರಿಖೆ ಪಡೆದುದು ಗುಣ್ಪಂ ॥ ೯೩

ಬಡಪಾರ್ವಂ ಜಾಮದಗ್ನ್ಯಂ ತುಡೆ ವಿಶಿಖಮನೀರೆಟ್ಟಿತೆಣ್ಗಾವುದಂ ಮೆಯ್
ಸೆಡೆ[2]ದೋ[2]ಡಿತ್ತೊರ್ಬಗಸ್ತ್ಯಂ ತನುಮುನಿ ಮುನಿದಾಪೋಶನಂ ಗೊಂಡೊಡೆತ್ತಂ ।
ಪುಡಿ[3]ಯಿಟ್ಟಿತ್ತೊಂದೆ ಧೀಂಕಾದುದು[3] ಕಪಿಗಣಮಂಗೆಂದಗಟ್ ವಾರ್ಧಿಯುಂ ಕೀ
ಳ್ಪಡಿಕುಂ ನಾನಾಮರಾಳೀಬಹುಳಕಳಕಳಧ್ವಾನಸಂತಾನದಿಂದಂ ॥ ೯೪

(ಜಗನ್ನಾಥವಿಜಯಂ, ೨–೧೮.)

ಎನ್ನಂತೆ ರತ್ನವಿತತಿಗೆ
ತಾನ್ನೆಲೆಯಾಯ್ತೆಂಬ ಸಮಗುಣಪ್ರಣಯದಿನಾ ।
ಮುನ್ನೀರ್ ಬಂದಪ್ಪಿದುದೆನೆ
ತನ್ನಗರಮನಮಳಪರಿಖೆ ಬಳಸಿದುದೆತ್ತಂ ॥ ೯೫

(ಚಂದ್ರಪ್ರಭಪುರಾಣಂ, ೧–೧೧೫.)

ಪರಿಖಾವಳಯಮಲಂ[4]ಘ್ಯಂ[4]
ಪರಿವೇಷ್ಟಿಸಿ ಕಡೆಯಲೆಂದು ಪಾಲ್ಗಡಲೊಳ್ ತಂ ।
ದಿರಿಸಿದ ಮಂದರಗಿರಿಗೇಂ
ದೊರೆಯಾದುದೊ ಪೊನ್ನ ಕೋಂಟೆ ವಿಕಟಾಟ್ಟಾಳಂ ॥ ೯೬

(ಮಲ್ಲಿನಾಥಪುರಾಣಂ, ೨-೫೧).

ಸುರನಗಮಂ ನಿಮಿರ್ಚಿ ತೆರೆಸುತ್ತಿದನಲ್ತೆ ಸರೋಜಸಂಭವಂ
ಪುರಕೆನೆ ಚೆಲ್ವನಪ್ಪ ನವ[5]ಹಾಟಕ[5]ನಿರ್ಮಿತಮಪ್ಪ ಕೋಂಟೆ ಮು ।
ಟ್ಟಿರೆ ಮುಗಿಲಂ ರಥಕ್ಕೆ ಪಥಮಿಲ್ಲದೆ ಬಿಟ್ಟೆರಡುಂ ಕೆಲಂಗಳೊಳ್
ಚರಿಯಿಪನಲ್ಲದಂದು ರವಿಗೆತ್ತಣದುತ್ತರದಕ್ಷಿಣಾಯನಂ ॥ ೯೭

(ಚಂದ್ರಪ್ರಭಪುರಾಣಂ, ೧–೧೧೪.)

---

[1] ವೆ (ಕ.ಖ). [2] ಯಾ (ಬ). [3] ವಟ್ಟಿತ್ತೊರ್ವೆ ತಾಂ ಪೋದುದು (ಬ).
[4] ವಿಂ (ಖ.ಬ). [5] ಪಾಟಲ (ಖ.ಬ).

ಬಳಸಿದ ಮುಗಿಲಟ್ಟಳೆಗಳ
ನೆಳಸಿದ [1]ಪಱಯಿಗೆಗ[1]ಳೆಲರ್ಗಳಾಱಿಸುತಿರ್ಕುಂ ।
ಜಲಜಪ್ರಿಯನ ರಥಾಶ್ವಂ
ಗಳ ಮೆಯ್ಯೊಳ್ ತಳೆದ ಗಗನಗಮನಶ್ರಮಮಂ ॥ ೯೮

ತೂಗಿದೊಡಮರಾವತಿ ಲಘು
ವಾಗಿ ನಭಕ್ಕೊಗೆದುದಂಜಿ ಪೊಕ್ಕುದು ರಸೆಯಂ ।
ಭೋಗವತಿ ತೆಗೆದು ನ್ಯಾಟ್ಕ[2]ಡಿ
ಯಾಗಿರ್ದಪುದಳತೆ ತನಗೆನಿಪ್ಪುದು ನಗರಂ ॥ ೯೯

ತ್ರಿದಶಜನಾನ್ವಿತಂ ಗಡ ಮಹೀರುಹಪಂಚಕಸಂಚಿತಂ ಗಡಂ
ತದು ದಿಟದಿಂದಮಾನಪರಿಮೇಯವಿದಗ್ಧಬುಧಾಶ್ರಯಂ ರಸಾ ।
ಸ್ಪದ ಬಹುವೃಕ್ಷಕೇಳಿವನಸಂಗತಮೆಂದು ನಗುತ್ತುಮಿರ್ಪುದಾ
ತ್ರಿದಶರ ಲಕ್ಷ್ಮಿಯಂ ನಿಯತಲಕ್ಷ್ಮಿಪುರಂ ನವಸೌಧರೋಚಿಯಿಂ ॥ ೧೦೦
(ಚಂದ್ರಪ್ರಭಪುರಾಣಂ, ೧–೧೩೭.)

ವಾರಿಧಿ ತನ್ನಗಟ್ ತನಗೆ ರೈವತಶೈಲಮುಪಾಂತಶೈಲಮಂ
ಭೋರುಹಲೋಚನಂ ತ್ರಿಭುವನಪ್ರಭು ತನ್ನಧಿನಾಥನೆಂದೊಡಿ ।
ನ್ನಾರಭಿವರ್ಣಿಸಲ್ ನೆಱೆವರೆಂಬಿನಮಿರ್ದುದುದಗ್ರಗೋಪುರಂ
ದ್ವಾರವತೀಪುರಂ ಜಿತಸುರೇಂದ್ರಪುರಂ ವಸುಧಾಂಘ್ರಿನೂಪುರಂ ॥ ೧೦೧
(ಜಗನ್ನಾಥವಿಜಯಂ, ೯–೮೫.)

ಅದಱೊಳ್ ಪುಟ್ಟಿದ ಗಂಡರೆಲ್ಲಮತಿವೀರರ್ ಪೆಂಡಿರೆಲ್ಲಂ ವಿಳಾ
ಸದ ಸೌಭಾಗ್ಯದ ಸೀಮೆಗಳ್ ಕಿಱುಳರೆಲ್ಲಂ ಪಂಡಿತರ್ [3]ಸೆಟ್ಟಿವ ।
ಟ್ಟಿದ[3]ರೆಲ್ಲಂ ಕಡು [4]ಚಾಗಿ[4]ಗಳ್ ಬದಗರೆಲ್ಲಂ ಭೋಗಿಗಳ್ ಗಾಂಪರುಂ
ಚದುರರ್ ಲೆಂಕರುಮಾಯಕಾಱರಧಮವ್ಯಾಪಾರರುಂ ಧಾರ್ಮಿಕರ್ ॥ ೧೦೨
(ಅನಂತನಾಥಪುರಾಣಂ, ೧೧–೧೨.)

ನಯಮಳವಟ್ಟ ಜವ್ವನದ ರೂಢಿಯ ಗಾಡಿಯ ಪೆಂಡಿರೆಲ್ಲಮ
ಲ್ಲಯೆ ಸಿರಿಗೊಪ್ಪಮಂ ಪಡೆದ ಚಾಗದ ಭೋಗದ ಗಂಡರೆಲ್ಲಮ ।
ಲ್ಲಯೆ ಪೆಸರಾನೆಯುಂ ಕುದುರೆಯುಂ ಪೆಸರಾದ ಸಮಸ್ತವಸ್ತುವ
ಲ್ಲಯೆ ಪೆಱತೊಂದು ಪಟ್ಟಣದೊಳಿಲ್ಲೆನೆ ಪಟ್ಟಣಮೊಪ್ಪಿ ತೋಱುಗುಂ ॥ ೧೦೩

[1] ಪಡಿನೆಗಳೆ (ಕ). [2] ಟ್ಗ (ಕ), ಲ್ವ (ಖ.ಬ). [3] ಕಟ್ಟಿವಟ್ಟಿದ (ಕ). [4] ಜಾಣ (ಖ.ಬ).

ಮುರ[1]ಳಿಯು[1] ತಿವಳಿಯ ತಿಸರಿಯ
ಕರಡೆಯ ಪದ್ದಳೆಯ ಕೊಟಲ ಪಳವದ ಪಲವುಂ ।
ಗಿರುಗಟೆಯ ಸಿವುರ ಸಿಪ್ಪಿನ
ಕೊರಗಿನ ಕಿನ್ನರದ ಸರಮೆ ಸರಮಾ ಪೊಟಲೊಳ್ ॥

ಜನವಕ್ತ್ರೋನ್ಮುಕ್ತನಿರ್ಯದ್ಧಿಮಪರಿಮಳತಾಂಬೂಲ[2]ಸಂಸಂಗಿ[2] ಭೃಂಗೀ
ಸ್ವನದಿಂ ಪ್ರತ್ಯಂತರಾಜಾತ್ಮಜವಿಭವಸಮಾಕ[3]ರ್ಣಿತೋತ್ತಾ[3]ನಗಾನ ।
ಧ್ವನಿಯಿಂ[4]ದುದ್ವೃತ್ತಮತ್ತ[4]ದ್ವಿರದನಿಗಡನಿರ್ಘೋಷದಿಂ ಸಂಚರದ್ವಾ
ರನಿತಂಬಿನ್ಯಂದುಕಾರಾವದಿನತಿಮುಖರಂ ತತ್ಪುರೀ ಪಟ್ಟಮಾರ್ಗಂ ॥ ೧೦೫

(ಚಂದ್ರಪ್ರಭಪುರಾಣಂ, ೧–೧೩೧.)

ಘನತರಮಾದ ಕತ್ತುರಿಯ ನೀರ್ದಳಿಪಂ ಪುದಿದಿರ್ದ ತೋರಮು
ತ್ತಿನ ಕಡೆ ತಳ್ತ ಹೇಮಮಯಪುಷ್ಪದ ಪೂವಲಿ ನೀ[5]ಳ್ದ[5] ಚೀನಕೇ ।
ತನತತಿ ಮಾಲೆಗೊಂಡ ಮಣಿದೋರಣಮೆಂಬಿವು ಬೀದಿಬೀದಿಯೊಳ್
ಮನೆಮನೆಯೊಳ್ ವಿರಾಜಿಸೆ ವಿರಾಜಿಸುತಿರ್ಪುದು ತತ್ಪುರಾಂತರಂ ॥ ೧೦೬

(ಜಗನ್ನಾಥವಿಜಯಂ, ೯–೯೭.)

ಚಂದನದ[6]ಗ[6]ರುವ ಮೃಗಮದ
ಮೊಂದಿದ ಕೇಸರದ ಸರಸಿಜಾಸವ[7]ದಳುರ್ದೆಂ[7] ।
ಬುಂದೆಸೆಗೆ ಮಿಳಿರ್ವ ಧೂಪದ
ಸಾಂದಿನ ಸೌಷ್ಠವದ ಕಂಪೆ ಕಂಪಾ [8]ಪೊಟಲೊ[8]ಳ್ ॥ ೧೦೭

ಪೊಂಗಳಸಂಗಳಿನೆಸೆವು
ತ್ತುಂಗಧ್ವಜತೋರಣಂಗಳಿಂ ಸೊಗಯಿಪ ಕೂ ।
ಟಂಗಳಿನೆಲ್ಲಂ ನಾಡೆ ಮ
ನಂಗೊಳಿಪುವು ಪುರದ ರಮ್ಯಹರ್ಮ್ಯಚಯಂಗಳ್ ॥ ೧೦೮

(ಕಾವ್ಯಾವಲೋಕನಂ, ೯೯.)

ಪುರದೊಳಗಲ್ಲಿಗಲ್ಲಿಗೆರಡುಂ ತರದಿಂ [9]ಸೊಡರ್ವೆಳ್ಪಿನಿಂ[9]ದವಂ
ಬರಚರಕಾಮಿನೀತತಿಗೆ ಚಂದನದಣ್ಪಿನ ಸೊಂಪನೀಯುತುಂ ।

---

[1] ವದ (ಕ). [2] ಸಂಪತ್ತಿ (ಖ). [3] ರ್ಣನೋತ್ತಾ (ಕ), ರ್ಣಿತಂಧ್ವಾ (ಖ). [4] ವ್ಯಾಪಾರಮುಕ್ತ (ಅ.ಖ.ಬ). [5] ಲ (ಅ). [6] ತ (ಕ). [7] ದೊಳಗೆಂ (ಕ). [8] ಪುರದೊ (ಕ). [9] ಪೊಡೆವೆಳ್ಪಿನಿಂ (ಕ), ದೆಸೆಪೊಳ್ಪಿನಿಂ (ಕ).

ಸಿರಿಗೆ ನಿವಾಸಮಾದ ಪಿರಿಯಂಗಡಿಗಳ್ ಬಗೆಗೊಪ್ಪಿ ತೋರ್ಪುವಾ
ಪುರವರಲಕ್ಷ್ಮಿ ತೊಟ್ಟ ಪೊಸಮುತ್ತಿನ ಹಾರದ ಪೊತ್ತ[1]ಮೆಂಬಿನಂ[1] ॥ ೧೦೯
(ಜಗನ್ನಾಥವಿಜಯಂ, ೯–೧೦೫.)

ತಪ್ಪದೆ ಸರಸಿಜಸಂಭವ
ನಪ್ಪೊಡಮೆಣಿಸಲ್ಕೆ ನೆಱೆಯನೆನಿಸುವ ಪಲವುಂ ।
ಕಪ್ಪುರದ ರಾಸಿ ಬೀದಿಯೊ
ಳುಪ್ಪಿನ ರಾಸಿಯವೊಲೊಟ್ಟಿ ಬೆಟ್ಟಾಗಿರ್ಕುಂ ॥ ೧೧೦

ಸುರಪನ ವಜ್ರಮುಂ ಹರಿಯ ಕೌಸ್ತುಭಮುಂ ಹರನಿಂದುಲೇಖೆಯುಂ
ವರುಣನ ಮುತ್ತಿನೆಕ್ಕಸರಮುಂ ಗರುಡಾಂಗದ ಪಚ್ಚೆಯುಂ ಫಣೀ ।
ಶ್ವರಫಣರತ್ನಮುಂ ಬೆಲೆಗೆ [2]ವೇೞ್ಪುದುವ[2]ಲ್ಲಮೆನಿಪ್ಪ [3]ರತ್ನದಿಂ[3]
ದೆರಡನೆಯುಬ್ಧಿ ರನ್ನವಸರಂ ಗೆಲೆವಂದುದು ರೋಹಣಾದ್ರಿಯಂ ॥ ೧೧೧
(ಪಂಪರಾಮಾಯಣಂ, ೧–೧೯.)

ಗಿರಿಜೆಯ ರನ್ನದಾಲಿ ಸಿರಿಯಿಕ್ಕಿದ ಮುತ್ತಿನ ಹಾರಮತ್ತಿಯಿಂ
ಸರಸತಿ ತೊಟ್ಟ ಪಚ್ಚೆ ಪಡಿಯಲ್ಲವು ಕೀರ್ತ್ತಿರಮಂತವಿರ್ಕೆನಲ್ ।
ವರುಣನೆ ಮಾಱಲಟ್ಟೆ ವರುಣಾನುಚರರ್ ಪರಿದಾಡುತಿರ್ಪರೀ
ಪುರದೊಳಗೆಂಬಿನಂ ಮೆಱೆವರಾ ಪುರದೊಳ್ ಮಣಿಗಾಱರಾವಗಂ ॥ ೧೧೨

ಪುರದೊಳ್ ಗಂಧವಣಂಗಳೊಳ್ ಶಶವಿಷಾಣದ್ವೀಪಿನೀಸ್ತನ್ಯವ
ನ್ಯರಸಾದ್ಯಂಗಳೊಳಾವುದಿಲ್ಲಮೆನಲುಂಟಾ ಕೇರಿಯೊಳ್ ಸಿದ್ಧಸಿ ।
ದ್ಧರಸಂ ದೇಹರಸಾಯನಂ ಮೃತಪುನಸ್ಸಂಜೀವನಂ ವಿಕ್ರಿಯಾ
ಪರ ದಿವ್ಯೌಷಧಿ ದೇವಲೋಕದಮೃತಂ ಪಾತಾಳಭೇ[4]ದ್ಯಂ[4]ಜನಂ ॥ ೧೧೩
(ಅನಂತನಾಥಪುರಾಣಂ, ೧–೧೦೬.)

ಮೃಗಮುದಮೆಯ್ದೆ ಕಣ್ಣ ಬೆಳಗಿಂ ಮಲಯೋದ್ಭವದಂತೆ ತೋಱೆ ತುಂ
ಬಿಗಳದಱಟ್ಟಗಂಪುಗಳನುಂಡೆಳಗರ್ಪನೆ ಪೋಲ್ತುದೆಂಬವೋಲ್ ।
ನೆಗೆಯೆ ತೆರಳ್ವ [5]ಕಂಪು ನೆಲದೊಳ್[5] ನಱುಸುಯ್ಗಳ ಗಾಳಿ ತೋಟಿಯುಂ
ತೆಗೆದು ಮಗುಳ್ಚೆ ಕಸ್ತುರಿಮಗುೞ್ಚುವರಲ್ಲಿಯ ಘಟ್ಟಿವಳ್ತಿಯರ್ ॥ ೧೧೪
(ಲೀಲಾವತಿ, ೭–೧೨.)

---

[1] ದಂದದಿಂ (ಅ). [2] ಬಿಣ್ಣಿದುಮ (ಅ). [3] ಪೆಂಪಿನಿಂ (ಅ). [4] ದ್ಯಾಂ (ಖ.ಬ). [5] ಕಂಪಿನೆಲರೊಳ್ (ಅ).

ಒಳ್ನುಡು ಬಳ್ಕೆ ಪೆರ್ಮೊಲೆ ವಿಜೃಂಭಿಸೆ ಕಂಕಣಕಿಂಕಿಣೀರವಂ
ಗಳ್ ನಸುಪೊಣ್ಮೆ ಹಾರಲತೆ ನರ್ತಿಸೆ ಸುಯ್ ನೆಲೆವೆರ್ಚೆ ಕುಂತಳಂ ।
ಗಳ್ ನಿಮಿರ್ದಾಡೆ ಘರ್ಮಜಲವುಣ್ಮೆ ವಿರಾಜಿಸುತಿರ್ದರಲ್ಲಿ ತೋ
ಳ್ಗಳ್ ನಲಿದೊಪ್ಪೆ ನೀಳ್ದುಡುಗಿ ಘಟ್ಟಿಮಗುಟ್ಬುವ ಘಟ್ಟಿವಳ್ತಿಯರ್ ॥ ೧೧೫
(ಜಗನ್ನಾಥವಿಜಯಂ, ೯–೧೧೨.)

ಚಳನಯನಾಂಶುಚಂದ್ರಿಕೆಯಿನೊಯ್ಯನೊಸರ್ತರೆಪಕ್ಕೆ ತಾನೆ ನೀ
ರ್ದಳಿಯೆ ಪಳಚ್ಚನಪ್ಪ ಶಶಿಕಾಂತದ ಸಣ್ಣಿಗೆ ನೋಡಲೀಯದ ।
ವ್ವಳಿಸೆ ಕುಚದ್ವಯಂ ಪದದಿನುಣ್ಮುವ ಸು[1]ಯ್ನುಱುಗಂ[1]ಪುಗಳ್ ದಳಂ
ಗಳನಧಿವಾಸಿಸುತ್ತಮಿರೆ ಘಟ್ಟಿಮಗುಟ್ಬುವುದಂಗನಾಜನಂ ॥ ೧೧೬
(ಚಂದ್ರಪ್ರಭಪುರಾಣಂ, ೧–೧೩೦.)

ತನಿಗಂ[2]ಪಿನತ್ತ[2] ಪುಗಲರಿ
ದೆನಿಸುವ ಸುರಿದರಲ ಬಂಡು ಕಣಕಾಲುದ್ದಂ ।
ಜನಕೆನಿಸುವ ಪೆಂಪಿನ ಪೂ
ವಿನ ಸಂತೆ ಕರಂ ಮನೋಹರಂ ಪುರವರದೊಳ್ ॥ ೧೧೭
(ಲೀಲಾವತಿ, ೭–೧೩.)

ತರಳಾಪಾಂಗಂಗಳೊಳ್ ಮುಚ್ಚರಿಪಲರ್ಗಣೆಯಂ ಕಟ್ಟಿ ತೂಪಂದದಿಂ ಚಾ
ಮರಮಂ ವಕ್ಷೋಜಪೀಠಸ್ಥಿತಮದನನೃಪಂಗೆತ್ತುವಂತೆತ್ತಿ ಪೂವಂ ।
ದರಹಾಸಶ್ರೀಯನೀವಂತಿರೆ ಪೊಸನನೆಗಳ್ಗಂತವಂ ಸುಯ್ಯ ಕಂಪಿಂ
ಪೊರೆವಂತಾ ಸಂತೆಯಿಂದಂ ತೊಲಗದು ಸತತಂ ಪುಷ್ಪಲಾವೀಕದಂಬಂ ॥ ೧೧೮
(ಲೀಲಾವತಿ, ೭–೧೪.)

ನಱುಸುಯ್ಗಂ ಮಾಲೆಗಂ ಸೂಱೆಱಿದೆಱಗುವಿನಂ ತುಂಬಿಗಳ್ ನೋಡಿದರ್ ಮೆ
ಮಱೆವನ್ನಂ ಬಾಹುಮೂಲಂ ಪೊಗರನುಗುಟ್ವಿನಂ ಕಣ್ಮಲರ್ ಬಳ್ಳಿಮಿಂಚಂ। [ಯ್
ಕಱೆವನ್ನಂ ಮಾಲೆವೂವಂ ನೆಗಪಿ ಸೊಗಯಿಕುಂ ನೀಱರೊಳ್ ಪುಷ್ಪಚಾಪಂ
ಗುಱಿಯೇಸಂ ತೋಱಲಂಬಂ ಪೊದೆಗೆದಱಿದವೋಲ್ ಪುಷ್ಪಲಾವೀಕದಂಬಂ ॥
(ಪಂಪರಾಮಾಯಣಂ, ೧–೧೨೦.)

ತರಳಕಟಾಕ್ಷಮಾಲೆಯೊ [3]ಸಿತೋ[3]ತ್ಪಲಮಾಲೆಯೊ ಕಯ್ಯ ಮಾಲೆಯೋ
ಸಿರಿಸದ ಮಾಲೆ[4]ಯೋ ಮಿಸುಪ ಜಾಜಿಯ ಮಾಲೆಯೊ ಪೇಟೆನಿಪ್ಪ [4]ನೀ ।

---

[1] ಯ್ಯೆಲರ್ಗಂ (ಅ). [2] ಪನೆತ್ತಿ (ಅ). [3] ನವೊ (ಅ). [4] ಯೊಳ್ಕೊತ್ತಿದರ್ದ ಮಾಲೆಯೊ ವಿಸ್ಮಯವೆಂದು ನೋಟ್ಪ (ಅ).

ಱರ ಸೊಬಗಂ ಮೊದಲ್ಗೆಡಿಸಿ ತೋಳ ಮೊದಲ್ [1]ಬೆಲೆ[1]ಪೂವನೆತ್ತುವಂ
ತಿರೆ ನನೆಯಂಬುಗಳ್ಗೆ ಬೆರಲೆತ್ತುವರಲ್ಲಿಯ ಮಾಲೆಗಾರ್ತಿಯರ್ ॥ ೧೨೦

(ಮಲ್ಲಿನಾಥಪುರಾಣಂ, ೨–೫೯.)

ಉಗುರ್ಗಳ ಕಾಂತಿಯುಂ ನಯನಕಾಂತಿಯುಮೊಂದಿ ಕದಂಬಮಾಗಿ ಸಂ
ಪಗೆಯಸಟಂತೆ ನೈದಿಲೆಸಟಂತೆ ವಿಮೋಹಮನೀಯೆ ಮಾಱುಗೊಂ ।
ಡಗಲಲೊಡಂ ಬೞಿಕ್ಕೆ ಬಱಿಮಲ್ಲಿಗೆಯಾಗಿರೆ ಬಂದು ಮಾಯವಾ
ಸಿಗಮಿದು ಸಲ್ಲದೆಂಬ ವಿಟರಂ ನಗುವರ್ ಮಿಗೆ ಮಾಲೆಗಾರ್ತಿಯರ್ ॥ ೧೨೧

ತೆಗೆಯೆ ಚಕೋರಿ ಕರ್ಚಿ ಶಶಿಮಂಡಲದಿಂದಮೆ ಕಿೞ್ತು ಬಿೞ್ದ ರ
ಶ್ಮಿಗಳೆಡೆಯಂತೆ ತೋಱಿದುದು ನುಣ್ಗಱೆಯಾ ಕೆಡೆದುನ್ಮಯೂಖಮಾ ।
ಲೆಗಳೆನೆ ಚಂದ್ರಮಂಗೆ ಕುಡಲೆತ್ತಿದವೋಲೆಸೆದಿರ್ದರಲ್ಲಿಗ
ಲ್ಲಗೆ ಮಿಗೆ ತೋರಮಲ್ಲಿಗೆಯ ಮಾಲೆಯನೆತ್ತಿದ ಮಾಲೆಗಾರ್ತಿಯರ್ ॥ ೧೨೨

(ಲೀಲಾವತಿ, ೨–೨೯.)

ಕೇಳಿದು ನೋಡಲರ್ಥಮನನೇಕಮನೀವವೊಲಾ ಸುವರ್ಣಸಂ
ಮೇಳವಿಚಿತ್ರಬಂಧರಸಭಾವದೆ ಛಂದಸುಸೂತ್ರದೋಜೆಯಿಂ ।
ಮೇಳಿಸಿ ತೋರ್ಪರಲ್ಲಿ ನವಚಂಪಕಮುತ್ಪಲಜಾತಿಮಲ್ಲಿಕಾ
ಮಾಲೆಗಳಂ ಕವೀಂದ್ರರೊಡನಾಡಿದರೆಂದೆನೆ ಮಾಲೆಗಾರ್ತಿಯರ್ ॥ ೧೨೩

ಆವಂ ಸ್ವರ್ಗಾಪವರ್ಗಕ್ಕೆಳಸುವನವನಂ ಗಂಡುದೊ[2]ೞ್ತಾ[2]ಳ್ವರಾವಂ
ಕಾವಂದೇವವ್ರತಖ್ಯಾತಿಯನವನನವಲ್ಮಾೞ್ಪುದೆಂದಾ ಪುರಸ್ತ್ರೀ ।
ಭ್ರೂವಿಕ್ಷೇಪಕ್ಕೆ ಸೇನಾಪತಿಪದವಿಯನಿತ್ತಂ ಮನೋಜಾತನಾಟಂ
ದಾ ವೇಶ್ಯಾವಾಟದೊಳ್ ಧೂರ್ಜಟಿಯ ನೊಸಲ ಕಣ್ಣಿಂ ಸ್ಮರಂ ನಂದೆವೊಯ್ದಂ ॥

(ಮಲ್ಲಿನಾಥಪುರಾಣಂ, ೨–೫೬.)

ಬತ್ತಲೆ ಬಂದ ಮುನೀಂದ್ರರ್
ಸುತ್ತುವರತಿವಿಭವದಿಂದಲುಟ್ಟಿರ್ದವರುಂ ।
ಬತ್ತಲೆ ಪೋಪರ್ ಸೊಬಗಿನ
ಬಿತ್ತರದಿಂದೆಸೆವುವವಱ ವೇಶ್ಯಾವಾಟಂ ॥ ೧೨೪

ಮಕರಾಂಕಧ್ವಜಮಾಲಿಕಾಪ್ರಕಟಿತಂ ಪ್ರದ್ಯುಮ್ನಪಕ್ಷಕ್ರಮಂ
ಶುಕಸಾರಿಪ್ರಕರಪ್ರಕಾಶಿತರತಿವ್ಯಾಪಾರಚಾತುರ್ಯಮು ।

---

[1] ನನೆ (ಅ). [2] ತ್ತಾ (ಅ).

ತ್ಸುಕಭೂಪಾಲಭುಜಂಗತಾಟಿತಹಟದ್ಧಂಟಾರವಾವಿಷ್ಕೃತಾ
ಧಿಕಸೌಭಾಗ್ಯಮದೇಂ ಬೆಡಂಗಮದುರ್ದೋ ಗಾಣಿಕ್ಯಸೌಧೋತ್ಕಟಂ ॥ * ೧೨೬

ಮಿಱುಗುವ ಮಿಂಚಿಗಿಂದುಕಳೆಯುಂ ಮಿಗೆ ರೊಂಕಣೆಯಿಕ್ಕುವಂತಿರ
ಲ್ಕಱನವಟ್ಟೈಪ ನಾಡ ಕಡುನೀಱೆಯರಂ ನಡೆ ನೋಡಿ ಸೋಲದಿಂ ।
ಮಱೆವುದು ರಂಭೆಯೂರ್ವಶಿ ತಿಲೋತ್ತಮೆ ಮೇನಕಿ ಮಂಜುಘೋಷೆಯೆಂ
ಬಱಿಕೆಯ ದೇವಸೌಂದರಿಯರಂ ಚರಿಯಿಪ್ಪ ನಿಳಿಂಪಸಂಕುಳಂ ॥ ೧೨೭

ಬಟಲದು ಜವ್ವನಂ ತವದು ಮೆಯ್ಸಿರಿ ಖಂಡಿಸದಾಯುಂ ಮೆಚ್ಚು ಕೆ
ಚ್ಚಟಿಯದು ನಣ್ಪು ನಣ್ಪುಗೆಡದಾಸಱು ಪೋಗದು ಬೇಟದಿಂಬು ಕ ।
ಯ್ಗಟಿಯದು ಸೊಂಪು ಸೊಂಪಡಗದಲ್ಲಿ ಜನಂಗಳ ಸೊಂಪಿನಿಂದೊಸ
ರ್ತಟಿದುದು ಸಗ್ಗದುಳ್ಳ ಸವಿಯೆಲ್ಲಮಿದೀ ನೆಲಕೆಂಬ ಮಾಪ್ಕೆಯಿಂ ॥ ೧೨೮

ಒದವಿದ ತಮ್ಮ ಕೆಂದಳದ ಕೆಂಪುಗಳಿಂ ಗಿಳಿ ಪದ್ಮರಾಗರ
ತ್ನದ ಗಿಳಿಯಂತೆ ತಮ್ಮ ನಯನಾಂಚಲ ಚಂದ್ರಿಕೆಯಿಂದಮಿಂದುಕಾಂ ।
ತದ ಗಿಳಿಯಂತೆ ಕೌತುಕಮನಾಕ್ಷಣದೊಳ್ ನೆಱೆ ಮಾಡೆ ನೋಡಿ ಮಾ
ಯದ ಗಿಳಿಯೆಂದು ಪಂಜರದೊಳಿಕ್ಕುವರೋದಿಸಲಂಜಿ ಮುಗ್ಧೆಯರ್ ॥ ೧೨೯

ಗಿಳಿಯೊಡನೋದಿಯೋದಿ ನುಡಿಗಲ್ತು ಮದಾಲಸರಾಜಹಂಸಮಂ
ಡಳಿಯೊಡನಾಡಿಯಾಡಿ ನಡೆಗಲ್ತು ಕಳಾಪಿಗಳಾಟಮಂ ಮನಂ ।
ಗೊಳೆ ನಡೆನೋಡಿ ನೋಡಿ ಕುಣಿಯಲ್ ನೆಱೆ ಕಲ್ತು ಕಲಾಗುಣಂ[1]ಪೊದ
ಬ್ದಳವಡೆ ಬಾಲಭಾವದೊಳೆ[1] ಬಾಲಕಿಯರ್ ಬಳೆವರ್ ನಿರಂತರಂ ॥ ೧೩೦

(ಕಾವ್ಯಾವಲೋಕನಂ, ೨೯೦.)

ಗಪೆಯಿಂ ಗೋಳುವರಿಂದ್ರನಂ ಗಿರಿಶನಂ ಸರ್ವಸ್ವಮಂ ಕೊಂಡು ಮು
ನ್ನುಟಿವರ್ ಕಂತುವನೀಯ[2][ರಂ][2]ತೆ ಕರೆಯರ್ ವಿತ್ತೇಶನೇನಿತ್ತೊಡಂ ॥
ಪಟಿಕಯ್ವರ್ ವರುಣಂ ಕರಂ ಕರುಣದಿಂ ಲಲ್ಲೈಸೆ ತಾವೊಲ್ಲರಾ
ಪೊಟಲೊಳ್ ಪೆಂಡಿರಿ[3][ಗೋಲೆವೋಗದವರಾರ್][3] ನಿರ್ವಾಹಮಂ ಸ್ನೇಹಮಂ ॥ *

ಸುರರಾಜಂ ಕಣ್ಣಮೆಯ್ಯಿಂ ನನೆಗಣೆಗೊಡಲಾದಂ ಜವಂ ಛಾಯೆಯೊಳ್ ಮೆಯ್
ಗರೆದಂ ರತ್ನಾಕರೇಶಂ ಕಡಲೊಳಗುಳಿದಂ ಭಿಕ್ಷುವಂ ಪೊರ್ದಿ ಯಕ್ಷಂ ।

---

* ಈ ಚಿಹ್ನೆಯುರುವ ಪದ್ಯಗಳು (ಕ) ಪ್ರತಿಯಲ್ಲಿಲ್ಲ. [1] ಗಳಂತಳವಡೆ ಭಾಗ್ಯಭೋಗದೊಳೆ (ಕ.ಖ ಬ). [2] ಮಂ (ಖ.ಬ). [3] ಗೋಲೆವೂಗವದಱೊಳ್ (ಖ.ಬ)

ಮಗುಳಾದಂ ಮಿಕ್ಕಿನರ್ ಗೊಂಟಿನೊಳೆ ಮುದುಡಿದರ್ ಚಿತ್ತಮಂ ವಿತ್ತಮಂ ತ
ಬ್ಬುರಿಗೊಂಡಿಚ್ಛೈಸಿದಾ ಸೂಳೆಯರುಟಿದೊಡೆ ಸಂತಾಪದಿಂ ದೈನ್ಯದಿಂದಂ॥ ೧೩೨

(ಅನಂತನಾಥಪುರಾಣಂ, ೧-೧೧೨).

ಗಿರಿಜಾವಲ್ಲಭನೊತ್ತೆಗೊಟ್ಟ ಪೆಱೆಯಂ ಸ್ಯೈತಿಕ್ಕವೇಟ್ ಬಂದಪಂ
ಹರಿ ಮುಂದಟ್ಟಿದನಿಂದು ಕೌಸ್ತುಭಮನಕ್ಕಂ ಕಂಡಳೇ ವಜ್ರಮಂ ।
ಸುರರಾಜಂ ಬಿಡಿಸಲ್ಕೆ ಬಂದು ಪೊಱಗಿರ್ದಂ ಕಾಮದೇವಂ[1]ಗೆ[1] ಬೋ
ಸರಿಗಂ ನಿಂದುಟಿಯೆಂಬರಾ ಪುರದ ವೇಶ್ಯಾವಾಟದೊಳ್ ಚೇಟಿಯರ್ ॥ ೧೩೩

ಸರಸಿಜನಾಭನಂ ಸಿರಿ ಮನೋಭವನಂ ರತಿಯಿಂದುಮೌಳಿಯಂ
ಗಿರಿಜೆ ಸುರೇಶನಂ ಶಚಿ ಚತುರ್ಮುಖನಂ ವರವಾಣಿ ತಾರಕಾ ।
ಪರಿವೃಢನಂ ಸಮಂತೆಸೆವ ರೋಹಿಣಿ ಪಾರ್ಶ್ವದೊಳಿಟ್ಟು ಕಾವರಾ
ಪುರದ ವಿಳಾಸಿನೀಜನದ ಗಾಡಿಗೆ ಮೆಚ್ಚಿ ನಿಜಾತ್ಮನಾಥರಂ ॥ ೧೩೪

ಮದನವಿಕಾರಮಂ ಮೆಱೆವ ಪಾರಿವಮಿಲ್ಲದ ರಾಜಕೀರಮಿ
ಲ್ಲದ ನೆಲೆಮಾಡಮಿಲ್ಲದ ನೆಗಟ್ತೆಗೆ ನೇಱಿದ ಪೊನ್ನಘಂಟೆಯಿ ।
ಲ್ಲದ ತಳಿರುಯ್ಯಲಿಲ್ಲದ ಲತಾಗೃಹಮಿಲ್ಲದ ಗೊಟ್ಟಿಗಾಣ[2]ಮಿ[2]
ಲ್ಲದ ಕಡೆಪಟ್ಟ ಸೂಳೆವನೆಯಿ[3]ಲ್ಲೆನೆ ತತ್ಪುರವೊಪ್ಪಿ ತೋಱುಗುಂ[3] ॥ ೧೩೫

(ಮಲ್ಲಿನಾಥಪುರಾಣಂ, ೨-೫೭.)

ನಡೆಗಲಿಸುತ್ತುಮಂಚೆಗಳನೋದಿಸುತುಂ ಗಿಳಿಯಂ ಪಿಕಕ್ಕೆ ಮಾ
ಮಿಡಿಗಳನಿಕ್ಕುತುಂ ನವಿಲನಾಡಿಸುತುಂ ಪೊಣರ್ವಕ್ಕಿಯಂ ಪಿಣಿ ।
ಲ್ವಿಡಿದು ಬಟಲ್ವಿನಂ ತಗುಳುತುಂ ಬನದೊಳ್ ಬಿನದಂ ವಿಲಾಸಮಂ
ಪಡೆಯೆ ನಿರಂತರಂ ತೊಲಗದಿರ್ಪುದು ವಾರವಿಳಾಸಿನೀಜನಂ ॥ ೧೩೬

(ಮಲ್ಲಿನಾಥಪುರಾಣಂ, ೨-೩೯.)

ಮನಸಿಜನಾಣೆ ಮನ್ಮಥನ ಘೋಷಣೆ ದರ್ಪಕನೇಟ್ಗೆ ಕಂತುರಾ
ಜನ ವಿಜಯಪ್ರಶಸ್ತಿ ರತಿನಾಥನ ದೃಷ್ಟಿ ಮನೋಜನಾಜ್ಞೆ ಕಾ ।
ಮನ ಹೊಸದೇಸಿ ಚಿತ್ತಜನ ಬೀರ ರತೀಶನ ಬಿಂಕವಂಗಜಾ
ತನ ಬಿರುದಲ್ಲದಿಲ್ಲ ಮಱೆದಲ್ಲಿಯುಮಲ್ಲಿಯ ಸೂಳೆಗೇರಿಯೊಳ್ ॥ ೧೩೭

ಮಕರಾಂಕಾವಾಸಭೋಗಪ್ರಹತಪಣವಸಂವಾದಿ ಸೌಭಾಗ್ಯಘಂಟಾ
ನಿಕುರುಂಬಾಂದೋಳಲೀಲಾ ಯುವತಿಕಬರಿಕಸ್ತೂರಿಕಾರೇಣುಸಂವಾ ।

---

[1] ಗೆಂ (ಕ). [2] ರಿ (ಅ). [3] ಲ್ಲದವಿಲ್ಲವುಸೂಳೆಗೇಱಿಯೊಳ್ (ಅ).

ಹಕಚಂಚತ್ಕ್ಕೀರಪಾರಾ[1]ವತಪರಿತಸುರಾದ್ರೀಂದ್ರಧಾಮಂ[1] ಮಾಟಕೂಟಾಂ
ತಿಕಹೇಳೋದ್ಯಾನಪಾಳಂ ಸುಟಿದುದು ಗಣಿಕಾವೇಶ್ಮಚಾರಂ ಸಮೀರಂ ॥ ೧೩೮
(ಅನಂತನಾಥಪುರಾಣಂ, ೧–೧೧೩.)

ಗಣಿಕಾರತ್ಯಂತಸುಪ್ತಿಸ್ಖಲನಚತುರನಂಭೋಜಕಿಂಜಲ್ಕಸಂಚಾ
ರಣಶೀಲಂ ಪುಷ್ಪವಲ್ಲೀನಟನಪಟುನಟಂ ಸಂಚರಚ್ಚಂಚರೀಕ ।
ಕ್ವಣನಜ್ಯಾಸಂಗಚಿತ್ತೋದ್ಭವಭುವನಜಯೋತ್ಪಾದನಪ್ರೌಢಸೇನಾ
ಗ್ರಣಿ ಚೇತಃಪ್ರೀತಿಯಂ ಪೆರ್ಚಿಸುವುದು ಪವನಸ್ವೈರಚಾರಂ ಸಮೀರಂ ॥ ೧೩೯
(ಮಲ್ಲಿನಾಥಪುರಾಣಂ, ೨–೪೦.)

ಸುಟಿಗುರುಳೊಳ್ ತೊಡಂಕಿ ವದನಾಂಬುಜಸೌರಭದೊಳ್ ಮುಟುಂಗಿ ಪೊಂ
ಪುಟಿಗೊಳುತಿರ್ಪ ಸೋರ್ಮುಡಿಯೊಳೊತ್ತಿದ ಕತ್ತುರಿಯಂ ಕಲಂಕಿ ಮೆಯ್ ।
ವಟಿಯೊಳೆ ಮೇಲುದಂ ತೊಲಗನೂಂಕಿ ಕುಚದ್ವಯದೊಳ್ ಪಳಂಚಿ ಪೊ
ಕ್ಕುಟೊಳಟಿದಾಡಿ ತೀಡಿದುದು ವಲ್ಲಭನಂತಿರೆ ಮಂದಮಾರುತಂ ॥ ೧೪೦

ಅಳಿಮಾಲಾಕೇಶಮಂ ಮೆಲ್ಲನೆ ಬರೆತೆಗೆದಬ್ಜಾನನಾಮೋದಮಂ ಪೀ
ರ್ದುದ ಲತಾಂಗಾಲಿಂಗನಂ ಸಂಗಳಿಸಿ ಕೃತಕಶೈಲೇಂದ್ರಶುಂಭನ್ನಿತಂಬ ।
ಸ್ಥಳಮಂ ತನ್ನಿರ್ಝರಾಂಬುಸ್ಮರರಸಮೊಸರ್ವಂತೆಟು ನಿಚ್ಚಂ ವನಸ್ತ್ರೀ
ಗೊಲವಂ ಮಾಡುತ್ತಮಿರ್ಕುಂ ಚತುರವಿಟನವೋಲ್ ದಕ್ಷಿಣಾಶಾಸಮೀರಂ ॥ *

ನಿಟಿಯ ಸೆಟಂಗನೆತ್ತಿ ಮಿಸುಪೊಳ್ತೊಡೆಯೊಳ್ ನಸುಸೋಂಕಿ ಮೇಲುದಂ
ತೆಟೆದು ಕುಚಾಗ್ರದೊಳ್ ಪೊರಳ್ದು ಹಾರಮನೀಡಿಟಿದಾಡಿ ಪೀರ್ದು ಬಾ ।
ಯ್ದುಟಿಯನಲಂಪಿನಿಂದೆಸೆವ ಲೋಲಕುರುಳ್ಗಳನೊಕ್ಕಲಿಕ್ಕಿ ಮೆ
ಯ್ಯುಟಿಯದೆ ಸೂಳೆಗೇರಿಯೊಳೆ ಸಂಚರಿಪಂ ವಿಟನಂತೆ ಮಾರುತಂ ॥ ೧೪೨

ಸ್ತನಚೇನಾಂಶುಕಭಾರಮಂ ಸೆಳೆಯುತುಂ ರೋಮಾಂಚಮಂ ಮೆಯ್ಗಳೊಳ್
ತೊನೆಸುತ್ತುಂ ಕುರುಳಂ ಚಲಂದೆಗೆಯುತುಂ ಶೃಂಗಾರಸಾರಾನ್ವಿತಾ ।
ನನಪಂಕೇಜದ ಕಂಪನೀಟ್ಟುಕೊಳುತುಂ ಮಂದಾನಿಲಂ ಸೋಂಕೆ ತ
ನ್ನಿನಿಯಂ ಬಂದಮರ್ದಪ್ಪಿದಂತೆ ಸುಖದಿಂ ಕಯ್ಗೆಯ್ದುಳಂದಟ್ಟಿಯಿಂ ॥ * ೧೪೩

ವನಿತಾಕೇಶಕಲಾಪನವ್ಯಕುಸುಮಾಮೋದಂಗಳೊಳ್ ಕಮ್ಮಕ
ಮ್ಮನೆ ನಾರೀನಿಬಿಡೋನ್ನತಸ್ತನಘಟಪ್ರೋದ್ಘಟ್ಟದೊಳ್ ಮೆಲ್ಲಮೆ ।

---

[1] ಪತಿತಸುರನಗೇಂದ್ರಾಧಿಕೂಟಂ (ಖ). * ಈ ಚಿಹ್ನೆಯಿರುವ ಪದ್ಯಗಳು (ಕ) ಪ್ರತಿಯಲ್ಲಿಲ್ಲ.

ಲ್ಲನೆ ಕಾಂತಾಸುರತಪ್ರಮೋದಬಹಳಸ್ವೇದಾಂಬುವಿಂ ತಣ್ಣತ
ಣ್ಣನೆ ತೀಡಿತ್ತು ವಿಲಾಸಿನೀಸದನದೊಳ್ ಬಂದೊಂದು ಮಂದಾನಿಲಂ ‖ * ೧೪೪

ಯುವತೀಸಂತಾನನಾನಾಚಳದಲಕಲಸಲ್ಲಾಸ್ಯಲೀಲಾಪ್ರಬಂಧಂ
ವಿವಿಧಾಗಾರಾಂಗನಾಪ್ರಸ್ಫುರಿತಕೃತಕಕಾಸಾರಪಾನೀಯಭಂಗೋ ।
ದ್ಭವಬಿಂದುವ್ರಾತಶೀತಾವರಣನೊಲವಿನಿಂ ತೀಡಿದಂ ಸ್ತ್ರೀಕುಲೋದ್ಯ
ನ್ನವಕಸ್ತೂರೀಹಿಮಪ್ರೋನ್ಮಲಯಜಘುಸೃಣಾಮೋದಭಾರಂ ಸಮೀರಂ ‖ * ೧೪೫

ಆ ಪುರದ ದೇವಭವನಕ
ಳಾಪದ ಮಾಣಿಕಕಳಶದೆಳವಿಸಿಲಿರುಳಂ ‖
ವ್ಯಾಪಿಸೆ ಗೃಹದೀಪಿಕೆಗಳೊ
ಳೇಪೊತ್ತುಂ ಜಕ್ಕವಕ್ಕಿಗಳ್ ನೆಲಸಿರ್ಕುಂ ‖ ೧೪೬

ಅರಮನೆಗಿಂಬುವೆತ್ತ ರಣಮಂಡಲಮಾ ರಣಮಂಡಲಕ್ಕೆ ಬಿ
ತ್ತರಿಸಿದ ವೀಧಿ ವೀಧಿಗಳ [1]ತೌದಲೆ[1]ಗೊಪ್ಪುವ ಮಂಟಪಂ ಮನೋ ।
ಹರತರಮಂಟಪಕ್ಕೆ ಕರುವಿಟ್ಟವೊಲಿಪ್ಪ ಸುಧಾಗೃಹಂಗಳ
ಚ್ಚರಿಯೆನೆ [2]ಚೈತ್ರಚಂದ್ರಮರೆ[2] ಚಿತ್ರಿಸಿದಂತೆಸೆದಿರ್ಪುದಾ ಪುರಂ ‖ ೧೪೭

(ಅನಂತನಾಥಪುರಾಣಂ, ೧೧–೧೩.)

ಬರೆಯಲ್ ಬಾರದು ಬಟ್ಟಿಸಲ್ಕರಿದು ಮಾಡಲ್ ಕೂಡದೊಡ್ಡೈಸಲ
ಚ್ಚರಿ ಭೂಮಂಡಲಮಧ್ಯದಿಂದೊಡೆದು ಮೂಡಿತ್ತೆಂಬಿನಂ ಚೆಲ್ವನಾ ।
ಕರುಮಾಡಂ ನವಭೂಮಿಕಾಪ್ರಕಟಿತಂ ವಿಷ್ಕಂಭವಿಸ್ತಾರಬಂ
ಧುರಸಂಧಿಪ್ರತಿಭಾಸಿ ನಾಟಕದ ಪಾಂಗಿಂ ಚೂಳಿಕಾ[3]ಲಾಲಿತಂ[3] ‖ ೧೪೮

(ಅನಂತನಾಥಪುರಾಣಂ, ೧–೧೧೪.)

ಆಡುವ ಡಕ್ಕೆವಾಜಿಸುವ ನೋಡುವ ಸಂಗಡವೊಪ್ಪೆ ರಾಗಮಂ
ಪಾಡುವ ತಳ್ತು ಕುಂಬಿಸುವ ಬೀಣೆಯ ತಂತಿಯನಂಟುನೋಟ್ಪ ಮಾ ।
ತಾಡುವವಂತೆ [4]ಪೂಮುಡಿವ[4] ಕನ್ನಡಿಯಂ ಪಿಡಿದಿರ್ಪ ಭಾವದಿಂ
ಗಾಡಿಯನಾಂತ ಪುತ್ತಳಿಗಳಾ ಕರುಮಾಡದೊಳೊಪ್ಪಿ ತೋಱುಗುಂ ‖ ೧೪೯

ಬಳಸಿದ ನೀಲದ ಮುತ್ತಿನ
ತೊಳಗುವ ಮಾಣಿಕದ [5]ರನ್ನ[5]ವೆಳಗಿನ ಬೆಳಗಂ ।

---

* ಈ ಚಿಹ್ನೆಯಿರುವ ಪದ್ಯಗಳು (ಕ) ಪ್ರತಿಯಲ್ಲಿಲ್ಲ. [1] ಕಾಲ್ನೆಲೆ (ಕ). [2] ಚಿತ್ರ ಚಂದ್ರಮರೆ (ಕ). [3] ಲಾಳಿಕಂ (ಕ). [4] ಪೋಲ್ಪುಡಿಯ (ಕ). [5] ಬೆರಕೆ (ಅ).

ಥಳಥಳಿಸಿ ಬಿಸಿಲ ಬೆಳ್ದಿಂ
ಗಳ ಕಾಳದ ಕಣ್[1]ಯೊಲ್[1]ಪ್ಪುದಾ ಕರುಮಾಡಂ ‖ ೧೫೦
(ಅನಂತನಾಥಪುರಾಣಂ, ೧-೧೧೬.)

ಥಂಗವಡೆದೆಸೆಗುಮವರ ಗೃ
ಹಂಗಳ್ ಮಾಣಿಕದ ಸಂಜೆಯಿಂ ನೀಲದ ಕ ।
ರ್ದಿಂಗಳಿನೆಳಮುತ್ತಿನ ಬೆ
ಳ್ದಿಂಗಳಿನುಜ್ವಲಿಸಿ ಪೊಳೆವ ವಜ್ರದ ಬಿಸಿಲಿಂ ‖ ೧೫೧

ಆ ರಾಜಸ್ನಪನದ ಪಚ
ನಾರಂಭದ ಸೆಜ್ಜೆಯಸ್ತ್ರದಾರೋಗಿಪ ಕೊ ।
ಟ್ಠಾರದ ಭಂಡಾರದ ದೇ
ಹಾರದ ಮನೆ ಮೂಡಣಿಂ ಪ್ರದಕ್ಷಿಣಮುಚಿತಂ ‖ ೧೫೨
(ಲೋಕೋಪಕಾರ, ४-೧೮.)

ಕರಿ[2][ಯೆ][2]ಂತಪ್ಪುವು ಸಾರ್ವಕಾಳಿಕಮದಶ್ರೀರಾಜಹರ್ಷಂಗಳಾ
ಪುರದಶ್ವಂಗಳದೇನತರ್ಕ್ಯಹಯವಂ ಕೀಟ್ಕ್ಮಾಡಿ ಸಾಲ್ವನ್ನಮೇ ।
ದೊರೆಯರ್ ವೀರಭಟರ್ ದಶಾನನನ ಬಾಹಾಚಂದ್ರಹಾಸಾಸಿಯಂ
ಧುರದೊಳ್ತಾಗಿದ ಬಲ್ಪಿನೇಟಿ ಕಲೆಯಂ ಪೇೞ್ವನ್ನರೇವೇೞ್ದಪೆಂ ‖ ೧೫೩

ನೆಲೆಮಾಡಂಗಳನೋಳಿವಟ್ಟ ನೃಪಗೇಹಂ ವಸ್ತುವಂ ಬಿಲ್ಲ ಬ
ಲ್ಲುಲಿಯಂ ಘೂರ್ಣಿಸುವಾ ರಣಂ ಕಳಸದಳ್ಳೇೞಿಂ ಮುಗಿಲ್ಮುತ್ತುಗಳ್ ।
ನೆಲೆಯಿಂ ಸೂಸುವ ದೇಗುಲಂ ತಪಕೆ ತಂಪಂ ಮಾೞ್ಪ ವಾರಾಂಗನಾ
ನಿಳಯಂ ನೋೞ್ಪರ ಕಣ್ಗೆ ರಮ್ಯಮೆನೆ ಪೆಂಪಂ ಪೆತ್ತುದಾ ಪಟ್ಟಣಂ ‖ ? ೧೫४

ಅದನಾಳ್ವಂ ನಿಜಬಾಹುರಾಹುಕಬಳೀಭೂತಾರಿಸಂತಾನನಂ
ಘ್ರಿದಳತ್ಪಂಕಜರೇಣುಶೋಣಿತಶಿರೋಭೂಭೃತ್ಸಮಾಧಾನನಾ ।
ಸ್ಪದಸಂಭಾವಿತಸತ್ಯಶೌಚಗುಣರತ್ನಾಂಭೋನಿಧಾನಂ ಧರಾ
ಸುದತೀಹೃತ್ಪತಿ ಸಿಂಹಸೇನನನಘಂ ಸಾಹಿತ್ಯರತ್ನಾಕರಂ ‖ ೧೫೫
(ಅನಂತನಾಥಪುರಾಣಂ, ೧-೧೨೧.)

---

[1] ವೊ (ಅ). [2] ಯ (ಕ.ಖ.ಬ).

ಓರಂತೆ ಮೆಚ್ಚಿದಂ ಕೃತಿ
ಸಾರಂ ಪುರವರ್ಣನಕ್ಕೆ ಹೊಯ್ಸಳವಂಶೋ ।
ದ್ಧಾರಂ ನರಸಿಂಹಸುತಂ
ದೋರಸಮುದ್ರಾಧಿನಾಯಕಂ ಸೋಮನೃಪಂ ॥ ೧೫೬

ಇದು ಸರಸ್ವತೀಸರ್ವಾಂಗದರ್ಪಣಾಯಮಾನ ಪ್ರತಿಭಾಸನೂತನ ಪುರಾತನ ಪ್ರಮಾಣ
ಕವಿಪುಂಗವಪ್ರಣೀತ ಮಹಾಪ್ರಬಂಧಸಾರೋದ್ಧಾರಮುಮಷ್ಟಾದಶ
ಸ್ಥಳವರ್ಣನಮಾರ್ಗಮನೋಹರಮುಂ ವೀರಹೊಯ್ಸಳ ಸೋಯಿ
ದೇವರಾಯ ವಿನೋದಾಕರ್ಣನಕೌತುಕೋತ್ಪಾದಿತಮುಂ
ಯಾದವಕಟಕಾಚಾರ್ಯಸುಕವಿ ಸುಮನೋಬಾಣ
ಜಾಮಾತೃ ಪರಮಚಿದಾನಂದಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ
ಕವೀಶ್ವರಸಂಯೋಜಿತಮುಮಪ್ಪ
ಸೂಕ್ತಿಸುಧಾರ್ಣವದೊಳ್

ಪುರವರ್ಣನಂ ಚತುರ್ಥಾಶ್ವಾಸಂ ಸಂಪೂರ್ಣಂ.



ನಾಯಕಾಭ್ಯುದಯವರ್ಣನಂ

ಮುನಿ[1]ಸಿಂದಾಂತರನಿಕ್ಕಿ[1] ಭೂವಳಯಮಂ ನಿಷ್ಕಂಟಕಂ ಮಾಡಿ ಕೀ
ರ್ತಿನಿಜಾಜ್ಞಾಸಹಿತಂ ದಿಶಾವಳಯಮಂ [2]ತಳ್ತಪ್ಪಿ[2] ಸಂಗೀತಮಂ ।
ಜನನಾಥಂ ಮುದದಿಂದವೋಲಗದೊಳೆತ್ತಂ ಕೇಳ್ದು ತಾಂ ತ್ಯಾಗವ
ರ್ಧನಮಂ ಮಾಟ್ಪುದು ನಾಯಕಾಭ್ಯುದಯಮೆಂಬಂಗಂ ಮಹಾಕಾವ್ಯದೊಳ್ ॥ ೧

ಗೆಲವಿಂ ಭೂಮಿಜೆ ಕೈಗೆವರ್ಪುದೆ ಫಲಂ ರಾವಂಗೆ ಮುಂ ಪೋದ ಭೂ
ತಳರಾಜ್ಯಂ ಕ್ರಮದಿಂದೆ ಬರ್ಪುದೆ ಫಲಂ ಧರ್ಮಾತ್ಮಜಂ[3]ಗಾರ್ಪಿನಿಂ[3] ।
ಸಲೆ [4]ರಾ[4]ಗೋತ್ಸವಸಿದ್ಧಿ ಸಾರ್ಪುದೆ ಫಲಂ ಶ್ರೀಖೇಚರಂಗಂತಱಿಂ
ಫಲಯೋಗಸ್ಥಿತಿ ನಾಯಕಾಭ್ಯುದಯಮೆಂಬಂಗಂ ಮಹಾಕಾವ್ಯದೊಳ್ ॥ ೨

ಯಮದಂಡಾಶನಿಪಾತದೊಂದು ಸವಿಯಂ ಶ್ರೀಸಿಂಹಸೇನಪ್ರತಾ
ಪಮನುಗ್ರಾಜಿಯೊಳುಂಡು ಕಂಡು ಬಟಿಯಂ ಪ್ರಾಣೈಕಮಾತ್ರಪ್ರಸಾ ।
ದಮಹಾಲಾಭದಿ[5]ನಾಜ್ಞೆ[5]ಯಿಂದಲಿಳೆಯಂ ತತ್ಕೀರ್ತಿ ಪೂಮಾಲೆ ತೇ
ಜಮೆ ಚೂಡಾಮಣಿಯಾಗೆ ಬಾಟ್ಪರಿಳೆಯೊಳ್ ವೀರಾರಿಭೂಪಾಲಕರ್ ॥ ೩

(ಅನಂತನಾಥಪುರಾಣಂ, ೨-೮.)

[6]ಪೊಡರ್ದಡೆ[6] ಕಪ್ಪಮಂ ಕುಡದ ಮಂಡಳಿಕರ್ ಮನೆಮಕ್ಕಳಂದದಿಂ
ಪಡೆದಬಳಾಜನಂ ನೆಱೆದ ಮಕ್ಕಳೆ ಮಕ್ಕಳನೀಳ್ಪುದೊಂದು ದಾಂ ।
ಗುಡಿವಿಡಿದೀವ ಜಾಗವೆಡಱೋಡುವಿನಂ ಪೊರೆದಾ ನೆಗಟ್ತೆಯೊಳ್
ತೊಡರ್ದಿರೆ ವೃದ್ಧರಾಜ್ಯಮುಮದೇನೆಸೆದತ್ತೊ ನಭಶ್ಚರೇಂದ್ರನಾ ॥ ? ೪

ಉಂಟು ಭುಜಾಬಲಂ ಪಿರಿದು ಚಾಗದ ಸಂಪದಮೇಟುವಾರ್ಧಿಯಂ
ದಾಂಟಿದುದಾತ್ತಕೀರ್ತಿ ಕಳೆಯೊಳ್ ಬಿನದಂ ತನಗೆಂದು ನಿಚ್ಚಲುಂ ।
ಕಂಟಕಿತಾಂಗವಾದಪುದು ಪಂಡಿತಮಂಡಳಿ ರಾಜ್ಯಮಂತೆ ನಿ
ಷ್ಕಂಟಕಮೆಂಬಿನಂ ಪಡೆದನಚ್ಚರಿಯಂ ನೃಪನೀತನೊಚ್ಚತಂ ॥ ೫

---

[1] ಸಿದ್ಧಾಂತರು ಮೆಚ್ಚ (ಕ). [2] ತಳ್ತೊಪ್ಪೆ (ಕ). [3] ಗೊಪ್ಪಿನಿಂ (ಖ). [4] ನಾ (ಕ). [5] ನಾತನಾಜ್ಞೆತಿಳಕಂ, (ಅ). [6] ತೊಡರ್ದಿರೆ (ಖ.ಬ).

ಸಿರಿ ವಕ್ಷೋರಂಗದೊಳ್ ನರ್ತಿಸೆ ವಿಜಯಭುಜಾದಂಡದೊಳ್ ವಿಕ್ರಮಶ್ರೀ
ಯಿರೆ ವಕ್ತ್ರಾಂಭೋಜದೊಳ್ ವಾಗ್ವನಿತೆ ನೆಲಸೆ ತನ್ನಾಜ್ಞೆ ವಿದ್ವಿಷ್ಟಭೂಪಾ ।
ಲರ ಕೋಟೀರಂಗಳೊಳ್ ನರ್ತಿಸೆ ವಿಶದಯಶಂ ಪೆರ್ಚೆ ವಾರಾಶಿಯೇಟಿಂ
ಬರವಾಳ್ದಂ ವಿಶ್ವಧಾತ್ರೀತಳಮನತಿಬಳಂ ರಾಯರೊಳ್ ಸೋಯಿದೇವಂ ॥ ೬

(ಮಂಡ್ಯ, ೭೭ ; ನಾಗಮಂಗಲ, ೨೫.)

ಅದಟಿನಳುರ್ಕೆಯಿಂ ಮೆಱೆವ ಚೋಟನ ಪಂದಲೆಯೊಂದೆ ಕೈಗೆ ವಂ
ದುದೆ ಕರಿಕೋಟಿ ಬಂದುದು ಹಯಾವಳಿ ಬಂದುದು ರತ್ನರಾಶಿ ಬಂ ।
ದುದು ಬಗೆದಂತೆ ಚೇರಮನ ಚೋಟನ ಪಾಂಡ್ಯನ ನಾಡೆ ಕೈಗೆ ವಂ
ದುದು ಕಡಿತಕ್ಕಮುಂಡಿಗೆಗವೋಲೆಗವಿೞ ಶುಭತುಂಗದೇವನಾ ॥ ೭

ಧಾರಾಮದದಿಂದೆ ನೆಲಂ
ಬೈರಗಿಬೀಟ್ವಂದದಿಂದೆ ಬಿಡುತಪ್ಪ ಮಹಾ ।
ವಾರಣಘಟೆಯಿಂ ನಿಚ್ಚಂ
ಕಾರಂ ಕೈಕೊಂಡು ಮೆಱೆವುದಾತನ ರಾಜ್ಯಂ ॥ ೮

ಬಡಗಣ ತುರಂಗಮಂಗಳೆ
ನಡುಪಟ್ಟೆ ನೆಗೞ್ತೆವಡೆಯೆ ಕಟ್ಟೆಗಳೆ ಪೊದ ।
ಪ್ಪೊಡಮೆಗಳ ಸಮೆದ ಮಾಣಿಕ
ದುಡಿಗೆಗಳೆ ಸಮಸ್ತಮಿನಿತುಮಾತನ ಮನೆಯೊಳ್ ॥ ? ೯

ಅರುಣಸರೋರುಹದಲರಂ
ಮುಱಿಮುಱಿದೀಡಾಡುವಂತೆ ನಟಿಯಿಸಿ ಮೊದಲೊಳ್ ।
ಕರಪುರಿದೆನೆ ಕರಮವು ಸಾ
ಸಿರಮೆನೆ [1]ರಚಿಯಿಸಿ[1]ದಳಾಕೆಯೆಡಕಂ ಬಲಕಂ ॥ ೧೦

(ಲೀಲಾವತಿ, ೪–೧೪೧.)

ಜತಿ ತೊಡರೆ ರಣಿತ ನೂಪುರ
ಹತಿಗಳ ಬಟೆವಿಡಿದು ವಾದಕಂ ಬಾಜಿಸಿದಂ ।
[2]ತತವಾವುಜನಾಗಸಗತಿ
ತತಿಯಿಂ ನೃತ್ಯಾನುಗಂ[2]ಬೊಲಾಗಿರೆ [3]ವಾದ್ಯಂ[3] ॥ ೧೧

(ಲೀಲಾವತಿ, ೪–೧೪೨.)

---

[1] ರೇಚಿಸಿ (ಅ). [2] ಧೃತದಾವುಜ್ಜಮದಾರಸವತಿಯುಂ ನೃತ್ಯಾಂಗವೆಂ (ಅ).
[3] ರಾಜ್ಯಂ (ಕ.ಖ.ಬ).

ಕರಣದೊಳೊಂದುಂ ಭಾರತಿ
ಕರಣಮಿದಂ ಮೆಚ್ಚರೆನಿಪುದಿಲ್ಲೆನೆ ಮೆಲ್ಪಂ ।
ಪರಿವಿಡಿಯಿಂ [1]ಪರಿಶೋಭಿಸಿ[1]
ಪರಿವಿಡಿಯಿಂದಂಗ[2]ಹಾರ[2]ಮಂ ಪೊಸಯಿಸಿದಳ್ ॥ ೧೨

(ಲೀಲಾವತಿ, ೪–೧೪೩.)

ಒತ್ತಿದ ಶೃಂಗಾರದ ರಸ
ದೊತ್ತನೆ ಕೈಗೆಯ್ದ ಸರಸಕವಿತೆಯ ನೆಲೆಯಂ ।
ಪೆತ್ತು [3]ಜತಿವೆತ್ತು[3] ಶೋಭಿಸೆ
ವೃತ್ತಸ್ತನೆ ಲಾಸ್ಯಲೀಲೆಯಿಂ ಶೋಭಿಸಿದಳ್ ॥ ೧೩

(ಲೀಲಾವತಿ, ೪–೧೪೪.)

ಚರಣಾಗ್ರಂ ಜಾನುವಂ ಜಕ್ಕುಲ[4]ಸಡರೆ[4] ನಿತಂಬಕ್ಕೆ ಪಕ್ಕಾ[5]ಗಿ[5] ಮಧ್ಯಂ
ಮುರಿವನ್ನಂ ದಕ್ಷಿಣಕ್ಕವ್ವಳಿಸಿದ ಕುಚದೊಳ್ ಕೈದೆ[6]ಳಿಕರ್ಗೆ[6]ಡೆ ವಾಮಂ ।
ಕರಕಂಜಂ[7] ಕಾಂತಿಯಿಂ ತಳ್ತಳುರ್ದು ಮಿಳಿರೆ[7] ವಕ್ತ್ರಾಂಬುಜಂ ಕೊಂಕಿ ಚೆಲ್ವಾ
ಗಿರೆ ಕಾಮೋತ್ಪತ್ತಿಯಂ ಕಾಮಿಸಿ ತರುಣಿ ತಪಂಗೆಯ್ವವೋಲ್ ಕಣ್ಗೆವಂದಳ್ ॥ ೧೪

(ಲೀಲಾವತಿ, ೪–೧೪೫.)

ಬಲಗಾಲ್ ಸ್ವೈತೊಪ್ಪೆ ವಾಮಂ ಕೆಲಕೆ ತೊಲಗೆ ವಕ್ಷಸ್ಥಿತಂ ಮುಟ್ಟಿ ಚೆಲ್ವಾ
ಗೆ ಲತಾಖ್ಯಂ ಕೈ ಕರಂ ಕಣ್ಗೊಳೆ ನೆಗೆಯೆ ಕುಚಂ ಕೊಂಕೆ ಮಧ್ಯಂ ದಳತ್ಕ ।
ಟ್ಮಲನೇತ್ರಂ ಬೀಱೆ ಬೆಳ್ಪಂ ಪ್ರಹಸಿತವದನಂ ಶೋಭೆಯಂ ಸೂಸೆ ಲೀಲಾ
ಲಲಿತಾಸ್ಯಾಕ್ರಾಂತದಿಂ ನಿಂದಮರನರ ಸಭಾಚಿತ್ತದೊಳ್ ಕಾಂತೆ ನಿಂದಳ್ ॥ ೧೫

(ಲೀಲಾವತಿ, ೪–೧೪೬.)

ವಿವಿಧಾಲಂಕೃತಿ ಕೂಡೆ ಕೊಂಡ ಗಮಕಂ ಮಂಥಾದ್ರಿಯಂ ಮುಂದೆ ವ
ರ್ಣವಿಭಾಗಂ ಸವಣಾಗೆ ರಾಗರಮಣೀಯಚ್ಛಾಯೆಯುಂ ಕೂಡೆ ನೀ
ಡುವ ವೀಣಾಕಲಕೋಮಳಕ್ವಣಿತದೊಳ್ ತಳ್ಪೊಯ್ದು ಕೈಗಣ್ಮೆ ಪೊ
ಣ್ಮುವ ಗೀತಕ್ಕೆ ಮೃಗಾಕ್ಷಿಯಾಡಿ ಮೆಱೆದಳ್ ಗೀತಾನುಗಪ್ರೌಢಿಯಂ ॥ ೧೬

(ಲೀಲಾವತಿ, ೪–೧೪೭.)

ಕಚಭಾರಾಲಸಗಾಮಿನೀಪರಿವೃತಂ ಗಂಗಾತರಂಗೋಪಮಾ
ನ ಚಲಚ್ಚಾಮರವಾತಪೀತನಿಜಘರ್ಮಾಂಭಃಕಣಂ ದ್ರೌಪದೀ ।

---

[1] ದಂ ತಾನೆನೆ (ಅ). [2] ರಾಗ (ಅ). [3] ಜಡಿಯುತ್ತೆ (ಅ). [4] ಸೆ ಬರಿ (ಕ.ಖ.ಬ). [5] ಗೆ (ಖ.ಬ). [6] ಳಂಕೂ (ಕ.ಖ.ಬ). [7] ಕಾಂಚಿಯಿಂದಳ್ಳಿಱಿದು ನಿಮಿರೆ (ಕ.ಖ.ಬ).

ಕುಚಕುಂಭಾರ್ಪಿತಕುಂಕುಮದ್ರವವಿಲೇಪೋರಃಸ್ಥಲಂ ದಾಂಟೆ ಕೀ
ರ್ತಿಚತುರ್ವಾರ್ಧಿಯ[1]ನಿ[1]ರ್ದನಂದು ಸುಖದಿಂ ವಿದ್ವಿಷ್ಟವಿದ್ರಾವಣಂ ॥ ೧೭
(ಪಂಪಭಾರತಂ, ೩–೮೫.)

ತಾಳನಿವರ್ತನಂ ಲಯದ ಮೆಯ್ಸಿರಿಯೊಳ್ ನಿಲೆ ಬೈಕೆದೋಱುವಂ
ತಾಳತಿಗೆಯ್ವ ನಾದದೊದವುಂ ಶ್ರುತಿಯುಂ ಪರದಲ್ಲಿ ತೋಱೆ ಮೇಣ್ ।
ಚಾಳಿಪ ರಾಗಮಂ ನಿಲಿಸಿ ಗೀತದ ಭಾವದೊಳಂಗಸಂಭ್ರಮಂ
ಮೇಳಿಸಿ ಲೀಲೆಯಿಂ ಮುಖರಿಗಾಣತಿ ದೇವನ ಮುಂದೆ ಪಾಡಿದಳ್ ॥ ೧೮

ತೋಳ ತೊಡರ್ಪ ಕಣ್ಗೆಸೆಯೆ ಸಾರ್ಚಿದ ವಕ್ತ್ರಸರೋಜವೋಜೆಯೊಳ್
ಮೇಳಿಸಿ ಪುಂಖಶುದ್ಧಮೆನೆ ಭೋಂಕನೆ ಪುಂಖಿಸಿ ಮಧ್ಯಮಾದಿಯಂ ।
ಚಾಳಿಸಿ ತುಂಬಿಯಿಂಚರದ ವೊತ್ತಮನೆತ್ತುವವೋಲ್ ಮೃದುಸ್ವರಂ
ಪಾಳಿಯಿನೊಪ್ಪುವಂತೆಸೆಯೆ ಬಾಜಿಸಿದಳ್ ಸುವಿಲಾಸೆ [2]ವೀಣೆಯಂ[2] ॥ ೧೯

ಕೆಲದೊಳ್ ಕೆನ್ನೀತವಂಶಂವೆರಸಿ ಪಿಡಿವ ಕಿಟ್ಟಾಳಗೋವಂ ತುರುಷ್ಕಂ
ಬಲಮುಖ್ಯಾಧ್ಯಕ್ಷದಿಂದಂ ನಡೆವ ಪಡೆವಳಂ ಚೋಟನುಚ್ಚಂಡಬಾಹಾ ।
ಬಲದಿಂ ಮೆಯ್ದೋರ್ಪ ಮಾವಂತರ ಬಟಿವೆಸರಾಳ್ಗಳನಿನ್ನಾವ ರಾಯರ್
ತಲೆದೋರ್ಪರ್ ನಾರಸಿಂಹಂಗಮರಸಮರಸಿಂಹಂಗೆ ವಿಕ್ರಾಂತದಿಂದಂ ॥ ೨೦

ನೀತಿಯೆ ರೂಪುಗೊಂಡ ತೆಱದಿಂ ನೆಲಸಿರ್ಪ ಮಹಾಪ್ರಧಾನರಿಂ
ಮಾತಿನ ಬಲ್ಮೆಯಂ ಸಭೆಗೆ ರಂಜಿಪ ವಾಗ್ಮಿಗಳಿಂ ಪ್ರಬಂಧದಿಂ ।
ಪ್ರೀತಿಯನೀವ ಸತ್ಕವಿಗಳಿಂ ಗಣಿಕಾಗಣದಿಂ ಪ್ರಭೂತಮಾಂ
ಧಾತನ ರಾಜ್ಯದಂತಿಳೆಗೆ ದಕ್ಷಿಣಚಕ್ರಿಯ ರಾಜ್ಯಮೊಪ್ಪುಗುಂ ॥ ೨೧

ಭಾವರಸಂಗಳಂ ಮೆಱೆವ ಸ[3]ತ್ಕವಿ[3]ಸಂಕುಲ ಗೋಷ್ಠಿಯಲ್ಲಿ ರ
ತ್ನಾವಳಿ [4]ಸರ್ವರಾಗರಸ[4]ಸಂಭೃತಗಾಯಕಸಂಘದಲ್ಲಿ ರ ।
ತ್ನಾವಳಿ ವಾಜಿವಾರಣವಿನೋದವಿಲಾಸವಿಶೇಷದಲ್ಲಿ ರ
ತ್ನಾವಳಿ ವತ್ಸಭೂಪತಿಗದೇನೆಸೆದಿರ್ದುದೊ ರಾಜ್ಯಸಂಪದಂ ॥ ೨೨

ಆ ಸಕಲಪ್ರಧಾನಜನಮುಂ ಪೆಸರೋಲಗಕಾರ್ತಿಯರ್ಕಳುಂ
ಕೂಸುಗಳುಂ ಮಹಾಕವಿಗಳೇವೆಸ[5]ಗೇ[5]ಳ್ವ ಸರಸ್ವತೀಗಣೇ ।
ಶಾಸಮೆ ಬೀಡಿನೊಳ್ ಮಗುಟೆ ಮಜ್ಜನ ಭೋಜನ ತೃಷ್ಣೆ ರಾಜನಾ
ದೇಶವಿಳಾಸಮಂ ಪಡೆದು ನಿಂದುದು ದಕ್ಷಿಣಚಕ್ರವರ್ತಿಯಾ ॥ ? ೨೩

---

[1] ಲಿ (ಬ). [2] ವಾಸಮಂ (ಬ). [3] ತ್ಕುಲ (ಕ). [4] ಯಪ್ಪರಾವಗವ (ಬ).
[5] ರೇ (ಕ).

ಬಾರಿಸಿ ಚಾಮರಾದಿಗಳನಿಕ್ಕಿದ ಗದ್ದುಗೆಯೊಳ್ ಮಹಾಪ್ರತೀ
ಹಾರರ ಪೇಳ್ಕೆಯಿಂದೆಳಸಿ ಮತ್ತ[1]ವರಂ[1] ಪೆಸರ್ಗೊಂಡು ಪೋಗವೇ ।
ದ್ವಾರವಕೇಳ್ವ ಮನ್ನೆಯರ ಮಂಡಳಿಕರ್ಕಳ ಭೂಷಣಾಂಶು ವಿ
ಸ್ತಾರದಿನೆತ್ತಲುಂ ಪರಿವಿನಂ ಪರೆಗುಂ ನೃಪಧೀರನೋಲಗಂ ॥ ೨೪

[2]ನಿ[2]ನಗೆ ಶುಭಮೆಂದ ವಂದಿಯ
ಮನೆಯಂಗಣದಲ್ಲಿ ಪಣ್ತು ಪರ್ವಿದ ಮಂದಾ ।
ರ ನವಮೇರು ಪಾರಿಜಾತದ
ಬನದೊಳ್ [3]ಸಿರಿ ಮೆಱೆವಳಲ್ಲಿ[3] ವನಕೇಳಿಗಳಂ ॥ ೨೫

(ಯಶೋಧರಚರಿತೆ.

ಓರಂತೆ ಮೆಚ್ಚಿದಂ ಕೃತಿ
ಸಾರಂ ನೃಪವಿಜಯರಾಜ್ಯಪುಳಕಂ ಶುಭದಾ ।
ಕಾರಂ ಹೊಯ್ಸಳವಂಶೋ
ದ್ಧಾರಂ ಭಲದಂಕರಾಮ ಸೋಮನೃಪಾಲಂ ॥ ೨೬

ಇದು ಸರಸ್ವತೀಸರ್ವಾಂಗದರ್ಪಣಾಯಮಾನ ಪ್ರತಿಭಾಸನೂತನ ಪುರಾತನ
ಪ್ರಮಾಣ ಕವಿಪುಂಗವಪ್ರಣೀತ ಮಹಾಪ್ರಬಂಧ ಸಾರೋದ್ಧಾರಮುಮ
ಷ್ಟಾದಶ ಸ್ಥಳವರ್ಣನ ಮಾರ್ಗಮನೋಹರಮುಂ ವೀರಹೊಯ್ಸಳ
ಸೋಯಿದೇವರಾಯ ವಿನೋದಾಕರ್ಣನ ಕೌತುಕೋ
ತ್ಪಾದಿತಮುಂ ಯಾದವ ಕಟಕಾಚಾರ್ಯ ಸುಕವಿ
ಸುಮನೋಬಾಣ ಜಾಮಾತೃ ಪರಮಚಿದಾ
ನಂದ ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ಕವೀಶ್ವರ
ಸಂಯೋಜಿತಮುಮಪ್ಪ ಸೂಕ್ತಿ
ಸುಧಾರ್ಣವದೊಳ್

ನಾಯಕಾಭ್ಯುದಯವರ್ಣನಂ ಪಂಚಮಾಶ್ವಾಸಂ ಸಂಪೂರ್ಣಂ.



[1] ಮವರ್ (ಕ). [2] ತ (ಕ.ಖ.ಬ). [3] ಚಿರ ಮೆಱೆವರಲ್ಲಿ (ಕ.ಖ.ಬ).

ವಿವಾಹವರ್ಣನಂ

ಪಸೆ ಪಂದಲ್ ದಟ್ಟಿ ಜಾಗಂ ಜಗಲಿ ಬಿಗಿದ ಭೃಂಗಾರಿ ಮೇಲ್ಕಟ್ಟು ಚಿತ್ರಂ
ಪೊಸಕುಂಭಂ ಶಂಕು ನೂಲ್ಪೈರಣಿ ತಳಿರ್ಗಳಸಂ ಸರ್ವಧಾನ್ಯಂ ಮೊಸರ್ ಭ ।
ಕ್ಷ್ಯಸಹಸ್ರಂ ಲಾಜೆ ಹೋಮಂ ಪಱೆ ಕಡೆ ಗುಡಿ ಪೂದೋರಣಂ ಬಾಸಿಗಂ ಸೇ
ಸೆ ಸಮಸ್ತಸ್ತ್ರೀಜನಂ ಕನ್ನಡಿಜವಳಿಗಳುದ್ವಾಹದೊಳ್ ವರ್ಣನೀಯಂ ॥ ೧

ಅಮರೇಂದ್ರಂಗಮರೀಮಹತ್ತರಿಯರಿಂ [1]ಪೇಟ್ವಲ್ಲಿ[1] ವೈವಾಹಿಕೋ
ದ್ಯಮಮಂ ತಾಂ ಮಯವಿಶ್ವಕರ್ಮಸಹಿತಂ ದೇವೇಶನಿಂದ್ರಾಣಿ ದಿ ।
ವ್ಯಮನೋಹಾರಿಣಿಯರ್ ಸಮಂತು ಬರೆ ಬಂದೊಡ್ಡೈಸಿದಂ ನೇತ್ರಹಾ
[2]ರಮನಃ[2]ಕೌತುಕಮಪ್ಪಿನಂ ಜಗತಿ ಜಾತೋದ್ವಾಹಮಂ ಗೇಹಮಂ ॥ ೨

(ಅನಂತನಾಥಪುರಾಣಂ, ೬--೩೭.)

ಕಡುಚೆಲ್ವಿನ ಮಂಟಪಮಂ
ನಡೆ ನೋಡಲ್ ಬಂದು ಬಾಗಿಲೊಳ್ ಪುತ್ಥಳಿಯಂ ।
ಪಡಿಯ[3]ಱತಿಯರೆಂ[3]ದರೆಬರ್
ನುಡಿಯಿಸೆ ನುಡಿಯದೊಡೆ ನಾಣ್ಚಿ [4]ನೆ[4]ಲನಂ ನೋೞ್ಪರ್ ॥ ೩

(ಅನಂತನಾಥಪುರಾಣಂ, ೬--೪೨.)

ಎಱಕೆ ಮರಲ್ದು ಗೋಣ್ಮುರಿದು ಚಂಚುಪುಟಂ ತೆಱೆದಳ್ಳೆವಾಱೆ ಬಂ
ದೆಱಗುವುದಲ್ಲಿ [5]ಚಂಚುಲೊವೆಯೊಳ್ ಕಡೆಯಿಕ್ಕಿದ ಪಚ್ಚೆ[5]ಸಾರಮಂ ।
ಕಿಱುಮಿಡಿಗೆತ್ತು [6]ಸಾರಿ ಕಿಟಕಾರಿಯ[6] ಮಾಣಿಕವಟ್ಟೆಯಂ ಪಿಕಂ
ಕಿಱುದಳಿರ್ಗೆತ್ತು ಲಂಬಳದ ಮುತ್ತುಗಳಂ ಮಱೆಗೆತ್ತು ಚಾತಕಂ ॥ ೪

(ಅನಂತನಾಥಪುರಾಣಂ, ೬--೪೩.)

ನೀಲಾಬದ್ಧಸ್ಥಳೀಕಂ ಮರಕತಜಗತೀಮಂಡನಂ ಸ್ಫಾಟಿಕಸ್ತಂ
ಭಾಲಂಬಂ ಚಾರುಚಾಮೀಕರಮಯರುಚಿಮದ್ಭಿತ್ತಿ ವೈಡೂರ್ಯ ನಿರ್ಯೂ ।

---

1 ಪೇಟ್ವಟ್ಟೆ (ಅ), ಕೇಳ್ವಲ್ಲಿ (ಖ.ಬ). 2 ರಮನುಂ (ಬ). 3 ಱರೆಂದ (ಖ.ಬ).
4 ಕೆ (ಕ.ಬ). 5 ಚಂಚುಗಳ ಲೋವೆಗಳೊಳ್‌ಕೂಡೆಯಿಕ್ಕಿ (ಅ). 6 ಸಾರಿಕೆಟಕಾರಿಯ (ಅ).

ಹಾಲೀಢಂ ವ್ಯಕ್ತಮುಕ್ತಾಘಟಿತಪಟಳಸಂಪರ್ಕಕರ್ಕೇತನದ್ವಾ
ರಾಲಂಕಾರಂಗಳಿಂ ಕಣ್ಗೆಸೆದುದನುಪಮಂ ತತ್ಕೃತೋದ್ವಾಹಗೇಹಂ ‖ ೫
(ಚಂದ್ರಪ್ರಭಪುರಾಣಂ, ೬–೪೪.)

ಅದಱ ನವರತ್ನಕೂಟಾ
ಗ್ರದಿನುಣ್ಮುವ ಬೆರಕೆವೆಳಗು ತುಂಗಧ್ವಜಚಿ ।
ಹ್ನದ ಕಡೆಗಡೆಯೊಳ್ ಕಣ್ಗೆಸೆ
ದುದು ಸಾರಾವಳಿಯ ವಿಳಸವಿಕ್ಕಿದ ತೆಱದಿಂ ‖ ೬
(ಚಂದ್ರಪ್ರಭಪುರಾಣಂ, ೬–೪೫.)

ದಿಟ್ಟಿಗೆವರೆ ಬಂಧವಿಧಂ
ಕಟ್ಟಿದ ಪಲತೆಱದ ಮಣಿಯ ಸೂಸಕದ ನೆಱಲ್ ।
ಕುಟ್ಟಿಮತಲದೊಳ್ ಪೊಳೆದೆಡೆ
ಗೊಟ್ಟಿತ್ತಲ್ಲಲ್ಲಿ ಬಣ್ಣವುರಮಂ ತೀವಲ್ ‖ ೭
(ಚಂದ್ರಪ್ರಭಪುರಾಣಂ, ೬–೪೬.)

ಸುಟಿವೆಳವೆಂಡಿರ ಕಡೆಗ
ಣ್ಬಟಿಯುಂ ಪಸರಿಸುವ ಬೆಳಗು ಬೆಳದಿಂಗಳ ಪೊಂ ।
ಪುಟಿಯೆಂದು ಸು[1]ರಿವುವ[1]ದಱೊಳ್
ಮಟೆಯಿಲ್ಲದೆಯುಂ ಪ್ರಣಾಳಶಶಿಕಾಂತಂಗಳ್ ‖ ೮
(ಚಂದ್ರಪ್ರಭಪುರಾಣಂ, ೬–೪೭.)

ಸಿರಿಸದ ಮಾಲೆಯೆಂದೆಸೆವ ದಾಡಿಮಬೀಜಸಮಾಜವೆಂದು ಸೌಂ
ದರಬಿಸಕಾಂಡವೆಂದು ನಲವಿಂದಳಿಯುಂ ಗಿಳಿಯುಂ ಮರಾಳಮುಂ ।
ಪರಿಮರಿಯಾಡಿ ವಾಸಿಸದೆ ಪೀರದೆ [2]ಕಚ್ಚದೆ[2] ಮಾಣ್ದು ಪಚ್ಚೆಯೊ
ಳ್ವರಲ ತೊಳಪ್ಪ ಮಾಣಿಕದ ಮುತ್ತಿನ ಲಂಬಣ[3]ಮಿಲ್ಲದೆಲ್ಲಿಯುಂ[3] ‖ ೯
(ಚಂದ್ರಪ್ರಭಪುರಾಣಂ, ೬–೪೮.)

ಅದಱ ವಿತಾನಚೀನರಸಚಿತ್ರಕದಂಬಕಮಿಂದ್ರನೀಲರ
ತ್ನದ ನೆಲಗಟ್ಟಿನೊಳ್ ಮೊಱೆದು ಮಾರ್ಪೊಳೆಯುತ್ತಿರೆ ಕಂಡು ಕುಂತಳಂ ।
ಕೆದಱೆ ಕುಚಂ ಕದಕ್ಕದಿಸೆ ಕೆತ್ತೆ ನಿತಂಬಮಿದೊಂದು ಧೂಳಿಚಿ
ತ್ರದ ಕಣಮೆಂದು ಮೆಯ್ಯಲಸೆ ಧಿಂಕಿಡುವರ್ ಕಡೆಯೊಳ್ ಲತಾಂಗಿಯರ್ ‖ ೧೦
(ಅನಂತನಾಥಪುರಾಣಂ, ೬–೪೪.)

---

[1] ಳಿವರ (ಕ.ಬ). [2] ನೀಱದೆ (ಅ). [3] ವೆತ್ತ ನೋಡೆಪ್ಪುದಂ (ಕ).

ಕಳಶದ ಮೇಲೆ ಕನ್ನಡಿ ತಗುಳ್ಚಿ ಕೆಲಂಬಿಡಿದಿರ್ದ ವೇದಿಕಾ
ವಿಳಸಿತ ಮಂಟಪಂ ಸ್ಫಟಿಕಭಿತ್ತಿಯೊಳಚ್ಚುಱಿದಂತೆ ತೋಱೆ ಪೊಂ ।
ಗಳಸದ ಬಾಯ್ಗೆ ತಂದು ತಳಿರಂ ಮಣಿವೇದಿಕೆ[1]ಗೆತ್ತು ಭಿತ್ತಿಯಂ[1]
ಬಳಸೆ ಮಹತ್ತರಾಮರಿಯರಂ ನಗಿಪರ್ ಕೆಲರಲ್ಲಿ ಮುಗ್ಧೆಯರ್ ॥ ೧೧

(ಅನಂತನಾಥಪುರಾಣಂ, ೬–೪೫.)

ವಿವಹನದುತ್ಸವಕ್ಕೆ ನೆಲೆಯಾದುದಿದೆಂಬಿನಿತಲ್ತು ಕಾಮನು
ತ್ಸವಕೆ ವಸಂತನುತ್ಸವಕೆ ನಾಟಕದುತ್ಸವಕಾದು[2]ದಕ್ಕೆ[2] ನೋ ।
ಡುವೊಡೆನೆ ನಲ್ಲರೊಳ್ ನಲಿವ ಸಿಂಪಿಣಿಯಾಡುವ ನರ್ತಿಪೊಂದು ಚಿ
ತ್ರವಿಧದ ಚಿತ್ರಕಾಮಿನಿಯ[3]ರಿಂದೆ[3]ಸೆದಿರ್ದು[4]ದು[4] ತಜ್ಜನಾಶ್ರಯಂ ॥ ೧೨

(ಚಂದ್ರಪ್ರಭಪುರಾಣಂ, ೬–೪೯.)

ಮರಕತಸೋಪಾನಚತು
ಷ್ಕರಾಜಿತಂ ಕೋಣಶೋಣ[5]ರುಚಿತಳಿತ[5]ಮನೋ ।
ಹರಮುತ್ತುಂಗಂ ಭಾಸುರ
ಹಿರಣ್ಮಯಂ ವಿಪುಳವೇದಿಯೆಸೆದತ್ತಾದಂ ॥ ೧೩

(ಚಂದ್ರಪ್ರಭಪುರಾಣಂ, ೬–೫೦.)

ಪಳುಕಿನ ಭೃಂಗಾರದ ಬೆ
ಳ್ವೆಳಗುಂ ಜಾಗಂಗಳೆಸೆವ ಪಸುರ್ವೆಳಗುಂ ಪ್ರ ।
ಜ್ವಳಿಪ ಮಣಿಸ್ತಂಭದ ಕೆಂ
ಬೆಳಗುಂ ಪಸರಿಪುವು ಸುರಶರಾಸನ [6]ಶತಮಂ[6] ॥ ೧೪

(ಚಂದ್ರಪ್ರಭಪುರಾಣಂ, ೬–೫೧.)

ಒದವಿದ ಚೆಲ್ವು ನೂರ್ಮಡಿಸೆ ನೂರ್ಮಡಿಕುಂ ಹರಿತಾಶ್ಮಭಿತ್ತಿ ಜಾ
[7]ಳ[7]ದ ಪಸುರಿಂದೆ ಜಾಗದ ಪಸುರ್ಪುಪಹಾರಮನೋಹರಪ್ರಸೂ ।
ನದ ಕ[8]ಡು[8]ವೆಳ್ಪಿನಿಂದೆ ಕಡೆಯಿಕ್ಕಿದ ಮುತ್ತಿನ ಬೆಳ್ಪು ರತ್ನದೀ
ಪದ ಬೆಳಗಿಂದೆ ಮಾಣಿಕದ ಕಂಬದ ಕೆಂಬೆಳಗಾ ನಿವಾಸದೊಳ್ ॥ ೧೫

(ಜಗನ್ನಾಥವಿಜಯಂ, ೧೦–೯೪.)

ಅನಿಮಿಷವಧು ಕತ್ತುರಿಗದ
ಡಿನ ಚಳಯಂಗೊಟ್ಟಳಲ್ಲಿ ಸೆಳ್ಳುಗುರ್ಗಳ ತೆ ।

---

[1] ಗಿತ್ತು ಭಕ್ತಿಯಿಂ (ಖ.ಬ). [2] ದಿಚ್ಚ (ಖ.ಬ). [3] ರೇನೆ (ಕ.ಬ). [4] ದೊ (ಖ.ಬ).
[5] ಮಣಿಕಲಶ (ಅ). [6] ತತಿಯೋಲ್ (ಖ.ಬ). [7] ಗ (ಬ). [8] ಡೆ (ಬ).

ಳ್ಗನೆ ತಿಳಿದ ಕಾಂತಿ ಕುಸುಮಿಸು
ವಿನೆಗಂ ಕಡೆಗಣ್ಣ ಕಾಂತಿ ಧವಳಿಸುವಿನೆಗಂ ॥ ೧೬

(ಅನಂತನಾಥಪುರಾಣಂ, ೬–೪೬.)

[1]ತಾರಗೆಗಳ ತತ್ತಿಗಳಂ[1]
ಕಾರಿರುಳೊಳ್ ಕಱುವ ಗಗನಲಕ್ಷ್ಮಿವೊಲೊರ್ವಳ್ !
ಸೌ[2]ರಾಂಗನೆ[2] ಹರಿನೀಲದ
ಕೇರೊಳ್ ಚಂದನದ ಬಿಂದುಮಾಲೆಯನಿಟ್ಟಳ್ ॥ ೧೭

(ಅನಂತನಾಥಪುರಾಣಂ, ೬–೪೭.)

ಮಂಗಳಕೇತುವಿರಾಜಿತ
ಮಂಗೀಕೃತನೀಲಭಾನು ತಮಸಂ ಪರಿಷ ।
ತ್ಸಂಗತಬುಧಗುರುಕವಿರಾ
ಜಂ [3]ಗದಿತ ನವಗ್ರಹಂ ತದು[3]ದ್ವಾಹಗೃಹಂ ॥ ೧೮

(ಅನಂತನಾಥಪುರಾಣಂ, ೬–೪೮.)

ಜಾಗದ ನೆಲೆವಡಲಗೆಗಳ
ಜಾಗಂಗಳ ಪಸುರ್ಗಳೆಸೆಯೆ ರತ್ನದ ಕೇರ್ಗಳ್ ।
ಜಾಗಂಬೊಯ್ದಂತಿರೆ ಪರ
ಭಾಗಂಬಡೆದುವು ವಿವಾಹಗೇಹಾಂತರದೊಳ್ ॥ * ೧೯

(ಆದಿಪುರಾಣಂ, ೪–೩೧.)

ನುಡಿವ ನಡೆನೋಡುವಾಡುವ
ಪೊಡಮಡುವಮರ್ದಪ್ಪಿಕೊಳ್ವ ತಮ್ಮನಿಯರ ಕಾ ।
ಲ್ವಡಿವಂದದ ಚಿತ್ರದ ಪೆ
ಣ್ಬಡೆಯಿಂ ಸ್ತ್ರೀರಾಜ್ಯದಂದದಿಂ ಕರಮೆಸೆಗುಂ ॥ ೨೦

(ಆದಿಪುರಾಣಂ, ೪–೩೨.)

ಬೆಳಗುವ ಮಂಗಳದೀಪಾ
ವಳಿಗಳ ಬೆಳಗತ್ತಲತ್ತಲಚ್ಯೋತ್ತಿದವೋಲ್ ।
ತಳತಳಿಸಿ ಬೆಳಗೆ ಬೆಳಗನೆ
ಮೊಳೆತಂತೊಪ್ಪಿದುವು ತೊಳಪ ರನ್ನದ [4]ಕೇರ್ಗಳ್[4] ॥ ೨೧

(ಆದಿಪುರಾಣಂ, ೪–೩೪.)

---

[1] ತಾರಸಿಗಳ ಪಂಕ್ತಿಗಳಂ (ಕ). [2] ರಂಗದ (ಬ). [3] ಗತಿನವಗ್ರಹಪರೀತಮಃ (ಅ), ಗಧಿಕ... ... (ಕ). * ಈ ಪದ್ಯ (ಕ) ಪ್ರತಿಯಲ್ಲಿಲ್ಲ. [4] ಬೇರ್ಗಳ್ (ಕ), ಸೊಡರ್ಗಳ್ (ಖ.ಬ).

[1]ತೊಟ್ಟಿಯ ಸುತ್ತುವೆತ್ತ[1] ಪಸುರ್ವಣ್ಣದಲ ಮುತ್ತಿನ ಮಂಟಪಂಗಳೊಳ್
ಕಟ್ಟಿದ ಪಚ್ಚೆದೋರಣದ ಬಾಜಿಪ ತೂರ್ಯದ ಸಂಭ್ರಮಂಗಳಿಂ ।
ತೊಟ್ಟೆಡೆಯಾಡುವೆಯ್ದೆಯರ ಪಾವನಮಂಗಳದೊಪ್ಪುಗೂ[2]ಡಿ[2] ನೇ
ರ್ಪಟ್ಟುದು ನೋಟಕರ್ಗೊಸಗೆಯುಬ್ಬಣಮಪ್ಪಿನಮಾ ವಿವಾಹದೊಳ್ ॥ ೨೨

ಮಿಸುಗುವ [3]ಚೌಕ[3]ದ ಮುತ್ತಿನ
ಪಸೆವಾಸಿ[4]ನ[4] ಪಟ್ಟವಳಿಯ ದುಗುಲದ ರುಚಿಗಳ್ ।
ಪಸರಿಸೆ ಪೊಂಜಗಲಿ ವಿರಾ
ಜಿಸುತಿರ್ದುದು ಗಾಂಗತುಂಗ ಪುಳಿನಶ್ರೀವೋಲ್ ॥ ೨೩

(ಜಗನ್ನಾಥವಿಜಯಂ, ೧೦-೯೫.)

ಬಳ[5]ಸಿತು ಚಾಪ[5]ಲತಾವಳಿ
ಬಳಸಿದ ಬೆಳ್ಮುಗಿಲ [6]ಮುಱಿಯಿದೆನೆ[6] ಬಣ್ಣವುರಂ ।
[7]ಬಳಸಿರ್ದೊಡೆ[7] ಸೊಗಯಿಸಿದುದು
ಪಳುಕಿನ ಪಟ್ಟವಣೆ ವೇದಿಕಾಧಿತ್ಯಕದೊಳ್ ॥ ೨೪

(ಚಂದ್ರಪ್ರಭಪುರಾಣಂ, ೬-೫೨.)

[8]ಮಸೆವ[8]ಟ್ಟುಜ್ವಲದರ್ಪಣಂ ಪೊಸದಳಿರ್ ಪೂಮಾಲೆ [9]ಮುಕ್ತಾ[9]ಕ್ಷತಂ
ಬಿಸಸೂತ್ರಂ ಸಿತ[10]ದೂರ್ವೆ[10] ನೂತನ [11]ಯವ[11]ಗ್ರೈವೇಯಕಂ ತನ್ನೊಳೊ ।
ಪ್ಪೆ ಸಮಸ್ತೌಷಧಿ ಪಂಚರತ್ನಸಹಿತಂ ಪೂತಾಂಬುಪೂರ್ಣಂ ವಿರಾ
ಜಿಸಿದತ್ತಂ[12]ದಭಿ[12]ಶಾತಕುಂಭಮಯಕುಂಭಂ ವೇದಿಕಾಮಧ್ಯದೊಳ್ ॥ ೨೫

(ಜಗನ್ನಾಥವಿಜಯಂ, ೧೦-೯೬.)

ಸ್ವಸ್ತಿಕಲಕ್ಷ್ಯಲಕ್ಷಮಣಿದರ್ಪಣಮಂಡಿತಮುಲ್ಲಸತ್ಪ್ರವಾ
ಳಸ್ತಬಕಂ ಪವಿತ್ರಬಿಸಸೂತ್ರವೃತಂ ನವ[13]ಯಷ್ಟಿ[13]ಚರ್ಚಿಕಾ ।
ಶಸ್ತಮುಪಾತ್ತದರ್ಭರಚನಂ ನಿಖಿಲೌಷಧಿ[14]ಪುಂಜಿತಂ ಪರಿ[14]
ನ್ಯಸ್ತಕವೊಂದು ಪೂರ್ಣಕಲಶಂ ತಳೆದತ್ತತುಳಂ ವಿಳಾಸಮಂ ॥ ೨೬

(ಚಂದ್ರಪ್ರಭಪುರಾಣಂ, ೬-೫೩.)

---

[1] ಕಟ್ಟಿಯೆ ಸುಟ್ಟುವೆತ್ತ (ಕ), ತಟ್ಟಿಯ ಸುತ್ತುವೆತ್ತ (ಖ.ಬ). [2] ಡೆ (ಕ). [3] ಚೊಕ್ಕ (ಖ.ದ). [4] ದ (ಖ.ಬ). [5] ಭಿಚ್ಚಾಪ (ಅ). [6] ಮಱಿಯುವನೆ (ಬ). [7] ಗಳಬೆಳಗಿಂ (ಖ.ಬ). [8] ಪೆಸರ್ವು (ಖ), ಮೊಸವಾ (ಬ). [9] ಶೇಷಾ (ಅ). [10] ಧೋತ್ರ (ಖ.ಬ). [11] ವರ (ಖ.ಬ). [12] ಚಿತ (ಅ.ಕ). [13] ಪಿಷ್ಟ (ಅ). [14] ಪುರಿತೋಪರಿ (ಖ.ಬ).

ಆ ವೇದೀಸ್ಥಳದೊಳ್ [1]ಹರಿದ್ವಸುವ ಪಾತ್ರಂಗಳ್ ಲಸದ್ದೂರ್ವೆಯಿಂ[1]
ತೀವಿರ್ದುಂ ನವಚಂದ್ರಕಾಂತಚಷಕಂಗಳ್ ಚಂದನಕ್ಷೋದದಿಂ ।
ತೀವಿರ್ದುಂ ಮಣಿಶುಕ್ತಿಗಳ್ ಪರಿಮಳತ್ಕಾಶ್ಮೀರಸಾರಾಂಬುವಿಂ
ತೀವಿರ್ದುಂ ಬರೆದಿರ್ದಪೋಲೆಸೆದುದಾದಂ ವರ್ಣಸಾಮಾನ್ಯದಿಂ ॥ ೨೭

(ಚಂದ್ರಪ್ರಭಪುರಾಣಂ, ೬–೫೪.)

ಯವೆ ದಿವ್ಯೌಷಧಿ ಪಾರಿಜಾತಕುಸುಮಂ ಸಿದ್ಧಾರ್ಥ[2]ಮಾ[2]ದ್ರಾಕ್ಷತಂ
ಧವಳಾಬ್ಜಂ ಸಿತದೂರ್ವೆ ನೂತನ ಫಲಂ ಗೋರೋಚನಂ ಲಾಜೆ ಬ ।
ಣ್ಣವುರಂ ರನ್ನದ ತಣ್ಗೊಡರ್ ಮಳಯಜಂ ಕಸ್ತೂರಿ ಕಾಶ್ಮೀರಮೆಂ
ಬಿವಱಿಂ ತೆಕ್ಕನೆ ತೀವಿ ಪೊಂಬರಿಯಣಂ ಚೆಲ್ವಾದುದಾ ಸದ್ಮದೊಳ್ ॥ ೨೮

(ಜಗನ್ನಾಥವಿಜಯಂ, ೧೦–೯೮.)

ಘುಸೃಣಾಭ್ಯುಕ್ಷಣವರ್ಣಪೂರ[3]ಚರಣಂ[3] ಸ್ಥಾಲಾವಳೀಮಾರ್ಜನ
ಪ್ರಸವಾಬಂಧನ ದೀ[4]ಪ್ತಿ[4]ಕೋಜ್ಜ್ವಲನ ದರ್ಭಾಗರ್ಭಶಾಲ್ಯಕ್ಷತ ।
ಪ್ರಸರಕ್ಷಾಲನ ತೋರಣಗ್ರಥನ ಮುಕ್ತಾಮಾಲಿಕಾಲಂಬನ
ವ್ಯಸನವ್ಯಗ್ರಕರಂ ಕರಂ ಸೊಗಯಿಸಿತ್ತಂತಲ್ಲಿ ಕಾಂತಾಜನಂ ॥ ೨೯

(ಚಂದ್ರಪ್ರಭಪುರಾಣಂ, ೬–೫೫.)

ಉಗುರ್ಗೊನೆ [5]ಸೋಂಕದಂತುಗುರಿಪೋಜೆ[5] ತರಂತರದಿಂ ಶಿರೋಜಮಂ
ನೆಗಪುವ ಭಂಗಿ ಬಿತ್ತರದಿನೊತ್ತುವ ಕೆಂದಳದೊಂದು ಲಾಘವಂ ।
ಸೊಗಯಿಸುತಿರ್ಪಿನಂ ಸಹಜದಿವ್ಯಸುಗಂಧದ ಕೇಶಪಾಶಮಂ
ಮೃಗಮದಗಂಧಿ ಪೂಸಿದಳುಪಾಸಿತ ಚಂಪಕಗಂಧತೈಲಮಂ ॥ ೩೦

(ಜಗನ್ನಾಥವಿಜಯಂ, ೧೦–೯೯.)

ಕಲಶಮನಾಗಳ್ ಘನಕುಚ
ಕಲಶದ ಮೇಲಿಟ್ಟು ನೃಪನ ಕೆಲದೊಳ್ ಕೆಲಬರ್ ।
ಕಲಶಸ್ತನೆಯರ್ ನಿಜ ಕುಚ
ಕಲಶದ ಚೆಲ್ವಿಂಗೆ ಕಲಶವಿಟ್ಟಂತಿರ್ದರ್ ॥ ೩೧

(ಕಾದಂಬರಿ, ಪೂ, ೭೨.)

ಬಿಗಿದುತ್ತುಂಗಕುಚಂ ಕದಕ್ಕದಿಸೆ ಹಾರಂ ತೂಗೆ ಕಣ್ಬೆಳ್ಪಮು
ಲ್ಲುಗೆ ಪೊನ್ನೋಲೆ ಕದಂಪನಪ್ಪಳಿಸೆ ಮಧ್ಯಂ ಬಳ್ಕೆ ಘರ್ಮಾಂಬು ಕೈ ।

---

[1] ಹರೀಂದ್ರನವಧಾನ್ಯಂಗಳ್ ಸಮಿದ್ಧರ್ಭೆಯಿಂ (ಕ), ಹರೀಂದ್ರ ಪದಮಂತ್ರಾಂಗಂಗಳೊಳ್ ದೂರ್ವೆಯಿಂ (ಖ.ಬ). [2] ಸಾ (ಖ.ಬ). [3] ಭರಣ (ಅ). [4] ಪ್ತ (ಖ.ಬ). [5] ಯಿಂದವೂಗರಿಸುಪೋಜೆ (ಅ), ಸೋಂದೂಗುರಿಸುತೊಯ್ಯನೆ (ಕ).

ಮಿಗೆ [1]ಕೈಕೊಂಡು[1] ಜಗಜ್ಜನೈಕವಿಭುವಂ ಯೋಷಿಜ್ಜನಂ ಮಜ್ಜನಂ
ಬುಗಿಸಿತ್ತಂದು ಸುಹೃಜ್ಜನಂ ವಿರಚಿಪನ್ನಂ ಮಂಗಳಾಚಾರಮಂ ॥ ೩೨
(ಜಗನ್ನಾಥವಿಜಯಂ, ೧೦-೧೦೦.)

ಮನಮನಲರ್ಚುರ್ತಿರ್ಪ ನವಪುಷ್ಪಸಮೃದ್ಧಿ ವಸಂತಚೂತನಂ
ದನ[2]ಮಲರ್ವಂತು[2] ಮಾಂಗಳಿಕ[3]ಸಾರಧನಂ[3] [4]ಧವಳಪ್ರಸಾಧನಂ[4] ।
ತನಗಮರ್ದೊಪ್ಪೆ ತದ್ವಿಮಲಮೌಕ್ತಿಕಮಂಡನಕಾಂತಿಪೂರದಿಂ
ನೆನೆಯಿಸಿದಂ ಮುಕುಂದನಮೃತಾಬ್ಧಿಯೊಳಿಪ್ಪ ನಿಜಾದಿಮೂರ್ತಿಯಂ ॥ ೩೩
(ಜಗನ್ನಾಥವಿಜಯಂ, ೧೦-೧೦೧.)

ಆ ರಾಜಶೇಖರಂಗೇಂ
ರಾರಾಜಿಸಿದುದೊ ವಿಚಿತ್ರಮಣಿಗಣರಚನೋ ।
ದಾರಂ ಶೇಖರಮುಜ್ಜ್ವಳ
ಮೇರುಶಿಖರಿಶಿಖರರತ್ನದೊಳ್ ಸರಿವರುತಂ ॥ ೩೪
(ಚಂದ್ರಪ್ರಭಪುರಾಣಂ, ೬-೫೬.)

ಅಗಲದೆ ನೆಲಸಿದ ಲಕ್ಷ್ಮಿಯ
ನಗೆಗಣ್ಗಳ ಬೆಳಗು ಬಳೆದು ಬೀಟಲ್ವರಿದ ।
ತ್ತಗಲ್ದುರದೊಳೆಂಬ ತೆಱದಿಂ
ಸೊಗಯಿಸಿದುದು ವಿಮಲ ತರಳ ತಾರಾಹಾರಂ ॥ ೩೫
(ಚಂದ್ರಪ್ರಭಪುರಾಣಂ, ೬-೫೮.)

ಅರಿಬಳಜಳನಿಧಿ ಮಥನೋ
ದ್ಧುರಭುಜ[5]ಮಂದರ[5]ಮನೆಯ್ದೆ ಸುತ್ತಿದ ತಾರಾ ।
ಪರಿಕರಮೆನೆ ವಜ್ರಾವಳಿ
ವಿರಚಿತ ಕೇಯೂರವಳಯಮೇಂ ತೊಳಗಿದುದೋ ॥ ೩೬
(ಚಂದ್ರಪ್ರಭಪುರಾಣಂ, ೬-೫೯.)

ಕರಟನಿಘರ್ಷಣದೆ ಮದಂ
ಬೊರೆದಾನೆಯ ಕಯ್ಯನಳಿಗಳಾವರಿಸಿದವೋಲ್ ।
ಮರಕತಕಂಕಣಮೆಸೆದುವು
ತಿರು[6]ವೊಯ್ಲಿಂ[6] ಕರ್ಪುವೆತ್ತ ತತ್ಕರಯುಗದೊಳ್ ॥ ೩೭
(ಚಂದ್ರಪ್ರಭಪುರಾಣಂ, ೬-೬೦.)

---

[1] ಕಣ್ಗೊಂಡು (ಖ.ಬ). [2] ಮಮರ್ವಂತು (ಅ). [3] ಸಾಧನವಂ (ಕ), ಸಾಧನಮುಂ (ಬ). [4] ದಳವಪ್ಪಸಾಧನಂ (ಕ). [5] ಮಂಡನ (ಖ.ಬ). [6] ವಾಯಿಂ (ಖ.ಬ).

ಅರುಣತಳದ್ಯುತಿತತಿಯೊಡೆ
[1]ದೆಱಪುಗಳಿಂ[1]ದುಣ್ಮುವಂದದಿಂ ಕೆಂಬರಲುಂ ।
ಗುರದಿನೊಗೆವರುಣರುಚಿಮಂ
ಜರಿ ತಳಿರ್ದ್ಛಿಸಿದುದೆಯ್ದೆ ಕರಶಾಖೆಗಳಂ ॥ ೩೮

(ಚಂದ್ರಪ್ರಭಪುರಾಣಂ, ೬–೬೧.)

ಪೂಗಣ್ ಕರ್ವುವಿಲ್ ಮಿಳಿರ್ವ ಮಿಂಗುಡಿ ಮಲ್ಲಿಗೆ ಮಾವು ತೆಂಬೆಲರ್
ಕೋಗಿಲೆ ಜೊನ್ನಮಿಂದೊಳದ ನುಣ್ದನಿ ಸುಗ್ಗಿಯೆನಿಪ್ಪವೆಲ್ಲಮೊಂ ।
ದಾಗಿಯೆ ದರ್ಪಕಂಗೆ ಸಮನಿಪ್ಪ ಜಗಜ್ಜಯದರ್ಪಮಂ ಸಮಂ
ತಾಗಿಸಲೊಂದೆ ಸಾಲ್ಗುಮೆನಿಸಿತ್ತು ಕುಮಾರಕೃತಪ್ರಸಾಧನಂ ॥ ೩೯

(ಚಂದ್ರಪ್ರಭಪುರಾಣಂ, ೬–೬೩.)

ಮನಸಿಜನಂಗನಾಜನವಶೀಕರಣೌಷಧಮಂಗಜನ್ಮನಂ
ಬಿನ ಮದಶಕ್ತಿ ಮನ್ಮಥನ ಮೋಹನಯಂತ್ರಮಿದಪ್ಪುದಲ್ಲದೀ ।
ಯಿನಿತುವರಂ ಮನಂಗೊಳಿಸದೆಂಬಿನಮುಜ್ಜ್ವಳ ಮಂಗಳಪ್ರಸಾ
ಧನಮೆ ಮನೋಜರಾಜಜಯಸಾಧನಮಾಯ್ತು ಕೃತಪ್ರಸಾಧನಂ ॥ ೪೦

(ಆದಿಪುರಾಣಂ, ೪–೪೧.)

ಲಲನಾಭೂಷಣವೀಕೆ ಭೂಷಣಕೆ ಭೂಷಾಲಕ್ಷ್ಮಿಯಂ ಮಾಟ್ಪುದೀ
ಲಲಿತಾಕಾರೆಯ ರೂಢಿವೆತ್ತವಯವಂ ತತ್ಕಾರಣಂ ಭೂಷಣಂ ।
ಗಳನೀಕಾಂತೆಗೆ ಶೋಭೆಯಂ ಪಡೆವ ಮಾತಂತಿರ್ಕೆ ದಲ್ ಭೂಷ[2]ಣಂ
ಗಳ[2]ಗೀ ಕೋಮಲೆಯಂಗಸಂಗದೆ ನವಶ್ರೀಶೋಭೆಯಂ ಮಾಡುಗುಂ ॥ ೪೧

(ಜಗನ್ನಾಥವಿಜಯಂ, ೧೦-೧೦೩.)

ವಿಳಸಿತಮಪ್ಪದೊಂದು ಪೊಳೆಪಂ ತಳೆದಿರ್ದುದನಿಂದುಲೇಖೆಯಂ
ಪೊಳಪಿಡವೇಟ್ಪುದೇ ಸಹಜಸೌಂದರರೂಪೆಯನೀ ಮೃಣಾಳಕೋ ।
ಮಳೆಯನದೇನಲಂಕರಿಸವೇಟ್ಪುದೆ ಮಂಗಳವರ್ಧನಾರ್ಥಮಾ
ಲಲನೆ[3]ಗೆನುತ್ತಲಂಕರಿಸಿದರ್[3] ವಿವಿಧಾಭರಣಪ್ರತಾನದಿಂ ॥ ೪೨

(ಜಗನ್ನಾಥವಿಜಯಂ, ೧೦–೧೦೨.)

ಕರುವಿಟ್ಟಂ ಕಾಮದೇವಂ ರತಿಯತಿಶಯದಿಂ ಬಣ್ಣಮಿಟ್ಟಳ್ ಬಸಂತಂ
ಬರೆದಂ ಸರ್ವಾಂಗಮಂ ಕಣ್ದೆಱೆದನೊಸೆದು ಶೀತಾಂಶು ಚೈತ್ರಾನಿಳಂ ತೀ ।

---

[1] ವೆರಳ್ಗಳಿಂ (ಖ.ಬ) [2] ಣಾವಳಿ (ಅ). [3] ಯನಿಂದಲಂಕರಿಸುವಂ (ಅ), ಗಿದೆಂದಲಂಕರಿಸಿದರ್ (ಖ).

ವಿರೆ ಜೀವಂಬೊಯ್ದನಂತಲ್ಲದೊಡೆ ಸೊಗಯಿಪೀ ರೂಪಮಿಾ ಬಣ್ಣಮಿಾ ಮೆ
ಯ್ಸಿರಿಯೀ ಕಣ್ಚೆಲ್ಲಮಿಾ ಭಾವಕವೊಗೆಯದೆನಲ್ಕಾಂತೆ ಕಣ್ಗೆಡ್ಡಮಾದಳ್ ‖ ೪೩
(ಲೀಲಾವತಿ, ೩–೪೭.)

ಜಗಮಂ ಮಾಡಿದ ಪದ್ಮಜಂ ಪಡೆ[1]ದನಿಲ್ಲೀ[1] ಕಾಂತೆಯುಂ ಮಾಡುವ
ಲ್ಲಿಗೆ [2]ಚಂದ್ರಂ[2] ಮಲಯಾನಿಳಂ ಮಲಯಜಂ ನೀರೇಜಮಿಮ್ಮಾವು ಮ ।
ಲ್ಲಿಗೆಯೆಂಬಿಂ[3]ತಿದನಟ್ಕಖಿಂದಮರ್ದಿನೊಳ್ ತಾನಟ್ಟಿಯಿಂ ತೊಯ್ದು[3] [4]ಮೆ
ಲ್ಲಗೆ[4] ನಂದಂಗಜನೆಂಬಜಂ ಪಡೆದನಿಂತೀ ಕಾಂತೆಗೀ ಕಾಂತಿಯಂ ‖ ೪೪
(ಪಂಪಭಾರತಂ, ೪–೭೫.)

ಇದು ಸುಖದೊಂದು ಪುಂಜಮಿದು ಪುಣ್ಯದ ಪಿಂಡಮಿದಂಗಜಂಗೆ ಬಾ
ಪ್ಕೊದಲಿದು ಚಿತ್ತಜಂಗೆ ಕುಲದೈವಮಿ[5]ದಂಗಜ[5]ಚಕ್ರವರ್ತಿಗೆ ।
ತ್ತಿದ ಪೊಸ[6]ಛತ್ರಮಿಂ[6]ತಿದು ಮನೋಜನ ಕೈಪಿಡಿಯೆಂದು[7]ಮಾಣ್ದಿನಾ[7]
ಸುದತಿಯ ರೂಪನಿಂ ಪೇೞತನೆಂದೊಡೆ ಚಿಃ ಕರಮೆಗ್ಗನಾಗನೆ ‖ ೪೫
(ಆದಿಪುರಾಣ, ೨–೭೪ ; ಕಾವ್ಯಾವಲೋಕನಂ, ೧೫೯.)

ವಚನದೊಳಿಲ್ಲ ಪೆರ್ಮೊಲೆಯೊಳಲ್ಲದೆ ಕರ್ಕಶವೃತ್ತಿ ವಕ್ರಮಂ
ಸುಚರಿತದೊಳ್ ವಿಚಾರಿಸುವೊಡಿಲ್ಲಳಕಾಳಿಯೊಳಲ್ಲದೆಲ್ಲಿಯುಂ ।
ವಿಚಳತೆಯಿಲ್ಲ ಚಿತ್ತದೊಳಪಾಂಗದೊಳಲ್ಲದೆ ಸಾರಸದ್ಗುಣೋ
ಪಚಯದೊಳಿಲ್ಲ ಮಾಂದ್ಯಮದು ಯಾನದೊಳಲ್ಲದೆ ತಲ್ಲತಾಂಗಿಯಾ ‖ ೪೬
(ಚಂದ್ರಪ್ರಭಪುರಾಣಂ, ೧೧–೧೯.)

ಬಂಬಲ್ನೞಿ ಮದನನ ನನೆ
ಯಂಬಿನ ಪೊದೆಯೆನಿಸೆ ಕಣೆಯುಮಳವಟ್ಟಿರೆ ಮು ।
ಯ್ವಂ ಬಳಸಿದ ಮೇಲುದು ಕುಚ
ಮಂ ಬಿಗಿದಿರೆ ಗುರುನಿತಂಬೆ ದುಗುಲಮನುಟ್ಟಳ್ ‖ ೪೭
(ಜಗನ್ನಾಥವಿಜಯಂ, ೧೦–೧೦೬.)

ಲಲನೆಯ ಕೇಶ[8]ವ[8]ಲ್ಲಿಯುಲರುಂ ತಳಿರುಂ ಪೊಳೆವಂದದಿಂದೆ ಕೋ
ಮಳನಖಕಾಂತಿಯುಂ ಮೃದುತಳದ್ಯುತಿಯುಂ ನಿಮಿರ್ವನ್ನಮೊಯ್ಯ[9]ನೊ ।
ಯ್ಯಲೆ[9] ತಲೆವಿಕ್ಕಿ ಕಟ್ಟಲೆಗಮಿಂದುಮರೀಚಿಗಮಾಯ್ತು ನಾಡೆ ಕ
ಣ್ಗಳವಡೆ ಮಲ್ಲಯುದ್ಧಮೆನೆ ದೇಸೆಯ ಪೂಮುಡಿಯಂ ತೊಡರ್ಚಿದರ್ ‖ ೪೮
(ಚಂದ್ರಪ್ರಭಪುರಾಣಂ, ೬–೬೪.)

---

[1] ದುದಿಲ್ಲೀ (ಅ). [2] ಪೂವಂ (ಕ.ಬ). [3] ತಿವನಾಯ್ದುಕೊಯ್ದಮರ್ದಿನಿಂ ತನ್ನಿಚ್ಚೆಯಿಂದಂದು (ಕ.ಖ.ಬ). [4] ಮಲ್ಲಿಗೆ (ಖ). [5] ದುಸ್ಸರ (ಕ.ಖ.ಬ). [6] ವಟ್ಟ ಮಂ (ಅ). [7] ಕಾಣ್ಬುವೀ (ಕ ಖ.ಬ). [8] ದ (ಅ). [9] ನಾಗಳೆ (ಅ).

ಮಳಯಜ ಮೃಗಮದಪಂಕಂ
ಗಳಿನಡಕಿಲ್ಬೊಟ್ಟ[1]ನೊರ್ವಳಾ[1]ಕೆಯ ಭಾಳ ।
ಸ್ಥಳಿಯೊಳಳವಡಿಸಿದಳ್ ಸ್ಮರ
ಕುಳದೇವತೆ ಮಿಸುಪ ನೊಸಲ ಕಣ್ದೋಱಿದವೋಲ್ ॥ ೪೯
(ಚಂದ್ರಪ್ರಭಪುರಾಣಂ, ೬-೬೫.)

ಮಸೆದಸಮಾಸ್ತ್ರ[2]ನುನ್ಮದನ[2]ಬಾಣಶಲಾಕೆ ವಿಲಾಸದಿಂದಮೇ
ಱಿಸಿದಲರ್ವಿಲ್ಲನೈಕ್ಷವಧನುರ್ಲತೆ[3]ಯ[3]ರ್ಚಿಸಿ ಮೀನಕೇತುವೆ ।
ತ್ತಿಸಿದ ಸಮುಲ್ಲಸಜ್ಝಷಪತಾಕೆಯೆನಿಪ್ಪವೊಲಾಂತಳಾಕೆಯಾ
ಪಸದನದೊಳ್ ಜಗತ್ತ್ರಿತಯಚಿತ್ತವಿಮೋಹನಶಕ್ತಿಯೇೞ್ಗೆಯಂ ॥ ೫೦
(ಚಂದ್ರಪ್ರಭಪುರಾಣಂ, ೬-೬೬.)

ಕಟಿ ಕಳಕಾಂಚಿಯಿಂದೆ ಕಳಕಾಂಚಿಯುಮಾ ಕಟಿಯಿಂ ಕರಂ ಕನ
ತ್ಕಟಕದಿನೀ ಕನತ್ಕಟಕಮುಂ ಕರದಿಂ ನಿಟಿಲಂ ಲಲಾಮದಿಂ ।
ನಿಟಿಲದಿನಾ ಲಲಾಮಮುಮಲಂ[1]ಕೃತಿವೆತ್ತುದೆನುತ್ತೆ[4]ನೋಡಿದರ್
ಘಟಕುಚೆಯರ್ ಸಮಂ ತರುತಮಾಕೆಯ ಭೂಷ್ಯವಿಭೂಷಣಂಗಳಂ ॥ ೫೧
(ಚಂದ್ರಪ್ರಭಪುರಾಣಂ, ೬-೬೭.)

ಬಡತನಮನಾಂತ ನಡು ಕೊ
ರ್ವಡರ್ದ ಕುಚಂ ಬಿಣ್ಪನಾಳ್ದ ಜಘನಂ ಬೆಳರ್ಗಂ ।
ಪಿಡಿದಧರಮಿಂಪನಪ್ಪಿದ
ನುಡಿ ತಡೆಪಂಬೆತ್ತ ನಡೆ ನಿಜಂ ಕೋಮಳೆಯಾ ॥ ೫೨
(ಚಂದ್ರಪ್ರಭಪುರಾಣಂ, ೬-೬೮.)

ದರಹಾಸಜ್ಯೋತ್ಸ್ನೆಯಿಂ ದರ್ಪಕವಿಶದಯಶಂ ಕೊರ್ವೆ ಲಾವಣ್ಯದಿಂದಂ
ಸ್ಮರತೇಜಂ ಪೆರ್ಚೆ ಕಣ್ಗೊಂಡವಳ ಧವಳನೇತ್ರಾಂಚಲಾಲೋಕಮಾ[5]ದಂ[5] ।
ನೆರ[6]ಮಾದಂದಂ[6]ಗಜಂಗೀ ತ್ರಿಜಗಮುಮಿದಿರಿ[7]ಲ್ಲೆಂಬಿನಂ[7] ಪೂವಿನಂಬಂ
ತಿರುವಾಯೊಳ್ಪೂಡಿ ಪುಷ್ಪಾಯುಧನಿರೆ ಕೆಲದೊಳ್ ಲೀಲೆಯಿಂ ಬಾಲೆಯಿರ್ಪಳ್ ॥
(ಜಗನ್ನಾಥವಿಜಯಂ, ೧೦-೧೭.)

ಉರದೊಳ್ ಸಂತತಮಿರ್ಪ ಲಕ್ಷ್ಮಿಯ [8]ದರ[8]ಸ್ಮೇರಪ್ರಭಾಪೂರದಂ
ತಿರೆ ಹಾರಂ ಭುಜದೊಳ್ ಜಯಾಂಗನೆಯ ಗಾಢಾ[9]ಶ್ಲೇಷ[9]ವೈಚಿತ್ರ್ಯದಂ ।

---

[1] ನಿಟ್ಟುರಾ (ಕ.ಖ.ಬ). [2] ಮನ್ಮಥನ (ಕ), ನೊಪ್ಪುವಸಿ (ಖ.ಬ). [3] ಬ (ಅ). [4] ಕರಿಸಿರ್ದುವೆನುತ್ತೆ (ಅ). [5] ತ್ರಂ (ಅ). [6] ವಾದತ್ತಂ (ಅ). [7] ಟ್ಟಿಂಬುವೋಲ್ (ಖ). [8] ಮುಖ (ಅ). [9] ಶ್ಲಿಷ್ಟ (ಅ).

ತಿರೆ ಕೇಯೂರಕಮಾಸ್ಯದೊಳ್ ನಲಿವ ವಾಣೀಕೇಕರಾಲೋಕದಂ
ತಿರೆ ಕರ್ಣಾಭರಣಂ ಬೆಡಂಗ[1]ಡ[1]ದುರ್[2]ದಾ ಕಲ್ಪಂ[2] ಜಗನ್ನಾಥನಾ ॥ ೫೪

(ಅನಂತನಾಥಪುರಾಣಂ, ೬–೪೯.)

ಎಳವೆಱೆಯಂ ಶ್ರೀಕಂಠಂ
ತಳೆದಂತಿರೆ ಭಾಳಪಟ್ಟದೊಳ್ ಕಣ್ಗೆಸೆದಂ ।
ಮಳಯಜವಿಲಿಪ್ತಗಾತ್ರಂ
ತೊಳಗುವ ಬಾಸಿಗಮನಾಂತು ವರ ನರಸಿಂಹಂ ॥ ೫೫

ಪದೆದೊದವೆ ವೀರಸಿರಿಯ
ಪ್ಪಿದ ತೋಳ್ಸುತ್ತೆನಿಪ ರನ್ನವಟ್ಟೆಯ ರುಕ್ಪಂ ।
ಜದ ಮಂಜರಿವೊಲ್ ರಂಜಿಸಿ
ದುದು ಪೊನ್ನಾಯುಗದ ಪೊನ್ನಬಜ್ಜರಿ ಕಟಿಯೊಳ್ ॥ ೫೬

(ಅನಂತನಾಥಪುರಾಣಂ, ೬-೫೦.)

ಶಂಕುಶಲಾಕೆಯುಂ ಗಟಿಗೆವಟ್ಟಲುಮೊಪ್ಪಿರೆ ವೇದನಾದದೊಳ್
ಸಂಕರವಾಗಿ ಪಾಠಕಪಟುಸ್ವನಮಂಗಳಗೀತತೂರ್ಯಘೋ ।
ಷಂ ಕಡಲೂರ್ಮಿಯಂತುಲಿಯೆ ನರ್ತಿಸೆ ನಾರಿಯರಾಯು ಸಾರ್ಕೆ ಲ
ಗ್ನಂ ಕರೆಯಿಂ ವಧೂವರರನೆಂದುಸಿರ್ದರ್ ಹಿತದೊಳ್ ಪುರೋಹಿತರ್ ॥ ೫೭

ನಭಮಂ ಸಂಜೆ ಮುಗಿಲ್ ಪುಗಿಲ್ವ ತೆಱದಿಂ ತಳ್ಪೊಯ್ಯೆ ಭೂಷಾಮಣಿ
ಪ್ರಭೆ ದಿಕ್ಚಕ್ರಮನಚ್ಚಜೊನ್ನಮೆಳಸಿತ್ತೆಂಬನ್ನೆಗಂ [3]ತೀವೆ[3] ದ್ಯ ।
ಕ್ಪ್ರಭೆ ಭೂಭಾಗಮನೆಯ್ದೆ[4]ಬೆಳ್ಪಮರ್ದ[4]ಪಾಂಗಿಂ ಪೆರ್ಚೆ ಪಾದೋಲ್ಲಸ
ತ್ಪ್ರಭೆ ಬಂದಳ್ ಕುಡುತುಂ ಶಶಿಪ್ರಭೆ ಜನಾಕ್ಷೀಂದೀವರಾನಂದಮಂ ॥ ೫೮

(ಚಂದ್ರಪ್ರಭಪುರಾಣಂ, ೬–೬೯.)

ಕುಡುವುರ್ವಿಂ ಕರ್ಬುವಿಲ್ಲಂ ಪರಪುವ ಕಡೆಗಣ್ಣಿಂ ಮನೋಜಾಸ್ತ್ರಮಂ ಸಾ
ಲಿಡುವುದ್ಯನ್ಮೇಖಲಾಕೂಜಿತದಿನತನುಕೋದಂಡಟಂಕಾರಮಂ ಕ ।
ನ್ನಡಿಪಂಘ್ರಿನ್ಯಾಸದಿಂ ತಾವರೆಗೆದಱುವ ಮಂದಸ್ಮಿತದ್ಯೋತದಿಂದಿಂ
ಗಡಲಂ [5]ಮತ್ತೊಂದ[5]ನುತ್ಪಾದಿಸುವ ತೆಱದಿನಾನಂದದಿಂ ದೇವಿ ಬಂದಳ್ ॥ ೫೯

(ಜಗನ್ನಾಥವಿಜಯಂ, ೧–೩೩.)

---

[1] ಮ (ಅ). [2] ಚೆಲ್ವಾಳ್ಗಂ (ಬ.ಬ). [3] ತುಂಬೆ (ಅ). [4] ಪಳ್ಳಲರ್ದ (ಬ.ಬ).
[5] ಬೇಱೊಂದ (ಅ).

ಉರದೊಳ್ ಹಾರಾಂಶು ಗಂಡಸ್ಥಳಿಯೊಳಮಳಕರ್ಣಾವತಂಸಾಂಶು ಮತ್ತಂ
ಶಿರದೊಳ್ ರತ್ನಾವಳೀಶೇಖರಶಿಖರಸಮು[1]ಕ್ತಾಂ[1]ಶುಗಳ್ [2]ನೃತ್ಯ[2]ಮಂ ಬಿ ।
ತ್ತರಿಪನ್ನಂ ಸಿದ್ಧವಿದ್ಯಾಧರದಿವಿಜಕುಮಾರರ್ಕಳಂ ಚೆಲ್ವಿನಿಂ ಮಾಂ
ಕರಿಸುತ್ತುಂ ಬಂದನಾ[3]ಸಾ[3]ದಿತನಿರುಪಮಶೃಂಗಾರ[4]ಸಾ[4]ರಂ ಕುಮಾರಂ ॥ ೬೦
(ಚಂದ್ರಪ್ರಭಪುರಾಣಂ, ೬-೭೦.)

ಬಳವದ[5]ಪಾರ[5]ವೇದರುತಿಗೇಯರವಂ ಪಟಹಸ್ವನಂ [6]ಘಟೀ[6]
ಕಳಕಳದಿಂ ದಳಂಬಡೆದು ವಿಶ್ವಜಗಜ್ಜನ[7]ನರ್ತ[7]ನಾರವಂ ।
ಗಳಿನಿನಿಸೇಳ್ಗೆವೆತ್ತು ದಿಗಿಭವ್ರಜಬೃಂಹಿತಭೂರಿನಾದದಿಂ
ಬಳವಿಯನಾಂತು ಘೂರ್ಣಿಪಿನಮಾ ಗೃಹಮಂ ಪುಗುತಂದನಚ್ಯುತಂ ॥ ೬೧
(ಜಗನ್ನಾಥವಿಜಯಂ, ೧೦-೧೩೧.)

ಪಾಸಿದ [8]ದಣಿಂಬದುಗುರ್ಗಳ[8]
ಕೇಸ[9]ಡಿ[9]ಗಳ ಚರಣಭೂಷಣಂಗಳ ರುಚಿಗಳ್ ।
ಬಾಸಣಿಸೆ ಚಿತ್ರಪಟಮಂ
ಪಾಸಿದವೋಲಿರೆ ವಧೂವರರ್ ನಡೆತಂದರ್ ॥ ೬೨
(ಅನಂತನಾಥಪುರಾಣಂ, ೬-೫೪.)

ಪೊಂಬಟ್ಟೆಯ ಬೋರೆಯದೊಳ್
ತುಂಬಿದ ಬಿಡುಮುತ್ತಿನಕ್ಕಿಯಂ ಮೆಟ್ಟಿರ್ದಂ ।
ದೇಂ ಬಗೆವುಗಿಸಿದುದೋ ಹೇ
ಮಾಂಬುಜದ ಮರಾಳಮಿಥುನಮಂ ತನ್ಮಿಥುನಂ ॥ ೬೩
(ಅನಂತನಾಥಪುರಾಣಂ, ೬-೫೫.)

ಕಿವಿವೇಟಮನಿ[10]ಱಿ[10]ಸುತ್ತಿರೆ
ನವವರನಂ ನೋ[11]ಡುವಪ್ಪು[11]ವುತ್ಕಳಿಕೆಯಿನೇಂ ।
ಯುವತಿಯ ಕಣ್ಣುಂ ಮನಮುಂ
ಜವನಿಕೆಯಂ ಕನ್ನಮಿಕ್ಕಲ[12]ಟಮಟಿಸಿದುವೋ[12] ॥ ೬೪
(ಅನಂತನಾಥಪುರಾಣಂ, ೬-೫೬.)

ಜವನಿಕೆಯೋಸರಿಸುವುದುಂ
ನವವರನಂ ಕಣ್ಣ ಬೆಳಗಿನಿಂ ಮುಸುಕಿದಳಾ ।

---

[1] ತ್ತಾ (ಅ). [2] ವೊತ್ತ (ಅ). [3] ಪಾ (ಖ.ಬ). [4] ಹಾ (ಕ.ಖ.ಬ). [5] ವಾದ (ಕ.ಖ.ಬ). [6] ಪುರೀ (ಅ). [7] ಕೀರ್ತ (ಅ). [8] ದಣೆಬದಹೊಗರಿನ (ಖ.ಬ). [9] ರ (ಕ). [10] ಲಿ (ಕ.ಖ). [11] ಲೆಯ್ದುವ (ಕ.ಖ.ಬ). [12] ಡಹಡಿಸಿದುದೊ (ಅ).

ಯುವತಿ ಪದೆದಪ್ಪಿದುದು ಮಾ
ಧವನೀಕ್ಷಣಕಾಂತಿಯುವಳ ಸರ್ವಾಂಗಮುಮಂ ॥ ೬೫

ತೊಲಗೆ ದುಕೂಲಕಾಂಡಪಟಮುತ್ತಮಲಗ್ನದೊಳೊರ್ವರೊರ್ವರಂ
ನಲಿದೊಲವಿಂದೆ ದಂಪತಿಗಳೀಕ್ಷಿಸೆ ನೋಟದ ಬಳ್ಳವಳ್ಳಿ ನೆ ।
ಯ್ದಿಲ ಮಳೆವೊಲ್ ಸುಧಾರಸದ ಸೋನೆವೊಲಂಗಜಬಾಣವೃಷ್ಟಿವೊಲ್
ಸಲೆ ನಿಲೆ ಪರ್ವಿ ಕೊರ್ವಿದುದು ಕೂಡೆ ವಿವಾಹಗೃಹಾಂತರಾಳಮಂ ॥ ೬೬

(ಜಗನ್ನಾಥವಿಜಯಂ, ೧೦–೧೩೨.)

ನನೆಯ ಸರಳ್ಗಳಂತೆ ನೆಱೆದಿಂಗಳ ತಣ್ಗದಿರಂತೆ ಕಂತುರಾ
ಜನ ಕರವಾಳ ಮೆಯ್ಯೊಳಪಿನಂತೆ ನವೋತ್ಪಲದಾಮದಂತೆ ಪೂ ।
ವಿನ ಮಳೆಯಂತೆ ತುಂಬಿಗಳ ಮಾಲೆ ತೆಱಂಬೊಳೆವಂತೆ ಲೋಲಲೋ
ಚನರುಚಿ ಸುತ್ತಿ ಮುತ್ತಿದುದಶೇಷನೃಪಾಲಸಭಾಂತರಾಳಮಂ ॥ ೬೭

(ಪಂಪರಾಮಾಯಣಂ, ೫–೭೦.)

ಮುಗುಳಂ ಪೇಱಿದ ಕುಂದವಲ್ಲಿಗಮು[1]ರಲ್ತಂ[1]ದಾ ಕದಂಬೋದ್ಭವಶಾ
ಖೆ[2]ಗಮು[2]ಚ್ಛಾಂಬುವನಂಬುದಂ ಕಱೆವ ಪಾಂಗಿಂ ಸಾತ್ವಿಕಸ್ವೇದಬಿಂ ।
ದುಗೆ ರೋಮೋದ್ಗತಿಗಿರ್ಕೆಯಾದ ಸುತೆಗಂ ಜಾಮಾತೃಗಂ ಪ್ರೀತಿ ಕೈ
ಮಿಗೆ ಕೈನೀರೆಱೆದಂ ಕನತ್ಕಳಶಹಸ್ತಂ ತಜ್ಜ[3]ಯ[3]ಶ್ರೀಪ್ರಿಯಂ ॥ ೬೮

(ಚಂದ್ರಪ್ರಭಪುರಾಣಂ, ೬–೭೧.)

ನೆಱೆ[4]ದತ್ತೆತ್ತಾ[4]ನುಮಿಾ ದಂಪತಿಯು ಬಯಕೆ ಸಂಪೂರ್ಣಮಾಯ್ತುತ್ಸವಂ ಕ
ಣ್ದೆಱೆದಂತಾಯ್ತೆನ್ನ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯದ ಫಲಮೆನುತಂ ರಾಗಮಂ ಬೀಱಲಾದ ।
ಟ್ಕಱ ಪೆಂಪಂ ತೋಱಲಾಗಳ್ ಕನಕಕಳಶಮಂ ತಾನೆ ಬಂದೆತ್ತಿ ಕೈನೀ
ರೆಱೆದಂ ಶ್ರೀವಜ್ರದಂತಕ್ಷಿತಿಪತಿ ಸತತೋತ್ಸಾಹಸಂದೋಹದಿಂದಂ ॥ ೬೯

(ಆದಿಪುರಾಣಂ, ೪–೪೮.)

ಅಱು[5]ವುಳ ಪುರೋಹಿತ[5]ಪೇರ್
ಳ್ದಱಿಯಿಸೆ ಸಿಂಹೋದರಂಗೆ ಮಣಿಕಳಶಮನ ।
ಟ್ಕಱೊಳೆತ್ತಿತಂದು ಕೈನೀ
ರೆಱೆದಿತ್ತಂ ರತ್ನಮಾಲೆಯುಂ ಮೇಘರಥಂ ॥ ೭೦

---

[1] ಕರ್ತಂ (ಖ.ಬ). [2] ಗೆಸ್ಪ (ಖ.ಗ.ಬ). [3] ನ (ಅ). [4] ದಂತೆತಾ (ಖ.ಬ).
[5] ಕೆವುಳ್ಳಪುರೋದ (ಖ).

ನಾರಿಯರಿಕ್ಕೆ ಸೇಸೆಗಳನಾದರದಿಂದಿರದೆಯ್ದೆ ಪಾಡೆ ಶೃಂ
ಗಾರಪಯೋಧಿ ಘೂರ್ಣಿಸುವವೋಲ್ ಕುಣಿದಾ[1]ಡೆ[1] ಕುಲಪ್ರಧಾನೆಯರ್ ।
ಚಾರು ಸುವರ್ಣಕುಂಭಭೃತಮಂಗಳವಾರಿಯನೆತ್ತಿಕೊಂಡು ಕೈ
ನೀರೆಱೆದಂ ವಧೂವರ[2]ರ್ಗುದಾ[2]ತ್ತಮನಂ ವಸುಧಾಧಿನಾಯಕಂ ॥ ೭೧

ಮಾಲೆಯ ಮೇಲೆ ತುಂಬಿಗಳ ಮಾಲೆ ತೆಱಂಬೊಳೆದಾಡೆ ಬೀೞೆ ಪೂ
ಮಾಲೆಯ ಲೀಲೆಯಂ ಕೆದಱೆ ಕೇಕರವಾಲೆ ಶಿರೀಷಮಾಲೆಯಂ ।
ಸೋಲಿಸಿ ನೀಳ್ದ ಬಾಹುಲತೆ ತೋಳ ಮೊದಲ್ ಮದನಾನುರಾಗಮಂ
ಸಾಲಿಡೆ [3]ಸೀತೆ ಸಾರ್ದು[3] ರಘು[4]ವಂಶನಮೇರು[4]ಗೆ ಮಾಲೆಸೂಡಿದಳ್ ॥ ೭೨
(ಪಂಪರಾಮಾಯಣಂ, ೫-೯೫.)

ಲೋಲಕಟಾಕ್ಷಮಾಲೆ ವನಮಾಲೆಗೆ ಚಂದ್ರಿಕೆವೀೞೆ ಕಯ್ಯ ಪೂ
ಮಾಲೆಗೆ ಭೃಂಗಮಾಲೆ ಮೊಱೆದೆಯ್ದೆ ಶಿರೀಷದ ಮಾಲೆಯಂ ಪ್ರಭಾ ।
ಮಾಲೆಯಿನೇಳಿಸುತ್ತಿರೆ ಭುಜಂ ನಖಮಾಲೆ ಮಯೂಖಮಾಲೆಯಂ
ಸಾಲಿಡೆ ಬಂದು ಬಾಲೆ ವನಮಾಲಿಗೆ ಮಾಲೆಯನೊಲ್ದು ಸೂಡಿದಳ್ ॥ ೭೩
(ಜಗನ್ನಾಥವಿಜಯಂ, ೧೦-೮೪.)

ಮುಸು[5]ಕಿದುದು[5] ದುಂದುಭಿಧ್ವನಿ
ದೆಸೆಯಂ ಮಾಂಗಲ್ಯಗೀತರುತಿ ತುಂಬಿದುದಾ ।
ಗಸಮಂ ಶಂಖ[6]ಧ್ವನಿ[6] ಪೂ
ರಿಸಿದುದು ತಳ್ಪೊಯ್ದು [7]ರೋದಸೀ[7]ಮಂಡಳಮಂ ॥ ೭೪
(ಚಂದ್ರಪ್ರಭಪುರಾಣಂ, ೬-೭೨.)

ಪ್ರಿಯತರಲವಂಗಲವಲೀ
ದ್ವಯ[8]ಕ್ಕಮೇಕ್ಕೈಕ[8]ಲಲಿತಶಾಖಾಯೋಗಂ ।
ನಯ[9]ದಿಂ ಸಮನಿಪವೋಲಾ[9]
ಪ್ರಿಯಂಗವಾ ಪ್ರಿಯೆಗಮಾಯ್ತು ಪಾಣಿಗ್ರಹಣಂ ॥ ೭೫
(ಚಂದ್ರಪ್ರಭಪುರಾಣಂ, ೬-೭೩.)

ಮೃದುಗತಿವಿಲೋಲಹಾರರ್
ಪ್ರದಕ್ಷಿಣಂ ಬಂದು ದಕ್ಷಿಣಾವರ್ತಶಿಖಾ ।

---

[1] ಡಿ (ಕ). [2] ರ್ಗಮಾ (ಖ.ಬ). [3] ಸಾರ್ದುಸೀತೆ (ಅ). [4] ವೀರನವೋಲುಗೆ (ಗ). [5] ಕಿರ್ದ (ಖ.ಬ). [6] ಸ್ವನ (ಖ.ಗ.ಬ). [7] ತೊಡವಿಸಿದ (ಗ). [8] ಕ್ಕೆಮೆಯ್ಯಿಕ್ಕೆ (ಖ.ಬ). [9] ದೆಸದುನಿಪಪೊಲಂತಾ (ಖ).

ಸ್ಪದನಂ ಹೋಮಾನಳನಂ
ಮದುವಕ್ಕಳ್ ಮಿಸುಪ ಲಾಜೆಯಿಂ ಪೂಜಿಸಿದರ್ ॥ ೭೬

(ಜಗನ್ನಾಥವಿಜಯಂ, ೧೦-೧೩೩.)

ವೇದೋಕ್ತಮಂತ್ರಪೂರಿತ
[1]ವಾ[1]ದುವನಾಚಾರ್ಯನಾಜ್ಞೆಯಿಂದನಲನೊಳಂ ।
ದಾ ಧಂಪತಿಗಳ್ ಲಾಜೆಯ
ನಾದರದಿಂ [2]ತೀರ್ದ[2]ರರುಣಕರಕಿಸಲಯದಿಂ ॥ ೭೭

ಬಲದೊ[3]ಳ್ಸುಟಿದಿ[3]ದೊರ್ಲೆಯುದೆ
ಕೆಲಕಡರದೆ ನೀಳ್ದು ಹೊಗೆಯುದೆತ್ತಂ ಹೋಮಾ ।
ನಲನೆಸೆದುದು [4]ಘಟಘಟ್ಟೆಂ
ಬುಲಿ[4] ಪೊಣ್ಮಿರೆ ಪಾಡಿ ಪರಸುವಂದದಿನವರಂ ॥ ೭೮

ಕೆಂದಳಿರೇಱಿದ ಮಾವಂ
ಬಂ[5]ದ[5] ವಸಂತದೊಳನಂಗನಂಗನೆಸಹಿತೆ ।
ಟ್ಟಂದು ಬಲವಂದು ಮನ್ನಿಸು
ವಂದದೆ ಬಲಗೊಂಡರಗ್ನಿಯಂ ದಂಪತಿಗಳ್ ॥ ೭೯

ಕಡುಮೇಳವುಳ್ಳವರ್ ಕಾ
ಲ್ವಿಡಿವಿಡಿಯೆನೆ ಕುವರ[6]ನೋಪಳೆಸೆ[6]ವುಂಗುಟಮಂ ।
ಪಿಡಿದು ನಸುನಗುತಮಾಕೆಯ
ಕಡುರಾಗದೆ ಸಪ್ತಪದಿಗಳಂ ಮೆಟ್ಟಿಸಿದಂ ॥ ೮೦

ಅಣಚಿತನವಂ ಕೈಕೊಳ್ ನಿನ್ನೊಲೆಭಾಗ್ಯದ ಭದ್ರಲ
ಕ್ಷಣದ ಪದದೊಳ್ ಸಂದೀ ಸೌಭಾಗ್ಯದಿಂ ಸ್ವಜನಂಗಳಂ ।
ತಣಿಸಿ ಪೃಥಿವೀರಾಜ್ಯಂಗೆಯ್ಯೆಂದು ತನ್ನೃಪಪುತ್ರಿಗಾ
ಕ್ಷಣದೊಳೊಸೆದಂದೆಲ್ಲರ್ ಸೇಸಿಕ್ಕಿದರ್ ನೆರೆದೆಯ್ದೆಯರ್ ॥ ೮೧

ಕೊಂಕಿ ಕವಲ್ತು ತನ್ನನೆ ಪಳಂಚುವ ಕೇಕರ[7]ಪಾತವೆಟ್ದಿ[7] ರೋ
ಮಾಂಕುರಮುಣ್ಮಿ ಪೊಣ್ಮುವ ಭಯಂ ನಮಿತಾನನ ಪದ್ಮರಾಗದಿಂ ।

---

[1] ವೋ (ಕ.ಗ). [2] ಸುರಿದ (ಖ.ಬ). [3] ಕುಳ್ಳಿ (ಕ.ಗ). [4] ಘಟಘಟಘಟರುಲಿ (ಕ.ಗ). [5] ದು (ಖ.ಬ). [6] ನೊಪ್ಪೆಲೆ (ಖ.ಬ). [7] ವಾರನೇಳ್ವ (ಕ).

ದಂ ಕ[1]ರೆ[1]ಗಣ್ಮಿ ಸೂಸುವ ಬೆಮರ್ ತಲೆದೋಱುವ ಲಜ್ಜೆ ನಾಡೆ ಚೆ
ಲ್ವಂ ಕುಡೆ ನೋಡುತಂಗನೆಯನೀಕ್ಷಿಸಿದಂ [2]ನೃಪರೂಪ[2]ಮನ್ಮಥಂ ॥ ೮೧

[3]ನಸೆಯ[3]ಳಿಪಿಂ ಪ್ರಿಯಾನನಮನೀಕ್ಷಿಸ[1]ಲುಜ್ಜುಗೆ[4]ಯಾಗಿ ತಾನೆ ಲ
ಜ್ಜಿಸಿ ತಲೆವಾಗಿ ಕಂಡು ಮಣಿಕುಟ್ಟಿಮದೊಳ್ ನೆಱೆ ನೋಡಿ ಮತ್ತೆ ಮಾ ।
ನಸದೊಳಗಿ[5]ಟ್ಟು ತನ್ನ[5]ವಸುಖಾನುಭವಕ್ಕರವಮುಚ್ಚಿ ಕಂಗಳಂ .
ಪಸರಿ[6]ಪ[6] ಹೋಮಧೂಮಹತಿಗಂದು ಶಶಿಪ್ರಭೆ ದೂಱನೇಱಿಪಳ್ ॥ ೮೨

(ಚಂದ್ರಪ್ರಭಪುರಾಣಂ, ೬–೭೬.)

[7]ರತಿ[7]ಯೊಡನಿಂದ್ರನೆಂತು ನೆರೆದಂ [8]ಶಚಿಯೊಳ್[8] ಸ್ಮರನೆಂತು ನಾಡೆ ಸಂ
ಗತಿವಡೆದಂ ದಲೆಂದವಳ ರೂಪುಮನಾತನ ಲೀಲೆಯಂ ಮನ ।
ಕ್ಕತಿಶಯಮಾಗೆ ಮತ್ತವ[9]ಳ[9]ಲೀಲೆಯನಾತನ ರೂಪುಮಂ ಜನ
ಪ್ರತತಿ ಮರಲ್ದು ನೋಡಿದುದು ನಿಂದು ವಿವಾಹಗೃ[10]ಹಾಂತರಾಳದೊಳ್[10] ॥ ೮೩

(ಚಂದ್ರಪ್ರಭಪುರಾಣಂ, ೬–೭೮.)

ಇಂದು ಪಯೋಜಜಂಗೆ ಕೃತಕೃತ್ಯತೆ ಸಾರ್ದುದು ಪುಷ್ಪಸಾಯಕಂ
ಗಿಂದೊಳ[11]ಸಾ[11]ರ್ದುದೇಸುವೆಸನಿಂದು ಸನಾಭಿಜನಕ್ಕೊಡರ್ಚಿತಾ ।
ನಂದಪರಂಪರಾಜನನಮಿಂದು ಫಲಂ ಪೊಸಜವ್ವನಕ್ಕಮಾ
ಯ್ತಿಂದು [12]ಸು[12]ರೂಪವೃತ್ತಿ ದೊರೆವೆತ್ತುದು ನಾಡೆಯುಮೆಂದು ನೋಡಿದರ್ ॥ ೮೪

(ಚಂದ್ರಪ್ರಭಪುರಾಣಂ, ೬–೭೯.)

ಹಿತನುತ ಮಂತ್ರಿ ಮಂಡಳಿಕ ಮಿತ್ರ ಪುರೋಹಿತ ದಂಡನಾಯಕಾ
ನ್ವಿತ ನಗರಪ್ರಧಾನವನಿತಾನಿಕರಕ್ಕೆ ಸುವರ್ಣಭಾಜನ ।
ಪ್ರತತಿಗಳೊಳ್ ಕನನ್ಮಣಿಯ ಪೂಂಗಳ ಕೇಳಿಯ ಬಾಯಿನಂಗಳಂ
ಸುತೆಯ ವಿವಾಹದುತ್ಸವದೊಳಿತ್ತುದು ತನ್ನರಪಾಂಗನಾಜನಂ ॥ ೮೫

ವಿದಳಿತ ಪುಷ್ಪಮಾಲಿಕೆಗಳಿಂ ಮಲಯೋದ್ಭವದಿಂ ತೊಳಪ್ಪ ರ
ನ್ನದ ತೊಡವಿಂದಳಂಕರಿಸಿ ಕಾಂಚನ ಭಾಜನದಿಂ[13]ದೆ[13] ಪಂಚರ ।

---

[1] ಡೆ (ಖ). [2] ಮನುವಂಶ (ಕ.ಗ). [3] ಮಸುಪ (ಅ). [1] ಉದ್ಯತೆ (ಅ). [5] ಟ್ಟೊಡಂನ (ಅ). [6] ಸಿ (ಕ.ಖ.ಗ). [7] ಸತಿ (ಖ). [8] ರತಿಯೊಳ್ (ಅ). [9] ನ (ಕ.ಗ), (ರ.ಖ). [10] ಹೈಕದೇಶದೊಳ್ (ಅ). [11] ಸೋ (ಅ). [12] ಸ (ಗ). [13] ದ (ಖ).

ತ್ನದ ಘನಸಾರವಾರಿಯ ಮೃಗೋತ್ಥ[1]ಕುಳುತ್ಥದ[1] ಬಾಯಿನಂಗಳಂ
ಮುದದೊದವಿಂದಮಿತ್ತು ಮೆಱೆ[2]ದರ್ ನೆ[2]ಲೆವರ್ಚಿದುದಾತ್ತವೃತ್ತಿ[3]ಯಿಂ[3] ॥ ೮೬

(ಚಂದ್ರಪ್ರಭಪುರಾಣಂ, ೬-೮೦.)

ಆಗಳ್ ಪಾಂಚಾಲರಾಜಂ ಸುರಭಿ ತೊರೆದವೋಲ್ ಪಾರಿಜಾತದ್ರುಮಂ ಭೂ
ಭಾಗಕ್ಕೆಟ್ಟಿಂದವೋಲಕ್ಷಯನಿಧಿ ಕೆಲದೊಳ್ನಿಂದವೋಲತ್ಯುದಾತ್ತಂ ।
ಚಾಗಕ್ಕಾಸಕ್ತರಾರಾರವರ್ಗಭಿಮತಮೇನೇನಳಂಕಾರಕನ್ಯಾ
ನಾಗಾ[4]ಶ್ವಾರ್ಥಾಂ[4]ಬರವ್ರಾತವೊಳವನೆ ಮೊಗಂನೋಡದೀಯುತ್ತಮಿರ್ದಂ॥ ೮೭

ಹೃದಯದೊಳೆನ್ನವರ್ ಪೆಱ[5]ರ್[5]ವರ್ ಧನಿಕರ್ ಬಡವರ್ ಸಮಂತು ಬೇ
ಡದವರಡುರ್ತು ಬೇಡಿದವರೆನ್ನದೆ ರನ್ನದ ಪೊನ್ನ ಚಿತ್ರವ ।
ಸ್ತ್ರದ ಪೊಸ[6]ವ[6]ಟ್ಟದೊಟ್ಟಿಲನೆ ಕೋಶಗೃಹಂ ಬಱಿದಾಗೆ ಕೊಟ್ಟು ಮಾ
ಣದೆ ಮಗುೞಾನೆಯಂ ಕುದುರೆಯಂ ಧರಣೀಪತಿ ಸಾಱಿ[7]ಬೀ[7]ಱಿದಂ ॥ ೮೮

(ಚಂದ್ರಪ್ರಭಪುರಾಣಂ, ೬-೮೧.)

ಆ ಪದದೊಳಿಂದುಕುಲಮಣಿ
ದೀಪನ ವಿತರಣದ ಶೌರ್ಯದಾಯತಿಯಧಿಕ ಕ ।
ಳಾಪಂಗಳ ನೆರೆದೋದಿದ
ರಾ ಪೂರ್ಣಮನೋರಥರ್ ನೆಗೞ್ತೆಯ ಸೂತರ್ ॥ ೮೯

ಪರಿವ ಕಟಾಕ್ಷಂಗಳನೋ
ಸರಿಸುತ್ತುಂ ನಿಮಿರ್ವ ಸುಯ್ಗಳಿಂ ಕುಸಿಯುತ್ತುಂ ।
[8]ಶ[8]ರಪಾಶಂಗಳ ನಡುವಣ
ಹರಿಣಿಯವೋಲ್ ಮನದೊಳಾಗಳಾ[9]ಕುಲೆ[9]ಯಾದಳ್ ॥ ೯೦

(ಆದಿಪುರಾಣಂ, ೪-೫೦.)

ಇನಿಯನ ಕೆಂದಳಂ ತಳಮನೊಯ್ಯನೆ ಸೋಂಕೆ ಪೊದೞ್ದ ನಾಣ ಪೆಂ
ಪಿನೊಳೊಗೆತರ್ಪ ಘರ್ಮಜಲಬಿಂದುಗಳಂ ನಮಿತಾನನಾ[10]ಬ್ಜೆ[10] [11]ಬೆ ।
ಚ್ಚನೆ ಬಸಿಯುತ್ತಮಿಂದು[11]ಕರಸಂಕುಲವೊಯ್ಯನವುಂಕಿ ಸೋಂಕೆ ಸೋಂ
ಕಿನೊಳೊಱೆವಿಂದುಕಾಂತಮಣಿಪುತ್ರಿಕೆಯಂದದಿ[12]ನಾದವೊಪ್ಪಿದಳ್[12] ॥ ೯೧

(ಆದಿಪುರಾಣಂ, ೪-೪೯.)

[1] ಕುಲೋದ್ಧತ (ಖ), ಕುಲೋತ್ಥದ (ಕ.ಗ). [2] ದಳ್ಬಲೆ (ಖ). [3] ಯಂ (ಅ).
[4] ಶ್ವದ್ವಾಂ (ಖ). [5] ರಿ (ಅ). [6] ಪೊ (ಖ). [7] ತೋ. [8] ಸ್ಮ (ಕ.ಖ). [9] ಕನ್ನೆ (ಖ).
(ಕ.ಖ). [10] ಬ್ಜ (ಅ). [11] ಬೆಚ್ಚನೆಬಸಿವಿಂದುಕಾಂತ (ಅ). [12] ನೊಪ್ಪಿತೋಱಿದಳ್ (ಅ).

ವರನಂ ಸೋಂಕಿದ ಲಜ್ಜಾ
ಭರದಿಂ ಮೊಗಮೆಱಗಿ ಬೆಮರೆ ಮೈ ಭಯದಿಂದು ।
ಬ್ಬರಿಸೆ ಪುಳಕಾಂಕುರಂ ಭಯ
ಹರುಷದಿನೊತ್ತರಿಸೆ ನೋಡಿದುವು ಕಡೆಗಣ್ಗಳ್ ॥ ೯೨

ಚಳಿಯಿಸುವಾನನಂ ಕುಸಿದು ತುಳ್ಕುವಪ್ರೋಲೊಳಪೊಕ್ಕು ಸೋಂಕಿನಿಂ
ಪೊಳೆವ ಬೆಮರ್ ನಿಜಾತ್ಮಪತಿ ನೀಡಿದ ಪಾಲೆಗೆ ಮೆಲ್ಲನಾಂತು ಸಂ ।
ಚಳಿಸುವ ಕೆಂದಳಂ ವರನಿನುತ್ಕರಮಂ ಸಲಿಪಾಳಿಯರ್ಗೆ ಕ
ಣ್ಮಳಿಸಿನೊಳೇಟ್ಟಿಪೂರ್ವನೆಲೆವೆರ್ಚಿಸಲಾತುರ್ವು ನಾಣ ಗಾಡಿಯಂ ॥ ೯೩

ತನುವಂ ಪುಳಕಂ ಕಡೆಗಣ್
ಮನಮಂ ಸಖಿಯರ್ಗೆ ದೂಱ[1]ದ[1]ಪ್ಪುವು ನಾಣಾ ।
ವನಿತೊಂದುಶಕ್ತಿ[2]ಯೆನಿ[2]ತಂ
ದಿನಿಯನ ಸೋಂಕಿಂದಮಾಕೆಯಾಕುಲೆಯಾದಳ್ ॥ ೯೪

ಭೋಂಕನೆ ಕಂಡು ಕಾಮಿನಿ ಮನಃಪ್ರಿಯನಂ ರತಿರಾಗವಾರ್ಧಿಯೊಳ್
ತೇಂಕಿದಳಪ್ಪಿಕೊಂಡು ಪುಳಕಾಂಕುರ ಸಂಕುಳದಿಂದೆ ನಲ್ಲನಂ ।
[3]ಕೂಂ[3]ಕಿದಳೆಯ್ದೆ ಘರ್ಮಜಲದಿಂದಭಿಷೇಕಮನಾಕೆ ಮಾಡಿದಳ್
ಪಂಕಜಲೋಚನಾಂಶುಗಳ ಮಾಲೆಗಳಿಂದಮೆ ಮಾಲೆಸೂಡಿದಳ್ ॥ ೯೫

ಮುಡಿಯಿಸಿದುದಕ್ಕೆ ಮೌನಂ
ಬಿಡೆ ಸೋಂಕಿದುದಕ್ಕೆ ಕಂಪನಂ [4]ಜೂಜಾಟ[4] ।
ಕ್ಕೊಡರಿಸಿದುದಕ್ಕೆ ಸಖಿಯರ
ಗಡಣಂ ಫಳವಾಯ್ತು ಪತಿಗೆ ಮುಗ್ಧೇಕ್ಷಣೆಯೊಳ್ ॥ ೯೬

ಬೆರಲೊಳ್ ಮುದ್ರಿಕೆಯಂ ತೊಡರ್ಚುವ ಕಪೋಲಸ್ಥಾನದೊಳ್ ಪತ್ರವ
ಲ್ಲರಿಯಂ ಚಿತ್ರಿಪ ಹಾರಮಂ ಪಿಡಿದು ನೋಟ್ಪಾಸ್ಯಾಂಬುಜಸ್ವೇದಮಂ ।
ಕರದಿಂದಂ ತೊಡೆ[5]ದೊ[5]ಯ್ಯನುಳ್ಳುಡೆಗೆ ಕಾಂಚೀದಾಮಮಂ ಸಾರ್ಚುವೊ
ಳ್ಗುರುಳಂ ನೇರ್ಪಡೆ ತಿರ್ದು[6]ತಿರ್ಪಡೆಗೆ[6] ಕೃಷ್ಣಂ ನಲ್ಲಳಂ ಪೊರ್ದಿದಂ ॥ ೯೭

(ಜಗನ್ನಾಥವಿಜಯಂ, ೧೦–೧೩೯.)

---

[1] ತ (ಖ). [2] ಯೆಂ (ಖ). [3] ತೂಂ (ಕ). [4] ಜೂದಾಲ (ಖ).
[5] ವೊ (ಅ). [6] ವೀನೆವದ (ಅ).

ನುಡಿಯಿಸಿದೊಡೆ ಬಿಗಿದಿರದೊಡ
ನುಡಿ ಕರೆದೊಡೆ ಕಳಿಯ ತಡೆದಿರಿನಿಸಂ ಕುಡವೇ ।
ಪೊ್ಡೆ ವೀಳೆಯಮಂ ತಡೆಯದೆ
ಕುಡೆಂದು ತದ್ವಧುಗೆ ಬುದ್ಧಿವೇ[1]ಳ್ವರ್ ಸಖಿ[1]ಯರ್ ॥ ೯೮

ಎಡೆಗುಡೆ ಸಾರ್ದು ಕೇಳಲೆಳಸುತ್ತಿರೆ ಮಾತಱಿದಾಡಿ ಕೇಳಿಯೊಳ್
ತೊಡ[2]ರ್ದಿರೆ[2] ಸೋಂಕಿ ಮೆಯ್ಯನಿನಿ[3]ಸಪ್ಪೆನೆ[3] ಪಾಂಗಱಿದಪ್ಪಿ ತಾಂ ಮೊಗಂ ।
ಗುಡೆ ಪದವೆತ್ತು ಚುಂಬಿಸಿ ಭಯಂಗೆಯೆ ಬ[4]ಲ್ಸೆಣಸಂ[4] ಪೊದಟ್ಟಿ ನಾ
ಣ್ಗಿಡೆ ನೆರೆ[5]ವೊಢೆಯಂ[5] ಪ್ರಥಮಸಂಗಮದೊಳ್ [6]ಕುವರಂ ಮರುಳ್ಚಿದಂ[6] ॥ ೯೯
(ಚಂದ್ರಪ್ರಭಪುರಾಣಂ, ೬–೮೨.)

ಒಲವಿಂ ನೋಡುವ ನೋಟದಿಂ [7]ಪದದು[7] ಸೋಂಕುತ್ತಿರ್ಪ ಸೋಂಕಿಂ ಮನಂ
ಗೆಲೆ ಮಾತಾಡುವ ಮಾತಿನಿಂ ಕಳೆದು ಲಜ್ಜಾಸಾಧ್ವಸೋದ್ರೇಕ[8]ಮಂ[8] ।
ಜಲಜಾತಾಕ್ಷನೊಳಾಕೆ [9]ಬಿಚ್ಚತಿಕೆಯಂ[9] ಮಾಡಲ್ ಬಟಿಕ್ಕಂ ಕಳಾ
ನಿಲಯಂ [10]ಕೂ[10]ಡಿದನೊಲ್ದು [11]ಚುಂಬನ[11]ಪರಿಷ್ವಂಗಪ್ರಪಂಚಂಗ[12]ಳಿಂ[12] ॥ ೧೦೦
(ಜಗನ್ನಾಥವಿಜಯಂ, ೧೦–೧೪೦.)

[13]ನ[13]ಸೆಪ ನಸುಲಜ್ಜೆಯಂ ಮಾ
ಣಿಸಿದುದು ಬಾಯ್ಗೂಟದಿಂಪು ಮಣಿತಮು[14]ಖಂ[14] ಮು ।
ಟ್ಗಿಸಿದುದು ಮೆಯ್ಸೋಂಕಿನ [15]ಪ[15]ರ
ವಶಮಱಿವುಮನ[16]ಳಱೆ[16] ತೂಳ್ದಿದುದು ಪೊಸ ಸು[17]ಸಿಲೊ[17]ಳ್ ॥ ೧೦೧
(ಚಂದ್ರಪ್ರಭಪುರಾಣಂ, ೬–೮೩.)

ಕರಕೃಷ್ಟಾಳಕಮುತ್ಪದಾರ್ಪಿತನಖಂ ನಿಷ್ಪೀಡಿತೋಷ್ಠಂ ಸಮು
ತ್ಸರಹಸ್ತಾಹತಿ ಹೂಂಕೃತಾನ್ವಿತ ಪದಾಘಾತಂ ಯದೃಚ್ಛಾವಚಃ ।
ಸ್ಫುರಣಂ ಸಭ್ರುಕುಟೀಕ್ಷಣಂ ದೃಢಪರಿಷ್ವಂಗಂ ವಿಮುಕ್ತಾಂಗಸಂ
ವರಣಂ ಕೈತವವೃತ್ತಮೇಂ ನೆಗೞ್ದುದೋ ಸಂಭೋಗಕೋಳಾಹಳಂ ॥ ೧೦೨
(ಜಗನ್ನಾಥವಿಜಯಂ, ೧೧–೫೭.)

ಸರಸೀಜಾಕ್ಷನೊಳಿತ್ತುದಾ ಸತಿಯ ಸಂಭೋಗಂ ಸನ್ನೃತ್ಯ[18]ತ್ಸು[18]ಚಂ
ಸ[19]ರ[19]ವತ್ಕಾಂಚಿ ಸಚುಂಬನಂ ಸಪರಿರಂಭಂ ಸಪ್ರಹಾರಂ ಸನಿ ।

---

[1] ಳ್ದರ್ಸತಿ (ಖ). [2] ದೊರ್ಪಡೆ (ಖ). [3] ತೊಪ್ಪಿಸೆ (ಅ). [4] ಲ್ವೆಣಸಂ (ಅ). [5] ದಾಡಿಯುಂ (ಖ). [6] ಸುಖಮಂಮಗುಳ್ಚಿದಳ್ (ಖ). [7] ಪಿಡಿದು (ಕ.ಖ.ಬ). [8] ದಿಂ (ಖ). [9] ಪಚ್ಚಳಿಕೆಯಂ (ಖ). [10] ಮಾ (ಅ). [11] ಕೂಡಿದ (ಖ). [12] ಳಂ (ಅ). [13] ಮ (ಅ). [14] ಮಂ (ಅ). [15] ಹ (ಅ). [16] ರರೆ (ಅ). [17] ಯ್ಗ (ಖ). [18] ತ್ಕ (ಖ). [19] ರು (ಅ).

ಭರ್ರವಕ್ತ್ರಶ್ವಸಿತಂ ಸಲೀ[1]ನ[1]ಮತಿ ಸಸ್ನೇಹಂ ಸರೋವೋದ್ಗಮಂ
ಸರಸಾಂಗಂ ಸನಿಮೀಲಿತಂ ಸಸಮುಪಾತಂ ಸೌಖ್ಯಸಂಪತ್ತಿ[2]ಯಂ[2] ॥ ೧೦೩
(ಜಗನ್ನಾಥವಿಜಯಂ, ೧೧-೫೯.)

ಚುಂಬನಮೊರ್ಮೆಗೊರ್ಮೆ [3]ಸವಿ[3]ವೆರ್ಚುವುದಪ್ಪಿರದೊರ್ಮೆಗೊರ್ಮೆ ಮ
ತ್ತಂ ಬಿ[4]ಗು[4]ಪೇಱುತಿರ್ಪುದು ವಿಳಾಸದ [5]ಕೈತವವೊ[5]ರ್ಮೆಗೊರ್ಮೆ [6]ಬೇ।
ಗಂ[6] ಬಗೆಯಂ ಮರುಳ್ಚುವುದು [7]ನು[7]ಣ್ನುಡಿಯಂ ಕಿವಿಗೊರ್ಮೆಗೊರ್ಮೆ ಸೋ
ಲಂಬಡೆಯುತ್ತಮಿರ್ಪುದವ[8]ರ್ಗಳ್ಗ ವ[8]ಕಾಶಮದುಂಟೆ ಬೇಟದೊಳ್ ॥ ೧೦೪
(ಚಂದ್ರಪ್ರಭಪುರಾಣಂ, ೭-೮೪.)

ಅವಲುಪ್ತಾಂಗವಿಲೇಪನಂ ಚ್ಯುತಲಲಾಮಂ [9]ಸ್ರಸ್ತ[9]ಮಾಲಾಳಿ ವ
ಕ್ರವತಂಸಂ ಶ್ಲಥಮೇಖಲಂ ತ್ರುಟಿತಹಾರಂ ಮುಕ್ತಮಂಜೀರಕಂ ।
ಪ್ರವಿಕೀರ್ಣಾಳಕವಸ್ತ್ರಬಂಧಕಬರೀ[10]ಶೃಂಗಾರ[10]ಮಾರಕ್ತನೇ
ತ್ರವರಾಗಾಧರವಾಯ್ತು ಕಾಮಕಲಹಂ ಸತ್ರಾಜಿತಾದೇವಿಯಾ ॥ ೧೦೫
(ಜಗನ್ನಾಥವಿಜಯಂ, ೧೧-೫೮.)

ಅನವರತಂ ರತೋತ್ಸವದೊಳುಣ್ಮುವ ಘರ್ಮಜಲಂಗಳಿಂದೆ ಮ
ಜ್ಜನಮನತಿಪ್ರಿಯಾಧರಸುಧಾರಸಸೇವನೆಯಿಂದಮೂಟಮಂ ।
ಮನದಱಿವಂ ಕಟಲ್ಚುವ ರತಾಂತಸುಖೋದಯದಿಂದೆ ನಿದ್ರೆಯಂ
ನೆನೆಯದೆ ಪೋದುವಂತವರ್ಗೆ ಚಿತ್ತಜಕೇಳಿಗಳಿಂದೆ ಪೊಱ್ತುಗಳ್ ॥ ೧೦೬
(ಚಂದ್ರಪ್ರಭಪುರಾಣಂ, ೭-೮೫.)

ಅನುದಿನಮಿಂತು ಕಾಮಸುಖದಿಂದನುರಾಗಮ[11]ನುಂಟುಮಾಡಿತ
ದ್ವ[11]ನಿತೆಗೆ ರಕ್ಷಣಕ್ಷಮತೆಯಿಂ[12]ದತಿಹರ್ಷಮನಿತ್ತು[12]ವಿಶ್ವಮೇ ।
ದಿನಿಗೆ ಮಹತ್ವದಿಂ ಜನ್ಮಮನಾಗಿಸಿ ಯಾದವಸಂಕುಳಕ್ಕೆ ಪೆಂ
ಪನು[13]ಪಮಮಾಗಿರಲ್[13] ಸುಖದಿನಿರ್ದನಚಿಂತ್ಯಬಲಂ [14]ಮುರಾಂತಕಂ[14] ॥ ೧೦೭
(ಜಗನ್ನಾಥವಿಜಯಂ, ೧೦-೧೪೩.)

ಪೊಡಮ[15]ಡುವ[15]ಪ್ಪಿಕೊಳ್ವ ನೆನೆಯುತ್ತಿರಿಮೆಂಬ ಸಮಸ್ತವಸ್ತುವಂ
ಕುಡುವ ಪಲರ್ಮೆಯಿಂ ಪರಸಿ ಸೇಸೆಯನಿಕ್ಕುವ ಬುದ್ಧಿವೇಱ್ವೆ ಕೈ ।

---

[1] ಲ (ಅ). [2] ಯಿಂ (ಖ). [3] ತನಿ (ಅ). [4] ಸು (ಖ). [5] ಗೆಯ್ತುಮದೊ (ಅ). [6] ಗಿಂಪಿಂ (ಅ). [7] ನಾ (ಕ.ಖ). [8] ಚಕ್ಕವ (ಖ.ಬ). [9] ವ್ಯಸ್ತ (ಕ), ತ್ರಸ್ತ (ಖ). [10] ಚ್ಛನ್ನಾಂಗ (ಅ), ಶ್ವಾಸಾಂಗ (ಖ). [11] ನಿತ್ತುರುಕ್ಮಿಣೀ (ಅ). [12] ಪತಿಹರ್ಷಮನುಂಟುಮಾಡಿ (ಅ). [13] ಗುಣಮಾಗಿರಲ್ (ಅ). [14] ಬಲಾನುಜಂ (ಅ). [15] ಡಲ (ಖ.ಬ).

ಯೆಡೆ ನಿಮಗೆಂದೊಡಂಬಡಿ[1]ಪ[1] ನಲ್ಲರಗಲ್ಕೆಗೆ ಕಣ್ಣನೀರ್ಗಳಂ
[2]ಮಿ[2]ಡಿವ ಬಹುಪ್ರಕಾರಜನಸಂಕಟಮೊಪ್ಪಿದುದಾ ಪ್ರಯಾಣದೊಳ್ ॥ ೧೦೮

(ಆದಿಪುರಾಣಂ, ೪–೫೭.)

ಮನಮಱಿದಂಜಿ ಬೆರ್ಚಿ ಬೆಸಕೆಯ್ ನಿಜವಲ್ಲಭನೇನನೆಂದೊಡಂ
ಕಿನಿಸದಿರೊಂದಿದಗ್ರಮಹಿಷೀಪದದಲ್ಲಿ ಪದಸ್ಥೆಯಾಗು ನಂ।
ದನೆರನಗಣ್ಯಪುಣ್ಯಧನರಂ ಪಡೆಯೆಂದಮರ್ದಪ್ಪಿಕೊಂಡು ತ
ತ್ತನುಜೆಯಗಲ್ಕೆಯೊಳ್ ನೆಗಪಿದರ್ ಬಸಮಲ್ಲದ ಬಾಷ್ಪವಾರಿಯಂ ॥ ೧೦೯

(ಆದಿಪುರಾಣಂ, ೪–೫೮.)

ಪದವಿನ್ಯಾಸದ ದೇಸೆ ಮಾರ್ಗದ ವಿಲಾಸಂ ರೂಢಿವೆತ್ತಂಗಹಾ
ರದಲಂಕಾರದ ಬಂಧ ಭಾವದೆಸಕಂ ಮೆಲ್ಪಾಡಿನೊಳ್ಪಂತೆ ಕೂ।
ಡಿದ ನಾನಾರಸಸಾರದಾನಮೆಸೆದತ್ತೆಂದೊಲ್ದು ಕೈಕೊಂಡು ಮೆ
ಚ್ಚಿದನಾ ಸೂಕ್ತಿಸುಧಾರ್ಣವಾಹ್ವಕೃತಿಪಾತ್ರಶ್ರೀಗೆ ಸೋಮೇಶ್ವರಂ ॥ ೧೧೦

ಓರಂತೆ ಮೆಚ್ಚಿದಂ ಕೃತಿ
ಸಾರಂ ವೈವಾಹವರ್ಣನಕ್ಕಂಗಜನಾ।
ಕಾರಂ ಹೊಯ್ಸಳವಂಶೋ
ದ್ಧಾರಂ ಸರ್ವಜ್ಞಚಕ್ರಿ ಸೋಮನೃಪಾಲಂ ॥ ೧೧೧

ಇದು ಸರಸ್ವತೀಸರ್ವಾಂಗದರ್ಪಣಾಯಮಾನ ಪ್ರತಿಭಾಸನೂತನ ಪುರಾತನ ಪ್ರಮಾಣ ಕವಿಪುಂಗವಪ್ರಣೀತ ಮಹಾಪ್ರಬಂಧಸಾರೋದ್ಧಾರಮುಮ ಷ್ಟಾದಶಸ್ಥಳವರ್ಣನಮಾರ್ಗಮನೋಹರಮುಂ ವೀರಹೊಯ್ಸಳ ಸೋಯಿದೇವರಾಯ ವಿನೋದಾಕರ್ಣನ ಕೌತುಕೋ ತ್ಪಾದಿತಮುಂ ಯಾದವಕಟಕಾಚಾರ್ಯ ಸುಕವಿ ಸುಮನೋಬಾಣ ಜಾಮಾತ್ರ ಪರಮಚಿದಾ ನಂದ ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ಕವೀಶ್ವರ ಸಂಯೋಜಿತಮುಮಪ್ಪ ಸೂಕ್ತಿ ಸುಧಾರ್ಣವದೊಳ್

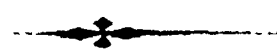
ವಿವಾಹವರ್ಣನಂ ಷಷ್ಠಾಶ್ವಾಸಂ ಸಂಪೂರ್ಣಂ.



---

[1] ಸಿ (ಕ.ಖ).   [2] ಸಿ (ಕ.ಖ).

ಕುಮಾರೋದಯವರ್ಣನಂ



ತನುಭವಲಾಭ ದೌಹದನಿಮಿತ್ತದ ಸಂಗತಿ [1]ತಕ್ಕ[1] ನೋಂಪಿ ಮುಂ
ಗನಸು ಬಯಕ್ಕೆ [2]ಗೆಂಟುಗೆ[2] ದೃಗುತ್ಸವಕಾರಣಗರ್ಭಚಿಹ್ನಮೊ।
ಳ್ಪಿನ ದಿವಸಂ ಶುಭೋದಯಮಿಳಾದಿಮನೋಹರಭೂತಲಕ್ಷಣಂ
ಜನನುತ ಜಾತಕರ್ಮಮಿನಿತುಂ ಸುತಶೋಭನವರ್ಣನಸ್ಥಳಂ ॥ ೧

ಪಡೆದರುದಗ್ರಮಪ್ಪ ಕುಲಮಂ ಪಡೆದಂತಿರೆ ರೂಪು ಮೂರ್ತಿಯಂ
ಪಡೆದವರಂ ಸಮಂತು ಪಡೆದಂತು ಸಮಾನಮೆನಿಪ್ಪ ನಲ್ಮೆಯಂ ।
ಪಡೆದ[3]ರಿ[3]ಳೇಶನಂ ಪಡೆವುದಿಂ ಪೆಱತಾವುದೊ ಮತ್ತೆ ಮಕ್ಕಳಂ
ಪಡೆದೊಡೆ ಸಾಲ್ಗುಮೆಂದವರೊಳಟ್ಟಱನಾಳ್ದುದು ಬಂಧುಸಂಕುಲಂ ॥ ೨

ಲಲನಾಮಂಜೀರನಾದಕ್ಕೆಳಸುವ ಕಳಹಂಸಂಗಳಂ ಕಂಡು ಬೆಂಬೆ
ನ್ನೊಳೆ ನೀಡುಂ ಪೋಪ [4]ಸುತ್ತಂ[4] ಭವನಹರಿಣಶಾಬಂಗಳೆಟ್ತಂದು ಚಂದ್ರೋ ।
ಪಲಭಿತ್ತಿಪ್ರಾಂತದೊಳ್ ಮಾರ್ಪೊಳೆಯಲನಗಿವಂ ತಂದು ನೀನೀವುದೆಂದಾ
ಗಳುಮಾದಂ ದಾದಿಗಾಯಾಸಮನೊ[5]ಡರಿ[5]ಪ ಮುಗ್ಧಾತ್ಮಜಂಗೆಂದು ತೋರ್ಕುಂ॥
(ಕಾದಂಬರಿ, ಪೂ.ಭಾ. ; ೩೫೮.)

ಅರಿಸಿನದಂಚೆಯಂ ಪ್ರೋದಿಸಿ ಪೊಕ್ಕುಟನೆಣ್ಣೆಯ [6]ಸೋಗಿಲೊಳ್[6] ಮಱ
ಲ್ದಿರಿಸಿ ಲಲಾಟದೊಳ್ ತಿಲಕಮಂ ಸೊಡರ್ವಕ್ಕಿನೊಳಿಟ್ಟು ಮುದ್ದಿಸೀ ।
ವರಮೆಱ[7]ಡುಣ್ಮೆ[7] ಕಣ್ದಿಱಿಯದರ್ಭಕನಂ ನಡೆ ನೋಡಿ ನೋಡಿ ಪಾ
ಲ್ದೊರೆದ ಕುಚಂಗಳಂ ಬಿಡವೆ ಸೂಸುವ [8]ಸ್ನೈಪೆ[8]ನಗೆಂದು ಸಾರ್ಗುಮೊ ॥ ೪
(ಮಲ್ಲಿನಾಥಪುರಾಣಂ, ೩–೧೧೩.)

ಬಾರೆಲೆ ತಂದೆ ಬಾರರಸ ಬಾ ಪೊರೆವಾಳ್ದನೆ ಬಾರೆನುತ್ತ ವಿ
ಸ್ತಾರಿತ ದೀರ್ಘಬಾಹುಯುಗಳಂ ಪರಮೋತ್ಸವದಿಂದಶೇಷಧಾ ।
ತ್ರೀಗಮಣಂ ಮರಲ್ದು ಕರೆಯಲ್ ತನಯಂ ಮಣಿಭೂಷಣಾಂಶುವಿ
ಸ್ತಾರಿತನೇತ್ರನೆಂದು ಸುಟಿದಪ್ಪನೊ ಮುಂದೆ ಸಭಾಂತರಾಳದೊಳ್ ॥ ೫
(ಕಾದಂಬರಿ, ಪೂ.ಭಾ. ; ೩೬೧.)

---

[1] ಕಕ್ಕೆ (ಖ.ಬ). [2] ಗೌಂಟಿಗೆ (ಖ.ಬ). [3] ವಿ (ಖ.ಬ). [4] ಕಾಂತಾ (ಅ). [5] ದವಿ (ಕ). [6] ಸೋಂಕಿನೊಳ್ (ಖ) [7] ದೆಣ್ಣೆ (ಕ). [8] ಸುಯ್ಯೆ (ಕ).

ಪಸಿದೞುತಿರ್ಪ ಬಾಲಕನ ನಾದಮನಾಲಿಸಿ [1]ಗೇ[1]ಹಕೃತ್ಯಮಂ
ಬಿಸುಟತಿವೇಗದಿಂ ಪರಿದು ಸೋಗಿಲೊಳಡ್ಡಮಿಟ್ಟು ಚಿ ।
ಮ್ಮಿಸಿ ಮೊಲೆವಾಲ್ಗಳಂ ದೆಸೆಗೆ ನೋಡದೆ ವಕ್ತ್ರಮನೊಂದಿ [2]ಚೆಲ್ಲದಿಂ[2]
ಮಸಗದೆ ಸಾರ್ಚಿ ಸಾರ್ಚಿ ಮೊಲೆಯೂಡುವ ಸ್ತ್ರೈಪೆನಗೆಂದು ಸಾರ್ವುದೊ ॥ ೬

ಮದಲೇಖಾಮಂಡನಂ ಕಣ್ಗೊಳಿಸೆ ಕದಪಿನೊಳ್ ನೀಳ್ದ ಕಸ್ತೂರಿಕಾಪಂ
ಕದಿನಂಗುಲ್ಯಂಕುಶಾಕರ್ಷಣ[3]ವಿಧುರಶಿರಂ ರಾಗದಿಂದೆತ್ತಿ[3] ಕಯ್ಯಿಂ ।
ಕೆದೞುತ್ತುಂ ಧೂಳಿಯಂ ಪ್ರೀತಿಯನೊದವಿಪ [4]ರಾಗೋ[4]ಚ್ಚಲಡ್ಡಿಂಡಿಮಧ್ವಾ
ನದಿನೆಂದೋ ಮುಂದೆ ಮನ್ನಂದನನೆಸೆವ [5]ಗಜ[5]ಕ್ರೀಡೆ[6]ಯಿಂದಾಡುತಿರ್ಪಂ[6] ॥ ೭
(ಕಾದಂಬರಿ, ಪೂ.ಭಾ.; ೩೫೯.)

ಇನಬಿಂಬಂ ಕಣ್ಗಳುಂಬಂ ತೊಳಗಿ ಬೆಳಗೆ ಬಾಲಾತಪಂ ಸುತ್ತಲುಂ ಕಂ
ಪಿನ ಸೊಂಪಂ ಬೀಱೆ ಕಣ್ಗೆಟ್ಟಳವೆನಿಪ ನಭೋಲಕ್ಷ್ಮಿ[7]ಯಂತೆಂದು ಪುಟ್ಟ ।
ಲ್ಕಿನಿಯಳ್ಗಾ[7] ನಂದನಂ ಕಣ್ಗೊಳಿಸುತಿರೆ ಹರಿದ್ರಾಂಬರಾಲಿಂಗಿತಾಂಗಂ
ತನಗೊಪ್ಪಲ್ಕೆಂದು ಮದ್ವಲ್ಲಭೆ ಮನಕೆ ಮಹೋತ್ಸಾಹವಂ ಮಾಡಿದಪ್ಪಳ್ ॥ ೮
(ಕಾದಂಬರಿ, ಪೂ.ಭಾ.; ೩೫೪.)

[8]ಪನೆಗಳ್ ತಾಳ್ದಿದ[8] ಮಂದಹಾಸರುಚಿ ಮುದ್ದಂ ನಾಡೆಯುಂ ಬೀಱೆ ವ
ಕ್ಷನಯುಂ ರಂಜಿತಮಾಲೆ ರಕ್ಕೆವಣಿಗಳ್ ಚೆಲ್ವಾಗೆ ವಿಸ್ತಾರಲೋ ।
ಚನಯುಗ್ಮಂ ಮಿಸುಗಲ್ ಮರಲ್ದೆಸೆಯೆ ತೂಗುಂದೊಟ್ಟಿಲೊಳ್ ಪಟ್ಟ ಪು
ತ್ರನ ವಕ್ತ್ರೇಂದುವನಂಜನಾಂಕಿತಮನಾನಿನ್ನೆಂದು ಪೇೞ್ ಕಾಣ್ಬೆನೋ ॥ ೯

ಮುದಮುರ್ವೀಶಂಗೆ ಹರ್ಷಂ ಸಕಲಪರಿಜನಕ್ಕುತ್ಸವಂ ಬಂಧುಗಳ್ಗ
ಭ್ಯುದಯಂ ವಂಶಕ್ಕೆ ಚಿಂತಾಭರವಖಿಳ ಸಪತ್ನೀಜನಕ್ಕುಮ್ಮಳಂ ದು ।
ರ್ಮದ ವೀರಾರಾತಿವರ್ಗಕ್ಕಭಿಲಷಿತಫಲಂ ವಿಶ್ವಧಾತ್ರೀಜನಕ್ಕಾ
ದುದೆನಲ್ ಸತ್ಪುತ್ರನಂ [9]ತಾಂ[9] ಪಡೆಯದದು ವೃಥಾಯಾಸಮೀ [10]ಸ್ತ್ರೀ[10]ವಿಳಾಸಂ ॥
(ಮಲ್ಲಿನಾಥಪುರಾಣಂ, ೩–೧೦೮.)

ಕುರುಳ ಮದಾಳಿಮಾಳಿಕೆಗದೇಕೊಳಗಾಗವು ಚಿನ್ನಪೂ ಮುಖಾಂ
ಬುರುಹದಿನೇಕೆ ಸೂಸದು ಲತಾಂಗಿ ವಚೋಮಕರಂದಮಂಗುಲಿ ।

---

[1] ದೆ (ಖ.ಬ). [2] ಚಿತ್ತದಿಂ (ಕ). [3] ಮಮುರೆಶಿರಂದೂಗುತಂತೆತ್ತಿ (ಅ). [4] ಗಂಡೋ (ಅ), ಚಂಚ (ಕ). [5] ಜಗ (ಖ.ಬ). [6] ಯೆಂದಾಡಿದಪ್ಪಂ (ಖ.ಬ), ಯಂಮಾಡಿದಪ್ಪಂ (ಕ). [7] ಯೆಂಬಂತಿರುತ್ಸಂಗನಿಷಣ್ಣಂ (ಅ). [8] ಮನೆಗಳ'ತಾರಿದ (ಕ). [9] ಪೊ (ಅ). [10] ಶ್ರೀ (ಕ.ಅ).

ಸ್ಮರಶರಮಂಗುಲೀಯಮಣಿರಶ್ಮಿಗಳಿಂ ಗಱಿಗಟ್ಟುವೇಕೆ ಪೀ
ವರಕುಚಕೋಕಮೇಕೆಳಸಲೊಲ್ಲವು [1]ಬಾಲ[1]ಮೃಣಾಳನಾಳಮಂ ॥ ೧೧
(ಅನಂತನಾಥಪುರಾಣಂ, ೧೨-೫೮.)

ಪದೆದಮರ್ದಪ್ಪಿಕೊಂಡು ಬಿಗಿಯಪ್ಪಿ ತನೂಜನ ಮೆಯ್ಯ ಧೂಳಿ ಪ
ತ್ತದ ನಳಿತೋಳ್ಗಳೇಕೆ ಮೊಲೆಯುಣ್ಬ ಕುಮಾರನ ಕಣ್ಣ ಕಜ್ಜಳಂ ।
ಪುದಿಯದುರೋಜಮೇಕೆ ಪರಿಚುಂಬಿಸೆ ಕಂದನ ಕೈ ತೊಡಂ[2]ಕಿ[2] ಸೂ
ಸದ ಕುರುಳೇಕೆ ಬೇಱೆ ಪೊಱೆಯೇಕವಱಿಂ ಕುಲವೆಣ್ಗೆ ಲೋಕದೊಳ್ ॥ ೧೨
(ಅನಂತನಾಥಪುರಾಣಂ, ೧೨-೪೯.)

ಮಗನಂ ತೊಟ್ಟಿಲೊಳಿಟ್ಟು ತೂಗಿ ನಲವಿಂದಂ ಜೋಗುಳಂಬಾಡಿ ಮೆ
ಲ್ಲಗೆಯಿಂ ಮುದ್ದುಮೊಗಂ ತುಳುಂಕೆ ಪರಸುತ್ತುಂ ನೋಡಿ ಬಾ ದೇವ ಬಾ ।
ಜಗತೀವಲ್ಲಭ ಬಾರ ಮಾಣಿಕಮೆ ಬಾರೆನ್ನಾನೆಯೆಂದೆತ್ತಿ ಮೆ
ಯ್ದುಗೆವನ್ನಂ ಮೊಲೆಯೂಡಿ ತೂಪಿಱುವ ಸ್ತ್ರೈಪೇಂ ನೋನದಳ್ಗಕ್ಕುಮೋ ॥ ೧೩
(ಅನಂತನಾಥಪುರಾಣಂ, ೧೨-೫೦.)

ಅರಸನ ಕರತಳಲೀಲಾ
ಸರೋಜಮಂ ಬೇಡೆ ಕುಡದೊ[3]ಡೀಸಿಕುಡಲ್ಕಾ[3] ।
ತುರಿಸಿ ಪಿಡಿದೆನ್ನ ತೋಳಂ
ಬರತೆಗೆವ ಕುಮಾರನೆಂದು ತೊಡೆಯೇಱಿದಪಂ ॥ ೧೪
(ಅನಂತನಾಥಪುರಾಣಂ, ೧೨-೫೧)

ಸಂಗಳಿಸಿದ ಕಿಱುಜಡೆಗಳ
ತೊಂಗಲ್ಗಳಿನೊಪ್ಪೆ [4]ಜಾನುಸಂ[4]ಕ್ರಮಣಂ ಹ ।
ರ್ಮ್ಯಾಂಗಣದೊಳೆಂದು ಸುಟಿಗುಮೊ
ಸಿಂಗದ ಮಱಿಯಂತೆ[5]ರೊಗೆ[5]ದು ತೋರ್ಪ ಕುಮಾರಂ ॥ ೧೫
(ಕಾದಂಬರಿ, ಪೂ.ಭಾ. ; ೩೫೭.)

ತ[6]ಳ[6]ರಡಿಯಿಡುತಂ ಕುಟ್ಟಿಮ
ತಳದೊಳ್ ಮಾರ್ಪೊಳೆಯುತಿರೆ ನಿಜಪ್ರತಿಬಿಂಬಂ ।
ಗಳನೀಕ್ಷಿ[7]ಸಿ ಕೌತುಕಸಂ[7]
ಚಳನಯನಂ ತನಯನೆಂದು ಬಟಿಸಂದಪನೋ ॥ ೧೬
(ಕಾದಂಬರಿ, ಪೂ.ಭಾ. ; ೩೬೦.)

---

[1] ಹಾರ (ಅ). [2] ಕೆ (ಅ). [3] ಡಿನಿಯಂಕುಡಲಾ (ಅ), ಡಿನಿಯಂಬಿಡದಾ (ಖ.ಬ). [4] ಜಾನುಚಂ (ಅ). [5] ರೆಸೆ (ಅ). [6] ಳಿ (ಕ.ಖ.ಬ). [7] ಸುತಿರೆಕೌತುಕ (ಅ).

ಎಳವೆಱೆ ಬೆಳೆಯದ ಗಗನ
ಸ್ಥಳಿ ಸಸಿ ಬೆಳೆಯದ ಧರಿತ್ರಿ ಮೌಕ್ತಿಕರತ್ನಂ ।
ಬೆಳೆಯದ [1]ಶುಕ್ತಿಕೆ[1] ಗರ್ಭಂ
ಬೆಳೆಯದ ಬಾಲಕಿಯ [2]ಬಸಿಱನರ್ಥಕಮಲ್ತೆ[2] ॥ ೧೭

(ಮಲ್ಲಿನಾಥಪುರಾಣಂ, ೩–೧೧೦.)

ಪೊರೆದು ಪೊದಟ್ದ ಧೂಳಿವೆರಸಂಗಭವಂ ನಲಿದಾಡದಂಗಣಂ
ಪೊರಳದ ಸೋಗಿಲುಣ್ಣದ ಕುಚಂ ನಡೆ ನೋಡದ ವಕ್ತ್ರಮಟ್ಕಱಿಂ ।
ತೊರೆದೊಡನೆಚ್ಚು ಪಾಯ್ವ ಮೊಲೆವಾಲೊಳೆ ನಾನದ ಮೇಲುದೆಂತುವೊ
ಪ್ಪಿರದಿನಿತರ್ಕೆ ಮುನ್ನ ನೆಱೆ ನೋನದರೀಗಳಲಲ್ದಡಕ್ಕುಮೇ ॥ * ೧೮

ಮೊಗಮಂ ನೋಡುವ ಲಲ್ಲೆಗೆಯ್ವ ಮೊಲೆಯುಂಡಬ್ಬಬ್ಬ ಜಾಜೆಂಬ ಕೆ
ಮ್ಮಗೆ ಕಾಲ್ವತ್ತುವ ದೂರದಿಂ ಪರಿದು ಬಂದಪ್ಪಪ್ಪೆನುತ್ತಪ್ಪುವೊ ।
ಯ್ಯಗೆ ಚೆಯ್ಯಾಡುವ ಮೇಲುದಂ ಮುಸುಕಿಡುತ್ತಾಯೆಂಬ ದಾಯೆಂಬ ಮು
ದ್ದುಗಳಂ ತೋಱುವ ಚಿಣ್ಣನೊಳ್ ನಲಿವ ಪೆಣ್ಣೇಂ ನೋಂಪಿಯಂ ನೋಂತಳೋ ॥*

(ಜಗನ್ನಾಥವಿಜಯಂ, ೨–೬೭.)

ಕಳಹಂಸಂ ಸುಟಿಯದ ಪೂ
ಗೊಳನಮೃತಮರೀಚಿ ಬೆಳಗದಂಬರಚಕ್ರಂ ।
ಕಳಭಂ ಸಂಚರಿಸದ ವನ
ವಳಯಂ ಸುತರಾಡದಂಗಣಂ ರಂಜಿಕುಮೇ ॥ * ೨೦

ಕರೆವ ಸರಮಱಿದು ಕಣ್ಮಲ
ರರಳೆ ನಿರೀಕ್ಷಿಸುವ ಬಾಲನೆಂದಾದತ್ತೋ ।
ಅರಸಾರದೆಂಬ ಮುದ್ದಿಂ
ಮರುಳಾಗದ [3]ಹೆಣ್ಣೆ[3] ಮರುಳಿಳಾಮಂಡಲದೊಳ್ ॥ ೨೧

ಅರಸನುಮಾನುಂ ಕೈಗೊ
ಟ್ಟಿರೆ ದಟ್ಟಡಿಯಿಡುತೆ ಮತ್ತೆ ಮಣಿಕುಟ್ಟಿಮದೊಳ್ ।
[4]ಬರೆ ಪಿಂದೆ ನಿಲಿಸಲೊಲ್ಲದೆ[4]
ಮುರಿದೆತ್ತಿಸಿಕೊಳ್ವ ಕಂದನೆಂದಾದಪನೊ ॥ ೨೨

(ಅನಂತನಾಥಪುರಾಣಂ, ೧೨–೫೪.)

---

[1] ಸೂಕ್ತಿಗೆ (ಖ.ಬ). [2] ಬಸುಱು ವ್ಯರ್ಥಮದಲ್ತೆ (ಕ.ಖ.ಬ). * ಈ ಪದ್ಯಗಳು (ಕ) ಪ್ರತಿಯಲ್ಲಿಲ್ಲ. [3] ಹೆಣ್ಣು (ಕ). [4] ಪರಸದೆಸಪೊಲ್ಲಿದೆನ್ನಿಂ (ಕ), ಪರಪಿದೆಸಲೊಲ್ಲದೆನ್ನಿಂ (ಖ.ಬ).

ಉದಯಾದ್ರಿಶಿಖರದೊಳ್ ಬಾ
ಲದಿವಾಕರ[1]ನೆಂತು ಬರ್ಪನಂತಾ ಕರಿಕುಂ[1] ।
ಭದ ಮೇಲೆ ಬರ್ಪನಂ ಪರಿ
ದಿದಿಗೊರ್ಂಡಣುಗನನದೆಂದು ನಿವಳಿಸಿದಪೆನೋ ॥ ೨೩

(ಅನಂತನಾಥಪುರಾಣಂ, ೧೨-೫೩.)

ಅಮರಿಯರಿಂದ್ರಲೋಕದ ರಸಾಯನವರ್ಗದೆ ಗರ್ಭಶೋಧನ
ಕ್ರಮಮನೊಡರ್ಚೆ ಕಾಂತೆ ಕುಸುಮಾಸ್ತ್ರನ ಸಾಯಕಲಕ್ಷ್ಮಿಯಂತೆ ಲೋ ।
ಕಮ[2]ನೆರ್ದೆ[2]ಗೊಳ್ವ ಚಂದ್ರಿಕೆಗೆ [3]ಕಣ್ಮಡಿ ತೋಳ್ ಮೊಲೆ[3] ಮೂಡಿದಂತೆ ಮು
ತ್ತಮೃತಜಲಂಗಳಿಂ ತೊಳೆದ ಮುತ್ತಿನ ಪುತ್ತಳಿಯಂತೆ ತೋಱಿದಳ್ ॥ ೨೪

(ಅನಂತನಾಥಪುರಾಣಂ, ೪-೯೨.)

ಪಾಯ್ವ ಕುಚಂಗಳಂ ಮಿಡಿದು ನೋಡಿ ಕವುಂಕಳನೆತ್ತಿ ಕಂಪನಾ
ರಯ್ವು[4]ದು[4]ವೊತ್ತುತುಂ ಮೊಡವಿಯಂ ಮೊಗಮಂ ಮೃಗನೇತ್ರ ದರ್ಪಣ ।
ಕ್ಕೊಯ್ವುದುಮೆಲ್ಲಮಂ ಕಳೆದು ಮಾಣಿಕಮಂ ಪೊಸಪೊಂಗಳಿಂದೆ ಕಯ್
ಗೆಯ್ವುದುಮಾಕೆ ಕೈಗೆ ಸೆಳೆಯಂ ಸಖಿ ಕೊಟ್ಟಳದೇಂ ಪ್ರಗಲ್ಭೆಯೋ ॥ ೨೫

(ಲೀಲಾವತಿ, ೬-೫೦ ; ನೇಮಿನಾಥಪುರಾಣಂ, ೨-೧೦.)

ಸೊಗಯಿಸಿದತ್ತು ಕಾಮಿನಿಗೆ ಮಾಣಿಕ ಗಂಟಱೊಳುಟ್ಟ ಮೇಘವ
ಣ್ಣಗೆ ಪಿಡಿದಿರ್ದ ಸಣ್ಣ ಸೆಳೆ ಮಾಸಿದ ಕುಂತಳಮಾಲೆ ಮೊಕ್ಕಳಂ ।
ಬಿಗಿದ ಘನಸ್ತನಂ ತಿಮಿರ್ದ ಕುಂಕುಮಮಿಕ್ಕಿದ ತೆಂಗಿನೋಲೆ ಕೆಂ
ಪೊಗೆದಲರ್ಗಣ್ಗಳಾಗುಳಿಪ ಮೂರಿ ತಗುಳ್ಚಿದ ಭೂರಿಕಂಕಣಂ ॥ ೨೬

ಕರೆದುದು ಕಣ್ಣ ಬೆಳ್ಪನಧರಂ ಕುರುಳೋಳಿಗೆ ಸುರ್ಕಿನೋಲಗಂ
ಪರೆದುದು ಬೆನ್ನಮೇಲೆ ಮುಡಿ ಬಿರ್ದಿನನಾದುದು ನೀಳ್ದ ಕಣ್ಗಳೊಳ್ ।
ಪೊರೆದುದು ಸಾಂಧ್ಯರಾಗರುಚಿ ಕಾಮಿನಿ ಮಾವೆಡೆಯೊಳ್ ತೆರಳ್ದ ನಿ
ರ್ಭರವೆಡವಿತ್ತು ಬಾಯ್ದೆರೆ ಕುಚಂ ವಳಿಯೆಂಬೆಡೆಯೊಳ್ ನಿರಂತರಂ । ೨೭

ಎಳೆಮಿಂಚಿಂಗೊಪ್ಪವಿಟ್ಟಂತಮರ್ದಿನ ಕಳೆ ರೂಪಾಂತುದೆಂಬಂತೆ ಮುತ್ತಂ
ತೊಳೆದಿಟ್ಟಂತಂಗಜಾತಂ ಮಸೆದು ಪಿಡಿದ ಕೂರ್ವಾಳಿದೆಂಬಂತೆ ಥಾಳಂ ।
ಬೊಳೆಯುತ್ತುಂ ಸುತ್ತಲುಂ ನೋಟ್ಟರ ಬಗೆಗೆ ಭಯಂ ಪೊಣ್ಮೆ ತಳ್ಪೊಯ್ಯಲಾ ಕೋ
ಮಳೆ [5]ಚೆಲ್ವಿಂದೊಪ್ಪಿ[5] ಬರ್ಪಂಗಜನ ಗಜ[6]ಮೆನಲ್ ಕಾಂತೆ[6] ಕಣ್ಗೆಡ್ಡಮಾದಳ್ ॥ ೨೮

---

[1] ನಂತೆ ತೋರ್ಪನಂಕದೊಳಿಭಕುಂ (ಅ). [2] ನೆಡೆ (ಕ.ಖ.ಬ). [3] ಸೋರ್ಮುಡಿ ತೋರ್ಮೊಲೆ (ಅ). [4] ತು (ಅ). [5] ಬಂದಪ್ಪಿ (ಕ). [6] ದವ್ಪೊಲ್ ನಾಡೆ (ಖ.ಬ).

ತನು ತನುವಾಗಿ ತೋಱುತಿರೆ ಮುತ್ತಿನ ಮೂಕುತಿ ಮುತ್ತಿನೋಲೆ ಮು
ತ್ತಿನ ತಿಸರಂ ತೆಱಂಬೊಳೆವ ಮುತ್ತಿನ ಲಂಬಳ ಪತ್ತುವೆತ್ತ ಮು ।
ತ್ತಿನ ನಿಗಳಂ ದುಕೂಲದುಡೆ ಮಲ್ಲಿಗೆ ಚಂದನದಣ್ಪು ಸಿಂಹಪಾ
ಲನನೊಸೆದಾಳ್ದ ಬೆಳ್ಪಸದನಂ ಬಗೆಗೊಂಡುದು ಚಂಡವೇಗೆಯಾ ॥ ೨೯

ಮಿಸುಪ ದುಕೂಲ[1]ದುಳ್ಳುಡುಗೆ ಚಂದನಕರ್ದಮ[1]ದಣ್ಪು ಮಲ್ಲಿಕಾ
ಕುಸುಮಮನಾಂತ ಕುಂತಳಭರಂ ಸುಲಿಪಲ್ಗಳ ಕಾಂತಿಯಿಂ ನೆಳ ।
ರ್ತೆಸೆವಧರಂ ತಳತ್ತಳಿಪ ಮುತ್ತಿನ ಪಚ್ಚಮನಂಗಕೀರ್ತಿಯಂ
ಪಸರಿ[2]ಸೆ ಕೊಂಡ ಬೆಳ್ಪಸದನಂ ಬಗೆಗೊಂಡುದು ಕೋಮಲಾಂಗಿಯಾ[2] ॥ ೩೦

(ಜಗನ್ನಾಥವಿಜಯಂ, ೨-೭೧).

ಮಲಯಜದಣ್ಪು ಮಲ್ಲಿಗೆಯ ಸೋರ್ಮುಡಿ ನಿಪ್ಪೊಸತಪ್ಪ ಮೌಕ್ತಿಕಂ
[3]ಗಳ ತೊಡವುಟ್ಟ[3] ನಟ್ಟಣಿಗೆ ದಂತಮರೀಚಿಗಳಿಂ ಬೆಳರ್ತ ಬಾಯ್ ।
ಪಳಿಕಿನ ಪೆಣ್ಗೆ ಪಾಸಟಿಯೆನಿಪ್ಪ ವಿಲಾಸಮನೀಯೆ [4]ಬರ್ಪ[4] ಕೋ
ಮ[5]ಳೆ ವಧು ಕೊಂಡ ಬೆಳ್ಪಸದನಂ ಬೆರಸೋಪನೊಳೋತು ಕೂಡಿದಳ್[5] ॥ ೩೧

(ಪಂಪರಾಮಾಯಣಂ, ೩-೭೨.)

ಧವಳಾಪಾಂಗಮರೀಚಿಗಳ್ ಪುದಿದುವೆಂಬನ್ನಂ ಕಪೋಲಂ ಬೆಳ
ರ್ತುವು ಭೃಂಗಾವಳಿ ಸುಯ್ಗೆ ಸಾರ್ವ ತೆಱದಿಂ ಸುಕುರ್ಂಗುರುಳ್ಮಾಲೆ ನೀ ।
ಳ್ದುವು ತನ್ನೊಳ್ನೆಲೆವೆರ್ಚೆ ರಾಗರಸವಾಗಳ್ಪೀವಿ ತಳ್ಪಂಕಗು
ಟ್ಟುವ ಪದ್ಮಾಕರದಂತೆ ಕಾಂತೆ ತಳೆದಳ್ ಗರ್ಭಸ್ಥಲಾವಣ್ಯಮಂ ॥ ೩೨

(ಮಲ್ಲಿನಾಥಪುರಾಣಂ, ೪-೯೮.)

ಕರುವಾಡಪಿಡಿದ ಕೆಲದೊಳ್
ವಿರಚಿತ ಮಣಿಕನಕಮತ್ತವಾರಣಮಾಲಾ ।
ಪರಿಖಚಿತಮಪ್ಪ ಮಾಡದ
ಪಿರಿದೊಂದೇಟನೆಯ ನೆಲೆಯ ಬರದೋವರಿಯೊಳ್ ॥ ೩೩

ರತಮೆನಿತೊಳವನಿತುಂ ಗಳ
ರುತಿಯೆನಿತೊಳವನಿತುಮಿಚ್ಚೆಯೆನಿತೊಳವನಿತುಂ ।

---

[1] ಮಂ ತೆಗೆದುಡಲ್ ನವಚಂದನ (ಕ), ಚಲ್ಲದುಡೆ ಚಂದನಕರ್ದಮ (ಖ.ಬ). [2] ಸಿಕೊಂಡ ಬೆಳ್ಪಸದನಂ ರುತುಕಾಲದೊಳೊಂದಿ ನಲ್ಲನೊಳ್ (ಕ). [3] ತೊಳಗುವವುಟ್ಟ (ಖ). [4] ಬಾಷ್ಪ (ಖ.ಬ), ಪುಷ್ಪ (ಅ) [5] ಳೆ ವಧುಕೊಂಡ ಬೆಳ್ಪಸದನಂ ಬಗೆಗೊಂಡುದು ಕೋಮಲಾಂಗಿಯಾ (ಅ), ಳೆ ವಧುಗಾದ ಬೆಳ್ಪಸದನಂ ಬೆರಸೋಪನೊಳೊತ್ತು ಕೂಡಿದಳ್ (ಖ.ಬ).

ಮತಮೆನಿತೊಳವನಿತುಂ ಸೀ
ತ್ಕೃತಮೆನಿತೊಳವನಿತುಮೊದವೆ ಕೂಡಿದರವರ್ಗಳ್ ॥ ೩೪

ಪುದಿ[1]ದುಪದಾ[1]ನ ತಳ್ತ ರುಚಿ ಪಾಸಿನ ಬೆಳ್ಪುಗಳೊಳ್ ಪಳಂಚೆ ಮಂ
ಚದ ಕಡುಗಪ್ಪಿನೊಳ್ ಬೆರಸಿ ಮಿಂಚುವ ಸೊ[2]ಟ್ಟಿ[2]ದ ಸೆಜ್ಜೆಯೊಳ್ ವಿನೋ ।
ದದೆ ಗುಡಿಗಟ್ಟಿ ದೇವಿಯರನೂನಜಿನಾಂಬಿಕೆ ಸೂಕ್ತಕಂ[3][ಡ][3]ಳ
ಭ್ಯುದಯಕರಂಗಳಪ್ಪ ಕನಸಂ ಪದಿನಾಱುಮನಂದು ಬೈಗಿನೊಳ್ ॥ ೩೫

ಒಡೆದು ಕಟವೆರಡುಮೊಡನೊ
ಗ್ಗಡಿಸದೆ ಮದವುಣ್ಮೆ ಪೊಣ್ಮಿರಲ್ ಮಲೆ[4]ಗಳ್ ಗಂ ।
ಡ[4]ದರೆ ಮುರಿದಿಂತು ಮೊಟಗು
ತ್ತಡಸಿರೆ ಗಜಗಮನೆ ವಿಜಯಗಜಮಂ ಕಂಡಳ್ ॥ ೩೬

ಹಣ[5]ವ[5]ರಡುತ್ತಮುದ್ದರಿಸಿ ಬಿ[6]ದ್ದ ಣ[6]ಸುಂ ಗಳ ಪೊಂಗಿ ಕೋಟ್ಗಳಿಂ
ದಣ[7]ದಣಿಯಿಂ[7] ನೆಲಂ ಬಿರಿವಿನಂ ಕೆಲದೀಡಿಱಿಯುತ್ತಲತ್ತಲಿ ।
ತ್ತಣ ಬಸವಂಗಳೋಡೆ [8]ಪೊ[8]ಣರಲ್ ತೊಣೆಯಿಲ್ಲದೆ ಮತ್ತಮಲ್ಲಿಯುಂ
ಮಣಿಯದೆ ಮುಂದೆ ನಿಂದ ವೃಷಭೇಂದ್ರನನಿಂದುನಿಭಾಸ್ಯೆ ನೋಡಿದಳ್ ? ॥ ೩೭

ಭಂಗುರಕರಾಳದಂಷ್ಟ್ರಂ
ಪಿಂಗಳನಯನಂ ಮತಂಗಜಂಗಳ ಮಿದುಳಂ ।
ನುಂಗಿ ನಲಿಗೆದಱಿ ಶಿಖರಿಗೆ
ಲಂಘಿಸುತಿರೆ ಸಿಂಗಮಂ ಜಿನಾಂಬಿಕೆ ಕಂಡಳ್ ॥ ೩೮

ಸುರಚಾಪಂಗಳನಿಂದ್ರಂ
ಮುರಿದಿಟ್ಟಂತಭ್ರಪಥದೊಳಳಿಗಳ ಬಳಗಂ ।
ಬೆರಸೆಸೆವ ಬಣ್ಣವಾಸಿಗ
ವೆರಡಂ ಚಲದಮಲಕಮಳಲೋಚನೆ ಕಂಡಳ್ ॥ ೩೯

ಪಿಂಗೆ ತೆರಳ್ದು ತೂಳ್ದು ಕಡುಗೆಟ್ಟಲೆ ಪಾ[9]ಲ್ಪೊಪೆ[9]ಯಂತೆ ಮತ್ತೆ ಬೆ
ಳ್ದಿಂಗಳಲರ್ಚೆ [10]ಪೆರ್ಚೆ[10] ಮಕರಾಕರಮಾಲೆಯೆ ತಾರಕಾಳಿ ತೇ ।
ಜಂಗಿಡೆ ನೆಯ್ದಿಲೆಯ್ದೆ ಬಿರಿಯುತ್ತಿರೆ [11]ಮೂಡಿ[11] ಜಲಕ್ಕನಾದುದಂ
ತಿಂಗಳನೊಂದೆ ಪಾಂಗಿನೊಳೆ [12]ಬೆ[12]ಚ್ಚಿ ಬೆಡಂಗಿ ಕಡಂಗಿ ನೋಡಿದಳ್ ॥ ೪೦

---

[1] ದಪದಾ (ಖ.ಬ). [2] ಜ್ಜಿ (ಖ.ಬ). [3] 7ಗ (ಖ.ಬ). [4] ವಳಿಗಳ್ಗ (ಖ.ಬ).
[5] ದ (ಖ.ಬ). [6] ದ್ದೆನ (ಖ.ಬ). [7] ದಿಣೆಯಂ (ಕ). [8] ಸೊ (ಕ). [9] ಳ್ಮನೆ (ಖ.ಬ).
[10] ಕೂಡೆ (ಖ.ಬ). [11] ನೋಡೆ (ಖ.ಬ). [12] ಮೆ (ಕ).

ಪೆಳಱೆ ತಮಮಱಿಯೆ ದನುಜರ್
ಮುಳಿಯೆ ಖಳರ್ ಮುಱುಗೆ ಮೀಂಗಳಲರೆ ಸರೋಜಂ ।
ಬೆಳಗೆ ಜಗವೊಗೆದ ರವಿಯಂ
ಚಳದಳಿಕುಳಮಲಿನವಿಲುಳಿತಾಳಕಿ ಕಂಡಳ್ ॥ ೪೧

ಸೆಣಸಿ ಪಳಂಚಿ ಸಂಚಳಿಸಿ ಮುಂಚಿ ತೆಱಂಬೊಳೆದೊಂದನೊಂದ ಸಂ
ದಣಿಸಿ ಪಲರ್ಮೆಯಿಂ ಕದುಕಿ ಭೋಂಕನೆ ಸೋಂಕಿ [1]ಚ[1]ಲಂಕಿ ಬಿಂಕದಿಂ ।
ಮಣಿದು ಕಲಂಕಿ ತೇಂಕಿ ಪೊನಲೊಳ್ ಪರಿದಾಡುವ ತನ್ನ ನೀಳ್ದ ಕ
ಣ್ಬೊಣರ್ಗೆಣೆಯಪ್ಪ ಮೀಂಬೊಣರನಂಬುಜಲೋಚನೆ ಕೂರ್ತು ನೋಡಿದಳ್ ॥ ೪೨

ಏವೈಸಿ ತಳಿರೊಳಳಿಗಳ್
ಭಾವಿಸೆ [2]ಸೌ[2]ಸವದ ಕಂಪು ಪೊಂಪುಱಿವೋಗು ।
ತ್ತೋವದೆ ಮಿಕ್ಕಿರೆ ತೆಕ್ಕನೆ
ತೀವಿದ ಪೊಂಗೊಡಂಗಳಂ ಘ[3]ಟ[3]ಸ್ತನೆ ಕಂಡಳ್ ॥ ೪೩

ಕರಿಪತಿಗಳ್ ಕಲಂಕೆ ತೆರೆಗಳ್ ನೆಗೆದೊರ್ಮೆದಲುಣ್ಮಿ ಪೊಣ್ಮಿ ತಾ
ವರೆಗಳ ನೈದಿಲಾವಲಲಗೊರ್ಗಯ್ಯನೆ ಪಾಯ್ದು ಪಲುಂಬಿ ತುಂಬಿಗಳ್ ।
ಮೊರೆದು ಕಲಂಕಿ ತೇಂಕಿ ಪಲವುಂ ಕೊಳರ್ವಕ್ಕಿಗಳುರ್ಕಿ ಸೊರ್ಕಿ ಮಿ
ಕ್ಕಿರೆ ಸೊಗಯಿಪ್ಪದೊಂದು ಕೊಳನಂ ನಳಿನಾನನೆ ನಿಂದು ನೋಡಿದಳ್ ॥ ೪೪

ಕರಿಮಕರಂಗಳ ಮೀನ್ಗಳ
ತಿರಿವ ತಿಮಿಂಗಿಳಗಿಳಂ[4]ಗಳುಮನಱಿದು[4] ತೆರ ।
ಳ್ದರಮೆ ಸುಱಿದರಮೆ ಭೋರ್ಗರೆ
ದರ[5]ಮೆ[5]ಗಮಂಬುಧಿಯನಂಬುಜಾ[6]ನ[6]ನೆ ಕಂಡಳ್ ॥ ೪೫

ಸಾಸಿರಮಾಣ್ಕೆಯಿಂ ಬಳಸಿ ಪತ್ತಿದ ಮುತ್ತಿನ ಮುತ್ತೆ ಸುತ್ತಲುಂ
ಬಾಸಿಗದಂದದಂತಿರೆ ತಗುಳ್ಚಿದ ಮಾಣಿಕವೊಂದನೊಂದು ಗೆ ।
ಲ್ವಾಸೆಯಿನಗ್ಗಳಂ ಬೆಳಗೆ ಸಿಂಗದ [7]ಪಿಂಡು[7] ಮಡಂಗಿ ಪೊ[8]ತ್ತ[8] ಸಿಂ
ಹಾಸನಮಂ ಜಿತಾಮರ ಶರಾಸನಮಂ ತನುಮಧ್ಯೆ ನೋಡಿದಳ್ ॥ ೪೬

ಜಳನಿಧಿಯಿಂ ನಿಯಾಮನಿಧಿ ತಾಂ ಹರಿಪೀಠದಿನೀಶ್ವರಂ ಮರು
ನ್ನಿಳಯದಿನಿಂದ್ರವಂದ್ಯನುರಗಾಲಯದಿಂ ಸುತಭೋಗಭೋಗಿ ನಿ ।

---

[1] ಚೆ (ಖ). [2] ಸಾ (ಕ). [3] ನ (ಕ). [4] ಗಿಳಂ ನಳ್ಳಿಱಿದು ತೆರ (ಖ.ಬ). [5] ಮೊ (ಕ). [6] ಸ (ಖ). [7] ಪಿಂಡ (ಖ). [8] ಕ್ಕ (ಖ.ಬ).

ಮರ್ಗಳತರ ರತ್ನದಿಂ ಶುಭದನಗ್ನಿಯಿನುಜ್ವಲಬೋಧನೆಂಬಿನಂ
ನಳಿನದಳಾಯತಾಕ್ಷಿ ತಡವಿಲ್ಲದೆ ನೀಂ ಪಡೆದಪ್ಪೆ ಬೊಪ್ಪನಂ ‖ ೪೭

ಬೆಳರಿ ಮುಖಾಬ್ಜಮಾ[1]ಯ್ತು[1]ಡಸಿದೊ[2]ಳ್ಗೆ[2]ಲೆಯಂತೆ ಪಯೋಧರದ್ವಯಂ
ಗಳ ತುದಿ [3]ಕರ್ಗಿ[3] ತೋಱೆ [4]ತರುಣೇಂ[4]ದುವ ಲಾಂಛನಬಿಂಬದಂತೆ ನೀ ।
ರೊಳಗಣ ರೇಖೆಯಂತೆ [5]ಕಿಡೆ[5] ಚಾರುವಳಿತ್ರಯಮಾ ಶಿರೀಷಕೋ
ಮಳೆ ನವಮೇಘದಂತೆ ಗುರುಗರ್ಭಭರಾನ್ವಿತೆಯಾ[6]ದಮೊ[6]ಪ್ಪಿದಳ್ ‖ ೪೮
(ಶೂದ್ರಕಂ—ಕಾವ್ಯಸಾರಂ, ೩೬೦.)

ಅಲ[7]ಸಿಕೆ[7] ಮೆಯ್ಯಾಗ್ದುದು ಕ
ಣ್ಮಲ[8]ರ್ಮರಲ್ದೆಸೆದುವೊದವಿತಾ[8]ಗುಳಿ ಸತತಂ ।
ಪಲವುಂ ವಸ್ತು[9]ಗಳೊಳ್ ತನ
ಗೊಲವರ್[9] [10]ಮಾದತ್ತು[10] ಕಾಂತೆಗಂದೆಳವಸಿಱೊಳ್ ‖ ೪೯
(ಕಾದಂಬರಿ, ಪೂ. ಭಾ.; ೩೮೧.)

ಅತಿವೃತ್ತೋನ್ನತಿಯಿಂ ವಿರಾಜಿ[11]ಪುವು[11] ಮುನ್ನಂ ಗರ್ಭದೊಳ್
[12]ಕೊರ್ವಿ[12] ಬಾ
ಹುತಟಕ್ಕೆಯ್ದಿದುವೀಗಳೆಂದು ಪದಪಿಂ ತತ್ಕಾಮಿನೀ ಪುಣ್ಯದೇ ।
ವತೆ ಕಣ್ಣಂಜಲ ಮೋಷಮಂ [13]ಹರಿಸ[13]ಲೆಂದಿಟ್ಟೊಂದು ರ[14]ಕ್ಷಾಂ[14]ಜನಾ
ಕೃತಿಯಿಂ ಪೀನಪಯೋಧರಾನನಮಿ[15]ದೇಂ[15] ಕರ್ಪಂಗಡರ್ಪಾದುದೊ ‖ ೫೦
(ಮಲ್ಲಿನಾಥಪುರಾಣಂ, ೪-೯೮).

ಸೆಳೆನಡುವನುಡಿವ ಭರದಿಂ
ಬಳೆವಂತಿರೆ ಬಳೆಯೆ ಮೊಲೆಗಳವರ್ಗಳ ಛಲದಿಂ ।
ಬಳೆವಂತೆ ಬಳೆಯೆ ನಡುವುಂ
ಮುಳಿಸಿದವೋಲ್ ಕರ್ಗಿಕೊಂಡವವಱ ಮೊಗಂಗಳ್ ‖* ೫೧

ಒದವಿದ ಕರ್ಪನೆಯ್ದೆ ಪರಿವೃತ್ತ ಪಯೋಧರ ಚೂಚುಕಕ್ಕೆ ಮಾ
ಡದೆ ವಳಿಭಂಗಮಂ [16]ಕಳಿಕೆದೋರ್ಪ ಲತಾವಳಿವೋಲ್ ಮೊಗಕ್ಕೆ[16] ಮಾ ।

---

[1] ಯ್ದು (ಖ). [2] ಳ್ಕೆ (ಖ). [3] ಕರ್ಣಿಕೆ (ಕ). [4] ವರುಣೇಂ (ಕ). [5] ಕಳಿ (ಕ.ಖ.ಬ). [6] ಗಿಯೊ (ಕ.ಖ.ಬ). [7] ಸುಗೆ (ಖ). [8] ರುಂಬೆಳ್ವೆಸೆದು ಪೂಗೆದಾಗಳಿ (ಖ.ಬ). [9] ಳೆಸುವ ಗಲವಸ (ಖ.ಬ), ಳೊಳ್ ತಸಗಲವಶ (ಕ). [10] ಮಾಯ್ತುಯ್ದು (ಅ). [11] ಸುಗು (ಕ.ಖ.ಬ). [12] ತೋಱೆ (ಖ.ಬ). [13] ಪುರಿಪ (ಅ). [14] ಕ್ಷಾ (ಅ), ಕ್ತಾಂ (ಖ.ಬ). [15] ವೇಂ (ಅ). * ಈ ಪದ್ಯ (ಕ) ಪ್ರತಿಯಲ್ಲಿಲ್ಲ. [16] ಕಳಿಯೆ ತೋರ್ಪುದನಂತೆ ತನೂದರಕ್ಕೆ (ಅ).

ಡದೆ ಕಡುವೆಳ್ಪುಮಂ ನಿಮಿರ್ದ ಸುಯ್ಯುಮನಾನನ ಪಂಕಜಕ್ಕೆ ಮಾ
ಡದೆ ಬಳೆದೊಂದು ಗರ್ಭಮೆ ಮನಂ[1]ಗೊಳ[1]ಲಾರ್ತುದು ಮಂದಯಾನೆಯಾ ॥ ೫೨

(ಆದಿಪುರಾಣಂ, ೮-೪೭.)

ತನು ತನುವಾದ ಗರ್ಭಿಣಿಗೆ ತತ್ಸಮಯೋಚಿತಮಂಗಳಪ್ರಸಾ
ಧನಮೆಸೆದತ್ತು ಕಪ್ಪುರದ ಕಂಠಿಕೆ ಬಣ್ಣದ ಸಣ್ಣವಾಲೆ ತೆಂ ।
ಗಿನ ತಿರುಳೋಲೆ ತಾವರೆಯ ನೂಲುಡೆ ನೂಲ್ ಸಿರಿಖಂಡದಣ್ಪು ಮು
ತ್ತಿನ ತಿಸರಂ ಮೃಣಾಳಿಕೆಯ ಮುದ್ರಿಕೆ ಪೂವಿನ ಪಿಂಡುಗಂಕಣಂ ॥ ೫೩

(ಪಂಪರಾಮಾಯಣಂ, ೩-೧೦೭ ; ಮಲ್ಲಿನಾಥಪುರಾಣಂ, ೪-೧೦೮.)

ಸುದತಿಯ ಗರ್ಭಚಿಹ್ನಮನದೇಪೊಗೞ್ದಪ್ಪುದೊ ಬಾಸೆ ಕಪ್ಪನಾ
ಳ್ದುದು ನಡು ಕೂಡೆ ಪೊಂಗಿದುದು ಬೀಗಿದುದುರ್ಬಿ ಕುಚಂ ಮೊಗಂ ಬೆಳ ।
ರ್ತುದು ವಳಿ ಪಿಂಗಿ ಪೋಯ್ತು ನಯವೇಱಿದುದಂಗಶಲಾಕೆ ಗುಜ್ಜುಗೊಂ
ಡುದು ನಡೆ ಮೆಲ್ಪುಗೊಂಡುದು ಸರಂ ಕುಡಿಗೊಂಡುದು ಕುಂತಳೋತ್ಕರಂ ॥ ೫೪

(ಜಗನ್ನಾಥವಿಜಯಂ, ೨-೯೫.)

ಕಣ್ಣಂ ಕವಿಯಳ್ ಚಿತ್ರದ
ಪೆಣ್ಣಂತಿರೆ ನುಡಿಯಳಣಮೆ ಕುಡಿಯಳ್ ಪಸಿವಿಂ ।
ಗುಣ್ಣಳೆಳಗಱುವಿನಂತಿರೆ
ಮಣ್ಣಂ ತಿನುತಿರ್ಪಳಬಲೆಯಿರುಳುಂ ಪಗಲುಂ ॥ ೫೫

ದೊರೆವಡೆದಾ ಕುಮಾರಕನ ಗರ್ಭದಿನೀ ಮೃಗಲೋಲನೇತ್ರೆ ಭಾ
ಸುರತರ ಚಂದ್ರಬಿಂಬಮುಖಿಯೆಂಬ ಪೊಗೞ್ತೆಗೆ ರೂಢಿವೆತ್ತು ಸಿಂ ।
ಧುರಮೃಗಯಾನೆಯೆಂಬ ಮತಿಗುನ್ನತಿವೆತ್ತ ತಿವೃತ್ತಪೀನಪೀ
ವರಕುಚೆಯೆಂಬ ವರ್ಣನಕೆ ತಾನೆ ದಲಾಶ್ರಯಮಾದುದೊಪ್ಪದೇ ॥ ೫೬

[2]ಜ್ಞಾ[2]ನಮಯಂ ತೇಜೋನಿಧಿ
ತಾ[3]ನಿ[3]ರ್ದುಂ ತಾಯಗರ್ಭದೊಳ್ ಪೀಡೆಯನಂ ।
ತೇನಂ ಮಾಡಿದನಿಲ್ಲ ಕೃ
ಶಾನುವ ನೆೞಲಳುರದಂತೆವೊಲ್ ಕನ್ನಡಿಯಂ ॥ ೫೭

(ಆದಿಪುರಾಣಂ, ೭-೩೨.)

ಅರಸಿ ಕುಮಾರನಂ ಪಡೆದ ಭಂಗಿಯನೇವೆಸರ್ಗೊಳ್ವೆನೆಲ್ಲಮ
ಲ್ಲರ ತೆಱಿನಲ್ತು ಮಿಟ್ಟೆಯೊಳೆ ತಾಂ ಪಡೆದಂತೆ ಸುಖಪ್ರಸೂತಿಯೊ ।

---

[1] ದರ (ಅ). [2] ದಾ (ಖ.ಬ). [3] ನಾಗಿ (ಕ).

ಪ್ಪಿರೆ ಪಡೆದಳ್ ಭಯಂ ಗಡ ನಯಂ ಗಡ ಬೇನೆಯ ಸೂಲ್ ಗಡೆಂದು ತ
ತ್ಪುರದ ಪುರಂಧ್ರಿಯರ್ ಸತಿಗೆ ತೂಪಿಱಿದರ್ ಸ್ವಗೃಹಾಂತರಂಗದೊಳ್ ‖ ೫೮

ದೆಸೆಯುಂ ತೆಕ್ಕನೆ ತೀವಿದತ್ತು ಘನಭೇರೀನಿಸ್ವನಂ ಭೋಂಕನಾ
ಗಸದೊಳ್ ಸಾಲ್ವಡೆದತ್ತು ವೀಧಿಗತನಾರೀಮುಷ್ಟಿಪಿಷ್ಟಾತಕ ।
ಪ್ರಸರಂ ತೋರಣವೊಪ್ಪಿದತ್ತು ತರದಿಂ ದ್ವಾರಪ್ರದೇಶಂಗಳಂ
ಪೊಸತಂ ನ[1]ರ್ತಿ[1]ಸಿದತ್ತು ಮಾಲೆ ಗುಡಿ ಸೌಧೋತ್ಸಂಗರಂಗಂಗಳೊಳ್ ‖ ೫೯

ಎಳನಭದಂತೆವೋಲ್ ಸಸಿಯನಪ್ಪಿದುದಪ್ಪುಮನೀ[2]ಷ್ಯೆ[2]ಯಂತೆವೋಲ್
ತುಟಿದುದು ಧೂಮವಹ್ನಿ ಬಲವಂದುದು ದೈವತಭಕ್ತನಂತೆವೋ ।
ಲೆಳಸಿದುದಿಚ್ಚೆ ಬೆಳ್ಪಮರಿ [3]ಪಣ್ಣನೆಲರ್ ಸುಖ[3]ದಂತೆವೋಲ್ ಕರಂ
ಬೆಳಗಿದುದಂತರಿಕ್ಷವಳಯಂ ವಿಳಸ[4]ನ್ಮ[4]ಕರಂದದಂತೆವೋಲ್ ‖ ? ೬೦

ವಿಲಸನ್ನಿತ್ಯೋದಯಾಲಂಕೃತನಸಮುಹಯುಪ್ರೌಢನಕ್ಷುಣ್ಣಲಕ್ಷ್ಮೀ
ನಿಲಯಂ ಸನ್ಮಂಡಲಾಗ್ರಸ್ಫುರಿತಕರಹತೋದ್ವೃತ್ತರಾಜಂ ಮಹೀಭೃ ।
ತ್ಕುಲಮಸ್ತನ್ಯಸ್ತಪಾದಂ ಸಮುದಿತವಿನತಾನಂದನಂ ವೃತ್ತವೀತಾ
ಖಿಲದೋಷಂ ದ್ಯೋತಿತಾಶಾಂಬರಮುಖನೊಗೆದಂ ಭವ್ಯಲೋಕೈಕಮಿತ್ರಂ ‖* ೬೧

ತೊಟ್ಟಿಲ ತೂಕದೊಳ್ ಪೊಣರೆ ಕಂಕಣ ಝುಂಕೃತಿ ದಿಟ್ಟಿ ಸೋರ್ಕೆಯಂ
ನಿಟ್ಟಿಸೆ ಜಿಹ್ವೆ ಕಾವಳನ ಕಾಕುಪಟುಧ್ವನಿರಾಗದಿಂ ಪದಂ ।
ಬಟ್ಟಿರೆ ದೇವಿಯರ್ ಕೆಲದೊಳಿರ್ದು ಕುಮಾರನ ಮುದ್ದು ಹರ್ಷಮಂ
ಪುಟ್ಟಿಸೆ ಕೂಡೆ ಪಾಡಿದುದು ಜೋಗುಳಮಂ ಪುರಕಾಮಿನೀಜನಂ ‖ ೬೨

ಅಱಿದಿರು ಕೃಷ್ಣ ಕೃಷ್ಣ ಮೊಲೆಯಂ ಕೊ[5]ಡು ಬಂದು ಯಶೋದೆ ಬಾಲನ[5]
ತ್ತಿಱಿಪಿದು ಬಂದಳಕ್ಕನಿದೆ ಜೋಗುಳಮಂ ಶ್ರುತಿದೇವಿ ಕೂಡೆ ಪಾ ।
ಡೆಱಲೆ ತಗುಳ್ಚಿ ಕಟ್ಟು ಕುಲದೇವತೆ ರನ್ನದ ಚೆಂಡನೆಂದು ಮು
ದ್ದುಱುಗಿಸೆ ಗೋಪಿಯರ್ ಪಿಡಿದು ತೊಟ್ಟಿಲೊಳೊಯ್ಯನೆ ತೂಗಿ ಪಾಡಿದರ್ ‖ ೬೩

ಕಂದ ಜೋ ವಸುಪೂಜ್ಯವರ್ಧನ ಜೋ ಪುರಂದರನಾಥ ಜೋ
ಕುಂದಕುಟ್ಮಳದಂತ ಜೋ ಕಮಲಾಕ್ಷ ಜೋ ಪರಮಾತ್ಮ ಜೋ ।
ಮಂದರಾಗ್ರಮಹಾಭಿಷೇಕವಿಭೂತಿಸಂಗತಸತ್ವ ಜೋ
ಯೆಂದು ಪಾಡಿದರಟ್ಟಿಱಿಂ ನೆರೆದಿಂದುವಕ್ತ್ರೆಯರೀಶನಂ ‖ ೬೪

---

[1] ರ್ಚಿ (ಕ). [2] ಷೆ (ಖ.ಬ). [3] ಪೊಣ್ಣನೆಲರ್ ಶುಕ (ಖ.ಬ). [4] ನ್ಮ (ಖ.ಬ).
* ಈ ಪದ್ಯ (ಕ) ಪ್ರತಿಯಲ್ಲಿಲ್ಲ. [5] ಕೊಡಬಂದಳೆಶೋದೆ ಬಾಲನಂ (ಖ.ಬ).

ಒದೆದು ಪಾಸಿಕೆಯಂ ಕಡಂಗಿ ಮರಳ್ದುವಳ್ಳಿಱುವಾಡುವಂ
ವದನಮಂ ನೆಱೆ ನೋಡಿ ದಾಯೆನೆ ನೋಡುವಂ ದನಿದೋಱುವಂ ।
ಪದುಳವೆತ್ತಿದೊಡಕ್ಕೆ ತೊಟ್ಟನೆ ಪಿಂಗೆ ಮೆಲ್ನಗೆ ಬೀಱುವಂ
ಸುದತಿಯರ್ಕಳನಿಂತು ಮೆಚ್ಚಿಸಿದಂ ಯಶೋದೆಯ ನಂದನಂ ॥ ೬೫

ಕವಡಿಕೆ ಛಾಳದಂಡದೊಳೊಡಂಬಡೆ ದಾದಿಯರಿಕ್ಕೆಲಂಗಳೊಳ್
ಸವಡಿಸಿ ಸಾರ್ಚಿ ದಟ್ಟಡಿಯೊಳೆಟ್ಟಿರುತಿರ್ದನನಾರ ಬೊಪ್ಪನೀ ।
ಕವಡೆಯ ಬೊಪ್ಪನೆಂದು ನಡೆನೋಡಿದರಟ್ಟಿಱೊಳಪ್ಪುಕೆಯ್ವಿನಂ
ಕವಡೆಯ ಬೊಪ್ಪನೆಂಬ ಪೆಸರಗ್ಗಳವೊಪ್ಪಿದುದಾ ಕುಮಾರನೊಳ್ ॥ ೬೬

ಮಾಣದೆ ಧೂಳಿಮಾಳಿಗೆಗಡಂಗುವ ಸಾರ್ಚಿದ ತಾಯ ಜಂಘೆ ನಿ
ಶ್ರೇಣಿವೊಲಾಗೆ ಮೆಟ್ಟಿ ತೊಡೆಯೇಱುವ ಚಿತ್ರದ ಪಣ್ಫಲಂಗಳಂ ।
ಕಾಣಿಸೆ ದಾದಿಯಂ ಬಿಡದೆ ಬೇಡುವ ಕಂಡರ ಹಸ್ತವಾದ್ಯಕ
ಲ್ಯಾಣರವಕ್ಕೆ ನರ್ತಿಸುವ ಮುದ್ದುಗಳೊಪ್ಪಿದುದಾ ಕುಮಾರನೊಳ್ ॥ ೬೭

ಅಪ್ಪಪ್ಪೆಂದೊಡೆ ಬಂದಮು
ದರ್ಪ್ಪುವ ಚುಂಬಿಸಿದಡೊಡನೆ ಚುಂಬಿಸುವಂತೊದ ।
ಳಪ್ಪ ನುಡಿಯುಡಸೆ ಮಾಣದೆ
ತುಪ್ಪದ ಕಡುಮುದ್ದು ಪೆಱರ್ಗೆ ಪಡೆದುದು ಮುದಮಂ ॥ ೬೮

ಮನ್ನಣೆವೆತ್ತ ದಾದಿಯರ ಕೈಗೆ ನೃಪಾಲನ ಕೈಗೆ ಸನ್ನೆಯಿಂ
ಸನ್ನೆಯ ಮಾಡೆ ನೀಱೆಯರ ಕೈಗೆ ತದಂತರದಿಂದ ಬರ್ಪನಂ ।
ಮುನ್ನಮೆನಿಪ್ಪ ಮುದ್ದುತನದಿಂ ಜಯದೇವಿಯ ಸೂನು ಕಂದುಕಂ
ಕನ್ನಡಿ ಹೊನ್ನ ವೀಣೆ ಪಿಡಿದಾಡುವ ತಾವರೆಯೆಂಬ ಮಾಟ್ಕೆಯಿಂ ॥ ೬೯

ಪರಮಸುಖಾರ್ದ್ರಲೋಚನದಿನೀಕ್ಷಿಸಿ ನಂದನನಂ ಸರೋರುಹೋ
ದರನನಿದಾರ ಮಾಣಿಕವಿದಾರ ನಿಧಾನವಿದಾರ ಮುದ್ದಿದಾ ।
ರರಸನಿದಾರ ಬಲ್ಲಹನಿದಾರ ಕರೀಂದ್ರನಿದಾರ ಸಿಂಹವೆಂ
ದಿರದಮರ್ದ[1]ಪ್ಪಿದಳ್ಪ[1]ದಪಿನಿಂ ಮೊಲೆವಾಲ್ ತೊರೆದೆಚ್ಚು ಪಾಯ್ವಿನಂ ॥ ೭೦

(ಜಗನ್ನಾಥವಿಜಯಂ, ೩-೩೯.)

ಉದರಮೆ ತೊಟ್ಟಿಲಾಗೆ ಭುವನತ್ರಯಮಂ ನೆಱೆ ತಾಳ್ದ ದೇಹವ
ರ್ಗದ ಕೃತಪಾಪಪುಣ್ಯಫಲಮಂ ಸಲೆ ತೂಗುವ ಕರ್ಮಸಾಕ್ಷಿಯಂ ।

---

[1] ಪ್ಪಿತಪ್ಪ (ಖ.ಬ).

ಪದುಳದೆ ತೊಟ್ಟಿಲೊಳ್ [1]ಪಡಿಸಿ[1] ತೂಗಿದರಚ್ಯುತ ಜೋ ಮಹಾತ್ಮ ಜೋ
ಸದಮಲಬೋಧ ಜೋ ಪರಮ ಜೋ ಹರಿ ಜೋ ಎನುತುಂ ಲತಾಂಗಿಯರ್‌॥ ೭೧
(ಜಗನ್ನಾಥವಿಜಯಂ, ೩–೨೮.)

ಶಕಟವಿಮರ್ದ[2]ನಾ[2] ಮುಸಲಿ ಬಾರದ [3]ಮುನ್ನಮೆ[3] ನಮ್ಮ ಹೇಮ ಘಂ
ಟಿಕೆ ಫಣಿಲೆಂಬ ನಂದಿನಿಯ ಪಾ[4]ಲನಿದಂ[4] ಕುಡಿಯಲ್ಕೆ ನಿನ್ನ ಚಂ ।
ಡಿಕೆ ಬೆಳೆದಪ್ಪುದೆಂ[5]ದೆನುತೆ[5] ನಂಬಿಸೆ ಪಾಲ್ಗುಡಿ[6]ದಟ್ಟೆಯೆನ್ನ[6] ಚಂ
ಡಿಕೆಯೆನಿತುದ್ದಮಾದುದೆನುತುಂ ಬೆಸಗೊಳ್ವ ಮುಕುಂದನೊಪ್ಪಿದಂ ॥ ೭೨
(ಜಗನ್ನಾಥವಿಜಯಂ, ೩–೩೨.)

ಘನಕುಚೆ ಗೋಪಿ ಪಾಲ್ಗಡೆಯುತುಂ ಮನೆವಾಡ್ತೆಗೆ ಪೋಗೆ ಗೆಜ್ಜೆಯಿಂ
ದನಿ ನಸುಪೊಣ್ಮದಂತು ಪರಿತಂದೆಡಗೆಯ್ಯೊಳೆ ತೋಡಿ ಬೆಣ್ಣೆಯಂ ।
ತಿನುತಿರೆ ಗೋಪಿ ಕಂಡೆಲೆಲೆ ಕಳ್ಳತನಂಗಳನಣ್ಣ ಕಂಡೆವಾ
ವೆನೆ ಕಡೆವಾಯ ಬೆಣ್ಣೆವೆರಸೊಯ್ಯನೆ ಪಿಂಗುವ ಕೃಷ್ಣನೊಪ್ಪಿದಂ ॥ ೭೩
(ಜಗನ್ನಾಥವಿಜಯಂ, ೩–೩೧.)

ಬಿಂಬಫಲೋಪಮಾನ ರದನಚ್ಛದಮಂ ನಸುಗಚ್ಚಿ ದಾದಿ ಮ
ಣ್ಡಿಂಬನನಟ್ಟಿಯುಂದೊಗೆಯೆ ಹೂಂಕೃತ ತರ್ಜನಿಯಂ ನೊಸಲ್ಗೆ ದಂ ।
ಡಿಂ ಬಡಿದಪ್ಪೆನೆಂದೊಡಗಿದಪ್ಪಿ ಮುಗುಳ್ನಗೆ ನಕ್ಕು ಗೋಪಿಯಂ
ನಂಬಿಸಿ ಸಾರ್ಚಿ ಚುಂಬಿಸುವ ಕೃಷ್ಣನ ಮುದ್ದು ಕರಂ ಮನೋಹರಂ ॥ ೭೪

ಅ[7]ಳರೆಲೆಯತ್ತಿ[7]ಕಾಯ್[6] ಪುಲಿಯುಗುರ್ ನಿಗಳಂ ಕಿಱುಗೆಜ್ಜೆ ಬಂದಿ ಕಂ
ಗೊಳಿಸುವ ರಕ್ಕೆ ಸಂಕೊಲೆ ಫಣಿಲ್ಗ ರೆ[8]ದೊ[8]ಪ್ಪುವ ಗಂಟೆ ನೇವುರಂ ।
ಪೊಳೆಪಳವಟ್ಟು ತೋರ್ಪ ಕುಱಿಯುಣ್ಣೆಯ ಪೆಂ[9]ಡೆ[9]ರವೆಂಬಿವೊಂದಿ [10]ಗೊಂ[10]
ದಳಿಸಿರೆ ಬಾಲವಂದದ ತೆರಳ್ಕೆಯಿನಚ್ಯುತನಾದವೊಪ್ಪಿದಂ ॥ ೭೫

ಎಡೆಗಿಱಿದಿರೆ ಪೊಂಗವಡಿಕೆ
*ಯುಡೆವಣಿ ಕಿಱುಗೆಜ್ಜೆ ಮಿಱುಗೆ ದಶನಾಂಶುವಮ ।
[11]ಳ್ಜಡೆಯರಳಲ್ ನಡೆಗೊಂಡೊ[11]
ಳ್ನುಡಿಯ* ಬೆಡಂಗಸುರವೈರಿಗಡಿಗಡಿಗೆಸೆಗುಂ ॥ ೭೬
(ಜಗನ್ನಾಥವಿಜಯಂ, ೩–೪೫.)

---

1 ನಿರಿಸಿ (ಖ.ಬ). 2 ನಂ (ಕ), ನೀ (ಖ.ಬ). 3 ಮುಂಕುಡಿ(ಖ.ಬ). 4 ಲದನೀಂ (ಅ). 5 ದೆಶೋದೆ (ಕ), ದಬಲೆ (ಅ). 6 ದೀಗಳಟ್ಟೆ (ಅ). 7 ಅರಳೆಲೆಮತ್ತಿ (ಖ.ಬ), ಅಳಕಡ್ಡಿಮತ್ತಿ (ಕ). 8 ನೊ (ಗ). 9 ಜ (ಕ.ಖ.ಬ). 10 ನಾಂ (ಕ). 11 ಳ್ದಡೆಯೆತಳರ್ನಡೆಗೊಂಡೊ (ಕ). *ಬಿಡೆ ಘಲ್ಕೆನೆ ಗೆಜ್ಜೆ ಮಿಱುಗೆ ದಶನಾಂಶು ಕುರುಳ್ ಜಡಿಯೆ ತೊದಲ್ನುಡಿಯು ತಳರ್ ನಡೆಯೆ (ಅ).

ಕನಕ[1]ಮಣಿ[1] ಕಿಂಕಿಣೀಮೃದು
ನಿನದಂ ಕಟಿತಟದೊಳೆಸೆಯೆ ದಾದಿಯರೊಡವಂ ।
ದಿನಿಸಂ ನಡೆಯಿಸೆ ಲಲಿತೇಂ
ದ್ರನೀಲಮಣಿಭೂಮಿಯೊಳ್ ತಳರ್ನಡೆ [2]ನಡೆ[2]ದಂ ॥ ೭೭

(ಆದಿಪುರಾಣಂ, ೮–೨.)

ಶ್ರೀಪತಿ ಸುರದಾರಕರೊಡ
[3]ನೇ[3]ಪೊಟ್ಟಿಂ ನೆಱೆದು ರತ್ನಧೂಳೀಪಟಲ ।
ವ್ಯಾಪಿತ ತನು ಮೃದುಮುಗ್ಧಾ
ಳಾಪಂ ಬಳೆದಂ ಸರಸ್ವತೀಮಣಿಹಾರಂ ॥ ೭೮

(ಆದಿಪುರಾಣಂ, ೮–೧.)

ಓರಂತೆ ಮೆಚ್ಚಿದಂ ಕೃತಿ
ಸಾರಂ ಸುತವರ್ಣನಕ್ಕೆ ಹೊಯ್ಸಳವಂಶೋ ।
ದ್ಧಾರಂ ನರಸಿಂಹಸುತಂ
ದೋರಸಮುದ್ರಾಧಿನಾಯಕಂ ಸೋಮನೃಪಂ ॥ ೭೯

ಇದು ಸರಸ್ವತೀಸರ್ವಾಂಗದರ್ಪಣಾಯಮಾನ ಪ್ರತಿಭಾಸನೂತನ ಪುರಾತನ
ಪ್ರಮಾಣ ಕವಿಪುಂಗವಪ್ರಣೀತ ಮಹಾಪ್ರಬಂಧಸಾರೋದ್ಧಾರಮುಮ
ಷ್ಟಾದಶಸ್ಥಳವರ್ಣನಮಾರ್ಗಮನೋಹರಮುಂ ವೀರಹೊಯ್ಸಳ
ಸೋಯಿದೇವರಾಯ ವಿನೋದಾಕರ್ಣನ ಕೌತುಕೋ
ತ್ಪಾದಿತಮುಂ ಯಾದವಕಟಕಾಚಾರ್ಯ ಸುಕವಿ
ಸುಮನೋಬಾಣ ಜಾಮಾತೃ ಪರಮಚಿದಾ
ನಂದ ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ಕವೀಶ್ವರ
ಸಂಯೋಜಿತಮುಮಪ್ಪ ಸೂಕ್ತಿ
ಸುಧಾರ್ಣವದೊಳ್

ಕುಮಾರೋದಯವರ್ಣನಂ ಸಪ್ತಮಾಶ್ವಾಸಂ ಸಂಪೂರ್ಣಂ.



[1] ಕಟಿ (ಕ.ಖ.ಬ). [2] ತಂ (ಕ.ಖ.ಬ). [3] ನಾ (ಅ.ಖ.ಬ).

ಚಂದ್ರೋದಯವರ್ಣನಂ

ಮೊದಲೊಳ್ ನೇಸಱ ಪಕ್ಕೆ ಕೋಕವಿರಹಂ ಸಂಕೋಚಪದ್ಮಂ ತಮಂ
ಪುದಿದಾ ಸಂಜೆಯ ತೂರ್ಯಮಾ ಕುಲಟೆಯರ್ ತಾರಾಳಿ ದೀಪಂ ಬೞಿ ।
ಕ್ಕುದಯಂ ಕೆಂಪೆಳಗುರ್ಪು ಚಂದ್ರಿಕೆ ಚಕೋರಂ ನೈದಿಲಿಂದೂಪಲಂ
ಮದಿರಾಂದೋಳವಿಹಾರಲೀಲೆಯಿನಿತುಂ ಚಂದ್ರೋದಯಕ್ಕಾಸ್ಪದಂ ॥ ೧

ದಿವಸಕ[1]ರಾಪ[1]ಸಾರಣದೊಳೆಯ್ದಿಸಿ ಬೆನ್ನನೆ ಬರ್ಪ ಪೆರ್ಬಲ
ಕ್ಕವತಮಸಪ್ರಚಂಡಚರ[2]ರಿ[2]ಕ್ಕಿದ ಸೊಪ್ಪೆನೆ ಬೆಂ[3]ದುಱಿಂ[3]ಬಿನೊಳ್ ।
ಕವಿ[4]ವ[4] ಬಿಸಿಲ್ಗಳೇಂ ಮಱಸಲಾರ್ತುದೊ ತೀವ್ರ ಕರಾಭಿಘಾತದಿಂ
ದವನಿಯ ಬೆಂದ ಪುಣ್ಣ ಕಲೆಗಳ್ ಮಿಗೆ [5]ಕೆಂಗಲೆಗಟ್ಟಿದಂದದಿಂ[5] ॥ ೨

(ಅನಂತನಾಥಪುರಾಣಂ, ೭–೬೦.)

ಒದವಿ ಪೊದಟ್ದು ಪಜ್ಜ್ವಳಿಪ ತೇಜದ ಸುಯ್ಯ್ನಱಿ ಕಾಯ್ಪಿಯೋಡಿ ಪ
ಣ್ಣುದು ಬಿಸಿಲೆಂಬಿನಂ ಬಿಸಿಲೊಳಾದುದು ಕೆಂಪು ಬೞಿಕ್ಕ ಪಾಱಿಪೋ ।
ದುದು ಬಿಸಿಲೊಪ್ಪಿದೊಂದರಿಸಿನಕ್ಕೆಣೆಯಾಯ್ತು ಬಿಸಿಲ್ ಬಿಸಿಲ್ಗೊಡ
ರ್ಚಿದ ವಿಹಗಾಳಿವೋಲ್ ಬೞಿಯವೋರ್ಬುಳಿಗೊಂಡುವು ಸೂರ್ಯರಶ್ಮಿಗಳ್ ॥ ೩

ನವ ನಳಿನೀವನಂಗಳ ಪರಾಗರಜಂಗಳನುಂಡು ಮುನ್ನ[6]ವಾಂ[6]
ತವ[7]ಗ[7] ವಿಯತ್ತಳಭ್ರಮಣವಿಹ್ವಲನಾಗಿ ಬೞಲ್ದು [8]ಕಾಱುವಂ ।
ತೆವೊಲಿರೆ[8] ಕೆಂಪು ತತ್ಕಮಳಕಾನನಕಂಟಕಲಗ್ನಪಾದ[9]ನಾ[9]
ದವೊಲುಡುಗುತ್ತಮಾತ್ಮಕರಮಂ ರವಿ ಪೊರ್ದಿದನಸ್ತಶೈಲಮಂ ॥ ೪

(ಪಂಪಭಾರತಂ, ೪–೪೬.)

ಇಳೆಯಿಂದಂ ಪೊಂಬಿಸಲ್ ಮೆಯ್ದೆಗೆದು ನಗನಿಕಾಯಾಗ್ರದೊಳ್ ಸಾಂದ್ರಧಾತು
ಸ್ಥ[10]ಳಿ[10]ಹರ್ಮ್ಯಾಘ್ರಾಗ್ರದೊಳ್ ಮಾಣಿಕದ ಶಿಖರಮುದ್ಯಾನ[11]ಶಾಖಾ[11]ಗ್ರದೊಳ್
[ಕೆಂ ।

[1] ರಪ್ರ (ಖ.ಬ). [2] ಗಿ (ಖ.ಬ). [3] ದಿಱಿಂ (ಖ.ಬ). [4] ಲ (ಅ). [5] ಕಂಗೆಲೆ ಕಟ್ಟಿತೆಂಬಿನಂ (ಖ.ಬ). [6] ಮಂ (ಅ). [7] ನ (ಅ). [8] ಕಾಂಸದಂದದೊಳಿರೆ (ಕ), ಕೌಂಸವಂಡಪೊಲಿರೆ (ಖ.ಬ). [9] ವಾ (ಕ.ಖ.ಬ). [10] ಳ (ಕ). [11] ಮಾಲಾ (ಅ).

ದಳರೆಂಬಾಶಂಕೆಯಂ ಮಾೞ್ಪನಮರುಣತೆ[1]ಯಂ ಪೆತ್ತು[1] ಚೆಲ್ವಾದುದಸ್ತಾ
ಚಳತುಂಗವ್ಯಾಘ್ರಜ್ಯಂ[2]ಭಾವೃತವದನಮೆನಿಪ್ಪಂ[2]ದದಿಂ ಭಾನುಬಿಂಬಂ ॥ ೫
(ಜಗನ್ನಾಥವಿಜಯಂ, ೧೬–೯೩.)

ದಿನಲಕ್ಷ್ಮೀಕಾಂತೆ ಮೈವಿೞ್ಟಿ[3]ದು[3] ಗಗನರಂಗಾಗ್ರದಿಂ ವಾರುಣೀಸೇ
ವನೆಗೆಯ್ವರ್ಪಲ್ಲಿ ಕಾಲಿಂ ನವಮಣಿ[4]ಘನ[4]ಮಂಜೀರಕಂ ನು[5]ಣ್ಚುವಂ[5] ತೀ ।
ವಿ ನಿಜಪ್ರದ್ಯೋತದಿಂ ಪಶ್ಚಿಮಶಿಖರಿಶಿರೋಭಾಗದೊಳ್ ಬಿೞ್ದುದೆಂಬಂ
ತಿನಬಿಂಬಂ ರಂಜಿಸಿತ್ತಸ್ತಮಯ ಸಮಯದೊಳ್ ಮುಕ್ತಪಾದಾವಲಂಬಂ ॥ ೬
(ಕಾದಂಬರಿ, ಪೂ.ಭಾ ; ೫೦೬.)

ವನಿತಾಪಾನಕದೊಂದು ಪೊೞ್ತು ಸುವಿಟರ್ ಕಯ್ಗೆಯ್ದು ಲೀಲಾವಿನೋ
ದನದಿಂ ಕೇರಿಗೆ ಬರ್ಪ ಪೊೞ್ತು ಗಣಿಕಾಸಂದೋಹಮೊಂದಾಗಿ ಮೆ ।
ಲ್ಲನೆ ಬಂದೊತ್ತೆಗೆ ನಿಲ್ವ ಪೊೞ್ತು ಬಗೆ ಬಂದೀ ಪೊೞ್ತು ತಂಪೊೞ್ತು ಪೂ
ವಿನ ಪೊತ್ತೆಂಬಿನವಾಯ್ತು [6]ಧಾರಿ[6]ಣಿಗೆ ಭಾಸ್ವನ್ಮಂಡಲಂ ಕುಂಡಲಂ ॥ ೭

ಅಸುರರ ನೆತ್ತರೊಳ್ ಪೊರೆದ ಕೈದುಗಳಂ ತೊಳೆಯಲ್ ತಗುಳ್ದು ಧೂ
ಳಿಸಿದ ಹಯಂಗಳಂ ಜಲದೊಳಿಕ್ಕಲಿಳಾತಳಮಂ ನಿರಂತರಂ ।
ಬಿಸಿಗದಿರಿಂದೆ ನೋಯಿಸಿದ ಪಾಪಮನಿಲ್ಲಿಯೆ ನೀಗಲೆಂದು ಬಂ
ದೊಸೆದಪರಾರ್ಣವಕ್ಕೆ ಪರಿವಂತಿನನೆಯ್ದಿದನಸ್ತಶೈಲಮಂ ॥ ೮

ನಳಿದೀಸಂ ಪತ್ತೆ ಸೂತಂ ಪೆಱಗುಡುಗೆ ಹಯಂ ಜಾಱೆ ತೋಳ್ ಪಾಱೆ ತೇರ್ ವ್ಯಾ
ಕುಳ ಚಕ್ರಂ ಸಿಲ್ಕೆ ಶೃಂಗಾಗ್ರದಿನಿೞಿವೆಡೆಯೊಳ್ ಪದ್ಮಿನೀದೇಶಕೋಶಾ ।
ವಳಿಯಂ ಕೈಕೊಂಡು ಬೆಂಬತ್ತಿಸೆ ತಿಮಿರಬಲಂ ಕಂಡು ತಾಂ ಸೂರ್ಯನಸ್ತಾ
ಚಳದೊಳ್ ಕೆಂಬಟ್ಟೆಯೊಂದಡ್ಡಣದೊಳೆ ಮಗುೞ್ದಂತೆಡ್ಡಮಾಯ್ತರ್ಕಬಿಂಬಂ ॥ ೯

ಕಡುಬಿಸುಪಾಱೆ ಬೆಳ್ಪಣಮೆ ಪಾಱೆ ಕರಂ ಕರಮೆಲ್ಲಪಕ್ಕದಿಂ
ದುಡುಗೆ ನಿಜಾಂಗತುಂಗಧವಳಾಕೃತಿ ಕಾಸಿದ ಬಟ್ಟಿನಂತೆ ಕೆಂ ।
ಪಡರ್ದಿರೆ ತನ್ನ ಮುನ್ನೊಗೆದ ತತ್ತಿಯ ರೂಪನೆ ಪೋಲ್ತು ಜಾಜಿನೊಳ್
ತೊಡರ್ದವೊಲೊಪ್ಪಿದಂ ಗಗನವೃಕ್ಷದ ಪಣ್ಗೆಣೆಯಾಗಿ ಭಾಸ್ಕರಂ ॥ ೧೦

ಕುವಲಯ ಪೀಡೆಯಂ ಪಡೆದು ಪುಷ್ಪಿತಪದ್ಮಿನಿಗೋತು ಕಾಯ್ಪು ಸಂ
ಭವಿಸಿರೆ ಮಂಡಲಾಗ್ರಕರಮಂ ಕುಲಗೋತ್ರಶಿರಕ್ಕೆ ನೀಡುತಿ ।

---

[1] ವೆತ್ತಿರ್ದು (ಅ). [2] ಬಧ್ವನಿತವಿವರಮೆಂಬಂ (ಖ.ಬ). [3] ಯೆ (ಖ.ಬ). [4] ಮಯು (ಅ). [5] ಣ್ಚಿತಂ (ಅ). [6] ವಾರು (ಖ.ಬ).

ರ್ಪವಗುಣದಿಂದಮೆಯ್ದಿದುದಧೋಗತಿಯೆಂದು ವಿರಕ್ತನಾದವೋಲ್
ದಿವಕರನಂಬರಂದೊಱೆದು ಪಶ್ಚಿಮವಾರ್ಧಿಗೆ ಮೆಯ್ಯನಿಕ್ಕಿದಂ ॥* ೧೧
(ಜಗನ್ನಾಥವಿಜಯಂ, ೧೬-೯೪.)

ಇನಿಸುಂ ಪೊಂಗಾಱಿ ಮೇಲುಚ್ಚಳಿಸೆ ಹಯಚಯಸ್ಕಂಧಮಂ ತೇರ ಕೋಳಾ
ರ್ವಿನೆಗಂ ಮಾರ್ಕೊಂಡು ನೇಣಂ ಮಲರೆ ತೆಗೆವಿನಂ ಸೂತನಶ್ವವ್ರಜಂ ತೊ।
ಟ್ಟನೆ ಕೀಲಂ ಕರ್ಚೆ ಘೋರೆಂದುರುಳೆ ಪರಿವಿನಂ ಸಾರ್ದನಸ್ತಾದ್ರಿಯಂ ಕಾಂ
ಚನರಾಜಿಷ್ಣುಪ್ರಭಾಪಿಂಜರಿತಕಬಳಿತವ್ಯೋಮರಂಗಂ ಪತಂಗಂ ॥ ೧೨

ಪೂಡುವ ಕುದುರೆ ಬೆಸಂಗೊಂ
ಡೋಡುವ ತೇರ್ಗೊಂಡೆಗಾಲಿ [1]ಪೊಡೆವಂ[1] ಪೆಱವಂ।
ಕೇಡಿಂಗಲಸಿದೊಡಕ್ಕುಮೆ
ನೋಡಿರೆ ರವಿ ಕೆಡೆದನಸ್ತಗಿರಿ ಮಸ್ತಕದೊಳ್ ॥ ೧೩
(ಲೀಲಾವತಿ, ೧೦-೧೭; ನೇಮಿನಾಥಪುರಾಣಂ, ೫-೧೪).

---

* ಈ ಪದ್ಯವಾದ ಮೇಲೆ (ಖ.ಬ.) ಪ್ರತಿಗಳಲ್ಲಿ ಮುಂದಿನ ನಾಲ್ಕು ಪದ್ಯಗಳು ಹೆಚ್ಚಾಗಿವೆ :—

ಫುಲಫುಲನೆಂದು ಸಂಜೆವಱೆ ನಾಱೆ ಧರಾತಳದುಷ್ಣವಾಱೆ ಮಾ
ರ್ಮಲೆವಪರಾಬ್ಧಿ ಕೆಂಪು ನಪುದೋಱೆ ಸರೋಜದ ಲಕ್ಷ್ಮಿ ಜಾಱೆ ನೈ।
ದಿಲ ಬಳಗಂ ಪೂದಟ್ಟು ನಯವೇಱೆ ರಥಾಂಗವಗಲ್ದು ಪಾಱೆ ಕ
ತ್ತಲೆಯ ಸೆಱಂಗುದೋಱೆ ದಿನನಾಯಕನೇಱಿದನಸ್ತಶೈಲಮಂ ॥ ೧

ಖಗತತಿ ಗೂಡ ಸಾರೆ ಬಿಗಿದಿರ್ದ ರಥಾಂಗಕೆ ಬಾಧೆ ಸಾರೆ ಕೇಳ್
ಗಗನಕೆ ತಾರೆ ಸಾರೆ ಯುವತೀಕುಚಮಧ್ಯಕೆ ಕಂತು ಸಾರೆ ಮ।
ಲ್ಲಿಗೆ ಕುಮುದಕ್ಕೆ ಸಾರೆ ಧರೆಗೆಯ್ದೆ ತಮಂ ನೆಱೆ ಸಾರೆ ಸಾಗರ
ಕ್ಕೊಗುಮಿಗೆ ಪೆರ್ಚಿ ಸಾರಲಪರಾಬ್ಧಿಯನೆಯ್ದಿದನಾ ದಿವಾಕರಂ ॥ ೨

ಖಗತತಿಗೂಡನೆಯ್ದೆ ಶ್ರೋಣರ್ವಕ್ಕಿಗಳಿಕ್ಕೆಯನೆಯ್ದೆಯಂಬುಜಂ
ದುಗುಡಮನೆಯ್ದೆಯುತ್ಪಲಿನಿ ಹಾಸ್ಯಮನೆಯ್ದೆಯೊಱಲ್ದು ಪಾಣ್ಬರೊ।
ಯ್ಯಗೆ ನಿಜಸೂಚಿಕಾಗೃಹಮನೆಯ್ದೆ ವಿಯೋಗಿಗಳಂಗಜಾಸ್ತ್ರದ
ಗ್ನಿಗೆ ಗುಱಿಯಾಗಲೆಯ್ದೆ ದಿನನಾಯಕನೆಯ್ದಿದನಸ್ತಶೈಲಮಂ ॥ ೩

ಸುಳಿವಳಿ ಪೂತ ಗೊಂಚಲೊಳದಂಗೆ ಸುರುಳ್ದು ಮರಾಳಮಂಬುಜಂ
ಗಳ ಮಱೆಯೊಳ್ ಸುಯಿಲ್ಗಱೆಯೆ ಬಗ್ಗಿಸುವಗ್ಗದ ಕೋಕಿಳಾಳಿ ಕೆಂ।
ದಳಿರೊಳೆ ದೂರಿಸುತ್ತಿರೆ ಶುಕಾವಳಿ ಪಣ್ಗಳನೊತ್ತುಗೊಂಡು ಕಂ
ಗಳನರೆ ಮುಚ್ಚಿ ತೂಂಕಡಿಸೆ ಸಾರ್ದನಹಸ್ಪತಿ ಪಶ್ಚಿಮಾದ್ರಿಯಂ ॥ ೪

[1] ಸೂತಂ (ಅ), ಎಸೆಪಂ (ತ).

ಉರವಣಿಯಿಂ ಕಾಲಗಜಂ
ಮರವಾಯ್ದುದು[1]ವಸ್ತ[1]ವೆಂಬ ಚೆಂದೆಂಗಿಂದಂ ।
ಸರಸಿರುಹಮಿತ್ರಮಂಡಲ
ಪರಿಗತಫಲವೋಡಿ ಬಿರ್ದುದಪರಾಂಬುಧಿಯೊಳ್ ॥ ೧೪

ಮುನಿಹಸ್ತಾಂಬುಜದಿಂದಮರ್ಘ್ಯಜಲಜಾಲಂ ಬೀಳೆ ನೀ[2]ಲಾಬ್ಜಕಾ[2]
ನನದೊಳ್ ಪಾಯ್ದಳಿ ಬೀಳೆ ಜಾರರೆದೆಯೊಳ್ ರತ್ಯುತ್ಸವಂ ಬೀಳೆ ಪ ।
ದ್ಮಿನಿ ಬೆಂಬೀಳೆ ಬಟಲ್ದು ಬೀಳ್ವ ಹತಕೋಕಾನೀಕದಿಂದುರ್ಬಿ ಕ
ಣ್ಬನಿಗಳ್ ಭೋರೆನೆ ಬೀಳೆ ಬಿಟ್ದನಪರಾಂಭೋರಾಶಿಯೊಳ್ ಭಾಸ್ಕರಂ ॥ ೧೫

[3]ಕಟಿ[3]ವದನಾದ ಭಾಸುರವಿಸಿಲ್ ತೆರೆಯಂತಿರೆ ಬಟ್ಟಲಿಟ್ಟು ತಂ
ದಿಟಿಪಿದ ಲೋವೆಯಂತಿರಪರಾಚಲಕೋಟಿ ನಿಶಾತಮಿ[4]ಸ್ರದೊಳ್ ।
ತೊಳ[4]ಗುವ ಧೂಳಿಸಂಜೆಯೆನೆ [5]ಸಾ[5]ರ್ದಿರೆ [6]ಪಿಂಬಗಲೆಂಬ[6] ಲಗ್ನಿಗಂ
[7]ಸುಟಿಸಿದ[7] ಬಟ್ಟಲಂತೆ ಮುಟುಗಿತ್ತಪರಾಬ್ಧಿಯೊಳರ್ಕಮಂಡಲಂ ॥ ೧೬

(ಅನಂತನಾಥಪುರಾಣಂ, ೭-೭೪.)

ಎನಗಂ ಭೂಪತಿಗಂ ಸಮಾನಮೆ ಕರವ್ಯಾಪ್ತಾಖಿಲಾಶತ್ವಮ
ತ್ಯನುರಕ್ತಪ್ರಕೃತಿತ್ವಮಭ್ಯುದಯವತ್ವಂ ಚಕ್ರಭೃತ್ವಂ ದಲೆಂ ।
ದಿನನುದ್ಯಾನಪಯೋವಿನೋದಸದೃಶತ್ವಕ್ಕಂ ಮನಂದಂದವೋಲ್
ವನಮಾಲಾಕುಲತೀರಮಪ್ಪಪರಪಾರಾವಾರಮಂ ಪೊರ್ದಿದಂ ॥ ೧೭

(ಚಂದ್ರಪ್ರಭಪುರಾಣಂ, ೮-೨.)

ಪ್ರತ್ಯಗ್ಭೂಧರವಾತ್ಮಾ
ಧಿತ್ಯಕದೊಳ್ ತಳೆದುದಸ್ತಗತಿಯಿಂ ಬೀಪ್ಪಾ ।
ದಿತ್ಯನನೆಂದುಮುದಾ[8]ರ್ಗಂ[8]
ನಿತ್ಯಪರಾರ್ಥೈಕವೃತ್ತನಕ್ಕುಂ ಗ್ರಾ[9]ಹ್ಯಂ[9] ॥ ೧೮

(ಚಂದ್ರಪ್ರಭಪುರಾಣಂ, ೮-೩.)

ಅಚ್ಚದಿರೆ ಕಟಲೆ ಕೀಲ್ ನಡು
ವುರ್ಚೆ ನೊಗಂ ಮುಱಿಯೆ ಸುರುಳೆ ಸೂತಂ ನಸು ಕಣ್ ।
ಮುಚ್ಚೆ ಫಣಿ ಕುದುರೆ ಬಟಲಲ್
ಪಶ್ಚಿಮಮಿನಿಸಿನಿಸು ಜಾಱೆ ದಿನಕರನಿಟಿದಂ ॥ ೧೯

---

[1] ಮಸ್ತ (ಖ.ಬ). [2] ರಾಂಬುಜಾ (ಕ). [3] ತಳಿ (ಖ.ಬ). [4] ಪ್ರಯೋಗಟು (ಅ). [5] ಪೊ (ಅ). [6] ಪಿಂಗಲಿಯೆಂಬ (ಖ.ಬ). [7] ಘಟಿಗೆಯ (ಅ). [8] ರ್ಗಮ (ಖ.ಬ). [9] ಮ್ಯಂ (ಖ.ಬ).

ಕವಿದುವು ಧೇನು ಮುಂಚೆ ತುಱುಗಳ್ ಪೊಲದತ್ತಣಿನೂರ್ಗೆ ಬಾ[1]ನ[1]ಲಾ
ದುವು ಪಡುವಣ್ಗೆ ಪಾಱಿದುವು ಗೂಡಿನ ಸಾರ್ಕೆಗೆ ಪಕ್ಕಿ ಕೊಂಬುಗೊಂ ।
ಡುವು ಮೃಗಮೂರ ಪೊರ್ದುಗೆಯ ಬಟ್ಟೆಗೆ ಮೇಪಿನ ಕಾಪಿನಿಂ ಮರ
ಳ್ದುವು ದಿನನಾಯಕಂ ವರುಣ ದಿಙ್ನಗಮಂ ಮಱೆಗೊಳ್ವ ಕಾಲದೊಳ್ ॥ ೨೦

ಅಪರಾಶಾದ್ರಿಯ ಮೇಲೆ ಗೈರಿಕಶಿಲಾಶಲ್ಕಂಗಳಂ ನುರ್ಗುತುಂ
ತಪನಸ್ಯಂದನ ಚಕ್ರಮಾಕ್ರಮಿಸಿ ಪೋದಂತಾ ರಜಂ ವಾಜಿರಾ ।
ಜಿಪದಾಘಾತದಿನುರ್ಬಿ ಪರ್ಬಿದುದು ತದ್ದಿಕ್ಚಕ್ರಮಂ ಬೇಱೆ ಕೆಂ
ಪು ಪೊದ[2]ಬ್ಬಿಂ[2]ತು ನಿಮಿತ್ತಮೇನೆನಿಸಿ ಸಂಧ್ಯಾರಾಗಮಾ ವೇ[3]ಳೆ[3]ಯೊಳ್ ॥ ೨೧

ಪರಿಣತದಿನಶಿರದಂ[4]ದದ[4]
ಖರಕಿರಣಂ ಕಾಲಚಕ್ರಹತಿಯಿಂ ಕೆಡೆಯಲ್ ।
ಸುರಿದು ಪರೆದರುಣಜಲದಂ
ತಿರೆ ಪಸರಿಸುತಿರ್ದುದಪರಸಂಧ್ಯಾರಾಗಂ ॥ ೨೨

(ಲೀಲಾವತಿ, ೧೦–೧೯.)

ಅಂಬರಮಣಿ [5]ಮುೞುಗಿದನಿಂ
ತಂಬುವಿನಿಂ[5] ಹಿಮಕರಾಂಶುಗಳ್ ಪತ್ತು[6]ಗುಮೆಂ[6] ।
ದಂಬರ ಹರಿ [7]ಪೊದೆದಾ[7] ಪೀ
ತಾಂಬರ[8]ಮೆನಿಸಿರ್ದುದಪರ[8]ಸಂಧ್ಯಾರಾಗಂ ॥ ೨೩

(ಲೀಲಾವತಿ, ೧೦–೨೦.)

ಅಂಬರವಧು ಮಿತ್ರವಿಯೋ
ಗಂ ಬೇಗದೊಳಾ[9]ಗೆ ಮನದೊಳುಮ್ಮಳದಿಂ ಕಾ ।
ಶಾಂ[9]ಬರಮಂ ಪೊದೆದುದು ತಾ
ನೆಂಬಿನೆಗಂ ಸಂಜೆಗೆಂಪಿನಿಂ ರಂಜಿಸುಗುಂ ॥ ೨೪

(ಕುಸುಮಾವಳಿ, ೪–೨೭).

ಬಳಸಿದುದರ್ಕವಾಜಿ ಖುರಘಟ್ಟಿತಮಾದಪರಾದ್ರಿಯಿಂದಮು
ಚ್ಚಳಿಸಿದ ಧಾತುರೇಣುವೆನೆ ಚಕ್ರಯುಗಂಗಳಗಲ್ಕೆಗಿಚ್ಚು ಪಾಂ ।

---

[1] ವ (ಕ.ಖ.ಬ), (ಕವಿಚರಿತ್ರೆ–I, ೩೩೭). [2] ಳ್ದಿಂ (ಖ.ಬ). [3] ಗ (ಕ).
[4] ತಿರೆ (ಅ). [5] ಮುಲುಗಿದನಿಕರಂಬುವಿನಂ (ಕ), ಮುೞುಗಿದನಿಂಶುಂಬುವಿನ (ಅ).
[6] ವುವೆಂ (ಅ.ಕ). [7] ಪೊಡೆಯಲ್ (ಕ.ಅ). [8] ತೆಗೆದನೆನಿಸೆ (ಅ). [9] ಗಲುಬ್ಬೆಗ
ದೊಳಂ ಕಾಷಾಯಾಂ (ಅ).

ಸುಳಿಯರ ರಾಗದೇೞ್ಗೆ ದೆಸೆವೆಣ್ಗಳ ರತ್ನವಿಭೂಷಣಾಂಶುವು
ತ್ಪಳಿನಿಯ ಕುಂಕುಮೋದಕದ ಸಿಂಪಿಣಿ ಸಂಜೆಯ ಕೆಂಪು ಲೋಕಮಂ ॥ ೨೫

(ಚಂದ್ರಪ್ರಭಪುರಾಣಂ, ೮–೪.)

ಒಂದದ ಪಗಲಿರುಳೆರಡಱ
ಸಂದುಗಳಂ ವರುಣಶಿಲ್ಪಿ ರಕ್ತಾಂಬರದಿಂ ।
ಸಂದಿಸಿ ಪೊಲಿದವೊಲೆಸೆದುದು
ಮಂದೈಸಿದ ಸಂಜೆಗೆಂಪು ಪಡುವಣ ದೆಸೆಯೊಳ್ ॥* ೨೬

(ಜಗನ್ನಾಥವಿಜಯಂ, ೧೬–೯೫.)

ಜಲರುಹಮಿತ್ರನೊಳ್ ನೆರೆವ ಸಂಜೆಯ ನಿರ್ಭರಕಂಠನಾದಮಂ
ನಲವಿನೊಳೆಯ್ದೆ ಕಲ್ತು ಪರಿಮಿಕ್ಕಿರೆ ಪಕ್ಕೆಗೆ ಸಾರ್ವ ಪಕ್ಕಿಗಳ್ ।
ಚಿಲಿವಿಲಿವಿಚ್ಚುವಿಚ್ಚುಚಿಲಿಚಿಲ್ಪಿಲಿ ಕರ್ಕುಕಹುರ್ಕು ಬಾರ್ಕುಳಿ
ಘುಲಘುಲಲೆಂದದೇನುಲಿಯುತಿರ್ದುದೊ ನೀಳ್ದ ಮಹೀರುಹಂಗಳೊಳ್ ॥ ೨೭

---

* ಈ ಪದ್ಯವಾದಮೇಲೆ (ಖ.ಬ). ಪ್ರತಿಗಳಲ್ಲಿ ಮುಂದಿನ ೫ ಪದ್ಯಗಳು ಹೆಚ್ಚಾಗಿವೆ :

ದಿನಪಂ ತನ್ನನಗಲ್ದು ಪೋಗೆ ಹರಿದಿಕ್ಕಾಂತಾನನಂ ಕಂದಿದ
ತ್ತೆನೆ ಪರ್ವ್ಯುರ್ವಿದುದಾತನೊಳ್ ನೆರೆಯೆ ರಾಗಂ ಪಶ್ಚಿಮಾಶಾವಿಳಾ ।
ಸಿನಿಗಾದತ್ತೆನೆ ಸಂಜೆ ರಂಜಿಸಿದುದೇನಾಶ್ಚರ್ಯಮಿಂ ತಾಳ್ದರಾ
ತಿನಿಯೇಂ ತನ್ನನಗಲ್ದೊಡಂ ನೆರೆದೊಡಂ ನೀರಾಗಮಂ ರಾಗಮಂ ॥ ೧

ತಡೆಯದೆ ದಿನಪತಿ ದಿಕ್ಸತಿ
ಯೊಡಗೂಡಲ್ ಪೋದ ತೆಱನನಱದರುಣಂ ಕೆಂ ।
ಪಿಡಿದಿರ್ದ ಕಾಂಡಪಟಮಂ
ಪಿಡಿದಿರ್ದವೊಲಪರದಿಶೆಯ ಸಂಧ್ಯಾರಾಗಂ ॥ ೨

ಪವಳದ ಬಳ್ಳಿಯ ತುಱುಗಲ್
ಪವಣಿಲ್ಲದೆ ತಳ್ತು ಬೆಳದು ಕುಡಿಯಿಟ್ಟಪರಾ ।
ರ್ಣವದೊಳೆ ಬೆಳೆದಪವೆಂದೆಂ
ಬವೊಲೆಸೆದತ್ತಪರದೆಸೆಯ ಸಂಧ್ಯಾರಾಗಂ ॥ ೩

ಇನನಪರಾಂಗನೆಯಂ ಪಿಡಿ
ದನುಭವಿಸಲ್ ಪೋದ ತೆಱದಿನಡಗಿದನಾ ಕಾ ।
ಮಿನಿಯನುರಾಗಂ ಪರ್ಬಿ
ತ್ತೆನಲೆಸೆದತ್ತಪರದೆಸೆಯ ಸಂಧ್ಯಾರಾಗಂ ॥ ೪

ಇನನಸ್ತಮಿಸಲ್ ದಿವಸಾಂ
ಗನೆ ಸಹಗಮನವನೊಡರ್ಚಲೊಟ್ಟಿದ ಪೆರ್ಗಿ ।
ಚ್ಚಿನ ಪರ್ಬಿದರುಣರುಚಿಯೆಂ
ಬಿನಮೆಸೆದತ್ತಪರದೆಸೆಯ ಸಂಧ್ಯಾರಾಗಂ ॥ ೫

ತವಕದಿನಪ್ಪಿ ತಲ್ಲಣದೆ ಚುಂಬಿಸಿ ನಿಲ್ಲದೆ ಕೂಡಿ ತೋಡಗಗ
ಲ್ಚುವ ದಿವಸಾವಸಾನಸಮಯಕ್ಕೆ ಕನಲ್ದುರಿದೇಟ್ಟೆ ಸಂಜೆಯೊ ।
ತ್ತುವ ತವುವತ್ತ ಮಿತ್ತ ಲಳುರ್ದತ್ತಲೆ ಪೊರ್ದಿದ [1]ಹೊಳ್ಳಲೊಳ್[1] ಮಿಡುಂ
ಕುವ [2]ಬೆದೆವಾವಿ[2]ನಂತಗಲಲಾಱದೆಟಲ್ದವು ಜಕ್ಕವಕ್ಕಿಗಳ್ ॥ ೨೮

(ಅನಂತನಾಥಪುರಾಣಂ, ೭-೭೦.)

ಸುಯ್ದ[3]ಟ[3]ಲೆ ರಥಾಂಗಂ ಕ
ನ್ನೆಯ್ದಿಲನಲಗೆಂದು ಪಾಯಲೊಡರಿಸಿದುದು ಚೆ ।
ನ್ನೆಯ್ದಿಲು[4]ರಿ[4]ಯೆಂದು ಪುಗಲನು
ಗೆಯ್ದುದು ಪೆಣ್ಬಕ್ಕಿ ವಿಪುಳ ವಿರಹವ್ಯಥೆಯಿಂ ॥ ೨೯

ಬಿಸುಸುಯ್ದತ್ತೋಪನೊಳ್ ಪೋದಡೆ ಕಳವಳದಿಂ ಕಂಜಕಿಂಜಲ್ಕದೊಳ್ ಭಾ
ವಿಸಿ ಪೊಕ್ಕುಂ ಪ[5]ಜ್ಜೆ[5]ಯಂ ತಾವರೆಯೆಲೆವಱಿಯೊಳ್ ನೋಡಿ ಶೈವಾಳದೊಳ್ ಸೋ
[6]ದಿ[6]ಸಿ ನೀಲಾಂಭೋಜದೊಳ್ ನಿಟ್ಟಿಸಿ ತೆರೆಪೋರೆಯೊಳ್ ಪೊಕ್ಕು ಸುತ್ತುಂ ತೊಟಲ್ದಾ
[7]ಲಿ[7]ಸಿ ನೀರ್ವೊ[8]ಯ್ಲಿಂ[8] ಬಟಲ್ದತ್ತ ಸಮಶರಸಮುತ್ಕೀಲಿತಾಂಗಂ ರಥಾಂಗಂ ॥ ೩೦

ಒಱೆದುಗುವ ಬಾಷ್ಪವಾರಿ[9]ಯೊ
ಳೆ[9]ಱಂಕೆಗಳ್ ನಾಂದು ಮಗುಳೆ ವಿರಹಾನಳನಿಂ ।
ನೆಱೆ ಬಱ[10]ವಾಗಿರೆ[10] ಪಡುನೇ
ಸಱೊ[11]ಳಳುರ್ದು[11]ವಗಲ್ದು ಚಕ್ರವಾಕದ್ವಂದ್ವಂ ॥ ೩೧

(ಚಂದ್ರಪ್ರಭಪುರಾಣಂ, ೮-೬.)

ಅರಮೆ ಮಱೆ ಪತಂಗಂಗಾಗೆ ತಚ್ಛೈಲಶೃಂಗಂ
ವಿರಹಪರವಶಾಂಗಂ ತ್ಯಕ್ತಜಾಯಾನುಷಂಗಂ ।
ಸ್ಮರವಿಶಿಖನಿಷಂಗಂ ಸಾಶ್ರುಪಾತಾಂತರಂಗಂ
ದರವಿಚಳದಪಾಂಗಂ ಮ್ಲಾನಮಾಯ್ತಾ ರಥಾಂಗಂ ॥ ೩೨

(ಚಂದ್ರಪ್ರಭಪುರಾಣಂ, ೮-೫.)

ತೆರೆ[12]ಯ ಸೆಳೆ[12]ಮಂಚದೊಳ್ ಬಿ
ತ್ತರಿಸಿದ ಗಳಿತಾಬ್ಜದಳದ ನುಣ್ಬಸೆಯೊಳ್ ಬೆ ।

---

[1] ಪೊಟಲೊಳ್ (ಅ). [2] ಬೆಳುಗಾವಿ (ಅ). [3] ಗ (ಕ). [4] ಲಿ (ಕ). [5] ಜ್ಜೆ (ಕ).
[6] ವಿ (ಕ.ಖ.ಬ). [7] ರಿ (ಕ). [8] ಯ್ದಂ (ಕ). [9] ಯಿನೆ (ಅ). [10] ವರಾಗೆ (ಖ.ಬ)
[11] ಳಿರ್ದು (ಅ). [12] ಸೆಳೆಯು (ಕ).

ಳ್ದೊರೆಯ ತೆರೆಸುತ್ತಿನೊಳ್ ಪ್ರಿಯೆ
[1]ನೆರೆದೊಳ್ಪಂ[1] ಬಯಸಿ ಕೋಕನಾಯ್ತು ಸಶೋಕಂ ॥ ೩೩
(ಚಂದ್ರಪ್ರಭಪುರಾಣಂ, ೮–೮.)

ಜಲಜದಳಪೀಠದೊಳ್ ನ
ಲ್ಲಳ ನುಣ್ಗೞ ಸೋಂಕೆ ಸೋಂಕಿ ಕುಳ್ಳಿರ್ದಳಿನೀ ।
ಕಳಗೀತರವಮನಾಲಿಪ
ವಿಳಾಸಮಂ ನೆನೆದೊನಲ್ದುದೊಂದು ರಥಾಂಗಂ ॥ ೩೪
(ಚಂದ್ರಪ್ರಭಪುರಾಣಂ, ೮–೯.)

ಇನಿಯಳ್ ಪೊಣರೞಿದೊಡದಂ
ನೆನೆನೆನೆದುಂ ಸುಯ್ದುಸುಯ್ದೞಲ್ದತ್ತಿತ್ತಿ ।
ಬ್ಬನಿಯಬ್ಬಿನಿದಪ್ಪುದೆ ನೋ
ಡಿ ನೋಡಿ ಜಾನಿಸಿದುದತುಳಶೋಕಂ ಕೋಕಂ ॥ ೩೫
(ಜಗನ್ನಾಥವಿಜಯಂ, ೧೬–೯೭.)

ಇದು ಮತ್ಪ್ರಾಣೇ[2]ಶೆಯೆ[2]ನ್ನೊಳ್ ನೆರೆದ ಪುಳಿನಮಾಯಿರ್ದುದಾ ಕಾಂತೆ ಮೆ[3]ಲ್ಲೊ[3]
ಲ್ಲದ ಮೃಣಾಳಾ[4]ರ್ಧಮಂ[4] ತೋರ್ಪುದೆ ಪುಸಿಮುಳಿಸಿಂ ಕಾಡಲೆಂದಾಕೆ ಪೊಕ್ಕಿ
[5]ರ್ದುದಿದಾ[5]ನೀರೇಜಪರ್ಣೋತ್ಕರಮೆನುತೆ ಮೊದಲ್ಗೊಂಡುದಂಭೋಜ[6]ಸದ್ಮಾಂ[6]
ತದೊಳುದ್ಯತ್ಕಂತು[7]ಚೇತಂ[7] ತೊೞಲಲವಿರತಂ ಚಕ್ರವಾಕಂ ವರಾಕಂ ॥ ೩೬
(ಚಂದ್ರಪ್ರಭಪುರಾಣಂ, ೮–೧೦.)

ನಲ್ಲರಗಲ್ಕೆಯಿಲ್ಲದೆಡೆಯಸ್ತಮಯಕ್ಕೆ ದಿನಾಧಿನಾಯಕಂ
ಸಲ್ಲದ ತಾಣಮಂಗಜಶರಾಹತಿ ಪೊರ್ದದ ದೇಶಮುಳ್ಳೊಡಂ ।
ತಲ್ಲಿಯೆ ಮಾಡ್ಕೆ ಮಜ್ಜನನಮಂ ಬಿದಿಯೆಂದು ರಥಾಂಗಕಾಂತೆ ಹೃ
ದ್ವಲ್ಲಭವಿಪ್ರಯುಕ್ತೆ ಬಗೆಗೆಟ್ಟು ನೆೞಲ್ದುದು ಪದ್ಮಪತ್ರದೊಳ್ ॥ ೩೭
(ಚಂದ್ರಪ್ರಭಪುರಾಣಂ, ೮–೭.)

ಚಂಡಮರೀಚಿಗಸ್ತಮಯಮಿಲ್ಲದುದೊಂದೆಡೆ [8]ನಿಮ್ಮ[8] ಕೇಳ್ದುದುಂ
ಕಂಡುದುಮುಳ್ಳೊಡಿಂ ಬೆಸಸಿಮಾಮಿರದಲ್ಲಿಗೆ ಪೋಪೆವೆಂದು ಮೆ ।
ಯ್ಗೊಂಡೊಲವಿಂದಗಲ್ಕೆಗಣಮಾೞದೆ ಪಕ್ಕಿಗಳೆಲ್ಲ[9]ಮೇಂ[9] ಮರು
ಳ್ಗೊಂಡವೊಲೂಳ್ದು ಕೂಡೆ ಬೆಸಗೊಂಡು ಬೞಲ್ದುವು ಜಕ್ಕವಕ್ಕಿಗಳ್ ॥ ೩೮
(ಪಂಪಭಾರತಂ, ೪–೪೮.)

---

1 ಗಿರಿದೊಳ್ಪನೆ (ಅ). 2 ಶನೆ (ಅ). 3 ರ್ವೊ (ಅ). 4 ರ್ಧದಿಂ (ಖ.ಬ). 5 ರ್ದ ದಳಂ (ಖ.ಬ). 6 ಪ (ಕ). 7 ಚೆಂದಂ (ಖ), ಚಿಂತಂ (ಬ). 8 ನೀವು (ಕ). 9 ಘುಂ (ಅ), ಮುಂ (ಕ).

ನೋಡಿ ಕನಲ್ದೊನಲ್ದು ಪಡುನೇಸಱನುಣ್ಮುವ ಕಣ್ಣನೀ[1]ರೋಳೋ
ಲಾ[1]ಡುವ ಜಕ್ಕವಕ್ಕಿ ಬಗೆಗೆಟ್ಟು ವಿಯೋಗವಿಷಾದ[2]ವೇಗದಿಂ[2] ।
ಪಾಡೞಿದೆಂತೊ ಪಾಱಿದಪುವಾನಱಿದೆಂ ನಿಡುಸುಯ್ಯು ಗಾಳಿ ಕೊಂ
ಡೋಡಿದುವೊಂದನೊಂದೆಸೆಗದಲ್ಲದೊ[3]ಡೇಂ ಗಡ[3] ಪಾಱಲಾರ್ಪುವೇ ॥ ೩೯

(ಮಲ್ಲಿನಾಥಪುರಾಣಂ, ೭–೫.)

ಕೂಡಿದೆವಿಲ್ಲಿ ಕೂಡಿ ನಲಿದೋಕುಳಿಯಾಡಿದೆವಿಲ್ಲಿ ಸಂಗಡಂ
ಪಾಡಿದೆವಿಲ್ಲಿ ಪಂಕಜದ ಕೋಮಳಕೋಶದ ಬೀಜರಾಜಿಯಂ ।
ತೋಡಿದೆವಿಲ್ಲಿ ನೀಡಿ ಕುಟುಕಂ ಮನದಟ್ಕಱೊಳೀಗಳಿಕ್ಕಿ ಬಾ
ಯ್ಗೂಡಿದೆವೆಂದು ತಮ್ಮನಿಯರಂ ನೆನೆದೞ್ತುವು ಜಕ್ಕವಕ್ಕಿಗಳ್ ॥ ೪೦

ಅಱಸಿ ಸುೞಿಸುೞಿದು ನಲ್ಲಳ
ನೆಱಂಕೆಗೊಟ್ಟೊಱಲಿಯೊಱಲಿ ದನಿಗೆಟ್ಟೞುತುಂ ।
ತೊಱೆತರ್ಪ ಕಣ್ಣನೀರ್ವರ
ಲೊಱಗಿದುದೞ್ತೊಂದು ಮೂರ್ಛೆವೋಗಿ ರಥಾಂಗಂ ॥ ೪೧

ಎರಲತೆಪಿಂದೆಸೞ್ ಮಿಸುಪ ನೆಯ್ದಿಲನೋಪಳೆಗೆತ್ತು ಗೆಂಟಱೊಳ್
ಕರೆದುದು ಬಾರಳಾಂ ಕರೆದೊಡಂ ಪ್ರಿಯೆಯೆಂದು ಕನಲ್ದು ಚಂಚುವಂ ।
ಮುರಿದುದು [4]ಬಂದ[4]ಡಂಗಿದಳೆ ಗೆತ್ತು ಬಿದಿರ್ಚಿ ದಳಂಗಳಂ ತೆಱಾ
ದಿರಿದುದು ಜಕ್ಕವಕ್ಕಿ ಮಿಗೆ ಮೂರ್ಛೆಗೆ ಸಂದುದು ಕಾಣದೋಪಳಂ ॥ ೪೨

(ಅನಂತನಾಥಪುರಾಣಂ, ೭–೭೧.)

ಕಡುಬಿಸುಪನಹಿಮಕರನಿವ
ಱೊಡಲೊಳ್ [5]ಮುಡಗಿಟ್ಟು[5] ಪೋದನೆನೆ ಮಱುಕಂ ನೂ ।
ರ್ಮಡಿಸಿದುದಗಲ್ಕೆಗಾಱದೆ
ಮಿಡುಮಿಡುಮಿಡುಕಿದುವು ಜಕ್ಕವಕ್ಕಿಯ ಪೊಣರ್ಗಳ್ ॥ ೪೩

ಪುಳಿನತಳಂಗಳೊಳ್ [6]ಸುೞಿದು[6] ಸುಣ್ಮಳಲಂ ಜಲಶೀಕರಂಗಳಂ
ತಳಿದು ಕಱಲ್ದ ಪದ್ಮದಳಸಂಕುಳದಿಂದೆಸಪ್ಪಾಸನೊತ್ತಿ ಪೂ ।
ಗೊಳದೊಳಗಲ್ದ ಕೋಕವನಿತಾವ್ಯಥೆಗಂ ಶಿಶಿರೋಪಚಾರದೊಳ್
ಕೆಳದಿಯರಾದು[7]ವೋ[7] ತಳರ್ವ ತಣ್ಣೆಲರಿಂ ತರಳೋರ್ಮಿಮಾಲೆಗಳ್ ॥ ೪೪

(ಅನಂತನಾಥಪುರಾಣಂ, ೭–೭೧.)

---

[1] ರೊಳಲ್ಲಾ (ಕ.ಖ.ಬ). [2] ಬೇದದಿಂ (ಕ.ಖ.ಬ). [3] ಡೀಗಳೆ (ಖ.ಬ). [4] ಪಿಂ (ಖ.ಬ). [5] ಮಾರವಿಟ್ಟು (ಖ.ಬ). [6] ಸೆಳೆವ (ಅ). [7] ವಾ (ಅ).

ಇನನಸ್ತಮಿತ್ರಿಯನಾತನೊಳ್ ತವದ ಪೆರ್ಚಂ ನಿಚ್ಚಮಿಚ್ಛೈಪ ಕೋ
ಕನಿಕಾಯಕ್ಕಿನಿತಾಯ್ತು ಶೋಕಮವನಸ್ತಪ್ರಾಪ್ತಿಯಂ ಸಾರ್ವು[1]ದ ।
ಕ್ಕೆ[1]ನಿತಾಯ್ತುತ್ಸವಮುತ್ಪಲಕ್ಕೆನುತವಂ ನೋಡಲ್ಕೆ ತಾನಾಱದ
ಬ್ಜಿನಿ ಕಣ್ಮುಚ್ಚುವ ಮಾೞ್ಕೆಯಿಂ ಮುಗಿ[2]ದುವೆ[2]ತ್ತಂ ಪದ್ಮಪತ್ರೋತ್ಕರಂ ॥ ೪೫

(ಚಂದ್ರಪ್ರಭಪುರಾಣಂ, ೮–೧೧.)

ಇದು ಕೋಕಶೋಕಮಂ ನೋ
ಡದ ಕೃಪೆಯಿಂ ಪದ್ಮನಯನಮಂ ಪದ್ಮಿನಿ ಮು ।
ಚ್ಚಿದಳೆನೆ ಭಾವಕದಿಂದ
ಲ್ಲದೆ ಭಾವಕಿ ತೊಱೆದಳಿನನಗಲ್ಕೆಯ ನೋವಂ ॥ ೪೬

(ಜಗನ್ನಾಥವಿಜಯಂ, ೧೬–೯೮.)

ಅಸಮಸಮವೃತ್ತಿಯಂ ಭಾ
ವಿಸುವಂದಲ್ಪತೆಯೆ ನಾಡೆ ಲೇಸೆಂಬವೊಲು ।
ಲ್ಲಸಿತೋತ್ಪಲಂಗಳೊಳ್ ಮುಗಿ
ದು ಸರೋಜಂ ನೆನೆಯಿಸಿತ್ತು ಚತು[4]ರಾತ್ರ[3]ಮುಮಂ ॥ ೪೭

(ಚಂದ್ರಪ್ರಭಪುರಾಣಂ, ೮–೧೨.)

ಪೊರೆಯದು ಜಾಡ್ಯದೊಳೆನಸುಂ
ಪಿರಿ[4]ದು[4]ಗುಣಂ ಸಿರಿಯುಮುಂಟು ತನಗೆನಿಪಾ ತಾ ।
ವರೆ[5]ಗಂ ಪೋದುದು[5] ನಲವೆನೆ
ಧರೆಯೊಳ್ ಕಾಲಮನದಾರೊ ಕಳೆಯಲ್ ಬಲ್ಲರ್ ॥ ೪೮

(ಚಂದ್ರಪ್ರಭಪುರಾಣಂ, ೮–೧೩.)

ಪಿರಿದುಂ ಬಿದಿ ನಿಜ ಜ[6]ನ್ಮಾ
ಕ[6]ರಮೆನಿಸಿದ ಪದ್ಮಜಾತಿಗಂ ಮ್ಲಾನತೆಯಂ ।
ದೊರೆಕೊಳಿಸಿದನೆನೆ ಮತ್ತಿತ
ರರೊಳಾತಂ ಮಾೞ್ಪ ಕೃಪೆ ಖಪುಷ್ಪಮದಲ್ತೇ ॥ ೪೯

(ಚಂದ್ರಪ್ರಭಪುರಾಣಂ, ೮–೧೪.)

ಇನನಸ್ತಂಗತನಾ[7]ಗೆಯು[7]ತ್ಪಲಿನಿ ಪೇೞ್ಗಂ ಲಕ್ಷ್ಮಿಯುಂಟೆಂಬುದ
ರ್ಕನ[8]ಗಿನ್ನಪ್ಪುದು[8] ರಾಜಬಾಧೆ ಬೞಿಕಂ ಲೇಸಲ್ತು ತಾನೆನ್ನ ಜೀ ।

---

[1] ದುಂ ಇ (ಅ). [2] ದುದೆ (ಅ). [3] ರಕ್ರ (ಅ). [4] ಯ (ಖ.ಬ). [5] ಗಮರೆಯಾಯ್ತು (ಅ), ಗದರೆಪೋಯ್ತು (ಕ). [6] ನ್ಮಾಂತ (ಕ.ಖ.ಬ). [7] ದನು (ಖ.ಬ). [8] ಗಂತಪ್ಪದು (ಅ).

ವನಕೆಂದುಬ್ಬೆಗದಿಂದೆ ನಂಜುರುಳಿಯುಂ [1]ಪೋ[1] ನುಂಗಿದಳ್ [2]ಪಿಂಗದ[2]
ಬ್ಬಿನಿಯೆಂಬಂತೆವೊಲಾಯ್ತು ಕುಟ್ಮಳಿತಕಂಜಾತೋದರೇಂದಿಂದಿರಂ ॥ ೫೦
(ಚಂದ್ರಪ್ರಭಪುರಾಣಂ, ೮–೧೫.)

ಎನಗಾರಿರ್ದಪ[3]ರೋ[3] ರಥಾಂಗಮಿಥುನಕ್ಕೆಂತೊಲ್ಲ[4]ದೀ[4] ನೀಲಪ
ದ್ಮಿನಿಯೆನ್ನಂ ನಗುವಂತು ಮಾಡಿದೆ ಧರಿತ್ರೀನೇತ್ರ [5]ನೊಂದೆನ್ನ[5] ಕೇ ।
ಡನದೇ[6]ನೆಂ[6]ದಪೆಯೆಂದು ಸಂಕುಚಿತವಕ್ತ್ರಾಸಕ್ತಭೃಂಗೀಕಲ
ಸ್ವನದಿಂ ಕೂಗಿಡುವಂತಿರಾಯ್ತು ದಿನಪಂಗಂಭೋಜಿನೀಕುಟ್ಮಲಂ ॥ ೫೧
(ಅನಂತನಾಥಪುರಾಣಂ, ೭–೭೮.)

ಬಿಸರುಹಮಿತ್ರನೆಂದೆನಿಸಿದೆಮ್ಮಿನ[7]ನೋವದೆ[7] ರಾಜಬಾಧೆಗೊ
ಪ್ಪಿಸಿ ಪೆಱಸಾರ್ದನೋಲಗಿಪ ಭೃಂಗ[8]ಕುಲಾ[8]ವಳಿ ಬಿಟ್ಟುಪೋಯ್ತು ತ ।
ಳ್ತೆಸೆವ ವಿಕಾಸಲಕ್ಷ್ಮಿ ಪಗೆಯಂ ನೆಱೆ ಪೊರ್ದಿ[9]ದಳೇ[9]ವೆನೆಂತು ಜೀ
ವಿಸು[10]ವೆನೆ[10]ನುತ್ತೆ ಮೂರ್ಛಿಸುವವೋಲ್ ಮುಗಿದತ್ತರವಿಂದಸಂಕುಳಂ ॥ ೫೨
(ಕುಸುಮಾವಳಿ, ೪–೧೯.)

ಆ ಸರಸೀಜಬಾಂಧವನ ಪಿಂಬಡಿನೊಳ್ ಕಡುವಿನ್ನನಾದವಿಂ
ತೀ ಸರಸೀರುಹಂಗಳವನೀ ಪದದೊಳ್ ಬಿಸುಟೆಂತು ಪೋಪೆವೆಂ ।
ಬೀ ಸಮಕಟ್ಟಿನೊಳ್ ನೆಲಸಿದಂ[11]ದದಿನಿರ್ದುವು[11] ಷಟ್ಪದಂಗಳು
ತ್ಕೇಸರಕೋಟಿಸಂಕಟಕುಶೇಶಯಕೋಶಕುಟೀರಕಂಗಳೊಳ್ ॥ ೫೩
(ಪಂಪಭಾರತಂ, ೪–೪೭.)

ರಸ[12]ಗೀತಾ[12]ತೋದ್ಯನೃತ್ಯಾನುಗದೊಳೆ ಕಹಳಾಶಂಖಭೇರೀಮೃದಂಗ
ಪ್ರಸರಂ ಮೇಳಾಪ[13]ದೊಳ್[13] ಘೂರ್ಣಿ[14]ಪ[14] ಮಣಿಶಿಖರಾಗಾರಪಾರಾವತಂಗ
ಳ್ಗಸಿತೋದ್ಯದ್ಧೂ[15]ಪ[15]ಧೂಮಚ್ಛವಿಗ[16]ಳೆ[16]ರವಮಂ ವಲ್ಲಭಾ[17]ಲೋಭ[17]ದಿಂ ಪು
ಟ್ಟಿಸೆ [18]ದೇವೋತ್ತಾ[18]ಲಯಂಗಳ್ಗೆಸೆದುದಸದಳಂ ಧೂ[19]ಪ[19]ವೇಳಾವಿಳಾಸಂ ॥ ೫೪
(ಅನಂತನಾಥಪುರಾಣಂ, ೭–೭೫.)

ಗಟಿಯಿಸುವ ತಮಂ ಮೂಡಲ್
ಪೊಡೆಗ[20]ಟ್ಟಿದ[20] ಸಂಜೆಗೆಂಪು ಪಡುವಲ್ ಕೈಕೊಂ ।

---

1 ಪೊಂ (ಕ.ಖ.ಬ). 2 ಪೇಬದ (ಅ). 3 ರಿ (ಅ.ಖ.ಬ). 4 ದಲ್ (ಅ). 5 ನೆಂ ದನ್ನ (ಖ.ಬ), ನೋಡನ್ನ (ಅ). 6 ವೋ (ಅ.ಖ.ಬ). 7 ನೀಗಳೆ (ಅ). 8 ಘಟಾ (ಅ). 9 ದುದೇ (ಅ). 10 ಪುದೆ (ಅ). 11 ದಂತೆಱಗಿರ್ದವು (ಅ). 12 ಗಿತ್ರಾ (ಕ). 13 ಕಂ (ಅ). 14 ಸೆ (ಅ), ಸಿ (ಕ). 15 ತ (ಕ.ಖ.ಬ). 16 ೞ (ಖ.ಬ). 17 ರೋಚ (ಅ). 18 ಜೈನೇಂದ್ರಾ (ಅ). 19 ಮ (ಅ). 20 ಟ್ಟುವ (ಅ).

ಡೆಟಲೆ ಧರೆಗರ್ಧನಾರಿಯ
ತಟೆವಿಡಿದಂತಾಯ್ತು ಗಗನಮಂಡಲಮಿನಿಸಂ ॥ ೫೫

(ಅನಂತನಾಥಪುರಾಣಂ, ೭-೭೨.)

ಅಂಗಂಗಳ್ ನಸು[1]ದೋಱು[1] ದಿ
ಗಂಗನೆಯರ ಮೇಲೆ ಕವಿದ [2]ಕಾ'ಟ್ಟಗ್ತತ್ತಲೆ ಚೆ ।
ಲ್ವಂಗುಟ್ಟ ಕರಿಯ ಕಾಗಿನ
ಭಂಗಿಯನನುಕರಿಸುತಿರ್ದುವಂತಾ ಕ್ಷಣದೊಳ್ ॥ ೫೬

(ಲೀಲಾವತಿ, ೧೦-೨೬.)

ದಿನನಾಥಂ ಪೆಱಪಿಂಗೆ ಪೆತ್ತು ತೆಱಪಂ ಮೆಯ್ವೆರ್ಚಿ ರಾಗಂ ನಿಶಾಂ
ಗನೆಯಿಂ ಮು[3]ನ್ನ[3] ಮೃಗಾಂಕನೊಳ್ ನೆರೆಯಲೆಂದಾಶಾವಧೂ[4]ದೂತಿ[4]ವ ।
ರ್ತನದಿಂದಂ ಗಗನಸ್ಥಳೀಕುಲಟೆ ಕೊಂಡಳ್ ನೀಲಚೇಲಾವಕುಂ
ಠನಮಂ ತಾನೆನೆ ದಟ್ಟಮಾಗಿರೆ ತಮಂ [5]ಪರ್ಬಿತ್ತು[5] ದಿ[6]ಕ್ಪ್ರಾಂ[6]ತಮಂ ॥ ೫೭

(ಅನಂತನಾಥಪುರಾಣಂ, ೭-೭೩.)

ಇನನುಟಿದಪರದಿಶಾಕಾ
ಮಿನಿಯೊಳ್ ಕೂಡಿದೊಡೆ ನೋಡಲಾಱದೆ ಪೂರ್ವಾಂ ।
ಗನೆ ಮುಚ್ಚಿದಕ್ಷಿಪಕ್ಷ್ಮದ
ತನಿಗರ್ಪೆನಿಸಿದುದು ಕೊನರ್ವ ಕತ್ತಲೆ ನಭದೊಳ್ ॥ ೫೮

(ಅನಂತನಾಥಪುರಾಣಂ, ೩-೬೭.)

ಪ್ರಾಚೀಮುಖಮ್ಮೃ[7]ಗ[7]ಮದಮು
ರ್ವೀಚಳದಳಕಂ ನಭಸ್ಥಳೀ[8]ನೀಳ[8]ವಿಭೂ ।
ಷೋಚಿತ ಮರೀಚಿ [9]ಪಸರಿಸೆ[9]
ಸೂಚೀನಿರ್ಭೇದ್ಯಮಾದುದಂದಿನ ತಿಮಿರಂ ॥ ೫೯

(ಲೀಲಾವತಿ, ೬-೧೦೮.)

ದಿವಿಜೇಂದ್ರೇಭ[10]ಪ್ರಧಾನಂ[10] ಬಹಳದಹನದೂಮಂ ಯಮೋಚ್ಚೈರ್ಲುಲಾಯ
ಚ್ಛವಿಕಂ ಕ್ರವ್ಯಾದಕಾಯದ್ಯುತಿ ವರುಣಗೃಹಸ್ಥಾ[11]ಸ್ನು[11]ಕೃಷ್ಣಪ್ರಕಾಶಂ ।
[12]ಪ[12]ವನೋದ್ವೃತ್ತಕೃಷ್ಣಸಾರಪ್ರಭೆ ಧನದಪುರೀನೀಲ[13]ಶಾ[13]ಲಾಂಶುಜಾಲಂ
ಭವಕಂಠಚ್ಛಾಯೆ ಪರ್ಬಿತ್ತೆನೆ [14]ದಶದಿಶೆ[14]ಯಂ ಮರ್ಬು ಪರ್ಬಿತ್ತುಗುರ್ಬಿಂ ॥ ೬೦

(ಲೀಲಾವತಿ, ೧೦-೨೭.)

---

[1] ದೆಱೆಯೆ (ಅ). [2] ತೆ (ಅ). [3] ನ್ನೆ (ಅ). [4] ದೌತ್ಯ (ಅ). [5] ತಳ್ತತ್ತು (ಅ). [6] ಗ್ಪ್ರಾ (ಕ) [7] ದು (ಖ.ಬ). [8] ನಿಳಯ (ಅ). [9] ಬರೆವರೆ (ಅ). [10] ಪ್ರಭೇದಂ (ಅ). [11] ಶ್ಮ (ಖ.ಬ). [12] ಸ (ಕ). [13] ತ್ಯೆ (ಕ.) [14] ದೆಸೆದೆಸೆ (ಅ).

ಮೆಟ್ಟಿದನಿತ್ತೆ ಧಾರಿಣಿ ಚರಾಚರಭೇದ ಸುವಸ್ತುರೂಪುಗಳ್
ಮುಟ್ಟಿದನಿತ್ತೆ ಬಕ್ಕಬಯಲಾಗಸವೆಂಬರ ಮಾತು ನಿಶ್ಚಯಂ ।
ಗೆಟ್ಟುದು ತಾನುಮುಂ ತನಗೆ ಸಂಶಯಮೆಂಬಿನಿತೊಂದು ಮೋಹನಂ
ಪುಟ್ಟೆ ಜನಕ್ಕೆ ಗಾಢತರಮಾದುದು ಘೋರತಮಂ ತಮಸ್ತಮಂ ॥ ೬೧

ಜಗುನೆಯ ಕರ್ಮಡು ನೆಲನಂ
ದಿಗಿಭದ ಮದವಟ್ಟೆ ದೆಸೆಗಳಂ ರಾಹುಶಿರಂ ।
ಗಗನಮನೆಡೆಗೊಂಡತ್ತೆನೆ
ಜಗಮಂ ಪರ್ಬಿದುದು ಬಹಳತಮಸಂ ತಮಸಂ ॥ ೬೨

(ಮಲ್ಲಿನಾಥಪುರಾಣಂ, ೭–೨೧.)

ದೆಸೆಯಿದು ಭೂವಳಯಮಿದಾ
ಗಸಮಿದು ತಾನೆಂಬ ಭೇದಮಿಲ್ಲೆನೆ ತಮಮು ।
ಬಿರ್ಸಿದುದು ಜಗಮಂ ಕೃ[1]ಷ್ಣಂ[1]
ಬಸಿಱೊಳಗಿಟ್ಟಂತೆ ರಜನಿ[2]ಚರ[2]ಭಯದಿಂದಂ ॥ ೬೩

(ಲೀಲಾವತಿ, ೧೦–೨೯.)

ಮಸಿಯಿಂದಂ ಜಗಮೆಲ್ಲಮಂ ದಿತಿಸುತಂ [3]ಮೇಣ್[3] [4]ಪೂಟ್ಟಿನೋ[4] ಕಾಳಮೇ
ಘಸಮೂಹಂ ದೆಸೆಯೆಲ್ಲಮಂ [5]ಮುಸುಕಿತೋ[5] ಗಂದೇಭಚರ್ಮಂಗಳಂ ।
ಪ್ರಸರಂಗೆಯ್ದನೊ ಶಂಭುವೆಂಬ ಬಗೆಯಿಂ [6]ತಳ್ಪೊಯ್ದು ಕಪ್ಪೇಱಿ[6] [7]ಸೂ
ಚಿಸಲಾರ್ಗಂ ವಶಮಾಗದಂತು ಕವಿಯಿತ್ತು[7]ದ್ದಾಮ ಭೀಮಂ ತಮಂ ॥ ೬೪

(ಪಂಪಭಾರತಂ, ೪–೪೯.)

ಕರಿದತ್ತಾ ತುಂಬಿಗಂ ಕಾಮರ್ಗಿಲ ಬಳಗಮಾ ತುಂಬಿಗಂ ಕಾಮರ್ಗಿಲ್ಗಂ
ಪರಪುಟ್ಟಚ್ಛಾಯೆ ತಾಂ ನೋಡ್ಪೊಡೆ ಕಡುಕರಿದಾ ತುಂಬಿಗಂ ಕಾಮರ್ಗಿಲ್ಗಂ ।
ಪರಪುಟ್ಟಚ್ಛಾಯೆಗಂ ಕಜ್ಜಳರುಚಿ ಕರಿದಾ ತುಂಬಿಗಂ ಕಾಮರ್ಗಿಲ್ಗಂ
ಪರಪುಟ್ಟಚ್ಛಾಯೆಗಂ ಕಜ್ಜಳರುಚಿಗಮದೇಂ ಕರ್ಪಿನಾಯ್ತೋ ತಮಂಧಂ ॥ ೬೫

ಅಮಮ ಮಧುಕರ ಕದಂಬಕ
ಮಮಮಮತಿಸ್ನಿಗ್ಧರಂಜಿತಾಂಜನಪುಂಜೋ ।

---

[1] ಷ್ಣನ (ಕ). [2] ಜರೆ (ಕ). [3] ಮುಂ (ಅ). [1] ಪೂಣ್ದನೊ (ಕ). [5] ಕವಿದುದೊ (ಅ). [6] ತಳ್ಪೊಯ್ಕೆ, ತಳ್ಪೊಯ್ದು (ಕ.ಖ.ಬ). [7] ಪುಂಜಿಸಲಕ್ಕಂ ಮಱಮಾನಿತುಳ್ಕೆ ಕವಿದತ್ತು (ಕ), ಪುಂಜಿಸಲಕ್ಕಪ್ಪಟಮಾಗದಂತು ಕವಿಯಿತ್ತು (ಖ.ಬ).

ಪಮಮಮಮಮಸತಿ ಸಮೂಹಾ
ಶ್ರಮಮಮಮದೇವೊಗಪ್ಪೆನುರ್ಬಿ ಪರ್ಬಿದ ತಮಮಮಂ ‖ ೬೬

ಬಿದಿ ಹರಿನೀಲ[1]ದೊಳ್[1] ಕಡೆದಜಾಂಡಮನಂಜನದೊಳ್ ಪೊರಲ್ದಿದಂ
ತೊದವಿರೆ ಮರ್ಬು ಸಂದೆ[2]ಯು[2]ದೆ ತಮ್ಮೊಡಲಂ [3]ಬಿಡದಂದು[3] ನೋೞ್ಪರೆಂ ।
ಬುದನೆನೆ ನೋಡಿ ನಿಟ್ಟಿಸುವರಾರಿದು ಪರ್ವತಮೆಂಬಿದುರ್ವಿಯೆಂ
ಬಿದು ದೆಸೆಯಿಂಬಿದಭ್ರಪಥಮೆಂಬ ಚರಾಚರವಸ್ತುಭೇದಮಂ ‖ ೬೭
(ಮಲ್ಲಿನಾಥಪುರಾಣಂ, ೭–೨೨.)

ಈ ಮಂದಮಪ್ಪ ಕತ್ತಲೆ
ಕಾಮಾಂಧಕಜನದ ಮನದ ಕಟ್ಟಲೆಯಿಂದಂ ।
ಭೀಮಮೆನೆ ಕವಿದು ಕೂಡೆ ತ
ಮೋಮಯಮೆನಿಸಿದುದು ಸಕಲ ಭುವನಾಂತರಮಂ ‖ ೬೮

ಜಾರರ ಸಿರಿ ಚೋರರ ಸಿರಿ
ಕ್ರೂರಸರಂದೋಱುತಿರ್ಪ ಗೂಗೆಯ ಸಿರಿ ಮ ।
ತ್ತಾರ ಸಿರಿ ತಮದ ಸಿರಿ ದ್ವ
ಕ್ಸಾರತೆಗದು ನಾಡೆ ಗೆಂಟು ಕಷ್ಟನ ಸಿರಿವೋಲ್ ‖ ೬೯

ಘೋರಾಂಧಕಾರಮತಿದು
ರ್ವಾರಂ ನೆಲೆವೆರ್ಚೆ ಬಯಲೊಳಂ ಜಾ[4]ರರ[4] ಸಂ ।
ಚಾರಕ್ಕೆಡೆಗೊಟ್ಟಿತ್ತಪ
ಕಾರಿಯ ಸಿರಿ ಖಳರನಲ್ಲದೇಂ ತಣಿಪುಗುಮೇ ‖ ೭೦
(ಮಲ್ಲಿನಾಥಪುರಾಣಂ, ೭–೨೩.)

ಪದತಳಮಂ ತಳರ್ಚಲೆನಿಸಿಲ್ಲನೆ ಧಾರಿಣಿ ಮಾಯವಾದುದೋ
ವದನಮನುದ್ಧವೆತ್ತಲೆನಿಸಿಲ್ಲನೆ ವಾರಿದವೀಧಿ ಮೇಲೆ ಬಿ ।
ಟ್ಟುದೊ ತನುವಿಂಗೆ ಸಾರಲೆನಿಸಿಲ್ಲನೆ ನಾಲ್ದೆಸೆ [5]ತಾ[5]ಪಿಸಿತ್ತೊ ಪೇ
ಟಿದು ವಿಪರೀತಮೆಂದು ಸುಟಿವರ್ ನೆಲೆ ಕತ್ತಲೆ ಪೆತ್ತುದೇೞ್ಗೆಯಂ ‖ ೭೧

ಕರಿದು ಪಿಕಂ ಪಿಕಕ್ಕೆ ಕರಿದಾ ಭ್ರಮರಂ ಪಿಕದಿಂದೆ ತುಂಬಿಯಿಂ
ಕರಿದೆಸೆವಂಜನಂ ಪರಭೃತಕ್ಕಳಿಗಂಜನಕಿಂದ್ರನೀಲಮುಂ ।

---

[1] ದಿಂ (ಕ). [2] ಗ (ಅ). [3] ತಡವೃತ್ತ (ಕ.ಖ.ಬ). [4] ರಾ (ಅ).
[5] ವ್ಯಾ (ಕ).

ಕರಿದು ಪಿಕಾಳಿಯಿಂದಳಿಯಿನಂಜನದಿಂ ನೆಗಟ್ದಿಂದ್ರನೀಲದಿಂ
ಕರಿದೆನಲುರ್ಬಿ ಪರ್ಬಿದುದಗುರ್ಬಿಸಿ ಸರ್ವದಿಗಂತಮಂ ತಮಂ ‖ ೭೨

ಹರಬರ್ಹಿಗಣಗಳಬ್ಬೊ
ದರಶಮನಶರೀರವನ್ಯಭೃತಷಟ್ಚರಣೋ |
ತ್ಕರದ ದೊರೆಯಪ್ಪ ಕರ್ಪಿಂ
ಕರಮುಬ್ಬರವಾಯ್ತು ಬಹಳತಮಸಂ ತಮಸಂ ‖ ೭೩

ಇದು ತಿಮಿರಾಪಹಾಂಜನಮುಲೂಕಕುಲಕ್ಕಿದು ಘಂಶ್ಚಲೀರತ
[1]ಕ್ಕುದಿತತಮಾಲ[1]ಮಂಟಪಮಿದುತ್ಪಲಲಕ್ಷ್ಮಿಯ ಮಂಡನಕ್ಕೆ ಸು |
ತ್ತಿದ ನವನೀಲಕಾಂಡಪಟಮಿಂತಿದು ಚಕ್ರಯುಗ[2]ಕ್ಕಗಲ್ಚಲಿ[2]
ಕ್ಕಿದ ಕಿಸು[3]ರ್ವೇರ[3] ಕರ್ಬೊಗೆಯೆನಿ[4]ಪ್ಪವೊಲಾ[4]ಯ್ತು ಮಹತ್ತಮಂ ತಮಂ‖ ೭೪
(ಚಂದ್ರಪ್ರಭಪುರಾಣಂ, ೮–೧೯.)

ಇದು ಚೋರರದೃಶ್ಯಾಂಜನ
ಮಿದು ವೃದ್ಧಾಂಗನೆಯರೆಸೆವ ಪಲಿತೌಷಧಮಿಂ |
ತಿದು ಕಾಮನ [5]ಕೂ[5]ರಲಗೆನಿ
ಸಿದುದಪ[6]ಕೃತ್ಸಾ[6]ರಮಂಧಕಾರಮಪಾರಂ ‖ ೭೫
(ಚಂದ್ರಪ್ರಭ ಪುರಾಣಂ, ೮–೨೦.)

ಸರಳಂ ವಕ್ರಂ ತರಳಂ
ಸ್ಥಿರಮುಚ್ಚಂ ನೀಚಮಿಾಕ್ಷಣಕ್ಕೊದವೆ ತಮಂ |
ಸರಿಯಾದುದಂತೆ ವಿಗತಾಂ
ತರವೆನಿಪನ [7]ಮೆಚ್ಚು[7] ಬಲ್ಲರಂ ಮೆಚ್ಚಿಕುಮೇ ‖ ೭೬
(ಚಂದ್ರಪ್ರಭಪುರಾಣಂ, ೮–೨೧.)

ಮುಟ್ಟಿದುದಲ್ಲದಿಲ್ಲುಟಿದ ಭೂತಳಮೆಣ್ದೆಸೆಗಳ್ ನಭಸ್ಥಳಂ
ತೊಟ್ಟನೆ ಮಾಯವಾಯ್ತು ತನುವಿರ್ದಪುವಿಲ್ಲೆನುತಂ ಕರಾಗ್ರದಿಂ |
ಮುಟ್ಟಿದರಿರ್ದ ತಾಣದೊಳೆ ಸುಮ್ಮನೆ ವಿಸ್ಮಯದಿಂ ಜನೋತ್ಕರಂ
ನಟ್ಟವೊಲಿರ್ಪಿನಂ ನಿಮಿರ್ದು ಪರ್ಬಿದುದುರ್ವಿ ಮಹತ್ತಮಂ ತಮಂ ‖ ೭೭

ಇನದೀಪಂ ನಂದಿರೆ [8]ಬಂ
ದು[8] ನಿಶಾರಾಕ್ಷಸಿ ಚರಾಚರೌಘಗ್ರಸನಾ |

---

[1] ಕ್ಕೊದವಿದಕಾಳ (ಖ.ಬ). [2] ಕ್ಕಗಲ್ಕೆಗಿ (ಖ). [3] ರ್ವಕ್ಕೆ (ಅ). [4] ಪ್ಪಿನವಾ (ಅ) ಕಾ (ಅ.ಖ). [6] ದ್ಯಕಾಸ್ರ (ಅ). [7] ಪೆರ್ಚು (ಕ). [8] ದೇಗ (ಕ).

ರ್ಥಿನಿ ಭುವನಭವನಮಂ ಭೋಂ
ಕನೆ [1]ಪಿಡಿಗೆತ್ತಂದವಾದುದಂದು[1] ತಮಂಧಂ ॥ ೭೯
(ಜಗನ್ನಾಥವಿಜಯಂ, ೧೬–೧೦೧.)

ಉದಯವಿಶಾಲಶೈಲದ ತಮಾಲವನಂ ನವನೀಲರತ್ನಚೂ
ಳದ ರುಚಿ ನೀರಜಾಗರದ ನೀರರುಹಂ ಮುಗಿದಿರ್ದುದಿಂದ್ರದಿ ।
ಙ್ಮದಗಜದಾನಸೌರಭಕೆ ಬಂದೆಱಗಿರ್ದ ಮದಾಳಿಮಾಳ್ಕೆಯೆಂ
ಬುದು ಬಗೆಗುಣ್ಮೆ ಪರ್ವಿದುದು ಪೂರ್ವದಿಗಂತಮನಾವಗಂ ತಮಂ ॥* ೭೯

ಇದು ಮಧುಕರನಿದು ಮಲ್ಲಿಗೆ
ಯಿದು ಕೋಕಿಲನಿದು ಮರಾಳನಿದು ಮದಗಜಮಿಂ ।
ತಿದು ಕಂಠೀರವನಿದು ಕರಿ
ದಿದು ಬಿಳಿದೆಂದಱಿಯಬಾರದುರ್ವಿದ ತಮದೊಳ್ ॥ ೮೦
(ಗಿರಿಜಾಕಲ್ಯಾಣಂ, ೪–೭೭.)

ನಸುಗತ್ತಲೆಯರೆಗತ್ತಲೆ
ಮಸುಕುಂಗತ್ತಲೆ ಪೊದಟ್ದು ಪೆರ್ಗತ್ತಲೆ ನಾ ।
ಲ್ದೆಸೆಗತ್ತಲೆ ರಸಗತ್ತಲೆ
ಪೊಸಗತ್ತಲೆಯೆನಿಸಿ ಕೂಡೆ ತೀವಿತು ತಿಮಿರಂ ॥ ೮೧
(ಗಿರಿಜಾಕಲ್ಯಾಣಂ, ೪–೭೩.)

ಗಿರಿಗಳ್ ನೀಲಾದ್ರಿಯೆಂಬಂತಿರೆ ನಿಖಿಳನದೀರಾಜಿ ಕಾಳಿಂದಿಯೆಂಬಂ
ತಿರೆ ವೃಕ್ಷಂಗಳ್ ತಮಾಲಾಕೃತಿಯೆನಿರೆ ಮೃಗಶ್ರೇಣಿ ಋಕ್ಷಂಗಳೆಂಬಂ ।
ತಿರೆ ನಾನಾಪಕ್ಷಿಗಳ್ ಕೋಗಿಲೆವೊಲಿರೆ ನಭಂ ಕಾರ್ಮುಗಿಲ್ಮುಚ್ಚಿದಂತಾ
ಗಿರೆ ಭೂನೀಳಸ್ಥ[2]ಳಂ ಕು[2]ಟ್ಟಿಮವೆನೆ ನೆಗಟ್ದುತ್ತಂದು ಘೋರಾಂಧಕಾರಂ ॥ ೮೨

ಪರಸಿದರಿದಿರ್ಗೊಂಡರಲಂ
ಕರಿಸಿದರಾದರಿಸಿದರ್ ಕರಂ ನುತಿಗೆಯ್ದರ್ ।
ಬೆರಸಿದರಪ್ಪಿದರೆಳಸಿದ
ರೆರೆದರ್ ನಲಿನಲಿದು ಜಾರೆಯರ್ ಕತ್ತಲೆಯಂ ॥ ೮೩
(ಗಿರಿಜಾಕಲ್ಯಾಣಂ, ೪–೭೨.)

ವಾರಿಜಮಿತ್ರನಿಂ ಮಗುಟಿದಿರ್ಕೆ ತಮಂ ತವದೆಂದುಮಿರ್ಕೆ ನೀ
ರೇರುಹವೈರಿಯಂ ಸೆಱೆಯಲಿಕ್ಕುಗೆ ರಾಹು ಮನೋಜವಲ್ಲಭಂ ।

---

[1] ಪೊಕ್ಕಂತಾಗಳಾಯ್ತು ಬಹಳ (ಕ). * ಇಲ್ಲಿಂದ ಮುಂದಕ್ಕಿರುವ ನಾಲ್ಕು ಪದ್ಯಗಳು (ಕ) ಪ್ರತಿಯಲ್ಲಿಲ್ಲ. [2] ಳತ್ಕು (ಬ).

ಜಾರರಭೀಷ್ಟಮಮಂ ಕೊಡುಗೆ ಲಡ್ಡುಗೆಯಂ ಬೆನಕಂಗೆ ಹೆಂಡಮಂ
ಮಾರಿಗೆ ಬೊಮ್ಮಯಂಗೆ ಚರುವಂ ಪದೆದೆತ್ತುವೆನೆತ್ತಿ ಬೀೞುವೆಂ ॥ ೮೪

ಎೞಗುವ ಕಣ್ಣ ಸನ್ನೆ ಬಗೆದೋೞುವ ಪುರ್ಬಿನ ಜರ್ಬು ಜಾರರಂ
ಸೆೞೆಯಿಡುವಾನನಂ ಪದಿರನಾಡುವ ಸೂೞ್ನುಡಿ ದುಷ್ಟಚೇಷ್ಟೆಯಂ ।
ಮಱೆಯಿಪ ತಮ್ಮ ಭಂಗಿ ಮಱೆವಾಟ ಮನೋಜಸುಖಕ್ಕೆ ಸಂತತಂ
ಮಾೞುಗುವ ಚಿತ್ತದಿಂ ರಜನಿರಂಜನಮಾದುದು ಬಂಧಕೀಜನಂ ॥ ೮೫

ಪುರುಷರ ಸಮಕ್ಷದೊಳ್ ಕುಚ
ಭರಮಂ ನೀವುವೊಡೆ ವಾಮಕರದಿಂ ಮುಡಿಯಂ ।
ಹರಿಣಾಕ್ಷಿ ಬಿಟ್ಟು ಮುಡಿವೊಡೆ
ನಿರಂತರಂ ಪಾಣ್ಬೆಯೆಂದು ಬಗೆಗಾ ವಧುವಂ ॥ ೮೬
(ಮದನತಿಲಕಂ, ೬–೩೭.)

ಉಡೆಯಂ ಸಡಿಲಿಸಿಯುಡುವೊಡೆ
ನಡೆ ನೋೞ್ಪೊಡೆ ತನ್ನ ತಲೆಯುಮಂ ಕಿವಿಯುಮನಂ ।
ತಡಿಗಡಿಗೆ ತುಱಿಸಿಕೊಳ್ವಡೆ
ಪಡಿಮಾತೇಂ ನಿರ್ವಿಚಾರದಱಿ ಪುಂಶ್ಚಲಿಯಂ ॥ ೮೭

ಬಾಲಾಲಿಂಗನ ಚುಂಬನ
ವಾಲೋಕಂ ಹಾಸ್ಯ ತಕ್ಕೆ ಸನ್ನೆ ಪದಿರ್ ಬ ।
ರ್ಪಾಳಾಪಂ ಪುಟ್ಟುಗುಮಱಿ
ಲೋಲೇಕ್ಷಣೆ ಪಾಣ್ಬನಿದಿರೊಳಸತಿಗಮೋಘಂ ॥ ೮೮
(ಮದನತಿಲಕಂ, ೬–೩೯.)

ನೋಡದ ಮಾಟ್ಕೆಯಿಂದದರೆ ನೋಡುವ ಪುರ್ವಿನ ಜರ್ವಿನಿಂದೆ ಮಾ
ತಾಡುವ ಕೂಸನೆತ್ತಿ ಪರಿಚುಂಬಿಸಿ ತನ್ನ ರತೋಪಚಾರದೊಳ್ ।
ಮಾಡುವಳುರ್ಕೆ[1]ಗಳ್ ನೆಱೆಯೆ[1] ತೋಱುವ ಸಂದಣಿಯಾಗೆ ಪೊರ್ದಿ ಬಾ
ಯ್ಗೂಡುವ ಜಾರೆ ಜಾರನ [2]ನೆಗೞ್ತೆಯು[2] ಕಾಮನ ಬಯ್ಕೆಯಲ್ಲಲೇ ॥ ೮೯

ಪ್ರತಿಮೆಯ ಪೂಜೆ ದೇವತೆಯನೆಯ್ದುವವೋಲ್ ನೆವದಿಂ ಪೆಱರ್ಗೆ ಮಾ
ಟ್ಪತಿಶಯ ಚಾಟು[3]ವುಂ[3] ಮುನಿಸುಮಪ್ಪುಗೆಯುಂ [4]ಮನದಾಸೆಯೊಳ್ಪು[4] ಸಂ ।

---

[1] ಕೈಗಟಿಯೆ (ಖ.ಬ). [2] ಗಲ್ಕೆತ್ತಿದ (ಕ). [3] ವಂ (ಕ.ಖ). [4] ಮನದಾಸೆ ನೊಳ್‌ಸು (ಕ).

ಗತರತದಲ್ಲಿ ಸಂತಸಮನೀವವೋಲ್ ಗೋಷ್ಠಿಗೆ ಜಾತಿಜಾರೆಯರ್
ಚತುರೆಯರುಂ ಬೆಡಂಗಿಯರ ಭಂಗಿಗಳಂಗಜಗೂಢಹೇತುಗಳ್ ॥ ೬೦

ಕೂಡಲ್ಪಡೆಯದೊಡಂ ಮಾ
ತಾಡಿ ಮೊಗಂನೋಡಿಯುವರ ಗುಣವರ್ಣನಮಂ ।
ಪಾಡಿಸಿ ಮತ್ತಂ ದಣಿಯದ
ನಾಡಾಡಿಯ ಪಾಣ್ಬೆಗೊಳವು ಕುಟಿಲಮನೇಕಂ ॥ ೬೧

(ಮದನತಿಲಕಂ, ೬–೪೮).

ವಿವಿಧಾನ್ನಪಾನ[1]ಖಾ[1]ನಾ
ದಿ ವಸ್ತ್ರಲೇಪನ ಸುಗಂಧಕುಸುಮಾದಿಗಳಂ ।
ನೆವಮಿಟ್ಟು ಪೆಱರ್ಗೆ ಕೊಟ್ಟ
ಟ್ಟುವ ಪಾಂಗಿನ ಪಾಣ್ಬೆಯಿರವನಾರ್ ಭಾವಿಸುವರ್ ॥ ೬೨

ಕುಱುಪಂ ಪುರ್ವಿನ ಜರ್ವು ತೋಱೆ ಬಗೆಯಂ ಕಣ್ಸನ್ನೆಗಳ್ ಪೇಱೆ ತ
ನ್ನೆಱಕಂ ತನ್ನ ಮನಕ್ಕೆ ಕೂಡೆ ಕೆಲಕಂ ಗಂಡಂಗವೊಳ್ಪಂ ಕರಂ ।
ಮೆಱೆವಾ ಪ್ರೌಢೆಯೆ ಜೋ[2]ಡೆಯಕ್ಕುಮೆಡೆಯೊಳ್ ದೂತಟ್ಟಿ ದೂಱುಂಗೆ[2] ಪೆ
ರ್ವಱೆಯಂ ಪೊಯ್ಸಿ ಕೆಲಕ್ಕೆ ನಾಣ್ಚಿ ತಲೆಗುತ್ತಿರ್ಪಾಕೆಯೇಂ ಜಾರೆಯೇ ॥ ೬೩

(ಪಂಪಭಾರತಂ, ೪–೮೨).

ನೆವದಿಂದಂ ಮನೆಯಾಣ್ಮನಂ ಮನೆಯುಮಂ ಗೆಲ್ದೈದಿ ಸಂಕೇತಗೇ
ಹವನೊಲ್ದಂತಿರೆ ನಾಟಕಂನಲಿದು ಜಾರಂಗಿಂಬುಗೆಯ್ದಂಗಭಂ ।
ಗವ[3]ನೆಂದುಂ[3] ಪೊರೆದಾಟಿಗೊಂಡಱಿಸಿ ಬೆನ್ನೊಳ್ ಬಂದರಂ [4]ಬಂ[4] ದು ಸಾ
ಧುವಿನಂತಿರ್ಪಳೆ ಜಾತಿಜಾರೆ ಸುಡು ದೂಱಿಂ ಪೇಱುವಳ್ ಜಾರೆಯೇ ॥ ೬೪

ಮನೆವಾರ್ತೆಯ [5]ಕೋಟಲೆಯೊಳ್[5]
ಜನಪದಗಮನಂಗಳೆಡೆಯೊಳಂಗಜರಾಗಂ ।
ಜನಿಯಿಕ್ಕುಮೆಂದು ಕೆಲರ್ ಸ
ಜ್ಜನದಿಂ ಮನೆವಾರ್ತೆಗೈಸಲೊಲ್ಲರ್ ಚದುರರ್ ॥ ೬೫

(ಮದನತಿಲಕಂ, ೬–೧೧.)

---

[1] ನಾ (ಬ). [2] ಡೆಯಕ್ಕುಮೆಡೆಯೊಳ್ ದೂಟಂದ ದೂಟಂಗೆ (ಅ). ಕೆಯಕ್ಕು ಮೆಡೆಯೊಳ್ ದೂಱಟ್ಟಿದೂಱುಂಗೆ (ಕ), ಡೆಕೂರ್ಪೆಡೆಯೊಳಂದೂತಟ್ಟಿದೂಱುಂಗೆ (ಖ.ಬ). [3] ನೇನಾಂ (ಕ). [4] ಬಿಂ (ಕ). [5] ತೋಟಿಯೊಳಂ (ಖ.ಬ).

ಗುರುಗಳ ನಂಟರ ಕೆಳೆಯರ
ಪೊರೆವಾ[1]ಳ್ದನ[1] ಮೆಚ್ಚದವರ ಸಪತಿಯ ಕೆಲದೊಳ್ ।
ಪರಿಭವಿಸಲ್ ನೆಱನೆತ್ತಲ್
ಕರಮಟಲಿಸಲಾಗದಾತ್ಮಸತಿಯಂ [2]ಚದುರಂ[2] ॥ ೯೬

(ಮದನತಿಲಕಂ, ೬–೧೩.)

ಸುದತಿಯರಾರುಂ ಸಂಸ
ರ್ಗದ ಕತದಿಂ ದೋಷಮಂ ಗುಣಂಗಳುಮಂ ಮಾ ।
ಣದೆ ಕೈಕೊಳ್ವು[3]ದಱಿಂದಂ[3]
ಸುದತಿಗೆ ಯೋಜಿಸುಗೆ ನೀತಿಯಂ ಧರ್ಮಮುಮಂ ॥ ೯೭

(ಮದನತಿಲಕಂ, ೬–೧೪.)

ಲತೆ ಮೊದಲಾಗಿ ಸಮೀಪ
ಸ್ಥಿತವೃಕ್ಷಮ[4]ನೆಂ[4]ತುಟಾದೊಡಂ ಪರ್ಬುಗುಮಾ ।
ಸ್ಥಿತಿಯಿಂ ಸತಿ ಸಂಗತ್ಯದ
ಕತದಿಂ ಕೆಟ್ಟಾರೊಳಾದೊಡಂ ಪುದುವಾ[5]ಟ್ಗುಂ[5] ॥ ೯೮

(ಮದನತಿಲಕಂ, ೬–೧೫.)

ಪತಿಭಕ್ತಿಯ ಧರ್ಮಜ್ಞೆಯ
ಮತಿವಂತೆಯ ಸಂದ ಶೌಚವಂತೆಯ ಸತ್ಯಾ ।
ನ್ವಿತವಚನೆಯ ಕತೆಯನೆ ಪೇ
ಳ್ಗತಿಶಯದಿಂ ತನ್ನ ಸತಿಗೆ ಪಂಡಿತನಪ್ಪಂ ॥ * ೯೯

(ಮದನತಿಲಕಂ, ೬–೧೬.)

ಗುಣಮುಂ ಸುಂದರರೂಪಮುಂ ವಿಭವಮುಂ [6]ಸೌಭಾಗ್ಯಮುಂ[6] ಭಾಗ್ಯಲ
ಕ್ಷಣಮುಂ ಚಾರುಚರಿತ್ರಮುಂ ಕುಲಮುಮೊಳ್ಪುಂ ಸತ್ಯಮುಂ ಧರ್ಮಭೂ ।
ಷಣಮುಂ ಸಂದ ಪತಿವ್ರತಾಮಹಿಮೆಯುಂ ದಾನತ್ವಮುಂ ಬಂಧುಲ
ಕ್ಷಣಮುಂ ಪೆಂಡಿರೊಳಕ್ಕುಮೆಯ್ದೆ ಪುರು[7]ಷರ್[7] ಯೋಜಿಪ್ಪುದೊಂದೋಜೆಯಂ ॥

(ಮದನತಿಲಕಂ, ೬–೧೭.)

ತನ್ನ ರೂಪನೆ ಪೋಲೆ ವಂಚಿಸಿ ದಾಸಿಯಂ [8]ಪಡ[8]ವೇಟ್ದು ತಾಂ
ಚೆನ್ನ[9]ರ[9]ಲ್ಲಗೆ ದಾಸಿಯಂದದೆ ಪೋಗಿ ರಾತ್ರಿಯೊಳೊಂದುವರ್ ।

---

[1] ಳ್ವರ (ಖ.ಬ). [2] ಪುರುಷಂ (ಕ). [3] ರುಮದಱಿಂ (ಖ.ಬ). [4] ದೆಂ (ಕ).
[5] ಟ್ವರ್ (ಖ.ಬ). * ಈ ಪದ್ಯ (ಖ.ಬ). ಪ್ರತಿಗಳಲ್ಲಿಲ್ಲ. [6] ಬಿನ್ನಾಣಮುಂ (ಖ).
[7] ಷಂ (ಖ.ಬ). [8] ನಿಲ (ಖ.ಬ). [9] ನ (ಖ.ಬ).

[1]ಭಿ[1]ನ್ನಪಂಕಜವಕ್ತ್ರೆ ಕೇಳ್ ವಧುವರ್ಕಳಾರುಮನಾವನುಂ
ಬಿನ್ನಣಂ ಪೆಱತುಂಟೆ ನಂಬದೆ ನಂಬಿದಂತೆಸೆವಂ [2]ಬುಧಂ[2] ॥ ೧೦೧

(ಮದನತಿಲಕಂ, ೬-೨೨.)

ನಂ[3]ಬದ[3]ರೆನ್ನರಪ್ಪರುಮನೇತೆಱದಿಂ ಸಲೆ ನಂಬೆ ಪಾಣ್ಬೆಯರ್
ನಂಬಿಪರಿಂತನೇಕವಿಧದಿಂದೆ ವಿಚಾರಿಸಿ ನೋಡಿ ಪೆಂಡಿರಂ ।
ನಂಬಲೆಯಾಗ ನಂಬದಿರಲಾಗವರಿಲ್ಲದೆ ಬಾಟಲಾಗದೇ
ನೆಂಬುದಿದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕುದೆನೆ ಬಲ್ಲರನುಳ್ಳೊಡೆ ದೇವನಲ್ಲವೇ ॥ ೧೦೨

ಮನುಮತಮಂ ವೇದಾಂತಾ
ದ್ಯನೇಕ ಧರ್ಮಾಗಮಂಗಳಂ ಕಲಿತಿರ್ದಾ ।
ಮುನಿಪರುಮಳುಪವರೆಂದೊಡೆ
ವನಿತೆಯರಳುಪುವುದದೊಂದು ಚೋದ್ಯ[3]ಮೆ ಜಗದೊಳ್[3] ॥ ೧೦೩

(ಮದನತಿಲಕಂ, ೬-೨೩.)

ಗೊರತಿಯು ಕಂತಿಯ ಕುಂಟಣಿ
ಯರ ಮುಂಡೆಯು ಮಾಲೆಗಾರ್ತಿಯಗಸಿತಿ ಯೋಗೀ ।
ಶ್ವರಿಯರ [4]ಕುಲಗೇಡಿಯನಾ
ವರೀತಿಯೊಳ್[4] ನುಡಿಯಲೀಯಲಾಗದು ವಧುವಂ ॥ ೧೦೪

(ಮದನತಿಲಕಂ, ೬-೨೪.)

ಗೊರವರ ಸವಣರ ಕಪ್ಪರ
ತಿರಿವರ ತೆಲ್ಲಗ[5]ರ ವಾದದವರ್ಗಳ ದ್ವೈವ[5] ।
ಜ್ಞರ [6]ಜೂಜುಗಾಱರೆಂಬರ[6]
ನೆರವಿಗಳಂ ಪೊರ್ದಲೀಯಲಾಗದು ವಧುವಂ ॥ ೧೦೫

(ಮದನತಿಲಕಂ, ೬-೨೫.)

ಬಳರಿಯ ನೋಂಪಿಗೆ ಬೀದಿಗೆ
ಮುಳಿವರ ಮನೆಗಳ್ಗೆ ಮದ್ಯಪೀಗಳೆಡೆಗೆ ಕೋ ।
ಮಳೆಯಂ ಪೋಗ[7]ಲ್ಕಿತ್ತೊಡೆ[7]
ಬಳ[8]ರಿ[8]ಗೆ ಪುಯ್ಯಲ್ಚ[9]ಬಂ[9]ದ ಕುಱಿಯಂತಕ್ಕುಂ ॥ ೧೦೬

(ಮದನತಿಲಕಂ, ೬-೨೬.)

---

[1] ಚಿ (ಅ). [2] ವಿಟಂ (ಖ.ಬ). [3] ಮದಲ್ತೇ (ಖ.ಬ). [4] ಕಿಡಿಕಿಡಿಯನಾವಿದಿ ತಿರಿಯರೊಳಂ (ಖ.ಬ). [5] ದ ಪಾರದವರ್ಗಳ ವೈದ್ಯ (ಕ). [6] ಖಳರ ಜೂಜುಗಾಱರ (ಕ). [7] ಲ್ವೇಡ್ದೊಡೆ (ಕ). [8] ವಿ (ಖ.ಬ). [9] ಪೋ (ಕ).

ಗೊರವಿತಿ ತೊತ್ತು ರಂಡೆ ರಜಕಾಂಗನೆ ನೀರೆಱೆವಾಕೆ ಚಿತ್ರಮಂ
ಬರೆವವಳೊತ್ತೆಗೊಳ್ವಳೆಲೆಮಾಱುವ ಜತ್ತಕಿ ಸೂಲಗಿತ್ತಿ ಗೋ ।
ವರ ವಧು ಮಾಲೆಗಾರ್ತಿ ಮುದಿಗುಂಟಣಿ [1]ವೇರಡ[1]ಗಿತ್ತಿಯೆಂಬ ಪೆಂ
ಡಿರ ನೆರೆಗೊಂಡೊಡಂದಱಿಗೆ ಸಜ್ಜನವೆಂಡಿತಿ ಕೆಟ್ಟಳೆಂಬುದಂ ॥ ೧೦೭

ಲಲನೆಯರ್ಗೆ ರೂಪ ಹೀನಂ
ಕುಲಹೀನಂ ವೃದ್ಧನೆಯ್ದೆ ಪಡೆಯಂ ಶುಚಿ ಮೆ ।
ಯ್ಗಲಿ ದಕ್ಷನೆನಿಸುವವನಂ
ನಿಲಿಸುಗೆ ಕಾಪಿಂಗೆ ಬುದ್ಧಿವಂತನನೆಂದುಂ ॥ ೧೦೮

(ಮದನತಿಲಕಂ, ೬–೩೧.)

ರತಿಹೀನ ಪೆಟವ [2]ಕುಬ್ಜಂ[2]
ಮತಿವಂತಂ [3]ನಾಡೆ ವೃದ್ಧ ಕೃಶ [ಗರ್ಹಿ] ತನುಂ[3] ।
ಸತಿಯಂ ಕಾಯಲ್ಕಕ್ಕುಂ
ರತಿರಾಗಿಗಳುೞಿದ ಕಾಪಿನಿಂ ನಿಂದಪರೇ ॥ ೧೦೯

(ಮದನತಿಲಕಂ, ೬–೩೨.)

ಚೆನ್ನಿಗನಂ ಜವ್ವನಿಗನ
ನನ್ನಿಗನಂ ಪಾಣ್ಬನಂ ಕರಂ ಸೊಬಗನುಮಂ ।
ತನ್ನ ಸತಿಯ[4]ರ್ಗೆ ಕಾಪಿಡೆ
ನಿರ್ಣಯದಿಂ[1] ತನ್ನ ಮನೆಯೊಳಿಟ್ಟಂ ಕಿಟ್ಟಂ ॥ ೧೧೦

(ಮದನತಿಲಕಂ, ೬–೩೪.)

ಚಟ್ಟನೆ ಗುಜುಗುಜು ಲೋಗರೊ
ಳಚ್ಚೊತ್ತಿದ ತೆಱದಿನೆರವು ತೊಟ್ಟಿರೊಳಾಗಲ್ ।
ಪಚ್ಚುವ ಕಾಮಿನಿ ತಪ್ಪಲೊ
ಡಚ್ಚುವಳಟ್ಟಟ್ಟಿ ಪೆಱರೊಳಾದೊಡೆ ನಿರತಂ ॥ ೧೧೧

(ಮದನತಿಲಕಂ, ೬–೩೮.)

ನಗೆಯಿಂ ನೋಟದಿನೊಳ್ಪಿನಿಂ ವಿಭವದಿಂ ಸೌಂದರ್ಯದಿಂ ಧೈರ್ಯದಿಂ
ಬಗೆಯಿಂ ಬಲ್ಪಿನಿನಿಂಬುಕೆಯ್ವ ರತಿಯಿಂ ಚಾತುರ್ಯದಿಂ ಶೌರ್ಯದಿಂ ।

---

[1] ವೇಡರ (ಬ). [2] ಗುಜ್ಜಂ (ಕ). [3] ವೃದ್ಧ ನಾಡ ಕುಷ್ಟನು ಹಿತನುಂ (ಕ), ...ಗ್ರಂಹಿತನುಂ (ಖ.ಬ). [4] ಳ್ಗೆ ಕಾಪಿಟ್ಟಂ ನಲ್ಲಳೆ (ಖ.ಬ).

ಮಿಗಿಲೆನೀತಂ ಪೆಱರ್ಗೆಂದು ತನ್ನ ವಧುವಂ ನೆಚ್ಚಿಪ್ಪಿನಂ ಮಾಳ್ಕೆ ಭಾ
ಷೆಗಳಿಂ ಪ್ರೇರಕದಿಂ ಕುಲಾಂಗನೆಗೆ ಹೃತ್ಸಂತೋಷಮಂ ಸದ್ಬುಧಂ ॥ ೧೧೨

(ಮದನತಿಲಕಂ, ೬-೪೯.)

ಅನುಪಮ ಗುಣಗಣಯುಕ್ತೆಯ
ನನುಕೂಲೆಯನಧಿಕಪುಣ್ಯಲಕ್ಷಣೆಯಂ ಮಾ ।
ನಿನಿಯಂ ಸುರೂಪವತಿಯಂ
ಜನಪಂ ಮಾಳ್ಕುಂ ಕುಲಾಂಗನೆಯಂ ನಿಶ್ಚಯದಿಂ ॥ ೧೧೩

(ಮದನತಿಲಕಂ, ೬-೫೨.)

ನಿರುಪಮಲಕ್ಷಣಯುತೆಯರ
ಸುರೂಪೆಯರ್ ನೃತ್ಯಗೀತವಾದ್ಯಾದಿಕಳಾ ।
ಪರಿಣತೆಯರನೂನಾಂಗಿಯ
ರರಸಿಯರತಿಮುಗ್ಧೆಯರ್ಕಳಾಗಲೆವೇಳ್ಕುಂ ॥ ೧೧೪

(ಮದನತಿಲಕಂ, ೬-೫೩.)

ಅನುಪಮ[1]ಮವರ್ಗಳ[1] ಕಾಮಂ
ಮನಕ್ಕೆ ಸುಖಮಿಲ್ಲ ನೆರೆಯೊಳಿಪ್ಪುದಱಿಂದಾ ।
ವನಿತೆಯರಿನಪಾಯಂಗ[2]ಳ
ನಿನಿತುಮನಱಿ[2]ದಾತ್ಮವಂತನಪ್ಪುದು ಭೂಪಂ ॥* ೧೧೫

(ಮದನತಿಲಕಂ, ೬-೫೬.)

ಮಜ್ಜನದಡಪದ ಕರಗದ
ಸೆಜ್ಜೆಯ ಬಾಣಸಿನ ಬೆಸನುಮಂ ಕೋಶಮುಮಂ ।
ಬೆಜ್ಜತನದೆಡೆಯುಮಂ [3]ಪೆಱ[3]
ತುಜ್ಜುಗಮಂ ಕೂರ್ತು ವಧುಗೆ ಕೊಟ್ಟಂ ಕೆಟ್ಟಂ ॥ ೧೧೬

(ಮದನತಿಲಕಂ, ೬-೫೭.)

---

[1] ವಧುಗಳ (ಖ.ಬ). [2] ಳ' ಜನಿಯಿಕ್ಕುಮಱ (ಖ.ಬ). ಈ ಪದ್ಯ (ಕ) ಪ್ರತಿಯಲ್ಲಿಲ್ಲ. * ಈ ಪದ್ಯವಾದಮೇಲೆ (ಕ) ಪ್ರತಿಯಲ್ಲಿಮಾತ್ರ ಮುಂದಿನ ಪದ್ಯ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ. :—

ಅನಗವನೆ ಕೆಯ್ಗೆ ತೋಟ
ಕ್ಕೆ ಸಮ್ಮಗಾಱಗೃಹಕ್ಕೆ ಪೊಲವನೆಗಳ್ಗಾಂ ।
ಚೆನಪೋದೆನೆಂದು ಪುಶ್ಚಲಿ
ಸುಸಿಲ್ಗೆವೋಗುತ್ತ ವೀರ್ಕುಮದನಱಿಯಬಲೇ ॥

[3] ತಿಱ (ಖ.ಬ).

ಒಲವೆಂದುಂ ನಿಲಲಱಿಯದು
ಕೆಲವುದಿನಂ ನಡೆಗುಮದಱಿನೊಲ್ದಾಗಳ್ ತಾಂ ।
ಲಲನೆಗೆ ಪು[1]ರ[1]ವೃದ್ಧಿಯುಮಂ
ಪಲವುಂ [2]ಹಾ[2]ಯಮುಮನಿತ್ತೊಡದು ಪಗೆಯಲ್ತೇ ॥ ೧೧೭

ಕಡುಗೂರ್ತೊರ್ಮೆಯೆ [3]ಮೊಕ್ಕಳಂ ಕ[3]ನಕಮಂ ತಾನೀಯಲಾಗಲ್ ಕರಂ
ಕೊಡುಗತ್ಯುತ್ತಮ ವಸ್ತ್ರಮಂ ಘುಸೃಣಮಂ ಕಸ್ತೂರಿಯಂ ಪುಷ್ಪಮಂ ।
ಮುಡಿಯಂ ಚಂದನಮಂ ಫಲಾವಳಿಗಳಂ ಕರ್ಪೂರಮಂ ನಿಚ್ಚಲುಂ
ಪಡಿಮಾತೇಂ ಪರಿರಕ್ಷಮಾಗಿ ವನಿತಾಸಂಘಕ್ಕೆ ಭೂಪಾಲಕಂ ॥ ೧೧೮

(ಮದನತಿಲಕಂ, ೬—೬.)

ಪಲತೆಱದ ತೊಡಿಗೆ ಬಿಡುದಂ
ಬುಲವ್ರೊಳ್ಗುಣಿಸುಗಳನೆಯ್ದೆ [4]ಸಲಿ[4]ಸುಗೆ ಕೂರ್ತಂ ।
ತಲಸದೆ ಸಂಭೋಗದೊಳಂ
ಪಲವುಂ ಬಿನದದೊಳವರ್ಗೆ ಕಳೆವುದು ಪೊಟ್ತಂ ॥ ೧೧೯

(ಮದನತಿಲಕಂ, ೬—೬೧.)

ಅವರ್ಗೆ ಬಹುವ್ಯಾಪಾರಮು
ಮವರ್ಗೆ [5]ಪರಿಸ್ಪಂದ[5]ಮೆಂಬುದಂ [6]ಮಾಡಲ್[6]ವೇ ।
ಡವರಂ ಸಂಕುಚಿತದೆ ಸಂ
ತವಿಡಿಸಿ ಸಂತುಷ್ಟರಾಗೆ ಮಾಟ್ಪುದು ಚದುರಂ ॥ ೧೨೦

(ಮದನತಿಲಕಂ, ೬—೬೩.)

ನಸುಸೋಂಕಿಯು[7]ಮೊಲ್ದಂ[7] ಬಂ
ದೆಸಗುವೊಡಂ ನೋಂಪಿ ಋತುಮಹೋತ್ಸಾಹದೊಳಂ ।
[8]ಬಸನದೊಳೋತೊಡ[8]ಗೂಡುವು
ದಸಿಯಳ ಸೂಟಲ್ಲದೆನ್ನದೆಂದುಂ ಚದುರಂ ॥ ೧೨೧

(ಮದನತಿಲಕಂ, ೬—೬೪.)

---

[1] ರು (ಖ.ಬ). [2] ಪ್ರಿ (ಕ). [3] ಪೂತ್ಕಳತ್ಕ (ಕ). [4] ಸೂ (ಖ.ಬ). [5] ಮುಂಬುಧಂ (ಖ.ಬ). [6] ಪರಿಸ್ಕಂಧಮುಂ ಪರಿಗ್ರಹಮುಂ (ಮ. ತಿ. ಓಲೆಯ ಪುಸ್ತಕ). [7] ಮೆಲ್ಪುಂ (ಖ.ಬ). [8] ಪಸದನದೊಮ್ಮೊಡ (ಅ), ಬಸನದೊಳೊಮ್ಮೊಡ (ಖ.ಬ).

ಹರಿಣಾಕ್ಷಿಗೆ [1]ಪದಪಂ ರಾ
ಗರತೋತ್ಸವಮುಮೆಯ್ದೆ[1] ನಡೆದಿಂಬಟಿಕಾ ।
ತುರನಾಗದೆ ಕೂಡಿದಾರ್
ದರಿಪುದು ಚದುರಂಗೆ ಬೇಱೆ ಕೋಡೆರಡೊಳವೇ ॥ ೧೨೨

(ಮದನತಿಲಕಂ, ೭-೮.)

ತವಕದಲವರೆಡೆಗಳ್ ಕಾ
ಣವು ಮುಂದಂ ಭೀತಿ ಬಟಿಕ ಪಲ್ಲವಿಸುತ್ತಿ ।
ರ್ಪುವು ಬೇಟದ ಕೂಟದ ಕೋ
ಟಿವಿಧದ ಕೋಟಲೆಗೆ ರೂಪು ಹಾದರಮಲ್ತೇ ॥ ೧೨೩

ಸಟಿಕನೆ ಸೀತಡೆ ಪೆಱರಂ
ಜಱಿದಡೆ ಕೆಮ್ಮಿದಡೆ ಕಯ್ಯ ವೀಳೆಯದೆಲೆಯುಂ ।
ಹಱಿದಡೆ ಬಾಗಿಲ ದಿಕ್ಕಂ
ಮುಱಿದಡೆ ಕುಱುಪಿಂಗೆ ಪಾಣ್ಬರೆಸೆವರ್ ತಮ್ಮೊಳ್ ॥ ೧೨೪

ನೆರೆಯಲೆಡೆ ಪೊಟ್ಟು ದೂತರ್
ದೊರೆಕೊಳ್ಳದೊಡಂಗನಾಜನಂ ಶುಚಿಯಲ್ಲದೆ ।
ನೆರೆಯಲೆಡೆ ಪೊಟ್ಟು ದೂತರ್
ದೊರೆಕೊಂಡಡೆ ಶುಚಿಗಳುಂಟೆ ಪೆಂಡಿರ್ ಜಗದೊಳ್ ॥ ೧೨೫

ಎಸೆವ ಬಸಂತಮಾಸಮಿದಿರೇಱುವ ಜವ್ವನಮೂರಮಿಂಡರು
ಬ್ಬಸದ ವಿಳಾಸಿಗಳ್ ಮನೆಯ ಗಂಡನವಂ ಪ[2]ಗೆ[2]ಗಂಡನೆತ್ತಲುಂ ।
ಪೊಸಬನಪಿಂಬು ಕುಪ್ಪಿಗೆಯ ಕಳ್ ಮನೆಯೊಳ್ ಪಿರಿದುಂಟು ತೋಂಟ ಕ
[3]ಣ್ಕಿ[3]ಸುರರ ಮಾತು ನೀತಿ ಗಡ ಹಾದರವಾಡದೆ ಸಾವಳೇ ಮಗಳ್ ॥ ೧೨೬

ಒಡೆಯರ ಕಾಪು ಕಟ್ಟಣಕಮೆಂದೊಡೆ ಬಂಧುಗಳಾಪ್ತರಾಗದೆಂ
ದೊಡೆ [4]ಮನ[4]ಮಿತ್ತಲೀಯಳವಳೆಂದೊಡಸಾಧ್ಯಮದೆಂದೊಡೊಲ್ಲಳೆಂ ।
ದೊಡೆ ಮೊಱೆಯಾಗದೆಂದೊಡೆ ಪರಾಂಗನೆಯೆಂದೊಡೆ ಸಾಮ್ಯವಲ್ಲವೆಂ
ದೊಡೆ ತಲೆಪೋಗೆಯುಂ ಬಸಿದು ಬೀೞದೆ ಸ್ವೈರಿಸರಲ್ತೆ ಕಾಮುಕರ್ ॥ ೧೨೭

(ಅನಂತನಾಥಪುರಾಣಂ, ೧೧-೩೩.)

---

[1] ಪರಪುರುಷಂಗೆ ರತೋತ್ಸಾಹಮನೆಯ್ದೆ (ಖ.ಬ). [2] ಜೆ (ಖ.ಬ). [3] ಣ್ಕೆ (ಕ). [4] ಯನಿ (ಖ.ಬ).

ವಧಮುಂ ಬಂಧನಮುಂ ಪರಾಭವಮುಮಂಗಚ್ಛೇದಮುಂ ಪೊರ್ದುಗುಂ
ವಿಧುವಿಖ್ಯಾತಿ [1]ಕಿ[1]ಲುಂಬುಗೊಳ್ಗುಮಪವಾದಾತೋದ್ಯನಾದಂ ದಿಶಾ ।
ವಧಿಯಂ ದಾಂಟುಗುಮನ್ಯಜನ್ಮದೊಳಮಕ್ಕುಂ ದುರ್ಗತಿಕ್ಲೇಶಮುಂ
ದಧಿರಾಜರ್ ಕೆಲರಾಲಿಸರ್ ಮಱೆದುಮನ್ಯಪ್ರೇಯಸೀವಾರ್ತೆಯಂ ॥ ೧೨೮

(ಪಂಪರಾಮಾಯಣಂ, ೧೨-೫೯.)

ರಾವಣನುಂ ಗಡ ಸೀತಾ
ದೇವಿಗೆ ಸೋಲ್ತುದಱ ಫಲಮನೈದಿದ[2]ನುಟಿದರ್[2] ।
ರಾವಣನಿಂದಧಿಕ[2]ರೆ[2] ಪೇ
[4]ಪೇ[4]ವುದೊ ಶುಚಿಯಿಲ್ಲದವನ ಗಂಡುಂ ತೊಂಡುಂ ॥ ೧೨೯

(ಪಂಪಭಾರತಂ, ೮-೮೨.)

ಶತ[5]ಧೃತಿ[5]ಪೌತ್ರನುಂ ಜಿತಜಗತ್ತ್ರಯವೀರನುಮಾಗಿ [6]ನೀಂ[6] ಮಹಾ
ಸತಿಗವನೀಜೆಗನ್ಯವಧುಗಾಟಿಸ ವಾಸವ ವಹ್ನಿ ಧರ್ಮ ನೈ ।
ರುತಿ ವರುಣಾನಿಲಾರ್ಥಪ ಹರರ್ ನಗುವರ್ ಮುಳಿಗುಂ ಮುರಾರಿ ವಾ
ಕ್ಪತಿ ಪಟಿಗುಂ ಮನೋಜರಿಪು ಪೇಸುಗುಮಗ್ಗದಕೀರ್ತಿ ಮಾಸುಗುಂ ॥ ೧೩೦

ನುಡಿಯಲ್ಕಕ್ಕುಮೆ ಪಾಟಿಗೆಟ್ಟು ಪಟಿಗಂ ಪಾಪಕ್ಕಮುಳ್ಳಕ್ಕದೀ
ನುಡಿಯಂ ಚಿಃ ಪರದಾರವನ್ಯಶಯನಸ್ಥಾನಂ ಪೆಱರ್ ಮಿಂದ ನೀರ್ ।
ಮುಡಿದುತ್ಫುಲ್ಲ ಕದಂಬಕಂ ತೊಡೆದ ಕಾಶ್ಮೀರಾಂಗರಾಗಾದಿಕಂ
ಮಡಗೂಟ್ ಬೀಱಡೆ ಬಾಯ ತಂಬುಲಮಿದೇನಸ್ಪೃಶ್ಯಮೇನಲ್ಲವೇ ॥ ೧೩೧

(ಪಂಪರಾಮಾಯಣಂ, ೯-೧೮೧.)

ಹಣವಿಲ್ಲದೆ ಪೆಱರೆಳಸುವ
ಗುಣಮಿಲ್ಲದೆ ಗೂಢಮಪ್ಪ ಠಾವಿಲ್ಲದೆ ಕುಂ ।
ಟಣಿಯಿಲ್ಲದಂತೆ ಪೆಂಡಿರ್
ಗುಣವಂತೆಯರಲ್ಲದುಂಟೆ ವಸುಧಾತಳದೊಳ್ ॥ * ೧೩೨

ನೋಡಿಸಿ ನೋಡವೇಟ್ಪ ಭರಮಪ್ಪುದು ಗೌಟಱ ಕೋಣೆಗೇರಿಯೊಳ್
ಕೇಡಱಸಲ್ಕೆ ಪೋಪ ಭರಮಪ್ಪುದು ದೇವಿಗೆ ರಾತ್ರಿಯಾತ್ರೆಯಂ ।
ಮಾಡುವ ನೋಂಪಿಯೊಂದು ಭರಮಪ್ಪುದು ಜಾರೆಯರಾತ್ಮಜಾರರೊಳ್
ಕೂಡುವ ಚಿತ್ತದಿಂ ತೆಱಪನಾಗಿಸಿಕೊಳ್ವರನೇಕ ಭಂಗಿಯಿಂ ॥ ೧೩೩

---

[1] ಕ (ಅ). [2] ನಿವನಾ (ಅ). [3] ನೆ (ಆ). [4] ಪಾ (ಕ.ಖ.ಬ). [5] ನುತ (ಕ), ಯುತ (ಖ.ಬ). [6] ಯಿಂ (ಖ.ಖ). * ಈ ಪದ್ಯ (ಖ.ಬ.) ಪ್ರತಿಗಳಲ್ಲಿಲ್ಲ.

ಕಱು ತಡೆದತ್ತು ಕಂಚನುಣಲೂಮನೆಯೂಕೆಗಳುಯ್ದರಕ್ಕ ಮಿಂ
ದೆಱೆಯಪನಾ[1]ಱು[1]ದಪ್ಪನಸಗಂ ಮ[2]ಡಿ[2]ದಾರನೆ ಕೂಸನೇತಕೆಂ ।
ದೞಿಯೆನದೊಂದು ಸೋಂಕಿದುದು ಪಾಡುವರಲ್ಲಿ ಬೆದಂಡೆ [3]ತೊ[3]ತ್ತನೆ
ತ್ತಱಿಸುವೆನೆಂದು ಪೋಪ ನೆವಮಂ ಸಮಕಟ್ಟುವರಲ್ಲಿ ಪಾಣ್ಬೆಯರ್ ॥* ೧೩೪

ಗಿಡುವಂ ಪಿತ್ತಿಲನೋಣಿಗೇರಿಡುಕುಱಿಂ ಪ್ರಾಕಾರಮಂ ನುರ್ಗಿದಂ
ಗಡಿಯಂ ಬೇಲಿಯನಿಕ್ಕಿಸಿರ್ದ ತಳಿಯಂ ನೀರ್ದಾಣಮಂ [4]ತೋಟಮಂ[4] ।
ಮಡಲಿಟ್ಟಾರವೆಯಂ ಬಟಿಲ್ದ ಮದಿಲಂ ಮಣ್ಗೊಂಡ ತುತ್ತಲ್ಗಳಿ
ಟ್ಟೆಡೆಯಂ [5]ಬಿಟ್ಟ[5]ಟಿದೇಗುಲಂಗಳೆಡೆಯಂ ಕಾದಿರ್ಪ ಪಾಣ್ಬರ್ಕಳುಂ ॥ ೧೩೫

ದಾರಿಯೊಳಿಡುಕುಱೊಳೋಣಿಯೊ
ಳಾರವೆಗಳ ತಳದೊಳಂಗಡಿ[6]ಯ ಮನೆಗಳೊಳಂ[6] ।
ಕೇರಿಯೊಳಾ[7]ವಿ[7]ಗೆಗಳೊಳಂ
ಬೇರೂಱಿತು ಜಾರರನುಭವಂ ಕಟ್ಟಲೆಯೊಳ್ ॥ ೧೩೬

(ಗಿರಿಜಾಕಲ್ಯಾಣಂ, ೪–೮೨.)

ಒದವಿದ ಕಟ್ಟಲೆಯೊಳ್ ಸ
ನ್ಮದದಿಂ ಪೊಱಮಟ್ಟ ಜಾರಮಿಥುನಾಳಿಗೆ ಕಂ ।
ಡುದೆ ಭರವೆಳಸಿತೆ ಮನವಿ
ರ್ದುದೆ ಮನೆ ಪಟ್ಟಿದುದೆ ಪಾಸು ಮುಟ್ಟಿತೆ ಮರ್ಮಂ ॥ ೧೩೭

(ಗಿರಿಜಾಕಲ್ಯಾಣಂ, ೪–೮೪.)

ಆಗಳುಮಾ ತಳೋದರಿಗೆ ಮೇಖಲೆಯಾಗಿ ನಿತಂಬದೊಳ್ ಕುಚಾ
ಭಾಗದೊಳೆಯ್ದೆ ಹಾರಲತೆಯಾಗಿ ರದಚ್ಛದಪಲ್ಲವಂಗಳೊಳ್ ।
ರಾಗವಿಶೇಷಮಾಗಿ ಪೊಳೆವೊಳ್ಪೊಡೆಯೊಳ್ ನಿಱು ಸೋಂಕಿ ಸಂ
ಭೋಗಿಪ ಭಾಗ್ಯಮಿಲ್ಲೆನ[8]ಗೆಯಾದೊಡೆ ಸಲ್ಲದೆ[8] ಗಂಡನಿರ್ದೊಡಂ ॥ ೧೩೮

(ಅನಂತನಾಥಪುರಾಣಂ, ೧೧–೨೨.)

ಬಿಡಬೇಡಣ್ಣಲೆ ಬೀಡುಗೊಳ್ವೊಡೆನಸುಂ ಕಣ್ಗಾಣಳೆಮ್ಮತ್ತೆ ನೋ
ಟ್ಟಿಡೆ ಮಾವಂ ಶತವೃದ್ಧನೆನ್ನ ಪತಿಯುಂ ಬೇರೂರ್ಗೆ ಪೋಗಿರ್ದನಾಂ ।

---

[1] ಡಿ. (ಕ), ಲಿ (ಖ.ಬ.) [2] ಟ (ಕ). [3] ನೊ (ಕ). * ಈ ಪದ್ಯದ ಮೊದಲನೆಯ ಪಾದವನ್ನು ಶಬ್ದಮಣಿದರ್ಪಣದ ೧೬೯ನೆಯ ಸೂತ್ರಕ್ಕೆ ಉದಾಹರಣೆಯಾಗಿ ಕೊಟ್ಟಿದೆ. [4] ತೊಟ್ಟಿದುಂ (ಖ.ಬ). [5] ಬಟ್ಟ (ಕ). [6] ಗಳೊಳ್ ಮನೆಯೊಳ್ (ಅ.ಕ). [7] ಡಿ (ಖ.ಬ). [8] ಗಮಾಡದೆ ಸಾಲದೆ (ಖ.ಬ).

ಪಡುವೆಂ ಮೂಡಣ ಕೋಣೆಯಲ್ಲಿ ಸುಟಿವರ್ ಮತ್ತೊಬ್ಬರಿಲ್ಲೇಕೆ ನೀಂ
ಬಿಡಬೇಡೆಂದತಿಜಾತಿಜಾರೆ ನುಡಿದಳ್ ಜಾರಂಗೆ ವಕ್ರೋಕ್ತಿಯಿಂ ॥ ೧೩೯

ಪಡುವಳ್ ಕೀಟಲೊಳೆಮ್ಮ ತೊಟ್ಟು ಪಡುವಳ್ ಮುತ್ತಬ್ಬೆಯಾ ಕೋಣೆಯೊಳ್
ಪಡುವಂ ಶಕ್ತಿವಿಹೀನನಂಧಬಧಿರಂ ಕೇ[1]ಳ್ ಮಾವನಾ[1] ಬಾಗಿಲೊಳ್ ।
ಪಡುವೆಂ ಬಾಲೆಯೆನೊರ್ವಳಿಲ್ಲಿ ಮನೆಯಾಣ್ಮಂ ಪೋದನಿಂದೂರ್ಗೆ ನೀಂ
ಪಡ[2]ಲೇನೆಂದೆ[2]ಡೆವೇಡುವಯ್ ಪಥಿಕ ಮತ್ತೀ ಪೊ[3]ಟ್ಟಿನೊ[3]ಳ್ ಗಾಂಪನೇ ॥ ೧೪೦
(ಕಾವ್ಯಾವಲೋಕನಂ, ೭೧೬.)

ಉಗುರಂ ತೋಱಿದ ಕಯ್ಗಳಂ ಮುಗಿದ ಬಾಹಾಸ್ಪರ್ಶನಂಗೆಯ್ದು ಸ
ನ್ನೆಗಳಂ ಚಿತ್ತದೊಳಾಳ್ದು ಕೇತಕವನಾನೀಕಕ್ಕೆ [4]ದೇವಾಲಯಾ[4] ।
ಳಿಗೆ ನಾನಾಲತಿಕಾಲಯಕ್ಕೆ ಕೆಲಬರ್ ದೂತಟ್ಟಿದರ್ ಪೋದರಾ
ಬಗೆಗಳ್[5]ದೂದವ[5]ರಾಗೆ ಕೈತವಕಲಾವಿಸ್ತಾರೆಯರ್ ಜಾರೆಯರ್ ॥ ೧೪೧

ಕಳಚಿ ಪಳಂಚಿ[6]ಪುಂ[6]ಗುರವನುಟ್ಟಳವಟ್ಟಿರೆ ಮಲ್ಲಗಂಟಿನೊ
ಳ್ಪಳವಡೆ ಕಟ್ಟಿ ಚೊಲ್ಲೆಯಮನನ್ನಿಗೆಯುಂ ಸಮಕಟ್ಟಿ ತೊಟ್ಟು ಕೆಂ ।
ದಳದೊಳಮರ್ಚಿ ಬಾರಿಸುತೆ ಬೊಂದುಗೆಯಂ ಕುಱುಪಿಂಗೆ ಪೋದಳ
ವ್ವಳಿಸುತಮಾಗಳೊರ್ವಳಭಿಸಾರಿಕೆ ವೀರಪಿಡಂಬಯಾನದಿಂ ॥ ೧೪೨

[7]ನಱು[7]ಸುಯ್ಗಿಂ ತನುಸೌರಭ[8]ಕ್ಕಮು[8]ಳಿವ್ವಂದಂ ಡಂಗುರಂಬೊಯ್ದಮುಂ
[9]ದಱಿ[9]ವಂ ತಪ್ಪವು ಕಾಳವೆಂಬ ಕಡಲೊಳ್ ಕಣ್ಣೆಂಬ ಮೀರ್ಗಳ್ ದುಡು ।
[10]ಮ್ಮಿಱಿಯು[10]ತ್ತಿರ್ದಪವೆಂತು ನಲ್ಲನೆಡೆಗೊಯ್ವೆಂ ನಿನ್ನನಾವಂದದಿಂ
ದಱಿಯಿಪ್ಪೆಂ ಹಱೆಗುಟ್ಟಿ ಹಾದರಮನಾಡಲ್ ಪೋಪರೇ ಜಾರೆಯರ್ ॥ ೧೪೩

ದೆಸೆಯಂ ನೋಡದಿರಕ್ಕ ನಿನ್ನ ಧವಳಾಪಾಂಗಂ ಪೊದಟ್ಟಿಪ್ಪುದಿ
ನ್ನುಸುರಲ್ವೇಡೆಲೆ ಮುಗ್ಧೆ ನಿನ್ನ ದಶನೇಂದುಜ್ಯೋತ್ಸ್ನೆ ನೀಳ್ದಪ್ಪುದೆಂ ।
ದಸಮಾಲಂಬಿಕೆ ಮೌನೆಮಾಡಿ ಸಖಿಯಂ ಸಂಕೇತಸದ್ಮಕ್ಕೆ ಪ
ಲ್ಲಿಸರಂದೋಱುತೆ ಮುಂದೆ ಮುಂದೆ ನಡೆ[11]ದೊಯ್ದಳ್[11] ದೂತಿ ಚಾತುರ್ಯದಿಂ ॥

ಕ[12]ಳೆದು[12] ಪಳಂಚಿನುಂಗುರುಮನೇಱೆಮುಸುಂಕಿ ಮುರಳ್ಚಿ ಸೆಕ್ಕಿ ಮೇ
ಖಳೆಯೊಳಡಂಗುವಂತೆ ನಿಱಿಯಂ ಸೆಱಗಿಂ[13]ಪೊದೆದುಟ್ಟು[13] ದೂತಿ ಕೈ ।

---

[1] ಳಜ್ಜನೀ (ಅ). [2] ಲೆಂದೆಂತೆ (ಅ). [3] ಟ್ಟಱೊ (ಅ). [4] ದ್ಯೆವಗ್ರೃಹಾ (ಖ.ಬ). [5] ಧೂದವ (ಖ.ಬ). [6] ನುಂ (ಕ). [7] ನೆಱೆ (ಕ). [8] ಕ್ಕೆಯ (ಖ.ಬ). [9] ಗುರು (ಖ.ಬ). [10] ಮಿರಿವು (ಖ.ಬ). [11] ದಳ್ ತದ್ದೂ (ಕ). [12] ಳಚಿ (ಕ). [13] ಪೊಱಮಟ್ಟು (ಕ[6]), ಮಿಗೆ ಪೊರ್ದು (ಖ.ಬ).

ಕೊಳಿಸಿದ [1]ಬುದ್ಧಿ[1]ಯಿಂದೆಡಪಿ ನೊಂದೊಡ[2]ಮಾ[2]ಯೆನಲಮ್ಮದಂಘ್ರಿಯಂ
ತಳದೊಳವುಂಕುತಂ ನಡೆದು ಕಾಹಿನಗೇಹಮನೊರ್ವಳೆಯ್ದಿದಳ್॥ ೧೪೫

ಎಳಸಿ ಕಳವಳಸಿ ತಿಳಿಪುವ
ಮು[3]ಳಿವೆಡೆ[3]ಗೆಡೆಯಿಲ್ಲದಡರೆ [4]ಕೆಲ್ಲೈ[4]ಸಿ ಕವ ।
ಲ್ದೊಳಗೊಳಗೆ ಬಳೆದಲಂಪೊಡ
ನಳುರೆ ಪದಂ ಪದದೊಳೊದವೆ ಬೆರಸು[5]ತ ನಡೆದರ್[5] ॥ ೧೪೬

ಮುಳಿಸಾಗಳೆ ತಿಳಿವಾಗಳೆ
ಮನದಾಸಱನುಸುರ್ವ[6]ವೇಗ[6]ಮಾಗಳೆ ತರದಿಂ ।
ನನೆಕೊನೆ[7]ವ್ರೇಪ್ಪು[7]ದುಮಾಗಳೆ
ಮನಸಿಜನ ಮಹೇಂದ್ರಜಾಲವದು ಜಾರೆಯರೊಳ್॥ ೧೪೭

ಕರುಮಾಡಂ ಬಕ್ಕಬಯಲ್
ಸಿರಿ[8]ಮಂಚಂ[8] ಬೀದಿಯೆಂದು ಬಗೆಬಂದೆಡೆಯೊಳ್ ।
ನೆರೆಯಲ್ ಜಾರರ್ ಬಯಸುವ
ವರಮಂ ಸ್ಮರಸಿತ್ತನೆನಿಪ ಪೆರ್ಗತ್ತಲೆಯೊಳ್॥ ೧೪೮

ಗಳರುತಿ ತಾಲರತ್ಕೃತಿ ಸಚುಂಬನಸೀತ್ಕೃತಿ ಹಸ್ತತಾಡನಂ
ಗಳವಿಲುಠತ್ಥಟತ್ಕೃತಿ ಲಯಂಗಳೊಳೊಂದಿ ರತೋತ್ಸವಂಗಳಂ।
ಬಳೆಯಿಸಿ ಕಾದಲರ್ಗೆ ಮೆಱೆದರ್ ಬಹುವಾದಿತ ಭೋಗದೇವತಾ
ನಿಳಯದ ಪಕ್ಕದೊಳ್ ಚದುರೊಡಂಬಡೆ ಕೂಡುವ ಜಾತಿಜಾರೆಯರ್॥ ೧೪೯

ಏನಸುಂ ಜಾರರ್ಗದೇಂ ಪ್ರೀತಿಯನೊಡರಿಸಿತೋ ಸ್ವೈರಿಣೀಸ್ವಲ್ಪಕಂಠ
ಧ್ವನಿ ಕಿಂಚಿಚ್ಚುಂಬನಂ ಸೀತ್ಕೃತಿವದನರವಂ ಮಂದನಿಶ್ವಾಸನಂ ಗೂ।
ಢನಖೋಲ್ಲೇಖಾಂಕಮೀಷದ್ವಚನರಚನವಾಕ್ಪ್ರೌಢಿ ಶೀಘ್ರಾಕುಳಾಲಿಂ
ಗನಮೀಷತ್ತಾಡನಂ ಸಂಕುಚಿತರತಿ ಚಳಾಪಾಂಗಮುತ್ಕಂಪಿತಾಂಗಂ॥ ೧೫೦

ಜನಿತಾಹ್ಲಾದಾಕು[9]ಳಾ[9]ಲೋಕನಮುಪಚಿತಸಂಪರ್ಕತಾಂಬೂಲದಾನಂ
ಮುನಿಸಂ ಕೈಕೊಳ್ವ ಕಿಂಚಿತ್ಪ್ರಣಯಕಲಹ[10]ಮು[10]ತ್ಕ್ಯುತ್ಸುಕವ್ಯಾವೃತಾಲಿಂ।

---

[1] ಬಟ್ಟೆ (ಖ.ಬ). [2] ಮಃ (ಖ.ಬ). [3] ಳುವಡಿ (ಕ). [4] ಕೇಡ್ಮೈ (ಕ). [5] ವಪದದೊಳ್ (ಕ). [6] ಮಾತು (ಖ.ತ). [7] ಯಪ್ಪು (ಖ.ಬ). [8] ಮಾಡಂ (ಕ). [9] ಳಂ (ಖ.ಬ). [10] ರ (ಖ.ಬ).

ಗನಮುಸ್ವ[1]ಷ್ಪೋಲ್ಲಸ[1]ಚ್ಚುಂಬನಮುಸದೃಶವಾಗ್ಜಲ್ಪ[2]ಮವ್ಯ[2]ಕ್ತ ಕಂಠ
ಸ್ವನಮಿಾಷತ್ತಾಡನಂ [3]ಬಿತ್ತ[3]ರಿಸೆ ನೆರೆದುದೋರಂದದಿಂ ಜಾರವೃಂದಂ॥ ೧೫೧
(ಕುಸುಮಾವಳಿ, ೪–೩೬.)

ಪಾರದೆ ಬರ್ಪ ದೂದವಿಯರಂ ತವಕಂ ತ[4]ವೆ[4] ಮಿಕ್ಕು ನೀವಿ[5]ಯಂ[5]
ಚಾರು ಕಳಾಪ[6]ದೊಳ್[6] ನಿಲಿಸುತುಂ ದೆಸೆಯಂ ನಸು ನೋಡುತುಂ ಪೊದ ।
ಬ್ಧೂರು[7]ತಟಂ[7]ಗಳಿಂದಿಟಿವ ನಾಣ್ಬದನಂ ನಿಱಿಯಿಂದಮೊತ್ತುತುಂ
ಜಾರೆಯರೆಯ್ದಿತಿರ್ದರುಪಕಾಂತರ[8]ನಾ ಬಹಳಾಂ[8]ಧಕಾರದೊಳ್ ॥ ೧೫೨
(ಕುಸುಮಾವಳಿ, ೪–೩೫.)

ಎಡಗಯ್ಯಿಂ ನೀವಿಯಂ ಸಾರ್ಚುತಮುರಸಿಜದೊತ್ತಂಬದಿಂ ಬಳ್ಕುತುಂ ಸೋ
ರ್ಮುಡಿಯಂ ಸೈತೊತ್ತುತುಂ ನೂಪುರಮನೆ ಪದದಿಂದುರ್ಚಿ ಕೈಗಿಕ್ಕುತುಂ ಕ ।
ಣ್ಗಡಿಬೆಳ್ಪಿಂಗಂಜಿ ಚೀನಾಂಶುಕದ ಸೆಱಗನಡ್ಡೈಸುತುಂ ನಾಡೆಯುಂ ಮೆ
ಲ್ಲಡಿಗೆಂಪಿಂ ಧಾತ್ರಿಯಂ ಚಿತ್ರಿಸುತಮುಸತಿಯರ್ ಪೋದರಂತತ್ತಮಿತ್ತಂ ॥ ೧೫೩
(ಕುಸುಮಾವಳಿ, ೪–೩೪.)

ಪೊದಟದ ಲಜ್ಜೆ ಪಲ್ಲಟಿಸದಾಸನಮುಳ್ಕದ ಬೈಗುಳುಣ್ಮಿ ಪೋ
ಣ್ಮದ ನಱುಸುಯ್ಗಳುಚ್ಚಳಿಸಿ ಪತ್ತದ ಬಾಯ್ ಪಿಡಿದಾಗಳಾರ್ಪು ನಾಂ ।
ಟದ ನಖರೇಖೆ ಪಲ್ಲ ಕೊನೆದಾಗದ ಚುಂಬನವೆಂಬಿವಿಚ್ಚೆಯೊಳ್
ಪುದಿದಿರೆ ಮೆಚ್ಚಿದಳ್ ನೆರೆದು ಪೋಪವಳೋಪನ ಜಾಣಕೇಣಮಂ ॥* ೧೫೪

ಮೊಲೆಬಿಣ್ಪಿಂ ಬಳ್ಕುತುಂ ಮೆಲ್ಲನೆ ಪದವಿಡುತುಂ ನೀಳ್ದಪಾಂಗಂಗಳಿಂದಿ
ರ್ಕೆಲನಂ ನೋಡುತ್ತುಮೆತ್ತಂ ಸುಟಿವ ನೆಟಲನಾರಯ್ಯುತುಂ ದೂರದಿಂ ಬ ।
ರ್ಪುಲಿಪಂ ಕರ್ಣಾವತಂಸಕ್ಕೆಱಗುವಳಿಗಳಂ ಸೋವಿ ನಿಂದಾಲಿಸುತ್ತುಂ
ಚಳವೇಣೀಭಾರದಿಂದೋಸರಿಸುವ ಮುಸುಕಂ ಸಾರ್ಚುತುಂ ಪಾಣ್ಬೆ ಪೋದಳ್ ॥
(ಲೀಲಾವತಿ, ೩–೧೩.)

ತಿಂಗಳ ಕಾಂತಿಯಂ ಪಟಿಗುಮೀ ಸೊಗಯಿಪ್ಪಲರ್ಗಣ್ಣ ಕಾಂತಿಯೆಂ
ದಂಗನೆ ತನ್ನ ಹಸ್ತಯುಗದಿಂದವನೊಯ್ಯನೆ ಮುಚ್ಚಿಕೊಂಡು ಕಾ ।
ಲುಂಗುರಮಂ ಪಳಂಚಲೆಯಲೀಯದೆ ದಾರದೊಳೆತ್ತಿ ಕಟ್ಟಿ ಜಾ
ರಾಂಗನೆ ಜಾರನಿರ್ದೆಡೆಗೆ ದೂತಿಸಿ ಪೋಪವಳೊರ್ವಳೊಪ್ಪಿದಳ್ ॥* ೧೫೬

[1] ಷ್ವಾಲಸಾ (ಖ.ಬ). [2] ವಧ್ವ (ಖ.ಬ). [3] ಭೀಕ (ಖ.ಬ). [4] ರೆ (ಕ). [5] ಯೊಳ್ (ಕ). [6] ಮಂ (ಅ). [7] ಯುಗಂ (ಅ). [8] ನಂದು ಮಹಾಂ (ಅ).
* ಈ ಪದ್ಯಗಳು (ಕ) ಪ್ರತಿಯಲ್ಲಿಲ್ಲ.

ಕಲ್ಲೆನ್ನದೆ ಮುಳ್ಳೆನ್ನದೆ
ಸಲ್ಲಲಿತಸ್ಥಾನಮೆನ್ನದಿರ್ದಿರ್ದೆಡೆಯೊಳ್ ।
ಪಲ್ಲವಿಸಿಯೆ ಪೂತುದು ಫಲ
ವಲ್ಲರಿಯಂ ತಳೆದುದಮಮ ಜಾರರ ಸುರತಂ ॥ ೧೫೭

(ಗಿರಿಜಾಕಲ್ಯಾಣಂ, ೪-೮೭.)

ಆಱದ ಬೆಮರಟೆದ ಕುರುಳ್
ಜಾಱಿದ ಮುಡಿ ಬಾಡಿದಧರ ನಖದೊದವಿಂ ಕೆಂ ।
ಪೇಱಿದ ಕಣ್ ಬಿಟ್ಟ ಮನಂ
ಮಾಱುತ್ತರವೆರಸಿವೆರಸಿ ಜಾರೆ ಜಗುಟ್ಟಳ್ ॥ ೧೫೮

ಜಾರಂ ಸಂಕೇತಗೇಹಾಂತರದೊಳುಳಿದು ತನ್ನೀಪವಳ್ ಬರ್ಪ ಸ್ವೈಪಂ
ಪಾರುತ್ತಿರ್ಪನ್ನಮೊರ್ವಳ್ ತ್ವರಿತದೆ ಪರಿತಂದಾತ್ಮಚಿತ್ತೇಶನೆಂದಾ ।
ಜಾರಂ ತನ್ನಾಕೆಯೆಂದಂತೊಡವೆರಸಿ ಬಟಿಕ್ಕೆಯ್ದೆ[1]ಕಾ[1]ಮಗ್ರಹಂ ತೀ
ರ್ದಾರಯ್ದೀರೊರ್ವರಂ[2]ದಂತ[2]ಹಹ ಎನುತವರ್ ನಕ್ಕು ಕೈಪೊಯ್ದು ಪೋದರ್ ॥

ಪದೆದಮರ್ದಪ್ಪಿಯಾತುರಿಸಿ ನೋಡಿದ ಕೂಡಿದ ಕೂಡೆ ಮಾತನಾ
ಡಿದ ಪದೆದಿತ್ತ ತಂಬುಲದ ಚುಂಬನದಿಂಬುಗಳಿಂದ್ರಜಾಲವ ।
ಲ್ಲದು ಕನಸಲ್ಲವಲ್ಲ [3]ನೆ[3]ನಸೆಂಬ ವಿಕಲ್ಪಮನಿಟ್ಟು ಚಿತ್ತದೊಳ್
ಕುದಿಪಮಡಂಗದೆಟ್ಟು ಸರಿದರ್ ತ್ವರಿತಂ ಸಲೆ ಸಂದ ಜಾರೆಯರ್ ॥ ೧೬೦

ಪೊದೆದ ನವೀನ ನೀಲಪಟವಿಕ್ಕಿದ ಕತ್ತುರಿಯಣ್ಪು ತೊಟ್ಟ ನೀ
ಲದ ತೊಡವೊಪ್ಪೆ ಜಂಗಮತಮಃಕಳೆಯಂತೆ ತಮಸ್ತಮಾಲವೃ ।
ಕ್ಷದ ಚಳಶಾಖೆಯಂತೆ ತಮದೊಡ್ಡಿನ ಲೋಲಪತಾಕೆಯಂತೆ ಪ
ರ್ಬಿದ ತಮ[4]ದೊಡ್ಡಿ[4]ನೊಳ್ ಸುಟಿದರಸ್ಫುಟಚಾರೆಯರಂದು ಜಾರೆಯರ್ ॥ ೧೬೧

(ಜಗನ್ನಾಥವಿಜಯಂ, ೧೬-೧೦೨.)

ಪದುಳಿಸದಂಗಮೆಟ್ಟಱದ ಕಣ್ಮಲರಾಱದ ಸೇದೆ ಮಗ್ಗುಲಿ
ಕ್ಕದ ಪುಳಕಂಗಳಿಂಗದ ಬೆಮರ್ ಮಿಡುಕೋಡದ ಪುರ್ವು [5]ಕೆತ್ತುಗುಂ ।
ದದ ಕುಚ ಬೀಗಿ ಬೀಯದಧರಂ[5] ನಡುಕಂಗಿಡದೂರು ಗಂಡೆಯೇ
ಟದ ಕರಘಾತಮೊಪ್ಪೆ ಸುಸಿಲಿಂ ತಣಿದೊಯ್ಯನೆ ಜಾರೆ ಜಾಱಿದಳ್ ॥ ೧೬೨

(ಲೀಲಾವತಿ, ೩-೧೫.)

---

[1] ನಾ (ಬ). [2] ಕಂಡ (ಖ.ಬ). [3] ನ (ಕ.ಖ). [4] ದುರ್ವಿ (ಕ). ಬೀಗಿ ಬೀಯದ ತುಟಿಕೆತ್ತುಗುಂದದ ಕುಚಂ (ಅ).

ಇಂದುಪವಲ್ಲಭಂ ಮುಳಿಯೆ ದೂದವಿಗಾದುದಜೀರ್ತಿ ಬಿದ್ದಿನರ್
ಬಂದರಬುತ್ತಮಿರ್ದಪುದು ಕೂಸಿನಿಸಂ ತೊಲಗಂ ಗೃಹಾಧಿಪಂ ।
ಬೆಂದುದು ಸೂಚಿಶಾಲೆ ಪೊಸತಾಯ್ತು ತಳಾಚಿಕೆಯಿಂದು ಮೂಡಿದಂ
ಒಂದಡಸಿರ್ದೊಡೇಟಡಸಿತೆಂಬುದು ತಪ್ಪುಗುಮೇ ತಳೋದರೀ ॥* ೧೬೩

ಎತ್ತುತ್ತುಂ ಕಟಿಸೂತ್ರಮಂ ನಸು ಬಟಲ್ದಿರ್ದುಟ್ಟುದಂ ಕೇಶದಿಂ
ದೊತ್ತುತ್ತುಂ ಪ್ರಿಯಚುಂಬಿತೋಷ್ಠಮಣಿಯಂ ವ್ಯಾಲಂಬದಿಂ ಮೆಲ್ಲನೊ ।
ಳ್ಗೊತ್ತುತ್ತುಂ ಪರೆದಿರ್ದ ಕುತ್ತುನವಿರಂ ದಿಗ್ಭಿತ್ತಿಯಂ ಬೆರ್ಚಿ ನೋ
ಡುತ್ತುತ್ತುಂಗ ನಿತಂಬೆ ಬಂದಳಿರುಳೊಳ್ ಜಾರೋಪಭೋಗಾಂತದೊಳ್ ॥ ೧೬೪

ಮದನಾಂಬುಪ್ಲವದುರ್ಕು ಮಟ್ಗದೆ ಲಸತ್ಪೀನಸ್ತನಂ ಕೆತ್ತುಗುಂ
ದದೆ ಸುಯ್ ನಿಲ್ಲದೆ ಕಣ್ಗಳೆಚ್ಚಱದೆ ಘರ್ಮಾಂಭಃಕಣಾನೀಕಮಿಂ ।
ಗದೆ ರಂಭೋರುವ ಕಂಪಮುಟ್ಗದೆ ನಿಜೋಷ್ಠಸ್ಪಂದನಸ್ಫೂರ್ತಿ ಮಾ
ಣದೆ ಮೆಯ್ಸೇದೆಯದಾಱದಿಂತು ಸುಸಿಲಿಂದಾ ಪಾಣ್ಬೆಯರ್ ಪಿಂಗಿದರ್ ॥ ೧೬೫

(ಕುಸುಮಾವಳಿ, ೪–೩೭.)

ಒಂದೆರಡೊಳ್ನುಡಿ ತವಕದೊ
ಳೊಂದೆರಡಾಲಿಂಗನಂ ಮುಗುಳ್ನಗೆ ನೋಟಂ ।
ಸಂದಣಿಸುವ ಮುಂಬದನೊಳ
ಗಿಂದೀವರನಯನೆ ಪಾಣ್ಬನಂ ಬೀಳ್ಕೊಂಡಳ್ ॥ ೧೬೬

ನಿಡುಸುಯ್ಲುಂ ತನ್ನನೊತ್ತಂಬರಿಸೆ ನಿಲುಪುತುಂ ನೀಳ್ದ ನಲ್ಕೇಶದಿಂದಂ
ತೊಡೆಯುತ್ತುಂ ತೊಂಡೆವಾಯಂ ಶ್ರಮಜಲಕಣಮಂ ಮೇಲುದಿಂ ವಾರಿಸುತ್ತುಂ ।
ನುಡಿಯುತ್ತುಂ ಪಾಣ್ಬನೊಳ್ ಕೂಡಿದ ರತಿವಿಷಯಖ್ಯಾತಿಯಂ ತನ್ನೊಳಾಗಳ್
ನಡೆಯುತ್ತುಂ ಪಾಣ್ಬೆಯೊರ್ವಳ್ ನಿಜಮಣಿಭವನದ್ವಾರದೊಳ್ ಬಂದು ನಿಂದಳ್ ॥*

ವನರುಹಕಾಂ[1]ತ[1]ಕುಟ್ಮಳಕಮಂಡಲುರಾಜಿನಿ ಹಂಸಮಾಲಿಕಾ
ತನುಸಿತವಲ್ಕಭಾಜಿನಿ ಮೃಣಾಳಲತಾಲ[2]ತಿಕೋ[2]ಪವೀತರಂ ।
ಜಿನಿ [3]ಕಲ[3]ತದ್ವಿರೇಫ ನಿವಹಾಕ್ಷಸಮಾಜಿನಿ ಶೋಕದಿಂ ಸರೋ
ಜಿನಿ ದಿನಕೃದ್ವಿಯೋಗದೆ ತಪಸ್ವಿನಿ[4]ಯಾದ[4]ವೊಲಾದವೊಪ್ಪಿದಳ್ ॥ ೧೬೮

(ಕಾದಂಬರಿ, ಪೂ.ಭಾ., ೨೭೮.)

---

* ಈ ಪದ್ಯಗಳು (ಕ) ಪ್ರತಿಯಲ್ಲಿಲ್ಲ. [1] ತೆ (ಖ.ಬ). [2] ಲತೋ (ಅ). [3] ವಳಿ (ಅ). [4] ಯಂತೆ (ಅ).

ಮುಳಿದ ತಿಮಿರೇಭಕುಂಭ
ಸ್ಥಳಮಂ ಶಶಿಸಿಂಹವೊತ್ತಿಸೀಳಲ್ ಮುಕ್ತಾ !
ಫಲಮುದಿರ್ದವೊ ನಭದೊಳಗೆನೆ
ಬೆಳಗಿದುವತಿ ಬಹಳ ತರಳ ತಾರಾನಿಕರಂ ‖ ೧೬೯

ತಾರಗೆಯ ಬೆಳ್ಪು ನವಸಂ
ಧ್ಯಾರುಣ ರುಚಿಯೊಳ್ ಪ[1]ಳಚ್ಚನೆಸೆಯೆ[1] ಮಹೋದ್ಯ ।
ದ್ವಾ[2]ರದೆ[2] ನಿಮಿರ್ಚೆ ಪರ್ಬಿದ
ಸಾರಂಗದ ತೊವಲವೊಲ್ ವಿರಾಜಿಸಿ ತೋರ್ಕುಂ ‖ ೧೭೦

ಲೀಲೆವಡೆದೆಸೆವ ತಾರಾ
ಮಾಲೆಯು ಜಲಜಲಿಸಿ ಪೊಳೆವ [3]ಪೊಳೆಪು[3]ಗಳಿಂದಂ ।
ಸೋಲಿಸೆ ಪೂವಲಿಗೆದಱಿದ
ನೀಲದ ರಂಗದವೊಲೆಸೆದುದಾಕಾಶತಳಂ ‖ ೧೭೧

ಅಂಬರತಳದಿಂದಿನನಪ
ರಾಂಬುಧಿಯೊಳ್ ಬೀಳೆ ನೆಗೆದ [4]ಸೀರ್ಪ[4]ನಿಗಳೊ ಪೇ !
ಳೆಂಬಿನೆಗಂ ತಾರಾನಿಕು
ರುಂಬಂ [5]ಸೊಗಯಿಸಿದುವೆಯ್ದೆ[5] ಗಗನಾಂತರದೊಳ್ ‖ ೧೭೨
(ಕಾದಂಬರಿ, ಪೂ.ಭಾ., ೨೬೯.)

ತರತರದಿಂದೆಂಟುಂ ದಿ
ಕ್ಕರಿಗಳ್ [6]ನೆರೆದೊಟ್ಟಿ[6]ಕೊಳ್ವ ಕರಪುಷ್ಕರ ಶೀ ।
ಕರವೊಗೆದು ತೋರ್ಪುವೆನಲಂ
ಬರತಳದೊಳ್ ತುಱುಗಿ ಮಿಱುಗಿದುವು ತಾರಗೆಗಳ್ ‖ ೧೭೩
(ಕಾದಂಬರಿ, ಉ.ಭಾ., ೧೪೩).

ಇಳೆಗೆ ಪಟಗಾಲದಂಬರ
ವೊಳ[7]ಜೋಲ್ಗು೦[7] ಬೀಟ್ಗುವೆಂದು ಧಾತ್ರಂ ಬಲ್ಪಿಂ ।
ದಳವಡೆ ಬೆಟ್ಟಿದ ಬೆಳ್ಳಿಯ
ಮೊಳೆಗ[8]ಳಿವೆನೆ[8] ತೊಳಗಿ ಬೆಳಗಿದುವು ತಾರಗೆಗಳ್ ‖ ೧೭೪
(ಜಗನ್ನಾಥವಿಜಯಂ, ೧೬-೯೯)

---

[1] ಳಂಚರೆಯು (ಖ.ಬ). [2] ರಥಿ (ಕ). [3] ಕದಪು (ಖ.ಬ). [4] ನೀರ್ವ (ಖ.ಬ).
[5] ಪಸರಿಸಿದುದೆಯ್ದೆ (ಖ.ಬ). [6] ನೀಳ್ದೆತ್ತಿ (ಖ.ಬ). [7] ಸಾರ್ಗುಂ (ಅ). [8] ಳಿವರ್ (ಅ).

ಇರದುದಯಗಿರಿಯ ದರಿಯೊಳ್
ಸುರಕರಿ [1]ಮಜ್ಜನ[1]ಕೆ ಸಾರ್ದು ಸುಯ್ಯಲೊಡಂ ಪು ।
ಷ್ಕರದಿನೊಗೆವತಿ [2]ವಿಶದ[2]ಶೀ
ಕರಮೆನಿಸಿದುವುದಯಿಪಮಳ ತಾರಾನಿಕರಂ ॥ ೧೭೫
(ಚಂದ್ರಪ್ರಭಪುರಾಣಂ, ೮–೨೨.)

ಗಗನಂ ಮಿತ್ರವಿಯೋಗದಿ
ನೊಗೆದಂತಶ್ಶೂನ್ಯಭಾವ[3]ದಿಂದೊಳ[3] ಮೆಯ್ಯೊಳ್ ।
ಮಿಗೆ ಪನಿತ [4]ಕಣ್ಬನಿಯಿವೆನೆ[4]
ಸೊಗಯಿಸಿದುವು ತರದಿನೊಗೆದು ತಾರಗೆ ಪಲವುಂ ॥ ೧೭೬
(ಚಂದ್ರಪ್ರಭಪುರಾಣಂ, ೮–೨೩.)

ಜವದಿಂ ಪೋದಿನನ ವರೂ
ಥವಾಜಿಗಳ ಮೊಗದೊಳೊಗೆದ ಫೇನಂಗಳ್ ವಾ ।
ಯುವಶದೆ ಪಱಿವಱಿಯಾಗಿ
ರ್ದುವು ಗಗನಾಂಗಣದೊಳೆನಿಸಿದುವು ಭಗಣಂಗಳ್ ॥ ೧೭೭
(ಚಂದ್ರಪ್ರಭಪುರಾಣಂ, ೮–೨೪.)

ನೆಟ್ಟನೆ ಬಂದಪನೆನ್ನಯ
ನಿಟ್ಟೆಯ ನಿಧಿ ಚಂದ್ರನೆಂದು ರಾತ್ರೀವಧು ತಾಂ ।
ಕಟ್ಟಿದ ಬಹುರತ್ನದ ಮೇ
ಲ್ಕಟ್ಟೆನಿಸಿದುದಂಬರಂ ಸುತಾರಾಗಣದಿಂ ॥ ೧೭೮
(ಗಿರಿಜಾಕಲ್ಯಾಣಂ, ೪–೯೩.)

ಸಂಕಲಿತ ಬಹಳ ತಾರಾ
ಸಂಕುಳದಿಂ ಪೋಲ್ತುದಭ್ರಮಾವೃತತಿಮಿರಂ ।
ತೇಂಕುವ ಮಲ್ಲಿಗೆ ಮುಕುಳದ
ಸಂಕುಳಮಂ ತಳೆದು ನಿಂದ ಜಗುನೆಯ ಮಡುವಂ ॥ ೧೭೯

ಓಸರಿಸೆ ಸಂಜೆ ಜವನಿಕೆ
ಯೋಸರಿಸಿದ ತೆಱಿದೆ ರಾತ್ರಿನರ್ತಕಿ ಪುಗುತಂ ।
ಸೂಸಿದ ಪುಷ್ಪಾಂಜಲಿಯೆನೆ
ಭಾಸಿಸಿದುವು ಗಗನರಂಗದೊಳ್ ತಾರಕಿಗಳ್ ॥ ೧೮೦
(ಲೀಲಾವತಿ, ೧೦–೨೪.)

---

1 ಸಜ್ಜರ (ಅ). 2 ವಿತತಿ (ಗ.ಬ.ಖ). 3 ದಿನಪ (ಅ). 4 ಮು ಕಣ್ಬನಿಯಿವೆ (ಖ.ಬ).

ಸ್ಥಿರರಾಜ್ಯಂ ಗೆಯ್ ಕತ್ತಲೆ
ಚಿರಕಾಲಮಿರೆಂದು ಜಾರೆಯರ್ ಪದಪಿಂದಂ ।
ಪರಸಿಡುವ ಸೇಸೆಯಂದದೆ
ಕರಮೆಸೆದುವು ಗಗನರಂಗದೊಳ್ ತಾರಕಿಗಳ್ ॥ ೧೮೧

ಶಶಿ ಬಂದನೆಂದು ವಾರಿಧಿ
ಯೆಸೆದೊಲವಿಂ ನರರ ದಿಟ್ಟಿ ನಟ್ಟಪವೆಂದಾ ।
ಸಸಿಗೆ ನಿವಾಳಿಸಿ ಚೆಲ್ಲಿದ
ಪೊಸ ಮುತ್ತಿನ ಸೇಸೆಯಂತೆ ತಾರಗೆಯೆಸೆಗುಂ ೧೮೨

ಗಗನಂ ಪೂತುದೊ ತಮಮಂ
ಮಿಗೆ ನೋಡುವ ಭರದೊಳಂಬರಂ ನೆಱೆ ತಾನ ।
ಕ್ಷಿಗಳಂ ಪಡೆದುದೊ ಪೇೞೆನೆ
ಸೊಗಯಿಸಿದುವು ತೊಳಗಿ ಬೆಳಗಿ ತಾರಗೆ ನಭದೊಳ್ ॥ ೧೮೩
(ಗಿರಿಜಾಕಲ್ಯಾಣಂ, ೪–೯೦.)

ಅಂಬುಜನಿಜಸಖನಸ್ತಮ
ಯಂಬರವಂಬರದ ನಡುವೆ ಬಹುತರದಿಂ ನೆ ।
ಯ್ದಂಬರದೊಳ್ ಕಯ್ಗೊಳಿಸಿದ
ಚುಂಬಿತ ರತ್ನಂಗಳಂತೆ ತಾರಗೆಯೆಸೆಗುಂ ॥ ೧೮೪
(ಗಿರಿಜಾಕಲ್ಯಾಣಂ, ೪–೯೨.)

ತಮನೆಂಬ ರಾಹುಭಯದಿಂ
ದ್ಯುಮಣಿ ಸ್ಥೂಲತೆಯನುೞಿದು ಕಿಱುಮೂರ್ತಿಗಳಂ ।
ಸಮುಚಿತದಿ ತಾಳ್ದನೆನೆ ಗೃಹ
ಸಮುಚಿತದೊಳ್ ತೊಳಗಿ ಬೆಳಗಿದುವು ದೀಪ್ತಿಕೆಗಳ್ ॥ ೧೮೫

ನೆಲಸಿ ನೆಲೆಗೊಂಡ ಪೆರ್ಗ
ಟ್ಟಲೆಯೊಳ್ ತೊಳತೊಳಗಿ ಬೆಳಗಿ ಮಿನಿಮಿನಿಸುತ್ತಂ ।
ಪಲವುಂ ದೀವಿಗೆಗಳ್ ಕ
ಟ್ಟಲೆ ಪೂತಂತೊಪ್ಪುತಿರ್ದುವಾ ಮನೆಮನೆಯೊಳ್ ॥ ೧೮೬
(ಗಿರಿಜಾಕಲ್ಯಾಣಂ, ೪–೮೦.)

ಆವರಿಸುತಿರ್ಪ ತಮಕೆ ತ
ಮೋವೈರಿ ಧರಿತ್ರಿಗಿೞಿದುಳಿಯಾ[1]ಳ[ದ]ನೆ[1] ದೀ ।

[1] ಳಿನೆ (ಖ.ಬ).

ಪಾವಳಿಗಳೆಸೆದವಖಿಳ ಗೃ
ಹಾವಳಿಯೊಳ್ ಬರ್ಪ ಶಶಿಗೆ ನೀರಾಜಿಪವೋಲ್ ‖ ೧೮೭

ಮಡದಿಯರೆಲ್ಲಂ ಪೊತ್ತಿಸಿ
ತಡೆಯದೆ ಕೈಮುಗಿದು ನೆನೆದು ಮನೆದೇವತೆಯಂ ।
ಕುಡಿವೆರಳೊಳಂಟುವಕ್ಕಿಂ
ದಿಡುವರ್ ಬಾಳರ್ಗೆಯಾ ಸೊಡರ್ಗುಡಿ ಕಪ್ಪಂ ‖ ೧೮೮

ಸೊಡರ್ಗುಡಿಗೆತ್ತಿ ಕೈಮುಗಿದು ಚೇಟಿಯರಂ ಬೆಸಗೊಂಡು ಸನ್ನೆಯಿಂ
ನಡೆದು ಗೃಹಾಂಗಣಕ್ಕಿಳಿಸಿ ತಾರಗೆಯಂ ನಡೆನೋಡಿ ಪಾಟಿಯಿಂ ।
ಕುಡಿವೆರಳಿಂದವೊಲ್ದೆಳಸಿ ಕಾಂತೆಯರೊಯ್ಯನೆ ಸಂಜೆವೋನಮಂ
ಬಿಡುವಿನಮುಬ್ಬಸಂಬಡುತಮಿರ್ದುದು ಪೊರ್ದಿದ ಕಾಮುಕವ್ರಜಂ ‖ ೧೮೯

ಜಗುನೆಯ ಪೂರವೊತ್ತರಿಪ ಗಂಗೆಯಿನೊಡ್ಡಿವಂತೆ ಮರ್ಬಿನು
ರ್ಬುಗಿಬಗಿಯಾಗೆ ಬೆಳ್ಪು ನೆಗೆತಂದುದಯಾದ್ರಿಯ ಸೆಜ್ಜೆರಕ್ಕೆ ಪ ।
ಕ್ಕಗೆ ಬರುತಿರ್ಪ ದೇವಗಜದಂಗಮರೀಚಿಯ ಭಂಗಿವೆತ್ತಿರಲ್
ಬಗೆಗೊಳಿಸಿತ್ತು ಚಂದನರಸಂದೊಡೆದಂತಿರೆ ಪೂರ್ವದಿಙ್ಮುಖಂ ‖ ೧೯೦

(ಜಗನ್ನಾಥವಿಜಯಂ, ೧೬–೧೦೩.)

ಉಡುಪತಿ[1][ಯಾ][1] ಪಿಂತನೆ ಬಂ
ದಡಸಿ ಮುಸುಂಕಿರ್ದ ತಿಮಿರನೀಲಾಂಬರಮಂ ।
ಪಿಡಿಯೆ ಭಯಮುತ್ತವೋಲ್ ಬೆ
ಳ್ಪಡ[2]ರ್ದುದು[2] [3]ವದ[3]ನಕ್ಕೆ ಪೂರ್ವದಿಗ್ಬಂಧಕಿಯಾ ‖ ೧೯೧

ಆರಯ್ಯದೆ ಖರಕರನೊಳ್
ವಾರುಣಿ ವಸುವಿಭವಹೀನನೊಳ್ ನೆರೆಯೆ ದರ ।
ಸ್ಮೇರಾನನೆಯಾದ್ಯೆಂದ್ರೀ
ನಾರಿಯ ನಗೆಯಂತೆ ನೆಗೆದುವಿಂದುಕರಂಗಳ್ ‖ ೧೯೨

(ಲೀಲಾವತಿ, ೬–೧೦೯.)

ಉದಯಂಗೆಯ್ದುದ್ದತ್ವಲಾಧೀಶ್ವರನನಮರಕಾಂತಾಳಿನೀರಾಜನಂ ಮಾ
ಡಿದ ಮಾಣಿಕ್ಯಪ್ರದೀಪಾವಳಿಯ ಬೆಳಗು ತದ್ವಾಮವಾಮೇತರಾಶಾ ।

---

[1] ಪತಿ (ಖ.ಬ), ಯಂ (ಗ). [2] ದಂದು (ಖ.ಬ). [3] ವೇ (ಕ).

ಸುದತೀಪಿಷ್ಟಾತಕಾಕೀರ್ಣಕಪಿಶರಜಃಪುಂಜಮೆಂಬಂದದಿಂ ಪೊ
ರ್ದಿದುದೋ ಕಂದರ್ಪಯಾತ್ರಾಬಳಚಳನಪರಾಗಂ ತದುದ್ಯೋತರಾಗಂ ‖ ೧೯೩
(ಅನಂತನಾಥಪುರಾಣಂ, ೭–೭೫.)

ಇದು ಘುಸೃಣಾರುಣಂ ಸುರಹರಿದ್ವನಿತಾನಿಟಿಲಂ ದಿಟಕ್ಕೆ ತಾ
ನಿದು ಬರೆದಿರ್ದ ಸಿಂಧುರದ ಕೆಂಪಡ[1]ರ್ದಿಂದ್ರ[1] [2]ಗಜೇಂದ್ರ[2] ಕುಂಭಮು ।
ಲ್ತಿದು ಜನಿತೇರ್ಷ್ಯೆಯಿಂ ಮುಳಿಯೆ ತಾರಗೆ ಪಾಟಲಮಾದ ಯಾಮಿನೀ
ವದನಮೆನಿಪ್ಪಿನಂ ದಿಟದಿನುಣ್ಮಿದುದಿಂದುವ ರಕ್ತಮಂಡಲಂ ‖ ೧೯೪
(ಚಂದ್ರಪ್ರಭಪುರಾಣಂ, ೮–೧೬)

ವಿತತಪ್ರಾಚ್ಯಾದ್ರಿಪೀಠಾಗ್ರಿಮದರುಣಶಿಲಾವಿದ್ಧಲಿಂಗಂಬೊಲಿಂಬಾ
ಯ್ತು ತರಂಗೊಂಡೇಳ್ಗೆಯಿಂ ರಾಗದಿನುಪಚಿತಚೇತಶ್ಚಕೋರೀಕದಂಬಂ ।
ದ್ಯುತವಲ್ಲೀಸ್ತಂಭಮುಜ್ಜೃಂಭಿತಕುಮುದಕುಟುಂಬಂ ತಮಶ್ಶೈಲಶಂಬಂ
ರತಿಪಾಟೋಪಾವಲಂಬಂ ಜನಿತವಿಟವಿಡಂಬಂ ಸುಧಾಸೂತಿಬಿಂಬಂ ‖ ೧೯೫
(ಜಗನ್ನಾಥವಿಜಯಂ, ೧೭–೧೦೪.)

ಇದು ಸಂಕ್ರಂದನದಿಗ್ವಧೂನಿಟಿಲಸಿಂಧೂರಾಂಶುವೋ ನೋಡ ನೋ
ಡಿದು ಪುಷ್ಪಾಯುಧಪದ್ಮರಾಗಮುಕುರಪ್ರದ್ಯೋತವೋ ಪೇಟಿದಿಂ ।
ತಿದು ವಿಸ್ತಾರಿತ ಕಾಮಹೋಮಹುತಭುಕ್ಪ್ರಜ್ವಾಲೆಯೋ ಎಂಬ ಸಂ
ಪದಮಂ ಬೀಱಿದುದಿಂದ್ರದಿಗ್ವಳಯದೊಳ್ ಚಂದ್ರದ್ಯುತಿಪ್ರೋದ್ಭವಂ ‖ ೧೯೬
(ಗಿರಿಜಾಕಲ್ಯಾಣಂ, ೪–೯೫.)

ವಿರಹಿಗಳಂ ಮನೋಜನಲರಂಬುಗಳಂ ತೆಗೆದೂಱಿಕೊಂಡು ಕೊ
ಕ್ಕರಿಸದೆ ಹೃತ್ಕವಾಟಪುಟಮಂ ಬಿರಿಯೆಚ್ಚೊಡೆ ತದ್ಗುಹೌಘದಿಂ ।
ಸುರಿವರುಣಾಂಬುವಂ ಕುಡಿದು ನರ್ತಿಸುತಿರ್ಪ ವಸಂತಡಾಕಿನೀ
ಕರದ ಕಪಾಲಮಿಂತಿದೆನೆ ಕಣ್ಗೆಸೆದಿರ್ದುದು ಚಂದ್ರಮಂಡಳಂ ‖ ೧೯೭

ಕಳಶದ ಬಾಯ ಕೆಂದಳಿರನಂಗಜವಿಪ್ರನ ಹೋಮಕುಂಡದೊಳ್
ಬಳೆದುರಿಯಂ ನಿಶಾಂಗನೆಯ ಬಟ್ಟಲ ಕುಂಕುಮಮಂ ಮನೋಜನ ।
ಗ್ಗಳಿಕೆಯ ಗಂಧಸಿಂಧುರದ ನೆತ್ತಿಯ ಸಿಂಧುರಮಂ ಪೊದಟ್ಟು ಪೋ
ಲ್ತಳವಿಗಳುಂಬಮಾದುದು ಸುಧಾಕರಬಿಂಬದ ರಾಗಮೇಳ್ಗೆಯಿಂ ‖ ೧೯೮
(ಲೀಲಾವತಿ, ೨–೭.)

---

[1] ದಿರ್ದ (ಖ.ಬ). [2] ಕರೀಂದ್ರ (ಅ).

ದಿಕ್ಕಾಂತಾಧರಪಲ್ಲವಕ್ಕೆ ಬಟಿಕಾ ದಿಕ್ಕಾಮಿನೀಭಾಳಪ
ಟ್ಟಕ್ಕಂ ತಾಂ ಬಟಿಕಾ ದಿಶಾಂಗನೆಯ ಕಾಶ್ಮೀರಾಂಗರಾಗೋಜ್ವಲಾ ।
ಸ್ಯಕ್ಕಾರಯ್ಯೆ ಸಮಾನವಾಗಿ ನಯನಕ್ಕಿಂಬಾಗಿ ಪೂರ್ವಾದ್ರಿಕೂ
ಟಕ್ಕೆಟ್ಟಿಂದನೊಡರ್ಚುತುಂ ಕುವಲಯಕ್ಕಾನಂದಮಂ ಚಂದ್ರಮಂ ॥ ೧೯೯

(ಪಾರ್ಶ್ವನಾಥಪುರಾಣಂ, ೧೦–೨೦.)

ಸ್ಮರಶಿಖಿಯಂ ವಿಯೋಗಿಹೃದಯಕ್ಕನುರಾಗಮನಾಗಳಾಗಳುಂ
ನೆರೆದೆಸೆದಿರ್ಪ ಕಾಮುಕಜನಾತ್ರಯಕೊರ್ಮೊದಲೀಯಲೆಂದು ಬಿ ।
ತ್ತರಿಸಿರೆ ಶಾಳ್ದುದೆಂದುದಯಶೋಣತೆ ಶೋಭೆಯನೀಯೆ ಪೂರ್ವದಿ
ಕ್ತರುಣಿಯ ಪದ್ಮರಾಗಮಣಿದರ್ಪಣದಂತೆಸೆದಂ ಸುಧಾಕರಂ ॥ ೨೦೦

(ಪಾರ್ಶ್ವನಾಥಪುರಾಣಂ, ೧೦–೨೧.)

ನನೆಯಿಂ ನೆಯ್ದಿ[1]ಲನಾಲ[1]ನೀರ್ದಳಿಪದಿಂ ಕಾಮಾಗ್ನಿಯಂ [2]ಸಂದಿಸಲ[2]
ಮನಮಂ ತಂದ ವಿಯೋಗಿಜಾಲದೆರ್ದೆಯಂ ನಟ್ಟುರ್ಚಿಯೊಳ್ [3]ಜಾ[3]ಱೆ ಬೆ ।
ಚ್ಚನೆ ಪಾಯ್ತೆಂದು ಪೋದಟ್ಟಿ ರಕ್ತಜಲದಿಂದಂ ತೊಯ್ದ ಕಂದರ್ಪದೇ
ವನ ಚಕ್ರಕ್ಕೆಣೆಯಾಯ್ತು ರಕ್ತರುಚಿಯಿಂ ಬಿಂಬಂ ಸುಧಾಸೂತಿಯಾ ॥ ೨೦೧

(ಲೀಲಾವತಿ, ೨–೫.)

ನೆರೆದ್ಯೆ ಸಂಜೆಯೊಳೆಂದು ಕಾಯ್ದೊ[4]ದೆದೊಡೇನಾತ್ಮಾಂ[4]ಗದೊಳ್ ರೋಹಿಣೀ
ಚರಣಾಲಕ್ತಕರಾಗಮುಚ್ಚಱಿದುದೋ ಮೇಣ್ ಕಾಮಿಗಳ್ಗೀವ ಕಾ ।
ಮರಸಂ ಪೊಣ್ಮಿದುದೋ ತಮೋಗಜದ ಕೋಡೇಱಿಂದೆ [5]ಮೇಣ್[5] ನೊಂದುದೋ
ಹರಿಣಂ ತಾನೆನಿಸಿತ್ತು ರಕ್ತರುಚಿಯಿಂ ಬಿಂಬಂ ಸುಧಾಸೂತಿಯಾ ॥ ೨೦೨

(ಆದಿಪುರಾಣಂ, ೧೨–೬.)

ಪುರುಡಿಂ ಕಾಯ್ದೊದೆಯಲ್ಕೆ ರೋಹಿಣಿಯ ಪಾದಾಲಕ್ತಕಂ ಮೆಯ್ಯನಾ
ವರಿಸಿತ್ತೋ ನಿಕಟಾಬ್ಧಿ ವಿದ್ರುಮ ಮಯೂಖಂ ತಳ್ತುದೋ ಪೂರ್ವಭೂ ।
ಧರಸಿಂಹಂ ಪೊಯೆ ನೊಂದುದೋ ಹರಿಣನೆಂಬಂತಾಗಳತ್ಯುಕ್ತ ಸೌಂ
ದರಮಾಗಿರ್ದುದು ಕಣ್ಗೆ ರಕ್ತರುಚಿಯಿಂ ಬಿಂಬಂ ಸುಧಾಸೂತಿಯಾ ॥ ೨೦೩

ಶೋಣತೆವೆತ್ತು ಮರೀಚಿ
ಶ್ರೇಣಿಯ ಕೆಂದಳಿರನಗ್ರದೊಳ್ ತಳೆದುದಯ ।

---

[1] ಲೆ ನಾಱಿ (ಕ.ಖ.ಬ). [2] ಮಗ್ಗಿಸಲ್ (ಅ). [3] ಗಾ (ಅ). [4] ದೆಯುಲಾತನ್ನಂ (ಖ.ಬ). [5] ಮೇಂ (ಅ).

ಕ್ಷೋಣೀಧ್ರಮೆಂಬ ಕಳಶದ
ಮಾಣಿಕಗನ್ನಡಿವೊಲಾಯ್ತು ಹಿಮಕರಬಿಂಬಂ ॥ ೨೦೪

(ಜಗನ್ನಾಥವಿಜಯಂ, ೧೬–೧೦೫.)

ಅಲೆದಮೃತದೊಡನೆ ತಾರಾ
ಲಲನೆಯರಡಿದಳಿರನೂಡಲೆಂದು ಪದಂಗೆ ।
ಯ್ದು ಲತಗೆಯ ಪಡಲದಂತೆವೊ
ಲಲೆದುದು ಪರಿಪಕ್ವ[1]ರಾಗದಿ[1]ಂ ವಿಧುಬಿಂಬಂ ॥ ೨೦೫

(ಲೀಲಾವತಿ, ೨–೮.)

ಪುದಿದಿರೆ ಪ[2]ಣ್ತೀವಿದ[2] ಬಿಂ
ಬದಾಲದಿಂ ಪಣ್ಗಳುದಿರ್ದುವೆನೆ ಸೊಗಯಿಸಿದ ।
ತ್ತುದಯದೊಳೊದವಿದ ಕೆಂಪಿಂ
ಪುದಿದೊಪ್ಪುವ ತಾರಕೋತ್ಕರಂ ಕೆಲಗೆಲದೊಳ್ ॥ ೨೦೬

(ಚಂದ್ರಪ್ರಭಪುರಾಣಂ, ೮-೨೮.)

ಅದು ಪೊಸಪವಳದ ಬಂಧೂ
ಕದ ಕೆಂದಾವರೆಯ ದಾಸಳದ ಪೂವಿನ ಬ ।
ಣ್ಣದ ಸಂಪದಮಂ ಮುದದಿಂ
ಪದೆದಂದೊಪ್ಪಿತ್ತು ಚಂದ್ರಬಿಂಬವಿಡಂಬಂ ॥ ೨೦೭

(ಗಿರಿಜಾಕಲ್ಯಾಣಂ, ೪–೯೯.)

ಇದು ವಿರಹ ವಾರ್ಧಿಮಧ್ಯ
ಪ್ರದೇಶದಿಂದೊಗೆದ ರಾಗವಡಬಾನಳಪಿಂ ।
ಡದವೋಲ್ವಿರಹಿಗೆ ತೋಱಿ
ತ್ತುದಯಾದ್ರಿಯ ಮೇಲೆ ಮೆಱೆವ ಹಿಮಕರಬಿಂಬಂ ॥ ೨೦೮

(ಗಿರಿಜಾಕಲ್ಯಾಣಂ, ೪–೧೦೦.)

ಇದು ಮಾಹೇಂದ್ರೀಲತಾಕೋರಕಮಮರಹರಿದ್ವಲ್ಲರೀಪಲ್ಲವಂ ಪೂ
ರ್ವದಿಶಾವಲ್ಲೀಫಲಂ ತಾನೆನೆ ತರತರದಿಂದೇೞ್ಗೆ ಕಣ್ಗೊಡ್ಡಮಪ್ಪಂ ।
ತುದಯಂಗೆಯ್ದುತ್ತು ಸಂಧ್ಯಾರುಣರುಚಿರುಚಿರಂ ಕಾಮಸಾಮ್ರಾಜ್ಯಲಕ್ಷ್ಮೀ
ಮದಲೀಲಾಲಂಬಮುಜ್ಜೃಂಭಿತ ಕುಮುದಕದಂಬಂ ಸುಧಾಸೂತಿಬಿಂಬಂ ॥೨೦೯

(ಮಲ್ಲಿನಾಥಪುರಾಣಂ, ೭–೨೮.)

---

[1] ಬಿಂಬಮಂ (ಅ). [2] ಣ್ತಿಂದುವ (ಅ).

ಉದಯೋರ್ವೀಧರಕುಂಕುಮೋದ್ಗಮರಜಂ ಪಾಯ್ವಂತೆ ಕೆಂಪೇೞೆ ಪೂ
ರ್ವದಿಶಾಕನ್ಯೆಯ ತೋಳೊಳಿರ್ದರಿಸಿನಂ ತಳ್ತಂತೆ ಪೊಂಬಣ್ಣವೇ ।
ೞೆ ದಿವೌಕಃಪ್ಲವದೊಳ್ ಮುೞುಂಗಿ ತೊಳೆದೇೞ್ವಂತೆಯ್ದೆ ಬೆಳ್ಪೇೞೆ ತ
ತ್ತ್ವದ್ಧ್ಯಾಭ್ಯಾಸಿಯ ಚಿತ್ತದಂತೆ ತಿಳಿದಂ ತಾರಾಮನೋವಲ್ಲಭಂ ॥ ೨೧೦

(ಅನಂತನಾಥಪುರಾಣಂ, ೭–೮೩.)

ತೊರೆದುದು ಚಂದ್ರಕಾಂತಮಣಿವಕ್ಕಿಗಳಪ್ಪ ಸಡಿಲ್ದುವಿಂಗಡಲ್
ತೆರೆ ಮಸಗಿತ್ತು ಮಿರ್ದುವೊಗೆತಂದುದು ಚಂದ್ರಿಕೆ ಕೂಡೆ ಮೀನ್ಗಳಂ ।
ಕುರಿಸಿದುವುತ್ಪಲಂ ನಗುತುಮಿರ್ದುವು ಕಣ್ಮುಗಿದಬ್ಜಮುಂ ತಮಂ
ಪರೆದುದು ಮನ್ಮಥಂ ನಲಿದು ನರ್ತಿಸಿದಂ ಶಶಿ ಬರ್ಪ ಪೊತ್ತಿನೊಳ್ ॥ ೨೧೧

ಒಸೞಿಲ್ಕಿರ್ದುದು ಚಂದ್ರಕಾಂತಮುರಲಲ್ಕಿರ್ದತ್ತು ಮುಗ್ಧೋತ್ಪಲ
ಪ್ರಸರಂ ಜಾದಿನ ಬಣ್ಣವಪ್ಪ ಬೆಳಗಂ ಕೈಕೊಳ್ಳೆ ಪೂರ್ವಾಸೆಯು ।
ದ್ದೆಸೆಯಂ ಕಂಡದಿದಿರ್ದರದಿರ್ದುವು ಚಕೋರಂ ಪಾಲ್ಗಡಲ್ಮೋರೆಯಂ
ಮಿಸುಗಲ್ಕಿರ್ದುದು ಮೂಡಲಿರ್ದ ಪದದೊಳ್ ತಾರಾಮನೋವಲ್ಲಭಂ ॥ ೨೧೨

ಸಂಗಡಿಸೆ ತನ್ನೊಳರುಣಪ
ತಂಗಸಿತದ್ಯುತಿಗಳೆಂಬನುಕ್ರಮರುಚಿ ಶ ।
ಕ್ರಂಗೆತ್ತಿದ ಮಾಣಿಕಗೊಡೆ
ಪೊಂಗೊಡೆ ಬೆಳ್ಗೊಡೆಗಳೆನಿಸಿದುದು ವಿಧುಬಿಂಬಂ ॥ ೨೧೩

(ಜಗನ್ನಾಥವಿಜಯಂ, ೧೬–೧೦೬.)

ಶಿರದೊಳ್ ತಾರಾ[1]ಕಪೋಲಂ[1] ಪೊಳೆಯೆ ಕರಜಟಾಜೂಟಮಿಂಬಾಗೆ ಜೊನ್ನಂ
ಸುರಸಿಂಧುಸ್ರೋತಮಂ ಪೋಲ್ತಿರೆ ತೊಲಗೆ ತಮೋರಾಕ್ಷಸಂ ಚರ್ಮಚಿತ್ರಾಂ ।
ಬರ[2]ಬಂಧಂ[2] ಕೂಡೆ ಕಾಮಂ ಕರಮುರಿವಿನೆಗಂ ಮಂಡಲಂಗೊಂಡು ಪರ್ವು
ತ್ತಿರೆ ಸಂಧ್ಯಾರಾಗನೇತ್ರಾನಲನುದಯಿಸಿದಂ ಚಂದ್ರಚಂದ್ರಾರ್ಧ[3]ಜೂಟಂ[3] ॥೨೧೪

(ಲೀಲಾವತಿ ೧೦-೩೨.)

ಕುವಲಯದೀರ್ಘನೇತ್ರಮಲರುತ್ತಿರೆ ಮೂಡುವ ಮೀನ್ಗಳಾಕೆಯೊ
ಪ್ಪುವ ಮುಖಪದ್ಮದೊಳ್ ಮೊಡವಿ ಮೂಡಿದವೋಲಿರೆ ಕಾಲಮೆಂಬ ಶಂ ।
ಭುವಿನ ಶರೀರದೊಳ್ ಪುದಿದ ಗೌರಿಗೆ ರಾಗಮನೊಡ್ಡಿಕೊಂಡು ಮೂ
ಡುವ ಮೊಲೆಯಂತೆ ಮೂಡಿದುದು ಮೂಡಣದಿಕ್ಕಿನೊಳಿಂದುಮಂಡಲಂ ॥ ೨೧೫

(ಲೀಲಾವತಿ, ೨–೩.)

---

1 ಕಳಾಪಂ (ಅ), ಕಪಾಲಂ (ಬ). 2 ಖಂಡಂ (ಏ.ಗ.ಬ). 3 ಚೂಡಂ (ಅ).

ಸೋಂಕಲೊಡಂ ನಿಶಾತರುಣಿಯಂ ಶಶಿ [1]ಪೋದುದು[1] ಸಂಜೆ ಸೀರೆವೋಲ್
ಪಂಕಜಲೋಚನಂ ಮುಗಿದುವೆಟ್ಟುವು ಬಲ್ಚಿಮರಂತೆ ತಾರಕಾ ।
ಸಂಕುಳಮಿಂದುಕಾಂತವಿತತಾಚಳ ತುಂಗ ನಿತಂಬ ಬಿಂಬದಿಂ
ದಂ ಕೊಳನಾಗಿ ಸೂಸಿದುವು ತೆಳ್ವದದಂತೆ ನವದ್ರವಾಂಬುಗಳ್ ॥ ೨೧೬

(ಲೀಲಾವತಿ, ೨-೪.)

ನನೆಯಂಬಂ ಮದವೇಱೆ ಕೈರವಕುಳಂ ಸೀರೇಱೆ ಕಾಮಾರ್ಥಿಯ
ಪ್ಪನ ಜೀವಂ ನಡುನೆತ್ತಿಗೇಱೆ ಖರದಂಡಶ್ರೀಗೆ ಕರ್ಪೇಱೆ ಕಾ ।
ಮಿನಿಯರ್ ಸಂತಸದುಯ್ಯಲೇಱೆ ನೆಲೆಯಿಂದಂಭೋಧಿ ಮಿಕ್ಕೇಱೆ ಭೋಂ
ಕನೆ ಬಂದೇಱಿದನಲ್ತೆ ವಾಸವದಿಶಾಶೈಲೇಂದ್ರಮಂ ಚಂದ್ರಮಂ ॥ ೨೧೭

ವಿದಳತ್ಕೈರವರಾಜಿ ರಾಜಬಲದಿಂ ಸಂತೋಷಮಂ ಮುಟ್ಟೆ ಸ
ನ್ಮದಮಂ ತಾವರೆಯೆತ್ತಿ ಕಟ್ಟೆ ತಮಮಂ ಶೀತಾಂಶುವೆಟ್ಟಟ್ಟೆ ಪೆ ।
ರ್ಚಿದಗುರ್ವಿಂ ವಿರಹಾಳಿಯಂ ಕುಸುಮಬಾಣಂ ಕಾಯ್ದು ಬೆನ್ನಟ್ಟೆ ಮೆ
ಟ್ಟಿದನಿಂದ್ರಾಚಲಚೂಡಮಂ ಕಿರಣವೀಧೀಸಾಂದ್ರಮಂ ಚಂದ್ರಮಂ ॥ ೨೧೮

(ಗಿರಿಜಾಕಲ್ಯಾಣಂ, ೪-೯೮.)

ತಿಮಿರಾತ್ಮದ್ಯುತಿ ಕರ್ಪುದೋರ್ಪ ತಿಲಕಂ ತಾರಾಗಣಂ ಬಂದು ನೋ
ಡುವ ಯೂಥಂ ಮಧು ಶೆತ್ತಿಗಂ ವಿರಹಿ ಮಾಱಂಕಂ ನೃಪಂ ಚಿತ್ತಸಂ ।
ಭವನಾಗಲ್ಕಡುಕೆಯ್ದು ಕಾಯ್ದು ಕಳನಂ ಬಂದೇಱುವಂತೇಱಿದಂ
ನವಸಂಧ್ಯಾಸುವಿಭಾಸಿ ವಾಸವದಿಶಾಶೈಲೇಂದ್ರಮಂ ಚಂದ್ರಮಂ ॥ ೨೧೯

ನಿನದತ್ಸಂಧ್ಯಾನಕಂ ನಿಗ್ಗವಣೆಯ ಪಱೆ ಪೂರ್ವಾಚಲಂ ತುಂಗ ರಂಗಂ
ತನಗಾದತ್ತಂಬಿನಂ ನೀಲಿಯ ಜವನಿಕೆವೋಲ್ ಪಿಂಗೆ ಸಂಧ್ಯಾತಮಂ ಮೆ ।
ಲ್ಲನೆ ತಾರಾನೀಕಪುಷ್ಪಾಂಜಳಿಯನೆಸೆವಿನಂ ಸೂಸಿ ತತ್ಪೂರ್ವ ರಂಗ
ಕ್ಕನುಗೈವುದ್ಯನ್ನಿಶಾನರ್ತಕಿಯ ವದನದಂತಿಂದು ಕಣ್ಗೊಡ್ಡಮಾದಂ ॥ ೨೨೦

(ಚಂದ್ರಪ್ರಭಪುರಾಣಂ, ೮-೩೦.)

ಮುದದಿಂ ತಂದಿಕ್ಕೆ ಪೂರ್ವಾಂಗನೆ ಗಿರಿಶಿರದೊಳ್ ಪೀಠಮಂ ಸತ್ತ್ವಭಾಸಂ
ಪದಮಂ ಕೈಗೊಟ್ಟು ಚೈತ್ರಂ ನಡೆತರೆ ಮದನಂ ಪುಷ್ಪಬಾಣಂಗಳಂ ಪೂ ।
ಡಿದ ಬಿಲ್ಲಂ ಪೇತ್ತು ಪಿಂತಂ ಬರೆ ನವ ಕುಮುದಾಮೋದ ಮಾಧುರ್ಯದಿಂ ಷ
ಟ್ಪದಗಾನಂ ಪೊಣ್ಮಿಸುತ್ತುಂ ಶಶಿಯುದಯದೊಳೊಪ್ಪಿತ್ತು ರಾಜೋಪಚಾರಂ ॥

(ಗಿರಿಜಾಕಲ್ಯಾಣಂ, ೪-೯೭.)

---

[1] ಸೋರ್ದುದು (ಅ).

ಗಗನಮಹಾಂಬುರಾಶಿಯೊಳಗೊಯ್ಯನೆ ಕೊರ್ಬಿದ ಮುತ್ತು ಸುತ್ತಲುಂ
ಸೊಗಯಿಪ ಕೌಮುದೀಲತೆಯ ಬಿತ್ತು ವಿಧುಂತುದನುಂಬ ತುತ್ತು ಕಾ ।
ಮಿಗಳನನಂಗನಾಜ್ಞೆಯೊಳೆ ಪ್ಲೋಷಿಸಿದೋಲೆಯ ಸುತ್ತು ನೋಡೆಪ್ಪೊಡಂ
ಬಗೆಗೊಳಿಸಿತ್ತು ವಾಸವದಿಶಾನನಕುಂಡಲಮಿಂದುಮಂಡಲಂ ॥ ೨೨೨

ಕರಮೆಸೆಯಿತ್ತು ಕೌಮುದಿಯ ಬಿತ್ತು ಚಕೋರಿಯ ತುತ್ತು ನೀರಜೋ
ತ್ಕರದ ವಿಪತ್ತು ತಾರೆಗಳ ತುತ್ತು ಸುಧಾಂಬುಧಿಯೊತ್ತು ಜಾರ ಸೌಂ ।
ದರಿಯರ ಮಿತ್ತುವಂಬರ ಪುಳಿಂದಿಯ ಮೂಗಿನ ಮುತ್ತು ನೋಡಲ
ಚ್ಚರಿಯೆನಿಸಿತ್ತು ಮೂಡದೆಸೆಯಿಂದೆಸೆಯಿತ್ತು ಹಿಮಾಂಶು ಮಂಡಲಂ ॥ ೨೨೩

(ಗಿರಿಜಾಕಲ್ಯಾಣಂ, ೪–೯೬.)

ಮದನನ ನಚ್ಚು ವಾರಿಧಿಯ ಪೆರ್ಚು ವಿಯೋಗಿಯ ಕಿಚ್ಚು ಕೈರವಾ
ಭ್ಯುದಯದರಲ್ಚು ನೀರಜದ ಮುಚ್ಚು ರಥಾಂಗದಗಲ್ಚು ಜಾರೆಯ ।
ಗೊರ್ದವಿದ ಬೆಚ್ಚು ಕಟ್ಟಲೆ ಕಟಲ್ಚು ಜಗತ್ತಿನ ಪುಣ್ಯದಚ್ಚು ಬಂ
ದುದಯಗಿರೀಂದ್ರಮಸ್ತಕದೊಳಿರ್ದುದು ಪೂರ್ಣಶಶಾಂಕಮಂಡಲಂ ॥ ೨೨೪

ನೆರೆದೆತ್ತಂ ಭಗಣಂ ನಿರೀಕ್ಷಿಸೆ ಬೆಸಂಬೆತ್ತೇ[1]ಱಿ[1] ಚಿತ್ತೋದ್ಭವಂ
ಬರೆ ಲಕ್ಷ್ಮಚ್ಛಲದಿಂದಮಬ್ದಪಥವೀಧೀಭಾಗದೊಳ್ ಬೇಗವೋ ।
ತ್ತರಿಸುತ್ತುಂ ಪರಿಕಾಱಿನಂ ತಿಮಿರ[2]ನಂ[2] ಬೆನ್ನಟ್ಟಿ ಪಾದಂಗಳಿಂ
ದೊರಸಿತ್ತೇನತಿ[3]ರೌದ್ರ[3]ಮೋ ವಿಧುಮದೋನ್ಮತ್ತೇಭವಿಕ್ರೀಡಿತಂ ॥ ೨೨೫

(ಚಂದ್ರಪ್ರಭಪುರಾಣಂ, ೮–೩೩.)

ರಜನೀಕಾಂತಾಪಯೋಭೃತ್ತಟಮಲಯಜಪತ್ರಂ ಮನೋಜಾಂಗನಾಶು
ಕ್ತಜಚಂಚತ್ಕರ್ಣಪತ್ರಂ ಸ್ಮರನೃಪವರಶುಭ್ರಾತಪತ್ರಂ ವಿ[4]ಯನ್ನೀ[4] ।
ರಜಿನೀಮಧ್ಯೋಲ್ಲಸತ್ಪಾಂಡುರತರಶತಪತ್ರಂ ಬೆಡಂಗಾಯ್ತು ಯುಕ್ತ
ವ್ರಜಗರ್ವೋರ್ವೀಧ್ರಶಂಬಂ ನಯನಸುಖಲತಾಸ್ತಂಭಮಾತ್ರೇಯಬಿಂಬಂ ॥

(ಚಂದ್ರಪ್ರಭಪುರಾಣಂ, ೮–೩೪.)

ದಿವಿಜಾಶಾಗಿರಿಕೂಟಕೇಸರಿ ವಿಯನ್ಮಂದಾಕಿನೀಹಂಸೆ ಮಾ ।
ನವತೀಲೋಚನಬಾಣಚಂದ್ರಿಕೆ ಚಕೋರೀಪಾನಲೀಲಾಮೃತಾ ।
ಪ್ಲವಕಾಸಾರಮನಂಗಮಂಗಲವಧೂಟೀದರ್ಪಣಂ ತಾನಿದೆಂ
ಬ ವಿಲಾಸಕ್ಕೆ ನಿವಾಸಮಾಯ್ತುದಯದೊಳ್ ಪೀಯೂಷರುಙ್ಮಂಡಲಂ ॥ ೨೨೬

(ಅನಂತನಾಥಪುರಾಣಂ, ೭–೮೨.)

---

[1] ಱು (ಅ). [2] ಮಂ (ಅ). [3] ಚೋದ್ಯ (ಅ). [4] ಯೋಗೀ (ಖ.ಬ).

ಕಾಡೆ ಮನೋಭವಂ ವಿರಹಿಯಂ ಸಕಲೋರ್ವಿ ಸುಧಾಂಶುವಿಂದೆ ತೇಂ
ಕಾಡೆ ಚಕೋರಮುಂ ಯುವತಿಲೋಚನ ಕೈರವಮುಂ ಪ್ರಮೋದಮಂ ।
ಮಾಡೆ ಶಶಾಂಕಕಾಂತಮಣಿಭಿತ್ತಿಗಳಂತೆ ದಿಶಾರಭಿತ್ತಿಗಳ್
ಕೂಡೆ ವಿಚಾರಿಸುತ್ತೆ ನೆಱೆ ಕಣ್ಗೆಸೆದಿತ್ತಮೃತಾಂಶುಮಂಡಲಂ ॥ ೨೨೮

(ಪಾರ್ಶ್ವನಾಥಪುರಾಣಂ, ೧೦-೩೧.)

ಕುಮುದವಿಲಾಸಹಾಸಪರಿಹಾಸಕನಬ್ಧಿಜಲಪ್ರವರ್ಧನೋ
ದ್ಯಮಿ ನಳಿನೀಪ್ರಮೋದಪರಿಹಾರವಿಶಾರದನುತ್ಕಕೋಕದು ।
ರ್ದಮವಿರಹಕ್ರಿಯಾವ್ಯಸನಿ ಚಾರುಚಕೋರವಿದೂರಪಾರಣ
ಕ್ಷಮನವವಲ್ಲಭಂ ಬೆಳಗಿದಂ ಪುರವೊಂದೆನೆ ಲೋಕಮೆಲ್ಲಮಂ ॥ ೨೨೯

(ಚಂದ್ರಪ್ರಭಪುರಾಣಂ, ೮-೩೫.)

ಜಗದಾಲೋಕನದರ್ಪಣಂ ಪ್ರಥಮದಿಕ್ಕಾಂತಾನನಂ ಕಂತುರಾ ।
ಜಗಜೋದ್ದೀಪನಪಿಂಡಮಂಬರಸರಸ್ಯುತ್ತಂಸ[1]ಹಂಸಂ[1] ವಿಯೋ ।
ಗಿಗಣಾಕೂತಕುರಂಗಪ್ರೋತಭಯಭೃತ್ಕಂಠೀರವಂ ಚೆಲ್ವುವೆ
ತ್ತೊಗೆದತ್ತರ್ಣವವೀಚಿನರ್ತನನಟಂ ಬಿಂಬಂ ಸುಧಾಸೂತಿಯಾ ॥ ೨೩೦

(ಅಜಿತನಾಥಪುರಾಣಂ, ೬-೪೨.)

ಮನಸಿಜನಿಟ್ಟ ಚಂದನದ ಬೊಟ್ಟು ರತೀಶನ ಜೀವದಂಚೆ ಕಾ
ಮನ ಧವಳಾತಪತ್ರವಸಮಾಸ್ತ್ರನ ಭಾಸುರಚಕ್ರವಿಕ್ಷುಚಾ ।
ಪನ ಶಶಿಕಾಂತದರ್ಪಣವನಂಗನ ಮುತ್ತಿನ ಚೆಂಡು ಪುಷ್ಪಧ
ನ್ವನ ಕೃತಪುಣ್ಯಪುಂಜಮೆನೆ ಕಣ್ಗೆಸೆದಿರ್ದುದು ಚಂದ್ರಮಂಡಲಂ ॥ ೨೩೧

ಕರಿಯಂದಂ ಕಾಮನಂದಂ ಕಮಲಭವನೆಯಂದಂ ಖರಕ್ರೂರನಂದಂ
ಗಿರಿಯಂದಂ ಗೋತ್ರನಂದಂ ಗಿರಿಸುತೆವರನಂದಂ ಸರಿದ್ರಾಜನಂದಂ ।
ಶರದಂದಂ ಶಕ್ರನಂದಂ ಶಬರಿನಿಕರದಂದಂ ಮರುಚ್ಚಾಪದಂದಂ
ಸುರರಂದಂ ಪುಷ್ಪದಂತಂಬರವಳಯದೊಳೊಪ್ಪಿರ್ದುದಾ ಚಂದ್ರಬಿಂಬಂ ? ॥ ೨೩೨

[2]ಸಮುದಂ ಸದ್ಗ್ರಹ[2] ಷಡ್ಜಷಟ್ಚರಣ ಮಂದ್ರನ್ಯಾಸಮುತ್ಕೀರಮು
ಧ್ಯಮತಾರಂ ಮೃದುತಾಡಿತೌಡವನವೋದ್ಭಿನ್ನಪ್ರಸೂನಂ ಸಮಂ ।
ಚಮು[3]ಚಂ[3]ಚತ್ಕಳಕಂಠಕಂಪಿತರುತಂ ತಾನೆಂಬ ಹಿಂದೋಳ ರಾ
ಗಮೆ ತಾನಾದ ವಸಂತಮೇನೆಸೆದುದೋ ಸಂಪೂರ್ಣ [4]ಸೋಮೋ[4]ದಯಂ ॥ ೨೩೩

(ಲೀಲಾವತಿ, ೨-೩೨.)

---

[1] ಹಸ್ರಂ (ಬ). [2] ಸಮುದಂಚದ್ಗ್ರಹ, (ಅ). [3] ಸಿಂ (ಖ.ಬ). [4] ಚಂದ್ರೋ (ಖ.ಬ).

ಇನನಸ್ತಂಗತನಾಗೆ ಪಾಣ್ಬರಿಪು ಪುಷ್ಪಾಕಾರದಿಂ ರಾಗದಿಂ
ವನಜಾತಂಗಳ ಮೇಲೆ ಕಯ್ಯನಿಡೆ ಶೀತಂ ಪೋಣ್ಮೆ ಸಂಕೋಚಿತಾ ।
ನನಮಾಗಿರ್ದೊಡೆ ನೆಯ್ದಿಲೆಯ್ದೆ ನಗುತಂ ಕೇಳ್ ಭಾವ ನೀನೇಕೆ ಪ
ದ್ಮಿನಿಯೇಕೆಂದೊಡೆ ಬೆಳ್ಪನಾ[1][ಯ್ತು][1] ಮೊಗಮೆಂಬಂತಿರ್ದನಾ ಚಂದ್ರಮಂ॥೨೩೪

ಕರುಣಂ ಚಕ್ರಕ್ಕೆ ಹಾಸ್ಯಂ ಕುವಲಯಕೆ ಭಯಂ ಜಾರೆಯರ್ಗದ್ಭುತಂ ಸಾ
ಗರಕಂ ಬೀಭತ್ಸ ನಕ್ತಂಚರವರತರುಣೀರಕ್ತಪಾನಕ್ಕೆ ವೀರಂ ।
ಸ್ಮರಭೂಪಾಲಂಗೆ ರೌದ್ರಂ ವಿರಹತತಿಗೆ ಶಾಂತಂ ಚಕೋರಕ್ಕೆ ಶೃಂಗಾ
ರರಸಂ ಕಾಂತಾಜನಕ್ಕಾಗಿರೆ ನವರಸಮಂ ಬೀಱುತಿರ್ದಂ ಶಶಾಂಕಂ ॥ ೨೩೫

ದೆಸೆಯಂ ಬಾಸಣಿಸುತ್ತೆ ಬೆಳ್ಗದಿರಿನಿಂ ಪಣ್ಯಾಂಗನಾವೀಧಿಯೊಳ್
ಕುಸುಮಾಸ್ತ್ರಾಸನಮಂ ಕೆದರ್ದು ಮದನಂ [2]ವಿ[2][ೀ]ಯೋಗಿಬೃಂದಂಗ[3]ಳೇಂ[3] ।
ದೆಸೆಗೆಟ್ಟೋಡುವ ಮಾಟ್ಕೆಯಿಂದೆಸೆಯುತುಂ ತಾರಾಳಿದೀಪಂಗಳಿಂ
ಹಸನಾಯಿತ್ತು ಪುರಂ ಗೃಹಾಂಗನೆಯರಿಂ ಚಂದ್ರೋದಯಾನಂದದೊಳ್ ? ॥ ೨೩೬

ಪರೆದಿರೆ ತಿಮಿರಕಚಂ ನೆರೆ
ದಿರೆ ಭಗಣಸ್ವೇದಜಲಕಣೌಘಂ ರಾಗಂ ।
ಬೊರೆದಿರೆ ಚಕೋರನಯನಂ
ಕರಮೆಸೆದಳ್ ನೆರೆದು ರಜನಿ ರಜನೀಪತಿಯೊಳ್ ॥ ೨೩೭

(ಚಂದ್ರಪ್ರಭಪುರಾಣಂ, ೮–೩೨.)

ತಾರಕಿಗಳರಸನಮೃತದ
ಸಾರೋದಯನಲರ ನೀಱನಿರುಳಿನ ನಲ್ಲಂ ।
ಜಾರೆಯರ ಮಿತ್ತು ಚೋರರ
ನಾರೈವ ತಳಾಱಚಂದ್ರನುದಯಂಗೆಯ್ದಂ ॥ ೨೩೮

ಇರುಳ ಸಿರಿ ಸಿರಿಯ ಮೆಯ್ಸಿರಿ
ವಿರಹಿಗಳುರಿ ಕಮಲದರಿ ಮನೋಜನ ಕರಿ ಪಾ ।
ಣ್ಬರ ದಳ್ಳುರಿ ತಣ್ಗದಿರ್ಗಳ
ಹರವರಿ ತಾರಾಧಿನಾಥನುದಯಂಗೆಯ್ದಂ ॥ ೨೩೯

ನೆಯ್ದಿಲ್ ವಿಕಾಸಲಕ್ಷ್ಮಿಯ
ನೆಯ್ದಲ್ ತಳಿರ್ಗೆಂಪನಾಂತು ಮೂಡಣ ದೆಸೆ ಚೆ ।

---

[1] ಯ್ದು (ಖ.ಬ). [2] ವಿ (ಖ.ಬ). [3] ಳಂ (ಬ).

ನ್ನೆಯ್ದಲ್ ವಿರಹಿಯನಂಗಜ
ನೆಯ್ದಲ್ ನೆಯ್ದಿಲಸಹಾಯನುದಯಂಗೆಯ್ದಂ ॥ ೨೪೦

ಶೃಂಗಾರದುರುಳಿ ಜನಧೃತಿ
ರಂಗಂ ಪಂಕಜದ ವೈರಿ ನೆಯ್ದಿಲ್ಗೆಳೆಯಂ ।
ಗಂಗಾಧರನ ಜಟಾಗ್ರದ
ಭೃಂಗಂ ಸಂಪೂರ್ಣಚಂದ್ರನುದಯಂಗೆಯ್ದಂ ॥ ೨೪೧

ಕಡಲಂ ಸುರಾಸುರರ್ ಕಡೆ
ವೆಡೆಯೊಳ್[1]ಪಾಲ್ದೆ[1]ರೆಗಳೊಳಗೆ ಪುಟ್ಟಿದ ಚೆಲ್ವಿಂ ।
ಗೆಡೆಗೊಂಡು ನಿಱಿಮುಗಿಲ್ಗಳ
ನಡುವೆ ಕರಂ ಮಿಱುಗಿದತ್ತು ಹಿಮಕರಬಿಂಬಂ ॥ ೨೪೨
(ಜಗನ್ನಾಥವಿಜಯಂ, ೪-೭೩.)

ಚಂದ್ರಿಕೆ ಸುರವರಕರಿಯೆನೆ
ಚಂದ್ರಂ ತತ್ಕರಿಯ ಕುಂಭಮೆನೆ ತಾರಗೆಗಳ್ ।
[2]ಸಾಂ[2]ದ್ರನಯನಂಗಳೆನೆ ವಿಯ
ದಿಂದ್ರನದೇಂ ಭುವನಜನ[3]ದ ಕಣ್ಗೊಪ್ಪಿ[3]ದನೋ ॥ ೨೪೩
(ಲೀಲಾವತಿ, ೨-೧೮.)

ಉದಯಂಗೆಯ್ದೊಡೆ ಕಂಡು ಕಾಮನಿದಿರೆದ್ದಾಲಿಂಗನಂ ಮಾಡಿದಂ
ದದೆ ಚೈತ್ರಂ ತನಗಿತ್ತ ನೀಲಮಣಿಹಾರಂ ಪೇರುರಕ್ಕೇಱಿದಂ ।
ದದೆ ರಾತ್ರಿಪ್ರಿಯೆ ಸೂಡ್ಗೆವಂದು ಪದಪಿಂ ಪರ್ಯಂಕದೊಳ್ ನೆಮ್ಮಿದಂ
ದದೆ ಕಣ್ಗೀನಮೃತಾಂಜನಂ ಮೆಱೆದುದೋ ಲಕ್ಷ್ಮಂ ಮೃಗೀಲಕ್ಷ್ಮನೊಳ್ ॥ ೨೪೪
(ಅನಂತನಾಥಪುರಾಣಂ, ೭-೮೪.)

ಮೃಗಲಕ್ಷ್ಮಂ ಸಂಜೆಗೆಂಪಂ [4]ಪೊದೆ[4]ದುದಯಿಸಿ ಸರ್ವೋರ್ವಿಗಾನಂದಮಂ ವಾ
ರ್ಧಿಗೆ ಪೆರ್ಚಂ ಮಾಡಿ ಮುನ್ನಂ ಬಟಿಕೆ[5]ರ್ದೆ[5]ಗಱೆಯಂ ತೋಱಲುಂ [6]ಕಂಡರೆಲ್ಲಂ[6] ।
ಬಗೆಗೊಂಡಾಲಂ ಮೊಲಂ ಪುತ್ತೆರಳೆಯೆನುತದಂ ಕೂರ್ತು ಕೈಗೆಯ್ಯೊಳಿನ್ನುಂ
ಪೊಗೞ್ದಪ್ಪರ್ ಭಾಪು ಲೋಕಕ್ಕುಪಕರಿಸುವನೊಳ್ ದೋಷಮುಂ ಸ್ತುತ್ಯಮಲ್ತೇ ॥
(ಲೀಲಾವತಿ, ೨-೧೦.)

---

[1] ತೆರೆತೆ (ಅ). [2] ರುಂ (ಅ). [3] ಕೆ ಕಣ್ಗೊಳಿಸಿ (ಅ). [4] ಪುದಿ (ಅ).
[5] ಳೆ (ಖ,ಬ). [6] ಡು ಲೋಕಂ (ಅ).

ತಿಳಿಗೊಳನಲ್ಲಿ ತೋಱುವಸಿತೋತ್ಪಲವುಂ ಫಣಿರಾಜತಲ್ಪದೊಳ್
ತೊಳಗುವ ಕೃಷ್ಣಕಾಂತವಪುವಂ ರತಿದೇವಿಯ ಕೇಳಿಗಿಟ್ಟನು |
ಣ್ಬಳುಕಿನ ಬಟ್ಟವಂಜರದ ಕೋಗಿಲೆಯಂ ಗೆಲೆವಂದುದಿಂದುಮಂ
ಡಳದ ಕಳಂಕ[1]ಲೇಖನವುದಿಂದ್ರ[1]ವಧೂಮುಖಪ[2]ಕ್ಷ್ಮ[2]ವಿಭ್ರಮಂ || ೨೪೬
(ಲೀಲಾವತಿ, ೨–೧೧.)

ಇದು ಹರಿಣಂ ದಿಟಂ ಹರಿಣನಲ್ತು ಮೊಲಂ ಮೊಲನಲ್ತದಾಲವಾ
ಲದ ಮರನಲ್ತು ಪುತ್ತುಗಳೆ ಪುತ್ತುಮಿದಲ್ತೆನುತಿರ್ಪ ಮೂಢರೋ |
ಕದ ಪಡೆಮಾತದಿರ್ಕೆ ನೆವಮಿಟ್ಟು ಕೊಲಲ್ ಮದನಂ ವಿಯೋಗಿಗೊ
ಡ್ಡಿದ ಘಟಸರ್ಪನೆಂದು ಬಗೆಯಿಂ ಹಿಮದೀಧಿತಿಹೃತ್ಕಳಂಕಮಂ || ೨೪೭

ಮುನಿದೀಶಂ ಸಲೆ ಸುಟ್ಟುಮುಂ ಕರುಣದಿಂದಿತ್ತಂ ಪುನರ್ಜನ್ಮಮಂ |
ನಿನಗೆಂದಾ [3]ರತಿ[3] ಪಾಪಮುಂ ಪಡಣಮುಂ ಪೋಕೆಂದು ಕಾಮಂಗೆ ಮ
ಜ್ಜನಕೆಂದೆತ್ತಿದ ಚಂದ್ರಕಾಂತಘಟ[4]ದಿ[4]ಂ ತಂದ[5]ಟ್ಕುೞಿಂ[5] ಪುಷ್ಪವಾ
ಸನೆಗೆಂದಿಕ್ಕಿದ ನೀಲ ನೀರರುಹಮಂ ಪೋಲ್ದತ್ತು ಕರ್ಪಿಂದುವಾ || ೨೪೮
(ಪಂಪಭಾರತಂ, ೪–೫೧.)

ತಿಂಗಳ ಬಿತ್ತೆನಿಸುವ ಬೆ
ಳ್ದಿಂಗಳ್ ಪಾಲ್ಗಡಲನಿಟಿಪೆ ಮಂಗಳಶೇಷೋ |
ತ್ತುಂಗಶಯನೀಯದಾ ಕೃ
ಷ್ಣಾಂಗಕರದ್ಯುತಿವೊಲೆಸೆದುದಿಂದುಕಳಂಕಂ || ೨೪೯

ಕಾಮನ ದೀಹದ ಹರಿಣಂ
ಕಾಮೋರಗನಿರ್ಪ ಪುತ್ತು ಮೊಲಗಟ್ಟಲೆಯಂ |
ಕಾಮಿಗೆ ಪುಟ್ಟಿಸುವ ಮೊಲಂ
ಕಾಮಗ್ರಹದಾಲಮೆನಿಸಿತಿಂದುಕಳಂಕಂ || ೨೫೦
(ಮಲ್ಲಿನಾಥಪುರಾಣಂ, ೭–೩೬.)

ಪುತ್ತಿನೊಳಿರ್ದ ನಾಗರ ಫಣಾಮಣಿರಶ್ಮಿಯೊ ರಾಹುದಂತಮೇಂ
ಪತ್ತಿತೊ ಕೊಂಬಿನಿಂ ಹರಿಣನೊತ್ತಿತೊ ಸಾನುಪುಳಿಂದನಿಂದಲೇಱಿ |
ಪತ್ತಿತೊ ಮೇಣ್ ಶಶಂ ವಟಮಹೀಜಮೆ ಪಣ್ತುದೊ ಪೇಪೆನಲ್ಕೆ ಮೆ
ಯ್ವೆತ್ತ ಕಳಂಕನೀಲರುಚಿಯಿಂದೆಸೆದಿರ್ದುದು ಚಂದ್ರಮಂಡಲಂ || ೨೫೧

[1] ರೇಖೆಯುಮರೇಂದ್ರ (ಅ). [2] ತ್ರ (ಅ). [3] ದತಿ (ಅ). [4] ದೊಳ್ (ಅ).
[5] ಟ್ಟಿಯೊಳ್ (ಅ).

ಮುಂದೆ ತಮಂಧವಿಟ್ಟಣಿಸಿ ರಾಹುವಿನಂತಿರೆ ಪೂರ್ವವೈರಮಂ
ಮುಂದುಗೊಳುತ್ತಮೆನ್ನನಿದು ಮಾಡುವ ಮಾಟ್ಕೆಯನಿಂದು ನೋಱ್ಪೆನಾ ।
ನೆಂದು ತದೀಯ ರೂಪನುಱಿ ನುಂಗೆ ತನುಚ್ಛವಿಯಿಂದೆ ತೋಱಿತೆಂ
ಬಂದದೊಳೊಪ್ಪುತಿರ್ದುದು ನಿಶಾಕರಮಂಡಲದಲ್ಲಿ ಲಾಂಛನಂ ॥ ೨೫೨

ಪಸಿದ ಚಕೋರಿಗಳ್ ದ್ವಿಜಶರೀರಗಳೆಂದೆಱೆಯಲ್ಕೆ ಸಂಜೆ ಭಾ
ವಿಸೆ ಪೊಸ ಜೊನ್ನಮಂ ಶಶಿಯ ಕಪ್ಪಿನಿತಿಲ್ಲದ ಮಾಟ್ಕೆಯಿಂದೆ ಶೋ ।
ಧಿಸಲದು ಶುದ್ಧವಾಗೆ ಬಟಿಯಂ ಸದಕಿಕ್ಕಿದ ಧಾರೆವಟ್ಟಲಂ
ಪಸಿಗಿರಿಸಿಟ್ಟವೋಲ್ ಮೃದುಕಳಂಕದಿನೊಪ್ಪಿದುದಿಂದುಮಂಡಲಂ ॥ ೨೫೩

ಮದನನ ರತ್ನದರ್ಪಣದ ಮಾರ್ಪೊಳೆಪಂಗಜಕಾಮಿನೀಕಪೋ
ಲದ ಮೃಗನಾಭಿಲೇಖೆ ತೊಡೆಯೇಱಿದ ಯಾಮಿನಿಯಂಗಕಾಂತಿಯ ।
ಪ್ಪಿದೊಡೆ ಸಡಿಲ್ದ ರೋಹಿಣಿಯ ಸೋರ್ಮುಡಿ ಮೆಯ್ಯ ಮುರಿವೇಱ್ವ ಪೂರ್ವದಿ
ಕ್ಸುದತಿಯ ಪೀವರಸ್ತನದ ಚೂಚುಕವೊಪ್ಪಿದುದಿಂದುಲಾಂಛನಂ ॥ ೨೫೪

ಕರುಣಿಸದೆ ಬೇಟಕಾಱರ
ಶಿರಮಂ ಕೊಳ್ಗೆಂದು ಕಂತು ಮಧುವಿಂಗಟ್ಟಲ್ ।
ಪರೆದೆಲೆಗೊತ್ತಿರ್ದುಂಡಿಗೆ
ಯರಗನೆ ಪೋಲ್ದತ್ತು ಶೀತಕರನ ಕಳಂಕಂ ॥ ೨೫೫

ಒತ್ತಂಬದೆ ವಿರಹಿಗಳಂ
ಚಿತ್ತಭವಂ ಬಂದಿವಿಡಿದು ಗಂಟಲ ಬಳೆಯಂ ।
ಪತ್ತಿಸಿದ ಚಂದ್ರಕಾಂತದ
ಕತ್ತರಿಯೆನೆ ತೊಳಗಿ ಬೆಳಗಿತೆಳವೆಱೆ ನಭದೊಳ್ ॥ ೨೫೬

ಸಿರಿ ಬಂದಾಶ್ರೈಸಿದಳ್ ಮಾಧವನುದರದೊಳೊತ್ತಿಟ್ಟುಕೊಂಡಂ ದಿನೇಶಂ
ಪಿರಿದುಂ ಕೂರ್ಪಂ ಸುಧಾಸೂತಿಯೆ ಮುನಿವವನೆಮ್ಮನ್ವಯಕ್ಕೆಂದು ನೀರೇ ।
ಜರುಹಂ ಕಾಯ್ಪಿಂ ನಿಜಾಗ್ರಾಯುಧವನಿಡೆ ಸಿಡಿಲ್ದೊಂದುಭಾಗಂ ನಭೋಭ್ಯಂ
ತರದೊಳ್ ಸೂಸಿತ್ತೆನಲ್ಕೇನೆಸೆದುದೊ ಭಗಣಾನೀಕದಿಂದರ್ಧಚಂದ್ರಂ ॥ ೨೫೭

ಕಟಲೆ ಮನವಟಲೆ ಪಾಣ್ಬರ್
ಬಟಲೆ ಖಳರ್ ತೊಟಲೆ ದನುಜರುಡುಗಿ ಕರಂ ತ ।
ಲ್ಲಟಿಸೆ ವಿಯೋಗಿಗಳಂಬಂ
ಘಟಿಯಿಸಲಂದೊಗೆದುವೊಂದಿ ಹಿಮಕರಕಿರಣಂ ॥ ೨೫೮

ಪಸಿದು ದಿನೇಶನೆಂಬ ಪಿಶಿತಾರುಣಖಂಡಮನೊರ್ಮೆ ನುಂಗಿ ರಾ
ಗಿಸಿ ಕಿಸುಸಂಜೆಯೆಂಬ ನವಲೋಹಿತದೊಳ್ ಪೊರೆದೊಂದು ಬಾಯಗು |
ರ್ಬಿಸಿ ತಮಮೆಂಬ ತನ್ನ ಮುಸುಕಂ ಕಳೆದಿರ್ದಿರುಳೆಂಬ ಕಾಳರ
ಕ್ಕಸಿ ನಗಲೆಂದು ಪಲ್ದೆಱೆದ ಮಾಳ್ಕೆವೊಲಿರ್ದುವು ಚಂದ್ರರಶ್ಮಿಗಳ್ ॥ ೨೫೯

ತಾರೇಶ ತಾರ್ಕ್ಷ್ಯನಂಶುವಿ
ಸಾರಿತಪಕ್ಷಂ ಬರಲ್ ನಭಶ್ಚಂದನಧಾ |
ತ್ರೀರುಹಮಂ ಸುತ್ತಿದ ಕಾ
ಳೋರಗನೋಡುವವೊಲೋಡಿ ಪೋದುದು ತಿಮಿರಂ ॥ ೨೬೦

(ಜಗನ್ನಾಥವಿಜಯಂ, ೧೭-೧೦೭.)

ಘನಸಂಧ್ಯಾರುಚಿರಜ್ಜುವಿಂದುದಯಶೈಲಸ್ತಂಭದೊಳ್ ಕಟ್ಟಿ ತೊ
ಟ್ಟನೆ ಕೈಕೊಳ್ವ ಕಳಂಕವತ್ಸನನಲಂಪಿಂದೂಡಿ ತಾರಾನಿಬಂ |
ಧನದಿಂದಂ ತಳೆಯಿಕ್ಕಿ ರಾತ್ರಿ ಕಱೆದಳ್ ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡಭಾಂಡಂ ಪಳ
ಚ್ಚನೆ ತೀವುತ್ತಿರೆ ಚಂದ್ರಮಸ್ಸುರಭಿಯಿಂ ಜ್ಯೋತ್ಸ್ನಾಪಯಃಪೂರಮಂ ॥ ೨೬೧

ಹಿಮರೋಚಿರ್ಮಂಡಲಂ ಕುಂಡಲಿತ ಕುಸುಮಕೋದಂಡಮಂ ಪೋಲೆ ಶೃಂಗಾ
ರಮಯಂ ಭೂಲೋಕಮಪ್ಪಂತಿರೆ ವಿರಹಿಗೆ ಶಶ್ವದ್ಧನುರ್ವೇದವಿದ್ಯಾ |
ಶ್ರಮಮಂ ತೋಱಲ್ ಕಳಂಕಸ್ಮರನಿಸೆ ತುಱುಗಲ್ಗೊಂಡು ಪಾಯ್ವಂತೆವೋಲ್ ಕೌ
ಸುಮಬಾಣಾಸಾರದಂತೇಂ ಸುರಿದುದೊ ನವನೀಹಾರಕಾಂತಿಪ್ರವಾಹಂ ॥ ೨೬೨

(ಲೀಲಾವತಿ, ೨-೧೩.)

ಎಲೆ ಶೃಂಗಾರಾರ್ಣವಂ ಸಗ್ಗದಿನಿಟಿದುದತಿಶ್ವೇತಮೆಂಬನ್ನೆಗಂ ಕ
ಟ್ಟಲೆಯಂ ಬೆಂಕೊಳ್ವವೋಲೆಣ್ದೆಸೆಯನನಿತುಮಂ ಬೇಱೆವೇಱಲ್ಲ ತಾರಾ |
ವಲಿಯಂ ತಳ್ಕೈಸುವಂತಾಗಸಮನನಿತುಮಂ ಪರ್ವಿದತ್ತೊರ್ವೊರ್ದಲ್ ನೆ
ಯ್ದಿಲನೆಲ್ಲಂ ಚುಂಬಿಪಂತುರ್ವರೆಯನನಿತುಮಂ ಚಂದ್ರಪಾದಪ್ರವಾಹಂ ॥ ೨೬೩

(ಲೀಲಾವತಿ ೨-೧೪.)

ಬಳವೈರಿಯೆಂಬ ಸಾಧಕ
ನಿಳೆಯಂ ಪೊಸಮೂಷೆಮಾಡಿ ಸಸಿಮಂಡಲಮಂ |
ಗುಳಿಗೆಯಿಡೆ ತಿಮಿರಕಾಳಿಕೆ
ತಿಳಿದಂತೆ ಜಲಕ್ಕನಾಯ್ತು ಪೊಸವೆಳ್ದಿಂಗಳ್ ॥ ೨೬೪

(ಅನಂತನಾಥಪುರಾಣಂ, ೭-೮೫.)

ಅವನೀವಲ್ಲಭೆ ಕೊಂಡ ಬೆಳ್ವಸದನಂ ನೀರೇಜಗರ್ಭಂ ವಿಯ
ದ್ಧವಳಾಗಾರದೊಳಿಟ್ಟ ಪಾಲ್ಸೊದೆ ಕರಂ ಮಿಂಚಲ್ ದಿಗಂತಂ ಮುಟುಂ।
ಗುವಿನಂ ಸೂಸಿದ ಶಂಖಮೋಟ್ಟದಿದರಂ ಪಾರ್ದಾರ್ದೆಸಲ್ ಸಾರ್ದ ಕಂ
ತುವಸಂ[1]ತರ್ ತೆರೆವೇಂಟೆಗಿಟ್ಟ[1] ದುಗುಲಂ ಪರ್ವಿತ್ತು ಚಂದ್ರಾತಪಂ॥ ೨೬೫

(ಅನಂತನಾಥಪುರಾಣಂ, ೭–೮೬.)

ಇನನಸ್ತಾದ್ರಿಯನೆಯ್ದಲಾರುಣತೆಯಂ ಕೈಕೊಂಡು ಪೂರ್ವಾದ್ರಿಯೊಳ್
ಘನರಾಗಂ ಬೆರಸೆಯ್ದಿ ಪದ್ಮಿನಿಗೆ ಕಯ್ಯಂ ನೀಡೆ ತಚ್ಛೈತ್ಯದಿಂ।
ದಿನಿಯಂ ತಾನಿವನಲ್ಲವೆಂದು ಮುಗಿಯಲ್ ಮೂಡಿರ್ದ ಕಾಮೋದಿ ಕಂ
ಡೆನಸುಂ ನಕ್ಕೊಡೆ ನಾಣ್ಚಿದಂತೆ ನಭದೊಳ್ ಬೆಳ್ಪೇಱಿದಂ ಚಂದ್ರಮಂ॥ ೨೬೬

ತವಕದಿನಪ್ಪಲುತ್ಪಲನಿಱುಂ ಕರವಾದುವು ಕೊ[ಲ್ವ]ಳ್ವ [2]ಭೀಷು[2]ವಾ
ದುವು ಪೊಣರ್ವಕ್ಕಿಗಿಕ್ಕಿ ವನಜಾವಳಿಯಂ ತುಟಿಯಲ್ಕೆ ಪಾದವಾ।
ದುವು ಸಲೆ ಕೇತುವಾದುವು ವಿಯೋಗಿಗೆ ಲೋಕದ ಕಣ್ಗೆ ಧಾಮವಾ
ದುವು [3]ಸುಧೆ[3]ಯಾದುವೀಂಟುವ ಚಕೋರಿಗೆ ಚಂದ್ರನ ಚಾರುಕಾಂತಿಗಳ್॥೨೬೭

(ಲೀಲಾವತಿ, ೨–೧೬.)

ವನಜಂ ಬಂದುದು ಮುನ್ನವೆನ್ನ ಬಸಿಱಿಂದಂ ಕೋಟಿಕೂಸಿಂಗೆ ಗೋ
ಮಿನಿಗೆಂದುಂ ನೆಲೆಯಾಗಿ ನಿಂದುದಳಿಯಂ ನೀರೇಜನಾಭಂಗೆ ಲೋ।
ಚನವಾಗಿರ್ದುದದರ್ಕೆ ಮುಳಿಯಲ್ವೇಡೆಂದು ದುಗ್ಧಾಬ್ಧಿ ನಂ
ದನನಂ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಲೆಂದು ಬಂದ ತೆಱದಿಂ ಪರ್ಬಿತ್ತು ಚಂದ್ರಾತಪಂ ॥೨೬೮

ಇಂದು ಜಲನಿಧಿಯ ಬಸಿಱೊಳ್
ಬಂದುದು ಪುಸಿ ಪೂರ್ಣಚಂದ್ರಮನ ಬಸಿಱೊಳ್ ತಾಂ।
ಬಂದುದು ಬೆಳದಿಂಗಡಲೆಂ
ಬಂದದಿನೇಂ ಪಸರಿಸಿತ್ತೊ ಪೊಸವೆಳ್ದಿಂಗಳ್॥ ೨೬೯

(ಲೀಲಾವತಿ, ೨–೨೪.)

ಪುಗಿಸಿದುವಟ್ಟಿ ಪರ್ವತಗೃಹಾಂತರಮಂ ಕೆಲವಂ ಗವಾಕ್ಷದಿಂ
ದುಗಿದುವು ದೇವಸದ್ಮದೊಳಡಂಗಿದುವಂ ಬಯಲಿಂಗೆ ಬಿಟ್ಟುವಂ।
ತಗುಳ್ದಱಿಯಟ್ಟಿ ನುಂಗಿದುವು ಪೆರ್ಮರದೊಳ್ ಸೆಱೆಗೆಯ್ದು ಪರ್ಣಸಂ
ಗಳೆಡೆಯಿಂದಲಿಟ್ಟೊಱಸಿ ಕೊಂದವು ಕತ್ತಲೆಯಂ ಹಿಮಾಂಶುಗಳ್॥ ೨೭೦

(ಮಲ್ಲಿನಾಥಪುರಾಣಂ,೭–೩೯.)

---

[1] ತಂ ತರೆವೆಟ್ಟಿನುಟ್ಟ (ಖ). [2] ಭೀಕ್ಷು (ಅ). [3] ರುಚಿ (ಖ,ಬ).

ದಾಂಗುಡಿಯಿಟ್ಟುದಿಂಗಡಲ ಬೆಳ್ಪು ಕರಂ ಮೊಳೆವೋದುದಿಂದುಕಾಂ
ತಂಗಳ ಬೆಳ್ಪು ಮೋದಿದುದು ನೆಯ್ದಿಲ ಬೆಳ್ಪು ಮಡಲ್ತುದಚ್ಚವೆ ।
ಳ್ದಿಂಗಳ ಬೆಳ್ಪು ಬಳ್ಳಿವರಿದತ್ತೆಳವೆಂಡಿರ ಕಣ್ಣ ಬೆಳ್ಪು ಸೌ
ಧಂಗಳ ಬೆಳ್ಪು ಪರ್ಬಿದುದು ಬೆಳ್ಪಿನ ಬಲ್ಸರಿ[1][ಯಿಂ][1] ಸುಧಾಂಶುವಾ ॥ ೨೭೧

ಇಂಗಡಲೆ ಕಡಲ್ಗಳ್ ಸೌ
ಧಂಗಳೆ ಸದನಂಗಳಿಂದುಕಾಂತವೆ ಕಲ್ಗಳ್ ।
ಗಂಗೆಯೆ ತೊಱೆಗಳೆನಲ್ ಬೆ
ಳ್ಗಂಗೆಡೆದುದು ಕುಮುದವನದ ಸಿರಿ ಬೆಳ್ದಿಂಗಳ್ ॥ ೨೭೨

(ಮಲ್ಲಿನಾಥಪುರಾಣಂ, ೭-೪೨.)

ಲವಣಾಂಭೋನಿಧಿ ದುಗ್ಧವಾರ್ಧಿಚಯದಂತಿರ್ದತ್ತು ಕಾಳಿಂದಿ ಜಾ
ಹ್ನವಿಯಂತಿರ್ದುದು ನೀಲಪರ್ವತಮೆ ಕೈಲಾಸಾದ್ರಿಯಂತಿರ್ದುದೀ ।
ಭುವನಂ ಕಪ್ಪುರದಿಂದೆ ಕಂಡರಿಸಿದಂತಿರ್ದತ್ತು ಕೃಷ್ಣಂ ಸದಾ
ಶಿವನಂತಿರ್ದನೆನಲ್ಕದೇವೊಗಟ್ವೆನೋ ಪೇಟಚ್ಚವೆಳ್ದಿಂಗಳಂ ॥ ೨೭೩

ನಳಿನೀಸಂಮೋಹನಾಸ್ತ್ರಂ ಕುಮುದನಯನಕರ್ಪೂರಕಾಂಡಂ ಚಕೋರೀ
ತಿಳಕಂ ಶೃಂಗಾರಸಿಂಧುಪ್ಲವಬಿಸಲತೆ ತಾರಾಪುರಂಧ್ರೀಕಪೋಲ ।
ಸ್ಥಳಪತ್ರಂ ಚಂದ್ರಕಾಂತೋಪಳ[2]ಪರಿಸಲಿಲಾಮೋದ[2]ಶಸ್ತ್ರಂ ಮನೋಜಾ
ನಳಜಿಹ್ವಾಕ್ಷೀರಧಾರಾಹುತಿ ಪಸರಿಸೆ ಪರ್ವಿತ್ತು ಚಂದ್ರಾಂಶುಜಾಲಂ ೨೭೪

(ಮಲ್ಲಿನಾಥಪುರಾಣಂ, ೭-೪೦.)

ಪಗಲಂತಿರ್ದಚ್ಚವೆಳ್ದಿಂಗಳೊಳಿನಕಿರಣಭ್ರಾಂತಿಗೆತ್ತಾಗಳಾಗಳ್
ಮುಗಿದಿರ್ದಂಭೋಜಮೋರೊಂದಲರ್ದುವು ಬಿಸುಸುಯ್ಯುತ್ತಗಲ್ದಿರ್ದ ನೀರ್ವ ।
ಕ್ಕಿಗಳೆಲ್ಲಂ ಕೂಡಿ ತೋಡಾದುವು ಕುವಲಯಷಂಡಂಗಳಾಶಂಕೆಯಿಂದಂ
ಮುಗಿಯಲ್ಕೆಂದಿರ್ದುವೇನುಜ್ವಲಿಸಿದುದೊ ಜಗಚ್ಚಕ್ರಮಂ ಚಂದ್ರಬಿಂಬಂ ॥ ೨೭೫

(ಆದಿಪುರಾಣಂ, ೧೨-೯.)

ಇದು ಮತ್ತೇನೆಂಬೆ ಬೆಳ್ದಿಂಗಳ ಬೆಳತಿಗೆಯಂ ಹಂಸೆ ಪಾಲ್ಗೆತ್ತು ಸಾರ್ದ
ಪ್ಪುದು ಮಲ್ಲೀಮಾಲೆಗೆತ್ತೆಯ್ದೆಱಗಿದಪುವು ಭೃಂಗಂ ಬಿಸಭ್ರಾಂತಿಯಿಂದಂ ।
ಕ[3][ದುಬು][3]ತ್ತುಂ ಕಯ್ಯೊಳಾರೈದಪುವಿಭಕಳಭಂ ಸಾಂದ್ರಚಂದ್ರಾಂಶುವಂ ಜಾ
ಱೆ ದುಕೂಲಂ ಲೀಲೆಯಿಂದಂ ತೆಗೆದಪುದು ಕುಚಾಗ್ರಕ್ಕೆ ಕಾಂತಾಕದಂಬಂ ॥ ೨೭೬

---

[1] ಯಂ (ಖ.ಬ). [2] ಸಲಿಲಸಿರಾವೋಕ್ಷ (ಅ). [3] ದುರ್ಕು (ಕ.ಖ.ಬ).

ತರತರದಿಂದ ನಾರುಗಿದು ತೋಳ್ವಳೆ ಮಾಡುವ ಕೊಯ್ದು ತಂದು ಪಾ
ದರಿಯೊಡಗಟ್ಟಿ ಸೂಡುವಲರ್ಗಂಗಳೊಳೊತ್ತುವ ಕೀಸಿ ಮೆಲ್ವ ನೀ।
ಳ್ದರೆ ಪೊರೆಯೆತ್ತಿ ಕೊಂಡರರೆ ಪೊಂಗೊಡದೊಳ್ ಮಡಗಿಟ್ಟು ಪೊಟ್ಟಿಱಿಂ
ಗಿರಿಸುವಲಂಪಿನಿಂ ಬಯಸಿದರ್ ಘನಚಂದ್ರಿಕೆಯಂ ಲತಾಂಗಿಯರ್ ॥ ೨೭೭

ಸುರತಾಂತಶ್ರಾಂತಿಯಿಂ ನೀರಡಿಸಿದಬಲೆಯುಗ್ರೀರ್ಂಟುತೌತ್ಸುಕ್ಯದಿಂ ನ
ಲ್ಲರೊಳೊಂದಲ್ ಪೋಪ ನಾರೀಜನಕೆ ಪಱುಗಲಿಟ್ಟೇಱಲುದ್ಯಾನಮಾಲಾಂ।
ತರದೊಳ್ [1][ಪೊಚ್ಚಂಗ][1]ಳಂ ತಿರ್ದಿಸಲವಿರಳಘರ್ಮಾರ್ದ್ರಕಾಂತಾಜನಕ್ಕಾ
ದರದಿಂ ನೀರಾಟವಾಡಲ್ ನೆಱೆದುದೆನಿಸಿ ಪರ್ಬಿತ್ತು ಚಂದ್ರಾಂಶುಜಾಲಂ॥ ೨೭೮

[2]ಬೆಲಗಸೆ[2] ತೀವಿಕೊಂಡು ಕುಡಿಯಲ್ ಮೊಗೆಯಲ್ ಕೊಡಗೊಂಡು ತಿರ್ದಿ ಬ
ಚ್ಚಲನೆಲೆದೋಟದೊಳ್ ಪರಿಯಿಸಲ್ ಪಱುಗೋಲ್ಗಳನಿಕ್ಕಿ ಪಾಯಿಸಲ್।
ನೆಲೆಯಿನಿತೆಂದು ನೋಡಲೊಳಪೊಕ್ಕು ದುಡುಮ್ಮಿಱಿದಾಡಲೀಸಲ
ಗ್ಗಲಿ[3]ಸುವಲಂಪಿನಿಂದೆಳಸಿದರ್ ಘನಚಂದ್ರಿಕೆಯಂ ಲತಾಂಗಿಯರ್[3] ॥ ೨೭೯

(ಅಜಿತನಾಥಪುರಾಣಂ, ೬-೪೫—ಕಾವ್ಯಾವಲೋಕನಂ, ೮ ೫೫.)

ಪಾರದದಿಂದೆ ಲೇಪಿಸಿದುದೋ ದೆಸೆ ನೀರದಮಾರ್ಗಮೆಯ್ದೆ ಕ
ರ್ಪೂರ ಪರಾಗದಿಂದಿಡಿಯೆ ತುಂಬಿದುದೋ ಸ್ಫಟಿಕೋಪಲಂಗಳಿಂ।
ಧಾರಿಣಿ ಕೂಡೆ ಹಪ್ಪಳಿ[4]ಗೆಯೊ[4]ತ್ತಿದುದೋ ಸಲಿಲಾಶಯಂ ಪಯಃ
ಪೂರಮನಾಂತುದೋ ದಿಟಕೆ ತಾನೆನಿಸಿತ್ತಮೃತಾಂಶುರಶ್ಮಿಯಿಂ ॥ ೨೮೦

(ಚಂದ್ರಪ್ರಭಪುರಾಣಂ, ೮-೩೯.)

ಇದು ವಿರಹಕ್ಕಲ್ಲದೆ ಕಾ
ಯದ ಬಿಸಿಲಿದು ದಿಟ್ಟಿಗಲ್ಲದಿ[5]ನಿತೀಂಟಲ್[5] ಬಾ।
ರದ ಸುಧೆಯಿದು ತಾಂ ಮನಕ
ಲ್ಲ[6]ದುಡ[6]ಲ್ ಸಮನಿಸದ ದುಗುಲ[7]ಮಳ[7]ವೆಳ್ದಿಂಗಳ್ ॥ ೨೮೧

(ಚಂದ್ರಪ್ರಭಪುರಾಣಂ, ೮-೪೦.)

ದ್ಯುನದೀಸಂಮೋಹದಿಂದಂ ಜಡೆಗೆದಱಲುಮಾವಲ್ಲಭಂ ನಾಡೆಯುಂ ಪಾ
ರ್ವನೆಗಂ ಪೀಯೂಷವಾರ್ಧಿಪ್ಲವಪರಿಣತಿಯಿಂ ಸೆಜ್ಜೆಗಬ್ಜೋದರಂ ಸಾ।
ರ್ವನೆಗಂ ಹಂಸಂ ಮೆಲಲ್ಕೆಂದೆಳಸಿ ಬಿಸಲತಾಶಂಕೆಯಿಂ ಚಂಚು[8]ವಿಂ[8] ನೇ
ರ್ವನೆಗಂ ಪ್ರೋನ್ಮುದ್ರಿತಂ ಮುದ್ರಿಸಿದುದು ಜಗಮಂ ಚಾರುಚಂದ್ರಾಂಶುಜಾಲಂ॥

(ಚಂದ್ರಪ್ರಭಪುರಾಣಂ, ೮-೪೧.)

---

[1] ಪಚ್ಚಂಗ (ಕ.ಖ.ಪ). [2] ಬೆಳಸಿಗೆ (ಖ.ಬ). [3] ಸಿದಲಂಪಿನಿಂ ಬಗೆದುದಂದು ಜನಂ ಘನಚಂದ್ರಿಕಾಂಬುವಂ(ಅ). [4] ಕೆವ (ಖ.ಬ). [5] ದೀಂಟಲ್ಕಂ (ಅ). [6] ದೆದ (ಖ.ಬ). [7] ಮಾ (ಖ.ಬ). [8] ವಳ್ (ಖ.ಬ).

ಕೆಂಪಿಲ್ಲದ ಬಿಸಿಲುಣ್ಮುವ
ಕಂಪಿಲ್ಲದ ಸಾಂದ್ರಚಂದನಕ್ಷೋದಂ ಮ ।
ತ್ತಿಂಪಿಲ್ಲದ ಪಾಲ್ಗಡಲೆಂ
ಬೆಂ ಪೊಸವೆಳ್ದಿಂಗಳಂ ಬಟಿಕ್ಕೇನೆಂಬೆಂ॥ ೨೮೩

(ಚಂದ್ರಪ್ರಭಪುರಾಣಂ, ೮–೪೩.)

[1]ಎ[1]ಡೆನಾಣ್ಮುಚ್ಚದ ನಾಗವಟ್ಟಣಿಗೆ ಹೊಕ್ಕೀಸಾಡೆ ಮೈ ನಾನದಿಂ
ಗಡಲಾಸ್ವಾದಿಸೆ ಹೊಟ್ಟೆ ತೀವದಮೃತಂ ಮೈಸಾರ್ಚಲುಷ್ಣತ್ವಮಂ ।
ಕುಡದರ್ಕಪ್ರಭೆ ನೋಡೆ ತೋಱು ಮಗುಟ್ದಂತಲ್ಲಾಡದೊಳ್ಮಿಂಚೆನಲ್
ಕಡು ಚೆಲ್ವಾದುದು ಕಣ್ಗೆ ಸಾಂದ್ರರುಚಿಯಿಂ ಚಂದ್ರಾತಪಾಡಂಬರಂ ॥ ೨೮೪

ಉರುಳಿಸಿ ವೆಜ್ಜಮಂ ಕಳೆದು ಕೋದೊಡೆ ಮುತ್ತಿನ ಹಾರಮಪ್ಪ ಸೀ
ಳ್ದರೆ ಪೊರೆಯೆತ್ತಿ ಪಟ್ಟಣಿಗೆಯಪ್ಪುಗುರಿಂದೆ ಕಟಲ್ಚೆ ತೋರಗ ।
ಪ್ಪುರವಳುಕಪ್ಪ ಬಕ್ಕಬಯಲಂ ಕಡೆಯಲ್ ಧವಳಾರಮಪ್ಪ ಬಂ
ಧುರ ವರ ಸಾಂದ್ರಮಕ್ಕೆ ನೆಲೆಯಾದುದು ಚಂದ್ರಿಕೆಯೇಂ ವಿಚಿತ್ರಮೋ ॥ ೨೮೫

ಕರಗಿಸೆ ಬೆಳ್ಳಿಯಪ್ಪುದಿದು ತೆಳ್ಪೊರೆಯೆತ್ತೆ ದುಕೂಲಮಪ್ಪ ಕಂ
ಡರಿಸೆ ಮರಾಳಮಪ್ಪುರುಳಿಮಾಡಿ [2]ಸ[2]ರಂಗೋಳೆ ತಾರಹಾರಮ ।
ಪ್ಪರೆದೊಡೆ ಸೌಧಸಂತತಿಗೆ ಪಾಲ್ಸೊದೆಯ[3]ಪ್ಪುಗುರಿಂ ಕಟಲ್ಚೆ[3] ಕ
ಪ್ಪುರವಳುಕಪ್ಪಗುರ್ವನೊಳಕೊಂಡುದು ಚಂದ್ರಿಕೆ ಸಾಂದ್ರಭಾವದಿಂ ॥ ೨೮೬

(ಜಗನ್ನಾಥವಿಜಯಂ, ೧೬–೧೦೯.)

ಎಳಮಿಂಚಂ ಸಂತವಿಟ್ಟಂತೆಸೆದುದು ಬೆಳಗಿಂ ಬಣ್ಣಮುತ್ತಣ್ಣವಾರಿಂ
ತೊಳೆದಂತಾದತ್ತು ಬೆಳ್ಪಿಂ ಪಳುಕಿನ ಬೆಳಗಂ ಬಿರ್ದಂತಾಯ್ತು ತೆಳ್ಪಿಂ ।
ಚಳವೀಚೀಕ್ಷುಬ್ಧದುಗ್ಧಾಂಬುಧಿಯನೆ ತೆಗೆದಂತಾಯ್ತು ಮೆಯ್ವೆತ್ತ ಪೆರ್ಚಿಂ
ಬಳವತ್ಪುಷ್ಪಾಸ್ತ್ರಕೀರ್ತಿಪ್ರಸವಸಹಚರಂ ಚಂದ್ರಿಕಾಶ್ರೀವಿಲಾಸಂ ॥ ೨೮೭

ಕುಸುಮಂ ಗಂಧಾನುಮೇಯಂ ಗಮನಕಮನ ಹಂಸಾಳಿ ಶಬ್ದಾನುಮೇಯಂ
ರಸನಾಸ್ವಾದಾನುಮೇಯಂ ಮಧುಮಲಯರುಹಕ್ಷಾಮಕರ್ಪೂರಮುಕ್ತಾ ।
ವಿಸರಂ ಸ್ಪರ್ಶಾನುಮೇಯಂ ದಿಟಮೆನೆ ಘಟಿತಂಬೆತ್ತ ಬೆಳ್ದಿಂಗಳಂ ಭಾ
ವಿಸೆ ಲೋಕಂ ಚಂದ್ರಕಾಂತೋಪಳದ[4]ಮಯಣ[4]ದೊಳ್ ಮಾಡಿದಂತಿರ್ದುದಾಗಳ್ ॥

(ಅನಂತನಾಥಪುರಾಣಂ, ೭–೮೭)

---

[1] ಉ (ಖ.ಬ). [2] ತ (ಖ.ಬ.) [3] ಪ್ಪತಟಲ್ಚಿಕೂಡೆ (ಅ). [4] ನಯನ (ಅ).

ನವರತ್ನಾನೀಕಮೆಲ್ಲಂ ಸುರುಚಿರನವಮುಕ್ತಾಮಯಂ ಪುಷ್ಪಮೆಲ್ಲಂ
ಪ್ರವಿಭಾಸ್ವನ್ಮಲ್ಲಿಕೋಜ್ಜೃಂಭಿತ ಕುಸುಮಮಯಂ ಭೂಧರಶ್ರೇಣಿಯೆಲ್ಲಂ ।
ಸವಿಶೇಷೋತ್ಪೀತದಾಹೋತ್ಕರ ರಜತಮಯಂ ಭೂರಜೋಜಾಲಮೆಲ್ಲಂ
ಪ್ರವ[ಹತ್]ತಃಪ್ರಾಲೇಯಧೂಳೀಮಯಮೆನಿಸಿದುದಾ ಚಂದ್ರಿಕಾಶ್ರೀವಿಲಾಸಂ ॥

ಸುರರಾಜದ್ವಿಪದೇಹಕಾಂತಿ ಮದಲೇಖಾಕಾರ್ಷ್ಣ್ಯಸಂಯುಕ್ತಮಾ
ಹರಹಾಸಪ್ರಭೆ ಕಾಳಿಕೋಪಚಿತಮಾ ಶೇಷಾಹಿದೇಹಾಂಶುವು ।
ದ್ಗರಳವ್ಯಾವೃತಮಾ ಸುಧಾಬ್ಧಿರುಚಿ ಕೃಷ್ಣೋಪೇತಮೆಂದಿಂತು ಮಾಂ
ಕರಿಸುತ್ತಿರ್ಪುದು ನಿರ್ಮಳಪ್ರಕೃತಿಯಿಂ ಚಂದ್ರಾತಪಾಡಂಬರಂ ॥ ೨೯೦

ಭುವನಮನಾವಗಂ ಪುದಿದು ತೀವಿದ ತಣ್ಗದಿರ್ಗಳ್ ಪೊದಟ್ದು ಕೈ
ರವವನಮಾದುವೆಯ್ದೆ ಪೊಸಮಲ್ಲಿಗೆಯಾದುವು ಮೌಕ್ತಿಕಂಗಳಾ ।
ದುವು ಸುರಸಿಂಧುವಾದುವು ಸುಧಾರ್ಣವಮಾದುವು ಚಂದ್ರಕಾಂತಮಾ
ದುವು ಹಿಮವಾದುವಲ್ಲದೊಡೆ ಚಂದ್ರನ ಚಂದ್ರಿಕೆ ಮಾಯವಾದುದೇ ॥ ೨೯೧
(ಲೀಲಾವತಿ, ೩-೭.)

ಇದು ವಿಧುಬಿಂಬಮಪ್ಪುದಿನಮಂಡಲಮಲ್ತಿದರಲ್ಲ ನೆಯ್ದಿಲ
ಪ್ಪುದು ಸರಸೀಜಮಲ್ತಿದು ಶಶಿಪ್ರಭೆಯಪ್ಪುದು ಭಾನುದೀಪ್ತಿಯ ।
ಲ್ತಿದು ಹಗಲಲ್ಲದಿಲ್ಲದಿರುಳಪ್ಪುದಿದಪ್ಪುದು ತಪ್ಪದೆಂದು ನೋ
ಡಿದರಭಿಶಂಕೆಯಂ ತಳೆಯೆ ಪಜ್ಜಳಿಸಿತ್ತು ಸುಧಾಂಶುಮಂಡಲಂ ॥ ೨೯೨

ಎಲೆ ನೋಡಲ್ ಸುರಗಂಗೆ ಕೋಟಿಮುಖದಿಂದೆಟ್ಟಂದಳಲ್ತಲ್ತು ನಿ
ರ್ಮಲ ದುಗ್ಧಾಬ್ಧಿಯೆ ಮೇರೆದಪ್ಪಿ ಕವಿಯಿತ್ತಲ್ತಲ್ತು ಗೌರೀಶನು ।
ಜ್ಜ್ವಲ ಸತ್ಪಂಚಮಮೂರ್ತಿ ಧಾರಿಣಿಯನಿಂದಪ್ಪಿರ್ದುದಲ್ತಲ್ತು ಕೇ
ಳಿಳೆಯೊಳ್ ಕೌತುಕಮಪ್ಪಿನಂ ಪಸರಿಸಿತ್ತಾನಂದಚಂದ್ರಾತಪಂ ॥ ೨೯೩

ಇಂದುಪ್ರಾಲೇಯಶೈಲದ್ಯುನದಿ ಶಶಿಶರನ್ಮೇಘಮುಕ್ತಾಂಬುಧಾರಾ
ವೃಂದಂ ಜ್ಯೋತ್ಸ್ನಾಪ್ರವಾಹಂ ಕವಿದುದು ವಿಧುಶಕ್ರೇಕ್ಷಿತಂ ಶೀತರೋಚಿಃ ।
ಕುಂದೋದ್ಯನ್ಮಂಜರೀನಿರ್ಗತನಿಬಿಡರಜಂ ಚಂದ್ರರುದ್ರಾಟ್ಟಹಾಸ
ಸ್ಪಂದಂ ಪ್ರೋದ್ಭಿನ್ನ ಸೋಮಾಮರಕರಟಿಶಿರೋಪಾಂತಮುಕ್ತಾಚ್ಛವರ್ಷಂ ॥
(ಲೀಲಾವತಿ, ೨-೧೨.)

ತಾರಗೆಗಳ್ ಮುಸುಂಕೆ ಕುಮುದೋಜ್ಜ್ವಲಕಾಂತಿ ತುಳುಂಕೆ ಕೂಡೆ ಪಂ
ಕೇರುಹರಾಜಿ ಕಂದೆ ಪೊಣರ್ವಕ್ಕಿಯ ಕಣ್ಬೊಣ[1][ರಟ್ಟಿ][1]ಗುಂದೆ ಶೃಂ ।

---

[1] ರಲ್ತು (ಖ.ಬ).

ಗಾರದಡರ್ಪುರ್ ಜಾರೆಯರ ಕೂರ್ಪುರ್ ಚಕೋರಿಗಳಾಸೆ ಮಿಕ್ಕ ನೀ
ಹಾರದ ದೇಸೆ ಕಣ್ಗೆಸೆದುದುಜ್ಜ್ವಲದಿಕ್ಪ್ರಕರಂ ಸುಧಾಕರಂ ॥ ೨೯೫

ಮದನದವಾಗ್ನಿತಪ್ತೆಯರ ಸು[1]ಯ್ಯನಖಂಪಚಮಾಗಿ[1] ಬಪ್ಪವಿಂ
ಗದಿರನಲರ್ಚೆ ಚಂಚುವಿನೊಳೊಯ್ಯನರಲ್ದೊಲೆವುತ್ಪಲಾಗ್ರಪ ।
ತ್ರದೆ ಮೊಗೆದೂಡಿ ಪಾಡಿ ನಲಿದಾ[2]ಲಿ[2]ಸಿ ತೋಱಿಸಿ ಸೋಂಕಿ ನೂಂಕಿ ಕೌ
ಮುದಿಯೊಳದೇಂ ಚಕೋರಿ ಪಿಳುಗಾಡಿಸಿದತ್ತು ನಿಜಾಗ್ರಶಾಬಮಂ॥ ೨೯೬
(ಅನಂತನಾಥಪುರಾಣಂ, ೭–೮೧.)

ತೆರೆಮಸಗುತ್ತಮಿರ್ಪ ಘನಚಂದ್ರಿಕೆಯಂ ಪರಮಾನುರಾಗದಿಂ
ಪರಿದಿದಿರೇಱಿಯೇಱಿ ನಗೆಗಣ್ಪೊಣರೊಳ್ ತೆಗೆದೆತ್ತಿಯೆತ್ತಿ ನಿ ।
ರ್ಭರತೆಯೊಳೀಂಟಿಯೀಂಟಿ ನೆರೆದೋಕುಳಿಯಾಡಿಯಾಡಿ ಮ
ಚ್ಚರದೊಳೆ ತುಳ್ಕಿ ತುಳ್ಕಿ ನಲಿದಪ್ಪುವು ಕೂಡೆ ಚಕೋರಸಂಚಯಂ ॥ ೨೯೭

ನೆರೆದು ಚಕೋರಪ್ರಕರಂ
[3]ಖ[3]ರಚಂಚುವಿನುಡಿದು ತಿನೆ ಸುಧಾಕರಕಿರಣಾಂ ।
ಕುರನಿಕರಮನಮರ್ದಿನ ಸೊನೆ
ಸುರಿದಪುದೆನೆ ಪಸರಿಸಿತ್ತು ಪೊಸವೆಳ್ದಿಂಗಳ್ ॥ ೨೯೮
(ಲೀಲಾವತಿ, ೨–೨೩.)

ಅತ್ತಟಲೆ ರಥಾಂಗಾಸುರ
ರಿತ್ತೀಂಟೆ ಚಕೋರದಿವಿಜನಾಯಕರೇಂ ಸೂ ।
ಸಿತ್ತಾ ಗಗನಸ್ಥಲಿ ಹರಿ
ಯೆತ್ತಿದ ವಿಧುಕುಂಭದಮೃತಕರಧಾರೆಗಳಂ ॥ ೨೯೯
(ಲೀಲಾವತಿ, ೨–೨೧.)

ಕರೆದುವು ತಾಮರಲ್ದಗಿವ ತಾವರೆ ಕೂಡಿ ಕುಕಿಲ್ವ ಪಕ್ಕಿಗಳ್
ಪರೆದುವು ಮಾ[4]ಣ[4]ದಂಡಲೆವ ಹಂಸೆಗಳುಂ ತಡಿಸಾರ್ದು[5]ವಿನ್ನುಮೈ ।
ಸಿರಿಬರಲುಂಟು[5] ಚಂದ್ರಬಲಮುಂಟು ನಿಶಾಬಲಮೆಂದು ರಾಗದಿಂ
[6]ಬರೆ[6]ವವೊಲೇನೆಸಟ್ ಮಸಗುತಿರ್ದುವೊ ನೀಳ ಸರೋಜಮಾಲೆಗಳ್ ॥ ೩೦೦
(ಅನಂತನಾಥಪುರಾಣಂ, ೭–೬೭.)

ವಿರಹವ್ಯಾಕುಳಮಾಗೆ ಚಕ್ರಮಿಥುನಂ ಸಂಕೋಚಮಂ ತಾಳ್ದು ತಾ
ವರೆ ಕಾಮಾತುರಮುಂ ರಜೋಧಿಕರಮುಂ ಖೇದಕ್ಕೆ . . . ॥

---

[1] ಯ್ಯುರಿಯುಂಬ ಚಕೋರಿ (ಖ.ಬ). [2] ರಿ (ಖ.ಬ). [3] ಕ (ಖ.ಬ.) [4] ಡಿ (ಖ.ಬ). [5] ವೆಮ್ಮನೀಸಿರಿ ಬಿಡಳೆಂದು (ಖ.ಬ). [6] ಬರಿ (ಅ).

ದೋಷಾಂಧರೆನ ತ್ತವಂ ನೆಗುವವೋಲ್ ನೈದಿಲ್ಗೊಳಂ ಮೇಲ್ಮರ
ಲ್ದರಲುತ್ತಿರ್ದುದು ಚಂಚಕಂ ಮಧುರದಬ್ಜಾಹಾರವಾಚಾಳಿಕಂ ॥ ೩೦೧

ಕೊಳಕೆ ತಳಾಱನಾಯ್ತು ಕುಮುದಂ ಗಗನಕ್ಕೆ ತಳಾಱನಾಯ್ತು ಜಾ
ವಳಿಪ ಚಕೋರಮೀ ಪೊಸ ತಳಾಱಕೆಯೊಳ್ ಪ್ರಿಯೆ ಪೋದ ಪುಯ್ಯಲ ।
ಗ್ಗಲಿಸಿದೊಡಾರುಮೂಳಿಗಕೆ ಬರ್ಪವರಿಲ್ಲೆನಗೆಂಬ ಮಾಡ್ಕೆಯಿಂ
ದೊಳಱುವ ಕೋಕದೊಂದು ವಿಧಿಗಬ್ಬವೊಲಾಯ್ತು [1]ಸ[ರ್ವೆ೯ಂದ][1]ವೋಪಲಂ ॥

[2]ಮದಚಲ ಚಕೋರ[2]ಚಂಚೂ
ವಿದಳನದಿಂದಮೃತರಸದ [3]ಪೊನಲಿಡು[3]ತುಂ ಸೂ ।
ಸಿಧ ಬೆಳ್ದಿಂಗಳ ತಿರುಳಂ
ದದಿನಸದಳಮೆಸೆದುದೊಸರ್ವ ಶಶಿಮಣಿವಿಸರಂ ॥ ೩೦೩

(ಲೀಲಾವತಿ, ೨-೧೯.)

ಕರೆಯಲ್ಕಣ್ಮದೆ ಪೀಠಮರ್ದಕನುಮೆನ್ನಂ ಪಚ್ಚುವಂ ಮತ್ತೆ ನಾ
ಗರಿಕಂ ನೂಂಕಿದಪಂ ವಿಟಂ ಬೆರಲ ಕೊಂಕಿಂ ಸನ್ನೆಗೈದಪ್ಪನೆ ।
ಲ್ಲರ ಮಾತೇಂ ಭವದಂಘ್ರಿಪಲ್ಲವಮನೀ [4]ವಾತಾಯನೋಪಾತ್ತ[4]ಶೀ
ತರುಚಿಪ್ರಾಂಶುಕರಂ ಕರಂ ಪಿಡಿದುವೆನ್ನೀ ಸಲ್ಗೆಯಂ ಮನ್ನಿಸೈ ॥ ೩೦೪

(ಅನಂತನಾಥಪುರಾಣಂ, ೭-೮೮.)

ಎಂದು ವಿದೂಷಕನರಸನ
ಮಂದಸ್ಮಿತ ಲೋಚನಾಂಶು ಮ[5]ನದನುಮ[5]ತಿಯಂ ।
ಮುಂದಿಡೆ ಭೋಂಕನೆ ಕೈಗುಡು
ವಂದದೊಳೆ ಪಸಾದಮೆನುತೆ ಪೊಡೆವಡುತೆಟ್ದಂ ॥ ೩೦೫

(ಅನಂತನಾಥಪುರಾಣಂ, ೭-೮೯.)

ಧವಳಾಪಾಂಗಮರೀಚಿ ಮಂಡಳಿಸಿ ನಿಂದಂತಿರ್ಪ ಕರ್ಪೂರಕ
ರ್ಣವತಂಸಂ ಹರಿಚಂದನಂ ವಿಚಕಿಳಂ ಮುಕ್ತಾಫಳಂ [6]ಕ್ಷೌಮ[6]ಮೆಂ ।
ಬಿವಱಿಂ ಭೂಭುಜನೊಪ್ಪಿದಂ ಮೆಱೆವ ಪೌರಶ್ರೀಯನಿಂತೆಂದು ಬಿ
ನ್ನವಿಸಲ್ ಚಂದ್ರಿಕೆ ಬಂದು ಸಲ್ಗೆವಡೆದೊಲ್ದಾಲಿಂಗನಂಗೆಯ್ದುವೋಲ್ ॥ ೩೦೬

(ಅನಂತನಾಥಪುರಾಣಂ, ೭-೯೦.)

---

1 ವಿಂದು (ಖ.ಬ). 2 ಮದದಚಕೊರಂ (ಖ). 3 ಸೂನೆವಿಡು (ಖ.ಬ).
4 ವಾತ್ಯಾಯವಾಃಪಾತ (ಖ.ಬ). 5 ದನನಹ (ಖ.ಬ). 6 ಕ್ಷೋಧ (ಅ).

ಪೊಱಲನಿತುಂ ಪಳಚ್ಚನಮೃತಪ್ಲವದಿಂ ತೊಳೆದಂತೆ ಸೊಂಪು ಪೊಂ
ಪುಟಿಸೆ ವಿಮಾನಮಂ ನಭದೊಳಿಟ್ಟಭಿವೀಕ್ಷಿಸಲಿಂದುಬಿಂಬದಿಂ ।
ದಿಟಿವಮೃತಾಂಶುಮೂರ್ತಿಯೆನೆ ಸಾಂದ್ರ[1]ಸುಧೋ[1]ಜ್ವಲ ಚಂದ್ರಶಾಲೆಯಿಂ
ದಿಟಿದು ನರೇಂದ್ರಚಂದ್ರನೊಲವಿಂ ತಳರ್ದಂ ನಿಜರಾಜಗೇಹದಿಂ ॥ ೨೦೭

(ಅನಂತನಾಥಪುರಾಣಂ, ೭–೯೧.)

ಪರಿ[2]ವೇದಿ[2] ನಗರದೊಳ್ ನಾ
ಗರಕಂ [3]ರತ[3]ಕೋವಿದಂ ವಿಟಂ ಪ್ರಹಸನತ ।
ತ್ಪರನೆನಿಸುಪವಂ ವಿದೂಷಕ
ನರ[4]ಸನ ಪಡಿ[4] ಪೀಠಮರ್ದಕಂ ನಾಯಕರೊಳ್ ॥ ೨೦೮

(ಅನಂತನಾಥಪುರಾಣಂ, ೭–೯೨.)

ಅನುನಾಯಕರೀ ನಾಲ್ವರು
ಮನುಕೂಲಂ ದಕ್ಷಿಣಂ ಶಠಂ ದುಷ್ಟಂ ನೆ ।
ಟ್ಟನೆ ನಾಯಕ[5]ರಿಂತೆಣ್ಬರ್
ಜನ[5]ಭರ್ತುಗೆ ಲಲಿತನಾಯಕಂಗೆ ಸಹಾಯರ್ ॥ ೨೦೯

(ಅನಂತನಾಥಪುರಾಣಂ, ೭–೯೩.)

ಅನುಕೂಲಾದಿಗಳೆಂಬ ಮಂದಪವನಂ ಚಂದ್ರಂ ವಸಂತಂ ಮುಗು
ಳ್ತ ನವಾಮ್ರಂ ಪಿಕ ಕೀರ ಭೃಂಗ ಕಳಹಂಸಶ್ರೇಣಿ ಕೈಕೊಂಡು ಬ ।
ರ್ಪನೆಗಂ ಮನ್ಮಥಚಕ್ರವರ್ತಿ ನಡೆದೀಬಂದಪ್ಪನೆಂಬಂತೆ ಬಂ
ದನಲಂಪಿಂ ಪೊಱಮಟ್ಟು ರಾಜಗೃಹಮಂ ಸಾಹಿತ್ಯರತ್ನಾಕರಂ ॥ ೨೧೦

(ಅನಂತನಾಥಪುರಾಣಂ, ೭–೯೪.)

ಮುಗುಳ್ಗಳ ಕಂಪಿದಚ್ಚನನೆಗಂಪಿದು ಪೂಗಳ ಕಂಪಿ[6]ದಿಲ್ಲ[6] ಮ
ಲ್ಲಿಗೆಗಳ ಕಂಪಿದುಬ್ಬರಿಪ ಜಾತಿಯ ಕಂಪಿದು ಬೇಱುವೇಱು ಸಂ ।
ಪಗೆಗಳ ಕಂಪಿದೆಂಬವೊಲಳಿಸ್ವನವೊಪ್ಪಿರೆ ಬಂದು ಕಂಪನೋ
ಲಗಿಸಿದುದೆ[7]ಯ್ದೆ[7] ಭೂಪತಿಗದೇನೆಲರೋ ಪೂಸಮಾಲೆಗಾಱನೋ ॥ ೨೧೧

(ಲೀಲಾವತಿ, ೨–೨೭.)

ಸಮಧಿಕ ಸೌಖ್ಯಮಾಗೆ ವನಲಕ್ಷ್ಮಿಗೆ ತಿರ್ದಿ ತಮಾಲಕೇಶಕೇ
ಶಮನಿನಿಸುಳ್ಳರಲ್ಚಿ ಕಮಲಾನನಮಂ ಸ್ತಬಕಸ್ತನಾಗ್ರದೊಳ್ ।

---

[1] ಸರೋ (ಅ). [2] ದ್ವೈದಿ (ಅ). [3] ತರ (ಅ). [4] ಸಂಗನು (ಅ). [5] ರಿವರೆಣ್ಬ ರುಮನು (ಅ). [6] ದಲ್ತು (ಖ.ಬ). [7] ತ್ರಿ (ಅ).

ರಮಿಯಿಸಿ ಪಾಟಲಾಧರ ಸುಧಾರಸಮಂ ಸವಿದಟ್ಟಿಱಿಂ ಲತಾಂ
ಗಮನಮರ್ದಪ್ಪಿ ದಕ್ಷಿಣವಿಟಂಗೆಣೆಯಾದುದು ದಕ್ಷಿಣಾನಿಲಂ ॥ ೩೧೨

ಅಳಿಮಾಲಾಕೇಶಮಂ ಮೆಲ್ಲನೆ ಬರೆತೆಗೆದಬ್ಜಾನನಾಮೋದಮಂ ಪೀ
ರ್ದು ಲತಾಂಗಾಲಿಂಗನಂ ಸಂಗಳಿಸಿ ಕೃತಕಶೈಲೇಂದ್ರಶುಂಭನ್ನಿತಂಬ ।
ಸ್ಥಲಮಂ ತನ್ನಿರ್ಝರಾಂಬುಸ್ಮರರಸಮೊಸರ್ವನ್ನೆಗಂ ತೀಱಿ ನಿಚ್ಚಂ ವನಶ್ರೀ
ಗೊಲವಂ ಮಾಡುತ್ತುಮಿರ್ಕುಂ ಚತುರವಿಟನವೋಲ್ ದಕ್ಷಿಣಾಶಾಸಮೀರಂ ॥*
(ಜಗನ್ನಾಥವಿಜಯಂ, ೬–೯೧.)

ನವನೀಲೋತ್ಪಲಲಕ್ಷ್ಮಿಯಂ ನಗಿಸಿ ಮಲ್ಲೀರಾಮೆ[1]ಯೊಳ್[1] ಮೇಳವಾ
ಡಿ ವನೇಜಾತಿನಿಯಂ ವಿಡಂಬಿಸಿ ವಿನೋದಂಬೆತ್ತು ಬಂದತ್ತು ಸ ।
ಬ್ಬವಕಾಱಂಗೆಣೆಯಾಗಿ ವಾರವನಿತಾಸೌಭಾಗ್ಯಘಂಟಾರುತಂ
[2]ಸುವಿಟಸ್ವೇದನವಾರುತಂ[2] ಕುಸುಮಚಾಪಜ್ಯಾರುತಂ ಮಾರುತಂ ॥* ೩೧೪
(ಜಗನ್ನಾಥವಿಜಯಂ, ೧೬–೧೧೦.)

ನಿಱಿಯ ಸೆಱಂಗನೆತ್ತಿ ಮಿಸುಪೊಳ್ದೊಡೆಯಂ ನಸುಸೋಂಕಿ ಮೇಲುದಂ
ತೆಱೆದು ಕುಚಾಗ್ರದೊಳ್ ಪೊರಳಿ ಹಾರಮನೀಡಿಱಿದಾಡಿ ನಾಡೆ ಬಾ ।
ಯ್ದೆಱೆಯನಲಂಪಿನಿಂ ಸವಿದು ತೋರಕುರುಳ್ಗಳನೊಕ್ಕಲಿಕ್ಕಿ ಮುಂ
ದಱಿಯದೆ ಸೂಳೆಗೇರಿಯೊಳೆ ಸಂಚರಿಪಂ ವಿಟನಂತೆ ಮಾರುತಂ ॥* ೩೧೫

ಸುಟಿಗುರುಳೊಳ್ ತೊಡಂಕಿ ವದನಾಂಬುಜಸೌರಭದೊಳ್ ಮುಱುಂಗಿ ಪೊಂ
ಪುಟಿಗೊಳುತಿರ್ದ ಸೋರ್ಮುಡಿಯೊಳೊತ್ತಿದ ಕತ್ತುರಿಯಂ ಕಲಂಕಿ ಮೈ ।
ವಟಿಯೊಳೆ ಮೇಲುದಂ ತೊಲಗೆನೂಂಕಿ ಕುಚದ್ವಯದೊಳ್ ಪಳಂಚಿ ಪೊ
ಕ್ಕುಡೊಳಿಱಿದಾಡಿ ಕೂಡಿದುದು ವಲ್ಲಭನಂತಿರೆ ಮಂದಮಾರುತಂ ॥* ೩೧೬

ವನಿತಾಕೇಶಕಲಾಪನವ್ಯಕುಸುಮಾಮೋದಂಗಳೊಳ್ ಕಮ್ಮಿಕ
ಮ್ಮನೆ ನಾರೀನಿಬಿಡೋನ್ನತಸ್ತನತಟಪ್ರೋದ್ಘಟ್ಟದೊಳ್ ಮೆಲ್ಲಮೆ ।
ಲ್ಲನೆ ಕಾಂತಾಸುರತಪ್ರಮೋದಬಹಳಸ್ವೇದಾಂಬುವಿಂ ತಣ್ಣತ
ಣ್ಣನೆ ಬೀಸಿತ್ತು ವಿಲಾಸಿನೀಸದನದೊಳ್ ಬಂದೊಂದು ಮಂದಾನಿಲಂ ॥* ೩೧೭

ಯುವತೀಸಂತಾನನಾನಾಚಲದಳಕಲಸಲ್ಲಾಸ್ಯಲೀಲಾಪ್ರಬಂಧಂ
ವಿವಿಧಾಗಾರಾಂಗಣಪ್ರಸ್ಫುರಿತಕೃತಕಕಾಸಾರಪಾನೀಯಭಂಗೋ ।

---

* ಈ ಚಿಹ್ನೆಯಿರುವ ಪದ್ಯಗಳು ನಾಲ್ಕನೆಯ ಆಶ್ವಾಸದಲ್ಲಿಯೂ ಬಂದಿವೆ.

[1] ಯಂ(ಅ). [2] ಸುವಿಟಸ್ವೈರರವಾರುತಂ (ಅ).

ದ್ಭವಬಿಂದುವ್ರಾತಶೀತಾವರಣನೊಲವಿನಿಂ ತೀಡಿದಂ ಸ್ತ್ರೀಕುಲೋದ್ಯ
ನ್ನವಕಸ್ತೂರೀಹಿಮಪ್ರೋನ್ಮಲಯಜಘುಸೃಣಾಮೋದಭಾರಂ ಸಮೀರಂ ॥* ೨೧೮
(ಗಿರಿಜಾಕಲ್ಯಾಣಂ, ೪-೧೨೮).

ಕಳಕೇಳೀಕೀರಪಾರಾವತಕುಹರಣವಾಚಾಲಮುಜ್ಜೃಂಭಮಾ[1]ನೋ
ಜ್ವ[1]ಳರಾಜಂ ನಿಷ್ಕು[2]ಟಾಂ[2]ಭೋರುಹನಿಲಯಜ[3]ಲಾದ್ರ್ರ್ಗಂ[3] ರತಿಶ್ರಾಂತನಿರ್ಯ ।
[4]ಲ್ಲಲನಾನಿಶ್ವಾಸಪುಷ್ಪಪ್ರಸರದಗರು[4]ಸೌರಭ್ಯಸಂದೋಹ ಭಾರಾ
ಕಳಿತಂ ಬಂದೊಯ್ಯನೇನೂದಿದುದೊ ಪಣವಧೂಗೇಹದಿಂ ಗಂಧವಾಹಂ ॥ ೨೧೯
(ಚಂದ್ರಪ್ರಭಪುರಾಣಂ, ೮-೪೩.)

ಬೆಟ್ಟದ ಮೇಲೆ ಬಂದು ಸಿರಿ ನಿಲ್ಕೆರವಿಲ್ಲದೆ ಕೂರ್ತು ನಲ್ಲರಿಂ
ತೊಟ್ಟಿಯನಾಗಳಂತೆ ತಿಳಿಗಾಟ್ಟಿವನುಯ್ಯಲಮೇಲೆ ಚಂದ್ರ ನೀ ।
ದರ್ಟ್ಟಿಸಿ ನೋಳ್ಪ ಕಾಂತೆಯರ್ಗೆ ಬಂದ ಬಸಂತದಮೇಲೆ ಬಿಚ್ಚತಂ
ನಾಟ್ಟುಗೆ ಜಾಗಮೆಂದು ಕೆಲಬರ್ ತಳಿರುಯ್ಯಲನೇಱಿ ಪಾಡಿದರ್ ॥ ? ೨೨೦

ಸುಯ್ಯೆಲರುಯ್ಯಲಾಡಿಸೆ ಮದಾಳಿಯನುಯ್ಯಲ ನುಣ್ಚರಂ ಸ್ಮರಂ
ಗುಯ್ಯಲವಿರ್ಗ್ಗೆ ಕಯ್ಯನಿರದೆಂಬವೊಲುಣ್ಮೆ ಮರಲ್ದು ನೋಟಕರ್ ।
ಪುಯ್ಯಲನೊಯ್ಯನಾಕೆಯೊಡನಾಡಿಗಳೊಳ್ ಕುಡೆ ಮುತ್ತಿನೈಸರಂ
ಮೆಯ್ಯೊಲೆಪಕ್ಕೆ ರಯ್ಯಮೆನೆ ತೂಗೆ ವಿಲಾಸದಿನುಯ್ಯಲಾಡಿದಳ್ ॥ ೨೨೧
(ಚಂದ್ರಪ್ರಭಪುರಾಣಂ, ೮-೪೭.)

ಮೂಡಿದುದಿತ್ತಲೊಂದಭಿನವಂ ಶಶಿಬಿಂಬಮೆನಿಪ್ಪ ಶಂಕೆಯಂ
ಮಾಡೆ ಮನಕ್ಕೆ ಮುದ್ದುಮೊಗಮುಜ್ವಲಚಂದ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ [5]ನಿಂದು ಮೇ[5] ।
ಲಾಡುವ ಲೀಲೆಯಿಂದೊಲೆ[6]ಯೆ ಮ್ಯೆ[6] ಮೃಗಲಕ್ಷ್ಮಮೃಗಕ್ಕೆ ಗೋರಿಯುಂ
ಪಾಡುವ ಮಾಳ್ಕೆಯಿಂ ಬಳೆಯೆ ಗೀತರವಂ ತಳಿರುಯ್ಯಲಾಡಿದಳ್ ॥ ೨೨೨
(ಚಂದ್ರಪ್ರಭಪುರಾಣಂ, ೮-೪೮.)

ಪದನಖಕಾಂತಿ ತಾರಗೆಯ ಕಾಂತಿಯನೇಳಿಸೆ ಸುಯ್ಯ ಕಂಪೆಲ
ರ್ಗೊದವಿಸೆ ಕಂಪನಕ್ಷಿಗಳ ಚಂದ್ರಿಕೆ ಚಂದ್ರಿಕೆಯಂ ಪಳಂಚೆ ಗೇ ।
ಯದ ರುತಿ ಕಂತುಚಾಪರುತಿಯೊಳ್ ತಡಮಾಗೆ ಮುಖೇಂದುವಿಂದುವಿಂ
ಗಿದಿರಿಡೆ ಕಾಂತೆ ಮಿಂಚು ಪೊಳೆದಾಡುವವೋಲ್ ಪೊಳೆದುಯ್ಯಲಾಡಿದಳ್ ॥ ೨೨೩
(ಜಗನ್ನಾಥವಿಜಯಂ, ೧೬-೧೧೩.)

---

[1] ಣೊತ್ಪ (ಅ). [2] ಟುಂ (ಖ.ಬ). [3] ಳಂಧ್ರಂ (ಖ.ಬ). [4] ನ್ನಳನಾರೀ ಶ್ವಾಸಪುಷ್ಪಂ ಪ್ರಸವದಗಮು (ಖ.ಬ.). [5] ನೀಡುಮೋ (ಅ). [6] ಯಲೀ (ಅ).

ಈ ಪೊಸಸುಗ್ಗಿ ರಂಜಿಸಿದುದೀ ಪೊಸಜವ್ವನೆಯಿಂ[1]ದವೊಳ್ದ[1]ಸಂ
ವ್ಯಾಪಿಸೆ ಜಾಗಮಂ ಮೆಱೆದು ಕಾಮಿನಿ ಕಾಮಭುಜಾಗ್ರಮಂ ಜಯ ।
ಶ್ರೀ ಪರಿದೇಱಲೇಱಿ ತಳಿರುಯ್ಯಲನಾ ಖಚರೀಜನಂಗಳೊಳ್
ರೂಪಿಡೆ ತನ್ನ ರೂಪೊಲಿದು ಪಾಡಿದಳಚ್ಯುತನಂಕಮಾಲೆಯಂ ॥ ೩೨೪

(ಜಗನ್ನಾಥವಿಜಯಂ, ೧೬–೧೪೪.)

ಬೀಱುದುದೊಂದೆ ಬಾಯಿನಮೆ ಬಾಲಕಿ ಬಾಲಕಿಯರ್ಗೆ ಗಾಡಿಯಂ
ನೀಱರ ಕಣ್ಗೆ ಸೋ[2]ಲ್ತು[2] [3]ಶ್ರುತಿಗಿಂಚರ[3]ಮಂ ನನೆವಿಲ್ಲಪಾಂಗಮಂ ।
ಬಾಱನೆಯಂಬನಾಸ್ಯರುಚಿ[4]ಯಿಂ[4] ನವಚಂದ್ರಿಕೆಗಿಂಪನಾಳ್ದು ತಂ
ಪಾಱದ ಬಾಯ ಕಂಪನೆಳದುಂಬಿಗೆ ಬೀಱುತಮುಯ್ಯಲಾಡಿದಳ್ ॥ ೩೨೫

(ಲೀಲಾವತಿ, ೨–೩೯.)

ತುದಿಕೊಳಿಸಿರ್ದ ವಾಮಚರಣಂ ಮಣೆಯಂ ಬಲದಂಘ್ರಿ ಮೆಟ್ಟೆ ಮಿಂ
ಚಿದ ತೊಡೆ ರಜ್ಜುವಂ ಪಿಡಿದ ತೋಳವೊದಲ್ ಪೊಗರಂ ತುಳುಂಕೆ ನೂಂ ।
ಕಿದ ಮೊಲೆಯೊಡ್ಡು ಕೊಂಕಿ ನಿಮಿರ್ದೊಳ್ನಡು ಕಣ್ಗೊಳಿಪನ್ನಮುಯ್ಯಲೇ
ಱಿದಳಮೃತಾಂಶುವಕ್ತ್ರೆ ಕುಸಿದೇಱಿಸೆ ಮನ್ಮಥನಿಕ್ಷುಚಾಪಮಂ ॥ ೩೨೬

(ಅನಂತನಾಥಪುರಾಣಂ, ೮–೪.)

ಕಡೆಗಣ್ಣೊಂದಿಸುವಂತೆ ಚಂದ್ರಕರಮಂ ತಂಗಾಳಿಯಿಂ ಜೋಲ್ವ ಪೂ
ಮಿಡಿಯಂ ಜೊಂಪಿಸುವಂತೆ ಮುದ್ದುಮೊಗದಿಂ ಪೂರ್ಣೇಂದುಬಿಂಬಕ್ಕೆ ಧಾ ।
ಟಿಡುವಂತೆಲ್ಲರ ಧೈರ್ಯಮಂ ಮೊಲೆಯ ಬಿಣ್ಪಂ ನುಗ್ಗಿ ನೂಂಕಲ್ಕೆ ಧೀಂ
ಕಿಡುವಂತಾಡಿದಳುಯ್ಯಲಂ ತರುಣಿ ತಂದಳ್ ಕಾಮನಿಂ ಪುಯ್ಯಲಂ ॥ ೩೨೭

(ಅನಂತನಾಥಪುರಾಣಂ, ೮–೬.)

ಇವಳೀ ಲೋಚನಮೆನ್ನ ಬಾಣಮಿವಳೀ ಪುರ್ವೆನ್ನ ಪೂವಿಲ್ಲು ಮಾ
ಯ್ದುವಳೀ ಸೋರ್ಮುಡಿಯೆನ್ನ ಕೇತನದ [5]ಚೆಲ್ವಂ ಕೊಂಡೊಡೇನೊಂದು[5] ದೋ ।
ಷವೆ ಎನ್ನೋಪಳ ರೂಪನೀಕೆ [6]ಗೆಲಲೇಕೆಂದಂಗಜಂ[6] ಕಟ್ಟಿ ತೂ
ಗುವವೋಲ್ ತೂಗಿದನುಯ್ಯಲೇಱಿಸಿ ವಿಟಂ ವಿಭ್ರಾಂತೆಯಂ ಕಾಂತೆಯಂ ॥ ೩೨೮

(ಲೀಲಾವತಿ, ೨–೪೧.)

ತೂಗಿ ನಿಜೇಶನಾ ಸೊಬಗನಟ್ಗಿಸೆ ನೋಟ್ಪವರುತ್ತಮಾಂಗಮಂ
ತೂಗಿ ತಗುಳ್ದು ನೋಟ್ಪ ವಿಟಕೋಟಿಗೆ ಮನ್ಮಥನಾತ್ಮಬಾಣಮಂ ।

---

[1] ದೆನರ್ ಜ (ಅ). [2] ಲ್ತು (ಖ). [3] ಸುತಿಗಿಂದೊಳ (ಅ). [4] ಯಂ (ಅ).
[5] ಚೆಲ್ವಂ ಕೊಂಡವೆನ್ನೊಂದು (ಖ.ಬ). [6] ಸೆಳೆದಳ್ಗೇಕೆಂದಜಂ (ಖ.ಬ).

ತೂಗೆ ಪೋದಟ್ಟು ಮಾಂದಳಿರ ತೋರಣಮಂ ಸುಟಿತಪ್ಪ ತಂಬೆಲರ್
ತೂಗೆ ವಿಲಾಸದಿಂದೆ ಪೊಸಪೊಂಬೆಸದುಯ್ಯಲನೊರ್ವಳಾಡಿದಳ್ ‖ ೩೨೯

ನೆರೆದಳಿ ಪಾಱುವಂತಿರೆ ಕುರುಳ್ ಮೊಲೆಗಳ್ ಪೊಣರ್ವಕ್ಕಿ ಪಾಱುವಂ
ತಿರೆ ಪೊಳೆವಕ್ಷಿಗಳ್ ಚಳಚಕೋರಯುಗಂಗಳೆ ತಳ್ತು ಪಾಱುವಂ ।
ತಿರೆ ಶಿಖಿ ಪಾಱುವಂತಿರೆ ಒಟಲ್ಮುಡಿ ತಾನಲರಂಬು ಪಾಱುವಂ
ತಿರೆ ಮಿಗೆ ಕೀಱು ಪಾಱಿ ಗಗನೇಚರಿಯಂತೊಲೆದುಯ್ಯಲಾಡಿದಳ್ ‖ ೩೩೦

(ಲೀಲಾವತಿ, ೨–೩೮.)

ಸಿರಿಯ ವಿಲಾಸಮುಂ ಶಚಿಯ ಸಂಪದಮುಂ ರತಿಯೊಂದು ರಾಗಮುಂ
ಗಿರಿಜೆಯ ಗಾಡಿಯುಂ ಮದನ ಕೇಳ್ದೆಳಸುತ್ತಿರೆ ಕದ್ದ ನಿಲ್ಲ ಮೈ ।
ಸಿರಿಯೆಡೆಗೊಂಡನೇ ಕಱೆಯ ಚಂದ್ರಮ ಚಂದ್ರಿಕೆ ಚೈತ್ರದಿಂದೆ ಪೀ
ವರಕುಚೆ ತೋರಣಂ ನುಗುಳ್ದು ಗೆಲ್ದ ಪಳೆಂಬಿನಮುಯ್ಯಲಾಡಿದಳ್ ‖ ೩೩೧

(ಅನಂತನಾಥಪುರಾಣಂ, ೮–೭.)

ಇದು ನಿನ್ನೀಯೆಣನೆನ್ನೀಕ್ಷಣಕೆ ಸೆಣಸಿ [1]ತಳ್ವೊಯ್ದು ನಿಂದಿರ್ದ[1] ದರ್ಪ
ಕ್ಕಿದು ನಿನ್ನೀಯಾಲವೆನ್ನೀಯಧರದಳದೊಳಾದೀರ್ಷೆಯಿಂ ಪಣ್ತು ಗರ್ವ ।
ಕ್ಕಿದು [2]ನೀನೆನ್ನಾ[2]ಸ್ಯದೊಳ್ ಮಚ್ಚರಿಸುವ ಮಱುಕಕ್ಕೆಂದು ಕಾಲ್ಗಾಲೊಳೀವಂ
ದದೆ ಚಂ[3]ದ್ರಂಗುತ್ಪ[3]ಹಾರಂಗಳನೊದೆದೊಲವಿಂದುಯ್ಯಲಾಡುತ್ತುಮಿರ್ದಳ್ ‖

(ಲೀಲಾವತಿ, ೨–೪೦)

ನಯನಮರೀಚಿಯುಂ ಕಬರಿಕಾಂತಿಯುಮಿರ್ದೆಸೆಗಿಂದ್ರನೀಲಮಾ
ಲೆಯ ವರಮೌಕ್ತಿಕಾವಳಿಯ ರಜ್ಜುಗಳಂತಿರೆ ಚಂದ್ರನುಂ ರತಿ ।
ಪ್ರಿಯನುಮದೇಂ ತೊಡರ್ಚೆ ಪಿಡಿದೋಜೆ ವಿರಾಜಿಸೆ ತೂಗುವಂಗಥಂ
ಗಿಯೊಳೊಲೆದುಯ್ಯಲಾಡಿ ಕಡು ಬಾಡಿಸಿದಳ್ ವಿಟರಂತರಂಗಮುಂ ‖ ೩೩೩

ರತಿಯುಂ ಕಾಮನುಮುಂಬರೇಚರವಿಲಾಸಶ್ರೀಯನೊಲ್ದಂತೆ ಹೃ
ತ್ಪತಿ ಕುಳ್ಳಿರ್ದೆಡೆಗೊ[4]ಟ್ಟೊಡಂದು ತೊ[4]ಡೆಯಂ ತಳ್ತೇಱಿ ನಲ್ಲಳ್ ಪ್ರಥಾ ।
ಪ್ಲುತನೇತ್ರಂ ತೆರೆ ಸುತ್ತೆ ಪೀಠಮಣಿಮಂಚಂ ಚೆಲ್ವನಾಗುಯ್ಯಲಂ
ತತರಾಗಾಮೃತವಾರ್ಧಿಯೊಳ್ ಮಗಲೆವಿಟ್ಟೀಸಾಡುವಂತಾಡಿದಳ್ ‖ ೩೩೪

(ಅನಂತನಾಥಪುರಾಣಂ, ೮–೫.)

---

[1] ತಾಂದೆರ್ಚನೋಡಿಪ್ಪೊಂದು (ಅ). [2] ನಿನ್ನೀನಾ (ಖ.ಬ). [3] ದ್ರಾಂಶುಪ್ರ (ಖ.ಬ). [4] ಟ್ಟಬಟ್ಟದೊ (ಅ.)

ಪವಳದಿನಿಂಗಡಲ್ ಶಫರದಿಂ ಕೊಳನುನ್ಮದಭೃಂಗನಾದದಿಂ
ದವಿರಳಪುಷ್ಪಭೂಜಮೆಸೆವಂತಿರೆ ಚಂದ್ರಿಕೆ ರತ್ನಭೂಷಣಾಂ ।
ಶುವಿನಲರ್ಗಣ್ಣ ಮಾರ್ಪೊಳೆಪಿನಿಂ ಮೃದುಗೇಯದಿನೊಯ್ಯನುಯ್ಯಲಾ
ಡುವ ಲಲಿತಾಂಗಿ ತನ್ನೆಡೆಗೆ ನೀಱರ ಚಿತ್ತಮನುಯ್ಯಲಾಡಿದಳ್ ॥ ೩೩೫

ನೋಡುವನೇಕ ಸದ್ವಿಟಜನಂಗಳ ಪೆಣ್ಗಳ ಕಣ್ಗಳಾಡೆ ಕೊಂ
ಡಾಡುವ ತತ್ಸಖೀಜನದ ಚಾಗದ ಭೋಗದ ರಾಗವಾಡೆ ತೂ ।
ಗಾಡುವ ಬಾಲಕೀವ್ರಜದ ಕಂಕಣಝುಂಕೃತಿ ಭೋಂಕನಾಡೆ ತಾ
ನಾಡಿದಳುಯ್ಯಲಂ ಮುಖಶಶಿಪ್ರಭೆ ಮುಚ್ಚಿ ಮುಸುಂಕೆ ಚಂದ್ರನಂ ॥ ೩೩೬

(ಗಿರಿಜಾಕಲ್ಯಾಣಂ, ೪–೧೫೯.)

ಏಱಿದ ಮಣಿಯುದಯನಗಂ
ತೋಱಿದ ಮುಖಬಿಂಬವಿಂದುಬಿಂಬಮಪಾಂಗಂ ।
ಮಿಾಱಿದ ಚಂದ್ರಿಕೆಯೆನೆ ಕಳೆ
ಯೇಱಿದ ಪಡಿಚಂದ್ರನಂತೆ ಸೌಂದರಿಯೆಸೆದಳ್ ॥ ೩೩೭

(ಗಿರಿಜಾಕಲ್ಯಾಣಂ, ೪–೧೫೮.)

ದುಗುಲಮನುಟ್ಟು ತೊಟ್ಟು ಪೊಸಮುತ್ತನೆ ಚಂದನದಣ್ಪನಿಕ್ಕಿ ಮ
ಲ್ಲಿಗೆಯ ಸರಂಗಳಂ ಮುಡಿದು ಚಂಪಕಮಾಲೆಯನೆತ್ತಿ ಮೇಗೆ ತುಂ ।
ಬಿಗಳೆಡೆಯಾಡದಂತಱಿಯಲಾಗದವೋಲ್ ನವಚಂದ್ರಿಕಾಮರೀ
ಚಿಗಳೊಡಗೂಡಿ ಪೋದಳಭಿಸಾರಿಕೆ ಮುತ್ತಿನ ಬೊಂಬೆಯಂದದಿಂ ॥ ೩೩೮

(ಲೀಲಾವತಿ, ೨–೩೭.)

ಅಂಗಜನೈದು ಶರಂಗಳ ಬಂದ ಬ
ನಂಗಳ ಪುಟಿಲ ತಳಿರುಯ್ಯಲಚ್ಚವೆ ।
ಳ್ದಂಗಳ ಮೇಲೆ ಸಿರಿ ನಿಲ್ಕೆ ॥ ೩೩೯

(ಲೀಲಾವತಿ, ೨–೩೪–೧.)

ಮನಮನಂಟುವ ರೂಪು ದನಿ ನಗೆ ಮೆಲ್ಪು ತಂ
ಪನುಗುಣಮುಳ್ಳ ವಧುವಿರೆ ಬೇಱೆ ಪೂ
ವಿನ ಸರ[1]ಲೇ[1]ಕೆ ಮದನಂಗೆ ॥ ೩೪೦

(ಲೀಲಾವತಿ, ೨–೩೪–೨.)

ಜಾತಿಸೂಳೆಗೆ ರಣಭೀತನ ಪುಸಿನುಡಿ
ವಾತನ ಖಳನ ಕೆಳೆಯನ ಬಡಗನ
ಬೂತಿನ ಮಾತು ದಿಟಮಲ್ತು ॥ ೩೪೧

(ಲೀಲಾವತಿ, ೨–೩೪–೩.)

---

[1] ಲದೇ (ಅ.ಖ).

ಪತ್ತಿದ ಬೊಜಗರ ಚಿತ್ತವ ಕಿಡಲೀಯು
ದಿತ್ತುದೆ ಕೋಟಿ ತನಗೆಂಬ ಸೂಳೆಯು
ಪಿತ್ತಿಲೊಳಿರದೆ ಸುರಭೂಜ ‖ ೩೪೨

(ಲೀಲಾವತಿ, ೨–೩೪–೪.)

ಎಱಗಿಸುವುದು ಗೆಟ್ಟು ಪೆಱಗೆ ತಾನೆಱಗೆ ಪೊ
ಕ್ಕಱಿಯಲೆ ಪೋಗಿ ಮೂಗರಿವಡೆದರ
ತೆಱನಪ್ಪುದೆಲಗೆ ಬೆಲೆವೆಣ್ಣೆ ‖ ೩೪೩

(ಲೀಲಾವತಿ, ೨–೩೪–೫)

[1]ನಯುವಿದನೊಪ್ಪುವ ಬಿಯಕಾಱನೊಳ್ಳಿದ
ಪ್ರಿಯತಮನಾಗೆ ತನ್ನ ಮುನ್ನೋಂತ ನೋಂ
ಪಿಯ ಫಲವೈಸೆ ಬೆಲೆವೆಣ್ಣೆ ‖ ೩೪೪

(ಲೀಲಾವತಿ, ೨–೩೪–೮.)

ಕೆಡುವುದು ಕುಡದೊಡೆ ನಡೆಯದು ಪಿರಿದೀಯೆ
ಸೊಡರ್ಗುಡಿಗೆಣ್ಣೆಯೆಱೆವಂತೆ ಬೆಲೆವೆಣ್ಗೆ
ಕುಡುವುದು ಹದಕೆ ಚದು[2]ರಿ[2]ಗಂ ‖ ೩೪೫

(ಅನಂತನಾಥಪುರಾಣಂ, ೮–೨೬.)

ಕಂಪೋಡಿದಲರ್ಗಳನಿಂಪೋಡಿದೊಲುಮೆಯಂ
ಸಂಪತ್ತು ಪೋದ ಬೊಜಗನ ಪಿಡಿದಿರ್ಪ
ಗಾಂಪು ಬೇಡೆಲೆಗೆ ಬೆಲೆವೆಣ್ಣೆ ೩೪೬

(ಲೀಲಾವತಿ, ೨–೩೪–೭.) .

ನೆಲೆವೊಲೆಯುಳ್ಳಿನಂ ನೆಲೆಯಕ್ಕು ಪೋಪರ್ಗೆ
ಎಲೆಪಣ್ತು ಬಿರ್ದ ಬಟ್ಟೆಯ ಮರನಂತೆ
ವೊಲೆ ಬಿರ್ದ ಬಟಿಕೆ ಬೆಲೆವೆಂಡಿರ್ ‖ ೩೪೭

(ಲೀಲಾವತಿ, ೨–೩೪–೯.)

ಪರಿಹಾಸವೊಪ್ಪುವಾದರ ನೆಲೆ ಗೀತವು
ಕ್ಕರಗೊಟ್ಟಿಯಿಲ್ಲದಿರೆ ನಾಡ ಕೋ[3]ರಿ[3]ಯ ಕೊ
ಟ್ಟರವದು ಸೂಳೆವನೆಯಲ್ತು ‖ ೩೪೮

(ಲೀಲಾವತಿ, ೨–೩೪–೧೦.)

---

[1] ಬಿಯಕಾರನೊಪ್ಪುವ ಪ್ರಿಯತಮನಾಗೆ ಪೆ ।
ರ್ಮೆಯು ಬೆಳಸು ಫಳವಾ ಪೆಣ್ಣು ನೋಂತನೋಂ ।
ಪಿಯ ಫಲವೆಲಗೆ ಬೆಲೆವೆಣ್ಣೆ ‖ (ಅ).

[2] ರಿಂ (ಇ.ಬ).

[3] ಟಿಲೆ (ಅ).

ಅನುವಿಪ ತಾಯ ಮನ್ನಿಸುವ ತಂದೆಯ ಕಾಯ್ಪಿನೊಳೆಕ್ಕೆಗುಟ್ಟುವ
ಕ್ಕನ ಪದಪೆತ್ತ ಬೈವ ಕಿಱುದಂಗಿಯ ಕಣ್ಣೊಳೆ ಕೀಱು ಕಲ್ಪಿಪ ।
ಣ್ಣನ ಬಿಯವಿಲ್ಲದವ್ವಳಿಪ ತಮ್ಮನ ನೆತ್ತಿಗೆ ಮೆಯ್ಯನೊಡ್ಡಿ ನಿ
ನ್ನನೆ ಪಿಡಿದಿರ್ದ ನಲ್ಮೆಗಿದು ತಕ್ಕುದೆ ನಲ್ಮೆಗೆ ದೋಷಮಾಗದೇ ॥ ೩೪೯

ಅಗಿದೆನಗಿಂತು ಸಂಜೆಯನೆ ಸಾಧಿಸಿ ಸೂರುಳಿದಾಗಳೇಂ ಗಳೂ
ಳಗವೆನಗಿಲ್ಲ ಪೊಟ್ಟುಗುಣದಿಂ ನಿನ[1]ಗಾಂ ನೆಱೆಯೊಲ್ದೆ[1] ಕಾವನಾ ।
ಣೆ ಗಡೆಳಮಾವಿನಾಣೆ ಗಡ ಮಲ್ಲಿಗೆಯಾಣೆ ಗಡಿಂದುಬಿಂಬದಾ
ಣೆ ಗಡ ಬಸಂತನಾಣೆ ಗಡ ಬ[2]ಲ್ಲಡೆ ನಾನಟಿಗಂಡಳೆಂಬುದಂ[2] ॥ ೩೫೦

(ಲೀಲಾವತಿ, ೨-೫೬.)

ನೋಡೆನೆ ಕಣ್ಗಳಂಗವಿಸಲಾರ್ಪುದೆ ಗಂಡರ ಗಾಡಿಗೊಲ್ದು ಮಾ
ತಾಡೆನೆ ಬೆಂದ ಬಾಯ್ ಪೆಱಗೆ ಮುಚ್ಚಿ ಮುಸುಂಕಿದೊಡಿಚ್ಚೆಕಾಱರೊಳ್ ।
ಕೂಡೆನೆ ತೋಳ್ಗೆ ಕೊಕ್ಕರಿಕೆ ಪುಟ್ಟಿದೊಡೆನ್ನಯ ಲೇಸನೆನ್ನೊಳ
ಪ್ಕಾಡಿಪುದಟ್ಟಿಯೇ ಹರಸಿ ಹುಟ್ಟಿದೆನೇ ನಿನಗೆಂದು ವಲ್ಲಭಾ॥ ೩೫೧

(ಅನಂತನಾಥಪುರಾಣಂ, ೮-೨೬.)

ಒಡಲುಂ ಜೀವಮುಮೊಂದಿದಂ[3]ತೆ ಮಲರುಂ ಕಂಪುಂ ಮಲರ್ದಂತೆ ಓ[3]
ತೊಡಗೂಟಂ ಸಮಸಂದ ನಮ್ಮೊಳಗೆ ತಪ್ಪಂ ಮಾಟ್ಪ ನಿನ್ನೊಂದು [4]ಸ್ಪೈ ।
ತಿಡುತಿರ್ಪಾನಿನಿತೆಯ್ದದೇಂ[4] ಕುಟಿಲ ಸೂ[5]ರು[5]ಳ್ ನಲ್ಮೆಯೇ ನಲ್ಮೆಯು
ಳ್ಳಡ[6]ದೇಕಪ್ಪುದು ವೀಣೆಯಂ ಪಱಿಯೆ ಪಾಡುಂ ತೀರ್ದುದಿಂ[6] ಸಾಲದೇ ॥ ೩೫೨

(ಅನಂತನಾಥಪುರಾಣಂ, ೮-೧೭.)

ಮನೆಗೆಲ್ಲಂ ಪಗೆಯಾದೆನಟ್ಟಿಗೆ ಕರಂ ಗೆಂಟಾದೆನಿಂ ಮೆಚ್ಚಿದಂ
ಗನೆಯು[7]ರ್ಗೇಳ್[7]ದಳಾದೆನೋಪ ಗುಱಿಯಾದೆಂ ಪಂಚಬಾಣಕ್ಕೆ ಪ ।
ದ್ಮಿನಿಯಾದೆಂ ವಿಧುವಿಂಗೆ ನಿನ್ನ ಕತದಿಂ ಕೇಳಟ್ಟಿಕಾಱಿಂಗೆ ಕೂ
ರ್ತನಗಿಲ್ಲಿಂ ಪಿರಿದಕ್ಕುಮೆಂದು ಸುರಿದಳ್ [8]ಭೋರೆಂದು[8] ಬಾಷ್ಪಾಂಬುವಂ ॥ ೩೫೩

(ಲೀಲಾವತಿ, ೨-೬೧.)

ನಸು ನಿಮಿರ್ದಿರ್ದ ಬಾಯ್ ನಿಮಿರ್ದ ಗೋಣೆವೆಯಿಕ್ಕದ ನೋಟಮೊಯ್ಯ
ದೆಸೆಗೊಱಗಿರ್ದ ಮೈ ಜಘನದಲ್ಲಿಯ ಕೈ ಮನವಟ್ಟ ಚೇಷ್ಟೆ ಕ । [ನೊಂ

---

[1] ಗೊಲ್ದುದು ಮಾತೆ (ಅ). [2] ಲ್ಲೊಡವಾನಟಿಗಂಡರೆಂಬುದಂ (ಅ). [3] ತಿರಲು ಕಂಪುಂ ಪೂವರಲ್ದಂತಿರೋ (ಅ). [4] ಬಾಯ್ಪಿಡುವೀನಾದಮಿದ್ದೈದದೇ (ಅ). [5] ಳ್ಗ (ಖ.ಬ). [6] ದು ನಾಳಿಯೆ ಬೀಣೆಯುಂ ಪಱಿದು ಪಾಡುತ್ತಿರ್ದುದುಂ (ಖ.ಬ). [7] ರ್ಗೊಳ್ಳಿ (ಅ). [8] ಬೆಂಬೆದ್ದು (ಕ.ಖ.ಬ).

ಣ್ಗೆಸೆದಿರೆ ಸುಯ್ಯಲುಂ ಮಱೆದು ಚಿತ್ರದ ಪೆಣ್ಣವೊಲೊಂದು ಬಾಗಿಲೊಳ್
ಸಸಿಮುಖಿ ನೋಡುತಿರ್ದಳಿನಿಯಂ ತಡೆದಿರ್ದೊಡೆ ಬರ್ಪ ಬಟ್ಟೆಯಂ ॥ ೩೫೪

ಬಂಬಲಬಾಡಿ ಮುಂಬಗಲನೆಯ್ದಿದ ನೆಯ್ದಿಲವೋಲ್ ಕುರುಳ್ಗಳಾ
ತುಂಬಿಯ ಮಾಲೆವೋಲ್ ಪೊಳೆಯೆ ದೂರಿಸಿ ತನ್ನನೆ ಕಣ್ಣನೀರ ಘ
ರ್ಮಾಂಬುವ ಕಾಟ್ಪುರಂಗಳೊಳೆ ತೇಂಕುವ ಕಾಂತೆಯನೆಯ್ದಿವಂದು ಚಂ
ದ್ರಂಬೊಲಲರ್ಚಿದಂ ಕರದಿನಪ್ಪಿ ಕಲಾನಿಳಯಂ ಮನಃಪ್ರಿಯಂ ॥ ೩೫೫

ನುಡಿದಂ ದೈನ್ಯದ ಮಾತನಾತನಿರದೆಟ್ಟಿಳ್ ಮೌನದಿಂ ಮುಗ್ಧೆ ಕಾ
ಲ್ವಿಡಿದಂ ವಲ್ಲಭನೋಪಳೆದ್ದೊದೆದು ಪೋದಳ್ ಮಿಾಱಿದಳ್ ಬಲ್ಮೆಯಿಂ ।
ಪಿಡಿದಾತ್ಮೇಶ್ವರನಿಕ್ಕಿದಂ ಕೊರಲೊಳೊಂದಂ ಹಾರಮಂ ಕಾದಲಳ್
ನಡುಗುತ್ತಿಕ್ಕಸರಕ್ಕದೊಂದು ಸರಮಂ ಬಾಷ್ಪಾಂಬುವಿಂದಿಕ್ಕಿದಳ್ ॥ ೩೫೬

(ಅನಂತನಾಥಪುರಾಣಂ, ೮-೯.)

ಮುಳಿವೆಂ ನಾನಾರ್ಗೆ ನನ್ನಂ ತಿಳಿಪುವ ಪಿರಿದುಂ ದಂದುಗಂ ಬೇಡವಿನ್ನಾಂ
ಮುಳಿಯೆಂ ನಿನ್ನಾಣೆ ನಿನ್ನೀ ನವನಖಪದಮಂ ಕುಂಕುಮಾದ್ರಾಂಕಿತೋರ ।
ಸ್ಥಳಮಂ ಸೊಪ್ಪಾದ ಬಿಂಬಾಧರಮನಿನಿತುಮಂ ಕಂಡು ಕಂಡಿನ್ನುಮಿನ್ನೇಂ
ಮುಳಿಸಿನ್ನೇಂ ಲಲ್ಲೆಯಿನ್ನೇಂ ಪುರುಡುಗಳೆನುತುಂ ತೀವಿದಳ್ ಕಣ್ಣನೀರಂ ॥ ೩೫೭

ಇನಿತುಂ ನಂಬೆಲೆ ಮನ್ಮನೋರಮಣಿ ನಿನ್ನೆನ್ನಂತರಂ ನೋಪ್ಪೊಡೀ
ತನು ಬೇಱಿಲ್ಲದೆ ಜೀವಮೊಂದೆಮಗೆನಿಪ್ಪೀ ಮಾತು ತಾನೀಗಳೋ ।
ಪನೆ ಕೇಳ್ ನಿಶ್ಚಯಮಾದುದಲ್ಲದೊಡೆ ನಿನ್ನೀ ಮೆಯ್ಯೊಳೊಂದಿರ್ದ ನೂ
ತನಮಾಗಿರ್ಪ ನಖಕ್ಷತವ್ಯಥೆಗೆ ಪೇಱೆನ್ನೀ ಮನಂ ನೋವುದೇ ॥ ೩೫೮

(ಶೃಂಗಾರರತ್ನಾಕರಂ, ೩-೫೫.)

ನೆಱೆ ಬಂದೀ ಮಧುವೆನ್ನನಂಗಭವನೆನ್ನಂ ಚಂದ್ರನೆನ್ನಂ ದಲೆಂ
ದಱಿಯೆಂ ಕೇವಳನೆನ್ನನೆಂದಱಿಯದಂದೀಗಳ್ ವಿಯೋಗಾರ್ತೆಯಂ ।
ನೆಱೆ ಬಂದೀ ಮಧುವೆನ್ನನಂಗಭವನೆನ್ನಂ ಚಂದ್ರನೆನ್ನಂ ಕೊಲಲ್
ತಱಿಸಂದಿರ್ದಪರಾತನೊಳ್ ನೆರಪು ನೀಂ ಶ್ರೀರೂಪಕಂದರ್ಪನೊಳ್ ॥ ೩೫೯

(ಲೀಲಾವತಿ, ೨-೪೪.)

ಮುಳಿಯಲ್ವೇಡೆನ್ನನೇ ನೀಟ್ಕರಿಸದೆ ತಿಳಿಯೆಂದೆನ್ನನೇ ಬಾರನೇ ಮೇಣ್
ತಿಳಿಪಲ್ ಬೋಳೈಸನೇ ಕಾಲ್ವಿಡಿಯನೆ [1]ಪಿ[1]ಡಿದೆಟ್ಟಿಪ್ಪಿಕೊಂಡಾಗ[2]ಳೀ[2]ಗಳ್ ।

[1] ಸಿ (ಅ). [2] ದೀ (ಅ).

ಕೆಳದೀ ನೀಂ ಬಲ್ಲೆಯಿಂತೆಂದನುವಿಸಿದಪೆ ಬೇಸತ್ತೆನಾಂ ನಲ್ಲನಿನ್ನೇ
ಕೊಳಗಪ್ಪಂ ನೀನು[1]ವಿಾಗಳ್[1]ಕೊಲುವ ಮದನನುಂ ಬಲ್ಲಿರಾನೆತ್ತ ಬಲ್ಲೆಂ ‖ ೩೬೦
(ಅನಂತನಾಥಪುರಾಣಂ, ೮-೧೨.)

ಮುನಿಸಂ ಮೆಯ್ದೋಱಸೆಂ ಕಂಡೊಡೆ ಕರಕರಿಸೆಂ ಪೋಯ್ದೊಡಂ ಬಯ್ಯೆನೇನೆಂ
ದನನಂ ಮಾರ್ಕೊಳ್ಗೆನೀ ಸಾವಿನ ಸಪಿಯುಱ[2]ಯೆಂ ತಂದು ನೀನೊಮ್ಮೆ[2] ಕೂಡಾ ।
ತನನಾತಂಗೀವ ಮುಯ್ಯಂ ನಿನಗೆ ಕುಡುವೆನೇಟಕ್ಕ ಪೋಗೆಂಬುದುಂ ಭೋಂ
ಕನೆ [3]ಬಂದೊಲ್ದಪ್ಪಿದಂ ಚುಂಬಿಸಿದನವನಿದಂ[3] ಕೇಳುತಿರ್ದಾತ್ಮನಾಥಂ ‖ ೩೬೧
(ಅನಂತನಾಥಪುರಾಣಂ, ೮-೧೩.)

ಅರಗಿಳಿ ಮಾತನಾಡಿದುದು ನಿನ್ನೊಡನಂತೆಳಸುತ್ತಮಿರ್ದ ನೀಂ
ಪುರುಳಿಯ ಕೂಡೆ ಪಾರಿವದ ಲಲ್ಲೆಗೆ ಭುಲ್ಲಿಸುತಿರ್ದೆಯೆಂದು ಮಂ ।
ದರಗತಿಯಿಂದೆ ಹಂಸನೊಡನಾಡಿ[4]ದಳೆ[4]ಂದತಿ ಕೋಪದಿಂ ಪ್ರಿಯಂ
ಪುರುಡಿಸೆ ನಕ್ಕು ಚುಂಬಿ[5]ಸಿದೆನಾನವನೊಳ್ ನಗುತುಂ ತಳೋದರೀ[5] ‖ ೩೬೨
(ಅನಂತನಾಥಪುರಾಣಂ, ೮-೪೬.)

ಇನಿಯಂ ಕೂರ್ಮೆಯ ಕೂಟದೊಳ್ ಗುರು ಕಳಾಭಿಪ್ರಾಯದೊಳ್ ತಂದೆ ತಾಯ್[6]
ತನುಸಂಸ್ಕಾರವಿಳಾಸದೊಳ್ ಸಖಿ ಸುಖಾಳಾಪಂಗಳೊಳ್ ಬಂಧು ನೆ ।
ಟ್ಟನೆ ಮುಟ್ಟಿರ್ದೆಡೆಯೊಳ್ ವಿಧಾತ್ರನೆನಗಿನ್ನೇಟೇಱು ಜನ್ಮಕ್ಕಮಾ
ತನೆ ಚಿತ್ತಪ್ರಿಯನಕ್ಕೆ ಸೂಕ್ತಿನಳಿನೀಹಂಸಂ ಸರೋಜೇಕ್ಷಣೇ ‖ ೩೬೩
(ಅನಂತನಾಥಪುರಾಣಂ, ೮-೪೭.)

ನನೆಯಾಗಿರ್ದಾಂ ಮನೋನಾಥನ ಸಿರಿಮುಡಿಯೊಳ್ ವಕ್ಷದೊಳ್ ಹಾರಮಾಗಿ
ರ್ದು ನಿತಂಬಾಭಾಗದೊಳ್[6]ವೇಷ್ಟಿ[6]ಸಿದ ದುಗುಲಮಾಗಿರ್ದು ಸರ್ವಾಂಗದೊಳ್ ಚಂ
ದನದಣ್ಪಾಗಿರ್ದು ಬಿಂಬಾಧರದೊಳರುಣಿಮಚ್ಛಾಯೆಯಾಗಿರ್ದು ಕಾಯಲ್
ನೆನೆವೆಂ ನೋಡಕ್ಕ ತಳ್ತಪ್ಪಿದೊಡೆ ಪೆಱರ ಕಣ್ಣೇಱನಾಶಂಕೆಯಿಂದಂ ‖ ೩೬೪
(ಅನಂತನಾಥಪುರಾಣಂ, ೮-೧೬.)

ಪದಪದನಾಗಿ ಪಾಂಗಱದು ಬರ್ದೆಯರಂ ತನಗಾಗುಮಾಡಲಾ
ಱದೆಯುಮಲಂಪು ಪೋಗೆ ಕುಡಲಾಱದೆಯುಂ ಬಸವಂ ನಿಮಿರ್ಚಲಾ ।
ಱದೆಯುಮದೆಂತೊ ಕೆಮ್ಮನೆ ಕೆಲರ್ ಪುಱುವಾನಿಸರಕ್ಕಟಾ ಚದುರ್
ಚದುರೆನುತಿರ್ಪರಾ ಚದುರದೇಂ ಕರಿದೊ ಬಿಳಿದೋ ಕದಂಬಮೋ ‖ ೩೬೫

---

[1] ಮಾನುಂ (ಅ). [2] ದೆಂ ಸಾಲದೇ ತಂದು (ಅ). [3] ಬಂದಂ ತಳ್ಪಿದಂ ಚುಂಬಿಸಿದನೊಲದು (ಅ). [4] ದೆಯೆಂ (ಅ). [5] ಸುವೆನಾನುಟುತುಂ ಪೊಗಮಿಾವನಂತವಂ (ಅ). [6] ಪಂಟಿ (ಅ).

ಇತ್ತೊಡೆ ಬೇಟವೀಯದೊಡೆ ಕಾಟಮದುಂ ಬೆಲೆವೆಣ್ಗೆ ಬಾೞಕಂ
ಬತ್ತುವ ಬೇಟಮಂ ಸುಡು ಪರಾ[1]ಕಿ[1]ಯ ನೋಂಪಿಯ ಗಂಡ[2]ರಿರ್ವರೊಳ್[2] ।
ಕತ್ತುರಿ ಕಪ್ಪುರಂ ತೊಡಿಗೆ [[3]ನಾಟು[3]]ವದಂಬುಲವಚ್ಚವಾಸಿಗಂ
ಸುತ್ತುವ ಬಣ್ಣಸಣ್ಣಮಿವು ಬೇಟದ ಕೂಟದ ಸುಗ್ಗಿ[4]ಯಲ್ಲವೇ[4] ॥ ೩೬೬

(ಅನಂತನಾಥಪುರಾಣಂ, ೮-೪೮.)

ಹರ[5]ದನ[5] ಬ[6]ಡ್ಡಿ[6]ಗೊಟ್ಟೊಡವೆ ರಾಜಕುಮಾರನ ತೇಜದೇೞ್ಗೆ ನಾಣ್
ಬಿರುದನ ಚಿತ್ರವಿದ್ಯೆ ಕವಿಪಂಡಿತರೋದಿನ ಕೊಂಕು ಚೆನ್ನಪೋಂ ।
ಗರ ಕುಡಿಮುಂಜೆಱಂಗು ನಿಡುಬೈತಲೆ ಬಾೞ್ತೆಯೆ ತೋರ್ಪೊಡಂತವಂ
ಕರಹದ ಸೂಳೆ ಸುತ್ತುವಳೊ ಕುತ್ತುವಳೋ ಮನೆವಾರ್ತೆ[7]ಗೆಯ್ವ[7]ಳೋ ॥ ೩೬೭

(ಅನಂತನಾಥಪುರಾಣಂ, ೮-೪೯.)

ಸೂಳೆಯುಗುರ್ವುದೇನೆಲವೊ ಕೂರದೊಡಂ ಕಡುಗೂರ್ತರಂದದಿಂ
ಮೇಳಿಸಿ ಗಂಡರಿಂ ಪಡೆವುದರ್ಥಮನಲ್ಲದೊಡೆಮ್ಮ ಪೆರ್ಮೆಗಂ ।
ಪಾಳಿಗವೊಲ್ದು ಕೊಟ್ಟಪರೆ ಕೂರ್ತೊಡಮೇಂ ಬೆಲೆವೆಣ್ಗೆ ಬೇಟಮೇಂ
ತಾಳದಮಕ್ಕುಮೋ ಕಟವೆಯೋಗರಮಕ್ಕುಮೊ ತುಪ್ಪಮಕ್ಕುಮೋ ॥ ೩೬೮

(ಲೀಲಾವತಿ, ೨-೫೭.)

ಹರದಂ ಲೆಕ್ಕಿಸುವಂ ಧರಾಧಿಪತಿ ತೇಜಂದೋಱುವಂ ಸಂದ ನಾಣ್
ಬಿರುದರ್ ಕಿತ್ತಲಗೆತ್ತಿ ಸೀವರಿಸುವರ್ ವಿದ್ವಾಂಸನೋದಿಂಗೆ ಬೋ ।
ಸರಿಸಲ್ ಪೊಂದುವನೂಳಿಗಕ್ಕೆ ನಡೆವಾತಂ ಸಲ್ಗೆಯಂ ಪೇೞನೀ
ಪರಿ ತಾ ಲೋಭದ ಜಾತಿಯಿಚ್ಚೆಯಱಿದೀವಾತಂ ವಿಟಂ ಸದ್ವಿಟಂ ॥ ೩೬೯

ಎತ್ತಿದ ಬರ್ದೊರ್ ಮೇಣ್ ಒದಗೊ ಪೇೞಿಮಿದೀಕೆಯು ಕೂರ್ಪೊರ್ ಮೆಲ್ಪೊ ಚಿ
ಕ್ಕೊತ್ತಿಗೆ ಕೊಟ್ಟವಂ ಕುಡುವನಾಗಳೆ ಪಕ್ಕೆಗೆ ಪಕ್ಕೆಗರ್ಥಮಂ ।
[8]ತೆ[8]ತ್ತನೆ ನಣ್ಪಿನೊಳ್ ನಡೆವನಾ ಕಡುನಣ್ಪಿನ ಗಂಡನೋಹಿಯೊಳ್
ಪತ್ತುವ ನೋಹಿಗಿತ್ತವನೆ ಸಜ್ಜನಕಿತ್ತ[9]ವ[9]ನೆಂದು ಸುತ್ತುವಂ ॥ ೩೭೦

(ಲೀಲಾವತಿ, ೨-೭೨.)

ಬಿಯಮುಂ ಬೇಡಿತನೀವರಗ್ಗದ ಬೊಜಂಗರ್ ಕೂರ್ತು ಕಣ್ಗಾಣದೊ
ತ್ತೆಯಮೇಲೊತ್ತೆ ಬರುತ್ತಮಿರ್ಪುದುಟಿದರ್ ಪೊಕ್ಕಾವಗಂ ಕೊಟ್ಟು ಕೋ ।

---

[1] ತಿ (ಅ). [2] ರೀವಕಳ್ (ಅ). [3] ವಾರ (ಕ.ಖ). [4] ಯೆನ್ನಿರೇ (ಅ).
[5] ಹ (ಖ.ಬ). [6] ಜ್ಜೆ (ಖ.ಬ). [7] ಗೀವ (ಅ). [8] ದಿ (ಖ.ಬ). [9] ಹೆ (ಖ.ಬ).

ಟಿಯುಮಂ ಕಾದೊಡನಿರ್ಪರಿಲ್ಲ ಪಡಪಿಂದೀ ಕೇರಿಯಂ ಬಿಟ್ಟು ಸೂ
ಳೆಯರೆಲ್ಲಂ ನೆರೆಪಳ್ಳಿವೋದರಿವಳೀ ಮಾಧುರ್ಯಮಿನ್ನೆಂತುಟೋ ‖ ೩೭೧
(ಲೀಲಾವತಿ, ೨-೭೪.)

ಮನೆವಾಙ್ ಸಲ್ವುದು ಕಾಮಧೇನು ಕಱೆದಂತೊಲ್ದೀಯಲುಂ ಬಿಚ್ಚತಂ
ಮನೆವಾಟ್ ಸಲ್ವುದು ಕಾಮದೇವನಳಿಯಂಬೊಕ್ಕಂತೆ ಸನ್ಮಾನದಿಂ।
ಮನೆಯುಂ ಮಕ್ಕಳುಮೊಪ್ಪುತಿರ್ಪುದು ಬಸಂತಂ ಭಾವನಾದಂತೆ [1]ಕಾ
ಮಿನಿಯಂ ನೋಂತಳೆ ದಲ್[1] ಮಗಳ್ ಪಡೆದಳೀಸೌಭಾಗ್ಯೆಯಂ ಭಾಗ್ಯೆಯಂ‖೩೭೨
(ಅನಂತನಾಥಪುರಾಣಂ, ೮--೨೪)

ಏಱಿದ ಜವ್ವನಂ ನಸು ಬಟಲ್ದುದು ಬೇಟದ [2]ಬೇಗೆ[2]ಯಿಂದೆ ಬೆಂ
ದಾಱಿದುದ್ಯೆದೆ ಚಿತ್ತಮತಿಚಿತ್ರ[3]ರತಂ[3]ಗಳೊಳಿಚ್ಚೆಯಾಗಳುಂ।
ನೀಱರನೀಗಳಾಯ್ದುಱಸುತಿರ್ದ[4]ಪು[4]ವೀಕೆಯ ಕಣ್ಗಳೀಕೆ ಕಾ
ಯ್ದಾಱಿದ ಪಾಲವೋಲ್ ಸವಿಯನಿನ್ನುಪಭೋಗಿಸಲಾರ್ಗೆ ಮಾಡಳೋ ‖ ೩೭೩
(ಲೀಲಾವತಿ, ೨-೯೦.)

ಧನವುಳ್ಳನುಮಿಲ್ಲದನುಂ
ಮ[5]ನದಾ[5]ಣ್ಮನುಮೊತ್ತೆಯಾಣ್ಮನುಂ ನೆರೆವೆಡೆಯೊಳ್।
ತನಗೆ[6]ಸರಿ[6]ಯೆನಿಪ ಬರ್ದಿನ
ವನಿತೆ[7]ಗೆ ಸಲೆ[7]ಸಂದುದುಟಿದರೊಳ್ ಸಂದಪುದೇ‖ ೩೭೪
(ಲೀಲಾವತಿ, ೨-೮೨.)

ಪಣಗೊಳ್ವಳ್ ಚೆಲ್ಲದಿಂದಂ ಚದುರನ ಚದುರಂ ಸೇಸೆಗೊಳ್ವಳ್ ರತಂ ತೋ
ರಣಮೆಂಬಂ[8]ತಿಕ್ಕಿ ಗೆಲ್ದುಬ್ಬಸದ ಬೆ[8]ಸನಿಯಂ ಕೂರ್ತನಂ ತೊಂಡಿನಿಂ ಕುಂ।
ಟಣಿ ಮಾಟ್ಪಳ್ ಕೇಣದಿಂ ನಾಣೊಡೆಯನನೆಡೆಯೊಳ್ ನಿರ್ಧನಂ ಮಾಟ್ಪಳಿಂತೀ
ಗಣಿಕಾಸಂದೋಹದೊಳ್ ತೇಪೆಯೆ ಪುರುಷಗುಣಶ್ರೀಗಳಗ್ರಾ[9]ಹಿಯು[9]ಲ್ತೇ‖ ೩೭೫
(ಲೀಲಾವತಿ, ೨-೯೭.)

ತೀಡುವ ಗಾಳಿಯುಂ ಪಿಡಿದು ನೋಡುವ ಸಿಂಗಮುನಾಗಳಂತೆ ನಾಯ್
ಮಾಡುವ ಬನ್ನಮೇಲೆ ಬಯಲಂಗವನಾಡುವ ಬೆಟ್ಟನಣ್ಣಿಕ
ಲ್ಲಾಡುವ ಚಂದ್ರನಂ ಪಿಡಿದು ಸೂಡುವ ಬೊಮ್ಮನನಾದೊಡಂ ಮರುಳ್
ಮಾಡುವ ಕಾಳುಗುಂಟಣಿಯರಾರುಮನೇಳಿಸಿ ಕಾಡದಿರ್ಪರೇ ‖ ೩೭೬

---

[1] ಸಜ್ಜನಚಿಂತಾಮಣಿಯಂ (ಅ). [2] ಬೆಂಕಿ (ಅ). [3] ತರಂ (ಖ.ಬ). [4] ದೀ (ಖ.ಬ). [5] ನೆಯಾ (ಖ.ಬ). [6] ಮನೆ (ಖ.ಬ). [7] ಯರೊಳ್ (ಖ.ಬ). [8] ತೀಗ ಸೋಲ್ತೊರ್ಬಸದಬ (ಅ). [9] ಹ್ಯಮ (ಖ.ಬ).

ಪೆಣಕಟಲಾರ್ಪರ್ರಾರ್ ಪೆಣಕೆ ಬಾಯಣಮುಳ್ಳೊಡೆ ಪೋದ ಜೀವಮುಂ
ಪಣಮೆನೆ ಬರ್ಕುರ್ಮಂತರದಿನೊಯ್ವ ಜವಂ ಪಣಮುಳ್ಳೊಡೊಯ್ವ ಕುಂ।
ಟಣಿಯರನೊಯ್ಯಲಾಱನಣಮೆಂಬಣದಾರಕೆ ಸಂದ ಲೋಭಿಗುಂ
ಟಣಿಯರನಾವ ದೈವ ಮುಳಿಗುಂ ನೆಱೆಯಲ್ಕವರಂತು ಗಂಡರಾರ್ ॥ ೩೭೭

ಅರಿವುದು ಮೂಗನಿಕ್ಕುಡೊಳೆ ಕೀೞ್ವುದು ಪಲ್ಗಳನೇೞು ಬಟ್ಟೆಯಾ
ಗಿರೆ ಕಿಱಿದೆಂಟು ಸೂೞ್ ಬಗಟಿ ಕೊಯ್ವುದು ಮಂಡೆಯನುಟ್ಟ ಸೀರೆಯೊಂ
ದರೆವೋದೆದಿರ್ದುರ್ದಂ ಸುಲಿದು ಕೊಳ್ವುದು ಕುಂಟಣಿಯಂ ಕುಟುಂಬದೊಳ್
ನೆರಪುವುದಲ್ಲದಂದು ಮುದುದೊತ್ತಿರ ಬಾಧೆಯೊಳಾರೊ ಬರ್ದಪರ್ ॥ ೩೭೮

ಕರೆಯದೆ ಕಾಡಿ ಕಂಟಿಸುವ ಕುಂಟಣಿಯಂ ನೊಣಗಚ್ಚಿ ತಿಂಗೆ ಬಿಂ
ಗಿರಿಟಿ ಬಳಾರಿ ಬಾಧಿಸುಗೆ ಚಂಡಿಕೆ ನುಂಗುಗೆ ಮಿೞ್ತು ಕೂರ್ತುರ್ಗು।
ಕ್ಕರಿಸುಗೆ ಕಾ[1]ಳಿ ಕೊಳ್ಗೆ [1]ಱೆಯಪಂ ಮುಱಿದಿಕ್ಕುಗೆ ಮಾರಿ ಭೈರವಂ
ಹರಹುಗೆ ಮೇಳೆಯಂ ಪಿಡಿಗೆ ಮಾಳಟಿಗಾಂ ಮೊಗವಾರವೆತ್ತುವೆಂ ॥ ೩೭೯

(ಲೀಲಾವತಿ, ೨–೧೦೬.)

ಮಾರಿ ಹೊಡೆದುಣ್ಗೆ ಕನ್ನೆಕು
ಮಾರಿಗೆ ಕುಱಿಯಾಗಿ ಬೇಳ್ಗೆ ಸಿಡಿಲೆಱಗುಗೆ ರೌ।
ದ್ರೋರಗನೊರ್ಮೆಯೆ ನುಂಗುಗೆ
ಬಾರಿಸಲಾ ಬಿರುದ ನುಡಿವ ಮುದುಗುಂಟಣಿಯಂ ॥ ೩೮೦

ಭಾವಿಪ ಸೇವಿಪಾದರಿಪ ಪೇಳಿಪ ಮೇಳಿಪೊನಲ್ವ ಗೆಲ್ವ ಸೋ
ಲ್ವಾವರಿಪೇವಮುಂ ಪಡೆವ ಪೊತ್ತಿಪ ಜೊತ್ತಿಪಟಲ್ವ ನೇಲ್ವ ಮಾ
ಯಾವಿಗಳಪ್ಪ ಮುತ್ತಮುದುಗುಂಟಣಿಯರ್ಕಳ ಕೃತ್ರಿಮಂಗಳಂ
ಭಾವಕಚಕ್ರವರ್ತಿ ಕವಿಕೇಶವದೇವನೆ ಬಲ್ಲನುರ್ವಿಯೊಳ್ ॥ ೩೮೧

ಇಟಿದೇೞುವೊಟಂ ಗಂಡರೊ
ಳಟಿಪೆಂಬುದು ತನಗೆ ಮುತ್ತಮುದುಗೂಂಟಣಿ ತಾಂ।
ಕಟಿವಣ್ ಮುತ್ತದ ಪಣ್ಲೆ
ಪಟವಱಿಗೋಲ್ ಪಱಿದ ಭೇರಿ ನೀರ್ ತೆಗೆದ ಕೊಳಂ ॥ ೩೮೨

ನಗುವೊಡೆ ಪಲ್ ಕಟಲ್ದಪುವು ಡೊಳ್ಳಿನೊಳಪ್ಪುವ ಗಂಡರಟ್ದಪರ್
ಪುಗುವೊಡೆ ಪಾಸಲುಂ ಪೊದೆಯಲುಂ ಮೊಲೆ ಸಾಲ್ವುವು ನಿದ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಮೆ।

[1] ಳಿಕೊಳ್ಳೆ (ಖ).

ಲ್ಲಗೆ ತೊಡೆಮೇಲೆ ಬೀಳೆ ಮಹನಾಮಿ ಬೊಜಂಗತನಕ್ಕೆ ನೋಡೆ ಸೂ
ಳೆಗೆ ಕೊಡವೇಟ್ಟರೀ ಪಟಬಳಾರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟನದೊರ್ವನೊತ್ತೆಯಂ ॥ ೩೮೩

ಕಟ್ಟಿದ ಪಲ್ಗಳಿಟ್ಟೆಡೆಯು ಕೀಱ್ಗಳಿಂ ಕೊಳೆನಾರ್ವ ಬಾಯ್ ಸುರು
ಳ್ದೊಟ್ಟಿದ ರೇಖೆ ಬಿಟ್ಟು ನಿಱಿಗೊಂಡ ಕುಚಂ ಸಱಿಗೊಂಡ ಪೆರ್ಬಸಿಱ್
ಬಿಟ್ಟಪುಗೆಟ್ಟ ತೋಳ್ ತೊಡೆ ತೆರಳ್ದ ಮೊಗಂ ನರೆ ಮತ್ತೆ ಮಾಣಳೀ
ಬಟ್ಟೆಯ ಚಿಕ್ಕಣಿಕ್ಕೆ ಪೊಸ ಬರ್ಬರ ಸೂಳೆಯರಾಳಿಗೊಂಬುದಂ ॥ ೩೮೪

ಕಾವುದು ದೇವ ಯಾಚಕನನಂಜದಿರಂಜದಿರೇಕೆ ನೇಲ್ವ ತೋ
ಳ್ಭಾವಲೊ ಮತ್ತವಾರಣದ ಸೊಂಡಿಲೊ [1]ಕೋ[1]ದೆರ್ದೆವೃತ್ತಿನಿಂದೆ ಪೆ।
ರ್ಬಾವೆರಡೊಡ್ಡುಗೊಂಡು ಪೊಱಮಟ್ಟವೊ ಪೋದೊಡೆ ಪೊಯ್ವುವೆನ್ನನೋ
ವೋವತಿಭೀತಿಯಾದಪುದು ಸೂಳೆಯ ಸೋರ್ವೊಲೆಗಂಡು ಭೂಪತೀ ॥ ೩೮೫
(ಲೀಲಾವತಿ, ೨-೧೦೮.)

ಪಿಡಿ ನಡೆಯೊತ್ತೆಯೇಂ ನಿನಗೆ ನೀನೊಲಿದಿತ್ತುದೆ ತೋಱ ಸೂಳೆಯಾ
ವೆಡೆ ಸುಡು ಕಾಣ ಕಣ್ಣೊಡೆದುವೇ ಹರೆಯಂ ಪಿರಿದಬ್ಬೆ ನೀಮುಮೇಂ।
ಪಡುವಿರೆ ಮೂರ್ಖ ಮುಪ್ಪೆ [2]ಮನಕಂ ನಿಮಗಂ[2] ಪೊಸವೆಂಡಿರಿರ್ದವೋಲ್
ಕುಡುವರೆ ಕಾಯ್ಗಳಿಂದಱಿಯ ಪಣ್ಣ್ನಿದೆಂಬುದ[3]ನೆಯ್ದೆ ಲೋಕದೊಳ್[3] ॥ ೩೮೬
(ಲೀಲಾವತಿ, ೨-೧೨೫.)

ಇದು ಚಿತ್ರಂ ಮೃದುಪಾದಪಲ್ಲವದ ಮೆಲ್ಪಂ ನೋಡ್ಪೊಡೀ ಕೇಶಪಾ
ಶದ ನೀಳ್ಪಂ ಮೊಲೆಯಲ್ಲಿ ಲೋಚನದ ಬೆಳ್ಪಂ ಮಧ್ಯದಲ್ಪತ್ವಮ
ಪ್ಪುದ[4]ದಿಂ[4]ತೀ ಮುಡಿಯಲ್ಲಿ ಮಾನಿನಿ ಕರಂ ಲಾವಣ್ಯವಾರಾಶಿ ಬ
ತ್ತಿದೊಡಂ ಮೇಣ್ ತೆರೆ ಕಾಣಲಾದಪುದದೇಂ ನಿನ್ನೊಂದು ಸಾಮರ್ಥ್ಯಮೋ ॥

ಅಡರ್ದ ಕುಚದ್ವಯಂ [5]ಲಲನೆ[5] ಬಿ[6]ಟ್ಟು[6]ವಿವೇಕನೆ ಬರ್ದೆಯೆಂದಳಿಂ
ತಡಿಗಡಿಗೋಪ ನೀಂ ಸರಸಕಾಮನಿವಾಸದೊಳಿಟ್ಟ ಕೈಯನಿಂ॥
ಪಿಡಿದಿರೆ ತಮ್ಮೊಳಿಟ್ಟುಸವಿದೋಱದ ದೂಸಱ[7]ನಿಂ[7]ದಹರ್ನಿಶಂ
ಕೆಡೆದಪುವಲ್ಲಿಗಾ ಸವಿಗೆ ಪೆರ್ಮೊಲೆಯಲ್ಲದೊ[8]ಡೇಕೆ ಬಿಟ್ಟವೋ[8] ॥ ೩೮೮
(ಲೀಲಾವತಿ, ೨-೧೦೯.)

ಮೊಲೆಗಳ್ ಬಿಟ್ಟುವಿದೊಪ್ಪದೆಂದು ಮನದೊಳ್ ಕಂಡಿರ್ದಳಿಲ್ಲೆಯ್ದೆ ಮುಂ
ದಲೆ ಬೆಳ್ಪೇಱದುದೆಂದು ನೊಂದು ಮನದೊಳ್ ಬತ್ತಿರ್ದಳಿಲ್ಲಿಂತು ಮುः।

---

[1] ಕಾ (ಅ). [2] ಧನವಂನಿಮಗೀ (ಅ). [3] ನಣ್ಣಕಾಣಿರೇ (ಅ). [4] ನಿಂ (ಖ.ಬ). [5] ದಯಿತೆ (ಅ). [6] ದ್ದು (ಅ). [7] ನೊಂ (ಅ). [8] ಡಿಂತು ಬೀಟ್ಟುಗಮೆ (ಅ).

ಸ್ಪಲೆದಾರ್ಪಂದವೊಲಾಗಿ ಮತ್ತಮೆನಗಂ ತಾಂ ಮೇಳಮಂ ತೋರ್ಪ ನಾ
ಣಿಲಿಯಂ ನೋಡವೊ ವೃದ್ಧೆಗೆನ್ನದೊರೆಯರ್ ಮೊಮ್ಮಕ್ಕಳಿಲ್ಲಾಗದೇ ॥ ೩೮೯

ನಂಬಿಸಲಾನೆ ಬಲ್ಲೆನಿದಿರಂ ಧನಮಂ ಪಡೆದಾನೆ ಬಲ್ಲೆನಿ
ನ್ನೆಂಬುದೆ ಲಜ್ಜೆ [1]ಹಾಗದ ಪಸುರ್ಮಣಿಯಂ ತೊಡವಿಲ್ಲದಂತು[1] ಬಾಯ್।
ತಂಬುಲಮೆಂಬುದಂ ಪಡೆಯದಂತುಟೆ ಮಾಱುಡೆಗಾಣದಂ[2]ತುಮ[2]
ಟ್ಟುಂಬರಿಗೊಂಡು ತೇದಪುದು [3]ಬೇಟಮೊ ಪೇಟಿದು ದೈವಕಾಟಮೋ[3]॥ ೩೯೦
(ಲೀಲಾವತಿ, ೨–೧೧೭)

ಸತ್ತೊಡೆ ಪೋಕುಮಲ್ಲದೆಡೆಯೊಳ್ [4]ಕಡಿವೋಕುಮೆ[4] ಬೇಂಟ[5]ವಕ್ಕ[5] ಬೇ
ಸತ್ತೊಡೆ ಮತ್ತೆ ಲಜ್ಜೆ ಗಡ ಮತ್ತೆ ಚಲಂ ಗಡ ಮತ್ತೆ ನಾಣ್ಗಡಂ।
ಮತ್ತೆ ಬೊಜಂಗಗೊಟ್ಟಿ ಗಡ ಮತ್ತೆ ಸೊಗಂ ಗಡ ಮತ್ತೆ [6]ತಾ[6]ಯ್ಗಡಂ
ಮತ್ತೆ ಬರ್ದುಂಕುವಾಸೆ ಗಡ ಪೇಟಿದು ಬೇಟಮೊ ದೈವಕಾಟಮೋ ॥ ೩೯೧
(ಲೀಲಾವತಿ, ೨–೧೧೮.)

ಮನೆ ಹೊಱಗಿಕ್ಕಿ ಕೇರಿ ನಗೆ ನಕ್ಕರೆ ನಾಣಿಲಿಯೆಂದು ದೂಱ ನಾ
ಣನೆ ತೊಱೆದಾರುಮಂ ತೊಱೆದು ನಂಟರ ನಲ್ಲರ ಮಾತುಗೇಳದೋ।
ಪನೆ ಪರಮಾತ್ಮನೋಪನೆ ಮನೋಭವನೋಪನೆ ದೈವಮೆಂದು ಬೆ
ನ್ನನೆ ಬರೆ ತನ್ನನೊಲ್ಲನಿದ ನೋಪ್ಪೊಡೆ ಬೇಟಮೋ ದೈವಕಾಟಮೋ ॥ ೩೯೨

ಕಡು ಮುಳಿದಿರ್ದ ನಲ್ಲನಿದಿರಂ ಬರೆ ನಲ್ಲಳ ಬಾಯ ತಂಬುಲಂ
ಪುಡಿಯಿಡವೇಟ್ಕು ಮೈ ಬೆಮರವೇಟ್ಕು ಮೊಗಂ ಕಿಱಿದಾಗವೇಟ್ಕುಮೊ
ಳ್ನುಡಿ ತೊದಳಾಗವೇಟ್ಕು ನಡನೋಡುವ ದಿಟ್ಟಿ ಕಲಂಕವೇಟ್ಕು ನಾ
ಣಿಡೆ ತಲೆದೋಱವೇಟ್ಕುಮಿನಿತಿಲ್ಲದೊಡೊಲ್ಮೆಯನಿಕ್ಕು ಕಿಚ್ಚಿನೊಳ್ ॥ ೩೯೩

ಕಟಿವದನಾದ ಮಚ್ಚು ಗಱಗಟ್ಟಿದ ಮೆಲ್ಪೊಳಗಾಱಿದಾಸೆ ಮೈ
ಯುಟಿಪದ ಸೋಂಕು ಸಂದುದೆಱದಪ್ಪುಗೆ ಬಾಯ್ ಸವಿಗೆಟ್ಟ ಚುಂಬನಂ
ಪಟಿಸಿದ ಮಚ್ಚುಮಗ್ಗಲಿಪ ನಾಣ್ನುಡಿಯುಂ ಸತಿಗಾಗೆ ಬೇಟದಿಂ
ಪಟಿದಟಿನಣ್ಪಿನೊಳ್ ತೊಡರ್ದು ನೇಲ್ಪವನೆಗ್ಗಿನ ಸುಗ್ಗಿಯಲ್ಲನೇ ॥ ೩೯೪

ಏಗೆಯ್ವೆನೆಂಬ ಚುಂಬನ
ವಾಗುಳಿಸುತ್ತಪ್ಪುವಪ್ಪು ಪದನಿಲ್ಲದ ಸಂ ।

---

[1] ಪಚ್ಚೆಯ ಪಸುರ್ಮಣಿಯಂ ಕುಡಲಿಲ್ಲದಂತು (ಅ). [2] ತಿರ (ಅ). [3] ಬೇಟವಿದೆನ್ನಯ ಪಾಪಮಲ್ಲದೆ (ಅ). [4] ಬಿಡೆಪೋಕುಮೆ (ಖ.ಬ). [5] ಕ್ಕೆ (ಖ.ಬ). [6] ಮೆ (ಖ.ಬ).

ಯೋಗಂ ಸಾಲದೆ ವಿಟನಂ
ಪೋಗೆಂದುಂ ಪುಯ್ಯಲಿಡುವಳೇ ನೂಂಕುವಳೇ ॥ ೩೯೫

ಮನಮದು ಮನದನ್ನನ ಬೆ
ನ್ನನೆ ಪೋಗಿರೆ ತನ್ನ ಬಸನದಿಂ[1]ದವಳೊಳ್ಪಂ[1] ।
ಮನಮಂ ಬಿಡೆ ಬಳೆಯಿಪ ಬೆ
ಳ್ಪನವಿದು ಪಾಟ್ಮನೆಗೆ ಬಾಯಿನಂಗುಡುವಂದಂ ॥ ೩೯೬
(ಚಂದ್ರಪ್ರಭ ಪುರಾಣಂ, ೮–೫೯.)

ಆದ್ರ್ರವನಿತಂಬಮನಿಶಂ
ನಿದ್ರಾಂಕಿತ ಮುಕುಳನಯನವನ್ಯತಾಲಾಪಂ ।
ಮುದ್ರಿತವದನಂ ವಿಟಜನ
ಹೃದ್ರೋಗಂ ಕಪಟಕಾಮಿನೀಸಂಯೋಗಂ ॥ ೩೯೭

ಅಮೃತದ ಕಂಡಸಕ್ಕರೆಯಕೂಟ[2]ಮುಮೊಲ್ವಳ[2]ಕೂಟಮುಂ ಸಮಾ
ನಮೆ ವಲಮೊಲ್ಲ[3]ದಳ್ಗೆ ವಿಟನೇ[3]ಟವಿಟಂ ಬರೆ ಕೂಟಮಿಂಪನೀ ।
ಗುಮೆ ಬೆಲೆ[4]ಗೊಂಡೆ[4]ನಾಂ [5]ಬೆಲೆಗೆ ಮೆಯ್ವೆಲೆ ಮೆಯ್ ನಲಿದಿತ್ತೆ[5]ನೆಂಬ ಕೂ
ಟಮನದನೊಂದು ಕೂಟಮೆನಲಕ್ಕುಮೆ ನಂಜಿನ ಕಾಳಕೂಟಮಂ ॥ ೩೯೮
(ಕಾವ್ಯಾವಲೋಕನಂ, ೧೪೪.)

ಬೆಲೆ ತಲೆಯುದ್ಧಮಿಲ್ಲವಸರಂ ಮನೆವೊಕ್ಕೊಡೆ ಸೂಳೆಬಂಟರ
ಗ್ಗಲಸಿದ ಮಾತೆ ಪಕ್ಕೆದಲೆಯೊಳ್ ವಿಷಮುಂ ರತಿ ವಾರನಾರಿಯೊಳ್
ಬೆಲೆ ಖರ ತುಚ್ಛವುಂಟವಸರಂ ಮನೆವೊಕ್ಕೊಡೆ ಪೊಕ್ಕನಿಚ್ಛೆಯ
ಗ್ಗಲಸಿದ ಮಾತೆ ಪಕ್ಕೆದಲೆಯೊಳ್ ವಿನುತಂ ರತಿಯಿಲ್ಲ ಮಿಂಡಿಯೊಳ್ ॥ ೩೯೯

ಕಾಲ ಪಳಂಚಿನುಂಗುರದ ಮುತ್ತಿನ ಹಾರದ ಚೆನ್ನನಪ್ಪ ಹೊ
ನ್ನೋಲೆಯ ವಜ್ರದುಂಗುರದ ಕಂಕಣದೊಳ್ಪನೆ ತೋಱು ಪೋಪರಾ ।
ಬಾಲೆಯರೇವರೊಲ್ದೊಲಿಸಿ ಪತ್ತಿಸಿ ಚಿತ್ತಮನಿಂಬುಗೆಯ್ವ ಕೀ
ಸೋಲೆಯ ಕಾಚಿನುಂಗುರದ ಚುಂಚಿಯ ಬಂದಿಯರೆಮ್ಮ ನಲ್ಲೆಯರ್ ॥ ೪೦೦

ಹಸನಹ ರೂಪು ತಕ್ಕ ಹರೆಯಂ ಕಡು ಚೊಕ್ಕಳೆ ಜಾಣೆ ಹಕ್ಕಿವೊಲ್
ಕೊಸರುವ ಲಾಗು ಕೂಡಿ ತಣಿವಿಲ್ಲದ ಬಾಕುಳಿ ಗಂಡರಿಚ್ಛೆಯಂ

---

[1] ದೊರ್ವಳ್ಪಂ (ಬ). [2] ಮದೊಲ್ದಳ (ಖ.ಬ). [3] ದಂಗನೆಗೆನೇ (ಖ).
[4] ಯಿತ್ತೆ (ಖ.ಬ). [5] ನಿನಗೆ ಮೆಯ್ವೆಲೆಯುಂ ಮಿಗಿಲೇವೆ (ಖ.ಬ).

ಪೊಸಯಿಪ ಬೇಟಮಂ ಬೆಳಸುವಿಚ್ಚೆಯ ಜತ್ತಕಿ ತಾನೆ ಲೋಕದೊಳ್
ಬಸನದ ಬಿತ್ತೆ ನಿಪ್ಪಳೊಡಗೂಡಿದೊಡಲ್ಲದಲಂಪು ಪೋಪುದೇ ॥ ೪೦೧

ತೆಱನಱಿದೀವ ಕಾರ‍್ಯವಱಿದಂಜುವ ನೋಂತಱಿದಿಂಬುಗೆಯ್ವ ಮಾ
ತಱಿದುಚಿತೋಕ್ತಿಯಂ ನುಡಿವ ಮುಂದಱಿವಲ್ಲಿಗೆ ಕೊಟ್ಟು ನೋಟ್ಪ ಕ।
ಣ್ಣಱಿದೆರ್ದೆಗೊಳ್ವ ಚಿತ್ತವಱಿದಾಲಿಪವೂರ್ಜಿತಬುದ್ಧಿಯಲ್ಲದಿಂ
ಬಱಿಯದ ಗಾವಿಲಂಗೆ ದೊರೆಕೊಳ್ವರೆ ಸೂಳೆಯರೆಂಬ ಡಾಳೆಯರ್ ॥ ೪೦೨

ಒದವಿದ ಕೂರ್ಮೆಯಿಲ್ಲದಳಿಪಾರಯಮಿಲ್ಲದ ಪಾಳಿ ರಾಗಮಿ
ಲ್ಲದ ಸುಸಿಲಟ್ಕಱಿಲ್ಲದ ಸೊಗಂ ನೆವಮಿಲ್ಲದ ಕಾಯ್ಪು ಬೇಂಟಮಿ।
ಲ್ಲದ ಪುರುಡೇವಮಿಲ್ಲದಟಲುಬ್ಬೆಗಮಿಲ್ಲದ ಕಣ್ಣನೀರ್ ಕರಂ
ಚದುರರುಮಂ ಮನಂಗೊಳಿಪುದೇಂ ಕಡುಜಾಣೆಯರೋ ಲತಾಂಗಿಯರ್ ॥೪೦೩

(ಆದಿಪುರಾಣಂ, ೧೨-೪೬.)

ಅರೆಬಿರಿದಚ್ಚಮಲ್ಲಿಗೆಯ ಜೊಲ್ಲೆಹಮಿಕ್ಕಿದ ಮಿಂಚಿನೋಲೆ ಕಂ
ಡರಣೆಯ ಬೊಟ್ಟು ಕಪ್ಪುರದ ಮೂಗುತಿ ಮುತ್ತಿನ ಗಾಜುಗೊಪ್ಪು ಪಾ।
ಲ್ನೊರೆಯವೊಲಪ್ಪ ಪಟ್ಟಣಿಗೆ ಚಂದನದಣ್ಪು ಬೆಡಂಗುವೀಱಿ ನೋ
ಟ್ಪರ ಬಗೆ ಬೆಳ್ಳನಪ್ಪಿನೆಗವೊತ್ತೆಗೆ ನಿಂದಳದೊರ್ವಳೊಪ್ಪಿದಳ್ ॥ ೪೦೪

ತನುಲತೆ ಶೋಭೆಯಂ ತಳೆದು ನಿಲ್ವಿನೆಗಂ ಮುಖಲಕ್ಷ್ಮಿ ಪೂರ್ಣಚಂ
ದ್ರನನಿಳಿಕೆಯ್ದು ನಿಲ್ವಿನೆಗಮಾಭರಣ ಪ್ರಭೆಗಳ್ ಪೊದಟ್ಟು ನಿ।
ಲ್ವಿನೆಗಮಪಾಂಗಮಾಲಿಕೆ ವಿಜೃಂಭಿಸಿ ನಿಲ್ವಿನೆಗಂ ಮನೋಭವಂ
ನನೆಗಣೆದೊಟ್ಟು ನಿಲ್ವಿನೆಗವೊತ್ತೆಗೆ ನಿಂದಳದೊರ್ವಳೊಪ್ಪಿದಳ್ ॥ ೪೦೫

ಕತ್ತುರಿಯದ್ದಬೊಟ್ಟೆಸೆಯೆ ಮುತ್ತಿನ ಮೂಕುತಿಯೊಪ್ಪೆ ಚುಂಚುಗಳ್
ಕತ್ತುರಿವೀಲಿಯಂ ನಯದಿ ಜೋಲ್ದಿರೆ ಜೊಲ್ಲೆಹವೊರ್ಮೆ ನೀಱರಂ।
ಸುತ್ತುತುವೊರ್ಮೆ ಕನ್ನಡಿಯನೀಕ್ಷಿಸುತುಂ ಕಡೆಗಣ್ಣೊಳಾಗಳಂ
ದೊತ್ತೆಗೆ ನಿಂದ ವೃತ್ತಕುಚೆಯಂ ನಡೆ ನೋಡಿದನಾ ಕುಮಾರಕಂ ॥ ೪೦೬

ವಿಲಸಿತ ಚಂದ್ರಮಂಡಲವುನೊಪ್ಪಿರೆ ರೋಹಿಣಿಯಪ್ಪಿದಂತೆ ನಿ
ರ್ಮಲ ಮುಖಚಂದ್ರನೊಳ್ ಮುಱುಗಿ ಮುತ್ತಿನ ಮೂಕುತಿ ಲೋಲಲೋಚನೋ।
ತ್ಪಲರುಚಿವಿಭ್ರಮಂ ಭ್ರಮರಸಂಕುಲಮಂ ತೆಗೆಯುತ್ತಮೊಪ್ಪೆ ಕೋ
ಮಲೆ ಮದನಾಗ್ನಿ ಮೂರ್ತಿವಡೆದಿರ್ದವೊಲೊತ್ತೆಗೆ ನಿಂದಳೊಪ್ಪಿದಳ್ ॥ ೪೦೭

ತೊಳಗುವ ಪಾಟಲಾಧರದ ಚಂದನಗಂಧದ ಕೇತಕೀಲಸ
ದ್ದಳನಖದಬ್ಜವಕ್ತ್ರದ ರಥಾಂಗಕುಚಂಗಳ ಭೃಂಗಕುಂತಳಾ ।
ವಳಿಯಲರ್ಗಣ್ಣ ಪಲ್ಲವಕರಂಗಳ ಸಂಗತಿವೆತ್ತ ಚೆಲ್ವು ಕಂ
ಗೊಳಿಸೆ ಮನೋಜನಿರ್ಪ ವನಿತಾ[1][ವ][1]ನಮೆಂಬಿನಮೊರ್ವಳೊಪ್ಪಿದಳ್॥ ೪೦೮

ಮಿಸುನಿಯ ಕಂಕಣಂ ಪೊಳೆವ ಪೊಂಬಳೆಯೊಪ್ಪುವ ನಾಗಚಂಪಕ
ಪ್ರಸರದ ಚೊಲ್ಲೆಹಂ ಹಳದಿಯಂಬರವೊಪ್ಪುವ ದೋರೆವಲ್ ಕರಂ।
ಮಿಸುಗುವ ಪುಷ್ಯರಾಗಮಣಿಮುದ್ರಿಕೆಯಿಂದಮಲಂಪುಗೊಂಡು ನಿಂ
ದಸಿಯಳು ಪೋಲ್ತಳಂಗಜನ ವಲ್ಲಭೆಯರ್ಚಿಪ ಪೊನ್ನಬೊಂಬೆಯಂ ॥ ೪೦೯

ಮುತ್ತಿನ ಸೂಸಕಂ ಮುಡಿದ ಮಲ್ಲಿಗೆಯಿಕ್ಕಿದ ಮಿಂಚಿನೋಲೆ ಮೆ
ಯ್ವತ್ತಿದ ಚಂದನಂ ಸುಲಿದ ಪಲ್ ಕಡೆಗಂಗಳ ಕಾಂತಿ ಕಾಲುಗು।
ರ್ಗತ್ತಿದ ಮಿಂಚುವುಟ್ಟ ದುಗುಲಂ ಘನಸಾರದ ಹಾರವೊಪ್ಪೆ ಬಂ
ದೊತ್ತಗೆ ನಿಂದ ವೃತ್ತಕುಚೆ ಮುತ್ತಿನ ಪುತ್ತಳಿಯಂತಿರೊಪ್ಪಿದಳ್ ॥ ೪೧೦

ಕುಡಿವುರ್ವಂ ನಸು ನೀವುತುಂ ತಿಲಕಮಂ ತಿದ್ದುತ್ತುಮಾಸ್ಯಾಬ್ಜಮಂ
ತೊಡೆವುತ್ತುಂ ಕುಟಿಲಾಳಕಾವಳಿಗಳಿಂ ಸ್ವೈತೊತ್ತಿ ಚೆಲ್ವಾಗೆ ನೇ
ರ್ಪಡಿಸುತ್ತುಂ ಮದಿರಾಲಸೇಕ್ಷಣೆ ಮದಸ್ತಂಬೇರಮಾಕಾರದಿಂ।
ನಡಪಾಡುತ್ತುಮುಪಾಂಗಣಪ್ರಘಣದೊಳ್ ತನ್ವಂಗಿ ಕಣ್ಗೊಪ್ಪಿದಳ್ ॥ ೪೧೧
(ಶೃಂಗಾರರತ್ನಾಕರಂ, ೨-೫೯.)

ನಗೆಗಣ್ ಸೂಸೆ ವಿಲಾಸಮಂ ನಗೆಮೊಗಂ ಲಾವಣ್ಯಮಂ ಬೀಱೆ ಸಾ
ವಗಿಸುತ್ತುಂ ಕಚಬಂಧಮಂ ಶಿಥಿಲನೀವೀಬಂಧಮಂ ಕಾಂಚಿಯೊಳ್।
[2]ನೆಗಪುತ್ತುಂ ಸ್ಮರಮಂತ್ರದೇವತೆಯವೋಲ್ ಬಾಹಾಲತಾಂದೋಳನಂ
ಬಗೆಯಂ ಬಲ್ಸೆಱೆಗೆಯ್ಯೆ ಬಾಲೆ ಮೆಱೆದಳ್ ಲೀಲಾಪದನ್ಯಾಸಮಂ[2] ॥ ೪೧೨
(ಮಲ್ಲಿನಾಥಪುರಾಣಂ, ೮-೬೮.)

ಕರಿಕುಂಭೋರೋಜೆ ಕಂಜಾನನೆ ಮಧುಕರಮಾಲಾಂಶು ಧಮ್ಮಿಲ್ಲೆ ಹಂ[3]ಸೀ[3]
ವರಲೀಲಾಯಾನೆ ಪೇಟೊತ್ತಿಯ ಬೆಲೆಯನೆನಲ್ ಸಿಂಹವಿಕ್ರಾಂತ ರಾತ್ರೀ।

---

[1] ಜ (ಖ.ಬ). [2] ತೆಗೆಯುತ್ತುಂ ಪ್ರಣಯಾನುಬಂಧಮಖಿಲೋರ್ವೀಶಂಗೆ ಶೃಂಗಾರಚೇ।
ಷ್ಟೆಗಳಿಂ ಕಣ್ಗೆಸೆದಿರ್ದುದೆರ್ದು ಕೆಲದೊಳ್ ನಿಂದಿರ್ದ ಕಾಂತಾಜನಂ ॥ (ಅ)
ಅಚ್ಚಿನ ಪ್ರತಿಯಲ್ಲಿಯೂ ಲೈಬ್ರರಿಯಲ್ಲಿರುವ ಮಲ್ಲಿನಾಥಪುರಾಣದ ಮತ್ತೆರಡು ಕೈಬರಹದ ಪ್ರತಿಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಈ ಪದ್ಯದ ಉತ್ತರಾರ್ಧವು ಇಲ್ಲಿ ಪುಟದಡಿಯಲ್ಲಿ ಪಾಠಾಂತರವಾಗಿ ಕೊಟ್ಟಿರುವಂತೆ ಇದೆ. ಸೂಕ್ತಿಸುಧಾರ್ಣವದ ಎರಡು ಪ್ರತಿಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಮೇಲೆ ಮೂಲಪಾಠವಾಗಿ ಕೊಟ್ಟಿರುವಂತೆಯೇ ಇದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಎರಡು ಪದ್ಯಗಳ ಪೂರ್ವಾರ್ಧ ಉತ್ತರಾರ್ಧಗಳು ಸೇರಿ ಹೀಗಾಗಿರಬಹುದೇ? [3] ಸೆ (ಖ), ಸಾ (ಬ).

ಶ್ವರರೋಚಿರ್ಧಾಮ ಕೀರ್ತಿಪ್ರಿಯತಮ ವಿಕಸಚ್ಚಂಪಕಾಮೋದ ಧಾರಾ
ಧರನಾದಾಯೇಂ ಬೆಸಂ ಕುಳ್ಳಿರಿಮೆನೆ ಚದುರಂ ಪೋದನಾಂದೋಳಶೀರ್ಷಂ ॥

ಕೈರವನೇತ್ರೆ ಚಕ್ರಮಿಥುನಸ್ತನೆ ಕೀರವಚಃಪ್ರಯುಕ್ತಿಯಿಂ
ಭೋರುಹಲಾಸ್ಯೆ ಪೇಟ್ ನಿನಗೆಯೊತ್ತಿಯದೇನೆನೆ ಲೋಕಮಿತ್ರ ತಾ ।
ರಾರಮಣಪ್ರಕಾಶ ಖಗವೈರಿವಿಹಂಗಮಸಾಳ್ವ ಅಷ್ಟದಿ
ಗ್ವಾರಣಸತ್ವ ಕುಳ್ಳಿರೆನೆ ತಾಂ ತಲೆದೂಗಿಯೆ ಪೋದನಾ ವಿಟಂ ॥ ೪೧೪

ವನಜಾತಾನನೆ ಪೇಟ್ ಸುಧಾಂಶುಯಶ ಕೇಳ್ ಹಂಸಾಂಗನಾಯಾನೆ ಪೇಟ್
ಘನನಾದಾನ್ವಿತ ಕೇಳ್ ಮದದ್ವಿರದಕುಂಭೋರೋಜೆ ಪೇಟ್ ಸಿಂಹಶೌ ।
ರ್ಯನೆ ಕೇಳ್ ಮತ್ತಮದಾಳಿಕಾಕಬರಿ ಪೇಟ್ ಚಂಪಕಾಮೋದ ಕೇ
ಳೆನಲಾ ಕಾಂತೆಯನಂತೆ ಬಿಟ್ಟನದನಿನ್ನೇನೆಂಬೆನಾಶ್ಚರ್ಯಮಂ ॥ ೪೧೫
(ಪುಷ್ಪದಂತ ಪುರಾಣಂ, ೮-೧೧೧).

ಸಂಗೀತೋತ್ಸವ ಜೀವಿತೇಶ ವರವಿದ್ಯಾವಾಸ ಕಾಂತಾಜನಾ
ನಂಗಾಧ್ಯಕ್ಷ [1]ಲ[1]ಸದ್ವಿಲಾಸಗುಣಜಾಲೋಪೇತ ಸತ್ವಾಧಿಕಾ ।
ಶೃಂಗಾರಾನ್ವಿತ ಲೋಕರಕ್ಷಕ ಎನುತ್ತೋರ್ವಳ್ ಮಹಾಪ್ರೌಢೆಯು
ತ್ತುಂಗೋರೋಜೆ ಮರಾಳಯಾನೆ ವಿಟನಂ ಕೊಂಡಾಡೆ ನಕ್ಕಂ ನೃಪಂ॥ ೪೧೬

ತರುವಲಿ ಬೇಡ ಪಿಂಬರೆಯುದಂ[2]ಗ[2]ನೆಯಾದೊಡೆ ಬೇಡ ಜವ್ವನಂ
ಗರಗರನಪ್ಪ ಸೊಂಪುತನವುಳ್ಳವ[3]ಳಾ[3]ದೊಡೆ ಬಂದು ಮುಂದೆ ಸಂ ।
ಚರಿಸುಗೆ ನೋಡಿ ಗಾಡಿ ಬಗೆಗೆಟ್ಟುದುದೆ ಬಟಿಕೊತ್ತೆಗೊಂಡಪೆಂ
ಪರಮುಖಮಲ್ತು ಮೆಚ್ಚು ಮುಸುಕೊತ್ತೆ[4]ಯೆ[4]ನಿಪ್ಪುದನಿಕ್ಕು ಕಿಚ್ಚಿನೊಳ್ ॥ ೪೧೭

ನರೆಯ ಬೊಜಂಗನುಮಾನುಂ
ನೆರೆದಿರ್ದೊಡೆ ನೆರೆದು ಬಿನದದಿಂ ನೋಟ್ಟಿವರಿ ।
ನ್ನರಗಿಳಿಯುಂ ಬೆಳ್ಪೊಱಸುಂ
ನೆರೆದಂದಮನಱಿಸಿಕೊಳ್ವರೆಮ್ಮೊಳವೋಘಂ ॥ ೪೧೮

ಒತ್ತಿಗೆ ನಿಲ್ವುದೆಂದುಟಿಯುವೇಟ್ಟಿಪಳೋಪಳನೆನ್ನನಿಂತೆ ತಾಯ್
ಮುತ್ತಳೆ ಪುಟ್ಟುವಂದು ಬೆರಳೊಂಬತು ತನ್ನಯ ತೋಳೊಳಾದುವೇಂ।
ಕುತ್ತದೊಳಾದ ಚುಚ್ಚುಗಲೆಯೇ ಎದೆಗಗ್ಗಳ ಕಪ್ಪು ಕಾಡಿ ಮೇಣ್
ಕುತ್ತಿಸಿಕೊಂಡುವೇ ನುಡಿವ ಕುಂಟಣಿಯಂ ಜವನೊಯ್ಯದಾದನೇ ॥ ೪೧೯

---

[1] ರ (ಕ.ಖ.ಗ.ಬ) [2] ನ (ಖ. ಬ). [3] ನಾ (ಖ. ಬ). [4] ಯ (ಖ. ಬ).

ನಿಮತಿನಿತೇಕೆ ಹೊಂದವಕಮಿತ್ತನಿನ[1]ಗ್ಗ[1]ಳವೀವರಾರಿಗೇ
ಕಮರ್ದನೆ ನಂಜು ಮಾಟ್ಪುರುಳಿಯೆಂಬುದೆ ಕೊಟ್ಟನೆ ಕಾಣಲಕ್ಕು ಮಾ ‖
ನವೆ ಮಱೆಯಾಗೆ ನೋವಿನೊಳಗಂದುಟಿಯೆಂ ಬಳಿಕೇವಿರೊಳೊಕ್ಕ ತು
ಪ್ಪಮ[2]ನುಡು[2]ಗಲ್ಕೆ ಬಂದಪುದೆ ನೀವಱಿಯಲ್ ಚಲವೊಳ್ಳಿಕೆಯ್ಯುವೆಂ ‖? ೪೨೧

ಇವಳಂ ಪೆತ್ತನೆ ಕುತ್ತುವೆತ್ತನಿವಳಿಂದಂ ಲಜ್ಜೆಗೆಟ್ಟೆನ್ನರಾ
[3]ರಿ[3]ವಳಂ ನುಂಗದು ದೈವಮೆನ್ನ ತಲೆಯಂ ಮೇಣ್ ಕೊಳ್ಳದೇನೆಂದು ಸಾ ।
ಱುವುದಂ ಸಾಧನ ಮೋನಮೆಂದು ನಿಲೆ ಕೂರ್ತಾ ಕೂರ್ತೆ ನೀನಿನ್ನು ಮಾ
ಡುವುದಂ ಮಾಡೆನೆ ಮುದ್ರಿಸಿತ್ತು ಮಗಳಿಂದಂ ತಾಯ ವಕ್ತ್ರಂ ಕರಂ ‖ ? ೪೨೧

ಹರೆಯದಿನಗ್ಗಳಂ ಹಣದ ಮೇಗಣ ಮೋಹಮಿವಳ್ಗೆ ಬಪ್ಪಿನಂ
ತುರಿಪಮೆಯರ್ಥಮಂ ಕ್ರಮದಿನಾ ಮುದುಪಂ ಗಡ ಕೊಟ್ಟನೊತ್ತೆಯಂ ।
ಗರಗರನಾಯ್ತು ಬಲ್ಮೆ ಮುದುಗೂಗೆಯ ಬಾರಿಗೆ ಕೈ[4]ನೆ[4] ತಾನೆ ಮೈ
ಗರೆದೆನಗೊತ್ತೆಗೊಟ್ಟ ಸುಖ ಮಾಡ್ಕೆವೆಪಟ್ಟದನಕ್ಕ ಬಟ್ಟಿಪೆಂ ‖? ೪೨೨

ತಲೆ ಹುಟಿತ ನಾಯ ಸುಡು ಗಾ
ವಿಲ ಬಟ್ಟೆಯ ಚಿಕ್ಕಣಿಕ್ಕೆ ಬೆಳ್ಗತ್ತೆಯ ನಾ ।
ಣಿಲಿ ನೆಲ್ಲಹೆಡಿಗೆ ಸಡಿಘಡ
ಚೆಲುವರಿಯದ ಕುಡದ ಕಾಮದೇವನ ದೇವಂ ‖? ೪೨೩

ಮುಡುಹಿನ ಮು[5]ಕ್ಕಿ[5] ಸೊಕ್ಕದಿರದೇನಭಿಮಾನದ [6]ಬೊಡ್ಡಿ[6] ಬಾಲಮಂ
ಬಡಿದಪೆ[7]ಯೆ[7]ತ್ತ [8]ಚೀಃ[8] ಬಿಸುಡು[9]ಗೊಯ್ಕೆ[9]ಯರುಟ್ಟುದಱೊದ್ದೆ [10]ಬೀಟ[10]ಬೆರಳ್ ।
[11]ಗಡಿಕೆ[11]ಯರಂಟಸುಂಟಿ ಸುಡು ಪಂ[12]ಜೆ[12]ಗಳೆಂಜಲ ಹಂ[13]ಜೆ[13]ಯೆಂದು ಬ
ಯ್ದೊಡನೊಡನೆತ್ತಿದರ್ ಮಸಗಿ ಬೇಂಟದ ಬನ್ನಮನಕ್ಕತಂಗಿಯರ್ ‖? ೪೨೪
(ಅನಂತನಾಥಪುರಾಣಂ, ೮–೩೧).

ಇದು ತಲೆಗೊಯ್ಸಿದತ್ತು ಮುಡಿಯಲ್ ನೆಱೆ ಕಲ್ಲದು ಬೇಕುಬೇಕಿದೆಂ
ದದೆ ತನುವೆಲ್ಲಮಂ ಕಿಡಿಸಿಕೊಂಡು ಮುಡಲ್ ನೆಱೆ ಕಲ್ಲದಾಯ್ತು ಬೇಂ ।
ಟದೊಳಿದು ಬೆಳ್ಪಿಲಂ ಕಿಱಿಯರಾರೊಳಲ್ಲದು ನೋಡ ಬಂದ ಕಾ
ಲದ ಪರಿಯಂ ಮುಗುಳ್ ಮೊಲೆಯ ಮೂಲಮುಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಗೋಷ್ಠಮಂ‖?

ಇದು ನೆಲಮುಕ್ಕು ತಾ ಪಸಿದೊಡಲ್ತುಣವೇಳ್ಪುದು ತಾಯೊ ನೋಪ್ಪೊಡಿಂ
ತಿದಱ ಗೃಹಕ್ಕೆ ಬಪ್ಪ ಮುಸುಕಂ ಬರವಿದ್ವವಿದಾವ ಲಗ್ನದೊ ।

---

[1] ಗ (ಗ). [2] ನುಂ (ಖ). [3] ತಿ (ಖ.ಬ.ಗ). [4] ಗೆ (ಬ). [5] ಕ್ಕೆ (ಅ).
[6] ಜೋಡೆ (ಅ). [7] ಯಿ (ಅ). [8] ಚುಂ (ಅ). [9] ಗೋರಿ (ಅ). [10] ಪೆಬ್ಬೆ (ಅ).
[11] ಕಡಿಯದ (ಅ). [12] ಚಿ (ಅ). [13] ಚೆ (ಅ).

....ಳುದ....ಕಲ್ತು ತನಗೆ ಪತ್ತಿಪ ಜೊತ್ತಿಪ ಕೇಣವೆಮ್ಮ ಕಾ
ಲದೊಳಿನಿತೊಂದ ನಾವಱಿಯೆವಿಂದಿನ ಕೋರಿಗಳಂದವದ್ಭುತಂ ॥? ೪೨೬

ಮಾರ್ಮುಗಿಲಾಡಿದಪ್ಪುದು ಬೊಜಂಗರ ಸಂದಣಿ ಪ[1]ಟ್ಟಪ[1]ಟ್ಟಿಕಾ
ಕರ್ಮದ ರತ್ನಭೂಷಣದ ಕಾಂತಿ ತಳಿರ್ತಪುದಿಂತು ಮೂಲನೀ ।
ಪೆರ್ಮೆಗೆ ನೋಂ[2]ತುದೀ ಪ[2]ರೆಯುವೀ ಪದಪೀ ಸೊಬಗೀ ವಿಲಾಸಮೇಂ
ಕಾರ್ಮಟೆಯೊಳ್ ಬಸಂತನಿವಳಂಗಣದೊಳ್ ನೆಲಗೊಂಡುದಕ್ಕುಮೇಂ ॥ ೪೨೭
(ಅನಂತನಾಥಪುರಾಣಂ, ೮-೧೯.)

ಪರಿಣತೆಗಿನ್ನುಮಿಲ್ಲ ಬಳೆ ತಾನಿದು ಮ್ಯೆನೆರೆದೊಂದು ಸುಗ್ಗಿ ಬಿ
ತ್ತರಿಸುಗುವಣ್ಣ ನಿಮ್ಮ ದೆಸೆಯಿಂ ಕಳೆಯೊಳ್ ಶ್ರಮಮುಂಟು ಮುನ್ನ ಬ ।
ಲ್ಲರ ಹುಸಿಶಿಕ್ಷೆಯಿಂದೆ ಮಱಮುಚ್ಚಿಸಲಾರ್ಪುವೆ ನಿಮ್ಮನನ್ನೆಗಂ
ಸರಸರಗೊಟ್ಟಿಗಟ್ಟಿ ಪಿರಿದಾದುದು ನೋಡಿರೆ ತನ್ನ ಪುಣ್ಯಮಂ ॥ ೪೨೮

ಮನಮಂ ಮೋಹಿಸು ನೋಟದೊಳ್ ನುಡಿಯೊಳಿಂಪಂ ಬೀಱು ಮೆಯ್ಯ್ಮೋಳ
ದೊಳ್
ತನುವಂ ಮೆಚ್ಚಿಸು ಕೂಟದೊಳ್ ಪದೆದ ಮೆಯ್ಯಾಗೊಲ್ದವೊಲ್ ಸುತ್ತು ಸು ।
ಸ್ವನನಿತ್ತಳ್ಕುವ ಲೋಭನಂ ಪುಗದಿರಾರ್ಗಂ ಕೂಡದಿರ್ ನಾಣ ಪೆಂ
ಪನೆ ಕಾಯೆಂದೆಳಸೂಳೆಗೋದಿಸುತಲಿರ್ದಳ್ ಸೂಳೆಸಿದ್ಧಾಂತಮಂ ॥ ೪೨೯

ಅಲಸದೆ ಬಿಚ್ಚತಂ ಬೆಸನಿಯೆಂದುದಗೆಯ್ವುದು ಕೂರ್ತ ಭಂಗಿಯಿಂ
ದೊಲಿಸುವುದುಳ್ಳನಂ ಮುಳಿವುದಿಂಬಱಿದೀವನೊಳಾಳಿಕಾಱನಂ ।
ಸುಲಿದು ಬಿಸುಟ್ಟುದೋಜೆವೆರಸೆಂದು ವಿದಗ್ಧೆಯದೊಬ್ಬವಳ್ ಮುಗು
ಳ್ಮೊಲೆಗಳವಳ್ಗೆ ವೈಸಿಕಮನೋದಿಸುತಿರ್ದಳತಿಪ್ರಬಂಧದಿಂ ॥ ೪೩೦

ನೋಡುವರಂ ಮನಂಬಯಸಿದಂತಿರೆ ನಲ್ಮೆ ತುಳುಂಕೆ ಬಿಂಕದಿಂ
ನೋಡುವುದೆಯ್ದೆ ಮಾತನೊಸೆದಾಡುವರೊಳ್ ಬಗೆ ಪೆರ್ಚಿದೋಱೆ ಮಾ ।
ತಾಡುವುದಿತ್ತು ಕೂಡುವರೊಳಿಲ್ಲದ ಬೇಂಟಮನುಂಟುಮಾಡಿ ನೀಂ
ಕೂಡುವುದೆಂದು ಮುತ್ತಮುದುಗುಂಟಣಿ ಪುತ್ರಿಗೆ ದೀಕ್ಷೆಯಿಕ್ಕಿದಳ್ ॥ ೪೩೧

ಚಲನ[3]ಪ್ರೋ[3]ದ್ಭಾಗಮಿಶ್ರಾಂಜನ ಜಲಚರಭಾಗಸ್ಥಿತೋಚ್ಚಸ್ತನದ್ವಂ
ದ್ವಲಸತ್ಕಾಶ್ಮೀರರಾಗಂ ಭುಜಶಿಖರಿಬಹಿರ್ವೃತ್ತಭಾಳೇಯಚಂಚ ।
ತ್ತಿಲಕಾಂಗಂ ಚಾರುಗಂಡಸ್ಥಗಿತ ಭುಜಲತಾಶ್ಲಿಷ್ಟಕೇಯೂರಚಿಹ್ನಂ
ಕಳೆದತ್ತಾತ್ಮೇಶ್ವರಂ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿ ತಿಳಿಪದೆಯುಂ ಕೋಪಮಾ ಕಾಂತೆಗಾಗಳ್॥೪೩೨

---

[1] ಟ್ಟಿತ (ಅ). [2] ತಳೀಹ (ಅ). [3] ತ್ಪ್ರೋ (ಖ.ಬ).

ಒಲವಿನೊಳುರ್ಕಿ ಕಾದಲರ ಗಾಡಿಯು ಮೆಯ್ಸಿರಿಯಲ್ಲಿ ಕಾಣ್ಬ ಕ
ಣ್ಮಲರ ಬಸಂತಮಲ್ತೆ ಬೆಳುದಿಂಗಳ ಹಣ್ಣೆಲೆಯಲ್ತೆ ನೋಡ್ಪೊಡ ।
ಗ್ಗಲಿಸದ ಕೂರ್ಮೆ ಪೀಱಿದೊಡನೆನ್ನರ ಗಾಡಿಯುಮಕ್ಕು ತುಯ್ಯಲ
ಟ್ಟೊಲೆ ನಿಧಿ ಪೋದ ಪಾಟ ಕುಟಿ ಬತ್ತಿದ ಜೇಂಗೊಡ ಬೀತ ಮಾಮರಂ ॥೪೩೩

ಒದವಿದಲಂಪು ಪೋಪಿನವನಂಕದ ಬಿಂಕದ ಪೆರ್ಚು ಪೇಚ್ಚಱಿಂ
ಗದ ಸಱಿಮಿಂಡಿಯೊಳ್ ಪೊರಳಿ ಪೊರ್ಕುಳಿಯಾದೊಡೆ ಪೋದುರ್ ಗರ್ದುರಾ ।
ಡದೆ ನಲಿಗಚ್ಚು ಕಟ್ಟಿ ಕುಡಿಯಾಗಡೆಯಾಳನೆ ಸೀಳ್ದು ಸಿಱುಂಬುಳಾಡದಂ
ಟದೆ ನೆಱನೆಂದು ಭಾವದೊಳೆ ಬಳ್ಕುವ ಸೋಂಬೆಯನಿಕ್ಕು ಕಿಚ್ಚಿನೊಳ್ ॥? ೪೩೪

ಕೊಡುವ ಗುಣಕ್ಕೆ ತಾನೊಡೆಯನೊಲ್ಮೆಗೆ ತಾನೊಡೆಯಂ ಚಲಕ್ಕೆ ತಾ
ನೊಡೆಯನೆಶಕ್ಕೆ ತಾನೊಡೆಯನಟ್ಟಿಗೆ ತಾನೊಡೆಯಂ ದಲೆಂಬ ನಾ ।
ಣೊಡೆಯನನಪ್ಪಿಯುಂ ಮಗುಬ್ದು ನಿ[1]ರ್ಲಜ[1]ಗಂಡರನಪ್ಪುತಿರ್ಪ ಪೆ
ಣ್ಬಡಣದ ಮುನ್ನಮುಳ್ಳನಿತು ಭಾಗ್ಯಮುಮೇನಱಿಯಾಗಿ ಪೋಗದೇ ॥? ೪೩೫

ಮನೆ ಸಲೆ ಹೇವಿಳಂಬಿ ಸಹಕಾರಿ ವಿಕಾರಿ ವಿರೋಧಿಕೃತ್ಸುಹೃ
ಜ್ಜನಮೆ ಸಮಾನಮನ್ನಣೆ ವಿರೋಧಿ ಪರಾಭವಿ ಶರ್ವರಿ ಶಾಲಿ ಮಾವ ಮೈ ।
ದುನನೆ ಕರಂ ಪ್ರಮಾಥಿ ನಿಜವಲ್ಲಭೆ ದುರ್ಮುಖಿಯೆಂದೊಡೆನ್ನ ಪೆಂ
ಪಿನ ವಿಭವಂ ಪ್ಲವಂಗದವೊಲಾದುದು ಮನ್ಮಥಚಿತ್ರಭಾನುವಿಂ ॥ ೪೩೬

ಮುಸುಕಿಟ್ಟೊತ್ತೆಗೆ ಸಾರ್ದ ವೃದ್ಧನೊಳೊಡಂಬಟ್ಟೊತ್ತೆಯಂ ಕೊಂಬ ತಾ
ಯ್ಗೆ ಸರೋಜಾರುಣನೇತ್ರೆ ಯವ್ವನೆ ಲಸತ್ಕಾದಂಬರೀಮತ್ತ[2]ಧೀ[2] ।
ವಸೆಯೊರ್ವಳ್ ಮುದುನಾಯ ಮುತ್ತಮುದುವೃದ್ಧಂಗೆನ್ನನಿಂತೋವದೊ
ಪ್ಪಿಸಿ ಪೊಂಗಟ್ಟುವ ಚೀಲದೊಳ್ ಮುಡುಗರಂ ತಂದಿಕ್ಕುವೆಂ ನಿಕ್ಕು[3]ವಂ[3] ॥ ೪೩೭

ಮದನನ ಕೂ[4]ಡಿ ಕಾಯ್ದುಪುದದೇಕೆಗೆ[4] ಕಾಯ್ದುಪುವೆನ್ನ ಕೂಡೆ ಪಾ
ಡಿದ ಮಱಿದುಂಬಿಯೆ[5]ನ್ನಸರ[5]ಮೇಳದ ಕೋಗಿಲೆಯೆನ್ನ ಕಯ್ಯೊ[6]ಳಾ ।
ಡಿದ[6] ಗಿಳಿಯೆನ್ನ ಪಿಂದೆ ನಡಪಾಡಿದ ಹಂಸೆಗಳಿಂತಿವಕ್ಕೆ ತ
ಕ್ಕುದನುಸಿ[7]ರ್ದಪ್ಪೆನೆ[7]ನ್ನನಿ[8]ಯನಂ ಕರೆ ನೀಂ ತಿಳಿ ನೀಂ[8] ತಳೋದರೀ ॥ ೪೩೮

(ಅನಂತನಾಥಪುರಾಣಂ, ೮-೨೩.)

---

[1] ರ್ಲಜರ (ಖ.ಬ). [2] ಬೇ (ಬ). [3] ವೆಂ (ಬ). [4] ಡಿತಾಮುಮೆನಗೀಕೆಗೆ (ಅ). [5] ನ್ನೆಸೆವ (ಅ). [6] ಳೋದಿದ (ಅ). [7] ರ್ದೆನ್ನನೆ (ಅ). [8] ಯಂಕರೆಗೇಂತಿಳಿದೇಂ (ಖ.ಬ).

ನೆವದಿಂ ಕಾಯ್ದು ಕನಲ್ದು ಪೋದಿನಿಯನಂ ಕಣ್ಮುಟ್ಟಿನೊಳ್ ಕಂಡು ಕೈ
ರವಪತ್ರಾಯತನೇತ್ರೆ ಕೀಲಿಸಿದವೊಲ್ ಕಾಲ್ಸೇಡುಗೊಂಡಳ್ ಚಳ
ತ್ಪವನಾಪಾತ ಪತಾಕೆವೊಲ್ ನಡುಗಿದಳ್ ಘರ್ಮಾಂಬುವಿಂ ತೇಂಕಿದಳ್
ನವಲಜ್ಜಾರಸದೊಳ್ ಮುಱುಂಗಿದಳನಂಗಸ್ರೋತದೊಳ್ ಕೂಡಿದಳ್ ‖ ೪೪೯

(ಅನಂತನಾಥಪುರಾಣಂ, ೮–೨೨.)

ಅರಲಂಬಿಂ ಗಱಿಸನ್ನೆದೋಱುವನನಂಗಂ ಚಂ[1]ದ್ರಮಂ[1] ಕೂಂಕುವಂ
ಕರದಿಂ ತಂಬೆಲರೆಂಬನಡ್ಡಲಿಸುವಂ ಚೈತ್ರಂ ಪಿಕಾರಾವದಿಂ ।
ಕರೆವಂ ನಲ್ಲನಗಲ್ದೊಡಂ ಮುಳಿದು ತಾವೇಗೆಯ್ದೊಡಂ ಪಲ್ಲವಾ
ಧರೆ ಕೇಳಂಜು[2]ವೆನಲ್ಲಳೀ[2] ಹದಿರನೋಪಂ ಕಾಣ್ಗುಮೆಂದಂಜುವೆಂ ‖ ೪೪೦

(ಅನಂತನಾಥಪುರಾಣಂ, ೮–೨೧.)

ನವನಖರೇಖೆಗಳ್ ಬರೆದ ಗಲ್ಲದ ರೇಖೆಗಳಂತೆ ತೋಱೆ ಮೂ
ಡುವ ಮೊಲೆಯಾಡುವಕ್ಕೆರ್ದೆಗಳೊಳ್ ಸೆಱೆಸಾರಿವೊಲಾಗೆ ನಾಡೆ ನೋ ।
ಡುವರೆಡಗಣ್ಣ ಥಾಳದೊಳೆ ಹಾಸಗೆವಾಯೆ ಮನಂ ವಿಟರ್ಗೆ ಹೋ
ದುವು ರವಣಂ ಗುಣಕ್ಕವಳ ಜವ್ವನನೆತ್ತದೊಳಾರೊ ಸೋಲದರ್‖ ೪೪೧

ನೆತ್ತದ ಸಾರಿಯಂತೆ ಮೊಲೆ ಮೂಡಲೊಡಂ ಗುಣವೇಱು ಲಜ್ಜೆ ನಾಣ್
[3]ಸ[3]ತ್ತವು ಗಾ[4]ಳು[4]ಗಣ್ ಪರಿದುವಾಸೆಯ ಪಾಸಗೆಯಂತೆ ಬೇಡಳೊಂ।
ದೊತ್ತೆಯನಿಲ್ಲ ಪೆಣ್ತನಕೆ ಪಾವುಗೆಯಂ ಗಡಿಗಟ್ಟ ರೇಖೆಗಳ್
ಪತ್ತಿದುವಾದೊಡಂ ಬಱಿಯ ಸೋಲಮೆ ನೋಡಿರೆ ಮೂಳನಾಟಮಂ ‖ ೪೪೨

(ಅನಂತನಾಥಪುರಾಣಂ, ೮–೧೫.)

ನುಡಿ ನುಡಿಯೆಂ ಚಲಂ ಚಲಮೆ ಬೇಟ್ಪುವೆ ಬೇಟ್ಪುದದೇಕದಂತೆ ಚಿಃ
ಪಡಪುಟಿದೆಲ್ಲರಂ ನಗಿಸಿಕೊಂಡಪೆಯಾಗದದಾಗದಿ . . . .
ರ್ದೆಡೆ ಮುಳುಗೆತ್ತು ಬಿಟ್ಟುಡಿದು ಕೊಂಬಟಿದಲ್ಲದು ಚೆನ್ನ ಜಾಲನಂ
ಬಿಡು ಬಿಡೆನೆಂಬ ಕುಂಟಣಿಯ ಸೂಳೆಯ ಸೂಟ್ನುಡಿಯಿತ್ತುದತ್ತಿಯಂ ‖ ೪೪೩

ಕುಂಟಣಿದೊಪ್ತೆ ಕೂರಿಸಿದ ಕಾದಲನಂ ಬಿಸುಡೆಂದು ಕೀಱಿ ಬಾ
ಯುಂಟೆನಗೆಂದು ಬಗ್ಗಿಸುವೆ ಕೂರದ[5]ರಾರ್ ಕಿಱಿ[5]ಯಂದು ನಿನ್ನನೇಂ ।

---

[1] ದುವಂ (ಅ). [2] ವಳಲ್ಲನೀ (ಅ). [3] ಪ (ಅ). [4] ಳ (ಅ). [5] **ರಾರಿಱ** (ಖ.ಬ).

ನಾಂಟವೆ ಪೂವಿನಂಬು ಕಡುಸೋವಡಿಯಾದಪೆ ನಿನ್ನ ಮೆಯ್ಯ ನು
ಣ್ಗಂಟೊಡವುಟ್ಟೆ ಮಟ್ಟಮಿರೆ ಮೀಱುವರಾರೊ ಮನೋಜನಾಜ್ಞೆಯಂ॥ ೪೪೪
(ಮಲ್ಲಿನಾಥಪುರಾಣಂ, ೭-೬೪.)

ನುಡಿ ಸವಿ ನೋಟವೊಂದು ಸವಿ ಸೋಂಕು ದಿಟಂ ಸವಿ ತೋಟಿಯಾವಗಂ
ಕಡುಸವಿ ಪೊಯ್ಯೆ ಮುನ್ನ ಸವಿ ಬಯ್ಯೆ ಕರಂ ಸವಿಯಪ್ಪು ಚುಂಬನಂ
ಗಡಣಮಿವಿಂತುಮೆಯ್ದೆ ಸವಿಯಪ್ಪುವು ತನ್ನ[1]ಪಸಾದ[1]ದಿಂದಮೆಂ
ದೊಡೆ ಸವಿ ಬೇಟದಿಂದೆ ಪೆಱತಾವುದೊ ಭಾವಿಸಿ ನೋಡೆ ನಾಡೆಯುಂ ॥ ೪೪೫
(ಚಂದ್ರಪ್ರಭಪುರಾಣಂ, ೮-೫೫.)

ಪ್ರಣಯದಿನಾದ ಹೋರಟೆಯೆ ಹೋರಟೆ ಮಾಣ್ದೊಡೆ ಕೂಟದೊಳ್ ಮನಂ
ತಣಿಯದದೊಂದು ಕೋಟಲೆಯೆ ಕೋಟಲೆ ಮಾಣ್ದೊಡಗಲ್ದ ಪೊತ್ತಿನೊಳ್ ।
ರಣರಣಕೋತ್ಥವೇದನೆಯೆ ವೇದನೆ ಮಾಣ್ದೊಡೆ ಮತ್ತಮಿನ್ನವ
ಪ್ಪಣಕಮೆ ಪುಟ್ಟುಗೆಂದೊಡಕಟೇನಪಸೌಖ್ಯರೋ ಕೂರ್ತ ಮಾನಸರ್ ॥ ೪೪೬
(ಚಂದ್ರಪ್ರಭಪುರಾಣಂ, ೮-೫೪.)

ಕೊರೆದೊಡೆ ಬೆಟ್ಟುಗಳ್ [2]ಬಿರಿ[2]ವುವುಣ್ಮುವ ಲೋಳೆಯ ಲಾಳೆಗಳ್ ಪೊನ
ಲ್ವರಿವುವು ಕೆಮ್ಮೆ ಕುಮ್ಮೆದೊಡೆ ತೋಳೊಳೆ ಜೀವವಿಯೋಗಮಪ್ಪು[3]ದೆಂ ।
ದಿರದೆರ್ದೆ[3]ಗಪ್ಪುದತ್ತಳಗಮಾ [4]ಮುದುಪಂ ಬಿಡೆ[4] ಬಂದು ಪೊಂಗಳಂ
ಸುರಿದೊಡಮಾರೊ ಸೈರಿಸುವರಾತನ ಪಲ್ಲಿಲಿವಾಯ ನಾತಮಂ ॥ ೪೪೭
(ಪಂಪಭಾರತಂ, ೪-೧೦೦.)

ಒಡನೆಯು ಪುಣಿಸೆಯ ಮರಗಳ್
ಕೆಡೆದುವು ನಿಮಗಿನ್ನುಮಜ್ಜ ಪೆಂಡಿರ ಕಜ್ಜಂ।
ನಡೆವುದಕೆ ತೆಱಹದಲ್ಲದು
ನಡೆಯೆಂದೊಡೆ ಬಿಟ್ಟು ಬಿದಿರ್ದು ಪೋದಂ ಮುದುಪಂ ॥೪೪೮

ಕೊರೆವಳ್ ಪಲ್ಲಿಂ ಬಲ್ಕೆ
ಗರೆವಳ್ ಕನವರಿಸಿ ಬಳ್ಳುಗರೆವಳ್ ಬಾಯಿಂ ।
ಸುರಿವುದು ನೊರೆ ಕೇಳ್ವಟ್ಟ
. . . . ಳೊರ್ವಳಕೆಯ್ತ್ತಕಂಜಿ ಪೊಱಮಟ್ಟಿರ್ದಂ ॥ ೪೪೯

---

[1] ಹಸಾರ (ಗ.ಘ). [2] ಪರಿ (ಕ). [3] ದಂತಿರಪೆಮ (ಖ.ಬ). [4] ನರೆಪಂ ನರೆ (ಅ).

ಮಸಣದ ಬೂದಿಯಂ ತಳಿದರೋ ತಲೆಸೇಸೆಗೆ ಮಿಂಡರೊತ್ತೆಯೇಂ
ಬಸಲೆಯ ಬಾಡೊ ಚೌಕಿಗೆಗೆ ಬಪ್ಪುದುಮಾಗುಳಿ ಮುನ್ನ ಬಪ್ಪುದು
ದ್ದೆಸದೆ ಬೊಜಂಗನೊಳ್ ನುಡಿಯುತುಂ ಕೊರೆವಳ್ ಕಡುನಿದ್ರೆಗಣ್ಣಿಯೇಂ
ಕಿಸುಕುಳಿ ಕುಂಭಕರ್ಣನೊಡವುಟ್ಟಿದಳೋ ಹಡೆದುಂಬ ಸೂಳೆಯೋ ॥ ೪೫೦

ಕುಡಿದೊಡೆ ಪೊಟ್ಟೆಯಿಂದೆ ಬೞಿನೀರ್ ಪೊಱಪಾಯ್ವುವೆ ಸುತ್ತಿ ಕಾಲನೇಂ
ತೊಡರ್ವುವೆ ದಾಂಟುವಲ್ಲಿ ನಿಱಿ ಪುತ್ತುರಿಯೂದಿದೊಡಂತೆ ಬಾಯನೇಂ ।
ಸುಡುವುದೆ ಮುಟ್ಟೆ ದೇವರೊಳೆ ಕೀಲಿಪುದೇ ಕರಮೇಕೆ ಸೂರುಳೆಂ
ದೊಡರಿಸ[1]ಲಿನ್ನದೇಕೆಲೆಗೆ ಮನ್ನಿಪ ಮನ್ನಣೆಯುಳ್ಳಡೆಯ್ದುವೇ[1] ॥ ೪೫೧
(ಚಂದ್ರಪ್ರಭಪುರಾಣಂ, ೮-೬೦.)

ನುಡಿಯೆಲ್ಲಂ ಪೋೞೆ ಸೂರುಳೊಳ್ ನಿಱಿ ಪೊಸಂತಿಲ್ [2]ಪುತ್ತುವಾಯ್ಪೊಂಗೊ
ಕುಡಿನೀರೊರ್ವಂಗೆ[2] ಕಮ್ಮನಪ್ಪ ಬೞಿನೀರೂರೂರ ದೈವಂಗಳುಂ । [ೞಲ್
ಪಡಿಗೆತ್ತೋಡಿದುವೀಕೆಗಂಜಿ [3]ವಿಟರೆಂ[3]ದುಂ ಗೆಂಟು ತಮ್ಮಜ್ಜಿ ಸ
ತ್ತೊಡಮೀ [4]ಮಾಯದ[4] ಪೆಣ್ಣ ಕಣ್ಗೆ ಪುಸಿಕಣ್ಣೀರಲ್ಲದೇಂ ಬರ್ಕುಮೇ ॥ ೪೫೨
(ಲೀಲಾವತಿ, ೨-೧೦೨.)

ಸಿರಿ ಚೆಲ್ವಂ ಸಿರಿಯಲ್ಲಿ ರೂಪು ಮಿಗೆ ಚೆಲ್ವಂ ರೂಪಿನೊಳ್ ಮತ್ತೆ ಮುಂ
ಬರೆಯಂ ಚೆಲ್ವಮಿನಿತ್ತುಮೆಯ್ದೆ ಕಡು ಚೆಲ್ವಂ ಬೇಟದಿಂ ಬೇಂಟಮುಂ
ಬರಸಂ ಮನ್ನಿಸದಂದನಾಯಕಮದೇಕಾ ಲಕ್ಷ್ಮಿಯಾ ರೂಪುಮಾ
ಹರೆಯಂ ಬೇವಿನ ಸುಗ್ಗಿ ಪಾೞ್ಮನೆಯ ಚಿತ್ರಂ ಕಾಡ ಚಂದ್ರಾತಪಂ ॥ ೪೫೩
(ಅನಂತನಾಥಪುರಾಣಂ, ೮-೫೮.)

ಮತ್ತೆ ಬೊಜಂಗರಿಲ್ಲ ಪೊಱ[5]ಗೊ[5]ಚ್ಚತವೇಂ ನಿನಗುಂಟು [6]ಕೊಳ್ಗೆ[6] ಚ
ಕ್ಕೊತ್ತೆಗೆ[7]ಯೊತ್ತೆಯಿತ್ತು[7] [8]ಶನಿ[8]ಯಂತಿರೆ [9]ನಿಲ್ವರೆ[9] ಸೂಳೆ ಕೇಳ[10]ದೀ[10] ।
ಯೊತ್ತಗೆ ನಾಣ್ಚಿಯುಂ ಪೊಱಮಡಾಂ ಮೊರೆಯಿಟ್ಟಪೆನೆಂದು ಸುತ್ತಿದಳ್
ಮುತ್ತಿದಳಬ್ಬೆ ಚೌ[11]ಕಿ[11]ಗೆಯನೊರ್ಬಳೆ ಮಾರಿಯ ಮೂರಿಯಂದದಿಂ ॥ ೪೫೪
(ಲೀಲಾವತಿ ೨-೧೨೨.)

---

[1] ಲಣ್ಣಪೆಣ್ಣ ಪುಸಿಮನ್ನಣೆಯುಳ್ಳೊಡಮಂತದೆಯ್ದದೆ (ಅ). [2] ಪೊಂಗೊೞಲ್ ಪತ್ತುವಾಯ್ಕುಡಿನೀರೀಕೆಗೆ (ಅ). [3] ದಿಟವೆಂ (ಖ.ಗ.ಬ). [4] ನಂಜಿನ (ಅ). [5] ಸೊ (ಕ.ಖ). [6] ತೋಳ (ಅ). [7] ಪೊಕ್ಕೆಯಿಂತು (ಅ). [8] ಸುನಿ (ಅ). [9] ನಿಲ್ತರೆ (ಖ.ಬ). [10] ರೋ (ಅ). [11] ರಿ (ಖ.ಬ).

ಹಡಣಂ ಪೋದತ್ತು ಕುತ್ತಂ ಕಟಿದುದು ಶನಿ ಪಿಂಗಿತ್ತು ಗುಹ್ಯಾಂಗದಿಂ ಮು
ತ್ತಿಡೆಗಪ್ಪಿತ್ತೆಂದು ಜನ್ಮಂ ಹಱಿದುದುಟಿದುದೆಂತಾನುಮೇಱಾಳಿ ಭಂಡಂ ।
ಕಡು ಭಂಡಂ ಕೂಸಿಗೀಗಳ್ ಬಿನದದ ತಡೆ ಬಿಟ್ಟಿತ್ತವಳ್ಗೆಂದದೊರ್ವಳ್
ನುಡಿವಳ್ ನಿಶ್ಚಿಂತದಿಂ ಕುಂಟಣಿ ನೆರೆಯವರೊಳ್ ಸ್ವೇಚ್ಛೆಯಿಂದಂ ನಗುತ್ತಂ ॥

ಗಾಳಿಸು ಗೆಲ್ವನಂ ಹರಹು ಹೂಜೆಗನಂ ಸುಲಿ ಸುತ್ತುಗಾಱನಂ
ತಾಳಿಸು ತೇ[1]ಪೆಯಂ[1] ಕುಡದೆ ಕಾಡುವನಂ ರಸಬೋನವೆತ್ತು ಮಾ ।
ಕಾಳಿಗೆ ಧಾಳನಂ [2]ನೆ[2]ಗಪು ಟಕ್ಕಿಪನಂ ತುಟಿ ಮೇಕುದೋರ್ಪನಂ
ಮಾಳ[3]ಟಿ[3]ಗಿಕ್ಕು ಪೂಜ್ ಪುಸಿವನಂ ಪೊ[4]ಸತಿ[4]ಕ್ಕು ಗೆ ಪ[5]ಚ್ಚೆಗಾ[5]ಱನಂ ॥ ೪೫೬

(ಲೀಲಾವತಿ, ೨–೧೦೭.)

ಮನೆಯೊಳ್ ಕಾಲ್ ನೆಲೆಗೊಂಡು ನಿಂದಱಿಯನೀ ಜೋಕಾಱಿಯಂತಿರ್ಕೆ ಸೊಂ
ಬನೊಳೊಲ್ದಾಡುವಳೊಲ್ಲಳಾ ಹರಳಿಗಂ ಕದ್ದೊ[6]ಯ್ವ[6]ನೇನಿರ್ದೊಡಂ ।
ತನಗಿಂಬಿಲ್ಲದೆಗೆ[7]ಯ್ವ[7]ನಂತದಱಿನೀ ಪೆಣ್ ಪೆ[8]ಣ್ಣನೊಳ್[8] ಗಂಡುಗಂ
ಡಿನೊಳಾವಾವ ಮುಹೂರ್ತದೊಳ್ ಪಡೆದನೀ ಪಾಡಾದ ಮೂಳಂಗಳಂ ? ॥ ೪೫೭

ಪೂವಿನ ಸುಗ್ಗಿ[9]ಯಂತೆ[9] ಪೊಸಬೇಟಮದಾದೊಡೆ [10]ಕಣ್ಣೊ[10]ಳೋಪರಂ
ಕಾವುದು ಸುತ್ತಿ ಮುತ್ತಿ ಸವಿಯೊಳ್ ಸೆಱೆಗೆಯ್ವುದು ಜೀವಮುಂ ತಡಂ ।
ಗಾವುದು ಮೆಚ್ಚಿತಂ ಸಲಿಸಿ ನಲ್ಲರ ಮೆಯ್ಸುಖಕೆಂದು ದೇಹಮುಂ
ತೇವುದು ತಾನೆ ತನ್ನ ಪಗೆಯಪ್ಪು[11]ದೆ[11] ಬರ್ಪುದೆ ಪೋದ ಜವ್ವನಂ ॥ ೪೫೮

(ಲೀಲಾವತಿ, ೧೪–೪೩.)

ಬೇಟದ ಸುಗ್ಗಿ ನಾಲ್ಕು ದಿನವಾ [12]ದಿನದೊ[12]ಳ್ [13]ಬಸ[13]ಮಾದ ಗಂಡರೊಳ್
ಕೂಟಮೆ [14]ಕೋ[14]ಟಿಯೆಂದು ಸಮಸಂದೆವೆಯಂ ಮಱೆಯಾಗದಂತು ಬಾಯ್ ।
ನಾಟಿರೆ ಬಾಯೊ[15]ಳಿರ್ಪು[15]ದುಗದಂತೆ ತೊ[16]ಡರ್ದಿ[16]ರದೇಕೆ ತೋಟಿಯಂ
ಪಾಟಿಸಿ ತಾಮೆ ತಮ್ಮಗಳನಾಱಡಿಗೊಳ್ವರೊ ನಾಡ [17]ನಾಡೆಯರ್[17] ॥ ೪೫೯

(ಲೀಲಾವತಿ, ೧೪–೪೦.)

ನಸುನೋಟಂ ಜನವಶ್ಯಮಾಕೃತಿ ಗತಿಸ್ತಂಭಂ ವಚಃಪ್ರೌಢಿ ಭಾ
ವಿಸೆ ಸಮ್ಮೋಹನಮಂತ್ರವಾದರಣೆ ಚಿತ್ತಾಕರ್ಷಣಂ ಕೂಟವ ।

---

[1] ವನಂ (ಅ). [2] ತೆ (ಖ.ಬ). [3] ಟೆ (ಅ). [4] ಸೆದಿ (ಅ). [5] ಚ್ಚೆಕಾ (ಖ.ಬ.ಗ). [6] ಯ್ವೆ (ಖ.ಬ). [7] ಯ್ಯ (ಖ.ಬ). [8] ಣ್ಣನೊಳಂ (ಖ.ಬ). [9] ಯಲ್ತೆ (ಅ). [10] ಕಾಣ (ಖ.ಬ). [11] ದು (ಖ.ಬ). [12] ದೆಸೆಯೊ (ಅ). [13] ವಶ (ಖ). [14] ತೋ (ಅ). [15] ಳಪ್ಪು (ಅ). [16] ಡಂಕಿ (ಅ). [17] ಗೊಟ್ಟಿಯರ್ (ಅ).

ನ್ಯಸುಖೋತ್ಪಾದನಮಂತ್ರ ದುರ್ಧರ ವಿಯೋಗಂ ಮಾರಣೋದಾರಯಂ
ತ್ರಸಮಂ ತಾನೆನಿಸಲ್ಕೆ ಸಾಲದೆ ಪುರಂಧ್ರೀಮಾತ್ರಮೆಂಬಾರ್ತೆಯೊಳ್ ‖ ೪೬೦

ಅರುಣಾಧರೆ ಶಶಿಮುಖಿ ಕನ
ಕರೋಚಿ ಪುಂಖಾಂಗಿ ಗುರುಕುಚದ್ವಯೆ ಸಿತವಿ ।
ಸ್ಫುರಿತದೃಶೆ ಮಂದಯಾನೆಯ
ನುರುಮುದದಿಂ ವಾರವನಿತೆಯೆನ್ನದರೊಳರೇ ‖ ೪೬೧

ಅತಿರಕ್ತರಿರ್ಪರುಂ ಗಡ
ರತಿ ಗಡ ರಾಗೋತ್ಕಟಂ ಗಡೇಕಾಂತಗೃಹ ।
ಸ್ಥಿತಿಗಡಮೇನೆಂಬುದೊ ಪೇೞ್
ಸತತಂ ತಂತಮ್ಮ ಪದದ ಮೆಯ್ಯುೞಿದವರಾರ್ ‖ ೪೬೨

ನೆರೆ ಪಱಿದೋಡೆ [1]ಕೇರಿ[1] ಪೊಱಗಿಕ್ಕೆ ಜನಂ ಬೆಱಗಾಗೆ ಬೀದಿಯೊಳ್
ನೆರೆಯೆ ಕುಕಿಲ್ವ ಕೂಕಿಱಿದು ಕೊಂದೊಡೆ ಸಾವವೊಲಾರ್ದು ಕೂಡದೊಂ !
ದರಸಿಯದೊಂದು ಹಾದರಮೆ [2]ಜಕ್ಕಿಯ ಕೂ[2]ಟಮೆ ಕೂಟದೇೞ್ಗೆಯೊಳ್
ಸುರಕೆನಬಾರದೆಂಬ ಬೆಲೆವೆಣ್ಣಿನ ಕೂಟದೊಳಿಕ್ಕು ಕಿಚ್ಚುಮಂ ‖ ೪೬೩
(ಅನಂತನಾಥಪುರಾಣಂ, ೮–೫೭.)

ಬಾರ ಮರಾಳಿಕಾಗಮನೆ ನೋಡ ಚಕೋರವಿಲೋಲನೇತ್ರೆ ನಿಂ
ದಾರಯ ಪೀವರಸ್ತನನಿತಂಬಭರಾಲಸೆ ಕೇಳ ಕಾಮಕಾ ।
ಳೋರಗ ಕೇಶಪಾಶೆ ಎನಗುತ್ತರಮಂ ಕುಡ ಚಾರುವೇಣುವೀ
ಣಾರವೆ ನೀನದಾರ ಮಗಳೆಲ್ಲಿಗೆ ಪೋದಪಯಾವುದಾಶ್ರಯಂ ‖ ೪೬೪
(ಶಬ್ದಮಣಿದರ್ಪಣಂ, ೧೨೮ನೆಯ ಸೂತ್ರಕ್ಕೆ ಉದಾಹರಣೆ.)

ಸರಸಿಜನೇತ್ರೆ ಪೂರ್ಣಶಶಿಮಂಡಲವಕ್ತ್ರೆ ಗಭೀರವಾಣಿ ದಿ
ಗ್ವರವರಕೀರ್ತಿನಾಥವರವಂಶಗುಣಾಸ್ಪದಚಿತ್ರಪುತ್ರಿಯಾ ।
ಸುರತವಿಲಾಸವಲ್ಲಿಗವನಿರ್ದುದೆ ಮಂದಿರವೇಕೆ ದೂರದಿಂ
ಪರಿಕಿಸಿ ಬಂದು ರಾಗದೆ ತಳಾಱಿಕೆ ನಿನ್ನಯ ಬೆನ್ನೊಳೋಪಳಾ ‖ ೪೬೫

ಮಿಡಿಯಂ ಸಾರ್ಚಿ ಪಳಂಚಿ ಸೋರ್ಮುಡಿ ತಡಂಗಾಲ್ವೊಯ್ಯೆ ಸಂವ್ಯಾನಮು
ಳ್ಳುಡೆಯಂ ವಾಮಕರಾಗ್ರದಿಂ ಪಿಡಿದು ವೃತ್ತೋತ್ತುಂಗವಕ್ಷೋಜದಿ ।
ಟ್ಟೆಡೆಯೊತ್ತೊತ್ತಿನೊಳೆತ್ತಲುಂ ಕೆದಱಿ ಮುಕ್ತಾಮಾಲೆ ಬಂದೋಪವಳ್
ಪಿಡಿದಪ್ಪಾಡಿ ಕನಲ್ದು ಪಕ್ಕೆದಲೆಯಂ ಪೋಪೋಪನಂ ಕೋಪದಿಂ ‖ ೪೬೬

---

[1] ಕೇಱಿ (ಅ). [2] ಜಕ್ಕಿಯರೂ (ಅ).

ನಡುಗೆ ತನು ಪೊಡರೆ ಬಿಸುಸುಯ್
ಗುಡುಗುಡನುಗೆ ಬಾಷ್ಪವಾರಿ ಕಾಲತ್ರಯವುಂ ।
ಪಡೆದೋಪಳ ಮುಳಿಸಿತ್ತುದು
ಕಡು ಚೆಲ್ವಂ ಪ್ರಿಯತಮಂಗೆ ಬಕ್ಕಂಬಯಲೊಳ್ ॥ ೪೬೭

ಸವಿ ತವದನ್ನೆಗಂ ಮನದ ಪತ್ತುಗೆಗಳ್ ಕಿಡದನ್ನೆಗಂ ಪೆಱಂ
ಗವಳೆಡೆಯಾಡದನ್ನೆಗಮೊಡಂಬಡುಮೇವಮುಮಿಲ್ಲದನ್ನೆಗಂ ।
ತವಿಪುದು ತನ್ನನೊಪ್ಪಿಸುವುದೆಂದುದನೆಂಬುದು ಕೂರೆ ಕೂರ್ಪುದೋ
ಱುವುದು ಪಲುಂಬಿ ಪೋದ ಬಟಿಕಂ ಪರಪು[1]ಬ್ಬೆಗ[1]ಯಾಗಯುಂಗಳಂ ॥ ? ೪೬೮
(ಚಂದ್ರಪ್ರಭಪುರಾಣಂ, ೮-೮೧.)

ವ್ಯಾಳಬಿಡಾಳದಂತುಗುರ್ಗಳಂ ನಲಿಯಾಡುವ ಸೊಕ್ಕಿ ಬಂದ ಶುಂ
ಡಾಳದ ಮಾಣ್ಕೆಯಿಂದೆ ಕರದಿಂದೆ ತುಡುಂಕುವ ಮೆಯ್ಯ ಢಾಳ ಕೊಂ ।
ಡಾಲದೊಳೆನ್ನನೋಲಗಿಪ ಬರ್ಪದೊಳಿಂದುಟಿದುವೊ ಡಾಳಚಂ
ಡಾಳಸುಢಾಳವಾದಿನಿಯನುಂ ಕೆಲನುಂ ನಗುವಂತೆ ಮಾಡಿದ್ಯೆ ॥ ? ೪೬೯

[2]ಉರದಿಂ[2] ಬರಿಯಿಂದಗ್ರಂ
[3]ಬರೆ ಕೆಂಪೆಸೆಯಲ್ಕೆ[3] ನೀಳ್ದ ನಖರೇಖೆಯೆಸಪ್ ।
[4]ಪೊ[4]ರೆಯೆನಿಸೆ ಪದ್ಮಕುಟ್ಮಳ
ದಿರವಂ ಪರಿಭವಿಸಿ[5]ದತ್ತು ತ[5]ತ್ಕುಚಯುಗಳಂ ॥ ೪೭೦
(ಚಂದ್ರಪ್ರಭಪುರಾಣಂ, ೮-೫೬.)

ಮಿಱುಗುವ ವಿದ್ರುಮಾಧರದ ಮಧ್ಯದೊಳಾಯತವೃತ್ತಮಾದ ನು
ಣ್ಗೞಿಯಿದು ಮನ್ಮನಕ್ಕೆ ಪಡೆದಪ್ಪುದು ಮನ್ಮಥವಹ್ನಿತಾಪದಿಂ ।
ಮಱುಕಮನಪ್ಪುಕೆಯ್ದುರ್ದೆಯೊಳಿರ್ಪುದನೊಲ್ಲದೆ ಬಾಯ ಬಾಗಿಲಿಂ
ನೆಱೆ ಪೊಱಮಟ್ಟು ಪೋದಿವಳ ಲಜ್ಜೆಯ ಪಜ್ಜೆಯಿದೆಂಬ ಪೋಲ್ವೆಯಂ ॥ ೪೭೧
(ಚಂದ್ರಪ್ರಭಪುರಾಣಂ, ೮-೫೭.)

ಚುಂಬಿ[6]ಸಿ[6] ಬೇಗಿ ಬೆಳ್ಪಡರ್ದ ಬಾಯ್ದೆಱೆಯಾಳ್[7]ಸಿ[7]ದಪ್ಪಿನೊತ್ತಿನಿಂ
ದಂ ಬಿಡೆ ಗುಜ್ಜುಗೊಂಡ ಮೊಲೆ ಪೋರ್ಕುಳ್[8]ಯಿಂ[8]ದಮೆ ಹಂತಿದಪ್ಪಿ ತಾ ।

---

[1] ತ್ತರೆ (ಅ), ದ್ಧಗ (ಚಂ.ಪ್ರ.ದ ಓಲೆಯಪ್ರತಿ). [2] ಕೊರಲಂ (ಅ). [3] ಬರೆಗಂ ಕೆಂಪೆಸೆಯೆ (ಅ). [4] ಗೊ (ಅ). [5] ತೀಕೆಯು (ಅ). [6] ಸೆ (ಖ). [7] ಸ (ಖ.ಬ). [8] ಯಂ (ಖ.ಬ).

ಱುಂಬಟಿಯುಂ ತೆರಳ್ದ ಕುರುಳುಣ್ಮೆ ಬೆಮರ್ ನಸುಬಾನಲಾದ ಬೊ
ಟ್ಟೆಂಬಿವು ಕೂಟದೊಂದು ಸವಿಯಂ ಪಿಸುಣಾಡಿಪುವೀ ಲತಾಂಗಿಯಾ ॥ ೪೭೨

(ಚಂದ್ರಪ್ರಭಪುರಾಣಂ, ೮-೭೨.)

ಉನ್ನತಿಯಿಂದುತ್ಕಂಠತೆ
ಯನ್ನೆಱೆ ನಿನಗೀವುದಿವರ್ಗೆ ಮಾಡವೆ ಕೊರ್ಬಂ ।
ನಿನ್ನನೆರ್ದೆಗಿಡಿಪುವುಟಿದರ
ನಿನ್ನೆರ್ದೆಗಿಡಿಸವೆ ಲತಾಂಗಿ ಕಠಿನಕುಚಂಗಳ್ ॥ ೪೭೩

(ಚಂದ್ರಪ್ರಭಪುರಾಣಂ, ೮-೭೩.)

ಒಸೆದಪ್ಪುವ ಪದದೊಳ್ ಮೆಯ್
ನಸುಸೋಂಕದ ಮುನ್ನಮೆ[1]ದೆಯೊಳೆಡೆವೊಕ್ಕವೊ[1]ಲು ।
ವಿರ್ಸುವ ಪುಳಕಕ್ಕೆ ಕಂಟಕ
ವೆಸರಂ ಕೊಟ್ಟುಜನ ಸುಜನತೆಗೆ ಬೆಱ[2]ಗಾದೆಂ[2] ॥ ೪೭೪

(ಚಂದ್ರಪ್ರಭಪುರಾಣಂ, ೮-೭೫.)

ಪತ್ತುಗೆಗೆಟ್ಟುವೊಂದು ನುಡಿಗೊಂಬತನೆಂದೆರಡೆಂಟನೀಗಳಾ
ನೆತ್ತಱಿವಂದಮೆಂಬ ತೆಱದಿರ್ದಪೆ ನಲ್ಲನ ತಾಯ ತಂದೆಯ ।
ಚೊತ್ತಿದ ಮೂಱು ಮೋಹಮುಮನೇಱಿಸಿವೋಗದೆ ಕಲ್ತೆ ನಾಲ್ಕು ಸೂೞ್
ಸತ್ತೊಡ[3]ದಾರೆಯೆಂದಱಿಪ[3]ಲ್ಕೈದೊಲವೆಯ್ದುಗುಮಿನ್ನೆಗಂ ಪ್ರಿಯಂ ॥ ೪೭೫

(ಚಂದ್ರಪ್ರಭಪುರಾಣಂ, ೮-೭೯.)

ಒಲವೊಳಗಾಗೆ ದೈವದಿನದಂ ಬಡವಂ ನಿಧಿಗಂಡ ಮಾಳ್ಕೆಯಿಂ
ಸಲಪಲುವೋವಲುಂ ಸುಖಮನಾರ್ಜಿಸಲುಂ ಬಗೆದಾರದೊಳ್ಪನೊ ।
ಕ್ಕಲಸಿಕೆಯಂ ನಿಮಿರ್ಚಿ ಪುರುಡಂ [4]ಪೊಸೆದೆಯ್ದೆ ಪೊಲಂಬುದಪ್ಪಿ[4] ಕೋ
ಟಲೆಗೊಳಗಪ್ಪ ಪಾೞ್ಮನದ ಮಾನಸರಂ ಸುಡು ಸಂದ ಗೊಡ್ಡರಂ ॥ ೪೭೬

(ಚಂದ್ರಪ್ರಭಪುರಾಣಂ, ೮-೮೦.)

ತಿವುರಾತ್ಮದ್ಯುತಿ ತೋರ್ಪ ಕರ್ಪುರ ತಿಲಕಂ ತಾರಾಗಣಂ ಬಂದು ನೋ
ಡುವ ಯೂಥಂ ಮಧು ತೆತ್ತಿಗಂ ವಿರಹಿ ಮಾಱಾಂಕಂ ನೃಪಂ ಚಿತ್ತಸಂ ।
ಭವನಾಗಲ್ ಕಡುಕೆಯ್ದು ಕಾಯ್ದು ಕಳನಂ ಬಂದೇಱುವಂತೇಱಿದಂ
ನವಸಂಧ್ಯಾರುಣಭಾಸಿ ವಾಸವದಿಶಾಶೈಲೇಂದ್ರಮಂ ಚಂದ್ರಮಂ ॥ ೪೭೭

---

[1] ಡೆಯೊಳೆಡೆಗುಡದವೊ (ಅ). [2] ಗಪ್ಪೆಂ (ಅ), ಗಾಗೆಂ (ಖ.ಬ). [3] ವಾರ್ತೆ ಯಿಂತಿವಳ (ಖ.ಬ). [4] ಪೊಸತೇವಮನುಂಟುಮಾಡಿ (ಖ.ಬ).

ತೊಲಗೆ [1]ಮನ[1]ಸ್ತಮಂ ಕಿಡೆ ನಿಜೇಕ್ಷಣರಾಗದ ಸಂಜೆಗೆಂಪು ನಿ
ರ್ಮಲ ದರಹಾಸಚಂದ್ರಿಕೆಯುಮಂ ಕುಡೆ ಕಾಲ್ವಿಡಿದೋಪ[2]ನೋಪಳಂ[2] ।
ತಿಳಿಪುವುದಂ ಪ್ರಸನ್ನತೆಯಿನೋಪಳ ವಕ್ತ್ರಹಿಮಾಂಶುಮಂಡಳಂ
ಬೆಳಗಿದುದುಣ್ಮಿ ಪೊಣ್ಮೆ ಜಘನದ್ರವಚಂದ್ರಶಿಲಾಂಬುನಿರ್ಝರಂ ॥ ೪೭೮

(ಜಗನ್ನಾಥವಿಜಯಂ, ೧೬–೧೨೨.)

ಶಕುನಿವ್ರಾತಾರವಂ ಮನ್ಮಥರಥಬಲವದ್ಧ್ವಂಕೃತಂ ಕಂಠನಾದಂ
ಮಕರಾಂಕಜ್ಯಾಲತಾಟಂಕೃತವತಿದೃಢಹಸ್ತಪ್ರಹಾರಸ್ವನಂ ದ ।
ರ್ಪಕಭೇರೀಭಾಂಕೃತಂ ತಾನೆನೆ ಯುವತಿರತಾರಂಭ ಕೋಲಾಹಲಧ್ವಾ
ನಕಮಂತಾ ಕಂತುಸೇನಾಕಳಕಳದವೊಲಾಶ್ಚರ್ಯಮಂ ತಂದುದಾಗಳ್ ॥ ೪೭೯

(ಜಗನ್ನಾಥವಿಜಯಂ, ೧೬–೧೨೩.)

ಪೊಡವರ್ಪುತ್ತುಂಗಸ್ತನಂ ಕೊಂಕಟಿದು ನಿಮಿರ್ದ ನೀಲಾಳಕಂ ಜೋಲ್ದು ಬಂಬ
ಲ್ಮುಡಿ ಬೆಳ್ಪೇಱಿರ್ದ ಬಿಂಬಾಧರಮಣಿ ನಸುಕೊಂಕಿರ್ದ ಕರ್ಣೋತ್ಪಲಂ ಕೆಂ ।
ಪಡರ್ದಾಲೋಲೇಕ್ಷಣಂ ಕಂಪಿಸುವ ತನು ರತಿಶ್ರಾಂತಿಯಿಂದಂ ಬೆಡಂಗಂ
ಕುಡೆ ನೆಮ್ಮಿರ್ದೋಪನಂ ಮೆಯ್ಬೆಮರನೆಲರೊಳಂದಾಱಿಸುತ್ತಿರ್ದಳೊರ್ವಳ್ ॥

(ಜಗನ್ನಾಥವಿಜಯಂ, ೧೬–೧೨೪.)

ಮದಿರಾಪಾನಕ್ಕೆ ಮೆಯ್ಯಾರದೆ ಸುಟಿವೆಲರಂ ಪಾರದುದ್ಯಾನಮಂ ಸಾ
ರದೆ ಮಲ್ಲೀದಾಮಮಂ ಸೂಡದೆ ಹಿಮರುಚಿಯಂ ನೋಡದಾನಂದದಿಂ ಪಾ ।
ಡದೆ ಕೆಯ್ಗೆಯ್ವೊಂದಲಂಪಿಲ್ಲದೆ ಕೆಳದಿಯರೊಳ್ [3]ಸ[3]ಲ್ಲದೇಕಾಂತದೊಳ್ ನಿ
ಲ್ಲದಿರಾಂ ಬರ್ಪನ್ನವಾಯಂ ನಿನಗಿದು ವಿಗತಾಪಾಯ[4]ಮಿಾ ಪೇಟ್ದು[4]ಪಾಯಂ ॥

(ಜಗನ್ನಾಥವಿಜಯಂ, ೧೬–೧೨೭.)

ಮುಕುಳಂ [5]ಮಾದಲರಾ[5]ಯ್ತು ಮೆಯ್ಯರಿಸಿನಂ ಕಂಪೋಡಿತೀ ಬೆಂದ ದೀ
ಪಿಕೆಯುಂ ಕರ್ಗುಡಿವಟ್ಟುದೆನ್ನಿನಿಯನಿನ್ನುಂ ಬಾರನೇಕೆಂದು ದ ।
ರ್ಪಕದಾವಾನಲದ[6]ಗ್ಧ[6] ತುಂಗಕುಚಶೈಲಾಗ್ರಕ್ಕೆ ಸುಯ್ದಂಬಕಾಂ
ಬುಕಣಾ[7]ಸಾರ[7]ಮನಿಕ್ಕಿದಳ್ ಮದನವೋಹಾಸಾರಮೆಂಬಂ[8]ದದಿಂ[8] ॥ ೪೮೨

(ಲೀಲಾವತಿ, ೨–೪೮.)

ನಗಲೀ ನಾಯಕಸಾರಕೀನಯನವೃಂದಂ ಸುತ್ತಿನೊಳ್ಪಾದ ಮ್ಯೆ
ಲಗೆವೆಳ್ದಿಂಗಳ ಸೋಂಕು ಸ್ವೈರಿಸದವೊಲ್ ಪೊಂಕಲ್ ಮಡಲ್ವಂದು ರಾ

---

[1] ತಮ (ಬ.ಬ). [2] ಳೋಪನಂ (ಬ.ಬ). [3] ಸೊ (ಅ). [4] ಮಪ್ಪೊಂದು (ಅ). [5] ಬಾಯ್ದೆರಲಾ (ಬ.ಬ). [6] ಗ್ಧ (ಅ) [7] ನೀಕ (ಅ). [8] ತೆವೋಲ್ (ಅ).

ಜಗೃಹದ್ವಾರನಿವಿಷ್ಟನಾಗಿ ಸುಖಸಂದೋಹಕ್ಕೆ ಬೀಡ್ಕೊಟ್ಟು ಸೆ
ಜ್ಜೆಗೆ ಬಂದಂ ಸ್ತಿಮಿತಾಗತೋತ್ಕುಪಿತಕಾಂತಾಪಾಂಗಮಾಲಾಹತಂ ॥ ೪೮೩

ಜಗದಧಿಪತಿಯರಮನೆಯಂ
ಪುಗುವಲ್ಲಿ ಗೃಹಪ್ರವೇಶಮಂಗಳತೂರ್ಯಂ ।
ಮಿಗೆ ಮೊಟಗಿತ್ತೆನೆ ಪೊಣ್ಮಿದು
ದು ಗಭೀರಂ [1]ತತ್ತ್ರಿತೀಯಭೇರೀನಾದಂ[1] ॥ ೪೮೪

(ಚಂದ್ರಪ್ರಭಪುರಾಣಂ, ೮–೯೩.)

ಮುನಿದು ಕಟಾಕ್ಷದಿಂದಡ[2]ರೆ[2] ನೋಡೆ ಭಯಾದ್ರ್ರತನಂತೆ ತೋಱಿ ಸ
ಮ್ಮನಿಸದೆ ಮತ್ತೆ ಕಾಯ್ದೊದೆಯೆ ಕಾಲ್ವಿಡಿದೋವದೆ ಬಯ್ಯೆ ತಳ್ತು ಚುಂ ।
ಬನಮನೊಡರ್ಚೆ ತತ್ತದುಚಿತಕ್ರಿಯೆಯಿಂದವೆ ನಂದೆವೊಯ್ದು ತ
ನ್ಮನಮುಮನಂತೆ ಸಂತಸಮನೆಯ್ದಿಸಿದಂ ರತಿಸೌಖ್ಯ[3]ದಿಂ[3] ನೃಪಂ ॥ ೪೮೫

(ಚಂದ್ರಪ್ರಭಪುರಾಣಂ, ೮–೯೪.)

ಸುದತಿ ರತಾಂತಸೌಖ್ಯಮನಧೀಶನ ದೇಹದಿನಂದು ಪೋಗಲೀ
ಯದೆ ಪಿಡಿದಂದದಿಂ ತೊಡೆಯ ತೋಳ ತಗುಳ್ಪಮರ್ದೊಪ್ಪೆ ನಾಡೆಯುಂ ।
ಪದೆದಮರ್ದಪ್ಪಿದಂತಿರಮರ್ದಪ್ಪಿರೆ ಬಂದ ಸುಷುಪ್ತಿ ಚಿತ್ತಮಂ
ಪುದಿಯೆ ಮಹೀಶನಿರ್ದನಿನಿಸಂ ನಿಜಯೋಗದೆ ಯೋಗಿಯಿರ್ಪವೋಲ್ ॥ ೪೮೬

(ಚಂದ್ರಪ್ರಭಪುರಾಣಂ, ೮–೯೫.)

ನೊರೆಯೊಡನೆ ತಡಿಗೆ ಬೆಳ್ದಾ
ವರೆಯ ಕಟಲ್ದೆಸಟ್ಟಿಳ್ದೈದೆ ಕೊಳನೊಳ್ ಸಾರ್ವಂ ।
ತಿರೆ ಪಡುವಣ ದೆಸೆಗಿರದೋ
ಸರಿಸಿರ್ದುವು ತಿಂಗಳೊಡನೆ ಮಿಾನ್ಗಳ್ ನಭದೊಳ್ ॥ ೪೮೭

(ಚಂದ್ರಪ್ರಭಪುರಾಣಂ, ೮–೯೬.)

ರತಿನಾಟಕಾಭಿನಯಮಂ
ಕೃತಕೃತ್ಯಂಮಾಡಿ [4]ಯೊಯ್ಯನಾ[4]ಗಿರೆ ದೀಪ ।
ದ್ಯುತಿ ಯುವತಿಯರೊಳ್ ನಿದ್ರಾ
ವತಾರಮಾದತ್ತು ಮೂಡವೆಳಗಪ್ಪಾಗಳ್ ॥ ೪೮೮

(ಜಗನ್ನಾಥವಿಜಯಂ, ೧೬–೧೩೭.)

---

[1] ತತ್ತ್ರಿಯಾಮ ತೂರ್ಯಾರಾವಂ (ಅ). [2] ರಿ (ಖ.ಬ). [3] ಮಂ (ಖ.ಬ).
[4] ರಯ್ಯಮಾ (ಅ).

ತೆರೆವೊಯ್ಲಿಂದೆಟ್ಟಿ ಕಾಸಾರದ ಪರಿಸರದೊಳ್ ನಿದ್ರೆಗೆಯ್ವಂಚೆವಿಂಡಂ
ದರಹಾಸಶ್ರೀಯನಂಭೋಜಿನಿಗೆ ಪಡೆದು ನೆಯ್ದಿಲ್ಗಳಿಂದುಳ್ಳಲರ್ವಂ ।
ಬುರುಹಕ್ಕೆಟ್ಟಿರ್ಪ ಭೃಂಗಂಗಳ ಗಱಿಯೆಲರಿಂ ಕೊರ್ಬಿ ಚಾಂಡಾಲಗೇಯ
ಸ್ವರದೊಳ್ ತಳ್ಪೊಯ್ದತಿಸ್ವೈರದೆ ಸುಟಿದುದು ವೈಭಾತಿಕಂ ಮಾತರಿಶ್ವಂ ॥ ೪೮೯

(ಜಗನ್ನಾಥವಿಜಯಂ, ೧೬-೧೩೬.)

ಕೂಡೆ ಮನೆಮನೆಯೊಳೊಯ್ಯನೆ
ಬಾಡಿದುವೊಡನೊಡನೆ ಮಿಥುನತತಿಯಿರುಳೊಲವಿಂ ।
ಸೂಡಿದ ಪೂಮಾಲೆಗಳುಂ
ಮಾಡದ ಸೊಡರ್ಗುಡಿಗಳುಂ ನಿಶಾನಿರಸನದೊಳ್ ॥ ೪೯೦

(ಚಂದ್ರಪ್ರಭಪುರಾಣಂ, ೮-೯೮.)

ಓರಂತೆ ಮೆಚ್ಚಿದಂ ಕೃತಿ
ಸಾರಂ ಶಶಿವರ್ಣನಕ್ಕೆ ಹೊಯ್ಸಳವಂಶೋ ।
ದ್ಧಾರಂ ನರಸಿಂಹಸುತಂ
ದೋರಸಮುದ್ರಾಧಿನಾಯಕಂ ಸೋಮನೃಪಂ ॥ ೪೯೧

ಇದು ಸರಸ್ವತೀಸರ್ವಾಂಗದರ್ಪಣಾಯಮಾನ ಪ್ರತಿಭಾಸನೂತನ ಪುರಾತನ
ಪ್ರಮಾಣ ಕವಿಪುಂಗವಪ್ರಣೀತ ಮಹಾಪ್ರಬಂಧಸಾರೋದ್ಧಾರಮುಮ
ಷ್ಟಾದಶಸ್ಥಳವರ್ಣನಮಾರ್ಗಮನೋಹರಮುಂ ವೀರಹೊಯ್ಸಳ
ಸೋಯಿದೇವರಾಯ ವಿನೋದಾಕರ್ಣನ ಕೌತುಕೋ
ತ್ಪಾದಿತಮುಂ ಯಾದವಕಟಕಾಚಾರ್ಯ ಸುಕವಿ
ಸುಮನೋಬಾಣ ಜಾಮಾತೃ ಪರಮಚಿದಾ
ನಂದ ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ಕವೀಶ್ವರ
ಸಂಯೋಜಿತಮುಮಪ್ಪ ಸೂಕ್ತಿ
ಸುಧಾರ್ಣವದೊಳ್

ಚಂದ್ರೋದಯವರ್ಣನಂ ಅಷ್ಟಮಾಶ್ವಾಸಂ ಸಂಪೂರ್ಣಂ.



ಸೂರ್ಯೋದಯವರ್ಣನಂ



ಕುಮುದಂ ಮಿರ್ಗೆ ಚಂದ್ರಮಂ ಚಂದ್ರಿಕೆ ಕಳೆಯಱತಂ ಜ್ಯೋತಿಸಸ್ಯಂ ನಯಂಗುಂ
ದೆ ಮನಂ ಪಂಕೇರುಹಂ ತಣ್ಣಲರವಸರತೂರ್ಯಂ ರಥಾಂಗದ್ವಯಂ ಸಾಂ ।
ಧ್ಯಮಯೂಖಂ ಪೆರ್ಚೆ ಮರ್ಬುಂ ಸುಸಿಲ ಮಱಪು ಪಕ್ಷಿಸ್ವನಂ ಭೈರವೀರಾ
ಗಮುಗುರ್ವಂ ಬೀೞೆ ಪಾಂಥರ್ ನಡೆಯೆ ಕವಿಯಿನಕೋದಯಸ್ತೋತ್ರಮಕ್ಕುಂ॥

ಹಳಹಳನಿರ್ದ ತಾರೆ ಕಳೆಗುಂದಿದ ಚಂದ್ರನಲರ್ಕೆಗುಂದಿದು
ತ್ಪಲ[1]ಮತಿ[1]ಶೈತ್ಯಮಪ್ಪಲರು ನಂದುವ ದೀಪ್ತಿಯಗಲ್ವ ಜಾರೆಯರ್ ।
ಗಱಪುವ ಕೋೞಿ ಶಂಖಮರುಣಚ್ಛವಿ ಕೆಂಪಿನಮಂಡಲಂ ರತ
ಕ್ಕೆಳಸುವ ಕೋಕಮಬ್ಜ[2]ವಿಕಸಂ[2] ಸಲೆ ಸೂರ್ಯನ ವರ್ಣನಕ್ರಮಂ ॥ ೨

ನಿರುಪಮ ಸುಕುಮಾರತೆಯಂ
ಧರಣಿಗೆ ನೆಱೆಯಱಿಪಲುಷ್ಣಕರನ ಕರಂಗಳ್ ।
ಪರೆಯದ ಮುಟ್ಟದ ಮುನ್ನಮೆ
ಮುರುಟಿದುವೆನೆ ಮುಗಿದುವುತ್ಪಲಪ್ರಕರಂಗಳ್ ೩

(ಲೀಲಾವತಿ, ೩-೮.)

ಪೋಳ್[3]ಪಂಚೆ[3]ವೋಯ್ತು ತಾರಗೆ
ಬೆಳಗ[4]ಱತು[4]ದು ಹಿಮಕರಂಗೆ [5]ನಾಡೆ[5] ಚಕೋರಾ ।
ವಳಿ ಬೆಱಗಾದುವು ಕುಮುದಂ
ಗಳ ನಗೆಯಗೆಯೆತ್ತಿ ಪೋಯ್ತು ಮುನ್ನೇಸಱನೊಳ್ ॥ ೪

(ಲೀಲಾವತಿ, ೩-೫.)

ನಿಲ್ಲದೆ ತಮೋಗಜಂ ಕಿಱ
ದಿಲ್ಲದೆ ಬೆಳೆದೊಗೆದ ಪಡುವಣವನೀ ಜನಮಂ ।
ತಲ್ಲಿ ಮರವಾಯೆ ಪಡುಗಡ
ಲಲ್ಲುದಿರ್ದುವು ಬಹಳ ತರಳ ತಾರಾಕುಸುಮಂ * ॥ ೫

---

[1] ವನ (ಗ.ಘ). [2] ದುದಯಂ (ಖ.ಬ). [3] ಪಿಂದೆ (ಖ.ಬ.) ಪಿಂಬು (ಅ).
[4] ಗುಳಿ (ಅ). [5] ಮಾಯ್ದು (ಅ). * ಈ ಪದ್ಯ (ಖ.ಬ). ಪ್ರತಿಗಳಲ್ಲಿಲ್ಲ.

ಒದವಿದ ತಾರಗೆಗಳ್ ನಿ
ಲ್ಲದವೆಲ್ಲಂ ಪರೆದು ಪೋಗೆ ಬೆಳಗಪ್ಪಾಗಳ್ ।
ಚದುರಂಗದ ಬೆಳ್ಗರುವುಡು
ಗಿದ ನೀಲದ ಮಣಿಯ ಮಾಡ್ಕೆಯಾಯ್ತಾಕಾಶಂ ॥ ೭

ಒದವಿದ ಗಗನಾಂಗಣದೊಳ್
ಕೆದಱಿದ ಪೂವಲಿಯ ಕಸವನೇಂ ಕಳೆದರೊ ದಿ ।
ಕ್ಸುದತಿಯರೆಂಬಂದದಿನೊ
ರ್ಮೊದಲೊಳ್ ಮಿರ್ಗ ಪರೆದು ಪೋದುವರುಣೋದಯದೊಳ್ ॥

ಎಸಗಿದುದು ತಣ್ಣೆಲರ್ ನಾ
ಲ್ದೆಸೆ ಪಳಚನೆ ತೊಳಗಿ ಬೆಳಗಿ ತುಱುಗಿದ ತಾರಾ ।
ಪ್ರಸರಮವು ಕಂಚಗಾಱಿ
ಪ್ರಸರಮನುಡುಗಿದವೊಲುಡುಗಿ ಪೋದುವು ನಭದೊಳ್ ॥ ೮

[1]ಲತಿಕಾಲಾಸ್ಯೋ[1]ಪದೇಶವ್ಯಸನಿ ನವಲತಾಂದೋಳಿಕಾಮೋದಸಂತ
ರ್ಪಿತ ಚಂಚಚ್ಚಂಚರೀಕಂ ಕಮಲವನರಜೋರಂಜಿತಾಂಗಂ ಪುಳಿಂದೀ ।
[2]ರತಘರ್ಮ[2]ಸ್ವೇದವಿಚ್ಛೇದನಪಟು ಮೃಗಸಂದೋಹರೋಮಂಥಫೇನೋ
ದ್ಗತಬಿಂದುಸ್ಯಂದಿ ತೀಡಿ[3]ತ್ತೆಸಗಿ ಸುರಭಿ[3]ವೈಭಾತಿಕಂ ಮಾತರಿಶ್ವಂ ॥ ೯

(ಕಾದಂಬರಿ, ಪೂ.ಭಾ ; ೧೪೫.)

ತೀರ್ದುದು ಸುವರ್ಣಮುಡುಪನೊ
ಳಿರ್ದೊಡೆ ಪಡಪಾ[4]ಗ[4]ದೆಂದು ರವಿಯಂ ಕರೆಯ ।
[5]ಲ್ಕಿರ್ದ[5]ಲರ [6]ಧಾರೆ[6]ಯುಟಿದವೊ
ಲಿರ್ದಪ[7]ನುಱೆ ಕಂದಿ ಪಡುವದೆಸೆಯೊ[7]ಳ್ ಚಂದ್ರಂ ॥ ೧೦

(ಅನಂತನಾಥಪುರಾಣಂ, ೮–೭೦.)

ಪೆಱದೆಗೆದು ಚಂದ್ರಿಕಾಜಲ
ಮಱತುದು ಕೆಸಱಂತೆ ತೋಱೆ ಗಗನಚ್ಛವಿ ಬಾಂ ।
ದೊಱೆಯಪರತಟದೊಳೆಳಮೀಂ
ಗುಱುಕುವ ಬಕನಂತಿರಿರ್ದುದಿಂದುವ ಬಿಂಬಂ ॥ ೧೧

(ಲೀಲಾವತಿ, ೭–೯೯.)

---

[1] ರತಿಕಾಲಾನ್ಯಾ (ಖ.ಬ). [2] ರತಿಖೇದ (ಖ.ಬ). [3] ತಂದಗುರ್ವಿಂನೆಗಳ್ದಭಿನವ (ಕ.) [4] ಱ (ಖ.ಬ). [5] ಲ್ಪೋಟ್ಟ (ಅ). [6] ದಾರಿ (ಕ.ಖ.ಬ.ಗ). [7] ನಿದೆ ಕಂದೆ ಪಡುವಗಡೆಯೊ (ಅ).

ಇಡಿದುದ್ದಂ ಬೆಳೆದೇಶ್ಗ್ವೆಟ್ಟದ ಬಿದಿಗರ್ಾಡೆಲ್ಲಮಂ ಬೇಗೆ ನಿ
ಚ್ಚಡರ್ವಂತಿರ್ದುದು ಸಂಜೆಗೆಂಪದಱ ಬಿತ್ತೊಂದೊಂದರಲ್ ತೋರ್ಪಿನಂ ।
[1]ಪಿಡಿದಂತಿರ್ದುವು[1] ನಟ್ಟ ಬಾಂದೊಱೆಯ ಮೀನೆಲ್ಲಂ ಕ[2]ಟಲ್ ತಂದ[2] [3]ಚೆಂ
ಗೊ[3]ಡೆಯಂತಿರ್ದುವು ಪಕ್ಕೆವೆಟ್ಟದೆಡೆಯೊಳ್ ನೀಹಾರರುಙ್ಮಂಡಲಂ ॥ ೧೨

ರಸವೊಸರ್ವ ಜೇನ ಬಱವು
ಟ್ಟಿ ಸುರಿದು ಕವಿದಿಟ್ಟ ಕಂದುವೆಳ್ಳಿಯ ಕೊಡನಾ ।
ಟಿಸಿ ಮುಡಿಗೆ ಸುತ್ತಿ ಬಿನದದೆ
ಬಿಸುಟ್ಟ ಪೂಮಾಲೆಯೆನಿಸಿದುದು ವಿಧುಬಿಂಬಂ ॥* ೧೩

ವಾರುಣಿ ಕಳ್ಳನೀಂಟಿ ಮಱೆದಿಕ್ಕಿದ ಬಟ್ಟಲೊ ಭೀತಿಯಿಂ ನಿಶಾ
ಸ್ವೈರಿಣಿ ಪೋಗೆ ಬಿರ್ದ ಕಿವಿಯೋಲೆಯ ಪತ್ರಮೋ ನಭೋ ।
ವಾರಣಮೊಲ್ಲದೊಕ್ಕ ದಧಿಪಾಂಡುರಪಿಂಡವೊ ಪೇಟೆನಲ್ಕೆ ನೀ
ಹಾರಮಯೂಖಮಂಡಲಮದೇನೆಸೆದಿರ್ದುದೊ ಪಶ್ಚಿಮಾದ್ರಿಯೊಳ್ ॥ ೧೪

(ಲೀಲಾವತಿ, ೩–೩.)

ಪುಡಿಯಡ[4]ರೆ[4] ನಿಮಿ[5]ರ್ದ[5] ಪುತ್ತಿನ
ಕುಡಿ ಕೆಡೆದತ್ತಾಲವೊಲೆದುದದಱಡಿಯೊಳ್ ತೂಂ ।
ಕಡಿ[6]ಸಿ[6] ಮಿಗಂ ಮುಂದಣಿಗೊ
ಗ್ರ್ಡಿಸಿದು[7]ದಾ[7] ಪಡುವ ಪಡುವಮೃಗಲಾಂಛನನಾ ॥ ೧೫

(ಲೀಲಾವತಿ, ೩–೪.)

ಆವರಿಸಿ ನಿಂದ ನಿಜಕಿರ
ಣಾವಳಿಗಳನುಡುಗಿಕೊಂಡು ತೀವಿದ ಕೊಳದೊಳ್ ।
ಕಾವುಡಿದ ಬಿಳಿಯ ತಾವರೆ
ವೂವಾಟ್ದವೊಲಾಟ್ದನಂಬುನಿಧಿಯೊಳ್ ಚಂದ್ರಂ ॥ ೧೬

ತಳರ್ದ ವಿಯೋಗಿನೀ[8]ನಯನ[8]ವಾಃಕಣಸಂಕುಳದಂತೆ ತಾರಕಾ
ವಳಿ ಮಸುಳ್ದತ್ತು ಯಾಮಿನಿಯ ಬೆನ್ನನೆ ಪೋಪ ದುಕೂಲಚೇಲದಂ ।
ಚಳಮೆನೆ ಪೋಯ್ತು ಚಂದ್ರಿಕೆ ನಭೋವಧು ಸೂಡಿ ಬಿಸುಟ್ಟ [9]ಮಾಲ್ಯಮಂ
ಡಳದವೊ[9]ಲಿರ್ದುದಸ್ತಗಿರಿಮಸ್ತಕದೊಳ್ ತುಹಿನಾಂಶುಮಂಡಳಂ ॥ ೧೭

(ಜಗನ್ನಾಥವಿಜಯಂ, ೧೬–೧೩೫.)

---

[1] ಇಡಿತಂದಿರ್ದುವು (ಕ). ಸಿಡಿತಂದಿರ್ದುವು (ಖ.ಬ). [2] ಟಲ್ವಚ್ಚ (ಗ.ಘ).
[3] ಜೇನೊ (ಕ). * ಈ ಪದ್ಯ (ಖ.ಬ.) ಪ್ರತಿಗಳಲ್ಲಿಲ್ಲ. [4] ರಿ (ಖ.ಬ). [5] ರ್ವ (ಖ.ಬ).
[6] ಪ (ಅ). [7] ದೋ (ಅ). [8] ಹೃದಯ (ಖ.ಬ). [9] ಮಾಲೆಮಂಡಳಿಸಿದೊ (ಖ.ಬ).

ವಾರುಣಿಯನೊಲ್ದು ಮುಟ್ಟಿದ
ಕಾರಣದಿಂ ಮುಟುಗುವಂತೆ ತನ್ನಯ ಕಟೆಯಂ ।
ನೀರೊಳಲೆವಂತೆ ಪಶ್ಚಿಮ
ವಾರಿಧಿಯೊಳ್ ಮಗ್ನನಾದನಂದಮೃತಕರಂ ॥ ೧೮

(ಲೀಲಾವತಿ, ೩-೬.)

ಭುವನಮನಾವಗಂ ಪುದಿದು ತೀವಿದ ತಣ್ಗದಿರ್ಗಳ್ ಪೊದಟ್ದು ಕೈ
ರವವನವಾದುವೆಯ್ದೆ ಪೊಸಮಲ್ಲಿಗೆಯಾದುವು ಮೌಕ್ತಿಕಂಗಳಾ ।
ದುವು ಸುರಸಿಂಧುವಾದುವು ಸುಧಾರ್ಣವಮಾದುವು ಚಂದ್ರಕಾಂತಮಾ
ದುವು ಹಿಮಮಾದುವಲ್ಲದೊಡೆ ಚಂದ್ರನ ಚಂದ್ರಿಕೆ ಮಾಯವಾದುದೇ ॥ ೧೯

(ಲೀಲಾವತಿ, ೩-೭.)

ತಾರಗೆಯ ಕುಮುದವನದ ಚ
ಕೋರಂಗಳ ಕಣ್ಗೆ ಕವಿದ ಕಟ್ತಲೆಯೆನೆ ನೀ ।
ಹಾರಕರನಲಸಿ ಪಟ್ಕೆಗೆ
ಸಾರಲೊಡಂ ಮುಗುಟೆ ಮರ್ಬು ಪರ್ಬಿತ್ತಾಗಳ್ ॥ ೨೦

(ಲೀಲಾವತಿ, ೩-೯.)

ಜಲಜಲಿಸುವ ಬೆಳ್ದಿಂಗಳ್
ತೊಲಗಲೊಡಂ ಮು[1]ಂದು[1]ಗೆಟ್ಟು ಶಶಿಮಂಡಲದೊಳ್ ।
ಮೊಲನೆಡಪೆ ಹರಿಣ[2]ನೆಡೆ[2]ಗಿಡೆ
ಮೊಲಗತ್ತಲೆಯಾಯ್ತು ಯಾಮಿನೀ[3]ನಿ[3]ರಸನದೊಳ್ ॥ ೨೧

(ಅನಂತನಾಥಪುರಾಣಂ, ೮-೭೪.)

ಮೂಡಣ ಸಂಜೆ ಕೆಂದಳಿರ ಕಾವಣದಂತಿರೆ ಚಂದ್ರಮಂಡಲಂ
ಬಾಡಿದ ಮಾಧವೀಮಧುರಮಂಜರಿಯಂತಿರೆ ತಾರಕಾಳಿ ನೀ ।
ರೋಡಿ ಕಟಲ್ದು ಬಿಟ್ದು ಕಟಿವೂಗೆಣೆಯಾಗಿರೆ ತಣ್ಣನಪ್ಪೆಲರ್
ತೀಡೆ ತಪೋವನಂಬೊಲತಿ ಪಾವನಮಾಯ್ತು ನಭಂ ಪ್ರಭಾತದೊಳ್ ॥ ೨೨

(ಮಲ್ಲಿನಾಥಪುರಾಣಂ, ೧೦-೧೩.)

ಮಿರ್ಱ ಗಗನಾಗ್ರದೊಳ್ [4]ಪಟೆಯ[4]ಮುತ್ತುವ್ವೋಲೊಂದೆರಡಿರ್ದುವಚ್ಚವೆ
ಳ್ದಿಂಗಳನೀಂಟಿ ಬಿಟ್ಟವು ಬಟಲ್ದ ಚಕೋರಿಗಳಸ್ತಶೈಲದೊಳ್ ।

---

[1] ಟ್ಟು (ಖ.ಬ). [2] ನಡಿ (ಅ). [3] ವಿ (ಅ). [4] ಪೊಳೆಯ (ಗ.ಘ).

ತಿಂಗಳೊಸರ್ತ‌ ಜೇನಬಱುವುಟ್ಟಿವೊಲಿರ್ದುದು [1]ತತ್ಪ್ರಭಾತದೊಳ್[1]
[2]ಕಂಗೊ[2]ಳಿಸಿತ್ತು ಮೂಡದೆಸೆ ಕಾಡೆಳವೆಕ್ಕಿನ ಕಣ್ಣಬಣ್ಣದಿಂ ‖ ೨೩

ಶರನಿಧಿಯಲ್ಲಿ ಸಂಭವಿಸಿದೆಂ ಕಮಲೋದರನೆಮ್ಮ ಭಾವನಿಂ
ದಿರೆಯೊಡವುಟ್ಟಿದಳ್ ಶಿವಲಲಾಟದ ಚಂದ್ರಮನಣ್ಣನೆಂಬುದಂ ।
ಪರಿಕಿಸದಂಧನೊತ್ತಿ ಪಿಡಿದಾಸ್ಯದೆ ಕಚ್ಚಿದನೆಂದು ಶಂಖವಾ
ಧರಣಿಧರಂಗೆ ಪುಯ್ಯಲಿಡುವಂದದಲಿರ್ದುದು ಸುಪ್ರಭಾತದೊಳ್ ‖* ೨೪

ವಾರಿಧಿಗರ್ಭನಂ ಹರಿಕರಾಶ್ರಯನುನ್ನತ ದೇವಪೂಜೆಗಾ
ಕಾರಣನಂ ಕರಂ ಶುಚಿಯನುಜ್ವಲನಂ ದುರಿತೋಪಹಾರಿಯಂ ।
ಕಾರಣಮಿಲ್ಲದೀಯಧಮನೆಂಜಲಮಾಡಿದನೆಂದು ಶಂಖವಾ
ಚಾರಧರಂಗೆ ಪುಯ್ಯಲಿಡುವಂದದೊಲಿರ್ದುದು ಸುಪ್ರಭಾತದೊಳ್ ‖* ೨೫

ತೆಗೆ ತೆಗೆ ಕಾಳಗತ್ತಲೆ ತೆರಳ್ದಿರದೋಡೆಲೆ ಸಂಜೆ ಪೋಗು ಪೋ
ಗಗಿಯದ ತಾರಕಾಳಿಯೆನಿಸುಂ ನಿಲವೇಡೆಲೆ ನಿದ್ರೆ ಬಂದಪಂ ।
ಪಗಲ ಬೊಜಂಗನೆಂದವನಿಗುತ್ಸವದಿಂ ನೆಱೆ ಸಾಱುವಂದದಿಂ
ನೆಗೆದುದು ದೇವವೇಶ್ಮದೊಳೆ ರೋಗಭಯಂಕರ ಶಂಖನಿಸ್ವನಂ ‖* ೨೬

ಮುಟ್ಟುಪಡಾಯ್ತು ಜೊನ್ನದುಣಿಸುಂಬ ಚಕೋರಚಯಕ್ಕೆ ಬಂಧನಂ
ಬಿಟ್ಟುದು ಪದ್ಮಕೋಶವೊಳಕೊಂಬ ಮದಾಳಿಗೆ ಚಕ್ರವಾಕ ನೀಂ ।
ಬಿಟ್ಟಿರಬೇಡ ನಿಮ್ಮನಿಯರೊಳ್ ನೆರೆಯೆಂದುಱೆ ಸಾಱುವಂತೆ ಬೊ
ಬ್ಬಿಟ್ಟು ಕಡಂಗಿ ಕೂಗಿದುದುವಾಗಳು ಕುಕ್ಕುಟನೊಂದು ನಿಚ್ಚಟಂ ‖* ೨೭

ವಾರಿಜಮಿತ್ರನಿಂ ಬಹನೆ ಕೂ ಶಶಿ ನೀಂ ಪೆಱಸಾರು ಸಾರು ಕೂ
ನಾರಿಯರಂಗದೊಳ್ ಪುದಿದ ಜಾರರೆನಿಪ್ಪವರೋಡಿಯೋಡಿ ಕೂ ।
ಕೀರ ಮದಾಳಿ ಕೋಗಿಲೆ ವಿಹಂಗ ಕಳಿಂಗಗಳೇಟಿಯೇಟಿ ಕೂ
ತಾರೆ ತಮಂಧ ಸಾರೆನುತೆ ಕೂಗುತಲಿರ್ದುದು ತಾಮ್ರಚೂಡನುಂ ‖* ೨೮

ಸರಸಿಜಮಿತ್ರ ಕೂ ತಮವಿದಾರಣ ಕೂ ಹಿಮಧೂಮಕೇತು ಕೂ
ನರರ ಜಡಾರಿ ಕೂ ಖಗಮೃಗಂಗಳ ಜೀವನರಕ್ಷಪಾಲ ಕೂ ।
ಪಿರಿದುಮುದಾರದಿಂದೆ ತಿಮಿರಂಗಳ ನುಂಗಿಪ ಜಾರಚೋರರಾ
ಹರಣವಿರೋಧಿ ಕೂ ಎನುತ ಕೂಗುತಲಿರ್ದುದು ತಾಮ್ರಚೂಡನುಂ ‖* ೨೯

---

[1] ಚಂದ್ರಮಂಡಲಂ (ಗ.ಘ). [2] ಸಂಗ (ಕ.ಖ.ಬ).

* ಈ ಪದ್ಯಗಳು (ಕ) ಪ್ರತಿಯಲ್ಲಿಲ್ಲ.

ಪಕ್ಕ ದ್ವಂದ್ವಂಗಳಂ ಝಾಡಿಸಿ ಕೆಲಕೆ ನಿಮಿರ್ದೊತ್ತಿ ಮೂಗಿಂದೆ ಗೋಣಂ
ಹಿಕ್ಕುತ್ತಂ ಬಂದು ಗೇಹಂಗಳನಡರಿ ನಿಶಾದೇವಿ ನೀಂ ಪೋಗು ಪೋಗಂ ।
ದರ್ಕಂ ಪೂರ್ವಾಚಲಕ್ಕೆಯ್ದಿದನೆನುತೆ ಕರಂ ಸಾಱುವಂದಂದದಿಂದಂ
ಕುಕ್ಕೂಕೂ ಎಂಬ ನಾದಂ ನೆಗಟೆ ನಗರದೊಳ್ ಕೂಗಿತಾ ತಾಮ್ರಚೂಡಂ ॥ ೩೦

ಬೆಳಗಾಗಲೆಟ್ಟಿ ಗಟಿಪುವ
ಗಿಳಿಗಳ [1]ಜಱುಚುವ[1] ಪಿಕಂಗಳೆಳಸುವ ಕೋಕಂ ।
ಗಳ ಕಳಕಳದಿನಿಸೊಱಗಿದ
ಕುಳಟೆಯರೆಚ್ಚತ್ತು ಭಯದೆ ತಳವೆಳಗಾದರ್ ॥ ೩೧

(ಲೀಲಾವತಿ, ೩–೧೧.)

ರಸದ ಮಳಯಜದ ಘುಸ್ರಣದ
ಕುಸುಮದ ಕಪ್ಪುರದ ಕವಿವ ಸೊವಡಿಂಗಳಿಗಳ್ ।
ಮುಸುಱೆ ನವನೀಲಪಟಮಂ
ಮುಸುಕಿದವೋಲಸತಿಯೊರ್ವಳಡಿಯಿಡುತಿರ್ದಳ್ ॥ ೩೨

(ಲೀಲಾವತಿ, ೩–೧೨.)

ಉಗುತುಂ ಪೂಮಾಲೆಯಂ ಸೋರ್ಮುಡಿಯಿನೆಡೆಗೆ ಬಿಣ್ಪಿಂಬವೋಲ್ ನೀವಿ
ವಗಿಸುತ್ತುಂ ತೂಕದಿಂದಂ ನಡೆಗೆಡಿಪ ನಿತಂಬಂಗಳಂ ಕಟ್ಟುವಂತ । [ಯಂ ಸಾ
ಕ್ಷಿಗಳಂ ಮುಚ್ಚುತ್ತೆ ನಿದ್ರಾಜಡತೆಯಿನಡಿ[2]ಗೋರೊರ್ಮೆ[2] ಭೂಛಾಯೆಯಂ ನುಂ
ಗುಗುಮೆಂಬಂತಾಗಳಕೋರ್ದಯಭಯವಶದಿಂ ಪಾಱ್ಬಿ [3]ಪೋತಂದಳೊರ್ವಳ್[3] ॥

(ಲೀಲಾವತಿ, ೩–೧೪.)

ಇನಿಯನಲಂಪಿನಿಂ ತೆಗೆದು ಚುಂಬಿಸಿ ತಂಬುಲಮಿಕ್ಕಿ ಸುಯ್ದು ಪೊ
ಯ್ದನುವಿಸಿ ಕೂಡೆ ನೊಂದ [4]ತುಟಿಯಂ[4] ತುದಿನಾಲಗೆಯಿಂದೆ ಪತ್ತಿದಿಂ ।
ಪನೆ ಸವಿವಂತಿರೀಂಟಿ ಕುಚದೊಳ್ ನಸುನಾಂಟಿದ ತನ್ನಖಾಂಕಮಂ
ತನುರುಹದೇಟ್ಗೆಯಿಂದೆಳ[5]ಸಿ[5] ನೋಡುತದೇಂ ಕಿಱುಜೋಡೆ ಪೋದಳೋ ॥ ೩೪

(ಲೀಲಾವತಿ, ೩–೧೬.)

ರಮಣ[6]ರ ಸತಿಯರ[6]ನಿನನ
ಸ್ತಮಿಸಲೊಡಂ ಬಂದು ಪುಗಿಸಿ ಮಗುಟ್ದುಂ ವಿಧುವ ।

---

1 ಗಜಱುವ (ಖ.ಗ.ಬ.) 2 ಗೊರ್ವೊರ್ಮೆ (ಖ). 3 ಯೆಯ್ತಂದಳಾಗಳ್ (ಖ).
4 ಧರಮಂ (ಖ.ಗ.ಬ). 5 ವಿ (ಖ.ಬ). 6 ವಸತಿಗಳ (ಅ).

ಸ್ತಮಿಸೆ ಪೊಱಮಡಿಸಿ ಕಳೆದುದು
ತಿಮಿರಂ ಪಾಣ್ಬೆಯರ ದೂತನಾಗಲೆವೇೞ್ಕುಂ ॥ ೩೫

(ಲೀಲಾವತಿ, ೩–೧೦.)

ನಸು[1]ನೆನೆಮೊ[1]ಯ್ಯನುಳ್ಳಲರೆ ಪೋೞ್ದಲೆ ಕಂದದೆ ಕೂಡೆ ಬಣ್ಣದಿಂ
ರಸವೊಸರ್ವಂತಿರೊಕ್ಕ ನಱುದಂಬುಲಕಂ [2]ಮುಡಿಯಿಂ[2] ಕನಲ್ದು ಬಿ ।
ೞ್ದ ಸೆವಲರ್ಗಂ ಮದಾಳಿ ಮೊರೆ[3]ದೆೞ್ದ[3]ಱಗುತ್ತಿರೆ ಬೀದಿಗಳ್ ಜನ
ಕ್ಕಸತಿಯರೆೞ್ದು ಪೋದುದನೆ ಪೇೞ್ವವೊಲಿರ್ದುವು ಸುಪ್ರಭಾತದೊಳ್ ॥ ೩೬

(ಲೀಲಾವತಿ, ೩–೧೭.)

ಉಗುೞ್ದುವು ಪೀರ್ದ ಕೞ್ತಲೆಯನಟ್ಟಿಸಲಾಱದೆ ಕಾಱುವಂತೆ ಕಾ
ಡಿಗೆಗಳನಾಗಳೋಪವರ ಕೇ[4]ಳಿ[4]ಗಳಂ ಕೊರಲೆತ್ತಿ ನೋಡುವಂ ।
ತೊಗೆದುವು ನೋಡಿ ನಾಣ್ಚಿ ತಲೆಯಂ ತೆಗೆವಂತಿರೆ ಪಾತ್ರಮಧ್ಯದೊಳ್
ತೆಗೆದುಡಗಿರ್ದುವೊಳ್ಗುಡಿಗಳಂ [5]ರತ[5]ದೀಪಿಕೆಗಳ್ ನಿಶಾಂತದೊಳ್ ॥ ೩೭

(ಲೀಲಾವತಿ, ೩–೧೮.)

ಕಡುನಲ್ಲಂ ನೆರೆ[6]ದಿರ್ಪನೆ[6]ಣ್ಣೆ ಸವೆದತ್ತಿಲ್ಲಿನ್ನುಮೋವೆತ್ತ ಸೋ
ರ್ಮುಡಿಯಿಂ [7]ಬಿ[7]ೞ್ದುದು ಪುಷ್ಪಮಾಲೆಯೆನುತುಂ ಮುಗ್ಧಾಕ್ಷಿ ಚಿಂ[8]ತಾತು[8]ರ ।
ಕ್ಕಡೆಯಾಗಿರ್ಪಿನಮೆೞ್ದಱಂಕೆಯುಲರಿಂದು[9]ದ್ಬುದ್ಧ[9] ಪಾರಾವತಂ
ಸೊಡರಂ [10]ಬೀಸಿದುದೆಯ್ದೆ ಕೇಳಲೆನಸುಂ[10] ತಾನಟ್ಟಿವಟ್ಟಂದದಿಂ ॥ ೩೮

(ಲೀಲಾವತಿ, ೩–೧೯.)

ಬೆಳಗಪ್ಪ ಜಾವದೈಕಿ
ಲ್ಗೊಳೆ ಶೀತಕ್ಕಾಱದಳ್ಕಿ ತೊಟ್ಟಿರ್ದ ಧರಾ ।
ತಳಮೆಂಬ ಪೆಣ್ಣ ಪೊಸಕಂ
ಚುಳಿಕೆಯ ಪೊಸಮುತ್ತನಂತಿರಾದುವು ಪನಿವುಲ್ ॥ ೩೯

ಯೋಗಿಜನಕ್ಕೆ ತತ್ವಗತಿಸಂಸ್ಥಿತಿಯುಂ ಕಳೆಯೊಳ್ ಕಳಾವಿದ
ರ್ಗಂ ಗುರುವೇಧೆಯುಂ ಕವಿಜನಕ್ಕೆ ಕವಿತ್ವದ ಸಾರಮುಂ ಬಹೂ ।
ದ್ಯೋಗಿ ಜನಕ್ಕೆ ತದ್ವಿಷಯಸಿದ್ಧಿಗಳುಂ ನೃಪರ್ಗನ್ಯರಾಜರಾ
ಜ್ಯಾಗಮವೃ[11]ದ್ಧಿ[11]ಯುಂ ಮನಕೆ ಪೆರ್ಚುವುದೊಪ್ಪುವ ಸುಪ್ರಭಾತದೊಳ್ ॥ ೪೦

---

[1] ನನೆಯು (ಕ.ಖ.ಬ). [2] ಕುರುಳಿಂ (ಅ). [3] ದೆರ್ದ (ಅ). [4] ರಿ (ಅ). [5] ತರ (ಖ.ಬ). [6] ದಪ್ಪೊಡೆ (ಅ). [7] ಸೋ (ಅ). [8] ತಾಂತ (ಅ.) [9] ದ್ಭೂತ (ಕ.ಖ.ಬ). [10] ಪೊಯ್ದುದು ಕೇಳಲಾಕಯಳಸಂ (ಅ). [11] ತ್ತಿ (ಖ.)

ಮುಂದೆ ಮಹಾಸುರಮಥನಂ
ಬಂದೇಱಿದನಮರಗಿರಿಶಿಖಾಗ್ರಮನೆಂದೋ ।
ರಂದದೆ ಮೊರೆವಳಿಯಿಂದರ
ವಿಂದೌಘದ ಮುಂದೆ ನಿದ್ದೆ ತಿಳಿದುವು ಕೊಳಗಳ್ ॥ ೪೧

ಹರಗಿರಿಯಂ ಪರಿದೇಱುವ
ಹರಿಪಾದಕ್ಕಮಮ ಸರಸಿ ಪರಪಿದ ನೀಲಂ ।
ಬೆರಸಿದ ಪೀತಾಂಬರಮೆನೆ
ಬಿರಿದಲರ್ದುವು ತುಂಬಿವೆರಸಿ ಪೊಂದಾವರೆಗಳ್ ॥ ೪೨

ಕೆಂಗದಿರನ ಕರಕಿಸಲಯ
ಸಂಗದಿನಾರಕ್ತಮಾದ ಕೆಂದಾವರೆಗಳ್ ।
ಸಂಗಡಿಸಿಯಲರ್ದವಂಗಜ
ನಿಂಗಳಮಂ ವಿರಹಿಗಳ್ಗೆ ನಲಿಗೆದಱಿದವೋಲ್ ॥ ೪೩

ಹರೆಯದ ಕಟ್ಟಿಲೆ ಪೋ ಪಲ್
ಮೊರೆದಪುವುಟಿದಿರ್ದ ಜೊನ್ನವಱಿಗಳ್ಗೆಂಬಂ ।
ತಿರೆ ಧವಳ ಜಲಜವಲರ್ದುವು
ಪರಿಹರಿಪಂತವಱ ಪುಟ್ಟುತನಕಲಗೊರ್ಳದೊಳ್ (?) ॥ ೪೪

ನಡು ನಸುಪೊಂಗಿ ಸುತ್ತಱಿಯೆ ಪೊತ್ತಿದೆಸಟ್ಮೊನೆವೆರ್ಚೆ ತಣ್ಣೆಲ
ರ್ಗೆಡೆದೆಱಿಪಾಗೆ ಪೊಕ್ಕು ಸುಟಿಯುತ್ತಿರೆ ತಳ್ಪು ಸಡಿಲ್ದಗಲ್ದರಲ್ ।
ಪಿಡಿದುಡುಗಿರ್ದ ಕೇಸರದ ನುಣ್ಗೊನೆ ಸೂ[1][ನ][1] ಮರಲ್ದು ಚೆಲ್ವಿನೊಳ್
ಗಡಣಿಸಿದತ್ತು ಮುಂಬಗಲೊಳಂಬುರುಹಂ ಸರಸೀಸಮೂಹದೊಳ್ ॥ ೪೫

ಜಗಮಂ ಬೆಳಗುವ ಮಗನಂ
ಗಗನಂ ಪಡೆದೊಸಗೆಗಂದು ವಾ[[2]ರಿ[2]]ನೃಪಂ ತೊ।
ಟ್ಟಗೆ ಬಿಟ್ಟ ತಮದ ಸೆಱೆಯೆನ
ಲೊಗೆದುವು ಮುಂ ಸಿಲ್ಕಿದಳಿಗಳಲರ್ದಂಬುಜದಿಂ ॥ ೪೬

ಇನನ ವಧೂಟಿಯರೆಂಬೀ
ಮುನಿಸಿಂದಿರದೆಯ್ದೆ ಮುತ್ತಿ ಗಳಗರ್ಜನೆಗೆ ।

---

[1] ನೆ (ಕ), ನು (ಖ.ಬ). [2] ರೆ (ಕ), ಲೆ (ಖ.ಬ.)

ಯ್ವನುಪಮ ತಮೋ ಭಟಾರ್ತವಿ
ವೆನೆ ಜಿನಗುತ್ತಿದ್ರುವಳಿಗಳಬ್ಜಾಕರದೊಳ್ ‖ ೪೭
(ಕುಸುಮಾವಳಿ, ೧-೪೮.)

ತನಿ[1]ವಂಡಂ ತೊ[1]ರೆವಿಟ್ಟು ಕುತ್ತೆಸಟ್ಟಿಳೊತ್ತಿಂದೋಡಿ ನಿಂದೂಡುವ
ಬ್ಜಿನಿಯೊಳ್ ಗೋಸಗೆಯುಂಡು ಪಾಡುವಳಿಯಿಂ ಚಂಡಾಳಬಾಳಾಕಳ ।
ಧ್ವನಿಯೊಳ್ ಮಂದ್ರತೆಯಂ ತಗುಳ್ಚಿ ಕಿವಿಪೊಕ್ಕ[2]ಶಂಗವೇಂ[2] [3]ಸೌಖಶಾ
ಯನಿಕಂ[3] ತಾನೆನಿಸಿತ್ತೊ ಸೆಜ್ಜೆವನೆಯೊಳ್ [4]ಪ್ರಾಭಾತಶೀ[4]ತಾನಿಲಂ ‖ ೪೮
(ಅನಂತನಾಥಪುರಾಣಂ, ೮-೭೯.)

ಅಟ್ಟಳೆಯಂ ಪಳಂ[5]ಚಲೆದು[5] ಗೋಪುರಮಂ ಪರಿದೇಱಿ ಕೋಂಟೆಯಂ
ಮೆಟ್ಟಿ ಸುಧಾ[6]ಶ್ರಮಾ[6]ವಳಿಗೆ ಲಂಘಿಸಿ ಹರ್ಮ್ಯತಳಕ್ಕೆ ಪಾಯ್ದು ಚೌ ।
ವಟ್ಟದೊಳೆಯ್ದಿ ದೇವಕುಲ[7]ದಾ[7]ದಲೆಯಿಂ ಗಗನೋ[8]ದ[8]ರಕ್ಕೆ ಧೀಂ
ಕಿಟ್ಟಿದು ದುಂದುಭಿಸ್ವನಮನೇಳಿಸಿ ಭೋಂಕನೆ ಶಂಖನಿಸ್ವನಂ ‖ ೪೯
(ರಾಮಚಂದ್ರಚರಿತಪುರಾಣಂ, ೫-೧೦೭.)

ಪಾಡಟಿದಂತರಂಗವಿರಹವ್ಯಥೆ[9]ಯಿಂ[9] ಬೞತೋಡುವಂತೆ ಬಾ
ಯ್ಗೂಡಿ ಪೊದಟ್ದ ಕಂಬನಿಯ ಮುಂಬ[10]ನಿಯಿಂಬಿನೊಳಂ[10] ಮಱುಂಗಿ ತೇಂ ।
ಕಾಡಿ ಕೊರಲ್ ಪೊಣರ್ಚ ಪುಳಕಂ ನೆಗೆತಪ್ಪಿನ ಹಮ್ಮದಂಗಳಿಂ
ಕೂಡುವ [11]ನಲ್ಲಳಟ್ಟೆಯಱಿದೊಂದಿನಿಸಿರ್ದುವು[11] ಜಕ್ಕವಕ್ಕಿಗಳ್ ‖ ೫೦
(ಅನಂತನಾಥಪುರಾಣಂ, ೮-೭೮.)

ಎಱಕೆ ನೆಱಿಲ್ದಿರೆ ಕೊರಲೊಡ
ನೊಱಗಿರೆ ಮದನಾಂಬು ಸುರಿಯೆ ಕಂಗಳ್ ಸುಖದಿಂ ।
ಕಱುಕಿಱುದೆಱೆದಿರೆ ಸುರತದ
ಮ[12]ಱುಕಂ[12] ಪೊಸತಾಯ್ತು ಜಕ್ಕವಕ್ಕಿಯ ಪೊಣರೊಳ್ ‖ ೫೧

ಬರಲಿದಿರ್ವಂದು ಮೈಗಳೆರಡಿಲ್ಲದೆ ಪಕ್ಕದಿನಪ್ಪಿ ಕಂಗಳಿಂ
ಸುರಿಯೆ ಮುದಶ್ರು ಮುಂದಲೆಯ ತುಪ್ಪುಟನೊಯ್ಯನೆ ಕಚ್ಚಿ ಚಂಚುವಿಂ ।

---

[1] ವಣ್ಣಂ ಪೊ (ಅ.) [2] ಸಂಗದಿಂ (ಅ.) [3] ಸೌಖ್ಯಸಾಯನಿಕಂ (ಅ), ಸೌಖ್ಯ ತಾನೆನಿಸಂ (ಕ), ಸೌಖ್ಯಸಾನಿನಿಕಂ (ಖ.ಬ). [4] ಸುಪ್ರಾತಗೀ (ಅ), ಸುಪ್ರಾತಶೀ (ಕ). [5] ಚಿಪುರ (ಅ). [6] ಗೃಹಾ (ಅ). [7] ಕಾ (ಕ). [8] ತ್ಕ (ಕ.ಖ.ಬ). [9] ಯಂ (ಅ). [10] ದದಿಂ ಪೊನಲೊಳ್ (ಅ). [11] ಗಗ್ಗರಿಕ್ಕೆ ಮೆಱೆದೊಂದಿ ನಿಮಿರ್ದುವು (ಅ). [12] ಱಿತಂ (ಕ).

ಸರಸಮೃಣಾಳನಾಳದ ಕುಸುಂಕುಱನತ್ತೆಳವೊಯ್ದು ಕಾಂತನೊಳ್
ನೆರೆದು ರಥಾಂಗ ಕಾಂತೆಯೆರ್ದೆಯಾಱಿದುದಾದಮೆಗಂ ಪ್ರಭಾತದೊಳ್ ॥ ೫೨

ಎತ್ತಣಿನಕ್ಕೆ ಬಂದು ದನಿದೋಱೆ ಸಮುತ್ಸುಕಲೋಲಲೋಚನಂ
ಪತ್ತೆ ಸಮಂತು ತಳ್ತೆಱಗಿ ಪಕ್ಕದಿನೊರ್ವರ್ದಲಪ್ಪೆ ಚಂಚುವಿಂ ।
ನೆತ್ತಿಯ ತುಪ್ಪಟಂ ಕರ್ದುಕಿ ಮೆಯ್ಯೆಡೆ ಕೂಡಿ ಸಮಾನ ಹರ್ಷದಿಂ
ದುತ್ತರಮಪ್ಪಿನಂ ಕೊಳಡೊಳಿರ್ದುವು ಸಂಧಿಸಿ ಜಕ್ಕವಕ್ಕಿಗಳ್ ॥ ೫೩

ಪರೆಯೆ ಕುರುಳ್ಗಳಂತೆ ತಿಮಿರಂ ಮುಗಿಯುತ್ತಿರೆ ನೆಯ್ದಿಲ[1]ಕ್ಷಿ[1]ಯಂ
ತಿರೆ ಬೆಮರಂತಿರಾಱುತಿರೆ ತಾರಗೆ ತೀರೆ ವಿಭಾತಕಾಂತನೊಳ್ ।
ನೆರೆದು ಸುಖಾಂತ್ಯದೊಳ್ ಕರಗುತಿರ್ಪ ಮನೋಹರಿಯಾರ್ದ್ರಕುಂಕುಮಾಂ
ಬರಮೆ [2]ಜಗುಟ್ಟಿ[2]ವೊಲ್ ಬೆಳತುದ್ಯೆಂದ್ರಿಯ ಸಾಂಧ್ಯಮಯೂಖಪಲ್ಲವಂ ॥ ೫೪
(ಲೀಲಾವತಿ, ೩–೮೦.)

ಇನನ ಬರವಿಂಗೆ ಪೂರ್ವಾಂ
ಗನೆ ಕುಂಕುಮಪಂಕದಿಂದಲಂಕರಿಸಿದಳೋ ।
ತನುವನೆನೆ ಸಂಜೆ ರಂಜಿಸಿ
ತಿನನುದಯಮನಱಿಪುವಂತೆ ಮೂಡಣ ದೆಸೆಯೊಳ್ ॥ ೫೫

ಕಮಲಿನಿಗಂ ಕೋಕದ್ವಯ
ಸಮುದಯಕಂ ಕೆಟ್ಟರಳಿದರೆಂದಿನನೆ ಪಸಾ ।
ಯಮನಟ್ಟಿದಂತೆ ಮೆಱೆದುದು
ನಿಮಿರ್ದರುಣೋದಯದೊಳೆಸೆವ ಸಂಧ್ಯಾರಾಗಂ ॥ ೫೬
(ಅನಂತನಾಥಪುರಾಣಂ, ೮–೬೫.)

ಪಡುವಲ್ ಚಂದ್ರನ [3]ಬೆ[3]ಳ್ವೆಳ
ಗೊಡರಿಸುವರುಣೋದಯಾಂಶು ಮೂಡಲ್ ಕೈಕೊಂ ।
ಡೆಡೆಯಣ ತಮವೊಪ್ಪಿದುದಿರು
ಳುಡುಗಿದ ಕಟ್ಟಿಲೆಯ [4]ಬಟಿಯ ಮಱಿಗಳಿವೆನಿಸಲ್[4] ॥ ೫೭
(ಅನಂತನಾಥಪುರಾಣಂ, ೮–೬೩.)

ವಾಯಸಕೋಟಿಯೂರ ಬನದಿಂ ಪಥಿಕರ್ ಸಲೆ ಕೇಳುವಂತೆ ಕಾ
ಕಾಯೆನುತೂರನೆಯ್ದಿದುವು ಗೂಗೆಗಳೋಡಿ ಘು ಘುಮ್ಮೆನುತ್ತೆ ನೀ ।

---

[1] ಚ್ಚಿ (ಅ). [2] ಬಳಲ್ದ (ಅ). [3] ಕೊ (ಕ.ಖ.ಬ). [4] ಬೆಳೆಯಮಱಿಯೊಗುವೆಳೆಯೊಳ್ (ಕ.ಖ.ಗ.ಬ).

ಡಾಯುಮವ್ರೋದುದೀ ಜಗಮುಮೆಲ್ಲಿಯುಮಿಲ್ಲೆನೆ ನುಂಗಿ ನೀಲಶೈ
ಲಾಯತಮಾದ ಕತ್ತಲೆಯಡಂಗಿದುದೇಸ್ಗೆಯ ಸುಪ್ರಭಾತದೊಳ್ ॥ ೫೮

ತೆಱೆದುವು ಗೋಪುರಪ್ರತತಿ ಸೆಜ್ಜರದಿಂ ಗಜರಾಜಿಯುತ್ಸವೆ
ಬ್ದುಱೆ ದನಿದೋಱೆದೌ ಬಿಡದೆ ನೇಲ್ದುದು ಜಾಯಿಲನುಕ್ಕಡಕ್ಕೆ ಪೊ ।
ಕ್ಕಱುವುಲಿ ಕಾಣಿಸಲ್ಕಣದೆ ಸಂಚರಮಾದುದು ರಾಜಗೇಹದಿಂ
ಪೊಱಮಡುತಿರ್ದುದುದ್ಧತವಿಳಾಸದೆ ಪಾಳಿಯದಂಗನಾಜನಂ (?) ॥ ೫೯

ತೊಡೆ ತೊಡೆಯೊಳ್ ಮರಳ್ದು ನಿಲೆ ಪೇರುರಮುಂ ಮೊಲೆಯುಂ ಮರಲ್ದೊಡಱ
ಲ್ದಡಸಿರೆ ಮಧ್ಯಭಾಗಯುಗಳಂ ನಳಿತಂದು ತಗುಳ್ದು ಪತ್ತಿ ಚೆ ।
ಲ್ವಡೆದಿರೆ ಕಂದದೊಳ್ ಭುಜಲತಾವಳಿ ತಳ್ತಿರೆ ಬಾಯೊಳಗೊಂದಿ ಬಾಯ್
ತೊಡರ್ದಿರೆ ಕೂಡೆ ನಿದ್ದೆ ತಿಳಿದರ್ದುವು ನಲ್ಲರ್ಪೊಣರ್ ನಿಶಾಂತ್ಯದೊಳ್ ॥ ೬೦

ಅಳಿದ ಕುರುಳ್ ತಡಂಮುಡಿದ ಸೋರ್ಮುಡಿ ಬೀಗಿ ಬೆಳರ್ತ ದೋರೆವಾಯ್
ಮಳಮಳಿಸುತ್ತಮಿರ್ಪ ನಗೆಗಣ್ ನಸುಜೋಲ್ದುಡೆ ಕೊಂಕಿದೋಲೆ ಚ ।
ಪ್ಪಲರ್ದ ಘನಸ್ತನಂ ನವನಖಾಂಕಮಲಂಕರಿಸಲ್ ನಿಜೇಚ್ಛೆಯಿಂ
ಸುಳಿವಬಲಾಜನಂ ದಿನಕರೋದಯಕಾಲದೊಳೊಪ್ಪಿ ತೋಱುಗುಂ ॥ ೬೧

ಊದಿದುದು ತಣ್ಣೆಲರ್ಗಳಳಿ
ನಾದಂ ಗಾಂಧರದೊಳೊಂದಿ ನೆಗೞ್ದುದು ಪದ್ಮಾ ।
ಮೋದಮಿನಿಸಿಂ ತೊವರ್ತೊವ
ರಾದುವು ಕೂಗಿದುವು ತಾಮ್ರಚೂಡಚಯಂಗಳ್ ॥ ೬೨

ಪರೆದುದು ಮುಬ್ಬು ಪರ್ಬಿದುದು ಕೆಂಬೆಳಗಿಂದ್ರದಿಶಾವಿಭಾಗಮಂ
ಸುರಭಿ ಸಮೀರನೂದಿದುದೆಸಱ್ಮಿಸುಕಲ್ ತೊಡಕಿತ್ತು ಪಂಕಜಂ ।
ಸರಮಟಿದೊಂದನೊಂದೆಳಸುತಿರ್ದುವು ಕೋಕಮುಲೂಕಸಂಕುಳಂ
ಚರಿಯಿಸಿ ಬಂದಡಂಗಿದುವು ಪಕ್ಕಿಗಳೆದ್ದುವು ಸುಪ್ರಭಾತದೊಳ್ ॥ ೬೩

ಕಱೆದುವು ಪಸಿ[1]ಪುಲ್ಲೊಳ್[1] ಕಂ
ದೆಱೆದುವು [2]ನವಿಲೆರ್ದುಕರಿಣಿಕರ್ಣಂಗಳನೆ[2] ।
ಚ್ಚಱಿಸಿದುವಂಗುಳಿಯಿಂ ಬಾಯ್
ದೆಱೆದುವು ಸಿಂಗಂಗಳಲ್ಲಿ ಮುನ್ನೇಸಱಿನೊಳ್ ॥ ೬೪
(ಕಾದಂಬರಿ, ಪೂ.ಭಾ., ೧೪೨.)

---

[1] ಪುಲ್ಗಳ (ಅ), ವುಲ್ಗಳ್ (ಕ), ಪುಲ್ಲಿಗೆ (ಖ.ಬ). [2] ಪುಲಿಗಳ್ ನವಿಲ್ಗಳುಂ ಕರಿಗಳನೆ (ಕ.ಖ.ಬ).

ಧೃತನಿದ್ರಾಲಸ್ಯಭಾರಂ ತೊಲಗೆ ಬಿದಿರ್ದಲರ್ ಪಂಕಮಂ ಕೂಡೆ ತೀನೆ
ರ್ದ ತನುಸ್ಥಾನಂಗಳಂ ಕೊಂಕಿನೊಳಡಿಗಡಿಗಂದಂಟಿ ಸೋಂಕೆತ್ತಿ ಕೂಗಿ
ತ್ತತಿರಾಗಂ ಕುಕ್ಕುಟಂ ಕುಂಟಣಿಯರ ಬೆಸದಿಂದೊತ್ತೆಗೊಂಡನ್ಯಕಾಂತಾ
ರತಿರಾಗಶ್ರಾಂತೆಯರ್ಗಂದುದಯದೊಸಗೆಯಂ ಸಾಱುವೊಂದಂದದಿಂದಂ ॥ ೬೫

ಒದವಿದ ನಿದ್ರೆ ಪಿಂಗೆ ಕುಸಿದೊಯ್ಯನೆಡಂಗಿದ ಗೋಣನೆತ್ತಿ ನೀ
ರದಪಥದತ್ತಲೊರ್ಗುಡಿಸಿ ನೋ[1]ಡಿ ಶಿರೋಧರ[1]ಕೇಸರಂಗಳಂ ।
ಬಿದಿರ್ದು ತಟಂತಟೆಂದೆಱಕೆಗುಟ್ಟಿ ತಗುಳ್ದೊಡನೊತ್ತಿ ಕೋೞಿ ಕೂ
ಗಿದುದಮರ್ದಪ್ಪಿದೋಪರೆರ್ದೆ ಪವ್ವನೆ ಪಾಱೆ ನಿಶಾವಸಾನದೊಳ್ ॥ ೬೬

ಕಲಸಿದ ಕೂೞ ತಂಬುಲದಲಕ್ಕಿಯ ಮೊಟ್ಟೆಯ ಮೊಟ್ಟೆ ಬೆನ್ನೊಳ
ಗ್ಗಲಿಸಿರೆ ಕಯ್ಯ ಕೈದು ಪಸುರ್ವಟ್ಟೆಸೆವಕ್ಷತೆ ತೊಟ್ಟ ಕೆರ್ಪುಗಳ್ ।
ಬಲದ ಹಸುಂಬೆ ನಾಂದೆ ವಳಯಕ್ಕಧಿದೇವತೆ[2]ಕೂರ್ಗೆ[2] ಬಂಧುಗಳ್
ನೆಲಸುಗೆನುತ್ತೆ ಮೇಲ್ ಪರಸಿದರ್ ಪಥಿಕರ್ ನಡೆದರ್ ಪ್ರಭಾತದೊಳ್ (?)॥ ೬೭

ಅರೆರಥ ಹೊನ್ನಗಾ[3]ಲಿ[3] ನಸು ಪಿಂಜ[4]ಳು[4]ಕುತ್ತಿರೆ ರನ್ನದೀಸು ಮೇ
ಲ್ಮರಲೆ ರಥಾಗ್ರದೊಳ್ ಪದುಳಮಿರ್ದರುಣಂ ನಸುಬಿಟ್ಟು ನೇಣನ ।
ಚ್ಚರರೆಯೆನುತ್ತುಮಾ[5]ಲಿ[5] ನಭಮಂ ತುಡುಕುತ್ತಿರಲಾ ಹರಿವ್ರಜಂ
ಹರಿದಡರ್ದೇಱೆ ಬಂದುದಯಶೈಲಮನೇಱಿದನಬ್ಜಿನೀಪ್ರಿಯಂ ॥ ೬೮

ಒಳವು ಮಣಿನಿಕರಮುದಯಾ
ಚಳದೊಳ್ ಗಡಮೆಂದು ಬಂದು ನಿಂದಳ್ಗಿಂದ್ರಂ ।
ಕುಳಿಶದೊಳೆ ಮೀಂಟಿ ಮುಗುಟ್ದು
ಚ್ಚಳಿಸಿದ ಮಾಣಿಕಮನರುಣಕಿರಣಂ ಪೋಲ್ತಂ ॥ ೬೯

ತಡೆಯದೆ ತಮಮೆಲ್ಲಮನೊಂ
ದೆಡೆಯೊ[6]ಳ್[6] ತಂದೊಟ್ಟಿ ಪೂರ್ವದೆಸೆಯೊ[7]ಳ್[7] ಧಾತ್ರಂ ।
ಸುಡಸುಡಲುರಿವೆರಸಿದ ಬ
ಲ್ಗಿಡಿಯಂ ಪೋಲ್ತೆಸೆದನರುಣಕಿರಣಸಹಸ್ರಂ ॥ ೭೦

ಜಲಧಿಚಳೋರ್ಮಿಚಾಮರಚಯಂಗೆ ದಿಶಾಧಿಪದಿಗ್ಗಜೇಂದ್ರಸಂ
ಕುಳಪರಿವಾರ[8]ಭೋ[8]ಗಿಗೆ ನಭೋಮಣಿಮಂಟಪಮಂಡನಂಗೆ ಕ ।

---

[1] ಡುತನೆತ್ತಿಯ (ಗ.ಫ). [2] ದೂರ್ಕೆ (ಖ.ಬ). [3] ಡಿ (ಕ). [4] ಳಿ (ಕ).
[5] ರಿ (ಖ.ಬ). [6] ಳೆ (ಕ). [7] ಳೆ (ಖ.ಬ). [8] ಭಾ (ಅ).

ಣ್ಗೊಳಿಸೆ ಜಗನ್ಮಹಾಪ್ರಭುಗಭೀಕ್ಷಿಸಲೆತ್ತಿದ ಸುಪ್ರಭಾತಮಂ
ಗಳ ಮಣಿದರ್ಪಣಕ್ಕೆ ದೊರೆಯಾಯ್ತುದಯಾದ್ರಿಯೊಳರ್ಕಮಂಡಲಂ ॥ ೭೧
(ಲೀಲಾವತಿ, ೩-೮೨.)

ಸುರದಿಕ್ಕಾಮಿನಿ ಪೊಯ್ಯೆ ಮೇಗೊಗೆದ ಶೋಣಂ ಕಂದುಕಂ ತಾನಿದೆಂ
ಬರ ಮಾತಿ[1]ರ್ಕೆಮ[1] ಮೀಂಗಳೆಂಬಲರ್ಗಳಂ ಕೊಯ್ಯಲ್ಕೆ ತತ್ಕಾಂತೆ ಬಿ।
ತ್ತರದಿಂದೆತ್ತಿದ ಕೆಂದಳಂ ದಲೆನೆ ಕಣ್ಗಾದಂ ಬೆಡಂಗಾದನಂ
ಬರಲಕ್ಷ್ಮೀವೃತಚಂದ್ರಿಕಾ[2]ಧವ[2]ಳವಾಸಸ್ತಸ್ಕರಂ ಭಾಸ್ಕರಂ ॥ ೭೨
(ಚಂದ್ರಪ್ರಭಪುರಾಣಂ, ೮-೧೪೦.)

ಮುರರಿಪು ಪಾರಿಜಾತಕುಜಮಂ ಕೊಳೆ ಬಿಲ್ವಿಡಿದಂದು ಸೋಲ್ತನಿಂ
ಪರಿಣತನಪ್ಪೆನದ್ದಣದೊಳೆಂದೊಸೆದರ್ಚಿಸಿ ಮೂಡವೆಟ್ಟದೊ।
ಳ್ಗರುಡಿಯೊಳಿಂದ್ರನಾಂತ ಪೊಸಮಾಣಿಕದಡ್ಡಣಮಿಂತಿದೆಂಬಿನಂ
ಕರಮೆಸೆದಿತ್ತು ಶೋಣರುಚಿಯಿಂದುದಯಾದ್ರಿಯೊಳರ್ಕಮಂಡಲಂ ॥ ೭೩
(ಜಗನ್ನಾಥವಿಜಯಂ, ೧೬-೧೩೯)

ಸ್ಮರಪರಿತಾಪದಿಂ ಮಱುಗಿ ಕೋಟಲೆಗೊಂಡೆರ್ದೆಯಾಱಿ ಸುತ್ತಲುಂ
ಪರಿಪರಿದಾತ್ಮವಲ್ಲಭೆಯನೀಕ್ಷಿಸಿ ಕಾಣದೆ ಜಕ್ಕವಕ್ಕಿಗಳ್।
ಸರಸಮೃಣಾಳಮಂ ಶಿಖಿಗೆ ತೋಱಿದವೋಲ್ ಕರಗುತ್ತಮಿರ್ಪುದುಂ
ಕರುಣಿಸಿದಂತೆ ಬಂದುದಯಶೈಲಮನೇಱಿದನಂಬುಜಪ್ರಿಯಂ ॥ ೭೪

ನಿಶಿ ಬಿಟ್ಟೋಡೆ ಶಶಾಂಕನುನ್ನತಕರಂಗಳ್ ಬಾಡೆ ಕಂಜಾಳಿ ಸಂ
ತಸಮಂ ಸೂಡೆ ಮರಾಳಿ ಪಾಡೆಯೊಲವಿಂ ಚಕ್ರದ್ವಯಂ ಕೂಡೆ ಶೈ।
ತ್ಯಸಮೀರಂ ನೆಱೆ ತೀಡೆ ಕೈರವನಿಕಾಯಂ ಬಾಡೆ ಪೂರ್ವಾದ್ರಿ [3]ಕೆಂ
ಬಿಸಿಲಿಂದೊಪ್ಪಿರೆ ಮೂಡಿದಂ[3] ಭಗಣಶೋಭಾತಸ್ಕರಂ ಭಾಸ್ಕರಂ ॥ * ೭೫

ನಗೆಯಂ ಪಂಕಜವಕ್ತ್ರದೊಳ್ ದುಗುಡಮಂ ನೈದಿಲ್ಗಳೊಳ್ ಲಲ್ಲೆಯ
ಪ್ಪುಗೆಯಂ ಕೋಕಯುಗಂಗಳೊಳ್ ಪದಪಿನಿಂ ಕಣ್ಬೇನೆಯಂ ಗೂಗೆಯೊಳ್।
ಸೊಗಸಂ ದಿಕ್ತತಿಯೊಳ್ ಪೊದಟ್ಟಿ ಜಯಮಂ ರಾಜಾಂಗನಾನೀಕದೊಳ್
ಮಿಗೆ ಮೂಡುತ್ತುದಯಾದ್ರಿಯೊಳ್ ನೆಲಸಿದಂ ಪಂಕೇಜಿನೀವಲ್ಲಭಂ ॥ * ೭೬

ಎಳದಳಿರಂತೆ ಪೆರ್ಮರದ ಕೊಂಬುಗಳೊಳ್ ನವಧಾತುನಿರ್ಝರಂ
ಗಳ ಪೊನಲಂತೆ ಶೈಲಶಿಖರಂಗಳೊಳುಜ್ವಲಮಪ್ಪ ಮಾಣಿಕಂ।

---

[1] ರ್ಕದು (ಕ.ಖ.ಬ). [2] ವಿಮ (ಕ.ಖ.ಬ). [3] ಯಾಗಸಮಂ ಬಂದಿರದೇಱಿದಂ (ಖ.ಬ). * ಈ ಎರಡು ಪದ್ಯಗಳು (ಕ) ಪ್ರತಿಯಲ್ಲಿಲ್ಲ.

ಗಳ ರುಚಿ ಪರ್ವಿದಂತೆ ಸುರ[1]ಗೇಹ[1]ಕನತ್ಕಳಶಂಗಳೊಳ್ ತಳ
ತ್ತಳಿಸಿದುದೀಷದುನ್ಮಿಷಿತಮಂಡಳಚಂಡಕರಾಂಶುಜಾಳಕಂ ॥ ೭೭

(ಲೀಲಾವತಿ, ೩–೮೧.)

ಒಸಗೆಯನಂಬುಜಪ್ರತತಿಗುಬ್ಬಸಮಂ ಪೊಸನೆಯ್ದಿಲೋಳಿಗು
ರ್ಬಿಸುವೆಡರಂ ತಮಸ್ಸಮಿತಿಗೋತೊಡಗೂಟಮನಾ ವಿಯೋಗದಿಂ ।
ದೆಸಗುವ ಚಕ್ರವಾಕಮಿಥುನಕ್ಕೆ ದಿಶಾನನದುಜ್ಜ್ವಳಿಕ್ಕೆಯಂ
ಬಿಸಿಗದಿರ್ಗಳ್ ಕವಿಲ್ತೊಡನೆ ಸೂಸಿದುವಾದಮ ಸುಪ್ರಭಾತದೊಳ್ ॥ ೭೮

ಇದೆ ಹೇಷಾಘೋಷದಿಂ ವಾಹಳಿಗೆ ಕರೆವವೋಲ್ ಕಟ್ಟಿ ಬಂದಶ್ವಮಾಯಿ
ರ್ದುದೆ [2]ಗುರ್ಬಿಂ[2] ಪಣ್ಣಿ ಬಂದೋಜೆಗೆ ನಿಱಿಸಿದ ಕಟ್ಟಾನೆ ಸೇವಾರತೋತ್ಸೇ ।
ಕದಿನೀಗಳ್ ದೇವ ಬಂದಿರ್ದಪುದು ಸಕಳರಾಜನ್ಯಕಂ ಮಂತ್ರಿವರ್ಗಂ
[3]ಪದನಂ ಪಾ[3]ರ್ದಿರ್ಪುದಿನ್ನುಪ್ಪವಡಿಸು ಜನತಾನೇತ್ರನೀರೇಜ[4]ಭಾನೂ[4] ॥ ೭೯

(ಲೀಲಾವತಿ, ೩–೮೪.)

ದಾನೇಭಂ ಪುಂಗವಂ ಕೇಸರಿ ಸಿರಿ ಸುಮನೋಮಾಲೆ ಚಂದ್ರಂ ದಿನೇಶಂ
ಮೀನಂ ಕುಂಭಂ ಕೊಳಂ ಪಾಲ್ಗಡಲಿಭುರಿಪುಪೀಠಂ ಸುರೋದ್ಯದ್ವಿಮಾನಂ ।
ಶ್ರೀನಾಗಾವಾಸಮುಚ್ಚಂ ಮಣಿ[5]ಚ[5]ಯಮನಲಜ್ವಾಲೆಯೆಂದಿಂತಿವೆಲ್ಲಂ
ಮಾನಾಲಂಕಾರನೊಳ್ ಮಾಡುಗೆ ಜಿನಜನನೀಷೋಡಶಸ್ವಪ್ನದೊಳ್ಪಂ ॥ ೮೦

(ಲೀಲಾವತಿ, ೩–೭೫.)

ನವರೋಮಾಂಚದ ಕೀಲ್ ಸಡಿಲ್ದು ತೊಡೆ [6]ತೋಳ್[6]ಮೆಯ್ಯೆಲ್ಲಮೆಚ್ಚತ್ತು ಚಿ
ತ್ತವಧೂಬಾಲಮೃಣಾಳಬಾಹುಲತಿಕಾಸಂಶ್ಲಿಷ್ಟರತ್ಯಂತಿಕೋ ।
ತ್ಸವಸಂಸ್ಕಾರಿಕಮಾಗೆ ಕಣ್ದೆಱೆದುವೊಂದೇ[7]ಕ[7]ಕ್ಷಣಂ ನಿಂದು ಮೈ
[8]ಸವಿದೆಟ್ದಂ[8] ಮಣಿಮಂಚತಳ್ಪತಳದಿಂ ಸಾಹಿತ್ಯರತ್ನಾಕರಂ ॥ ೮೧

(ಅನಂತನಾಥಪುರಾಣಂ, ೮–೭೦.)

ಮಧುರಾಜ್ಯಾವೇಕ್ಷಮಂ ನೀನೊಡರಿಸು ತಲಸಂಸ್ಪರ್ಶನಂ ಮಾಡು ಸಂಧ್ಯಾ
ವಿಧಿಯಂ ನಿರ್ವರ್ತಿಸಚ್ಛಾರುಣಮಣಿಗಣದಿಂದರ್ಘ್ಯಮಂ ಭಾಸ್ಕರಂಗೆ ।
ತ್ತು ಧರಾದೇವೋತ್ತಮಾವರ್ಜನ ವಿರಚನೆಯಂ ತಾಳ್ದು ಶುದ್ಧಾತ್ಮನಾಗಿ
ರ್ದಧಿದೈವಾರಾಧನಂಗೆಯ್ ವಿವಿಧವಿಧಿಸಪರ್ಯೋಪಚರ್ಯಾಂಶದಿಂದಂ ॥ ೮೨

---

1 ಕೂಟ (ಅ). 2 ಪರ್ವಿಂ (ಅ.ಕ). 3 ಸದನಂಸಾ (ಕ.ಖ.ಬ). 4 ಮಿತ್ರಂ (ಖ.ಬ). 5 ಘ (ಕ). 6 ಗಳ (ಕ.ಖ.ಬ). 7 ತ (ಕ.ಖ.ಬ). 8 ನಿಮಿರ್ದೆದ್ದಂ (ಕ.ಖ.ಬ).

ಹಳಚಿತು ಸೂರ್ಯೋದಯಮೀ
ಸ್ಥಳಕೆಲ್ಲಂ ಕಾವ್ಯಸಾರಮೊಳಗೆಂದುದು ಹೊ ।
ಯ್ಸಳವಂಶಮೇರು ಯಾದವ
ಕುಳಾಂಬರದ್ಯುಮಣಿ ಸೋಯಿದೇವನೃಪಾಲಂ ॥ ೮೩

ಇದು ಸರಸ್ವತೀಸರ್ವಾಂಗದರ್ಪಣಾಯಮಾನ ಪ್ರತಿಭಾಸನೂತನ ಪುರಾತನ
ಪ್ರಮಾಣ ಕವಿಪುಂಗವಪ್ರಣೀತ ಮಹಾಪ್ರಬಂಧಸಾರೋದ್ಧಾರಮುಮ
ಷ್ಟಾದಶಸ್ಥಳವರ್ಣನಮಾರ್ಗಮನೋಹರಮುಂ ವೀರಹೊಯ್ಸಳ
ಸೋಯಿದೇವರಾಯ ವಿನೋದಾಕರ್ಣನ ಕೌತುಕೋ
ತ್ಪಾದಿತಮುಂ ಯಾದವಕಟಕಾಚಾರ್ಯ ಸುಕವಿ
ಸುಮನೋಬಾಣ ಜಾಮಾತೃ ಪರಮಚಿದಾ
ನಂದ ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ಕವೀಶ್ವರ
ಸಂಯೋಜಿತಮುಮಪ್ಪ ಸೂಕ್ತಿ
ಸುಧಾರ್ಣವದೊಳ್

ಸೂರ್ಯೋದಯವರ್ಣನಂ ನವಮಾಶ್ವಾಸಂ ಸಂಪೂರ್ಣಂ.



ಋತುವರ್ಣನಂ

ವಸಂತೋದಯವರ್ಣನಂ

ತರು ಮೃಗ ಪಕ್ಷಿ ಮೇಘ ಜಲ ವಾಯು ದಿಶಾಜನ ಕಾಯಭೋಗ ಭಾ
ಸ್ಕರ ವಿಧು ರಾತ್ರಿ ವಾಸರ ಸುರಾಲಯ ಪರ್ವ ರತೋಪಚಾರ ಸಿಂ।
ಧುರಮದಜನ್ಮ ಯಾನ ಮದನೋದಯ ಸಸ್ಯವಿಶೇಷಭಾವದೊಳ್
ಪರಿಣತನಪ್ಪವಂಗೆ ಋತುವರ್ಣನವಿಸ್ತರಮೊಪ್ಪಿ ತೋಱುಗುಂ॥ ೧

ಪದದೊಳ್ ಠಾಯಿಗಳೋ[1]ಯರಂ[1]ಬಡೆಯೆ ವಾಕ್ಯಾರ್ಥಕ್ಕೆ ಪಕ್ಕಾಗೆ ರಾ
ಗದ [2]ಮರ್ಯಾದೆಯ[2]ನುಕ್ರಿಯಾಂಗುಳಿವಿಳಾಸಂ ಭಾವಮಂ ತಾ[3]ಳೆ[3] ಕ।
ಬ್ಬದ ನಿರ್ವಾಹದ ಮೇ[4]ಗೆ[4] ಬೈಸಿಕೆ ಬೆಡಂಗಂ ಬೀಱೆ ನಿಂದೊರ್ವಳೋ
ದಿದಳಾಂದೋಳದೆ ಪಲ್ಲವಾಧರೆ ವಸಂತೋತ್ಪದ್ಯಮಂ [5]ಪ[5]ದ್ಯಮಂ॥ ೨

(ಅನಂತನಾಥಪುರಾಣಂ, ೬–೭೧.)

ವಿಕಸತ್ಪುಷ್ಪಾಟ್ಟಹಾಸಂ ಸ್ಮಿತಕುಸುಮರಜೋಭಸ್ಮ[6]ವಿಭ್ರಾಜಿ[6] ಮಾದ್ಯ
ತ್ಪಿಕನಾದಂ ಭೃಂಗಸಿದ್ಧಾಂಜನರಸಘುಟಿಕಂ ಪಲ್ಲವೋದ್ಯಜ್ಜಟಂ ಕ।
ಯ್ಯ ಕಪಾಲಂ ಚಂದ್ರಬಿಂಬಂ ತನಗೆನೆ ಜಗತೀಚಕ್ರಮಂ ಚೈತ್ರಕಾಪಾ
ಲಿಕನೆಂಬಂ ಬಂದದೇಂ ಮೋಹಿಸಿದನೊ ಮಧುಬಿಂದೂದ್ಗಮಂ ಗಂಧವಾಹಂ॥ ೩

(ಲೀಲಾವತಿ, ೯–೧೧೯.)

ನನೆದೋಱುತ್ತದಿ[7]ರ್ಮುತ್ತೆ[7] ಮುಂತೆ ಪನೆಗಳ್ ತೋರ್ಪಂತೆ ತಂಗಾಳಿ ಕೆಂ
ಗೊನ[8]ರೊ[8]ಳ್ ದಟ್ಟಡಿಯಿಟ್ಟುದೊಳ್ನಗೆ ಪೊದಟ್ದುತ್ತಬ್ಜದೊಳ್ ಕೋಕಿಲಂ।
ಕೊನರಂ ಕರ್ಚಿ ತೊದಳ್ಸರಂಗೆಡೆದುದೆತ್ತಂ ನಂದನಶ್ರೀಯ ನಂ
ದನನಾನಂದ[9]ನ[9]ನನ್ಯಜಂಗಣುಗನಾಯ್ತೆಂತೀ ವಸಂ[10]ತೋದಯಂ[10]॥ ೪

(ಅನಂತನಾಥಪುರಾಣಂ, ೬–೭೨.)

---

[1] ರಣಂ (ಅ). [2] ಮಾಧುರ್ಯಮ (ಅ). [3] ಳ್ದೆ (ಅ). [4] ಲೆ (ಅ). [5] ಗ (ಅ).
[6] ವೈಭಾಸಿ (ಖ.ಘ). [7] ರ್ಗಂತಿ (ಅ). [8] ಯಾ (ಕ.ಖ.ಬ). [9] ಮ (ಕ.ಖ.ಬ).
[10] ತಾಗಮಂ (ಅ).

ಎಳವೆಱೆ ದಾಡೆ ಕೆಂದಳಿರೆ ನಾಲಗೆ ಮಾಮರನಳ್ಳಿಗೊಂಬಿನೊಳ್
ಮಿಳಿರ್ವೆಳವಳ್ಳಿ ಬಾಲಮಲರ್ದೊಂಗಲೆ ಕೇಸರಮೆಂಬಿನಂ ಮನಂ।
ಗೊಳೆ ಮಧುಮಾಸಕೇಸರಿ ವಿಯೋಗಿಗಳೆಂಬ ಮೃಗಂಗಳಂ ಭಯಂ
ಗೊಳಿಸಿದುದುತ್ಕಕೀರ ಮದಕೋಕಿಲ ಗರ್ಜಿತ ತರ್ಜಿತಂಗಳಿಂ॥ ೫

(ಅಜಿತನಾಥಪುರಾಣಂ, ೬—೨೩ ; ಶಬ್ದಮಣಿದರ್ಪಣಂ, ಪುಟ ೫೫.)

ಮಧುಲಕ್ಷ್ಮೀನೃತ್ಯಹಸ್ತಂ ರತಿಯುವತಿಪಯಃಕೇಳಿಶೃಂಗಂ ಸುಧಾಂಭೋ
ನಿಧಿಥಕ್ಕಾವಾದ್ಯಕೋಣಂ ಮನಸಿಶಯಮಹಾತ್ರಸ್ತಹಸ್ತಾಂಕುಶಂ ವಾ।
ರಿಧರಾಧ್ವಕ್ಷೇತ್ರಸೀ[1]ರಂ[1] ಹಿಮಕರಸಲಿಲಾಧಾರಲೀಲಂ ತಟಾಕಾ
ವಧಿಯೆಂಬೊಂದಂದದಿಂದಂ ಪೆಱೆ ನೆಱೆ ಮೆಱೆದತ್ತಾರ ಕಣ್ಗಂ ಮನಕ್ಕಂ॥ ೬

ಸಿರಿ ಬಂದಾಶ್ರೈಸಿದಳ್ ಮಾಧವನುದರದೊಳೊತ್ತಿಟ್ಟುಕೊಂಡಂ ದಿನೇಶಂ
ಪಿರಿದುಂ ಕೂರ್ಪಂ ಸುಧಾಸೂತಿಯೆ ಮುನಿದಪನೆಮ್ಮನ್ವಯಕ್ಕೆಂದು ನೀರೇ।
ಜರುಹಂ ಕಾಯ್ಪಿಂ ನಿಜಾಗ್ರಾಯುಧವನಿಡೆ ಸಿಡಿಲ್ದೊಂದು ಭಾಗಂ ನಭಾಭ್ಯಾಂ
ತರದೊಳ್ ಸೂಸಿತ್ತೆನಲ್ಕೇನೆಸೆದುದೊ ಭಗಣಾನೀಕದಿಂದರ್ಧಚಂದ್ರಂ॥ * ೭

ವಿರಹಿಯ ಗಂಟಲಗಾಳಂ
ಸ್ಮರವೀರನ ಮಸೆದ [2]ಸೆಂ[2]ಡುಗೋಲ್ ಮಧುಲಕ್ಷ್ಮೀ।
ತರುಣಿಯ ಸೆಳ್ಳುಗುರೆನೆ
ಕರಮೆಸೆದತ್ತಂದು ಕೊಂಕಿದೆಳವೆಱೆ ನಭದೊಳ್॥ ೮

ಒತ್ತಂಬದೆ ವಿರಹಿಗಳಂ
ಚಿತ್ತಭವಂ ಬಂದಿವಿಡಿದು ಗಂಟಲ ಬಳೆಯಂ।
ಕೆತ್ತಿಸುವ ಬೊಮ್ಮಪಾಶದ
ಕೃತ್ತಿಗೆಯೆನೆ ತೊಳಗಿ ಬೆಳಗಿತೆಳವೆಱೆ ನಭದೊಳ್॥ ೯

ತಿಳಿಪಲ್ ವಾಸಂತಿಯಂ ಸಂದಿ[3]ಸಿ[3] ಪುಗಲೆನೆ ಪುಂಸ್ಕೋ[4]ಕಿಲಂ ಧಾಷ್ಟ್ಯದಿಂ[4]ಬಂ
ದೊಳಪೊಕ್ಕಡ್ಡೈಸಿ ಮಲ್ಲೀಮುಕುಳಕಲಿತಭೃಂಗಾವಳೀನೀಲಮುಕ್ತಾ।

---

[1] ಲಂ (ಬ). [2] ಸಿಂ (ಕ.ಖ.ಬ).

* ಈ ಪದ್ಯವು ಎಂಟನೆಯ ಸಂಧಿಯ ೨೫ನೆಯ ಪದ್ಯವಾಗಿ ಹಿಂದೆಯೇ ಬಂದಿದೆ. ಎಲ್ಲ ಪ್ರತಿಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಈ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಪುನಃ ಉಪಯೋಗಿಸಿರುವುದರಿಂದಲೂ ಇದರ ಮೂಲ ಸ್ಥಾನವು ಇದೋ ಅದೋ ಎಂಬುದನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ನಿಷ್ಕರ್ಷೆ ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವಾದುದರಿಂದಲೂ ಇದನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಉಳಿಸಿಕೊಂಡಿದೆ. [3] ಸೆ (ಅ). [4] ಕಿಲಡ್ಡಂಡಿಮಂ (ಕ.ಖ.ಬ).

ಫಳಮಂ ತಂದಿತ್ತು ಪಾದಂಬಿಡಿದು ನೆಗೆವಿನಂ ಕಂಟಕಂ ಚೂತಿಕಾಕೋ
ಮಳೆಯಂ [1]ನಿಶ್ಶೇಷದೋ[1]ಷಂ [2]ಮೆ[2]ಚ್ಚೆಯೆ ತಿಳಿಪಿದಂ ಪ್ರೇಮಕಾಂತಂ ವಸಂತಂ॥

(ಅನಂತನಾಥಪುರಾಣಂ, ೬-೭೪.)

ಮದನಂಗೀ ಲೋಕಮಂ ಸಾಧಿಸುವೆಡೆಗೆ ನೆರಂ ಬಂದುದೆಂಬಂದದಿಂದು
ನ್ಮದಕರ್ಣಾಟದ್ವಿ[ಜೋ][3]ತ್ಕೂಜಿತಕಳನಿನದಂ ಬಂದುದೆಂಬಂದದಿಂ ಪೋ।
ಣ್ಮಿದ ಭಾಸ್ವಚ್ಚಂದ್ರಬಿಂಬಕ್ಕಭಿನವಕಿರಣಂ ಬಂದುದೆಂಬಂದದಿಂ ಬಂ
ದುದು ನೀಳಾಂದೋಳಕೇಳೀವಿಳಸನಲಲನಾಗೀತಕಾಂತಂ ವಸಂತಂ॥ ೧೧

ಸ್ಮರರಾಗಾಂಧತ್ವದಿಂದಂ ಪಗಲೊಳಮಸತೀಕೇಳಿ ಪೊಣ್ಮಲ್ ವಿಯೋಗಾ
ತುರಜೀವಾಹಾರದಿಂದಂ ರತಿಪತಿ ತಣಿಯಲ್ ಪುಷ್ಪಚಾಪಾಸ್ತ್ರಟಂಕಾ।
ರರ[4]ವೋದ್ಭಿನ್ನಪ್ರಪಾಂಥ[4]ಪ್ರಕರಹೃದಯರಕ್ತಾಂಬುಗಳ್ ಕೂಡೆ ಮಾರ್ಗಾಂ
ತರದೊಳ್ ಸೂಸುತ್ತಿರಲ್ ಬಂದುದು ಶಿಶಿರನೃಪೋದ್ಯತ್ಕೃತಾಂತಂ ವಸಂತಂ॥ ೧೨

(ಕಾದಂಬರಿ, ಪೂ.ಭಾ., ೭೨೦.)

ಕಳಿಕಾಸಂಜಾತಚೂತಂ ಮುಕುಳಿತವಕುಳಂ ಪಲ್ಲವೋಲ್ಲಾಸಿ ಕಂಕೆ
ಲ್ಲಿ ಲತಾಂತಾಕ್ರಾಂತವಾಸಂತಿಕಮೆಸೆದುದು ಯೋಗಿವ್ರಜಸ್ವಾಂತಕುಂತಂ।
ವಿಲಸನ್ಮಲ್ಲೀಲತಾಂತಂ ರಟದಳಿಪಟಲಧ್ವಾಂತಮಿಂದುಪ್ರಭಾಸಂ
ಕುಲಭಾಭಾಸ್ವದ್ದಿಗಂತಂ ಜಿತಸಕಲಜಗತ್ಕಂತುಕಾಂತಂ ವಸಂತಂ॥ ೧೩

(ಜಗನ್ನಾಥವಿಜಯಂ, ೧೪-೪೨.)

ಬನಮಂ ಕೆಂದಳಿರಿಂದೆ ಬಾಸಣಿಸುತುಂ ದಿ[5]ಗ್ಭಿತ್ತಿ[5]ಯಂ ಬಂದ ಮಾ
ವಿನ [6]ಕಂ[6]ಪಿಂದಮೆ ಪೂಸುತುಂ ವಿರಹಿಯಂ [7]ಮತ್ತಾ[7]ಳಿನೀ ಕೋಕಿಲ।
ಧ್ವನಿಯಿಂದಂಜಿಸುತುಂ ಸಮಸ್ತಜನಮಂ ಪುಷ್ಪಾಸವಾಸಾರದು
ರ್ದಿನದಿಂ ಸೊರ್ಕಿಸುತುಂ ಪೊದಟ್ಟುದು ಜಗತ್ಕಾಂತಂ ವಸಂತಾಗಮಂ॥ ೧೪

(ಕಾದಂಬರಿ, ಉ.ಭಾ., ೭೮೧.)

ಬೆಳಪೀ ಚಂದ್ರಾಂಶು ಪೂತೀ ವಿಚಕಿಳ[8]ಮಲೆವೀ[8] ತಂಬೆಲರ್ ಬಗ್ಗಿಪೀ ಕೋ
ಕಿಳವೆನ್ನೊಳ್ ತಾವೆ ಮಾಟ್ಕುಂ ಭುವನಜಯಮನಾಂ ಕಯ್ದುಗೆಯ್ವನ್ನಮೇನಂ।
ದೆಳಮಾವಂ ನೆಮ್ಮಿ ತನ್ನೋಪಳ ಮೊಲಗೆಲನಂ ನೋಡುತುಂ ತುಂಬಿಯಿಂದಂ
ಗಿಳಿಯಿಂದಂ ಬೀರಮಂ ಪಾಡಿಸಿ ಪೊಗಟಿಸುವಂ ಚೈತ್ರದೊಳ್ ಚೈತ್ರಮಿತ್ರಂ॥ ೧೫

(ಜಗನ್ನಾಥವಿಜಯಂ, ೧೪-೪೧.)

---

1 ವಿಶ್ಲಿಷ್ಟರೋ (ಅ). 2 ಮ (ಅ). 3 ಜ (ಅ). 4 ವಂ ಪ್ರೊದ್ಭಿನ್ನಪಾರ್ಥ (ಖ.ಬ). 5 ಗ್ರಾಜಿ (ಅ). 6 ಕೆಂ (ಕ.ಖ.ಬ). 7 ಮುಕ್ತಾ (ಕ.ಖ.ಗ.ಬ). 8 ಲತೆಯಿಂ (ಕ.ಖ.ಗ.ಬ).

ಅಲರ್ವದನಾಯ್ತು [1]ಮುನ್ನಿನೆ ತಮಾಲದ ಕಿಟ್ಗವಲಿಂ[1] ತಳಿರ್ತ ಮಾ
ವಲೆದುದು ಬೆಳ್ವುಗೂಡಿದುದು ಮಲ್ಲಿಗೆ ತುಂಬಿಯ ಸಂತೆ ಸಂಭ್ರಮಂ।
ನಿಲೆ ನೆರೆದತ್ತು ಬಾನವೆಱೆ ಕೇದಗೆ ಬೆಳ್ಗಱಿಗಟ್ಟಿದಂತೆವೋಲ್
ಜಲಕನೆ ಮೇಲೆಮೇಲೆ ಕಳೆವೊತ್ತುದು ಬಂದ ವಸಂತಮಾಸದೊಳ್॥ ೧೬

ಒದವಿ ಧರಾತಳಕ್ಕೆ ಬರುತಿರ್ದ ಬಸಂತನ ಕೂಡೆ ಮಾವು ಬಂ
ದುದು ಮಧುದೂತಿ ಬಂದುದೆಳಮಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದುದಶೋಕವಲ್ಲಿ ಬಂ।
ದುದು ಸುರಹೊನ್ನೆ ಬಂದುದಿನಿತುಂ ನೆಱೆ ಬಂದುವು ಜಾತಿಯೊಂದೆ ಬಾ
ರದು ಕುಸುಮಾಸ್ತ್ರಭೂಪನದನಾವ ಜಗದ್ವಿಜಯಕ್ಕೆ ಪೇೞ್ವನೋ॥ ೧೭

ನನೆಯ ತೊಡಂಬೆ ಮಲ್ಲಿಗೆಯೊಳೊಂದೆರಡಾದುವು ಮಾಮರಂಗಳೊಳ್
[2]ಕೊ[2]ನರ್ಗೊನೆ ಮೂಱು ನಾಲ್ಕು ತಲೆದೋಱಿದುವುಂಡಿಗೆ ಸಾಧ್ಯಮಾದುದಿಂ।
[3]ದ[3]ನಗೆ ಜಗತ್ರಯಂ ಮಲೆವರಾರೆನುತುಂ ಕುಸುಮಾಯುಧಂ ರತಿ
ಸ್ತನಪರಿರಂಭಣಪ್ರಣಯಿ ಪಾಡಿಸುವಂ ಬಿರುದಂ ಮದಾಳಿಯಿಂ॥ ೧೮

(ಮಲ್ಲಿನಾಥಪುರಾಣಂ, ೫-೨೪.)

ಚದುರರ ಮೆಚ್ಚನೆಚ್ಚಱಿಪ ಮಾಧವಲಕ್ಷ್ಮಿಗೆ ಪತ್ರಭಂಗಮಾ
ದುದು ವನಮಾಲಿ ಪಂಕ್ತಿಗುರುಳಾದುದು ತುಂಬಿಗಳೋಳಿ ನಾದಮಾ।
ದುದು ಪಿಕನಾದಮು[4]ಟ್ಟ[4] ಬಿಳಿದಾದುದು ಚಂದ್ರಿಕೆ ನಲ್ಮೆ ದಿ[5]ಟ್ಟಿ[5]ಯಾ
ದುದು ಮಲಯಾನಿಳಂ ತಿಲಕಮಾದುದು ಶೀತಮರೀಚಿಮಂಡಲಂ॥ ೧೯

ವನರುಹ[6]ಮೆ[6]ಡ್ಡಮಪ್ಪ ಮೊಗಮಾದ ತಳಿರ್ ತಳಮಾದ ಕೋಕಿಳ
ಧ್ವನಿ [7]ದನಿಯಾ[7]ದ ಪಣ್ಣಡಕೆ ಬಾಯ್ದೆಱೆಯಾದೆಳವಳ್ಳಿ [8]ಮಿಕ್ಕ[8] ನೂ।
ತನತನುವಾದ ಮಲ್ಲಿಗೆಯ ತುಂಬಿಯ ಕೂಟಮೆ ನೋಟಮಾದ ನಂ
ದನ ವನಲಕ್ಷ್ಮಿ [9]ಮಾಧವಮಹೀಶನ ಕಾಂತೆಯೊ ಕಂತುಕಾಂತೆಯೋ[9]॥ ೨೦

(ಶಾಂತಿಪುರಾಣಂ, ೭-೧೧.)

ಕಳಹಂಸೀರಾಜಗೇಹಂ ಮಧುಪಮದ[10]ವ[10]ತೀಪಾನಕೇಳೀಗೃಹಂ ಮಂ
[11]ಡ[11]ಳಲಕ್ಷ್ಮೀಮಂಡ[12]ನಾ[12]ಸ್ಥಾಯಿಕೆ ಮಲಯಮರುದ್ವಾ[13]ಹಿನೀ[13]ಭೂಮಿ
[14]ಕೋ[14]ಕೀ।

---

[1] ಮುಂನೆನೆಸೆಮಾಳಧವಿಕಿಳ್ಗಮಂ (ಕ). [2] ಕ (ಅ). [3] ನ್ನೆ (ಅ). [4] ಟ್ಟೆ (ಕ.ಖ.ಗ.ಬ) [5] ಟ್ಟ (ಕ), ಟ್ಟೆ (ಖ.ಬ). [6] ವೆ (ಕ.ಖ.ಬ). [7] ಸರಮಾ (ಅ). [8] ಯೇಳೆ (ಅ). [9] ಕಣ್ಗೆಸೆದು ತನ್ನನೆ ನೋಡಿಸಿದಳ್ ತಯಾರ್ಯರಿಂ (ಅ). [10] ರ (ಬ). [11] ಗ (ಅ). [12] ನಾ (ಅ). [13] ಹಳೀ (ಕ.ಖ.ಬ). [14] ಕೇ (ಕ.ಖ.ಗ.ಬ).

ಕುಳಸದ್ಮಂ ಕಾಮುಕಾಳೀಕನದವದಹನಂ ಕಾಮಚಕ್ರೇಶಚಾತು
ರ್ಬಳಚಕ್ರಂ ಜೈತ್ರ[1]ಜೈತ್ರ[1]ಧ್ವಜಚಯಮಲರ್ದುದ್ದಂಡಮಾಯ್ತಬ್ಜಷಂಡಂ॥ ೨೧

(ಅನಂತನಾಥಪುರಾಣಂ, ೬–೭೫.)

ಸ್ಮರಕಾಂತಾಪ್ರೇಯಸೀಸ್ಥಾಸಕಘುಸೃಣಲತಾಮಂಟಪಂ ದರ್ಪಕಾಧೀ
ಶ್ವರದಿಗ್ಜೈತ್ರೋತ್ಸವೋತ್ತಂಚಿತ ಮಣಿಮಯದೂಷ್ಯಂ ಮೃಗೀಭೂತಕಾಮಾ।
ತುರದಾವಜ್ವಾಳಿಕಾಮಂಜರಿ ಮಧುಮಧುಪಾನಪ್ರಮತ್ತಾಟವೀಪಿಂ
ಜರಿತಾಸ್ವಾಡಂಬರಂ ಪೂತೆಸೆದುದಸದಳಂ ಪ್ರೋತ್ಪಲಾಶಂ ಪಲಾಶಂ ॥ * ೨೨

(ಅನಂತನಾಥಪುರಾಣಂ, ೬–೭೬.)

ಇನಿಯರ ಕಂಠರಾಗರಸಮಂ [2]ದಳ[2]ವೇೞಿಸುವಂತೆ ಕಾಮದೇ
ವನ ಕರವಾಳ್ಗೆ ಕಾಮಿಹೃದಯಾರುಣವಾರಿಯನೆತ್ತುವಂತೆ ನಂ ।
ದನವನಲಕ್ಷ್ಮಿಯಂ ಘುಸೃಣದಿಂ ಪೊರೆವಂತೆ ಸುಧಾಂಶು ಸಂಜೆಗೆ
ತ್ತನುವಿಸುವಂತೆ ಕೆಂದಳಿರ ಪೊಂಪುಳಿ [3]ಪಪ್ಪ[3]ಕಮಾಯ್ತಶೋಕೆಯೊಳ್ ॥ ೨೩

(ಅನಂತನಾಥಪುರಾಣಂ, ೬–೭೭.)

ಎಳಲತೆಯ ಲಾಸ್ಯ[4]ಲೀಲೆಯೊ
ಳ[4]ಳಿನೀಗೀತಕ್ಕೆ ನಿಂದು ಬಾಜಿಪ ಮಂದಾ ।
ನಿಳನಟನ ಪೊನ್ನ ತಾಳಂ
ಗಳಿವೆನಿಸಿದುವಲರ್ದ ಕರ್ಣಿಕಾ[5]ಪ್ರಸರಂಗಳ್[5] ॥ ೨೪

(ಅನಂತನಾಥಪುರಾಣಂ, ೬–೭೮.)

ಸೊಡ[6]ರ ಕುಡಿ[6]ಯಗೆ[7]ಗಳಂ ಪಸು
ರ್ವ[7]ಡಲಿಗೆಗಳೊಳಡಕಲಿಟ್ಟು ರತಿ ಪೊಯ್ದುವೋಲೇಂ ।
ಜಡಿದುದೊ ಸಂಪಗೆ ನನೆಯಿಂ
ಜಡಿದುದು ಮಧುಲಕ್ಷ್ಮಿ ತೊಟ್ಟ ಪೊಸಪೊಂದೊಡವಂ ॥ ೨೫

(ಅನಂತನಾಥಪುರಾಣಂ, ೬–೭೯.)

ಪನೆಗಳ್ ಪಣ್ಣನೆ ತೋರ್ಪ ಮೆಲ್ಲನೆ ಮುಗುಳ್ವಾಯ್ ನುಣ್ದಳಿರ್ ಕೋಕಿಲ
ಧ್ವನಿ ಮುದ್ದಾದ ತೊದಳ್ಸರಂ ಪೊಳೆವ ಮಾಂಗಾಯ್ ಕಾಯಿ ಲಾಲಾಜಲಂ ।

---

[1] ರಾಜ (ಅ). * ಈ ಪದ್ಯ (ಖ.ಬ) ಪ್ರತಿಗಳಲ್ಲಿಲ್ಲ. [2] ಮದ (ಖ.ಬ). [3] ಪಂಪ (ಕ.ಖ.ಗ). [4] ದಳೆಯೊಳಗ (ಅ). [5] ರಪ್ರಸರಂ (ಅ). [6] ಗುರ್ಡಿ (ಅ). [7] ಯಂ ಪಚ್ಚೆಯಪ (ಅ).

ಸೊನೆ ಪೆಣ್ದುಂಬಿಯ ಜಿಂಕು ತುಂಬಿಗಳಪಂ ಕೈಸಾರ್ಕೆ ಕೈವರ್ಪ ಚೆ
ಲ್ವನೆ ಪೋಲ್ತಿರ್ದುವು ನಂದನಾವಳಿಗಳೊಳ್ ಮಾಕಂದಷಾ ಕಂದನಂ ॥ ೨೬

ಅರಗಿಳಿ ದರ್ಪ ಪೂತರಳ್ದ ಮಲ್ಲಿಗೆ ಜನ್ನಿವರಂ ತಳಿರ್ ಮನೋ
ಹರತರಮಪ್ಪ ಕಾಸೆ ಕಟಲ್ದಲ್ಲೊಗುವೊಳ್ಳಲರಕ್ಷತಂಗಳಾ ।
ಗಿರೆ ಮಱಿದುಂಬಿಯಿಂಚರಮೆ ಸಾಮರವಕ್ಕಣೆಯಾಗೆ ಕಾಮನಂ
ಪರಸುವಿಳಾಮರಂಬೊಲೆಸೆದಿರ್ದುದು ಚೂತಕುಜಂ ವಸಂತದೊಳ್ ॥ ೨೭

ರವದಳಿ ಗೆಜ್ಜೆ ಸೋಗೆಗಳೆ ಚುಂಚು ನವಾಂಕುರ ರಾಜಿ ದಾಡೆ ಪ
ಲ್ಲವಮುರಿಗಣ್ ಪಿಕಂ ಡಮರುಗಂ ಸೆಳೆಗೊಂಬು ಭುಜಾಸಿ ಕಿಂಕಿಣೀ ।
ರವಸಮುದಾರಕೀರತತಿ ಪಣ್ಗಳೆ ಪಂದಲೆಮಾಲೆಯಾಗೆ ಭೈ
ರವನವೊಲೇಂ ವಿಯೋಗಿಗತಿಭೈರವಮಾದುದೊ ಬಂದ ಮಾಮರಂ ॥ ೨೮

ಪೊಸ ನನೆಯೊಳ್ ಪಸುರ್ಪಲರೊಳಂ ಚಿರಮಲ್ಲದ ಬೆಳ್ಪು ಪಲ್ಲವ
ಪ್ರಸರದೊಳೆಯ್ದೆ ಕಣ್ಗೆ ಪಸರಂಬಡೆದೊಪ್ಪುವ ಕೆಂಪು ತುಂಬಿಯೊಳ್ ।
ಮಿಸುಗುವ ಕರ್ಪು ಬರ್ಟಿಸಿದವೊಲ್ ಬಗೆಗೊಳ್ವಿನೆಗಂ ಬಸಂತದೊಳ್
[1]ಬಸದಿಯ ಬಾಗಿಲಂ ತೆಱೆದ ಮಾಷ್ಕೆ[1]ಯೊಳಿರ್ದುದು ಬಂದ ಮಾಮರಂ ॥ ೨೯

(ಆದಿಪುರಾಣಂ, ೧–೬೬.)

ಎಳಗಿಳಿವಿಂಡಿನೋದುವ ಮಠಂ ಭ್ರಮರಂಗಳ ಗೀತಶಾಲೆ ಕೆಂ
ದಳಿರ್ಗಳ ಜನ್ಮಭೂಮಿ ವನಲಕ್ಷ್ಮಿಯ ಪೆರ್ಮಗನೋತಗಲ್ದ ಕೋ ।
ಮಳೆಯರ ಜೂಜು ಭೂತಳದ ಕಲ್ಪಕುಜಂ ಸಕಲಾವನೀರುಹಂ
ಗಳ ತಲೆನಾಯಕಂ ತುಱುಗಿ ಬಂದುದು ಚೂತಕುಜಂ ವಸಂತದೊಳ್ ॥ ೩೦

ನನೆಗೊಂಬಾಣತಿಮಾಡಿ ಪಾಡುವವೊಲಿರ್ದತ್ತು ಭೃಂಗಾಂಗನಾ
ಧ್ವನಿಯಿಂದಂ ತಳಿರ್ಗೊಂಬು ಪೆರ್ಚಿ ನಗುವಂತಿರ್ದತ್ತು ಪುಂಸ್ಕೋಕಿಲ ।
ಧ್ವನಿಯಿಂದಂ ಮಿಡಿಗೊಂಬು ಬಾಜಿಸುವವೋಲಿರ್ದತ್ತು ಕೀರೋಲ್ಲಸ
ದ್ಧ್ವನಿಯಿಂದಂ ಪೊಸಸುಗ್ಗಿಯುತ್ಸವಮನಾದಂ ಬೀಱುವಿಮ್ಮಾವಿನೊಳ್ ॥ * ೩೧

ತಳಿರೊಳ್ಗೊಂಬಿನೊಳೂಳ್ವ ಕೋಕಿಳಕುಳಂ ಪೂಗೊಂಬಿನೊಳ್ ಪಾಡುತಿ
ರ್ಪಳಿವೃಂದಂ ತುಱುಗಿರ್ದ ಬಲ್ಮಿಡಿಯ ತೂಗುಂಗೊಂಬಿನೊಳ್ ಪಾಯ್ದು ಬಂ ।

---

[1] ಬಸಮಾಳ್ತಿ ಬಾಳ್ತಿಗಳ ಬಾಷ್ಕೆ (ಕ), ಬಸತಿಗಳ ಬಾಳ್ತಿ ಬಾಳ್ತಿಗಳಬಾಳೆ (ಖ,ಬ).
* ಈ ಪದ್ಯ (ಕ) ಪ್ರತಿಯಲ್ಲಿಲ್ಲ.

[1]ದೆಳ[1]ಸುತ್ತಿರ್ಪ ಶುಕಾಳಿ [2]ಕೆಯ್ವ ಬೆಸದೊಳ್[2] ತಂತಮ್ಮ ಠಾಣಾಂತರಂ
ಗಳೊಳಿರ್ದಂಗಜತಂತ್ರದಂತೆಸೆವಿ[3]ನಂ[3] ಚೆಲ್ವಾದುದಿಮ್ಮಾವುಗಳ್ ॥ ೩೨

(ಆದಿಪುರಾಣಂ, ೧೧–೯೬.)

ಅಲರಂಬಾದುದು ನಿನ್ನ ಕೋರಕದಿನೆ[4][ನ್ನಾ][4] ಚೆನ್ನವಿಲ್ ನಿನ್ನ ಗೊಂ
ಚಲ ಪೂವಿಂ ತಳೆದತ್ತು ತೋಮರಮ[5]ನಿನ್ನೆನ್ನಾ[5]ಜ್ಞೆ ನಿನ್ನಿಂದ ಸ ।
ತ್ಫಲಮಾಯ್ತೆಂದು ಮನೋಜರಾಜ[6]ನೆ[6] ಪಸಾಯಂಗೊಟ್ಟ ಕೆಂಬಟ್ಟೆಯಂ
[7]ತಳೆದಂತಾದುದು[7] ನೀಳ್ದ ಕೆಂದಳಿರ್ಗಳಿಂದಂ ಬಂದ ಮಾಕಂದದೊಳ್ ॥ ೩೩

(ಅನಂತನಾಥಪುರಾಣಂ, ೬–೮೬.)

ರತಿಗವತಂಸಮಾದ ತಳಿರಾವ ಮರಕ್ಕೊಳವೆನ್ನ ಬಿಲ್ಗೆ ಸಂ
ಗತಶರಮಾದ ಪೂಗುಡಿಗಳಾವ ಮರಕ್ಕೊಳವನ್ಯಪುಷ್ಪಮುಂ ।
ಕತೆಗಗದಂಗಳಾದ ಕೊನರಾವ ಮರಕ್ಕೊಳವೆಂದು ಮನ್ಮಥಂ
ಸ್ತುತಿಯಿಸಿ ಮಾಮರಕ್ಕೆ ಕುಜರಾಜಸಮಾಖ್ಯೆಯನಿತ್ತನತ್ತಿಯಿಂ ॥ ೩೪

(ಚಂದ್ರಪ್ರಭಪುರಾಣಂ, ೭–೪೫.)

ವನಮಾಲಾ[8]ಕ[8]ಳಿತಂ ಸುಪ[9]ರ್ಣಮಿ[9]ಳಿತಂ ಸತ್ಕಾಂತಿಪೀತಾಂಬರಂ
ಘನಸುಚ್ಛಾಯನನಂತಭೋಗಿನಿಳಯಂ ಲಕ್ಷ್ಮೀಸಮೇತಂ ಸುದ ।
ರ್ಶನಸೇವ್ಯಂ ಸುಮ[10]ನಸ್ಸಮೂಹಶರಣಂ[10] ತೋಡಾಯ್ತು [11]ಪೇಂದ್ರಂಗೆ[11] ಮ
ಜ್ಜನಕಂಗೀ ಮರನೆಂದು ಮಾಮರಕೆ ಕಾವಂ ಕೊಟ್ಟನಾ[12]ತಿಥ್ಯ[12]ಮಂ ॥ ೩೫

(ಪುಷ್ಪದಂತಪುರಾಣಂ, ೮–೮೦.)

ತಳಿರೊಳ್ ನೀನೆ ಬೆಡಂಗನಯ್ ನನೆಗಳೊಳ್ ನೀಂ ನೀಱನಯ್ ಪುಷ್ಪಸಂ
ಕುಳದೊಳ್ ನೀನೆ ವಿಳಾ[13]ಸಿಯುಯ್[13] ಮಿಡಿಗಳೊಳ್ ನೀಂ [14]ಚೆಲ್ವನಯ್[14] ಪಣ್ತ ಪ ।
ಣ್ಗ[15]ಳೊಳೋ[15]ವೋ ಪೆಱತೇನೊ ನೀನೆ ಭುವನಕ್ಕಾರಾಧ್ಯನಯ್ ಭೃಂಗಕೋ
ಕಿಳಕೀರಪ್ರಿಯ ಚೂತರಾಜ ತರುಗಳ್ ನಿನ್ನಂತೆ [16]ಚೆನ್ನಂ[16]ಗಳೇ ॥ ೩೬

(ಆದಿಪುರಾಣಂ, ೧೧–೯೮.)

---

1 ಡುಳಿ (ಅ). 2 ತಮ್ಮ ಬೆಸದಿಂ (ಅ). 3 ನಿಂ (ಅ). 4 ನ್ನಂ (ಕ.ಖ.ಬ). 5 ನೆನ್ನೊಂದಾ (ಅ). 6 ನ (ಅ), ನು (ಕ.ಖ.ಬ). 7 ಚಲದಂತಾದುವು (ಅ). 8 ಮಿ (ಅ). 9 ರ್ವಲು (ಅ). 10 ನಃಪ್ರತಾನನಿಚಿತಂ (ಅ). 11 ನೋಡಲ್ಕೆ (ಕಾ.ಸಾ). 12 ತೋದ್ಯ (ಕಾ.ಸಾ). 13 ಸನ್ಯೆ (ಕ.ಖ.ಬ.ಗ). 14 ಸೊಂಪನ್ಯೆ (ಖ.ಬ). 15 ಳಿನೋ (ಅ). 16 ಚಿಹ್ನಂ (ಕ.ಖ.ಬ).

ಒಂದೆರಡುಃ ಮೂಱು ನಾಲ್ಕರ
ಲಿಂದ್ಯೈದಾಱೇೞು ಮಿಡಿಗಳಿರದೆಂಟೊಂಬ ।
ತ್ತೊಂದಿದ ಪಣ್ಗೊನೆಯಿಂ ಪ
ತ್ತುಂ ದೆಸೆಗಂ ಮಾವು ಬೀಱುತಿರ್ದುದು ಸಿರಿಯಂ ॥ ೩೭

ಕಳಿಕೆ ಕೊನರ್ ತಳಿರ್ ಮುಗುಳಲರ್ ಮಿಡಿ ಕಾಯ್ ನಸುದೋರೆ ದೋರೆಪ
[1]ಣ್ಗಳಿನಿರದಾ[1]ಗಳಾವ ಪರಿಯಿಂ ನಡೆ ನೋೞ್ಪರ ಮಾತೆ ತಾನೆ ಕ ।
ಣ್ಗಳ ಸಿರಿ[2]ಯಾಗಿ[2] ರಮ್ಯಮೆನಿಸಿರ್ದುದು ವಿಯೋಗಿಜನಕ್ಕೆ ವಲ್ಲಭಾ
ವಳಿಗದು ಡಾಮರಂ ಮದನತೋಮರಮಾದುದು ಬಂದ ಮಾಮರಂ ॥ ೩೮

(ಜಗನ್ನಾಥವಿಜಯಂ, ೧೪–೨೭.)

ಎಸೆವ ನವಾಂಕುರಂ ಕಳಿಕೆ ಪೆರ್ಚುಱ ಕೊನರ್ ಕೊನೆ ಕೆಂದಳಿರ್ ತಳಿರ್
ಪಸುರೆಲೆ ಚಿಕ್ಕ ಸಣ್ಣನನೆ ಬಲ್ನನೆ ಮೊಗ್ಗೆ ಮರಳ್ವ ಮೊಗ್ಗರಂ ।
ನಸುಮಿಡಿ ಸಿಂಪು ಪೂಮಿಡಿ ಬಟಲ್ಮಿಡಿ ಕಾಯ್ ಪೊದಟ್ಟ ಕಾಯ್
ನಸುಪರೆದೋರೆ ದೋರೆಯರೆವಣ್ ತನಿವಣ್ಣೆಸೆದತ್ತು ಮಾಮರಂ ॥ ೩೯

ಸೊನೆಯಿಂ ಗಂಧದಿನಗ್ರಪಲ್ಲವದಿನಾದಂ ನೀಳ್ದ ಕೊಂಬಿಂ ಜಗ
ಜ್ಜನಮಂ ಬೆರ್ಚಿಸುತಿರ್ಪ ಕಾಯಬಲದಿಂ ಭದ್ರತ್ವಮಂ ತಾಳ್ದಿ ತೊ ।
ಟ್ಟನೆ ಮಾಡಿತ್ತತಿಪೂತ ಚೂತಮಹಿಜಾತಂ ಪ್ರೀತಿಯಿಂ ಕಂತುಗಿಂ
ತು ನಿತಾಂತಂ ಮದದಂತಿಯುಂತಿರೆ ತದೀಯಸ್ವಾಂತವಿಭ್ರಾಂತಿಯಂ ॥ ೪೦

ತುಱುಗಿ ತಳಿರ್ತ ಕೊಂಬು ನೆಱೆ ಪೂತು ಮರಲ್ದುಮರಲ್ದ ಕೊಂಬು ಕಿ
ಕ್ಕಿಱಿಗಿಱಿದಳ್ಳೆಗೊಂಬು ಸೆಳೆಗೊಂಬೆಳಗೊಂಬು ಕವಲ್ತ ಕೊಂಬು ಕಾ ।
ಯ್ತೊಱಗಿದ ಕೊಂಬು ಪಣ್ಗೊನೆಯ ಪಿಂಗೊನೆಯಂ ಕೆಳೆಗೊಂಡ ಕೊಂಬು ಬಿ
ತ್ತಱಿಯದ ಬೀಜಗೊಂಬೆಸೆದುದಾಮ್ರವನಾಂತರದೊಳ್ ನಿರಂತರಂ ॥* ೪೧

ಅವಿರಳವಾದ ಮೆಯ್ವುಸುರೆ [3]ಪಚ್ಚೆದಿಮಿರ್[3] ತಳಿರುಟ್ಟ ಪಟ್ಟೆಯೊ
ಪ್ಪುವ ತಿಳಕಂ ಮಧುವ್ರತಮುಲರ್ದಲಗೊಂಚಲೆ ದಂಡೆ ಕೋಕಿಲಾ ।
ರವಮದು ಬೀರಮದ್ದಳೆಯ ನಿಸ್ವನಮಾಗಿರೆ ಕಟ್ಟಿ ಬಂದ ಕಂ
ತುವ ಬಿರುದಂ[4]ಕರಂತೆ[4] ಕರವೊಪ್ಪಿದುವಂದಿನ ಬಂದ ಮಾವುಗಳ್ ॥ ೪೨

(ಚಂದ್ರಪ್ರಭಪುರಾಣಂ, ೭–೪೨.)

---

1 ಣ್ಬಳಸಿರಲಾ (ಅ). 2 ತಾನೆ (ಅ). * ಈ ಪದ್ಯ (ಕ) ಪ್ರತಿಯಲ್ಲಿಲ್ಲ.
3 ಪತ್ತಿದುವುರ್ (ಖ.ಬ). 4 ದದಿಂದೆ (ಅ).

ಮಿಳಿರ್ವೆಳಗೊಂಬು ಕೈ ಕುಳಿರ್ವ ಕೆಂದಳಿರೊಂದಿದ ಕರ್ಣತಾಳಮಿ
ಟ್ಟಳಮೆನೆ ಸೋರ್ವ ಸೋನೆ ಮದಭೃಂಗ[1]ಕು[1]ಲಧ್ವನಿ ಭೃಂಗಮಾದ ಕೋ ।
ಕಿಳರುತಿ ಬೃಂಹಿತಸ್ವನ ಬಿಗುರ್ತುರ್ ತಳಿರ್ತೆಳವಳ್ಳಿ ಶೃಂಖಲಾ
ವಳಿಯೆನೆ ಮುಟ್ಟಿಬಂದುದೆಳಮಾಮರನೆಂಬ ಮದಾಂಧಸಿಂಧುರಂ ॥ ೪೩

ಎಳದಳಿರೆಂಬ ಮೇಲು[2][ದಲಸಲ್][2] ಸೆಳೆಗೊಂಬುಗಳೆಂಬ ತೋಳ್ಗಳಿಂ
ದಳಿಕುಳಮೆಂಬ ಕುಂತಳಮನೋಸರಿಸುತ್ತಲರೆಂಬ ಕಣ್ಮಲರ್ ।
ಪೊಳೆಯೆ ಪೊದಟ್ಟ ಪಣ್ಣಲೆಯ ಪೆರ್ವೊಲೆಯೊತ್ತಿನದೊಂದು ಭಾರದಿಂ
ತೊಲಗದೆ ನಿಂದು ಚೂತಲತೆ ನೋಡಿದಳೆಂದು ವಸಂತರಾಜನಂ ॥ ೪೪

ಬಂದೆಳಮಾವೆ ಚಿತ್ತಜನ ಬೀಡಿನೊಳಾವುದು ರಾಜವಾರ್ತೆ ಕಾ
ಮಂ ದಯೆಗೆಟ್ಟು ಕಾಮುಕಜನಕ್ಕುಱೆ ಜರ್ವಿ ವಸಂತರಾಜ ಕೊ ।
ಲ್ಲೆಂದುಱೆ ದಂಡುವೇಟ್ಟನದುವಲ್ಲದೆ ಮನ್ಮಥಚಕ್ರವರ್ತಿಯೆ
ಯ್ತಂದಪನಿಂದು ನಾಳೆ ಬದುಕಿಲ್ಲ ವಿಯೋಗಿಗೆ ಪಂಕಜಾನನೇ ॥ ೪೫

ಅಲರ್ದೊಂಗಲ್ಗಳೆ ನೂಪುರಂಗಳೆನಿಸಲ್ ಪಾಂಗಾಯೆ ಮಾಂಗಾಯವೊಲ್
ಪೊಳೆಯಲ್ ಕೆಂದಳಿರೆಂಬ ಕೆಂಜೆಡೆ ಮರಲ್ದಲ್ಲಾಡೆಯುಂ ಕೋಕಿಲಂ ।
ಗಳ ಹುಂಕಾರದೊಳಂ ತೊದಳ್ ನುಡಿಯುತುಂ ಮುದದಿಂದಮುದ್ಯಾನಲಕ್ಷ್ಮೀ
ಯೆಳಕಯ್ಯಿಂದೆಪೆತಂದ ಕಂದನವೊಲೇಂ ಚೆಲ್ವಾದುವಿಮ್ಮಾವುಗಳ್ (?) ॥ ೪೬

ಪುದಿದೆಳಗಾಯ್ ವಸಂತದ ಮೊದಲ್ ನೆರೆದೊಪ್ಪುವ ದೋರೆಗಾಯ್ ವಸಂ
ತದ ನಡು ಪಣ್ ವಸಂತದ ಸೆಱಂಗೆನೆ ತನ್ಮಯಮಪ್ಪಿನಂ ವಸಂ ।
ತದ [3]ಪುದಿದಾ[3]ದಿಮಧ್ಯಮವಸಾನಮೊಡಂಬಡೆ ತನ್ನೊಳಂ ವಸಂ
ತದೊಳಮಿದೇಂ ವಸಂತ[4]ದದಗುಂತಿಗೆ ಬಾಪ್ಪೊದಲಾಯ್ತೊ[4] ಮಾಮರಂ ॥ ೪೭
(ಶಾಂತಿಪುರಾಣಂ, ೭—೧೪೩.)

ಮಾವಿನ ಕೊನೆ ಮಾವಿನ ನನೆ
ಮಾವಿನ ಪೂ ಮಾವಿನೆಳೆಯ ಮಿಡಿ ಮಾವಿನ ಕಾಯ್ ।
ಮಾವಿನ ಪಣ್ಣಿಂದೆ ಜನಂ
ಭಾವಿಸೆ ಸರ್ವಾಂಗಸೌಂದರಂ ಮಾವೆಲ್ಲಂ ॥ ೪೮
(ಕಾವ್ಯಾವಲೋಕನಂ, ೪೮೭.)

ಕೋರಕಜಾಲದಿಂದೆಸೆದು ಕೆಂದಳಿರೇಱ ಮಡಲ್ತು ಕೂಡೆ ಕಾ
ಯ್ತಾರಮನಕ್ಕಮಿಾ ಮಱೆಯ ಬಲ್ಮಿಡಿಯಾಗಿ ಪಸುರ್ಪುಗೆಟ್ಟು ಕಾಯ್ ।

---

[1] ಕ (ಕ). [2] ಡೆಲಸತ್ (ಕ.ಖ.ಬ). [3] ನಿಮಿರ್ದಾ (ಅ). [4] ದೊಳಗಾಡಿಯ ಪೊಲಾಯಿತು ಬಂದ (ಕ.ಖ.ಬ).

ದೋ॰ರೆಗಳಾಗೆ ದೋ॰ರೆಯಿನಿತುಂ ತನಿವಣ್ಣಳುವಾಗೆ ಮಾಮರಂ
ಪೌರಜನಕ್ಕೆ ಬೀಱುವುವು ಸತ್ಕವಿಯಂತೆ ರಸಾಯನಂಗಳಂ ॥ ೪೯

ತುಱುಗಿದುದೊಂದು ಕೊಂಬು ನನೆಯಿಂ ತಳಿರಿಂ ಪೆಱತೊಂದು ಕೊಂಬು ಸು
ತ್ತಿಱಿದುದು ತಳ್ತ ಬಲ್ಮಿಡಿಯ ಕಾಯ್ಗಳ ಗೊಂಚಲಿನೊಂದು ಕೊಂಬು ಪೂ ।
ತೊಱಗಿದುದೊಂದು ಮಾಮರದೊಳೊಂದೆಳಗೊಂಬದು ಕೂಡೆ ನಾಡೆ ಪ
ಣ್ತೊಱಗಿದುದೇನದಂಗಜ ಮಹೀಭುಜನಿರ್ಕೆಯ ಚಿತ್ರಶಾಲೆವೊಲ್ ॥ ೫೦

ಉಗುರೊತ್ತಿಂ ಸೋ॰ರ್ವ ಸೊರ್ಕುಂಗೊನರ ಸೊನೆಗೆಯೇ॰ವೈಸಿ ಬಾಯ್ಧಾ[ರೆಯಂ ತಾ
ಳುಗೆ ಮುಟ್ಟುತ್ತಿ॰ಂಟಿ ಬಾಯಂ ತೆಱೆದು ಪರಭೃತಂ ಕಾಯ್ದು ಕಿಟ್ಕೊಂಬಿ[ನೊಳ್ ಕೈ ।
ಮಿಗೆ ಪೊಕ್ಕುರ್ವೇ॰ಪೆ ತುಪ್ಪುಟ್ ಮಡಗೆದಱಿ ಕುಳಿರ್ ಪೋ॰ಪುಗಿಲ್ ಪೋ॰ಪು[ಗಿಲ್‌ಪೋ॰
ಪುಗಿಲೆಂದಿಮ್ಮಾವಿನೊಳ್ ಕಣ್ಮಲೆದುದುಲಿದು ತನ್ನಿಚ್ಚೆಯಿಂದನ್ಯಪುಷ್ಟಂ ॥ * ೫೧

(ಅನಂತನಾಥಪುರಾಣಂ, ೬–೭೩.)

ಸೊನೆವನಿ ಚುಂಚುವಿಂ ಪನಿಯೆ ಮಾಂಗೊನರಂ ನ[1]ಲಿ[1]ಗರ್ಚಿ ಸೊರ್ಕಿನಿಂ
ತನು ದಳವೇ॰ಱೆ ಕಂಠವಿವರಂ ತೊವರೇ॰[2]ಱೆ[2] ಪಟುತ್ವವೇ॰ಱೆ ಕಾ ।
ಮನ ನನೆಯಂಬುಗಳ್ ವಿರಹಿವೃಂದದ ಮೆಲ್ಲೆರ್ದೆಯಂ ಪುಗಲ್ ನಿಜ
ಧ್ವನಿ ಬಗೆಯಂ ಪುಗಲ್ ಬಿಡೆ ಪುಗಲ್ ಪುಗಲೆಂದುದು ಕೋ॰ಕಿಲವ್ರಜಂ ॥ ೫೨

(ಜಗನ್ನಾಥವಿಜಯಂ, ೧೪–೩೮.)

ಪ್ರಣವೋ॰ತ್ಥಶ್ರುತಿಮಧುರ
ಕ್ವಣಿತಂ ದ್ವಿಜಮುಖ್ಯವೃತ್ತಿ ಕೃಷ್ಣರುಚಿತ್ವಂ ।
ಪೆಣೆದಿರೆ ಪುರೋ॰ಹಿತಬ್ರಾ
ಹ್ಮಣನೆನಿಸಿತ್ತತನುನೃಪತಿಗೀ॰ ಪರಪುಷ್ಟಂ ॥ † ೫೩

(ಚಂದ್ರಪ್ರಭಪುರಾಣಂ. ೭–೮೮.)

ತನಿವಣ್ಣಿಂ ಮಾರುತಾಂದೋ॰ಳ[3]ದಿನೊ[3]ಸರ್ವ ರಸಾಸಾರಮಂ ದೂರದಿಂಭೋ॰ಂ
ಕನೆ ಕಂಡೆಯ್ತಂದು ಕಂಠಂ ನಿಮಿರ್ವಮರ್ದಿನಂತೆ ಪಕ್ಷದ್ವಯಂ ಜೋ॰ಲೆ ಕಣ್ ವಿಾ।

---

* ಈ ಪದ್ಯವು (ಖ.ಬ.) ಪ್ರತಿಗಳಲ್ಲಿಲ್ಲ; (ಕ) ಪ್ರತಿಯಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಸ್ಖಾಲಿತ್ಯವಿದೆ.
[1] ಸು (ಅ.) [2] ಱು (ಅ). † ಈ ಪದ್ಯವು (ಕ) ಪ್ರತಿಯಲ್ಲಿಲ್ಲ. [3] ದೊಳೊ (ಕ.ಖ.ಬ).

ಲನದೊಳ್ ಸಮ್ಮೇಳನಂಬೆತ್ತಿರೆ [1]ತನಿರಸಮಂ ಪೀರ್ದುರ್ ಪೀರ್ದಾರ್ದುರ್[1] ಕಿಪ್ಗೊಂ
ಬಿನೊಳಡ್ಡಂ ಮೆಟ್ಟಿ [2]ತೆ[2]ಟ್ಟುಂದೆಱೆಯೆ ಗಱಿಪಿದತ್ತಾಮ್ರತುಂಡಂ ॥

(ಚಂದ್ರಪ್ರಭಪುರಾಣಂ, ೭–೮೭.)

ಅಳಿ ಗಿಳಿ ಕೋಗಿಲೆ [3]ಕರ್ದುಕಿದೊ
ಡೆ[3]ಳವೆಱೆಯಂ[4]ಕುಶಮನಗ್ರ[4]ಪಲ್ಲವದೆಡೆಯೊಳ್ ।
ಕೊಳಿಸಿ ಬಸಂ[5]ತನ[5] ಬರವಿಂ
ಗೆಳಮಾವಿನ ಗಜಮನಿಟಿದು ಸರಿದಂ ಶಿಶಿರಂ ॥ ೫೫

(ಅನಂತನಾಥಪುರಾಣಂ, ೬–೮೧.)

ಕನಗಾರ್ಯಂ ಕಚ್ಚಿ ಮೆಯ್ಯೊಕ್ಕರಿಸಿರೆ ಸೊನೆಯಂ ಮೊಕ್ಕಳಂ ಕಚ್ಚಿ ಕಿಱ್ರಿಂದೆನುತುಂ ಕಿಪ್ಗೊಂಬಿನಿಂಬಂ ಬಿಸುಟು ತುರಿಪದಿಂ ಲಂಘನಂಗೆಯ್ದು ಮೇಲ್ಗೊಂಬಿನ ಪಣ್ಣಂ ಚಂಚುವಿಂ ಪೀರ್ದೊಸರ್ವ ರಸಮನೊಲ್ದಂದದಿಂದೀಂಟಿ ಕೈಮಿಕ್ಕೆನಸುಂ ಕೈಗಣ್ಮಿ ತೆಟ್ಟುಂದೆಱೆದು ಗಱಿಪಿದತ್ತಾಮ್ರತುಂಡಂ॥ ೫೬

ಸಯ್ಗೊಂಬಿನ ತಳಿರ್ವುದುವಿನ
ಮಯ್ಗರೆದಿರೆ ಗಿಳಿಯು ಶಿಶುಗೆ ಪಣ್ಗಳ ರಸದಿಂ ।
ಬಾಯ್ಗಿಣ್ಣಲಾಗಿ ಮಾಣದೆ
ತಾಯ್ಗಿಳಿ ತಂದೆಱೆದುದೊಂದು ಚೂತದ್ರುಮದೊಳ್ ॥ ೫೭

ಗಿಳಿಯ ಹಸುಗೂಸು ಮಾವಿನ
ಸೆಳೆಗೊಂಬಿನ ತಳಿರ ತೊಟ್ಟಿಲೊಳಗೞುತಿರೆ ಕಂ ।
ಡಳಿನಿವಹಮಟ್ಕೞಿಂ ಜೋ
ಗುಳಮಂ ಪಾಡಿದುವು ತೂಗಿದುದು ಗಂಧವಹಂ ॥ ೫೮

ಮಳಯಾನಿಲನಿಂದಲುಗುವ
ಸೆಳೆಗೊಂಬಿನ ಪಣ್ಣನಂತುಮಿಂತುಂ ಕರ್ದುಕ ।
ಲ್ಕೆಳವಳಿಪರಗಿಳಿ ಪೋಲ್ತುದು
ಮುಳಿದೋಪಳ ವದನಚುಂಬನೋತ್ಸುಕ ವಿಟನಂ ॥ ೫೯

ಪಸರಿ[6]ಸಿ[6] ಚೂತ ಕಟ್ಟು ಗುಡಿಯಂ ಪೊಸಮಲ್ಲಿಗೆಗಾಯ್ತು ನೂತನ
ಪ್ರಸವವಿಭೂತಿ ನಿನ್ನರಸಿಗಂ[7]ದುಱು ಪೇೞ್ದು[7]ಪೊಲತ್ತಣಿಂದೆ ಬಂ ।

---

[1] ತಣಿವಿನೆಗಂ ಪೀರ್ದುರ್ ಮೆಯ್ವೆರ್ಚಿರ್ (ಅ). [2] ತ (ಕ.ಖ.ಬ). [3] ಕರೆದೊಡೆಎ (ಅ). [4] ಕುಶವದಗ್ರ (ಅ), ಕುಸುಮವಗ್ರ (ಖ.ಬ). [5] ತಂ (ಖ.ಬ). [6] ಸು (ಅ). [7] ದೆಡೆವೇಳ್ವ (ಅ).

ದೊಸೆದಳಿಕಾಂತೆ [1]ಪೇೞ್ ಸೆಳೆದುಕೊಂಡು[1] ನವೀನದಳೋತ್ತರೀಯಮಂ
ಪೊಸಯಿಸಿ ಸೂಱೆಗೊಂಡುದಲರ್ಗಂಪುಗಳಂ ಸಹಕಾರಕಾಂತನಾ ॥ ೬೦
(ಲೀಲಾವತಿ, ೯–೧೦೩.)

ಮುಳಿದುಬಿದೋಪರಳ್ಕಿರ್ದ ಪುಗುಳ್ತಿರಿವಂತೆ ಮುಗುಳ್ತು [2]ನಾಣ ಜಾ[2]
ಣೊಳಗೆ ಸಡಿಲ್ವಿನಂ ಪೊರೆ ಸಡಿಲ್ದು ಕದಂಪು ಬೆಳರ್ತು ಬಾ[3]ಡಿ[3] ಪೊ ।
ಟ್ಟಳಿಸಿ ಬೆಳರ್ತು ಮುದ್ರಿಸಿದ ಬಾಯ್ಗಳ್[4]ಲರ್ವಿ[4]ರಿವಂತೆ ಕಂಪು ಕೈ
ಕೊಳೆ ಬರಿದತ್ತು ತುಂಬಿ ನೆರೆವಲ್ಲಿಗೆ [5]ಮು[5]ಲ್ಲಿಗೆ ಸಂತೆಯಂತೆವೊಲ್ ॥ ೬೧
(ಅನಂತನಾಥಪುರಾಣಂ, ೬–೮೪.)

ಪಸುರೊಳಸೋರೆ ಬೆಳ್ಪು ಬಳೆಯುತ್ತಿರೆ ತೆಂಕಣಗಾಳಿಯಿಂ ಸಡಿ
ಲ್ವಸು [6]ಪೋರೆಯಾಗೆ[6] ಸಂಜನಿತ ಕಾಮಶಿಳೀಮುಖಪಾತದಿಂ ರಸಂ ।
ಪೊಸತು ಪೊದಟ್ದು ಪೊಣ್ಮೆ ವಿರಹಾತುರೆಯಂತೆವೊಲೇಂ ಸುಗಂಧನಿ
ಶ್ವಸಿತಮನೆತ್ತಿತೋ ಬಿರಿದ ಮಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದ ಬಸಂತಮಾಸದೊಳ್ ॥ ೬೨
(ಲೀಲಾವತಿ, ೯–೧೦೫.)

ಕುಸುಮಕುಳಕ್ಕೆ [7]ನಿನ್ನರಸೆ[7] ನಿನ್ನ ವಿಳಾಸಮೆ ನಿನ್ನ ಚೆಲ್ವೆ ನಿ ।
ನ್ನೆಸಕಮೆ ನಿನ್ನ [8]ಸ್ಮೈಪೆ[8] ಮಧುಲಕ್ಷ್ಮಿ[9]ಯುವಾ[9]ಮಲಯಾನಿಲೇಂದುಗಳ್
[10]ಪಸರಿಕೆ[10] ನಿನ್ನ ಸೌರಭ[11]ದಿ[11]ನೆಂದಭಿಷೇಕಪುರಸ್ಸರಂ ಸ್ಮರಂ
ನಸು ಬಿರಿದಿರ್ದ ಮಲ್ಲಿಗೆಗೆ ಕಟ್ಟಿದ[12]ನೊಲ್ದಧಿರಾಜ[12]ಪಟ್ಟಮಂ ॥ ೬೩
(ಶಾಂತಿಪುರಾಣಂ, ೭–೧೪೨.)

ಪರೆಯೆ ಪಸುರ್ಪು ಬೆಳ್ಪಡರೆ ಬಲ್ಮುಗುಳೊಳ್ ಪೊರೆದೋಱೆ ತೆಂಬೆಲರ್
ಪೊರೆ[13]ವೊರೆಯಂ ಸಡಿಲ್ಚೆ[13] ನಡು ಪೊಂಗಿರೆ ಮಲ್ಲಿಗೆಗಳ್ ಬಸಂತದೊಳ್ ।
ಬಿರಿದೊಡೆ ನಲ್ಲರಂ ನೆನೆದ ನಲ್ಲರ ಮೆಲ್ಲೆರ್ದೆಗಳ್ [14]ನಿರಂತರಂ[14]
ಬಿರಿ[15]ವುವವೆಂ[15]ತೊ ಮಲ್ಲಿಗೆಗೆ ನಲ್ಲರ ಮೆಲ್ಲೆರ್ದೆ ವೇಳೆಗೊಂಡುದೋ ॥ ೬೪
(ಪಂಪಭಾರತಂ, ೫–೩೩.)

ಬನದ ವಿಭೂತಿ ತಂಬೆಲರ ಮೆಯ್ಸಿರಿ ತುಂಬಿಯ ಗೀತಶಾಲೆ ಚೈ
ತ್ರನ ತೊಡವೋತಗಲ್ದರೆರ್ದೆದಲ್ಲಣಮೋಪರ ಸ್ಮೈಪು ಕಾಮನಂ ।

---

1 ಯೇಂ ಸೆಳೆದುದೊಂದೆ (ಅ). 2 ಸಂದನಾ (ಅ.) 3 ಡೆ (ಕ.ಖ.ಬ). 4 ಳಲ್ವು (ಕ.ಖ.ಬ). 5 ವ (ಖ), ಯ (ಬ). ಪೋಱೆಯಾಗಿ (ಕ.ಖ.ಬ.ಗ). 7 ನೀನರಸಿ (ಕ.ಖ.ಬ). 8 ಸಲ್ಗೆ (ಅ). 9 ಯೊಳಾ (ಅ). 10 ಪೊಸಯಿಸೆ (ಅ). 11 ಮ (ಅ). 12 ನಂಕದರಾಜ್ಯ (ಅ). 13 ಪೊಳೆಯಿಂ ಸಡಿಲ್ಚ (ಖ.ಬ). 14 ಬಸಂತದೊಳ್ (ಅ). 15 ದುವದೆಂ (ಅ).

ಬಿನ ಕಣೆ ಪುಷ್ಪಸಾಯಕನ ಕೀರ್ತಿಯ ಬಿಟ್ಟು ಮೊದಲ್ ಮೃಡಾರಿವೀ
ರನ ಜಯಶಕ್ತಿ[1]ಯಂತೆ[1]ಲರ್ದ ಮಲ್ಲಿಗೆಯಂ ಹರಿ ಮೆಚ್ಚಿ ನೋಡಿದಂ ॥ ೬೫

(ಜಗನ್ನಾಥವಿಜಯಂ, ೧೪–೭೦.)

ಅರಲ ಸರಲ್ ಸರಲ್ಗಡೆಸೆವಿಕ್ಷುಧನುರ್ಲತೆ ಬಿಲ್ಗಡಲ್ಲಿಯುಂ
ತಿರು ಗಡ ಪದ್ಮಸೂತ್ರಮೆಸೆವಂ ಗಡ ತಾನುಮನಂಗನೆಂದುಮಿಾ ।
ಪರಿ ಪರಿಹಾಸ್ಯವಾಡಿಮೆನುತುಂ ನಗೆಯೊಳ್ ಪೊರೆಯೋಗಿ ಬಿಚ್ಚತಂ
ಬಿರಿವವೊಲಂತದೇಂ ಬಿರಿದುದೋ ಪೊಸಮಲ್ಲಿಗೆಗಳ್ ಬಸಂತದೊಳ್ ॥ ೬೬

ಬಲ್ಲಹನಾದನುರ್ವಿಗೆ ಬಸಂತನವಂಗೆ ಸಹಾಯನಾತನಿಂ
ಮಲ್ಲಿಗೆಗಾದುದಗ್ರಮಹಿಷೀಪದವಿಂ ಪೆಱತಾವುದೆಲ್ಲಿಯುಂ ।
ಮಲ್ಲಿಗೆಯಾಣೆ ಮಲ್ಲಿಗೆಯ ಘೋಷಣೆಯೆಂದು ಕಡಂಗಿ ನಲ್ಲರ
ಲ್ಲಲ್ಲಿಯೆ ಸೂಡಿ ನೋಡಿ ನಡೆ ಸೌರಭದಿಂ ದಳವೇಱ ಸೊಕ್ಕುವರ್ ॥ ೬೭

ಪೊಸ ಸಿರಿಗಂಧದೊಳ್ ತೊಡೆದು ಕರ್ಪುರದೊಳ್ ಪು[2]ಳಿ[2]ಗರ್ಚಿ ಕೂಡೆ ಬೆ
ಳ್ಪೆಸೆಯೆ ಹಿಮಾನಿಳಂ ತೆಗೆಯೆ ಪೂರ್ಣನಿಶಾಕರನೆಂಬ ಸಾಣೆಯೊಳ್ ।
ಕುಸುಮಶರಂಗೆ ಜಾಣ್ ನೆಱೆಯಲೆಂದು ವಸಂತಕನೆಂಬ ಕಮ್ಮಱಂ
ಮಸೆದಲಗೆಂಬಿನಂತೆಸೆಯುತಿರ್ದುವು ಮಲ್ಲಿಗೆಗಳ್ ಬಸಂತದೊಳ್ ॥ ೬೮

ಚಳಕಿಗೆಯಾದುವಾವವಱ ಬಲ್ಮುಗುಳಾವವಱಗ್ರಪಲ್ಲವಾ
ವಳಿ ಮುಡಿಯೊಳ್ ತೊಡರ್ಚೆ ರತಿಗೊಪ್ಪಮನಿತ್ತುವು ಪುಷ್ಪವಲ್ಲಿಯುಂ ।
ಫಳತರುವುಂ ದಿಟಕ್ಕೆ ಪೆಱತಾವುದೊ ಮಲ್ಲಿಗೆ ಚೂತಮೆಂದೆ ಕಂ
ಗಳ ಪಸವೋಡುವನ್ನಮೆಮೆಯಿಕ್ಕದವಂ ಮಧು ನಿಂದು ನೋಡಿದಂ ॥ ೬೯

(ಮಲ್ಲಿನಾಥಪುರಾಣಂ, ೫–೨೫.)

ಕಳಶಂ ಪದ್ಮಾಕರಂ ಕನ್ನಡಿ ಹಿಮರುಚಿ ಕಾಮಾಗ್ನಿ ಹೋಮಾಗ್ನಿ ಪುಂಸ್ಕೋ
ಕಿಳನಾದಂ ವೇದಮಂತ್ರಂ ಕುಡಿ ಗುಡಿ ಮಧು ಮೌಹೂರ್ತಿಕಂ ಪೂತವಲ್ಲೀ ।
ಕುಳಮೆಲ್ಲಂ ನಿಬ್ಬಣಂಬಂದಬಲೆಯರೆನೆ ಚೂತಂಗಮಿಾ ಮಲ್ಲಿಕಾಕೋ
ಮಳೆಗಂ ಕೊಂಡಾಡಿ ಕೈನೀರೆಱೆದನತನು ಲಾವಣ್ಯಪುಣ್ಯಾಂಬುವಿಂದಂ ॥ ೭೦

(ಮಲ್ಲಿನಾಥಪುರಾಣಂ, ೬–೪೪.)

ಇದು ಧಾತ್ರೀಪಾರಿಜಾತಂ ಸಕಲಸುಕವಿವೃಂದಪ್ರಣೂತಂ ವಸಂತಾ
ಭ್ಯುದಯಪ್ರೀತಂ ಮನೋಭೂನೃಪವಿಜಯರಥಖ್ಯಾ[3]ತ[3]ಸೂತಂ ವನಶ್ರೀ ।

---

[1] ಯೆಂದ (ಅ). [2] ಡಿ (ಖ.ಬ). [3] ತಿ (ಕ.ಖ.ಬ).

ಸುದತೀಪ್ರೇಮಾತ್ಮಜಾತಂ ಫಲತರುವರವೃಂದಾರ[1]ಕೋದ್ಯದ್ಯು[1]ಪೇತಂ
ಮದಭೃಂಗೀಗೀತ[2]ಗೀ[2]ತಂ ಕೃತವಿರಹಿವಿಘಾತಂ ದಲೀ ಬಾಲಚೂತಂ ‖ ೭೧
(ಚಂದ್ರಪ್ರಭಪುರಾಣಂ, ೭–೯೦.)

ರತಿಮದನಂ ವಸಂತಸಮಯಂ ಪುಳಿನಂ ನಳಿನಂ ಕೊಳಂ ಹಿಮ
ದ್ಯುತಿಲತೆ ಮಾವು ಕೀರಕಳಭಂ ಕಳಕಂಠರವಂ ರಥಾಂಗದಂ ।
ಪತಿ ತಳಿರುಯ್ಯಲೋಪರ ಸುಸಿಲ್ ನನೆ[3]ವಿಲ್ ನನೆಯಂಬು ಮಂದ[3]ಮಾ
ರುತ ನಳಿನೀನಿನಾದಮಿವಱಿಂ ಪೊಸಮಲ್ಲಿಗೆಗಕ್ಕೆ ಮಂಗಳಂ ‖ ೭೨
(ಮಲ್ಲಿನಾಥಪುರಾಣಂ, ೬–೪೭.)

ಜನಸಮ್ಮೋಹನವಿದ್ಯೆ ತನ್ನ ಮಧುವಿಂ ಪುಟ್ಟಿತ್ತು ಪುಷ್ಪಂಗಳು
ಳ್ಳನಿತುಂ ನೋಂತ[4]ವೆ[4] ತನ್ನ ಕೀಡೆಸಟ ಸೌಭಾಗ್ಯಕ್ಕೆ[5]ನಿಪ್ಪಗ್ಗದೀ[5] ।
ವನದೇವೀ[6]ಸಖಿಗೀ[6] ವಸಂತವಿಜಯಶ್ರೀದೇವಿಗೀ ಚೂತರಾ
ಜನ ಮಾದೇವಿಗೆ ಮಲ್ಲಿಕಾರಮ[7]ಣಿ[7]ಗಂ ಭದ್ರಂ ಶುಭಂ ಮಂಗಳಂ ‖ ೭೩
(ಮಲ್ಲಿನಾಥಪುರಾಣಂ, ೬–೫೧.)

ಮುರಿದ ತೊಡಂಬೆಯೊಳ್ ಮೊ[8]ಗ[8]ಸಿ ತೋರ್ಪ ಪಸುರ್ನನೆ [9]ನಾಡೆ[9] ಬೆ
ಳ್ಕರಿಸಿದ ಮೊಗ್ಗೆ ಕೂಡೆ ಬಿಳಿದಾದ ಮುಗುಳ್ ಪೊರೆವೋದ ಕುಟ್ಮಳಂ ।
ಬಿರಿದಲರೆಂಬಿವಂ ತಿಱಿದು ಮಲ್ಲಿಗೆಯೊಳ್ ಶರಪಂ[10]ಚಕಂ[10]ಗಳಂ
ವಿರಚಿ[11]ಸಿ[11] ಪಂಚಬಾಣವೆಸರಂ [12]ಪಡೆ[12]ದಂ ಮದನಂ ಬಸಂತದೊಳ್ ‖ ೭೪
(ಮಲ್ಲಿನಾಥಪುರಾಣಂ, ೬–೪೭.)

ಅಸದಳಮಾದ ಮಲ್ಲಿಗೆಯ ಬಂಧುರಗಂಧಮನಾಂತು ತೆಂಕಣಿಂ
ದೆಸಗುವ ಗಾಳಿ ಗಂಧವಹನಾದುದು ಮಾಗಿಯ ಪೋಗು ಕಾಲ್ಪುರಂ ।
ಮಸಗುವ ಮಲ್ಲಿಕಾಮಧುವಿನಿಂ ಮಧುಮಾಸಮುಮಾಯ್ತು ಕೈದುವಂ
ಪೊಸಯಿಸಿ ಮಲ್ಲಿಕಾಕುಸುಮದಿಂ ಕುಸುಮಾಯುಧನಾದನಂಗಜಂ ‖ ೭೫
(ಮಲ್ಲಿನಾಥಪುರಾಣಂ, ೬–೪೮.)

ಸುರಭಿಸಮೀರಣಂಬೆರಸು ಬೇಗದೆ ಬಂದಲರ್ಗಣ್ಣ ಸನ್ನೆಯಿಂ
ಕರೆಯೆ ವಸಂತದೂತಿ ಸಹಕಾರನ ಕೈವಿಡಿದಿರ್ದ ಮಲ್ಲಿಕಾ ।

---

[1] ಕತ್ವಾಭ್ಯು (ಅ). [2] ನೂ (ಖ.ಬ). [3] ಯಂಬುಗಳಿಂದ ಬಂದ (ಖ.ಬ). [4] ದೆ (ಕ.ಖ.ಬ). [5] ತನ್ನೇಪ್ಟೆಯಿಂ (ಖ.ಬ). [6] ಸುಖದೀ (ಖ.ಬ). [7] ಣ (ಕ.ಖ.ಗ.ಬ). [8] ನ (ಅ). [9] ಮೇಗೆ (ಅ). [10] ಜರಂ (ಕ.ಖ.ಬ). [11] ಸೆ (ಕ.ಖ.ಬ). [12] ತಳೆ (ಅ).

ಪರವಧುವಂ ವಿನೀಳಪರಿಧಾನಮನಾಕೆ ಮಧುಪ್ರಸಂಗಕಾ
ತರೆ ಮುಸುಕಿಟ್ಟವೋಲ್ ಮುಸುಱಿ ಪೀರ್ದುವು ಸೌರಭಮಂ ಮದಾಳಿಗಳ್ ॥ ೭೬
(ಮಲ್ಲಿನಾಥಪುರಾಣಂ, ೬–೪೧.)

ಬಿರಿಮುಗುಳೊಳ್ ಮುಸುಂ[1]ಬ[1]ನಲೆದೊಯ್ಯನೆ ಕರ್ಣಿಕೆಯಂ ಕರ್ದುಂಕಿ ಕೇ
ಸರಮನೆಱಂಕೆ[2]ಯಿಂ[2] ಕೆದಱಿ ಬಂಡನುರಂಬರಮುಂಡು ತಳ್ತಿಸಱ್ ।
ಪೊರೆಯೊಳಡಂಗಿ ನುಣ್ಚರದಿನಾಣತಿಮಾಡಿದುದುನ್ಮದಾಳಿ ತಾ
ವರೆಯೊಳಗಿರ್ಪ ಲಕ್ಷ್ಮಿಯ ಮನಂಬಡೆವೆಕ್ಕಲಗಾಣನೆಂಬಿನಂ ॥ ೭೭
(ಮಲ್ಲಿನಾಥಪುರಾಣಂ, ೬–೯೯.)

ಸರಸಪಲಾಶಪುಷ್ಪಚಯದೊಳ್ ವನಲಕ್ಷ್ಮಿಯ ರತ್ನನೂಪುರ
ಸ್ವರಮೆನೆ ಮಲ್ಲಿಕಾಮುಕುಳದೊಳ್ ರತಿಕಾಂತನ ಬಾಣಭೀಂಕೃತ ।
ಸ್ವರಮೆನೆ ಹೇಮತಾಮರಸದೊಳ್ ಜಲದೇವಿಯ ವಕ್ತ್ರಕೂಜಿತ
ಸ್ವರಮೆನೆ ಪೊಣ್ಮಿದತ್ತು ಮಧುರಂ ಮಧುಮತ್ತಮಧುವ್ರತಸ್ವನಂ ॥ ೭೮

ರಾಗದೆ ಕೂಡೆ ಝೇಂಕರಿಸಿ ಪುಷ್ಪರಸಂಗಳನುಂಡು ಸೊರ್ಕಿ ಬೆಂ
ಡಾಗಿ ತಳಿರ್ಗಳೊಳ್ ಕೆಡೆದು ಪೂಮರನಂ ಮುಸುಕಿಟ್ಟು ಜೋಗುಳಂ ।
ತೂಗಿಯರಲ್ಗೆ ಬಂದು ನೆಗೆವಂಬರದೊಳ್ ವನಲಕ್ಷ್ಮಿಗೆತ್ತಿಯಿಂ
ಮೇಗೆ ಮನೋಜನೆತ್ತಿಸಿದ ಪೀಲಿಯ ಸತ್ತಿಗೆವೊಲ್ ಮದಾಳಿಗಳ್ ॥ ೭೯

ಎತ್ತಂಗೋಲಂ ವಿರಹಿಗೆ
ಚಿತ್ತಭವಂ ತೊಟ್ಟನಿಕ್ಕಿದಂತಿರೆ ಬನದಿಂ ।
[3][ದೆತ್ತಿ][3] ಗಗನಕ್ಕೆ [4][ಪಾಱು][4]ವು
ವೆತ್ತಂ ಮಧುಮತ್ತಚಿತ್ತ ಷಟ್ಚರಣಂಗಳ್ ॥ ೮೦

ವಿರಹಿಗಳಿತ್ತ ಸಾರದಿರಿ ತಣ್ಣೆಲರೀ ಬನಮೆಲ್ಲ ಮನ್ಮಥಂ
ಗಿರಲಿದೆ ದುರ್ಗ ಮಾಮರನೆ ಡೆಂಕಣಿ ಕಾಯ್ದುರಿಯೆಣ್ಣೆ ಕೆಂದಳಿ ।
ರ್ವರಿಯೆಳಮಾಳೆ ದಳ್ಳಿಸುವಶೋಕೆ ಧನುರ್ವಸಿತೇಕ್ಷುದಂಡ ಷ
ಟ್ಚರಣದ ನಾಳಿಗೋಲೆನುತ ಕೋಗಿಲೆ ಸಾಱಿ ಬಸಂತಮಾಸದೊಳ್ (?) ॥ ೮೧

ಮಗುಳ್ದುಂ ಮಗುಳ್ದು ಪೊಸಮ
ಲ್ಲಿಗೆಯರಲಂ ಸಿರಿಯ ದೇಸೆಯಂ ಕಂದರ್ಪಂ ।

---

[1] ಕ (ಖ.ಬ). [2] ಯೊಳ್ (ಖ.ಬ). [3] ದಿತ್ತು (ಕ.ಖ.ಬ). [4] ಸಾರು (ಕ.ಖ.ಬ).

ಪೊಗೞ್ದಂ ರತಿಗಂ ತಂಗಾ
ಳಿಗಮಳಿಗಂ ಗಿಳಿಗಮಿಂದುಗಂ ಕೋಗಿಲೆಗಂ ॥ ೮೨

ಮೊದಲೊಳ್ ತಂಬೆಲರ್ಗಾನೆ ಬೋದಣಿಗೆಗಂಪಂ ಬೀಱಿದೆಂ ಸುಗ್ಗಿ ಬ
ರ್ಪುದು[1]ಮೀ[1] ನಂದನಕಾನೆ ಮುಂದು[2]ಗೆಡೆದೆಂ[2] ಪುಷ್ಪೇಷುಗಂ ಪುಷ್ಪಬಾ ।
ಣದ ಮುಂಗಾ[3]ಣ್ಕೆಯನಿತ್ತೆ[3]ನಾನೆ ಪೆೞ[4]ವೆ[4]ನ್ನಂತಾದುವೇ ಮ್ಯೆಮೆಗಾ
ಸ್ಪದಮೆಂಬಂತೆವೊಲಾಯ್ತು ಮಾಧವಿ ಮದಾಳಿಧ್ವಾನಸಂತಾನದಿಂ ॥ ೮೩
(ಜಗನ್ನಾಥವಿಜಯಂ, ೧೪–೬೩.)

ನಿನಗೆ ವಸಂತದೂತಿವೆಸರೊಪ್ಪುವುದೆಂತೆನೆ ಮುಂದೆ ಬಂದು ನೀ
ನೆನಗೆ ವಸಂತನಾಗಮನಮಂ ನೆಱೆ ಸೂಚಿಸಿಕೊಟ್ಟೆಯೆಂದು ನಂ ।
ದನವನಲಕ್ಷ್ಮಿ ಕೀರರವದಿಂ ಪೊಗೞ್ದಿತ್ತ ಪಸಾಯದಚ್ಚಮು
ತ್ತಿನ ಪೊಸಪಚ್ಚವಂ ತಳೆದವೋಲದಿರ್ಮುತ್ತೆ ಮುಗುಳ್ತುದೆತ್ತಲುಂ ॥ ೮೪
(ಚಂದ್ರಪ್ರಭಪುರಾಣಂ, ೭–೪೧.)

ಮಲಯಮರುಚ್ಚಮೂಪತಿಗರಲ್ಗಳ ಸೌರಭದಂಗಚಿತ್ತಮಂ
ಕಲಪಿಕನಾಯಕರ್ಗೆ ಪೊಸಮಾಂಗೊನರಂಗಡಿಸೂಱೆಯಂ ಶುಕಾ ।
ವಳಿಯ ಪದಾತಿಗಿತ್ತು ತನಿವಣ್ಗಳ ಪೊಟ್ಟಣಮಂ ವಸಂತನ
ಗ್ಗಳಿಕೆಗೆ ಬಂದು ಸಂವರಣೆದೋಱಿ ಮನಂಬಡೆದಂ ಮನೋಜ[5]ನಾ[5] ॥ ೮೫
(ಅನಂತನಾಥಪುರಾಣಂ, ೬–೮೫.)

ಹರನುರಿಗ[6]ಣ್ಗೆ ನೀಂ[6] ಸೊನೆಯ ಸೋನೆಯನಾಗಿಸು ಚೂತ ಕಂಠದೊಳ್
ಗರಳದ ಕರ್ಪನೊತ್ತಿ ಕಳೆ ಚಂದ್ರ[7]ಮ[7] ಪೂಸಿದ ಬೂದಿ ಪಾ[8]ಱಿ[8] ಮ್ಯೆ ।
[9]ಕರಲಿಡೆ ಬೀಸು[9] ಗಂಧವಹ ಕೆಂದಳಿ[10]ರೊಂದಲಗಿಂ[10] ಕಪರ್ದಿಯೊಳ್
ಬೆರಸು ಬಟಿಕ್ಕೆ ನೀನೆನುತೆ ನೋಡಿದನಂಗಭವಂ ವಸಂತನಂ ॥ ೮೬
(ಅನಂತನಾಥಪುರಾಣಂ, ೬–೮೭.)

ಬಂದಪನಿಂದು ನಾಳೆ ಮದನಂ ವನಕೇಳಿಗೆ ರಾಜಕೀರ ಮಾ
ಕಂದದ ಕಾಪು ನಿನ್ನದು ಮದಾಳಿಯೆ ಪೂಗಳ ಕಾಪು ನಿನ್ನದೆ ।
ೞ್ತಂದಿರು ಬಾಗಿಲೊಳ್ ಪಿಕ ಸರೋವರಮಂ ಕಳಹಂಸ ಕಾಪುಗೊಳ್
ವಂದಿಸಿ ಗಂಧವಾಹ ಕೊಳಲೆಂದು ನಿಯಾಮಿಸಿದಂ ವಸಂತಕಂ ॥ ೮೭

---

1 ನೀ (ಅ). 2 ದೆಗೆದಂ (ಅ). 3 ಣ್ಕೆಗೊಟ್ಟೆ (ಅ). 4 ತೆ (ಅ). 5 ನಂ (ಖ.ಬ). 6 ಣ್ಣಿನಿಂ (ಕ.ಖ.ಬ). 7 ನ (ಅ). 8 ಱಿ (ಅ). 9 ಮಱೆವಡೆಸುತ್ತ (ಅ), ಮಱೆದೊಡೆ ಬೀಸು (ಕ.ಖ.ಬ). 10 ರ್ದೊಂಗಲನೀಂ (ಕ.ಖ.ಬ).

ವೈಶಾಖವರ್ಣನಂ

ವನಜ[1]ಲ[1]ಕೇಳಿಗಿಂಬುಗುಡುವಂತೆ ಪಗಲ್ ಪಿರಿದಾದುದೊಯ್ಯನೊ
ಯ್ಯನೆ ಕಿಱಿದಾದುದಂದಿನಿರುಳಾಱಿಸುವಂತಿನನಿಂದ[2]ಗಲ್ದ[2] ಪ ।
ದ್ಮಿನಿಯ ನಿರೋಧಮುಂ ಶಿಶಿರನಿಂ ಮುಳಿದಿಟ್ಟಪಸವ್ಯಗಂಧವಾ
ಹನ ಕರಚಕ್ರದಂತೆ ಬಡಗ[3]ಲ್ ನಡೆದ[3]ತ್ತು ಹಿಮಾಂಶುಮಂಡಲಂ ॥ ೮೮

(ಅನಂತನಾಥಪುರಾಣಂ, ೬-೮೯.)

ಇನಿತಾನುಂ ಮೃಗತೃಷ್ಣೆಯಂ ಪಡೆಯುತುಂ ದಿಗ್ಭಾಗದೊಳ್ ತಳ್ತು ಕಾ
ನನದೊಳ್ ಬೇಗೆಯನಿಕ್ಕುತುಂ ಕದಡುತುಂ ನೀರ್ದಾಣಮಾದಂತುಟಂ ।
ಬಿನ[4]ದಂ ತ[4]ಪ್ಪೆಡೆಯೊಳ್ ತೆರಳ್ಚಿ ತೊವಲಂ ತಂದಿಕ್ಕುತುಂ ಬೇಂಟೆಗಾ
ಱನವೋಲ್ ಬೇಸಗೆ ಬಂದು ಪೊಕ್ಕು [5]ಕವಿದತ್ತೆತ್ತಂ ಮಹೀಭಾಗಮಂ[5] ॥ ೮೯

ಪಾವಸೆಯಾಗಿ ಪೋಯ್ತು ನಗನಿರ್ಝರಣಂ ತೊಱೆಗಳ್ ಪದಘ್ನಮಾ
ಯ್ತಾವಗಮೀಕ್ಷಿಸಲ್ಕೆ ಕೆಸಱಾಯ್ತು ಕೊಳಂ ಕೆಱೆ ಬತ್ತಿಪೋದುವಿ ।
ರ್ಪಾವೆಡೆಯೆಂಬಿನಂ ಬಱತು ಬೀಟೆಯನಾಳ್ದುದು ಬೆಂಚೆ ದೂರ ಪೆ
ರ್ಬಾವಿಯೊಱಂತೆ ತೋಡುವಿನೆಗಂ ತಳ್[6]ಕೋಡಿದು[6]ದಾ ನಿದಾಘದೊಳ್ ॥ ೯೦

ತನುಪಂಕಾಗ್ರಮುಹುರ್ಲುಠಚ್ಛಫರಮಾಬದ್ಧಾಶ್ಮಸಂಧ್ಯಂತರಾ
ಳನಿವಿಷ್ಟೋರುಕುಳೀರಕಂ ತಳ್[7]ನದೀ[7]ನಿರ್ಮಗ್ನಕೂರ್ಮಂ ಚಿರಾ ।
ಭ್ಯನುಸಂಧಾನವಿ[8]ಲೀನ[8]ದೀನಮುಖ[9]ಹಂ[9]ಸಂ ಮ್ಲಾನ[10]ಕಲ್ಹಾರ[10]ಕೋ
ಕನದಂ ಕಣ್ಗಿ[11]ಳಿ[11]ದಾಯ್ತು ತತ್ಸಮಯದೊಳ್ ಶುಷ್ಯತ್ಸರಸ್ಸಂಚಯಂ ॥ ೯೧

(ಚಂದ್ರಪ್ರಭಪುರಾಣಂ, ೯-೮೨.)

ಬೆಟ್ಟದ ಕಲ್ಲ ಸಂದಿಯೊಳಗೊಯ್ಯನೆ ಪೊಣ್ಮುವ ನಿರ್ಝರಕ್ಕೆ ಕ
ಯ್ಯಿಟ್ಟು ಪಿಪಾಸೆಯಿಂದ ಅ[12]ರೆಮೀಲಿತಲೋಚನನಾದ ದಂತಿಯಂ ।
ತೊಟ್ಟನೆ ಮುಟ್ಟೆ ಕಂಡದಱ ಮೈನೆಟಲಾಸೆಗೆ ಜಾತಿವೈರಮಂ
ಬಿಟ್ಟೊಳಪೊಕ್ಕು ಪಟ್ಟಿತು ಬಿಸಿಲ್ಗಿದೊಂದು ಗಜಾರಿ ಬಿಚ್ಚತಂ ॥ ೯೨

---

[1] ದ (ಕ.ಖ). [2] ದಗ್ಧ (ಖ.ಬ). [3] ಲ್ಲಡರ್ದ (ಗ.ಖ). [4] ದಕ್ಕ (ಗ.ಘ). [5] ದುಮದೆತ್ತೆತ್ತಂ ದಿಶಾಭಾಗದೊಳ್ (ಖ.ಗ). [6] ಪೋದುದು (ಕ), ಕೋಯ್ತುಡಿ (ಖ.ಬ). [7] ತಟೀ (ಅ). [8] ನಾಶ (ಅ). [9] ಹಾ (ಕ.ಖ.ಗ ಪ.ಬ). [10] ಕಾಹ್ಲಾದ (ಕ.ಖ.ಬ). [11] ನಿ (ಕ.ಖ.ಗ.ಘ.ಬ). [12] ರ (ಕ), ಡ (ಖ.ಬ).

ಬಟ್ಟೆಯ ಪಳ್ಳದೊಳ್ ಪಲವೊೞಂತೆಗಳಾದುವು ಕಾಡೊ[1]ಳಿರ್ದ[1] ಕಾ
ಲ್ವಟ್ಟೆಗಳೆಲ್ಲಮೆ[2]ಯ್ದುವುವು[2] ನೀರ್ನೆಲೆಯಂ [3]ಪೞವಾೞು[3]ಬಾವಿಯೊಳ್ ।
ಪುಟ್ಟಿದ ಸೊಪ್ಪು ಪೇೞ್ದುದು ಜಲೋದಯ[4]ಲೋ[4]ಭಮನೆತ್ತಿ ಪೊತ್ತು ಡೋ
ಣಿಟ್ಟು ದನಕ್ಕೆ ನೀರೆಱೆವ ಸಂಭ್ರಮಮುಣ್ಮಿದುದೂರ ಪಕ್ಕದೊಳ್ ॥ ೯೩

ಕಾನನಮುರಿದುದು ರವಿಕಾಂ
ತಾನಳನಿಂ ನಗದ ಶಿಖರವೊಡೆದುದು [5]ಸಿಡಿಲ್ದು[5] ।
ತ್ತಾನೆಯ ತಲೆ ಬಿರಿದುದು ಮು
ಕ್ತಾನೀಕಂ ತೋಱೆ ಬೆಟ್ಟಬೇಸಗೆ ಬಿಸಿಲೊಳ್ ॥ ೯೪

ಬಿರಿಯದ ಬೆಟ್ಟಮಿಲ್ಲ ಮೞಲಾಗದ ಪೆರ್ದೊಱೆಯಿಲ್ಲ ಬೆಂದೊಗಲ್
ಪೊರೆವೊರೆಯೆರ್ದುರ್ದ ಸಾಯದ ಮೃಗವ್ರಜಮಿಲ್ಲ ಬಿದಿರ್ ತಗುಳ್ದು ಮಾ ।
ಱೊರಸಿದ ಕಿಚ್ಚಿನಿಂದಡಸಿ ಬೇಯದ ಕಾನನಮಿಲ್ಲ ತೃಷ್ಣೆಯಿಂ
ದುರುಳದ ಪಾಂಥರಿಲ್ಲ ವಿಷಮಾರ್ಕಕರೌಘದೊಳಾ ನಿದಾಘದೊಳ್ ॥ ೯೫

ವಿಸರದ್ದಾವಾಗ್ನಿಜಿಹ್ವಾಕಬಳಿತಲತಿಕಾನೋಕಹಶ್ರೇಣಿ ನಿರ್ನೀ
ರಸರಸ್ಸಂತಪ್ತಪಂಕಾಕುಲಿತಕಮಠಪಾಠೀನಸಂತಾನಮತ್ಯು ।
ಗ್ರಸಮೀರಾಘಾತಜಾತಸ್ಫುರದವನಿರಜಃಸ್ಪರ್ಶದುರ್ದರ್ಶಮುರ್ವೀ
ರಸಪಾನೋತ್ತಾನಭಾನುದ್ಯುತಿಯೆನಲೆಸೆದತ್ತಸ್ತಮೇಘಂ ನಿದಾಘಂ ॥ ೯೬

ಸುರರಾಜಂ ಬೞಿಯುಟ್ಟಲಾತುರಿಸುವಂ ಮೇಘಕ್ಕೆ ಕಾಯ್ದುಕ್ಕಿ ಸಾ
ಗರದಿಂ ಪೋಗಲೊಡರ್ಚುವಂ ವರುಣನುಗ್ರಂ [6]ವ್ಯಗ್ರ[6]ನಾತ್ಮೀಯಭೂ ।
ಧರದಿಂದಂ ಹಿಮವನ್ನಗಕ್ಕೆಳಸುವಂ ಪಿಂಗಂ [7]ವಟ[7]ಚ್ಛಾಯೆಯಿಂ
ಹರಿಣಾಂಕಂ ಭುವನಕ್ಕದೇಂ ಭಯದಮಾಯ್ತೋ ಘೋರ ಘರ್ಮಾಗಮಂ ॥

[8]ಕೂರ್ಪೇಱಿದ[8] ಕಡುವಿಸಿಲ ಪೊ
ಡರ್ಪಿಂಗಿೞಿದಂತೆ ತೀರತರುಗಳ್ ತರದಿಂ ।
ಮಾರ್ಪೊರ್ಳೆವ ನೆವದಿ ನೀರ್ವೊ
ಕ್ಕಿಪುರ್ವದೇಂ ಪಿರಿದೊ ಭುವನಭೀಷ್ಮಂ ಗ್ರೀಷ್ಮಂ ॥ ೯೮

ನಟ್ಟನಡುವಗಲ ಬಿಸಿಲುರಿ
ಯಿೞ್ತೊಡೆ ಸುಟ್ಟಪ್ಪುದೆಂಬವೊಲ್ ಪಸರಿಪುದಂ ।

---

[1] ಳೆೞ್ದ (ಗ.ಘ). [2] ಯ್ದುರದು (ಗ.ಘ). [3] ಪಾಳ್ಬಾವಿ (ಕ.ಖ.ಬ). [4] ಲಾ (ಗ.ಘ). [5] ಸೀಳ್ದು (ಖ.ಬ). [6] ಪ್ರಜ್ಞ (ಅ.ಕ.ಬ). [7] ತಟಿ (ಗ.ಘ) [8] ತೂಪಿಱಿದ (ಕ).

ಬಿಟ್ಟುಡುಗಿಯೊಂದೆ ಮೆಯ್ಯಂ
ಮೆಟ್ಟಿರ್ಪವೊಲಿರ್ಪುವಂದು ತಾಟ ನೆಟಲ್ಗಳ್ ॥ ೯೯

ಪಾಱುವ ಪಕ್ಕಿ ಕೋಡ ಗೞಿ ಸೀಯ್ಯದವಿಲ್ಲೆಲೆಯಿಕ್ಕಿ ಪೆರ್ಮರಂ
ತಾಱದವಿಲ್ಲರಣ್ಯಮೃಗಯೂಥದ ಬೆನ್ [1]ಪುಳಿಚೆರ್ದು[1] ಬಾಯ್ಗಳಿ ।
ಪೆರ್ಱದವಿಲ್ಲ ಬಿ[2]ಜ್ಜ್ಹೊ[2]ಡೆದು ಪಾಱದವಿಲ್ಲ ಪಯೋಧಿ ತಾಯ್ಮಣಲ್
ತೋಱದವಿಲ್ಲದೇಂ ಪ್ರಳಯಕಾಲವೊ ತೀವ್ರನಿದಾಘಕಾಲವೋ ॥ ೧೦೦

ಕುಲಗಿರಿ ಕಾಯ್ದು ಕರ್ಬುನದ ಬೆಟ್ಟುವೊಲಿರ್ದುವು ಧಾತ್ರಿ ಕಾದ ಕಾ
ವಲಿಯವೊಲಿರ್ದುದಂಬುನಿಧಿ ದಿಬ್ಬೆಗೆ ಕಾಸಿದ ತೈಲದಂದದಿಂ ।
ತಲೆದಳೆದುಕ್ಕುತಿರ್ದುವು ದಿಶಾವಿವರಂ ಸಲೆ ಕಾಱುಗಾಱಿನ
ಟ್ಜ್ಹೊಲೆಯವೊಲಿರ್ದುವೇಂ ಪ್ರಳಯಕಾಲವೊ ತೀವ್ರನಿದಾಘಕಾಲವೋ ॥ ೧೦೧

ಒಲೆಗಲ್ವೊಲ್ ಕಾಯ್ದುವೆಂಟುಂ ದಿಗಿಭದ ಬಿದುಗಳ್ ಕಾಯ್ದು ಕರ್ಬೊನ್ನ ಪೆರ್ಗಾ
ವಲಿ[3]ವೋಲಾಯ್ತ್ತು[3] ನೆಲಂ [4]ಸಂ[4]ಪಳೆಯನೆಱೆದವೋಲ್ ಕಾಯ್ದು
ಚುಯ್ಯೆಂದುವೇೞುಂ ।
ಕುಲಪಾರಾವಾರಮೀ ಬೇಸಗೆಯ ಬಿಸಿಲೊಳಿನ್ನೆಂದಿ[5]ದೇ[5]ಕಾರ್ಣವಂ ಭೂ
[6]ತಳಮಕ್ಕುಂ ಪೇೞೆನಲ್ ಪರ್ವಿದು[6]ದತಿಶ[7]ಯಿತ[7]ಗ್ಲಾನಿದಾಘಂ ನಿದಾಘಂ ॥
(ಜಗನ್ನಾಥವಿಜಯಂ, ೭೧–೭೩.)

ರಸದಾಳಿಂಬದ ಪಣ್ಣ ಬಿತ್ತು ಬಿರುಕಿಂ ತೋರ್ಪಂತೆಯುರ್ಬೆಟ್ಟಿ ಪೆ
ರ್ಬಿಸಿಲಿಂದಿರ್ಬಗಿಯಾದ ಮಸ್ತಕದೊಳಾ ಸದ್ರಕ್ತಮುಕ್ತಾಳಿಗಳ್ ।
ನಸುದೋಱುತ್ತಿರೆ ನೆಮ್ಮಿ ಪೆರ್ಮರನನೊಂದಂ ಕಣ್ಗಳಂ ಮುಚ್ಚಿ ಮೂ
ರ್ಛಿಸಿದಂತಿರ್ದುದು ದಂತವೇಷ್ಟಿತಕರಂ ಮತ್ತೊಂದು ಮತ್ತದ್ವಿಪಂ ॥ ೧೦೩

ಬಿಸಿ[8]ಲಳುರೆ[8] ಬಿರಿದ ಬಿದುವಿಂ
ನಸುದೋಱುವ ರಕ್ತ[9]ಸಿಕ್ತ[9] ಮುಕ್ತಾಫಳಮಂ ।
ರಸದಾಳಿಂಬದ ಬಿತ್ತೆಂ
ದೊಸೆದು ಕರ್ದುಂಕುವುವು ಶುಕಕುಳಂ [10]ಮದ[10]ಗಜದಾ॥ ೧೦೪
(ಜಗನ್ನಾಥವಿಜಯಂ, ೧೬–೬೯.)

---

[1] ಫುಳಿಲೆರ್ದು (ಕ), ಪ್ಲುಣೆಲೆರ್ದು (ಖ.ಬ), ಪುಣೆಚೆರ್ದು (ಫ). [2] ದ್ರೊ (ಖ.ಬ), ಟ್ಜ್ಹೊ (ಗ.ಫ). [3] ಯೊಲ್ಕಾಯಿದತ್ತೀ (ಕ), ಯೊಲ್ಕಾಯ್ತು (ಖ.ಬ). [4] ಸಿಂ (ಅ). [5] ಗೇ (ಖ.ಬ). [6] ತಳಮಕ್ಕುಂ ಪೇೞದೆಂಬವೋಲುರ್ಬಿದುದ (ಕ), ತಳಕಂಪೇೞೆಂಬ ವೋಲುರ್ಬಿದುದ (ಖ.ಬ). [7] ಯಃದ (ಅ), ಯಿಕ (ಖ.ಬ). [8] ಲೊಳರೆ (ಖ.ಬ). [9] ಯುಕ್ತ (ಖ ಬ). [10] ವನ (ಖ.ಬ).

ರದನಂ ಚುಱ್ರಿಂಬಿನಂ ಕಾಯ್ದೊದೆದು [1]ಬಿರಿಸಿಗಾಲ್ವೀಡಿರಿರ್ದಿ[1]ರ್ಪ ಸೊಪ್ಪಾ
ಱಿದ ಬಾಯಂ ಬಿಟ್ಟು ಬಕ್ಕಂಬಯಲನುದಕವೆಂದೂಡಿ ಕುಂಭಸ್ಥಲಂ ತೀ ।
ವಿದ ಮುಕ್ತಾಜಾಲಕಂ [2]ಬಿಬ್ಬರನೆ[2] ಬಿರಿದರ[3]ಲ್ವೋಗೆ[3] ಸ್ಯೈತಾದ ಮಧ್ಯಾ
ಹ್ನದೊೞಿರ್ದತ್ತೊಂದದುದ್ಯದ್ಘನಕರಿ ದರಿಯಂ ನೆಮ್ಮಿ ಘರ್ಮಾಂಬುವಿಂದಂ (?) ॥

ಪಱು ಬೇಗೆವೋಗೆ ತನ್ನಯ
ನೆಱ[4]ಲಂ[4] ಬೇಱೊಂದುಗೆತ್ತು ಸಾರ್ವಳಿಪಿಂ[5]ದಂ[5] ।
[6]ಸುಟಿದೆಡಕಂ ಬಲಕಂ ಬಸ[6]
ವಱಿದುದು ಬೇಸಗೆಯ ಬಿಸಿಲೊಳೊಂದಿಭಕಳಭಂ ॥ ೧೦೭

(ಚಂದ್ರಪ್ರಭಪುರಾಣಂ, ೯–೭೪.)

ಅಱಿಯದರವಿಂದದಲರಂ
ಪಱಿದುದ ನೆವಮಿಟ್ಟು ಸುಟ್ಟಪಂ ರವಿಯೆನುತುಂ ।
ಮಱುಗಿ ಮೊಱೆಯಿಡುವ ತೆಱದಿಂ
ಮುಱಿದೆತ್ತಿದುದಗ್ರಕರದಿನಿಭವೆಳದಳಿರಂ ॥ ೧೦೮

ಭಾನುಕರೋಷ್ಣದಿಂದೊಡೆದು ಕೊಂಬು ಶಿರಂ ಬಿರಿಕೇಱೆ ತೋರ್ಕೆವೆ
ತ್ತಾನನದೊಳ್ಪು ಬಲ್ಪಱಿಯೆ ಬೆಂಗಡಿ[7]ವಂ ಕಿ[7]ಱುಪೀಡೆವೀಱೆ ನ
ಟ್ಟಾನಿಸಿದಂತೆ ಕಾಲ್ಗಳಿರೆ ಕಾಡಱಿದೇವ[8]ರ[8] ನೋಂಪಿಗಿಟ್ಟ ಮ
ಣ್ಣಾನೆಯ ಮಾಱ್ಕೆಯಿಂ ಮಿಡುಕದಿರ್ದುದು ದಂತಿ ನಿದಾಘಕಾಲದೊಳ್ ॥ ೧೦೯

ಗಂಟಲುರಂಬರಂ ಬಱತು ಗೋಣ್ಣೆಱಲ್ ಕಡುಸೇದೆಯಿಂದೆ ಮ್ಯೊ
ಕಂಟಣಿಸುತ್ತೆ ಕೋಡ ಗಱಿ ಸೀದು ಮುರುಂಟಿ ವಿಹಂಗಸಂಕುಲಂ ।
ಗೆಂಟಱೊಳೊಂದಿ ತಾಱಿದ ಮರಂಗಳ ತೂಱಲುಗೊಂಬುಗೊಂಬಿನೊಳ್
ಸುಂಟಗೆಗೋದ ಮಾಱ್ಕೆಯವೋಲಿರ್ದುವು[9][ಡುಂ][9]ಗಿ ನಿದಾಘಕಾಲದೊಳ್ ॥ *

[10]ಅಡೆವೊ[10]ತ್ತುವ ಬೇಸಗೆಯೊಳ್
ಪೆಡೆವಣಿ ಬಿಡೆ ಕಾಯ್ದು ನೆತ್ತಿ ಛಿಟಿಛಿಟಿಲೆನುತುಂ ।
ನಡೆಗೊಳ್ಳಿಯಂತೆ ನಡೆದುದು
ಗಿಡುಗಳ ನೆಱಲಾಸೆಗಹಿಪ ನಸುವಿಡುತುಸಿರಂ ॥ ೧೧೦

---

[1] ಸ್ಯೆಗಾಲ್ಪಿಡಿದಿರ್ಪ (ಕ). [2] ಬಿಕ್ಕನೆ (ಕ). [3] ಲ್ದೊಗೆ (ಕ). [4] ಲನೆ (ಅ). [5] ಡಂ (ಬ). [6] ಸುಟಿಸುಟಿದೆಡಬಲಕಂಬಲ (ಖ.ಬ). [7] ವಕ್ಕಿ (ಬ). [8] ತೆ (ಕ). [9] ಡೂ (ಕ.ಖ.ಬ). * ಈ ಪದ್ಯ (ಕ) ಪ್ರತಿಯಲ್ಲಿಲ್ಲ. [10] ಡಿಯೊ (ಕ.ಖ.ಬ).

ಪೆಡೆಯ ಮೊದಲ್ಗೆ [1]ತಂದ[1]ಡರೆ ಮಂಡಳಿಸಿತ್ತಹಿ [2]ಕಾಯಮೆಲ್ಲಮಂ[2]
ಕೊಡೆವಿಡಿ[3]ದಂ[3]ತರಲ್ಚಿದುದು ಸೋಗೆಯನೋವದೆ ಸೋಗೆ ಪೀರ್ದುದೋ ।
ಗಡಿಸದೆ [4]ಸೋ[4]ರ್ವ ನಾಲಗೆಯ ಬಿಂದುವನಂದೆರ್ದೆಯಾಱಿ ಸಿಂಗಮಂ
ತುಡುಗದದೇನಲಭ್ಯತರವೋ ನೆಟಲುಂ ಜಳಮುಂ ನಿದಾಘದೊಳ್ ॥ ೧೧೧

(ಚಂದ್ರಪ್ರಭಪುರಾಣಂ, ೯-೮೦.)

ಉಱೆ ಕಾಯ್ದ ಸೂರ್ಯರಶ್ಮಿಗೆ
ಮೊಱೆಯಿಡಲೆಂದೆತ್ತಿ ಪಿಡಿದ ತೊವಲೆಂಬಿನೆಗಂ ।
ತುಱುಗಿರ್ದಾವರೆಗೊಂಬಂ
ಮುಱಿದು ನೆಟಲ್ಮಾಡಿಕೊಂಡು ನಡೆವರ್ ಪಥಿಕರ್ ॥ ೧೧೨

(ಜಗನ್ನಾಥವಿಜಯಂ, ೧೭-೭೧.)

ಉರಿವ ನಿದಾಘದಾಘದೊಳೆ ಮೇರುನಗಂ ಪೊರೆವೋಗಿ ಸುತ್ತಲುಂ
ಕರಗಿ ಬಟಿಕ್ಕಳಾವಳಯದೆಣ್ದೆಸೆಗಂ ನೆಱೆ ಸೂಸಿ ಕಾಟ್ಪುರಂ ।
ಬರಿದು ಬಿಲಸ್ಥಲಂಗಳೊಳಪೊಕ್ಕು ಟಿದಿರ್ದುದವಲ್ಲದಂದು ಪೇೞ್
ಜರಗಿನ ಪೊಂಗಮೀ ನೆಲಕವಾವುದೊ ಸಂಗತಿವೆತ್ತಕಾರಣಂ ॥ ೧೧೩

(ಚಂದ್ರಪ್ರಭಪುರಾಣಂ, ೯-೭೦.)

ನೆತ್ತಿಯೊಳಾವಗಂ ತಳೆದ ಬಾಂದೊಱೆ ವಾಣದೆ [5]ನಿಲ್ತೆ[5] ಚೂಡನೊಳ್
ಪತ್ತಿಸಿದಾ ಹಿಮಾಂಶುಕಳೆಯಪ್ಪಿದ ಹೈಮವತೀಲತಾಂಗವೊ ।
ಪ್ಪುತ್ತಿರೆಯುಂ ಪೊದಟ್ಬುರಿವ ಬೇಸಗೆ[6]ಗೊರ್ಮೆಯೆ[6] ವೆರ್ಚೆ [7]ರೌಪ್ಯ[7]ಭೂ
ಭೃತ್ತಟನಂದನಾವಳಿಯ ತ[8]ಣ್ಣೆಟ[8]ಲಂ ಬಿಡ[9]ನೊರ್ಮೆ[9]ಯುಂ ಮೃಡಂ ॥

(ಚಂದ್ರಪ್ರಭಪುರಾಣಂ, ೯-೮೧.)

ಹಿಮಕರನಂ ತುಱುಂಬಿ ಹಿಮವಾರಿಯ ಗಂಗೆಯನಿಟ್ಟು ಜೂಟದೊಳ್
ಹಿಮಗಿರಿಪುತ್ರಿಯಂ ಮುದದಿನಪ್ಪಿ ಹಿಮಾಂಗದ ನಾಗಮಂಡನೌ ।
ಘಮನೊಸೆದಾಂತು ತಾಪಹರ[10]ನಪ್ಪುದ[10]ನೀಶನುದರ್ಕದರ್ಶಿ ಮು
ನ್ನಮೆ ಸಮಕಟ್ಟಿ [11]ನಿಂದ[11]ನೆನೆ ಬೇಸಗೆ ಬೇಸಱಿಸಿತ್ತು ಲೋಕಮಂ ॥ ೧೧೫

(ಜಗನ್ನಾಥವಿಜಯಂ, ೧೭-೭೭.)

---

[1] ಕಂಡ (ಕ.ಖ.ಬ). [2] ಶೇಷಕಾಯಮಂ (ಅ). [3] ವಂ (ಕ.ಖ.ಬ). [4] ಪೀ (ಖ.ಬ). [5] ಭಾಳ (ಅ). [6] ಯುಮ್ಮೆಗೆ (ಅ). [7] ಧೂರಿ (ಕ.ಖ.ಬ). [8] ಣ್ಬಟಿ (ಅ). [9] ನಾಡೆ (ಖ.ಬ). [10] ನೊಪ್ಪುವ (ಅ). [11] ಕೊಂಡ (ಅ).

ಜಲನಿಧಿತಲ್ಪನುಂ ಜಲರುಹೋದರನುಂ ಜಲಜಾತನೇತ್ರನುಂ
ಜಲಧಿಸುತೇಶನುಂ ಜಲದವರ್ಣನುಮೆಂಬುದನೀ ನಿದಾಘಮಂ ।
ಕಳೆಯಲೆ ಪಣ್ಣಿಕೊಂಡನಸುರಾರಿವೊಲಾವನನಾಗತಜ್ಞನೆಂ
ದಿಳೆ ನುಡಿವಂತು ಪೆರ್ಚಿಸಿಲನುರ್ಚಿಸಿತುರ್ಚಿ ನಿದಾಘಮುರ್ಚಿಯೊಳ್ ॥ ೧೧೬

(ಜಗನ್ನಾಥವಿಜಯಂ, ೧೭–೭೬.)

ಅಳುರ್ವ ನಿದಾಘ[1]ದಿಂ[1] ತ್ರಿಭುವನಂ ನೆಱೆ ನಿರ್ಜಲಮಾದೊ[2]ಡಂ[2] ಕಮಂ
ಡಳುಜಳಶೀತದಿಂ ತೃಷೆಯನಾಱಿಪೆನೆಂದರವಿಂದಜಂ ಕಮಂ ।
ಡಳುವಿನೊಳಂದು ಬಯ್ತು ಪಿಡಿದಾ ಜಲಮಿಂದುಪಕಾರಿಯಾಯ್ತು[3]ನಲ್[3]
ತಿಳಿದೆನಿದೊಂದ[4]ನೆಂದೊಡೆ[4] ನಿದಾಘದ ದಾ[5]ಘಮನೇನ ಬಣ್ಣಿ[5]ಪೆಂ ॥ ೧೧೭

(ಜಗನ್ನಾಥವಿಜಯಂ, ೧೭–೭೫.)

ಸುರಪಂ ನೇತ್ರವ್ರಜವ್ಯಾಜದೆ ಕುಮುದದಳಶ್ಲಿಷ್ಟನಾದಂ ನಿದಾಘಾ
ತುರದಿಂದಬ್ಧಿಸ್ಥನಾದಂ ಶಿಖಿ ಯಮುನಗಲಂ ಛಾಯೆಯಿಂದಂ ತಮಿಸ್ರಾ ।
ಚರನಾದಂ ರಾಕ್ಷಸಂ ಪಾಶಕರನುದಧಿಯಂ ಪೊರ್ದಿದಂ ಮಾರುತಂ ತಂ
ಬೆರಲಾದಂ ಕಿನ್ನರೇಶಂ ಹಿಮನಗಮನೆ ಸಾರ್ದಂ ಹರಂ ಗಂಗೆವೊತ್ತಂ ॥ ೧೧೮

ರವಿಕಾಂತೋಪಳವಹ್ನಿಯಿಂದಡವಿಗಳ್ ಭಸ್ಮಾವಶೇಷಂಗಳಾ
ದುವರಲ್ದೋದುವು ಬೆಟ್ಟುಗಳ್ ನದನದೀ ದ್ರೋಣೀಜಲಂ ಕಾಸಿದೆ ।
ಣ್ಣೆವೊಲು[6]ರ್ವೆ[6]ಟ್ಟುವು ಮೂಷೆಯಿಟ್ಟ ತೆಱದಿಂ ಗ್ರಾವಸ್ಥಲಂ ಲೋಹಮಾ
ದುವು ರೇಣುಸ್ಥಲಿ ಕಾಜುವಿಟ್ಟುವು ನಿದಾ[7]ಘದ್ರಾಘಿಮೋದ್ರೇಕದೊಳ್[7] ॥ ೧೧೯

(ರಾಮಚಂದ್ರಚರಿತಪುರಾಣಂ, ೭–೭೯.)

ಮೃಗಕುಳಮಾಸೆಗೆಯ್ದು ಮೃಗತೃಷ್ಣಿಕೆಯಂ ಜಲಮೆಂದು ತೃಷ್ಣೆಯಿಂ
ಪಗಲಿಟಿವನ್ನೆಗಂ ಪರಿದು ಗಂಟಲುರಂಬರಮಾಱಿ ಬೆಂದೊವಲ್ !
ತೆಗಳಿಗೆ ಬೀಪೆ ಬಾಯ್ಗೆ ಕ[8]ರಿ[8]ಸಂ ಬರೆ ನಾಲಗೆಗಿಟ್ಟು ನಟ್ಟದಿ
ಟ್ಟಿಗಳೊಡನಳ್ಳೆಪೊಯ್ಯೆ ನಡೆಗೆಟ್ಟವು ತೃಷ್ಣೆಯಿನಾರೊ ಬೇಯದರ್ ॥ ೧೨೦

(ರಾಮಚಂದ್ರಚರಿತಪುರಾಣಂ, ೭–೮೩.)

ಬಹುತಾಪಕ್ಕೆ ಬಿಗುರ್ತು ವಿಷ್ಣು ಪಡೆವಂ ಮತ್ಸ್ಯಾವತಾರಕ್ಕಿನಂ
ತುಹಿನಾದ್ರೀಂದ್ರಮನೊತ್ತುಗೊಂಡು ನಡೆವಂ ದೇವರ್ಕಳಾಗ್ನೇಯಮೆಂ ।

---

[1] ಮಂ ಖ.ಬ). [2] ಡೀ (ಅ). [3] ಲೇ (ಅ). [4] ನೆನ್ನದೋ (ಖ.ಬ). [5] ಹಮ ನೇನನೆಂದ (ಅ). [6] ರ್ಬೆರ್ದು (ಖ.ಬ). [7] ಘೋದ್ರೇಕದಿಂದಂ ಕರಂ (ಖ.ಬ). [8] ರು (ಖ.ಬ).

ದು ಹವಿರ್ಭಾಗಮನೊಲ್ಲದಿಂದುಕಲೆಯಂ ಕೊಳ್ವರ್ ಮೃಡಂ ಪಾರ್ವತೀ
ಸ್ಪೃಹೆಯಂ ಬಿಟ್ಟು ಮರುತ್ತರಂಗಿಣಿಯನಂದಾಲಿಂಗನಂ ಮಾಡುವಂ ॥ ೧೨೧

(ರಾಮಚಂದ್ರಚರಿತಪುರಾಣಂ, ೭-೯೮.)

ಹುತ್ತಿನೊಳುಬ್ಬೆಗೊಂಡು ಪೊಱಮಟ್ಟು ಪಗಲ್ ಬಿಸಿ[1]ಲಟ್ಟೆ[1] ಕೆಂಡಮಂ
ಪತ್ತಿಸಿದಂತೆ ಕಾಯ್ವು ಮಣಿಯಿಂ ಪೆಡೆ ಬೇಯೆ ಪೊದಟ್ಟು ಧೂ[2]ಳಿ[2]ಯೊಳ್ ।
ಪೊತ್ತಿದ ಧೂಳಿವಟ್ಟೆಯೊಳುರಂ ಪು[3]ಗು[3]ಳ್ದೆ ಪೋ[4]ರ[4]ಳ್ದು ಪೋಗಿ [5]ಪೊ
ಕ್ಕಿತ್ತಗಿ[5]ದೊಂದು ಪಾಟ ಪಟವಾವಿಯ ನೀರ್ದೆಗೆದಿರ್ದ ಬೀಡೆಯಂ ॥ ೧೨೨

ಅತಿತಪ್ತೋದ್ಧೃಪ್ತಧೂಳೀಪಿಹಿತಮಹಿತಳಂ [6]ತುಂಗ[6]ವಾತೂಳಿಕಾಲಿಂ
ಗಿತ ರೋದೋಮಂಡಲಂ ಪ್ರೋಚ್ಚಲಿತಮರುಮರೀ[7]ಚಿಪ್ರಜವ್ಯಾಪ್ತ[7]ದಿಕ್ಸಂ ।
ತತಿ ಬಂದತ್ತುರ್ವಿಗಂ ಬಗೆಗೆ ಪಡೆದಮೋಘಂ ಸಮುದ್ಧೂತ[8]ಮಾಘಂ[8]
ಹೃತನದ್ಯೌಘಂ ವಿಮೇಘಂ ಜನಿತಜನಮನೋಗ್ಲಾನಿದಾಘಂ ನಿದಾಘಂ ॥ ೧೨೩

(ಚಂದ್ರಪ್ರಭಪುರಾಣಂ, ೯-೭೫.)

ಅರ್ಕಾಂಶುವಿಂದೆ ಪಾಲ್ಗಡ
ಲುಕ್ಕಲ್ ನೀರ್ದಳಿಯಲುದಕಮಿಲ್ಲದೆ ಹರಿ ತಾಂ ।
ತಕ್ಕೈಸಿಕೊಂಡು ಪೋದಂ
ಪಕ್ಕೆಯನೆನಿಸಿತ್ತು ಲೋಕಭೀಷ್ಮಂ ಗ್ರೀಷ್ಮಂ ॥ ೧೨೪

ಹಿಮತಾಂಬೂಲೋರುರಾಗಾಧರಮುದ್ರೃಢನಿತಂಬಾಂಬರಂ ತಾಲವೃಂತೋ
ತ್ಥಮರುದ್ವ್ಯಸ್ತಾಲಕಂ [9]ನಿಸ್ಸೃ[9]ತಮಧುಲವಸಾ[10]ದ್ರೋರ್ದ್ಗ[10]ಮಾಲಂಬಿಕೇಶಂ ।
ವಿಮಲೋದ್ಯದ್ಯಂತ್ರಧಾರಾಜಲಕಲುಷಿತನೇತ್ರಾಂಜನಂ ಚಂದನಾಪಾಂ
ಡಿಮಗಾತ್ರಂ ಗ್ರೀಷ್ಮಸಾಯಂಸಮಯದೊಳೆಸೆದತ್ತಂದು ಬಾಲಾಕಳಾಪಂ ॥ ೧೨೫

(ಚಂದ್ರಪ್ರಭಪುರಾಣಂ, ೯-೮೨.)

ತುಱುಗಿ ನದೀನದಂಗಳ ಜಲಂಗಳೆ ಕಾ[11]ಯ್ದು[11]ಸರೆಣ್ಣೆಯಂದದಿಂ
ಬಱತವು ಮೀಂಗಳಟ್ಟು ತೆಱದಿಂ ಕುದಿಗೊಂಡುವು ನಾಗಲೋಕದಿಂ ।
ಪೊಱಮಡಲಾಸೆಗೆಯ್ದು ನಹಿನಾಯಕನಂಬುಧಿ ಬತ್ತೆ ಮಾಣಿಕಂ
ಮಿಱುಗಲದೊಂದು ಕೆಂಡದೊಲೆಯಿರ್ಪವೊಲಿರ್ದ[ನಹೀಶ]ನಾವಗಂ ॥ ೧೨೬

---

[1] ಲೆಳ್ವ (ಕ), ಲೇಳೆ (ಖ.ಬ). [2] ವೆ (ಕ). [3] ನ (ಕ), ರು (ಖ.ಬ). [4] ದ (ಖ.ಬ). [5] ತಾಂಪೊತ್ತನಿ (ಕ.ಖ.ಬ). [6] ತೂಲ (ಖ). [7] ಚೀಜಾಲ (ಅ). [8] ಮೋಹಂ (ಖ.ಬ). [9] ವಿಶ್ರು (ಖ.ಬ). [10] ದೋರ್ತ್ತ (ಕ.ಖ.ಖ). [11] ಯ್ವೆ (ಖ.ಬ).

ಸ್ಮರರಾಗಕ್ಕಂತರಾಯಂ ಜಲನಿಧಿಗೆರ್ದೆಗಿಚ್ಚೀಕ್ಷಣಕ್ಕಂಕುಶಂ ಹು
ಲ್ಲುರಿ ದಿಗ್ವ್ಯಾಳಕ್ಕೆ ಶೈಲಕ್ಕಶನಿ ಕರಗಸಂ ಹಸ್ತಿಮಸ್ತಕ್ಕೆ ಪಾಂಥ ।
ರ್ಗುರಿಗುಯ್ಯಲ್ ತಾರು[1]ಗು[1]ತ್ತಂ ತರುಗೆ ತಪನರಾಜೀಸಮೂಹಕ್ಕೆ ದಾಹ
ಜ್ವರಮತ್ಯುದ್ದಾಹಭೀಮಾತಪಮೆನಲುರಿದತ್ತಂದಿಳೌಘಂ ನಿದಾಘಂ ॥ ೧೨೭

ನದನದ್ಯೌಘಾಂಬುವಂ ಪೀರ್ದೆಳೆ ನೆಱೆಯದೆ ಬಾಯ್ಬಿಟ್ಟವೋಲ್ ಬೀಡೆಗಳ್ ಪ
ರ್ವಿದು[2]ವುಷ್ಣಾಂ[2]ಶುಪ್ರಭಾಮಂಡಲದ ಪುದುವಿನಿಂ ಬೆಂದವೋಲಾಗಸಂ ಕಂ
ದಿದುದಾದಂ ದಿಗ್ವಧೂಸಂತತಿಯೊದವಿದ ತಾಪಕ್ಕೆ ಮೆ[3]ಯ್ಯ್ಯಾನದಟ್ವಂ[3]
ದದ ಭೇರಿರಾವಮುರ್ವಿರ್ದುದು ದೆಸೆಗಳೊಳೇಂ ಗ್ರೀಷ್ಮಮಾದತ್ತೊ ಭೀಷ್ಮಂ ॥
(ಚಂದ್ರಪ್ರಭಪುರಾಣಂ, ೯—೬೬.)

ಜ್ವಲನೋಷ್ಮಗ್ರೀಷ್ಮತಾಪಕ್ಕಗಿದಡವಿಗಳೊಳ್ ಬ್ಯೆಗುವೊಟ್ಟಿಪ್ಪಿನಂ ಪ
ಲ್ವಲತಯ್ಯೋದ್ದೇಶಮಂ ಪೊರ್ದಿದುದಿರದೆ ಮುಹುಶ್ಶ್ಯಂಗನಿಸ್ತಾಡನ ಪ್ರೋ ।
ಚ್ಚಲಿತಾಂಭಶ್ಶೀಕರಂ ಸ್ಯೆರಿಭವಿಸರಮಗಾಧಸ್ರವಂತೀಹ್ರದಾಂತ
ರ್ಜಲದೊಳ್ ನಿಷ್ಕಂಪಿತಾಂಗಂ ಮುೞುಗಿದುದು ಬಹಿಃಪುಷ್ಕರಂ ಹಸ್ತಿಯೂಥಂ ॥
(ಚಂದ್ರಪ್ರಭಪುರಾಣಂ, ೯—೬೮.)

ಬಿಡದಿನ್ನುಂ ತನ್ನನೆಮ್ಮನ್ವಯದ ಗಜಮವೆಂಟುಂ ಕೊರಲ್ಗೊಂಡು ಪೊತ್ತಿ
ರ್ದೊಡಮೆಮ್ಮೊಳ್ ಕಾ[1]ಯ್ಪಿನಿಂ[4]ತೀಯುವನಿ [5]ಮೆ[5]ಱೆದಪಳ್ ಮಾಣದೆಂದೆಂದು
ಲ್ಗುಡುವಂತಾತ್ಮಾಗ್ರಹಸ್ತಂಗಳೊಳಿನಕಿರಣೋದ್ಭೀತಿಯಿಂ ಪಲ್ಲವಂಗ [ಪುಯ್ಯ।
ಳ್ವಿಡಿದುಗ್ರಗ್ರೀಷ್ಮದೊಳ್ ಸಾಮಜವಿತತಿ ತೊಟಲ್ದತ್ತು ವಾವಾರ್ಗಂಥೆಯಿಂದಂ ॥
(ಚಂದ್ರಪ್ರಭಪುರಾಣಂ, ೯—೬೯.)

ನಯನೌಘಚ್ಛಲದಿಂದೆ ನೈದಿಲೆಸಳಂ ಶಕ್ರಂ ಮುಸುಂಕಿಟ್ಟನೈ
ದೆ ಯಮಂ ಛಾಯೆಯನೊಂದಿನಿತ್ತಗಲದಿರ್ಪಂ ಪಾಶಹಸ್ತಂ ಪಯೋ ।
ಧಿಯನಾಶ್ರೈಸಿದನಾವಗಂ ತುಹಿನಭೂಮೀಧ್ರಕ್ಕೆ ಸಾರ್ದಂ ಹರ
ಪ್ರಿಯನಾವರ್ತಿಸೆ ತಳ್ತು ನಾಲ್ದೆಸೆಯುಮಂ ಗ್ರೀಷ್ಮಪ್ರತಾಪೋದಯಂ ॥ ೧೩೧
(ಚಂದ್ರಪ್ರಭಪುರಾಣಂ, ೯—೬೭.)

ಬೇಸಗೆಯ ಬಿಸಿಲೊಳಾ ಕೈ
ಲಾಸನಗಂ ನೆಱೆಯೆ ಕರಗಿ ಕ[6]ಣ್ಣೆ[6]ಟ್ಟು ಕರಂ ।

---

[1] ತು (ಖ.ಬ). [2] ವಶ್ಮಾಂ (ಖ.ಬ). [3] ಯ್ಯನ್ನದಳ್ವಂ (ಅ), ಯಾನರಳ್ವಂ (ಖ.ಬ). [4] ಯ್ವಳಿಂ (ಖ.ಬ). [5] ಮ (ಖ.ಬ). [6] ಣ್ಣ್ (ಅ).

ಸೂಸಿ ಪರಿದಪುದು ದೆಸೆಗೆನೆ
ಮಾಸರಮಾಗಿರ್ದುವೊಗೆದ ಮೃಗತೃಷ್ಣಿಕೆಗಳ್ ॥ ೧೩೨
(ಚಂದ್ರಪ್ರಭಪುರಾಣಂ, ೯–೭೧.)

ಬಿಸಿಲಳುರೆ ಕರಗಿ ಹರಿವ
ಶ್ಮಸಾರಮಂ ಗಿರಿಯ ನಿರ್ಝರಂಗೆತ್ತೀಂ ಚುಂ ।
ಬಿಸಿ ಚಂಚು ಬೇಯೆ ತಲೆ[1]ಬಿದಿ[1]
ರ್ದಸುವರೆಯಾದುದೊ ತೃಷಾರ್ತನೊಂದು ಮಯೂರಂ ॥ ೧೩೩
(ಚಂದ್ರಪ್ರಭಪುರಾಣಂ, ೯–೭೨.)

ಕಡುವಿಸಿಲ ಕಾಯ್ಪಿನಿಂ ಬಿ[2]ರಿ
ದೊ[2]ಡೆದುಗೆ ಬಿಸುಮುತ್ತು ಸೋರ್ವ ಸೀರ್ಪನಿಗೆತ್ತೊಂ ।
ದೆಡೆಮಡಗದೆ ನೋಣ್ದು ನವಿಲ್
ಮಿಡುಕಿದುದತಿತೃಷ್ಣೆಯೀಗು[3]ಮೆರ್ದಗದಪಟಲಂ[3] ॥ ೧೩೪
(ಚಂದ್ರಪ್ರಭಪುರಾಣಂ, ೯–೭೩.)

ಪರಿಪೂರ್ಣಗರ್ಭಭರದಿಂ
ಬರಲಾರದೆ ನಿಂದೊಡ್ಡೈದಿ ನದಿಯಂ ಜಲಮಂ ।
ಪಿರಿದೂಡಿ ಬಂದು ತೆಗೆತೆಗೆ
ದಿರದೆಱೆದುದು ಕರಣಿಯಿಂದೆ ಕರಿಣಿಗಿಭೇಂದ್ರಂ ॥ ೧೩೫
(ಚಂದ್ರಪ್ರಭಪುರಾಣಂ, ೯–೭೬.)

ಒದವಿದ ಬೆಟ್ಟಬೇಸಗೆಯ [4]ಕೂ[4]ರ್ವಿಸಿಲರ್ವಿಸೆ ಬೆರ್ಚಿ ವಾಯುವೇ
[5]ಗದೆ[5] ಹರಿಣಂ ಸಮು[6]ತ್ಪ್ಲುತ[6]ದಿನಿಂದುವ ಬಿಂಬಮನೋಡಿ ಪೊಕ್ಕು ಮ ।
ಧ್ಯದೊಳೊಸಱುತ್ತುಮಿರ್ಪ ಸುಧೆಗಂ ಕುಳಿರ್ವಾಲನೆಟಲ್ಗಮಲ್ಲಿ ಪೋ
ಗದೆ ನೆಲಸಿರ್ದುದಲ್ಲದೊಡದೆಲ್ಲಿಯದೇಣಶಶಾಂಕಸಂಗಮಂ ॥ ೧೩೬
(ಚಂದ್ರಪ್ರಭಪುರಾಣಂ, ೯–೭೭.)

ಬಿಸಿಲೊಳೆ ಬಿಬ್ಬರಂ ಬಿರಿದ ಮಸ್ತಕಶುಕ್ತಿ[7]ಕೆಯಿಂದೆ ಮುತ್ತು[7]ಮುಂ
ದೆಸೆ [8]ಕವಿತಂದೊಡಾಂತಿರುತೆ[8] ನೋವುಮನಿಂತಿದಪೂರ್ವತೋಯಭೃ ।
ದ್ವಿಸರದೆ ವಾಃಕಣಂಗಳುಗುತಂದಪುವೆಂದೆ ಪೊಡರ್ಪುಗೆಯ್ದು ಪೂ
ರಿಸುವಳಿ[9]ಪಿಂದೆ[9] ಪುಷ್ಕರಮನೆತ್ತಿದುದಂದು ನಭಕ್ಕದೊಂದಿಭಂ ॥ ೧೩೭
(ಚಂದ್ರಪ್ರಭಪುರಾಣಂ, ೯–೭೫.)

---

[1] ವಿಡಿ (ಖ.ಬ). [2] ದುಷ್ಪೊ (ಅ). [3] ಮಂತೆರ್ದಗಟಲಂ (ಖ.ಬ). [4] ಪ (ಕ.ಖ.ಬ). [5] ಱದ (ಅ). [6] ತ್ಪ್ಲಕ (ಕ.ಖ.ಬ). [7] ಯಮುತ್ತಿನಿಂದೆ (ಖ.ಬ). [8] ಗುರುದಂತರಂದುಱದೆ (ಖ.ಬ). [9] ಬಂಧ (ಖ.ಬ).

ನೀಱುಯರೆತ್ತಿ ತಂದೆಱುವ ತಣ್ಗ[1]ರಗಂ[1]ಗಳನಗ್ರನಾಳದಿಂ
ದೂಱುದ ಧಾರೆಯೊಡ್ಡಿದ ಕರಾಗ್ರದಿನಾನನದತ್ತ ತುಂತುಱಿಂ ।
ತೋಱು ಕೊರಲ್ ತಗುಳ್ದು ಮಿಡುಕಾಡೆ ವಿಲೋಚನವೊಯ್ಯನೇಱೆ ಮೆ
ಯ್ಯೂಱು ನಿಜೇಚ್ಛೆಯಿಂದುಸಿರ್ದು ನೀರ್ಗುಡಿವಂದಗದಿಂದವೊಪ್ಪುಗುಂ (?) ॥

ಪೂಸಿದ ಚಂದನಂ ಮುಡಿದ ಪಾದರಿ ತೊಟ್ಟೆಳಮುತ್ತು ಸುತ್ತಿನೊಳ್
ಮಾ[2]ಸ[2]ದ ತೆಂಗಿನೋಲೆ ಹದನಾಱದ ಬೆ[3]ಳ್ಮ[3]ಡಿ ಮೆಲ್ಲಪಚ್ಚೆನೀ ।
ರ್ವಾಸು ತಗುಳ್ದ ಗಂಜಣಿಯೊಳೊಂದಿದ ಬಾಳದ ಬೇರ ಚಪ್ಪರಂ
ಬೇಸಗೆ ಸಂದ ಭೋಗಿಗೆ ವಿಲಾಸದ ದೇಸೆಯನುಂಟುಮಾಡುಗುಂ ॥ * ೧೭೯

ಪೂಸುವ ಬೀಸುವ ಮಡಿಯಂ
ಪಾಸುವ ನೀರ್ಗುಡಿಯಲೆಱುವ ಕಿಚ್ಚ್ಗೈವೆಸದೊಳ್ ।
[4]ವಾಸಂತಂ[4] ವಿಟರ್ಗಾದುದು
ಬೇಸಗೆಗಾದುದು ಬೊಜಂಗತನಮಬಲೆಯರೊಳ್ ॥ ೧೮೦

ಮದನವಿಕಾರಮಂ ವಿರಚಿಪಲ್ಲಿಗೆ ಬೇಸಗೆ ಸೂಳೆಬಂಟನಾ
ದುದು ವಿಟರ್ಗಂಗನಾಜನದೊಳೆಂತೆನೆ ವಿಶ್ಲಥಮುತ್ತರೀಯಮಾ ।
ದುದು ಬಱತ[5]ತ್ತು[5] ಬಾಯ್ [6]ನಿಡುಪನಾ[6]ಳ್ದುದು ಸುಯ್ ನಿಮಿರುತ್ತು ಮುಣ್ಮಿ ಪೊ
ಣ್ಮಿದುದು ಪರಿಶ್ರಮಂ ತನುಗೆ ಸಂಗಳಿಸಿತ್ತು ನಿಜಪ್ರಸಂಗದಿಂ ॥ ೧೮೧

ಕ್ರಮುಸುಸ್ನಾತ[7]ಪ್ರಸಾಸ್ಯ[7]ದ್ವಿಚಕಿಳದಶನಂ ಪಾಟಲಾಶೀತಿಬಿಂದೂ
ದ್ಗಮದಿಂ ಮಂದಾರ್ಕತೇಜೋನಯನರುಚಿ ಸಮುತ್ಪಾತವಾತಂ ವಿಧೂ[[8]ನ್ವ
ದ್ದ್ರುಮಪಾದಂ][8] ಶಾಲ್ಮಲೀತೂಳಕಪರಿತವಪುಃಕೇಶಜಾಲಂ ನಿದಾಘಾಂ
ತಿಮಕಾಲಂ ವೃದ್ಧನಂ ಪೋಲ್ತುದು ಶಿಥಿಲಜರಾಜೀರ್ಣವಲ್ಲೀಶಿರೋಳಂ (?) ॥

---

[1] ಳಸಂ (ಖ.ಬ). [2] ಸಿ (ಖ). [3] ಳ್ತ (ಕ), ಳ್ಪ (ಗ.ಘ). * ಈ ಪದ್ಯವಾದ ಮೇಲೆ (ಕ) ಪ್ರತಿಯಲ್ಲಿ ವರ್ಷಾಕಾಲದ ವರ್ಣನೆಗೆ ಸೇರಬೇಕಾದ ಒಂಬತ್ತು ಪದ್ಯಗಳಿವೆ. ಅವು (ಖ.ಬ.) ಪ್ರತಿಗಳಲ್ಲಿ ಆ ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿಯೇ ಇರುವುದರಿಂದ ಅವುಗಳನ್ನು ಅಲ್ಲಿಯೇ ಸೇರಿಸಿದೆ. [4] ಪಾಶತ್ವಂ (ಕ.ಖ). [5] ದ್ದು (ಖ.ಬ). [6] ನುಡಿಸುವಾ (ಕ). [7] ಪ್ರಸಸ್ಯಾ (ಕ.ಖ). [8] ಸ್ವದ್ರುಮಮಂದೆಂ (ಕ.ಖ.ಬ).

ವರ್ಷಾಕಾಲವರ್ಣನಂ

ತಱಗೆಲೆ ಕೋಡದತ್ತಿಡಿಯೆ ಧೂಳಿವೊಲಂ ಸಱಿವೀಡೆ ಧೂಳಿಯಿಂ
ಕಿಱುಗಿಡುಗಳ್ ಮುಸುಂಕೆ ಮಱಲೊಕ್ಕಿದವೋಲಿರೆ ಬಟ್ಟೆಗಣ್ಣ ಪಾ ।
ಸ[1]ಱ[1]ಯೆಡೆಗಂಟಿ[2]ನಿಂದೊ[2]ಡೆಯೆ ತೂಱಲನಿಬ್ಬರಗೊಂಬು ಪಾಂಥರ
ಳ್ಕುಱೆ ಬಿರುಗಾಳಿ ಬೀಸಿದುದು [3]ಕೋ[3]ಡೊಳೆ ಪೊಕ್ಕು ನಿದಾಘದಂತ್ಯದೊಳ್ ॥

ಕೆದಱುತ್ತುಂ ಮಣಲಂ ತೆ[4]ರಳ್ಚಿ[4]ಕೊಳುತುಂ ಭೂರೇಣುವಂ [5]ತುಳ್ಕಿ[5]ತುಂ
ನದನದ್ಯಚ್ಛಜಳೌಘಮಂ ಮುಱಿಯುತುಂ ಭೂಜಂಗಳಂ ನುರ್ಗುತುಂ ।
ಪೊದಱಿಂ ಸೀಳುತುಮೆಯ್ದೆ ವಂಶವನಮಂ ಕಾಡಾನೆಯಂ ಪೋಲ್ತು [6]ಬೀ
ಸಿದುದೆತ್ತಂ[6] ಲಯಕಾಲಕಾಲವಿಚಲದ್ಭೀಮಾರುತಂ ಮಾರುತಂ ॥ ೧೪೪

(ಕಾವ್ಯಾವಲೋಕನಂ, ೪೧೯.)

ಒದವಿದ ಕಾರೊಳದ್ರಿಗಳ ಬೇಗೆ ತೆರ[7]ಳ್ಚಿ[7]ದು[8][ದೇಡು]ಮುಂ[8]ಡನಾ
ದುದು ಬಿಸಿಲೇಳ್ಗೆ ಕಟ್ಟಿದುದು ಸಂಬಳವಂ ಕಳಹಂಸಮಾಲೆ ಮೆ ।
ಟ್ಟಿದುದು ತುಡುಂಕಿ ಸೋಗೆ ಮೊಳೆಯೊಳ್ ಮಿಡುಕು[9]ತ್ತೆ ಳ[9]ಮಿಂಚು ಕೆ[10]ತ್ತ ಲೆ[10]
ತ್ತಿದುದು ಪಯೋಧರಾವಳಿ ತಳರ್ನಡೆಯಿಟ್ಟುದು ಪಶ್ಚಿಮಾನಿಳಂ॥ ೧೪೫

(ಅನಂತನಾಥಪುರಾಣಂ, ೯–೫.)

ವರುಣವಧೂ[11]ರತ[11]ಶ್ವಸಿತಗಂಧವಹಂ ಮಕರೇಶಚಾರುಚಾ
ಮರಮರುತಂ ಜಳೇಶಮಕರೋದ್ಗತಪುಚ್ಛಸಮೀರನಂ[12]ದ[12]ನ ।
ದ್ವಿರದನಕರ್ಣತಾಳಪವಮಾನನಿದೆಂದು ವಿತರ್ಕಿಪನ್ನಮಾ
ಸ್ಫುರಿತದವಾನಳಂ ಸುಟಿದುದೊಯ್ಯನೆ ಪಶ್ಚಿಮದಿಗ್ಭವಾನಿಳಂ॥ ೧೪೬

(ಜಗನ್ನಾಥವಿಜಯಂ, ೪–೨.)

ಮುಗುಳ ತೊಡಂಬೆ ಗಂಟೊಡೆಯೆ ಮೊಲ್ಲೆಗೆ ಬೆಳ್ಸುಟಿ[13]ಯೊತ್ತಿ[13] ಪುಟ್ಟೆ ಕೇ
ದಗೆ[14]ಗತಿ[14] ಸೊರ್ಕು ಚೇತರಿಸೆ ಚಾದಗೆಗಂ ಚಿರಮಾಗೆ ರಾಗಮಂ।
ಚೆಗೆ ಕಿಱುವೀಲಿ ಕಣ್ದೆಱೆಯೆ ಸೋಗೆಗೆ ತಣ್ಣಸು ಪುಟ್ಟೆ ಬೆಟ್ಟಬೇ
ಸಗೆಯ ಬಿಸಿಲ್ಗೆ ತೀಡಿದುದು ತಣ್ಣನೆ ಪಣ್ಣನೆ ಪಶ್ಚಿಮಾನಿಳಂ॥ ೧೪೭

(ರಾಮಚಂದ್ರಚರಿತಪುರಾಣಂ, ೭–೧೨೯ ; ಮಲ್ಲಿನಾಥಪುರಾಣಂ, ೮–೭೬.)

---

[1] ಱಿ (ಖ.ಬ). [2] ನೊಂದೆ (ಕ). [3] ಕಾ (ಖ.ಬ). [4] ವಾಳ್ದ (ಅ). [5] ಸೂಸು (ಅ). [6] ಪೊಕ್ಕುದು ಬೀಡಂ (ಅ). [7] ಳ್ದ (ಅ). [8] ದೆಡಹುಂ (ಅ), ದೆಡೆಮುಂ (ಖ.ಬ). [9] ತ್ತಿದೆ (ಅ). [10] ಚ್ಚಲೊ (ಅ). [11] ವರ (ಅ). [12] ಜ (ಅ). [13] ಪುಟ್ಟೆ (ಅ). [14] ಗೆಳ (ಅ).

ಮುತ್ತುದು ನೇಸಱ ತೇಜಂ
ಸತ್ತುದು ದಾವಾಗ್ನಿ ಪಡುವದೆಸೆ ಮುಗಿಲಂ।
ಸ್ತೋತ್ತುದು ಕಡ[1]ಲಿನ ತಂ[1]ಪಂ
ಪೊತ್ತುದು ಮಧುಕರಕುಲಕ್ಕೆ ಪಶ್ಚಿಮಪವನಂ॥ ೧೪೮

ಎಬ್ಬುದು ತಣ್ಣೆಲರ್ ವರುಣದಿಙ್ಮುಖದಿಂದದಱೊಂದೆ ಕಿಟ್ಟುದಿಂ
ಬಬ್ಬುದು ತೃಷ್ಣೆಯಿಂದಟಿದ ಚಾತಕಜಾತಕಚಿತ್ತಮೆಕ್ಕೆಯಿಂ।
[2][ದಿ][2]ಬ್ಬುದು ಬಟ್ಟೆ ಸಂಬಳಕೆ ಬಾಳಮೃಣಾಳಮನಂಚೆ ತಣ್ಣೆಲರ್
ಬಿಬ್ಬುದು ಕೂಡೆ ಧಾತ್ರಿ ಮೃಗಶೀರ್ಷವಿಭಾಗಮನರ್ಕನಾಳ್ವುದುಂ॥ ೧೪೯

ಮೊದಲಿಡೆ ಕಾರ್ಮುಕಂ ಗಿಳಿಯೆಱಂಕೆಯ ಬಣ್ಣದ ಪುಲ್ಗೊನರ್ ಪೊದ
ಬ್ಬುದು ಪೊಲದೊಳ್ ವಿರಾಜಿಸುವ ಮಾಣಿ[3]ಕವಣ್ಣದ ಕೋ[3]ರಕಂಗಳಿಂ।
ಪುದಿದೆಸೆದತ್ತು ಸಾಳತರು ಮುತ್ತಿನ ಬಣ್ಣದ ಕುಟ್ಮಳೌಘವಾ
ದುದು ಕುಟಜಂಗಳೊಳ್ ಪವಳವಣ್ಣದ ಪೂಗಳನಾಂತುದರ್ಜುನಂ॥ ೧೫೦

(ಜಗನ್ನಾಥವಿಜಯಂ, ೪-೬.)

ಕೆಂಗೊನರಾಯ್ತು ಸಲ್ಲಕಿ ಕದಂಬಮರಲ್ದುದು ಜಂಬು ದೋರೆವ
ಣ್ಗೊಂಡುಂಗಲನಾಂತುದತ್ತ[4]ಮುಳಕಂ' ಪರಲೊತ್ತಿದುದಿತ್ತ ಕೇತಕಂ।
ಪೊಂಗಱುಗಟ್ಟಿ[5]ದತ್ತು ವನಲಕ್ಷ್ಮಿಯ[5]ನೀಕ್ಷಿಸುವಂತಿರಾದುವೆ
ತ್ತಂ ಗಿರಿಕುಂಜದೊಳ್ ಕುಣಿದು [6]ಕೇ[6]ಗುವ ಸೋಗೆಯ ಕಣ್ಣ ಪೀಲಿಗಳ್॥ ೧೫೧

(ಅನಂತನಾಥಪುರಾಣಂ, ೯-೬.) .

ಬೆಟ್ಟದ ತೋಳನಿಂಬಱಿದು ಸಾರ್ದುವು ಬೇಡರ ಪಳ್ಳಿ ಕಾಗೆ ಗೂ
ಡಿಟ್ಟುವು ತತ್ತಿಯಿಕ್ಕಿದುವು ಪೋದಗೆ ಮೆಲ್ಲನೆಯಲ್ಲಿ ಹಂಸೆಗಳ್।
ತೊಟ್ಟನೆ ಪಾಱುಪೋದುವು ಜಲಾಶಯದಿಂ ಮರದಿಂ ಮರಕ್ಕೆ ಧಿಂ
ಕಿಟ್ಟು ಕಳಾಪಿ ಕೇಗಿದುವು ಚಾದಗೆಯೇಱಿದುವಭ್ರಮಾರ್ಗಮಂ॥ ೧೫೨

ಮುಗಿಲದಿರೇಱಿ ಕಾದಲಲರೇಱಿ ಪೊಲಂ ಪಸುರೇಱಿ ಕಾಡಮ
ಲ್ಲಿಗೆ ನನೆಯೇಱಿ ಮೊಲ್ಲೆ ನಯವೇಱಿ ಬಿಸಿಲ್ ಕಡುದಣ್ಣಸೇಱಿ ಕೇ।
ದಗೆ ಸುಟಿಯೇಱಿ ಹಂಸೆ ಭಯವೇಱಿ ನವಿಲ್ ನಲವೇಱಿ ಕಾಮಬಾ
ಹುಗೆ [7]ಬಲ[7]ವೇಱಿದತ್ತು ವಿರಹಿಪ್ರಕರಕ್ಕಲೇಱಿತರ್ಪಿನಂ॥ ೧೫೩

(ಜಗನ್ನಾಥವಿಜಯಂ, ೪-೪.)

---

[1] ವಿನಕಂ (ಖ ಬ). [2] ಪ (ಕ.ಖ.ಬ). [3] ಕಂಗಳಿಂ ಕಾ (ಕ.ಖ.ಬ). [4] ಕತರಂ (ಅ). [5] ತೆಂದುಪಲವೊಯ್ಯಯಿ (ಅ). [6] ಕೂ (ಅ). [7] ಜಯು (ಅ).

ಅಱಿದಿನಿ[1]ಸುಂ[1] ಬೆಟ್ಟದ [2]ತೋ
ಳ್ಸಱಿ[2]ಗೊಂಡಿರಲೆಂದು ಭಿಲ್ಲಪಳ್ಳಿಗಳೆಲ್ಲಂ।
ತೊಱೆದುವು [3]ತೊಱೆದಡಿಗಳನಾರ[3]
ತೊಱೆಯದರನುಕೂಲವೃತ್ತಿಗೆಟ್ಟೆಸಗುವರಂ॥ ೧೫೪

(ಜಗನ್ನಾಥವಿಜಯಂ, ೪–೧೦.)

ಘನ[4]ವಜ್ರ[4]ಜ್ವಾಲಧೂಮಾವಳಿಯೊ ಗಗನಗಂಗಾತಟೋದ್ಯತ್ತಮಾಳೀ
ವನಮೋ ವಿದ್ಯುನ್ನಟೀಕರ್ಬುರಜವನಿಕೆಯೋ ಚಾರುಮೇಘಾಗಮಶ್ರೀ।
ವನಿತಾಪಿಂಛಾತಪತ್ರಪ್ರಕರಮೊ ವಿಯದುತ್ತುಂಗಮಾತಂಗ[5]ಭೂಷಾ[5]
ಜಿನಪಕ್ಷತ್ರಾಣಮೋ [6]ಪೇಟ[6]ನೆ ನೆಗೆದುದಳಿಶ್ಯಾಮಳಂ ಮೇಘಜಾಳಂ॥ ೧೫೫

(ಚಂದ್ರಪ್ರಭಪುರಾಣಂ, ೪–೩೧.)

ಒಟ್ಟಿದ ವಾರಿದೇರುಗಳವೋಲ್ ಕೆಲವೊಪ್ಪಿರೆ ದೂರಭಾಗದೊಳ್
ಕಟ್ಟಿದ ಗಂಧವಾರಣದವೋಲ್ ಕೆಲವೊಪ್ಪಿರೆ ತಳ್ತ ಕರ್ಪೊಡಂ।
ಬಟ್ಟೆಸೆದೆತ್ತಿದೋಳಿಗುಡಿವೋಲ್ ಕೆಲವೊಪ್ಪಿರೆ ನೀರದಂಗಳೊಂ
ದಿಟ್ಟಳವೊಪ್ಪಿದತ್ತು ಮಱೆಗಾಲದ ಬೀಡಿನವೋಲ್ ನಭಸ್ಥಳಂ॥ ೧೫೬

ವರುಣನ ಕೇಲಾರದ ತುಱು
ಖರಕರಕೃತ ನಿರತ [7][ನೀರದಾಂ][7]ಬರ ವಿಪಿನಾಂ।
ತರಮನಡರ್ದೇಱಿದಪುವೆನೆ
ವರುಣಾಶೆಯಿನಭ್ರಪಥವನೇಱಿದುದಭ್ರಂ॥ ೧೫೭

ಜಳದೌಘಶ್ಯಾಮಧೂಮಪ್ರತತಿ ಚಳತಟಿನ್ಮಾಳಿಕಾಲೋಲಕೀಲಾ
ವಳಿ ಸಂಜಾತೇಂದ್ರಗೋಪಪ್ರಸರವಿಸರ[8]ದ[8]ರ್ಚಿಃಕಣಂ ಪಶ್ಚಿಮಾಶಾ।
ನಿಳ[9]ವಾ[9]ತೋಜ್ಜೃಂಭಿತಂ ಬಂದುದು ವಿರಹಿತರುವ್ರಾತಮಂ ಪರ್ವುವಗ್ರಾ
ನಳನೆಂಬಂತಬ್ದಕಾಲಂ ಸ್ತನಿತಧಗಧಗಧ್ವಾನರೌದ್ರಾಯಮಾಣಂ॥ ೧೫೮

(ಚಂದ್ರಪ್ರಭಪುರಾಣಂ, ೪-೨೯.)

ಸ್ತನಿತಘನಬೃಂಹಿತಂ ಮು
ರ್ದಿನಮದಪೂರಂ ಪಯೋದ[10]ಗಜ[10]ಘಟೆ ಸು[11]ಟಿ[11]ದ।

---

[1] ಸಂ (ಅ). [2] ತಾಪ್ಸೆಱೆ (ಅ). [3] ತೋಱೆದಡಿಗಳಾ (ಕ.ಖ.ಬ). [4] ವಹ್ನಿ (ಅ). [5] ರುಕ್ಷಾ (ಕ), ಋಕ್ಷಾ (ಖ.ಬ). [6] ಮೋಣಿ (ಅ). [7] ನಿರತಾಂ (ಕ.ಖ.ಬ). [8] ಮ (ಖ.ಬ). [9] ಪಾ (ಅ). [10] ಘನ (ಕ.ಖ.ಬ). [11] ರಿ (ಖ.ಬ).

ತ್ತಿನರುಚಿಪಲ್ಲವಕುಳಕಬ
ಳಿನಲೀಲೆಯಿನಂತರಿಕ್ಷಕಕ್ಷ್ಯಾಂತರದೊಳ್ ॥ ೧೫೯
(ಚಂದ್ರಪ್ರಭಪುರಾಣಂ, ೪–೩೨.)

ಮುಂ ಬಿಸಜೋದ್ಭವಂ ಸಮೆದನಂಬುದಮಂ ಪವಮಾನಧೂಮತೇ
ಜೋಂಬುಗಳಿಂದಮೆಂಬ ನುಡಿ ಸತ್ಯಮದಲ್ಲದೊಡುಂತೆ ಕಾರ ಕಾ।
ದಂಬಿನಿ ಮಾಣ್ಕುಮೇ ಬಿರಯಿಗಂಗಜವಹ್ನಿ ವಿಜೃಂಭಮಂ ವಿಳೋ
ಳಾಂಬಕವಾರಿಯಂ [1]ತನುನಿದಾಘ[1]ಮನುತ್ಕಳಿಕಾಪ್ರಪಂಚಮಂ॥ ೧೬೦
(ಚಂದ್ರಪ್ರಭಪುರಾಣಂ, ೪–೩೨.)

ಇಂಬುಗಿಡಿಸಿದುವು ದೆಸೆಗಳ
ನಂಬರಮಂ ಪೀರ್ದು[2]ವಹಿಮ[2]ಹಿಮಕರಕಿರಣಾ।
ಡಂಬರಮಂ ನೋಣೆದುವು ಪಿರಿ
ದುಂ ಬೇಸಱಿಸಿದುವು ಬಿರಯಿಯಂ ಜಲದಂಗಳ್॥ ೧೬೧
(ಚಂದ್ರಪ್ರಭಪುರಾಣಂ, ೪–೩೪.)

ನಲ್ಲರನಪ್ಪೆ ಮುಗ್ಧೆಯರು ದುರ್ಭಯಸಂಭ್ರಮದಿಂದೆ ಹಂಸೆಗಳ್
ನಿಲ್ಲದೆ ಪಾಱಿಪೋಗೆ ಕೊಳದಿಂ ನವಿಲ್ ಮೊಱೆಯೆ ಕೇಳ್ದು ನರ್ತನೋ।
ತ್ಫುಲ್ಲತೆಯಂ ನೆಗಳ್ದೆ ಮೊಱಗಿತ್ತು ಮುಗಿಲ್ ಘನಕಾಲಭೂಮಿಭೂ
ವಲ್ಲಭದಿಗ್ಜಯೋದ್ಯಮಮಹೋತ್ಸವದುಂದುಭಿ ತಾನಿದೆಂಬಿನಂ॥ ೧೬೨

ಹರಿಗೋಪಾಲಪದಕ್ಕೆ ತೂರ್ಯಪಟುಘೋಷಂ ಕೇಕಿನಾಟ್ಯಕ್ಕೆ ಬಂ
ಧುರ ಢಕ್ಕಾನಿನದಂ ವಿಯೋಗಿನಿವಹಕ್ಕಂಗೋದ್ಭವಜ್ವಾಲತೋ।
ದ್ಧುರನಾದಂ ಕಳಹಂಸಯೂಥಗಮನೋದ್ಯೋಗಕ್ಕೆ ಭೇರೀಗಭೀ
ರರವಂ ತಾನೆ[3]ನಿಸಲ್ಕೆ[3] ಮೇಘನಿನದಂ ಪೊಣ್ಮಿತ್ತು ರೋದೋಂತದೊಳ್॥ ೧೬೩
(ಜಗನ್ನಾಥವಿಜಯಂ, ೪–೮.)

ಪಿಕಮೌನವ್ರತದುಂದುಭಿಧ್ವನಿ ಬಲಾಕಾದೃಶ್ಯಚೂಡೋದಯಾ
ನಕರಾವಂ ಶಿಖಿನೃತ್ಯವಾದ್ಯರುತಿ ಪೋತಕ್ಯುದ್ಭಗರ್ಭೋತ್ಸವೋ।
ತ್ಸುಕವಾದಿತ್ರರವಂ ಮರಾಳಗಮನಾತೋದ್ಯಸ್ವನಂ ಚಾತಕೋ
ದಕಕೇಳೀಕೃತತೂರ್ಯನಾದಮೆಸೆದತ್ತಂಭೋದನಿರ್ಘೋಷಣಂ॥ ೧೬೪
(ಚಂದ್ರಪ್ರಭಪುರಾಣಂ, ೪–೩೫.)

---

[1] ಹೃದಯತಾಪ (ಅ). [2] ವಹ್ನಿ (ಖ,ಬ). [3] ನೆನವ್ಯ (ಅ).

ರಸನಾಲಂಪಟನಾಜ್ಯವಾಂಛಿತನಸಂತುಷ್ಟಂ ಸದಾಸರ್ವಭ-
ಕ್ಷಸಮಸ್ತಾಟವಿಭುಂಜಿತೋಗ್ರನೆನಿಪೀ ದಾವಾಗ್ನಿಯಂ ಕಾಲ್ಗಳಿಂ।
ಪೊಸೆವೆಂ ಕಾಡ್ಪೊನಲಿಂ ಪೊರಳ್ಚುವೆನರಣ್ಯಶ್ರೀಯೆ ಕೇಳೆಂದು ಗ
ರ್ಜಿಸಿ ಮೇಘಂ ನುಡಿವಂದದಿಂ ಸ್ತನಿತಘೋಷಂ ಪೊಣ್ಮಿತಂದೆತ್ತಲುಂ॥ ೧೬೫

ವಾದನದಂಡಂ ಕುಡುಮಿಂ
ಚಾದುದು ನೇಣಾದುದಮರಚಾಪಂ ವರದಂ।
ಭೋದಮದು ಢಕ್ಕೆಯಾದುದು
ವಾದಕನಾದುದು ನಟತ್ಕಲಾಪಿಗೆ ಗಗನಂ॥ ೧೬೬

ರಾಗದ ಬಳ್ಳಿ ಚಾದಗೆಗೆ ಕಾಂಚನಚಂಚಲಲಾಸ್ಯ[1]ತರ್ಜನಂ[1]
ಸೋಗೆನವಿಲ್ಗೆ ಮೇಖಲೆ ಘನಾಗಮಲಕ್ಷ್ಮಿಗೆ ದೀಪಮಾಲೆ ಜಾ।
ರಾಗಮನಕ್ಕೆ ಜಂತ್ರದುರಿಯೆಣ್ಣೆ ವಿಯೋಗಿಜನಕ್ಕೆನಲ್ ನಭೋ
ಭಾಗಮನೆಯ್ದೆ ಬಿತ್ತರಿಸಿದತ್ತು ತಟಿಲ್ಲತೆ ಲಾಸ್ಯಲೀಲೆ[2]ಯಿಂ[2]॥ ೧೬೭
(ರಾಮಚಂದ್ರಚರಿತಪುರಾಣಂ, ೭–೧೪೮ ; ಮಲ್ಲಿನಾಥಪುರಾಣಂ, ೮–೮೮.)

ಘನಘನಚಾಪದೊಳ್ ಸ್ಫುರಿತ ಮನ್ಮಥರಾಗಸುವರ್ಣರೇಖೆ ನೂ
ತನಜಳವಾಹಕೇಶಯುಗಳಂ ನವಚಂಪಕಮಾಲೆ ವಾರಿಭೃ।
ಜ್ಜನಪತಿಹಸ್ತಖಡ್ಗಲತೆ ಮೇಘ[3]ನೃಪೋ[3]ಜ್ಜ್ವಳದೀಪಮಾಲೆ ತಾ
ನೆನೆ ಕಡುಗಾಡಿಯಿಂದಿಟಿದು ಮಿಂ[4]ಚಸೆ[4]ದತ್ತು ನಭೋವಿಭಾಗದೊಳ್॥ ೧೬೮

ಜಳಮಂ ವಾರಾಶಿಯೊಳ್ ಮಿರ್ಱಬೆರಸು ಮೊಗೆತರಲ್ ಮೇಘವಾ ಬಾಳೆಮೀನ್ಗಳ್
ಪೊಳೆದಾಡುತ್ತಿರ್ದುವಾಕಾಶದೊಳೆ[5]ನಲವಿ[5]ಭಿನ್ನಾಂಜನಚ್ಛಾಯೆಯಿಂ ಗೊಂ।
ದಳಿಸಿರ್ದಂಭೋದ[6]ದಿಂದುಚ್ಚಳಿಸಿ[6] ಪೊಳೆವ ವಿದ್ಯುಲ್ಲತಾಜಾಲಮಾಗಳ್
[7]ತ[7]ಳೆದತ್ತಾಶ್ಚರ್ಯಮಂ ಕಟ್ಟಲೆ ಬಿಡೆ ಬಿಸಿಲಂ ಕಾ[8]ಱುದೊಂದಂ[8]ದದಿಂದಂ॥ ೧೬೯
(ಜಗನ್ನಾಥವಿಜಯಂ, ೪–೧೫.)

ಸಕಲಾಬ್ಧಾಂಭಸ್ಸಿರಾಮೋಚನಸುನಿಶಿತಶಸ್ತ್ರಂ ಪ್ರಯಾಣೋತ್ಕಹಂಸ
ಪ್ರಕರಪ್ರಸ್ಥಾನಭೇರೀಕನಕಮಯಕನತ್ಕೋಣಮಾಸಾರಲಕ್ಷ್ಮೀ।
ಪ್ರಕಟಾಂಭೋದಾವಳೀವಿಶ್ಲಥಕಬರಿಭರಸ್ರಂಸಿದಾಮಂ ಚಳಚ್ಚಾ
ತಕರಾಜ್ಯಶ್ರೀಕಟಾಕ್ಷದ್ಯುತಿಲತಿಕೆ ತಟಿನ್ಮಾಲೆ ಚೆಲ್ವಾದುದಾದಂ॥ ೧೭೦
(ಚಂದ್ರಪ್ರಭಪುರಾಣಂ, ೪–೩೧.)

---

[1] ಜರ್ಝರಂ (ಖ.ಬ). [2] ಯಿಂ (ಕ). [3] ಗೃಹೋ (ಖ.ಬ). [4] ಚಿಸಿ (ಖ.ಬ). [5] ನೆನೆವ (ಖ.ಬ). [6] ದೊಳ್ ತಾಂಬಳಸಿ (ಅ). [7] ಮೊ (ಖ.ಬ). [8] ಱುತಿರ್ಪೊಂ (ಅ).

ಗಗನಶ್ರೀಯ ವಿಚಿತ್ರವಸ್ತ್ರವಿಲಸತ್ಸಂವ್ಯಾನಮೆಂಬಂತೆ ಕಾ
ರ್ಮುಗಿಲೆಂಬಾನೆಯ ರನ್ನದಗ್ಗವಣೆಯೆಂಬಂತಬ್ಜಗರ್ಭಾಂಡಭೂ
ರಿಗೃಹದ್ವಾರ[1]ದ ರತ್ನ[1]ತೋರಣಮಿದೆಂಬಂತಭ್ರದೊಳ್ [2]ನಾ[2]ಡೆ ದಿ
ಟ್ಟಿಗೆ ಚೆಲ್ವಾಯ್ತು ಬಹುಪ್ರಭಾಶಬಳಿತಂ ಗೀರ್ವಾಣಬಾಣಾಸನಂ॥ ೧೭೧

(ಜಗನ್ನಾಥವಿಜಯಂ, ೪–೧೬.)

ನನೆಗೋಲ್ ಕರ್ಬಿನ ಬಿಲ್ ಮದಾಳಿಕುಳಲೇಖಾಮೌರ್ವಿಯೆಂಬರ್ ಮನೋ
ಜನ ಬಿ[3]ಲ್ ಮುಂ[3] ಪುಸಿಯಲ್ತು ಮೂಡುತಿದೆ ನಾನಾವರ್ಣದಿಂ [4]ಮಿಟ್ಟುವೆಂ[4]।
ದೆನಸುಂ ಬಾಯ್ಬಿಡೆ ಕಾಮುಕಾವಳಿ ಪಯೋಭೃತ್ಕೃಷ್ಣವಕ್ಷಃಸ್ಥಳೀ
ವನಮಾಲಾ[5]ಯತ[5]ಮೇಂ ಪೊದಟ್ದೆಸೆದುದೋ ಗೀರ್ವಾಣಬಾಣಾಸನಂ॥ ೧೭೨

(ಅನಂತನಾಥಪುರಾಣಂ, ೯–೧೧.)

ಮಾಮರ್ಗಿಲೊಡ್ಡಿದತ್ತು ತುಱುಗಾರ್ತಿಯ ಕೋಣೆ ಕಡಂಕಿ ಮಿಂಚಿದ
ತ್ತೊರ್ಮೆಯೆ ನಿಂದ ನೀರ್ತೆಗೆದುದೊರ್ಮೆ ಬಿಸಿಲ್ಗೆ ಪೋದಟ್ದುದೋಳಿಯಿಂ।
ಘರ್ಮಮರೀಚಿಮಂಡಳತರಂಗಿತ ಮ್ಯೆವಳಿಯಾಯ್ತು ನೀರ್ಗದಿರ್
ಪೆರ್ಮೆಯಾಗದೀಗಳೆನುತಿರ್ದುದು ರಾಗದಿನುರ್ಬಿದಾ ಜನಂ॥ ೧೭೩

ಥಟಥಟಿಸೆ ಮಿಂಚು ಮಿಂಚಿದ
ಬಟಿಯನೆ ದಳದಳಿಸಿ ಮೊಟಗಿ ಮಿಗೆ ಮೊಟಗಿದವಂ।
ಬಟಿಯನೆ ಕಡಲಂ ಮೆಲ್ದಿಗೆ
ದೆಟಲಿಕ್ಕಿದ ತೆಱದಿನೆಟಗಿಕೊಂಡುವು ಮುಗಿಲ್ಗಳ್॥ ೧೭೪

ಮೇ[6]ಲೇಟ್ವೆ[6] ಮುಗಿಲ [7]ಹೇಱಿನ[7]
ಮಾಲೆಗಳಂ ನೆಗೆದು ಕೊರಡುಗೊಂಡವೊಲೆತ್ತಂ ।
ಸಾಲಿಟ್ಟುವೆರಲವಟ್ಟೆಯೊ
ಳಾಲಿವರಲ್ವೆರಸು ತೋರವನಿ [8]ಮುಂಗಾ[8]ರೊಳ್ ॥ ೧೭೫

(ಅನಂತನಾಥಪುರಾಣಂ, ೯–೮.)

ಉಪಶಾಂತರಜೋವಿಕೃತಿಯ
ನುಪ[9][ಗತ] ಕಾ[9]ಳಿಮಪಯೋಧರಸ್ಮಿತೆಯಂ ಮು ।
ತ್ತುಪಚಿತಜಡವೃತ್ತಿಯನೆ
ಯ್ದೆ ಪೋಲ್ತುದಭ್ರಾಗಮಂ ಸಗರ್ಭಾಂಗನೆಯಂ ॥ * ೧೭೬

---

[1] ದುದಾರ (ಅ). [2] ನೋ (ಅ). [3] ಲ್ಲಂ (ಅ). [4] ಬಿಲ್ಲುಮೆಂ (ಕ.ಖ.ಬ). [5] ಮಯು (ಅ). [6] ಲಲವ (ಅ). [7] ಹೊದಱಿನ (ಅ). [8] ಕೊಳ್ಗಾ (ಅ). [9] .... ತಾ (ಖ.ಬ). * ಈ ಪದ್ಯವು (ಕ) ಪ್ರತಿಯಲ್ಲಿಲ್ಲ.

ವಿಳಸಿತ ಕಂ[1]ದಳಂ[1] ವಿ[2]ನಿಪತತ್ಕ[2]ರಕಂ ಕ್ಷುಭಿತೋರುವಾಹಿನೀ
ಕುಳನಿನದಂ ಗಳಚ್ಛರಸಮಗ್ರಮುದಗ್ರಸುಪರ್ವಚಾಪಮಂ ।
ಡಳಲಲಿತಾಂಬರಂ ವಿಹರಿದಶ್ವಸಮುತ್ಕರ[3]ಮಂದಗುರ್ವನೇಂ[3]
ತಳೆದುದೊ ಪೋಲ್ತು ಯುದ್ಧ[4]ದ ಸಮು[4]ಕ್ರಮಮಂ ಜಲದಾಗಮಕ್ರಮಂ ॥ ೧೭೭
(ಚಂದ್ರಪ್ರಭಪುರಾಣಂ, ೪–೪೪.)

ಘನಸಮಯಶಬರ ಕರಗತ
ಕನತ್ತಟಿದ್ದಂಡಪಾತವಿಗಳನ್ನೀಳ ।
ಸ್ತನಯಿತ್ನುಕುಳತಮಾಳೀ
ವನಪ್ರಸೂನಂಗಳೆನಿಸಿದುವು ಕರಕಂಗಳ್ ॥ ೧೭೮
(ಚಂದ್ರಪ್ರಭಪುರಾಣಂ, ೪–೩೭.)

ಬಿಟ್ಟ ಸಿಡಿಲ್ದವಾಲಿವರಲಾಲಿವರಲ್ಗಳ ಪಿಂತೆ ಧಾರೆಗಳ್
ಬಿಟ್ಟವು ಧಾರೆಯಂ ಬೆಳಗಿ ತೋಱುವವೋಲ್ ಪೊಳಪೇಱ ಮಿಂಚು ಮಿಂ ।
ಚೆಟ್ಟವು ಮೇಘದೊಳ್‌ ವೊಟಗೆ ಮೇಘದ ಸಂದಣಿಯಿಂದೆ ಭೋರೆನು
ತ್ತೆಟ್ಟಱೆ ಕೊಳ್ವ ಪೆರ್ಮಟೆಯ ಘೋಷವದೇನೆಸೆದತ್ತೊ ಕಾರ್ಮುಗಂ ॥ ೧೭೯

ತೀಡುವ ಪಶ್ಚಿಮಾನಿಳನ ತೀಟ[5]ದಿನು[5]ತ್ಕಟಮಾಗೆ ರಾಗಮಿ
ರ್ಪೋರ್ಡಿದ ಚಂಚುವಂ ತೆಱೆದೆಱಂಕೆ ನೆಱಲ್ದಿರೆ ಕಂಠನಾಳಮಂ ।
ನೀಡಿ ವಿಯತ್ತಳಕ್ಕೊಗೆದು ಕಾರ ಮುಗಿಲ್ವನಿಯಿಂ ಮನಂ ಕುಳಿರ್
ಕೋಡುವಿನಂ ಕರ್ದುಕಿಂಕಿ ನಲಿ[6]ವಾಱಿದು ವಾಱಿದುವೆಂದು[6] ಚಾತಕಂ ॥ * ೧೮೦
(ರಾಮಚಂದ್ರಚರಿತಪುರಾಣಂ, ೭–೧೪೭ ; ಮಲ್ಲಿನಾಥಪುರಾಣಂ, ೮–೮೭.)

ಗಱಿಗಳ್ ಮಿಳ್ಳಿಸೆ ಗೋಣ್ ಮರಲ್ದು ಮಡಪಿಟ್ಟಂ ಬಿರ್ಚಿ ಚಂಚೂಪುಟಂ
ದೆಱೆದಳ್ಕೆತ್ತಿದಿರ್ವಾಱ ಪೀರ್ದು ನಭದೊಳ್ ವಾರ್ಧಾರೆಯಂತೇಱೆ ಮ್ಯೊ ।
ಮಱುಕಂ ಸೊರ್ಕಿನಳುರ್ಕೆಗಾಲಿವರಲಾ ಪೊಯ್ದುಣ್ಣೆ ಕಲ್ಲಾಡಲುಂ
ತಿಱಿಕಲ್ಲಾಡಲದೇಂ ತಗುಳ್ದುವೊ ಮನಸ್ಸಂಪ್ರೀತಿಯಿಂ ಚಾತಕಂ (?) ॥ ೧೮೧
(ಅನಂತನಾಥಪುರಾಣಂ, ೯–೯.)

ಮನುದನುರಾಗದಿಂ ನೆಗೆದು ನೀಡಿದ ಕಂಠಮರಲ್ದ ತುಪ್ಪುಟ
ರ್ಬನಿಮಿಷಮಾದ ಕಣ್ ತೆಱೆದ ಚಂಚು ವಿಜೃಂಭಿಪೆಱಂಕೆ ರಂಜಿಸಿ ।

---

[1] ಧರಂ (ಕ.ಖ.ಬ). [2] ನೀತಪಕ್ಕ (ಖ.ಬ). [3] ದಂಡುಗುರ್ಬಿಗೇಂ (ಖ.ಬ) [4] ಸಮಯ (ಅ). [5] ದೊಳು (ಅ). [6] ದಾಡಿದು ಪಾಱಿದುದೊಂದು (ಅ). * ಈ ಪದ್ಯದಿಂದ ಮುಂದಿನ ಹತ್ತು ಪದ್ಯಗಳು (ಕ) ಪ್ರತಿಯಲ್ಲಿ ಗ್ರೀಷ್ಮವರ್ಣನಾಭಾಗದಲ್ಲಿ ಸೇರಿಹೋಗಿವೆ. (ಖ.ಬ) ಪ್ರತಿಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಪದ್ಯವಿಲ್ಲ.

ತ್ತನೆ ನಲವೇಱಿ ತೋರವನಿ ತಣ್ಬನಿ ಮುಂಬನಿಯೆಂಬ ಕಾರ್ಮುಗಿ
ಲ್ವನಿಯನಲಂಪಿನಿಂದಮಿದಿರ್ಗೊಂಡು ಕರ್ದುಂಕಿದುದ್ಧಚಾತಕಂ ॥ ೧೮೨

(ಜಗನ್ನಾಥವಿಜಯಂ, ೪-೧೭.)

ಇದಿರ್ಗೊಂಡಾಯ್ಕುಳಿಗೊಂಡು ಕೊರ್ಬಿದ ನವಾಂಬೂದ್ಬಿಂದುವಂ ನುಂಗಿ ಪೆ
ರ್ಚಿದಲಂಪಿಂ ಜಲಧಾರೆಯಂ ಕರ್ದುಕಿದತ್ತೆಯ್ತಂದು ಮುಂಡಾಡಿದತ್ತೊ ।
ದೆದತ್ತೀಡಿಱಿದತ್ತು ಚಂಚುಪುಟದಿಂ ಪೊಯ್ದತ್ತು ಪಕ್ಷಾಗ್ರದಿಂ
ಬಿದಿರ್ದತ್ತೋಕುಳಿಯಾಡಿದತ್ತು ನಿಜತೃಷ್ಣಾಘಾತಕಂ ಚಾತಕಂ ॥ ೧೮೩

ಜಳಧರಮುಕ್ತನವ್ಯಜಳಬಿಂದುಗಳಂ ನೆ[1]ಗೆ[1]ದಾಯ್ದು ನುಂಗಿ ಕ
ಣ್ಮಲರ್ಗೊಳೊಳೋ[2]ವಿ[2]ಕೊಂಡು ಕುಣಿದಾಡಿದುದುಜ್ವಲಮಪ್ಪ ಧಾರೆಯೊಳ್ ।
ಗಿಲಿಗಿಲಿಗಂಬವಾಡಿದುದೆಱಂಕೆಗಳಂ ಕೆದಱಿತ್ತು ಮುದ್ದಿನಿಂ
ಕೆಲಕೆ ನಿರಾಕುಳಂ ತೆಗೆದುದಪ್ಪಿದುದೊಪ್ಪಿದುದೊಂದು ಚಾತಕಂ ॥ ೧೮೪

ವಸುಧಾವಲ್ಲಭೆ ಮೇಘಕಾಲವಿಟನೊಳ್ ಸಂಭೋಗಮಂ ಮಾಡೆ ಬಂ
ಣ್ಣಸರಂ ಪೋರ್ಕುಳಿಯಿಂದಲೇ ಪಱಿದು ಸೂಸಿತ್ತಲ್ಲದಂದೆತ್ತಣಿಂ ।
ಪೊಸಮುತ್ತುಂ ಕಿಸುಗಲ್ಗಳುಂ ಕೆದಱಿ ಕಣ್ಗೊಂಬಾದುವೆಂಬಂತದೇ
ನೊಸೆದೊಪ್ಪಿರ್ದುವೊ ಸೂಸಿದಾಲಿವರಲುಂ ತಳ್ತಿಂದ್ರಗೋಪಂಗಳುಂ ॥ ೧೮೫

(ರಾಮಚಂದ್ರಚರಿತಪುರಾಣಂ, ೭-೧೪೬ ; ಮಲ್ಲಿನಾಥಪುರಾಣಂ, ೮-೮೬.)

ವಾಸವಚಾಪಮೆಂಬ ಮಣಿಮಂಟಪದೊಳ್ ಮೊೞಗೆಂಬ ವಾದ್ಯಮಂ
ಗೋಸನೆ ಮೇಘಮೆಂಬ ತೆರೆಯಿಂದೆ ತಟಿನ್ನಟಿ ಬಂದು ನಾಟ್ಯವಿ ।
ನ್ಯಾಸದೆ ಕೊಂಕಿ ನಿಂದು ಕುಸುಮಾಂಜಳಿಯಂ ಕುಡೆ ಮುತ್ತು ಮಾಣಿಕಂ
ಸೂಸಿದುವೆಂಬಿನಂ ಪರೆದುವಾಲಿವರಲ್ಗಳುಮಿಂದ್ರಗೋಪಮುಂ ॥ ೧೮೬

(ಅನಂತನಾಥಪುರಾಣಂ, ೯-೧೨.)

ಅಂಬರದ ನಡೆಮುಗಿಲ್ ದಾ
ಳಿಂಬದ ಬಿಡುವಣ್ ನಕಾಯಚಿತ್ತಂ ಸಾರ್ಚಿ ।
ತ್ತೆಂಬಂತೆ ಬಲಾಹಕದಿಂ
ದಂ ಬಿಟ್ದಪುವಿಂದ್ರಗೋಪಮಾಲಿವರಲ್ಗಳ್ ॥ ೧೮೭

ಉಗುೞುತ್ತುಂ ಸಿಡಿಲೆಂಬ ತೋರಗಿಡಿಯಂ ಕಾಲೂಱಿ ಭೂಭಾಗದೊಳ್
ಗಗನಾಭೋಗಮನೆಯ್ದೆ ನೀಳ್ದ ಘನವೇಣೀ ಬಂಧಮಂ ಬಿರ್ಚಿ ಮಿಂ ।

[1] ನೆ (ಗ.ಘ). [2] ತ್ತಿ (ಗ.ಘ).

ಚುಗಳೆಂಬುಳ್ಕುವ ದಾಡೆಗಳ್ ಪೊಳೆಯೆ ಚಂದ್ರಾದಿತ್ಯರಂ ನುಂಗಿ ಬೇ
ಸಗೆಯಂ ಬೆರ್ಚಿಸಿ ಗರ್ಜಿಸುತ್ತುಮೊಗೆದಂ ಕಾರೆಂಬ ಕಾಳಾಸುರಂ ॥ ೧೮೮
(ರಾಮಚಂದ್ರಚರಿತಪುರಾಣಂ, ೭–೧೫೨; ಮಲ್ಲಿನಾಥಪುರಾಣಂ, ೮–೯೪.)

ಎಳಮಿಂಚಂ ತಳೆಯಿಕ್ಕಿ ಚಾದಗೆಗಳಂ ಬಿಟ್ಟಾಡಿ ಬಲ್ಗಟ್ಟಲಿ
ಟ್ಟಳಿನೀಳಾಂಬುದದಿಂ ಬೆಳಲ್ದ ಗಗನ ಶ್ರೀಧೇನುವಂ ಕೋಮಳಾ ।
ಮಳದೀರ್ಘಾಮೃತಧಾರೆಗಳ್ ಸುರಿಯೆ ಭೋರ್ ಭೋರೆಂಬಿನಂ ಶಕ್ರಚಾ
ಪಲತಾದಾಮಕದಿಂದೆ ಕಟ್ಟಿ ಕಱೆದಂ ಕಾರೆಂಬ ಗೋಪಾಲಕಂ ॥ ೧೮೯

ನವನೀಳಾಂಭೋದವಂಭೋದದಿನೆಱಗುವ ಧಾರಾಳಿ ಧಾರಾಳಿಗಳ್ ಸೂ
ಸುವಿನಂ ತಳ್ಪೊಯ್ಯೆ ಜಂಝಾನಿಳನನಿಳನಿನಾವೋದಮಂ ಪೇಱು ಪೂವೇ ।
ಱುವ ಕುಂದಂ ಕುಂದದೊಳ್ ತಳ್ತಳಿಗಳಳಿಗಳಂ ಪಣ್ಗಳಿಂ ಗೆಲ್ದ ಜಂಬೂ
ನಿವಹಂ ಚೆಲ್ವಾಗೆ ಚೆಲ್ವಾದುದು ಚಟುಲತಟಿಜ್ಜಾಲವಂಭೋದ[1]ಕಾಲಂ[1] ॥ ೧೯೦
(ಜಗನ್ನಾಥವಿಜಯಂ, ೪–೨೭.)

ನೆರೆದ ಮುಗಿಲ್ ಕಲಂಕುವುದನೀಕ್ಷಿಸಿ ತನ್ನ ಮನಂ ಕಲಂಕಿ ಕ
ರ್ಗಿರೆ ಮಱಿದುಂಬಿವಿಂಡನೊಳಕೊಂಡಿರುಳೊಳ್ ಮುಗಿದಿರ್ದ ಪಾಂಡುಪಂ ।
ಕರುಹದ ಭೃಂಗಿಯಂ ತಳೆದು ವಿಸ್ಮಿತಮಾನಸರಾಗಿ ಮಾನಸರ್
ಪರಿಕಿಸೆ ಮಾನಸಕ್ಕೆ ನಡೆಗೊಂಡುದು ಕೂಡೆ ಮರಾಳಮಂಡಲಂ ॥ ೧೯೧

ವಸುಧಾಚಕ್ರಕ್ಕೆ ಕಾಳಾಯಸಗೃಹ[2]ವಿಲಸಂ[2] ಚಂದ್ರಬಿಂಬಕ್ಕೆ ರಾಹು
ಗ್ರಸನಂ ಚಂಡಾಂಶುಬಿಂಬಕ್ಕೆ[3]ಸಮಯ[3]ರಜನೀಪ್ರೋದ್ಗಮಂ ವಜ್ರವಹ್ನಿ ।
ಪ್ರಸರಕ್ಕುದ್ದಾಮಧೂಮೋದಯಮಖಿಳವಿಯೋಗಾತುರರ್ಗಂಧಕಾರೋ
ಲ್ಲಸನಂ ತಾನೆಂಬಿನಂ ಬಂದುದು ಬಹುಳತಟಿಜ್ಜಾಲಮಂಭೋದಕಾಲಂ ॥ ೧೯೨
(ಕಾದಂಬರಿ, ಉ. ಭಾ., ೫೨೯.)

ತಿರುವಂ ಮುಪ್ಪುರಿಗೊಂಡು ಮಿಳ್ಳಿಸುವ ಮಿಂಚಿಂ ಮಾಡಿ ನೀಡುಂ ಭಯಂ
ಕರಮಾಗೇಱಿಸಿಕೊಂಡು ಶಕ್ರಧನುವಂ ಧಾರಾಶರಾಸಾರಮಂ ।
ಸುರಿಯುತ್ತುಂ ಘನಘೋಷಗರ್ಘರತರಪ್ರಧ್ವಾನದಿಂದಾರ್ದು ಪಾ
ರ್ದಿರ[4]ದುದ್ದಾಮ[4] ನಿದಾಘಮಂ ಬೆದಱೆ ಬೆಂಕೊಂಡತ್ತು ಮೇಘಾಗಮಂ॥ ೧೯೩
(ಕಾದಂಬರಿ, ಉ. ಭಾ., ೫೩೦.)

---

[1] ಜಾಲಂ ಕ.ಖ.ಘ). [2] ಘರಣಂ (ಅ.) [3] ವಮೆಯ (ಅ.) [4] ದುಂಗಾಹ (ಖ.ಬ).

ಧರೆಯೊಳ್ ಶಾಲೂರಸಂಘಂ ಪವನಪಥದೊಳಂಭೋಧರಾನೀಕವಾಶಾಂ
ತರದೊಳ್ ಜಂಝಾಸಮೀರಂ ವನಸಮುದಯದೊಳ್ ಕೇಕಿಸಂಘಾತಮುರ್ವೀ।
ಧರ[1]ವಪ್ರ[1]ಪ್ರಾಂತದೊಳ್ ನಿರ್ಝರತತಿ ತಟಿನೀವ್ಯೂಹದೊಳ್ ವಾರಿಪೂರಂ
ವಿರಹಿವ್ರಾತಕ್ಕಗುರ್ವಂದೊಡನೊಡನನಿತುಂ ಗರ್ಜಿಸುತ್ತಿರ್ದುದೆತ್ತಂ ॥ ೧೯೪
(ಕಾದಂಬರಿ, ಉ. ಭಾ., ೫೩೨.)

ಸ್ಫುರಿತ ತಟಿತ್ಪ್ರಭಾಪ್ರತತಿ ಕಟ್ತಲೆಯಂ ಸುರಗೋಪಕಾಂತಿ ಪಾಂ
ಡುರತೆಯನಂಬುವಾಹತತಿ ಶೋಷಣಮಂ ಘನವಾರಿಧಾರೆ ನಿ ।
ರ್ಝರ ಪರಿ[2]ತೋದ[2]ಮಂ ಕುಟಜಕುಂದ ನವೋದ್ಗಮ[3]ರಾಜಿ[3] ರಾಗಮಂ
ವಿರಹಿಜನಕ್ಕೆ ಮಾಡಿದುದು ನೋಡುವೊಡೆಯ್ದೆ ವಿರುದ್ಧಮೆಂಬಿನಂ ॥ ೧೯೫
(ಕಾದಂಬರಿ, ಉ. ಭಾ., ೫೩೪.)

ಪಸುರ್ವುಲ್ಲಂ ಮೇದು ಸಂದೊಂದೆಡೆಯೊಳವೊಡಲಿಂಬಿಲ್ಲೆನಲ್ ಕೊರ್ವಿ ಕೆಚ್ಚಲ್
ಕುಸಿವನ್ನಂ ಬೀಗಿ ಪಾಲಂಬಿರಿವಿಡೆ ಮೊಲೆಯಿಂ ವತ್ಸಪೀತಾವಶೇಷಂ ।
ಪೊಸಗಾರೊಳ್ ತಾಱಲೊಳ್ [4]ಕಣ್ಮಲರ್ ಮುಗುಳ್ದಿರೆ[4] ಸೃಕ್ವಂಗಳಿಂ ಸೂಸೆ ಫೇನ
ಪ್ರಸರಂ ಮೆಲ್ಕೊತ್ತುತುಂ ಸಿಂದುದು ವನಮಹಿಷೀವೃಂದಮಾನಂದದಿಂದಂ ॥
(ರಾಮಚಂದ್ರಚರಿತಪುರಾಣಂ, ೬–೫೬; ಮಲ್ಲಿನಾಥಪುರಾಣಂ, ೮–೯೯.)

ಬಯಲೊಳ್ ಪರ್ವುಗೆದೋಱ [5]ಮುಂಬಸ[5]ಲೆಯೊಳ್ [6]ಮೆಲ್ಪೋ[6]ಱ ನೀರ್ದಾಣ [ದೊಳ್
ನಯಮಂ ಬೀಱ ಮಹೀಧ್ರದೊಳ್ ಮಸಕಮಂ ಕೈಕೊಂಡು ಶಾಖಾಸಮು ।
ಚ್ಚಯದೊಳ್ ಸಂದಣಿಗೊಂಡು ತಾೞವನದೊಳ್ ಕಾರ್ಕಶ್ಯಮಂ ಕೂಡಿಕೊಂ
ಡು ಯಥಾ[7]ಧಾ[7]ರನಿಪಾತಮುಣ್ಮಿದುದು ಮೇಘೋನ್ಮುಕ್ತಧಾರಾರವಂ॥ ೧೯೬
(ಕಾದಂಬರಿ, ಉ. ಭಾ., ೫೩೩.)

ಬಲ್ಸರಿ ಬಿಱುಸರಿ ಪೆರ್ಮೞೆ
ಮೆಲ್ಸರಿ ತುಂತುಱ್ ತುಷಾರಮಿಡುಕುಂಬನಿ ತಂ ।
ದಲ್ಸೋನೆ ನಟ್ಟ ಬಡಪಮೆ
ನಲ್ ಸುರಿದುವು ಬಿಡದೆ ಮೞೆಗಳಿರುಳುಂ ಪಗಲುಂ ॥ ೧೯೮
(ಜಗನ್ನಾಥವಿಜಯಂ, ೪-೩೨.)

ಪರಿವ ಮುಗಿಲ್ ಪಳಂಚೆ ಖಚರೀನಿಚಯಸ್ತನತಾರಹಾರವ
ಲ್ಲರಿ ಪಱಿಯಲ್ ಪೊದೞ್ದಿ ಬಿಡುಮುತ್ತು ಘನೋಪಲದೊಂದು ರೂಪದಿಂ ।

---

[1] ಚಕ್ರ (ಅ). [2] ತಾಪ (ಅ.) [3] ವಾಟಿ (ಅ). [4] ಕಣ್ಣರೆ ಮುಗಿದಿರೆ (ಅ).
[5] ನುಣ್ಪಸ (ಅ). [6] ಮೆಯ್ಪೋ (ಅ). [7] ಸಾ (ಅ).

ಸುರಿಯಲನಂತರಂ ಬಱಿಯದಾರವೆಟಲ್ದಪುದೆಂಬ ಚೆಲ್ವನಾ
ವರಿಸಿದುವಂದು ಸಂದಣಿಸಿ ನೀಳ್ದ ಪಯೋಧರವಾರಿಧಾರೆಗಳ್ ॥ ೧೯೯

(ಜಗನ್ನಾಥವಿಜಯಂ, ೪–೩೧.)

ಪುರಮುಂತದ್ವೀಪಮೆಂಬಂತಿರೆ ವಿಪಿನಚರಾನೇಕಪಾನೀಕಮುಂಭಃ
ಕರಿಯೂಥಂ ತಾನಿದೆಂಬಂತಿರೆ ನಗನಿಕರಂ ಪಕ್ಷಕುತ್ಕೀಳಮೆಂಬಂ ।
ತಿರೆ ಮತ್ತಂ ಲೋಕಮೇಕಾರ್ಣವಮೆನಿಸಿದುದೆಂಬಂತಿರೆತ್ತೆತ್ತಲುಂ ಕಾ
ಲ್ಪುರಮಾದಂ ಕೊರ್ವಿ ಬಿರ್ದಂ ಕಱೆದುದು ಬಹಳಾಸಾರಮಂ ನೀರದೌಘಂ ॥

(ಚಂದ್ರಪ್ರಭಪುರಾಣಂ, ೪–೪೧.)

ಬಱಬಱನಾಗಿ ತಾಳಿಸಿದುದುರ್ವರೆಯಂ ರವಿ ಸುಟ್ಟನೆಮ್ಮನಿಂ
ತಱಗುಲಿಯೆಂದು ವಾರಿದಕೆ ಮುಟ್ಟಿಸಿ ಪುಯ್ಯಲನಿಕ್ಕುವಂದದಿಂ ।
ಟಱಟಱ ಱೊಂಕು ಱೊಂಕುಟ ಟಱಟ್ಟುಱ ಱಟ್ಟುಱಯೆಂದುಮೆತ್ತಲುಂ
ಕೆಱೆಕೆಱೆ ಬಾವಿಬಾವಿ ತೊಱೆಪೆರ್ದೊಱೆದಪ್ಪದೆ ದರ್ದುರವ್ರಜಂ ॥ ೨೦೧

(ಅನಂತನಾಥಪುರಾಣಂ, ೯–೧೨.)

ಅಡದೊರ್ಂದೊಂದಱ ಬೆನ್ನಂ
ಪಡಿಮೊಗದಿಂ ಪತ್ತಿಕೊಂಡು ವಿಷಯಾತುರದಿಂ ।
ಗಡಗರ್ಬಕು ಗಬಕುಱೆಪಕೆಂ
ದೊಡನೆಂದುವು ಕಾರಗಪ್ಪೆ ಕೆಱೆಗಳ ತಡಿಯೊಳ್ ॥ ೨೦೨

ಮೊಲ್ಲೆ ಮುಗುಳ್ತುದಂದು ಗಿರಿಮಲ್ಲಿಗೆ ಮೆಲ್ಲನರಲ್ದುದಂದು ಕಂ
ಕೆಲ್ಲಿ ಪಸುರ್ತುದಂದು ಬಿದಿರೊಳ್ ಕುಡಿ ಮೂಡಿದುವಂದು ಕೆಂದಳಿರ್ ।
ಸಲ್ಲಕಿಗಾದುದಂದು ರಸವೇಱಿದ ನೇಱಿಲ ದೋರೆವಣ್ಗಳಂ
ತಲ್ಲುಗುತಂದುವಂದು ತಲೆದೋಱಿದುವಂದು ಶಿಲೀಂಧ್ರಕಂದಳಂ ॥ ೨೦೩

ತಿರುವಿಲ್ಲದ ಸುರಧನುವಂ
ಸುರಭಿಶರಂ ಪಿಡಿದು ಗೆಲ್ದು ಭೂಪರ ಕೊಡೆಯಂ ।
ಪಿರಿದಿನಿತೆಂದುಂ ರತಿಪತಿ
ವಿರಚಿಸಿದಂತಿರ್ದುವೆಟ್ದು ಕಳ್ಳನ ಕೊಡೆಗಳ್ ॥ ೨೦೪

ಹಿಮರೋಚಿಃಕಳಿಕಾಕದಂಬಕಮನಿಂಬಿಂ ತಿರ್ದಿ ಮೇಳೈಸಿ ಕುಂ
ಕುಮದಿಂ ಭಾವಿಸಿ ಚಂದನಾಂಬುಗಳ ನೀರಂ ಪೊಯ್ದು ಹಾರೀತರ ।

ತ್ನಮು[1]ಯೀಶು[1]ಕ್ತಿಯೊಳೊತ್ತಿ ಬಯ್ತನಜನೆಂಬಂತಾಯ್ತು ಹೂತೇಟ್ಟೆ[2]ಯಿಂ[2]
ಸುಮನಸ್ಸಾಯಕ[3]ಶಸ್ತ್ರನಾಭರಣ[3]ಮಾ [4]ಸಂ[4]ಕೇತಕಂ ಕೇತಕಂ ॥ ೨೦೫

(ಅನಂತನಾಥಪುರಾಣಂ, ೯–೧೪.)

ಕುಸುಮಾಸ್ತ್ರಪ್ರಥಿತಾಜ್ಞೆಯಂ ತಲೆಯೊಳಾಂಪಂ ತನ್ನ [5][ನಾ][5]ರಿಂತಿದಂ
ಬಿಸುಟಂ ಬೂದಿಯ ಜೋಗಿ ಭೂತಗಣನಾಥಂ ಚರ್ಮವಾಸಂ ಕಪ ।
ರ್ದಿ ಸಮಂತೆಂದು ಮಧುಪ್ರಮತ್ತತೆ ಕರಂ ತಳ್ಪೊಯ್ವಿನಂ ಬೈದು ಪಾ
ಡಿಸುವಂತಿರ್ದುದು ಬಂದ ಕೇದಗೆ ನದದ್ಭೃಂಗಾಳಿಯಿಂ ಶೂಲಿಯಂ ॥ ೨೦೬

ಎಱಗದೆ ತಮ್ಮೊಳ್ ಮಧುಕರ
ನೆಱಗಿರೆ ಕೇದಗೆಯೊಳೆಯ್ದೆ ಕಂಬನಿವಡೆಯಂ
ಕಱೆವಂತಿರೆ ಕಟಿವೂಗಳ್
ನೆಱೆ ಬೀತುವು ಸುರಗಿ ಹೊನ್ನೆ ಮಲ್ಲಿಗೆ ಬನದೊಳ್ ॥ ೨೦೭

(ಜಗನ್ನಾಥವಿಜಯಂ, ೪–೪೫.)

ಬಡಪಂ ಬೆಂಬತ್ತೆ ಮೇಪಂ [6]ತೊ[6]ಱೆದು ಬಿಡದೊಡಲ್ ಕೂಡಿ ತನ್ನಿಚ್ಚೆಗೆ[7]ಟ್ಟೊ
ಳ್ದೊ[7]ಡೆಯೊಳ್ ಬೆಚ್ಚಂತೆ ಬಾಲಂ ನಿಲೆ ನ[8]ವಿರೊ[8]ಡೆದುರ್ವೆಟ್ಟು ಬೆಂಡಾಗಿ
[ಕಾಲೊಳ್ ।
ನಡುಕಂ ಮ್ಯೆವೆರ್ಚೆ ಗಂಟಲ್ ಕುಸಿದು ಕಿವಿಯೆಟಲ್ತಂದು ನಿಂದಿರ್ದುದೋರೊಂ
ದೆಡೆಯೊಳ್ [9]ನಾನಲ್ಗ[9]ಳೊತ್ತಂಬಿಡಿದು ಮೃಗಮೃಗೀವೃಂದವೋರಂದದಿಂದಂ ॥

(ಚಂದ್ರಪ್ರಭಪುರಾಣಂ, ೪–೪೭.)

ಹೆಟಿವುಗೊಳಿಸಿತ್ತು ಜನಮಂ
ಮಟೆಗಾಲಂ ತೀವ್ರಪವನನಿಂ ದುರ್ದಿನದಿಂ ।
ಮೊಟಗಿಂ ಮಿಂಚಿಂ ಸಿಡಿಲಿಂ
ಮಟೆಯಿಂ ದೆಸೆದೆಸೆಗೆ ಪರಿವ ಪೊನಲಿಂ ಕೆಸಱಿಂ ॥ ೨೦೯

ಇನನಿದಿರೇಟ್ವ ಕಾರ್ಮುಗಿಲ ಬಾಧೆಗೆ ಬಿಟ್ಟನೊ ತಳ್ತ ಬಳ್ಳಿಮಿಂ
ಚಿನ ಬಲೆಯಲ್ಲಿ ಸಿಲ್ಕಿದನೊ ಪೋಯ್ವ ಸಿಡಿಲ್ಗೊಳಗಾಗಿ ನಿಂದನೋ ।
ಘನಜಲಧಾರೆಯೊಳ್ ಕರಗಿಪೋದನೊ ತನ್ನನೆ ಕಾಣನೆಂದು ಪ
ದ್ಮಿನಿ ನಲವೋಡಿ ತನ್ಮಧುಕರಧ್ವನಿಯಿಂದೆ ಪಲುಂಬಿ ಪಾಡಿದಳ್ ॥ ೨೧೦

---

[1] ಯಾಸೂ (ಖ.ಬ). [2] ಯೊಳ್ (ಅ). [3] ನಸ್ತ್ರಸೌರಭರ (ಅ). [4] ಸಾ (ಅ). [5] ದಾ (ಕ.ಖ.ಬ). [6] ಮೆ (ಅ). [7] ಟ್ಟಿರ್ದ (ಕ.ಖ.ಬ). [8] ಲಿವೊ (ಕ.ಖ.ಬ). [9] ತಾಱಲ್ಗ (ಅ).

ಅವಿ[1]ಶಾಲಾ[1]ಂಬರವಪ್ರಸನ್ನ ದಿವವಸ್ಪಷ್ಟಾಧ್ವವಸ್ವಚ್ಛತೋ
ಯವನುದ್ಯೋಗಜನೌಘವಸ್ತದವವಸ್ಮೇರಾಬ್ಜವತ್ಲಕ್ಷಣಕ್ಕೆ ।
ರವವಕ್ರೀಡಿತಹಂಸವಸ್ಫುರಿತ ಚಂದ್ರಾದಿತ್ಯವಶ್ಲಿಷ್ಟಕೋ
ಕವಯೂನಾಧ್ವಗವಸ್ವರಾನ್ಯಭೃತವಂದೊಪ್ಪಿರ್ದುದಭ್ರಾಗಮಂ ॥ ೨೧೧

(ಜಗನ್ನಾಥವಿಜಯಂ, ೪–೨೬.)

ಕೆಸಱೊಳ್ ಜಾಱುವ ಜಾಱಿ ಬೀೞ್ವ ಮೞೆಯೊಳ್ ಮ್ಯೆನಾಂಬ ನಾಂದೊಚ್ಚತಂ
ಬಸಿಯುತ್ತಿರ್ಪ ಜನಂಗಳಂ ಸುರತಲೀಲಾಗೇಹನಿರ್ಪ್ಯೂಹ[2]ದು ।
ದ್ದೆಸನೊಳ್ ತಟ್ಟಿಸಿ[2] ಸಂತಮಿರ್ದಿನಿಯರೋರೊರ್ವರ್ಗೆ [3]ಕಣ್ಣೆತ್ತಿ[3] ತೋ
ಱಿ ಸಖೀಸಂಗ[4]ತ[4]ಹಾಸ್ಯದಿಂ ನಲಿಯೆ ರಯ್ಯಂ ತತ್ಪಯೋದಾಗಮಂ॥ ೨೧೨

ಪರೆದ ಕಚಂ ಮುಗಿಲ್ ಕರತಳಾಹತಿಯಿಂ ಪಱಿದೊಕ್ಕ ಮೌಕ್ತಿಕಾ
ಭರಣದ ಮುತ್ತು[5]ಮಾ[5]ಲಿವರಲಾ ಸುಗಳಧ್ವನಿ ಮೇಘನಿಸ್ವನಂ ।
ಸುರಿವ ಬೆಮರ್ ತಗುಳ್ವ ಮೞೆ ಕಾಮರಸಂ ಪೊನಲಾಗೆ ಕಾದಲರ್
ನೆರೆವೆಡೆಯೊಳ್ ಮನೋಭವನ [6]ಸೃ[6]ಷ್ಟಿವೊಲಾದುದದೊಂದು ಕಾರ್ಮೊಗಂ॥ ೨೧೩

ಬಂದಪೆನೆಂದು ಪೋದನಿನಿಯಂ ಜಲದಾಗಮನಕ್ಕೆ ಕಾರ್ಮುಗಿಲ್
ಬಂದುದು ಶಕ್ರಚಾಪಲತೆ ಬಂದುದು ಪೆರ್ಚಿದ ಸೋಗೆಯಿಂಚರಂ ।
ಬಂದುದು ಚೆಲ್ವುವೆತ್ತು ನಭದೊಳ್ ಪೊಳೆದೊಪ್ಪುವ ಬಳ್ಳಿಮಿಂಚು ತಾಂ
ಬಂದುದು ಬಂದನಿಲ್ಲ ಪತಿಯೆಂದು ಲತಾಂಗಿ ಪಲುಂಬಿ ಪಾಡಿದಳ್ ॥ ೨೧೪

ಇನಿಯಂ ಬಾರದೆ ಮಾಣ್ದನಿನ್ನೆವರನಿನ್ನೀಂ ಕಾರಿರುಳ್ ಪೋಗಿ ಕಾ
ಮನ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯವನಟ್ಟಿದಪ್ಪ ಮುಗಳೇ ಕಾಱ್ಪೂರದೊಳ್ ಕುಂಗೆ ಮಿಂ ।
ಚಿನ ಕಣ್ಣೀಱಱಿದಾಗದೊರ್ಮ್ಮಿಡಿಯೆ ಭಿನ್ನಂ ಚಾಪವೃತ್ತಸ್ತನಂ
ಸ್ತನಿತಕ್ಕೊಡ್ಡಿಸಲಾರ್ಪವೇ ಮೞೆಯೊಳೇಱುಂಜವ್ವನಂ ನಾನದೇ ॥ ೨೧೫

ಬಱಸಿಡಿಲೇೞ್ಗೆ ಸುತ್ತುಱಿದ ಕಟ್ಟಲೆ ಕಾರ್ಮುಗಿಲೊಡ್ಡು ಬಂದುಬಂ
ದೆಱಗುವ ಬಲ್ಲಿತಪ್ಪ ಸರಿ ಕಂಗಳೊಳುಣ್ಮುವ ಮಿಂಚು ಮಾಣದ ।
ಳ್ಕುಱೆ ಗಜಱುತ್ತಮಿರ್ಪ ಘನಗರ್ಜನೆಯೆಂಬಿವು ಕಾತರತ್ವಮಂ
ಮಱೆಯಿಸಲೆಂತುಮಾಱವು ನಿಜೇಶ್ವರನಲ್ಲಿಗೆ ಪೋಪ ನಲ್ಲಳಾ ॥ ೨೧೬

(ಶೃಂಗಾರರತ್ನಾಕರಂ, ೩–೬೧.)

---

[1] ಳಾಸಾಂ (ಖ.ಬ). [2] ಮದ್ವೆಸದೊರಳ್ಚಿಸಿ (ಕ) ಮದ್ವೆಸದೊತ್ತಳ್ಕಿಸಿ (ಖ.ಬ). [3] ಕಣ್ಗೆತ್ತಿ (ಕ), ಕಂಗೆತ್ತಿ (ಖ.ಬ). [4] ದ (ಖ.ಬ). [5] ವಾ (ಗ.ಘ). [6] ವೃ (ಗ.ಘ).

ತಳದರ್ಾತ್ಮಾಲಯದಿಂದಿರುಳ್ ಸುಟಿವ ಜಾರಸ್ತ್ರೀಯ ವಕ್ತ್ರೇಂದುವಂ
ಚಳವಿದ್ಯುನ್ನಯನಾವಲೋಕ[1]ನದೆ[1] ಕಂಡನ್ಯಾಯಮಾಯ್ತೀ ವಿಯ ।
ತ್ತಳಚೂಡಾಮಣಿ ಚಂದ್ರ[2]ನೇಂ[2] ಕಱಿದ[3]ನೀ[3] ವರ್ಷಾಂಬುವಂ ಕೂಡೆ ಭೂ
ವಳಯಕ್ಕಿಂ[4]ದುಲಿ[4]ವಂತದೇಂ ಮೊಟಗಿತೋ ಮೇಘಂ ನಿಶೀಥಂಗಳೊಳ್ ॥ ೨೧೭

(ಜಗನ್ನಾಥವಿಜಯಂ, ೪–೨೮.)

ಭವಲಾಲಾಟವಿಲೋಚನಾಗ್ನಿಶಿಖೆಯಿಂ ಬೆಂದಳ್ಕಿ ಮತ್ತಂ ಮನೋ
ಭವನೆಟ್ಟುತ್ತೊಡೆ ಕಾಮಕಾಂತೆ ಬಟಿಯಂ ತನ್ನಿಚ್ಛೆಯಿಂ ಮೆಚ್ಚಿ ಬ ।
ಣ್ಣವುರಂ ತೀವಿದ ಮಾಡ್ಕೆಯಾಯ್ತು ನ[5]ವಿಲಿಂ[5] [6]ತಂದಲ್ಗಳಿಂ[6]ದಿಂದ್ರಗೋ
ಪವಿಳಾಸಂಗಳಿನಾಲಿಕಲ್ಲ ಪರ[7]ಪಿಂ[7] ಕಾರೊಳ್ ಮಹೀಮಂಡಳಂ ॥ ೨೧೮

(ಪಂಪಭಾರತಂ, ೭–೨೪.)

ಮೊಳೆವುಲ್ ಮೆಯ್ನವಿರಾಲಿ ಲೋಲನಯನಂ ಗೀರ್ವಾಣಬಾಣಾಸನಂ
ನಳಿತೋಳಾಡುವ ಸೋಗೆ ಸೋರ್ಮುಡಿ ಪೊನಲ್ ರೋಮಾಳಿ ಮಿಂಚೋಲೆವೊಲ್ ।
ಜಳದಂ ಪೆರ್ಮೊಲೆ ಶಕ್ರ[8]ಗೋ[8]ಪಮಧರಂ ತಾನಾಗೆ ಕಾರೆಂಬ ನ
ಲ್ಲಳೆ ಬಪ್ಪಂತತಿಕಾಮುಕರ್ಗೆ ಮನದೊಳ್ ಮಾಡಿತ್ತತಿಪ್ರೀತಿಯಂ ॥ ೨೧೯

ಕಡವಲರ್ದುವು ಮೊಲ್ಲೆಯ ಪೂ
ಗುಡಿ ನಿಮಿರ್ದುವು ಸೋಗೆ ಕೇಗಿದುವು ಕೇದಗೆ ಬೆ ।
[9]ಳ್ಪೊಡೆ[9]ವೋದುವು ಚಾದಗೆಗಳ್
ಕಡಂಗಿ ನುಂಗಿದುವು ತೋರವನಿಯಂ ಕಾರೊಳ್ ॥ ೨೨೦

(ರಾಮಚಂದ್ರಚರಿತಪುರಾಣಂ, ೨–೫೨.)

ನಿಳಯದ ಸೂರ್ಗಳೊಳ್ ತರದೆ ಮುತ್ತಿನ ಸೂಸಕದಂತೆ ನಂದನಂ
ಗಳ ತರುಪತ್ರದೊಳ್ ಮುಕುಳಮಂಜರಿಯಂತೆ ಚರತ್ಪುರಾಂಗನಾ ।
ವಳಿಯ ಕುರುಳ್ಗಳೊಳ್ ತಳಿದ ಸೇಸೆಗಳಂತೆಳವುಲ್ಗಳೊಳ್ ಘನೋ
ಪಳಕುಳದಂತೆ ತೋಱಿದುವು ನವ್ಯಘನಚ್ಯುತ ತೋಯಬಿಂದುಗಳ್ ॥ * ೨೨೧

(ಜಗನ್ನಾಥವಿಜಯಂ, ೪–೧೯.)

ಸುರಗೋಪಂಗಳುಮಾಲಿಕಲ್ಲುಮೆಳವುಲ್ಲುಂ ಕೆಂಪಿನಿಂ ಬೆಳ್ಪಿನಿಂ
ಹರಿತಚ್ಛಾಯೆಯಿನಲ್ಲಿಗಲ್ಲಿಗೆಸೆಗುಂ ಮಾಣಿಕ್ಯದಿಂ ಮುತ್ತಿನಿಂ ।

---

[1] ದೊಳೆ (ಅ). [2] ನಂ (ಅ). [3] ನೋ (ಅ). [4] ಬಿನ (ಅ). [5] ಲವಿಂ (ಖ.ಬ). [6] ಕುಂದಂಗಳಿಂ (ಅ). [7] ಲಿಂ (ಅ). [8] ಚಾ (ಕ). [9] ಳ್ಗುಡಿ (ಅ).
* ಈ ಪದ್ಯ (ಕ) ಪ್ರತಿಯಲ್ಲಿಲ್ಲ.

ಗರುಡೋದ್ಗಾರದ ಪಚ್ಚೆಯಿಂ ಸಮೆದ ನಾನಾಭೂಷಣಾನೀಕಮುಂ
ಧರಣೀವಲ್ಲಭೆಗಂಬುದಾಗಮವಿಟಂ [1]ಕೈಗೆಯ್ಸಿ[1]ದೊಂದಂದದಿಂ ‖ ೨೨೨
(ಜಗನ್ನಾಥವಿಜಯಂ, ೪–೨೦.)

ಕೆಱೆ ಕಾಟ್ಪುರದಿಂ ತೀವಿರೆ
ಕೆಱೆಗಳ ಕಡೆಗೋಡಿ ಪಳ್ಳಮಂ ಪಳ್ಳಂಗಳ್ ।
ತೊಱೆಯಂ ತೊಱೆಗಳ್ [2]ಬಾಂದೊಱೆ
ಯೆಱೆಯನನೊಲವಿಂದೆ ಕೂಡಲಳ್ಕುಱೆ[2] ಪಥಿಕರ್ ‖ ೨೨೩
(ಜಗನ್ನಾಥವಿಜಯಂ, ೪–೩೩.)

ಘನರಾವಂ ಪೊಣ್ಮೆ ಮೀನುಂ ಮೊಸಳೆಯುಮೊಡವಿಟ್ಟೆತ್ತನಲ್ ಮೇಗಣಿಂದಂ
ಬಿನ ಕಟ್ಟಂಬಿಟ್ಟವೋಲ್ ಸಂದಿಸಿಕೊಡಗೊಡದೊಳ್ ಪೊಯ್ದವೋಲಾಗೆ ಭೋಭೋರ್ಭೋ।
ರೆನುತುಂ ಸಂವರ್ತಮೆತ್ತಂ ಜಳಚಳಕುಳದೊಂದಂದದಿಂ ಗೋಕುಲಂ ಬ
ಲ್ಬೊನಲೊಳ್ ತೇಂಕಾಡುವನ್ನಂ ಕಱೆದುವು ಮೞೆಯಂ ನೂತಜೀಮೂತಜಾಲಂ ‖

ಶರದ್ವರ್ಣನಂ

ತೊಲಗದ ಮೋಡವೋಡಿದುದು ತಂದಲಗುಂದಲೆಯಾಯ್ತು ಮೇಘಮಂ
ಡಲವಳಱಿತ್ತು ಮಿಂಚುವೆಳಗುಂ ಬಱಿಮಾಯ್ತು ಶಿಖಂಡಿ ತಾಂಡವ ।
ಕ್ಕಲಸಿದುದಂದು ಕುಂದಲತೆ ಕುಂದಲೊಡರ್ಚಿದುವಂಚೆ ಚಂಚುವಿಂ
ನಲಿದು ಮೃಣಾಳಮಂ ಸವಿದುದಾಯ್ತು ಶರತ್ಪ್ರಥಮಪ್ರವೇಶದೊಳ್ ‖ ೨೨೫
(ಜಗನ್ನಾಥವಿಜಯಂ, ೪–೩೭.)

ಚಾದಗೆಯ ಸೊಕ್ಕು ತೀರ್ದುದು
ಕೇದಗೆಯುಗೆಯೆತ್ತಿಪೋಯ್ತು ಗಿರಿಮಲ್ಲಿಗೆಯಾ ।
ಮೋದಂ [3]ತಳೆದುದು[3] ದರ್ಬಿಸಿ
ಪೋದುದು ನುಣ್ದನಿ [4]ನವಿಲ್ಗೆ[4] ಶರದಾಗಮದೊಳ್ ‖ ೨೨೬

ಮೞೆಯಿನ್ನೆತ್ತಣದೆಂಬಿನಂ ಬೆಳಗುಗುಂ ಬಾನೊರ್ಮೆ ಮತ್ತೊರ್ಮೆ ಪೆ
ರ್ಮೞೆ ಕೊಳ್ಗುಂ ರವಿ ಕೂ[5]ಡೆ[5] ಪಣ್ತು ಮುಗಿಲಿಂ ಸೀಳ್ದಂದದಿಂ ಬಿಸಿಲ್ ।
ಮೞೆ ಕೊಳ್ಗುಂ ಗಿಳಿಸೋವ ಪಾಮರಿಯರಂ ಕೈಮಿಱೆ ನೀರವ್ರಜಂ
ಸುೞಿಗುಂ ಶಾಡ್ವಳಮಾದ ಶಾಳಿವನದೊಳ್ ನೀರಾಜನಂ ಮಾಳ್ಪವೋಲ್ ‖ ೨೨೭

---

[1] ತಂದಿಕ್ಕಿ (ಅ). [2] ತಾಂಬಾಂದೊಱೆಗೊರೆಯೆನಲುರ್ಬೆಪೊಕ್ಕರಟ್ಟುರೆ (ಅ).
[3] ತಳಿತುದು (ಖ.ಬ). [4] ನವೀನ (ಕ.ಖ.ಬ). [5] ಡಿ (ಕ).

ನಡೆದುದು ಬಟ್ಟೆ ಬಟ್ಟೆಯ ಕೆಸಱ್ ಸಱುವಿಟ್ಟುದು ನಂದನಂ ನಯಂ
ಬಡೆದುದು ಪೂಗೊಳಂ ತಿಳಿದುವಭ್ರಪಥಂ ಬೆಳಗಿತ್ತು ಪಳ್ಳವು ।
ಕರ್ಡಿದುದು ಕೂಡೆ ಬೊಂಬೆ ಸಸಿಯಾದುವು ಕೆಯ್ ಪಸುರ್ವೀದ ಪುಲ್ಗಳಂ
ಪಿಡಿದುವು ಶಾಲಿ[1]ಗಾ[1]ಪಿಯರ ಗಾವರಮುಬ್ಬರಮಾಯ್ತು ಸುತ್ತಲುಂ ॥ ೨೨೮

ನೀರದವಿಟಂಗೆ ವಿದ್ಯು
ನ್ನಾರಿಯ ವಿರಹಂ ಪೊಣರ್ಚೆ ಬಡವಾಗಿ ಕರಂ ।
ದೂರಿಸಿ ಬೆಳರ್ತ ತೆಱದಿಂ
ಶಾರದ ಜಳಧರದ ತುಱುಗಲೊಗೆದುವು ನಭದೊಳ್ ॥ ೨೨೯

(ಲೀಲಾವತಿ, ೫—೨೪.)

ಜೀವನಮುಳ್ಳಿನಮಿತ್ತ ಖಿ
ಳಾವನಿಗಂ ಕೀರ್ತಿಶೇಷಮಾಯ್ತು[2]ನಲಂದ[2] ।
ಬ್ದಾವಳಿ ಬೆಳರ್ತು ಬಾನಂ
ತೀವಿದುವು ಪರೋಪಕಾರಿ ಕೆಟ್ಟೊಡೆಯುಂಟೇ ॥ ೨೩೦

(ಲೀಲಾವತಿ, ೫—೨೬.)

ತರದಿಂ ನಲಿನಲಿದಾಡುವ
ಸರಸದ ಮಕ್ಕಳವೊಲಂಚೆಗಳ್ ಮಾನಸದಿಂ ।
ಬರೆ ಮೆಱೆದು ಶರದದವನಿಪ
ನರಮನೆಯಂಗಣಮಿದೆನಿಸಿ ಬೆಳಗಿತು ಗಗನಂ ॥ ೨೩೧

ಪಿಂದೆ ತಲೆ[3]ಗರೆ[3]ದ ಕದಿರ್ಗಳ್
ಸಂದಣಿಗೊಂಡರ್ಕಬಿಂಬದಿಂ ಪೊಱಪೊಣ್ಮಿ ।
ತ್ತೊಂದೊಂದನೊಱಸಿ ಕಿಡಿವಿಡು
ವಂದದೆ ಕಡುವಿಸಿಲ ಪೊಳಪುವಡೆದುದು ಕಾಯ್ಪಂ ॥ ೨೩೨

(ಲೀಲಾವತಿ, ೫—೩೮.)

ಮುನ್ನುಂಗಿ ದಹನನಂ [4]ತಪ
ನನ್ನೆಲಕು[4]ಗುಬ್ಬಂತೆ ಬಿಸುಗದಿರ್ಗಳ್ ನೆಱೆ ಕಾ ।

---

[1] ಗೋ (ಕ.ಖ.ಗ.ಬ). [2] ನೆ ತುಂಗಾ (ಅ.ಕಾ). [3] ದೆಗೆ (ಅ). [4] ದಹನಂ ನುಗುಳ್ವು (ಖ.ಬ).

ಯ್ವನ್ನಂ ಸುಡುತಿರೆ ಪಥಿಕರ್
ಬೆನ್ನಂ ಕೊಂಡೋಡಿ ಮೆಳೆಯ ನೆೞಲಂ ಸಾರ್ದರ್ ॥ ೨೩೩
(ಲೀಲಾವತಿ, ೫–೪೦.)

ತಿಂಗಳ ಯೌವನ ವಿಭವಮು
ನಂಗನ ಸಿರಿಹುಟ್ಟಿದಮೃತವಾರಾಶಿ ಚಕೋ ।
ರಂಗಳ ಕಂಗಳ ಹಬ್ಬಂ
ಶೃಂಗಾರಂಬಡೆದ ಸ್ವೈಪು ಶರದದ ಜೊನ್ನಂ ॥ ೨೩೪

ಅರಗಿಳಿಯ ಹಿಂಡು ಬಂದುಗೆ
ಯರಲಂದದ ಚಂಚುವಿಂದೆ ಕೞಮೆಯ ತೆನೆಯಂ ।
ಬರೆ[1]ತೆಗೆದು ಕರ್ಚಿ ನೆಗೆದುವು[1]
ಶರದಂ ಪುಗೆ ಪಾಱಿ ಪೋಪ ಸುರಚಾಪದವೊಲ್ ॥ ೨೩೫
(ಲೀಲಾವತಿ, ೫–೪೧.)

ಪೊಳೆವ ಬಿಸಿಲ್ಗೆ ಮೆಯ್ವೆಳಗು ಚಂದನಪಾಂಡುಪಯೋಧರಾಗ್ರದಿಂ
ಬಳೆದಿೞಿತರ್ಪ ಬೆಳ್ಸರಿಗೆ ಹಾರಮೆ ಸಾ[2]ಲ್ತಿ[2]ರೆ ಪೋಲ್ವೆಯಿಂ ಸಮು ।
ದ್ದಳಿತಸರೋಜಗಂಧಿ ಕಳಹಂಸಮನೋಹರಯಾನೆ ಸಸ್ಮಿತೋ
ತ್ಪಳಧವಳಾಕ್ಷಿಯೇಂ ಸುರಿದಳೋ ಶರದಂಗನೆ ಕಣ್ಗೆ ಶೋಭೆಯಂ ॥ ೨೩೬
(ಲೀಲಾವತಿ, ೫–೪೨.)

ಹೇಮಂತವರ್ಣನಂ

ಅರೆವಸುರಾಯ್ತು ಹುಲ್ಲೆಸೆಯೆ ನಿಂದುವು ಕಾಯ್ ಪೊಡೆ ಕೊಯ್ಯಲಾಯ್ತು ಬಂ
ಧುರತರ ಶಾಳಿ ನೀರಱಿಕೆ ತೊಟ್ಟನೆ ಮಾಣ್ದುದು ಚಂದನಕ್ಕೆ ಮೆ ।
ಯ್ಯರಸಿದುದಂಗರೇಖೆ ಹೊಱಹಕ್ಕಿಗಳೋವರಿವಕ್ಕವಾವಗಂ
ಶರದದ ಮಾತು ಪಿಂಗಿದುದು ಪೊಕ್ಕುದು ಮಾಗಿ ಮಹೀವಿಭಾಗದೊಳ್ ॥ ೨೩೭

ಅಣಿಯುರಮಾಡಿ ಮೂಡಗಡಲೊಳ್ ತೆರೆಮಾಲೆಯನೆತ್ತಿ ದೇವವಾ
ರಣಕರಶೀಕರೋತ್ಕರಮನಾಂತು ಶಚೀರಮಣಾಭಿಷೇಕವಾಃ ।
ಕಣನಿಕುರುಂಬಮಂ ತಳೆದು ಬಂದೆಸಗಿತ್ತತಿಶೈತ್ಯಕಾರಣಂ
ಪ್ರಣಯವಿಮುಕ್ತವಲ್ಲಭವಿದಾರಣನಿಂದ್ರದಿಶಾಸಮೀರಣಂ ॥ ೨೩೮
(ಜಗನ್ನಾಥವಿಜಯಂ, ೧೪–೪.)

---

[1] ಕರ್ಚಿ ಪಾಱುತಿರ್ದುವು (ಅ). [2] ೩ಿ (ಖ.ಬ).

ಗಗನಂ ದಿಗ್ವಳಯಂ ದಿನೇಶ[1]ವಳಯಂ[1] ಶೈಲಾಳಿ ತೋಯಾ[2]ಶ[2]ಯಂ
ನಗರಂ ನಂದನಮೆಂಬ ವಸ್ತುಗಳನಾರುಂ ಕಾಣದಂತಾಗಿ ತೊ ।
ಟ್ಟಗೆ ಕಣ್ ವಂಚಿಸಿ ನುಂಗಿ ತೋರ್ಪ ಚಪಲಂ ಹೇಮಂತಮೆಂಬಿಂದ್ರಜಾ
ಲಿಗನಿರ್ದೂದಿದ ಧೂಮದಂತಸದಳಂ ಪರ್ಬಿತ್ತು ಮಂಜೆತ್ತಲುಂ ॥ ೨೩೯

ಬಿಟ್ಟು ಸರೋಜಮಂ ಕುವಲಯಕ್ಕಡಿಯಿಟ್ಟುದು ತುಂಬಿ ಜಾತಿ ಕಂ
ಪಿಟ್ಟುದು ದಿಕ್ತಟಂಗಳನಶೇಷ ನದೀನದ ನಿರ್ಝರಾಂಬು ರೂ ।
ಪಿಟ್ಟುದು ಚಂದ್ರಕಾಂತಹಿಮವಾರಿಗೆ [3]ಚಿಂತಿ[3]ಸಿ ಜಕ್ಕವಕ್ಕಿ ಸಾ
ಲಿಟ್ಟುದು ಕಣ್ಣ ನೀರನೆನೆ ಮಾಗಿ ಬರಲ್ ಮೊದಲಿಟ್ಟುದೆಂಬಿನಂ ॥ ೨೪೦
(ಜಗನ್ನಾಥವಿಜಯಂ, ೧೪-೬.)

ಮುಗಿಯೆ ಕರದ ಕಂಜಂ ವಾಜಿಗಳ್ ಸುರ್ಕೆ ಸೂತಂ
ಸುಗಿದು ಪೆಟವನಾದಂತೈಕಿಲಿಂ [4]ಹೊನ್ನ[4]ರಂಗಳ್ ।
[5][ತ][5]ಗೆಯೆ ರಥದ ಕೀಲಂ ಕಿಟ್ಟು ಪೊತ್ತಿಕ್ಕೆ ಕಣ್ಣೊಳ್
ಪುಗೆ ಪೊಗೆ ರವಿಸಾರ್ತಂದೂದುವಂ ಪೋಪ ಕಿಚ್ಚಂ ॥ ೨೪೧
(ಲೀಲಾವತಿ, ೯-೬.)

ಮಾಸರಮೆನೆ ಪಾರದದಿಂ
ಪೂಸಿದವೊಲ್ ಪೊನ್ನ ಮುಕುರಮಂ ಹಿಮಲಿಪ್ತಂ ।
ನೇಸಱಬಿಂಬಂ ತಿಂಗಳ
ಕೂಸಿನವೊಲ್ ಮೂಡುತಿರ್ಪುದಂದಿನ ದಿನದೊಳ್ ॥ ೨೪೨
(ಲೀಲಾವತಿ, ೯-೮.)

ಹಿಮಮನಲರ್ಚಿ ತೀಡೆ ಪವನಂ ವನಮಾಲೆಗೆ ಪೋಯ್ತು ವಿಭ್ರಮಂ
ಭ್ರಮ[6]ರನಿಷೇ[6]ವ್ಯಮಾಯ್ತು ಕುಮುದಂ ಮುದಮಂ ಪಡೆದತ್ತು ಪಣ್ತ ಕ ।
ರ್ಬಮೃತರಸಾವಿಳಂ ವಿಳಯಮೆ[7]ಯ್ದಿದುದಬ್ಜ[7]ವನಾಳಿ ನಾಳಿಕೇ
ರಮನವಳಂಬಿಸಿರ್ದುವು ಫಲಂ ರಸಪೂರಿತಮಾಗಿ ಮಾಗಿಯೊಳ್ ॥ ೨೪೩
(ಜಗನ್ನಾಥವಿಜಯಂ, ೧೪-೫.)

ಗಿರಿತಟದೊತ್ತುಗೊಂಡು ಮೃಗಸಂಕುಲಮಿರ್ದುವು ಜೀರ್ಣಕೋಟರಾ
ವರಿತಟದೊತ್ತುಗೊಂಡು ಖಗಸಂಕುಲಮಿರ್ದುದು ಮಾಗಿಯೊಳ್ ಸರೋ ।
ವರತಟದೊತ್ತುಗೊಂಡು ಪೊಣರ್ವಕ್ಕಿಗಳಿರ್ದುವು ಕಾಮಿನೀಪಯೋ
ಧರತಟದೊತ್ತುಗೊಂಡು ವಿಟನೀಟಕರಿರ್ದುದು ಮುಂಬಗಲ್ವರಂ ॥ ೨೪೪

---

[1] ಶಶಿಯಂ (ಖ.ಬ). [2] ಸಿ (ಕ). [3] ಮಿಂಚಿ (ಖ ಬ). [4] ಪೆರ್ನ (ಕ.ಖ.ಬ).
[5] ತೆ (ಅ.ಕ.ಖ.ಬ). [6] ರಿಗೆಸೇ (ಖ.ಬ). [7] ಯ್ದುವುದುಂಜ (ಖ.ಬ).

ತಳದುರ್ ಕುಳಾಯದಿಂ ಬಿದಿರ್ದೆಱಂಕೆಯ ನೀರ್ವನಿಯಂ [1]ತೆರಳ್ದು[1] ತು
ಪ್ಪುಟನೊ[2]ನೆದಂಟೆ[2] ಚಂಚುಪುಟದಿಂ ಬಿಸಿಲತ್ತಿದಿರಾಗಿ ನಿಂದು ಕ ।
ಣ್ಗಳನರೆಮುಚ್ಚಿ [3]ತೋದ[3] ಗಱಿಯಂ ನಸು ಜೋಲಿಸಿ ಪಕ್ಕಿಗಳ್ ಮರಂ
ಗಳ ತುದಿಗೋಡಮೇಲೆ ದನಿಗೆಯ್ಯುತಮಿರ್ದುವು ಮುಂಬಗಲ್ವ[4]ರಂ[4] ॥ ೨೪೫

(ಜಗನ್ನಾಥವಿಜಯಂ, ೧೪–೧೦.)

ಖಂಡಿ[5]ಸಿ[5] ಬಿಸಕಳಿಕೆಗಳಂ
ತುಂಡಂ ಕುತ್ತಱಿಯೆ [6]ಬಿರಿದು[6] ಬಳ್ಕಿಸಿ ತಲೆಯಂ ।
ಕೊಂಡೋಡಿ [7]ಕೊಡಹಿ[7]ಕೊಂಡುವು
ಮಂಡಳಿಸಿದ ಪಕ್ಕ[8]ದಿಂದೆ[8] ಕಳಹಂಸಂಗಳ್ ॥ ೨೪೬

(ಲೀಲಾವತಿ, ೬–೧೫.)

ತುದಿಗೋಡಿಂಗೇಱಿ ಕೊಂಬಂ ಪಿಡಿದು ಜಡಿದು ಪುರ್ವಿಕ್ಕಿಯುಃಪೆಂದು ಮುನ್ನೇ
ಱಿದ ಕೊಂಬಂ ನೋಡಿ ಮೆಯ್ಯಂ ಸುಗಿದುಗಿದುರಮಂ ಪಿಕ್ಕಿ ಪೇನ್ವಿಂಡನಾಯ್ದು ।
ಬಿಽದ ಮೆಯ್ಯಂ ಕಯ್ಯಿನೆತ್ತಂ ತುಱಿಸಿ ಮಱಿಗಳಂ ಸಾರ್ಚಿ ಮುಂದಣ್ಗೆ ಕುಳ್ಳಿ
ರ್ದುದು ಕೋಡಂ ಕೋಡಿ ಹೇಮಂತದೊಳೆಳವಿಸಿಲಂ ಕಾಯಲೆಂದೊಂದು ಧೂರ್ತಂ

ಪಲ್ಗಿರಿದು ಪುರ್ವನುರ್ವಿ ಬೆ
ರಲ್ಗೊನೆಯಿಂ ತುಱಿಸಿ ಬರಿಯ ಸೀರ್ದುಪ್ಪಟ ಬಂ ।
ಬಲ್ಗಳನುಗುರಿಂ ಪಿಕ್ಕಿ ಬಿ
ಸಿಲ್ಗಾದುದದೊಂದು ಮರದ ಕೋಡೊಳ್ ಕೋಡಂ ॥ ೨೪೮

(ಜಗನ್ನಾಥವಿಜಯಂ, ೧೪–೧೧.)

ಮಱಿಗಳನಿಱುಂಕಿ ಮೋಹದಿ
ನೆಱಂಕೆಯಿಂ ಗೂಡುಗೊಂಡು ಗೂಡಿನೊಳಿ[9]ರುಳೇ[9] ।
[10]ನೊ[10]ಱಗಿರ್ದುದೊ ಕೂಗದೆ ಕಣ್
ತೆಱೆಯದೆ ಕುಕ್ಕುಟ ಕುಟುಂಬಿನೀ ನಿಕುರುಂಬಂ ॥ ೨೪೯

(ಜಗನ್ನಾಥವಿಜಯಂ, ೧೪–೧೫.)

ಪೋಱಮುಟ್ಟು ತೊಱೆಯ ನಡುವಣ
ಕುಱುವಂಗಳ [11]ತಡಿಯೊ[11]ಳಿರ್ದು ಕಾಯ್ದುವು ಬಿಸಿಲಂ ।

---

[1] ತಳದುರ್ (ಖ). [2] ಸೆದುಂದು (ಖ.ಬ). [3] ಕೋಡ (ಕ.ಖ.ಬ). [4] ರಲ್ (ಅ). [5] ಸೆ (ಅ). [6] ಬಿದಿರ್ದು (ಅ). [7] ತೊಡೆದು (ಅ). [8] ದಲ್ಲಿ (ಅ). [9] ರುಳ್ಳಂ (ಕ.ಖ.ಬ), ರ್ಧದೇಂ (ಅ). [10] ಪೊ (ಕ.ಖ.ಬ). [11] ಕೆಲಧೊ (ಅ).

ಮಱುಗಳ್ ಪಕ್ಕಂ [1]ಬೆಂಬಿಡ
ದೊಱಗಿರೆ[1] ಕುಂಭೀರ ಕಮಠ ಕರ್ಕಟಕಂಗಳ್ ‖ ೨೫೦
(ಜಗನ್ನಾಥವಿಜಯಂ, ೧೪–೧೨.)

ನಂದುವ ಪುಲ್ಲ ಕಿಚ್ಚಿನೊಳೆ ಕಪ್ಪಡಮಂ [2]ಪಱ[2]ದಿಕ್ಕಿ ಪಾಂಥನುಃ
ಪೆಂದಿರದೂದಿ ಪೊಣ್ಮೆ ಪೊಗೆ ಕಣ್ಣೊಳಗಂ ಪುಗೆ ಬಾಷ್ಪ[3]ವಾರಿ[3] ಬೀ ।
ೞ್ತಂದು ತದಗ್ನಿಯಂ ನದಿಪಿದತ್ತಕಟಾತನ ಬೆನ್ನ ಕಪ್ಪಡಂ
ಬೆಂದುದು ಬೆಂದು[4]ವೀೞ್ದುದು[4] ಹಿಮಾನಳ[5]ನಿಂತುಟು ಪಾಪದುಜ್ಜುಗಂ[5] ‖ ೨೫೧
(ಲೀಲಾವತಿ, ೯–೧೯.)

ಪೊಸ[6]ಗಿಚ್ಚಂ ಪುಲ್ಲೊಳ್[6]ಟ್ಟೊದಿದೊಡುರಿದು[7]ರಿ ಕೂರ್ಚಾ[7]ಗ್ರಮಂ ಪತ್ತೆ
[ಕಯ್ಯಿಂ
ಪೊಸೆದುಂ ವಸ್ತ್ರಾಂತದಿಂ ವೋದಿಯುಮುಗುಟ್ಬಿಡೆಯಿಂ ಮೊಕ್ಕಳಂ ನಾಂದಿ
[ಯುಂ ನಂ।
ದಿಸಲೆಂತುಂ ಪಾಂಥನಂದಾಱದೆ [8]ನ[8]ಡುಮಡುವಂ ಪೊಕ್ಕು ಬಿರ್ದ್ದೈಕಿಲಿಂ ಕಂ
ಪಿಸುತಿರ್ದಂ ಪುಲ್ಲ ಕಿರ್ಚುಂ ಪೊಲೆಯನ ಕೆಳೆಯುಂ ಮಾಡದಾವಂಗೆ ಕೇಡಂ ‖
(ಲೀಲಾವತಿ, ೯–೨೦.)

ಗಂಗೆಯ ಸೂಡನಂದುಟಿದು ಸೂಡಿದ ಚಂದ್ರಕಲಾವತಂಸಮಂ
ಪಿಂಗಿಸಿ ಸುಟ್ಟು ಮನ್ಮಥನೊಳಾದ ವಿಭೂತಿಯನೊಟ್ಟಿಕೊಂಡು ವಾ ।
ಮಾಂಗದೊಳಿಟ್ಟು ಪಾರ್ವತಿಯನೀಶ್ವರನಗ್ಗಳಗಣ್ಣ ಬೆಂಕಿಯಿಂ
ಭಂಗಿಸುವಂ ಕುಬೇರಗಿರಿಗಹ್ವರದೊಳ್ ಶಿಶಿರಾತಿರೇಕಮಂ ‖ ೨೫೩

ಕರಿಣೀಪೇಚಕಮಂ ತುಡುಂಕದೆ ವನೇಭಂ ಕಾಮುಕರ್ ಕಾಮಿನೀ
ಪರಿರಂಭಸ್ಪೃಹರಾಸೆಗೆಯ್ಯರೆ ರತವ್ಯಾಪಾರಮಂ ಪುಲ್ಲೆಯಂ ।
ಹರಿಣಂಗಳ್ ನಡೆನೋಡ[9]ವಿಂತು ತುಹಿನವ್ಯಾಘಾತದಿಂ[9] ಬಿಲ್ಗೆ ಕೈ
ದರಲೇನಾಱನೊ ಪೂವಿನಂಬು ತನಗಿಲ್ಲಾಗಿರ್ದನೋ ಮನ್ಮಥಂ ‖ ೨೫೪
(ಲೀಲಾವತಿ, ೯–೪.)

ತಳೆದ ಸುವರ್ಣಭೂಷಣದ [10]ಪೂಸಿದ ಕುಂಕುಮದಿ[10]ಟ್ಟ ರೋಚನಾ
ತಿಳಕದ ರಾಗದಿಂ ಮದನರಾಗಮೆ ಮೂರ್ತಿಯನಾಂತವೊಲ್ ಮನಂ ।

---

[1] ಬಿಡದೆಡೆಗಿಱದಿರೆ (ಅ). [2] ಪಿರಿ (ಅ). [3] ಬಿಂದು (ಅ). [4] ದಾಗಳೆ (ಅ).
[5] ನಂತುಟುಪಾಂಥರುಬ್ಬಸಂ (ಅ). [6] ಪುಲ್ಲೊಳ್ ಕಿಚ್ಚನಿ (ಅ) [7] ಕಚಾಗ್ರಾ (ಅ),
ವಕ್ಷೋಜಾ (ಗ.ಘ). [8] ಕ (ಖ.ಬ). [9] ಲ್ಗೊಲ್ಲವೆ ಹಿಮವ್ಯಾಘಾರದಿಂ (ಅ). [10] ಕುಂ
ಕುಮಪಂಕದೊಳಿ (ಖ.ಬ).

ಗೊಳಿಪೆಳವೆಂಡಿರಂಗಣದ ಹೇಮವಿತರ್ದಿಯೊಳಿರ್ದು ಕಾದರಂ
ದೆಳವಿಸಿಲಂ ಮನಂಬಯಸಿ ಕಾಯೆ ವಿಟಪ್ರಕರಕ್ಕೆ ಮನ್ಮಥಂ ॥ ೨೫೫
(ಜಗನ್ನಾಥವಿಜಯಂ, ೧೪–೯).

ಪಿರಿದುಂ ಕಾರ್ಯಾತುರಂ ಮಾಣದೆ ಕರೆದೊಡಮಿಾ ಬಂದೆನೀ ಬಂದೆನೆಂದೊಂ
ದರೆಜಾವಂ ಕಾಮಿನೀಕರ್ಕಶನಿಬಿಡಕುಚಾಲಿಂಗನಾಲಿಂಗಿತಂ ರಕ್ತವಸ್ತ್ರಾ।
ಸ್ತರಣಂ ಕಾಶ್ಮೀರರಾಗಾವಿಳನತಿಮೃದುಶಯ್ಯಾತಳಂ ನಕ್ತಭೀತಾ
ತುರಚಿತ್ತಂ ಕಾಂತನಿರ್ದಂ ಸಹಚರಗಮನೋದ್ಯೋಗ[1]ಭಂಗಂ[1] ಭುಜಂಗಂ ॥

ಅಡಿಯಡಿಯೊಳ್ ತೊಡೆ ತೊಡೆಯೊಳ್
ನಡು ನಡುವಿನೊಳುರಮುರೋಜದೊಳ್ ತೋಳ್ ತೋಳೊಳ್ ।
ತೊಡರ್ದಿರೆ ಬಾಯ್ವಾಯೊಳ್ ಮನ
ಮೊಡಕಿನೊಳಿರೆ ಮಾಗಿಗೀಗಿಯೇಗೆಯ್ದಪುದೋ ॥ ೨೫೭

ಒಕ್ಕುಡಿತೆಗಂಗಳಬಲೆಯು
ಸುಕ್ಕುಂಗುರುಳವಳ ಪಲ್ಲವಾಧರದವಳಂ ।
ಕಕ್ಕಸಕುಚದವಳಂ ತಾಂ
ತಕ್ಕೈಸಲು ಮಾಗಿಗೀಗಿಯೇಗೆಯ್ದಪುದೋ ॥ ೨೫೮

ನೆಲವಾಸು ತಂಬುಲಂ ಪೆ
ರ್ಮೊಲೆಗಳ ಸೞಿಮಿಂಡಿ ಸುಪ್ಪತಿಗೆ ಧವಳಾರಂ ।
ಕೆಲದ ಸಿಗಳಿಗೆಯಿನಿಂಬಿಂ
ಸಲೆ ಸವಿಪೊಡೆ ಮಾಗಿಗೀಗಿಯೇಗೆಯ್ದಪುದೋ ॥ ೨೫೯

ಗಳರವಮಾಗಿ ಮುದ್ದುಮೊಗಮಾಗಿ ದರಸ್ಮಿತನೇತ್ರಮಾಗಿ ಕೋ
ಮಳ ಕಚಮಾಗಿ ಪೀನಕುಚಮಾಗಿ ಸಮುಚ್ಚನಿತಂಬಮಾಗಿ ಸಂ।
ಚಳತನುಮಧ್ಯಮಾಗಿ ತನುಗಂಗಜರಾಗಮುಮಾಗಿ ನೀೞೆಯುಂ
ತೊಳಪುಗುವಂತೆ ಮಾಗಿ ಬರೆ [2]ಬಾನಿಲೆ[2]ಯೆಂಬರೆ ಭೋಗಭಾಗಿಗಳ್ ॥ ೨೬೦

ಅಂಬುಜನೇತ್ರೆಯರ್ಕಳ ಘನಸ್ತನದೊತ್ತು ನಿತಂಬದೊತ್ತು ನು
ಣ್ಪಿಂಬಳವಟ್ಟ ಪೆರ್ದೊಡೆಗಳೊತ್ತು ಭುಜಂಗಳ ತಣ್ಪಿನೊತ್ತು ಬಿಂ।
ಕಂಬಡೆದಿರ್ದ ತೆಳ್ಗದಪಿನೊತ್ತು ವಿಟರ್ ನೆಱೆ ಕಾವುದಲ್ಲದೀ
ಕಂಬಳಿ ದಟ್ಟಿ ಬೂರವಡವೆಂಬಿವು ಕಾವುವೆ ಶೀತಕಾಲಮಂ ॥ ೨೬೧

---

[1] ಕುಂಭಾ (ಖ.ಬ). [2] ಬಾಗಿಲ (ಖ.ಬ). ಮಾಗಿಲ (ಗ.ಘ).

ನೆನೆಯುಲೊಡನೆತ್ತಿ ಮನದೊಳ್
[1]ತನುಗಿಟ್ಟಿಂ[1] ಹಿಮವನೋಡಿಸುವ ನವಯುವತೀ ।
ಸ್ತನಭರಮಂ ತೆಗೆದಪ್ಪಿದ
ಮನುಜರಿಗೇನರಿವುದರಿದೆ ಮಾಗಿಯ ಮೂಗಂ ॥ ೨೬೨

ಇನಿಸುಗುರ್ವೆಚ್ಚನಪ್ಪುಣಿಸು ಕುಂಕುಮದ[2]ಣ್ಪು[2] ಕದಂಬದಂಬುಲಂ
ಕನಕವಿಭೂಷಣಾಳಿ ಪೊಸ ಜಾದಿಯ ಪೂ ಧವಳಾರವಟ್ಟ[3]ಜಿಂ[3] ।
ಜನಿಯಿ[4]ಸಲಂಚೆ[4]ವಾಸುಗಳೊಳೋಪಳ ಪೆರ್ಮೊಲೆವೆಂಕೆಯಿಂದದೇಂ
ತನತನಗಿಕ್ಕಿ ಮೆಟ್ಟಿದುದೊ ಭೋಗಿಜನಂ ಶಿಶಿರಾತಿರೇಕಮಂ ॥ ೨೬೩

(ಜಗನ್ನಾಥವಿಜಯಂ, ೧೪-೧೯.)

ಕೃತಶೀಘ್ರಸ್ನಾನರಾವರ್ತಿತವಿಕೃತಕರಾಕೃಷ್ಟವಸ್ತ್ರಾಂತರಾವಿ
ಸ್ಮಿತಗರ್ಭರ್ ಗದ್ಗ[5]ದೋಚ್ಚಾರಿ[5]ತ ಜಪಮುಪಸಂಜಾತರೋಮಾಂಚಮಾಕುಂ ।
ಚಿತಗಾತ್ರರ್ ವಹ್ನಿಸಂದೀಪನಪಟುವಟುದತ್ತೇಕ್ಷಣರ್ ನೀರತೀರ
ಸ್ಥಿತರಿರ್ದತ್ತಂದು ವೈಭಾತಿಕವಿಧಿವಿಹಿತಾಘೋಘಮಾಘಂ ದ್ವಿಜೌಘಂ ॥ ೨೬೪

(ಲೀಲಾವತಿ, ೬-೨೫.)

ಬಿಸಿಬಿಸಿಯೋಗರಂ ಕೆಲದ ಸೋಡಗೆತೆಳ್ಳೊಳುದುಪ್ಪುಮುಪ್ಪುಗಾಯ್
ಮೊಸರಿನಿದಪ್ಪ ಮಜ್ಜಿಗೆ ನಿವಾತದ ಶಯ್ಯೆ ಕದಂಬದಂಬುಲಂ ।
ರಸಿಕರ ಗೋಷ್ಠಿ ಬಟ್ಟವೊಲೆಯೋಪಳ ತಳ್ತಮರ್ದಪ್ಪು ತಾವೆ ಬ
ಗ್ಗಿಸದೆ ಹಿಮಾಗಮೋಕ್ತಿಕ [6]ಜಡೋ[6]ದಯಮಂ ಸುಕೃತಾತ್ಮರಪ್ಪರಾ ॥ ೨೬೫

ರವಿರುಚಿಯಂ ಹಿಮಾಂಶುರುಚಿಯೆಂದು ಚಕೋರಚಯಂಗಳೀಂಟುತಿ
ರ್ಪುವು ಬಡಬಾಗ್ನಿಯಂ ಪವಳಮೆಂದಿರದಂಬುಚರಂಗಳೊಂದಿ ನಿ ।
ಲ್ಪುವು ಹರಭಾಳಲೋಚನಮನಂಗಜನೀಕ್ಷಿಸಿ ರಕ್ತಚಂದನ
ದ್ರವದ ಲಲಾಮಮೆಂದಿ[7]ಟಿಪನೇ[7]ವೊಗಟ್ಟೆಂ ಶಿಶಿರಪ್ರಭಾವಮಂ ॥ ೨೬೬

(ಜಗನ್ನಾಥವಿಜಯಂ, ೧೪-೧೮.)

ಎಸೆವಿಂದ್ರಾಶಾಸಮೀರಂ ತೊಲಗಿಸೆ ಕೆಲಸಾರ್ದಂತಿರತ್ಯಂತ ಶೀತ
ಪ್ರಸರಕ್ಕುಳ್ಳಿಕ್ಕಿ ಮೇಣಗ್ನಿಯ ದೆಸೆಗೆಳಸಿರ್ದಂತಿರಾಶ್ಚರ್ಯಮಂ ಪು ।

---

[1] ತನಿಗಿಟ್ಟಿಂ (ಖ.ಬ), ಘನಗಿಟ್ಟಿಂ (ಗ.ಘ). [2] ಣ್ಕೆ (ಅ). [3] ಱಿಂ (ಕ.ಖ.ಗ.ಘ.ಬ). [4] ಸೆಹಂಸೆ (ಕ.ಖ.ಬ). [5] ದಾಚೋದಿ (ಖ.ಬ). [6] ಚರೋ (ಗ.ಘ). [7] ಹನದೇ (ಖ.ಬ).

ಟ್ಟಿಸುತುಂ ತೆಂಕಣ್ಗೆ ಸಾರ್ದರ್ಕನ ಬಿಸುಗದಿರ್ಗಳ್ ಮಾಗಿಯೊಳ್ ತಣ್ಪ ನಾ[1]ಳ್[1]ಲ್
ಬಿಸಿಲಂ ಬೆಳ್ದಿಂಗಳೆಂದೀಕ್ಷಿಸುವುವು ತರಳೋತ್ತಾ[2]ನ[2]ತಾರಂ ಚಕೋರಂ ‖ ೨೬೭

(ಜಗನ್ನಾಥವಿಜಯಂ, ೧೪-೧೩.)

ಓರಂತೆ ಮೆಚ್ಚಿದಂ ಕೃತಿ
ಸಾರಂ ಋತುವರ್ಣನಕ್ಕೆ ಹೊಯ್ಸಳವಂಶೋ |
ದ್ಧಾರಂ ನರಸಿಂಹಸುತಂ
ದೋರಸಮುದ್ರಾಧಿನಾಯಕಂ ಸೋಮನೃಪಂ ‖ ೨೬೮

ಇದು ಸರಸ್ವತೀಸರ್ವಾಂಗದರ್ಪಣಾಯಮಾನ ಪ್ರತಿಭಾಸನೂತನ ಪುರಾತನ
ಪ್ರಮಾಣ ಕವಿಪುಂಗವಪ್ರಣೀತ ಮಹಾಪ್ರಬಂಧಸಾರೋದ್ಧಾರಮುಮ
ಷ್ಟಾದಶಸ್ಥಳವರ್ಣನಮಾರ್ಗಮನೋಹರಮುಂ ವೀರಹೊಯ್ಸಳ
ಸೋಯಿದೇವರಾಯ ವಿನೋದಾಕರ್ಣನ ಕೌತುಕೋ
ತ್ಪಾದಿತಮುಂ ಯಾದವಕಟಕಾಚಾರ್ಯ ಸುಕವಿ
ಸುಮನೋಬಾಣ ಜಾಮಾತೃ ಪರಮಚಿದಾ
ನಂದ ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ಕವೀಶ್ವರ
ಸಂಯೋಜಿತಮುಮಪ್ಪ ಸೂಕ್ತಿ
ಸುಧಾರ್ಣವದೊಳ್

ಋತುವರ್ಣನಂ ದಶಮಾಶ್ವಾಸಂ ಸಂಪೂರ್ಣಂ.

---

1 ಳ್ದ (ಅ). 2 ರ (ಖ.ಬ).

೧

ವನವಿಹಾರವರ್ಣನಂ

ವನಪಾಲರ್ ಪೇೞ್ವ ಭೂಪರ್ ತರುಣಿಯರೊಡನಾನಂದ[1]ದಿಂದೆ[1]ಯ್ದೆ ಪೋಪಾ
ಬನದೊಳ್ ಪೂಗೊಯ್ವ ಪೂವಿಂ ತು[2]ಡು[2]ಗೆಯನೊಲವಿಂ ಮಾೞ್ಪ ತೂಗುಯ್ಯ
[ಲಂ ಮಾ ।
ವಿನೊಳಾಡುತ್ತಿರ್ಪ ಬೆಟ್ಟೇಱುವ ಮರನಡರ್ವಾ ಕಾವಣಕ್ಕೋಪ ತಂತ
ಮ್ಮಿನಿಯರ್ [3]ಸಯ್ತುಂ[3]ಬುದಂ ವರ್ಣಿಸುಗೆ ಕವಿ ವನಕ್ರೀಡೆಯೊಳ್ ನಾಡೆ ರಮ್ಯಂ॥

ಅದಿಮುರ್ತ್ತೆಯ ನನೆಯಿಂ ಚೂ
ತದ ಕಳಿಕೆಯಿನೆಸೆವ ಕರ್ಣಿಕಾರದ ಪೂವಿಂ ।
ಕದಳಿಯ ಸುಟಿಯಿಂದೋಲಗಿ
ಸಿದನೋಲಗದೊಳ್ ನೃಪಾಲನಂ ವನಪಾಳಂ ॥ ೨

ಕುರವಕದಂಕುರಂ ತಿಲಕದುಜ್ವಳಪುಷ್ಪವಶೋಕದೊಳ್ದಳಿರ್
ಮರುಗದ ನುಣ್ಗೊನರ್ ದವನದೊಳ್ಗುಡಿ ಮಾವಿನ ಕೆಂದಳಿರ್ ನವಾಂ ।
ಬುರುಹದ ಮೊಗ್ಗೆ ಸಂಪಗೆಯಲರ್ ಸುರಹೊನ್ನೆಯ ಪೂಗಳೆಂಬಿವಂ
ಮುರರಿಪುಗಿತ್ತು ಮೆಚ್ಚುವಡೆದುತ್ಸವದಿಂ ನುಡಿದಂ ಪ್ರಿಯೋಕ್ತಿಯಂ ॥ ೩
(ಜಗನ್ನಾಥವಿಜಯಂ, ೧೪-೪೪.)

ಎಸಗಿದುದೀಗಳೀಗಳಿನಿಸೊಯ್ಯನೆ ತೆಂಕಣಗಾಳಿ ಕೋರಕ
ಪ್ರಸರದೊಳೀಗಳೀಗಳೆಸೆದಪ್ಪುದು ಚೂತಮಹೀಜಮೆಯ್ದೆ ರಾ ।
ಗಿಸೆ ದೆಸೆಗೀಗಳೀಗಳುಲಿದಪ್ಪುದು ಕೋಗಿಲೆ ಕಂತು ಬಿಲ್ಲನೇ
ಱಿಸಿದಪನೀಗಳೀಗ[4]ಳಿದು[4] ಸುಗ್ಗಿಯದೊಂದು ಪೊಡ[5]ರ್ಪಿದಾಗದೇ[5] ॥ ೪
(ಕಾವ್ಯಾವಲೋಕನಂ, ೩೭೬.)

ಪಗಲೆಲ್ಲಂ ವನಕೇಳಿಯಿಂದಮಿರುಳೆಲ್ಲಂ ಚಂದ್ರಿಕಾಶ್ರೀವಿಳಾ
ಸಗತಾಂದೋಳವಿನೋದದಿಂ ದವತಿ .... ದರ್ಪಕಂಗಕ್ಕೆ ಕಂ ।
ತುಗೆ ಮಾಱಾಂತೊಡೆ ಭಾಳನೇತ್ರನುರಿಗಣ್ಣಿಂ ಕಾಮಿನೀಕಾಂತಿವಾ
ರಿಗಳಿಂ ನಂದಿಸಲೆಂದು ಬಂದುದು ಬಸಂತಂ ಸಂತತೋತ್ಸಾಹದಿಂ ॥ ೫

[1] ನಕ್ಕೆ (ಗ.ಫ). [2] ಡಿ (ಖ.ಬ.ಗ). [3] ತ್ಮೈತುಂ (ಗ.ಫ). [4] ಳೆಲೆ (ಅ).
[5] ಪುರ್ಗಾಣ್ಬದಂ (ಕ.ಖ.ಗ.ಫ.ಬ).

ಕೋಗಿಲೆಗಾಯ್ತು ಮಾವಿನೊಳುದೊಂಗಲಿನಿಂ ದನಿ ತುಂಬಿಗಾಯ್ತು ಮೇ
ಲಾಗಿರೆ ಬಂದ ಮಲ್ಲಿಗೆಯ ಸೌರಭದಿಂ ದನಿ ದೇವಸಾಲೆ ತಾಂ ।
ಕೋಗಿಲೆ ಬಂದು ಬಿನ್ನವಿಸಲೆದ್ದುದು ಮಾವು ತಳಿರ್ತ ಭಂಗಿಯಂ
ರಾಗಿಪ ತುಂಬಿ ಬಿನ್ನವಿಸವೇೞ್ದುದು ಮಲ್ಲಿಗೆ ಪೂತ ಭಂಗಿಯಂ ॥ ೭

ಮಾವಿನ ಬಂದ ಮಲ್ಲಿಗೆಯ ಬಾಲತಮಾಳಕುಜಾತಷಂಡಮಂ
ತೀವಿ ತಗುಳ್ದು ಸುತ್ತಿದದಿರ್ಮುರ್ತ್ತೆ ಕವುಂಗಿನ ಸಾಲ ಪಕ್ಕದೊಳ್ ।
ಸಾವುಮನಾಳ್ದು ಸಂಪಗೆ ಮನಕ್ಕೆ ಮನೋಹರಮೆಂಬ ಮಾತೆ ಕೇಳ್
ದೇವರ ಪಾದದಾಣೆ ಬನದೀಸುಳ ಮೈಸಿರಿ ಪೇೞಲಗ್ಗಳಂ ॥ ೭

ಪಿರಿದುಮನಂಗನಾ[1]ದರಿಸಿ[1] ತಮ್ಮನೆ [2]ನೂ[2]ರ್ಗಣೆಮಾ[3]ಡಿ ಪೊಂಗುವಂ
ತಿರೆ ಕಡುನಲ್ಲರಂ ಬಿಗಿಯೆ[3] ತಾಗಿ ಕರಂ ಬಿರಿವಂತೆ [4]ಬೇಗದಿಂ[4] ।
ಬಿರಯಿಯ ಚಿತ್ತಮಂ [5]ತಗುಳ್ದು[5] ನುಂಗಲೆ ಬಾಯ್ದೆಱೆವಂದದಿಂದದೇಂ
ಬಿರಿದುವೊ ತೋರಮಲ್ಲಿಗೆಗಳುಬ್ಬರಮಾಗಿ ಬಸಂತಮಾಸದೊಳ್ ॥ ೮

(ಲೀಲಾವತಿ, ೯–೧೦೪.)

ಮಗಮಗಿಸಲ್ಕೆ ಮಂದಯಿಸಿ ದಿಕ್ತಟಮಂ ಬಟಸಲ್ಕೆ ಪೀರ್ವ ತುಂ
ಬಿಗೆ ತಣಿಪಲ್ಕೆ ನಮ್ಮ ಜಸಮಂ ಬೆಳಗಲ್ಕಿದೆ ಸಾಲ್ಗುಮೆಂದು ತ ।
ಳ್ತಗಲದಲಂಪಿನಿಂ ಮಧುಮನೋಭವರಿರ್ವರುಮತ್ತಿವಟ್ಟು ಮ
ಲ್ಲಿಗೆಗೆ ಬಸಂತದೊಳ್ ಬಯಸಿ ಕಟ್ಟಿದರೊಲ್ದಧಿರಾಜಪಟ್ಟಮಂ ॥ ೯

(ಆದಿಪುರಾಣಂ, ೧೧–೧೦೭.)

ಎಕ್ಕಲದುಂಬಿಯಿಂ ಜವಳಿದುಂಬಿಯಿನಟ್ಟುವ ಮಾಲೆದುಂಬಿಯಿಂ
ದಿಕ್ಕುವ ಕುಂಭದಂತೆಸೆವ ಗೊಂದಣದುಂಬಿಯಿನಾವಮೆಯ್ಯೊಳಂ ।
ಮೊಕ್ಕಳಮೆಂಬಿನಂ ಕವಿವ ಗಾವರದುಂಬಿಯಿನಾದ ಗಾವರಂ
ತೆಕ್ಕನೆ ತೀವಿ ಕೂಡೆ ಬಗೆಗೊಂಡುದು ಕೂಡೆ ಬನಂ ಬಸಂತದೊಳ್ ॥ ೧೦

ಭುವನದೊಳೆಮ್ಮ ಮುಟ್ಟದಲರಾವುವೆಱಂಕೆಯ ಗಾಳಿ ಮುಟ್ಟೆ ಕಂ
ದುವುವೆಸಪೊರ್ಮೆ ಪೀರಲೊಡಮಾಗಳೆ ಸೋರ್ವುವು ಕಂಪು ಸೋಂಕೆ ಕಂ ।
ದವು ದಳಮೆಯ್ದೆ ಪೀರೆ ತವದುಣ್ಮುವ ಸೌರಭಮೆಂದು ಪೀರ್ದು ಪೀ
ರ್ದವಚಱದೇಂ ತೆಱಿಂದಿರಿದು ಪಾಯ್ದುವೊ ಕೇದಗೆಯೊಳ್ ಮದಾಳಿಗಳ್ ॥ ೧೧

(ಆದಿಪುರಾಣಂ, ೧೧–೧೨೦.)

---

[1] ವಸಿರಿ (ಅ). [2] ಕೂ (ಅ). [3] ಡೆ ನಲ್ಲರಂ ಬಿರಿಯಿಗಳಂ ಮನಂಬಿರಿಯೆ (ಅ).
[4] ಥೇಷ್ಟದಿಂ (ಖ.ಬ). [5] ಬಿರಿದು (ಅ).

ಪಡೆದೊಡೆ ಕಂಪಂ ಬಣ್ಣಂ
ಬಡೆಯವು ಬಣ್ಣಮನೆ ಪಡೆದುವಪ್ಪೊಡೆ ಕಂಪಂ ।
ಪಡೆಯವುಚಿದಲರ್ಗಳೆರಡುಮ
ನೊಡೆವೆಳೆದೀ ಚಂಪಕಕ್ಕೆ ಪೂಗಳ್ ದೊರೆಯೇ ॥ ೧೨

(ಆದಿಪುರಾಣಂ, ೧೧–೧೧೮.)

ಪೊಂಬೆಸದಿಂದಮೆಯ್ದೆ ಸಮೆದಂದದೊಳೊಪ್ಪುವ ಬಣ್ಣಮುಂ ಕರಂ
ಪಂಬಲಿಸಲ್ಕೆ ತಕ್ಕವಚಱಾಗಿಸದೋಗರಗಂಪುಮಾವ ಪೂ ।
ವಿಂ [1]ಬಗೆಗೊಳ್ವುದಂತ[1]ವಱೊಳಗ್ಗಳಮಾದೊಡಮಕ್ಕಟಾ ಮರು
ಳ್ದುಂಬಿಗಳೇಕೆ ಸಂಪಗೆಗಳೊಳ್ ಪಗೆಗೊಂಡವೊ ನಿರ್ನಿಮಿತ್ತದಿಂ ॥ ೧೩

(ಕಾವ್ಯಾವಲೋಕನಂ, ೨೩–೧೩೮.)

ಗಟ್ಟನೆ ಕೊಳೆ ಕಡುಗಂಪಿನೊ
ಳಟ್ಟಮೆಗೊಳಗಪ್ಪೆವೆಂದು ಮಧುಪಂಗಳ್ ತಂ ।
ಮಟ್ಟಮೆ[2]ಯಭೀತಿಯಿಂದಮೆ[2]
ನೀಟ್ಟರಿಸಿದುವೆಂತೆ ಚಂಪಕಕ್ಕೆಱಗದುವೇ ॥ ೧೪

(ಆದಿಪುರಾಣಂ, ೧೧-೧೧೯.)

ಮೊಗೆದುಣ್ಬ್ರ ಮಧುವಂ ಮಲೀನವಪು ದಾನಂಗೊಂಬ ಮಾತಂಗಜಾ
ತಿಗಳೊಳ್ ಪೇಸದೆ ಮಾಡ್ಪ ಪುಷ್ಪಿತಲತಾಸಂಭೋಗಮಂ ನಿನ್ನೊಳಾ ।
ವಗುಣಂ ಷಟ್ಪದ ಪೋಗು ಮುಟ್ಟದೆನುತಂ ಕೈಸನ್ನೆಗೆಯ್ವಂತೆ ಸಂ
ಪಗೆ ಚೆಲ್ವಾಯ್ತು ಸಮೀರಸಂಚರಣಸಂಚತ್ಪಲ್ಲವೋಲ್ಲಾಸದಿಂ ॥ ೧೫

ಅರಲಂಬಿಂದೆಮ್ಮೊಳ್ ಮೆ
ಯ್ಗರೆದಿಸು ಬಿರಯಿಗಳನೆಂದು ಕೈಗೊಟ್ಟುವು ತಂ।
ಬರರಿಪುಗೆನ್ನದೆ ಮಾವಿನ
ತರುಗಳ್ ಕೈವಂದುವೆಂಬವರ್ ಮರುಳಲ್ತೇ ॥ ೧೬

(ಚಂದ್ರಪ್ರಭಪುರಾಣಂ, ೭–೪೩.)

ಅಳಿನಿನದ [3]ಗೀತ ಮದಕೋ
ಕಿಳನಿನದಂ ವಾದ್ಯಮಭಿನಯಂ[3] ನೆಗಟ್ವೆನೆಗಂ ।

---

[1] ಬಗೆವಾಗಳಿಂತಿ (ಅ). [2] ಯೆಚಾತಮಾಗಿರೆ (ಅ). [3] ದ ಮದಕೋಕಿಳ ಕಳನಿನದದ ಜತಿಯೊಳಭಿನಯಂ (ಅ).

ಲಳಿತಮನೇನಾಡಿಸಿದನೊ
ಮಳಯಾನಿಳನರ್ತಕಂ ಲತಾನರ್ತಕಿಯಂ ॥ ೧೭

(ಆದಿಪುರಾಣಂ, ೧೧-೯೩.)

ಏಣಿಯನಿಕ್ಕಿದೆಂ ನಿಮಿರ್ದ ಪೂಮರಗಳ್ಗೆ ವಿನೋದವಾಗಿ ನಿ
ಶ್ಶ್ರೇಣಿಯನುಣ್ಮಳಲ್ವುಳಿನ ಮಾಡಿಸಿದೆಂ ನೆಲೆಗೊಳ್ವ ನೀರ್ಗಳೊಳ್ ।
ಜಾಣಮರ್ವಂತು ಖೇಡಕುಟಿಯಂ ಪರಿಶೋಧಿಸಿದೆಂ ಸರೋವರ
ಕ್ಷೋಣಿಗಳೊಳ್ ಕುಳಿರ್ಕೊಳಿಸುವೋಲಗಶಾಲೆಯನೊಪ್ಪಿ ಮಾಡಿದೆಂ ॥ ೧೮

ತರುಣೀಪಾದಪ್ರಹಾರಕ್ಕಸುಕೆ ಕುರವಕಂ ವಾರನಾರೀಕುಚೋದ್ಯ
ತ್ಪರಿರಂಭಕ್ಕಂಗನಾದ್ಯಕ್ಪದವಿಗೆ ತಿಲಕಂ ಕಾಮಿನೀ ದುಗ್ಧಗಂಡೂ ।
ಷರಸಾಸ್ವಾದಕ್ಕೆ ಚಾಂಪೇಯಕಮೆಳಸಿ ಬರಲ್ವೇಡೆ ನಿಮ್ಮಂ ಪಿಕಾ[1]ನೀ
ಕ[1]ರವಂ ಮಂದಾನಿಲಂ ಬಿನ್ನವಿಸಿ ಕರೆದಪಂ ಸೌರಭಾ[2]ದರ್ಶ[2]ಹಸ್ತಂ ॥ ೧೯

(ಅನಂತನಾಥಪುರಾಣಂ, ೮-೯೧.)

ವಸುಧಾಮಂಡಳಮಂ ಮರುಳ್ಗೊಳಿಪ ರೂಪಾಶ್ಚರ್ಯದಿಂ ಮುತ್ತಿನೆ
ಕ್ಕಸರಂ ಮಲ್ಲಿಗೆ ಚಂದನಂ ಮೆಱೆ[3]ಯೆ[3] ಚೆಲ್ವಿಂ ಕಂಪು ಸೊಂಪಾದ ಮೆ ।
ಯ್ವೆಸದಿಂ ಮನ್ಮಥ ಚಂದ್ರ ಚೈತ್ರರೆ ವನಕ್ರೀಡಾರ್ಥಮೇೞ್ವಂತಿರೇ
[4]ೞ್ವ[4] ಸಭಾಮಂಡಲದಿಂ ತ್ರಿವಿಷ್ಟಪಸಭಾಮಾಣಿಕ್ಯದೀಪಾಂಕುರಂ ॥ ೨೦

(ಅನಂತನಾಥಪುರಾಣಂ, ೭-೯೨.)

ಹಯಮಂ [5]ರಾಜಕುಮಾರರ[5]ಶ್ವ[6]ರಥ[6]ಮಂ ವಿದ್ಯಾವತೀವೃಂದಮಾ
ನೆಯನುರ್ವೀಶತನೂಜರಂದಣಮನಾ ವಾರಾಂಗನಾಶ್ರೇಣಿ ರಾ ।
ಣಿಯವಾಸಂ ಶಿಬಿಕೌಘಮಂ ಪಿಡಿಯ ಪಿಂಡಂ ಪೆಂಡವಾಸಂ ನೃಪಾ
ನ್ವಯಚೂಡಾಮಣಿ ಪಟ್ಟಗಂಧಗಜಮಂ ಮುನ್ನೇಱೆ ತಾಮೇಱಿದರ್ ॥ ೨೧

(ಅನಂತನಾಥಪುರಾಣಂ, ೭-೯೩.)

ಅರಸಿ ಪೆಱಗೇಱೆ ಮದವ
ತ್ಕರಿಧವಳಮನೇಱಿ ಮೆಱೆದನವನಿಪಧವಳಂ ।
ಶರದಂಬುದಮಂ ರೋಹಿಣಿ
ವೆರಸೇಱಿದ ಚಂದ್ರನಂತೆ ಪೂರ್ವಾಸನದೊಳ್ ॥ * ೨೨

(ಅನಂತನಾಥಪುರಾಣಂ, ೭-೯೪.)

---

[1] ರಾವ (ಅ). [2] ಹರ್ಷ (ಖ.ಬ). [3] ವ (ಅ). [4] ದುರ್ (ಅ). [5] ನಾಗರ ಕಾದಿಯ (ಅ). [6] ಚಯ (ಕ.ಖ.ಬ). * ಈ ಪದ್ಯವಾದಮೇಲೆ (ಕ.) ಪ್ರತಿಯಲ್ಲಿ ಬರುವ ಮೂರು ಪದ್ಯಗಳು (ಖ.ಬ.) ಪ್ರತಿಗಳಲ್ಲಿ ೨೮-೨೯-೩೦ನೆಯ ಪದ್ಯಗಳಾಗಿವೆ. (ಖ.ಬ.) ಪ್ರತಿಗಳ ಕ್ರಮವೇ ಸರಿಯಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಅದನ್ನೇ ಇಲ್ಲಿ ಅನುಸರಿಸಿದೆ.

ಬನಮಾಯ್ತಂಗಡಿಬೀದಿ ಪೀಲಿದಡೆಯೊಡ್ಡಿಂ [1]ಪಂಕಜಾಸ್ಯಂಗಳಿಂ[1]
ವನಜಾತಾಕರಮಾಯ್ತು ವಾರವನಿತಾಪಾಂಗಾಂಶುವಿಂ ಸೌಧಸಾ।
ರನಿಕಾಯಂ ಮಧುಮಾಸಮಾಯ್ತು ಪುರಮೆಲ್ಲಂ ಮಲ್ಲಿಕಾಮಾಲೆ ಭಾ
ರನಿಜಾಮೋದದಿನೆಂಬಿನಂ ತಳರ್ದನುರ್ವೀಮಂಡಲಾಖಂಡಳಂ॥ ೨೩

(ಅನಂತನಾಥಪುರಾಣಂ, ೬–೯೫.)

ಕುಮುದರಜಂಗಳೊಳ್ ಪೊರೆದು ವಾಃಕಣಜಾಳಮನಾಂತು ಕೂಡಿ ವಿ
ಶ್ರಮಿಸಿ ತರಂಗಮಾಳಿಕೆಗಳೊಳ್ ಕಳಹಂಸನಿಕಾಯದೊಳ್ ಭ್ರಮ।
ದ್ಭ್ರಮರ ರಜಂಗಳೊಳ್ ಬೆರಸಿ ಮಾರುತನೊಯ್ಯನೆ ಬಂದು ತೀಡಿದ
ತ್ತಮರ್ದೊಸೆದಪ್ಪಿಕೊಂಡು ಕರೆವಂತೆವೊಲಾ ಮನುಜೇಂದ್ರಚಂದ್ರನಂ॥ ೨೪

(ಕಾದಂಬರಿ, ಪೂ.ಭಾ.; ೬೩೩.)

ಸಮದೇಭವ್ರಜದಾನವರ್ಷನಬಲಾಸಂದೋಹನೇತ್ರಾಬ್ಜಷಂ
ಡಮನೇಕಧ್ವಜಮೇಘಡಂಬರಚಯಂ ಶುದ್ಧಾಂತಕಾಂತಾಮುಖೇಂ।
ದುಮಯೂಖಂ ಚಮರೀಜವೀಜನಬಳಾಕಂ ತಳ್ತು ಕಾರುಂ ಬಸಂ
ತಮುಮುದ್ಯಾನವನಕ್ಕೆ ಬಪ್ಪ ತೆಱದಿಂ ಬಂದಂ ಮಹೀವಲ್ಲಭಂ॥ ೨೫

(ಅನಂತನಾಥಪುರಾಣಂ, ೬–೯೬.)

[2]ಮ[2]ಡದಿಂದೊತ್ತಿ ಮದಾಂಧಗಂಧಗಜಮಂ ಪಿಂತಿರ್ದ ನಲ್ಲಳ್ಗೆ ಕೈ
ಗುಡುತುಂ ಮೆಲ್ಲನಿಟೆಂಪಿ ಕಯ್ಯಲಗನತ್ತಲ್ ನೀಡಿ ಕುಂಭಾಗ್ರಮಂ।
ತೊಡೆಯುತ್ತುಂ ಪಿಡಿದಗ್ರಪಲ್ಲವಮನುದ್ದಂತಾಗ್ರಮಂ ಮೆಟ್ಟಿ ಕೈ
ಯೆಡೆಯಿಂ ಲಂಘಿಸಿದಂ [3]ನೆ[3]ಲಕ್ಕೆ ಜವದಿಂ ಸಾಹಿತ್ಯರತ್ನಾಕರಂ॥ ೨೬

(ಅನಂತನಾಥಪುರಾಣಂ, ೬–೯೭.)

ಸರಸಿರುಹಂಗಳಿಂದಿಟಿವ ಮತ್ತಮು[4]ದಾ[4]ಳಿಗಳಂತೆ ಕೇಳಿಭೂ
ಧರಶಿಖರಂಗಳಿಂದಿಟಿವ ಸೋಗೆಯ ಗೊಂದಣದಂತೆ ಬಂದ ಮಾ।
ಮರದೆಳಗೊಂಬಿನಿಂದಿಟಿವ ರಾಜಶುಕಾವಳಿಯಂತೆ ತೇರ್ಗಳಿಂ
ಕರಿಣಿಗಳಿಂದಮಂದಣದಿನೇಳಿಟಿತಂದರೊ ವಾರನಾರಿಯರ್॥ ೨೭

(ಅನಂತನಾಥಪುರಾಣಂ, ೭–೩.)

ಅಗೆವೊಯ್ದ ಚಂದ್ರಮಂಡಲ
ದಗೆಗಳವೋಲ್ ಕಾರಮುಗಿಲ [5]ಕೀಟ್ಸರಿ[5]ಗಳವೋಲ್।

---

[1] ಪ್ರಲ್ಲಿದೊಂಗಲ್ಗಳಿಂ (ಕ.ಖ.ಬ). [2] ತೊ (ಅ). [3] ಕೆ (ಅ). [4] ರಾ (ಅ)
[5] ಕೀಳ್ವರಿ (ಕ.ಬ).

ಸೊಗಯಿಸಿದುವು ಬೆಳ್ಗೊಡೆ ಕೊಂ
ಬುಗೊಂಬಿನೊಳ್ ಕಂಬಕಂಬದೊಳ್ [1]ಪೆಣ್ಬಿ[1]ಡಿಗಳ್॥ ೨೮

(ಯಶೋಧರಚರಿತ್ರೆ, ೪-೪; ಅನಂತನಾಥಪುರಾಣಂ, ೭-೬.)

ಎಳಲತೆಗಳ್ಗೆ ಸೋಗೆಗೆ ಸರೋಜಕುಲಕ್ಕೆ ಪಿಕಕ್ಕೆ ತಮ್ಮ ತೋ
ಳ್ಗಳ ಕುಡಿ ನೀಳ್ದ ಸೋರ್ಮುಡಿ ಮೊಗಂ ಗುಡಿ ಮೆಲ್ನುಡಿ ಮತ್ಸರಂಗಳಂ।
ಬಳೆಯಿಸಿ ಮುತ್ತುವಂತೆ ಬನಮಂ ನಡೆದರ್ ಕಳನಾದೆಯರ್ ಸಮು
ಜ್ವಳಮುಖಬಿಂಬೆಯರ್ ಕುಟಿಲಕುಂತಳೆಯರ್ ವಿಚಳಲ್ಲತಾಂಗಿಯರ್॥ ೨೯

(ಅನಂತನಾಥಪುರಾಣಂ, ೭-೭.)

ಪರಿತಂದುತ್ಸಾಹದಿಂದರ್ಚಿಸಿದರೊಸೆದು ವಾಸಂತಿಯಂ ಸಾಂದಿನಿಂ ಮಾ
ಮರನಂ ಶ್ರೀಖಂಡದಿಂ ಮಲ್ಲಿಗೆಯನಗುರುವಿಂ ಚಂಪಕಾನೀಕಮಂ ಕ।
ತ್ತುರಿಯಿಂ ಕಂ[2]ಕೆಲ್ಲಿಯಂ[2] ಕಂಪಿಡಿದ ಕ[3]ಮಳ[3]ದಿಂ ನಾಗಮಂ ನೆಲ್ಲಿಯಿಂ ಪಾ
ದರಿಯಂ ಕಾಶ್ಮೀರದಿಂ ಕೇಸರಮನಮಲಕರ್ಪೂರದಿಂ ಕಾಂತೆಯರ್ಕಳ್॥ ೩೦

(ಲೀಲಾವತಿ, ೧೩-೬೪.)

ಕುಸುಮಶರಾಸನಕ್ಕೆ ನನೆಯಂಬಿನ ತೆಕ್ಕೆಗೆ ಮೀನಕೇತನ
ಕ್ಕಸಮ ಶಿಳೀಮುಖಕ್ಕೆ ರತಿಗೇಳಿಗಿವೆಂದರೆ ನೋಡಿ ಮೆಚ್ಚಿ ಜಾ।
ನಿಸಿ ಕರಪಲ್ಲವಂ ಬಡುಗೆ ಬಾಯಿನ ಬಲ್ನನೆ ಮೊಗ್ಗೆ [4]ಜಾ[4]ಗರಲ್
ಪಸರಿಸೆ ಕೊಯ್ದು ಮಲ್ಲಿಗೆಯೊಳರ್ಚಿಸಿದರ್ ಸಹಕಾರಪಾದಮಂ॥ ೩೧

(ಅನಂತನಾಥಪುರಾಣಂ, ೭-೧೨.)

ಅರ್ಚಿಸಿದಾಯಲಾಗ ಪೊಸಪೂಗಳನೆಂದಿವೆ ಚಂದನಚ್ಛ[5]ಟಾ[5]
ಚರ್ಚೆಗಳೆಂಬವೋಲಡಸಿ ನೋಡಿ ನವಾಂ[6]ಕುರಕಾಂತಿದಾಮದಿಂ[6]।
ದರ್ಚಿಸುವಂತೆ ನೀಡಿ ನಳಿತೋಳನಲಂಪಿನೊಳಾಯ್ದು ಕೊಯ್ದು ಕೈ
ಮರ್ಚಲ ತೋರಮಲ್ಲಿಗೆಗಳಂ ತಳಿರ್ವಟ್ಟಲೊಳೊರ್ವಳೊಟ್ಟಿದಳ್॥ ೩೨

(ಲೀಲಾವತಿ, ೧೩-೬೬.)

ವದನದ ಕಂಪನೊರ್ಮೆ ಸೆಳೆಗೊಂಬಿನ ಪೂಗಳನೊರ್ಮೆ ಸೂಟಿಸೂ
ಟದೆ ಮುಸುಱುತ್ತಮಿರ್ಪ ಮಱಿದುಂಬಿಯನೀಯದೆ ಸುಯ್ಯೆ ನಾಸಿಕಾ।

---

[1] ಪೆರ್ವಿ (ಅ). [2] ಕೇಳಮಂ (ಅ). [3] ಳಭ (ಅ). [4] ಮೋ (ಕ.ಖ.ಬ). [5] ದಾ (ಕ.ಖ.ಬ). [6] ತರತಾಂತದಾಮದಿಂ (ಕ.ಖ.ಬ).

ವಿದಳಿತ ಚಂಪಕಶ್ವಸಿತ ಸೌರಭವೊರ್ವಳಪೂರ್ವರೂಪಿನಾ
ಗದ ನಗೆವೂಗಳಂ ಬಯಸಿ ಬೆಚ್ಚದೆ ಬಿಚ್ಚತವಾಯ್ದುಳಿತ್ತಿಯಿಂ॥ ೩೩

(ಲೀಲಾವತಿ, ೧೩-೬೭.)

ನಡೆ ತಣ್ಪೂತಮರಂಗಳಂ ನೆರೆಯೆ ಭಾಷಾಸಿಸ್ವನಂ ಪೊಣ್ಮೆ ಸಾ
ರ್ದಡಗ್ಗೈ ಬಾಗಿಸೆ ಶಾಖೆಯಂ ಬಲದ ಕೈ ಬೈತಿಟ್ಟವೋಲೆಯ್ದೆ ಕೆಂ।
ಪಡರ್ವನ್ನಂ ಕರಪಲ್ಲವಾಂಗುಲಿಗಳಿಂ ಪರ್ಮಾಂಬುವಂ ಮಿಂಚೆ ಪೂ
ದೊಡವಿಂಗೆಂದು ಬೆಡಂಗಿಯರ್ ಬಿಡದೆ ಪೂವಂ ಕೊಯ್ದರುದ್ಯಾನದೊಳ್॥* ೩೪

ನಿಮಿರ್ದಿರ್ದುದು ಮಧ್ಯಮುಂ ತಿವಳಿ ಕೆಟ್ಟವು ತೋಳ್ ಮೊಲೆ ಕುಂತಳಾಳಿ ಕ
ಣ್ಣಮೆ ಕುಡಿವುರ್ವು ಮೇಗೆ ನೆಗೆದೊಪ್ಪಿದುವೊಳ್ಮುಡಿ ಬಿಟ್ಟುವಿತ್ತ ಕಂ।
ಪಮನೊಳಕೊಂಡವೂರು ತುದಿಕಾಲ್ ನೆಲೆಗೊಂಡವು ನೂಪುರಂ ನಿನಾ
ದಮನೊಳಕೊಂಡವಿಂತಬಲೆ ಪೂದಿಱಿದಳ್ ನಿಮಿರ್ದಳ್ಕೆಗೊಂಬಿನೊಳ್॥* ೩೫

ವಳಿಗಳಟಿಯೆ ಬಿಂಕಂಬೆತ್ತ ವೃತ್ತಸ್ತನಂ ಕಂ
ಗೊಳಿಸೆ ಪೊಳೆಯೆ ಬಾಹಾಮೂಲಮೂರುದ್ವಯಂ ಸಂ।
ಚಳಿಸೆ ನಿಜಪದಾಂಗುಷ್ಠಾಗ್ರದಿಂ ನಿಂದು ಕಣ್ಗಳ್
ಪೊಳೆಯೆ [1]ಮಿಳಿರ್ವ[1] ಕೊಂಬಂ ನಿಳ್ಕಿ ಪೂಗೊಯ್ವಳೊರ್ವಳ್॥ ೩೬

(ಕಾವ್ಯಾವಲೋಕನಂ, ೬೧೧.)

ಪರಿಮಳಿತರಂಜಿತಂ ಬಂ
ಧುರಗಂಧಂ ಮಂದರಾಗವರ್ಧನಕರಮೀ।
ಮರುಗಂ ಕಬರ್ಪಾಳಮುಮಿರೆ
ಮರುಳಲ್ಲವೆ ಕುಸುಮನಿಚಯದೊಳ್ ಮೆಱೆವಳಿಗಳ್॥ ೩೭

ಬಂಬಲ್ಗುರುಳೊಡನಾಡಿಗೆ
ತುಂಬಿಗೆ ಪಗೆಯೆಂದು ಮುಳಿದು ಸಂಪಗೆಯೆಸಟಿಂ।
ತುಂಬಿಗುರುಳ್ಗೊಪ್ಪಿಸಿದಪ
ಳೆಂಬಿನಮೆಸಟ್ಗಳನೆ ತಿಱಿದು ಸೂಡಿದಳೊರ್ವಳ್॥ ೩೮

(ಅನಂತನಾಥಪುರಾಣಂ, ೭-೧೪.)

ಪರಭಾಗಂ ಪೊಣ್ಮೆವನ್ನಂ ತನುಲತೆ ಲತೆಯೊಳ್ ಕೂಡೆ ತುಂಗಸ್ತನಂ ಮಂ
ಜರಿಯೊಳ್ ಮುಂಡಾಡೆ ಕಣ್ಗಳ್ ಬೆರಸೆ ಕುಸುಮದೊಳ್ ಕುಂತಳಂ ತುಂಬಿಯೊಳ್ ತ।

---

* ಈ ಪದ್ಯಗಳು (ಕ) ಪ್ರತಿಯಲ್ಲಿಲ್ಲ. [1] ನಿರ್ಮಿದ (ಅ).

ಳ್ತರೆ ಪುಷ್ಪಾವಮೋದದೊಳ್ ಸುಯ್ ಕಲಸೆ ಕರತಳಚ್ಛಾಯೆ ತಳ್ಕೈಸೆ ಬಾಲಾಂ
ಕುರಮಂ ಪೂಗೊಯ್ದುಳೊರ್ವಳ್ ಲತೆಲತೆಗೊಲವಿಂ ಬಿರ್ದು[1]ವಂದಂತಿರಿರ್ದಳ್[1] ||

(ಲೀಲಾವತಿ, ೧೩-೭೦.)

ಸೋದು ಕರಾಬ್ಜದಿಂ ಮುಗಿದ ಕಣ್ಮಲರಂ ಕಚಭಾರಬಂಧಮಂ
ಸೋದಿಸಿ ಮೇಲುದಂ ಬಿದಿರ್ದು ಕುಂತಳಮಂ ಸಮುಸಂಶಯಕ್ಕೆ ತಂ|
ದೂದಿ ತಗುಳ್ದು ಬೆಂಬಳಿಯನೆಯ್ದಿಸಲಾಱದೆ ಕಾಯ್ವು ಮಲ್ಲಿಕಾ
ವೋದ ಮಧುವ್ರತಕ್ಕಗಿದು ವಿಭ್ರಮಮಂ ಪಡೆದತ್ತು ಸಂಭ್ರಮಂ|| ೪೦

ನಱುಸುಯ್ಗೆ ತುಂಬಿಗಳ್ ಬಂ
ದೆಱಗೆ ಕರಾಂಬುಜದೆ ಕಮಲಮುಖಿ ಸೋವುತ್ತುಂ|
ಮಿಱುಗುವ ನೀಲದ ಬಟ್ಟಿನ
ತಿಱಿಕಲ್ಗಳನಾಡುವಂತೆ ಸತಿ ಸೊಗಯಿಸಿದಳ್|| ೪೧

(ಕಾದಂಬರಿ, ಉ. ಭಾ. ೨೬.)

ನೀರೇಜವದನೆ ತಿಱಿದಳ್
ತೋರಿದ ಮಲ್ಲಿಗೆಯ ಮುಗುಳನಾಗಳೆ ಕಾಶ್ಮೀ |
ರಾರುಣಕರಪಲ್ಲವದಿಂ
ತಾರಗೆಯಂ ತಿಱಿವ ಪೂರ್ವಸಂಧ್ಯಾಂಗನೆವೋಲ್ || ೪೨

(ಲೀಲಾವತಿ, ೧೩-೭೭.)

ಪೂಗಣೆಯನ ಚಾಮರಮಂ
ಸೀಗುರಿಯಂ [2]ಪಿಡಿ[2]ವಳಂತೆ ಪೆಳೆಗೊಂಬುಗ[3]ಳಂ[3] |
ಬಾಗೊತ್ತಿ ಗುಜ್ಜುಮಾವಿನ
ಪೂಗೊಂಚಲನುಡಿದು ಪಿಡಿದಳಳಿವೆರಸೊರ್ವಳ್ || ೪೩

(ಲೀಲಾವತಿ, ೧೩-೮೨.)

ಎಳಲತೆಯನಂ[4]ಗ[4]ದಿಂ ಕೋ
ಕಿಳಮಂ ಕಳರವದಿ[5]ನಿಕ್ಕಿ[5] ಗೆಲೆಯಲರ್ವಳೆಯಂ |
ತ[6]ಳೆದಳೆ[6]ನೆ ನಿಳ್ಕಲಾಱದೆ
ಪೆಳೆಗೊಂಬಂ ಲಲನೆಯುಲುಗೆ ಸೂಸಿದವಲರ್ಗಳ್ || ೪೪

(ಲೀಲಾವತಿ, ೧೩-೮೬.)

---

[1] ದೆಂಬಂದದಿಂದಂ (ಕ.ಖ.ಬ). [2] ಪಡೆ (ಖ.ಬ). [3] ಳಿಂ (ಅ). [4] ದ (ಅ).
[5] ನಾಕೆ (ಅ). [6] ಳಿದುದೆ (ಅ).

ವಲ್ಲಭನ ತೋಳ ಸೋಂಕುಂ
ಮಲ್ಲಿಗೆಯುಂ ಕುಂದದಿರ್ಕೆ ಸಂತತಮೆನಗಾ ।
ನೊಲ್ಲೆಂ ಪೆಱತನೆನುತ್ತುಂ
ಮಲ್ಲಿಗೆಯಂ ಪಿಕನಿನಾದೆ ಕೊಯ್ದುಳದೊರ್ವಳ್ ॥ ೪೫

(ಜಗನ್ನಾಥವಿಜಯಂ, ೧೪–೭೭.)

ಮರುಳೊಡನಾಡಿದ ಕತದಿಂ
ಮರುಳಾದನದಲ್ಲದಂತದಂ ಸೂಡನೆ ಶಂ ।
ಕರನೆಂದು ಕೊಯ್ದುಳೊರ್ವಳ್
ಪರಿಮಳಮಂ ಬೀಱುತಿರ್ಪ ಪೊಂಗೇದಗೆಯಂ ॥ ೪೬

(ಜಗನ್ನಾಥವಿವಿಜಯಂ, ೧೪–೮೪.)

ಅಳಿ ಕದುಕಿದ ಕಡೆಗಂಗಳ
ಗಿಳಿ ಕದುಕಿದ ದಶನವಸನದುನ್ಮದದ ಪಿಕಾ ।
ವಳಿ ಕದುಕಿದ ಬೆರಲ ಲತಾ
ಲಲಿತೆಯರೆ ಪಲಂಬರಾದರಲಗೊಯ್ವೆಡೆಯೊಳ್ ॥ ೪೭

ಸುರಹೊನ್ನೆಯ ಮುಗುಳಂ ಕೊ
ಯ್ದರವಿಂದದ ನೂಲೊಳೊಪ್ಪೆ ಕಟ್ಟಿದಳೊರ್ವಳ್ ।
ಪರಿಮಳಮುಳ್ಳೆಳಮುತ್ತಿನ
ಸರಮೆತ್ತಣದೆಂದು ಮುಗ್ಧೆಯರ್ ಮುತ್ತುವಿನಂ ॥ ೪೮

(ಅನಂತನಾಥಪುರಾಣಂ, ೭–೨೦.)

ಕಟಿಸೂತ್ರಂ ಬ್ರಹ್ಮಸೂತ್ರಂ ಸರಿಗೆ ಮಿನುಕು ಕೊಪ್ಪುಂಗುರಂ ಕರ್ಣಪೂರಂ
ಕಟಕಂ ಮಂಜೀರಕಂ ಮೂಕುತಿ ಚಳಕಿಗೆಪೂ ಪೊಂದಳಿರ್ ಪಾಯವಟ್ಟಂ ।
ನಿಟಿಲಾಂ[1]ತಂ[1] ಲಂಬಳಂ ಪೂಬಳೆ ಬಳೆ ಪೆಱೆ ಕೇಯೂರಮೆಂಬನ್ನವಂ ಪ್ರ
ಸ್ಫುಟರ[2][ತ್ನೋ]²ಪಾತ್ರಯಂ ರಂಜಿಸುವಿನಮಲರಿಂ ಕಾಂತೆಯರ್ ಮಾಡಿ
[ತೊಟ್ಟರ್ ॥

ಬಳೆ ಮುದ್ರೆ ಬಂದಿ ಪುಟ್ಟಿಗೆ
ಬಳಸದ ಬಿಚ್ಚೋಲೆ ಹರಿಹು ಹೆಱೆ ತಿಲಕಂ ಕಂ ।
ಗಳನಲಸದೆ ಕೇದಗೆವೂ
ಗಳೊಳೆತ್ತಂ ಮಾಡಿ ತೊಟ್ಟರಬಲೆಯರೆಲ್ಲಂ ॥ ೫೦

[1] ಕಂ (ಕ). [2] ನ್ನೋ (ಕ.ಖ.ಬ).

ಪೊಸತಿಕ್ಕುವಂತೆ ಕಾಮನ
ಪೊಸನಿಧಿಯಂ ಕಾಮುಕಾಳಸರ್ಪಂಗೊಲವಿಂ ।
ಪೊಸಮಲ್ಲಿಗೆಯುಮನಡಕೆಯ
ಸಸಿಯುಮನೊಸೆದೊರ್ವಳಿಕ್ಕಿದಳ್ ಸೋರ್ಮುಡಿಯೊಳ್ ॥ ೫೧

(ಲೀಲಾವತಿ, ೧೩-೧೦೮.)

ತೊಡವೆನಿತೊಳವನಿತಕ್ಕಂ
ಪಡಿಚಂದಂ ಮಾಡಿ ಕಾಂತೆಯರ್ ಪೂದೊಡವಂ ।
ತೊಡೆ ತೊಟ್ಟು ಮರಲಸರಳಂ
ಮಡಲಿಱಿದು ಮನೋಜನಡಸಿ ವಿರಹಿಯನೆಚ್ಚಂ ॥ ೫೨

ವನಕೇಳೀಲೀಲೆ[1]ಯೊಳ್[1] ತನ್ನಿನಿಯನ ದಯೆಯಿಂ ಪೆತ್ತ ನೂತ್ನೋತ್ಪಲಾಂಭೋ
ಜನವೋತ್ತಂಸಾವತಂಸಂಗಳನಭಿನವಪುನ್ನಾಗಕೇಯೂರಮಂ ನೂ
ತನ ಚಂಚತ್ಕರ್ಣಿಕಾರಪ್ರಸವವಲಯಮಂ ಮಲ್ಲಿಕಾಕಟ್ಟುಲವ್ಯ
ಕ್ತನವೋದ್ಯದ್ಧಾರಮಂ ಕಾಮಿನಿ ತಳೆದೆನಸುಂ ನೋಡೆ ಕಣ್ಗಿದ್ದವಾದಳ್ ॥ ೫೩

(ಶೃಂಗಾರರತ್ನಾಕರಂ, ೧-೩೭.)

ಎಳಲತೆಯುಯ್ಯಲಾಡಿದಪುದೆನ್ನಸಿತೋತ್ಪಲಮುಯ್ಯಲಾಡಿತೆ
ನ್ನೆಳದಳಿರುಯ್ಯಲಾಡಿದುದು ತೆಂಬೆರಲೆಂಬೆಲರಿಂದಮೆನ್ನುತಂ ।
ಕೆಳದಿಯರೊಲ್ದು ಪಾಡೆ ತನುಮಧ್ಯೆ ವಿಲೋಲ[2]ವಿನೀಲ[2]ನೇತ್ರೆ ಕೆಂ
ದಳದ ಬೆಡಂಗನಿಕ್ಕಿ ತಳಿರುಯ್ಯಲನಾಡಿದಳಾಮ್ರಶಾಖೆಯೊಳ್ ॥ ೫೪

(ಅನಂತನಾಥಪುರಾಣಂ, ೭-೧೫.)

ತಳಿರುಯ್ಯಲ್ ಕಣ್ಗೆವಂದತ್ತೆಳಅಡಕೆಯ ಕಂಭಗಳಿಂ ಕಂಜಸೂತ್ರೋ
ಜ್ವಳ[3]ರಜ್ಜು[3]ಭ್ರಾಜಿತಂ ಚಂದನದ ಮಣೆಯಿನುನ್ಮತ್ತಭೃಂಗಾಂಗನಾಮಂ ।
ಗಳಗೀತೋನ್ಮಾ[4]ದಿ[4] ಮೇಗೇಱಿಸಿದ ಕೃತಕನೃತ್ಯನ್ಮಯೂರಂಗಳಿಂ ನಿ
ರ್ಮಳಮಾಳಾಚಾಮರಂ ಚಂಪಕಮುಕುಳಚಲದ್ಘಂಟಿಕಾಜಾಳದಿಂದಂ ॥ ೫೫

(ಲೀಲಾವತಿ, ೧೧-೫೭)

ಎಳಸಿರೆ ದೇಸಿ ಪೊಚ್ಚಪೊಸಮಲ್ಲಿಗೆಯಂ ಪಲವಂ ತುಱುಂಬಿ ಕ
ಣ್ಗೊಳಿಸೆ ಸಿರಿಕಂಡದಣ್ಪನೊಸೆದಿ[5]ಟ್ಟು[5] ದುಕೂಲಮನುಟ್ಟು ಮೌಕ್ತಿಕಾ ।

---

[1] ಯಿಂ (ಕ.ಖ.ಬ). [2] ವಿಲೋಲ (ಕ.ಖ.ಬ). [3] ರಾಜಿ (ಕ.ಖ.ಬ). [4] ದ (ಖ.ಬ). [5] ಕ್ಕಿ (ಅ).

ವಳಿಯನೊಱಲ್ದು ತೊಟ್ಟು ತಳಿರುಯ್ಯಲನ[1]ಟ್ಕಱೊ[1]ಳೇಱಿ ಪಾಡಿದಳ್
ಲಲನೆ ವಸಂತದೊಳ್ ಪಲವು ವರ್ಣ[2]ನ[2]ದಿಂ ಕವಿಕಾಮದೇವನಂ ॥ ೫೬

(ಶೃಂಗಾರರತ್ನಾಕರಂ, ೧-೪೦.)

ತೆರೆಮುಗಿಲನಡರ್ವ ವಿದ್ಯಾ
ಧರಿಯೆಂಬಿನಮೊರ್ವಳೇ[3]ಱಿ[3] ಕೃತಕಾದ್ರಿಯನೇಂ ।
ದೊರೆಯಾದಳೊ ರತಿಕಾಂತನ
ಕರುಮಾಡದ ಮದನಮೋಹಿನೀಪುತ್ರಿಕೆವೋಲ್ ॥ ೫೭

(ಅನಂತನಾಥಪುರಾಣಂ, ೭-೧೬ ; ಯಶೋಧರಚರಿತೆ, ೪-೯.)

ನಿಱಿದಳಿದೊರ್ಂಗಲಂ ತೆಗೆದು [4]ಬಾರುಳಿ[4]ಯಂ ದನಿಗೆಯ್ದಶೋಕೆಯೊಳ್
ಕಿಱುಮುಗು[5]ಳ್ಗಂಜಿ[5]ಯಂ ತಳೆದು ಪೂವಿನ ಬಲ್ಮೊನೆಯಂಬು ಕೈಯೊಳ ।
ಚ್ಚಿಱಿದಿರೆ ಮೇಚಕಚ್ಛವಿಯ ತಾವರೆಗಂಗಳ ಗಾಣವೆಂಗಳೇಂ
ಮೆಱೆದರೊ ಕೇಳಿಶೈಲಶಿಖರಾವಳಿಯೊಳ್ ಶಬರೀವಿಲಾಸಮಂ ॥ ೫೮

(ಅನಂತನಾಥಪುರಾಣಂ, ೭-೧೭.)

ಸೊಗಯಿಪ ಬಳ್ಳಿಮಾವನಡರ್ದೇಱಿ ತಳಿರ್ಪೂದಿದಿರ್ದ ಕೊಂಬುಕೊಂ
ಬುಗಳೊಳಡಂಗಿ ತುಂಬಿಯುವೊಲಾಣತಿಮಾಡಿ ಶುಕಾಳಿವೋಲ್ ಕೊದಳ್ ।
ಬಗೆವುಗೆ ಮಾತನಾಡಿ ಪಿಕದಂತೆ ಪುಗಿಲ್ ಪುಗಿಲೆಂದು ಭೂಪನಂ
ನಗಿಸಿದರಲ್ಲಿ ಜವ್ವನದ ಸೊಕ್ಕಿನಳುರ್ಕೆಯ ನೀಱೆಯರ್ ಕೆಲರ್ ॥ ೫೯

ನಿಱಿ ಸೊಪ್ಪಾದುದು ಕೋಡಗಂ ಸೆಳೆದುದೇ ಮೈ ಬಾಸುಟೇಟ್ಟುನ್ನೆಗಂ
ಪಱಿದತ್ತಕ್ಕಟ ಪೊಕ್ಕು ಕೇದಗೆಯ ಪೂಗೊಯ್ಯಲ್ಕೆ ಘರ್ಮಾಂಬುಗಳ್ ।
ತುಱುಗಲ್ಗೊಂಡವು ತಂಗೆ ಬಲ್ಲಿತೆ ಬಿಸಿಲ್ ಪೂದೋಂಟದೊಳ್ ನಿನ್ನನೆಂ
ದಱಿದುತ್ಸಾಹಿಯುಳಂಕೆಗೆಯ್ದು ಸಖಿಯಂ ತನ್ವಂಗಿ ಕ[6]ಣ್ಬೇ[6]ಱಿದಳ್ ॥ ೬೦

ಎಳಮಾವಿನ ತಳಿರ್ಪೂವಿನ
ಗಿಳಿ ಚಿಲಿಪಿಲಿಯೆಂದೊಡಾ ಮರಂ ಜಗಳಕ್ಕ ।
ವ್ವಳಿಸಿದಪುದೆಂದು ಭಯದಿಂ [illegible]
ತಳಿಗೊರ್ಯ್ಯ[7]ದೆ[7] ಪಿಂಗಿ ಮುಗ್ಧೆ ನಗಿಸಿದಳೊರ್ವಳ್ ॥ ೬೧

ಗಿಳಿ ಸೆಳೆಯೆ ತಳಿರನೆಲೆವಱೆ
ಗಳ ಕಾಯ್ಗಳ್ ಪೊಳೆಯೆ ಚೂತಲತೆ ಪೋಲ್ತತ್ತಂ ।

---

[1] ಟ್ಟಿಯೊ (ಅ). [2] ಕ (ಅ). [3] ಱೆ (ಕ). [4] ಚಾರಿಣಿ (ಕ.ಖ.ಬ).
[5] ಳಂಜಿ (ಕ.ಖ.ಬ). [6] ಣ್ಬೋ (ಖ.ಬ). [7] ಲೆ (ಖ.ಬ).

ಚಳಮನಳಿಪಿಂದಲಿನಿಯಂ
ಸೆಳೆಯೆ ಕುಚಂ ಪೊಳೆಯೆ ಮುರಿದು ನಿಂದಂಗನೆಯಂ ॥ ೬೨

ಕುರವಕಮಂ ಘನಸ್ತನದ ಸೋಂಕಿನೊಳುಳ್ಳಲರ್ವಂತಿರಾಳಿಯಂ
ಕರುವಿಡೆ ಕೂಡೆ ಕಂಡು ದರಹಾಸದಿನಾಕೆಯ ಚಿತ್ತವಲ್ಲಭಂ ।
ಪುರುಡಿಸಿ ಕಯ್ಯೊಳಿರ್ದ ಸರಸೀಜಮನಂಟುಮುಗುಳ್ಚಿ ಬೆರ್ಚಿ [1]ತಾ
ವರೆಯೆಸಪ್ಪೊಟ್ಟ[1]ನಿಟ್ಟಸುಕೆಯೊ[2]ಳ್ಮಿಳಿರಲ್[2] ಪಡೆದಳ್ ಪ್ರಸಾದಮಂ ॥ ೬೩
(ಅನಂತನಾಥಪುರಾಣಂ, ೭-೧೯.)

ತರಳಾಪಾಂಗದಿನಾ ನೃಪಾಲತಿಲಕಂ [3]ಮ್ಯೆವೆತ್ತರಲ್ದುಂ ಪ[3]ಯೋ
ಧರಸಂಘಟ್ಟದೆ ಕಾಮು[4]ಕಾಕು[4]ರವಕಂ ಸೊಂಪೇಱೆ ವಾಮೇತರೇ ।
ತರಪಾದಾಹತಿಯಿಂದಶೋಕನೊಲವಿಂದಂ ತಳ್ತು ಸಂತಂ ನಿರಂ
ತರಮುದ್ಯಾನವಿನೋದಮಂ ಸಲಿಸುವಂ ಭೂಕಾಂತನಾ ಕಾಂತೆ[5]ಯೊಳ್[5] ॥ ೬೪
(ಅನಂತನಾಥಪುರಾಣಂ, ೨-೧೮.)

ದಳಿತಾಂಭೋಜಾತವಕ್ತ್ರಶ್ವಸಿತಪರಿಮಳಂ [6]ಭ್ರೂಲತಾ[6]ಕ್ಷೇಪಲೀಲಾ
ವಳಿತಾಪಾಂಗಾನುರಾಗಂ ಮಧುರಫಳರಸಾಸ್ವಾದ್ಯಹೃದ್ಯಾಧರಂ ಕೋ ।
ಮಳೆಯೊಳ್ ಸಂಭೋಗದೊಳ್ ಸಂಧಿಸೆ ನೃಪನ ಮನೋಜಾತಕೀರಂ ವಚಃಕೋ
ಕಿಳಮಾಲೋಕದ್ವಿರೇಫಂ ತಣಿವುವೆಳಸಿ ತತ್ಪ್ರೇಮಕಾಂತಂ [7]ನಿತಾಂತಂ[7] (?) ॥ ೬೫
(ಅನಂತನಾಥಪುರಾಣಂ, ೨-೧೭.)

ಗಳದೊಳ್ ತೋಳವೊದಲ್ ಪಳಂಚೆ ಕಟಿಯೊಳ್ ವೃತ್ತೋರು ತಳ್ಪೆಯ್ಯೆ ಪೆ
ರ್ಮೊಲೆ ವಕ್ಷಃಸ್ಥಲಮಂ ಪ[8]ಳಂಚಲೆಯೆ ತೂಱ[8]ಲ್ಗೊಂಬಿನೊಳ್ ತೋರ್ಪ ಗೊಂ ।
ಚಲ ಪೂವಿಂಗೆ ಲತಾಂಗಿ ನಿಳ್ಕುವಿನಮೋಪಂ ಲೀಲೆಯಿಂದೆತ್ತಿ ವೃ
ಕ್ಷಲತಾಲಿಂಗನಭಂಗಿಭಾವರಸಮುಗ್ನಸ್ತಂಭಮಂ ತಾಳ್ದಿದಂ ॥ ೬೬
(ಅನಂತನಾಥಪುರಾಣಂ, ೭-೧೮.)

ಸ್ತನಮುರ[9]ದೊಳು[9]ರ್ಚಿತೆನೆ ಮಿಗೆ
[10]ಮೊನಸಿದ[10] ಮೈನವಿರೆ ನಾಂಟಿತೆನೆ ಕೊಂಬಿನ ಪೂ ।

---

[1] ಕಾತರೆತಳಿರ್ಪೊಟ್ಟ (ಅ). [2] ಳ್ದಳಿರಂ (ಅ). [3] ಮುಯ್ಯಾಂತರಲ್ದುತ್ಪ (ಅ).
[4] ಕೋತ್ಕು (ಅ). [5] ಯಂ (ಅ). [6] ಕೋರಕಾ (ಕ.ಖ.ಬ). [7] ವಸಂತಂ (ಅ).
[8] ಳುಂಕೆ ತಿಱಿಯಲ್ ವೇ (ಅ). [9] ಮನು (ಕ.ಖ.ಬ). [10] ಮನಸಿಜ (ಅ).

ವನೆ ತೋಱು ತಿಱಿಯಲೆ[1]ತ್ತಿ ದ[1]
ತನು [2]ಬಿಗಿವಿನಮಪ್ಪಿ ವಲ್ಲಭಂ[2] ನವವಧುವಂ ॥ ೬೭
(ಲೀಲಾವತಿ, ೧೩–೯೬.)

ಅನುವಿಸಿ ನನೆದಿಱಿದಪೆನೆಂ
ದಿನಿಯಂ [3][ಬರೆ ಕಂಡು][3] ತೋಳನೆತ್ತದೆ ಕುಚಕುಂ ।
ಭನ[4]ಖಾಂಕ[4]ದತ್ತ ಲಜ್ಜಾ
ವನತಾನನೆ ನಿಂದ ಭಾವಮಂ ಬಯಸದರಾರ್ ॥ ೬೮
(ಲೀಲಾವತಿ, ೧೩–೯೮.)

ಎಡಗಯ್ಯೊ[5]ಳೊ[5]ಯ್ಯು ಮೋಲುದು
ಸಡಿಲ್ದು ಬರೆ [6]ಬದಿಗೆ ಬಳೆದು[6] ನವನಖಪದಮಂ ।
ಬಿಡುಮುಡಿ ಮುಸುಂಕೆ ಮುಱಿದೇ
ನುಡಿದಳೊ ಕುಡಿದಳಿರನಲಘುಕುಚೆ ಪತಿಯಿದಿರೊಳ್ ॥ ೬೯
(ಲೀಲಾವತಿ, ೧೩–೯೯.)

ಒಂದು ಕುಚಮುರ[7]ಮನು[7]ರ್ಚಿರೆ
ಚಂದನಧವಳಿತನನಪ್ಪಿ ಪೂಗೊಯ್ದಳ್ ತ ।
ಳ್ತಿಂದುಧರನಂಗದಿಂ ಮುಳಿ
ಸಿಂದಂ ಮಿಗೆ ಮುರಿದು ಮಗುಟ್ದ ಗಿರಿಜೆವೊಲೊರ್ವಳ್ ॥ ೭೦
(ಲೀಲಾವತಿ, ೧೩–೧೦೨.)

ಕರಮೆಸೆದವು ಲತೆಗಳನೆ
ಟ್ತರದಿಂ ಪಚ್ಚೆಲೆಯ ಹೊದಕೆ ಬೆಳ್ವಾಳದ ಬೇರ್ ।
ಸಿರಿಖಂಡದ ವಳಯಂ ಕ
ಪ್ಪುರವಳುಕಿನ ಜಗಲಿ ಕೇತಕೀರಜದ ಮಟಲ್ ॥ ೭೧

ಬಿಸಿಲೆಯ್ದ ಪಸಲೆಗವಿದುದು
ಪಸುರ್ವೆಳ[8]ಗಿಂದೆ[8]ನಿಪ ಬಾಳಕದಳೀವನ[9]ದೊಳ್[9] ।
ಬಿಸರುಹದಳಂಗಳಿಂದಂ
ಮಿಸುಕದ ಹಿಮಗೃಹಮನವನಿಪಾಲಂ ಕಂಡಂ ॥ ೭೨
(ಕಾದಂಬರಿ, ಉ. ಭಾ ; ೨೦೯.)

---

[1] ತ್ತನೆ (ಅ). [2] ಬಿಗಿವಿನಮಪ್ಪಿಯಭಿಮತಂ (ಅ). [3] ತರೆಬಂದು (ಅ.ಕ), ಕರೆ ಬಂದು (ಖ.ಬ). [4] ಲೋಕ (ಖ.ಬ). [5] ಳಾ (ಕ.ಖ.ಬ). [6] ಬರಿಗೆ ಬಳೆದು (ಅ). ಬದಿಗಬಳೆ (ಖ.ಬ). [7] ದೊಳು (ಅ). [8] ಗೇಱು (ಕ.ಖ.ಬ). [9] ಮಂ (ಕ.ಖ.ಬ.).

ಒದವಿದ ತೋರಮಲ್ಲಿಗೆಯ ಹಾರದ ಸೂಸಕದಿಂದೆ ಸಿಂಧುವಾ
ರದ ಚಮರೀಜದಿಂ ಕುಮುದದುಜ್ವಲಮಾಲಿಕೆ[1]ಯಿಂದೆ [1]ಪುಂಡರೀ ।
ಕದ ಕಿಱುಗಂಟೆಯಿಂದೆ ಸಹಕಾರದ ಕೆಂದಳಿರಿಂದೆ ಚೆಲ್ವುವೆ
ತ್ತುದು ಕದಳೀದ್ರುಮಂ ಗ್ರಥಿತಸೌಂದರಮಂಡನಕಾಳಿಕವ್ರಜಂ ॥ ೭೩

(ಕಾದಂಬರಿ, ಉ. ಭಾ; ೨೧೩.)

ನಗಿಸುವ ಕೋಡಗಂ ನೆರೆದು ನೋಡುವ ದೀಹದ ಹುಲ್ಲೆ ಸೋಗೆಯಂ
ನೆಗಪಿ ತುಡುಂಕಿ ಮೆಟ್ಟುವ ನವಿಲ್ ಕಳಕೂಜನೆಗೆಯ್ವ ಪಾರಿವಂ ।
ನಗುವ ಶುಕಾಳಿಯಾಡುವ ಕುರಂಗವಡಂಗುಱುಚಾಟಮುಂ ಪ್ರಿಯ
ಗೆರ್ಗೆಯಿಪವಂಗಜನ್ಮನ ಬೆಸಂಬಡೆದಂತೆ ಲತಾಗೃಹಂಗಳೊಳ್ ॥ ೭೪

ಎಲೆ ಜಲಜಾಸ್ಯೆ ನಿನ್ನ ನಯನೋತ್ಪಲಮಂ ಮಱಿದುಂಬಿ ಪತ್ತುವಿ
ತ್ತಲೆ ಕವಿತಪ್ಪುವೆಂದವಳ ಕಣ್ಗೆ ನಿಮೀಲನಮಂ ನಿಮಿರ್ಚಿ ಕಾ ।
ದಲಳಧರಾಗ್ರಮಂ ಸವಿದು ಪೀಡಿಸಿತೀಕೆಯ ವಕ್ತ್ರಪದ್ಮಮಂ
ನಲಿದಳಿಯೆಂದು ತಾಂ ಪುಸಿದನಾಕೆಗೆ ನಲ್ಲಳ ಸೀತ್ಕೃತಂಗಳಂ ॥ ೭೫

(ಲೀಲಾವತಿ, ೧೩-೧೦೩.)

ಮೊಗವಿಾಸೆ ಬಾರದೋಪರ್
ಸೊಗಯಿಸಿ ಪೆಣ್ಬರಿಜನಿಟ್ಟು ಬರೆ ಪೂದಿಱುವ ।
ಬ್ಬಿಗದಿಂದಮೆಯ್ದೆ ಮೆಚ್ಚಿನ
ಬಗೆಯಿಂ ಸ್ಮರಕೇಳಿಗೆಳಸಿದರ್ ಪುಂಶ್ಚಲಿಯರ್ ॥ ೭೬

(ಲೀಲಾವತಿ, ೧೩-೧೦೭.)

ಪೊಯ್ದುದು ಮಾಯ್ದುಲರ್ ತಿಱಿಯಲೀಯದೆ ಧೂಳಿಯನೆಂದು ಗಾಳಿಯಂ
ಬಯ್ದು ಪರಾಗಮಂ ತೊಡೆಯುತಂ ನಿಡುಗಂಗಳನೊತ್ತಿ ಮುಚ್ಚಿ ಕೊಂ ।
ಡೊಯ್ದತಿಮುಗ್ಧವಲ್ಲಭೆಯ ಕಣ್ಬೊಣರಂ ಪತಿ ತುಂಬಿ ಪೀರ್ವಪೊಲ್
ನೆಯ್ದಿಲನೂದಿಯೂದಿ ಪರಿಚುಂಬಿಸಿದಂ ನಗುತಂ ನಿಜೇಚ್ಛೆಯಿಂ ॥ ೭೭

(ಲೀಲಾವತಿ, ೧೩-೧೦೪.)

ಅಲರಾ[2]ಯ್ವಬಲೆಯ[2] ನೊಸಲೊಳ್
ಜಲಜಲಿಸುವ ಬೆಮರನೊರಸಿ ಕಳೆವಿನಿಯನ ಮೆ ।
ಲ್ಪ[3]ಲೆವ ತಳೆದಲೆ[3]ಪದಿಂ ತಂ
ಬೆಲರಲೆಪದೆ ಮುಗುಳ್ತ ಲತೆವೊಲೆಯ್ದೆ ಬೆಮರ್ತಳ್ ॥ ೭೮

(ಲೀಲಾವತಿ, ೧೩-೧೦೫.)

---

[1] ಗೊಂಡೆ (ಕ.ಖ.ಬ). [2] ಯ್ದು ಬಬಲೆ (ಅ). [3] ಲೆ ತವಳಲೇ (ಖ.ಬ).

ಗಿಳಿಗಳೊಡಗಟಪಿ ಮೊರೆವಳಿ
ಕುಳದೊಡಗಾಣಯ್ದೆ ಪುರುಳಿಯೊಳಗೆಳಸಿ ನವಿ ।
ಲ್ಗಳ ಬಳಗದೊಳಗೆ ನರ್ತಿಸಿ
ವಿಳಾಸಿನೀನಿಕರಮಾಗಳೇಂ ದಳ್ಕಿಸಿತೋ ॥ ೭೯

ಕರಗಮನೆತ್ತು [1]ನೀರ[1]ಳಿಕೆ ಕಾಲ್ದೊಳೆ ಮಾಳಿನಿ ತೀರ್ಚುೞ ಬೋನಮಂ
[2]ಸ[2]ರಳಿಕೆ ಪಾಸು ಗ[3]ದ್ದು[3]ಗೆಯನುತ್ಪಳಿನೀ ಕೆಲಕೊತ್ತು ಚಿತ್ರಿಕೇ ।
ಪರಿಯಣಮಂ ನೃಪೇಶ್ವರಿಯನಾರೊಗಿಸಲ್ ಕರೆ ಮಂಜುಘೋಷೆಯೆಂ
ದರಸಿಗೆ ಬೋನಮೆತ್ತಲುಲಿದ[4]ತ್ತು ವನಾಂತದೊಳಂಗನಾಜನಂ[4] ॥ ೮೦
(ಅನಂತನಾಥಪುರಾಣಂ, ೪-೮೫.)

ಕರಿರಿಪು ಪೀಠಮಂ ತೊಡೆದು ಪಾಸುವ ಕತ್ತುರಿನೀರಧಾರೆಯಿಂ
ಪರಪುವ ಮುತ್ತಿನೆಕ್ಕಸರಮಂ ಕಡೆಯಿಕ್ಕುವ ಪಾರಿಜಾತದೊ ।
ಳ್ಪರಲನುದಿರ್ಚುವರ್ತರದ ಗದ್ದುಗೆಯಿಕ್ಕುವ ಸಂಭ್ರಮಂಗಳಿಂ
ಪರಿಮುರಿಯಾಡಿದರ್ [5]ನವಲತಾಗೃಹಪಂಕ್ತಿಯೊಳಂಗನಾಜನಂ[5] ॥ ೮೧
(ಅನಂತನಾಥಪುರಾಣಂ, ೪-೮೬.)

[6]ದೇವಿ[6] ನಿಜವದ[7]ನವಿಧುಗೀ
ತಾ[7]ವರೆ ಸೋಲ್ತತ್ತು ಬಾಯ ತಂಬುಲಮಂ ನೀ ।
ನೀವುದೆನಿಪಂತೆ ಪಚ್ಚೆಯ
ಕಾವಿನ ಮಾಣಿಕದ ಡವಕೆ[8]ವಿಡಿದಳದೊ[8]ರ್ವಳ್ ॥ ೮೨
(ಅನಂತನಾಥಪುರಾಣಂ, ೪-೮೪.)

ತುಟಿಕಲಡುಗೆಗಳೊಳೇಂ ಪಟು
ಗಟವೆಯ ಕೂಳ್ ತಿವುಡುಗಳೆದ ತೊವರಿಯ ತೊವೆ ಕಾ ।
ಯ್ದಿಟಿಪಿದ ತುಪ್ಪಂ ಕೋಡುವ
ಕಟಿಲಲ್ಲದೆ ದಿವ್ಯಭೋಜನಂ ಪೆಱತುಂಟೇ ॥ ೮೩
(ಕಾವ್ಯಾವಲೋಕನಂ, ೨೪೧.)

ಸಿತಮಿಶ್ರಿತ ಘೃತಪೂರಂ
ಸಿತಮಿಶ್ರಿತ ಸುರಭಿಗಂಧಕದಳಂ ಸದಳಂ ।

---

[1] ಶೀತ (ಅ). [2] ತ (ಅ). [3] ದ್ದಿ (ಅ). [4] ತ್ತಮರೇಂದ್ರಮಹತ್ತರೀಜನಂ (ಅ). [5] ಸುದತಿಯೋಲಗ ಸಾಲೆಯೊಳಿಂದ್ರಕಾಂತೆಯರ್ (ಅ). [6] ತೀವೆ (ಕ.ಖ.ಬ) [7] ನ ನಡುಗಿತ್ತಾ (ಖ.ಬ). [8] ನೀಡಿದಳೊ (ಖ.ಬ).

ಸಿತದುಗ್ಧಪೂರಮೆಸೆದಿರೆ
ಸಿತನಿಷ್ಪಿಂಡಮನಭಂಡಮಮಂ ಮುಟ್ಟುವುದೇ ‖ ೮೪

ಬಗಿದಗುಪೊಂದದಂತೆ ತೆಗೆದಾಱಿಸಿದೋಗರದೊಳ್ ಪೊದಟ್ಟು ಕ
ಮ್ಮಗೆ ಕೆನೆಗೊಂಡ ಗಡ್ಡಮೊಸರಂ ಸುರಿದೇಲೆಯಚೂರ್ಣವಿಕ್ಕಿ ಕಾ ।
ಯ್ದೊಗುಮಿಗೆ ಬೇಳೆಗೆಯ್ದು ಮೆಣಸಂ ತಳಿದಲ್ಲದ ಚಲ್ಲಿಯಂ ಪವ
ಣ್ಬಿಗೆ ಕಲಸಿರ್ದ ತಣ್ಗಲಸುಗೂಟನಿಳಾಪತಿಗಿತ್ತನಟ್ಟಿಯಿಂ ‖ ೮೫
(ಲೀಲಾವತಿ, ೫–೭೦.)

ಪಿಪ್ಪಿಲಿ ಚಿಲ್ಲಕಾಯ್ ಮೆಣಸು ಮಾಗುಳಿವೇರ್ ಪೊಳೆಯಲ್ಲಮೇಲೆ ಕ
ಮ್ಮಿಪ್ಪ ಸುಭದ್ರೆ ಮಾಮಿಡಿ ಕರಂಜಿಕೆಯಂಬಟೆ ನಿಂಬೆ ನೆಲ್ಲಿಗಾಯ್ ।
ಕಪ್ಪುರಗಂಪನೊಪ್ಪಿಸುತಮಿರ್ಪರೆಮಾದುಫಲಂಗಳಾದಿಯಾ
ದುಪ್ಪಿನಕಾಯ್ಗಳಂ ಮಗಮಗಿಪ್ಪುವನಿಕ್ಕಿದನಬ್ಜಪತ್ರದೊಳ್ ‖ ೮೬
(ಲೀಲಾವತಿ, ೫–೭೧.)

ಗಾವಟೆ ಬೆಲ್ಲವತ್ತ ವರ ಮಾದಲವಂಬಟೆ ಚಿಲ್ಲು ಚೆಳ್ಳೆಗಾ
ಯ್ಮಾವಿನ ಕಾಯ್ಗಳೊಪ್ಪುವರಗಸ್ಪುರಮಾಗುಳಿಗಳ್ ಸುಧಾರಸಂ ।
ತೀವಿರೆ ಕಂಪು ಪೊಂಪುಳಿಸೆಯುಪ್ಪಿನಕಾಯ್ಗಳನೇಕಮಂ ಕಲಾ
ಕೋವಿದೆಯರ್ ಕೆಲಂಬರಿಯಲಿಕ್ಕಿದರಿಕ್ಕು ಮಗುಟ್ದೆನುತ್ತಿರಲ್ ‖ ೮೭

ನಳನಳಿಸುವ ಮೆಣಸಿನ ಕರೆ
ಹುಳಿಯಲ್ಲಂ ಬಿದಿರ ಕಟಿಲೆಯೇಲಕ್ಕೀಕಾಯ್ ।
ಕಳವೆಯ ಕಾಯ್ ನೇರಿಯಕಾಯ್
ಮೊಳಗಿನಕಾಯ್ ಬೇಱೆ ಬೇಱೆ ಸವಿವಡೆದಿರವೇ ‖ * ೮೮

ಕಡಲೆಯು ಬಾಡಿ ಬೆಂದುರುಳಿಗೊಂಡುದು ಸೊಂಡಗೆ ಕೂಡೆ ಸಂಬರಂ
ಬಿಡದಗಸುಂಟುಗೊಂಡುದು ಮೊಸರ್ ಕೆನೆಗೊಂಡುದು ತುಪ್ಪಮಿಂಪನೊಂ ।
ದೆಡೆಗೆ ತೆರಿಳ್ಚಿ ಕಂಪನೊಳಕೊಂಡುದು ಬಣ್ಣಿಸಿ ಪೇಟೆ ಚೆಲ್ವನ
ಪ್ಪಡಿಗೆಗಳೆಲ್ಲಮಿಲ್ಲಿ ದೊರೆಕೊಂಡಪುವೇನುಣಿಸೊಳ್ಪಿತಾದುದೋ ‖ ೮೯

ಗರಗರನಾದುದು [1]ಕೂಟ್ ನೆಯ್
[2]ಸು[2]ರಯಿಯು[1] ಕಂಪಾಯ್ತು ಸಟ್ಟುಗಕ್ಕಂ ಮೊಸರ್ಗಂ ।

---

* ಈ ಪದ್ಯ (ಕ) ಪ್ರತಿಯಲಿಲ್ಲ. [1] ಕ್ಕೆಯ್ಸುರಯಿಯು (ಬ). [2] ಸ್ಮ (ಕ.ಖ.ಬ).

ಪಿರಿದುಂ ಪೋರ್ಕುೞಿಯಾದುದು
ಕರಮಿನಿದಾಯ್ತುಱಿಕೆ ಹೊದಕನಲ್ಲದೆ ಹೊರಕಂ ॥ ೯೦

ರಸವೊಸರ್ವಂತಿರೆಯ್ದೆ ಪೊಸತಪ್ಪ ವಿನೋದದೊಳೆಯ್ದೆ ಸಂತಸಂ
ಮಸಗುವೊಲಂತಿರುಂಡು ಸಿರಿಗಂಧದ ಕರ್ಪುರವೊಂದು ಕೊಪ್ಪರ್ಸ್ ।
ಮಸಗುವ ನೀರದೊಂದು ಪುರುಷಂ ಬೆರಮುತ್ತಿೞಿಪೀರ್ದುರ್ ಪೀಳ್ದು ನೀ
ಳ್ದಸಿರ್ದುಸಿರ್ದಿಂಟಿದೇವ ಪೆಱತೇಂ ನುಡಿ ಸಂತಸದಂತನೆಯ್ದರೇ ?॥ ೯೧

ಪೊತ್ತದೆ ಪೊಗೆಸುತ್ತದೆ ನಸು
ಬತ್ತದೆ ಕೆಂಪಡರ್ದು ಬೆಂದ ಪಾಗಲಕಾಯಂ ।
ಪತ್ತೆಂಟು ತುತ್ತಿದಲ್ಲದೆ
ಚಿತ್ತಂ ತಣಿಗುಮೆ ಸರಸ್ವತೀಮಣಿಹಾರಾ ॥ ೯೨

ಬೆಳ್ಳಿಯ ಬೆಳ್ಪನಾವರಿಸಿ ಶಂಖದ ವರ್ಣಮನೌಂಕಿ ಕರ್ಪುರ
ಕ್ಕುಳ್ಳ ಗುಣಂಗಳಂ ತೊಱಿಸಿ ಮಲ್ಲಿಗೆಯೊಳ್ಸಮನಾಗಿ ತೋರ್ಪ ನೀ ।
ರುಳ್ಳಿಯುಗಡ್ಡೆಯಂ ಮನದೊಳಟ್ಟಿಯೊಳಾವಗವೊಂದುತಪ್ಪೆಯಂ
ಚಲ್ಲಿಸಿ ಜಾಜಿಯಂ ಕಲಸಿ ಮೆಲ್ಲದ ಮಾನವನೇನಬಲ್ಲವಂ ॥ ೯೩

ಏಗೆಟ್ಟುದೆಂದು ಪಟಿಯಾ
ಲ್ಕಾಗದು ಸತ್ಪುರುಷರಪ್ಪರಿನಿಸಿನಿಸಿಂದಂ ।
ಮೂಗಿಂಗೆ ಕಂಪನೊದವಿಪ
ದೋಗರದುಳ್ಳಿಯನೆ ಪಟಿದನಸುಗತಿಗಿಟಿದಂ ॥ ೯೪

ಮದಗಂದೇಭವಿಳಾಸಯಾನಮು[1]ನತ[1]ಪ್ರೋಡ್ಡೀನಯಾನಂ ತುರಂ
ಗದ[2]ವುಲ್ಲಂ[2]ಘಿತಯಾನ[3]ಮು[3]ಶ್ವತರಲೀಲಾಯಾನಮಾಂದೋಳಸಂ ।
ಮದಯಾನಂ ನೆಱೆದೊಪ್ಪಿ ರಾಜಗೃಹಮಂ ಪೊಕ್ಕಂ ಪುರಸ್ತ್ರೀಚಲ
ನ್ಮದಿರಾ[4]ಹಾರ[4]ಮರೀಚಿ [5]ಚಿತ್ರಿತಕದಂಬೀಭೂತಮಾಳಿವ್ರಜಾ[5] ॥ ೯೫

(ಅನಂತನಾಥಪುರಾಣಂ, ೭--೫೫.)

ಓರಂತೆ ಮೆಚ್ಚಿದಂ ಕೃತಿ
ಸಾರವನಕ್ರೀಡನಕ್ಕೆ ಹೊಯ್ಸಳವಂಶೋ ।

---

[1] ರದ (ಅ). [2] ಪೋರಂ (ಅ). [3] ವಿ (ಕ.ಖ.ಬ). [4] ಪಾಂಗ (ಅ).
[5] ಬಂಧಿದಿಗೊರ್ಳಲ್ ತನ್ನಂ ಮಹೋತ್ಸಾಹದಿಂ (ಅ).

ದ್ಧಾರಂ ನರಸಿಂಹಸುತಂ
ದೋರಸಮುದ್ರಾಧಿನಾಯಕಂ ಸೋಮನೃಪಂ ॥ ೯೬

ಇದು ಸರಸ್ವತೀಸರ್ವಾಂಗದರ್ಪಣಾಯಮಾನ ಪ್ರತಿಭಾಸನೂತನ ಪುರಾತನ
ಪ್ರಮಾಣ ಕವಿಪುಂಗವಪ್ರಣೀತ ಮಹಾಪ್ರಬಂಧಸಾರೋದ್ಧಾರಮುಮ
ಷ್ಟಾದಶಸ್ಥಳವರ್ಣನಮಾರ್ಗಮನೋಹರಮುಂ ವೀರಹೊಯ್ಸಳ
ಸೋಯಿದೇವರಾಯ ವಿನೋದಾಕರ್ಣನ ಕೌತುಕೋ
ತ್ಪಾದಿತಮುಂ ಯಾದವ ಕಟಕಾಚಾರ್ಯ ಸುಕವಿ
ಸುಮನೋಬಾಣ ಜಾಮಾತ್ಯ ಪರಮಚಿದಾ
ನಂದ ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ಕವೀಶ್ವರ
ಸಂಯೋಜಿತಮುಮಪ್ಪ ಸೂಕ್ತಿ
ಸುಧಾರ್ಣವದೊಳ್

ವನವಿಹಾರವರ್ಣನಂ ಏಕಾದಶಾಶ್ವಾಸಂ ಸಂಪೂರ್ಣಂ.



೧

ಜಲಕ್ರೀಡಾವರ್ಣನಂ

ಬೆಮರಂ ವಾರಿವಿಲಾಸಮಂ ಸಲಿಲಧಾರಾಯಂತ್ರಮಂ [1]ವಾಃ[1]ಪ್ರವೇ
ಶಮನಾಲೇಪನ ಕಂಪಮಂ [2]ಮುಳಿಸು ಲೀಲಾ[2]ಯುದ್ಧಮಂ ಕಾಮಿನೀ।
ಶ್ರಮಮಂ ಮೂಡಿ ಮುೞುಂಗುತಿರ್ಪ ಪರಿಯಂ [3]ಮೆಯ್ಯುರ್ಬುವಂ ಚೆಲ್ವು[3]ಮಂ
ಕ್ರಮದಿಂದಂ ಪೊಱಮಟ್ಟು ನಿಂದ ನಿಲವಂ ಪೇೞ್ವರ್ ಜಲಕ್ರೀಡೆಯೊಳ್ ॥ ೧

ವನಲಕ್ಷ್ಮೀಶತಮಂಗಜಂಗೆ ಶತಸಾಹಸ್ರಪ್ರಸೂನೇಕ್ಷುಚಾ
ಪನಿಕಾಯಂಗಳನೀವವೋಲ್ ತರುಣಿಯರ್ ತಂದಿತ್ತು [4]ವಂ[4] ಪುಷ್ಪಮಂ ।
ಡನಮಂ ತಾಳ್ದಿ ಸರೋವರಕ್ಕೆ ತಳರ್ದಂ ವಾಃಕೇಳಿ[5]ಶಕ್ರಪ್ರಭೂ
ಪನ ತಾಮ್ರ[5]ದ್ವಿಪದಂತಿರುನ್ನಮಿತಯಾನಂ ರತ್ನಮಾಲಾನ್ವಿತಂ ॥ ೨

(ಅನಂತನಾಥಪುರಾಣಂ, ೭–೨೪.)

ನೆಲೆವೊಲೆ ಪೊಣರ್ವಕ್ಕಿಗಳಂ
ವಳಿ ವಳಿಗಳನಾಸ್ಯಬಿಂಬಮಂಬುರುಹಮನ ।
ಗ್ಗಲಿಸೆ ಕಲಹಂಸಯಾನೆಯ
ರಲಗೊರ್ಳನಲಗೊರ್ಳಕೆ ಬಿರ್ದುವಂದಂತಿರ್ದರ್ ॥ ೩

(ಅನಂತನಾಥಪುರಾಣಂ, ೭–೨೬.).

ವನಕೇಳೀಶ್ರಾಂತಕಾಂತಾಜನದ ಮುಖಸರೋಜಂಗಳೊಳ್ ಪಾಯ್ದು ತುಂತು
ರ್ವನಿಯಂ ಪೇೞುತ್ತೆ ಮತ್ತ[6]ಶ್ರ[6]ಮಸುರಭಿಪಯೋಬಿಂದುವಂ ತಂದು ನೀರ್ವೂ ।
ವಿನ ಕಂಪಂ ಕೊಟ್ಟು ಪರ್ಬಿತ್ತಭಿನವಮಧುರಾಮೋದನಿಃಶ್ವಾಸದಿಂ ತ
ಣ್ಣನೆ ತೀಡಿ[7]ತ್ತೊ[7]ಂದು ಭೃಂಗದ್ವಿಗುಣಿತಗಣಿಕಾಕೇಶಭಾರಂ ಸಮೀರಂ ॥ ೪

(ಲೀಲಾವತಿ., ೧೩–೧೧೩.)

ಅಳಿಗಳ ರತ್ನಕದಂಬದ
ಬೆಳಗಿಂ ಬಹುವರ್ಣಜಲಮನಾಂತಕಟಾಗುಂ ।

---

[1] ವಾರಿ (ಅ. ಕವಿಚ). [2] ತುಮುಳಿಲಾ (ಖ.ಬ). [3] ಮೇಲ್ಪಟ್ಟವರ್ಣಶ್ರಮಂ (ಖ.ಬ). [4] ಮುಂ (ಖ.ಬ). [5] ಶಕ್ರಾಭ್ರಮೂಪನತಾಭ್ರ (ಅ). [6] ಭ್ರ (ಅ). [7] ತ್ತಂ (ಅ).

ಗಳ ನಡುವೆ ಪೆತ್ತ ಮಱಿಯಂ
ಪಿಳುಗಾಡಿಸುವಂತೆ ಸರಸಿ ಪಡೆದುದು ಚೆಲ್ವಂ ‖ ೫

(ಅನಂತನಾಥಪುರಾಣಂ, ೭–೨೫.)

ಹರಿನೀಲೋಪಲಪಟ್ಟಿಕಾಘಟಿತ ಸೋಪಾನಂಗಳೊಳ್ ತೀರಮಂ
ದರ ಕಲ್ಲೋಲವಿಲೋಲಮಾಳಿಕೆಗಳೊಳ್ ಕಾಂತಾಪ್ರತಿಚ್ಛಾಯೆ ತ ।
ಳ್ತಿರೆ ಕಾಸಾರಮಿದಲ್ಲದಲ್ಲದು ಮನೋಜಬ್ರಹ್ಮನಿರ್ಮಾಣನಂ
ತರುಣೀರತ್ನಮಹಾನಿಧಾನಮೆನೆ ಕಣ್ಗಿಂಬಾಯ್ತು ಪದ್ಮಾಕರಂ ‖ ೬

(ಅನಂತನಾಥಪುರಾಣಂ, ೭–೩೨.)

ಬನದೊಳಗುಳ್ಳ ಹಂಸೆ ಗಿಳಿ ಕೋಗಿಲೆಯೆಂಬಿವು ಮೆಚ್ಚಿ ಬಂದುವಂ
ಗನೆಯರ ಭಂಗಿವೆತ್ತ ನಳಿತೋಳ್ಗಳಿಗೆಂಬಿನಮೇಂ ಸರೋಜಲೋ ।
ಚನೆಯರ ಕಯ್ಯೊಳೊಪ್ಪಿದುವು ಮುತ್ತಿನ ಸುತ್ತಿನ ಪಚ್ಚೆಸಾರದ
ಚ್ಚಿನ ಹರಿನೀಲಮಾಲಿಕೆಯ ಸಂಘಟನಾಜಲಯಂತ್ರಸಂಕುಲಂ ‖ ೭

(ಅನಂತನಾಥಪುರಾಣಂ, ೭–೨೭.)

ಅರಗಿಳಿಯಂಚೆ ಕೊಂಚೆ ಪೊಣರ್ವಕ್ಕಿ ಕುಕಿಲ್ ನವಿಲಬ್ಜಮುತ್ಪಲಂ
ಕರಿ ತುರಗಂ ಗಜಾರಿ ಮಕರಂ ಮೃಗಮೆಂಬಿವಱೊಂದು ಮಾಟ್ಕೆಯಿಂ ।
ಪರಿಜಳವಟ್ಟ ಜೀರ್ಕೊಟವಿಗಳ್ ಕರಪಲ್ಲವದೊಳ್ ವಿಳಾಸಮಂ
ಧರಿಯಿಸೆ ಜಂತ್ರಕಾರ್ತಿಯರಪೊಲ್ ನೃಪಕಾಂತೆಯರಾದವೊಪ್ಪಿದರ್ ‖ ೮

ಕಡುನೀಱೆ ಜಂತ್ರದಂಚೆಯ
ನಡಿಗಡಿಗಾ ನೀರೊಳದ್ದಿದಳ್ [1]ನಡೆಯೊಳ್ ತಾಂ ।
ಗಡಣಂ[1] ಬರೆ ಪುರುಡಿಪ್ಪವೆ
ನ್ನೊಡ[2]ನೆಂದೊಯ್ದೊಯ್ದು[2] ಪುಡುಕನೀರದ್ದುವವೊಲ್ ‖ ೯

(ಮಲ್ಲಿನಾಥಪುರಾಣಂ, ೬–೧೧೦.)

ನೆಲೆಯಂ ನೋಡಿಸಿ ಮುನ್ನ ನೋಡಿದವರಿಂ ಮತ್ತಾ ಮನಶ್ಶಂಕೆಯಿಂ
ಮಲರುತ್ತುಂ ಸಖಿಯರ್ಕಳಂ ಪಿಡಿಯುತುಂ ನಿಂದೂರುಮಂ ಪೊಕ್ಕು ಜ ।
ಕ್ಕುಲಿಸುತ್ತುಂ ತೊಡೆತುಂಬಿ ಮೆಯ್ಯುಗಿವುತುಂ ಮೈದೋರ್ಪ ಮೀಂಗಂ ವಲಂ
ಕೆಲೆನುತ್ತುಂ ಕಡುಗಾಡಿ ಮಿಕ್ಕ ಕೊಳನಂ ಪೊಕ್ಕರ್ ಕೆಲರ್ ಬಾಲೆಯರ್ ‖ ೧೦

---

[1] ವೆಡೆಯೊಳ್ ಗಡನಾಣ್ಚದೆ (ಅ). [2] ನೆಂದುಯ್ದಲ್ಲಿ (ಅ) ನೊಡನೆಂದೊಯ್ದು (ಕ).

ಇಟಿದೊಡೆ ಕೂರದ ಪೆಂಡಿರ
ಕೆಟಗಾದಪೆವೆಂದು ರತ್ನಸೋಪಾನಕದೊಳ್ ।
ಗಟಗಟನಿಟಿಯದೆ ಬಾಣಿತಿ
ಪೊಱಮೆಮೆಟ್ಟುವ ತೆಱದಿ ಗುಜ್ಜುಮೆಟ್ಟುವರರೆಬರ್ ॥ ೧೧
(ಅನಂತನಾಥಪುರಾಣಂ, ೭–೩೪.)

ಬಕ ಕು[1]ರ[1]ರ ಪಕ್ಷವಿಕ್ಷಿ
ಪ್ತ ಕಂಜಕಿಂಜಲ್ಕಪುಂಜ ಪಿಂಜರಿತಾಚ್ಛೋ ।
ದಕ ಪರಿಪೂರ್ಣತಟಾಕ
ಪ್ರಕರಸರೋನಿಕರರಂಜಿತಾಶಾವ[2]ಲ[2]ಯಂ ॥ ೧೨
(ಆದಿಪುರಾಣಂ, ೧–೫೮; ಕಾವ್ಯಾವಲೋಕನಂ, ೫೧೬.)

ಜಳಪಕ್ಷಿವ್ರಾತ ಕೋಲಾಹಲವೊಗೆವಿನೆಗಂ ಪಕ್ಕವಾದ್ಯಂಬೊಲುದ್ಯ
ನ್ನಳಿನೀಕಿಂಜಲ್ಕಪುಂಜಾವೃತಿ ಜವನಿಕೆವೋಲ್ ಪಿಂಗೆ [3]ಭೃಂ[3]ಗಾಳಿಯಿಂ ಪೊ ।
ಗೊಳನಂ ಪೊ[4]ಕ್ಕಂತು[4] ರಂಗಂಬುಗುವ ತೆಱದೆ ನೇತ್ರಪ್ರಭಾಜಾಲಪುಷ್ಪಾಂ
ಜಳಿಯಂ ಸೂಸುತ್ತೆ ಕಾಂತಾಜನಮದು ಜಲಕೇ[5]ಳ್ಯುಜ್ವಲಲ್ಲಾಸ್ಯ[5]ಲೋಲಂ ॥ ೧೩
(ಲೀಲಾವತಿ, ೧೩–೧೧೫.)

ಸೆಳೆ[6]ದು[6] ಮರ[7]ಲ್ಚಿ[7] ಸೋಗೆನಿಱಿಯಂ ಮೃದುಜಂಘೆಯನೊಯ್ಯನ[8]ಟ್ಟಿ[8] ಮೈ
ಪುಳಕಿಸಿ ಸೋಂಕಿ ನುಣ್ದೊಡೆಯ ಮೆಲ್ದ[9]ಳ[9]ಮಂ ಬಿಡೆ ತಳ್ತು ಮಧ್ಯಮಂ ।
ಕಳಶಕುಚಂಗಳಂತ[10]ರದೆ[10] ಪೊ[11]ಕ್ಕು[11]ಳಿವಲ್ಲಿ ತರಂಗಹಸ್ತದಿಂ
ಮಳಯಸಮೀರಣಂ ಸರಸವಾಡಿದನಗ್ಗದ ಪೆಂಡವಾಸಮಂ ॥ ೧೪
(ಅನಂತನಾಥಪುರಾಣಂ, ೭–೩೩.)

ತೆರೆಗಯ್ಯಿಂ ತುಡುಕುತ್ತುಮೊಳ್ದೊಡೆಯುನಾದಂ ನೀವಿಯಂ ನೀವಿ ಬಿ
ತ್ತರಿಸುತ್ತುಂ ವಳಿಯಂ ಪಳಂಚಿಱಿಯುತುಂ ವಕ್ಷೋಜಮಂ ಸಿಳ್ಕಿ ನೇ ।
ವರಿಸುತ್ತುಂ ನೆಲೆವೆರ್ಚೆ ಕಾಮುಕನವೊಲ್ ನೀರೇಱುತಿರ್ದತ್ತು ತ
ತ್ತರುಣೀಸಂಕುಳಮೆಲ್ಲಮೀಗಳೊಳಗಾಯ್ತೆಂಬಂತೆ ಪದ್ಮಾಕರಂ ॥ ೧೫
(ಚಂದ್ರಪ್ರಭಪುರಾಣಂ, ೭–೧೨೬.)

ಇದು ಪಿರಿದುಂ ವಸಂತ[12]ಸಖ[12]ಯೌವನರತ್ನನಿಧಾನಮಂತದ
ಲ್ತಿದು ಕುಸುಮಾಸ್ತ್ರಶಸ್ತ್ರಚಯಕೋಶಮ[13]ಹೀ[13]ಗೃಹಮಂತದಲ್ತು ಮ ।

1 ಕ (ಕ.ಖ.ಬ). 2 ಳಿ (ಖ.ಬ). 3 ಸುಯ್ (ಅ). 4 ಕ್ಕರ್ತ (ಖ.ಬ). 5 ಳೀಚಲಲ್ಲಾಸ್ಯ (ಖ.ಬ). 6 ವ (ಖ.ಬ). 7 ಲ್ವ (ಕ.ಖ.ಬ) 8 ಟೆ (ಅ). 9 ಡ (ಅ). 10 ಳೆದು (ಅ). 11 ಕ್ಕಿ (ಅ). 12 ಸಖಿ (ಅ). ಸಿಖ (ಕ). 13 ಹಾ (ಖ.ಬ).

ತ್ತಿದು ರತಿನಾಥಕಲ್ಪಲತಿಕಾಪ್ರ[1]ಕರ್ಶೈ[1]ಕ ಕೃತಾಲವಾಲಮಂ
ಬುದನೆನಿಸಿತ್ತು ಸಂದಣಿಸಿ ನಿಂದಬಲಾವಳಿಯಿಂದೆ ಪೂಗೊಳಂ ॥ ೧೬

(ಚಂದ್ರಪ್ರಭಪುರಾಣಂ, ೭–೧೨೭.)

ಕೀರದ ಹಂಸದ ಪಿಕದ ಚ
ಕೋರದ ಚಕ್ರಾಹ್ವದಂತೆ ಮಾಡಿದ ಗರುಡೋ ।
ದ್ಗಾರದ ಮುತ್ತಿನ ನೀಲದ
ಹೀರದ ಮಾಣಿಕದ [2]ಪೊಳೆವ[2] ಜೀರ್ಕೊಟವೆಗಳಂ ॥ ೧೭

(ಚಂದ್ರಪ್ರಭಪುರಾಣಂ, ೭–೧೨೮.)

ಚರಣೋಪಾಸನೆಗೆಯ್ದು ಮೆಲ್ಲನೆ ಕಟಾಂತರ್ಭಾಗ[3]ದಿಂ[3]ದೂರುವಂ
ತೆರೆಗಯ್ಯಿಂ ಪೊಡೆದೇಱನೂಂಕಿ ಪುಳಕಶ್ರೀಯಂ ತ[4][ನೂಲೇ][4]ಱೆಯೊಳ್ ।
ವರನಾರೀಜನಕುಂಟುಮಾಡಿ ಸಲಿಲಕ್ರೀಡಾಸಮುದ್ಯೋಗವೊಳ್
ಸುರತೋದ್ಯೋಗಿಯ ಪಾಂಗಿಯಿಂದ ಕಡುಚೆಲ್ವಂ ತಾಳ್ದುದಬ್ಜಾಕರಂ ॥ ೧೮

ನಿಱಿಯಂ ಸೂಸಿ ಕಲಂಕಿ ನುಣ್ದೊಡೆಗಳೊಳ್ ಕಯ್ಯಿಕ್ಕಿ ಮೆಯ್ವೆರ್ಚುತುಂ
ಪೊಱವಾಱಂ ಪರಿದೇಱಿ ಪೊಕ್ಕು ಪೊಕ್ಕುಳೊಳಪೊಕ್ಕೆಯ್ತಂದು ಸವ್ಯಾನಮಂ ।
ತೆಱೆದುತ್ತುಂಗ ಕುಚಾಗ್ರಮಂ ತುಡುಕಿ ಗಾಢಾಲಿಂಗನಂಗೆಯ್ದು ಕೈ
ಸೆಱೆಗೊಂಡತ್ತು ತರಂಗಸಂಹತವಿಟಾನಂಗೋದ್ಭವಕ್ರೀಡೆಯಂ ॥ ೧೯

ತುಡಿಸುತ್ತುಂ ನೀರನಂಗದ್ಯುತಿಯಿನವಯವಚ್ಛಾಯೆಯಿಂ ತಮ್ಮನಂದಿ
ರ್ಮುಡಿಸುತ್ತುಂ ನೇತ್ರನೀಲೋತ್ಪಲದ ನೆಟಲ ಬಂಬಲ್ಗಳಿಂ ನೆಯ್ದಿಲಂ ನೂ ।
ರ್ಮುಡಿಸುತ್ತುಂ ವಕ್ತ್ರಕಂಜಂಗಳೊಳೆ ಕಮಲಪುಂಜಂಗಳಂ ಕೂಡೆ ಸಾಸಿ
ರ್ಮುಡಿಸುತ್ತುಂ ಪೊಕ್ಕುದಬ್ಜಾಕರಮನೊಲವಿನಿಂ ಕಾಂತಕಾಂತಾಕದಂಬಂ ॥ ೨೦

(ಲೀಲಾವತಿ, ೧೩–೧೧೬.)

ಲಲನೆಯರ ನೊಸಲ ಕದಪಿನ
ಮೊಲೆಗೆಲದ ಪೊದಟ್ದ ಬೆಮರಬಿಂದುಗಳಾಗಳ್ ।
ಜಲಕೇಳಿಗೆಳಸಿದುದನಱಿ
ಗಲಿಪಲೊಡಂ ತಳರ್ದು ಕೊಳಕೆ ನೃಪಕಳಹಂಸಂ ॥ ೨೧

ತೆರೆಗಳ್ ವಕ್ಷೋಜಘಾತಕ್ಕಗಿದು ತೆಗೆವವೋಲ್[5]ಮೀ[5]ಱೆ ಮರ್ಯಾದೆಯಂ ವಾ
ರಿರುಹಂಗಳ್ ವಕ್ತ್ರಚಂದ್ರಪ್ರಭೆಗೆ ಬೆ[6]ಗಡು[6]ಗೊಂಡಂತೆ ನೀರೊಳ್ ಮುಱುಂಗು ।

---

[1] ಮದ್ಯೆ (ಕವಿಚರಿತ್ರೆ ಸಂ ೧=೩೭-೮). [2] ಪಲವು (ಖ.ಬ). [3] ಮಂ (ಕ). [4] ನುರ್ಲೆ (ಕ.ಖ.ಬ). [5] ನೀ (ಖ.ಅ). [6] ಡಗು (ಬ).

ತ್ತಿರೆ ಹ[1]ಸ್ತಾಂಭೋಜದಿಂ[1]ದುತ್ಪಲದಳಿಕುಳಮಂ ಸೋವುತುಂ [2]ಪೊ[2]ಕ್ಕುದಬ್ಜಾ
ಕರಮಂ ಕಾಂತಾಜನಂ ಪೆರ್ಚಿ[3]ಸುತುಮುಲಘನಕಾಂಚೀಪದಾಪೂರದಿಂದಂ[3] ‖ ೨೨

(ಲೀಲಾವತಿ, ೧೩–೧೧೭.)

ನಿಱಿ ತೆಕ್ಕಿದರಳೆ ತೆರೆಗಳ್
ಪೊಱವಾಱಿಂ ಭೋಂಕನಪ್ಪೆ ಘನನುಣ್ಬೊಡೆಯಂ ।
ನಿಱಿ ಸೋಂಕಿ ಸೋಂಕೆ ಕೊಳನಂ
ತುಱುಗೆವೆಗಳ್ ತುಱುಗೆ ಪೊಕ್ಕುದಬಲಾನೀಕಂ ‖ ೨೩

ತೆರೆಗಯ್ಗಳಿಂದಮಾಂತುದು
ಸರೋವರಂ ನಿಱಿಯ ತೆಕ್ಕೆಯಂ ಮದನಮಹಾ ।
ಗುರುವೋದಿಸಲ್ಕೆ ಬಿರ್ಚಿದ
ಸುರತದ ಹೊತ್ತಗೆಯನಾಂತ ಶಿಷ್ಯರ ತೆಱದಿಂ ‖ ೨೪

ಪುದಿದಿರೆ ಪಕ್ಷದವೋಲ್ ಮೃಗ
ಮದಪತ್ರಂ ಕಾಂತಕರಜ ಕುಲಿಶಕ್ಷತಕ ।
ಳ್ಕಿದವೋಲ್ ಪೊಕ್ಕವು ಕೊಳನಂ
ಬುದಧಿಯನಬಲೆಯರ ಕಠಿನಕುಚಕುಲಗಿರಿಗಳ್ ‖ ೨೫

ಕಳನೂಪುರ ನಿನದಂಗಳ
ನೆಳವೆಂಡಿರ್ ಬಯಕೆಗೊಟ್ಟರಕ್ಕುಮೆ ಹಂಸಾ ।
ವಳಿಗನೆ ಕೊಳನಂ ಪೊಕ್ಕಾ
ಗಳೆ ಮಾಣ್ದವು ಗಾಡಿವಡೆದ ನೇವುರದನಿಗಳ್ ‖ ೨೬

ಲಲಿತಂ ಕಾಮುಕನಂತೆವೊ
ಲೊಳಪೊಕ್ಕೊಳ್ಬೊಡೆಯನೆಱವಿ ಕಾಂಚೀಪದಮಂ ।
ಬಳಸಿ ವಿಟನಂತೆ ನಾಭಿ
ಸ್ಥಳದೊಳ್ ನೆಲೆಗೊಂಡು ನಿಂದುದಾ ಕಾಸಾರಂ ‖ ೨೭

ಅವರೋ[4]ಹ[4]ಪ್ರಮದಾಕದಂಬವಿ[5]ದ[5]ಳತ್ಕಾಶ್ಮೀರಸಾರಂ ಮೃಗೋ
ದ್ಭವಕ[6]ಲ್ಪಂ[6] ಘನಸಾರರೇಣುಪಟಲಂ ಶ್ರೀಖಂಡಜಂ ಬಾ[7]ಳಮೆಂ[7] ।

---

[1] ಸ್ತಾಬ್ಜಂಗಳಿಂ (ಅ). [2] ಮಿ (ಕ.ಖ.ಬ). [3] ಸಿದುದಲಘುಕಾಂತಾಪದಾಪಾತದಿಂದಂ (ಖ.ಬ). [4] ಧ (ಅ). [5] ಗ (ಅ). [6] ಲ್ಕಂ (ಗ). [7] ಳೆಯಂ (ಅ).

ಬಿವಱಿಂ [1]ತೀವೆ[1] ತರಂಗಮಾಲೆ ರತಿ ಕಂದರ್ಪಂಗೆ ತೀವಿ[2]ಟ್ಟ[2] ಬ
ಣ್ಣವುರಂ ತಾನೆನೆ ಕಣ್ಗೆ ಮಾಡಿದುದು ಕಾಸಾರಂ ಸುಖಾಸಾರಮುಂ ॥ ೨೮

(ಅನಂತನಾಥಪುರಾಣಂ, ೭–೫೨.)

ಅಡರೆ ಕವಲ್ತುದೊಂದೆಡೆ ಮೃಗೋದ್ಭವದಿಂ ಬೆಳರ್ವಟ್ಟು ನಿಂದುದೊಂ
ದೆಡೆ ಮಲಯೋದ್ಭವಪ್ರಸರ[3]ದಿಂ ಕದಡಿಂ[3] ಕಡುಗೆಂಕಮಾದುದೊಂ ।
ದೆಡೆ ನವಕುಂಕುಮದ್ರವದಿನುರ್ಬಿಪ ಕ[4]ರ್ಪಿಡಿದಿ[4]ರ್ಪನಾಳ್ದುದೊಂ
ದೆಡೆ ಪರಿಮಿಶ್ರಿತಾ[5]ರ್ದ್ರ[5]ಮಹಿಷೀ ರಸದಿಂ ಸರಸೀವಿಭಾಗದೊಳ್ ॥ ೨೯

(ಶಾಂತಿಪುರಾಣಂ, ೮–೨೯.)

ತೊಟ್ಟನೆ ಮಂಗಳಾನಕರವಂ ನೆಲೆವೆರ್ಚೆ ಸರಿತ್ತಟಂಗಳೊಳ್
ಕಟ್ಟಿದಿರಾಗಿ ಸಾರ್ಚೆ ನೃಪವಲ್ಲಭನಂ ಪೊಸಪೂವಿನಿಂದಮಾ ।
ಯ್ದಿಟ್ಟೊಡನಾರ್ದು ವಾರವಧುವರ್ ಜಳಯಂತ್ರದಿನೊತ್ತೆ ಚಿತ್ರಮಂ
ನಿಟ್ಟಿಸಿ ಬಂದು ಪತ್ತಿದುವು ಸಂಧಿಸಿ ಕುಂಕುಮವಾರಿಧಾರೆಗಳ್ ॥ ೩೦

ಪರಿದೊಳಪೊಕ್ಕು ಜೀರ್ಕೊಳ[6]ವೆ[6]ಯಂ ತೆಗೆ[7]ದೆ[7]ತ್ತಿದ ಕಯ್ಯೊಳೊರ್ವರೊ
ರ್ವರನಿರದೊತ್ತೆ ಪಂಜರಿಸೆ ಮೇಲೆ ಮುಸುಂಕುವ ಕುಂಕುಮಾಂಬುಸಂ ।
ಕರದೊಳದೊಂದು ಕೆಮ್ಮುಗಿಲ ಕಾವಣದೊಳ್ ಕುಡುಮಿಂಚುಗಳ್ ತಡಂ
ಬರಿ[8]ದ[8]ವೊಲೇಂ ಬೆಡಂಗ[9]ಮರ್ದುದೋ[9] ರುಚಿ[10]ಮದ್ವಿ[10]ಚಳಲ್ಲತಾಂಗಿಯರ್ ॥ ೩೧

(ಅನಂತನಾಥಪುರಾಣಂ, ೭–೨೮.)

ಮಿಸು[11]ಪಲ್[11] ತೋಳಪೊದಲ್ ತುಳುಂಕೆ ಮೊಲೆ ಮುಯ್ವಂ ಮೀಱೆ ಗಾತ್ರಾ
ಪ್ರಸರಂಬೆತ್ತಿರೆ ಕೊಂಕಿ ಬ[12]ಳ್ಕೆ[12] ನಡು ಕೊಂಬಂ ತೀವಿಕೊಂಡೆತ್ತಿ ಪೂ । [ಪರಂ
ಣಿಸಿ ತನ್ನಂ ಬಿಡೆ ಪೊಯ್ದು ಪೋಪವಳ ನಿಂದೊಡ್ಡೊಡ್ಡೆನುತ್ತೊರ್ವಳೊ
ಡ್ಡಿಸಿ ಪೊಯ್ಯಲ್ ನಿಮಿರ್ದೊಂ[13]ದೆ[13] ಭಾವದೊಳೆ ಭಾವೋದ್ಭೂತನಾದಂ ಸ್ಮರಂ ॥

(ಅನಂತನಾಥಪುರಾಣಂ, ೭–೨೯.)

ಮಂಡಳಿಗೊಂಡು ಸಿಂಪಿಸುವ ಕುಂಕುಮವಾರಿಯ ಬೆನ್ನ ಕೆಂಪು ಕೈ
ಕೊಂಡು ದುಕೂಲಚೇಲದ ವಿಲಾಸಿನಿಯರ್ಕಳ ದೇಸೆ [14]ತಂ[14]ದುದಿಂ ।

---

[1] ತೇಂಗೆ (ಅ). [2] ರ್ದ (ಕೆ.ಖ.ಬ). [3] ದೊಳ್ ಮೂದದಿಂ (ಕ.ಖ). [4] ರ್ಪಿನದಿ (ಅ). [5] ದ್ರಿ (ಖ.ಬ). [6] ವಿ (ಖ.ಬ). [7] ದೊ (ಕ.ಖ.ಬ). [8] ವ (ಅ). [9] ಡರ್ದರೋ (ಅ). [10] ರು (ಖ.ಬ). [11] ಪಂ (ಅ). [12] ಳ್ಕಿ (ಖ.ಬ). [13] ದ (ಅ). [14] ವಂ (ಖ.ಬ).

ದುಂಡಿಗೆ ಸಾಧ್ಯಮಾಯ್ತೆನಗೆ ಮೂಜಗಮೀ ಜಲಕೇಳಿಯಿಂದಮೆಂ
ದುಂಡಿಗೆಯೊತ್ತಿ ತೋಱಿಸಿ ತೆರಳ್ಚಿದನಂಗಜನೆಂಬ ಭಂಗಿಯಂ ॥ ೩೩

(ಅನಂತನಾಥಪುರಾಣಂ, ೭–೩೦.)

ಇಟಿಪಿದ ಕಟಾಹಶತದೊಳ್
ಸುಟಿಸುಟಿದೋರೊರ್ಮೆ ಮೊಗೆಯಲೆ[1]ಯ್ದುವ[1] ನೀರ್ ಜೀ ।
ಕೆರ್ಱಟಿವೆಯ ಕೊಂಬಿನ ಜಂತ್ರದ
ಘಟಿಯು[2]ಕ್ಕೆಂ ಪಿ[2]ರಿದೊ ನೃಪನ ವನಿತಾನಿವಹಂ ॥ ೩೪

(ಅನಂತನಾಥಪುರಾಣಂ, ೭–೩೧.)

ಜಳಜಾತದ್ವಯಮೇತಮೆತ್ತಿದಪುವಂಭೋಜಾಳಿಗೆಂಬಂತೆ ಕೆಂ
ದಳಿರ್ಗಳ್ಗೊಂದಳಮರ್ಘ್ಯಮಿತ್ತಪುವು ಶೀತದ್ಯೋತಿಗೆಂಬಂತೆ ಕೋ ।
ಮಳೆಯರ್ ಕೆಂದಳದಿಂ ಮೊಗಕ್ಕೆ ಜಳಮಂ ತುಳ್ಕಾ[3]ಡಿ ಮು[3]ಟ್ಕಾಡಿದರ್
ಪ್ರಳಯಕ್ಷುಬ್ಧಮನೋ[1]ಜವಾರ್ಧಿ[1]ಗಳೊಳೆತ್ತಲ್ ನೋಡೆ ಚಿತ್ತಪ್ರಿಯಂ ॥ ೩೫

(ಅನಂತನಾಥಪುರಾಣಂ, ೭–೩೬.)

ಸುರದೀರ್ಘಿಕೆಯೊಳ್ ಕರಪು
ಷ್ಕರದಿಂದಭ್ರಮುಮನಭ್ರಮೂಪತಿ ತಳಿವಂ ।
ತಿರೆ ಜಳಯಂತ್ರದೆ ತಳಿದಂ
ಸರಸಿಯೊಳರಸಂ ಶಶಿಪ್ರಭಾವಲ್ಲಭೆಯಂ ॥ ೩೬

(ಚಂದ್ರಪ್ರಭಪುರಾಣಂ, ೭–೧೨೯.)

ಜಲಯಂತ್ರಮನೊತ್ತೆ ನೃಪಂ
ಲಲನೆಯ ಕುಚಯುಗಳ ಮಧ್ಯದಿಂದಿಟಿಯಲ್ ತ ।
ಜ್ಜಳಕೆ ತೆಱಪೀಯದಿರ್ದ
ತ್ತೊಳಕೊಂಡ ಪಯೋಧರಾಖ್ಯೆಯಂ ಪ್ರಕಟಿಪವೋಲ್ ॥ ೩೭

(ಚಂದ್ರಪ್ರಭಪುರಾಣಂ, ೭–೧೩೦.)

ನಾರಿಯ ಮೊಗಮಿನನೊತ್ತುವ
ಧಾರಾಪಾತಕ್ಕೆ ಬೆರ್ಚಿ ಜಿತವಾರಿರುಹಂ ।
ವಾರಿರುಹದ ಮಱೆಗೊಂಡುದು
ಭೀರುವನೋಲಗಿಸಿದರ್ಗೆ ಪೇೞ್ ಬಲಮುಂಟೆ ॥ ೩೮

---

[1] ಯ್ದುವೆ (ಅ). [2] ಕ್ಕನಿವಿ (ಅ). [3] ಡೆತು (ಅ). [4] ಭವಾಬ್ಧಿ (ಅ).

ಮಡದಿಯ ಮೇಲಿಳಾಧಿಪತಿ ಕತ್ತುರಿನೀರ್ಗಳನೊತ್ತೆ ಕೂಡೆ ಪಾ
ಯ್ದಡಸಿದ ಧಾರೆಯಿಂ ವದನಪಂಕರುಹಂ ಮಱಿದುಂಬಿವಾಲೆಯುಂ ।
ಪಡೆದುದು ಕರ್ಣಪೂರದಸಿತೋತ್ಪಲಮಂಜರಿ ನೀಳನಾಳಮಂ
ಪಡೆದುದು ಮೌರ್ವಿಯಂ ಪಡೆದುದಾಕೆಯ ಮಧ್ಯಮನೋಜಕಾರ್ಮುಕಂ ॥ ೩೯

(ಅನಂತನಾಥಪುರಾಣಂ, ೭–೪೧.)

ತರಳಾಪಾಂಗಲಸದ್ವಿಲಾಸರಸದಿಂದೋರೊರ್ಮೆ ಲೀಲಾಪ್ರತಿ
ಸ್ಫುರಿತಭ್ರೂಯುಗವಿಭ್ರಮೈಕರಸದಿಂದೋರೊರ್ಮೆ ಸಸ್ನೇಹಭಾ ।
ಸುರಚಿತ್ತಪ್ರಸಭೋತ್ಥಭಾವರಸದಿಂದೋರೊರ್ಮೆ ಮಾದೇವಿ ಭೂ
ವರನಂ ಸಿಂಪಿಸಿದಳ್ ಸುಗಂಧರಸದಿಂದೋರೊರ್ಮೆ ತತ್ಕೇಳಿಯೊಳ್ ॥ ೪೦

(ಚಂದ್ರಪ್ರಭಪುರಾಣಂ, ೭–೧೩೨.)

ಪ್ರಮದೆಯರಂ ಮನೋಭವನೆ ಸೂೞಱಿದೆಚ್ಚಪನಗ್ನಿಬಾಣದಿಂ
ಹಿಮಕರಬಾಣದಿಂ ತಿಮಿರಬಾಣದಿನೆಂಬಿನಮಿಂಬುವೆತ್ತುದೇಂ ।
ನಿಮಿರ್ದುರ್[1]ವೊ[1] ಲೀಲೆಯಿಂದೆ ಜಳಯಂತ್ರಮನಂದು ಮಹೀಶನೊ[2]ತ್ತೆ[2] ಕುಂ
ಕುಮಜಳ ಚಂದನೋದಕ ಮೃಗೋದ್ಭವ ವಾರಿನಿಯುಕ್ತಧಾರೆಗಳ್ ॥ ೪೧

(ಚಂದ್ರಪ್ರಭಪುರಾಣಂ, ೭–೧೩೩.)

ಇಟ್ಟಳಮಿಟ್ಟೞಿಮುಳಿಸಿಂ
ದಿಟ್ಟಳ್ ಕವಿರಾಜ[3]ಹಂಸ[3]ನಂ ಕಡೆಗಣ್ಗಳ್ ।
ನಟ್ಟ ಬೞಿವಿಡಿದು ನನೆಗಣೆ
ನಟ್ಟವೊಲಿರೆ ತಳದೊಳಡಸಿ ತೀವಿದ ನನೆಯಿಂ ॥ ೪೨

(ಲೀಲಾವತಿ, ೧೩–೧೫೮.)

ಸವತಿಯ ಮೇಲೆ ಜೀರ್ಕೊೞವೆಯಂ ತೆಗೆದೊತ್ತೆ ಮನಃಪ್ರಿಯಂ ಕಲಂ
ಕುವ ಬಗೆ ಕೆಂಕಮಾದ ಕಡೆಗಣ್ ತಳಿರ್ವಣ್ಣಮನಾಳ್ದ ತೆಳ್ಗದಂ ।
ಪವಿರಳ ಘರ್ಮವಾರಿ ಮೆಱೆವನ್ನಮದೊರ್ವಳೞಲ್ದು ಸುಯ್ಯೆಯುಂ
ಯುವತಿ ಕಡಂಗಿ ಕೋಪರಸದೋಕುಳಿಯಾಡಿದಳಿಕ್ಷುಚಾಪನೊಳ್ ॥ ೪೩

(ಅನಂತನಾಥಪುರಾಣಂ, ೭–೪೨.)

ಬರೆ ತೆಗೆದೊತ್ತೆ ಜೀರ್ಕೊೞವೆಯಿಂ ಪ್ರಿಯನೊತ್ತಿದ ವಾರಿಧಾರೆ [4]ತ
ಳ್ತಿರೆ[4] [5]ಚಳ[5]ಚೂಚುಕಾಗ್ರದೊಳೆೞಲ್ತರೆ ಕರ್ಚಿ ಮೃಣಾಳನಾಳಮಂ ।

---

[1] ದೊ (ಖ.ಬ). [2] ತ್ತಿ (ಖ.ಬ). [3] ಮಲ್ಲ (ಅ) [4] ನೀಳ್ದಿರೆ (ಅ).
[5] ಬರ (ಬಿ).

ಬೆರಸಿದ ಜಕ್ಕವಕ್ಕಿ ಕುಣಿದಾಡುವವೊಲ್ ಕುಚಯುಗ್ಮ[1]ನರ್ತನಂ[1]
ತರಳತರಂಗ[2]ದಂಗಣದೊಳೇ[2]ನೆಸೆದಿರ್ದುದೊ ದೀರ್ಘನೇತ್ರೆಯಾ ॥ ೪೪

(ಲೀಲಾವತಿ, ೧೩–೧೪೬.)

ಬಿರಿವಿನಮೆನ್ನ ಚಿತ್ತಮಿರುಳುಂ ಪಗಲುಂ ಖಳ ನಿನ್ನ ದೂಸಱಿಂ
ಸ್ಮರನಿಸೆ ತಳ್ತು ತಾಗುವಲರಂಬುಗಳೆಯ್ದುವೆ ನೀನದೇಕೆ ನಿ।
ಷ್ಕರು[3]ಣ[3] ಕರಾಬ್ಜಯಂತ್ರಮುಖಮುಕ್ತಸಿತಾಂಬುಗಳಿಂ ಬೆಗಟ್ಟಿನಂ
ಸುರಿವಿನಿಸಿಲ್ಲದೆನ್ನೆರ್ದೆಯನೋವದೆ ನೋಯಿಸುವೈ ಮನಃಪ್ರಿಯಾ ॥ ೪೫

(ಲೀಲಾವತಿ, ೧೩–೧೫೫.)

ಕಿಂಜಲ್ಕಕೆ [4]ಕೆದಱುವಿನಂ
ಕಂಜದಿನುಱಿ[4] ಪೋದುವಂತೆ ಕೆಂದಳದಿಂದಂ।
ನಂಬಿಕೆ ನವರಜ[5]ನೀರಜ[5]
ಮಂಜರಿಯಂ ಪೊಗೆದು ಪೋದಿದಳ್[6] ನೃಪವರನಂ[6] ॥ ೪೬

(ಲೀಲಾವತಿ, ೧೩–೧೫೬.)

ಕತ್ತುರಿನೀರಿಂ ಕರ್ಪಂ
ಪೆತ್ತಂಗಂ ಕುಂಕುಮಾಂಬುವಿಂ ಕಡುಗೆಂಪಂ।
ಪೊತ್ತ ನಿಱಿ ಮೆಱೆಯೆ ತಳಿರಂ
ಸುತ್ತಿದ ವನಚರಿಯನೊರ್ವಳನುಕರಿಸಿರ್ದಳ್ ॥ ೪೭

(ಚಂದ್ರಪ್ರಭಪುರಾಣಂ, ೭–೧೩೪.)

ಘುಸೃಣರಸಂ ಪೊಲ್[7]ಯೆಡೆ[7]ಯಿಂ
ದಸಿಯಳ [8]ಬಾಸೆವಿಡಿದಿಟಿದು[8] ಸೊಗಯಿಸಿದುದು ತೆ।
ಳ್ವಸಿಱ ಪೊಱಗಣ್ಗೆ ಮಿಸುಗುವ
ವಿಸರತ್ತಾಂಬೂಲರಾಗರಸರೇಖೆಯವೊಲ್ ॥ ೪೮

(ಚಂದ್ರಪ್ರಭಪುರಾಣಂ, ೭–೧೩೫.)

ಸರಸಿಜದ ಸಿರಿಯನಾನಪ
ಹರಿ[9]ಸೆಂ[9] ಮುನ್ಮುಖದಿನದುವೆ ನಿಜಮೆಂದು ತನೂ।

---

[1] ಮಂಡಲಂ (ಕ.ಖ.ಬ). [2] ರಂಗದೊಳದೇ (ಅ). [3] ಣ (ಅ). [4] ಮಿಗೆ ಕೆದಱುವ ಕಿಂಜಲ್ಕದೆ (ಅ). [5] ನಿರಜೋ (ಖ.ಬ). [6] ಮಾನದನಂ (ಅ). [7] ಯುಲೆ (ಖ.ಬ). [8] ನಸುಬಾಸೆವಿಡಿದು (ಖ ಬ). [9] ಸಿಯೆ (ಖ.ಬ).

ದರಿ [1]ತಡಗುಂದಿದ ಪೊಗದವೊ[1]
ಲರಸನ ಕೆಲದಲ್ಲಿ ಮುೞುಗಿದಳ್ [2]ನಲಿದೊ[2]ರ್ವಳ್ ॥ ೪೯
(ಚಂದ್ರಪ್ರಭಪುರಾಣಂ, ೭-೧೩೭.)

ಸರ[3]ಸಿಜದೆಲೆಗೊಡೆ[3]ಯಂ ಪಿಡಿ
ದರಸನ ನೀರ್ವೊಯ್ಸೆ ನಿಂದು ಕು[4]ಸಿ[4]ದಂತೊರ್ವಳ್ ।
ಮರಕತದ ಹರಿಗೆಯೋಜೆಯ
ನರಲಂಬನ ಮುಂದೆ ಮೆಱೆವ ರತಿಯುವೊ[5]ಲಿರ್ದ[5]ಳ್ ॥ ೫೦
(ಅನಂತನಾಥಪುರಾಣಂ, ೭-೪೩.)

ಮುರಿದೆಡಗೈ ನೀವಿಯನೋ
ಸರಿಸಿರೆ ಬಲಗಯ್ಯನೊಡ್ಡಿ ಧಾರೆಗದೊರ್ವಳ್ ।
[6]ತರಲಾರ್ತಳು[6]ಭಯಕರದಿಂ
ಪ[7]ರಿವೃ[7]ತದೊಳ್ ನಿಂದ ನರ್ತಕೀವಿಭ್ರಮಮಂ ॥ ೫೧
(ಅನಂತನಾಥಪುರಾಣಂ, ೭-೪೪.)

ಕೋಕನದವದನೆ ಜಲಧಾ
ರಾಕದನಕ್ಕಾನಲಾಱದೊರ್ವಳ್ ಮೇಲ್ವಾ ।
ಯ್ದೋಕುಳಿಯ ನೆವದಿನಪ್ಪಿ ಮ
ಹೀಕಾಂತನೊಳಂಗಸಂಗಸುಖಮಂ ಪಡೆದಳ್ ॥ ೫೨
(ಅನಂತನಾಥಪುರಾಣಂ, ೭-೪೫)

ನೀರ್ ಮೊಗಸಿ ಪೊಯ್ಯೆ ಬಿರ್ಚಿದ
ಸೋರ್ಮುಡಿಯೊಳೆ ಮುಸುಕೆ ನಿಜಮುಖಾಬ್ಜಮನಿನಿಸಂ ।
ಕಾರ್ಮುಗಿಲೆಳಸಿದ ಹಿಮರೋ
ಚಿರ್ಮಾಲೆವೊಲೆಸೆದುದಸಿಯಳಾನನಬಿಂಬಂ ॥ ೫೩
(ಅನಂತನಾಥಪುರಾಣಂ, ೭-೪೭.)

ಅರಸನ ಮೇಲೆ ಭೋರ್ಗರೆದು ರಾಣಿಯವಾಸದ ಪೆಂಡವಾಸದಾ
ದರದ ಬೆಡಂಗಿಯರ್ ಮಳಯಜಾಂಬುಮಿಳದ್ಘನಸಾರವಾರಿಯಂ
ಸುರಿಯೆ ಮನೋಜಪುಷ್ಪಲತಿಕಾಪ್ರಕರಂ ಮಕರಂದವರ್ಷಮಂ ।
ಸುರಿವ ನಮೇರು ಭೂರುಹದವೋಲ್ ಮೆಱೆದಂ ನರಲೋಕಚಂದ್ರಮಂ ॥ ೫೪
(ಅನಂತನಾಥಪುರಾಣಂ, ೭-೪೮.)

---

[1] ತಂಡಗುಂಡಿಪುಗುವವೊ (ಅ). [2] ಮತ್ತೊ (ಖ.ಬ). [3] ಸೀರುಹದೆಲೆ (ಕ.ಖ.ಬ). [4] ನಿ (ಅ). [5] ಲೆಸೆದ (ಅ). [6] ತರಳೋತ್ತರೆ (ಖ.ಬ). [7] ರಭ್ಯ (ಕ.ಖ.ಬ.).

ಸುಲಲಿತ ಕಿಂಕಿರಾತ ನವಮಂಜರಿಯಂತಿರೆ ಕರ್ಣಪಾಳಿ ಕೆಂ
ದಳಿರ ತುಱುಂಬಿ[1]ನಂ[1]ತೆಸೆಯೆ ಸೋರ್ಮುಡಿ ಮೂಡುವ ಚಂದ್ರನಂತೆ ಪ।
ಜ್ವಳಿಸೆ ಮುಖೇಂದು ಪೊಂಗಳಸದಂತಿರೆ ಪೆರ್ಮೊಲೆ ಕಾಂತೆ ಪೊನ್ನಪು
ತ್ತಳಿಕೆವೊಲಪ್ಪಿನಂ [2]ತಳಿದನೋಪಳ[2]ನೊಪ್ಪುವ ಕುಂಕುಮಾಂಬುವಿಂ॥ ೫೫

(ಲೀಲಾವತಿ, ೧೩-೧೪೧.)

ಜಲಮಂ ಕಾಂತನ ಮೊಗದೊಳ್
ತುಳುಂಕಲೆಂದಗಿದು ಮೊಗೆವ ಕಾಮಿನಿ ಕಯ್ಯಿಂ।
ಕಳಸಂ ಜಗುಳ್ದೊಡೆ ಮುಱು[3]ಗಿದ[3]
ಕೆಳದಿಯ ಪೆರ್ಮೊಲೆಗೆ ಪಾಯ್ದುಳಬ್ಜಾಕರದೊಳ್॥ ೫೬

(ಲೀಲಾವತಿ, ೧೩-೧೩೧.)

ಧೂರ್ತಂ ತುಳುಂಕೆ ಕತ್ತುರಿ
ನೀರ್ತುಳುಂಕಿದ [4]ಮೊಗದಿನಲೆದುವಬಲೆಯು ಮೊಲೆಗಳ್[4]।
ಸಾರ್ತಂದಗಲ್ಚಲುರ್ಚಿದ
ಕಟ್ತಲೆಯಂ ಕುಟುಕುಗೊಳ್ವ ಕೋಕದ್ವಯಮಂ॥ ೫೭

(ಲೀಲಾವತಿ, ೧೩-೧೩೪.)

ಕತ್ತುರಿಯ ನೀರನರಮುಗ
ನೊತ್ತಲೊಡಂ ಕರಿಯ ಕಱಿಯ [5]ಕಾಮಿನಿ ಬೆನ್ನಂ।
ತೆತ್ತಿರ[5] ರಾಜಾವರ್ತದ
ಪುತ್ತಳಿಕೆ ಬೆಮರ್ತತೆಱದಿನೇನೊಪ್ಪಿದಳೋ॥ ೫೮

(ಲೀಲಾವತಿ, ೧೩-೧೩೫.)

ಅಲೆವನ್ನಂ ಚೌರಿವೊಲ್ ಬಿರ್ಚಿದ ಬಹಳ ಕಚಂ ಸಾರಕಸ್ತೂರಿಕಾಪಂ
ಕಿಲಮಂಭೋಧಾರೆ ಕೊಪ್ಪಿಂದಿಟಿದು ಬಳೆವಿನಂ ಕಾಂತನಂದೊತ್ತೆ ರಾಗಾ।
[6]ಕು[6]ಲೆ ಬೇಗಂ ಬಾಗಿದಳ್ ತುಂಬಿಯ ತಿರುಗೊಲೆಯೊಳ್ ಕೋದ ಕಂದರ್ಪಕೋದಂ
ಡಲತಾಸೌಭಾಗ್ಯಮಂ [7]ಸೂಸುವ ತನುಲತೆ[7] ಚೆಲ್ವಾಗೆ ತನ್ವಂಗಿಯೊರ್ವಳ್॥ ೫೯

(ಲೀಲಾವತಿ, ೧೩-೧೩೮.)

---

1 ದಂ (ಕ.ಖ.ಬ.). 2 ಸುರಿದನೋಪವ (ಖ.ಬ.). 3 ಗುವ (ಅ). 4 ಮೊಲೆಗ ಳೊಡೆವುವೆಂದಬಲೆಯುರ್ಗಳ್ (ಖ.ಬ.). 5 ಬಾಲಕಿಬಣ್ಣಂಬೆತ್ತಿರೆ (ಅ) ಕಾಮಿನಿಬೆನ್ನಂ ಪತ್ತಿರೆ (ಖ.ಬ.). 6 ದ (ಖ.ಬ.). 7 ಬೀಱುವ ತನುರುಚಿ (ಖ.ಬ.).

ವಳಿರೇಖೆವಡೆದ ಬಡನಡು
ತೊಲೆಯೆನೆ ಕುಚಜಘನಭಾರಮಂ ಕರತಳದೊಳ್ ।
ನಿಲಿಸಿ ಲತಾಂಗಿಯನೀಸಲ್
ಕಲಿ[1]ಸುವ ಪತಿ[1] ತೂಗುವಂಗಜಂಗೆಣೆಯಾದಂ॥ ೬೦

(ಅನಂತನಾಥಪುರಾಣಂ, ೭–೩೯.)

ಮಾರಮುಖನೆತ್ತೆ ಸರಸೀ
ತೀರಕ್ಕಂ ಕಾಮ ಮುಂದುಗಾಣಲ್ ನೆವದಿಂ ।
ನೀರಂ ಕೊಳ್ವ ಮುಟುಂಗುವ
ವಾರಿಜಲೋಚನೆಯನಪ್ಪಿ ಭಾವುಕನಾದಂ ?॥ ೬೧

ಪೊಳೆವೆಳವಾಳೆ ಚುಂಬಿಸಿ ಮುಟುಂಗಿರಲಂಜಿ[2]ದಸೆಯ್ದೆ ಮೇ[2]ಲೆ ಮೆ
ಯ್ಗೊಳಿಸಿದ ನಾಗವಟ್ಟಣಿಗೆ ನಾಂದು ಪಗಿಲ್ತರೆ ನಾಣ್ಚಿದಳ್ ಕುಚಂ ।
ಗಳ ಕೆಲದೊಳ್ ಕವಲ್ತ ನಖರೇಖೆಗೆ ಬೆನ್ನಗಡುವ್ರಣಕ್ಕೆ ಕಂ
ಚುಳಿಕೆವೊಲಾಗೆ ರಾಗಿಸಿದಳೊತ್ತಿದ ಕುಂಕುಮಪಂಕಧಾರೆ[3]ಯಿಂ[3] ॥ ೬೨

(ಅನಂತನಾಥಪುರಾಣಂ, ೭–೩೭.)

[4]ತುಳ್ಕುವ ನಲ್ಲಳ್ ನೀರ್ವೊರ್ಗ
ಲಳ್ಕಿದವೋಲ್ ಮುಟುಗೆ ಮುನ್ನ ಕಣ್ಬೇಟದವಳ್[4] ।
ತುಳ್ಕಿದೆಡೆಗೆಯ್ದೆ ಚುಂಬಿಸಿ
[5]ತುಳ್ಕಾಡಿ ಮರಳ್ದು[5] ಮೂಡಿದಂ [6]ಶರ[6]ನೊರ್ವಂ ॥ ೬೩

(ಅನಂತನಾಥಪುರಾಣಂ, ೭–೩೮.)

ತುಂಗನಿತಂಬದಿಂ ಕುಚದ ಬಿಣ್ಪೊಱೆಯಿಂ ಪೊಡರಲ್ಕಮಾಱದಿ
ರ್ಪಂಗನೆಯರ್ ಸರೋಜಲದೊಳಂದವು ನೊಟ್ಟಿದುವಾಗೆ ರಾಗದಿಂ ।
ಪೊಂಗಿ ಪೊದಟ್ದು ಪಾಱಿ ಪೊಳೆದಾಡಿದರಂತೆ ಜಡಪ್ರಸಂಗದಿಂ
ದೇಂ ಗಳ ಲೋಕದೊಳ್ ಗುರುಗಮಾಗಳೆ ಲಾಘವಮಾಗದಿರ್ಕುಮೇ॥ ೬೪

(ಲೀಲಾವತಿ ೧೩–೧೨೪.)

ಕಲಸಿದಳಿಂತೀ ಕಾಮಿನಿ
ವಿಳಾಸದಿಂ ಜನರ ಮನಮನೆಂದು ಮನೋಜಂ।

---

[1] ಪವಿಟಂ (ಅ). [2] ಳೆದ್ದುವೊಯ್ದು (ಅ), ಳೆಬ್ಬಿವೆಯ್ಗ (ಖ.ಬ.). [3] ಗಳ್ (ಅ).
[4] ತುಳುಕುವ ನಲ್ಲನ ನೀರ್ವೊಯ್‌ತೆಳುಕಿದವೊಲ್ ಮುಟುಕೆ ಮುನ್ನೆ ಕಣ್ಬೇಟದವಳ್ (ಅ). [5] ಚುಳುಕಾಡೆ ಮರಳ್ಚಿ (ಅ). [6] ಸ್ಮರ (ಅ).

ಕೊಳೆ ಸುತ್ತಿಕೊಂಡು ಗುಂಡಿಗೆ
ಮುೞುಗುವವೋಲ್ಮುೞುಗಿ ಪೊೞಗಿದಂತಿರೆ ನೆಗೆದಳ್॥ ೬೫

ಉನ್ನತಪೀನಸ್ತನಯುಗ
ಳನ್ನೀರೊಳ್ ತೇಂಕೆ ತೆರೆಯೊಳುರಮಿಕ್ಕಿದಳು।
ರ್ಕನ್ನಲಿದು ಜಕ್ಕವಕ್ಕಿಯ
ಬೆನ್ನೊಳ್ ಬಿರ್ದೀಸಿಯಾಡುವಂತೊಪ್ಪಿರ್ದಳ್॥ ೬೬
(ಲೀಲಾವತಿ, ೧೩-೧೨೫.)

ಮುರಿನೆಲರೆ[1]ತ್ತೆ[1] ಮೆಯ್ದುರಿದು ತೋರಮನಾಳ್ದು ಪೊದೞ್ದು ನೀಳ್ದ ಪಂ
ಕರುಹಪರಾಗಮುಂ ಜವದೆ ಮಂದರಮಾಗೆ ಸರೋವರಾಬ್ಧಿಯಂ।
ಸ್ಮರಸುರವಲ್ಲಭಂ ಪೊಸೆದು ಪುಟ್ಟಿಸುವಿಂದುಗಳಂದದಿಂದಮೇಂ
ಕರಮೆಸೆದಿರ್ದವೋ ಮುೞುಗಿ ಮೂಡುವ ಮುಗ್ಧೆಯರಾನನೇಂದುಗಳ್॥ ೬೭
(ಲೀಲಾವತಿ, ೧೩-೧೨೩.)

ಅಲರ್ವಟ್ಟಮನಬಲೆಯರಿಂ
ತೊಲಗಿಸಿ ಮೈದೊಳೆದನಂಗದೃಷ್ಟಿಯ ತೊಡವಂ।
ಪಲವಂ ತೊಡಿಸಿದನಲ್ಲದೊ
ಡ[2]ಲೆಪಮನಿ[2]ರ್ಕ್ಮಡಿಸಿ ಸರಸಿ ಪಡೆದು[3][ದೆ][3] ಮುದಮಂ॥ ೬೮

ಉಟ್ಟ ಘನಜವಳಿ ನಾಂದಳ
ವಟ್ಟಿರೆ ಮೆಯ್ವುತ್ತೆ ತೋಱೆ ಸರ್ವಾಂಗಮುಮಂ।
ದುಟ್ಟುದು ಪೋಯ್ತೆಂದೊರ್ವಳ್
ಬಿಟ್ಟಿರ್ದ ಕಚಾಗ್ರದಿಂದೆ ಮುಸುಕಿದಳುಡೆಯಂ॥ ೬೯

ಸ್ಫುರಿತಾಂಗಂ ಸೂಸೆ ಲಾವಣ್ಯಮನೆಸೆವಲರ್ಗಣ್ ಚೆಲ್ವಮಂ ಸೂಸೆ ಬಿಂಬಾ
ಧರಹಾಸಂ ಸೂಸೆ ಬೆಳ್ದಿಂಗಳನಲಘುಕುಚಂ ಮೇಲುದಂ ಸೂಸೆ ಚಾಮೀ।
ಕರಕಾಂಚೀಮಂಜುಗುಂಜದ್ಧ್ವನಿ ಕಿವಿಗಮುದಂ ಸೂಸೆ ತಳ್ಪೊಯ್ವ ಸುಯ್ ಕ
ಸ್ತುರಿಗಂಪಂ ಸೂಸೆ ಲಕ್ಷ್ಮೀಪತಿಯ ತನುವಿನೊಳ್ ಸೂಸಿದಳ್ ನೀರನೊರ್ವಳ್॥೭೦
(ಜಗನ್ನಾಥವಿಜಯಂ, ೧೪-೧೦೪.)

ತುಳ್ಕೆ ದರಸ್ಮಿತಂ ವದನದಿಂದನುರಾಗರಸಂ ಕಟಾಕ್ಷದಿಂ
ತುಳ್ಕೆ ಕುಚಾಗ್ರದಿಂ ತುಳುಕೆ ಹಾರಮರೀಚಿಲತಾಂಗರೇಖೆಯಿಂ।

---
[1] ತ್ತ (ಖ.ಬ). [2] ಲಪಮನೂ (ಖ.ಬ). ದು (ಕ.ಖ.ಗ).

ತುಳ್ಕೆ ವಿಳಾಸವಂಗಜನ ಬಾಳ ಪೊಗರ್ ನಿಜಬಾಹುದಂಡದಿಂ
ತುಳ್ಕೆ ತುಳುಂಕಿದಳ್ ಹರಿಯಮೇಲೆ ಪೆಱಳ್ ತರಳಾಕ್ಷಿ ತೋಯಮಂ॥ ೭೧
(ಜಗನ್ನಾಥವಿಜಯಂ, ೧೪–೧೦೩.)

ಕುರುಳೊಳ್ ಕುಚದೊಳ್ ಭುಜವ
ಲ್ಲರಿಯೊಳ್ [1]ನಯಮೆ[1]ಸೆಯೆ ಪೊಳೆ[2]ಯೆ[2] ತೋಱುವ ಬಿಂಬಾ।
ಧರದೊಳ್ ವಳಿಯೊಳುರೋಜಾಂ
ತರದೊಳ್ ಕೊಳಗೊಂಡವಂಗಸಕ್ತಜಲಂಗಳ್॥ ೭೨

ತನು ಲಾವಣ್ಯರಸಂಗಳಂ ಪಸರಿಸುತ್ತಿರ್ಪನ್ನೆಗಂ ಕಣ್ಣುಮಂ
ಮನಮಂ ಪಂಕರುಹಾಕ್ಷನೊಳ್ ಪಸರಿಸುತ್ತುಂ ತೋಯಮಂ ತನ್ಮುಕುಂ।
ದನ ಮೇಲಟ್ಟಿಱುಕೆರ್ಯಿಂ ಪಸರಿಸುತ್ತಿರ್ದಳ್ ಪೆಱಳ್ ತನ್ನಮೇ
ಲೆನಿತಾನುಂ ನನೆಯಂಬುಗಳ್ ಪಸರಿಪನ್ನಂ ಕಾಮುಕೋದಂಡದಿಂ॥ ೭೩
(ಜಗನ್ನಾಥವಿಜಯಂ, ೧೪–೧೦೨.)

ಸವತಿಯಮೇಲೆ ಮುಂ ತುಳು[3]ಕಿ[3] ತನ್ನಯಮೇಲಧಿಪಂ ಬಟಿಕ್ಕೆ ತು
ಳ್ಕುವ ವಿಮಲಾಂಬುಗಳ್ ತನಗೆ ಮನ್ಮಥನಂಬುಗಳಂತಿರಲ್ಕೆ ಕೋ।
ಪವನೊಳಕೊಂಡು ತನ್ವಿ ಬಸಮಲ್ಲ[4]ದ[4] ಕೃಷ್ಣನ ಮೇಲೆ ತಾಂ ತುಳುಂ
ಕುವ ಸಲಿಲಕ್ಕೆ ಕುಂಕುಮದ ರಾಗಮನಿತ್ತಳಪಾಂಗರಾಗದಿಂ॥ ೭೪
(ಜಗನ್ನಾಥವಿಜಯಂ, ೧೪–೧೦೦.)

ಮುರಮಥನಂ ಸಿಂಪಿಸೆ ಕ
ತ್ತುರಿನೀರಂ ತನ್ಮೃಗೋದ್ಭವಾಸಿತಧಾರಾ।
ಪರಿ[5]ದಳಿತ ಪರಾಭೃ[5]ಮುಖಿ
ಹರಿಹಸ್ತಾಕೃಷ್ಟ ಕೇಶಹಸ್ತಿವೊಲೆಸೆದಳ್॥ ೭೫
(ಜಗನ್ನಾಥವಿಜಯಂ, ೧೪–೧೦೬.)

ಸಕಲಾಂತಃಪುರಕಾಮಿನೀನಿಕರನಿರ್ಯದ್ಯಂತ್ರಧಾರಾಕರಂ
ಬಕಮಂ ತಾಳ್ದುಳಿವಿಂಗೆ ಮೇಗೊಗೆದ ಮಾಣಾರ್ಳಂಗಳೆಂದಂಜೆವಿಂ।
ಡು ಕಲಧ್ವಾನಮನೆತ್ತಲುಂ ಪಸರಿಸುತ್ತೋರಂತವಂ ಪಾಱಿ ಪಾ
ಱಿ ಕರ್ದುಂಕಲ್ ಮೊದಲಿಟ್ಟುವೇಂ ಪಿರಿದೊ ವಾರಿಕ್ರೀಡನಾಡಂಬರಂ॥ ೭೬
(ಜಗನ್ನಾಥವಿಜಯಂ, ೧೪–೧೦೮.)

---

[1] ಮೆಯ್ ಮ (ಕ). [2] ದು (ಕ). [3] ಕೆ (ಖ.ಬ). [4] ದೆ (ಖ.ಬ). [5] ಕಲಿತ ಪರಾವೃತ (ಅ).

ಸವನದಿನಂಗರಾಗಮುಮಲಕ್ತಕರಾಗಮುಮೆಯ್ದೆ ಪೋಗಲಂ
ತವಯವದಲ್ಲಿ ತೋಱುವುಗುರ್ವೊರ್ಯ್ದೆಳವಟ್ಟ ವ್ರಣಂಗಳುಂ ವಧೂ।
ನಿವಹದೊಳಾವ ಮಂಡನಮುಮಂ ಗೆಲೆವಂದುವು ಮಿಕ್ಕ ಮಂಡನಂ
ಯುವತಿ ಜನಕ್ಕದೇವುದೊ ರತೋತ್ಸವಚಿಹ್ನಮೆ ದಿವ್ಯಮಂಡನಂ॥ ೭೭

(ಜಗನ್ನಾಥವಿಜಯಂ, ೧೪-೧೧೦.)

ಶ್ರುತಿಕುಮುದಂಗಳ್ ಕೇಳೀ
ಪತಿತಂಗಳ್ ಕೊಳನ ತಡಿಗೆ ಸಾರ್ದುವು ತೆರೆಯಿಂ।
ಶ್ರುತಿಮಂಡನ[1]ನಾ[1]ದೊಡ[2]ಮಾ
ಪತಿತಂ[2] ನಿರ್ಮಲರ ನಡುವೆ ಯೋಗ್ಯ[3]ನೆ[3] ಸುಟಿಯಲ್॥ ೭೮

(ಜಗನ್ನಾಥವಿಜಯಂ, ೧೪-೧೧೧.)

ನವನಖರೇಖೆಗಳ್ ಕರಿತು ಪೋದುವು ಪೆರ್ಮೊಲೆ ಬಟ್ಟು ಗುಜ್ಜುಗೊಂ
ಡವು ಬೆಳರ್ವಾಯ್ ಬೆಳರ್ತುದಧರೋಷ್ಠದ ಕರ್ಪು ಬಯಲ್ಗೆ ಬಿಟ್ಟುದೊ।
ಪ್ಪುವ ನಿಡುಗಣ್ಣ ಕೆಂಪು ಘನಮಾದುವು ಕುಂತಳವಲ್ಲಿ ಸುರ್ಕುನೀ
ಳ್ದುವು ತೆರೆ ಪೂಣ್ಮಿ ಪತ್ತಿದುವು ಸೌಂದರಿಯರ್ಕಳ ಮೆಯ್ಯೊಳುಪ್ಪಟಂ॥ ೭೯

ಕಳೆದುರು ಪತ್ರಭಂಗದ ಬೆಡಂಗುಗಳಂ ಕುಟಿಲಾಳಕಂಗಳಂ
ಬಳೆಯಿಸಿದತ್ತು ಕಣ್ಗೆಸೆವ ರಾಗಮ[4]ನೆಯ್ದಿಸಿ[4] ಕೇಶಹಸ್ತಮಂ।
ಚಳಿಯಿಸಿದತ್ತು ಮೆಯ್ಗೆ ಪುಳಕೋದಯಮಂ [5]ತಳೆ[5]ದತ್ತು ತಲ್ಲತಾ
ಲಲಿತೆಯರ್ಗಿತ್ತುದಿಂತು ಜಳಕೇಳಿ ಮನೋಭವಕೇಳಿಲೀಲೆಯಂ॥ ೮೦

(ಆದಿಪುರಾಣಂ, ೧೧-೧೫೦.)

ಮಱಸಿರ್ದಂಬರಮೆಯ್ದೆ ನಾಂದು ತನುವಂ ಪತ್ತಿರ್ದು ಕಣ್ಗೆಲ್ಲಿಯುಂ
ತೆಱಪಂ ಮಾಡೆ ಮನೋಜಚಕ್ರಿಯ ಜಯಶ್ರೀರಾಜ್ಯಚಿಹ್ನಂಗಳಂ।
ಮೆಱೆವೊಂದಂದದಿನೀಕ್ಷಣಕ್ಕೆ ಪರಮಾನಂದಾಮೃತಂ ಸಾರ್ವಿನಂ
ಮೆಱೆದರ್ ಚಕ್ರಿಯ ಮುಂದೆ ತ[6]ತ್ಕೃತಿ[6]ವಿಚಿತ್ರಾನಂಗಚಿಹ್ನಂಗಳಂ॥ ೮೧

(ಆದಿಪುರಾಣಂ, ೧೧-೧೫೩.)

ಸುರ್ಕುಟಿದುರುಳಿಗುರುಳ್ ನೆಱೆ
ಸುರ್ಕಿದ ಕುಚಚೂಚುಕಂ ಬೆಳರ್ತಧರಂ ನೀರ್।

---

[1] ಪಾ (ಅ). [2] ವೇಂ ಪತಿತರ್ (ಅ). [3] ರೆ (ಅ). [4] ನಿತ್ತುದು (ಅ).
[5] ಪಡೆ (ಅ). [6] ಕ್ಕೃತ (ಅ).

ಪೋಕುರ್ಗಳಿಯೊಳೆ ಜೋಲ್ದುಳ್ಗುಡೆ
ಸಾರ್ಕೆಯೊಳೇಂ ನೃಪನ ಮನಮನಳವಡಿಸಿದುದೋ॥ ೮೨
(ಆದಿಪುರಾಣಂ. ೧೧-೧೪೯.)

ಲಲನಾಜನಮುಗ್ಗಲಿಸಿದ
ನಲವಿಂದಂ ಬೞಲೆ ತುಳ್ಕುನೀರಾಡುವುದುಂ।
ಸುಲಿಪಲ್ಲ ಪೊಳೆಪು ತಮ್ಮೊಳ್
ನೆಲಸಿದ ತೆಱದಿಂ ಬೆಳರ್ತುವವರಧರಂಗಳ್॥ ೮೩
(ಮಲ್ಲಿನಾಥಪುರಾಣಂ, ೬-೧೨೬.)

ಕರಶಾಖಾಳಿಗಳವಚ
ತ್ತಿರೆ ಜಳಯಂತ್ರಕ್ಕೆ ಮೆಲ್ಲನಾದುವು ಪದ್ಮಾ।
ಕರ ಕೇಳಿ ಸಾಲ್ವುದೆಂಬಂ
ತಿರೆ ಕಂಪಿಸುವು[1]ವು[1] ಬೆಡಂಗಿಯರ ತನುಲತೆಗಳ್॥ ೮೪

ತೊಳಗುವ ನಾಗವಟ್ಟಣಿಗೆ ನಾಂದು ಶರೀರಮನೆಯ್ದೆ ಪತ್ತೆ ಬ
ರ್ಪೆಳೆಯುಳನೋವಿಯೇನೆಲೆಗೆ ಬತ್ತಲೆ ಬಂದಪೆಯೆಂದು ಮತ್ತೆ ಪೂ।
ಗೊಳದೊಳಗೋಡಿ ಪೊಕ್ಕೊಡದನೀಕ್ಷಿಸಿ ಚಾಪಳೆಯರ್ ಪ್ರಮತ್ತ ಕೋ
ಕಿಳಕಳನಾದದಿಂ ನಗುತಲಿತ್ತರಿಳಾಪತಿಗಾದಮುಟ್ಟಿಯಂ॥ ೮೫

ದಂತಚ್ಛದಾತಿರಾ[2]ಗಂ[2]
ಕುಂತಳಕೌಟಿಲ್ಯವೃತ್ತಿ ಪಿಂಗಿದುದಬಳಾ।
ಸಂತತಿಗೆ ಪಯಃಕೇಳಿಯೊ
ಳೆಂತುಂ ನಿರ್ಮಳರ ಸಂಗದಿಂದಾಗದುದೇಂ॥ ೮೬
(ಚಂದ್ರಪ್ರಭಪುರಾಣಂ, ೭-೪೫.)

ನೀರಾಟಮಾಡಿ ಪೊಱಮಡು
ವೈರಾವತದಂತೆ ದಿವಿಜದೀರ್ಘಿಕೆಯಿಂ ಕಾ।
ಸಾರದಿನೇಂ ಪೊಱಮಟ್ಟನೊ
ವಾರವಧೂಸಹಿತಮುವನಿಪತಿ ಸಂತಸದಿಂ ೮೭
(ಅನಂತನಾಥಪುರಾಣಂ, ೭-೫೦.)

ಕರೆವ ಕೊದಳ್ಗಳುಂ ಪರೆವ ಕಣ್ಗಳ ಕೆಂಪು ಪಯೋಲವಂ ಕರಂ
ಬೆರಸಿದ ಮೆಯ್ಗಳುಂ ನಸು ಬೆಮರ್ತಧರಂಗಳುಮೆಯ್ದೆ ಸುರ್ಕುಗೆ।

---

[1] ದು (ಕ). [2] ಗತೆ (ಅ)

ಟ್ಟುರುಳಿಗುರುಳ್ಗಳುಂ ಮನಮನಿಟ್ಟುಳಿಗೊಂಡಿರೆ ಕಾಂತೆಯರ್ ಮಹೀ
ವರನ ಕೆಲಕ್ಕೆವಂದು ಸುರಕಾಂತೆಯರಂದದಿನಾದವೊಪ್ಪಿದರ್ ‖ ೮೮

ಪರೆದಾ ನೀಲಾಳಕಂ ಜೋಲ್ದಲೆವ ಕಚಭರಂ ಕೆಂಪುವೆತ್ತಿರ್ದ ಕಣ್ದಾ
ವರೆ ಬೆಳ್ಪೇಱಿರ್ದ ಬಿಂಬಾಧರಮಣಿ ತನುವಂ ನಾಂದು ಪತ್ತಿರ್ದ ಚೀನಾಂ ।
ಬರಮಿಂಬಾಗಿರ್ಪಿನಂ ಬಂದುದು ಮೃದುತರಲೀಲಾಪದನ್ಯಾಸಮುದ್ಯ
ದ್ದರಹಾಸಂ ಪೆಂಡವಾಸಂ ವಿಜಿತರತಿವಿಳಾಸಂ ಸುಖಶ್ರೀನಿವಾಸಂ ‖ ೮೯

(ಜಗನ್ನಾಥವಿಜಯಂ, ೧೪–೧೧೩.)

ಮದಕಲಹಂಸಯಾನದ ರಥಾಂಗಕುಚಂಗಳ ವಾರಿಜಾತವ
ಕ್ತ್ರದ ಸಿರಿಯಿಂದಮೆನ್ನ ಸಿರಿ ತಾಂ ಮೆಱೆದಿರ್ದುದು ನಿಮ್ಮ ವಾರ್ಪಿನೋ ।
ದದಿನೆಲೆ ವಾರನಾರಿಯರಿರೆನ್ನನೆ ಬಿನ್ನನೆ ಮಾಡಿ ಪೋಗಲಾ
ಗದು ನಿಮಗೆಂದು ಕಾಲ್ವಿಡಿವವೊಲ್ ತೆರೆ ಪೊಣ್ಮಿದುವಬ್ಜಷಂಡದೊಳ್ ‖ ೯೦

(ಅನಂತನಾಥಪುರಾಣಂ, ೭–೫೧.)

ಸ್ತನಕುಂಭದ್ವಿತಯುಂಗಳೊಳ್ ಮೆಱೆಯೆ ಹಸ್ತಸ್ವಸ್ತಿಕಂ ಕುಂತಳಾ
ಗ್ರನ[1]ವೋ[1]ತ್ಪಲ್ಲವಮಾಸ್ಯದರ್ಪಣದ ಮೇ[2]ಲಿಂ[2]ಬಾಗೆ ನಾಂದಂಬರಂ ।
ತನುವಂ ಪ[3]ತ್ತೆ[3] ದಿಗಂಬರೀ ಮಹಿಮೆಯುಂ ತಂ[4]ದಿಟ್ಟನೆಂ[4]ದಿರ್ದ ಕಾ
ಮಿನಿಯರ್ ಮಂಗಳಮಂತ್ರದೇವಿಯ[5]ರೆನಲ್[5] ಕಣ್ಗಿಂ ಬೆಡಂಗಾದರೋ ‖ ೯೧

(ಅನಂತನಾಥಪುರಾಣಂ, ೭-೫೩.)

ವಿತರತ್ಸೀತ್ಕಾರವಕ್ತ್ರಂ ಜಳನಿಬಿಡಿತವಾಸಸ್ಫುಟೀಭೂತನಿಮ್ನೋ
ನ್ನತಮುದ್ಯದ್ರೋಮಹರ್ಷಸ್ತನವಿನಿಹಿತದೋಃಸ್ವಸ್ತಿಕಂ ಲೋಚನೋಷ್ಠ ।
ದ್ವಿತಯವ್ಯತ್ಯಸ್ತವರ್ಣಸ್ಥಿತಿ ಮಿಲಿತಕಪೋಲಾವಲಗ್ನಾಳಕಂ ಯೌ
ವತಮಾದಂ ಕಣ್ಗೆವಂದಿರ್ದುದು ಕೃತಸಲಿಲಕ್ರೀಡಮುಷ್ಣೋಷ್ಣಪೀಡಂ ‖ ೯೨

(ಚಂದ್ರಪ್ರಭಪುರಾಣಂ ೭–೧೪೯.)

ಎಡಗಯ್ಯಂ ನಸುಸೋಂಕಿ ನೀರ್ವೊಱೆಯ ಬಿಣ್ಪಿಂ ಬಿಟ್ಟ ಧಮ್ಮಿಲ್ಲಮಂ
ಪಿಡಿದಲ್ಲಿಂ ಬರುತಿರ್ಪ ವಾರಿಗಳನಾರಕ್ತೋಜ್ವಳಾಪಾಂಗದಿಂ ।
ನಡೆನೋಡುತ್ತಮು . . ಸೀತ್ಕೃತನಟದ್ಬಿಂಬಾಧರಂ ಪತ್ತಿದೊ
ಳ್ಗುಡೆ ಚೆಲ್ವಾಗಿರೆ ಮುಂದೆ ನಿಂದಬಲೆಯರ್ ಕಣ್ಗೊಪ್ಪಿದರ್ ಕೃಷ್ಣನಾ ‖ ೯೩

---

1 ಮಿ (ಅ). 2 ಗಿಂ (ಅ). 3 ತ್ತಿ (ಅ). 4 ದೀಯೆ:ನಿಂ(ಅ). 5 ರವೊಲ್ (ಅ).

ಮೃಗಲೋಚನೆಯರ್ ಸಲಿಲಾ
ವಗಾಹಮಮಂ ಮಾಣ್ದು ಪೊಱಗೆ ನಿಲೆ ಕಟ್ಟಿಲೆ ತಾ ।
ರಗೆಯನುಗುಳ್ದಿಪ್ಪುವೆಂಬಿನ
[1]ಮೊಗೆ[1]ತಂದುವು ಸಲಿಲಬಿಂದುಗಳ್ ಸೋರ್ವುರ್ಡಿಯಿಂ ॥ ೯೪

(ಮಲ್ಲಿನಾಥಪುರಾಣಂ, ೭–೧೩೧.)

ಬಸಿಯೆ ಜಳಬಿಂದು ಕೇಶ
ಪ್ರಸರಮನೆಡಗೆಯ್ಯೊಳಡಸಿ ಪಿಡಿದೆಸೆದುದು ಕಾ ।
ಱಿಸುವವೊಲನಂಗ[2]ನಸಿ[2]ಯು
ಬ್ಬಸಮಾಗಿರೆ ಪೀರ್ದ ವಿರಹಿಜನಜೀವನಮಂ ॥ ೯೫

(ಲೀಲಾವತಿ, ೧೪-೭.)

ಜಳಕೇಳಿಯ [3]ಪ್ರೇಕ್ರ[3]ಳಿಯೊಳ್
ಪೊಳೆವಾರಂ ಪಱಿಯೆ ಸೂಸಿ ಕಂಟಕದೊಳ್ ಕೋ ।
ದೆಳಮುತ್ತುಗಳೆನೆ ನಿಂದುವು
ಜಳಬಿಂದುಗಳಂಗನಾಪಯೋಧರತಟದೊಳ್ ॥ ೯೬

(ಲೀಲಾವತಿ, ೧೪-೧೪.)

ಮುಡಿದ ತಳಿರ ತೊಂಗಲ್ ಜೋಲ್ದು ಬಂದಗ್ರದೊಳ್ ತಾಂ
ತೊಡರೆ ತಳವಿಳಾಸಂ ತಳ್ತ[4]ವೋಲ್ ಬಿಂ[4]ದು ಚೆಲ್ವಂ ।
ಪಿಡಿಯೆ ನಖನಿಕಾಯಂ ವಾಮಹಸ್ತಂಬೊಲಿಂಬಾ
ಯ್ತಿಡಿದು ತೊಳಪ ಕರ್ಪಿಂ ಕಾಮಿನೀಕೇಶಹಸ್ತಂ ॥ ೯೭

(ಲೀಲಾವತಿ, ೧೪-೯.)

ಭೂವರನಿತ್ತಂಬರಭೂ
ಷಾವಳಿಯಂ ತೊಳಪ ತೋರಮುತ್ತಿನ ಮೊತ್ತಂ ।
ಪೋವಣಿಗೆವಡೆದುದೆಂಬಿನ
ಮಾ ವರವನಿತೆಯರದೇಂ ಮನಂಗೊಳಿಸಿದರೋ ॥ ೯೮

(ಅನಂತನಾಥಪುರಾಣಂ, ೭-೩೪.)

ಸಲಿಲವಿನೋದದೊಳ್ ಹರಿ ತುಳುಂಕಿದ ಕುಂಕುಮವಾಃಕಣೋತ್ಕರಂ
ಮಲಯುಜವಾಃಕಣಾವಳಿ ಮೃಗೋದ್ಭವವಾಃಕಣವೃಂದಮೀ ಲತಾ ।

---

[1] ಮುಗು (ಅ). [2] ಫಣಿ (ಖ.ಬ). [3] ಬಾಕು (ಅ). [4] ವಾರ್ಬಿಂ (ಅ).

ಲಲಿತೆಯರಂಗದೊಳ್ ತೊಡರ್ದು ಪೋಗದೆ ನಿಂದುವೆನಲ್ ವರಾಂಗನಾ
ವಲಿಗೆಸೆದತ್ತು ಮಾಣಿಕದ ಮುತ್ತಿನ ನೀಲದನರ್ಘ್ಯಮಂಡನಂ ॥ ೯೯

(ಜಗನ್ನಾಥವಿಜಯಂ, ೧೪–೧೧೪.)

ಮಾವಿಂಗಿದು ಮಲ್ಲಿಗೆಗಿದು
ತಾವರೆಗೊಳಕಿದು ದಲೆಂದು ಪೆಸರ್ವೆಸರಿಂ ಭೂ ।
ಪಾವಳಿಸಕಲಂಗಳುಮನಿ
ಳಾವಲ್ಲಭನಿತ್ತನಾತನೆಡಱೋಡುವಿನಂ ॥ ೧೦೦

(ಚಂದ್ರಪ್ರಭಪುರಾಣಂ, ೭–೧೫೧.)

ವನಮದು ಸುರಕುಜದಾರವೆ
ವನಜಾಕರಮದುವೆ ಸಿದ್ಧರಸಕೂಪಂ ತಾ ।
ನೆನಿಸೆ ನೃಪಂ ವನಜಳಕೇ
ಳಿನಿಮಿತ್ತದಿನರ್ಥಿಗೀಪ್ಸಿತಾರ್ಥಮನಿತ್ತಂ ॥ ೧೦೧

(ಚಂದ್ರಪ್ರಭಪುರಾಣಂ, ೭–೧೫೨.)

ಕಱಿದಾಳೋ[1]ಕಿತಚುಂಬಿತ[1]ಪ್ರಸರದಿಂ ಹಸ್ತಾಬ್ಜವಿನ್ಯಾಸದಿಂ
ಕಱಿದಾಂದೋಳಿತಮೌಳಿಯಿಂ ಕಱಿದು ತಾಂಬೂಲಪ್ರದಾನಂಗಳಿಂ ।
ಕಱಿದಾನಮ್ರಶಿ[2]ರಃಕರಾಂಜುಳಿ[2]ಪುಟವ್ಯಾಲಗ್ನಭಾಳಂ ಜಗ
ಕ್ಕೆಱೆಯಂ ಬೀೞ್ಕೊಡೆ ಪೋಯ್ತು ರಾಜಗೃಹದಿಂ ಸೌಜನ್ಯರಾಜನ್ಯಕಂ ॥ ೧೦೨

(ಅನಂತನಾಥಪುರಾಣಂ, ೭–೫೭.)

ಘುಸೃಣರಸಾವಗಾಹಭರಮಂ [3]ರದನಚ್ಛದ[3]ರಾಗಭೋಗವಾ
ಗಿಸೆ ಘನಸಾರಚಂದನಜಳಪ್ಲವಮಂ ದರಹಾಸಕಾಂತಿಗಳ್ ।
ಪಸರಿಸೆ [4]ಮನ್ಮಥೋ[1]ತ್ಸವರ[5]ಸಾ[5]ಮೃತದೊಳ್ ಮುೞುಗಾಡಿ ಮೂಡಿ ಸಂ
ದಿಸೆ ಪುಲಕಂ ನೃಪಂ [6]ಮೆಱೆದ[6]ನಂಗನೆಯೊಳ್ ಜಲಕೇಳಿಲೀಲೆಯಂ ॥ ೧೦೩

(ಅನಂತನಾಥಪುರಾಣಂ, ೨–೧೯.)

[1] ಕನಚಂದ್ರಿಕಾ (ಅ). ಕಸಚುಂಬಕ (ಕ). ಕಸಚುಂಬಿತ (ಬ). [2] ರಸ್ಕಮಾಂಜಲಿ (ಅ). [3] ಡನನುತ್ಸವ (ಖ.ಬ). [4] ತನ್ಮನೋ (ಕ.ಖ.ಬ). [5] ತಾ (ಕ.ಖ.ಬ). [6] ಪಡೆವ (ಅ).

ಓರಂತೆ ಮೆಚ್ಚಿದಂ ಕೃತಿ
ಸಾರಂ ಜಲಕೇಳಿಗಿಂತು ಹೊಯ್ಸಳವಂಶೋ ।
ದ್ಧಾರಂ ನರಸಿಂಹಸುತಂ
ದೋರಸಮುದ್ರಾಧಿನಾಯಕಂ ಸೋಮನೃಪಂ ॥ ೧೦೪

ಇದು ಸರಸ್ವತೀಸರ್ವಾಂಗದರ್ಪಣಾಯಮಾನ ಪ್ರತಿಭಾಸನೂತನ ಪುರಾತನ
ಪ್ರಮಾಣ ಕವಿಪುಂಗವಪ್ರಣೀತ ಮಹಾಪ್ರಬಂಧಸಾರೋದ್ಧಾರಮುಮ
ಷ್ಟಾದಶಸ್ಥಳವರ್ಣನಮಾರ್ಗಮನೋಹರಮುಂ ವೀರಹೊಯ್ಸಳ
ಸೋಯಿದೇವರಾಯ ವಿನೋದಾರ್ಕರ್ಣನ ಕೌತುಕೋ
ತ್ಪಾದಿತಮುಂ ಯಾದವಕಟಕಾಚಾರ್ಯ ಸುಕವಿ
ಸುಮನೋಬಾಣ ಜಾಮಾತೃ ಪರಮಚಿದಾ
ನಂದ ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ಕವೀಶ್ವರ
ಸಂಯೋಜಿತಮುಮಪ್ಪ ಸೂಕ್ತಿ
ಸುಧಾರ್ಣವದೊಳ್

ಜಲಕ್ರೀಡಾವರ್ಣನಂ ದ್ವಾದಶಾಶ್ವಾಸಂ ಸಂಪೂರ್ಣಂ.



ಮಧುಪಾನವರ್ಣನಂ*

ಮದಿರಾಪಾನವಿಕಾರಮುಂ ನವವಯಸ್ಸಂಪತ್ತಿಯುಂ ಬಂದು ನೋ
[1]ಡ[1]ದವೋಲ್ ನೋಡುವ ನಲ್ಲನಿ[2]ರ್ಪಿ[2]ರವುಮುತ್ಸ್ಯುತ್ಸಾಹಮುಂ ಮಾ[3]ಡೆ[3] ಚಿ।
ತ್ರದೊಳಾಗಳ್ ತನುಮಧ್ಯೆಗೇನೆಸೆದುದೋ ನೃತ್ಯಂ ಚತುರ್ಭಂಗಿ ಭೇ
ದದ ಲೀಲಾಭಿನ[4]ಯ[4]ಪ್ರಧಾನವಿಧಿಯಿಂ ಕಾದಂಬರೀಗೋಷ್ಠಿಯೊಳ್॥ ೧

(ಶೃಂಗಾರರತ್ನಾಕರಂ, ೨-೭೧.)

ಮನಮನೊಱಲ್ಚೆ ನೂಪುರದ ಮೆಲ್ಲುಲಿ ಕಾಂಚಿಯ ಮಂಜುಳಸ್ವನಂ
ತನಗಿನಿದೀಯೆ ಕಂಕಣಝುಣತ್ಕೃತವೊಪ್ಪಿರೆ ತಾರಹಾರವೊ।
ಯ್ಯನೆ ಮೊಲೆಯಂ ಪಳಂಚಲೆಯೆ ರಾಗರಸಂ ಕಱೆಗಣ್ಮೆ [5]ಬಂದು[5] ಕಾ
ಮಿನಿ ನಯದಿಂ ಕರಂ ನಲಿದು ನರ್ತಿಸಿವಳ್ ಮಧುಪಾನಗೋಷ್ಠಿಯೊಳ್॥ ೨

(ಶೃಂಗಾರರತ್ನಾಕರಂ, ೧-೪೫.)

ಮದಿರಾಪಾನವಿಕಾರ[6]ದಿ
ನೊದವಿದ ಮುಗ್ಧೋಕ್ತಿ ಬೇಱೆ ಬಗೆಗೊಳಿಸೆ[6] ಕದ।
ಕ್ಕದಿಸೆ ಮೊಲೆ ನಡುಗೆ ನಡು ಮಿಳಿ
ರ್ದದಿರೆ ಕುರುಳ್ ಸುದತಿ ಜತೆಗೆ ಮೆಟ್ಟಿದಳೊರ್ವಳ್॥ ೩

(ಶೃಂಗಾರರತ್ನಾಕರಂ, ೧-೪೭.)

ಇರೆ ನವಪದ್ಮರಾಗಚಷಕಂ ನಿಜಹಸ್ತತಳಾಗ್ರದೊಳ್ ಮನೋ
ಹರಿ ತಳಿರ್ದೊಂಗಲಂ ತಳೆದ ಕೋಮಲವಲ್ಲರಿಯಂತೆ ರಕ್ತಪಂ।
ಕರುಹಮನಾಂತ ಪಂಕಜಿನಿಯಂತೆ ನವೋದಿತಚಂದ್ರಬಿಂಬಮಂ
ಧರಿಯಿಸಿದಿಂದ್ರದಿಗ್ವನಿತೆಯಂತೆಸೆದಳ್ ಮಧುಪಾನಗೋಷ್ಠಿಯೊಳ್॥ ೪

(ಜಗನ್ನಾಥವಿಜಯಂ, ೧೬-೧೧೫.)

---

* ಈ ಪ್ರಕರಣದ ಆರಂಭದಲ್ಲಿ ಇತರ ಆಶ್ವಾಸಗಳ ಪ್ರಾರಂಭದಲ್ಲಿ ಇರುವಂತೆ ಆಶ್ವಾಸದಲ್ಲಿ ವರ್ಣಿತವಾಗುವ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಸೂಚಿಸುವ ಸಂಗ್ರಹರೂಪವಾದ ಬಹುಶಃ ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನನಿಂದಲೇ ರಚಿತವಾಗಿರಬಹುದಾದ ಒಂದೆರಡು ಪದಗಳು ಇಲ್ಲವಾಗಿವೆ.

[1] ಡಿ (ಖ.ಬ). [2] ರ್ದಿ (ಖ.ಬ). [3] ಡಿ (ಖ.ಬ). [4] ವ (ಅ). [5] ವಾರ (ಖ.ಗ.ಘ.ಬ.). [6] ದೊಳೊದವಿರೆ ಮುಗ್ಧೋಕ್ತಿ ಕಣ್ಣ್ವರೆ ಗಾಡಿ (ಅ).

ನಡೆ ತಡವಾಗೆ ನುಣ್ಣುಡಿ ತೊದಳ್ಗೊಳೆ ಝೊಂಪಿಸೆ ಕೆಂಪನಾಳ್ದು ಕ
ಣ್ಗುಡಿ ತನು ಡಿಳ್ಳವಾಗೆ ಬಿದುವಿಂ ಪೊಳಪೇಱೆ ಕದಂಪು ಕಾಂತಿಯಿಂ।
ಸಡಿಲೆ ಪೊದಟ್ಟು ನೀವಿ ಮಧುಪಾನವಿನೋದದಿನಾದ ಸೋಂಕು ಚೆ
ಲ್ವಿಡಿದಿರೆ ಬರ್ಪ ಗೋಪಿ ಮುರವೈರಿಗೆ ಕಾಣ್ಕೆಯಿಕ್ಕಿ ಸೊಕ್ಕಿದಳ್॥ ೫ *

ಪಟ್ಟಿ ಪರಕಲಿಸಿ ಬೆನ್ನೊಳ್
ಬಿಚ್ಚಿರೆ ಮುಡಿ ಕಳ್ಳ ಬೆಳ್ಳಿವಟ್ಟಲ್ ಬಾಯೊಳ್।
ಬೆಚ್ಚಂತಿರೆ ಸತಿ ಸಸಿಯಂ
ಕಚ್ಚಿ ನೆಲಕ್ಕಿಟಿವ ರಾಹುವಂ [1]ಪೋಲ್ತಿರ್ದಳ್[1]॥† ೬

ತೊಡರೆ ಕೊದಳ್ ಪೊದಟ್ದು ತುದಿನಾಲಗೆಯೊಳ್ ನಸುಗೆಂಪಿನಿಂದೆ ಕ
ಣ್ಣೊಡೆದು ಪಳಂಚಿ ಪುರ್ವನೆವೆಯಿಕ್ಕುವ ತಗ್ಗುವ ತೂಗಿ ಬೀಗುತೊ।
ಗುರ್ಡಿಸುವ ಜೋಲ್ವ ಝೋಂಪಿಸುವ ಭಂಗಿ ಮನಂಗೊಳೆ ತಕ್ಕಿನೆಕ್ಕೆಯೊಳ್
ತಡತಡಮೆಟ್ಟಿ ಪಾಡಿ ಪೊಸಕಳ್ಗಳನೀಂಟಿದುದಂಗನಾಜನಂ॥ ೭

ಮುಡಿ ಮಕರಧ್ವಜಂಬೊಲೆ[2]ಬಿಲು[2]ತ್ತಿರೆ ಬೆಂಬಿಡದೊಯ್ಯನೊಯ್ಯನು
ಳ್ಗುಡೆ ಕಟಿಸೂತ್ರದೊತ್ತಿನೊಳೆ ಜೋಲ್ದಿರೆ ನಾಣ್ ತಲೆದೋಱೆ ಕೂಡೆ ಕೂ।
ಕಿಡುವ ಕುಕಿಲ್ವ ಬಿಕ್ಕುಳಿಪ ತೇಗುವ ತನ್ನ ತೊಡಂಕದ್ವೈದೆ ನೂ
ರ್ಮಡಿ ಮನದೊಳ್ ಪಳಂಚಲೆಯೆ [3]ಥಕ್ಕೆಯೊಳಟ್ಕಜವಾಗೆಯಾಡಿದಳ್[3]॥ ೮
(ಪಂಪಭಾರತಂ, ೪–೯೦.).

ತೋರಮುಡಿ ಬಿ[4]ಟ್ಟಿ[4]ಪ್ಪುದಾರುಣಿಯೊಳಗ್ರಕಚವಾರತಿಯನೆತ್ತೆ [5]ವದನೇಂದುಗಲಗರ್ಣ್ಗಳ್[5]
ತೋರವೊಲೆ ಹಾರಮಣಿ ಕಾರಮುಡೆಯಂ ಕಱೆಯೆ ಸೀರೆ ನಸು ಜಾಱೆ ಪೊಱವಾಱ[6]ಲೆಪದಿಂದಂ।
ದಾ[6]ರಮನ[7]ಮುಂ[7] ಸ್ಮರವಿಕಾರ[8]ಮನೆ[8] ತಾ[9]ಳೆ ಲಲಿತೋರು ಭರ[9]ದಿಂದೊಲೆದು [10]ಮೆಟ್ಟಿ[10] ಕುಣಿದಳ್ ಶೃಂ
ಗಾ[11]ರರಸವಾರಿಸಿಧಿ ಮೇರೆಯನತಿಕ್ರಮಿಪ ವಾರವಧುಗಳ್ ನುಡಿದು ಸೊರ್ಕಿದೆಸೆವಿಟ್ಟರ್[11]॥ (?) ೯

---

*ಈ ಪದ್ಯ (ಕ) ಪ್ರತಿಯಲ್ಲಿ ಅಸ್ತವ್ಯಸ್ತವಾಗಿದೆ. † ಈ ಪದ್ಯ (ಕ) ಪ್ರತಿಯಲ್ಲಿಲ್ಲ. [1] ನೆರೆಪ್ರೋಲ್ತಿಳ್ (ಗ.ಫ). [2] ಲೊಲೆ (ಖ.ಬ). [3] ತೆಕ್ಕೆಯಿನೆಕ್ಕೆಯೊಳೊರ್ವಳಾಡಿದಳ್ (ಕ.ಖ.ಬ). [4] ಟ್ಟು (ಕ). [5] ಕರವಾರಿಜಚಯಂಗಳ್ (ಕ). [6] ಮುದದಿಂದಂದಾ (ಕ), ಲೆಸೆದಿಂತುದ್ದಾ (ಖ). [7] ಮಂ (ಖ.ಬ). [8] ಮಂ (ಕ.ಬ). [9] ಳ್ದಿವರನೂರುಬಲ (ಕ). [10] ಯೇರಿ (ಖ.ಬ). [11] ರ ದೇವತೆಯ ಮೀರಿ ಮಿಗೆ ಸೊರ್ಕುತಮದಿರಮನೆ ನೀಂಟಿದರಪಾರವಧುವೃಂದಂ (ಕ).

ತುಂಬಿಗುರುಳೊಳ್ ತಡತಡಂಬಡರೆ ತುಂಬಿಗಳ [1]ಬಿಂಬಮಾಲೆಗಳ ಮುಖ
ವಾಸವದ[1]ಕಂಪಂ
ಪೊಂಬಳೆಯ ಸೋರ್ಮುಡಿ ವಿಡಂಬಿಸೆ ಮನೋಜನಲರಂಬು ಮಱೆಯಂ
ಕಱು[2]ಯೆ ಕಾರಮುಗಿಲಂ ಬ[2]।
ಕ್ಕಂಬಯಲೊ[3]ಳೆಂ[3]ಬಮರ್ದುರ್ ಮಿಂಬೊಣರ್ಗಳಂತಿರೆ ತೆಱಿಂಬೊಳೆವ ನೀಳ್ದನಿಡು
ಗಣ್ ಬೆಳಗೆ ತೊಂ
ಡಂ ಬೆಳಗೆ [4]ತೊಂಡರದ[4] ಮಾಣ್ಕೆ[5][ಯಿನೊಡಂಬಡುತಲಾಡಿದಳು ಬೆಂಬಟಿಯ
ಸಂಭ್ರಮದಲೊವರ್ಳ್[5]] ‖ (?) ೧೦

ಕೊಂಕೆ ಪುರ್ವು ತೊಡಂಕೆ ಸೋರ್ಮುಡಿ ನಾಣ ಪೊಂಕ ಮಡಂದಿ ತಾಂ
ಧಿಂಕುಗೊಂಡೆಳಸೊರ್ಕು ಜಕ್ಕುಲಿಪಂತೆ ಮಿಕ್ಕಡದಿಂದ ರಾ।
ಗಾಂಕುರಂ ನೆಗೆವನ್ನವಾಗಿರೆ ಮೆಯ್ಬುಮರ್ ನಲಿದುಣ್ಮೆ ತ
ಳ್ಳಂಕಗುಟ್ಟಿ ಮುಟುಂಗಿ ಪೊಣ್ಮೆ ನಿತಂಬದಿಂ ಮದನದ್ರವಂ‖ (?) ೧೧

ತೊಲಗೆ ಮೇಲುದನುರ್ಚಿ ಸಾರ್ಚಿದ ಬಾಳ್ಪೊಲಿರ್ದ ಲತಾಂಗಿಯಂ
ಜಲಕನಾಗಿರೆ ಕಣ್ಣ ಸೊಕ್ಕಿನ ರೂಪು ಬೀಗಿ ಬೆಳರ್ತ ಬಾಯ್।
ಮೊಲೆಯ ಬಿಂಕಮ ಸೋಂಕಿ ಕಿಂಕೊಳೆಯಾಗಿ ನೋಟ್ಪರ ಚಿತ್ತದೊಳ್
ಮೊಳೆಯುಲಬಲೆ (?) ಬೆಡಂಗೊಡಂಬಡೆ ಚೋದ್ಯಮಾಯ್ತು ಮದೋದ್ಯಮಂ‖ ೧೨

ತುಱುಗಿ ತುಂಬಿಗುರುಳ ಬಂಬ[6]ಲೀ[6] ಕಪೋಲರಂಗದೊಳ್
ತುಳುಂಕೆ [7]ಪೊಕ್ಕ ಪಾಂಗಿನೊಳ್[7] ಮಲಂಗೆ ವಿಜಯಮಂಗದೊಳ್
ಮಿಱುಗೆ ಪಲ್ಲ ಛವಿಗಳೊಲೆದು ನೆಲಸಿ ಚೆ[8]ಲ್ವನಾಯ[8]ದೊಳ್:
ಬೆಡಂಗು ಬಳೆಯೆ ಮಾನದೊಳ್ ಮನಂ ತೊಡಂಕೆ [9]ಗಾನ[9]ದೊಳ್।
[10]ಮೆಱೆವ[10] ನವಪಯೋಧರೋತ್ಥ ಕುಂಭಮುಲಿಯೆ ಪಾದದೊಳ್
ಚಳಾಂದುಕಂ ವಿನೋದದೊಳ್ ಕಡಂಗೆ ಮಧುರ ಮೋದದೊಳ್
ಮೆಱೆದು ಪುಗುಗುಮಂಗನೆಯರುಮಂಕದಾನೆಯುಂ ನಮ
ನ್ನಿಕಾಮನಿಖಿಳಭುವನಮಂ ತದೀಯ ರಾಜಭವನಮಂ‖ ೧೩

(ಲೀಲಾವತಿ, ೭-೨೩.)

---

[1] ವೆಳಸುತ್ತಿರೆ ಮುಖಾಂಬುಜದ (ಗ.ಫ). [2] ಯಲಂಬುದಮಿದೆಂಬ (ಗ.ಫ). [3] ಳಂ (ಗ). [4] ಚೆಂಬುದರ (ಗ.ಫ). [5] ಯ ಕೊದಂಬಡೆಯೆ ಕಾಲಲಿತಬೆಂಬ ಟಿಯೊಳಾಡಿದಳದೊರ್ವಳ್ (ಕ.ಖ.ಬ). [6] ಲದೆ (ಅ). [7] ಶೃಂಗರಂಗದೊಳ್ (ಅ). ಸೊರ್ಕಪಾಂಗದೊಳ್ (ಕ). [8] ಲ್ವಯಾನ (ಅ). [10] ದಾನ (ಅ). ನೆಱೆಯೆ (ಅ).

ಕುಡುವುರ್ವಂ ನಸು ನೀವುತುಂ ತಿಲಕಮಂ ತಿರ್ದುತ್ತುಮಾಸ್ಯಾಬ್ಜಮಂ
ತೊಡೆಯುತ್ತುಂ ಕುಟಿಲಾಳಕಾವಳಿಗಳಂ ಸೈತೊತ್ತಿ ಚೆಲ್ವಾಗೆ ನೇ।
ರ್ಪಡಿಸುತ್ತುಂ ಮದಿರಾಲಸೇಕ್ಷಣೆ ಮದಸ್ತಂಬೇರಮಾಕಾರದಿಂ
ನಡೆಪಾಡುತ್ತುಮುಪಾಂಗಣಪ್ರಘಣದೊಳ್ ತನ್ವಂಗಿ ಕಣ್ಗೊಪ್ಪಿದಳ್॥ ೧೪

ಅಲರ್ಗಣ್ಣ ಕುರುಳ ನೆಟಿಲಂ
ಲಲನೆಯರಾ ಮದಿರ ಮಂಡ[1]ನಂಗ[1]ಳ ನೀಲೋ।
ತ್ಪಲದಳಮುಣ್ಮಲ್ ಮಿಗೆ ಕ
ಟ್ಟಲಿಸದೆ ನಡೆನೂಂಕಿ ನೋಡಿ ಬಟಿಕವನಱಿವರ್॥ (?) ೧೫

ಕಡೆಗಣ್ಣ ಬೆಳ್ಪು ಕೆಂಪಿಂ
ಗೆಡೆಗುಡೆ ಬೆಳರ್ವಾಯ್ ಪಳಂಚೆ ಸೊಗಯಿಸೆ ಮುದ್ದಿಂ।
ಗೆಡೆಗುಡದ್ವೈತಂದುಂ ಸೊ
ರ್ಕಡನುಡಿವಂತೆ [2]ಕೊಂದಳ್ ಪೋದಟ್ಟೊಡಂಬಡೆ ನುಡಿದರ್॥ ೧೬

ಕಾಯಡೆ ಕಣ್ಬರಿಯಂ ತರ
ಗಾಯದೆ ನಿಮಗರಸನಾಣೆಯೆನೆಯೆನೆ ನೃಪತಿಯ।
ನಾಯಕಿಯೊಳ್ ನೆರೆದಿರ್ದ ಪ
ಸಾಯತರಂ ಗೊಡ್ಡಕಾರ್ತಿಯರ್ ಪಿಡಿದೆಟೆವರ್॥ (?) ೧೭

ತಱತಱಮೆಟ್ಟಿ ರಾಗದೊಡಗೂಡಿ ಬೆಡಂಗು ಪರಿಶ್ರಮಂಗಳೊಳ್
ನೆಱೆದಿರೆ ನೂಲತೊಂಗಲ ತಲಾರದ ಮೆಲ್ಲುಲಿ ಪೆರ್ಚೆ ಮೆಲ್ಪು ಮ।
ತ್ತೊಱಗೆ ಕರಂಗಳಿಂ ನಿಱಿದುಱುಂಬೆದೆವಾದ್ಯದೊಳೊಂದಿ ನಿಂದು ಮುಂ
ದೆಱಗಿ ಲಯಂಗಳೊಳ್ ತಗುಳೆ ನರ್ತಿಸಿದಾಕೆಯರೊಪ್ಪಿ ತೋಱಿದರ್॥ (?) ೧೮

ಇಱಿದುದಕದಂತೆ ಹಾಲಿನ
ನಱುಸೋನೆಯಲುಂಡ ಬಣ್ಣದರಲ್ಗಳ ಸೊನೆಯಿಂ।
ತುಱುಕಿನ ಜೋ[3]ಲುವ ತಿಳಿಗಳ[3]
ನೆಱಗಿದರಾ ಜನಮನಳುರೆ ಹೊಸ ರಸವಣಿಗರ್॥ (?) ೧೯

ರಸವಣಿಯನುಂಡ ಗೊಠವಿತಿ
ಪೊಸತಾಶೀರ್ವಾದವುಳ್ಳದೊಂದೆಂದಾಗಳ್।
ಬಸಿಗಳ್ಳಿಂಗೆ ಮಹೀಶರ
ಪಸಾದ ಸುರುಕವಡೆ ಕವಡೆ ಹರಿವೋ ಎಂದಳ್॥ (?) ೨೦

---

[1] ವಂಗ (ಬ). [2] ತೊ (ಖ.ಬ). [3] ಱತಿಳಿಗಳೆನೆ (ಕ).

ಏಗುವೆನೇಗುವೆಂ ಮುಗಿಲು ಬಿದ್ದಿದೆ ಮಂಡೆಯ ಮೇಲೆ ಹಾವು ಹಾ
ನಾಗಯಸಾಮಿ ಜೋಯೆನುತೆ [1]ಕ[1]ತ್ತೆಗೆ ಕೈಮುಗಿದಕ್ಕ ಬಲ್ಲೆನಾಂ।
ಬಾ[2]ಗಿ[2]ಯ ಕಂತಿ[3]ಗ[3]ಣ್ಣಿಗೆಱೆ ಸೋದರನಾದಿನಿ [4]ಧಿಂ ದಿಮಿಕ್ಕ ಧಿಂ[4]
[5]ಕೋ[5]ಗಿಲೆಗೂರು ಸಾರೆಯೆನುತೊರ್ವ [6]ಪುಳಿಂದಿನಿ ನಾಟ್ಯ[6]ವಾಡಿದಳ್॥ (?) ೨೧

ನಗುಗೇ ಬಾಲಕಿ ಬ[7]ಯ್ಯೆ[7] ನಿನ್ನ ಮೊಲೆಯಂ ಕೊಂಡೊಯ್ದ ಧಾರ್ ಭಾವನೆ
ಲ್ಲಗೆ ಕೊಲ್ಲಾಪುರಕೇಕೆ ನಾಯ್ಗುಣಿಸನಿಕ್ಕಲ್ ತಕ್ಕುದೇನಕ್ಕ ಬೇ।
ಸಗೆ ಬಾದಾವಿಯ ಬೆಟ್ಟ ಕಣ್ಣನದನಾಂ ಬಲ್ಲೆಂ ಎನುತ್ತೊರ್ವಳು
ರ್ವಿಗೆ ಬಿಟ್ಟೊಯ್ಯನೆಯೆದ್ದು ಬಾಗಿ ಮಧುಪಾನೋನ್ಮತ್ತೆ ತೂಗಾಡಿದಳ್॥ ೨೨

ರಸಮೆ ರಸಂಬೊಲಿಂಬನೊಳಕೊಂಡಿರೆ ಭಾವಮೆ ಜೀವಮಾಗೆ ಚೌ
ರಸಮಳವಟ್ಟು ತೋಱೆ ಜತಿಯಂ ಕೊಳೆ ಕಾಲ್ದುಱುಗಲ್ ಬೆಡಂಗುವೆ।
ತ್ತೆಸೆದಿರೆ ಚೆ[8]ಲ್ವೊ[8]ಡಲ್ ಶಬರಿ ಸಂಭ್ರಮಮಾಗಿರೆ ಪೆರ್ಚಿ ಜಾಣ್ಮೆಯೊಳ್
ಕುಸುರಿಯೊಳಾಡಿದಳ್ ದ್ರುತವಿಲಂಬಿತ ಮಧ್ಯಲಯಕ್ರಮಂಗ[9]ಳಿಂ[9]॥ ೨೩

ಪಿಡಿದೊಡೆ ರಾಹು ಕಳ್ಗೊಳಗೆ ನಿಕ್ಕುವಮು[10]ಲ್ತ[10]ದನಿಂತು ನೆಂಬು ನೀಂ
ಜಡಿವೊಡೆ ನಿನ್ನ ರೋಹಿಣಿಯುಮಿಲ್ಲ[11][ಟಿಕಾತ][11]ರವೋಘಮೇಕೆ ನೀಂ।
ನಡುಗುವೆಯಕ್ಕುಮಾಗಳಱಿದೆಂ ಪೊಸವೆಂಡಿರೊಳೊಲ್ದು ಕೂಡುವಾ
ಗಡಿನ ಭಯಂ ವಿಟಂಗೆ ಪಿರಿದಪ್ಪುದು ಶಂಕಿಸದಿರ್ ನಿಶಾಕರಾ॥ ೨೪

ವಿಧುಮುಖಿ ಮೆಲ್ಲಮೆಲ್ಲನೆ ಮಧುದ್ರವಮಂ ತೆಗೆದೀಂಟುವಲ್ಲಿ ತ
ನ್ನಧರದ ರಾಗದೊಳ್ [12]ಪೊಳೆದುದಂ ಮಧುವಂ[12] ಬೆಱಗಾಗಿ ನೋಡುತುಂ।
ಮಧುರಸಮಲ್ತು ಕುಂಕುಮರಸಂ ದಿಟವೆಂದು ಬಟಿಕ್ಕೆ ಶಂಕೆ ತ
ನ್ಮಧುರಸಗಂಧದಿಂ ತೊಲಗೆ ಸೇವಿಸಿದಳ್ ಮಧುವಂ ನಿಜೇಚ್ಛೆಯಿಂ॥ ೨೫

(ಜಗನ್ನಾಥವಿಜಯಂ, ೧೬–೧೧೬.)

ತನುಲತೆಗಂಕುರಂ ತಳಿರಲರ್ ಮಧುಸಂಗದೊಳಾಯ್ತು ಚೋದ್ಯಮೆಂ
ದೆನೆ ಮಧುಪಾನಜಾತಪುಳಕೇಕ್ಷಣ ಶೋಣ[13]ತ[13] ಘರ್ಮಬಿಂದುಗಳ್।

---

[1] ಕೆ (ಘ). [2] ಲ (ಘ). [3] ಯ (ಘ). [4] ಧಿಮ್ಮಿ ಧಿಮ್ಮಿ ತೋ (ಘ). [5] ಕೂ. (ಕ). [6] ಳುಸೊಕ್ಕಿಯೆನ್ನೃತ್ಯ (ಘ). [7] ಯ್ತು (ಗ). [8] ಲ್ವ (ಕ.ಖ.ಘ.ಬ). [9] ಳಂ (ಖ.ಬ). [10] ಲ್ಲಿ (ಕ). [11] ನಿತಾದ (ಕ). [12] ಪೊರೆದುದಂ ಮನದೊಳ್ (ಅ). [13] ಮ (ಅ).

ತನಗೆಸೆಯಲ್ ಮಹೋತ್ಸವದೆ ಕೋಗಿಲೆ[1]ವೆಣ್[1] ಗಟಪಂ ನೆಗಟ್ಟು[2]ವಂ
ತನುವಿಪ[2] ಸೊರ್ಕಿನಿಂ ಪಿಕನಿನಾದೆ ಪೆಱಳ್ ಗಟಪಂ ನೆಗಟ್ಟಿದಳ್॥ ೨೬

(ಜಗನ್ನಾಥವಿಜಯಂ, ೧೬–೧೧೭.)

ಎಮ್ಮ ಕೆಲಂಗಳೊಳ್ ಮೆಱೆವುತಿರ್ದಪುವೀ ಶ್ರುತಿಪೂರಕೈರವಂ
ತಮ್ಮ ಬೆಡಂಗನೆಂದು ಸೆಣಸುತ್ತವಱೊಳ್ ತೊ[3]ಡರ್ದಿಂತ[3]ವಲ್ತೆ ಕೆಂ।
ಪಂ ಮುಳಿಸಿಂದವಾಂತಪನೆ ಕೆನ್ನೆವರಂ ನಿಮಿರ್ದಕ್ಷಿಗಳ್ಗೆ ರಾ
ಗಂ ಮಧುಸೇವೆಯಿಂ ನೆಗಟೆ ರಂಜಿಸಿದರ್ ಮಧುಮತ್ತಕಾಂತೆಯರ್॥ ೨೭

(ಜಗನ್ನಾಥವಿಜಯಂ, ೧೬–೧೧೮.)

ಮೊಲೆಯಂ ಕದ್ದವರಾರೊ ನಮ್ಮೊಳಗೆ [4]ನೀನೇ ನೀನು[4]ಮಾನೆಂದುಮೊ
ರ್ಬ ಲತಾಗಾತ್ರೆಯ ಮೇಲೆನಲ್ಕೆ ಪಿರಿದೊಂದು ಭ್ರಾಂತಿಯಿಂ ತನ್ನ ಪೆ।
ರ್ಮೊಲೆಯಂ ತೋಱಿದೊಡಾಹಹಾ ಮಱೆದೆನಾಂ ನೋಡಕ್ಕ ಚಿಕ್ಕಮ್ಮನಂ
ಗೊಲವಾಯ್ತಣ್ಣನ ಸಾರ್ಗೆಯೆಂದು ಮಧುಪಾನೋನ್ಮತ್ತೆ ಮಾತಾಡಿದಳ್॥(?) ೨೮

ಕಡಲೆಯ ಕಟಿಲೆಯ ಬೇಲದ
ಮಡಿವಾಗಲದೊಪ್ಪೆಯೆಳೆಯ ನೀರುಳ್ಳಿಯ ಮಾ।
ಮಿಡಿಗಳ ಪಸುಂಬರಿಯ ಸವಿ
ದಡಗಿನ ಬಾಡುಗಳ ನೆಲದೊಳೇಂ ಬೇಯಿಸಿದರ್॥ ೨೯

ಕುಡಿದಾನಂದದೆ ಸೊರ್ಕಿ ಬ[5]ಟ್ಟೆ[5]ಯುವರಂ ಕಂಡೆಯ್ದಿ ವಸ್ತ್ರಾಂತಮಂ
ಪಿಡಿದೈ ಛಾವ ಎನುತ್ತುಮಿಾಗ ಕುಡು ತಾರಾ ಮೂಗನಾ ಮೂಗನಂ।
ಗಡಿಗೊಯ್ದಾ ಹರದಂಗೆ ಮಾಱಿದೆಯಲಾ ವೂಯೆಂದು ತಾಂ ಮೂಗು ಹೊಂ
ದೊಡವೇನೇ ಕುಟಿಲಕ್ಕ ದೀವಳಿಗೆ ಬಾಳೆಂದುರ್ಬಿ ಜರ್ಬಾಡಿದಳ್॥ (?) ೩೦

ಗಾಳಿಗೆ ಮಾತನಾಡುವರು ಹಾರುವ ಹಕ್ಕಿಗೆ ಜೋಹರೆಂಬರೆ
ಳ್ದೋಳುವ ನಾಯ್ಗೆ ಮುದ್ದುಗೊಡಲೀಕ್ಷಿಸುವರ್ ಮರುಳಿಂಗೆ ಬುದ್ಧಿಯಂ।
ಹೇಳುವರುಟ್ಟುದಂ ಕಳೆದು ನೆತ್ತಿಗೆ ಸುತ್ತುವರಟ್ಟಿಯಿಂದೆ ಕಾ
ಪ್ಲೋಟಿಗಳಾಗಿ ಕೂಗುವರದೇಂ ಮಧುಪಾನದ ಸೊರ್ಕು ಸಾಲದೇ॥ ೩೧

ಓರಂತೆ ಮೆಚ್ಚಿದಂ ಕೃತಿ
ಸಾರಂ ಮಧುಕೇಳಿಗಿಂತು ಹೊಯ್ಸಳವಂಶೋ।

---

[1] ಯೊಲ್ (ಕ.ಖ.ಬ). [2] ತುಂ ತನುವಿನ (ಕ.ಖ.ಬ). [3] ಡರ್ದತ್ತಿ (ಕ.ಖ.ಬ).
[4] ನೀನೆನಲಾನು (.ಖ.ಬ). [5] ಟ್ಟಿ (ಕ).

ದ್ಧಾರಂ ನರಸಿಂಗಸುತಂ
ದೋರಸಮುದ್ರಾಧಿನಾಯಕಂ ಸೋಮನೃಪಂ॥ ೩೨

ಇದು ಸರಸ್ವತೀಸರ್ವಾಂಗದರ್ಪಣಾಯಮಾನ ಪ್ರತಿಭಾಸನೂತನ ಪುರಾತನ
ಪ್ರಮಾಣ ಕವಿಪುಂಗವಪ್ರಣೀತ ಮಹಾಪ್ರಬಂಧಸಾರೋದ್ಧಾರಮುಮ
ಷ್ಟಾದಶಸ್ಥಳವರ್ಣನಮಾರ್ಗಮನೋಹರಮುಂ ವೀರಹೊಯ್ಸಳ
ಸೋಯಿದೇವರಾಯ ವಿನೋದಾಕರ್ಣನ ಕೌತುಕೋ
ತ್ಪಾದಿತಮುಂ ಯಾದವಕಟಕಾಚಾರ್ಯ ಸುಕವಿ
ಸುಮನೋಬಾಣ ಜಾಮಾತೃ ಪರಮಚಿದಾ
ನಂದ ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ಕವೀಶ್ವರ
ಸಂಯೋಜಿತಮುಮಪ್ಪ ಸೂಕ್ತಿ
ಸು ಧಾ ರ್ಣ ವ ದೊ ಳ್

ಮಧುಪಾನವರ್ಣನಂ ತ್ರಯೋದಶಾಶ್ವಾಸಂ ಸಂಪೂರ್ಣಂ.



೧

ಸಂಭೋಗ ವರ್ಣನಂ

ಪರಿರಂಭಂ ಚುಂಬನಂ ಸೀತ್ಕೃತಿ ಗಳರುತಿ ದಂತಕ್ಷತಂ ರೇಖೆ ಹೊಯ್ಗುಳ್
ಕರಣಂಗಳ್ ಪಲ್ಲಟಂ ನಚ್ಚಿನ ಮುಖರ[1]ತೆ[1] ಸುಯ್ ಕಂಪನಂ ಸ್ವೇದಮಂಗಾಂ।
ತರಪೂರಂ ರೋಮಹರ್ಷಂ ನಯನಮುಕುಳನಂ ಮಂಚಚಂಚ[2]ತ್ಕಕುಂತೀ[2]
ಸ್ವರಮೊಪ್ಪಲ್ಕೊಪ್ಪುವನ್ನಂ ಮೆಱೆ[3]ಗೆ[3] ಕವಿತೆಯೊಳ್ ನಾಡೆ ಸಂಭೋಗ[4]ದೊಳ್ಪಂ[4] ॥

ರತಿಗೇಹಂ ಹಾಸುಮಂಚಂ ಪಡಿಗವಡಪ[5]ವಿಂ[5] ಗೆಜ್ಜೆ[6]ಯುಂ[6] ಪಾನಕಂ ಧೂ
ಪಿತವಸ್ತ್ರಂ ಮಂಡನಂ ಲೇಪನಮಲರ್ವಸೆ ಪೂ ದರ್ಪಣಂ ವೀಜನಂ ಸ।
ತ್ಕೃತಿ[7]ಚಿತ್ರಂ[7] ವೀಣೆ ನೆತ್ತಂ ಸಹಚರಿಯಿವನುಳ್ಳಂಗದಗ್ಗೈಕರೂಪಾ
ನ್ವಿತೆ ಜಾಣುಳ್ಳಾಕೆ ಮಾಟ್ಕುಂ ವಿಟರ್ಗಭಿಮತಮಂ ಕಾಮಸಾಮ್ರಾಜ್ಯದೊಳ್ಪಂ॥ ೨

ಮದನನೆ ದೈವವೋಲ್ದೊಲಿಸುವಾಗಮ[8]ವಾಗಮವೆಯ್ದೆ[8] ಕಾಮ[9]ಕೂ
ಟದ ಸುಖಮಲ್ತೆ[9] ಮೋಕ್ಷದ ಸುಖಂ ಪೆಱ[10]ವೋ[10]ದುಗಳೆಲ್ಲವಿಂದ್ರಜಾ।
ಲದ ತೆಱನೆಂದು ತೊಂಡುಗೆಡೆಯಿತ್ತುಪದೇಶಿಕನಂತೆ ಕಾಮ[11]ತಂ
ತ್ರ[11]ದ ತಿರುಳಂ ಕನತ್ಕನಕಪಂಜರಪಿಂಜರಿತಾಂಶುಕಂ ಶುಕಂ॥ ೩

ನೆಲೆವೊಲೆ[12]ಯೊತ್ತೆ[12] ವಾತಮಧರಾಮೃತಸೇವನೆಯಿಂದೆ ಪಿತ್ತಮು
ಗ್ಗಲಿಸಿದಲಂಪಿನಿಂದಮಿರುಳೆಂಟು ಪಗಲ್ ಪದಿನಾಱುಗೊ[13]ಳ್ವ[13] ಕೋ।
ಟಲೆಯೊಳೆ ಪೋಗುಗುಂ ಕಫಮದಕ್ಕಟಿವೆಜ್ಜರ ಪೇಟ್ದ ಶುಂಠಿ ಪಿ
ಪ್ಪಲಿ ಮೆಣಸೇಂ ತ್ರಿದೋಷ[14]ಹರಣ[14]ಕ್ಕೆ[15]ಬಲಾಜನ[15]ಸೇವೆ ಸಾಲದೆ॥ ೪

ಪದೆದಮರ್ದಪ್ಪಿದಪ್ಪುಗಳ ಕಾಳಸೆಗಳ್ ಸಮಸಂದು ವಜ್ರಲೇ
ಪದೊಳೆಣೆಯಾಗಿ ಪತ್ತಿ ಸುರತಶ್ರಮಮಂ [16]ತಳೆ[16]ವಲ್ಲಿ ನಾಂದು ಪ।
ತ್ತಿದ ಸಿರಿತಾಪೆಯೋಲೆಗಳನೊಯ್ಯನಗಲ್ಚುವ ಮಾಟ್ಕೆಯಾದುದೇ
ನೊದವಿದಲಂಪು ದಂಪತಿಗೆ ಪೊಂಪುಟಿವೋಯ್ತೊ ರತಿಪ್ರಬಂಧದೊಳ್॥ ೫

---

[1] ತಿ (ಖ.ಬ.). [2] ತ್ಸಕಾಂಚೀ (ಖ.ಖ.). [3] ಯೆ (ಖ.ಬ.). [4] ವರ್ಣಂ (ಕ.ಗ.ಘ.)
[5] ದಿಂ (ಬ.). [6] ಯಂ (ಖ.ಬ.). [7] ಚಕ್ರಂ (ಕ), ವೆತ್ತಂ (ಗ.ಘ.). [8] ವೇದ
ಮೆವೇದ (ಕ). [9] ಸೌಖ್ಯದ ತೆಱನಲ್ತೆ (ಕ). [10] ತೋ (ಖ.ಬ.). [11] ತತ್ತ್ವ (ಕ).
[12] ಯಿಂದೆ (ಖ.ಬ.). [13] ಳ್ದ. [14] ಗರಷೊ (ಖ.ಬ.). [15] ಧರಾಮೃತ (ಕ.ಗ.ಘ.)
[16] ಕಳೆ (ಬ.ಘ).

ತಾಗದೆ ಪಲ್ಗಳ್ ತುಟಿ ಹು
ಣ್ಣಾಗದೆ ನಡು ಕಂದದೊಳಗು ನೋಯದೆ ಕೆಲ[1]ಕಂ।
ಬಾಗಿ[1] ರತಿರಾಗದುರುಳಿವೊ
ಲಾಗೆ ಕರಂ ಬೀ[2]ಗಿ[2] ಬಾಯ್ಗಳಂ ಚುಂಬಿಸಿದರ್॥ ೬
(ಶೂದ್ರಕಂ—ಕಾವ್ಯಸಾರಂ. ೭೭೭).

ಕದಪಿನ ಕಣ್ಣ ಸಾರ್ಕೆಯನಲಂಕೃತಿವೆತ್ತ ಗಳಪ್ರದೇಶಮಂ
ಪದಕದ ತಾಣಮಂ ಕುಚತಟಾಂತರಮಂ ನಿಜಬಾಹುಮೂಲಮಂ।
ಮೃದುರಸನಾಗ್ರದಿಂ ಬಳಸಿ ಚುಂಬಿಸಿದರ್ [3]ಸವಸೀಳ್ದ ನಾ[3]ಗಲೀ
ಕದ ಕುಸುಮಂಗಳಂ ಪಱಿದು ಪತ್ತಿಸಿದಂತೆವೊಲೊಪ್ಪಿ ತೋರ್ಪಿನಂ॥ ೭
(ಶೂದ್ರಕಂ, ಕಾವ್ಯಸಾರಂ—೭೭೭).

[4][ನಿ][4]ನಗಿಂಬಲ್ಲದು ತಳ್ಪಮೆಂದು ತೆಗೆದಿಟ್ಟುತ್ಸಂಗದೊಳ್ ಪೀವರ
ಸ್ತನ[5][ಮಂ][5] ಜಾಱುವ ಮೇಲುದಂ ತೆಗೆವ ಪಾಂಗಿಂದಂಟಿ ಚಿತ್ರಾವಲೋ।
ಕನದೊಳ್ ಪತ್ತಿಸಿ ವಾರಭಾವಿತ ರತವ್ಯಾಪಾರಮಂ ಪಚ್ಚು[6]ವೊಂ[6]
ದು ನೆವಂ ತಳ್ತಿರೆ ಸಾರ್ಚಿ ಚುಂಬಿಸಿದನುರ್ವೀವಲ್ಲಭಂ ನಲ್ಲಳಂ॥ ೮

ತೆಗೆದುತ್ಸಂಗದೊಳಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ನಯದಿಂ ತಟ್ಕೈಸಿ ಸಂವ್ಯಾನಮೊ
ಯ್ಯಗೆ ಜಾಱುತ್ತಿರೆ ಸಾರ್ಚುತಂತೆ ಕುಚಮಂ ಕಣ್ಗಟ್ಟಿಯಂ ಪೆತ್ತು ಮಾ।
ಲೆಗುರುಳ್ ಝೊಂಪಿಸೆ ಬಾಗಿ ನಿಂದ ಮೊಗಮಂ ಸ್ವೈತೆತ್ತಿ ತಳ್ತಚ್ಚಿವಾ
ತುಗಳಿಂ ಭೋಗಿಸುವಲ್ಲಿ ಬಂದಿವಿಡಿದಂ ಬಿಂಬಾಧರಸ್ಥಾನಮಂ॥ ೯

ನಯದಿಂ ಚುಂಬಿಸಿ ತೋಳ ತಪ್ಪಿದಿರ್ಗೊಳುತ್ತಿರ್ಪನ್ನೆಗಂ ಮೆಲ್ಲನ
ಪ್ಪಿ ಯಥಾಪ್ರಸ್ತುತಮನ್ಮಥಕ್ವಣನದಿಂದಂ ಶಂಕೆಯಂ ತಾಳ್ದಿ ದಿ।
ಟ್ಟಿಯ ಮೆಯ್ಯೊಗ್ಗಟದಿನಾದುದಂ ತಿಳಿದು ನಾನಾಭಂಗಿಯಿಂ ಕೂಡಿದಂ
ಪ್ರಿಯೆಯೊಳ್ ಸಮ್ಯಗುಪಾತ್ತಚಿತ್ತಭವಲೀಲಾಗೌರವಂ ಪೌರವಂ॥ ೧೦

ತೆಗೆದಮರ್ದಪ್ಪಿ ಬಾಯ್ವಿಡಿದು ನಂಬಿಸಿ ಚುಂಬಿಸೆ ಪೋದಜವ್ವನಂ
ಮಗು[7]ಳ್ದದೆ[7] ದೇವರಾ[8]ಯು[8] ದೊರೆಕೊಂಬುದು ಕೋಮಳಗಾತ್ರೆಯರ್ಕಳೋ।
ಲಗದ ವಿನೋದವಿಲ್ಲದರಸಂ ವಿರಸಂ ಮರದಿಂದೆ ಕಷ್ಟಮಾ
ಕೆಗಳತನುಪ್ರಸಂಗದೊಳೆ ಬಾಳ್ವ[9]ನರಂ ನರನಲ್ತು[9] ಲೋಕದೊಳ್॥ ೧೧

---

[1] ನಿಂಬಾಗಿ (ಕ.ಖ.ಬ). [2] ಗೆ (ಕ). [3] ಸ್ಮರ್ತನಿರ್ದುನಾಂ (ಕಾವ್ಯಸಾರ).
[4] ನ. (ಕ.ಖ.ಗ.ಘ.ಬ) [5] ದೊಳ್ (ಸ). [6] ವಂ (ಖ.ಬ). [7] ಳ್ದುದು (ಕ.ಗ.ಘ).
[8] ಯ (ಕ.ಗ.ಘ). [9] ಮರಂಮರಲ್ತೆ (ಖ.ಗ.ಘ).

ತಂಬೆಲರಂತೆ ಸೋಂಕಿ [1]ಖ[1]ಗದಂತಿರೆ ಮೇಳಿಸಿ ತುಂಬಿಯಂದದಿಂ
ಚುಂಬಿಸಿ ಸೊಕ್ಕನಿಕ್ಕಿ ಮಱಪಿಕ್ಕಿ ಪದಂಬಿಡೆ ಚಿತ್ತಮೆಯ್ದೆ ನಾ।
ಣಂ ಬಿಡೆ ಬಿಟ್ಟ ಮೆಯ್ಯುಱಿದು ಮ್ಯೆನವಿರು[2]ರ್ವಿ[2] ಪೋದಟ್ಟಲ[3]ರ್ಚೆ[3] ಮೆ
ಯ್ಯಂ ಬಿಗಿಯಪ್ಪಿ ಬಾಲೆಯ ಭಯಂಗಳೆದಂ ನವಸಂಪ್ರಯೋಗದೊಳ್॥ ೧೨

(ಲೀಲಾವತಿ, ೧೩-೧೬.)

ಪದಯಿಸೆ ಸೋಂಕಿ ಸಂಕೆಗಿಡೆ ಮೇಳಿಸಿ ಮೆಯ್ವಿಡೆ ತಳ್ತು ತೋಳ[4]ತ
ಟ್ಟಿ[4]ದಿರ್ಗೊಳೆ ಮೆಲ್ಲನಪ್ಪಿ ಮೊಗ[5]ಮಿತ್ತ[5]ರೆ ಚುಂಬಿಸಿ ಸೋಲ್ತು ನಾಣನೊ।
ಕ್ಕುದನಱದಿಚ್ಚೆಕಾರ್ತನದ ಲಲ್ಲೆಗಳಂ ನುಡಿ[6]ದಂತಲಂಪಿನು
ಬ್ಬಿದಿಗಮನಾ ಲ[6]ತಾಂಗಿಗೆ ನೃಪಂ ಪಡೆದಂ ನವಸಂಪ್ರಯೋಗದೊಳ್॥ ೧೩

(ಕಾವ್ಯಾವಲೋಕನಂ, ೮೦೦)

ಸೊಡರಂ ಮೆಲ್ಲನೆ ಬೀಸಿ ಸಾರ್ಚಿ ಪಡಿಯಂ ಸಾರಣ್ಗೆ ಬೇಗಂ ಬರಲ್
ಸೆಡೆಯುತ್ತಿರ್ಪಳನಾನೆ ಪೋಗಿ ನಯದಿಂ ತಟ್ಟೈಸಿ ಶಯ್ಯಾತಳ।
ಕ್ಕೊಡಗೊಂಡೊಯ್ದೊಡಗೂಡೆ ಶಂಕಿಸುವ ನಾಣಂ ಕಾಯ್ವ ಮತ್ತಂ ರಸಂ
ಬಡೆವೆನ್ನೀಪಳ ಮುಗ್ಧಭಾವರ[7]ತಮೇನೆ[7]ನ್ನಂ ಗೆಲಲ[8]ಸಾಲ್ದುದೋ[8] ॥ ೧೪

(ಶೃಂಗಾರರತ್ನಾಕರಂ, ೪-೩೩).

ಗರಗರನಾಗಿ ಭೋಗಿಪೊಡೆ ಮೇಳಿಸಿ ಮುಗ್ಧೆಯನಾಗುಮಾಟ್ಪುದೋ
ಗರದಧರಾಮೃತಂ ತುಳುಕಲಾಗದು [9]ಬೀ[9]ಸರವಾಗದಪ್ಪು ಕ।
ಣ್ಬುರಿಯಣಮಾಗದಣ್ಪಟಿಯದಣ್ಮರೆಯಾಗದಲಂಪು ಮೀಸಲಂ
ತಿರೆ ಮನಮಿರ್ಪುದೇಳ[10]ಸ[10]ದ ಲಜ್ಜೆಯ ಲಚ್ಚಣ[11]ದಂ[11]ಗಜಾಬ್ಧಿಯೊಳ್ ॥ ೧೫

ಮೃದುಗಳನಾದಮಂ ಸಲಿಸಲಮ್ಮದೆ ಪಲ್ಲಟಮಂ ಪೊಣರ್ಚಲೀ
ಯದೆ ನಿಜ ಮುಗ್ಧಮಂ ತಳೆದ ಕಾ[12]ಲದೊ[12]ಳಾದನುರಾಗದಿಂದೆ ಸಾ।
ರ್ಚಿದ ಬೆಳರ್ಪಾಯನೇಂ ನೃಪತಿ ಪೀರ್ದನೊ ಚಿತ್ತದ ಮೆಚ್ಚನಿಚ್ಚೆಯಂ
ಮುದಮನಲಂಪಿನಿಂಪಿನೊಲವಂ ಸುಖಮಂ ಬರೆ ಪೀರ್ವ ಮಾಣ್ಕೆಯಿಂ॥ ೧೬

ಕಾದಲರೊರ್ವರೊರ್ವರೊಳಳುರ್ಕೆಯನೀಯೆ ನಿಮಿರ್ಕೆ ಸೊರ್ಕಿನಿಂ
ಮೋದಿದ[ದೊಂ]ದು ಮಾಣಿಕದ ಮುದ್ರಿಕೆಯೊಪ್ಪದೆ ಕೊಳ್ಳಿವೀಸಿದಂ।

---

1 ಮಿ (ಕ.ಖ.ಬ.ಗ). 2 ರ್ಚಿ (ಅ). 3 ಜ್ಜೆ. 4 ನಣ್ಪ (ಖ.ಬ). 5 ಮೊಪ್ಪಿ (ಖ.ಬ). 6 ದೀವಲಂಪಿನುರ್ಬಿದಿರ್ಗೊಳೆ ತಲ್ಲ (ಖ.ಬ). 7 ಸಮೋನೆ (ಖ.ಬ), ತಮಿನ್ನೆ (ಕ.ಘ). 8 ಸಾಲದೇ (ಕ). 9 ಬೇ (ಕ). 10 ಸಿ (ಕ.ಖ.ಬ). 11 ವಂ (ಕ). 12 ದಲ (ಖ.ಬ).

ತಾದುದು ಮಂಚವಿದ್ಧಶಕುನಿಧ್ವನಿ ಮನ್ಮಥರಾಗಕೇಳಿಯು
ದ್ಬೋಧಿತರಾಗದಿಂದವಳಿ ಘೋಷಿಸುವಂತೆವೊಲಾದುದಾ ಕ್ಷಣಂ ‖ ೧೭

ಕಾದಲರ್ಗೆಱೆ ಕಾಮಮಧುಮತ್ತತೆ ತೊಟ್ಟನೆ ನಾಣುಮುಟ್ಟುದುಂ
ಪೋದುವು ತೋರ್ಪ ಮೆಯ್ಯುಮೊಳಗುಂ ಬಿಡುತಂದುವು ತಳ್ತ ರೋಮಹ।
ರ್ಷೋದಯ[1]ಮುಂ[1] ಗಳಧ್ವನಿಯುಮುಬ್ಬರಮಾದುವು ಮೊಕ್ಕಳಂ [2]ಕಡಂ
ಗೋದುವು[2] ಪೊಯ್ದುವೊಯ್ದು ಬಟಿಯೊಳ್ ನಖರೇಖೆಗಳಂ ಕುರುಳ್ಗಳಂ‖ ೧೮

ತೊಡೆ ಮಡವಿಡೆ ಮೊಲೆಗಳ ಮೇ
ಗೊಡೆದಡಗಡಗಾಗಿ ಬತ್ತಿ ಬಾಯುಗಿಯಿಂ ಮೆಯ್।
ಸೆಡೆದೊಳ್ಪನುಶಿಯೆ (?) ಕೂಟದ
ಕಡುಪುಡುಗದೆ ಪಡೆದಳಾಕೆ ನೃಪತಿಗಲಂಪಂ‖ ೧೯

ಜಾಯಿಲನಂತೆ ಲಜ್ಜೆ ತೆಱೆದಾಡೆ ಬೆ[3]ಡಂಗಿ[3] ನೃಪಂ ಕಡಂಗಿ ವಾ
ತ್ಸ್ಯಾಯನನಂತೆ ಮರ್ಮವಱಿದಾಕೆಯ ತೀನ್ಮಸೆಪಾಸನಂಗಳಿಂ।
ಪಾಯೆ ತಗುಳ್ದು ಪಾಯ್ವ ಭರದಿಂದೊಡವಾಯ್ದು ಝುಲಮ್ಮನೊಟ್ಟುಗುಂ
ಸೀಯನೆ ಕಮ್ಮಗಿಮ್ಮನೆಳದೆಂಗಿನಕಾಯೊಡೆದಂತೆ ತೆಳ್ವದಂ‖ ೨೦

ಮುಂಚದ ಪಿಂಚದಂಚೆಗಳೊಳಿಂಚರದಂಚರವಾಗದಂಚೆಪೆ
ರ್ಚಂಚರ[4]ಮೀಯೆ[4] ಮಂಚ[5]ದುಲಿ[5]ಪಿಂ ಚದುರಿಂ ಚದುರೆಂಬ ದೂಸಱಿಂ।
ದಿಂಚರದಂಚೆಯಿಂಚರದ ಪಿಂಚದ ಚಂಚಲ ಚಂಚರೀಕದೊಂ
ದಿಂಚರದೊಳ್ ಪಳಂಚಲೆಯೆ ಮಂಚರವಂ ಮೊರೆದೇಟೆ ಕೂಡಿದಳ್‖ (?) ೨೧

ಗಳರುತಿ ಮಂತ್ರನಾದಮಳಕಸ್ಥಳತಾಡನ ಮುಷ್ಟಿಮುದ್ರೆ ಕೋ
ಮಳ ನಖರೇಖೆ ಯಂತ್ರಲಿಖಿತಂ ಸಮಬಿಂದುವೆ ನಿಗ್ರಹಾಕ್ಷರಂ ।
ತಳಹತಿ ವೇತ್ರದಂಡಹತಿಯಾ ನಱುಸುಯ್ ನವಧೂಪಮಾಗೆ ಕಾ
ದಲರ ಮನೋಭವಗ್ರಹಮನಲ್ಲಿ ತಳರ್ಚುವರಿಚ್ಛೆಗಾರ್ತಿಯರ್‖ ೨೨

ವಿಳಸನ್ಮಂಜೀರಕಾರಾವಮುಮತುಳಗಳಧ್ವಾನಮುಂ ತೀವ್ರ ಮಧ್ಯಾಂ
ಗುಳಿಸನ್ಮುಷ್ಟಿಪ್ರಹಾರಸ್ವನಮುಮೆಸೆಯುತಂ ಮಾಣ್ದು ಮತ್ತೀಗಳೀಗಳ್ ।
ಕಳಕಾಂಚೀ ಶೃಂಖಲಾ ಝುಂಕೃತ ರವಮನಿದಂ ಕೇಳಲಾದಪ್ಪುದಂತಾ
ವಳನಾವಂ ಪುಣ್ಯಪುಂಜೋದಯನುಪರರತಿಪ್ರೌಢಿಯಿಂ ತಾಳ್ದಿದಾತಂ‖ ೨೩

---

[1] ಮಂ (ಕ.ಖ.ಬ). [2] ಕಡಹಾಯ್ದುದು (ಕ), ಕಡಂಗೊಯ್ದುವು (ಖ). [3] ಗಂಪಿ (ಖ). [4] ಮಿಟ್ಟು (ಕ). [5] ದಿರು (ಕ).

ನೆರೆವ ಬಗೆ ನೆರೆವ ನೆರವಿಗೆ
ನೆರೆಮನೆಗಳ ನೆರವಿ ಪರೆಯೆ ನೆರವಿಯ ತುದಿಯೊಳ್ ।
ನೆರವಿಗೆ ಮೊದಲಿಷ್ಠೆ ಮೊದಲಿನ
ನೆರವಿಯು ಸವಿ ತುದಿಯ ನೆರವಿಗೊದವಿರೆ ನೆರೆದರ್‌॥ ೨೪

ಸತಿಯು ಕೃತೋಪರಿಷ್ಟಕರತಿ[1]ಶ್ರ[1]ಮದೊಳ್ ಸರಳಾಂಗುಲಿಚ್ಛಟ
ತ್ಕೃತಿ ಪಟುತಾಲ ರತ್ಕೃತಿ ಗಳೋತ್ಥಿತ ಹೂಂಕೃತಿ ಚಾರು ಮಂಚಟೀ।
ತ್ಕೃತಿ ಶಕುನಿಪ್ರತಾನಕುಹ[2]ರತ್ಕೃತಿ[2] ಕಂಕಣಕಿಂಕಿಣೀ ಝಣ
ತ್ಕೃತಿ ಸಮಪಾದ ಝಂಕೃತಿ ಸಚುಂಬನ ಸೀತ್ಕೃತಿ ಪೊಣ್ಮಿತೆತ್ತಲುಂ॥ ೨೫
(ಶೃಂಗಾರರತ್ನಾಕರಂ, ೪–೩೬.)

ಸಮಸಂದಟ್ಟಿಉಲಂಪಸೀಯೆ ಶಯನಂ ಘರ್ಮಾಂಬುವಿಂ ನಾನೆ ಮು
ನ್ನಮೆ [3]ನಾಣ್ಗೊಟ್ಕುಡಿ[3]ಪೋಗೆ ಸೂಸುವ ಪದಂ ಗಂಗಾಂಬುವಂ ಪೋಲೆ ವಿ।
ಭ್ರಮಮಂ ಕಂಠರವಕ್ಕೆ ತಾಡನರವಂ ತಂದೀಯೆ ತತ್ಸೌಧದೊಳ್
ಸಮಸತ್ವಂಬಡೆವಂತಿರಾಯ್ತು ಸುರತಪ್ರಾರಂಭ ಕೋಳಾಹಳಂ॥ ೨೬
(ಪಂಪಭಾರತಂ, ೪–೧೧೯.)

ಎಳೆಯುಳ ಸೆಳೆವೊಳ್ನುಡುವುಂ
ಸೆಳೆಮಂಚಮುಮೊಡನೆ ಸೆಳೆಯೆ ಪುರ್ವುಂ ಕುರುಳುಂ।
ಕಿಳಿರೆ ನಿತಂಬದ್ರವಮುಂ
ಗಳರವಮುಂ ಪೊಣ್ಮೆ ಸುರತಮಂ ಸಮನಿಸಿದರ್‌॥ ೨೭

ಸುರತದ ಲೆಕ್ಕವಿಕ್ಕಿದೆಡೆಯಂತೆ ತಗುಳ್ದಿರೆ ನಲ್ಮೆಯೆಂಬ ಹೊ
ನ್ನೊರೆಯೊರೆದಂತೆ ರಾಗರಸದಿಂ ಪರಿಪೂರಿತಮಾದ ದೇಹ ತಾಂ।
ಬಿರಿದೆಡೆಯಂತೆ ಕಾಮಿನಿಯ ಕೋಮಲಮಪ್ಪ ಶರೀರದೊಳ್ ತರಂ
ತರವೊಗೆದೊಪ್ಪಿ ತೋಱಿದುವು ಕಾಮುಕದಂತನಖಕ್ಷತಾದಿಗಳ್‌॥ ೨೮

ಪಂಕರುಹವದನೆಗೆಸೆದುವು
ಕುಂಕುಮದಿಂ ತೊಯ್ದ ಚಮರಿಯಂ ಮೋದಿದವೋಲ್।
ಕೊಂಕಿ ನಖರೇಖೆ ಕೊರಲೊಳ್
ಕಂಕುಳ ಮುಯ್ಯ್ವುಗಳ ಮೊಲೆಗೆಲಂಗಳೊಳೆತ್ತಂ॥ ೨೯

ನವಲಜ್ಜಾಭಾರನಮ್ರಾನನೆಯನುರದೊಳೊತ್ತಂಬದಿಂದೊತ್ತಿ ಸರ್ವಾಂ
ಗವನೆನ್ನಂಗಂಗಳೊಳ್ ಮೆಯ್ಗರೆದುವೆನಿಸಿ ಮೆಯ್ಯಾರೆ ತಳ್ತಪ್ಪಿ ದೇವ।

---

[1] ಕ್ರ (ಖ.ಬ). [2] ಕತ್ಕೃತಿ (ಅ). [3] ನಾಣ್ನಾಲ್ಕಡೆ (ಕ), ನಾಣ್ಕಡಿ (ಖ.ಬ), ನಾಳ್ಕಡೆ (ಗ).

ರ್ಗವಣರಿ [1]ಕಯ್ಯೊಡ[1]ದಂತ[2]ಪ್ರವಳ[2]ಧರಸುಧಾಸಾರಮಂ ತುಷ್ಟಿಪರ್ಯಂ
ತವಲಂಪಿಂ ಪೀರ್ದುರ್ಮದ್ವಲ್ಲಭೆಯ ಸುಸಿಲ ಸೈಪಿಂ ಕೃತಾರ್ಥಾತ್ಮನಪ್ಪೆಂ॥ ೩೧
(ಕಾದಂಬರಿ, ಉ.ಭಾ, ೫೨೨).

ಪ್ರತಿಘಾತಾಯತಲೋಲಕಂಕಣಝಣಜ್ಝಂಕಾರಚಂಚತ್ಕಳಾ
ಹತಿ ಮಂಚಾಗ್ರ ಶಕುಂತಿಕಾಪಟುರವಪ್ರೋಚ್ಚಾರನಾನಾಗಳಾ।
ರುತಿ ಮಧ್ಯಾಂಗುಳಿತಾಡನೋಚಿತಲಯಪ್ರವ್ಯಕ್ತಜಿಹ್ವಾಟಳ
ತ್ಕೃತಿ ಪೊಣ್ಮುತ್ತಿರೆ ರಮ್ಯಮಾಯ್ತು ಸುರತಪ್ರಾರಂಭಕೋಳಾಹಳಂ॥ ೩೧

ಅವತಂಸೋತ್ಪಲತಾಡನಂ ಕನಕಕಾಂಚೀಬಂಧನಂ ನೂಪುರಾ
ರವಝುಂಕಾರಿತಚಾರುವಾಮಚರಣಾಘಾತಂ ಚಲದ್ಭ್ರೂಲತಾ।
ಗ್ರವಿಭಾಗೋತ್ಕಟತರ್ಜನಂ ತರಳತಾತಾಮ್ರಾಧರಂ ಚಕ್ರಿಗಿ
ತ್ತುವಲಂಪಂ ಪ್ರಣಯಪ್ರಕೋಪಸುರತಪ್ರಾರಂಭದೊಳ್ ಕಾಂತೆಯಾ॥ ೩೨
(ಆದಿಪುರಾಣಂ, ೧೨-೪೮ ; ಕಾವ್ಯಾವಲೋಕನಂ. ೭೯೧ ;
ಶಬ್ದಮಣಿದರ್ಪಣಂ ಪುಟ-೧೨೫).

ಮೊಱೆ ತಡವಾಗೆ ನಾಣಗಲೆ ತೆಳ್ವದನೊಳ್ವದನಾಗಿ ಪಾಯೆ ಮೈ
ಪಱಿವಱಿಯಾಗಿ ತೀಕ್ಷ್ಣಮಸಗಿ ಸೋಲಮಗುಂದಲೆಯಾಗಿ ಕೂಡುವ।
ಟ್ಕಱು ಮಿಗೆ ನೀಳ್ದಲಂಪೊದವೆ ಬೇಡಿಸುವಷ್ಟಿನಿತೆಂಬ ಲೆಕ್ಕಮಂ
ಮಱೆಯಿಸೆ ನಾಡೆ ಸೂಳ್ಗಳನೊಡಂಬಡೆ ಮಾಡಿದರೊಂದುಭಾವಮಂ॥ ೩೩

ಸುಯ್ಯ ನಿಡುಪುದು[3]ಗ[3]ದಿರೆಯುಂ
ಮೆಯ್ಯ[4]ರೆ[4]ಮುಟ್ಟದೆಯುಮಿಂತು ಸಂದಂದಿನಿಬರ್।
ಬಯ್ಯಲೆ ಪೊಯ್ಯಲೆ ಕುರುಳಂ
ಕೊಯ್ಯಲೆ ಪೋ[5]ಯ್ತಂತು[5] ವಿನಯವತಿಗಂ ಪತಿಗಂ॥ ೩೪
(ಕಾವ್ಯಾವಲೋಕನಂ, ೩೧೧ ; ಶೂದ್ರಕಂ, ಕಾವ್ಯಸಾರಂ ೬೭೬.)

ಅಳಕಂ ತುಂಬಿವೊಲಾಡೆ ತುಂಬಿದ ಕುಚಂ ಚಕ್ರಾಹ್ವದಂತಾಡೆ ಕ
ಣ್ಣೆಳವಿಮಾನಾಟಮನಾಡೆ ಮುದ್ದುಮೊಗಮಂಭೋಜಾತದಂತಾಡೆ [6]ನೀರ್[6]।
ತಿಳಿನೀ[7]ರಂತೊಲೆದಾಡೆ[7] ನೂಪುರಮರಾಳೋನ್ನಾದವಾದ್ಯಕ್ಕೆ ಪೂ
ಗೊಳನೆದ್ದಾಡುವವೋಲದೇಂ ಮೆಱೆದಳೋ ಕಾಂತಾ[8]ರ[8]ತಪ್ರೌಢಿಯಂ॥ ೩೫
(ಲೀಲಾವತಿ, ೨-೧೩೨.)

---

[1] ಕಯ್ಯಾಱ (ಕ.ಖ.ಬ.). [2] ಜ್ವಳದ (ಕ). [3] ರ (ಖ.ಬ). [4] ನಿ (ಕ.ಗ. ಕಾವ್ಯಸಾರಂ). [5] ಯ್ತಂದು (ಕ.ಖ.ಬ.). [6] ಮೆಯ್ (ಅ). [7] ರಾಟಮನಾಡೆ (ಅ). [8] ಯ (ಅ).

ನೆಲೆಮೊಲೆಯಂ ತಗುಳ್ದಡಸಿ ತಾಗುವ ಹಾರಮನೇಱನೂಂಕಿ ಮುಂ
ದಲೆಯ ಕುರುಳ್ಗಳಂ ಕವಿಯದಂತೆ ಮುಖಾಂಬುಜದಿಂ ಮರಳ್ಚಿ ಸೂಜ್।
ಸಲೆ ನಿಲೆ ಬೆನ್ನನಪ್ಪಳಿಪ ಸೋರ್ಮುಡಿಯಂ ಕಲಿಗಂಟನಿಕ್ಕಿ ಕಾ
ದಲನೊಳೆ ಕೂಡೆ ಕೋಮಲೆಗೆ ಬಿಚ್ಚತವೊಪ್ಪಿದುದೌಪರಿಷ್ಟಕಂ॥ ೩೬

ಒದೆದುಗುರಿಂದೆ ಬಾರುಗಿದುದೆಯ್ದದೆ ಕುತ್ತಿದಳಪ್ಪಿ ಕಂಟಕೌ
ಘದಿನಳಿ ಪಾಱದವ್ವಳಿಪ ಕೆಂದಳಿರಿಂದೊಳಪೊಕ್ಕು ಪೊಯ್ದುದೆ।
ಯ್ದದೆ ಕುಚಕುಂಭದಿಂದಿಱಿದಳೋವದೆ ಬಾಸಿಗದಿಂದೆ ಮೋದಿತೆ
ಯ್ದದೆ ಕಡೆಗಣ್ಗಳಿಂ ತಿವಿದಳೋಪನನೋಪಳನಂಗಯುದ್ಧದೊಳ್॥ ೩೭

(ಲೀಲಾವತಿ, ೧೩-೨೧.)

ತೆಱಪಱಿದೋಪನಪ್ಪಿದೊಡೆ ಮೆಯ್ಮಱೆವಪ್ಪು ಸಡಿಲ್ದುದಕ್ಕೆ ಮೆ
ಯ್ಯಱಿವ ಪೊದಟ್ಟ ಬಾಯುಗಿಗೆ ಮೆಯ್ಮಱೆವಂತದು ಮೆಲ್ಲನಾಗೆ ಮೆ।
ಯ್ಯಱಿವ ಜವಂ ಜವಂಗಿಡಿಸೆ ಮೆಯ್ಮಱೆವಾಸನಪಲ್ಲಟಕ್ಕೆ ಮೆ
ಯ್ಯಱಿವೆಡೆ ಸಾವ ಹುಟ್ಟುವೆಡೆಯಾದುದವಳ್ಗೆ ರತಾತಿರೇಕದೊಳ್॥ ೩೮

(ಲೀಲಾವತಿ, ೧೩–೨೦.)

ಪಸಿಯುಗುರೊತ್ತುಗಳ್ ನೊಸಲೊಳೊಪ್ಪಿರೆ ಪತ್ತಿದ ಕುಂತಳಂಗ[1]ಳಿಂ[1]
ಬಸವಟಿವಂಗದಿಂ ಬಸಿವ ಘರ್ಮಜಲಂಗಳಿನಾದ ಪಲ್ಲನು।
ಣ್ಮಸೆ ಮಿಗೆ ಪತ್ತಿ ಜರ್ಝರಿತಮಾಗಿ ಬೆಳರ್ತಧರೋಷ್ಠದಿಂ ರತಿ
ವ್ಯಸ[2]ನಿ[2] ಮಹಾಹಿ ನುಂಗಿಯುಗುಟ್ದಂತೆವೊಲಾ ನಳಿನಾಕ್ಷಿಯೊಪ್ಪಿದಳ್॥ ೩೯

ನೆಗೆದುವು ಕಂಪನಂ ಪುಳಕಮುಂ ಬೆಳರ್ವಾಯ್ದೆಱೆ ಬತ್ತೆ ಘರ್ಮವಾ
ರಿಗಳೊಗೆತಂದುವಂಗಜರಸಂ ಪೊನಲೆಟ್ಟುದು ಬಿಟ್ಟ ಕೇಶದಿಂ।
ನೆಗಟ್ದುದು ದುರ್ದಿನಂ ಮದನಮಾಂತ್ರಿಕಸೃಷ್ಟಿಯಿನಿಂತು ಮಾಗಿ ಬೇ
ಸಗೆ ಮಳೆಗಾಲವೆಂಬಿವೊಡನಾದುವು ನಲ್ಲರ ಸಂಪ್ರಯೋಗದೊಳ್॥ ೪೦

ಮೊಱೆಯಂ ಮೀಱುವ ಮಾತು [3]ತೀೞಮ[3]ಸೆಪ ನಾಣ್ಗಾಣಂ ತನಿತ್ತಿಂಬು ಮ್ಯೆ
ಮಱೆಪಂ ಪುಟ್ಟುವ ಸೊರ್ಕು ಸೂಟ್ಟಿಡಿದ ಕೂಟಂ ಪಲ್ಲಟಂಬಾಯ್ವ ಬಾ।
ಯ್ಮಱುಕಂ ತಾಂಗಿ ಕಟಲ್ವ ನಾಣಿಲಿತನಂ ಬೆಂಡೇಟ್ಟ ಕಣ್ ಬೀಯದ
ಟ್ಕಱೊಳಂ ಪಾಸಿಗೆ ನಾಂಬ [4]ತೆಳ್ವದ[4]ನಳುಂಬಂ ಕೂಟದೊಳ್ ನಲ್ಲರಾ॥ ೪೧

(ಚಂದ್ರಪ್ರಭಪುರಾಣಂ, ೮–೬೮.)

---

[1] ಳಂ (ತ). [2] ನ (ಕ). [3] ಕೆಂದೆ (ಅ). [4] ಮುಂಬದ (ಅ).

ಹರವಸವೊಯ್ಯನಾ[1]ಱ[1] ಮುಗುಳ್ದಕ್ಷಿಗಳೆ[2]ಚ್ಚ[2]ಱ ಕೂಡೆ ಮೆಯ್ಯೊಳು
ಬ್ಬರಿಸಿದ ರೋಮರಾಜಿ ನಸುವಕ್ಕೆಗೆ ಸಾರೆ ಬಟಲ್ದ ಮೆಯ್ಗೆ ಚೇ।
ತರ[3]ಣವೊಡ[3]ರ್ಚೆ ಬಾಯ್ಗೆ ಬೞಿಪಂ ಬರಿಸುತ್ತಿರೆ ಪೋದ ಕೂಟಮಂ
ಪರಿವಿಡಿಗೆಯ್ಯೆ ಚಿತ್ತಮೆಳಸಿತ್ತು ರತಾಂತಸುಖಾಂತವೋಪರಾ॥ ೪೨

(ಚಂದ್ರಪ್ರಭಪುರಾಣಂ, ೮–೭೦.)

ಪದಯಿಪ ಸೋಂಕು ಚುಂಬಿಸುವಲಂಪಮರ್ದಪ್ಪುವ ಕಾಯ್ಪು ಮೇಲುವಾ
ಯ್ದೊದಗುವ ಕಾತರಿಕ್ಕೆ ಬಗೆಮೆಚ್ಚದ ಪಲ್ಲಟದಿಚ್ಚೆ ಬಾಯ್ಗೆವಂ ।
ದುದು ಗೆಡೆವುಜ್ಜುಗಂ ರತದ ಕಾದಲೆ ಸಾಱ ಪೊಡರ್ಪು ಮೇಱದ
ಪ್ಪಿದುದೆನೆ ಕೂಡಿದರ್ ಪ್ರಿಯತಮರ್ ಸಮಸಂದನುರಾಗವೃತ್ತಿಯಿಂ ॥ ೪೩

ಕೊನೆವೆರಲಿಂ[4]ದವೆಂ[4]ಟಳತೆಗೊಂಡಧರಕ್ಷತಮಂ ಘನೋನ್ನತ
ಸ್ತನದುರಿಯಂ ತಗುಳ್ಚುಣಿಸಿ ಬೈತು ಭುಜಂಗಳೊಳೋಳಿಗೊಂಡ ಚುಂ ।
ಬನವಳಯಂಗಳಂ ಪ್ರತಿಸಲಚ್ಚಣದಿಂ ಪ್ರತಿಯಿಟ್ಟು ನೋಡಿ ಕಾ
ಮಿನಿ ಹು[5]ಲಿ[5]ಸಾದ ಬೇಟವೆಳಸಂ ಕಡುಸಂತಸದಂತಮೆಯ್ದಿದಳ್ ॥ ೪೪

ಕಿಚ್ಚಿನಳುರ್ಕೆಯಿಂ ಬಿದಿರ ಗಂಟೊಡೆವಂತಿರೆ ತಾಲುಥತ್ಕೃತಂ
ಬಿಚ್ಚತಮುಣ್ಮೆ ಪೊಣ್ಮೆ ಕಡುತಾಡನದಿಂ ನವರಕ್ತಧಾರೆಗಳ್ ।
ಚೆಚ್ಚರ[6]ಮೆಚ್ಚು[6] ಪಾಯ್ತರೆ ಪದಂಗಳ ನಾ[7]ದ[7]ದ ಸುಯ್ಯಲೊಪ್ಪೆ ಕ
ಟ್ಟುಚ್ಚರಿಯಾದುದೊರ್ಬನ ಮಹಾರತಸಂಭ್ರಮ[8]ವೊಂ[8]ದು ತಾಣದೊಳ್॥ ೪೫

ಪರಿವರಿಯಾಯ್ತು ವಲ್ಲಭನ ಮೆಯ್ ನಖಘಾತದಿನಾದ ರೇಖೆಗಳ್
ಹರಕೆಯ ಸಾಲ್ಗಳಾದವನುರಾಗರಸಂ ಹದನಾದುದೋಳಿಯಿಂ ।
ಸುರಿವ ಬೆಮರ್ ತರಂಬಿಡಿದ ಬೀರದ ಬಿತ್ತುಗಳಾಯ್ತು ಮೆಚ್ಚಿದು
ಬ್ಬರಬೆಳಸಿಂಗೆ [9]ತಕ್ಕ ಕೃಷಿಯಕ್ಕುಮೊ[9] ಕಾಮಿನಿ[10]ಯಾ[10]ಪರಿಷ್ಟಕಂ ॥ ೪೬

ಘನಕುಚಮಧ್ಯತಾಡನೆಗೆ ಮುಂದಲೆಯೊಳ್ ಸಮನಾಗೆ ಲಲ್ಲೆಯಿಂ
ದಿನಿಯನ ಪೆರ್ಗೂಸರ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗೆ ಪತಿತ್ವಮನಾಳ್ವ ಚಾಟುನಿ ।
ಸ್ವನಮೆರ್ದೆಗೊಳ್ವ ಚುಂಬನಕೆ ಬೆಂಬಟಿಯಿಂದಿದಿರ್ವಪ್ಪ ತನ್ನ ಚುಂ
ಬನ [11][ಮೆ][11]ಣೆಯಾಗೆ ಕಾಂತೆ ಪುರುಷಾಯಿತದೊಳ್ ಕರಮೊಪ್ಪಿ ತೋಱದಳ್ ॥

---

[1] ಡೆ (ಕ). [2] ಟ್ಟ (ಕ). [3] ಣೆಯುಲ (ಅ). [4] ದಮಂ (ಕ). [5] ರಿ (ಕ.ಖ.ಬ)
[6] ವೆತ್ತು (ಕ.ಗ.ಫ). [7] ಡ (ಗ.ಫ). [8] ದೊಂ (ಬ). [9] ತತ್ಕೃಷಿಯೊನಿಕ್ಕುವ (ಕ), ತಕ್ಕತೃಷೆಯಕ್ಕುಮೊ (ಖ.ಬ). [10] ಯೋ (ಕ.ಖ.ಬ). [11] ಕೆ (ಕ.ಖ.ಬ).

ಉಡುಗಿ ಬರೆವರೆ ಗಳಧ್ವನಿ
ಯೆಡೆಯುಡುಗದೆ ಪೊಡರೆ ಸುಯ್ ನಿತಂಬದ್ರವದಿಂ ।
ಬಿಡದೊಗೆಯೆ ಝುಂಕೃತಂ ನಡು
ನಡುಗೆ ಲತಾ[1]ಲತಿಕೆ[1] ಕೂಡಿದಳ್ ಪ್ರಿಯುವರನೊಳ್ ॥ ೪೮

ನೋಡಲೊಡಂ ಮನೋಭವಸುಖಾಮೃತವಾರ್ಧಿಯೊಳೆಯ್ದೆ ಚಿತ್ತಮೊ
ಲ್ದಾಡುವುದೊಲ್ದು ಸೋಂಕಲೊಡಮಾಗಳೆ ಮೆಯ್ ಪುಳಕಾಂಕುರಂಗಳಿಂ ।
ಕೂಡೆ ಬೆಮರ್ತು ತಾಳ್ದುವುದು ತಳ್ತು ಕರಂ ಬಿಗಿಯಪ್ಪಿಕೊಂಡು ಬಾ
ಯ್ಗೂಡಲೊಡಂ ಬಟಿಕ್ಕಱಿಯೆನಾನೆನಗಾದ ರತಪ್ರಪಂಚಮಂ ॥ ೪೯

ಪಾರಿವಪಂಚೆ ಕೊಂಚೆ ಗಿಳಿ ಸೋಗೆ ಕುಕಿಲ್ ತೊಣೆವಕ್ಕಿ ತಮ್ಮತ
ಮ್ಮೊರಗೆ ತಪ್ಪಲುಂಬಿ ದನಿಗೆಯ್ದಪುವೆಂದೊಡನೆಟ್ದು ಸುತ್ತಲುಂ ।
ಭೋರೆನೆ ಕೂಡಿಕೊಂಡು ವಿಟತಾಡನತಾಳಲಯಕ್ಕೆ ಬರ್ಪಿನಂ
ಚಾರು ಚಕೋರನೇತ್ರೆ ಗಳನಿಸ್ವನಮಂ ಮೆಱೆದೊಲ್ದು ಕೂಡಿದಳ್ ॥ ೫೦

ಪೆರ್ಮೊಲೆಗಳ್ ಕದಕ್ಕದಿಸೆ ನರ್ತಿಸೆ ಕುಂಡಲಮಾಡೆ ಕುಂತಳಂ
ಸೋರ್ಮುಡಿ ಬೆನ್ನನಪ್ಪಳಿಸೆ ಸಂಚಳಿಸುತ್ತಿರೆ ಮಧ್ಯಮುಣ್ಮೆ ಸುಯ್ ।
ಘರ್ಮನವೋದಬಿಂದು ಬಿಡುತಂದುದು ಭೂಷಣಮಂಜುಳಸ್ವನಂ
ನರ್ಮ[2]ಡೆ[2] ಪೆರ್ಚೆ ತನ್ವಿ ಪುರುಷಾಯಿತದೊಳ್ ಪ್ರಿಯನಂ ಮಗುಟ್ಚಿದಳ್॥ ೫೧

ಸುಲಿಯೆ ಬೆಮರೊಲೆಯೆ ನಡು ಕೊರ
ಲುಲಿಯೆ ಕುರುಳ್ ನಲಿಯೆ ಮಂಚಶಕುನೀ ನಾದಂ ।
ಪಲತೆಱದೊಳೊದವೆ ರಾಗಂ
ನೆಲೆವೆರ್ಚೆ ಪದಂ ತುಳುಂಕೆ [3]ನೆರೆ[3]ದರ್ ನಲ್ಲರ್ ॥ ೫೨

ಮುನಿಯಿಸುವುಕ್ಕೆವಂ ತಿಳಿಪುವಟ್ಟಱು ಸೋಲಿಪ ಗಾಡಿ ಸೋಂಕಿನಿಂ
ಬಿನದಿಪ ಲಲ್ಲೆ ಚುಂಬಿಸುವಲಂಪು ಮರಳ್ಚುವ ಮುದ್ದು ಲಜ್ಜೆಯಂ ।
ನೆನೆಯಿಸುವುಜ್ಜುಗಂ ಮೊಱೆಯನೊಲ್ಲದವೊಳ್ನುಡಿ ಸೋರ್ವ ನಾಣ್ಬದಂ
ಜನಿಯಿಸೆ ರಾಗಮಂ ಮನಮನಗ್ಗಲಿಸಿತ್ತು ರತಂ ಲತಾಂಗಿಯಾ ॥ ೫೩

ತೆಗೆದತ್ತಲ್ ಬರೆ ತೆಪ್ಪದಂತೆ ತನುಗಳ್ ಬಾಯ್ಬಾಯ್ಗದೇಂ ಚುಂಬನಂ
ಸೊಗ[4]ಸಂ[4] ಮುಂದಿಡೆ ಕೈ ತೊಡಂಕಿದೆಡೆಯೊಳ್ ತಮ್ಮಿಚ್ಚೆಯಿಂ ಬಿ[5]ಟ್ಟ[5] ದಿ ।

---

[1] ಲಲನೆ (ಖ.ಬ). [2] ದೆ (ಕ). [3] ನಡೆ (ಕ). [4] ಸಿಂ (ಕ). [5] ಟ್ಟು (ಖ.ಬ).

ಟ್ಟಿಗಳುಂ[1]ಬಂ ಕುಡೆ[1] ಸೊರ್ಕಿ ಸೊರ್ಕಿ ಮೆಱೆವಾಪಾಂಗಾಂಗದೊಳ್ ಜೋಗವ
ಟ್ಟಿಗೆಯಂ ಗೇಣ್ಡುವಂತಿರಾದುದು ರತಂ ವಿಶ್ರಾಮಸಾರಸ್ಯದಿಂ ‖ (?) ೫೪

ನಲಿವುಲಿವಿತ್ತಲಿಸುವ ಬಿ
ತ್ತಲಿಸುವ ಚುಂಬಿಸುವ ಹೊಯ್ವ ನಂಬಿಸುವಳಿಪ ।
ಗ್ಗಲಿಸುವ ಹುಡುಕುವ ತುಡುಕುವ
ಮಲೆವಲೆವ ಪೊಡರ್ಪು ನೇರ್ಪುವಡೆದಿರೆ ನೆರೆದರ್ ‖ (?) ೫೫

ಕುಣಿವ ಕುರುಳ್ ಕುರುಳ್ವಿಡಿದು ಜೋರ್ವ ಬೆಮರ್ ಬೆಮರತ್ತಣಿಂ ಕರಂ
ದಣಿದವೊಲೇಟ್ಟೆವೆತ್ತ ಪುಳಕಂ ಪುಳಕಂಗಳ ಕೂರ್ಪು ಕೂರಿತೆಂ ।
ದೆಣಿಸದೆ ಮಿಾಱುವಪ್ಪು ಬಿಗಿಯಪ್ಪಿನ ಗಾಢತೆ ಹಿಂಡಿದಂತೆ ಸಂ
ದಣಿಸುವ ತೆಳ್ವದಂಗಳ ಪೊನಲ್ ಬಗೆಗೊಂಡವು ಸಂಪ್ರಯೋಗದೊಳ್ ‖ ೫೬

ಮೆಲ್ಲೆರ್ದೆಗೂಡುವಾಯೆ ನಸುಬೆಂಡು ಮಗುಟ್ದಿರೆ ಕಣ್ಗಳಸ್ವನಂ
ಮೆಲ್ಲನೆ ನಿಂದು ನಿಂದು ಪೊಡರುತ್ತಿರೆ ಪೊಣ್ಮುವ ತಾಡನಂಗಳಿಂ ।
ತೆಲ್ಲವಡಂಗೆ ಹೂಂಕೃತಿಗಳಬ್ಬರವೆಯ್ದೆ ಪೊಡರ್ಪುಗುಂದೆ ತ
ಳ್ವಿಲ್ಲದೆ ತೆಳ್ವದಂ ಸುರಿಯೆ ಕೋಮಲೆ ಕೂಡಿದಳಾತ್ಮನಾಥನೊಳ್ ‖ ೫೭

ಅಲ್ಲದ ಮೊಱೆಗೊಂಡಾಡುವ
ಪಲ್ಲಟಿಸುವ ಮುದ್ದುಗೆಯ್ವ ಭರದಿಂ ಕೊಲ್ ಕೊಲ್ ।
ಕೊಲ್ಲೆಂದಿದಿರ್ಗೊಂಡುಲಿವೀ
ನಲ್ಲಳ ರತದಿಂದೆ ಸೊಕ್ಕಿ ಮೆಱೆಯದನಾವಂ ‖ ೫೮

ಪುಳಕಮನಿಂಬುಸೋಂಕಮರೆ ನಿರ್ಝರಮಂ ಮಸಗಿರ್ಪ ಚುಂಬನಂ
ತಿಳಿವಿನ ಬಂಬಲಂ ನೆಱೆಯೆ ಕಿಟ್ಟಲೆಯೆತ್ತುವ ಸೌಖ್ಯವಿಚ್ಛೆಯಂ ।
ಬಳೆಯಿಪಲಂಪು ಕಾದಲರೊಳಚ್ಚರಿಯಾಗಿರಲೊ[2]ರ್ಮೆಗೊರ್ಮೆ[2]ಗ
ಗ್ಗಳಿಸುವರಿಂತಿವಲ್ಲದೊಡೆ ಬೇಂಟಮದುಂಟೆ ಮಹೀವಿಭಾಗದೊಳ್ ‖ ೫೯

ಇನಿಯರೊಳಟ್ಕಱಿಂ ನೆರೆವ ಭಂಗಿಗಳಂ ಪೆಱರ್ಗಿಂತುಟೆಂದವಂ
ನೆನೆನೆನೆದೆಯ್ದೆ ಪೇಳ್ವರವರೇಂ ಮತಿವಂತೆಯರಕ್ಕ [3]ಕೂರ್ತು[3] ನ ।
ಲ್ಲ[4]ನ ತನು ಸೋಂಕುತಾ[4]ಗಳೆನಗಂ ನಿಱಿ ಮುನ್ನವೆ ಬಿಟ್ಟುಪೋಪುದೆಂ
ಬಿನಿತನೆ ಬಲ್ಲೆನಾ[5]ನಱಿಯೆನಂದೆನ[5]ಗಾದ ರ[6]ತಪ್ರಪಂಚಮಂ[6] ‖ ೬೦

(ಶೃಂಗಾರರತ್ನಾಕರಂ, ೧–೫೬.)

---

[1] ಪಿಂಕಡು (ಕ), ಬಂಕುಡು (ಖ.ಬ). [2] ರ್ಮೆಗೊರ್ಮೆ (ಖ.ಬ). [3] ಸ್ಮೈತು (ಖ.ಬ).
[4] ನೊಳೊಡಗೂಡುವಾ (ಅ.ಕ). [5] ವೊಲ್ಲಱಿಯೆನೆನೆ (ಖ.ಬ). [6] ತಾಂತರಂಗಳಂ (ಖ.ಬ).

ಇಂತುಟದೆಂದು ಬಣ್ಣಿಸುವರಾರ್ ಗಳ ನಲ್ಲಳ ನಲ್ಮೆಯು[1]ಲ್ಲಿ[1] ನಾ
ಣಿಂ ತಲೆದೋಱಲೀಯದ ರತಂ ನುಡಿಯಂ ಪೊಱಪೊಣ್ಮಲೀಯದೋ ।
ರಂತಿರೆ ಬಾಯ್ಗೆ ಬಾಯ್ ಸವಿಯನೊಪ್ಪಿಪ ಚುಂಬನಮೆಯ್ದೆ ನಿದ್ರೆಯಂ
ಸಂತತ ಮೋದುವೀಕ್ಷಣಮಲಂಕೃತಿಯಂ ಬೆದಱಿಟ್ಟುವಪ್ಪುಗಳ್ ॥ ೭೧

ಮುಡಿಯಿಂದಂ ಸುತ್ತಲುಂ ಕತ್ತುರಿಯುದಿರ್ದುದು ಪೂಮಾಲೆ ಸೂಸಿರ್ದುದೆತ್ತಂ
ಕಡಿಖಂಡಂಬೋಯ್ತು ಹಾರಂ ಬಳೆಯ ಮುಱಿಗಳಿಂ ಸೆಜ್ಜೆ ತೀವಿತ್ತು ಮೆಚ್ಚ ।
ಚ್ಚುಡಿವನ್ನಂ ಪಾರ್ದು ನಲ್ಲರ್ ನೆರೆದರಿದಿರೊಳೆಂದಟ್ಟಿಯಿಂ ಸೆಜ್ಜೆಯಿಂ ಪಿಂ
ಬಡಿನೊಳ್ ಪೊಕ್ಕಾಳಿಯರ್ ಕಂಡೊಡನೆ ಪೊಗಟ್ಟಿನಂ ಸಂಭ್ರಮಂ ಸಂಪ್ರಯೋಗಂ ॥

ವದನಸ್ವೇದಾಂಬುವಿಂದಂ ಕೊನೆನನೆದ ಕುರುಳ್ ಪಾಟಲಚ್ಛಾಯೆಯಿಂ ಬೀ
ಗಿದ ಬಾಯ್ ಕೆಂಪಿಂ ತುಳುಂಕಾಡುವ ನಯನದಳಂ ಸೂಕ್ಷ್ಮರೇಖಾಳಿಯಿಂ ತೀ ।
ವಿದ ವಕ್ಷೋಜೈಕಪಾರ್ಶ್ವಂ ಪೊಳೆವುವಡೆದ ಮೆಯ್ ನೀಳ್ದ ಸುಯ್ ಬೆಂಗೆ ಬಿಣ್ಪೇ
ಱಿದ ಕೇಶಂ ಮಂದಯಾನಂ ನೆಱೆ ಮೆಱೆದವು ರತ್ಯಂತದೊಳ್ ಕಾಂತೆಯರ್ಗಂ ॥

ಅಳಸದಿರಣ್ಣನಿರ್ದನೆಲೆ ಅಗ್ಗದ ಪೆರ್ಮ್ಮೊಲೆ ನೋಗುಮುಟ್ಟುದಂ
ಕಳೆಯದೆ ಕೂಡು ಬೇ[2]ನೆ ತ[2]ಳೆದಪ್ಪುದು ಪೊಯ್ಯದಿರೊತ್ತಿಯಾಱುತಿಂ ।
ಗಳ ಬಸಿಱೇಕೆಪಾಯ್ತೆಯದಿ[3]ರ್ಪಿಂ[3] ಬಣವೋಡಿದುದಿಂದು ನೋಡೆ ಕೂ
ಸಿಟಿ[4]ವು[4]ದು ಕಾವುದೀ ಮೊಗಮನಿತ್ತೆನುತಂ ಪೆಱಗಾಗಿ ಕೂಡಿದಳ್ ॥ ೭೪

ಮೊಲೆ ಮಲೆಯೆ ಭಾಳಪಟ್ಟಮ
ನಲೆಯೆ ಕುರುಳ್ ತಾರಹಾರಮಂಡಲಮುರದೊಳ್ ।
ನಲಿಯೆ ಶಕುನಿಗಳ ತೆಱದಿಂ
ದುಲಿಯೆ ಕೊರಲ್ ಕಾಂತೆ ಕೂಡಿದಳ್ ಪ್ರಿಯತಮನೊಳ್ ॥ ೭೫

ಒಡನೊಳಪೊಕ್ಕು ಮೆಯ್ಗೆ ಪುಳಕಂಗಳ ಕೀಲಮದರ್ಪ್ಪು ಕಾಳಸಂ
[5]ಬಿಡ[5]ದಿರೆ ಕಾಸಿ ಬೆಚ್ಚು ತೊಳೆದಂತೆ ಬೆಮರ್ [6]ಬಟಿಕೇ[6]ಟೆ ಪೀ[7]ರ್ದು ಬಾಯ್ ।
ಬಿಡದ ತೊಡಂಕಿನಿಂ ತೊಳಗೆ ಪೊಂಗಿ ತೊಡಂಕಿರೆ ಪೋಲ್ತ[7]ರೋಪರಿಂ
ಪಡರ್ದ ರ[8]ತಾಂತ[8]ದೊಳ್ ಸಮನೆ ಸಂಪುಟದಿಂ[9]ದೆಸೆವರ್ದ[9]ನಾರಿಯಂ ॥ ೭೬

(ಅನಂತನಾಥಪುರಾಣಂ, ೮–೫೨.)

---

[1] ಟ್ಟಿ (ಕ). [2] ಗೆತ (ಕ), ನೆಕ (ಖ.ಬ). [3] ರ್ದಿಂ (ಖ.ಬ). [4] ದು (ಖ.ಬ). [5] ಬಡೆ (ಅ). [6] ತಿಳಿದೇ (ಅ). [7] ರ್ದು ಬಾಯ್ಬುಡಗಿದೊಡಂಕಿನಂತೊಳಗೆ ಪೊಂಗಿ ದೊಡಂಕಿರೆಪೋಲ್ತ (ಅ). [8] ಥಾಂಗ (ಅ). [9] ಸವೆದಿರ್ದ (ಅ).

ಸಮರತಸೌಖ್ಯದೊಳ್ ಸತಿ ದಿಗಂಬರವೇಷಮನಾಳ್ದು ಮುಕ್ತಕೇ
ಶಮದೆಸೆಯಲ್ಕೆ ಕ[1]ಣ್ಗಳರೆ[1]ಮೀಲಿತಮಾಗಿರಲಾಸನಕ್ರಮಂ ।
ಸಮನಿಸೆ ಹೂಂಕೃತಪ್ರಣವಮೊಪ್ಪೆ ಶರೀರಮ[2]ನೊಕ್ಕು ತನ್ಮನೋ[2]
ರಮಣನ ಹೃನ್ನಿಧಾನಮನುಪಾರ್ಜಿಪ [3]ಯೋಗಿನಿ[3]ಯಂತಿರೊಪ್ಪಿದಳ್ ॥ ೬೭
(ಶೂದ್ರಕಂ—ಕಾವ್ಯಸಾರಂ, ೬೬೫.)

ಒದೆದು ಕಲಂಕಿ ಪಾಯ್ವ ಪದದೊಳ್ ಪದವೆತ್ತು ಪುಡುಂಕುನೀರನ
ದ್ದಿದಳುಱೆ ಮೋದಿ ಮುಂದೆಲೆಗೆ ಪಾಯ್ದು ಪೊರಳ್ಚಿದಳು[4]ರ್ಬಿ[4] ಬಾಹುಪಾ ।
ಶದೊಳೆ ತೊಡರ್ಚಿದಳ್ ಕರದ ಕೂರುಗುರಿಂದಮೆ ಬೆನ್ನ ಬಾರನೆ
ತ್ತಿದಳ್[5]ಡಬಾಱಲೊಲ್ಲ[5]ದವನಂ ವನಿತಾಜನಚಿತ್ತಚೋರನಂ ॥ ೬೮
(ಲೀಲಾವತಿ, ೧೩–೨೨.)

ಮದವದ್ಯೌವನ ರೂಪು ವಿಭ್ರಮವಿಲಾಸಂ ಕಣ್ಗೆ ಸಂಭೋಗಸ
ನ್ಮದ ಚಾತುರ್ಯಮೃದೂಕ್ತಿಯಂ ಕಿವಿಗೆ ಗಾಢಾಲಿಂಗನಂ ಮೆಯ್ಗೆ ಬೀ ।
ಗಿದ ಬಿಂಬಾಧರದಿಂಪು ನಾಲಗೆಗೆ ಮೂಱುಂ ಕಂಪು ಮೂಗಿಂಗೆ ತೋ
ಱಿದಳೋಪಂಗೆ ಲತಾಂಗಿ ಮಂಚದೆಡೆಯೊಳ್ ಪಂಚೇಂದ್ರಿಯಪ್ರೀತಿಯಿಂ ॥ ೬೯

ಚುಂಬಿ[6]ಸೆ ಬೀಗೆ ಬೆಳ್ಕಿರಿಸಿದೊಳ್ತುಟಿ[7]ಯಾಳಿಸಿದ[6]ಪ್ಪಿ[7]ನೊತ್ತಿನಿಂ
ದಂ ಬಿಡೆ ಗುಜ್ಜುಗೊಂಡವೊಲೆ ಪೋರ್ಕುಳಿಯಿಂದಮೆ ಹಂತಿದಪ್ಪಿ ತಾ ।
ಱುಂಬಟೆ[8]ಯೆಟ್ಟ ಚುಂಚು ಬೆಮರಿಂ ಕಡೆಗೆನ್ನೆಗೆ ಬಾನಲಾದ ಬೊ
ಟ್ಟೆಂಬಿವು ಕೂಟದೊಂದು ಸವಿಯೊಳ್ ಸವಿಯಾದುವು ಕಣ್ಗೆ ಕಾಂತನಾ[8] ॥ ೭೦
(ಚಂದ್ರಪ್ರಭಪುರಾಣಂ, ೮–೬೨.)

ಎತ್ತಿ ಮುಖಾಬ್ಜಮಂ ಬೆಮರನೊದಿ ಕುರುಳ್ಗಳನೊಪ್ಪಿ ನೀವಿ ಸ್ರೈ
ತೊತ್ತಿ ಕದಂಪಿನೊಳ್ ಕದಪನಿಟ್ಟು ತೊಡಂಕಿದ ಭೂಷಣಂಗಳಂ ।
ಬಿತ್ತರದಿಂದೆ ತಿದ್ದಿ ರಸದಂಬುಲಮಂ ಸವಿಮಾಡಿ [9]ನೀ[9]ಡಿ ಮೆ
ಯ್ವೆತ್ತ ರತಾಂತ್ಯದೊಳ್ ಸುರತಸೇದೆಯನಾಱಿಸಿದಂ ಮನಃಪ್ರಿಯಂ ॥ ೭೧

ನಿಡುಸುಯ್ ಪೊಂಗಿರ್ದ ಬಾಯ್ ‘ ಚಪ್ಪಲರ್ದ ಕುಚಯುಗಂ ಕಂಪಮಾನೋರುಭೇದ್ಯಂ
ಕಡುರಕ್ತಾಸಕ್ತನೇತ್ರಂ ನವನಖಪದಮಾಕೀರ್ಣನೀಲಾಳಕಂ ಜೋ ।

---

1 ಣ್ದರನಿ (ಅ). 2 ನೋರಥದ್ರುಮಾ (ಖ.ಬ). 3 ಜೋಗಿಣಿ (ಖ.ಬ). 4 ರ್ಬಿ (ಅ). 5 ವಳಾಱಿದೋವ (ಅ), ಡಬಾರಲಲ್ಲ (ಖ.ಬ). 6 ಸಿ ಬೀಗಿ ಬೆಳ್ಪಡರ್ದ ಬಾಯ್ತುಱಿಯಾಳಿಸಿದ (ಅ). 7 ಯೊಳ್‌ಪಿಡಿದಪ್ಪಿ (ಖ.ಬ). 8 ಯುಂ ತೆರಳ್ದ ಕುಱುಳುಣ್ಮಿ ಬೆಮರ್ ನಸುಬಾಲನಾದ ಬೊಟ್ಟೆಂಬಿವು ಕೂಟದೊಂದು ಸವಿಯುಂ ಪಿಸುಣಾಡುವುವೀ ಲತಾಂಗಿಯಾ (ಅ). 9 ನೋ (ಕ).

ಲ್ದುಡೆ ಘರ್ಮಸ್ವೇದನಂ ಕಣ್ಗೊಳಿಸೆ ತಡತಡಂ ಮೆಟ್ಟಿ ರತ್ಯಂತದೊಳ್ ನೀ
ಗುರ್ಡಿಯಲ್ಕಂ ಪೋಪಳಂ ಕಂಡೆರ್ದೆ ತಣಿದು ಕುಳಿರ್ಕೊಳ್ದಿತೆನ್ನಂತರಂಗಂ॥೭೨

ಪರೆದಳಕವ್ರಜಂ ಕೆದಱಿ ಸೂಸಿದ ಮುಂದಲೆ ಗುಜ್ಜುಗೊಂಡ ಪೀ
ವರಕುಚಮಂಡಲಂ ತುಳುಕಲಾದೆರ್ದೆ ಬಿಚ್ಚಿದ ಕೇಶಪಾಶಮು ।
ಬ್ಬರಿಸಿದ ರೇಖೆಗಳ್ ಸುಗಿದು ಪೋಗದ ಜರ್ಜರವಾದ ಬೊಟ್ಟು ಸಾಂ
ದರತರಮಾಗೆ ದಂಪತಿಗಳಿಂತೆಸೆದರ್ ಸುರತಾವಸಾನದೊಳ್॥ ೭೩

ನಲಿಗರ್ಚುಗಂ ನಖರೇಖೆಯುಂ ಸುಲಿದುರೋಜೋಮಧ್ಯಮುಂ ಸ್ವೇದವಾ
ರಿಲವಂಗಳ್ ಪೊಳೆವಾಸ್ಯಮುಂ ಪರೆದ ಚಂಚತ್ಕುಂತಳಾನೀಕಮುಂ ।
[1]ಸ[1]ಲೆ ಮೆಯ್ದೋಱೆ [2]ರತಾಲಯಾಂಗಣದೊಳೊರ್ವರ್ಳ್ ನೀಱೆ ಮೆಯ್ಯೊಡ್ಡಿ[2] ಬ
ತ್ತಲೆ ನಿಂದಿರ್ದಳೆರಲ್ಗೆ ತೀರ್ದ ರತಖೇದಶ್ರಾಂತಿಯಿಂ ಬಿಚ್ಚತಂ॥ ೭೪

ಬೆಮರ್ಗಳನೂದಿ ನುಣ್ದೊಡೆಗಳಂ ಪಿಡಿ[3]ದಾಂಕಿ[3] ಬೆರ[4]ಲ್ಗಳಂ ಕ್ರಮ[4]
ಕ್ರಮದೊಳೆ ಕೋದು ತಳ್ತು ಬಿಟುಕಿತ್ತು ತೊಡಂಕಿದ ಕುಂತಳಂಗಳಂ ।
ಸಮುದಯಮೊಪ್ಪೆ ನೀವಿ ರಸದಂಬುಲಮಂ ಸವಿಮಾಡಿ ನೀಡಿ ಮೆ
ಲ್ಪಮರಿ ಬಟಲ್ದ ತನ್ನಿನಿಯಳಂ ನೃಪನಾಱಿಸಿದಂ ರತಾಂತದೊಳ್॥ ೭೫

ಅಲರ್ಗಣ್ ಬೇಂಡೇಱೆ ರೋಮಾಂಚ[5]ನದೊದವಿನಿತುಂ[5] ತಾಱುತಟ್ಟಾಗೆ ಬಾಯೊ
ಪಲವುಂ ನುಣ್ಮಾತುಗಳ್ ಲಾವುಗೆಯ ಕೊರಳನಲ್ಲಾಡಿದಂತಾಗೆ ಜುಮ್ಮೆಂ। [ಳ್
ದೊಲೆದಂಗಂ ತೂಗೆ ಸುಯ್ಲಂತೊಳಗಿಟಿಯೆ [6]ಗಳಂ ಬೀಗೆ[6] ನಾಣ್ ಸೂಸೆ ಕಾ[7]ಮಂ
ಚಲದಿಂ[7] ಕೈಮಿಕ್ಕಮಳ್ಗಂತ್ರಮನೆ ಕೆಡಪಿದಂತಿರ್ವರುಂ ಮೂರ್ಛೆವೋದರ್॥ ೭೬

ಬೆಮರಂ ಬೀಸಿ ತೊಡಂಕಿದೊಳ್ಗುರುಳನಾದಂ ನೀವಿ ಪಚ್ಚಂಗಳಂ
ಕ್ರಮದಿಂ ತಿರ್ದಿ ಕದಂಪಿನೊಳ್ ಕದಪನೋರಂತಿಟ್ಟು ಮೆಲ್ದೊಪ್ಪಿ ಸಂ ।
ಭ್ರಮದಿಂದಂ ಪಿಡಿಕೆಯ್ಸಿ ನುಣ್ದೊಡೆಗಳಂ ಕಾದಲ್ಮೆ ಕೈಮಿಕ್ಕು ನೇ
ರ್ಪಮರ್ವನ್ನಂ ರತಖೇದಮಂ ಮಱಿಸಿದಂ ನಲ್ಲಳ್ಗೆ ತದ್ವಲ್ಲಭಂ॥ ೭೭

ಪೊಡವುರ್ತುಂಗಸ್ತನಂ ಕೊಂಕಟಿದು ನಿಮಿರ್ವ ನೀಲಾಳಕಂ ಜೋಲ್ದು ಬಂಬ
ಲ್ಮುಡಿ ಬೆಳ್ಪೇಱಿರ್ದ ಬಿಂಬಾಧರಮಣಿ ನಸು[8]ಕೊಂಕಿ[8]ರ್ದ ಕರ್ಣೋತ್ಪಲಂ ಕೆಂ।
ಪಡರ್ದಾಲೋಲೇಕ್ಷಣಂ ಕಂಪಿಸುವ ತನು ರತಿಶ್ರಾಂತಿಯಿಂದಂ ಬೆಡಂಗಂ
ಕುಡೆ ನೆಮ್ಮಿರ್ದೋಪನಂ ಮೆಯ್ಬುಮರನೆಲರೊಳಂದಾಱಿಸುತ್ತಿರ್ದಳೊರ್ವಳ್॥೭೮

(ಜಗನ್ನಾಥವಿಜಯಂ, ೧೬–೧೨೪.)

---

[1] ನೆ (ಗ.ಫ). [2] ರತಾಂತದೊಳ್ ಸುದತಿ ಸಸ್ವೇದಾಂಬುವಂತೀರ್ಚೆ (ಗ.ಫ). [3] ಕೆಯ್ಸಿ (ಕ.ಖ). [4] ಳ್ಗಳೆಲ್ಲಮಂ (ಗ.ಫ). [5] ದಜಲವನಿತುಂ (ಗ.ಫ), [6] ಬೆಮರ್ ಪೊಣ್ಮೆ (ಗ.ಫ). [7] ವೋಜ್ವಲದಿಂ (ಕ.ಖ.ಗ.ಫ), [8] ಗಂದಿ (ಕ.ಖ.ಬ).

ಬೆಮರುಣ್ಮಿತ್ತು ಶಶಾಂಕಮಂಡಲದೊಳುದ್ಯತ್ತಾರಕಾಗರ್ಭಸಂ
ತಮಸಂ ಬಿರ್ಚಿದುದಾಯ್ತು ಕೇತಕಿ[1]ಶಿಖಾ [ಲೀಲಾಯಿ][1]ತಶ್ರಾಂತಿ ವಿ।
ಶ್ರಮಿಸಿತ್ತಬ್ಜಯುಗಂ ಚರನ್ಮಣಿವತಂಸಕ್ರೀಡೆ ಪೋದತ್ತು ವಿ
[2][ದ್ರುಮಮುಂ][2]ಸೀತ್ಕೃತಿ [3][ಗೆಟ್ಟು][3]ವಾನಱಿಯೆನಲ್ಲಿಂದಾದುದೇನೆಂಬುದಂ॥ ೭೯

ಉಗು[4]ರ್ವೊಯ್ಲಿಂದಾಸುರಂ ಬಾಸುಟ[4]ಮೊಗೆಯೆ ಕರಂ ಬೀಗೆ ಬಿಂಬಾಧರಂ[5]ಬಾ
ಯುಗೆಯಿಂ ಕನ್ನೈಸೆ ಪೊಯ್ಲಿಂ ನಡುವೊಡೆಯೆ ಕುಚಂ[5] ಸೊಪ್ಪುಸೊಪ್ಪಾಗೆ ಕಂಗಳ್
ಮುಗಿವನ್ನಂ [6]ಪಾದದಿಂ ಬಳ್ಳನೆ ಬಳಿದವೊಲಪ್ಪಾಡ[6] ಮೈ [7]ಕೇಶಕೃಷ್ಣೋ[7]
ರಗನಂ ಪಿಂದಿಕ್ಕಿ ತನ್ನಂ ಪ್ರಿಯತಮಗರುಡಂ[8]ಗಿ[8]ತ್ತವೊಲ್ ಕೂಡುತಿರ್ದಳ್॥ ೮೦
(ಲೀಲಾವತಿ, ೨-೧೩೩.)

ಕರಜಾತಾದ್ರ್ರಕ್ಷತಂ ಕುಂಕುಮಲಿಖಿತಮನೋಹಾರಿಯಂತ್ರಂಬೊಲಿಂಬಾ
ಗಿರೆ ಮೆಯ್ಯೊಳ್ ಕೈಯ ಪಾತ್ರಂ ಕರಮೆಸೆಯೆ ರಣನ್ನೂಪುರಂ ಮುಕ್ತಕೇಶಂ ।
ಸ್ಮರಮಂತ್ರಾರಾಧನಾದೇವತೆಯೆ ಕುಣಿವವೋಲಾಡಿದಳ್ ಪೀರ್ದ ಸುಧ್ಯಂ
ಸುರಿವಂತೂರುಪ್ರದೇಶಂಬಿಡಿದು ಬಿಡೆ ಪದಂ ಕಾಂತೆ ನಿರ್ಗ್ರಂಥದಿಂದಂ॥ ೮೧
(ಲೀಲಾವತಿ, ೨-೧೨೭.)

ಓರಂತೆ ಮೆಚ್ಚಿದಂ ಕೃತಿ
ಸಾರಂ ಸಂಭೋಗಕೆಯ್ದೆ ಹೊಯ್ಸಳವಂಶೋ।
ದ್ಧಾರಂ [9]ನರಸಿಂಹ[9]ಸುತಂ
ದೋರಸಮುದ್ರಾಧಿನಾಯಕಂ ಸೋಮನೃಪಂ॥ ೮೨

ಇದು ಸರಸ್ವತೀಸರ್ವಾಂಗದರ್ಪಣಾಯಮಾನ ಪ್ರತಿಭಾಸನೂತನ ಪುರಾತನ
ಪ್ರಮಾಣ ಕವಿಪುಂಗವಪ್ರಣೀತ ಮಹಾಪ್ರಬಂಧಸಾರೋದ್ಧಾರಮುಮ
ಷ್ಟಾದಶಸ್ಥಳವರ್ಣನಮಾರ್ಗಮನೋಹರಮುಂ ವೀರಹೊಯ್ಸಳ
ಸೋಯಿದೇವರಾಯ ವಿನೋದಾಕರ್ಣನ ಕೌತುಕೋ
ತ್ಪಾದಿತಮುಂ ಯಾದವಕಟಕಾಚಾರ್ಯ ಸುಕವಿ
ಸುಮನೋಬಾಣ ಜಾಮಾತೃ ಪರಮಚಿದಾ
ನಂದ ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ಕವೀಶ್ವರ
ಸಂಯೋಜಿತಮುಮಪ್ಪ ಸೂಕ್ತಿ
ಸುಧಾರ್ಣವದೊಳ್

ಸಂಭೋಗವರ್ಣನಂ ಚತುರ್ದಶಾಶ್ವಾಸಂ ಸಂಪೂರ್ಣಂ.

---

[1] ಸಖೀವಿರಾಯ (ಕ), ಶಿಖಾವೀರಾಯ (ಖ.ಬ.ಗ). [2] ಭ್ರಮಮಾ (ಕ.ಖ.ಬ). [3] ಚಾಟು [4] ರೇಟುಂ ಬಾಸುಳೊಂದಾಸುರ (ಅ). [5] ಪಾಯ್ದುಗಿವನ್ನಂಬೆಂಗೆ ಪೊಯ್ದಾ ಗುರುಕುಚಯುಗಳಂ (ಅ). [6] ಪಾತದಿಂ ಪಿಳ್ಳನೆ ಪಿಳಿದವೊಲಳ್ಳಾಡ (ಅ) [7] ಕೃಷ್ಣ ಕಾಳೋ (ಖ.ಬ). [8] ಕಿ (ಅ). [9] ಬಲ್ಲಾಳ (ಕ).

ವಿಪ್ರಲಂಭವರ್ಣನಂ

ಪುರು[1]ಡಿಂ ಮ್ಲಾ[1]ನದಿನನ್ಯದೇಶಗಮನವ್ಯಾಸಂಗದಿಂ ಸುವ್ರತಾಂ
ತರದಿಂ ಕೂಡಿದ ವಲ್ಲಭರ್ಗೆ ವಿರಹಂ ಪೂರ್ವಾನುರಕ್ತರ್ಗೆ ತಾಂ ।
ವಿರಹಂ [2]ಸಂದಿಸೆ[2] ಪಾಟಿಯಿಂದೆ ಪಿರಿದುಂ ಬರ್ಕುಂ ದಶಾವಸ್ಥೆಗಳ್
ಹರಿಣಾಂಕಾದಿಗಳಂಜಿಕುಂ ಸರಸಸೇವ್ಯಂ ವಿಪ್ರಲಂಭಸ್ಥಳಂ॥ ೧

ಸ್ಮರವಶದಿನನ್ಯಜನ್ಮಾಂ
ತರಕೃತಸಂಸ್ಕಾರದಿಂ ವಿ[3]ಭೋ[3]ಗ[4]ಸ್ಪೃಹೆ[4]ಯಿಂ ।
ವರ ಚಾತುರ್ಯಕಳಾಗಮ
ಪರಿಣತಿಯಿಂ ಸ್ನೇಹವೃತ್ತಿಗಳ್ ಸಂಭವಿಕುಂ॥ ೨

(ಶೃಂಗಾರರತ್ನಾಕರಂ, ೪–೭೦.)

ಪರಿಭಾವಿಸುವುದು ಪೂರ್ವಾ
ನುರಾಗ ಮಾನಾಖ್ಯ[5]ಕಂ ಪ್ರ[5]ವಾಸಾಖ್ಯಾನಂ ।
ಕರುಣಾತ್ಮಕಮೆಂದಿಂತವ
ತರಿಸೆ ಚತುರ್ಭಂಗಿ ವಿಪ್ರಲಂಭದ ಭೇದಂ॥ ೩

(ಶೃಂಗಾರರತ್ನಾಕರಂ, ೪–೩೯.)

ನಳತೋಳಂ ನೀಡಿ ಕಾಲಂ ಮ[6]ಡಿದು[6] ಪೆಱಗಣಿಂ ಬಾಗಿ ಬಂಬಲ್ಗುರುಳ್ ಸಂ
ಚಲ[7]ಸಲ್[7] ನೀವೀನಿಬಂಧಂ ಸಡಿಲೆ ನಿಱಿಯನೇಱೊತ್ತಿ [8]ಸೌ[8]ರಂಭದಿಂ [9]ಕೆಂ।
ದ[9]ಳಮಂ ಸಂಚಾರಿಕಾಸ್ಕಂಧದೊಳವಯವದಿಂದೂಱಿ [10]ನೆಮ್ಮಿ[10]ರ್ದು ಮುಳ್ಳಂ
ಕಳೆ[11]ಯು[11]ತ್ತಿಂ ನೋಡಿದಾ ಕಾಂತೆಯ ತೆಱನೆನಗುದ್ಭ್ರಾಂತಿಯಂ ಮಾ[12]ಟ್ಟು
ದಿನ್ನುಂ[12]॥೪

(ಶೃಂಗಾರರತ್ನಾಕರಂ, ೪–೪೨.)

ಇನಿಯಂ ಪ್ರಾಣಮಗಲ್ದು ಪೋಪ ತೆಱದಿಂದೆನ್ನಿಂದಗಲ್ದಿರ್ದನಾ
ತನ ಪೋಗಿಂಗೆನಗಕ್ಕ ನೋವಿನಿಸುಮಿ[13]ಲ್ಲೇಕೆಂ[13]ದೊಡೊಂದುಂಟು ನ ।

---

[1] ದಿಂ ಮಾ (ಗ.ಘ). [2] ಸಾಧಿಸಿ (ಖ.ಬ.ಗ.ಘ), [3] ಯೋ (ಕ). [4] ಕ್ರಿಯೆ (ಅ). [5] ಮುಂಪ್ರ (ಅ), ತತ್ಪ್ರ (ಗ.ಘ). [6] ಡುಪಿ (ಅ). [7] ಪನ್ನಂ (ಗ.ಘ). [8] ಸೆಂ (ಖ.ಬ). [9] ಕುಂತ (ಗ.ಘ). [10] ನಿಂದಿ (ಗ.ಘ). [11] ಸು (ಖ.ಬ). [12] ಡುತಿರ್ಕುಂ (ಅ). [13] ಲ್ಲಿಂತೆಂ (ಅ).

ಲ್ಲನ ಚಿತ್ತಂ ಪೆಱಪಿಂಗೆ ಪಿಂಗ[1]ದೆ[1] ತಗುಳ್ದೀರಂತೆ ನಿಷ್ಕಾರಣಂ
ನೆನೆವೀ ಚಿತ್ತದ [2]ಮೋಹ[2]ನಾಣ್ಲಿತನಕ್ಕಾಂ ನೋವೆನಬ್ಜಾನನೇ॥ ೫
(ಶೃಂಗಾರರತ್ನಾಕರಂ, ೪–೪೫.)

ಪ್ರಿಯೆಯೊಡನಾದ ಕೂಟದೊಳಗಲ್ಕೆ[3]ಯೊಳಾನಿರೆ[3] ಕೂಟದಿಂದಗ
ಲ್ಕೆಯೆ ಕರಮೊಳ್ಳಿತೆನ್ನ ಬಗೆಗೆಂತೆನೆ ನೆಟ್ಟನೆ ನೋಡ್ಪೊಡಂ[4]ತೆ[4] ಮ।
ತ್ಪ್ರಿಯೆಯನೆ ಕಾಣ್ಬೆನೊರ್ವಳನೆ [5]ಭಾವಿಪೊಡಿಂ ಬೞಿಕೆನ್ನ[5] ಕಣ್ಗೆ ತ
ನ್ಮಯಮೆನಗೀ ಜಗತ್ತ್ರಿತಯಮೆಲ್ಲಮಗಲ್ಕೆಯೊಳೆನ್ನ ನಲ್ಲಳಾ॥ ೬
(ಶೃಂಗಾರರತ್ನಾಕರಂ, ೪–೪೮.)

ಕೆಳದೀ ಕೀರಾಳಿಗಳ್ ಕ್ಕೆಯೆಡೆ ನಿನಗೊಡಲಂ ತಾಳಲಾರ್ತಪ್ಪೆನಿಲ್ಲೀ
ಗಳದೊಂದುಂ ಬೇಡ ಕಾಂತಂ [6]ಕಟಿದ[6]ನೆನಗಿರಲ್ ತಕ್ಕುದಲ್ತೆಂದು ಕೈಗೈ।
ದೆಳೆಯಳ್[7] ತನ್ನಂ ಪರಿಚ್ಛೇದಿಸಿ ಬಗೆಯದೆ ಬಂ[8]ದುಣ್ಮೆ ಪರ್ವಿರ್ದ[8] ಬೆಳ್ದಿಂ
ಗಳ ಕೋಳ್ಗಂ ತೆಂಬೆಲರ್ಗಂ ಪ್ರಿಯ ಶರಣೆನುತುಂ ಸಾರ್ಚಿದಳ್ ಮೈಯ
ನೊರ್ವಳ್॥ ೭
(ಶೃಂಗಾರರತ್ನಾಕರಂ, ೪–೫೧.)

ಅಭಿಲಾಷೆ ಚಿಂತೆ ಸಂ[9]ಸ್ಮೃ[9]ತಿ
ವಿಭುಗುಣನುತಿ ತಾಪನಂ ಕ್ರಿಯಾದ್ವೇಷಂ ಸಂ।
ದಭಿಮಾನಚ್ಯುತಿ ಗಮನಂ
ಕ್ಷುಭಿತಾತ್ಮಾವಸ್ಥೆ ಮರಣಮಿವು ದಶಭೇದಂ॥ ೮
(ಶೃಂಗಾರರತ್ನಾಕರಂ, ೪–೬೯.)

ಉಂಟೆಲ್ಲವಸ್ಥೆ ಮುಳಿಸಿಂ
ನಂಟಿಂದೊಂದೆರಡು ಮೂಱು ನಾಲ್ಕೈದಾಱೇ।
ಟೆಂಟೊಂಬತುಪತ್ತೊಂಬ
ತ್ತೆಂಟೇೞಾಱೈದು ನಾಲ್ಕು ಮೂಱೆರಡೊಂದುಂ॥ ೯

ಇಂಬೞಿದು ನುಡಿವ ನುಡಿಯುಮೊ
ಡಂಬ[10]ಡಿಪೆನಿಸಿದ[10] ವಿಲಾಸಮುಂ ವರರೂಪಾ।
ಡಂಬರಮುಮಾರ ಬಗೆಯಂ
ನಂಬಿಸಿ ಪತ್ತಿಸದೆ ಚತುರ ಚತುರಾನನನಾ॥ ೧೦
(ಶೃಂಗಾರರತ್ನಾಕರಂ, ೪–೭೭.)

---

[1] ದು (ಖ.ಬ). [2] ಮಾಯ್ದ (ಅ). [3] ಯಗಲ್ಕೆಯ (ಅ). [4] ದು (ಅ). [5] ಕೂಡಿರೆ ಭಾವಿಪೊಡಿಂದು (ಅ). [6] ತಳರ್ದ (ಗ.ಫ). [7] ದಿಳೆಯೊಳ್ (ಅ). [8] ದಣ್ಮೆ ಪೆರ್ಚಿರ್ದ (ಅ). [9] ಸ್ಕ್ರು (ಖ.ಬ). ಸ್ಕೃ (ಗ.ಫ). [10] ಡೆಸೊಗಯಿಪ (ಅ).

ಪರವಶದರ್ಶನದಿಂ[1]ದಮೆ[1]
ಪರಿದುದು ಮನಮೆನಗೆ ಕೂಟಮೆಂತಕ್ಕುಮವಂ ।
ಬರಲಱಿಗುಮಱಿ[2]ಯುನೆನಗಂ[2]
ದೊರೆಕೊಳ್ಗುಮೊ ಕೊಳ್ಳದೆಂದವಳ್ ಚಿಂತಿಸಿದಳ್ ॥ ೧೧
(ಶೃಂಗಾರರತ್ನಾಕರಂ, ೪–೭೮.)

ಪಲತೆಱ[3]ದ ವಿನೋದಂಗಳ್[3]
ಚಲಿಯಿಸುತಿರೆ ಮನ[4]ಮನೆಂ[4]ತುಮಾಕೆಯ ಮನದಿಂ ।
ಚಲಿಯಿ[5]ಸದಿರ್ಪನವಂ[5] ಸಂ
ಚಲಿ[6]ಸುವ[6] ಕೇತನದ ಪಟದ ರೂಪಿನ ತೆಱದಿಂ ॥ ೧೨
(ಶೃಂಗಾರರತ್ನಾಕರಂ, ೪–೭೯.)

ಇಂತು ನುಡಿಯಲ್ಕೆ ಬಲ್ಲನ
ನಿಂತಿಂಬಱಿವವನನಿಂತು ಚೆಲ್ವನನಿಂತ ।
ತ್ಯಂತ ಗುಣಗಣಸಮೇತನ
[7]ನಿಂತಪ್ಪನನನ್ಯಗಂಡರೊಳ್ ಕಂಡಱಿಯೆಂ[7] ॥ ೧೩
(ಶೃಂಗಾರರತ್ನಾಕರಂ, ೪–೮೦.)

ಕದಳೀಶಯ್ಯಾ[8]ತಳ[8]ಮುಂ
ಕದಳೀಗ[9]ರ್ಭಾಂಬುಸೇಚನಂ[9] ಶೈತ್ಯಮು[10]ನಿಂ ।
ದೊ[10]ದಯಿಸುಗುಮೆಂದು ಮಾಡಿದೊ
ಡದು ಪುಟಪಾಕದವೊಲಾಯ್ತುವಳ್ಗಂಗಜನಿಂ ॥ ೧೪
(ಶೃಂಗಾರರತ್ನಾಕರಂ, ೪–೮೧.)

ಆಲೇಪನ[11]ಕಜ್ಜಲ[11]ತಾಂ
ಬೂಲ[12]ಸ್ರಗ್ಭೂ[12]ಷಣಾದಿ ವಿಭವಂಗಳನಾ ।
ಬಾಲೆ ಸಖೀಪ್ರಾರ್ಥನೆಯೊಳ್
ಮೇಳಿಸಿ ನಿನ್ನನೆ ಪಲುಂಬಿ ಪಂಬಲಿಸಿದಪಳ್ ॥ ೧೫
(ಶೃಂಗಾರರತ್ನಾಕರಂ, ೪–೮೨.)

ಬಗೆಯದೆ ತಾಯಂ ತಂದೆಯ
ಮೊಗಕಂಜದೆ ಬಂಧುವರ್ಗಮಂ ಮೀಱಿ ಕೆಲ ।

---

[1] ದಂ (ಅ). [2] ಯೆನೆನಗಿದು (ಖ.ಬ). [3] ದಂಗಂಗಳ್ ತಾಂ (ಅ). [4] ಮುಮೆಂ (ಅ). [5] ಸುತಿರ್ಪಿರವಿಂ (ಖ.ಬ), ಸುತಿರ್ಪನವಂ (ಗ.ಫ) [6] ಕುಂ (ಅ). [7] ನಿಂತಪ್ಪವ ನೆನ್ನಗಂಡನೊಳ್ ಕಂಡಱಿಯಾ (ಅ), ನಿಂತೀಲೋಕದೊಳ್ ಕಂಡರೊಳ್ ಕಂಡಱಿಯೆಂ (ಗ.ಫ). [8] ಸನ (ಖ.ಬ). [9] ರ್ಭಾವಗೂಹನಮಣ್ಣಂ (ಗ.ಫ). [10] ನಿನ್ನೊ (ಅ). [11] ಕಂಜಲ (ಖ.ಬ). [12] ಶ್ರೀಭೂ (ಅ), ಸದ್ಭೂ (ಗ.ಫ).

ಕ್ಕಗಿಯದೆ ನಿನ್ನೊಳ್ ನೆರೆಯಲ್
ಮೃಗಶಾಬೇಕ್ಷಣೆ ತಗುಳ್ದು ಪಂಬಲಿಸಿದಪಳ್॥ ೧೬

(ಶೃಂಗಾರರತ್ನಾಕರಂ, ೪-೮೩.)

ಕಳವಳಿಸಿದಪಳ್ ಬಾಯಟಿ
[1]ದೊಳಱು[1]ದಪಳ್ ಬೀದಿಬೀದಿಯೊಳ್ ನಿನ್ನಂ ಕೋ ।
ಮಳೆ ಪಿಡಿಯಲೆಂದು [2]ಪಾರ್ದ[2]
ವ್ವಳಿಸಿದಪಳ್ ನೀನವಳ್ಗೆ ಕರುಣಿಸವೇಡಾ॥ ೧೭

(ಶೃಂಗಾರರತ್ನಾಕರಂ, ೪-೮೪.)

ಮಾಣದೆ[3]ಸುತಿರ್ಪ[3] ಮದನನ
ಬಾಣಾಹತಿಗೊಡಲ[4]ನೊಡ್ಡಿ ನಾಣುಂ ಜಾಣುಂ ।
ಮಾಣದೆಯುಂ[4] ಕಂಠಗತ
ಪ್ರಾಣೆಯವಳ್ ನಿನ್ನ ದೂಸಱುಂ [5]ಬಟ್ಟಿಪ್ಪಳ್[5]॥ ೧೮

(ಶೃಂಗಾರರತ್ನಾಕರಂ, ೪-೮೫)

ಅನವರತಮೆಸುವ ಕಾವನ
ನನೆಯ ಸರಲ್ ಸವೆಯೆ ಸ[6]ವೆಯ[6]ದಾಕೆಯ ಪದ್ಮಾ ।
ನನದಿನೆಡೆಯುಡುಗದುಣ್ಮುವ
ಘನಸಾರಾಮೋದಪೂರಮಂದಶ್ವಾಸಂ॥ ೧೯

(ಶೃಂಗಾರರತ್ನಾಕರಂ, ೪-೮೬.)

ತಳಗೊರ್ಂಬಂ ಬಲಗೊಂಡು ಚಂದ್ರಬಲಮಂ ಕೈಕೊಂಡು ತೆಂಗಾಳಿಯಂ
ಕೆಳೆಗೊಂಡಾಮ್ರಮನೊತ್ತುಗೊಂಡು ಮಧುವಂ ಮುಂದಿಟ್ಟು ಪುಷ್ಪಾಸ್ತ್ರಸಂ।
ಕುಳಮುಂ ತೀವಿರೆ ತೊಟ್ಟು ನಲ್ಲ[7]ರಟಿವಂ[7] ಪಾರ್ದೆಚ್ಚನಿಂತೀಗಳೀ
ಖಳನೀ ಪಾತಕನೀ ಬಹುವ್ಯಸನನೀ ಚಂಡಾಲನೀ ಮನ್ಮಥಂ॥ ೨೦

ಬಿರಿದಪುದೆರ್ದೆ ಪೋೞಾಗದು
ಶರೀರಮುರಿದಪುದು ಭಸ್ಮಮಾಗದು ತನುವಂ ।
ಸ್ಮರನೆಚ್ಚಪನೇಱಾಗದು
ಮುರಹರ ನಿನ್ನೊಂದಗಲ್ಕೆಯಿದು ಚಿತ್ರತರಂ॥ ೨೧

1 ದೆಳಸಿ (ಅ). 2 ಸಂದ (ಅ). 3 ಸುತ್ತಿದ (ಅ). 4 ನೀಗಗೆಳೊಪ್ಪಿಸಿ ನಾಣುಂ ಜಾಣುಂ ಕಿಡೆ (ಅ). 5 ಬರ್ದಿದಪಳ್ (ಅ). ಬರ್ದಿರ್ಪಳ್ (ಖ.ಬ). 6 ಮೊದು (ಅ). 7 ರುಳಿವಂ (ಕ). ಳುರಿವಂ (ಖ.ಬ.)

ಪೋದವರಾರುಮೇಂ ಮಗುಟ್ದು ಬಾರರೆ ಪೋದಪೆ[1][ನೆಂ][1]ದೊಡೇಕೆಯಿಂ
ತಾದಪೆಯೆಂದೊಡಾಂತುಗುವ ಕಣ್ಬನಿಯಂ ನೆಗೆವುತ್ತರಂಗಳಂ ।
ಕಾದು ಪೊದಟ್ದು ನಾಣ್ಬೆರಸು ಮೆಲ್ಲನೆ ನೋಡಿ ವಿಯೋಗದುಃಖದಿಂ
ಕಾದಲಳೆಂದು ನಕ್ಕಳದು ಮುಂದಣ ಸಾವಿನೊಳಾದ ನಿಶ್ಚಯಂ॥ ೨೨

ಮಿಡುಕುಱೆ ಪೊಯ್ದು ತನ್ನೆರ್ದೆಯನೊತ್ತಿ ಕರಾಗ್ರದೊಳಾರೊಳಪ್ಪೊಡಂ
ನುಡಿಯದೆ ಚಿಂತಿಸುತ್ತಮೆಮೆಯಿಕ್ಕುವುದಂ ಮಱೆದೊಂದು ಜಾವಮುಂ।
ಮಿಡುಕದೆ ಸಾಲಭಂಜಿಕೆವೊಲಿರ್ದ ಲತಾಂಗಿಯ ರೂಪು ಕಣ್ಗಳೊಳ್
ತೊಡರ್ದಿರೆ ಪೋಗುಗೆಟ್ಟಿನಿಸುಬೇಗಮನಲ್ಲಿಯೆ ನಿಂದು ನೋಡಿ[2]ದಂ[2] ॥ ೨೩

ಒಡವಂದು ಕಳುಪಿ ನಿಲ್ಲಿಂ
ದೆಡೆಯೊಳ್ ಮರವಟ್ಟು ನಿಂದ ಕಾಮಿನಿ ಪತಿಗೇಂ।
ಪಡೆದಳೊ ರಂಭೆಯ ಶಾಪದೊ
ಳೊಡರಿಸಿ [3][ನ][3]ರನಾಗಿ ನಿಂದ ಪೆಣ್ಣಾಕೃತಿ[4]ಯಂ[4] ॥ ೨೪

(ಶೃಂಗಾರರತ್ನಾಕರಂ, ೨-೯.)

ಸುರಚಾಪಂ ಕುಡುವುರ್ವು ಕುಂತಳಕುಲಂ ಧಾರಾಧರಂ ರೋದನ
ಸ್ವರಮಂಭೋಧರನಿಸ್ವನಂ ಪೊಳೆವಪಾಂಗಂ ನೀಳ್ದ ವಿದ್ಯುತ್ತು ಭೋ।
ರ್ಗರೆದೋರಂತುಗುವಶ್ರು ವೃಷ್ಟಿ ದಿಟದಿಂ ತಾನಾಗೆ ಕಾರ್ಗಾಲಮಂ
ನಿರುತಂ ಪೋಲ್ತುದು ನಲ್ಲಳಾಸ್ಯಮಿನಿಯಂ ಪೋದಪ್ಪೆನೆಂದಿರ್ಪುದುಂ॥ ೨೫

ಪೋದವು ಕೂಡೆ ಕಯ್ಯ ಬಳೆ ಕಣ್ಬನಿ ಸಂಗಡಮಾಗೆ ಚೆಚ್ಚರಂ
ಪೋದುದು ಚಿತ್ತಮಂಗನೆಯ ಸ್ಮೈರಣೆ ಸಂಗಡಮಾಗೆ ಕಾದಲಂ।
ಪೋದಪೆನೆಂದು ಪೋಗುತಿರೆ ತಕ್ಕುದದಾತ್ಮ[5][ಸ][5]ಖಂ ಸ್ವಕೀಯಕಾ
ಯೋರ್ದಯದಿಂದೆ ಪೋಗಲಿರೆ ಮುಂದೆ ಸುಹೃತ್ತತಿ ಪೋಗದಿರ್ಕುಮೇ॥ ೨೬

ಚಲದಳಕಾಳಿಯೊಡ್ಡಿದ ಮುಗಿಲ್ ಕುಡಿವುರ್ವಮರೇಂದ್ರಚಾಪಮು
ಜ್ವಳ ದಶನಾಂಶು ಮಿಂಚು ಮಱೆ ಬಾಷ್ಪಜಲಂ ಮೊಟಗಟ್ಟೆಯಾಗೆ ಕೋ।
ಮಳೆ ಮಱೆಗಾಲದಂತೆಱಗಿ ಕಜ್ಜಳ ಕರ್ದಮವಂಘ್ರಿಮೂಲದೊಳ್
ಪೊಳೆವಿನವೊರ್ವಳಾಱಿಸಿದಳೋಪನ ಕೋಪನಿದಾಘತಾಪಮಂ॥ ೨೭

ಇನಿಯನಗಲ್ದು ಪೋಗುತಿರೆ ನಿಂದೆವೆಯಿಕ್ಕದೆ ನೋಡುತಿರ್ದ ಕಾ
ಮಿನಿಯಸು ಪೋದುದಾತನೊಡನಾತನುಮಾಗಳೆ ಪೋಗಿ ಬಂದು ಮೆ।

---

[1] ಯೆಂ (ಕ.ಖಬ) [2] ದಳ್ (ಖ.ಬ). [3] ಮ (ಕ.ಖ.ಬ) [4] ಯೊಳ್ (ಖ.ಬ).
[5] ಸು (ಕ.ಖ.ಬ).

ಳ್ಳನೆ ತೆಗೆದಪ್ಪಿಕೊಂಡು ಬಿಸುಸುಯ್ದು [1]ಸುಯಿಲ್ ಬರಲಾರ್ತುದಿಲ್ಲ ವಾ
ತ[1]ನುಗೆ ಬಟಿಕ್ಕದೆಂತು ಬಿದಿ ನಲ್ಲರನೊಯ್ದನ[2]ಗಲ್ಚಿ[2] ನಿರ್ದಯಂ ॥ ೨೮

ತೊಡಿಗೆಗಳೆಲ್ಲಮಂ ತೊಡುವಳೊಲ್ಲದೆ ಮೇಣ್ ಕಳೆದಿಕ್ಕಿ ಪಾಸಿನೊಳ್
ಪಡುವಳದೇನನಕ್ಕೆ ಮುಱಿದಂತಿರೆಗೆಯ್ದುಱಿದಂತೆವೊಲ್ ಬೆರಲ್ ।
ಮಿಡಿವಳೊಡರ್ಚಿ ಸುಯ್ದುಗಿವಳಾಗುಳಿಪಳ್ ದನಿಯೆತ್ತಿ ಪಾಡುವಳ್
ನಡೆದು ತೊಡಂಕುವಳ್ ನುಡಿದು ತಪ್ಪುವಳುಣ್ಮೆ ವಿಯೋಗ[3]ಯೋಗದಿಂ[3]॥ ೨೯

ಎನಗೆ ಮದಾಳಿ ಪಲ್ಮೊಱೆದು ಕಲ್ತವು ಗಾವರಿಸಲ್ ಪಿಕಂಗಳೆ
ನ್ನನೆ ಜಡಿದೀಗಳೆಯ್ದೆ ನುಡಿಗಲ್ತವು ಮನ್ಮಥನೆನ್ನನೆಚ್ಚು ನ ।
ಟ್ಟನ ಶರವಿದ್ಯೆಯೊಳ್ ಕುಶಲನಾದನಿದೇಂ ಪ್ರಿಯ ಮತ್ತಮೆಯ್ದದೇ
ಮುನಿಸೆನುತುಂ ಲತಾಂಗಿ ಸುರಿದಳ್ ಬಸಮಲ್ಲದ ಬಾಷ್ಪವಾರಿಯಂ॥ ೩೦
(ಮಲ್ಲಿನಾಥಪುರಾಣಂ, ೭–೭೮.)

ಅಳಿಗಳೊ ನೀಳ್ದ ಕರ್ಬೊಗೆಯೊ ಕೆಂದಳಿರೋಳಿಯೊ ಸುತ್ತುಗೊಂಡು ತ
ಳ್ತಳುರ್ವುರಿಮಾಲೆಯೋ ಸರಸಪಕ್ವಫಲಂಗಳೊ ವಿಸ್ಫುಲಿಂಗಸಂ ।
ಕುಳಮೊ ಮನಕ್ಕೆ ಸಂದೆಯಮುಗುಂದಲೆಯಾಗಿರೆ ನೋಡಿ ನೋಡಿ ಕಂ
ಟಳಿಪುದಿದೆನ್ನ ಮೆಯ್ಯ ಕೆಳದಿ ಪೇಟಿದು ಮಾಮರನೋ ದವಾಗ್ನಿಯೋ॥ ೩೧
(ಕಾವ್ಯಾವಲೋಕನಂ, ೭೧೯.)

ಅದನೇವೇಳ್ವುದೊ ಮನ್ಮಥಾಗ್ನಿ ಪರಿತಾಪೋದ್ರೇಕಮಂ ಕನ್ನೆ ಕ
ಟ್ಟಿದ ಮುಕ್ತಾವಳಿ ನೀಲಕಂಠಿಕೆವೊಲಿಂಬಾಗಿರ್ದುದಾಪ್ಯಾಯನ ।
ಪ್ರದಮಪ್ಪಣ್ಪಿನ ಚಂದನಂ ಮೃಗಮದಶ್ರೀವೊಲ್ ತಗುಳ್ದಿರ್ದುದು
ಟ್ಟ ದುಕೂಲಂ ಕರಿವಾಡೆಯಂತೆಸೆದುಕೊಂಡಿರ್ದತ್ತು ಮೆಯ್ವೆಂ[4]ಕೆ[4]ಯಿಂ॥ ೩೨

ಮದನವಿಕಾರಮೊರ್ಮೊದಲೆ ಸಾರ್ಚೆ ಶಕುಂತಳೆಗಿಚ್ಚೆ ಬಚ್ಚೆಯಾ
ದುದು ಬಗೆ ಬಂಜೆಯಾದುದಱಿವಾಱಿಡಿವೋದುದು ಪೊಟ್ಟು ಮಿಟ್ಟುವಾ ।
ದುದು ದೆಸೆ ಬೇಗೆಯಾದುದು ಬನಂ ಪಟುವಾದುದು ಗೊಟ್ಟಿ ಬಿಟ್ಟಿಯಾ
ದುದು ಪುರುವಂಶಭೂಷಣನ ಚಿತ್ತಮುಮೀ ತೆಱನಾಗದಿರ್ಕುಮೇ ॥ ೩೩

ಪಡೆದನುತಾಪದಿಂ ತನು ಬೆಳರ್ತುದು ನಾಣ ಭರಂ ತೆರಳ್ಚಿ ಪೊ
ಣ್ಮಿದ [5]ಘನ[5]ಘರ್ಮವಾರಿ ತೊಱೆಯಾದುದು ಚಿತ್ತದ ಕೂಟದಿಂದೆ ಬ ।
ತ್ತಿದುದು ಬೆಡಂಗುವೆತ್ತ ಬೆಳರ್ವಾಯ್ದಿರೆ ಕನ್ನೆಯ ನಲ್ಮೆ ಮಾಗಿಯಾ
ದುದು ಮಡೆಗಾಲಮಾದುದುಱೆ ಬೇಸಗೆಯಾದುದನಂಗಸೃಷ್ಟಿಯಿಂ ॥ ೩೪

[1] ಡೆ ಸುಯ್ಯೆಲರಾರ್ತುದಿಲ್ಲ ತತ್ತ (ಗ.ಫ). [2] ದೇಕೆ (ಗ.ಫ). [3] ವೇಗೆಯಿಂ (ಗ.ಫ). [4] ಕಿ (ಕ.ಬ). [5] ಮದ (ಬ).

ಅಗಿವಳ್ ಬಂದೆಳಮಾಮರಕ್ಕೆ ಸುಗಿವಳ್ ಮಲ್ಲೀಲತಾಂತಕ್ಕೆ ಮೈ
ದೆಗೆವಳ್ ತೀಡುವ ತೆಂಬೆಲರ್ಗೆ ಪಗೆವಳ್ ಹಿಂದೋಳರಾಗಕ್ಕೆ ನೀ।
ರ್ವೊಗುವಳ್ ಶೀತಕರಾಂಶುಗಳ್ಗೆ ಕಳಕಂಠೀತಾರನಾದಕ್ಕೆ ನೊಂ
ದುಗುವಳ್ ಕಂಬನಿದಂದಲಂ ತರುಣಿ ಪುಷ್ಪಾಸ್ತ್ರಾಗ್ನಿಸಂತಾಪದಿಂ॥ ೩೫

ಪೂಸಿಯುಮೊರ್ಮೆಯುಂ ಮಲಯಜದ್ರವಮಂ ಕದಳೀದಳಂಗಳಿಂ
ಬೀಸಿಯುಮುತ್ಪಲಾಬ್ಜದಳಸಂಚಯಮಂ ಪಲವುಂ ಪ್ರಕಾರದಿಂ।
ಪಾಸಿಯುಮಿಂದುಕಾಂತದಿನೊಸರ್ತ ಹಿಮೋಜ್ವಲವಾಃಕಣಂಗಳಂ
ಸೂಸಿಯುಮಾರ್ತರಿಲ್ಲ ಕಳೆಯಲ್ಕೆ ಲತಾಂಗಿಯನಂಗತಾಪಮಂ॥ ೩೬

ಉರಿದೆಟ್ಟಿತ್ತರೆ[1]ಯೊ[1]ತ್ತಿ ಪೊತ್ತಿ ತಳಿರ್ವಾಸಂತಂತೆ ಮೆಯ್ ಸೋಂಕೆ ಸೀ
ಕರಿವೋಯಿತ್ತಲರ್ವಾಸು ಕಾಯ್ದು ಕುಡಿವೊಲ್ ಕಾದತ್ತದೇನೆಂಬೆನ।
ಚ್ಚರಿ [2]ನೀರ್ವಾಸು[2] ಮೃಣಾಳನಾಳಕದಳೀಕಾಂಡಾದಿಗಳ್ ತದ್ವನಾಂ
ತರದೊಳ್ ತೀರ್ದುವು ತೀರದೆನ್ನ ದೆಸೆಯಿಂ ಸಂತಾಪಮಾ ಕಾಂತೆಯಾ॥ ೩೭

ಪುಗೆ ಪೊಗೆಯೆಟ್ಟಿ ಕೆಂದಳಿರ ಜೊಂಪಮಿವಂತವಳೀಸೆ ಕಾಯ್ದು ನೀ
ರ್ಗೆದ ಸರೋವರಂಗಳಿವು ಜೋಲ್ದು ಮಲಂಗೆ ಕರಿಂಕುವಿಟ್ಟ ಬಾ।
ಡೆಗಳಿವು [3]ಸುಯ್ದು ಸಾರ್ದೊಡನೆ[3] ಸೀದ ಲತಾ[4]ಳಿಯಿವಪ್ಪೆ[4] ಬೆಂದು [5]ಮೈ
ದೆಗೆದ ಕವುಂ[5]ಗಿದೆಂಬ ಕುಱು[6]ಪೇಂ ಪಲವಾದುದೊ[6] ನಂದನಂಗಳೊಳ್॥ ೩೮

(ಚಂದ್ರಪ್ರಭಪುರಾಣಂ, ೫–೧೩೩.)

ಇನಿಯನುಮಾನುಮೊಂದಿ ನೆರೆವಂದಿನ ಮನ್ಮಥನಂದಿನಿಂದುವಂ
ದಿನ ಕುಳಿರ್ಗಾಳಿಯಂದಿನ ಮಧುವ್ರಜಮಂದಿನ ರಾಜಕೀರಮಂ।
ದಿನ ಕಳಕಂಠಮಂದಿನ ಸರೋವರಮಂದಿನ ಹಂಸವೃಂದಮಂ
ದಿನ ದಿನವಲ್ಲದಿಂದು ಕಡುಗಾಯ್ದಪವೆಂದು ಲತಾಂಗಿ ಬಾಡಿದಳ್॥ ೩೯

ನಿರವಿಸು ತುಂಬಿ ಬಿನ್ನವಿಸು ಕೋಗಿಲೆ ಸೂಚಿಸು ಗಂಧವಾಹ ಪೇ
ೞರಗಿಳಿ ವಲ್ಲಭಂಗೆ ಮದವಸ್ಥೆಯನೆಂದುಸಿರ್ದಾಗಳಂತೆ ನೀಂ।
ನಿರವಿಸು ತುಂಬಿ ಬಿನ್ನವಿಸು ಕೋಗಿಲೆ ಸೂಚಿಸು ಗಂಧವಾಹ ಪೇ
ೞರಗಿಳಿ ನಲ್ಲನಿರ್ದಿರವನೆಂದೆಳೆಯಳ್ ಬೆಸಗೊಳ್ವಳಕ್ಕಱಿಂ॥ ೪೦

ಮದನಶಿಖಾಕಲಾಪಮೊಡಲಂ ಸುಡದೇ ಘನಘರ್ಮ ಬಿಂದುಗಳ್
ಪುದಿಯದಿರಿನ್ನೆಗಂ ಮುಱಿಯದೇ ಕದಪಂ ಕರಪದ್ಮವಾಂಕೆಗೊ।

---

[1] ವೊ (ಕ.ಖ.ಬ). [2] ನಿದ್ದಾಸು (ಖ.ಬ). [3] ಸಾರ್ದುಸುಯ್ಯೊಡರೆ (ಅ). [4] ವಳಿಯುಪ್ಪೆ (ಖ.ಬ.) [5] ಕಂದೊಗೆದೆಳಗಾಂ (ಅ). [6] ಪಂ ಪಲವಾಂತುವು (ಅ).

ಳ್ದೊಡೆ ಕೊರಲ್ ದೃಗಂಬು ಕಡಲಾಗದೆ ಕಾಯ್ದು ಕಪೋಲವೆಯ್ದೆ ಪೀ
ರದೊಡನು ಪೋಗದೇ ಹರಿಯಗಲ್ದೊಡೆ ಚಿತ್ತದಿ ತಲ್ಲತಾಂಗಿಯಾ॥ ೪೧

ಪೆಱಸಾರ್ವರ್ ಬಿಸುಸುಯ್ವೆಳಾಗುಳಿಸುವಳ್ ಸಂಸಾರಮಂ ಬೈದು ಬೇ
ಸಱುವಳ್ ಮೂರ್ಛೆಗೆ ಸಲ್ವಳುಮ್ಮಳಿಪಳೋರಂತಿರ್ಪುಗುಂದಿರ್ದ ಬಾ।
ಯ್ದೆಱೆಯಂ ನಾಲಗೆಯಿಂದೆ ನಾಂದು[1]ವಳವಳ್ಗೀ ತಾಪಮೀಯಂದಮೆಂ
ದಱಿಯೆಂ[1] ಸಂತವಿಸಲ್ ಜನಾರ್ದನವಿಯೋಗಾಕ್ರಾಂತೆಯಂ ಕಾಂತೆಯಂ॥ ೪೨

ಚೂತಕುಜಾತವುಂ ಮುಱಿಯೆ ಮೋದುಗೆ ಮಾರುತನಿನ್ನುಮೊರ್ಮೆ ಹೃ
ಜ್ಜಾತನನೀಶ್ವರಂ ಮುನಿದು ನೋಡುಗೆ ಮಂಜೊಳಕೊಳ್ವುದಕ್ಕೆ ಕಂ।
ಜಾತಮನಾವಗಂ ಗುಳಿಗೆಯಿಕ್ಕುಗೆ ರಾಹು ಪಯಃಪಯೋಧಿಸಂ
ಜಾತನನೆಂದು ನೊಂದು ನುಡಿದಳ್ ಪ್ರಿಯಕಾಂತೆ ವಿಯೋಗದುಃಖದಿಂ॥ ೪೩

ಮೊದಲೊಳ್ ಸೊರ್ಕಿದವಂಗೆ ಕಳ್ ವಿಷದಿನಳ್ಕಿರ್ದಂಗೆ ದುರ್ನಿದ್ರೆ ಕಾ
ಣದವಂಗುರ್ವಿದ ಮರ್ವು ದಿಗ್ಭ್ರಮೆ ಪದಂಗೆಟ್ಟಂಗೆ ಪೈಶಾಚಿಕಂ।
ಗೆ ದುರಾವೇಶ[2]ಮಧಾರ್ಮಿ[2]ಕಂಗೆ ಕುಮತಂ ತತ್ತ್ವಪ್ರಮೂಢಂಗೆ ಬೀ
ಸಿದ ಕಣ್ಮಾಯದ ಕುಂ[3]ಚದಂತಿರೆ[3]ನಗಾದತ್ತಾಗಳೇನೆಂಬುದೋ॥ ೪೪
(ಕಾದಂಬರಿ, ಪೂ. ಭಾ. ೮೦೩.)

ಬೊಟ್ಟಿದ ಪಕ್ಕೆ ನೋಡಿ ಮುಡಿ ಬಿಟ್ಟುದು ಸೋರ್ಮುಡಿ ಪುಷ್ಪಮಾಲೆಯಂ
ಕಟ್ಟುಡೆನೂಲನೇಱತೆಗೆ ಮೇಲುದನೋಸರಿಸೆಂದು ಮೇಲೆ ಮೆ।
ಯ್ವಟ್ಟಳನಾನೆ ಸಾವಗಿಸುತುಂ ಬನದಿಂ ಮನೆಗೊಯ್ವನಂತವಂ
ತೊಟ್ಟನೆ ಬೆಳ್ಪು ಪತ್ತಿದೊಡೆ ತೆತ್ತಿಗರಾದವರೊಯ್ವ ಮಾಟ್ಕೆಯಿಂ॥ (?) * ೪೫

ಉದಯದ ನೇಸಱಿಂ ಕಿಡದ ಕತ್ತಲೆ ಕಿಚ್ಚಲಗಿಂ ಕಱುತ್ತು ಕು
ತ್ತದ ಕಡುವೇನೆಯಂತಕನ ವಾರಿಗೆ ಬಾರದ ಸಾವು ಕಳ್ಳನು।
ಣ್ಣದ ಕಡುಸೊರ್ಕು ಕಿಚ್ಚನುರಿ ಪತ್ತದೆ ಪೊತ್ತುವ ಬೇಗೆ ಪಾವು ತಿ
ನ್ನದ ಕಡುನಂಜು ತನ್ನಿಯರೊಳಾದಳಿಪಿಂ ಪೆಱತುಂಟೆ ಲೋಕದೊಳ್॥ ೪೬

ನಾಡೆ ಬಟಲ್ದಟಲ್ದು ನಿಲಲಾಱದೆ [4]ಸೆಜ್ಜೆ[4]ಗೆವಂದು ಮೆಯ್ಯನೀ
ಡಾಡಿ ನಿಜೋತ್ತರೀಯ ವಸನಾಂಚಲದಿಂ ಮುಸುಕಿಟ್ಟು ಚಿಂತೆಯೊಳ್।

---

1 ಸುಗಿವಳ್ ಸಂತಾಪದೊಂದಂದವೆಂತರಿವೆಂ (ಗ.ಫು). 2 ದವಾರ್ಥಿ (ಕ.ಖ.ಬ).
4 ಎಂತಿದೆ (ಕ.ಖ.ಬ). * ಈ ಪದ್ಯ (ಕ) ಪ್ರತಿಯಲ್ಲಿಲ್ಲ. 4 ಸಂಜೆ (ಖ).

ಮೂಡಿ ಮುಟುಂಗಿ ತನ್ನ ಮನದನ್ನರೊಳಂ ಮೊದಲಾಗಿ [1]ತಾನೆ[1] ಮಾ
ತಾಡದೆ ಜಾನಿಸುತ್ತಮಿರೆ ಪಿಂಗಿದುದಂದಿನದೊಂದಹರ್ನಿಶಂ॥ ೪೭
(ಕಾದಂಬರಿ, ಉ. ಭಾ. ೩೬೬.)

ನಡುಗುತ್ತುಂ ಮೇಲು[2]ದಂ ಪೆರ್ಮೊಲೆಗೆ[2] ತೆಗೆ[3]ವುತುಂ ಹಾರಮಂ[3] ಸಾರ್ಚು ತುಂ ಸೋ
ರ್ಮುಡಿಯಂ ಸಸ್ವೇದಹಸ್ತಾಬ್ಜದಿನೆಟವುತುಮಾತ್ಮಪ್ರತಿಚ್ಛಾಯೆಯಂ ಕ್ಕೈ।
ಗುಡು ನೀನೆಂಬಂದದಿಂ ನಿರ್ಮಲತರಮಣಿಬದ್ಧಾವನೀಭಾಗಮಂ ತ
ನ್ನೆಡಗಯ್ಯಿಂ ಮೆಲ್ಲನೊತ್ತುತ್ತೆ ಸೆವಲರ್ವಸೆಯಿಂ ಕಾಂತೆ[4]ಯೆಂತಾನುಮೆಟ್ದಳ್[4] ॥೪೮
(ಕಾದಂಬರಿ, ಉ. ಭಾ. ೨೩೪.)

ಪದೆದೆನ್ನಂ ಕಾಮನಿತ್ತಂ ತನಗೆನಲದು ಪೊರ್ದಲ್ ನೆವಂ ಕೂರ್ಪೆನಾನೆಂ
ಬುದು ವೇಶ್ಯಾಲಾಪವಾಂ ತನ್ನಯ ವಿರಹದೆ ಸತ್ತಪ್ಪೆನೆಂಬಂದು ದೃಷ್ಟ।
ಕ್ಕದಸತ್ಯಂ ಬರ್ಪೆನಾನೆಂಬುದು ಚಪಲತೆ ತಾಂ ಬರ್ಪುದೆಂದಂದು ಸೌಭಾ
ಗ್ಯದ ಗರ್ವಂ ಮೇಲೆ ಬಿಟ್ಟಾನೆಳಸಿದಪೆನೆನಲ್ ಬಂಧಕೀಧಾರ್ಷ್ಟ್ಯಮಲ್ತೇ॥ ೪೯
(ಕಾದಂಬರಿ, ಉ. ಭಾ. ೩೧೬.)

ನೋಡಿದೊಡೆವೆ ಸೀಗುಂ ಮಾ
ತಾಡಿದ ಕೆಳದಿಯರ ಬಾಯೊಳೊಗೆಗುಂ ಪೊಗೆ ಮೆಯ್।
ತೀಡಿದ ತಂಬೆಲರುರಿಗುಂ
ನಾಡೊಳಗಿವು ಕೌಮುದೀಲತಾಂಗಿಯ ವಿರಹಂ॥ ೫೦

ಅಲರ್ದಲರ್ವಾಸುಗಳೊಳ್ ಪರಿ
ಮಳಕ್ಕೆ ಪರಿತಂದು ಮುಸುಱುವಳಿಕುಳದಿಂದಾ।
ಕುಲತೆ ಪಿರಿದಾಗೆ ಮದನಾ
ನಳನಳುರಲ್ ಕಾಂತೆ ಪೊತ್ತಿ ಪೊಗೆವಂತಿರ್ದಳ್॥ ೫೧
(ಕಾದಂಬರಿ, ಉ. ಭಾ. ೩೩೮.)

ಮೂಡಿದೊಡಂ ಸುಧಾಕಿರಣನೊಳ್ಳಲರ್ಗಂಪನೆ ತಂದು ತೆಂಬೆಲರ್
ತೀಡಿದೊಡಂ ರಸಂ ತೆರಳೆ ಗಾಯಕಿಯರ್ ಸಮಸಂದು ಬೇಟಮಂ।
ಪಾಡಿದೊಡಂ ವಿಚಿತ್ರಕಥಕರ್ ಸಮಸಂದಿರೆ ಹೂಣಿ ಹೊಕ್ಕು ಮಾ
ತಾಡಿದೊಡಂ ಭವದ್ವಿರಹವಿಹ್ವಲೆ ಕೌಮುದಿ ಸತ್ತು ಪುಟ್ಟುವಳ್॥ ೫೨

---

[1] ಕನ್ನೆ (ಅ). [2] ದೆಂದೊರ್ವೊದಲೆ (ಅ). [3] ದುಹಾರಾಂಶುವಂ (ಅ).
[4] ತನುಂತಾನುಮಿರ್ದಳ್ (ಖ.ಬ). * ಈ ಪದ್ಯವು (ಕ) ಪ್ರತಿಯಲ್ಲಿಲ್ಲ.

ಮೃಗಶಾಬಾಕ್ಷಿಗೆ ಮಾಧವಂ ಮಧುಕರಂ ಮಂದಾನಿಲಂ ಮಾವು ಮ
ಲ್ಲಿಗೆ ಮಾದ್ಯತ್ಪಿಕನಿಸ್ವನಂ ಮನಸಿಜಂ ಮುಗ್ಧೇಂದುವೆಂಬೆಲ್ಲ[1]ಮು।
ಬ್ಬೆಗ[1]ಮಂ ಮಾಡಿದುದೊಂದೆ ಮೇಣೆರಡೆ ಮೇಣ್ ಮೇಣ್ಮೂಱೆ ನೋಡೊಂದು ಹು
ಲ್ಲೆಗೆ [2]ನೂರ್ವರ್ ನೆರೆದಂಬು[2]ತೊಟ್ಟ ತೆಱನಾಯ್ತಾನಿನ್ನದೇನೆಂದಪೆಂ॥* ೫೩

ನವಕುಂಭಂ ಮೊಲೆ ಕಾಷ್ಠಸಂತತಿ ಮೃಣಾಳಂ ಚಂದನಂ ಮೆಲ್ಗೆಸಱ್
ಸವಸಂದಾವಿಗೆಗಿಚ್ಚು ಮೆಲ್ಲೆರ್ದೆಯ ಸೂಡಂಗೋದ್ಭವಂ ಕುಂಬಱಿಂ।
ಪವನಂ ಸುಯ್ ತನು ದಾಹಭೂಮಿಯೆನೆ ಹೃತ್ಸಂತಾಪಮಂ ಪೆರ್ಚಿಸ
ಲ್ಕೆ ವಲಂ ಕಾರಣಮಾದುದಂಗನೆಗೆ ನೀಹಾರಕ್ರಿಯಾಸಂಗಮಂ॥ ೫೪

ಮಡುವಂ ಪೊಕ್ಕು ಮದಾಂಬುವಿಂದೆ ಸಲಿಲಂ ಚುಱ್ರೆಂಬುದುಂ ಭೋಂಕನಾ
ಮಡುವಿಂದಂ ಪೊಱಮಟ್ಟು ಪೋಪ ಕಡೆಯೊಳ್ ತನ್ನಂಗಸಂತಾಪಮಾ।
ಗಡೆ ತಾಪಂ ಕಮಲಾಕರಕ್ಕೆ ಕುಡೆ ವಾರಿಕ್ರೀಡೆಯಂ ಮಾಳ್ಪಳೆಂ
ದೊಡೆ ಬಾರಿಪ್ಪವರಾರ್ ಲತಾಂಗಿಯ ವಿಯೋಗಾವಸ್ಥೆಯುದ್ರೇಕಮಂ॥ ೫೫

ಕಳವಳಮಲ್ಲದಿಲ್ಲ ನುಡಿ ಕಣ್ಬರಿ ಕಣ್ಬನಿಯಲ್ಲದಿಲ್ಲ ಸು
ಯ್ಗಳ ಬಿಸುಪಲ್ಲದಿಲ್ಲುಸಿರ್ಗಳಂಗಭವಜ್ವರಮಲ್ಲದಿಲ್ಲ ಮೆಯ್।
ತಳವೆಳಗಲ್ಲದಿಲ್ಲಱುವು ಮೆಲ್ಲೆರ್ದೆ ತಲ್ಲಣಮಲ್ಲದಿಲ್ಲ ಕೋ
ಮಳೆಗಟಿವಲ್ಲದಿಲ್ಲವಯವಂಗಳಿದಂ ಕಟಿವಂದಮಾವುದೋ॥ ೫೬

(ಅನಂತನಾಥಪುರಾಣಂ, ೮–೩೯.)

ಎನಗೇಕಾದುದು ಬೆಂದ ರೂಪೆಸೆವ ರೂಪಿಂಗಿಂತು ಪಾಟಾದ ಜ
ವ್ವನಮೀ ಜವ್ವನದಲ್ಲಿ ಕೂರದನ ಬೇಟಂ ಬೇಟದೊಳ್ [3]ಮಾಯ್ದ[3] ಚೈ।
ತ್ರನ ಕಾಟಂ ಕಟಿವಂದಮಾವುದೆನಗಿ[4]ನ್ನೇನೆಂದೊಡೇನೆಂಬೆನಂ[4]
ಗನೆ ನೀಂ ಗ[5]ರ್ವಿ[5]ಸಿದಪ್ಪೆ[6]ಯೇಂ ಬೆಱಗೆದಂದಾ[6] ನಲ್ಲನೇನೊಲ್ಲನೇ॥ ೫೭

(ಅನಂತನಾಥಪುರಾಣಂ, ೮–೪೧.)

ಕರದಿಂ ಮೆಯ್ಯೊಳ್ ಪನಿತ
ಕ್ಕರದಂತಿರೆ ಸಾಂಜನಾಂಬುಕಣತತಿ ಕಾಮಂ।

---

[1] ಮಚ್ಚಿಗ(क.ख.ब.). [2] ನೋಡಲ್ಕೆರಡಂಬು (क.ख.ब.). * ಇಲ್ಲಿಗೆ (ख). ಪ್ರತಿಯು ಮುಗಿದುಹೋಗಿದೆ. [3] ಕಾಯ್ದು (अ). [4] ನ್ನೆಂತೊಡಾನೆಂದನಂ (अ). [5] ರ್ವ (क). [6] ಯೆಂದು ಬಗೆದೋಱಿಂ (ब).

ಬರೆದ ನೃಪಸುತನ [1]ರೂಪಿನ[1]
ನರಶಾಸನದಂತೆ ವಿರಹವಿಹ್ವಲೆ[2]ಯಿರ್ಪಳ್[2]॥ ೫೮
(ಚಂದ್ರಪ್ರಭಪುರಾಣಂ, ೫–೧೨೬.)

ಎನ[3]ಗನ್ನಂ[3] ಪ್ರತಿಪನ್ನ[4]ಮೇ ಸರಸಗೇಯಂ[4] ತಾನುಪಾದೇಯಮೇ
ವನಿತಾಕ್ರೀಡಿತಮೆಂತುಮೀಡಿತಮೆ ಪೇೞೀ ಜೀವನಂ ಮತ್ತೆ ಪಾ।
ವನಮೇ ಬಂಧುಜನೋಪಜಾಪ್ಯಮದು ಕರ್ಣ[5]ಶ್ರಾವ್ಯ[5]ಮೇ [6]ವಲ್ಲಭಂ
ಮುನಿದಿರ್ದೀ[6] ವಿರಹಪ್ರಘಟ್ಟಕದೊಳೀ ನೈಪಥ್ಯ[7]ಮೇಂ[7] ಪಥ್ಯಮೇ॥ ೫೯
(ಚಂದ್ರಪ್ರಭಪುರಾಣಂ, ೮–೮೮.)

ಅತಿವಿರಹದೊಳೀ ಲಲನೆಗೆ
ಮತಿ ದುರ್ಮತಿ ವೀಣೆ ಸಾಣೆ ಸೋಮಂ ಭೀಮಂ।
ಲತೆಯಸಿಲತೆ ಸಂಪಗೆ ಪಗೆ
ನುತ ಭೃಂಗಂ ಭಂಗಮನ್ಯಪುಷ್ಪಮರಿಷ್ಟಂ॥ ೬೦

ಘನಬಾಷ್ಪಾಂಬುಕಣಾದ್ರ್ರಯು[8]ಕ್ತೆ[8] ನಳಿನೀಪತ್ರಾಂಶುಕಾಶ್ಲೇಷೆ ಮು
ಕ್ತೆ ನಿಜಾಳೀಸಹಭಾಷಣೋತ್ತರೆ ಕಪೋಲನ್ಯಸ್ತಹಸ್ತಪ್ರವ।
ರ್ತನೆ ಚಿತ್ರಾರ್ಪಿತಕಾಂತೆಯಂತೆ ತಳೆದಳ್ ಸ್ವಾತೀವಚಿಂತಾವಿಚೇ
ತನೆ[9]ಯಂ[9] ನಿನ್ನ ವಿಯೋಗ ದುಃಖ[10]ದೊಳ[10]ವಳ್ ನಿಷ್ಪಂದ[11]ಕಾರಿ[11]ತ್ವಮಂ॥ ೬೧
(ಚಂದ್ರಪ್ರಭಪುರಾಣಂ, ೮–೮೫.)

ಚಿತ್ತಂಬೊಕ್ಕಿರ್ದೆಯೆಂತ್ಯೈ ಹರಿ ಕುಳಿರ್ವ ಕರಸ್ಪರ್ಶದಿಂದಿಂದು ತಾಪಂ
ಬೆತ್ತಂ ಮೈಸೋಂಕಿ ಮಂದಾನಿಳನುರಿದನದರ್ಕಾಳಿಯರ್ ದೂರದಿಂ ಸೂ।
ಸುತ್ತಿರ್ಪರ್ ತೋಯಮಂ ಜೀರ್ಕೊಳವಿಯೊಳೆ ಮನೋಜಾತ[12]ನೆಟ್ಟೆಟ್ಟೆಸಲ್ಕಾ
ರ್ದ[12]ತ್ತುಂಗೋಲಕ್ಕುವಂ ಬಣ್ಣಿಸುವರಳವೆ ಸತ್ರಾಜಿತೀದೇಹದಾಹಂ॥ ೬೨
(ಜಗನ್ನಾಥವಿಜಯಂ, ೧೧–೩೮.)

ಅನಲಸಹಾಯಮಪ್ಪ ಯಮದಿಙ್ಮುಖದಿಂ ಪರಿತರ್ಪ ತೆಂಬೆಲರ್
ಮನಸಿಜವಹ್ನಿಯಂ ಬಿಡದೆ ಪೆರ್ಚಿಪುದುಂ ಕಡುನೋವನೀವುದುಂ।
ವನರುಹವಕ್ತ್ರೆ ವಿಸ್ಮಯಮೆ ತಾಪಹರಂ ಜನಸೌಖ್ಯಕಾರಿ ನಂ
ದನ[13]ಮೆನಗಂ[13]ಗತಾಪಮುಮನೋವದೆ ನೋವುಮನೀವುದದ್ಭುತಂ॥ ೬೩
(ಜಗನ್ನಾಥವಿಜಯಂ, ೧೧–೪೨.)

---

[1] ಸೊಬಗಿನ (ಅ). [2] ಯಾದಳ್ (ಖ.ಬ). [3] ಗಂತಾಂ (ಅ). [4] ಮೆಂಬ ಬಗೆಯುಂ (ಅ). [5] ಪ್ರಾಪ್ಯ (ಅ). [6] ನಲ್ಲನೊಲ್ಲನೆಪೋದೀ (ಅ). [7] ಮುಂ (ಅ). [8] ಕ್ತೆ (ಅ). [9] ಯೀ (ಬ). [10] ದಿನ (ಅ). [11] ತಾರ (ಬ). [12] ನೆನುಟ್ಟೇಶಿಕಾರ್ಧಂ (ಬ). [13] ವನಮಂ (ಅ).

ಸರಸಿಜನಾಭನಿಂದುಟಿದ ವೇದನೆಯಿಂದಮಶೋಕಪಲ್ಲವಾ
ಧರೆ ನವಚೂತಪಲ್ಲವಕರಾಂಬುಜೆ ಕುಂದಲತಾಂತದಂತೆ ವಿ।
ಸ್ಫುರಿತ ತಮಾಲನೀಲಕಬರೀಭರೆ ಪಾಟಲಗಂಧಿ ಕೇತಕೀ
ಕರರುಹೆ ಚೇಷ್ಟೆಗೆಟ್ಟು ಮರವಟ್ಟಿಳೆನಿಪ್ಪುದದಾವ ವಿಸ್ಮಯಂ॥ ೬೪

ಜಲರುಹನೇತ್ರನಲ್ಲಿಗೆ ಚಕೋರವಿಲೋಚನೆ ಚಂಚರೀಕಕುಂ
ತಳಕುಳೆ ಚಕ್ರವಾಕಮಿಥುನಸ್ತನಿ ಚಾರುಮರಾಳಯಾನೆ ಚಾ।
ಪಳಪಿಕನಾದೆ ಕೀರಮೃದುಭಾಷಿಣಿ ನಿಚ್ಚಲೆಱಂಕೆಯಿಟ್ಟು ಪಾ
ಱಲೆ ಬಗೆಯ[1]ಲ್ಲ ನೀಂ ಪ್ರಕೃತಿಗೀ[1]ಕ್ಷಿಸೆ ಸಾಮ್ಯಮಿದಲ್ತೆ ಬಾಲಕೀ॥ ೬೫

ಲಲನೆ ಹಿಮೋಲ್ಲಸದ್ಭವನದೊಳ್ ವನದೊಳ್ ವನದೊಳ್ ಪೊರಳ್ದು ನಿ
ಚ್ಚಲುಮಿಸೆ ಕಂತು ನಿಪ್ಪಸರದಿಂ ಸರದಿಂ ಸರದಿಂಪುದೋಱೆ ಕೋ।
ಗಿಲೆ ವಿಧು ಬೀಱೆ ಭೀತಿಕರಮಂ ಕರಮಂ ಕರಮಂ ಕಪೋಲದೊಳ್
ನಿಲಿಸುವ[2]ಳೆಯ್ದೆ[2] ನೋವ[3]ಳ[3]ಧಿಪಾಂಗದಪಾಂಗದ ಪಾಂಗದಗ್ಗಳಂ॥ ೬೬

(ಜಗನ್ನಾಥವಿಜಯಂ, ೧೧-೧೯.)

ಸುದತೀ ಮತ್ತಾತಿ ಕಣ್ಗೊಳಂ ಮನದೊಳಂ ತಾನಿರ್ಪನಿರ್ದುಂ ಮುಱುಂ
ಗಿದನಿಲ್ಲಶ್ರುಜಲಂಗಳೊಳ್ ಪುದಿದ ಹೃತ್ಕಾಮಾಗ್ನಿಯಿಂ ಬೆಂದನಿ।
ಲ್ಲದು ಚಿತ್ರಂ ಬಗೆವಾಗಳೆಂಡನವನೋ ಮಾಯಾವಿ ಪೇಱೆಂದು ಪು
ಟ್ಟಿದನೆಂದೋದಿನೆಂದು ಕಲ್ತನೊ ಜಲಾಗ್ನಿಸ್ತಂಭ[4]ವಿದ್ಯಂ[4]ಗಳಂ॥ ೬೭

ಅನಿಮಿಷನಪ್ಪೆಂ ಕಂಡೊಡೆ
ನೆನೆದಂದಸ್ವಪ್ನನಪ್ಪೆನೊಡನಿರೆ ಕಮಳಾ।
ನನೆ ಕಾಮನಪ್ಪೆನದಱಿಂ
ದೆನಗಾದುದು ನಿನ್ನ ದೊಸಱಿಂ ದೇವತ್ವಂ॥ ೬೮

ಹೃದಯದೊಳಿರ್ದ ವಲ್ಲಭನನಾ ಕ್ಷತಭೀತಿಯಿನೀಕ್ಷಿಪಂತೆ ಮು
ಚ್ಚಿದವಲರ್ಗಣ್ಗೊಣರ್ ತಡವಿ ನೋಡುವವೋಲ್ ಕುಚಮಧ್ಯದಲ್ಲಿಗಾ।
ದುದು ಕರಪಲ್ಲವಂ ಸರಮನಾಲಿಸುವಂತೆ ಮೊಗಂ ಮಲಂಗೆಯಂ
ತಪೊಳೆರ್ದೆ ಶೂನ್ಯಮಾಗಱಿಸುವಂತಸು ಪೋಯ್ತು ಸಿತಾಬ್ಜನೇತ್ರೆಯಾ॥* ೬೯

(ಅನಂತನಾಥಪುರಾಣಂ, ೧೨-೪.)

---

[1] ಯಪ್ರಕೃತಿನೀ (ಕ). [2] ಳೀಯು (ಬ). [3] ನ (ಬ). [4] ಮಂತ್ರಂ (ಬ).

* ಈ ಪದ್ಯ (ಕ) ಪ್ರತಿಯಲ್ಲಿಲ್ಲ.

ಇನಿಯನಿರೆ [1]ನೋಡ[1] ಮತ್ತೊ
ಬ್ಬನ ಕಣ್ಗಂ [2]ಮನಕೆ[2]ವೊಪ್ಪಿದಪ್ಪುದು ಸುಡಲೀ।
ತನುವನಿದನೆಂದು ಜೀವಂ
ಮುನಿದಂತಿರೆ ಬಿಟ್ಟುಪೋ[3]ಯ್ತು ನಿಬಿಡಸ್ತನೆಯಾ[3]॥ ೭೦

(ಅನಂತನಾಥಪುರಾಣಂ, ೧೨-೬.)

ವರ ಸಂಭೋಗದವಸ್ಥಾಂ
ತರಭೇದಮನುಚಿತವಚನ ರಚನೆಗಳಿಂದಂ।
ವಿರಚಿಸಿದನುದಾಹರಣೆಯ
ಪರಿಕರಮಂ ಸುಕರಸುಕವಿಮುಖಮಣಿಮುಕುರಂ॥ ೭೧*

ಓರಂತೆ ಮೆಚ್ಚಿದಂ ಕೃತಿ
ಸಾರೋದಿತವಿಪ್ರಲಂಭವರ್ಣನಕಂ ಕಾಂ।
ತಾರತಿರಹಸ್ಯಚತುರಂ
ಧಾರುಣಿಯೊಳ್ ವೀರಸೋಯಿದೇವ ನೃಪಾಲಂ॥ ೭೨

ಇದು ಸರಸ್ವತೀ ಸರ್ವಾಂಗದರ್ಪಣಾಯಮಾನ ಪ್ರತಿಭಾಸನೂತನ ಪುರಾತನ
ಪ್ರಮಾಣ ಕವಿಪುಂಗವಪ್ರಣೀತ ಮಹಾಪ್ರಬಂಧಸಾರೋದ್ಧಾರಮುಮ
ಷ್ಟಾದಶಸ್ಥಳವರ್ಣನಮಾರ್ಗಮನೋಹರಮುಂ ವೀರಹೊಯ್ಸಳ
ಸೋಯಿದೇವರಾಯ ವಿನೋದಾಕರ್ಣನ ಕೌತುಕೋ
ತ್ಪಾದಿತಮುಂ ಯಾದವ ಕಟಕಾಚಾರ್ಯ ಸುಕವಿ
ಸುಮನೋಬಾಣ ಜಾಮಾತೃ ಪರಮಚಿದಾ
ನಂದ ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ಕವೀಶ್ವರ
ಸಂಯೋಜಿತಮುಮಪ್ಪ ಸೂಕ್ತಿ
ಸುಧಾರ್ಣವದೊಳ್

ವಿಪ್ರಲಂಭವರ್ಣನಂ ಪಂಚದಶಾಶ್ವಾಸಂ ಸಂಪೂರ್ಣಂ.



[1] ನಾಡೆ (ಬ). [2] ಬಗೆಗ (ಅ). [3] ಯಿತಸು ಶಶಿಮುಖಿಯ (ಅ).
* ಈ ಪದ್ಯ (ಕ) ಪ್ರತಿಯಲ್ಲಿಲ್ಲ.

ಮಂತ್ರವರ್ಣನಂ

ಶೌಕಬಾಲಾತ್ಯಂತದೂ[1]ರಂ[1] ಜನಕುಲನಯನಾಗೋಚರಂ ಸ್ತಂಭಜಾಲಾ
[2]ನಿಕ[2]ಶೂನ್ಯಂ ಮಂತ್ರಗೇಹಂ ನೃಪವರನುಭಯಾಯತ್ತಸಾಳೋಚಕರ್ ಮಂ।
ತ್ರಿಕಳಾದ್ಯರ್ ಬುದ್ಧಿ[3]ವೃದ್ಧರ್[3] ಸಚಿವರರಿಗಳನ್ವೇ[4]ಷ[4]ದಿಂ ಕಾಲದಿಂ ಸ್ವೈ
ನಿಕದಿಂದಂ [5]ತಾ[5]ಳ್ದು ಪೆರ್ಚಂ ತಿಳಿದು ಗಮಿಸುವರ್ ಕಾವ್ಯಮಂತ್ರಸ್ಥಲಾಂಗಂ॥ ೧

ವಿಗತಾಂತರ್ವಲ[6][ಯಂ][6] [7]ವ್ಯಪೇತಪೃಥುಕಂ[7] ನಿಸ್ತಂಭರಂಗಂ ನಿರ
ಸ್ತಗವಾಕ್ಷಂ ವ್ಯಪಸಂಭೃತಪ್ರತಿರವಂ ನಿ[8]ಷ್ಕೈ[8]ರವಾ ಮಂತ್ರಶಾ।
ಲೆಗೆ ಬಾಹಾಜಯನಾಟ್ಯಶಾಲೆ[9]ಗಧಿರಾಜ್ಯ[9]ಶ್ರೀವಧೂಸೂಚ್ಯಶಾ
ಲೆಗೆ ಬಂದಂ ಜನಕಾನುಜರ್ವೆರಸು [10]ಸನ್ಮಿತ್ರ[10]ಪ್ರಭಂ ಸುಪ್ರಭಂ॥ ೨

(ಅನಂತನಾಥಪುರಾಣಂ, ೧೩-೫೪.)

ಆಗಳುವೊಂದು[11]ಮಂ ಮನದೆ[11] ಚಿಂತಿಸಿ ಚಿಂತೆಗೆ ಸಂದು ತಾಂ ನಿರು
ದ್ಯೋಗದೊಳೊಂದಿ ಸಾಧುತನಮಂತಣವಿರ್ಪರೆ ಭೂಭುಜರ್ ಯಶೋ।
ಭಾಗಿಯೆನಲ್ ಸಮಸ್ತಧರಣೀಭರಕಾರ್ಯಸಮಸ್ತಮಂ ಮನೋ
ರಾಗದೆ ಚಿಂತೆಗೆಯ್ದು ಸಮಕಟ್ಟುವುದಲ್ತೆ ಬಹುಪ್ರಕಾರದಿಂ॥ ೩

ವಿನಯಂಗೆಯ್ವುದು ನಂಟುಗೊಳ್ವುದಹಿತಕ್ಷ್ಮಾಪಾಲರೊಳ್ ಸಾಮಮ
ನ್ಯನರೇಂದ್ರರ್ ಪ್ರಿಯದಿಂ ಕಟಿಲ್ಚುವುದು ಭೇದಂ ಸ್ವಲ್ಪಮೌಚಿತ್ಯಮಂ।
ಮುನಿವಂಗೀವುದು ಸಂಪ್ರದಾನಮಿವಱಿಂದು[12]ತ್ಸೇ[12]ಧಮಾಗಿರ್ಪನಂ
ಮೊನೆಯೊಳ್ ಕೀಱ್ವುದು ದಂಡಮೆಂದಱಿವುದಿಂತೀ ನಾಲ್ಕುಮಂ ಭೂಭುಜರ್॥ ೪

ಧರೆಯೊಳ್ ಪುಟ್ಟಿದ ಕಾರ್ಯಮಂ ಮಿಗೆ ಸುಸೂತ್ರಂ ಮಾ[13]ಡ್ಪೊಡೆಂ[13]ತುಂ ಪ್ರಧಾ
ನರೊಳಾಳೋಚಿಸಿ ಮಾಳ್ಪುದೊರ್ವನೆ ಚಲಂಗೊಂಡೊಂದುವಂ ಮಾಡಬೇ।
ಡರಸಂ [14]ನೆಟ್ಟ[14]ನೆ ಮಾಡುವಾಗಳಸಹಾಯೋದ್ಯೋಗದಿಂದೇಕಚ
ಕ್ರರಥಾಕಾರಮನೆಯ್ದಿ ಪೋ[15]ಲ್ವು[15]ದದು ನಿರ್ವಾಹಕ್ಕೆ ಪೇೞ್ ಸಲ್ಗುಮೇ॥ ೫

---

1 ತಂ (ಕ). 2 ಸ್ಥಿತ (ಕ). 3 ವಧ್ವಂ (ಕ). 4 ಷಿ (ಕ). 5 ಆ (ಕ). 6 ಜಂ (ಕ.ಬ). 7 ಮಾಶಿತ್ಪ್ರತಕಂ (ಬ). 8 ಷ್ಕೇ (ಕ). 9 ಗೆನಸುಂತಾಂ (ಕ.ಬ). 10 ವಿಕ್ರಾಂತ (ಅ). 11 ಕಾರ್ಯಮಂ (ಕ). 12 ತ್ರಾ (ಕ), ತ್ರಾ (ಬ) 13 ಳ್ಪದೆಂ (ಬ). 14 ಗೊಯ್ಯ (ಕ). 15 ಲ್ದು (ಕ).

ಸದಮಳ ರಾಜ್ಯಭಾರಭರನಪ್ಪುದು ಮಂಗಳಕಾರ್ಯಯುಕ್ತನ
ಪ್ಪುದು ಜಯಲೋಲನಪ್ಪುದು ಕುಲೋನ್ನತನಪ್ಪುದು ವಶ್ಯತಂತ್ರನ।
ಪ್ಪುದು ಸುಚರಿತ್ರನಪ್ಪುದು ಜಿತೇಂದ್ರಿಯನಪ್ಪುದು ಶುದ್ಧಚಿತ್ತನ
ಪ್ಪುದು ಪರಿವಾರಮಂ ಪೊರೆವನಪ್ಪುದು ತಪ್ಪದೆ ಭೂಪನಪ್ಪವಂ॥ ೬

ಧರೆಯಂ ರಕ್ಷಿಸಿ ದುಷ್ಟರಂ ಜಡಿದು ಸದ್ಧರ್ಮಂಗಳಂ ಕಾದು ತ
ಸ್ಕರರಂ [1]ಬಂಧಿ[1]ಸಿ ಕಷ್ಟರಂ ಕೆಡಿಸಿ ದಂಡಂಗೊಂಡು ಮಿಂಡರ್ಕಳಂ।
ಭರದಿಂ [2]ಬಗ್ಗಿ[2]ಸಿ ಶಿಷ್ಟರಿಷ್ಟ[3]ಪದ[3]ಮಂ ಸಂತೋಷದಿಂ [4]ಕೊಟ್ಟು[4] ಧೂ
ರ್ತರ ಬೇರಂ ನೆಱೆ ಕಿಟ್ಟು ಪಾಲಿ[5]ಸುವುದುರ್ವೀ[5]ಚಕ್ರಮಂ ಕ್ಷತ್ರಿಯರ್॥ ೭

(ಧರ್ಮಾಮೃತಂ, ೨-೮೪.)

ಆಱಿಡಿ ಬಂದಿ ಠಕ್ಕು ಕಳವೊಟ್ಟಜೆ ತಾಂ [6]ಪ[6]ರಿ ಮುತ್ತು ಡಾವರಂ
ಸೂಱೆ ನಿರೋಧ ನಿಗ್ರಹಮುಪದ್ರವಮಾ[7]ಯಿಲವೊ[7]ತ್ತು ಜೊತ್ತುಮೇ।
ಲೇಱೊಳಗೇಱು ದೂಱು ಮಱವೊಳ್ನುಡಿ ವಂಚನೆಯೆಂಬುಪಾಯಮಂ
ಪಾಱಿಸಿ ಧರ್ಮಮಂ ನಿಱಿಸಿ ಪಾಲಿಸವೇಟ್ಪುದು ದೇಶಮಂ ನೃಪಂ॥ ೮

ಬಡವರ ಪುಯ್ಯಲಂ ಪ್ರಜೆಯ ಬಿನ್ನಹಮಂ ವಿವಿಧಪ್ರಸಂಗದೊಳ್
ತೊಡರ್ದಿರೆ ಪೂಣ್ಕೆಯಾ ಚ[8]ರ[8]ರ ಮಾತುಗಳಂ ಸುಕವೀಂದ್ರರಾ[9]ದ[9]ಮು।
ಗ್ಗಡಿಸುವ ಪುಣ್ಯಪಾಠಕರ ಗಾಣರ ವಿಪ್ರರ ವಾಗ್ವಿಳಾಸಮಂ
ನಡೆವ ಮಹಾನಿಯೋಗಿಗಳ ಲೆಕ್ಕಮನಾ[10][ಲಿ][10]ಸದಂ ನೃಪೇಂದ್ರನೇ॥ ೯

ದೋಷಿಗೆ ತಕ್ಕ ದಂಡನೆಯ ಮಾಟ್ಪುದು ಮಾಡದುಪೇಕ್ಷಿಸಿರ್ದೊಡಾ
ದೋಷಿ ಬಟಿಕ್ಕೆ ಧಾರಿಣಿಯೊಳಂಕುಶಮಿಲ್ಲದ ಹಸ್ತಿಯಂತೆ ನಿ।
ರ್ದೋಷಿಗಳಂ ಮದಾಂಧಗುಣದಿಂ ತುಟಿಗುಂ ತುಟಿದಂದು ದೇಶಮುಂ
ದೋಷದೊಳೊಂದಿಪೋಕುಮದಱಿಂದಮೆ ಪೇರ್ಚದರ್ಗಿಕ್ಕೆಯಗ್ನಿಯಂ॥ ೧೦

ಜಡಿವೊಡೆ ಗುಪ್ತದೊಳ್ ಜಡಿವುದಾಗ್ರಹದಿಂ ಸಭೆಯೊಳ್ ಮಹೀಭುಜಂ
ಜಡಿಯಲೆವೇಡ ಮನ್ನಣೆಯ ಮಾನಿಸರಂ ಸಿಡಿ[11]ದೇಟ್ಗೆವೆತ್ತು[11]ತಾಂ।
ಕಿಡೆ ಜಡಿದಾಗಳಾತನವನೀತಳದೊಳ್ ಬೆಲೆಗೆ[12]ಯ್ಯದಿ[12]ಕರ್ಮಿ
ರ್ದೊಡೆ ನಿಜಕಾರ್ಯಮಂತರಿಸುಗುಂ ಶುಭಮಂತರಿಸಲ್ಕೆ ಬರ್ಕುಮೇ॥ ೧೧

---

[1] ಬಾರಿ (ಅ). [2] ಬಂಧಿ (ಅ). [3] ಫಲ (ಅ). [4] ದಿತ್ತು (ಅ). [5] ಪುದು ಧಾತ್ರೀ (ಅ). [6] ಪಿ (ಬ). [7] ಯ್ಲಲವು (ಬ). [8] ಕ (ಕ). [9] ವ (ಕ). [10] ಗಿ (ಕ.ಬ). [11] ಲೆಳ್ಕೆಯುದ್ದು (ಬ). [12] ಯ್ಯುತಿ (ಕ).

ಆಗಲೆ ಮಾಡದದಂದಟಿವ ಕಜ್ಜಮನಾಗಳೆ ಮಾಡಲೊಲ್ಲದೆಂ
ದಾಗಿಯುಮೊರ್ಮೆ ಮಾಣ್ಬೆನೆನುತಿರ್ಪುದುಮಕ್ಕುಮದಾಗದೆಂಬುದಂ।
ಬೇಗದೆ ಮಾಟ್ಪುದುಂ ನೆಱೆ ವಿಚಾರಿಸಿ ನಿಶ್ಚಯಿಸಿರ್ದು ಕಾರ್ಯದು
ದ್ಯೋಗದೆ ಮಾಡದಿರ್ಪುದುಮಿವೆಲ್ಲವು ಕಾರ್ಯವಿನಾಶಹೇತುಗಳ್॥ ೧೨

ಕ್ಷಿತಿಯೊಳ್ ತನ್ನಾಜ್ಞೆಯಂ ಪೆರ್ಚಿಸುವೊಡಿರದೆ ನಿಷ್ಕಂಟಕಂ ಮಾಡಿ ಪತ್ರ
ಸ್ಥಿತಿಯಿಂ ಸಿದ್ಧಾಯಮಂ ಕೊಳ್ವುದು ನರಪತಿ ಮರ್ಯಾದೆಯಂ ಚಿತ್ತ।
ವ್ಯಥೆ[1]ಯಪ್ಪಂತೊಕ್ಕ[1]ಲಂ ಮಿ[2]ಕ್ಕಳಿ[2]ಪಿ ಕೊಳಲೊಡಂ ಕೆಟ್ಟುಪೋಕುಂ ನಿತಾಂತಂ
ಕ್ಷಿತಿರೌದ್ರಾರಣ್ಯವಾಗಳ್ ಖಗಮೃಗಫಣಿಸಂದೋಹಮಂ ತಾಳ್ದಿ ನಿಲ್ಕುಂ॥ ೧೩

ಬೇಸತ್ತು ನಾಡು ಕೆಟ್ಟೊಡೆ
ದೇಶಮನಾಳ್ವರಸು ಕೆಡುಗುಮರಸಿನ ಕತದಿಂ।
ದೇಶಂ ಕೆಡುಗುಮದೆಂತೆನೆ
ತ್ರಾಸಿನ ಕೊಡನೊಂದು ಬೀಟ[3]ಲೊಂದಿರ್ದಪುದೇ[3]॥ ೧೪

ಮಧುರಾಳಾಪಪ್ರಸಂಗಂ ಪರಹಿತನಮಳಂ ಸರ್ವಸನ್ನಾಹಶಸ್ತ್ರಾ
ಯುಧಸಾರಂ ಭಾರಕಾರ್ಯಂ ರಿಪುಜಯಪಟು ಸಾಮಂತ ಶಿಷ್ಟೇಷ್ಟನಾನಾ।
ವಿಧತಂತ್ರಂ ನಿಷ್ಕಳಂಕಂ ಋಜುಮತಿ ಕುಶಲಂ ಸತ್ಯ ಶೌಚಾಭಿಮಾ[4]ನಾಂ[4]
ಬುಧಿಯರ್ಥೋದ್ಯೋಗಿ ಶಕ್ತಿತ್ರಯನಿಧಿಯೆನೆ ಸಂದಿರ್ದವಂ ದಂಡನಾಥಂ॥ ೧೫

ಕರಣೀಯೋಪಾ[5]ಯ[5]ಮಂ ಚಿಂತಿಸುವುದು ಪುರುಷಂ ದ್ರವ್ಯಸಂಪತ್ತಿಯೊಳ್ ತ
ತ್ಪರನಾಗುತ್ತಿರ್ಪ ಬಿ[6]ರ್ದಿ[6]ರ್ದುದನೆ ನೆಗಟ್ಟುದೀ ಕಾಲದೊಳ್ ತಾನಿದಂ ಚಾ।
ತುರದಿಂ[7]ದಂ[7] ಕೊಳ್ವುದೆಂತುಂ ನಯಮಿದನಯಮೆಂಬುಕ್ತಿಯಂ ಕೆ[8]ಲ್ವುದು[8]ವೀ
ಶ್ವರನಾದಂ ಕೆಟ್ಟುದಂ ಸಂವರಿಪುದಿದುವೆ ಪಂಚಾಂಗಮಂತ್ರಪ್ರ[9]ಯೋಗಂ[9]॥ ೧೬

ಗೆಲವೇಟ್ಕುಂ ಕಾಮಕ್ರೋ
ಧಲೋಭಮದಮಾನಹರ್ಷಮೆಂಬಿವನವನೀ।
ತಲಪತಿಯರಿಷಡ್ವರ್ಗಮ
ನಲಸದೆ ಗೆಲ್ವವನೆ ಪಡೆಗು[10]ಮಿಹ[10]ಪರಹಿತಮಂ॥ ೧೭

ಬೆಳೆಯಿಸಬೇಡರಾತಿತರುವಂ ಬಟಿಸಂದದು ಕೂಡೆ ಕೊರ್ಬಿ ಸಂ
ಚಳಿಸದೆ [11]ಪೆ[11]ರ್ಚಿ ಬೇರ್ಪರಿದು ದಾಂಗುಡಿವೋಗದೆ ಮಾಣದಂತದಂ।

---

[1] ಯಂತಪ್ಪಂಕ (ಕ). [2] ಕ್ಕುಳಿ (ಬ). [3] ಲಿರ್ಪುದೆಪೇಳ್ (ಕ). [4] ನಂ (ಬ).
[5] ದ (ಬ). [6] ಲ್ಲಿ (ಬ). [7] ಕ್ಕೆ (ಕ). [8] ಲ್ವುದೂ (ಕ). [9] ಯುಕ್ತಂ (ಕ).
[10] ಮೀ (ಕ). [11] ಬೆ (ಬ).

ಮೊಳೆಯೊಳೆ ತೋಡಿ [1][ಸೀಂಟಿ][1] ಕಳೆಯಲ್ ಬಗೆದಪ್ಪುದು ಮಾಡ[2]ದಾಗಳು
ವ್ಮಳಿಸಿ ಬಟಿಕ್ಕ ಪೆರ್ಗೊಡಲಿಗೊಳ್ವವೊಲಕ್ಕುಮದೊಳ್ಳಿತಕ್ಕುಮೇ ॥ ೧೮

ಇದಿರ ವಿರೋಧಿಸೇನೆ ನಿಜಸೇನೆಗೆ ಹೀನಮೆನಿಪ್ಪೊಡೆತ್ತಿ ಮಾ
ಣದೆ ತಱಿಸಂದು ಕಾದು ಕಡುಬಲ್ಲಿದನೊಳ್ ತಱಿಸಂದತಿಪ್ರವೇ।
ಶದಿನಿರದೆತ್ತಿ ಕಾದಲಣಮಾಗದು ಮಾಣದು ಕಾದಿದಂದು ಕೊ
ರ್ಬಿದ ನರಿ ಸಿಂಗಮಂ ಕೆಣಕಿತೆಂಬವೊಲಕ್ಕುಮದೊಳ್ಳಿಕೆಯ್ಯುಮೇ ॥ ೧೯

ಅರಿನೃಪರಿರ್ದ[3]ರಿ[3]ರ್ದೆಸೆಯ ಮಂಡಲಮಂ ಕವಿತಂದವುಂಕಿ ಕ
ರ್ಪರಿಯೊಳಗಿರ್ದ ರೋಮದವೊಲಿರ್ದರಿ ಭೂಪತಿ ಮುನ್ನಮೆಯ್ದಿ ಬ।
ರ್ಪರಿ[4]ಯುಮ[4]ನೆಯ್ದಿ ಸಾಧಿಸಿ ಬಟಿಕ್ಕೆ ಬಲಸ್ಥನೆನಿಪ್ಪ ವೈರಿಯಂ
ಧುರದೊಳಿದಿರ್ಚಿ ಕೊಲ್ವುದವನಂ ಮಿಗೆ ಮಂತ್ರಿಯೆನಿಪ್ಪ ಭೂಭುಜಂ ॥ ೨೦

ಕಾದಲೊಡರ್ಚಿ ಗೆಲ್ವ ರಣರಂಗದೊಳೊಡ್ಡಿದರಾತಿ ಭೂಪರೊಳ್
ಕಾದು[5]ವುದಣ್ಮಿ ಮುನ್ನ[5] ಶಕುನಸ್ಥಿತಿ ಚಂದ್ರಬಲಂಗಳೆಂಬಿವಂ ।
ಶೋಧಿಸಿ ನೋಡಿ ಪಾಂಗಱಿದು ಕಾದುವುದೊಪ್ಪಿರೆ ತನ್ನ ಸೈನ್ಯಮಂ
ಕಾದು ಜಯಾವಹಂ ತನಗೆ ಸಾರ್ವಿನೆಗಂ ಸಕಲಾವನೀಶ್ವರಂ ॥ ೨೧

ಆಱನೆಯ ಭಾಗದೊಳ್ ಮ್ಯೊ
ದೋಱುರೆ ಸಂದೊಂದುಭಾಗಮಂ ಕೊಂಡು ನೃಪಂ।
ಮಾಱಿದೆ ರಕ್ಷಿ[6]ಸೆ[6] ನಾಡಂ
ಬೀಱುಗುಮಾ ನಾಡುಮವನ ರಾಜ್ಯಶ್ರೀಯುಂ॥ ೨೨

ಎರವಿನ ಬೀರದೇಟ್ಗೆಗಳನಟ್ಟಿಯೆ ಪಾಡಿಸಿ ಪೊಂಗಿ ಮಿಾಸೆಯಂ
ಮುರಿದು ವಿಲಾಸದಿಂದೊ[7]ದೆ[7]ದು ಘಟ್ಟಿಸಿ [8]ಱಿ[8]ಚ್ಛೆಯೊಳಿರ್ದು [9]ಬೆಟ್ಟದಿಂ[9] ।
ಪಿರಿಯವೆನಿಪ್ಪ ಮಾತುಗಳನಾಡಿ ಬಟಿಕ್ಕೊಳಸಾ[10]ರ್ವ[10]ಗಂಡರಂ
ಧರಣಿಪರಾ[11]ಳ್ವುದೇ[11] ಬಿಡದೆ ಕೂರಸಿಯಂ ಪಿಡಿದೇಟ್ವ ಭಂಡರಂ ॥ ೨೩

ಚತುರುಪಧಾವಿಶುದ್ಧನಭಿಮಾನಿ ದಯಾಳು ಕುಲಜ್ಞ[12]ನಾ[12]ಜಿಗೂ
ರ್ಜಿತವಿಜಯಪ್ರಸನ್ನನಧಿಕಾರಿ ಧುರಂಧರನೇಕವಾಕ್ಯನು ।
ನ್ನತಮತಿ ಶಕ್ತಿಯುಕ್ತನಮಲಂ ವ್ಯವಹಾರವಿಶಾರದಂ ಬಹು
ವ್ರತಪಥನೆನಿಪಾತನಲ್ತೆ ಮನೆವೆಗ್ಗ[13]ಡೆ[18] ಭೂಪತಿಗಪ್ಪುದೊಪ್ಪುಗುಂ॥ ೨೪

---

[1] ಟಿಲುಟಿ (ಕ). [2] ತಾಕ (ಬ). [3] ರೆ (ಬ). [4] ಯನ (ಕ). [5] ದಮ್ಮಿಮನ್ನೆ (ಕ), ದರ್ವಿಮುನ್ನ (ಬ). [6] ಸಿ (ಕ.ಬ). [7] ರೆ (ಬ). [8] ರ (ಬ). [9] ಬೇಟ (ಕ). [10] ರ್ದು (ಕ). [11] ಳ್ವರೆ (ಬ). [12] ವಾ (ಕ). [18] ಧಿ (ಬ).

ಜನತಾಧೀಶನ ಕಾರ್ಯಮಮಂ ಬರಿಸಮುಂ ಮಾಸಾರ್ಧಮಂ ಮಾಸಮುಂ
ದಿನಮುಂ ವಾರಮುನಾಳ್ವ ಮಂಡಳಮುಮೂ[1]ರಂ[1] ಸ್ಥಾನಮುಂ ಸಾಕ್ಷಿಯುಂ ।
ಧನಮುಂ ತತ್ಪರಿಸಂಖ್ಯೆ[2]ಯುಂ[2] ಕೊಡುವನುಂ ಕೊಳ್ವಾತನುಂ ತತ್ಪ್ರಯೋ
ಜನಮುಂ ತಾನಱಿದೆಲ್ಲಿಯುಂ ಬರೆದವಂಗೊಳ್ಪಕ್ಕುಮಂತೆಲ್ಲಿಯುಂ॥ ೨೫

ಕ್ಷಿತಿಪತಿಯಾಳಲ್ಕಾಗದು
ಮತಿಹೀನನನಧಿಕದೋಷಿಯುಂ ಮಂದನನು ।
ದ್ಧತನಂ ಭೃತ್ಯನನೆಂದುಂ
ಪ್ರತಿಪಕ್ಷದೊಳೊಂದಿದವನನಾತ್ಮಂಭರಿಯುಂ ॥ ೨೬

[3]ಎ[3]ಂತುಂ ದಾಯಕನೆನಿಪನ
ನೆಂತುಂ ಕೃತಿನಾಶಿಯುಂ ಪ[4]ಲಾತ್ಮಕ[4]ನುಮುಂ ।
ಮಂತಣವೇಂ ಗಡ ಬಿಡುವುದು
ಸಂತಂ ಭೂನಾಥನಧ[5]ಮ[5]ಭೃತ್ಯನನೆಂದುಂ ॥ ೨೭

ಸುರತಾಸಕ್ತನನನ್ಯಕಾರ್ಯ[6]ರತ[6]ನಂ ನಿದ್ರಾಳುವಂ ಕೋಪ ಭೀ
ಕರನಂ ವಾದಿತನೃತ್ಯಗೀತಮಧುರಾಳಾಪೇಷ್ಟಗೋಷ್ಠೀಮನೋ।
ಹರನಂ ಕುಕ್ಕುಟ ಮಲ್ಲ ಮೇಷ ಮಹಿಷೇಭದ್ವಂದ್ವಯುದ್ಧಕ್ರಿಯಾ
[7]ಭ[7]ರನಂ ಭೂಪನನೆಯ್ದಿ ಬಿನ್ನವಿಸಬೇಡೇನಾದೊಡಂ ಸೇವಕಂ ॥ ೨೮
(ದುರ್ಗಸಿಂಹನ ಪಂಚತಂತ್ರಂ. ಪು ೩೧ ಪದ್ಯ ೮೩.)

ಅರಿನೃಪರುತ್ಸವಮುಂ ಕೇ
ಳ್ದಿರೆಯುಂ ಸೆಂಡಾಡುತಿರೆಯುಮಾನೆಯನೇಱು।
ತ್ತಿರೆಯುಂ ಮಂತಣದೊಳ್ ಕು
ಳ್ಳಿರೆಯುಂ ಬಿನ್ನವಿಸಲಾಗದೆಂ[8]ದುಂ[8] ಭೃತ್ಯಂ ॥ ೨೯
(ದುರ್ಗಸಿಂಹನ ಪಂಚತಂತ್ರಂ, ಪು ೩೨ ಪದ್ಯ ೮೪.)

ಭೀತನನಲಸಿದನಂ ಕಾ
ರ್ಯಾತುರನಂ ಪಸಿದನಂ ತೃಷಾಪೀಡಿತ[9]ನಂ ।
ದ್ಯೂ[9]ತಮೃಗ[10]ವ್ಯವ್ಯಸನೋ[10]
ಪೇತನನಱಿದಱಿದು ಬಿನ್ನವಿಪ್ಪಂ ಗಾಂಪಂ ॥ ೩೦
(ದುರ್ಗಸಿಂಹನ ಪಂಚತಂತ್ರಂ, ಪು ೩೨ ಪದ್ಯ ೮೫.)

---

[1] ರುಂ (ಕ). [2] ಯಿಂ (ಕ). [3] ಅಂ (ಕ). [4] ನಾತ್ಮತ (ಕ). [5] ರ್ಮ (ಕ). [6] ಪರ (ಬ). [7] ಪ (ಕ). [8] ತುಂ (ಅ). [9] ದ್ಯೂತ (ಬ). [10] ವ್ಯಸನಜನೋ (ತ).

ಒಡೆಯರ ರಾಯಸಂ ತನಗೆ ಬಂದೊಡೆ ತಾನಿದಿರೆಟ್ಟುವಂದು ಮೈ
ವಿಡೆ ಪೊಡೆಮಟ್ಟು ಕೈಮುಗಿದು ಬೇಗದಿನೋದಿಸಿ ಕೇಳ್ದು ಬಿಚ್ಚತಂ ।
ತಡೆಯದೆ ರಾಜಕಾರ್ಯಮನೆ ಮಾಳ್ಪುದು ಮಂತ್ರವಿಶುದ್ಧಕೀರ್ತಿಯಂ
ಪಡೆವನಿರುದ್ಧಲಕ್ಷ್ಮಿಗೆಡೆಯಪ್ಪ ಪಸಾಯತಬಲ್ಮೆಯಪ್ಪವಂ॥ ೩೧

ಭರದಿಂ ವಾಚಕಮುಂಚೆಂ
ದುರವಣೆಯಿಂದೋದಿ [1]ಕ[1]ಳೆಯದರ್ಥಾರ್ಥಿಗಳಂ ।
ದೊರೆಕೊಳಲನು[2]ಮಾನಿಸಿ[2] ಭೂ
ವರನಾಲಿ[3]ಸೆ[3] ವಿದಿತವಾಗಲೋದುಗೆ ಕರಣಂ ॥ ೩೨

ಅನುಮಾನಿಸಿ ಲೇಖಾರ್ಥಮ
ನನುನಯದಿಂ ಚಿತ್ತಮಾಗೆ ಮಧುರಧ್ವನಿಯಿಂ।
ಮನಕೆಸೆವ ತೆಱದಿನೋದುಗೆ
ಜನಪನ ಸಭೆ ಮೆಚ್ಚಿ ನಚ್ಚಿ ಮುಯ್ಯಾಂಪಿನೆಗಂ॥ ೩೩

ಬೆರಲಿಂದೊರಸದೆ ಸಗಣಮು
ನೊರೆಯದೆ ನಾಲಗೆಯೊಳಿನಿಸು ನಕ್ಕದೆ ಕೆಲದರ್ ।
ಪಿರಿದುಂ ಬೇಸಱಲೋದದೆ
ವಿರಚಿಸುವುದು ಲೇಖನಾರ್ಥಮಂ ಗಣಿತಜ್ಞಂ ॥ ೩೪

ನಡುಗದೆ [4]ಕೆಕ್ಕ[4]ರಿಸದೆ ಬಾಯ್
ತಡವಾಗದೆ ತೊಡರೊಳೊಂದಿ ತೋಱದೆ ಮತ್ತಂ।
ನುಡಿದ [5]ಪದವೆಡಹಿಬಾರದೆ[5]
ಸಡುಹುಡನೋದುವುದು ಸೇನಬೋವಂ ಸಭೆಯೊಳ್ ॥ ೩೫

ಮಾನಧನಂ ಮಧ್ಯಸ್ಥಂ
ಸೂನೃತವಾಕ್ಯಂ ವಿಶುದ್ಧಚರಿತಂ ಕುಲಜಂ।
ತಾನೆನಿಪುದು ಕೃತಪುಣ್ಯಂ
ತಾನೆನಿಪುದು ರಾಜವರ್ಧನಂ ನೃಪಕರಣಂ ॥ ೩೬

ಪದುಳಿಗನಪ್ಪುದೋಜೆವೆರಸಿಪ್ಪುದು ಸದ್ವಿಮಳಾಂಗಿಕಾಂಗನ
ಪ್ಪುದು ಧೃತಚಿತ್ತನಪ್ಪುದತಿಭಾವುಕನಪ್ಪುದು ನಿರ್ವಿಕಾರಿಯ।

---

[1] ತ (ಕ). [2] ವಾಗಿ (ಖ). [3] ಪಿ (ಕ). [4] ಕೇಕ (ಕ) [5] ಪವೆಡಹರಿವಾರದೆ (ಕ).

ಪ್ಪುದು ನಯದಿಂದಮಂದಮಱಿದಿಂಬಿನೊಳೆಲ್ಲವನೋದಬಲ್ಲನ
ಪ್ಪುದು ಲಘುಹಸ್ತನಪ್ಪುದು ವಿಶೇಷಗುಣಂ ಗಣಕಂಗೆ ಲಕ್ಷಣಂ॥ ೩೭

ಠವಣಿಸುವೊಜೆ ಲೆಕ್ಕಿಪ ಬೆಡಂಗವಧಾನಿಸುವುನ್ನತಿಕ್ಕೆ ಕೂ
ಡುವ ಕಳೆವಂದಮುಗ್ಘಡಿಸುವೊಟ್ಟಜೆ ತಿದ್ದುವ ಬಿನ್ನಣಂ ಕರಂ।
ರನೆಂಬಿವಂ ಮೆಱೆಯವೇಱ್ಪುದು ಶ್ರೀಕರಣಕ್ಕಧೀಶ್ವರಂ॥ ೩೮*

ಪುನರುಕ್ತಂ ಸಂಧಿದೋಷಂ ಸ್ವರತತಿ ಪದಪೂರ್ಣೋಕ್ತಿದೋಷಂಗಳೆಂದೆಂ
ಬಿನಿತುಂ ದೋಷಂಗಳಂ ಬಿಟ್ಟಳವಡೆ ಪದಕಂ ವ್ಯಕ್ತಮಪ್ಪಂ[1]ತಿರೊ[1]ಲ್ದಾ।
ವನ ಚಿತ್ತಪ್ರೀತಿಯಾಗಲ್ ಬರೆದು ಪಡಕಮಂ ಬಾರಿಸಲ್ ಬಲ್ಲನಂ ಮಾ
ಡ್ಕೆ ನಿತಾಂತಂ ರಾಜಪುತ್ರಂ ನಯಮನಱಿವನಂ ಸಂಧಿಗಂ ವಿಗ್ರಹಕ್ಕಂ॥ ೩೯

ಗುರುಗೆ ಮಹೀಭುಜಂಗೆ ಕೆಳೆಯಂಗೆ ವಿರೋಧಿಗೆ ಸೇವಕಂಗೆ ಬಿ
ತ್ತರದೆ ಬಟಿಕ್ಕಮಲ್ಲಿ ಋತುಕಾಮಶರಾಸನವೇದಲೋಚನಸ್ಥಿರ।
ಪರಿಸಂಖ್ಯೆಯಂ ನೆಱೆಯೆ ಲೆಕ್ಕದ ಮೇಲೆನಿಸುತ್ತೆ ಮತ್ತೆ ಬಿ
ತ್ತರದೊಳೆ ಕೂರ್ತು ಮುದ್ರಿಸಿ ಪದಂ ಬರೆದೋದುಗೆ ಬಂದ ಲೆಕ್ಕಮಂ॥ ೪೦

ಚದುರಂ ಭಾವುಕನಿಂಗಿತಜ್ಞನಱಿವುಳ್ಳಂ ದೇಶಭಾಷಾನ್ವಿತಂ
ಪದವಾಕ್ಯಾರ್ಥವಿ[2]ವಕ್ಷಿ[2]ತಂ ಬಹು[3]ಕಳಾ[3]ಸಂಪನ್ನನಾಸ್ಥಾನಸ।
ದ್ಮದವಾ[4][ಗ್ವಿ][4]ತ್ತನೆನಿಪ್ಪನಂ ನೃಪವರಂ ಕೈಕೊಂಡು ಸತ್ಪಾತ್ರನಂ
ಪದಪಿಂ ನೆಟ್ಟನೆ ಸಂಧಿವಿಗ್ರಹಿಯನೆಂತುಂ ಮಾಡ್ಕೆ ನೀತಿಜ್ಞನಂ॥ ೪೧†

ಒಡೆಯನ ವೀರಮಂ ಪೊಗೞಲಮ್ಮದನಂ ಲಸದುತ್ತರಂಗಳಂ
ಬಿಡದರಿಭೂಪರೊಳ್ ನುಡಿಯಲಮ್ಮದೆ ತತ್ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಭೀತಿಯಿಂ।
ನಡುಗುವ ಪೇಡಿಯಂ ಕಳುಪಲಾಗದು ನೆಟ್ಟನೆ ಸಂಧಿಯಲ್ಲಿಗಂ
ತಡೆಯದೆ ಭೂಭುಜಂ ನೆಗೞ್ದ ವಿಗ್ರಹದಲ್ಲಿಗಮಾವ ಕಾಲದೊಳ್॥ ೪೨

ಎರಡಕ್ಕಂ ಸಲ್ವಂತಿರೆ
ನರನಾಥಂಗುಸಿರ್ಗೆ ಸಂಧಿವಿಗ್ರಹಿ ನುಡಿಯಂ।
ಸರಿಯುಪ್ಪುದನೆರಡಕ್ಕಂ
ಪರಿಣತಮತಿ ದೂತನಿಂತು ನುಡಿಯಲೆವೇಱ್ಕುಂ॥ ೪೩

---

* ಈ ಪದ್ಯ (ಬ) ಪ್ರತಿಯಲ್ಲಿಲ್ಲ. [1] ತುವೊ (ಕ). [2] ವಿಮ (ಕ), ವಿವ (ಬ). [3] ವಳಂ (ಕ). [4] ಗ್ಮಿ (ಕ.ಬ). † ಈ ಪದ್ಯ ದೂತಾಂಗವರ್ಣನೆಯ ೨೬ನೆಯ ಪದ್ಯವಾಗಿಯೂ ಇದೆ.

ಅಟ್ಟಿದ ಕಾರ್ಯಮನೊಡೆಯಂ
ಗೊಟ್ಟಜೆಯಿಂ ಸಂಧಿವಿಗ್ರಹಂಗಳನೆರಡಂ।
ನೆಟ್ಟನೆ ಮಾಟ್ಪ ಸಮರ್ಥನ
ನಟ್ಟುಗೆ ವಿಶ್ವಾಸನೀಶ್ವರಂ ನಯವಿದನಂ॥ ೪೪

ನೀಱನನಾತ್ಮಘಾತಕನನುತ್ಸುಕನಂ ಕ್ಷಮೆಯಿಲ್ಲದಾತನಂ
ಜಾಱುವನಂ ಪಲುಂಬುವನನಸ್ಥಿರನಪ್ಪನನಾಳಿಕಾಱನಂ।
ದೂಱುವನಂ ನಿಕೃಷ್ಟನ[1][ನೊಡಂ][1]ಬಡುಕಾಱನನೇನನೆಂದೊಡಂ
ಮಾಱುವನಂ ಕಡಂಗಿ ಸಲೆ ಬೇಡುವನಂ ನೃಪನಾಳಲಕ್ಕುಮೇ॥ ೪೫

ಬೆಸವೇಡ್ದಾಗಲೆ ಜೀವಿತಕ್ಕೆಳಸುವಂ ನಿಷ್ಕಾರಣಂ ಕುತ್ತದಿಂ
ಕುಸಿವಂ ಸಲ್ಗೆಗೆ ಮೆಯ್ಯನಾಂತು ತೊನೆವಂ ಕೊಂಡಿರ್ದು ಮೇಲ್ವಾಯ್ದು ಗ।
ರ್ಜಿಸುವಂ ದುರ್ವ್ಯಸನಂಗಳೊಳ್ ತೊಡರ್ದು ನಾಣ್ಗೆಟ್ಟಾಡುವಂ ಕಾಡುವಂ
ನಿಸದಂ ಹಂಗಿಸುತಿರ್ಪನಾ ಖಳನನಾಳ್ವಾತಂಗೆ ಪೆಂಪಕ್ಕುಮೇ ॥ ೪೬

ಅರಸಂ ಪೆರ್ಗಡೆ ಜನಪದ
ವರಿದೆನಿಸುವ ಕೋಟೆ ಕೋಶವಾ[ರಯ್ಯೆ] ಬಲಂ।
ದೊರೆವೆತ್ತ ಮಿತ್ರನೆಂದಿಂ
ತು ರಾಜ್ಯಮಕ್ಕುಂ ವಿಚಾರಿಸಲ್ ಸಪ್ತಾಂಗಂ॥ ೪೭

ಬಾಲಂ ವೃದ್ಧಂ ಜಡನೆಂ
ದೇಳಿಸವೇಡರಸುಮಗನನಾತನೆ ದೇವಂ ।
ಕಾಲಾಗ್ನಿರುದ್ರನೆಂದಱಿ
ದಾಳೋಕಿಸು ವಿನಯಪೂರ್ವಕಂ ನೆಱೆ ಬಲವಂ ॥ ೪೮

ಶೂರಂಗೆ ಪರಿಜನಂ ಸಲೆ
ಕೂರದು ಮೆಲ್ಲದನನಾರುಮುಱಿರದಱಿಂ ಸಾ ।
ಧಾರಣಮೆಯಪ್ಪುದಾ ಪರಿ
ವಾರದ ಪೆರ್ಚುರ್ಗೆಯನದಱ ನಣ್ಪುಮನೊಲವಂ ॥ ? ೪೯

ಆಯಮನಾ ಯುಗಾವಧಿವರಂ ನಿ[2]ಱೆ[2]ಸಲ್ ಮಱೆವೊಕ್ಕ ರಾಯರಂ
ಕಾಯ್ದುಲುದಾತ್ತವೃತ್ತಿಯನೆ [3]ಪೆರ್ಚಲತರ್ಮನ[3] ಸೇದೆವಟ್ಟುವ।

---

[1] ನೆರಂಬಿ (ಕ.ಬ). [2] ಲ (ಬ). [3] ಪಿಚ್ಚಲತರ್ಮನೆ (ಕ).

[1]ಗ್ನಿ[1]ಯಲವುಂಕಿ ತನ್ನ ನೆಲನುಂ ಕುಲನಾರಿಯುಮಂ ಬಲ[2]ಸ್ಥನ[2]
ನ್ಯಾಯದಿನಾಳೆ ಪೂಣ್ದಱಿಯಲುಂ ಪಿರಿದೇಂ ನೃಪನೆಂಬ ಲೆಕ್ಕಮೇ ॥ ? ೫೦

ಜನಪದಕಜ್ಜಮಂ ಕೆಡಿಸಿ ಕೊಳ್ಳಿದನೆಂದೊಡೆ ಕೊಳ್ವನನ್ಯ ಕಾ
ಮಿನಿ ತನಗೊಲ್ದಳೆಂದೊಡದನಾರಿಸಿಯಾಳ್ದನಿನಾಪ್ಪಪಾಯಮುಂ ।
ಟೆನೆ ಬೆದಱಿಂ ಸ್ವಕಾರ್ಯವಿರೋಧವಾಗೆ ತೊ . . .
ಟ್ಟನೆ ಕೊಳೆಮಾಟ್ಪನಿಂತುಟುಪಧಾಪರಿಶುದ್ಧನವಾತ್ಯನಕ್ಕುಮೆ॥ ? ೫೧*

ಚಳಮತಿ ಬೆಸನಿ ಸುಖಪ್ರಿಯ
ನಳಪನನಿಶ್ಚಯನಸಾಹಸಂ ಚ್ಯುತಚಿತ್ತಂ।
ಸ್ಖಲಿತೋದ್ಯೋಗನೆನಲ್ ಭೂ
ತಳದೊಳ್ ನಿರ್ಭಾಗ್ಯರೆಣ್ಬರಪ್ಪರಿಳೇಶರ್॥ ೫೨

ವೇದವಿದಂ ಕಾಲತ್ರಯ
ವೇದಿ ಬಹುಶ್ರುತನಥರ್ವಕುಶಲಂ ಶುಭವಂ।
ಶೋದಯನುತ್ತಮನಾಶೀ
ರ್ವಾದಪರಂ ಪರಹಿತಂ ಪುರೋಹಿತನಕ್ಕುಂ ॥ ೫೩

ಚತುರಪಧಾವಿಶುದ್ಧನಧಿಕಾರಿ ಕಳಾವಿದನರ್ಥಶಾಸ್ತ್ರ ನಿ
ಶ್ಚಿತಮತಿ ಸಂಧಿವಿಗ್ರಹಪದಸ್ಥಿತನಲ್ಲ . . ದುಂತೆ ಗ ।
ರ್ಭಿತನಿದರೊಡ್ಡುಮಂ ಮನದೊಳ್ಳೈದದವಂ ಮಱೆವಾಟ್ದನಾಳ್ದನು
ದ್ಧತನೆನೆ ಸಂಧಿವಿಗ್ರಹಿಯೆ ವಿಗ್ರಹಭೂಪತಿಗಾಗದಿಕ್ಕುಮೆ ॥ ೫೪*

ಪಡೆಯರನುಱಿದಪಮಾನದೆ
ಕಟಲ್ಚುವಂ ಬೀಡಿನಾಳ್ಗೆ ತೆಱೆಯಂ ಮತ್ತಂ ।
ಘಟಿಯಿಸುವಂ ರಾಜ್ಯಮನವ
ಗಟಿಯದೆ ದುಷ್ಟಪ್ರಧಾನನಿರಲಱಿದಪನೆ ॥ ೫೫*

ತನಗೆಡಱಾಗೆ ನಾಣಟಿವು ನಾಣ್ಗಿಡೆ ತೇಜದ ಹಾನಿ ತೇಜಮಿ
ಲ್ಲೆನಿಸೆ ಪರಾಭವಂ ಪರಿಭವಂಬಡೆದಂದಪಮಾನವೃತ್ತಿ ತೊ ।
ಟ್ಟನೆ ಕೊಳೆ ಸಾರ್ಗುಮಂತದಱಿ ಸಾರ್ಕೆಯೊಳುಬ್ಬೆಗಮಿರ್ಕುಮುಬ್ಬೆಗಂ
ಜನಿಯಿಸೆ ಬುದ್ಧಿಹಾನಿ ಮತಿವಿಭ್ರಮದಿಂ ಮರುಳೆಂಬರೆಲ್ಲರುಂ ॥ ೫೬

[1] ರ್ನಿ (ಕ). [2] ಸ್ತನಾ (ಕ). * ಈ ಪದ್ಯಗಳು (ಬ) ಪ್ರತಿಯಲ್ಲಿಲ್ಲ.

ಕಿಸುವಿಂ ದೇವತೆಯುಂ ಮಾ
ಡಿಸಿ ಪೂಜಿಸೆಯುಂ ಕಿಲುಂಬುನಾರ್ವುದನೆಂತುಂ ।
ಬಿಸುಡದು ಗುಣವಿಲ್ಲದುದೇಂ
ಪೆಸರ್ವಡೆದುಂ ತನ್ನ ಸಾಜಮಂ ಬಿಸುಡುವುದೇ ॥ ೫೭

ಬಡವನ ಯೌವನಮಫಲಂ ।
ಕೊಡದನ ಧನಮಫಲವೊರ್ವನುಣ್ಣದದಫಲಂ ।
ಜಡಮತಿಯೋದಿದೊಡಫಲಂ
ಕಡುಮೂರ್ಖಂ ಮಂತ್ರಿಯಾದ ರಾಜ್ಯಮದಫಲಂ ॥ ೫೮

ಎನಗಿವ ಭಕ್ತನೆನ್ನದೆ ಧುರಂಧರನೆನ್ನದೆ ಶಂಕರಂ ವೃಷೇಂ
ದ್ರನನತಿದೂರದೊಳ್ ನಿಲಿಸಿ ವಕ್ತ್ರಸಮೀಪಕೆ ಸರ್ಪನಂ ದ್ವಿಜಿ ।
ಹ್ವನನನುರಾಗದಿಂ ಕಿವಿಯ ಪಕ್ಕದೆ ತಾಳ್ದಿದನಂತೆ ತಕ್ಕರಂ
ಜನಪತಿ ಗೆಂಟುಮಾಡಿ ಖಳರಂ ಕಿವಿಯತ್ತೆಳೆಕೊಂಡು [1]ಸಾರ್ಚುಗುಂ[1] ॥ ೫೯

ಉರಗಂಗಳಟ್ಟಿ ತಿನೆಯುಂ
ಶರನಿಧಿಪತಿ ಮೇರೆದಪ್ಪೆಯುಂ ನರ[2]ನಾಥಂ ।
ಪರಿ[2]ಕಿಸದೆ ಮುನಿಯೆಯುಂ ಸಂ
ಹರಣಂ ಪ್ರಜೆಗಕ್ಕುಮೆಂಬುದೊಂದಚ್ಚರಿಯೆ ॥ ೬೦

ತನಗೆಣೆಯಿಲ್ಲದ[3]ನೇನೆಂ[3]
ದನಪ್ಪೊಡಂ ಮುನಿಯವೇಡದೆಂತೆನೆ ಗಜಗ ।
ರ್ಜನೆಗೆ ಕಡುಮುಳಿವ ಸಿಂಗಂ
ಮುನಿಗುಮೆ ನೆರೆದೂಳುತಿರ್ಪ ನಾಯ್ಗಂ ನರಿಗಂ ॥ ೬೧

ಬಿಲದೊಳಗೊಂದು ಕಲ್ಲಗವಿಯೊಳ್ ಕಡುಗೆಂಟಱೊಳಿರ್ದ ಕಪ್ಪೆ ಪೆ
ರ್ಬುಲಿಗಿದಿರಾಗಿ ಗರ್ಜಿಸಿದೊಡಾ ಪುಲಿ ಕಪ್ಪೆಗೆ ಪಾಯ್ದು ಪಾಱಿಲುಂ ।
ಕೊಲಲುವೊಡರ್ಚ ಕಲ್ಲೊಡನೆ ಪೋದ್ರ್ದ ಬಲಂ ಕಿಡುವಂತೆ ದುರ್ಗದೊಳ್
ನೆಲೆಗೆಡೆದಿರ್ದರಂ ನೆಱೆಯ[4]ರಾ ಪಿಸಿ[4]ಗೆಲ್ವರದೆಂತು ಬಾ[5]ಱು[5]ವರ್ ॥ ೬೨

ಮಾನಧನನಂ ನೆಗೞ್ತೆಯ
ಮಾ[6]ನ[6]ಸನಂ ತನಗೆ ಹಿತನನೊಂದಱಿದೋಪ ।

---

[1] ಬಾರ್ಚುವರ್ (ಕ). [2] ಥರ್ಪ (ಕ). [3] ನೆಲನಂ (ಬ). [4] ತಾಪಸಿ (ಕ).
[5] ೞ (ಕ). [6] ನಿ (ಬ).

ಕ್ಕಾ ನರಪತಿ ಕೆಡಿಪೊಡೆ ಕಣ್
ಬೇನೆಗೆ ತಲೆದಿವಿಸಿಕೊಳ್ವನಂ ನೆಱೆ ಪೋಲ್ಗುಂ ॥ ೬೩

ಸೊರೆಯುಂ ಪಿಡಿದಂ ಮೊದಲಾ
ಗಿರೆ ತೀವಿದ ತೊಱೆಯನೀಸಿ ನಿತ್ತರಿಸಿದಪಂ ।
ಪಿರಿಯನಿವನೆಂದು ನಂಬಿದ
ನರನಂ ನಿತ್ತರಿಸದಾತನುಂ ಮಾನಸನೇ ॥ ೬೪

ಮನುಚರಿತಕ್ಕೆ ವೃತ್ತಿ ನೃಪನೀತಿಗೆ ಪಂಚಿಕೆ ಲೌಕಿಕಪ್ರವ
ರ್ತನೆ[1]ಗುರುವಾರ್ತಿಕಂ ರಿಪುಷಡನ್ವಯರೋದದ[1] ಟಿಪ್ಪಣಂ ಧರಾ ।
ವನಗುಣದೊಂದು ಟೀಕು ಪರಮಾರ್ಥವಿವೇಕದ ಭಾಗ್ಯಮೆಂದೊಡಾ
ಜನಪತಿ ರತ್ನಶೇಖರನ ರಾಜಗುಣಂ ಬುಧಸೇವ್ಯಮೆನ್ನಿರೇ ॥ ೬೫

(ಅನಂತನಾಥಪುರಾಣಂ, ೩–೨೧.)

ಕುಲಜನನದರ್ಶನೀಕಂ
ಬಲವಂತಂ ಬುದ್ಧಿವಂತನಿಂಗಿತಮಱಿವಂ ।
ಸಲೆ ಸೇನೆಯೊಡೆಯನಕ್ಕೆ ವಿ
ಮಲ ಸದ್ಭೂಪಾಲನಿಧಿಗೆ ಸೂನೃತವಾಕ್ಯಂ ॥ ೬೬

ವಿದಿತಾಯುಃವಿದಂ ಕೃತಮತಿ
ಮೃದುವಾಕ್ಯಂ ಶಾಸ್ತ್ರಯುಕ್ತನತಿದೈವಜ್ಞಂ ।
ಪದಪಿಂ ನರನಾಥಂಗೊ
ಲ್ದೊದವಿರೆ ಜೋಯಿಸಿಗನಕ್ಕೆ ದರ್ಶನಸಾರಂ ॥ ೬೭*

ಸ್ವಾಮಿಗೆ ತಪ್ಪಿದ ಭೃತ್ಯನ
ಧೋಮಾರ್ಗಂ ರೌರವಕ್ಕೆ ಗಟಗಟನಿಟಿಗುಂ ॥
ಸ್ವಾಮಿ ಸುಭೃತ್ಯಗೆ ತಪ್ಪಿದೊ
ಡಾಮಱಿಯೆವು ದೇವರಱಿವರಾಳ್ದನಗತಿಯಂ ॥ ೬೮

ಮುಂ ಕೊಟ್ಟಟ್ಟುವುದುತ್ತಮಂ ಕಪಿಬಲಂ ವಾರಾಸಿಯಂ ದಾಂಟದ
ನ್ನಂ ಕಲ್ಪಾಂತಕೃತಾಂತದೂತಸದೃಶಂಗಳ್ ರಾಮರೌದ್ರೇಷುಗಳ್ ।
ಲಂಕಾದ್ವಾರಕವಾಟಮಂ ಮುಱಿಯದನ್ನಂ ಲಕ್ಷ್ಮಣಜ್ಯಾಲತಾ
ಟಂಕಾರಂ ಕಿವಿಗೆಯ್ದದನ್ನಮಖಿಲಪ್ರಖ್ಯಾತೆಯಂ ಸೀತೆಯಂ ॥ ೬೯

(ರಾಮಚಂದ್ರಚರಿತಪುರಾಣಂ, ೧೨–೭೧.)

---

[1] ರಾಕೀರ್ತಿ ಕಂಕಷಮನದ್ವಯವಾದದ (ಕ.ಬ). ಈ ಪದ್ಯ (ಬ) ಪ್ರತಿಯಲ್ಲಿಲ್ಲ.

ಲೋಕಕ್ಕಿದರ್ಥಶಾಸ್ತ್ರದ
ಟೀಕೆನಿಸಿದ ತನ್ನನುಡಿ [1]ಮನಂ[1]ಗೊಳಿಸೆ ದಳ ।
ತ್ಕೋಕನದಜಠರನಂ ನಿ
ರ್ವ್ಯಾಕುಳಮಿಂತೆಂದು ಧರ್ಮತನಯಂ ನುಡಿದಂ ॥ ೭೦*
(ಪಂಪಭಾರತಂ, ೯–೧೪).

ಬಸಿಱೊಳಗೆ ಜಗತ್ರಯಮುಮ
ನೊಸೆದೋರಂತಿಟ್ಟು ಕಾದ ಪೆಂಪಿನ ನಿಮ್ಮಾ ।
ಬಸಿಱಿಂ ಪೊಕ್ಕಿರ್ದೈವರ
ನಸುರಕುಳಾಂತಕ [2]ಕಡಂಗಿ[2] ಕಾವುದು [3]ಪಿ[3]ರಿದೇ ॥ ೭೧
(ಪಂಪಭಾರತಂ, ೯–೧೬.)

ಕಾದದೆ ಪನ್ನಗಧ್ವಜನಿಳಾತಳಮಂ ಕುಡನಾನುಮಿರ್ಪುದೇಂ
ಸೋದರರೆಂದು ನಾಣ್ಚಿ ಸೆಡೆದಿರ್ದಪೆನಿರ್ದೊಡವಸ್ತುಭೂತನೆಂ ।
ದಾದಮೆ ಭೂತಳಂ ತೆಗಡೆ ತೇಜಮೆ ಕೆಟ್ಟಪುದಿಂತಿದರ್ಕೆ ಪ
ದ್ಮೋದರ ನೀನೆ ಪೇೞಿಮಗೆ ಕಜ್ಜಮನೀಗಳೆ ದಿವ್ಯಚಿತ್ತದಿಂ ॥ ೭೨*
(ಪಂಪಭಾರತಂ, ೯–೧೮.)

[4]ಬೆ[4]ಸಮಾರ್ ಕೊಂಡವೊಲಕ್ಕುವೊಂದೆ ನಯಮಂ ಕೇಳ್ ನಿನ್ನ ಮುಂದೀಗಳಾ
ನುಸಿರ್ದಪ್ಪೆಂ ಸರೆ ಮೆಲ್ಪು ಬಲ್ಪನಟಿಗುಂ ಕೈವಾರ್[5]ಮುಂ[5] ಕೂರಿ ಕೂ ।
ರಿಸುಗುಂ ನಿಕ್ಕುವಮಪ್ಪ [6]ಕಾರಣದಿನಿಂತೀ[6] ಸಾಮಮುಂ ಮುಂ ಪ್ರಯೋ
ಗಿಸದೇಗೆಟ್ಟುಪುದೆಂದು ದಂಡಮನೆ ತಾಂ ಮುಂದಿಕ್ಕುವಂ ಮಂತ್ರಿಯೇ ॥ ೭೩
(ಪಂಪಭಾರತಂ, ೯–೧೯.)

ಆ ಲಾಕ್ಷಾಗೃಹದಾಹಮೊಂದೆ ವಿಷಸಂಯುಕ್ತಾನ್ನಮಂತೊಂದೆ ತಾಂ
ಚಾಲೀನಿಗ್ರಹಮೊಂದೆ ಟಕ್ಕುವಗೆಯಿಂ ಗೆಲ್ದಿರ್ದ ಜೂದೊಂದೆ ಶಾ ।
ರ್ದೂಲಾಭೀಲವ[7]ನಂಗಳೊ[7]ಳ್ ತಿರಿಪಿದೀ[8]ಯುಕ್ರೊಂದೆ[8] ಲೆಕ್ಕಂಗೊಳಲ್
ಕಾಲಂ ಸಾಲವು ಕಂಡುಮುಂಡು ನಮಗಿನ್ನಾತಂಗಳೊಳ್ [9]ಸಂಧಿಯೇ[9] ॥ ೭೪
(ಪಂಪಭಾರತಂ, ೯–೨೨.)

ತೋಡುವೆನೊರ್ವನೊಳ್ಗರುಳನುರ್ವಿಗೆ ನೆತ್ತರನಾರ್ದು ಪೀರ್ದು ಪೋ
ರ್ದಾಡುವೆನೊರ್ವನೂರುಗಳೆನೆನ್ನ ಗದಾಶನಿಘಾತದಿಂದೆ ನು ।

---

[1] ಯುಬಗೆ (ಬ). * ಈ ಪದ್ಯಗಳು (ಕ) ಪ್ರತಿಯಲ್ಲಿಲ್ಲ. [2] ನೊರಲ್ದು (ಬ). [3] ಮ (ಬ). [4] ರ (ಕ.ಬ). [5] ದಿಂ (ಬ). [6] ಲದಿನದಂತಾ (ಬ). [7] ನಾಳಿಯೊ (ಬ). [8] ಯೋರೆಂದು (ಬ). [9] ಪಾಟಿಯೇ (ಅ).

ಗರ್ಾಡುವೆನೇೞುಲೋಕಮುೞಿವಂತಿರೆ ಫೂಣ್ದಿನಗಿಂದು ಸಂತಸಂ
ಮಾಡದೆ ಸಂಧಿಮಾಡಿ ಕುರುಪುತ್ರರೊಳೆನ್ನನೆ ಜೋಡುವಮಾಟ್ಪರೇ ‖ ೭೫
(ಪಂಪಭಾರತಂ, ೯–೨೪.)

ಬಲಿಯಂ ವಾಮನ ರೂಪದಿಂದವೆ ವಲಂ ಮುಂ ಬೇಡಿದೆಂ ಭೂರಿ ಭೂ
ತಲಮಂ [1]ಕುಂದೆನಗಾಯ್ತೆ[1] ಕೊಂಡೆನಿಳೆಯಂ ಕಟ್ಟಿಟ್ಟೆನಿನ್ನುಂ ರಸಾ ।
ತಲದೊಳ್ ದೈತ್ಯ[2]ನನಂತೆ[2] ನೀನುಮಿಳೆಯಂ ಮುಂ ಬೇಡಿಯುಟ್ಟಟ್ಟು ಮಾ
ರ್ಮಲೆದಾತಂ ಕುಡದಿರ್ದೊಡಂದಿೞಿಯ ನೀಂ ಲೋಕಂ ಗುಣಂಗೊಳ್ವಿನಂ ‖ ೭೬
(ಪಂಪಭಾರತಂ, ೯–೨೦.)

ಬಂದು ಕುರುಕ್ಷೇತ್ರದೊಳಳ
[3]ವುಂ ದೞಮುಂ ನೆರೆದುನೆರೆದು ನಮ್ಮೊಳ್ ಕಾದ ।
ಲ್ಕೆಂದು ಗಡಂ[3] ಬಂದಿರ್ದರ
ದೇಂ ದಾಯಿಗತನ[4]ದೆ ಪಾಂಡವರ್ ತೋಱಿದರೇ[4] ‖ ೭೭
(ಪಂಪಭಾರತಂ, ೧೦–೩.)

ಪಡೆವಳ್ಳಂ ಗಡ ಮಾರ್ಬಲಕ್ಕೆ ತಲೆ ಧೃಷ್ಟದ್ಯುಮನೆಂ[5]ಬೊಳ್ಳೆಯಾ[5]
ಪಡೆಯೊಳ್ ಗಂಡನುಮಾ[6]ವೊಲಂ[6] ದ್ರುಪದನುಂ [7]ಪೇರೊಟ್ಟೆ[7]ಯಾ ಮತ್ಸ್ಯನುಂ ।
ಗಡಮಂತಾ ಬಲಕಾಳ್ದನೇನೞಿಯಿರೇ ಧರ್ಮಜ್ಞನಾ ಧರ್ಮಜಂ
ಗಡಮೇಂ ನಾಯಕರೊಳ್ಳಿದರ್ ನೆರೆದರೋ [8]ಮತ್ಸ್ಯೇಶನುದ್ಯಾನದೊಳ್[8] ‖
(ಪಂಪಭಾರತಂ, ೧೦–೪.)

ಕಳವೇೞ್ದೆ ಕುರುಭೂಮಿಯಂ ಕಳಕವರ್ ವಂದಿರ್ದರೆಂದಂತೆ ದೋ
ರ್ವಳ ಚಾತುರ್ವಳ ತತ್ಸುಹೃದ್ಬಳಮನಿನ್ನೇಗೇಳ್ದಪೈ ಪಾಂಡವರ್ ।
ಬಳಸಂಪನ್ನರುದಗ್ರದೈವಬಳಸಂಪನ್ನರ್ ಮರುಳ್ಮಾತನಿ
ನ್ನುೞಿ ಗಾಂಗೇಯರ ಪೇೞ್ದದೊಂದು ತೆಱದಿಂ ನೀ ಕಾದು ದುರ್ಯೋಧನಾ ‖ ೭೯*
(ಪಂಪಭಾರತಂ, ೧೦–೫.)

ಪಿಡಿದರವರಸುರವೈರಿಯ
ನೊಡಂಬಡಿಂ ತೊಟ್ಟುವೆಸದೊಳಾಂ ನಿಮ್ಮಡಿಯಂ ।
ಪಿಡಿದೆನದಕ್ಕಾಂ ನಾಣ್ಚಿಯೆ
ಪಿಡಿದೆನವರ್ ಬಂದು ಪಿಡಿದ್ೊರೆನ್ನರೆ ಗೆಲ್ಲಂ[9] ‖ ೮೦
(ಪಂಪಭಾರತಂ, ೧೦–೮.).

---

[1] ಕೊಟ್ಟೊಡೆ ನೋಡ (ಬ). [2] ನೆಂತು (ಬ). [3] ಪೊಂದಿರೆ ನಮ್ಮೊಳ್ ಕಡಂಗಿ ಮಿಗೆ ತಳ್ತಿೞಿಯಲ್ಕೆಂದಾನುಂ (ಅ). [4] ಮನಮನವರ್ ತೋಱಿದಪರ್ (ಅ). [5] ಬಾತನಾ (ಬ). [6] ದನಾ (ಬ). [7] ಪೆಣ್ಗೊಟ್ಟ (ಕ.ಬ). [8] ಕಾದಲ್ಕೆಮತ್ಸ್ಯಸೈನ್ಯದೊಳ್ (ಅ.ಕ). * ಈ ಪದ್ಯ (ಬ) ಪ್ರತಿಯಲ್ಲಿಲ್ಲ. [9] ತೆನ್ನದೆಗೆಲ್ಲಂ (ಕ.ಬ).

ನರನಾರಾಯಣರಿರ್ವರೆ
ಧುರದೊಳ್ ಮಾರ್ಕೊಳ್ವರೆನ್ನನೊರ್ವಂ ಪೊಮ್ಮಂ ।
ಪರಮಗುರುವೊರ್ವನವರಿ
ರ್ವರುಮಂ ಕಾದಟಿವೆನುಟಿದ ರಿಪುನೃಪಬಲವುಂ ॥ ೮೧*

(ಪಂಪಭಾರತಂ, ೧೦–೧೪.).

ಧೃತರಾಷ್ಟ್ರಂ ನುಡಿದಾರ್ತನೇ ಹರಿ ಭರಂಗೆಯ್ದಾರ್ತನೇ ನೀಂ ಪೃಥಾ
ಸುತರಂ ನೋಯಿಸಲಾಗದೆಂದು ನುಡಿದೇನಾವಾರ್ತೆಮೋ ನಿನ್ನೊರಂ ।
ಟುತನಂ ಕೈಗಟಿವಾಯ್ತುದಪ್ಪೊಡೆ ಮಹಾಭಾರಾವತಾರಂ ರಣೋ
ದ್ಯತನಾಗೆಂಬುದನೆಮ್ಮನನ್ಯರವೊಲೇಂ ನೀಂ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಲ್ವೇಟ್ಪುದೇ ॥ ೮೨†

(ಪಂಪಭಾರತಂ, ೧೦–೧೦).

ಪಿಡಿಯೆಂ ಚಕ್ರಮನೆಂಬ ಚಕ್ರಿಯನಿಳಾಚಕ್ರಂ ಭಯಂಗೊಳ್ವಿನಂ
ಪಿಡಿಯಿಪ್ಪೆಂ ಕರಚಕ್ರಮಂ ನರರಥಂ [1]ತೂಳ್ದು[1] ಕುರುಕ್ಷೇತ್ರದೊಳ್ ।
ಪಡುವೆಣ್ಗಾವುದ ಪೋಗವೋಗಲೆಸುವೆಂ ನಿಚ್ಚಂ ಧರಾಧೀಶರಂ
ಪಡಲಿಟ್ಟಂತಿರೆ ಮಾಡ್ಪೆನೋವದೆ ಪಯಿಂಧಾಸಿರ್ವರಂ ಯುದ್ಧದೊಳ್ ॥ ೮೩

(ಪಂಪಭಾರತಂ, ೧೦–೨೫.)

ಓರಂತೆ ಮೆಚ್ಚಿದಂ ಕೃತಿ
ಸಾರಂ ಮಂತ್ರಾಂಗಕೆಯ್ದೆ ಹೊಯ್ಸಳವಂಶೋ ।
ದ್ಧಾರಂ ನರಸಿಂಹಸುತಂ
ದೋರಸಮುದ್ರಾಧಿನಾಯಕಂ ಸೋಮನೃಪಂ ॥ ೮೪

ಇದು ಸರಸ್ವತೀಸರ್ವಾಂಗದರ್ಪಣಾಯಮಾನ ಪ್ರತಿಭಾಸನೂತನ ಪುರಾತನ
ಪ್ರಮಾಣ ಕವಿಪುಂಗವಪ್ರಣೀತ ಮಹಾಪ್ರಬಂಧಸಾರೋದ್ಧಾರಮುಮ
ಷ್ಟಾದಶಸ್ಥಳವರ್ಣನಮಾರ್ಗಮನೋಹರಮುಂ ವೀರಹೊಯ್ಸಳ
ಸೋಯಿದೇವರಾಯ ವಿನೋದಾಕರ್ಣನ ಕೌತುಕೋ
ತ್ಪಾದಿತಮುಂ ಯಾದವಕಟಕಾಚಾರ್ಯ ಸುಕವಿ
ಸುಮನೋಬಾಣ ಜಾಮಾತೃ ಪರಮಚಿದಾ
ನಂದ ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ಕವೀಶ್ವರ
ಸಂಯೋಜಿತಮುಮಪ್ಪ ಸೂಕ್ತಿ
ಸು ಧಾ ರ್ಣ ವ ದೊ ಳ್

ಮಂತ್ರವರ್ಣನಂ ಷೋಡಶಾಶ್ವಾಸಂ ಸಂಪೂರ್ಣಂ.

---

* ಈ ಪದ್ಯ (ಕ) ಪ್ರತಿಯಲ್ಲಿಲ್ಲ. † ಈ ಪದ್ಯ (ಬ) ಪ್ರತಿಯಲ್ಲಿಲ್ಲ.

[1] ಮತ್ತಾ (ಬ).

ದೂತಾಂಗ ವರ್ಣನಂ



ಸ್ಥಿರನಾದೇಯುಸ್ವರೂಪಂ ಪರನೃಪವಸುಧಾಂತಾಕುಳಜ್ಞಂ ಸದ್ವೃಷ್ಟಾಂ
ತರವಾಕ್ಯಂ ಸಾಮಭೇದಾದ್ಯತಿಶಯುವಿದನಗ್ರಾಮ್ಯವೇಷಂ ಸಭಾಭ್ಯಂ ।
ತರನಿಶ್ಶಂಕಂ ಪರಾಶೇಂಗಿತವಿದನೆನಿಪಂ ದೂತನೆಂದಿಂತು ಧಾತ್ರೀ
ಶ್ವರಕಾರ್ಯೋದ್ಯೋಗಿಗಳ್ ಬಿತ್ತರಿಪ ಕವಿಗಳಿಂ ಖ್ಯಾತದೂತಾಂಗಮಕ್ಕುಂ ॥ ೧

ಸಾಧಿತಮಂತ್ರನುನ್ನತಗಿರೀಂದ್ರಗುಹಾಂತರದಿಂ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ವಿ
ದ್ಯಾಧರನಾತ್ಮಮಂದಿರಕೆ ಬರ್ಪವೊಲೊಪ್ಪುವ ಮಂತ್ರಶಾಲೆಯಿಂ ।
ದಾ ಧರಣೀಶ್ವರಂ ಸೊಗಯಿಪೋಲಗಸಾಲೆಗೆ ಸಿದ್ಧಮಂತ್ರನಾ
ಜ್ಞಾಧರನಟ್ಟುಳಿಂದೆ ನಡೆತಂದು ವಿನೋದದೊಳಿರ್ದನೂರ್ಜಿತಂ ॥ ೨

(ಪಾರ್ಶ್ವನಾಥಪುರಾಣಂ, ೨–೪೭.)

ಸಕಳಾಂತಃಪುರ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಳಿಕ ರಾಜಶ್ರೇಷ್ಠತಂತ್ರಾದಿ ನಾ
ಯಕ ಸಾವಂತ ಕವೀಂದ್ರ ವಾದಿಗ[1]ಳು ಕೋದ್ವಾ[1]ದಾದಿ ವಾಜ್ಞೇಯ ಕಾ।
ರಕಥಾದ್ಯೂತಕ ಪುಣ್ಯಪಾಠಕಲಸದ್ಗೇಯಪ್ರವೀಣಪ್ರವಾ
ದಕ ವೈತಾಳಿಕ ನರ್ತನಪ್ರಕರದಿಂದೊಪ್ಪಿರ್ದುದೊಡ್ಡೋಲಗಂ॥ ? ೩

ಸಂತತವೋಲಗಿಪ್ಪಖಿಳಮಂತ್ರಿಪುರೋಹಿತ ದಂಡನಾಥ ಸಾ
ವಂತ ನಿಯೋಗಿವರ್ಗ ಬುಧಗಾಯಕವಾದಕರೋಳಿಯೊಪ್ಪೆ ವೇ ।
ದಾಂತವಿಲಾಸಿನೀ ಜನಸಮೇತಮಿಳಾಪತಿ ರಂಜಿಸಿರ್ದನ
ತ್ಯಂತವಿಚಿತ್ರ ಶೋಭೆವಡೆದೋಲಗಸಾಲೆಯೊಳಿಂದ್ರಲೀಲೆಯಿಂ॥ ೪*

ಕರಗಳ್ ನರ್ತಿಸೆ ಚಾಮರಂಗಳೆಳವಿಂದಂ ಮೆಲ್ಪಿನಿಂ ನರ್ತಿಸು
ತ್ತಿರೆ ನೇರಿರ್ದ ಸೆಱಂಗು ಚಿತ್ರಿಸಿದ ಹಂಸಾನೀಕದಿಂ ಚೆಲ್ವನಾ।
ಳ್ದಿರೆ ದುಗ್ಧಾರ್ಣವ ಫೇನ ಪಾಂಡುರತೆಯಂ ಕೈಕೊಂಡ ಬೆಳ್ದಿಂಗಳಂ
ತಿರೆ ತೋಱುತ್ತಿರಲುತ್ತರೀಯವಸನಂ ರಾಜೇಂದ್ರ ಚಂದ್ರಾಂಕನಾ॥ ೫

---

1 ಳಿಕೋದ್ವೋ (ಕ). * ಈ ಪದ್ಯ (ಕ) ಪ್ರತಿಯಲ್ಲಿಲ್ಲ.

ಚರನೊರ್ವಂ ಪರಿತಂದು ಭೂಪತಿಗೆ ಬೇಗಂ ಕಾರ್ಯವಿಜ್ಞಾಪನಾ
ತುರಚಿತ್ತಂ ಪೊಡೆಮಟ್ಟು ಬಿನ್ನವಿಸಿದಂ ನಿಮ್ಮಾಜ್ಞೆಯಂ ಮೀಱಿ ದೇ।
ವರ ಠಾಣಾಂತರಮಂ ತಿರಸ್ಕರಿಸಿ ನಾಡಂ ವಜ್ರವೀರ್ಯಂ ದುರೋ
ದರ ಶೌರ್ಯಂ ಬಿಡೆ ಕಾದಿ ಗೋಟಿಡಿಸಿದಂ ಸ್ತ್ರೀಬಾಲರಂ ವೃದ್ಧರಂ॥ ೬

(ಪಾರ್ಶ್ವನಾಥಪುರಾಣಂ, ೨-೧೧.)

ಅನುಕೂಲಜನಕ್ಕಿಂದ್ರನ
ನನುಕೂಲಜನಕ್ಕೆ ಯಮನೆ ನೀನೆಂಬುದನಿಂ।
ತಿನಿತಂ ಬಗೆಯದೆ ವಿಘಟಿಸಿ
ದನುದಗ್ರಂ ವಜ್ರವೀರ್ಯನತಿದುರ್ವಾರಂ॥ ೭

(ಪಾರ್ಶ್ವನಾಥಪುರಾಣಂ, ೨-೧೨.)

ಸಂದ ನಿಜಸ್ನೇಹಭರಂ
ಕುಂದಿದೊಡಿನನುದಯದಲ್ಲಿ ತನಗಪದೆಸೆಯೊಳ್।
ಮುಂದಱಿಯದತಿಮದಾಂಧಂ
ನಂದುವ ಸೊಡರುದ್ದಮುರಿವ ಮಾಳ್ಕೆಯೊಳುರಿದಂ॥ ೮

(ಪಾರ್ಶ್ವನಾಥಪುರಾಣಂ, ೨-೧೩.)

[1]ಶಲಭಂ[1] ಪ್ರದೀಪತೇಜ
ಕ್ಕಲಘುತರಕ್ಕಿರದೆ ಕಾಯ್ವ ನಿನ್ನೀತೇಜೋ।
ಬಲದ ಸಮೃದ್ಧಿಗೆ ಕಾಯ್ದಂ
ಚಲಪಕ್ಷೋದ್ವೃತ್ತನನಧಿಗತ ನಿಜಸತ್ವಂ॥ ೯

(ಪಾರ್ಶ್ವನಾಥಪುರಾಣಂ, ೨-೧೪.)

ಕಡೆಗಣ್ಣೊಳ್ ಕೆಂಪಿಡಿದಿರೆ
ಕಡುಗೊರ್ವಿರೆ ಬೆಮರ ಬಿಂದು ಗಂಡಸ್ಥಳದೊಳ್।
ಬೆಡಗೊಪ್ಪುವ ವೀರಾಂಗನೆ
ಯೊಡಗೂಡಿದ ತೆಱದಿನವನಿಪತಿ ಸೊಗಯಿಸಿದಂ॥ ೧೦

(ಪಾರ್ಶ್ವನಾಥಪುರಾಣಂ, ೨-೧೫.)

ಪುದಿದರೆ ಕೆಂಪು ನಿನ್ನ ನಯನಂಗಳೊಳನ್ಯರ ರಕ್ತದಿಂದೆ ಮೀ
ಯದೆ ತುಟಿ ಕಿಟ್ಟಿ ಶಸ್ತ್ರಕುಳಮಂ ಕಿಟಿದುಣ್ಮೆ ಬೆಮರ್ ಕಪೋಲದೊಳ್।

[1] ಸುಲಭಂ (ಕ).

ಮಡವದರಾತಿ ಕಾಂತೆಯರ ಲೋಚನವಾರಿಗಳಿಂ ಕಪೋಲಪ
ತ್ರದ ಸಿರಿಯಂ ವಿಮರ್ದಿಸದೆ ಮಾಣ್ಬವನಲ್ತೆ ರಸಾಧಿನಾಯಕಾ॥ ೧೧
(ಪಾರ್ಶ್ವನಾಥಪುರಾಣಂ, ೨–೧೭.)

[1]ಏಂ ಧರಣೀಶ ನೀಂ[1] ಮುಳಿದು ಕಾದಲೊಡರ್ಚುವೊಡೇನವಂ ಸಮ
ಸ್ಕಂಧನೆ ವಜ್ರವೀರ್ಯನೆನಗೀ ಬೆಸನಂ ಬೆಸಸಾತನಂ ಗಜ।
ಸ್ಕಂಧತಳಾಧಿರೂಢನನಗುರ್ವಿಪ [2]ಮಾರ್ಪಡೆ[2] ನೋಡೆ ನೋಡೆ ಕೊ
ಲ್ವೆಂ ಧುರದಲ್ಲಿ ನಿಂದೊ[3]ಡೊಳಸೋರ್ದೊಡೆ[3] ಕೋಡಗಗಟ್ಟುಕಟ್ಟುವೆಂ॥ ೧೨
(ಪಾರ್ಶ್ವನಾಥಪುರಾಣಂ, ೨–೧೮.)

ಸಿಂಗಂ ತುಂಗಕರೀಂದ್ರಕುಂಭತಟಮಂ ಸೀಳ್ದಿಕ್ಕುವಂತಳ್ಕದ
ಷ್ಟಾಂಗದ್ರೋಹನನಾಹವಾಂಗಣದೊಳತ್ಯುಗ್ರಾಸಿಯಿಂ ಸೀಳ್ದು ದೋ।
ರ್ಭಂಗಂಬೆತ್ತನ ವಜ್ರವೀರ್ಯನ ದಳತ್ಖಂಡಂಗಳಿಂದಷ್ಟದಿ
ಕ್ಕಂಗಂ ಕೇಳ್ ಬಲಿಗೊಟ್ಟು ದೇವ ಮೆಱೆವೆಂ ದುರ್ವಾರಮಂ ವೀರಮಂ॥ ೧೩
(ಪಾರ್ಶ್ವನಾಥಪುರಾಣಂ, ೨–೨೦.)

ಸಿಡಿಲೆಱಪಂದದಿಂದೆಱಗಿ ಪೊಯ್ದೊಡೆ ಬಾೞ್ದಲೆ ಸೀೞ್ದು ಪಾಱಿ ಬಿ
ೞ್ದೊಡೆದು ಸಿಡಿಲ್ದುರುಳ್ದು ತಲೆ ಮೂದಲೆಯಾಗಿರೆ ಪಚ್ಚುವಿೞ್ದು ಪೆ।
ರ್ದೊಡೆಯೊಡೆಸೆಕ್ಕೆಯಾಗಗಿದು ಕೆತ್ತುವ ಪುಣ್ಗಳ ಬಾಯ್ಗಳೇಱಿನು
ಗ್ಗಡಿಸುವ ಬಾಯ್ಗಳಾಗಿರೆ ಕಱುತ್ತಱಿವೆಂ ರಿಪುಸೈನ್ಯಮಂ ನೃಪಾ ॥ ೧೪
(ಶೃಂಗಾರರತ್ನಾಕರಂ, ೧–೮೩.)

ಕುಡೆ ಪತಿ ಕೂರ್ತು ಜೀವಿತಮನಾಹವದೊಳ್ ಕುಡುವಂತೆ ಕೊಂಡ ನಿ
ಮ್ಮಡಿಗಡನಂ ಕರಂ ಸುಭಟನನ್ಯನೃಪಾಲರ ಜೀವಿತಂಗಳಂ ।
ತಡೆಯದೆ ತಂದು ತನ್ನ ಪತಿಗಿತ್ತರಿನಾರಿಯ ಕರ್ಣಯುಗ್ಮದೊಳ್
ಮಡಗಿದ ಪತ್ರಮಂ ತೆಗೆದು ಸೀಳಿಸದಿರ್ದೊಡೆ ಪೋಕುಮೇ ಋಣಂ ॥ ೧೫

ಬೆಸನಂ ಬೇೞ್ಪುದಱಿಂ ಭಟ
ರ್ಗುಸುರ್ವುದೆ ಗುಣಮಲ್ಲದಧಿಪನುಂ ಮಾಮಸಕಂ ।
ಮಸಗಿ ನುಡಿದಂದು ಪೆಂಪಿಂ
ದೆಸೆದಪುದದಱಿಂದೆ ಮಾಡಿ ತೋರ್ಪಂ ಕೂರ್ಪಂ ॥ ೧೬
(ಪಾರ್ಶ್ವನಾಥಪುರಾಣಂ, ೨–೨೯.)

---

[1] ಯಿಂಧರಣೀಶನಂ (ಕ), ಇಂದು ನಿಜೇಶನಂ (ಬ). [2] ನಂ ನೆರೆ (ಬ).
[3] ದಲನಾರ್ದೊಡೆ (ಕ).

ಪಕ್ಕಿ ಮೊದಲಾಗಿ ಪತಿಕಾ
ರ್ಯಕ್ಕನುವಶನಾಗಿ ತಾಗಿ ರಾವಣನೊಳ್ ಪೋ ।
ರ್ದಕ್ಕತುಳಮಿಱಿದುದೆಂದೊಡೆ
ತಕ್ಕಂ ಪತಿಕಾರ್ಯದೆಡೆಯೊಳೋಸರಿಸುವನೇ ॥ ೧೭

(ರಾಮಚಂದ್ರಚರಿತಪುರಾಣಂ, ೯–೧೦೫.)

ಕಿಡುಗುಮುಪಪ್ರದಾನದೆ ಧನಂ ನಿಜಸೈನಿಕಹಾನಿ ದಂಡದಿಂ
ದೊಡರಿಕುಮೆಯ್ದೆ ಪೋರ್ದುಗುಮುಪಾಂಶುತೆ ಭೇದದಿನಂತದಱಿಂದಮೀ ।
ಗಡಿನ ಪದಕ್ಕೆ ಸಾಮಮೆ ಸುಸಾಧ್ಯಮಣಂ ಪ್ರಿಯವಾಕ್ಯಮಂತ್ರದಿಂ
ಬಿಡುಗುಮದಲ್ಲದೇಂ ಬಿಡುಗುಮೇ ಮನಮಂ ಪಿಡಿದಾಗ್ರಹಗ್ರಹಂ ॥ ೧೮

(ಚಂದ್ರಪ್ರಭಪುರಾಣಂ, ೯–೧೧೮.)

ನಯಮಿದು ನಮ್ಮ ನಾಡಗಡಿಯಂ ಪುಗದಲ್ಲಿಯೆ ಬಂದು ಮುಟ್ಟಿದ
ಲ್ಲಿಯೆ ಬೆದಱಿಟ್ಟಿ ಸಂವರಿಸಿದಲ್ಲಿಯೆ ರಾಜ್ಯಮನೀಟ್ಟು ಕೊಳ್ಳದ ।
ಲ್ಲಿಯೆ ಬೆಸಕೆಯ್ದುವೆಂದಿರದೆ ಸಾರಧನಂಗಳನಟ್ಟಿ ಮುಟ್ಟಿ ಭೀ
ತಿಯಿನಿದಿರ್ವಂದು ಕಂಡರಸುವಿಟ್ಟವರೇನುಚಿತಪ್ರವೀಣರೋ ॥ ೧೯

ಸಾಮದೊಳಳವಡುವೊಡೆ ಸಂ
ಗ್ರಾಮಂ ರಿಪುನೃಪರೊಳೇಕೆ ಪಾಲ್ಸಕ್ಕರೆಯಿಂ ।
ದಾಮಯಮುಪಶಮಿಪೊಡೆ ವಿ
ದ್ಯಾಮಯ ಸೇವಿಸಲದೇಕೆ ಕಟುಕತ್ರಯಮಂ ॥ ೨೦

(ಪಾರ್ಶ್ವನಾಥಪುರಾಣಂ, ೨–೪೦.)

ಅವನಳ್ಕದೆ ನಮ್ಮೊಳ್ ಕಾ
ದುವ ಭರದಿಂ ನಾಡನಿಱಿದೊಡಂ ಕಾದದೆ ಮ ।
ತ್ತವನೊಳ್ ಸಾಮಮನಾಚರಿ
ಸುವುದೆಂಬುದು ನೋಡೆ ನಾಡೆ ನಗೆಗೆಡೆಯಲ್ತೇ ॥ ೨೧

(ಪಾರ್ಶ್ವನಾಥಪುರಾಣಂ, ೨–೪೧.)

ನಯವಿದನಂ ಸಾಮದಿನಪ
ನಯನಂ ದಂಡದೊಳೆ ಗೆಲ್ವುದೆಂತೆನೆ ಕಟುಕ ।
ತ್ರಯದಿಂದಲ್ಲದೆ ಮಧುರ
ಪ್ರಯೋಗದಿಂ ಕಫಮನಾವನುಪಶಮಿಸಿದಪಂ ॥ ೨೨

(ಪಾರ್ಶ್ವನಾಥಪುರಾಣಂ, ೨–೪೨.)

ಬೇಡಿದೊಡೀಯನಾಂತಡಿಱಿಯಂ ಮಱೆವೊಕ್ಕಡೆ ಕಾಯನಂತವಂ
ನಾಡರಸಾಗಿ ಪೀೞಿಗೆಯನೇಱಿದೊಡೇನವನಗ್ರಗಣ್ಯನೇ ।
ಕೋಡಗವೇಱದೇ ಮರನನಟ್ಟವನೇಱದೆ ಬೆಕ್ಕು ಕಾಗೆ ಹೆ
ಮ್ಮಾಡಮನೇಱದೇ ಮನೆಯನೇಱದೆ ನಾಯ್ ನಿಜದಿಂ ನಿರಂತರಂ ॥ ೨೩

ರಾಯಸಮಂ ಪೆಸರ್ವೆತ್ತ ಪ
ಸಾಯಂಬೆರಸಟ್ಟ ದೂತನಿಂ ಪಗೆವನಭಿ ।
ಪ್ರಾಯಮನುಜ್ಜ್ವಳಮನವಂ
ಗಾಯತ್ತರನಹಿತರಂ ವಿಚಾರಿಪ್ಪುದುಚಿತಂ ॥ ೨೪

(ಪಾರ್ಶ್ವನಾಥಪುರಾಣಂ, ೨–೪೫.)

ಒಡೆಯನ ವೀರಮಂ ಪೊಗೞಲಮ್ಮದೆ ತನ್ನ ಸದುತ್ತರಂಗಳಂ
ಬಿಡದರಿಭೂಪರೊಳ್ ನುಡಿಯಲಮ್ಮದೆ ತತ್ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಭೀತಿಯಿಂ ।
ನಡುಗುವ ಪೇಡಿಯಂ ಕಳುಹಲಾಗದು ನೆಟ್ಟನೆ ಸಂಧಿಯಲ್ಲಿಗಂ
ತಡೆಯದೆ ಭೂಭುಜಂ ನೆಗೞ್ದ ವಿಗ್ರಹದಲ್ಲಿಗಮಾವ ಕಾಲದೊಳ್ ॥ ೨೫*

ಚದುರಂ ಭಾವಕನಿಂಗಿತಜ್ಞನಱಿವುಳ್ಳಂ ದೇಶಭಾಷಾನ್ವಿತಂ
ಪದವಾಕ್ಯಾರ್ಥವಿವಕ್ಷಿತಂ ಬಹುಕಳಾಸಂಪನ್ನನಾಸ್ಥಾನಸಂ।
ಮದವಾ[1][ಗ್ವೇ][1]ತ್ತನೆನಿಪ್ಪನಂ ನೃಪವರಂ ಕೈಕೊಂಡು ಸತ್ಪಾತ್ರನಂ
ಪದಪಿಂ ನೆಟ್ಟನೆ ಸಂಧಿವಿಗ್ರಹಿಯೆನಲ್ ಭಾವಿಪ್ಪುದೆಲ್ಲಾಗಳುಂ ॥ ೨೬*

ಸಹಜಪ್ರಜ್ಞ[3]ನಶೇಷ[3]ದೇಶಲಿಪಿಸದ್ಭಾಷಾವಿಶೇಷಜ್ಞಸ
ನ್ನಿಹಿತಂ ನೀತಿವಿನೂತಸೂಕ್ತಿಸಹಿತಂ ದಕ್ಷಂ ಜಿತಾಕ್ಷಂ ನಿರಾ ।
ಗ್ರಹನುದ್ಯದ್ಗುಣರತ್ನಸಂಗ್ರಹನೆನಿಪ್ಪಂಗಾ ಮಹಾಸಂಧಿವಿ
ಗ್ರಹಿಗಾಳೋಚಿಸಿದಂದದಿಂದೆಸೆಗು ನೀನೆಂದಂ ಧರಾಧೀಶ್ವರಂ ॥ ೨೭

(ಪಾರ್ಶ್ವನಾಥಪುರಾಣಂ, ೨–೪೬.)

ಮಾನಧನಂ ಮಧ್ಯಸ್ಥಂ
ಸೂನೃತವಾಕ್ಯಂ ವಿಶುದ್ಧಚರಿತಂ ಕುಲಜಂ ।
ತಾನೆನಿಪುದು ಕೃತಪುಣ್ಯಂ
ತಾನೆನಿಪುದು ರಾಜವರ್ಧನಂ ನೃಪಕರಣಂ ॥ ೨೮

---

* ಈ ಪದ್ಯಗಳು ಮಂತ್ರಾಂಗವರ್ಣನೆಯ ೪೨, ೪೧ ನೆಯ ಪದ್ಯಗಳಾಗಿಯೂ ಇವೆ.

[1] ಗ್ರ (ಬ). [2] ವಿದೇಶ (ಕ).

ಬೆಸಗೊಳ್ಳದೆಡಪದನುಮಾ
ನಿಸದುಚಿತಮೆನಿಪ್ಪ ವಚನದಿಂದೆಸೆದಿರೆ ರಾ ।
ಯಸಮಂ ಬರೆದಾಗಳೆ ಮು
ದ್ರಿಸಿ ಕಟ್ಟಿ ಪಸಾಯಮಂ ನೃಪೋಕ್ತಕ್ರಮದಿಂ ॥ ೨೯
(ಪಾರ್ಶ್ವನಾಥಪುರಾಣಂ, ೨–೪೮.)

ಧೃಷ್ಟಂ ವರವಕ್ರೋಕ್ತಿವಿ
ಶಿಷ್ಟಂ ನಿಶ್ಶಂಕನನ್ವಿತಂ ನಯನಿಪುಣಂ ।
ಸ್ಪಷ್ಟತರಚಿತ್ತವೃತ್ತಿ ನಿ
ಸೃಷ್ಟಾರ್ಥನೆನಿಪ್ಪ[1]ದೂತ[1]ಮುಖ್ಯನ ಕರೆದರ್ ॥ ೩೦
(ಪಾರ್ಶ್ವನಾಥಪುರಾಣಂ, ೨–೪೯.)

ಇರದೆ ನಿಜಾಂತರ್ಗತಮಂ
ನಿರವಿಸಿ ಕಳುಪಿದೊಡೆ ಕಟಿದು ಬಹುಜನಪದಮಂ ।
ತ್ವರಿತಗತಿಯಿಂದೆ ಪದ್ಮಾ
ಪುರಿಯಂ ಕಡುಚೆಲ್ವನಾ[1]ಗರ[1]ಮನೆಯ್ತಂದಂ ॥ ೩೧
(ಪಾರ್ಶ್ವನಾಥಪುರಾಣಂ, ೨–೫೦.)

ಸಮರೋದಗ್ರಭಟಪ್ರತಾನಮನುದಾರೋರ್ವೀಶಸಂತಾನಮಂ
ಪ್ರಮದಾಸ್ಯಾಂಬುಜಗಂಧಮಗ್ನಮಧುಪಪ್ರಧ್ವಾನಮಂ ನೃತ್ಯವಾ ।
ದ್ಯಮಿಳದ್ಗಾನಮನಾರ್ಯವರ್ಯಸುವಚಃಪೀಯೂಷದತ್ತಾವಧಾ
ನಮನೈಶ್ವರ್ಯನಿಧಾನಮಂ ಪದಪಿನಿಂ ಪೊಕ್ಕಂ ನೃಪಾಸ್ಥಾನಮಂ ॥ ೩೨
(ಪಾರ್ಶ್ವನಾಥಪುರಾಣಂ, ೨–೫೨.)

ಭಾವಕನೈದಿಬಂದು ಜನನಾಥಪದಾಬ್ಜಪ್ರಣೂತನಾಗಿ ಮ
ತ್ತಾ ವರಪಾವುಡಂಗಳನು ತಂದಿರಿಸೆಯ್ದೆ ಮನೋನುರಾಗದಿಂ ।
ಭೂವಧುವಲ್ಲಭಾ ನಿನಗೆ ಮದ್ಭುವನಾಧಿಪನಿತ್ತಲೇಖಮಂ
ನೀವವಧಾನಿಸೆಂದು ಮುದದಿಂ ನುಡಿದಂ ಚರನೊರ್ವನಕ್ಕಱಿಂ ॥ ೩೩

ವಾಸವಸಮನೃಪಗತಿಭೂ
ಪಾಸನಮ ನಿವೇದಿಸುತ್ತೆ ಲೇಖಮನೊಸೆದಾ ।
ದೇಶಲಿಪಿಭಾ[2][ಷೆ][2]ಕೋವಿದ
ವಾ ಶ್ರೀಕರಣಾಧಿಪತಿ ನಿರೀಕ್ಷಿಸಿದನದಂ ॥ ೩೪

---

[1] ಸವ (ಕ). [2] ಷಾ (ಬ).

ಅವಧಾರಿಸುವುದು ದೇವರ್
ಭುವನೇಶಾದೇಶಮೆಂದು ಬಿನ್ನವಿಸಿ ಸಭಾ ।
ಶ್ರವಣರಸಾಯನಮೆನಿಪತಿ
ವಿವರಣಗಂಭೀರನಾದದಿಂ ವಾಚಿಸಿದಂ ॥ ೩೫

(ಪಾರ್ಶ್ವನಾಥಪುರಾಣಂ, ೨-೫೩.)

ಸ್ವಸ್ತಿ ಸಮಸ್ತಸದ್ಗುಣವಿರಾಜಿತರಾಜಸಮಾಜಮಸ್ತಕ
ನ್ಯಸ್ತಪದಾರವಿಂದನರವಿಂದಮಹೀಪತಿ ವಜ್ರವೀರ್ಯನಂ ।
ವಾಸ್ತವಭಕ್ತಿಯುಕ್ತನೆನಗಾಗ್ರಹದಿಂ ಬೆಸೆದಿ[1]ರ್ಪನೆಂ[1]ಬುದುಂ
ದುಸ್ತರಕೋಪವಹ್ನಿಗೆ ಘೃತಾಹುತಿಯಾಯ್ತುದು ತನ್ನೃಪಾಲನಾ ॥ ೩೬

(ಪಾರ್ಶ್ವನಾಥಪುರಾಣಂ, ೨-೫೪.)

ಕುಡುವುದು ಕಪ್ಪಮಂ ನಡೆವುದಾಳ್ವೆಸದಿಂದಮೆ ಮುನ್ನಿನಂದದಿಂ
ಬಿಡುವುದು ದರ್ಪಮಂ ಪಡೆವುದಾಳ್ದನದೊಂದು ಮನಃಪ್ರಸಾದಮಂ ।
ತಡೆವುದು ಬುದ್ಧಿಯಲ್ಲಧಿಕನಪ್ಪವನೊಳ್ ಬಲಹೀನನಪ್ಪವಂ
ತೊಡರ್ದೊಡೆ ಕೇಡು ತಪ್ಪದೆನುತಂ ನುಡಿದಂ ನಯಶಕ್ತಿ ಕೋವಿದಂ ॥ ೩೭

(ಪಾರ್ಶ್ವನಾಥಪುರಾಣಂ, ೨-೫೫.)

ನಿನ್ನಾಚರಿಸಿದ ತಪ್ಪಂ
ಮುನ್ನಂ ಬೆಸಕೆಯ್ದುದಕ್ಕೆ ಮನ್ನಿಪೆನಾನೆಂ ।
ಬುನ್ನತಿಗೆ ನೃಪತಿ ಕಟುಪಿದ
ನೆನ್ನನಿದಂ ಬಗೆದು ಪತಿಗೆ ವಿನಮಿತನಾಗಾ ॥ ೩೮

(ಪಾರ್ಶ್ವನಾಥಪುರಾಣಂ, ೨-೫೭.)

ಘನದೂತೋಕ್ತಿಸಮೀರಣ ಪ್ರಚಳಿತಸ್ಥೂಲಾಯಿ[2]ತಶ್ಮಶ್ರು[2] ಲೇ
ಖನಪೀನೋದ್ಧತ ಧೂಮಲೇಖೆ ನಯನೋದ್ಯಚ್ಛೋಣಿಮಜ್ವಾಲೆ ಸಂ ।
ಜನಿತಸ್ವೇದಜಲಂ ಘೃತಾಹುತಿಯೆನಿಪ್ಪನ್ನಂ ಸ್ವವಂಶಪ್ರಣಾ
ಶನದಾವಾಗ್ನಿವೊಲುರ್ಬಿ ಕೊರ್ಬಿದುದು ಭೂಪಾಲಂಗೆ ಕೋಪಾನಳಂ ॥ ೩೯

(ಪಾರ್ಶ್ವನಾಥಪುರಾಣಂ, ೨-೫೮.)

ವಸುಧೆಗಧೀಶ್ವರ ನಾನೆಂ
ಬೆಸಕಂ ಮಿಗೆ ನಿನ್ನನಟ್ಟಿದಂ ನೆಟ್ಟನೆ ಭಾ ।

---

[1] ರ್ಪವೆಂ (ಕ). [2] ತಃ ಶತ್ರು (ಕ).

ವಿಸದಣಮೆ ವೀರಭೋಜ್ಯಾ
ವಸುಂಧರಾ ಎಂಬ ವಾಕ್ಯಮಂ ನಿನ್ನರಸಂ ॥ ೪೦
(ಪಾರ್ಶ್ವನಾಥಪುರಾಣಂ, ೨–೫೯.)

ಕಪ್ಪಮನೆನ್ನೊಳ್ ಬೇಡುವ
ತಪ್ಪಂ ಸಾಧಿಸುವ ಸುಭಟನೃಪನಾವನೊ ಮುಂ ।
ತಪ್ಪವನಾಹವದೊಳ್ ಮುಂ
ತಪ್ಪವನೆಂದೆನೆ ಮದುಗ್ರಖಡ್ಗಾಹತಿಯಿಂ ॥ ೪೧
(ಪಾರ್ಶ್ವನಾಥಪುರಾಣಂ, ೨–೭೧.)

ತನ್ನ ಪೊಡರ್ಪಿನಿಂದಮೆ ಸಮಸ್ತ ಧರಿತ್ರಿಯ ದರ್ಪಮಪ್ಪುದಂ
ಮುನ್ನಮಡಂಗಿಪಾ ಸಿಡಿಲ ಡಾಣೆಗೆ ವಜ್ರದ ಕಟ್ಟುಗೊಟ್ಟವೋ ।
ಲೆನ್ನಯ ತೋಳ್ವಲಕ್ಕೆ ನೆರವಾದರನೇಕಧರಾಧಿನಾಥರ
ತ್ಯುನ್ನತಶೌರ್ಯರೆಂದೊಡಿದಿರಾಂಪವರಾರೆನಗಾಜಿರಂಗದೊಳ್ ॥ ೪೨
(ಪಾರ್ಶ್ವನಾಥಪುರಾಣಂ, ೨–೭೩.)

ಆಶಂಕೆಯನುಟಿದು ನಿಜಾ
ಧೀಶಂ ನಯಹೀನನಟ್ಟಿದೊಡೆ ನೀಂ ತಂದಾ ।
ದೇಶಮಿದು ನಿಮ್ಮ ದೇಶವಿ
ನಾಶಮನಾಂ ಮಾಡುವೆಡೆಗೆ ಸಿದ್ಧಾದೇಶಂ ॥ ೪೩
(ಪಾರ್ಶ್ವನಾಥಪುರಾಣಂ, ೭–೭೭.)

ಅಲ್ಲದೊಡೇಕೆ ನಿನ್ನನಿನಿತಂ ನುಡಿದಟ್ಟಿದನಟ್ಟಿದಂದದಿಂ
ನಿಲ್ಲದೆ ನಾಳೆ ಕಾಳೆಗಕೆ ಸಂಗರರಂಗದೊಳಳ್ಕದೊಡ್ಡವೇಟ್ ।
ಬಲ್ಲದರಾರ್ ವಿ[1]ಹೀನಬಳರಾರ್ ವಿಭುವಾ[1]ರ್ಗಳ ಭೃತ್ಯರಾರಿದಿಂ
ತೆಲ್ಲಮನಲ್ಲಿ ನಿನ್ನಪತಿಗಂ ನಿನಗಂ ವೆಱೆ ತೋಱಿದಪ್ಪೆನಾಂ ॥ ೪೪
(ಪಾರ್ಶ್ವನಾಥಪುರಾಣಂ, ೨–೭೦.)

ಅಪರಿಮಿತಂಗಳಂ ಗಟಪಲಾಗದು ದೇವರಿಗಿಂತುಟೊಂದು ಬಿ
ನ್ನಪ ಪ್ರತಿಭೂಪನಪ್ಪೊಡೆ ಬಲಾಧಿಕನಾದೊಡಮೇನೊ ಎನ್ನೊಳಾಂ ।
ತಪನೆಯವಶ್ಯಮಾಂಪನೆರಡಿಲ್ಲದವಂ ಕಲಿ ಕಾಳೆಗಕ್ಕೆ ಬಂ
ದಪನದು ನಿಶ್ಚಯಂ ಬಟಿಕ ದೇವರೆ ಬಲ್ಲರಿದಕ್ಕೆ [2]ತಕ್ಕುದಂ[2] ॥ ೪೫

---

[1] ಷಕ್ಕೆಜಳಾರಿವಿಧುವಾ (ಕ), ಷಕ್ಕೆಜಲರಾಶಿಧವಾ (ಬ). [2] ನಿಶ್ಚಯಂ (ಕ)

ಲೋಕಾಧಿಪತಿಯುನೇಳಿಸು
ವೀ ಕುನಯಮನಿತ್ತು ಕೇಡನೊಡರಿಸುವ ನೃಪಾ ।
ನೀಕದ ಪಕ್ಷಂಬಿಡಿದಿಂ
ತೇಕಿಱುಪೆಗೆಱಂಕೆ ಮೂಡಿದವೊಲಾದಪೆ ನೀಂ ॥ ೪೬

(ಪಾರ್ಶ್ವನಾಥಪುರಾಣಂ, ೨-೭೨.)

ಪೆದಱಿದ ರಾಜಧಾನಿ ಬೆಸಕಯ್ಯದ ಬಲ್ಲಿದರೊಡ್ಡಿ ಕಾದಿ ಸಾ
ಯದ ಸಮರೋದ್ಧತರ್ ಕಿಡದ ಕಂಟಕರೋಡದ ಬೇಡವಟ್ಟು ಪೋ ।
ಗದ ಕಲಿಗೋಂಟೆ ಸಿಲ್ಕದ ವಿರೋಧಿಕುಟುಂಬಮಿಱುಂಬುಗೊಂಡೊಡಂ
ಜದ ಖಳರನ್ಯಮಂಡಲದೊಳಿಲ್ಲ ಕುಮಾರನದೇನುದಗ್ರನೋ ॥ ೪೭

(ಪುಷ್ಪದಂತಪುರಾಣಂ, ೫-೫೫.)

ಅಸಮಪರಾಕ್ರಮಾಧಿಪ ಮೃಗಾಧಿಪನೊಳ್ ಸಮರಕ್ಕೆ ವರ್ಪ ಸಾ
ಹಸದಿನಿಭೇಂದ್ರನನ್ಯಮೃಗಜಾತಿಗಳೊಳ್ ನಿಜಜಾತಿವೈರಮಂ ।
ಬಿಸುಟೊಡಗೂಡುವಂದದೊಳೆ ನಿನ್ನೊಡಗೂಡಿದ ಭೂಪರುಂ ಮದ
ಪ್ರಸರದೆ ನೀನುಮಾಂತು ನಿಲೆ ಗೆಲ್ಲದೆ [1]ನಿಲ್ಲ[1]ನಧೀಶನಾಜಿಯೊಳ್ ॥ ೪೮

(ಪಾರ್ಶ್ವನಾಥಪುರಾಣಂ, ೨-೭೩.)

ಪತ್ರವ[2]ನಿದನ[2]ವನೀಪತಿ
ಸೂತ್ರಿಸಿದವೊಲುತ್ತಮಾಂಗದೊಳ್ ತಾಳ್ದಿ ಭವ ।
ದ್ಧಾತ್ರಿಯನಾಳಲ್ಲದೊಡಸಿ
ಪತ್ರಂ ನಿಜಮಸ್ತಕಕ್ಕೆ ತಡೆಯದೆ ಬರ್ಕುಂ ॥ ೪೯

(ಪಾರ್ಶ್ವನಾಥಪುರಾಣಂ, ೨-೭೭.)

ಎನೆ ಮುನಿದು ವಜ್ರವೀರ್ಯಂ
ಘನಪೀಠದಿನೆಟ್ದು ವಜ್ರನಿರ್ಘೋಷದವೋ ।
ಲನ[3]ಯಪರಂ ಪೊಳೆವಸಿ[3] ಮಿಂ
ಚನಿಳಿಸಿ ಪೊಯ್ಯಲ್ಕೆ ನಿಳ್ಕಿದಂ ನೃಪಚರನಂ ॥ ೫೦

(ಪಾರ್ಶ್ವನಾಥಪುರಾಣಂ, ೨-೮೧.)

ಪೊಯ್ಯ[4]ಲ್ಕೆವೇಡಿ[4] ಭೂಪತಿ
ಯೊಯ್ಯನೆ ಪೆಱಸಾರ್ದು ನುಡಿವುದೈ ನಿಜಪತಿಯಾ ।

---

[1] ಮಾಣ (ಕ). [2] ನಿನಗ (ಪ). [3] ಯಂಪರಾಸಿಯುಮಮಂ (ಕ). [4] ಲೆವೇಡ (ಕ).

ಕಯ್ಯಲದೆ ನಿಮ್ಮ ಬಾಟ್ದಲೆ
ಪುಯ್ಯಲ್ಗಿದಿರಾಗು ತೋಱು[1]ವೆಂ[1] ತತ್ಕ್ಷಣದಿಂ ‖ ೫೧

ಅವನತನಾದೊಡಂ ವಿಭುಗೆ ಭೀತಿಯಿನಾಜಿಯೊಳೋಡಿ ಪೋದೊಡಂ
ವಿವಿಧಮೃ[2]ಗೇ[2]ಕ್ಷಣಾಳಿ ವಿಲಸದ್ಭುವನಾಶ್ರಯಮುದ್ಧ್ವಶಾಲವೊ ।
ಪ್ಪುವ ಕಟಕಂ ಸುವಂಶವಿಭವಂ ನೆಗ[3]ಟ್ದೀ[3] ಧನಮುಳ್ಳದೇಶಮೆಂ
ಬಿವು ದೊರೆಕೊಳ್ವುವೆಂಬ ಬಗೆಯಿಂದಮೆ ನೀಂ ನುಡಿವೈ ದುರುಕ್ತಮಂ ‖ ೫೨

(ಪಾರ್ಶ್ವನಾಥಪುರಾಣಂ ೨-೮೪.)

ಎಂತೊಟ್ಟಯಿಱು[4]ದೆ[4] ದೇಶವ
ನೆಂತೀಶಾದೇಶಮಂ ಸಮುಲ್ಲಂಘಿ[5]ಸಿದೈ[5] ।
ಎಂತೆನ್ನೊಳೆಡಱು ನುಡಿದೈ
ಯಂತೆ ರಣಾಂತರದೊಳೊಡ್ಡಿ ನಿಲ್ ನಿರ್ಭಯದಿಂ ‖ ೫೩

(ಪಾರ್ಶ್ವನಾಥಪುರಾಣಂ, ೨-೮೫.)

ಅವಿನಯಮಂ ಗಟಪಿದ ಚರ
ನವಧ್ಯನಾದೊಡಮಿವಿನಿತುಮಂ ಗಟಪಲ್ ಪೇ ।
ಟ್ದವನೇನನವಧ್ಯನೆಯಾ
ಹವದೊಳ್ ಚಂಡಾಸಿಯಿಂದೆ ಖಂಡಿಪೆನವನಂ ‖ ೫೪*

(ಪಾರ್ಶ್ವನಾಥಪುರಾಣಂ, ೨-೮೨.)

ಬವರಂ ನಮ್ಮೊಳ್ ಬೇಡೆಂ
ಬವರಂ ಕಡೆಗಣಿಸಿ ಜಡಿದು ಕಡು[6]ಪಿಂ ನುಡಿವೈ[6] ।
ಜವನುಂ ತೊಡರ್ದೆಡೆಯೊ[7]ಳ್ ನಂ
ಜ[7]ವನುಂ ನೀನಲ್ಲದುಟಿದರವಗಡಿಸುವರಾರ್ ‖ ೫೫

(ಪಾರ್ಶ್ವನಾಥಪುರಾಣಂ, ೨-೮೯.)

ಎನೆ ವಜ್ರವೀರ್ಯನಾಗಳ್
ಘನಕೋಪಂಬೆತ್ತು ದೂತನಂ ನುಡಿಯಲ್ ಪಾ ।
ವನಮೂರ್ತಿ ದಂಡನಾಥಂ
ಸನುಮತದಿಂ ಸಮರಭರಮು[8]ನಾಡ[8]ಲ್ವೇಟ್ದಂ ‖ ೫೬

---

[1] ವೆನು (ಕ). [2] ಗ (ಕ). [3] ಳ್ದಿಂ (ಕ.ಬ). [4] ವೆ (ಕ). [5] ಸುವೆ (ಕ).
[6] ಪಂನುಡಿವಂ (ಪ). [7] ಳಂಜ (ಪ), ಳಂಜು (ಬ). * ಈ ಪದ್ಯ (ಕ) ಪ್ರತಿಯಲ್ಲಿಲ್ಲ.
[8] ನಾಗ (ಬ).

ಆದೊಡೆ ಬೇಗಬೇಗ ಕದನಕ್ಕೆ ನಿಮಿರ್ಚೆನೆ ವೈರಿದೂತನಂ
ಭೇದಿಸಿ ವಸ್ತ್ರಮಾಭರಣಲೇಪನವಾದಿ ಸಮಸ್ತವಸ್ತುವಂ ।
ವೇದಸಿ ಕಳ್ಪೆ ವೈರಿಗಡಿಯಂ ಭರದಿಂ ಪೊಱಮಟ್ಟು ಬಂದು ನಂ
ವಾದಿಸಿದಂದಮಂ ಭುವನಪಾಲನೆ ಕೇಳಲು ಪೇಟ್ದನಟ್ಕಱಂ ॥ ? ೫೭

ದೂತಂ ಸಂಗರಮಂ ನಿರೂಪಿಸೆ ಜಯಶ್ರೀಸಂಗಮಂ ತನ್ನೊಳೇ
ಮಾತಿಂ[1]ದಾ[1]ದಪುದೆಂಬ ವಾರ್ತೆಯನೆ ಕೇಳ್ದಂತಾಹವಕ್ಷೋಣಿ ನಂ ।
ಕೇತಸ್ಥಾನಮೆನುತ್ತಮಾದೊಲವಿನಿಂದೇಕಾಂ[2]ಗ[2]ದಿಂ ಪೋಪ ವಿ
ಖ್ಯಾತೋತ್ಸಾಹಮನಪ್ಪುಕೆಯ್ದನತಿಧೀರೋದಾತ್ತಭೂ[3]ಪಾಲಕಂ[3] ॥ ೫೮

(ಪಾರ್ಶ್ವನಾಥಪುರಾಣಂ, ೨-೯೦.)

ರಿಪುವೆನಿಪ ಚಂದ್ರನಂ ರಾ
ಹು ಪೂರ್ಣ[4]ನಂ[4] ಕೆಡಿಸುವಂತೆ ವಿಕ್ರಮಿಯೆನಿಪಾ ।
ನೃಪನಂ ಪಗೆಯಂ ಲಕ್ಷ್ಮೀ
ಪ್ರಪೂರ್ಣನಂ ಕೆಡಿಸದಂದದೇಂ ಸಾಹಸಮೇ ॥ ೫೯

(ಪಾರ್ಶ್ವನಾಥಪುರಾಣಂ, ೨-೯೨.)

ಕೆತ್ತುವ ಮಿಾಸೆ ಕೆಂಪಡರ್ದ ಕಣ್ಮಲ[5]ರೊ[5]ಪ್ಪುವ ಮೂಗು ಕೋಪ[6]ವ
ಚ್ಚೊ[6]ತ್ತಿದ ಭೀಷಣಭ್ರುಕುಟಿ ಗರ್ಘರ ಘೋರರವಂ ಮೊಗಕ್ಕೆ ಮೈ ।
ವೆತ್ತ ಬೆಮರ್ ಮನಂಗೊಳಿಸೆ ಭೂಪತಿ[7]ಯಾ[7] ಬೆಸವೇ[8]ಟ್ದ[8]ಗುರ್ಬುರ್ ಲೋ
ಕೋತ್ತರವಾಗೆ ವೀರಭಟನೇಂ ಕದನ[9]ಕ್ಷ[9]ಮನಕ್ಕೆ ಪೂಣ್ದನೋ ॥ ೬೦

(ಶಾಂತಿಪುರಾಣಂ, ೩-೬೮.)

ಅಳ್ಕದೆ ಚಕ್ರವರ್ತಿಯ [10]ತನೂಜೆಯನೊಯ್ದನ[10] ಬೆನ್ನನೆ[11]ನ್ನ[11] ಕೂ
ರ್ವಾಳ್ಕೊಳೆ ಮದ್ವರೂಥಿನಿ ಮನಂಗೊಳೆ ನಾ[12]ರದ[12]ನೆಯ್ದೆ ನೋಡಿ ಬಾ ।
ನೊಳ್ಕಣಿದಾಡೆ ದೇವತತಿ ನೋಡೆ ಕಱುತ್ತಱುವಾಗಳಲ್ಲದೆ
ನ್ನೊಳ್ಕರೆಗಣ್ಮಿ ಪೊಣ್ಮುಗುಮೆ ವೀರರಸಂ ಖಚರೇಂದ್ರಲೋಕದೊಳ್ ॥ ೬೧

(ಶಾಂತಿಪುರಾಣಂ, ೩-೬೯.)

---

[1] ಗಾ (ಪ). [2] ತ (ಕ.ಬ). [3] ಪೋತ್ತಮಂ (ಪ). [4] ಮಂ (ಪ).
[5] ದೊರ್ (ಅ) [6] ದತ್ತ (ಅ). [7] ಯಂ (ಅ). [8] ಟ್ವ (ಅ). [9] ಕ್ಕೆ (ಅ).
[10] ಕಳತ್ರಯವೊಯ್ವನ (ಕ.ಬ). [11] ಯ್ದು (ಕ. ಬ.) [12] ನದ (ಕ.ಬ).

ಓರಂತೆ ಮೆಚ್ಚಿದಂ ಕೃತಿ
ಸಾರಂ ದೂತಾಂಗಕೊಲ್ದು ಹೊಯ್ಸಳವಂಶೋ ।
ದ್ಧಾರಂ ನರಸಿಂಹಸುತಂ
ದೋ೯ರಸಮುದ್ರಾಧಿನಾಯಕಂ ಸೋಮನೃಪಂ ॥ ೬೨

ಇದು ಸರಸ್ವತೀಸರ್ವಾಂಗದರ್ಪಣಾಯಮಾನ ಪ್ರತಿಭಾನನೂತನ ಪುರಾತನ
ಪ್ರಮಾಣ ಕವಿಪುಂಗವಪ್ರಣೀತ ಮಹಾಪ್ರಬಂಧ ಸಾರೋದ್ಧಾರಮುಮ
ಷ್ಟಾದಶಸ್ಥಳವರ್ಣನಮಾರ್ಗಮನೋಹರಮುಂ ವೀರಹೊಯ್ಸಳ
ಸೋಯಿದೇವರಾಯ ವಿನೋದಾಕರ್ಣನ ಕೌತುಕೋ
ತ್ಪಾದಿತಮುಂ ಯಾದವಕಟಕಾಚಾರ್ಯ ಸುಕವಿ
ಸುಮನೋಬಾಣ ಜಾಮಾತ್ಯ ಪರಮಚಿದಾ
ನಂದ ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ಕವೀಶ್ವರ
ಸಂಯೋಜಿತಮುಮಪ್ಪ ಸೂಕ್ತಿ
ಸುಧಾರ್ಣವದೊಳ್

ದೂತಾಂಗವರ್ಣನಂ ಸಪ್ತದಶಾಶ್ವಾಸಂ ಸಂಪೂರ್ಣಂ.



ಯಾತ್ರಾಂಗವರ್ಣನಂ

ಶರದಂ ಯಾತ್ರೆಗೆ ಲೇಸು ಮಿಕ್ಕ ಋತುಗಳ್ ತಳ್ತಿರ್ದ [1]ಕಾರ್ಯ[1]ಕ್ಕೆ ಬಿ
ತ್ತರಿಕುಂ ಯಾತ್ರೆಯನುಷ್ಣಶೀತಸಮಯಂಗಳ್ಗಪ್ಪಪಾಯಂಗಳಂ ।
ನರನಾಥರ್ ಸಮಕಟ್ಟಿ ಪೋಪ ಗತಿಯಿಂ ವ್ಯಾವರ್ಣಿಪರ್ ಕಾವ್ಯದೊಳ್
ಪರಮಶ್ರೀ ಕವಿಪುಂಗವರ್ ವಿಜಯಯಾತ್ರಾಂಗಳ್ ಜಗದ್ವಿಶ್ರುತಂ ॥ ೧

ಪಡಿವಾತೇಂ ಸೋಯಿದೇವಕ್ಷಿತಿಪತಿ ಪೋಱವೀಡಿಂಗೆ ಸೂಳೈಸವೇಡೆಂ
ದೊಡೆ ಧಾಂಧಾಂ ಧಾಂ[2]ಧಳಂಬಿಕ್ಕಿದ ಕುಡುಹಿನ[2] ನಿಸ್ಸಾಳ [3]ಘೋಷ[3]ಕ್ಕೆ ರಾಯರ್ ।
ಕೆಡೆದರ್ ಪಾಡಱಿ[4]ದರೊಱಗಿದರ್ ಪಲ್ಲಟಂಬೋದುವೆತ್ತಂ[4]
ಸಿಡಿದಾಶಾದಂತಿ ತೂಗುಯ್ಯಲೆವೊಲಲುಗುತಿರ್ದತ್ತು ಮುನ್ನೀರ ಪೂರಂ ॥ ? ೨

ಪೊಡೆದತ್ತುರ್ವರೆಯಂ ಯುಗಾಂತದ ಸಿಡಿಲ್ಮೇಘಂ ತಟಿದ್ದಂಡದಿಂ
[5]ನಡುಗಿ[5]ತ್ತಾದಿವರಾಹ[6]ಘೋಣ[6]ಹತಿಯಿಂ ಪಾತಾಳಗರ್ಭಂ ಸಿಡಿ ।
ಲ್ದೊಡೆದತ್ತಬ್ಧಿಯೊಳಿಂದು ಮಂದರನಗಂ ಬಿರ್ದತ್ತೆನಲ್ ಲೋಕದೊಳ್
ಬಿಡದುಣ್ಮಿತ್ತು ಸುವರ್ಣಕೋಣಹತಿಯಿಂ ಪ್ರಸ್ಥಾನಭೇರೀರವಂ ॥ ೩

(ಕಾದಂಬರಿ ; ಪೂ. ಭಾ.—೫೮೫.)

ಕೆಡೆದಂ ಪದ್ಮಜನಾಸನಾಂಬುರುಹದಿಂದಾಗಳ್ ಸುರೇಂದ್ರಾಚಳಂ
ನಡುಗಿತ್ತರ್ಕನಳುರ್ಕೆಗೆಟ್ಟು ನಭದಿಂ ತೂಳ್ದಂ [7]ಸುರು[7]ಳ್ದಪ್ಪಿದಳ್ ।
ಮೃಡನಂ ಗೌರಿ ಸಮಸ್ತ[8]ನಿರ್ಜರಜನಂ[8] ಪಂಕೇಜಪತ್ರಾಂಬುವೋಲ್
ನಡುಗಿತ್ತೆಂಬಿನಮುರ್ವಿ ಪರ್ವಿದುದು ತತ್ಸಾನ್ನಾಹಭೇರೀರವಂ ॥ ೪

(ಪಂಪಭಾರತಂ, ೧೦–೨೬.)

ಮೇದಿನಿಯಂ ತಳರ್ಚೆ ರಸೆಗೊಯ್ವುಸುರಂಗಸುರಾರಿಯಿಂದಮಂ
ದಾದುದು ಕೇಡುಮಿನ್ನೆನಗಮಾಗದೆ ಪೋಗದು ಬೇಗವೊಪ್ಪಿಸಿಂ ।
ದಾದೊಡಮಾ ಮಹೀಸುತೆಯನೆಂದಮರಾರಿಗೆ ಕೇಳೆ ಸಾಱುವಂ
ತಾದುದು ಪೊಯ್ಯೆ ಘೂರ್ಣಿಸುವ ಭೇರಿಯ ಭೂರಿಗಭೀರನಿಸ್ವನಂ ॥ ೫

---

[1] ಯಾತ್ರ (ಕ). [2] ದಿಕ್ಕಿಡಕಡುಪಿನ (ಕ). [3] ಪೂಯ (ಕ). [4] **ದಿರ್ದಪರ್ ದಿಗಧಿಪರ್ ಮೋಣ್ ಪಲ್ಲಟಂಬೋದುವೀ (ಬ).** [5] ಬಡಿದ (ಅ). [6] **ದೇಹ (ಬ).** [7] ಮರು (ಅ). [8] ಮೀತ್ರಿಭುವನಂ (ಅ).

ಉಪ್ಪರಿಸಿತ್ತು ಸೂರ್ಯನ ರಥಂಬರಮಷ್ಟದಿಶಾವಿಭಾಗಮಂ
ಚಪ್ಪರಿಸಿತ್ತು ವಾರಿಧಿಸಮೂಹದೊಳುಣ್ಮುವ ಘೋರ ಘೋಷಮಂ ।
ಖೊಪ್ಪರಿಸಿತ್ತು ಮತ್ತೆ ಪೆಜಿತೇನದು ವಿಕ್ರಮಸಿಂಹಗರ್ಜಿತಂ
ತಪ್ಪದಿದೆಂಬಿನಂ ನೆಗೆಟ್ದ ಭೇರಿಯ ಭೂರಿಗಭೀರನಿಸ್ವನಂ ॥ ೬

ಕೋಡುಂಗಲ್ಗಳು ಶ್ಶೈಲದಿಂ ಕೆಡೆಯೆ ತೂಗುಂದೊಟ್ಟಿಲಿಟ್ಟಂತಿರ
ಲ್ಲಾಡಿತ್ತೆಣ್ದೆಸೆ ಶೇಷ ಸುಯ್ಲಹತಿಯಿಂ ತುಳ್ಕಾಡೆ ಮುನ್ನೀರಿಭಂ ।
ಕೋಡಿಟ್ಟಾಮಳಕದ್ರುವಿಂದುದಿರ್ವ ಕಾಯ್ವೊಲ್ಮೀನ್ಗಳುಂ ಬಿರ್ದುವಾ
ಕ್ರೋಡಂ ಮಾರ್ದನಿದೋಱೆ ಪರ್ಬಿತಿಳೆಯಂ ಸಂಗ್ರಾಮಭೇರೀರವಂ ॥ ೭

ಅರಿಹಂಸಪ್ರಕರಕ್ಕೆ ನೀರದರವಂ ದಿಙ್ನಾಗಕಂ ಪ್ರೋಚ್ಚಸಿಂ
ಹರವಂ ಶೌರ್ಯಮದೋತ್ಥಕಾರಿ ಫಣಭೃದ್ವರ್ಗಕ್ಕಮುದ್ಯನ್ಮಯೂ ।
ರರವಂ ಭಾವಿಸಿ ಕೇಳ್ವಡಾ ರವಮದತ್ಯಾಶ್ಚರ್ಯಮೆಂಬಂತಿರಂ
ಬರಮಂ ತಳ್ತುದು ಕೃಷ್ಣರಾಜವಿಜಯಪ್ರಸ್ಥಾನಭೇರೀರವಂ ॥ ೮

ದೆಸೆಯೆಂಟುಂ ವಾರ್ಧಿನಾಲ್ಕುಂ ವಿಯದಿಳೆಯೆರಡುಂ ತಾಗಿ ತಟ್ಟು[1]ತ್ತೆ ಸಂ[1]ಕ್ಷೋ
ಬಿಸಿ ತಾಳಂ[2]ಕುಟ್ಟೆ[2] ಕೋಳಾಹಳಮ[3]ಯ[3]ಮೆನಿಸಲ್ ಸಾಲ್ಗೆ ಮೂಲೋಕಮಂ ಮು ।
ಳ್ಪಿಸಿದತ್ತರ್ಕಾಶ್ವಕಂಠಸ್ಖಲಿತ [4]ರಥ[4]ಯುಗಂ ಪದ್ಮ[5]ಪತ್ರಸ್ಥ ಹಂಸ
ಪ್ರಸರ[5]ಪ್ರೋಡ್ಡೀನಪಾದಂ ಮುಸಲಿಹರಿ ಪ[6]ದ[6]ಸ್ಥಾನಭೇರೀ[7]ಪ್ರಣಾ[7]ದಂ ॥ ೯

(ಅನಂತನಾಥಪುರಾಣಂ, ೧೩-೭೧).

ಗಗನಕ್ಕಂಭೋಧಿ ತುಳ್ಕಾಡಿದುದವನಿಗೆ ತಾರಾಳಿ ಸೂಸಿತ್ತು ದಿಕ್ಪಾ
ಲಗಣಕ್ಕಾಶಂಕೆ ಪುಟ್ಟಿತ್ತಿದು ಮಗಧನ ಭೇರೀರವಂ ಕೆಟ್ಟೆವಾ[8]ವಿ ।
ನ್ನ[8]ಗಿದಾವಾವಾಳ್ವೆಸಂಗೆಯ್ದ ಪೆವೆನೆ ಮಹಿಪರ್ ಪೊಣ್ಮೆತುಚ್ಛ್ರಂಖಲಂ ಗೋ
ತ್ರಗಿರಿಚ್ಛಾತ್ರಾನುವಾದಾಧ್ಯಯನಗುರು ಜರಾಸಂಧಭೇರೀನಿನಾದಂ ॥ ೧೦

(ಜಗನ್ನಾಥವಿಜಯಂ, ೭-೩೯.)

ಹರಿ ಮತ್ಸ್ಯಾಕಾರ[9]ದೊಳ್[9] ಪುಟ್ಟದೆ ಜಲನಿಧಿಯಂ ಪೊಯ್ದ ನಾಟ್ಯಕ್ರಿಯಾಡಂ
ಬರದೊಳ್ ಕಾಲಾಗ್ನಿರುದ್ರಂ ನಿಜಪದತಳದಿಂ ತಾಳಮಂ ಕೊಟ್ಟ ದೇವೇ ।
ಶ್ವರವಜ್ರಕ್ಕಳ್ಕಿ ಗೋತ್ರಾಚಳತತಿ ಕಡಲಂ ಪೊಕ್ಕ ತದ್ಧ್ವಾನಮಂ ಧಿ
ಕ್ಕರಿಸಿತ್ತ[10]ಕ್ಷೂಣ[10]ಕೋಣಪ್ರಹತ ಬಹುಳಭಾಂಕಾರ ಭೇರೀನಿನಾದಂ ॥ ೧೧

---

[1] ತ್ತುರೆ (ಅ). [2] ಕೂಡಿ (ಅ). [3] ದ (ಬ). [4] ರದ (ಅ). [5] ಜಾಗ್ರಾರಹಸ್ತ ಪ್ರಸಥ (ಅ). [6] ರ (ಅ). [7] ನಿನಾ (ಅ). [8] ತಂಗ (ಅ). [9] ದಿಂ (ಬ). [10] ಕ್ಷುಣ್ಣ (ಬ).

ರಸೆಯಂ ತೆಕ್ಕನೆ ತೀವಿ ವಾಯುಪಥಮಂ ಪೊತ್ತೆತ್ತಿ ದಿಕ್ಸಂಧಿಯಂ
ವಸುಧಾಭಾಗದಿನೊತ್ತಿ ಸೀಳ್ದು ಕಡಲಂ ಕೈಗಾದು ತಳ್ಳಂಕಗು |
ಟ್ಟಿಸಿ ವಿದ್ವಿಣ್ನೃಪಕಾಂತೆಯರ್ಕಳೆರ್ದೆಗಳ್ ಝಲ್ಲೆಂಬಿನಂ ಪೊಣ್ಮಿ ದ
ಳ್ಳಿಸುಗುಂ ದಕ್ಷಿಣಚಕ್ರವರ್ತಿಯ ಜಯಪ್ರಸ್ಥಾನಭೇರೀರವಂ || ೧೨

ನಳಿನೀಪತ್ರಗತಾಂಬುವೋಲ್ ನಡುಗಿತೀ ವಿಶ್ವಾವನೀಮಂಡಲಂ
ಜಲರಾಶಿವ್ರಜಮುಣ್ಮಿ ಪೊಣ್ಮಿ ಕದಡಿತ್ತರ್ಕಂ ಪಥಂಗೆಟ್ಟು ಸಂ |
ಚಳನಾದಂ ತ್ರಿದಶೇಶದಂತಿ ಮದಮಂ ಕಟ್ಟಿತ್ತು ಭೂಭಾಗಮಂ
ಬಳಸಿತ್ತಾ ವಿಜಯಪ್ರಯಾಣಜನಿತಂ ಪ್ರಸ್ಥಾನ ಭೇರೀರವಂ || ೧೩*

ನಿರಿದಪ್ಪಂ ಮಗಧೇಶನಂ ನಿಱಿಸಿದಪ್ಪಂ ಚೋಳನಂ ಭಾಷೆಯಂ
ಹರಿ ಕೇಳ್ ಧೂಮಪತಾಕ ಕೇಳ್ ಯಮನೆ ಕೇಳ್ ನೈರುತ್ಯ ಕೇಳ್ ವಾರಿಧೀ |
ಶ್ವರ ಕೇಳ್ ಮಾರುತ ಕೇಳ್ ಧನಾಧಿಪತಿ ಕೇಳೀಶಾನ್ಯ ಕೇಳೆಂದು ಡಂ
ಗುರಿಪಂತಾಯ್ತು ನೃಸಿಂಹರಾಜನ ಜಯಪ್ರಸ್ಥಾನಭೇರೀರವಂ || ೧೪

ಅನಿತುಂ ದಿಕ್ಚಕ್ರಮಂ ಪರ್ವಿದುದಱಿಸುವವೋಲೋಡಿದುರ್ವೀಶರಂ ಸಂ
ದ ನೃಪಾಲಶ್ರೇಣಿಗಾ ಸಗ್ಗಮೆ ಗುಱಿ ಪೆಱತಿಲ್ಲೆಂಬವೋಲಭ್ರಮಂ ಭೋಂ |
ಕನೆ ಸುತ್ತಿತ್ತೆಯ್ದೆ ಸೋಮೇಶ್ವರನ ಸಮರಭೇರೀನಿನಾದಂ ದಧಾಂ ಧಾಂ
ದನಿ ನಿದ್ರಾಭಂಗದಿಂದಂಗಮನುಡುಗುವಿನಂ ಖರ್ಪರಕ್ಕಾದಿಕೂರ್ಮಂ || ೧೫

ಅನಿತುಂ ದಿಕ್ಪಾಲರಂ ಮುನ್ನಡಸಿ ಪೊಡೆವವೋಲ್ ಕುಟ್ಟಿದತ್ತಭ್ರಮಂ ತೊ
ಟ್ಟನೆ ಪೊಯ್ದತ್ತಬ್ಧಿಯಂ ಮುಟ್ಟಿದುದು ಕುಲನಗವ್ರಾತಮಂ ವೀರಬಲ್ಲಾ |
ಳನೃಪಂ ಸೂಳೈಸವೇಡ್ಕೆ ಕ್ಕಸರ ಸಮರಧಾರೀ ಧಧಾಂದಾಂಧಧಾಂಧ
ಧ್ವನಿ ಮತ್ತಂ ಕೋಪದಿಂ ಪಲ್ಮೊರೆದಪುದೆನೆ ಪೊಣ್ಮಿತ್ತನುಪ್ರಾಂಶುಘೋಷಂ ||

ಜರಿವನ್ನಂ ಕನಕಾಚಲಂ ಕದಡುವನ್ನಂ ವಾರ್ಧಿ ದಿಗ್ದಂತಿಗೋ
ಸರಿಪನ್ನಂ ಮದಮದ್ರಿಜಾತೆ ಹರನಂ ತಳ್ತಪ್ಪುವನ್ನಂ ನಿರಂ |
ತರಮರ್ಕಾಂಶುವಳುರ್ಕೆಗೆಟ್ಟು ಸುಗಿವನ್ನಂ ತಳ್ತು ಪೊಣ್ಮಿತ್ತು ನಿ
ರ್ಭರದಿಂ ಭೀಕರಮಪ್ಪಿನಂ ನೃಪಜಯಪ್ರಸ್ಥಾನಭೇರೀರವಂ || ೧೭

ದೆಸೆಯಂ ಪೊತ್ತ ಮದೇಭರಾಜಿ ದೆಸೆಗೆಟ್ಟೋಡಲ್ ತಗುಳ್ದತ್ತು ಸ
ಪ್ತಸಮುದ್ರಂ ಕರೆಗಣ್ಮಿ ತನ್ನವಧಿಯಂ ದಾಂಟಿತ್ತಜಾಂಡಂ ಸಿಡಿ |

---

* ಈ ಪದ್ಯ (ಕ) ಪ್ರತಿಯಲ್ಲಿಲ್ಲ.

ಲ್ದು ಸಿಡಿಲ್ಪೊಯ್ದೊಡೆದೊಂದು ತತ್ತ್ರಿಯವೊಲಾಯ್ತೆಂಬೊಂದು ಸಂದೇಹಮಂ
ಪೊಸತಂ ಭೂಭುವನಕ್ಕೆ ಮಾಡಿದುದು ತತ್ಸನ್ನಾಹಭೇರೀರವಂ ॥ ೧೮
(ಪಂಪಭಾರತಂ, ೯-೯೪.)

ಪರವಾಚಾಲನೃಪಾಲಜಾಲಕುಲನಾಶೋತ್ಪಾತನಿರ್ಘಾತವಾ
ತರವಂ ವಿಕ್ರಮನಾ[1]ಟಕಾಭಿ[1]ನಯನಾಂದೀಮಂಗಲಾತೋದ್ಯಹೃ ।
ದ್ಯರವಂ ತಾನೆನೆ ಘೂರ್ಣಿಸಿತ್ತು ವಿಲಸತ್ಸೌವರ್ಣಕೋಣಾಹತಿ
ಸ್ಫುರಿತಂ ಶ್ರೀಯುವರಾಜದೇವ ವಿಜಯಪ್ರಸ್ಥಾನಭೇರೀರವಂ ॥ ೧೯
(ಪುಷ್ಪದಂತಪುರಾಣಂ, ೫-೭.)

ಬೆದಱಿದುದಭ್ರಮೂರಮಣನೊಟ್ಟಜೆಗೆಟ್ಟುದು ಪುಂಡರೀಕಮು
ಬ್ಬುದು ಕುಮುದಂ ತಡಂಗೆಡೆದುದಂಜನಮುರ್ಕುಡುಗಿತ್ತು ವಾಮನಂ ।
ಬಿದಿರ್ದುದು ಪುಷ್ಪದಂತಮತಿವಿಹ್ವಲನಾದುದು ಸಾರ್ವಭೌಮನಂ
ದದಿರ್ದುದು ಸುಪ್ರತೀಕಮಿರದಾಲಿಸಿ ತತ್ಪಟಹಪ್ರಣಾದಮಂ ॥ ೨೦*
(ಪುಷ್ಪದಂತಪುರಾಣಂ, ೫-೮.)

ಕರಿಗಳ್ ಭೃಂಗಕುಳಾಕುಳೀಕೃತಕಟೋಪೇತಂಗಳೊಂಬತ್ತು ಸಾ
ಸಿರಮಂತೊಂದು ಗಜಕ್ಕೆ ನೂಱು ರಥಮಂತಾ ಸ್ಯಂದನಕ್ಕೊಂದಱೊಳ್ ।
ತುರಗಂ ನೂಱನೆಲಾ ತುರಂಗದಟವೊಂದೊಂದರ್ಕೆ ನೂಱಾಳ್ ತಗು
ಳ್ದಿರೆ ಬಲ್ಲರ್ ನಡೆ ನೋಡಿ [2]ನೋ[2]ಡಿ ಪಡೆದತ್ತಕ್ಷೋಹಿಣೀ [3]ಶಂಕೆ[3]ಯಂ ॥ ೨೧
(ಪಂಪಭಾರತಂ, ೯-೯೫.)

ಧ್ವಜಮಯಮಂಬರಂ ಗಜಮಯಂ ಭುವನಂ ಪ್ರಳಯಪ್ರಚಂಡಭೂ
ಭುಜಮಯಮಷ್ಟದಿಗ್ವಳಯಮಶ್ವಮಯಂ ಜಗತೀತಳಂ ರಥ ।
ವ್ರಜಮಯಮುಂ ಪದಾತಿಮಯಮುಂ ನೆಱೆಯಾದುದು ನಾಡುಕಾಡುಮಾರ್
ತ್ರಿಜಗದೊಳಾಂಪರೀ ಬಲಮನಿನ್ನೆನಿಸಿತ್ತು ಚತುರ್ಬಲಾರ್ಣವಂ ॥ ೨೨
(ಪಂಪಭಾರತಂ, ೯-೯೮.)

---

* ಈ ಪದ್ಯಗಳು (ಕ) ಪ್ರತಿಯಲ್ಲಿಲ್ಲ. [1] ಟ್ಯಬಿನ್ನ (ಬ). [2] ಕೂ (ಅ). [3] ಸಂಖ್ಯೆ (ಅ).

† * (ಬ) ಪ್ರತಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಪದ್ಯವಾದಮೇಲೆ ಮುಂದಿನ ಆಶ್ವಾಸಾಂತ್ಯಪದ್ಯದೊಡನೆ ಯಾತ್ರಾಂಗವೆಂಬ ಪ್ರಕರಣವು ಮುಗಿದ ಯಾನಸ್ಥಲವೆಂಬ ಭಾಗವು ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುವುದು. ಮುಂದಿನ ಭಾಗದ ಮೊದಲನೆಯ ಪದ್ಯವು ಇತರಭಾಗದ ಹಾಗೆಯೇ ವರ್ಣನೀಯಾಂಶಗಳನ್ನು ಸೂಚಿಸುವ ಪದ್ಯವೇ ಆಗಿದ್ದರೂ ಪೀಠಿಕಾಸಂಧಿಯಲ್ಲಿ ಅಷ್ಟಾದಶ ವರ್ಣನೆಗಳನ್ನು ಸೂಚಿಸುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಯಾತ್ರೆ ಮತ್ತು ಯಾನೆಗಳೆಂಬ ವ್ಯತ್ಯಾಸ

ಗುಡಿ ನೇಣ್ [1]ಕಾಂ[1]ಡಪಟಂ ಮೊಱಂ ಗಳಗೆಯುಂ ತೊತ್ತೆತ್ತುವುಂ ಬಂಡಿ ನಂ
ಗುಡಿ ನೇಣ್ ಕಂಟಣೆ ಗೋಣಿ ದಂಡಿಗೆ ಸವಂಗಂ ಮೊಚ್ಚೆಯಂ ಹಲ್ಲಣಂ ।
ಕುಡುಗೋಲ್ ಕತ್ತಿಗೆ ದಬ್ಬಳಂ ಕೊಡಲಿ ಗೂಟಂ ಹಾರೆ ಹಾರಂಗಿ ಕೈ
ಪಿಡಿದಾ ತಾಮ್ರಸಭಾಂಡಮೆಂಬಿವಿನಿತುಂ ದಂಡಿಂಗೆ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳ್ ॥ ೨೩

ಗುಡಿಯುಂ ಕಂಟಣೆಯೆತ್ತುಂ
ನಡೆಗುದುರೆಯುಮೆರಡು ಬಂಟರಿರ್ವರ್ ತೊತ್ತಿರ್ ।
ಕಡುಗೂರ್ಪ ಮಿಂಡಿವೆಂಡಿತಿ
ಯೊಡವಾರದ ದಂಡು ಜವನ ದಂಡಣೆಯಲ್ತೆ ॥ ೨೪

ಬಿಲ್ಲು ಸರಳಿಟ್ಟಿ ತೋಮರ
ಸೆಲ್ಲೆಹ ಬಿಟ್ಟೇಱು ಖಡ್ಗ ಕಕ್ಕಡೆ ಸಬಳಂ ।
ಸಲ್ಲಲಿತ ಹರಿಗೆ ಮೊದಲಾ
ಗೆಲ್ಲಾ ಕೈದುಗಳ ಬಂಡಿಗಳ್ ಸ್ಫೋಟಿಮುಟ್ಟೌ ॥ ೨೫

ವಾಣಿಯರುಂ ವಾರಸ್ತ್ರೀ
ಜಾಣರುಗಳ್ ವಾದಿ ವಾಗ್ಮಿ ಪಾಠಕಸುಭಟ ।
ಶ್ರೇಣಿಗಳೊಱೆಗಾಱರವರ್
ಸಾಣೆಯ ಮೊದಲಾದ ಶಿಲ್ಪಿಗರ್ ಪೊಱಮಟ್ಟರ್ ॥ ೨೬

ಭಾವದ ಶೃಂ[2]ಗಾರದ[2] ಬಾ
ಲಾವಳಿಗಳ ಕಾಯಕಾಂತಿ ವರ್ಣಂಗಳ ನಾ ।
ನಾವಿಧದ ಸೇರುವೆಯಲಾ
ಸಾವಿರಸಂಖ್ಯೆಗಳ ಕೊಟ್ಟಿಗೆಗಳ್ಕೈತಂದಾ ॥ ೨೭

ಗಳಿಲ್ಲದುದರಿಂದಲೂ ಅಷ್ಟಾದಶವರ್ಣನೆಗಳಲ್ಲಿ ಆಜಿವರ್ಣನೆಗೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕಸ್ಥಾನವಿರುವುದ ರಿಂದಲೂ, ಯಾತ್ರೆ ಯಾನಗಳೆರಡನ್ನೂ ಬೇರೆಯಾಗಿಟ್ಟುಕೊಂಡರೆ ಹದಿನೆಂಟು ವರ್ಣನೆ ಗಳು ಮುಗಿಯುವುದರಿಂದಲೂ (ಕ) ಪ್ರತಿಯಲ್ಲಿ ಈ ವಿಧವಾದ ಭಾಗವಿಲ್ಲದಿರುವುದರಿಂದಲೂ ಇವೆರಡನ್ನೂ ಒಂದೇಭಾಗವಾಗಿ ಅಂಗೀಕರಿಸಿದೆ.

ಓರಂತೆ ಮುಚ್ಚಿದಂ ಕೃತಿ
ಸಾರಂ ಯಾತ್ರಾಂಗಕೆಯ್ದೆ ಹೊಯ್ಸಳವಂಶೋ ।
ದ್ಧಾರಂ ನರಸಿಂಹಸುತಂ
ದೋರಸಮುದ್ರಾಧಿನಾಯಕಂ ಸೋಮನೃಪಂ ॥

[1] ಕೊಂ (ಕ.ಬ.). [2] ಗಂಗಳ (ಕ).

ಹಲ್ಲಣ ಹಕ್ಕರಿಕ್ಕೆ ಕಡಿವಾಣವು ಕಬ್ಬಿಯು ಜೋಡು ಮೊಚ್ಚೆಯಂ
ಭಲ್ಲೆಹ ಸೀಸಕಂ ಕವಚಡಾಯುಧವೊಕ್ಕಣ ವುದ್ದುವಾರೆಯುಂ ।
ಸೆಲ್ಲಹಮುಂ ಶರಾವಳಿಗಳುಂ ಧನು ಮುದ್ಗರ ಲಾಡಿಗಳಾದಿಯಾದವಿಂ
ಬಿಲ್ಲೆನೆ ಪೊತ್ತವರ್ ನಡೆವ ಸಂಭ್ರಮಮುಬ್ಬರಮಾಯ್ತು ದಂಡಿನೊಳ್ ॥ ೨೮

ದಂಡಿಗೆ ಪನ್ನಗಂ ಪರಿಯಣಂ ಕೃತಕಜ್ಜುಯನಾಗವಲ್ಲಿಯುಂ
ಖಂಡಿತ ಶರ್ಕರಂ ಸುರಭಿ ಸಾರಸ ಕರ್ಪುರ ಲೇಪನಾದಿಯುಂ ।
ಮಂಡನ ಹಾಸುಮಂಚ ಪಡಿಗಂ ಲಘುದೀವಿಗೆ ಕುಂಭಮೆಂಬಿವಂ
ದಂಡಿಗೆ ಪೊತ್ತುಪೋಪ ನೃಪಮಂದಿರಭಾರಕರೆತ್ತ ನೋಡ್ಪೊಡಂ ॥ ೨೯

ಹೇಮರಜತದೊಳೆ ಸಮೆದಾ
ಕೋಮಳ ದೀವಿಗೆಯ ಕಂಬ ಕಂಬುಗೆಕೊಡನುಂ ।
ಸೋಮದಿನಕರನ ಪೋಲ್ವ ಸ
ನಾಮದ ಭಾಜನದ ಭಾರಕರ್ ನಡೆತಂದರ್ ॥ ೩೦

ನಡುವಿರುಳೇಳ್ವ ಕಂಟಣೆಯನೆತ್ತುವ ಕಲ್ಸೆಳೆಗೊಂಬ ಬಂಡಿಯಂ
ಪೊಡೆವ ಪಗಲ್ವರಂ ನಡೆವ ಪಲ್ಲಣಮಿಲ್ಲದೆ ನೀಳ್ದ ಮಾಳದೊಳ್ ।
ಬಿಡುವ ತಗುಳ್ದು ತಾ ನಡೆವ ಬೇಯದ ಹುಗ್ಗಿಯನುಂಬ ಕಾದ ನೀ
ರ್ಗುಡಿವ ಬಯಲ್ಗಳೊಳ್ ಪಡುವ ಬೇವಸವೋಲಗಿಪಂಗೆ ದಂಡಿನೊಳ್ ॥ ೩೧

ಪಡುಕುಳಿಯೆತ್ತು ಕಂಟಿಸುವ ಬಂಟನದೇನುಮನೇನನೆಂದೊಡಂ
ಮಿಡುಕದ ತೊತ್ತು ಮಿಂಡುಗಳ ಗೊಟ್ಟಿಯೊಳೊಟ್ಟಜೆದೋಱಿ ಬಪ್ಪ ಕೈ ।
ಗಡಿಯಳೆನಿಪ್ಪ ಪೆಂಡಿತಿಯಿವೆಲ್ಲಮವಂಗರಿದಾದೊಡಂ ಪೊದ
ಬ್ದೊಡರಿಸಿ ನಟ್ಟು ಸೋರ್ವ ಮಡೆಗಾಲದ ದಂಡಿನೊಳಾದ ದಂದುಗಂ ॥ ೩೨

ಕಟ್ಟಿದ ಚಂದಿಯುಂ ಸುರಿಗೆಯುಂ ಪೆಗಲೇಱಿದ ಮಕ್ಕಳುಂ ಪೊದ
ಟ್ಟಿಟ್ಟಿಯೊಳೊಂದಿ ಬಿಣ್ಪಿಡಿದ ನೆತ್ತಿಯ ಮಿಟ್ಟು ಕೈಗಳಂ ।
ಮುಟ್ಟದೊಲರ್ದ ಪೆರ್ಬರಿಗೆಯುಂ ಸರಕೆತ್ತಿನ ನೇಣುಮುಬ್ಬಸಂ
ಬಟ್ಟುದದೆತ್ತಿದಾಗಳುಱಿಗಂ ಬಡಬಂಟನ ದಂಡಿನೋಲಗಂ ॥ ? ೩೩

ಹಾಱುವ ಹೇಱಿದತ್ತು ಸರಕಂ ಹೊಱಲೊಲ್ಲದ ಸೂಳೆದೊತ್ತು ಬಿ
ಣ್ಪೇಱಿದ ಬಂಡಿಯಂ ತೆಗೆಯಲಾಱದೆ ಮುಗ್ಗುವುದೊಂದು ನೀಱರೊಳ್ ।
ಬೇಱೆ ವಿಲಾಸಮಂ ಮೆಱೆವ ಪೆಂಡಿತಿ ವೇಟ್ಟುದುಗೆಯ್ಯುದೆಯ್ದೆ ಕೈ
ಮಾಱುವ ಬಂಟನೇನೊಳನೆ ಪೇಟಲುವೇಟ್ಪುದೆ ದಂಡಿನಾಸಱಿಂ ॥ ೩೪

ಚಡುಹುಡನುಂಡು ಬಲ್ಲಿದಳೆದುಮ್ಮಳವಂ ಬಗೆಬಂದ ಪೊಟ್ಟು ಕೈ
ಪಡೆಯದೆ ಬೋನಮುಂ ಸಮೆವ ಬಾಣಸಿಗಂ ಮನೆವಾಡ್ತೆಯಲ್ಲಮಂ ।
ನಡೆಯಿಸಲಾರ್ಪರ್ ಪೆರ್ಗಡೆ ವಿಚಿತ್ರವಿಧಕ್ಕಳವಟ್ಟು ಮಿಂಡಿ ತೋ
ರ್ಪೊರ್ಡೆ ನೆಲೆಯಿಂದೆ ದಂಡು ಕಡುಲೇಸೆನುತಂ ನಡೆದರ್ ವಿವೇಕಿಗಳ್ ॥ ೩೫

ಕಡುನಿದ್ರೆಯೊಳಿದರ್ಾಳಂ
ಬಿಡೆ ಜಡಿದೆಬ್ಬಿಸುವ ತೊತ್ತನಱಿಸುವ ಸರಕಂ ।
ನಡುವಿರುಳೆ [1]ಸಾಗಿ[1]ಸುವ [ಕಡು]
ಸಡಗರವೊಪ್ಪಿದುದು ದಂಡು ನಡೆವವಸರದೊಳ್ ॥ ೩೬

ನಡೆಗನನೇಱಿ ಮೇಳದವಳಂ ಪೆಱಗೇಱಿಸಿಕೊಂಡು ಪಕ್ಕದೊಳ್
ಗಡಣಿಸಿ ಮೇಳದೊಳ್ ನಗಿಸುತಂ ಬರೆವಾದಿಗೆ ಗೆಂಟುವೋಗಿ ಕಣ್ ।
ತೊಡರ್ದುರ್ ಬನಂ[2]ಗಳೊಳ್ ಕುಟಿಗಳೊಳ್[2] ಬಗೆಬಂದ ವಿನೋದದೊಳ್ ತೊಡ
ರ್ದೊರ್ಡನೆನಿಸಿರ್ದುರ್ ಬೀಡುಬಿಡೆ ಭೋಗಿಗಳಾಗಳುಮೆಯ್ದಿದರ್ ಕೆಲರ್ ॥ ? ೩೭

ಸರಮಂ ಮೆಲ್ಲನೆ ತೋಱಿ ದಕ್ಷಿಣಕರಾಂಭೋಜಾತದಿಂ ಸ್ನಿಗ್ಧಕೇ
ಸರಮಂ ನೇರ್ಪಡೆ ನೀವಿ ಕಂಧರಕೆ ಕಯ್ಯಂ ನೀಡಿ ಭೂಕಾಂತಭೂ ।
ಸುರರಿಂ ಲಾಘವದಿಂದೆಯುಂಕವಣೆಯಂ ಪಾದಾಗ್ರದಿಂ ಮೆಟ್ಟಿ ತ
ತ್ತುರಗಾಧೀ[3]ಶನ[3] ಬೆಂಗೆವಾಯ್ದು ಜಗ[4]ವಂ[4]ದ್ಯಂ ಸತ್ಯಭೂಪಾಲಕಂ ॥ ೩೮
(ಮಲ್ಲಿನಾಥಪುರಾಣಂ, ೮-೧೭೦).

ಗಡಣಿಸಿದೆತ್ತಿದೊಂದು ರವಿಬಿಂಬವಿದೊಂದು ಸುಧಾಂಶುಲೇಖೆ ಚೆ
ಲ್ವಡರ್ವಿನಮಿಂದುಕಾಂತಯುಗದಂಡಯುಗಾಗ್ರದೊಳಾಂತು ವಿಸ್ಮಯಂ ।
ಬಡೆವೊಡೆ ನೋಡೆ ಪೌರನಿಕರಂ ಕರವೊಪ್ಪಿದುದೆತ್ತನಿಂದ ಬೆ
ಳ್ಗೊಡೆ ಪಿಡಿದಂದು ಪಜ್ಜಳಿಸುವಂಕುಶದಿಂದೆ ಧರಾಧಿನಾಥನಾ ॥ ೩೯

ಹಯಪಲ್ಯಾಣಪ್ರಭಾಮಂಜರಿ ಗಜಭಿದುಸಿಂಧೂರರಾಗಂ ಭಟಶ್ರೇ
ಣಿಯ ಚೆಂಬೊಂಗಟ್ಟು ತಳ್ತಡ್ಡಣದ ಪೊಳೆಪು ಕೆಂದೂಳಿಯಿಂದೊಂದಿ ಕೆಂಬ ।
ಟ್ಟೆಯ ಮೇಲ್ಗಟ್ಟಾದುದಾ ಚೌಕಿಗೆಯ ಗುಡಿಯ ಗೂಡಾರದೊಡ್ಡಿಂಗೆ ತದ್ದಿ
ಗ್ಜಯಯಾತ್ರೋದ್ಯೋಗದೊಳ್ ಕೊಲ್ಲಣಿಗೆ ಮೆಱೆಯೆ ಬರ್ಪಲ್ಲಿ ಭೂಪಾಲಸಿಂಹಂ॥
(ಅನಂತನಾಥಪುರಾಣಂ, ೧೩-೭೪.)

---

[1] ಸಾವಗಿ (ಕ.ಬ.). [2] ಬನಂಗಳೊಳ್ (ಕ). [3] ಶ್ವರ (ಬ). [4] ದ್ವಂ (ಕ).

ಮುದದಿಂ ಯಾನವಿಳಾಸಮೊಪ್ಪೆ ಮೆಱೆದರ್ ತಂತಮ್ಮ ಸಂಪತ್ತಿಯಂ
ಕದನೋಚ್ಚಂಡಭುಜರ್ ಮಹಾಮಹಿಭುಜರ್ ಶೌರ್ಯೋಗ್ರಧೀಮಂತರಂ ।
ಕದ ಸಾಮಂತರುದಾರವೀರವಿಭವಶ್ರೀಮ[1]ನ್ನೆಯ[1]ರ್ ಮನ್ನೆಯರ್
ಮದವದ್ವೈರಿವಿಮರ್ದನಿರ್ದಯ[2]ಕನ[2]ತ್ಕೌಕ್ಷೇಯಕರ್ ನಾಯಕರ್ ॥ ೪೧

(ಪುಷ್ಪದಂತಪುರಾಣಂ, ೮–೩೯.)

ಕ್ರಮಸಿಂಹಾಸನಮೊಂದೆ ಭೇದಮಿವರ್ಗಂ ಭೂಪಂಗಮಂತಾವಭೇ
ದಮುಮಿಲ್ಲಾತ್ಮವಿಲಾಸದಿಂ ವಿಭವದಿಂ ಸಾಮಗ್ರಿಯಿಂ ತೇಜದಿಂ ।
ಸಮನೆಂಬಂತಿರೆ ಶೇಷರಾಜ್ಯಭರಧುರ್ಯರ್ ಪೂರ್ಣಕಾರ್ಯರ್ ನಯಾ
ಗಮವಿದ್ಯಾ[3]ಪುರುಷರ್[3] ಪ್ರಧಾನಪುರುಷರ್ ಬಂದರ್ ನಿಜಾನಂದದಿಂ ॥ ೪೨

(ಪುಷ್ಪದಂತಪುರಾಣಂ, ೮–೪೦.)

ಪೊನ್ನೊಱೆ ಚಿಕ್ಕಗೇಣ್ ಪಡೆಯ ಟೊಪ್ಪಿಗೆ ಬೆಳ್ಮೊಗಸುತ್ತು ನೇಲ್ವ ಗ
ಡ್ಡಂ ನಸು ಜೋಲ್ವ [4]ಡೊಳ್ಳು[4] ಪುಟದಂಗಿಗೆ ಶಿಷ್ಟಪರಿಗ್ರಹಂ ಬುಧೋ ।
ತ್ಪನ್ನ[5]ಸು[5]ಭಾಷಿತಂ ತಡೆಯ ತಣ್ಣೆಟಿಲಂದಣ ಕಾರ್ಯವೇ[6]ಷ[6]ಮಂ
ಕನ್ನಡಿಸಲ್ಕೆ ಬಂದರವಸೀಶನಿಯೋಗಿಗಳುದ್ಧಭೋಗಿಗಳ್ । ೪೩

(ಪುಷ್ಪದಂತಪುರಾಣಂ, ೮–೪೧.)

ಗಣನಾತೀತಮದೇನದೇನೆಸೆದುದೋ ಪಾದಾಭಿಘಾತಸ್ಫು[7]ರ[7]
ತ್ಫಣಿರಾಜಸ್ಫಟೆಗಳ್ ಮದೇಭಘಟೆಗಳ್ [8]ಜೈತ್ರಾಜಿ[8]ಗಳ್ ವಾಜಿಗಳ್ ।
ರಣಕೇಳೀರಸರಕ್ತಸೂತರಥಿಯೂಥಂಗಳ್ ವರೂಥಂಗಳು
ಲ್ಬಣಶಸ್ತ್ರಾಸ್ತ್ರಗಭಸ್ತಿ ವಿ[9]ಸ್ತೃ[9]ತವಿಯದ್ದಿಗ್ಭಿತ್ತಿಗಳ್ ಪತ್ತಿಗಳ್ ॥ ೪೪

(ಪುಷ್ಪದಂತಪುರಾಣಂ, ೫–೧೩.)

ಹರಿಹೇಷಾಧ್ವನಿ ಗಂಧಸಿಂಧುರಘಟಾಘಂಟಾಸ್ವನಂ ಸ್ಯಂದನೋ
ತ್ಕರಚೀತ್ಕಾರರವಂ ಭಟೋದ್ಭಟರಟತ್ಕೋಳಾಹಳಂ ಶಂಖಪು ।
ಷ್ಕರಭೇರೀಕಹಳಾಮೃದಂಗಬಹಳಪ್ರೋದ್ಧ್ವಾನಮಾಘೂರ್ಣದಿ
ಕ್ಕರಿಕರ್ಣಾಂತರಮಾಗೆ ನೀಳ್ದುದು ನೃಪಶ್ರೀಜೈತ್ರಯಾತ್ರೋತ್ಸವಂ ॥ ೪೫

(ಪುಷ್ಪದಂತಪುರಾಣಂ, ೮–೩೨.)

ಇಳೆಯೆಲ್ಲಂ ಚಾತುರಂಗಪ್ರಬಳಬಲ[10]ಪದಾಚ್ಛಾದಿ[10] ರೋದೋಂತಮೆಲ್ಲಂ
ಚಳನಾನಾವೈಜಯಂತೀಪಟಲಪಟಪಿನದ್ಧಂ ದಿಶಾಚಕ್ರಮೆಲ್ಲಂ ।

---

1 ನ್ನವ (ಕ). 2 ಕನೆ (ಕ). 3 ಹರ್ಷರ್ (ಕ). 4 ತೊಳು (ಕ). 5 ತೆ (ಕ). 6 ಱ (ಕ). 7 ಟ (ಬ). 8 ಚಿತ್ರಾರ್ಜಿ (ಬ). 9 ಶ್ರು (ಬ). 10 ಪಟಚ್ಛಾಯೆ (ಬ).

ಜಳಧಿಧ್ವಾನೋಚ್ಚಕೋಳಾಹಳರವಬಧಿರೀಭೂತಮೆಂಬಂತಗುರ್ವಂ
ತಳ[1]ರ್ದಿತ್ತತ್ಯುಚ್ಚ[1]ಮೆತ್ತಂ ನಡೆದುದು ಕಟಕಂ ರಾಮತಾರ್ಕ್ಷ್ಯಾಭಿಗುಪ್ತಂ ॥ ೪೬
(ಜಗನ್ನಾಥವಿಜಯಂ, ೯–೨೬.)

ಧರೆಯೆಲ್ಲಂ ಸ್ಯಂದನಾಶ್ವದ್ವಿಪಭಟಬಳದಿಂ ವ್ಯೋಮಮೆಲ್ಲಂ ಚಳಚ್ಚಾ
ಮರಕೇತುಚ್ಛತ್ರಶಸ್ತ್ರಪ್ರಕರದಿನಖಿಲಾಶಾಂತಮೆಲ್ಲಂ ಹಯೇಭೋ ।
ತ್ಕರಹೇಷಾಬೃಂಹಿತೋನ್ಮಿಶ್ರಿತ ಬಹುಕಹಳಾಶಂಖಭೇರೀಮೃದಂಗ
ಸ್ವರದಿಂದೋರಂತೆ ತೀ[2]ವಲ್[2] ನಡೆದುದು ಕಟಕಂ ಕಂಪಿತಕ್ಷೋಣಿಭಾ[3]ಗಂ[3] ॥೪೭
(ಪುಷ್ಪದಂತಪುರಾಣಂ, ೫–೩೫.)

ಪುಡುಗಲ್ ನೆಲನುಡುಗಲ್ ತೊಱೆ
ನಡುಗಲ್ ಗಿರಿ ನುಗ್ಗಿ ತಗ್ಗಿ ಕೆಡೆಯಲ್ ದುರ್ಗಂ ।
ಪುಡಿಯಾಗಲುಡುಗಿ ಪೆರ್ಬಡೆ
ನಡೆದತ್ತೆಡೆವಿಡದೆ ವೈರಿಕಾಲಾನಳನಾ ॥ ೪೮

ಹೆಡೆಯೊಳಡಂಗೆ ವಾಸುಗಿಯ ನೆತ್ತಿಯ ಮಾಣಿಕಮಾಟೆ ಕಂಠದೊಳ್
ಪೆಡೆಗಳ ಗೊಂದಣಂ ಸರವಿ ಸುತ್ತಿದವೊಲ್ ತನು ಕೂರ್ಮಪೃಷ್ಠದೊಳ್ ।
ಪಡಲಿಡೆ ಖರ್ಪರಂ ಕುಸಿದು ಕೂರ್ಮಶಿರಂ [4]ಪೊಱವಾಯ್ದು[4] ಕಣ್ತುಮು
ಡ್ದೊಡೆವನಿತಾಗೆ ತನ್ನ ಭರದಿಂ ತಳರ್ದತ್ತು ನರೇಂದ್ರಸೈನಿಕಂ ॥ ೪೯

ಅತಿಸೌಮ್ಯಸಿತಾಸಿತಲೋ
ಹಿತಚಿತ್ರಾಂಶುಕದಿನೆಸೆವ ಕೇತುಗಳಿಂ ಮಾ ।
ರುತವೀಧಿಯಂತೆ ನೃಪವೀ
ಧಿ ತೋಱೆ ನರಲೋಕಚಂದ್ರನೊಪ್ಪಿದನದಱೊಳ್ ॥ ೫೦†
(ಪುಷ್ಪದಂತಪುರಾಣಂ, ೮–೨೭).

ತುರಗಮಯಂ ನೆಲಂ ಚಮರಜಾಲಮಯಂ ದಿನಮಾತಪತ್ರಪಾಂ
ಡುರಮಯಮಂತರಿಕ್ಷಮಿಭಯೂಥಮಯಂ ದೆಸೆ ಸೃಷ್ಟಿಭೂತಳೇ ।
ಶ್ವರಮಯಮಾತಪಂ ಮಣಿಕಿರೀಟಮಯಂ ಭುವನತ್ರಯಂ ಜಯ
ಸ್ವರಮಯಮಂಬರಂ ಧ್ವಜಮಯಂ ಮದಗಂಧಮಯಂ ಸಮೀರಣಂ ॥ ೫೧*
(ಕಾದಂಬರಿ, ಪೂ. ಭಾ.—೬೦೧.)

---

[1] ದತ್ತಿತ್ತುತ್ತ (ಅ). [2] ವ್ರಂ (ಬ). [3] ರಂ (ಬ). [4] ಗುಱುಪಾಯ್ತು (ಕ).
† ಈ ಪದ್ಯ (ಕ) ಪ್ರತಿಯಲ್ಲಿಲ್ಲ. * ಈ ಪದ್ಯಗಳು (ಬ) ಪ್ರತಿಯಲ್ಲಿಲ್ಲ.

ದಿನಪತಿ ಮಾಸಿದಡ್ಡಣದ ಕನ್ನಡಿಯಂತೆವೊಲಿರ್ದನಭ್ರದೊಳ್
ದಿನಕರರಶ್ಮಿ ತುಪ್ಪಡರ್ದ ಶಸ್ತ್ರದ ಮಾಡ್ಕೆವೊಲಾದುದೀಕ್ಷಿಸ ।
ಲ್ಕನಿಮಿಷಮಾರ್ಗದೊಳ್ ನೆರೆದ ದೇವಗಣಂ ಪೊಗೆಗೊಂಡ ಚಿತ್ರಮಂ
ನೆನೆಯಿಸಿದತ್ತು ತತ್ತುಮುಳಯುದ್ಧಸಮುದ್ಧತಧೂಳಿಜಾಲದೊಳ್ ॥ ೫೨

ಬಲಧೂಳೀಜಾಲಮೆತ್ತಂ ಕವಿತರೆ ಪೊಗೆಪತ್ತಿರ್ದ ಪಾಟೂರ ಲೆಪ್ಪಂ
ಗಳವೋಲ್ ದಿಕ್ಪಾಲರಿರ್ದರ್ ದೆಸೆದೆಸೆಯೆಡೆ ಕಂಗೆಟ್ಟು ತಿಗ್ಮಾಂಶು ಚಿತ್ರಂ ।
. . . . . ತೇರಹಗ್ಗಂ ತೆಗೆದು ನಿಲಿಸಿದಂ ಕಯ್ಯನಾಸಾಲವೊಂದಾ
ಕುಳದಿಂ ಮೇಲೋಡೆ ಕಣ್ಣಂ ಮುಗಿಲ ಹೊದಿಕೆಯಿಂ ವಾಸವಂ ಮುಚ್ಚಿಕೊಂಡಂ॥ *

ಆಗಸಗಂಗೆಯಂ ಕದಡಿ ಮಾಣ್ದುದೆ ಪೀರ್ದುದು ಯುದ್ಧವಿಚಕ್ಷಣೋ
ದ್ಯೋಗಿಸುವರ್ಗೆ ಚೌಪಳಿಗೆಯಾಗೆಸೆದಿರ್ದುದೆ ಸಪ್ತಸಪ್ತಿಯಾ ।
ಶಾಗಮನಕ್ಕೆ ನೀಳ್ದ ನೆಟಿಲಾದುದು ದಿಕ್ಕರಿಪಕ್ಷರಕ್ಷೆ ತಾ
ನಾಗಿರೆ ನೀಳ್ದುದೆಣ್ದೆಸೆಗೆ ಭೀತಿಯುಮಾಯ್ತು ಚಳಚ್ಚಮೂರಜಂ ॥ ೫೪

ಕಪ್ತೆ ಕೆಡಹಿದುದು ಮಕ್ಕಳ
ನೆಟ್ಟಿಕ್ಕಿತು ಹೇಱನಾರಿ ತಾಂ ಪೊಲಗೆಟ್ಟು ।
ತ್ತೊಟ್ಟಿರ[ಮಾಯ್ತು]ತಿ ಬಂಟಂ
ಗೆಟ್ಟಿರವಾಯ್ತೆಂದು ಕೇಳಲುಸಿರ್ದನದೊರ್ವಂ ॥ ? ೫೫

ಕೆಲಗಿವಿ ನಿಮಿರೆ ತಗುಳ್ದೊಡೆ
ಫಲಕೆನೆ ನಿಸ್ಸಾಳಕೋಟಿ ಪೆರ್ಚೆ ವೃಷಂಗಳ್ ।
ಕೆಲವು ಮಿಡಿದಿಕ್ಕಿಪೋದವು
ತಲೆ ಬಿಣ್ಪಿಡಿದೇಱಿದಾಗ ತೆಗಳ್ಬೀಳುವಿನಂ॥ ೫೬

ಮಟವೆಯ ಬಿಣ್ಪು ತಣ್ಣ ಮುಸುಕಪ್ಪುರಮಂ ಬಿಸುಡತ್ತ ನೇತ್ರಮಂ
ಬಟೆ ಸಿರಿಖಂಡದೊಂದು ಪೊಱೆಯಂ ಪೊಸತಾದುದು ಮತ್ತು ಸಾರ್ಚುವ ಪೋ ।
ಕಟವೆಯು ಹೇರನಿಕ್ಕಿಟಿಪು ಮೇಲುಹರಂ ಘಳಿಯೇವುದೆಂದು ಪೋ
ಟ್ಟಟಸುತಮಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಗೆಯುವರ್ ನಡೆದರ್ ನುಡಿದೊಬ್ಬರೊಬ್ಬರೊಳ್ ॥ ? ೫೭

ಆಡುವಳ್ ಪಾಂಥಶ್ರಮಮಂ
ಕೆಡಿಪಳ್ ಱುತ್ತು ನಡೆವಳಿರುಳಿತ್ತಾನುಂ ।
ತಡವಡಿಸಿದಡ್ಡಕಂ ತೊಡ
ಬಡುವಳ್ ದಂಡಿಂಗೆ ದೂಡಿ ನಡೆದಳ್ ಬೇಗಂ ॥ ? ೫೮

ಎಡಹುವ [ಬಂ]ಟನೊಟ್ಟಯಿಪ ಬಂಟನೊಡಂಬಡನಪ್ಪ ಬಂಟನುಂ
ಪಡುಕುಳಿಯೆತ್ತು [ನೋಟಕು]ಳಿದೊತ್ತು ಮಡಂಗುವ ಭಾರ್ಯೆಯುಂ ಮನಂ ।
ಗಿಡೆ ನುಡಿವೆಗ್ಗಹೆಗ್ಗಡೆಯುಮಿಲ್ಲದೆ ಚಿಂತೆಯನುಂಟುಮಾಳ್ಪನಿಂ
ಪಡೆ ಜಲಸಕ್ಕೆ ಪೋದವಿನವಿತ್ತಗವೊಬ್ಬಗದೇಂ ಮನಸ್ವಿಯಾ ॥ ? ೫೯

ಮಂದರದಿಂ ಕಡೆದಿಂಗಡ
ಲಿಂದುಣ್ಮಿದ ಸುಟಿಯಿದೆನೆ ದಶಾಸ್ಯನ [1]ಶಿರ[1]ದೊಳ್ ।
ನಿಂದ ರಜತಾದ್ರಿಯೆನೆ ನೃಪ
ನಂದನ ಧವಳಾತಪತ್ರಮೆಸೆದತ್ತಾಗಳ್ ॥ ೬೦

ಅಲರ್ದಲರ್ದ ಪುಂಡರೀಕದ
ಕೆಲದೊಳ್ ನರ್ತಿಸುವ ಹಂಸಯುಗಮೆನೆ ಭೂಭೃ ।
ತ್ತಿಲಕನ ಸಿತಾತಪತ್ರದ
ಕೆಲದೊಳ್ ನರ್ತಿಸಿದುದಮಳಚಮರರುಹಂಗಳ್ ॥ ೬೧

(ಕಾದಂಬರಿ, ಪೂ. ಭಾ.—೪೬೨.)

ವಿಲಸತ್ಪುಷ್ಕರ ಶೀಕರಪ್ರಕರದಿಂ ಸೇಸಿಕ್ಕುತಿರ್ಪಂತೆ ಮಂ
ಜುಳಘಂಟಾರವದಿಂದಮೊಲ್ದು ಪರಸುತ್ತಿರ್ಪಂತೆ ದಾನಭ್ರಮ ।
ತ್ಕಲಭೃಂಗೀರವದಿಂದೆ ಗಾವರಿಸುತಿರ್ಪಂತುದ್ಘಮಾಂಗಲ್ಯಮಂ
ತಳೆದೊಪ್ಪಿರ್ದುದನೇಱಿದಂ ದ್ವಿರದಮಂ [2]ವ್ಯಾಳೇ[2]ಭವಜ್ರಾಂಕುಶಂ ॥ ೬೨

(ಪುಷ್ಪದಂತಪುರಾಣಂ, ೫–೧೫.)

ಕೃತಯುಗಚಕ್ರವರ್ತಿ ಭರತೇಶ್ವರನಂತನುಬಂಧವಾಜಿ ರಾ
ಜಿತಫಳಭೂಜದಂತಡರ್ದ ಭಾಸುರಹೇತಿಸಹಸ್ರಮರ್ಕನಂ ।
ತತಿದೃಢರಶ್ಮಿ ರತ್ನಗುಣದಂತೆ ಸಮಾಶ್ರಿತಸೂತಮೀಶನಂ
ತತಿಶಯಕೇತುಶೋಭಿ ನಭದಂತೆನೆ ರಂಜಿಪ ತೇರನೇಱಿದಂ ॥ ೬೩

(ಪುಷ್ಪದಂತಪುರಾಣಂ, ೮–೨೯.)

ಘನಘಂಟಾಘೋರನಿರ್ಘೋಷಣ ಚಕಿತ ದಿಶಾಸಿಂಧುರಂ ಚಂಚಲತ್ಕೇ
ತನಛತ್ರಚ್ಛಾದ್ಯಮಾನದ್ಯುಮಣಿಮದಜಳಾಸಾರಧಾರಾವಳೀದು ।
ರ್ದಿನಮುದ್ಯತ್ಕರ್ಣತಾಳಾನಿಳಚಕಿತಚತುಸ್ಸಾಗರಂ ಗಾತ್ರವಿಕ್ಷೇ
ಪನತಕ್ಷೋಣೀತಳಂ ಬಂದುದು ಘನಘಟೆಯುಂ ಮುಟ್ಟಿ ಮತ್ತೇಭಸೈನ್ಯಂ ॥ ೬೪

(ಮಲ್ಲಿನಾಥಪುರಾಣಂ, ೮–೧೩೩.)

---

[1] ಕರ (ಅ). [2] ಬಾಲೇ (ಕ.ಬ).

ಪ್ರತಿಪಾದಕ್ಷೇಪಡೋಳಾಯಿತಧರಣಿತಳಂ ಕರ್ಣತಾಳೋತ್ಥವಾತಾ
ಹತಯಾತಾಯಾತ ಗೋತ್ರಾಚಲತತಿ ಮದವಾರಾಶಿನೀರದ್ವಿಪೌಘೀ ।
ಕೃತದಿಙ್ನಾಗೌಘಮುದ್ಯತ್ತರಳಕದಳಿಕಾರಣ್ಯತೀರದ್ರುಮಾಲಂ
ಕೃತತಾರಾಧ್ವಾಪಗಂ ಬಂದುದು ಘನಘಟೆಯಂ ಮುಟ್ಟಿ ಮತ್ತೇಭಸೈನ್ಯಂ ‖* ೬೫

ಮದಧಾರಾವೃಷ್ಟಿಪಂಕಂ ಮಸಗಿಸೆ ನೆಲನಂ ಘೋರಘಂಟಾರವಂ ದಿ
ಗ್ರದನೀ ಶ್ರೋತ್ರಕ್ಕೆ ಸಂಪಾದಿಸೆ ಬಧಿರತೆಯಂ ಪುಷ್ಪಕಾನದ್ಧನಾನಾ ।
ಕದಳೀಜಾಳಾಂಬರಂ ಚುಂಬಿಸೆ ಘನಪಥಮಂ ಬಂದುದಂದನ್ಯಚಕ್ರ
ಕ್ಕಿದು ಕಲ್ಪಾಂತಾಭ್ರಮೆಂಬಂತುದಿತರಿಪುಮನೋದೈನ್ಯಮುಗ್ರೇಭಸೈನ್ಯಂ ‖ * ೬೬
(ಪುಷ್ಪದಂತಪುರಾಣಂ, ೫-೯.)

ಜವದಿಂ ಸೌಪರ್ಣನಂ ಮಾರುತಸುತನನನೂನಾನ್ವಯಶ್ರೀಯಿನುಚ್ಚೈ
ಶ್ರವಮಂ ಸೂರ್ಯಾಶ್ವಮಂ ವರ್ಣದಿನಮರಧನುರ್ವರ್ತ್ತಿಯಂ ಪಂಚರತ್ನ ।
ಚ್ಛವಿಯಿಂ ಕೀಱ್ಮಾಟ್ಟಿ ಸಲ್ಲಕ್ಷಣಗುಣನಿಧಿಗಳ್ ಪಲ್ಲಣಂಗಟ್ಟಿ ಬಂದಿ
ರ್ದವು ಹೇಷಾಘೋಷವಿದ್ರಾವಿತರಿಪುಮಹಿಭೃಚ್ಚಾತುರಂಗಂ ತುರಂಗಂ ‖ ೬೭
(ಪುಷ್ಪದಂತಪುರಾಣಂ, ೫-೧೦.)

ಘನಮಾರ್ಗಂ ಕುಂತಶಾಖಾಕಬಲಿತಮಖಿಲೋರ್ವೀವಿಭಾಗಂ ಖುರಾನೀ
ಕನಿರುದ್ಧಂ [1]ಶ್ರೋತ್ರಪಾತ್ರೋದರ[1]ಮವಿರಳಹೇಷಾರವಾಪೂರಿತಂ ರಾ ।
ಜನಿವಾಸದ್ವಾರದೇಶಂ ವಿಗಳದಮಲಫೇನಪ್ರತಾನಾಂಚಿತಂ ತಾ
ನೆನೆ ರತ್ನಾ[2]ಭೋ[2]ಗರೋಚಿರ್ಜಟಿಲಿತತನು ಬಂದತ್ತನಂತಾಶ್ವಸೈನ್ಯಂ ‖ ೬೮
(ಕಾದಂಬರಿ, ಉ.ಭಾ.—೪೨೫.)

ವನಧಿಯ ನೀಳ್ದ ಪೆರ್ದೆರೆಗಳೀ ನೆಲನಂ ಕವಿದಪ್ಪುವೀಗಳೆಂ
ಬಿನಮತಿವೇಗದಿಂ ಪರಿವ ಪಾಱುವ ಲಕ್ಕೆಯನೊಡ್ಡುವೊಳ್ಪುತ ।
ನ್ನನೆ ನಡೆ ನೋಡಿಸುತ್ತಮಿರೆ ಜಾಯಿಲಮೊಂದೆರಡಂದು ತೋಱೆ ನೆ
ಟ್ಟನೆ ಪದಿನೆಂಟು ಕೋಟಿವರೆಗಂ ತಳದರ್ತ್ತು ತುರಂಗಸಂಕುಳಂ ‖ ೬೯
(ಆದಿಪುರಾಣಂ, ೧೧-೩೧.)

ಕ್ಷಿತಿಚಕ್ರಂ ತನ್ನ ಪುರ್ವಿಂ ತೆರೆ ಮಸಗಿದ ವಾರಾಶಿಯಂ ಪೋಲ್ವಿನಂ ಹೇ
ಷಿತಘೋಷಾಪೂರಿತಾಶಾಂಬರಪರಿವಿಹಿತಕ್ಷೋಣಿಪರ್ಯಂತವರ್ಣ ।
ದ್ಯುತಿವಲ್ಲೀವೇಷ್ಟಿತಾಭ್ರಂ ನೆರೆದುದಿನಹಯೋಚ್ಚೈಶ್ರವಂಗಳ್ಗಮಿಂತೀ
ಗತಿಸತ್ವಂ ರೂಪು ರೋಮಚ್ಛವಿ ಸಮನಿಸದೆಂಬಂತೆ ದಿವ್ಯಾಶ್ವಸೈನ್ಯಂ ‖ ೭೦

---

* ಈ ಪದ್ಯಗಳು (ಕ) ಪ್ರತಿಯಲ್ಲಿಲ್ಲ. [1] ಶ್ರೌತಪಾತ್ರಾಧಾರ (ಕ.ಬ).
[2] ಯೋ (ಕ).

ಪರಚಕ್ರಕ್ಕೀಗಳೀ ಪಲ್ಮೊರೆದನೆ ಜವನೆಂಬಂತತಿಸ್ಫಾರಚೀತ್ಕಾ
ರರವಂ ದಿಕ್ಪಾಲರಂ ಮೇಳಿಸೆ ವಿ[1]ವಹಿತಸೂತ್ರ[1]ಪ್ರಪೂರ್ಣಾಸ್ತ್ರಜಾತಂ ।
ಗುರುಚಕ್ರಕ್ಷುಣ್ಣಮಾರ್ಗಂ ಸಮಧಿಕರಥಿಸಂಸರ್ಗಮುದ್ಯತ್ಪತಾಕಾಂ
ಬರಮುಗ್ರಾಡಂಬರಂ ಬಂದುದು ವಿಧೃತಮಹಾವಾಜಿಯೂಥಂ ವರೂಥಂ ॥ ೭೧

(ಪುಷ್ಪದಂತಪುರಾಣಂ, ೫-೧೧.)

ವಿವಿಧಾಯುಧಪೂರ್ಣಂಗಳ್
ಪ್ರವೀರಪುರುಷಪ್ರತಿಷ್ಠಿತಂಗಳ್ ಚೇತೋ ।
ಜವಹರಿತುರಗಂಗಳ್ ತಳ
ರ್ದುವಾಗಳೆಂಬತ್ತುನಾಲ್ಕುಕೋಟಿ ರಥಂಗಳ್ ॥ ೭೨

(ಆದಿಪುರಾಣಂ, ೧೧-೩೨.)

ಒದವಿದ ಚಕ್ರರತ್ನದೊಳಿದೊಂದೆಣೆಯಾಯ್ತೆನಿಸಿರ್ದ ಚಕ್ರಯು
ಗ್ಮದಿನಮರ್ದಚ್ಚು ವಜ್ರಮಯಮಾಗೆ ಕನನ್ಮಣಿಮೌಕ್ತಿಕಪ್ರಭಾ ।
ಸ್ಪದಮಮರೇಂದ್ರರುಂದ್ರಗಿರಿಕುಂಜನಿಭಂ ಚಳಕೇತನಾಳಿ ಕ
ಟ್ಟಿದಿರೊಳೆ ಬಂದು ನಿಂದುದಜಿತಂಜಯಮಾತ್ತಮನೋರಥಂ ರಥಂ ॥ ೭೩

(ಆದಿಪುರಾಣಂ, ೧೧-೧೩.)

ಪರಿವಾತಾಚಕ್ರಮಾಲಾಚಟುಲಮತಿಜವೋತ್ಸಾಹವಾಹವ್ರಜಂ ತೋ
ಮರಮುದ್ದಂಡಧ್ವಜಾಳೀಸ್ಫುರಿತಮಖಿಳಶಸ್ತ್ರಾಸ್ತ್ರಸಂದೋ ।
ಹರುದ್ಧಂ ವಿರವದ್ಘಂಟಾಸಮಗ್ರಂ ರಣರಸಿಕಮಹಾವೀರದುರ್ವಾರಮತ್ಯು
ದ್ಧುರಶೂರೋಚ್ಛೃಂಖಲಂ ಭೋಂಕನೆ ನೆರೆದುದನೂನಂ ವರೂಥಿಪ್ರತಾನಂ ॥* ೭೪

ಕರಿಕುಂಭೋತ್ಕಂಠಕಂಠೀರವರವಭಯದಕ್ಷ್ವೇಡಿತಂ ರತ್ನಗಾತ್ರಾ
ತ್ರರುಚಿಸ್ತೋಮಾಲಿಲೀಢಂ ಗುಣಜಕಿಣಕಠೋರಪ್ರಕೋಷ್ಠಂ ಧನುಷ್ಟಂ ।
ಕರಣಂ ಪ್ರೋದ್ದಾಮಮೇಘಗ್ರಥಿತಶರಧಿಗಾಢಾತಳತ್ರಾಂಗುಲಿ ಪ್ರ
ಸ್ಫುರಿತಂ ಧಾನುಷ್ಕಚಕ್ರಂ ನೆರೆದುದು ಚರಣಾಸ್ಫೋಟಿತಕ್ಷೋಣಿಚಕ್ರಂ ॥ * ೭೫

ಕಾಳವ್ಯಾಳಕರಾಳಚಾಪಚಟುಳಂ ಸದ್ಬಾಣತೂಣೀರಬ
ದ್ಧಾಳಂಬಂ ಗುಣ[2]ಕೃಷ್ಟ[2]ನಿಷ್ಠುರಕಿಣಭ್ರಾಜದ್ಭುಜಂ ಬಂಧುರಾ ।
ಭೀಳಜ್ಯಾರವಭೈರವಂ [3]ವಿಚಳಿತಂ[3] ವಿಂಧ್ಯಾಟವೀಯಾಟನೋ
ಲ್ಲೀಳಂ ಬಿಲ್ಪಡೆ ಕಾದಿ ಗೆಲ್ವೊಡೆ ಜವಂಗಂ ಮೊಗ್ಗಿದಲ್ತೆಂಬಿನಂ ॥ ೭೬

(ಪುಷ್ಪದಂತಪುರಾಣಂ, ೮-೪೩.)

---

[1] ನಿಹಿತಸೂತಂ (ಅ). * ಈ ಪದ್ಯಗಳು (ಕ) ಪ್ರತಿಯಲ್ಲಿಲ್ಲ. [2] ಘೃಷ್ಟಿ (ಅ). [3] ಸಚಳಿತಂ (ಅ), ವಿಲಿಖಿತಂ (ಬ).

ಮೊೞಗುವ ಪರಿಗೆಯ ರಭಸಂ
ಮೊೞಗುವ ವಿಳಯಾಭ್ರಘಟೆಯ ಗರ್ಜನವೆನಲಿಂ ।
ಮೊೞಗುವ ದನಿಗೆಣೆಯೆನೆ ತೆ
ಕ್ಕಟಿಯುದೆ ನಡೆತಂದುದಂದು ನೃಪತಳತಂತ್ರಂ ॥ * ೭೭
(ಪುಷ್ಪದಂತಪುರಾಣಂ, ೮–೪೫.)

ಬಲವತ್ಸೈನ್ಯಪದೋತ್ಥಪಾಂಸುಭಯದಿಂ ಸೇನಾಮುಹಾಭಾರದಿಂ
ಬಲಕೋಳಾಹಳದಿಂ ವಿಯಚ್ಚರಗಣಂ ಶೇಷಂ ದಿಶಾಪಾಲಕರ್ ।
ಪೊಲಗೆಟ್ಟೋಡೆಯಳುರ್ಕೆಗೆಟ್ಟು ಕಿವಿ ಸದ್ದಂಗೆಟ್ಟು ನಿಲ್ವನ್ನೆಗಂ
ತಳೆದಂ ಸಾಹಸಕೀರ್ತನಾಚತುರನಾನಾಮಾಗಧಂ ಮಾಗಧಂ ॥ * ೭೮
(ಜಗನ್ನಾಥವಿಜಯಂ, ೭-೪೧.)

ಬಳೆದುದೊ ಭೂತಳಂ ಸುರಿದುದೋ ನಭವಿಾಂದುದೊ ದಿಕ್ತಟಂ ಬಲಂ
ಗಳನೆನೆ ಪರ್ಬಿದಾ ಪಡೆಯ ಕಾಲ್ತುೞಿಯಿಂ ಗಿಡುಬಳ್ಳಿ ಭೂರುಹಾ ।
ವಳಿ ಪೊದಱುಳ್ಳ ಬಲ್ಲಡವಿ ಪೆರ್ಬಯಲಾಯ್ತು ನದೀನದಾಘವಾ
ಗಳೆ ಬಱುಗಂಪಲಾಯ್ತು ಕುಟಿಯುಂ ತೆವರುಂ ಸಮನಾಯ್ತುದೆತ್ತಲುಂ ॥ † ೭೯
(ಪುಷ್ಪದಂತಪುರಾಣಂ, ೫–೬.)

ಓರಂತೆ ಮೆಚ್ಚದಂ ಕೃತಿ
ಸಾರಂ ಯಾನಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಯದುವೀರಕುಲೋ ।
ದ್ಧಾರಂ ರಿಪುನೃಪಗಿರಿಪವಿ
ಧಾರಂ ನರಸಿಂಹಸೂನು ಸೋಮನೃಪಾಲಂ ॥ ೮೦

ಇದು ಸರಸ್ವತೀಸರ್ವಾಂಗದರ್ಪಣಾಯಮಾನ ಪ್ರತಿಭಾಸನೂತನ ಪುರಾತನ
ಪ್ರಮಾಣ ಕವಿಪುಂಗವಪ್ರಣೀತ ಮಹಾಪ್ರಬಂಧಸಾರೋದ್ಧಾರಮುಮ
ಷ್ಟಾದಶಸ್ಥಳವರ್ಣನಮಾರ್ಗಮನೋಹರಮುಂ ವೀರಹೊಯ್ಸಳ
ಸೋಯಿದೇವರಾಯ ವಿನೋದಾಕರ್ಣನ ಕೌತುಕೋ
ತ್ಪಾದಿತಮುಂ ಯಾದವಕಟಕಾಚಾರ್ಯ ಸುಕವಿ
ಸುಮನೋಬಾಣ ಜಾಮಾತೃ ಪರಮಚಿದಾ
ನಂದ ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ಕವೀಶ್ವರ
ಸಂಯೋಜಿತಮುಮಪ್ಪ ಸೂಕ್ತಿ
ಸುಧಾರ್ಣವದೊಳ್

ಯಾತ್ರಾಂಗವರ್ಣನಂ ಅಷ್ಟಾದಶಾಶ್ವಾಸಂ ಸಂಪೂರ್ಣಂ. ‡

---

† ಇಲ್ಲಿಂದ ಮುಂದಕ್ಕೆ (ಬ) ಪ್ರತಿಯಲ್ಲಿ ಗ್ರಂಥಪಾತ. ಆಶ್ವಾಸ ಮುಗಿದಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಪದ್ಯ ಸಂಖ್ಯೆ ೪೯.

‡ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಸೂಕ್ತಿಸುಧಾರ್ಣವವು ಪರಿಸಮಾಪ್ತಿಯಾಗಿಲ್ಲ. ಹದಿನೆಂಟನೆಯ ವರ್ಣನೆಯಾದ ಯುದ್ಧವರ್ಣನಾ ಭಾಗವು ಉಪಲಬ್ಧವಲ್ಲದುದರಿಂದ ಗ್ರಂಥವನ್ನು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಮುಗಿಸಿದೆ.

WD 3500—GBPM—500—18-7-44

ಸೂಕ್ತಿಸುಧಾರ್ಣವದ ಪದ್ಯಗಳ ಅಕಾರಾದಿ

ಅನುಬಂಧ ೨

ಆಕರಗಳು ಗೊತ್ತಾಗಿರುವ ಸೂಕ್ತಿಸುಧಾರ್ಣವಪದ್ಯಗಳ ಸೂಚೀ

ಸೂಕ್ತಿಸುಧಾರ್ಣವಂ		೧. ಆಕರ— ಅಜಿತನಾಥಪುರಾಣಂ	
ಆಶ್ವಾಸ	ಪದ್ಯ	ಆಶ್ವಾಸ	ಪದ್ಯ
೧	೫೮	೧	೯೧
೮	೨೩೦	೬	೪೨
೮	೨೭೯	೬	೪೫
೧೦	೫	೬	೨೩
			——
			೪

ಸೂಕ್ತಿಸುಧಾರ್ಣವಂ		೨. ಆಕರ— ಅನಂತನಾಥಪುರಾಣಂ	
ಆಶ್ವಾಸ	ಪದ್ಯ	ಆಶ್ವಾಸ	ಪದ್ಯ
೧	೬೫	೧	೪೫
೧	೭೨	೧	೪೦
೩	೮೭	೧೧	೩೮
೩	೧೭೭	೯	೯೮
೩	೧೭೯	೩	೩೭
೩	೧೮೦	೩	೩೮
೩	೧೮೮	೩	೪೯
೩	೧೮೯	೩	೫೦
೩	೧೯೦	೩	೫೧
೪	೪	೧೧	೪
೪	೧೫	೩	೮
೪	೨೩	೧	೮೫
೪	೨೯	೧	೮೬
೪	೩೦	೧	೮೭
೪	೪೪	೧	೭೭
೪	೬೮	೨	೨೧
೪	೭೫	೧	೮೧
೪	೭೯	೧	೮೪
೪	೮೦	೧	೮೩
೪	೮೫	೧	೮೯
೪	೯೧	೧	೯೫
೪	೯೨	೩	೧೧
೪	೧೦೨	೧೧	೧೨
೪	೧೧೩	೧	೧೦೬
೪	೧೩೨	೧	೧೧೨
೪	೧೩೮	೧	೧೧೩
೪	೧೪೭	೧೧	೧೩
೪	೧೪೮	೧	೧೧೪
೪	೧೫೦	೧	೧೧೬
೪	೧೫೫	೧	೧೨೧
೫	೩	೨	೮
೬	೨	೬	೩೭
೬	೩	೬	೪೨
೬	೪	೬	೪೩
೬	೧೦	೬	೪೪
೬	೧೧	೬	೪೫
೬	೧೬	೬	೪೬
೬	೧೭	೬	೪೭
೬	೧೮	೬	೪೮
೬	೫೪	೬	೪೯
೬	೫೬	೬	೫೦
೬	೬೨	೬	೫೪
೬	೬೩	೬	೫೫
೬	೬೪	೬	೫೬
೭	೧೧	೧೨	೫೮
೭	೧೨	೧೨	೪೯
೭	೧೩	೧೨	೫೦
೭	೧೪	೧೨	೫೧
೭	೨೨	೧೨	೫೪
೭	೨೩	೧೨	೫೩
೭	೨೪	೪	೯೨
೮	೨	೭	೬೦
೮	೧೬	೭	೬೪
೮	೨೮	೭	೭೦
೮	೪೨	೭	೭೧
೮	೪೪	೭	೬೧
೮	೫೧	೭	೬೮
೮	೫೪	೭	೬೫
೮	೫೫	೭	೭೨
೮	೫೭	೭	೭೩
೮	೫೮	೩	೬೭
೮	೧೨೭	೧೧	೩೩
೮	೧೩೮	೧೧	೨೨
೮	೧೯೩	೭	೭೫
೮	೨೧೦	೭	೮೩
೮	೨೨೭	೭	೮೨
೮	೨೪೪	೭	೮೪
೮	೨೬೪	೭	೮೫
೮	೨೬೫	೭	೮೬
೮	೨೮೮	೭	೮೭
೮	೨೯೬	೭	೮೧
೮	೩೦೦	೭	೬೭
೮	೩೦೪	೭	೮೮
೮	೩೦೫	೭	೮೯
೮	೩೦೬	೭	೯೦
೮	೩೦೭	೭	೯೧
೮	೩೦೮	೭	೯೨

ಸೂಕ್ತಿಸುಧಾರ್ಣವಂ		೨ ಆಕರ— ಅನಂತನಾಥಪುರಾಣಂ	
ಆಶ್ವಾಸ	ಪದ್ಯ	ಆಶ್ವಾಸ	ಪದ್ಯ
೮	೩೦೯	೭	೯೩
೮	೩೧೦	೭	೯೪
೮	೩೨೬	೮	೪
೮	೩೨೭	೮	೬
೮	೩೩೧	೮	೭
೮	೩೩೪	೮	೫
೮	೩೪೫	೮	೨೬
೮	೩೫೧	೮	೨೭
೮	೩೫೨	೮	೧೭
೮	೩೫೬	೮	೯
೮	೩೬೦	೮	೧೨
೮	೩೬೧	೮	೧೩
೮	೩೬೨	೮	೪೬
೮	೩೬೩	೮	೪೭
೮	೩೬೪	೮	೧೬
೮	೩೬೬	೮	೪೮
೮	೩೬೭	೮	೪೯
೮	೩೭೨	೮	೨೪
೮	೪೨೪	೮	೩೧
೮	೪೨೭	೮	೧೯
೮	೪೩೮	೮	೨೩
೮	೪೩೯	೮	೨೨
೮	೪೪೦	೮	೨೧
೮	೪೪೨	೮	೧೫
೮	೪೫೩	೮	೫೮
೮	೪೬೩	೮	೫೭
೯	೧೦	೮	೬೦
೯	೨೧	೮	೬೪
೯	೪೮	೮	೬೯
೯	೫೦	೮	೬೮
೯	೫೬	೮	೬೫
೯	೫೭	೮	೬೩
೯	೮೧	೮	೭೦
೧೦	೨	೬	೭೧
೧೦	೪	೬	೭೨
೧೦	೧೦	೬	೭೪
೧೦	೨೧	೬	೭೫
೧೦	೨೨	೬	೭೬
೧೦	೨೩	೬	೭೭
೧೦	೨೪	೬	೭೮
೧೦	೨೫	೬	೭೯
೧೦	೩೩	೬	೮೬
೧೦	೫೧	೬	೭೩
೧೦	೮೫	೬	೮೫
೧೦	೮೬	೬	೮೭

ಸೂಕ್ತಿಸುಧಾರ್ಣವಂ		೨ ಆಕರ— ಅನಂತನಾಥಪುರಾಣಂ	
ಆಶ್ವಾಸ	ಪದ್ಯ	ಆಶ್ವಾಸ	ಪದ್ಯ
೧೦	೮೮	೬	೮೯
೧೦	೧೪೫	೯	೫
೧೦	೧೫೧	೯	೬
೧೦	೧೭೨	೯	೧೧
೧೦	೧೭೫	೯	೮
೧೦	೧೮೧	೯	೯
೧೦	೧೮೬	೯	೧೨
೧೦	೨೦೧	೯	೧೩
೧೦	೨೦೫	೯	೧೪
೧೧	೧೯	೮	೯೧
೧೧	೨೦	೬	೯೨
೧೧	೨೧	೬	೯೩
೧೧	೨೨	೬	೯೪
೧೧	೨೩	೬	೯೫
೧೧	೨೫	೬	೯೬
೧೧	೨೬	೬	೯೭
೧೧	೨೭	೭	೩
೧೧	೨೮	೭	೬
೧೧	೨೯	೭	೭
೧೧	೩೧	೭	೧೨
೧೧	೩೮	೭	೧೪
೧೧	೪೮	೭	೨೦
೧೧	೫೪	೭	೧೫
೧೧	೫೭	೭	೧೬
೧೧	೫೮	೭	೧೭
೧೧	೬೩	೭	೧೯
೧೧	೬೪	೨	೧೮
೧೧	೬೫	೨	೧೭
೧೧	೬೬	೭	೧೮
೧೧	೮೦	೪	೮೫
೧೧	೮೧	೪	೮೬
೧೧	೮೨	೪	೮೪
೧೧	೯೫	೭	೫೫
೧೨	೨	೭	೨೪
೧೨	೩	೭	೨೬
೧೨	೫	೭	೨೫
೧೨	೬	೭	೩೨
೧೨	೭	೭	೨೭
೧೨	೧೧	೭	೩೪
೧೨	೧೪	೭	೩೩
೧೨	೨೮	೭	೫೨
೧೨	೩೧	೭	೨೮
೧೨	೩೨	೭	೨೯
೧೨	೩೩	೭	೩೦
೧೨	೩೪	೭	೩೧

ಸೂಕ್ತಿಸುಧಾರ್ಣವಂ — ೨ ಆಕರ— ಅನಂತನಾಥಪುರಾಣಂ

ಆಶ್ವಾಸ	ಪದ್ಯ	ಆಶ್ವಾಸ	ಪದ್ಯ
೧೨	೩೫	೭	೩೬
೧೨	೩೯	೭	೪೧
೧೨	೪೩	೭	೪೨
೧೨	೫೦	೭	೪೩
೧೨	೫೧	೭	೪೪
೧೨	೫೨	೭	೪೫
೧೨	೫೩	೭	೪೭
೧೨	೫೪	೭	೪೮
೧೨	೬೦	೭	೩೯
೧೨	೬೨	೭	೩೭
೧೨	೬೩	೭	೩೮
೧೨	೮೭	೭	೫೦
೧೨	೯೦	೭	೫೧
೧೨	೯೧	೭	೫೩
೧೨	೯೮	೭	೫೪
೧೨	೧೦೨	೭	೫೭
೧೨	೧೦೩	೨	೧೯
೧೪	೬೬	೮	೫೨
೧೫	೫೬	೮	೩೯
೧೫	೫೭	೮	೪೧
೧೫	೬೯	೧೨	೪
೧೫	೭೦	೧೨	೬
೧೬	೨	೧೩	೫೪
೧೬	೬೫	೩	೨೧
೧೮	೯	೧೩	೭೧
೧೮	೪೦	೧೩	೭೪
			೨೦೩

ಸೂಕ್ತಿಸುಧಾರ್ಣವಂ — ೩ ಆಕರ— ಆದಿಪುರಾಣಂ

ಆಶ್ವಾಸ	ಪದ್ಯ	ಆಶ್ವಾಸ	ಪದ್ಯ
೧	೫೪	೧	೨೪
೩	೫	೧	೬೩
೩	೮	೧೩	೭೦
೪	೩೫	೧೧	೬೮
೬	೧೯	೪	೩೧
೬	೨೦	೪	೩೨
೬	೨೧	೪	೩೪
೬	೪೦	೪	೪೧
೬	೪೫	[illegible]	೭೪
೬	೬೯	೪	೪೮
೬	೯೦	೪	೫೦
೬	೯೧	೪	೪೯
೬	೧೦೮	೪	೫೭
೬	೧೦೯	೪	೫೬

ಸೂಕ್ತಿಸುಧಾರ್ಣವಂ — ೩ ಆಕರ— ಆದಿಪುರಾಣಂ

ಆಶ್ವಾಸ	ಪದ್ಯ	ಆಶ್ವಾಸ	ಪದ್ಯ
೭	೫೨	೮	೪೭
೭	೫೭	೭	೩೨
೭	೭೭	೮	೨
೭	೭೮	೮	೧
೮	೨೦೨	೧೨	೬
೮	೨೭೫	೧೨	೯
೮	೪೦೩	೧೨	೪೬
೧೦	೨೯	೧	೬೬
೧೦	೩೨	೧೧	೯೬
೧೦	೩೬	೧೧	೯೮
೧೧	೯	೧೧	೧೦೭
೧೧	೧೧	೧೧	೧೨೦
೧೧	೧೨	೧೧	೧೧೮
೧೧	೧೪	೧೧	೧೧೯
೧೧	೧೭	೧೧	೯೩
೧೨	೧೨	೧	೫೮
೧೨	೮೦	೧೧	೧೫೦
೧೨	೮೧	೧೧	೧೫೩
೧೨	೮೨	೧೧	೧೪೯
೧೪	೩೨	೧೨	೪೮
೧೮	೬೯	೧೧	೩೧
೧೮	೭೨	೧೧	೩೨
೧೮	೭೩	೧೧	೧೩
			೩೭

ಸೂಕ್ತಿಸುಧಾರ್ಣವಂ — ೪ ಆಕರ— ಉದಯಾದಿತ್ಯಾಲಂಕಾರಂ

ಆಶ್ವಾಸ	ಪದ್ಯ	ಆಶ್ವಾಸ	ಪದ್ಯ
೧	೭೮	೧	೧೩
			೧

ಸೂಕ್ತಿಸುಧಾರ್ಣವಂ — ೫ ಆಕರ— ಕಾವ್ಯಾವಲೋಕನಂ

ಆಶ್ವಾಸ	ಪದ್ಯ	ಪದ್ಯಸಂಖ್ಯೆ
೧	೩೦	೭೬೩
೧	೫೮	೨೪೦
೧	೬೧	೨೦೫
೧	೬೭	೨೯೯
೨	೧೦	೯೧೦
೨	೧೧	೯೦೮
೨	೩೨	೮೮೬
೨	೪೧	೭೨೩
೩	೫೭	೧೪೫
೩	೧೪೧	೯೭
೩	೧೪೨	೩೩೮

೫ ಆಕರ—ಕಾವ್ಯಾವಲೋಕನಂ

ಸೂಕ್ತಿಸುಧಾರ್ಣವಂ ಆಶ್ವಾಸ	ಪದ್ಯ	ಕಾವ್ಯಾವಲೋಕನಂ ಪದ್ಯಸಂಖ್ಯೆ
೩	೧೪೩	೬೦೯
೩	೨೦೩	೩೫೯
೩	೨೧೫	೨೦೬
೪	೨೭	೨.೮೯
೪	೨೮	೩೩೫
೪	೧೦೮	೯೯
೪	೧೩೦	೨೯೦
೬	೪೫	೧೫೯
೮	೧೪೦	೬೧೬
೮	೨೭೯	೮.೫೫
೮	೩೯೮	೧೪೪
೧೦	೪೮	೪೮೭
೧೦	೧೪೪	೪೦೯
೧೧	೪	೩೭೬
೧೧	೧೩	೨೩-೧೩೮
೧೧	೩೬	೬೧೧
೧೧	೮೩	೨೪೧
೧೨	೧೨	೫೧೬
೧೪	೧೩	೮೦೦
೧೪	೩೨	೭೯೧
೧೪	೩೪	೩೧೧
೧೫	೩೧	೭೦೯
		೩೩

೬ ಆಕರ—ಕಾದಂಬರೀಪೂರ್ವಭಾಗಂ

ಸೂಕ್ತಿಸುಧಾರ್ಣವಂ ಆಶ್ವಾಸ	ಪದ್ಯ	ಕಾದಂಬರೀಪೂರ್ವಭಾಗಂ ಪದ್ಯಸಂಖ್ಯೆ
೩	೧೦೦	೧೬೭
೩	೧೦೬	೧೬೫
೩	೧೦೭	೧೫೯
೩	೧೦೮	೧೫೪
೩	೧೦೯	೧೫೮
೩	೧೧೦	೧೫೭
೩	೧೧೧	೧೫೫
೩	೧೬೫	೯೯
೩	೧೭೦	೧೬೯
೩	೧೭೪	೨೨೪
೩	೧೭೫	೨೨೫
೩	೧೯೨	೨೨೫
೬	೩೧	೭೨
೭	೩	೩೫೮
೭	೫	೩೬೧
೭	೭	೩೫೯
೭	೮	೩೫೪
೭	೧೫	೩೫೭

೬ ಆಕರ—ಕಾದಂಬರೀಪೂರ್ವಭಾಗಂ

ಸೂಕ್ತಿಸುಧಾರ್ಣವಂ ಆಶ್ವಾಸ	ಪದ್ಯ	ಕಾದಂಬರೀಪೂರ್ವಭಾಗಂ ಪದ್ಯಸಂಖ್ಯೆ
೭	೧೬	೩೬೦
೭	೪೯	೩೮೧
೮	೬	೫೦೭
೮	೧೬೮	೨೭೮
೮	೧೭೨	೨೭೯
೯	೯	೧೪೫
೯	೬೪	೧೪೨
೧೦	೧೨	೭೨೦
೧೧	೨೪	೬೩೩
೧೫	೪೪	೮೦೩
೧೮	೩	೫೮೫
೧೮	೫೧	೬೦೧
೧೮	೬೧	೪೭೨
		೩೧

೭ ಆಕರ—ಕಾದಂಬರೀಉತ್ತರಭಾಗಂ

ಸೂಕ್ತಿಸುಧಾರ್ಣವಂ ಆಶ್ವಾಸ	ಪದ್ಯ	ಕಾದಂಬರೀಉತ್ತರಭಾಗಂ ಪದ್ಯಸಂಖ್ಯೆ
೮	೧೭೩	೧೪೩
೧೦	೧೪	೭೮೧
೧೦	೧೯೨	೫೨೯
೧೦	೧೯೩	೫೩೦
೧೦	೧೯೪	೫೩೨
೧೦	೧೯೫	೫೩೪
೧೦	೧೯೭	೫೩೩
೧೧	೪೧	೨೬
೧೧	೭೨	೨೦೯
೧೧	೭೩	೨೧೩
೧೪	೩೧	೫೨೨
೧೫	೪೭	೩೬೬
೧೫	೪೮	೨೩೪
೧೫	೪೯	೩೧೬
೧೫	೫೧	೩೩೮
೧೮	೬೮	೪೨೫
		೧೬

೮ ಆಕರ—ಶೂದ್ರಕ—ಕಾವ್ಯಸಾರಂ

ಸೂಕ್ತಿಸುಧಾರ್ಣವಂ ಆಶ್ವಾಸ	ಪದ್ಯ	ಶೂದ್ರಕ—ಕಾವ್ಯಸಾರಂ ಪದ್ಯಸಂಖ್ಯೆ
೨	೩	೭೩
೨	೧೪	೭೫
೨	೧೫	೭೬
೨	೨೩	೭೮
೨	೨೪	೭೯
೩	೩೩	೧೧೧೨

ಸೂಕ್ತಿಸುಧಾರ್ಣವಂ		೮ ಆಕರ— ಶೂದ್ರಕ-ಕಾವ್ಯಸಾರಂ
ಆಶ್ವಾಸ	ಪದ್ಯ	ಪದ್ಯಸಂಖ್ಯೆ
೭	೪೮	೩೬೦
೧೪	೬	೬೭೭
೧೪	೭	೬೬೬
೧೪	೩೪	೬೭೬
೧೪	೬೭	೬೬೫
		೧೧

ಸೂಕ್ತಿಸುಧಾರ್ಣವಂ		೯ ಆಕರ— ಕುಸುಮಾವಳಿ	
ಆಶ್ವಾಸ	ಪದ್ಯ	ಆಶ್ವಾಸ	ಪದ್ಯ
೮	೨೪	೪	೨೭
೮	೫೨	೪	೧೯
೮	೧೫೧	೪	೩೬
೮	೧೫೨	೪	೩೫
೮	೧೫೩	೪	೩೪
೮	೧೬೫	೮	೩೭
೯	೪೭	೧	೪೮
			೭

ಸೂಕ್ತಿಸುಧಾರ್ಣವಂ		೧೦ ಆಕರ— ಗಿರಿಜಾಕಲ್ಯಾಣಂ	
ಆಶ್ವಾಸ	ಪದ್ಯ	ಆಶ್ವಾಸ	ಪದ್ಯ
೧	೪೬	೧	೨೩
೧	೪೭	೧	೨೦
೨	೪೪	೧	೪೭
೨	೪೫	೧	೪೬
೩	೨೦೪	೧	೩
೩	೨೦೫	೧	೧೨೭
೩	೨೦೬	೧	೧೨೮
೩	೨೨೫	೧	೧೦೮
೮	೮೦	೪	೭೭
೮	೮೧	೪	೭೩
೮	೮೩	೪	೭೨
೮	೧೩೬	೪	೮೨
೮	೧೩೭	೪	೮೪
೮	೧೫೭	೪	೮೭
೮	೧೭೮	೪	೯೩
೮	೧೮೩	೪	೯೦
೮	೧೮೪	೪	೯೨
೮	೧೮೬	೪	೮೦
೮	೧೯೬	೪	೯೫
೮	೨೦೭	೪	೯೯
೮	೨೦೮	೪	೧೦೦
೮	೨೧೮	೪	೯೮
೮	೨೨೧	೪	೯೭

ಸೂಕ್ತಿಸುಧಾರ್ಣವಂ		೧೦ ಅಕರ— ಗಿರಿಜಾಕಲ್ಯಾಣಂ	
ಆಶ್ವಾಸ	ಪದ್ಯ	ಆಶ್ವಾಸ	ಪದ್ಯ
೮	೨೨೩	೪	೯೬
೮	೩೧೮	೪	೧೨೦
೮	೩೩೬	೪	೧೫೯
೮	೩೩೭	೪	೧೫೮
			೨೭

ಸೂಕ್ತಿಸುದಾರ್ಣವಂ		೧೧ ಆಕರ— ಚಂದ್ರಪ್ರಭಪುರಾಣಂ	
ಆಶ್ವಾಸ	ಪದ್ಯ	ಆಶ್ವಾಸ	ಪದ್ಯ
೧	೭	೧	೧೧
೧	೫೫	೧	೩೯
೧	೫೯	೧	೩೮
೩	೪೦	೫	೬೦
೩	೫೦	೫	೬೪
೩	೧೦೫	೫	೫೭
೩	೧೫೬	೫	೫೯
೩	೨೦೦	೫	೫೪
೩	೨೨೦	೧೦	೪೩
೪	೧೨	೩	೧೫
೪	೧೪	೧	೧೧೨
೪	೨೪	೧	೮೬
೪	೪೮	೧	೯೦
೪	೪೯	೧	೯೬
೪	೭೭	೧	೯೫
೪	೮೩	೧	೯೮
೪	೮೮	೧	೧೦೪
೪	೮೯	೧	೮೭
೪	೯೫	೧	೧೧೫
೪	೯೭	೧	೧೧೪
೪	೧೦೦	೧	೧೩೭
೪	೧೦೫	೧	೧೩೧
೪	೧೧೬	೧	೧೩೦
೬	೫	೬	೪೪
೬	೬	೬	೪೫
೬	೭	೬	೪೬
೬	೮	೬	೪೭
೬	೯	೬	೪೮
೬	೧೨	೬	೪೯
೬	೧೩	೬	೫೦
೬	೧೪	೬	೫೧
೬	೨೪	೬	೫೨
೬	೨೬	೬	೫೩
೬	೨೭	೬	೫೪
೬	೨೯	೬	೫೫
೬	೩೪	೬	೫೬

ಸೂಕ್ತಿಸುಧಾರ್ಣವಂ		೧೧ ಆಕರ— ಚಂದ್ರಪ್ರಭಪುರಾಣಂ	
ಆಶ್ವಾಸ	ಪದ್ಯ	ಆಶ್ವಾಸ	ಪದ್ಯ
೬	೩೫	೬	೫೮
೬	೩೬	೬	೫೯
೬	೩೭	೬	೬೦
೬	೩೮	೬	೬೧
೬	೩೯	೬	೬೩
೬	೪೬	೧೧	೧೦೯
೬	೪೮	೬	೬೪
೬	೪೯	೬	೬೫
೬	೫೦	೬	೬೬
೬	೫೧	೬	೬೭
೬	೫೨	೬	೬೮
೬	೫೮	೬	೬೯
೬	೬೦	೬	೭೦
೬	೬೮	೬	೭೧
೬	೭೪	೬	೭೨
೬	೭೫	೬	೭೩
೬	೮೨	೬	೭೬
೬	೮೩	೬	೭೮
೬	೮೪	೬	೭೯
೬	೮೬	೬	೮೦
೬	೮೮	೬	೮೧
೬	೯೯	೬	೮೨
೬	೧೦೧	೬	೮೩
೬	೧೦೪	೬	೮೪
೬	೧೦೬	೬	೮೫
೮	೧೭	೮	೨
೮	೧೮	೮	೩
೮	೨೫	೮	೪
೮	೩೧	೮	೬
೮	೩೨	೮	೫
೮	೩೩	೮	೮
೮	೩೪	೮	೯
೮	೩೬	೮	೧೦
೮	೩೭	೮	೭
೮	೪೫	೮	೧೧
೮	೪೭	೮	೧೨
೮	೪೮	೮	೧೩
೮	೪೯	೮	೧೪
೮	೫೦	೮	೧೫
೮	೭೪	೮	೧೯
೮	೭೫	೮	೨೦
೮	೭೬	೮	೨೧
೮	೧೭೫	೮	೨೨
೮	೧೭೬	೮	೨೩
೮	೧೭೭	೮	೨೪

ಸೂಕ್ತಿಸುಧಾರ್ಣವಂ		೧೧ ಆಕರ— ಚಂದ್ರಪ್ರಭಪುರಾಣಂ	
ಆಶ್ವಾಸ	ಪದ್ಯ	ಆಶ್ವಾಸ	ಪದ್ಯ
೮	೧೯೪	೮	೨೬
೮	೨೦೬	೮	೨೮
೮	೨೨೦	೮	೩೦
೮	೨೨೫	೮	೩೩
೮	೨೨೬	೮	೩೪
೮	೨೨೯	೮	೩೫
೮	೨೩೭	೮	೩೨
೮	೨೮೦	೮	೩೯
೮	೨೮೧	೮	೪೦
೮	೨೮೨	೮	೪೧
೮	೨೮೩	೮	೪೩
೮	೩೧೯	೮	೪೫
೮	೩೨೧	೮	೪೭
೮	೩೨೨	೮	೪೮
೮	೩೯೬	೮	೫೯
೮	೪೪೫	೮	೫೫
೮	೪೪೬	೮	೫೪
೮	೪೫೧	೮	೬೦
೮	೪೬೮	೮	೮೧
೮	೪೭೦	೮	೫೬
೮	೪೭೧	೮	೫೭
೮	೪೭೨	೮	೭೨
೮	೪೭೩	೮	೭೩
೮	೪೭೪	೮	೭೫
೮	೪೭೫	೮	೭೯
೮	೪೭೬	೮	೮೦
೮	೪೮೪	೮	೯೩
೮	೪೮೫	೮	೯೪
೮	೪೮೬	೮	೯೫
೮	೪೮೭	೮	೯೬
೮	೪೯೦	೮	೯೮
೯	೭೨	೮	೧೪೦
೧೦	೩೪	೭	೪೫
೧೦	೪೨	೭	೪೨
೧೦	೫೩	೭	೮೮
೧೦	೭೧	೭	೯೦
೧೦	೮೪	೭	೪೧
೧೦	೯೧	೯	೮೨
೧೦	೧೦೬	೯	೭೪
೧೦	೧೧೧	೯	೮೦
೧೦	೧೧೩	೯	೭೦
೧೦	೧೧೪	೯	೮೧
೧೦	೧೨೩	೯	೬೫
೧೦	೧೨೫	೯	೮೨
೧೦	೧೨೮	೯	೬೬

ಸೂಕ್ತಿಸುಧಾರ್ಣವಂ		೧೧ ಆಕರ— ಚಂದ್ರಪ್ರಭಪುರಾಣಂ	
ಆಶ್ವಾಸ	ಪದ್ಯ	ಆಶ್ವಾಸ	ಪದ್ಯ
೧೦	೧೨೯	೯	೬೮
೧೦	೧೩೦	೯	೬೯
೧೦	೧೩೧	೯	೬೭
೧೦	೧೩೨	೯	೭೧
೧೦	೧೩೩	೯	೭೨
೧೦	೧೩೪	೯	೭೩
೧೦	೧೩೫	೯	೭೬
೧೧	೧೩೬	೯	೭೭
೧೦	೧೩೭	೯	೭೫
೧೦	೧೫೫	೪	೩೧
೧೦	೧೫೮	೪	೨೯
೧೦	೧೫೯	೪	೩೨
೧೦	೧೬೦	೪	೩೩
೧೦	೧೬೧	೪	೩೪
೧೦	೧೬೪	೪	೩೫
೧೦	೧೭೦	೪	೩೧
೧೦	೧೭೭	೪	೪೪
೧೦	೧೭೮	೪	೩೭
೧೦	೨೦೦	೪	೪೧
೧೦	೨೦೮	೪	೪೭
೧೧	೧೬	೭	೪೩
೧೨	೧೫	೭	೧೨೬
೧೨	೧೬	೭	೧೨೭
೧೨	೧೭	೭	೧೨೮
೧೨	೩೬	೭	೧೨೯
೧೨	೩೭	೭	೧೩೦
೧೨	೪೦	೭	೧೩೨
೧೨	೪೧	೭	೧೩೩
೧೨	೪೭	೭	೧೩೪
೧೨	೪೮	೭	೧೩೫
೧೨	೪೯	೭	೧೩೭
೧೨	೮೬	೭	೪೫
೧೨	೯೨	೭	೧೪೯
೧೨	೧೦೦	೭	೧೫೧
೧೨	೧೦೧	೭	೧೫೨
೧೪	೪೧	೮	೬೮
೧೪	೪೨	೮	೭೦
೧೪	೭೦	೮	೭೨
೧೫	೩೮	೫	೧೩೩
೧೫	೪೮	೫	೧೨೬
೧೫	೫೯	೮	೮೮
೧೫	೬೧	೮	೮೫
೧೭	೧೮	೯	೧೧೮
			೧೬೯

ಸೂಕ್ತಿಸುಧಾರ್ಣವಂ		೧೨ ಆಕರ— ಜಗನ್ನಾಥವಿಜಯಂ	
ಆಶ್ವಾಸ	ಪದ್ಯ	ಆಶ್ವಾಸ	ಪದ್ಯ
೧	೫	೧	೫
೧	೩೩	೧	೧೨
೧	೬೦	೧	೧೩
೨	೯	೧	೪೫
೨	೩೯	೧	೨೩
೩	೪೪	೧೬	೮
೩	೪೮	೧೬	೧೦
೩	೬೭	೧೬	೨೯
೩	೬೮	೧೬	೧೨
೩	೭೫	೧೬	೧೪
೩	೧೧೨	೧೬	೧೫
೩	೧೫೭	೧೬	೨೦
೩	೧೬೪	೧೬	೨೧
೩	೧೯೯	೧೬	೧೬
೩	೨೧೩	೧೭	೨೫
೩	೨೨೧	೧೬	೨೦
೩	೨೩೨	೧೬	೧೮
೪	೧೩	೨	೪
೪	೩೬	೨	೧೫
೪	೪೫	೨	೧೦
೪	೫೩	೨	೭
೪	೫೭	೫	೩೫
೪	೬೨	೫	೪೨
೪	೯೪	೨	೧೮
೪	೧೦೧	೯	೮೫
೪	೧೦೬	೯	೯೭
೪	೧೦೯	೯	೧೦೫
೪	೧೧೫	೯	೧೧೨
೬	೧೫	೧೦	೯೪
೬	೨೩	೧೦	೯೫
೬	೨೫	೧೦	೯೬
೬	೨೮	೧೦	೯೮
೬	೩೦	೧೦	೯೯
೬	೩೨	೧೦	೧೦೦
೬	೩೩	೧೦	೧೦೧
೬	೪೧	೧೦	೧೦೩
೬	೪೨	೧೦	೧೦೨
೬	೪೭	೧೦	೧೦೬
೬	೫೩	೧೦	೧೭
೬	೫೯	೧	೩೩
೬	೬೧	೧೦	೧೩೧
೬	೬೬	೧೦	೧೩೨
೬	೭೩	೧೦	೮೪
೬	೭೬	೧೦	೧೩೩
೬	೯೭	೧೦	೧೩೯
೬	೧೦೦	೧೦	೧೪೦

ಸೂಕ್ತಿಸುಧಾರ್ಣವಂ		೧೨ ಆಕರ— ಜಗನ್ನಾಥವಿಜಯಂ		ಸೂಕ್ತಿಸುಧಾರ್ಣವಂ		೧೨ ಆಕರ— ಜಗನ್ನಾಥವಿಜಯಂ	
ಆಶ್ವಾಸ	ಪದ್ಯ	ಆಶ್ವಾಸ	ಪದ್ಯ	ಆಶ್ವಾಸ	ಪದ್ಯ	ಆಶ್ವಾಸ	ಪದ್ಯ
೬	೧೦೨	೧೧	೫೭	೧೦	೧೦೨	೧೭	೭೩
೬	೧೦೩	೧೧	೫೯	೧೦	೧೦೪	೧೬	೬೯
೬	೧೦೫	೧೧	೫೮	೧೦	೧೧೨	೧೭	೭೧
೬	೧೦೭	೧೧	೧೪೩	೧೦	೧೧೫	೧೭	೭೭
೭	೧೯	೨	೬೭	೧೦	೧೧೬	೧೭	೭೬
೭	೩೦	೨	೭೧	೧೦	೧೧೭	೧೭	೭೫
೭	೫೪	೨	೯೫	೧೦	೧೪೬	೪	೨
೭	೭೦	೩	೩೯	೧೦	೧೫೦	೪	೬
೭	೭೧	೩	೨೮	೧೦	೧೫೩	೪	೪
೭	೭೨	೩	೫೨	೧೦	೧೫೪	೪	೧೦
೭	೭೩	೩	೫೧	೧೦	೧೬೩	೪	೮
೭	೭೬	೩	೪೫	೧೦	೧೬೯	೪	೧೫
೮	೫	೧೬	೯೩	೧೦	೧೭೧	೪	೧೬
೮	೧೧	೧೬	೯೪	೧೦	೧೮೨	೪	೧೭
೮	೨೬	೧೬	೯೫	೧೦	೧೯೦	೪	೨೭
೮	೩೫	೧೬	೯೭	೧೦	೧೯೮	೪	೩೨
೮	೪೬	೧೬	೯೮	೧೦	೧೯೯	೪	೩೧
೮	೭೮	೧೬	೧೦೧	೧೦	೨೦೭	೪	೪೫
೮	೧೬೧	೧೬	೧೦೨	೧೦	೨೧೧	೪	೨೬
೮	೧೭೪	೧೬	೯೯	೧೦	೨೧೭	೪	೨೮
೮	೧೯೦	೧೬	೧೦೩	೧೦	೨೨೧	೪	೧೯
೮	೧೯೫	೧೬	೧೦೪	೧೦	೨೨೨	೪	೨೦
೮	೨೦೪	೧೬	೧೦೫	೧೦	೨೨೩	೪	೩೩
೮	೨೧೩	೧೬	೧೦೬	೧೦	೨೨೫	೪	೩೭
೮	೨೪೨	೪	೭೩	೧೦	೨೩೮	೧೪	೪
೮	೨೬೦	೧೬	೧೦೭	೧೦	೨೪೦	೧೪	೬
೮	೨೮೬	೧೬	೧೦೯	೧೦	೨೪೩	೧೪	೫
೮	೩೧೩	೯	೯೧	೧೦	೨೪೫	೧೪	೧೦
೮	೩೧೪	೧೬	೧೧೧	೧೦	೨೪೮	೧೪	೧೧
೮	೩೨೩	೧೬	೧೧೩	೧೦	೨೪೯	೧೪	೧೫
೮	೩೨೪	೧೬	೧೪೪	೧೦	೨೫೦	೧೪	೧೨
೮	೪೭೮	೧೬	೧೨೨	೧೦	೨೫೫	೧೪	೯
೮	೪೭೯	೧೬	೧೨೩	೧೦	೨೬೩	೧೪	೧೯
೮	೪೮೦	೧೬	೧೨೪	೧೦	೨೬೬	೧೪	೧೮
೮	೪೮೧	೧೬	೧೨೭	೧೦	೨೬೭	೧೪	೧೩
೮	೪೮೮	೧೬	೧೩೭	೧೧	೩	೧೪	೪೪
೮	೪೮೯	೧೬	೧೩೬	೧೧	೪೫	೧೪	೭೭
೯	೧೭	೧೬	೧೩೫	೧೧	೪೬	೧೪	೮೪
೯	೭೩	೧೬	೧೩೯	೧೧	೭೦	೧೪	೧೦೪
೧೦	೧೩	೧೪	೪೨	೧೨	೭೧	೧೪	೧೦೩
೧೦	೧೫	೧೪	೪೧	೧೨	೭೩	೧೪	೧೦೨
೧೦	೩೮	೧೪	೨೭	೧೨	೭೪	೧೪	೧೦೦
೧೦	೫೨	೧೪	೩೮	೧೨	೭೫	೧೪	೧೦೬
೧೦	೬೫	೧೪	೭೦	೧೨	೭೬	೧೪	೧೦೮
೧೦	೮೩	೧೪	೬೩	೧೨	೭೭	೧೪	೧೧೦

ಸೂಕ್ತಿಸುಧಾರ್ಣವಂ		೧೨ ಆಕರ— ಜಗನ್ನಾಥವಿಜಯಂ	
ಆಶ್ವಾಸ	ಪದ್ಯ	ಆಶ್ವಾಸ	ಪದ್ಯ
೧೨	೭೮	೧೪	೧೧೧
೧೨	೮೯	೧೪	೧೧೩
೧೨	೯೯	೧೪	೧೧೪
೧೩	೪	೧೬	೧೧೫
೧೩	೨೫	೧೬	೧೧೬
೧೩	೨೬	೧೬	೧೧೭
೧೩	೨೭	೧೬	೧೧೮
೧೪	೭೮	೧೬	೧೨೪
೧೫	೬೨	೧೧	೩೮
೧೫	೬೩	೧೧	೪೨
೧೫	೬೬	೧೧	೧೯
೧೮	೧೧	೭	೩೯
೧೮	೪೬	೯	೨೬
೧೮	೭೮	೭	೪೧
			೧೫೦

ಸೂಕ್ತಿಸುಧಾರ್ಣವಂ		೧೩ ಆಕಗ— ಧರ್ಮಾಮೃತಂ	
ಆಶ್ವಾಸ	ಪದ್ಯ	ಆಶ್ವಾಸ	ಪದ್ಯ
೧೬	೭	೨	೮೪
			೧

ಸೂಕ್ತಿಸುಧಾರ್ಣವಂ		೧೪ ಆಕರ— ನೇಮಿನಾಥಪುರಾಣಂ	
ಆಶ್ವಾಸ	ಪದ್ಯ	ಆಶ್ಬಾಸ	ಪದ್ಯ
೧	೫೦	೧	೩೫
೪	೫೬	೮	೧೮
೭	೨೫	೨	೧೦
೮	೧೩	೫	೧೪
			೪

ಸೂಕ್ತಿಸುಧಾರ್ಣವಂ		೧೫ ಆಕರ— ಪಂಚತಂತ್ರಂ	
ಆಶ್ವಾಸ	ಪದ್ಯ	ಆಶ್ವಾಸ	ಪದ್ಯ
೧	೨	೧	೧
೨	೩೩		೨೨೨
೩	೧೮೭	ಪುಟ ೭೫	೨೫
೧೬	೨೮	,, ೩೧	೮೩
೧೬	೨೯	,, ೩೨	೮೪
೧೬	೩೦	,, ೩೨	೮೫
			೬

ಸೂಕ್ತಿಸುಧಾರ್ಣವಂ		೧೬ ಆಕರ— ಪಂಪಭಾರತಂ	
ಆಶ್ವಾಸ	ಪದ್ಯ	ಆಶ್ವಾಸ	ಪದ್ಯ
೬	೪೪	೪	೭೫
೮	೪	೪	೪೬
೮	೩೮	೪	೪೮
೮	೫೩	೪	೪೭
೮	೬೪	೪	೪೯
೮	೯೩	೪	೮೨
೮	೧೨೯	೮	೮೨
೮	೨೪೮	೪	೫೧
೮	೪೪೭	೪	೧೦೦
೧೦	೨೧೮	೭	೨೪
೧೩	೮	೪	೯೦
೧೪	೨೬	೪	೧೦೯
೧೬	೭೦	೯	೧೪
೧೬	೭೧	೯	೧೬
೧೬	೭೨	೯	೧೮
೧೬	೭೩	೯	೧೯
೧೬	೭೪	೯	೨೨
೧೬	೭೫	೯	೨೪
೧೬	೭೬	೯	೨೦
೧೬	೭೭	೧೦	೩
೧೬	೭೮	೧೦	೪
೧೬	೭೯	೧೦	೫
೧೬	೮೦	೧೦	೮
೧೬	೮೧	೧೦	೧೪
೧೬	೮೨	೧೦	೧೦
೧೬	೮೩	೧೦	೨೫
೧೮	೪	೧೦	೨೬
೧೮	೧೮	೯	೯೪
೧೮	೨೧	೯	೯೫
೧೮	೨೨	೯	೯೮
			೩೦

ಸೂಕ್ತಿಸುಧಾರ್ಣವಂ		೧೭ ಆಕರ— ಪಂಪರಾಮಾಯಣಂ	
ಆಶ್ವಾಸ	ಪದ್ಯ	ಆಶ್ವಾಸ	ಪದ್ಯ
೧	೨೮	೧	೩೨
೧	೩೪	೧	೩೧
೧	೬೮	೧	೨೯
೩	೯	೭	೩೦
೩	೧೦	೭	೧೨೨
೩	೪೭	೧೦	೧೫೯
೪	೮೬	೧	೧೧೦
೪	೧೧೧	೧	೧೧೯
೪	೧೧೯	೧	೧೨೦
೫	೧೭	೩	೮೫

ಸೂಕ್ತಿಸುಧಾರ್ಣವಂ		೧೭ ಆಕರ— ಪಂಪರಾಮಾಯಣಂ	
ಆಶ್ವಾಸ	ಪದ್ಯ	ಆಶ್ವಾಸ	ಪದ್ಯ
೬	೬೭	೫	೭೦
೬	೭೨	೫	೯೫
೭	೩೧	೩	೭೨
೭	೫೩	೩	೧೦೬
೮	೧೨೮	೧೨	೫೯
೮	೧೩೧	೯	೧೮೧
೯	೪೯	೫	೧೦೭
೧೦	೧೧೯	೬	೭೯
೧೦	೧೨೦	೭	೯೩
೧೦	೧೨೧	೭	೯೮
೧೦	೧೮೫	೭	೧೪೬
೧೦	೧೮೮	೭	೧೫೨
೧೦	೧೯೬	೭	೫೭
೧೦	೨೨೦	೨	೫೨
೧೬	೬೯	೧೨	೭೧
೧೭	೧೭	೯	೧೦೫
			೨೬

ಸೂಕ್ತಿಸುಧಾರ್ಣವಂ		೧೮ ಆಕರ— ಪಾರ್ಶ್ವನಾಥಪುರಾಣಂ	
ಆಶ್ವಾಸ	ಪದ್ಯ	ಆಶ್ವಾಸ	ಪದ್ಯ
೨	೪೩	೧	೧೦೩
೮	೧೯೯	೧೦	೨೦
೮	೨೦೦	೧೦	೨೧
೮	೨೨೮	೧೦	೩೧
೧೭	೨	೨	೪೭
೧೭	೬	೨	೧೧
೧೭	೭	೨	೧೨
೧೭	೮	೨	೧೩
೧೭	೯	೨	೧೪
೧೭	೧೦	೨	೧೫
೧೭	೧೧	೨	೧೭
೧೭	೧೨	೨	೧೮
೧೭	೧೩	೨	೨೦
೧೭	೧೬	೨	೨೯
೧೭	೨೦	೨	೪೦
೧೭	೨೧	೨	೪೧
೧೭	೨೨	೨	೪೨
೧೭	೨೪	೨	೪೫
೧೭	೨೭	೨	೪೬
೧೭	೨೯	೨	೪೮
೧೭	೩೦	೨	೪೯
೧೭	೩೧	೨	೫೦
೧೭	೩೨	೨	೫೨
೧೭	೩೫	೨	೫೩

ಸೂಕ್ತಿಸುಧಾರ್ಣವಂ		೧೮ ಆಕರ— ಪಾರ್ಶ್ವನಾಥಪುರಾಣಂ	
ಆಶ್ವಾಸ	ಪದ್ಯ	ಆಶ್ವಾಸ	ಪದ್ಯ
೧೭	೩೬	೨	೫೪
೧೭	೩೭	೨	೫೫
೧೭	೩೮	೨	೫೭
೧೭	೩೯	೨	೫೮
೧೭	೪೦	೨	೫೯
೧೭	೪೧	೨	೬೧
೧೭	೪೨	೨	೬೩
೧೭	೪೩	೬	೬೭
೧೭	೪೪	೨	೭೦
೧೭	೪೬	೨	೭೨
೧೭	೪೮	೨	೭೩
೧೭	೪೯	೨	೭೭
೧೭	೫೦	೨	೮೧
೧೭	೫೨	೨	೮೪
೧೭	೫೩	೨	೮೫
೧೭	೫೪	೨	೮೨
೧೭	೫೫	೨	೮೯
೧೭	೫೮	೨	೯೦
೧೭	೫೯	೨	೯೨
			೪೩

ಸೂಕ್ತಿಸುಧಾರ್ಣವಂ		೧೯ ಆಕರ— ಪುಷ್ಪದಂತಪುರಾಣಂ	
ಆಶ್ವಾಸ	ಪದ್ಯ	ಆಶ್ವಾಸ	ಪದ್ಯ
೧	೬೧	ಪುಷ್ಪದಂತಪುರಾಣಂ	
೪	೧೧	೨	೨೭
೪	೪೧೫	೮	೧೧೧
೧೦	೩೫	೮	೮೦
೧೭	೪೭	೫	೫೫
೧೮	೧೯	೫	೭
೧೮	೨೦	೫	೮
೧೮	೪೧	೮	೩೯
೧೮	೪೨	೮	೪೦
೧೮	೪೩	೮	೪೧
೧೮	೪೪	೫	೧೩
೧೮	೪೫	೮	೩೨
೧೮	೪೭	೫	೩೫
೧೮	೫೦	೮	೨೭
೧೮	೬೨	೫	೧೫
೧೮	೬೩	೮	೨೯
೧೮	೬೬	೫	೯
೧೮	೬೭	೫	೧೦
೧೮	೭೧	೫	೧೧
೧೮	೭೬	೮	೪೩
೧೮	೭೭	೮	೪೫

ಸೂಕ್ತಿಸುಧಾರ್ಣವಂ		೧೯ ಆಕರ— ಪುಷ್ಪದಂತಪುರಾಣಂ	
ಆಶ್ವಾಸ	ಪದ್ಯ	ಆಶ್ವಾಸ	ಪದ್ಯ
೧೮	೭೯	೫	೬
			೨೨

ಸೂಕ್ತಿಸುಧಾರ್ಣವಂ		೨೦ ಆಕರ— ಮದನತಿಲಕಂ	
ಆಶ್ವಾಸ	ಪದ್ಯ	ಆಶ್ವಾಸ	ಪದ್ಯ
೮	೮೬	೬	೩೭
೮	೮೮	೬	೩೯
೮	೯೧	೬	೪೮
೮	೯೫	೬	೧೧
೮	೯೬	೬	೧೩
೮	೯೭	೬	೧೪
೮	೯೮	೬	೧೫
೮	೯೯	೬	೧೬
೮	೧೦೦	೬	೧೭
೮	೧೦೧	೬	೨೨
೮	೧೦೩	೬	೨೩
೮	೧೦೪	೬	೨೪
೮	೧೦೫	೬	೨೫
೮	೧೦೬	೬	೨೯
೮	೧೦೮	೬	೩೧
೮	೧೦೯	೬	೩೨
೮	೧೧೦	೬	೩೪
೮	೧೧೧	೬	೩೮
೮	೧೧೨	೬	೪೯
೮	೧೧೩	೬	೫೨
೮	೧೧೪	೬	೫೩
೮	೧೧೫	೬	೫೬
೮	೧೧೬	೬	೫೭
೮	೧೧೮	೬	೬
೮	೧೧೯	೬	೬೧
೮	೧೨೦	೬	೬೩
೮	೧೨೧	೬	೬೪
೮	೧೨೨	೭	೮
			೨೮

ಸೂಕ್ತಿಸುಧಾರ್ಣವಂ		೨೧ ಆಕರ— ಮಲ್ಲಿನಾಥಪುರಾಣಂ	
ಆಶ್ವಾಸ	ಪದ್ಯ	ಆಶ್ವಾಸ	ಪದ್ಯ
೧	೨೮	೧	೫೨
೧	೪೮	೧	೨೬
೧	೬೬	೧	೨೮
೩	೧೧	೧೦	೧೦೨
೩	೪೫	೧೦	೯೦
೩	೪೭	೧೦	೮೮

ಸೂಕ್ತಿಸುಧಾರ್ಣವಂ		೨೧ ಆಕರ— ಮಲ್ಲಿನಾಥಪುರಾಣಂ	
ಆಶ್ವಾಸ	ಪದ್ಯ	ಆಶ್ವಾಸ	ಪದ್ಯ
೩	೬೯	೧೦	೯೨
೩	೭೦	೧೦	೯೪
೩	೭೧	೧೦	೯೬
೩	೧೩೯	೧೦	೭೩
೪	೪೦	೨	೩೫
೪	೬೮	೨	೨೧
೪	೮೭	೨	೩೭
೪	೯೦	೨	೩೮
೪	೯೬	೨	೫೧
೪	೧೨೦	೨	೫೯
೪	೧೨೪	೨	೫೬
೪	೧೩೫	೨	೫೭
೪	೧೩೬	೨	೩೯
೪	೧೩೯	೨	೪೦
೭	೪	೩	೧೧೩
೭	೧೦	೩	೧೦೮
೭	೧೭	೩	೧೧೦
೭	೩೨	೪	೯೮
೭	೫೦	೪	೯೯
೭	೫೩	೪	೧೦೮
೮	೩೯	೭	೫
೮	೬೨	೭	೨೧
೮	೬೭	೭	೨೨
೮	೭೦	೭	೨೩
೮	೨೦೯	೭	೨೮
೮	೨೫೦	೭	೩೬
೮	೨೭೦	೭	೩೯
೮	೨೭೨	೭	೪೨
೮	೨೭೪	೭	೪೦
೮	೪೧೨	೮	೬೮
೮	೪೪೪	೭	೬೪
೯	೨೨	೧೦	೧೫
೧೦	೧೮	೫	೨೪
೧೦	೬೯	೫	೨೫
೧೦	೭೦	೬	೪೪
೧೦	೭೨	೬	೪೬
೧೦	೭೩	೬	೫೧
೧೦	೭೪	೬	೪೭
೧೦	೭೫	೬	೪೮
೧೦	೭೬	೬	೪೧
೧೦	೭೭	೬	೯೯
೧೦	೧೮೫	೮	೮೬
೧೦	೧೮೮	೮	೯೪
೧೦	೧೯೬	೮	೯೯
೧೨	೯	೬	೧೧೧

ಸೂಕ್ತಿಸುಧಾರ್ಣವಂ		೨೧ ಆಕರ— ಮಲ್ಲಿನಾಥಪುರಾಣಂ	
ಆಶ್ವಾಸ	ಪದ್ಯ	ಆಶ್ವಾಸ	ಪದ್ಯ
೧೨	೮೩	೬	೧೨೬
೧೨	೯೪	೬	೧೩೧
೧೫	೩೦	೭	೭೮
೧೮	೩೮	೮	೧೭೦
೧೮	೬೪	೮	೧೩೩
			೫೬

ಸೂಕ್ತಿಸುಧಾರ್ಣವಂ		೨೨ ಆಕರ— ಯಶೋಧರಚರಿತ್ರೆ	
ಆಶ್ವಾಸ	ಪದ್ಯ	ಆಶ್ವಾಸ	ಪದ್ಯ
೩	೧೮೫	೪	೧೩
೫	೨೫	೩	೨
೧೧	೨೮	೪	೪
೧೧	೫೭	೪	೯
			೪

ಸೂಕ್ತಿಸುಧಾರ್ಣವಂ		೨೩ ಆಕರ— ಲೀಲಾವತಿ	
ಆಶ್ವಾಸ	ಪದ್ಯ	ಆಶ್ವಾಸ	ಪದ್ಯ
೧	೩೯	೧	೩೯
೧	೪೧	೧	೩೭
೧	೪೩	೧	೩೬
೧	೪೫	೧	೨೬
೧	೪೯	೧	೪೦
೧	೫೭	೧೨	೮
೩	೧೫	೯	೩೨
೩	೧೬	೯	೩೮
೩	೧೭	೯	೨೯
೩	೨೦	೯	೩೪
೩	೨೨	೬	೨೪
೩	೨೪	೬	೨೬
೩	೨೫	೬	೨೭
೩	೨೭	೬	೨೫
೩	೨೮	೬	೩೦
೩	೪೬	೮	೩
೩	೫೧	೮	೪
೩	೫೩	೮	೮
೩	೫೪	೮	೪೯
೩	೫೬	೮	೧೩
೩	೫೮	೮	೨೦
೩	೬೧	೮	೧೫
೩	೬೨	೮	೧೭
೩	೭೨	೮	೨೧
೩	೭೩	೮	೨೪
೩	೭೮	೮	೨೭
೩	೮೩	೬	೩೧
೩	೧೫೯	೮	೩೫

ಸೂಕ್ತಿಸುಧಾರ್ಣವಂ		೨೩ ಆಕರ— ಲೀಲಾವತಿ	
ಆಶ್ವಾಸ	ಪದ್ಯ	ಆಶ್ವಾಸ	ಪದ್ಯ
೩	೧೬೬	೫	೧೩೩
೩	೧೯೩	೮	೬೩
೩	೨೦೭	೮	೨೮
೩	೨೦೮	೮	೩೦
೩	೨೧೨	೮	೩೨
೩	೨೧೪	೮	೩೬
೩	೨೧೭	೯	೨೧
೪	೫೫	೫	೧೦೧
೪	೫೮	೫	೧೦೮
೪	೫೯	೫	೧೦೩
೪	೬೦	೫	೧೦೪
೪	೬೪	೫	೧೨೧
೪	೬೫	೫	೧೨೫
೪	೬೭	೫	೫೯
೪	೫೭	೫	೧೦೨
೪	೧೧೪	೭	೧೨
೪	೧೧೭	೭	೧೩
೪	೧೧೮	೭	೧೪
೪	೧೨೨	೨	೨೯
೫	೧೦	೪	೧೪೧
೫	೧೧	೪	೧೪೨
೫	೧೨	೪	೧೪೩
೫	೧೩	೪	೧೪೪
೫	೧೪	೪	೧೪೫
೫	೧೫	೪	೧೪೬
೫	೧೬	೪	೧೪೭
೬	೪೩	೩	೪೭
೭	೨೫	೭	೫೦
೮	೧೩	೧೦	೧೭
೮	೨೨	೧೦	೧೯
೮	೨೩	೧೦	೨೦
೮	೫೬	೧೦	೨೬
೮	೫೯	೬	೧೦೮
೮	೬೦	೧೦	೨೭
೮	೬೩	೧೦	೨೯
೮	೧೫೫	೩	೧೩
೮	೧೬೨	೩	೧೫
೮	೧೮೦	೧೦	೨೪
೮	೧೯೨	೬	೧೦೯
೮	೧೯೮	೨	೭
೮	೨೦೧	೨	೫
೮	೨೦೫	೨	೮
೮	೨೧೪	೧೦	೩೨
೮	೨೧೫	೨	೩
೮	೨೧೬	೨	೪

ಸೂಕ್ತಿಸುಧಾರ್ಣವಂ		೨೩ ಆಕರ— ಲೀಲಾವತಿ		ಸೂಕ್ತಿಸುಧಾರ್ಣವಂ		೨೩ ಆಕರ— ಲೀಲಾವತಿ	
ಆಶ್ವಾಸ	ಪದ್ಯ	ಆಶ್ವಾಸ	ಪದ್ಯ	ಆಶ್ವಾಸ	ಪದ್ಯ	ಆಶ್ವಾಸ	ಪದ್ಯ
೮	೨೩೩	೨	೩೨	೮	೪೫೬	೨	೧೦೭
೮	೨೪೩	೨	೧೮	೮	೪೫೮	೧೪	೪೩
೮	೨೪೫	೨	೧೦	೮	೪೫೯	೧೪	೪೦
೮	೨೪೬	೨	೧೧	೮	೪೮೨	೨	೪೮
೮	೨೬೨	೨	೧೩	೯	೩	೩	೮
೮	೨೬೩	೨	೧೪	೯	೪	೩	೫
೮	೨೬೭	೨	೧೬	೯	೧೧	೭	೯೯
೮	೨೬೯	೨	೨೪	೯	೧೪	೩	೩
೮	೨೯೧	೩	೭	೯	೧೫	೩	೪
೮	೨೯೪	೨	೧೨	೯	೧೮	೩	೬
೮	೨೯೮	೨	೨೩	೯	೧೯	೩	೭
೮	೨೯೯	೨	೨೦	೯	೨೦	೩	೯
೮	೩೦೩	೨	೧೯	೯	೩೧	೩	೧೧
೮	೩೧೧	೨	೨೭	೯	೩೨	೩	೧೨
೮	೩೨೫	೨	೩೯	೯	೩೩	೩	೧೪
೮	೩೨೮	೨	೪೧	೯	೩೪	೩	೧೬
೮	೩೩೦	೨	೩೮	೯	೩೫	೩	೧೦
೮	೩೩೨	೨	೪೦	೯	೩೬	೩	೧೭
೮	೩೩೮	೨	೩೭	೯	೩೭	೩	೧೮
೮	೩೩೯	೨	೩೪-೧	೯	೩೮	೩	೧೯
೮	೩೪೦	೨	೩೪-೨	೯	೫೪	೩	೮೦
೮	೩೪೧	೨	೩೪-೩	೯	೭೧	೩	೮೨
೮	೩೪೨	೨	೩೪-೪	೯	೭೭	೩	೮೧
೮	೩೪೩	೨	೩೪-೫	೯	೭೯	೩	೮೪
೮	೩೪೪	೨	೩೪-೮	೯	೮೦	೩	೭೫
೮	೩೪೬	೨	೩೪-೭	೧೦	೩	೯	೧೧೯
೮	೩೪೭	೨	೩೪-೯	೧೦	೨೨೯	೫	೨೪
೮	೩೪೮	೨	೩೪-೧೦	೧೦	೨೩೦	೫	೨೬
೮	೩೫೦	೨	೫೬	೧೦	೨೩೨	೫	೩೮
೮	೩೫೩	೨	೬೧	೧೦	೨೩೩	೫	೪೦
೮	೩೫೯	೨	೪೪	೧೦	೨೩೫	೫	೪೧
೮	೩೬೮	೨	೫೭	೧೦	೨೩೬	೫	೪೨
೮	೩೭೦	೨	೭೨	೧೦	೨೪೧	೯	೬
೮	೩೭೧	೨	೭೪	೧೦	೨೪೨	೯	೮
೮	೩೭೩	೨	೯೦	೧೦	೨೪೬	೯	೧೫
೮	೩೭೪	೨	೮೨	೧೦	೨೫೧	೯	೧೯
೮	೩೭೫	೨	೯೭	೧೦	೨೫೨	೯	೨೦
೮	೩೭೯	೨	೧೦೬	೧೦	೨೫೪	೯	೪
೮	೩೮೫	೨	೧೦೮	೧೦	೨೬೪	೯	೨೫
೮	೩೮೬	೨	೧೨೫	೧೧	೮	೯	೧೦೪
೮	೩೮೮	೨	೧೦೯	೧೧	೩೦	೧೩	೬೪
೮	೩೯೦	೨	೧೧೬	೧೧	೩೨	೧೩	೬೬
೮	೩೯೧	೨	೧೧೯	೧೧	೩೩	೧೩	೬೭
೮	೪೫೨	೨	೧೦೨	೧೧	೩೯	೧೩	೭೦
೮	೪೫೪	೨	೧೨೨	೧೧	೪೨	೧೩	೭೭

ಸೂಕ್ತಿಸುಧಾರ್ಣವಂ		೨೩ ಆಕರ— ಲೀಲಾವತಿ	
ಆಶ್ವಾಸ	ಪದ್ಯ	ಆಶ್ವಾಸ	ಪದ್ಯ
೧೧	೪೩	೧೩	೮೨
೧೧	೪೪	೧೩	೮೬
೧೧	೫೧	೧೩	೧೦೮
೧೧	೫೫	೧೧	೫೭
೧೧	೬೭	೧೩	೯೬
೧೧	೬೮	೧೩	೯೮
೧೧	೬೯	೧೩	೯೯
೧೧	೭೦	೧೩	೧೦೨
೧೧	೭೫	೧೩	೧೦೩
೧೧	೭೬	೧೩	೧೦೭
೧೧	೭೭	೧೩	೧೦೪
೧೧	೭೮	೧೩	೧೦೫
೧೧	೮೫	೫	೭೦
೧೧	೮೬	೫	೭೧
೧೧	೪	೧೩	೧೧೩
೧೨	೧೩	೧೩	೧೧೫
೧೨	೨೦	೧೩	೧೧೬
೧೨	೨೨	೧೩	೧೧೭
೧೨	೪೨	೧೩	೧೫೮
೧೨	೪೪	೧೩	೧೪೬
೧೨	೪೫	೧೩	೧೫೫
೧೨	೪೬	೧೩	೧೫೬
೧೨	೫೫	೧೩	೧೪೧
೧೨	೫೬	೧೩	೧೩೧
೧೨	೫೭	೧೩	೧೩೪
೧೨	೫೮	೧೩	೧೩೫
೧೨	೫೯	೧೩	೧೩೮
೧೨	೬೪	೧೩	೧೨೪
೧೨	೬೬	೧೩	೧೨೫
೧೨	೬೭	೧೩	೧೨೩
೧೨	೯೫	೧೪	೭
೧೨	೯೬	೧೪	೧೪
೧೨	೯೭	೧೪	೯
೧೩	೧೩	೭	೨೩
೧೪	೧೨	೧೩	೧೬
೧೪	೩೫	೨	೧೩೨
೧೪	೩೭	೧೩	೨೧
೧೪	೩೮	೧೩	೨೦
೧೪	೬೮	೧೩	೨೨
೧೪	೮೦	೨	೧೩೩
೧೪	೮೧	೨	೧೨೭
			೨೦೪

ಸೂಕ್ತಿಸುಧಾರ್ಣವಂ		೨೪ ಆಕರ— ಲೋಕೋಪಕಾರಂ	
ಆಶ್ವಾಸ	ಪದ್ಯ	ಆಶ್ವಾಸ	ಪದ್ಯ
೪	೧೫೨	೪	೧೦೮
			೧

ಸೂಕ್ತಿಸುಧಾರ್ಣವಂ		೨೫ ಆಕರ— ವರ್ಧಮಾನಪುರಾಣಂ
ಆಶ್ವಾಸ	ಪದ್ಯ	
೨	೩೨	,,
		೧

ಸೂಕ್ತಿಸುಧಾರ್ಣವಂ		೨೬ ಆಕರ— ಶಬ್ದಮಣಿದರ್ಪಣಂ	
ಆಶ್ವಾಸ	ಪದ್ಯ		
೮	೪೬೪	೧೨೮ನೆಯ ಸೂತ್ರೋದಾಹರಣಂ	
೧೦	೫	ಪುಟ	೫೫
೧೪	೩೨	,,	೧೨೫
			೩

ಸೂಕ್ತಿಸುಧಾರ್ಣವಂ		೨೭ ಆಕರ— ಶಾಂತಿಪುರಾಣಂ	
ಆಶ್ವಾಸ	ಪದ್ಯ	ಆಶ್ವಾಸ	ಪದ್ಯ
೪	೩೧	೩	೩
೧೦	೨೦	೭	೧೦
೧೦	೪೭	೭	೧೪೩
೧೨	೨೯	೮	೨೯
೧೭	೬೦	೩	೬೮
೧೭	೬೧	೩	೬೯
			೬

ಸೂಕ್ತಿಸುಧಾರ್ಣವಂ		೨೮ ಆಕರ— ಶಾಸನಂಗಳ್
ಆಶ್ವಾಸ	ಪದ್ಯ	
೧	೯	ಮಂಡ್ಯ ೧೨೧ ನಾಗಮಂಗಲ ೯೮ ಕಡೂರು ೨೧
೧	೧೦	ಮಂಡ್ಯ ೧೨೧ ನಾಗಮಂಗಲ ೯೮
೧	೧೧	ತರೀಕೆರೆ ೪೨
೧	೧೨	ಮಂಡ್ಯ ೧೨೧
೧	೧೩	ಮಂಡ್ಯ ೧೨೧
೧	೧೪	ಮಂಡ್ಯ ೧೨೧
೧	೧೫	ತರೀಕೆರೆ ೪೨
೧	೧೬	ಅರಸೀಕೆರೆ ೬೨
೧	೧೭	ಮಂಡ್ಯ ೧೨೯
೧	೧೮	ಮಂಡ್ಯ ೧೨೧
೧	೧೯	ಮಂಡ್ಯ ೧೨೧ ನಾಗಮಂಗಲ ೯೮ ಕಡೂರು ೧೨

ಸೂಕ್ತಿಸುಧಾರ್ಣವಂ		೨೮ ಆಕರ—
ಆಶ್ವಾಸ	ಪದ್ಯ	ಶಾಸನಂಗಳ್
೧	೨೦	ನಾಗಮಂಗಲ ೯೮
		ಕಡೂರು ೧೨
೫	೬	ಮಂಡ್ಯ ೭೭
		ನಾಗಮಂಗಲ ೨೫
		೧೩

ಸೂಕ್ತಿಸುಧಾರ್ಣವಂ		೨೯ ಆಕರ— ಶೃಂಗಾರರತ್ನಾಕರಂ	
ಆಶ್ವಾಸ	ಪದ್ಯ	ಆಶ್ವಾಸ	ಪದ್ಯ
೧	೭೩	೧	೭
೮	೩೫೮	೩	೫೫
೮	೪೧೧	೨	೫೯
೧೦	೨೧೬	೩	೬೧
೧೧	೫೩	೧	೩೭
೧೧	೫೬	೧	೪೦
೧೩	೧	೨	೭೧
೧೩	೨	೧	೪೫
೧೩	೩	೧	೪೭
೧೪	೧೪	೪	೩೩
೧೪	೨೫	೪	೩೬
೧೪	೬೦	೧	೫೭
೧೫	೨	೪	೭೦
೧೫	೩	೪	೩೯
೧೫	೪	೪	೪೨
೧೫	೫	೪	೪೫
೧೫	೬	೪	೪೮
೧೫	೭	೪	೫೧
೧೫	೮	೪	೬೯
೧೫	೧೦	೪	೭೭
೧೫	೧೧	೪	೭೮
೧೫	೧೨	೪	೭೯
೧೫	೧೩	೪	೮೦
೧೫	೧೪	೪	೮೧
೧೫	೧೫	೪	೮೨
೧೫	೧೬	೪	೮೩
೧೫	೧೭	೪	೮೪
೧೫	೧೮	೪	೮೫
೧೫	೧೯	೪	೮೬
೧೫	೨೪	೨	೯
೧೭	೧೪	೧	೮೩
			೩೧

ಅನುಬಂಧ ೩

ಆಕರಗಳ ಪಟ್ಟಿ.

	ಆಕರ		ಕವಿ	ಕವಿಯ ಕಾಲ
೧	ಅಜಿತನಾಥಪುರಾಣಂ	...	ರನ್ನ	೯೯೩
೨	ಅನಂತನಾಥಪುರಾಣಂ	...	ಜನ್ನ	೧೨೦೯
೩	ಆದಿಪುರಾಣಂ	...	ಆದಿಪಂಪ	೯೪೧
೪	ಉದಯಾದಿತ್ಯಾಲಂಕಾರಂ	...	ಉದಯಾದಿತ್ಯ	ಸು. ೧೧೫೦
೫	ಕಾವ್ಯಾವಲೋಕನಂ	...	ನಾಗವರ್ಮ II	ಸು. ೧೧೪೫
೬	ಕಾದಂಬರೀಪೂರ್ವಭಾಗಂ	...	ನಾಗವರ್ಮ I	ಸು. ೯೯೦
೭	ಕಾದಂಬರೀಉತ್ತರಭಾಗಂ	...	,,	,, ,,
೮	ಕಾವ್ಯಸಾರಂ	.	ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ	ಸು. ೧೨೪೫
೯	ಕುಸುಮಾವಳಿ	...	ದೇವಕವಿ	ಸು. ೧೨೦೦
೧೦	ಗಿರಿಜಾಕಲ್ಯಾಣಂ	...	ಹರೀಶ್ವರ	ಸು. ೧೧೬೫
೧೧	ಚಂದ್ರಪ್ರಭಪುರಾಣಂ	...	ಅಗ್ಗಳ	೧೧೮೯
೧೨	ಜಗನ್ನಾಥವಿಜಯಂ	...	ರುದ್ರಭಟ್ಟ	ಸು. ೧೧೮೦
೧೩	ಧರ್ಮಾಮೃತಂ	...	ನಯಸೇನ	೧೧೧೨
೧೪	ನೇಮಿನಾಥಪುರಾಣಂ	...	ನೇಮಿಚಂದ್ರ	ಸು. ೧೧೭೦
೧೫	ಪಂಚತಂತ್ರಂ	...	ದುರ್ಗಸಿಂಹ	ಸು. ೧೧೪೫
೧೬	ಪಂಪಭಾರತಂ	...	ಆದಿಪಂಪ	೯೪೧
೧೭	ಪಂಪರಾಮಾಯಣಂ	...	ನಾಗಚಂದ್ರ	ಸು. ೧೧೦೦
೧೮	ಪಾರ್ಶ್ವನಾಥಪುರಾಣಂ	...	ಪಾರ್ಶ್ವಪಂಡಿತ	೧೨೦೫
೧೯	ಪುಷ್ಪದಂತಪುರಾಣಂ	...	ಗುಣವರ್ಮ II	ಸು. ೧೨೩೫
೨೦	ಮದನತಿಲಕಂ	...	ಚಂದ್ರರಾಜ	ಸು. ೧೦೭೯
೨೧	ಮಲ್ಲಿನಾಥಪುರಾಣಂ	...	ನಾಗಚಂದ್ರ	ಸು. ೧೧೦೦
೨೨	ಯಶೋಧರಚರಿತೆ	...	ಜನ್ನ	೧೨೦೯
೨೩	ಲೀಲಾವತಿ	...	ನೇಮಿಚಂದ್ರ	ಸು. ೧೧೭೦
೨೪	ಲೋಕೋಪಕಾರಂ	...	ಚಾವುಂಡರಾಯ	ಸು. ೧೧೫೦
೨೫	ವರ್ಧಮಾನಪುರಾಣಂ	...	ಆಚಣ್ಣ	ಸು. ೧೧೯೫
೨೬	ಶಬ್ದಮಣಿದರ್ಪಣಂ	...	ಕೇಶಿರಾಜ	ಸು. ೧೨೬೦
೨೭	ಶಾಂತಿಪುರಾಣಂ	...	ಪೊನ್ನ	ಸು. ೯೫೦
೨೮	ಶಾಸನಂಗಳ್		...	...
೨೯	ಶೃಂಗಾರರತ್ನಾಕರಂ	...	ಕವಿಕಾಮ	ಸು. ೧೨೦೦

WD 3500—GBPM—500—2-7-46

ಅನುಬಂಧ ೪

ಸೂಕ್ತಿಸುಧಾರ್ಣವದ ಶೋಧನೆಯಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡಿರುವ ಅಚ್ಚಿನ ಪುಸ್ತಕಗಳ ವಿವರ

ಗ್ರಂಥದ ಹೆಸರು	ಕವಿಯ ಹೆಸರು	ಪ್ರಕಾಶಕರು
ಆದಿಪುರಾಣ	ಪಂಪ	ಪ್ರಾಚ್ಯಕೋಶಾಗಾರ, ಮೈಸೂರು.
ವಿಕ್ರಮಾರ್ಜುನವಿಜಯ	,,	ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತು, ಬೆಂಗಳೂರು.
ಶಾಂತಿಪುರಾಣ	ಪೊನ್ನ	ಶ್ರೀ. ಎಚ್. ಶೇಷಯ್ಯಂಗಾರ್ ಮತ್ತು ಶ್ರೀ. ವೆಂಕಟರಾವ್, ಮದ್ರಾಸು.
ಕಾದಂಬರಿ	ನಾಗವರ್ಮ I	ಕಾವ್ಯಕಲಾನಿಧಿ ಗ್ರಂಥಮಾಲಾ, ಮೈಸೂರು.
ಅಜಿತನಾಥಪುರಾಣ	ರನ್ನ	,,
ಪಂಚತಂತ್ರ	ದುರ್ಗಸಿಂಹ	,,
ಪಂಪರಾಮಾಯಣ	ನಾಗಚಂದ್ರ	ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತು, ಬೆಂಗಳೂರು.
ಮಲ್ಲಿನಾಥಪುರಾಣ	,,	ಕಾವ್ಯಕಲಾನಿಧಿ ಗ್ರಂಥಮಾಲಾ, ಮೈಸೂರು.
ಧರ್ಮಾಮೃತ	ನಯಸೇನ	ಪ್ರಾಚ್ಯಕೋಶಾಗಾರ, ಮೈಸೂರು.
ಕಾವ್ಯಾವಲೋಕನ	ನಾಗವರ್ಮ II	ಶಾಸನದ ಇಲಾಖೆ, ಮೈಸೂರು.
ಉದಯಾದಿತ್ಯಾಲಂಕಾರ	ಉದಯಾದಿತ್ಯ	ಕಾವ್ಯಕಲಾನಿಧಿ ಗ್ರಂಥಮಾಲಾ, ಮೈಸೂರು.
ಲೀಲಾವತಿ	ನೇಮಿಚಂದ್ರ	,,
ನೇಮಿನಾಥಪುರಾಣ	,,	,,
ಜಗನ್ನಾಥವಿಜಯ	ರುದ್ರಭಟ್ಟ	ಪ್ರಾಚ್ಯಕೋಶಾಗಾರ, ಮೈಸೂರು.
ಚಂದ್ರಪ್ರಭಪುರಾಣ	ಅಗ್ಗಳ	ಕಾವ್ಯಕಲಾನಿಧಿ ಗ್ರಂಥಮಾಲಾ, ಮೈಸೂರು.
ಗಿರಿಜಾ ಕಲ್ಯಾಣ	ಹರಿಹರ	,,
ಕುಸುಮಾವಳಿ	ದೇವಕವಿ	ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತು, ಬೆಂಗಳೂರು
ಶೃಂಗಾರ ರತ್ನಾಕರ	ಕವಿಕಾಮ	ಕಾವ್ಯಕಲಾನಿಧಿ ಗ್ರಂಥಮಾಲಾ, ಮೈಸೂರು.
ಯಶೋಧರಚರಿತೆ	ಜನ್ನ	ಪ್ರಾಚ್ಯಕೋಶಾಗಾರ, ಮೈಸೂರು.
ಅನಂತನಾಥಪುರಾಣ	,,	,,
ಪುಷ್ಪದಂತ ಪುರಾಣ	ಗುಣವರ್ಮII	ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯ ಮದ್ರಾಸ್.